

כולל פירושים ובאורים על הזה"ק מחבורי הגאון החסיד האמתי אור העולם רבינו אליהו מווילנא זצוק"ל.

(והרבה מהם נעתקו מעצם כי"ק שלא נדפסו מעולם) הקדמת ספר הזהר דף א ע"א שושנה דא כ"י. כמ"ש לקמן (ע' ח"ג ל"ז ב' ר' יוסי פתח כו') דבתר דאתדבקת ביה במלכא כו'.

שקודם נקראת חבצלת סתומה שהיא אדומה. ואחר שנתפתחה שנעשה כלי כמ"ש (סנהדרין כ"ב ב') אין האשה כורתת אז היא חוור וסומק.

שע"י מתבסמת כמ"ש שמקבלת ממנו חסד דכליל ה"ח וכן למעלה בזיווג הנשיקין כמ"ש במאמר הנ"ל דבתר כו' כנ"ל. וז"ש שפתותיו שושנים כמ"ש בח"ב קכ"ג א' ושפון דאינון תרין נהורין מאו"א.

וז"ש כאן כנסת ישראל שהיא מכנס מישראל וז"ש מה שושנה דאיהי כו'. וכנגד דין ורחמים שבה אמר ג"כ בעלין דחפיין לה י"ג מצד החסדים וה' מצד הגבורות כמ"ש"ו.

וי"ג מכילין דרחמי הן בה מצד שמלכות היא תמיד כתר לפרצוף אחד כידוע: אית בה תליסר עלין. ר"ל שהי"ג עלין הן בה אבל ה' עלין תקיפין הן סחרין לה שגבורות מקיפים לחסדים בסוד נקבה תסובב גבר כידוע.

ואלו הי"ג עלין הן רכיכין בסוד הרחמים: אית בה תליסר מכילין. בסוד אהב"ה כידוע. והן י"ב בקר תחת הים והים עליהם. עלמות אהבוך.

וז"ש דסחרין כו' שהן בד' רוחות: אוף אלקים דהכא. ר"ל בינה.

בראשית חכמה. ברא כתר סתים וכמ"ש"ל סוף זה החלק א' ע"ב.

ור"ל שבחכמה ברא בינה את המלכות וכל הצריך לה. והן אביה ואמה.

וכתר הוא שותף השלישי שמייחדן כמ"ש"ל שלכך נברא העולם בב' וא' שהן או"א ואל"ף המייחדן: ולנטרא לה. שהחסדים שומרים לבל יעשקוה זרים כמ"ש שומר הברית והחסד וכמ"ש בח"ב רנ"ג א' רוחא דא נטיר כו' ע"ש.

וז"ס יברכך ה' וישמרך: בגין לאפקא. והן ה' תיבין מרחפת כו' כמ"ש"ל.

והן ה"ג.

וכולן אפיק אמא עלאה. והכל באלקים מלא ופשוט והן ב' אלקים דכאן.

וז"ס י"ג טורין דאפרסמון וי"ח טורי'. וז"ס שנקראת חי"ה עם ה' שלה ה' אחרונה: ואינון חמש אקרון כו'.

סוד הגבורות והם סוד המים כידוע (עמ"ש רז"ל לקמן בד' י"א ב' ובכ"מ. הרא"ש) ולכן נזכר כאן פני המים.

וז"ס ושאתם מים בששון ממעיני הישועה ומשמם סוד השמחה כידוע צחוק עשה לי אלקים: ואינון חמש תרעין. שכ"א כלול מעשר.

וז"ס כל"ה עם ה' שלה כנ"ל: אשא. שצריך להגביה הגבורות למעלה למתקן בשורשן
שז"ס כוס של ברכה צריך להגביה כו': דוגמא דחמש אצבעאן.

שאצבע בדעת אהו"ה (נ"ב ר"ל במילוי יודי"ן חושבן אצבע. הרא"ש) [נ"א אצבע מילוי
שם אהו"ה] וה' אצבעות הן ה"ח או ה"ג ימין ושמאל וצריך שיהיו בימין שיהא נכללין
בימין.

והן ה' אצבעות וי"ג פרקין דפרק י"ד אינו באחיזה כי הוא למטה מאד ולכן אמרו שהם
י"ג ואף הפרק הזה אינו בטור שלהם והוא נגד הי"ג הכלולה שבטי ישראל וזאת והים
עליהם (נ"ב ר"ל על הי"ב בקר שעשה שלמה נגד הי"ב שבטים כמשרז"ל בכ"מ ותיב'
וזאת היא הי"ג שהיא כללן וכוונתו למ"ש בזוהר לקמן רמ"ח א' ע"ש.

הרא"ש) כלל של ג' הוי"ת ושושנה דאתכלילת בהו שית חוורין כו' והן זו"נ י"ו ה"ה
וכן כלל של מילוי אדנ"י ומזל ונקה ופרק י"ד הוא נקודה דאתכליל בה בסוד שבעה
ושבעה מוצקות כמ"ש בריש ז"ח ש"ה וכ"ה במלכות: מכאן ולהלאה. שעד כאן מדת
המלכות ומכאן ואילך מדת ז"א: אור.

שהוא אור הנז' אחר אלקים ג' שהכל בינה אלקים חיים העושה הכל כמ"ש לקמן כ"פ
כולם בחכמה עשית בבניה אבא אומר ואמא עושה וע' לקמן: דאתברי. ז"ס יהי אור:
ואתגניז.

ז"ס ויהי אור שכבר היה. ולכך (מגילה י' ע"ב) כל ויהי אינו אלא צער ואמר לקמן ט"ז
ב' ויהי רזא דחשך והבן: ואתכליל בברית.

ז"ס וירא אלקים את האור כי טוב. ואמרו (חגיגה י"ב א') שגנזו לצדיקים שנא' אמרו
כו'.

ואמרו לקמן ובתקונים שר"ל בצדיק יסוד עולם: ההוא דעאל בשושנה. ז"ס ויבדל
אלקים בין האור ובין החשך שהוא סוד בין מים למים כמלא נימא שהוא יסוד כמ"ש
בתיקון י"ס ע"ש והוא ההבדל כאן בין אור של ז"א ובין החשך דנוק' שבה סוד החשך
הכל נגדו שהיא סוד לילה.

ועדיין גנוז ואין נקרא בשם עד שיוצא הזרע אל הנוק' ואז ויקרא אלקים לאור יום שבה
י"ב שעות היום שהן טפת החסדים שהוא י"ג מכילן דרחמי כנ"ל והן י"ב שהי"ג הוא
כלל הי"ב כמ"ש בא"ז ובא"ר. וי"ב שעות הלילה הן י"ג מכילן דידה כנ"ל.

וז"ש קרא לילה שכבר קרא. וז"ש ואפיק בה זרעא.

ואח"כ נתאחד מ"ד עם מ"נ שז"ס והיו לבשר אחד וז"ס ויהי ערב ויהי בקר יום אחד:
ודא אקרי. ר"ל יסוד: וכמה דדיוקנא.

ר"ל ברית אשר באדם התחתון הוא דיוקנא דברית העליון ואין מזריע זרע עד מ"ב כחות
אז מזריע זרע. וז"ש אזרע כו' ההיא זרעא: כך כו'.

ור"ל שם מ"ב שבפרשה שהן ג"פ שסימן בהר"ד עד ויב"ל שבו ויבדל מזריע זרע כנ"ל. והענין כי אור שבברית הוא כלול מחג"ת שהן ג' טפין דזרע וכמש"ל ט"ו ב' ע"ש: בעובדא דבראשית.

ר"ל בראשית הוא חכמה ומעשה בראשית הוא בבינה כנ"ל שבה מתגלה ובה שם מ"ב אהי"ה אשר אהי"ה וכן שם מ"ב בה: [ליקוט. ענין השושנה בריש הקדמת הזהר.

כי שתי בחי' נוק'. א' באצי' דבוקה בז"א.

וא' הבחי' שנתמעטה המל' וירדה בבריאה. והיא הכסא שנק' ים עומד על שנים עשר בקר שלשה כו'.

והן שנים עשר שבטים ד' דגלים והיא עלייהו הן י"ג (חסר תיבה אחת בהעתק) כי היא כתר בראש הבריאה ראש לשועלים והיא בחי' שבת כי ו' ימים הן יצירה ועשיה. ו' ימים יצירה ו"ק מקנן במט"ט ו' לילות בעשיה מלכות מקננא באופן.

וזהו ויהי ערב ויהי בקר יום אחד וכן בכולם. ויום השביעי שבת קודש רוח הקודש מלכות שירדה בבריאה והיא בחי' בינה שבת.

וכמו שג"ר כלולין במזלא י"ג תיקונים. כן בבריאה י"ג תיקונים והן י"ג הנ"ל.

והיא עצמה מזלא קדישא הכל תלוי במזל אפי' ס"ת שבהיכל. הכל היה מן העפר אפי' גלגל חמה והוא סוד מט"ט כידוע.

ויש עוד בחי' שלישית כלת משה והוא סוד הדעת דנוק' ושם ה"ג. וסוד הנוק' דאצילות היא כלולה באבהן ששם כף זכות כו' דינא ורחמי.

וז"ש מה שושנה כו' דין ורחמי הוא בחי' א'. י"ג מכילין דרחמי הוא בחי' השניה.

ה' עלין תקיפין הוא דעת בחי' השלישית. וכולן כנסת ישראל היא אותה שדבוקה בישראל באצילות כוללתן.

י"ג מכילין דרחמי מסט' דאברהם שהוא חסד ובו שם ע"ב ששרשן וה"ו אנ"י וה"ו שר"ת י"ג מכילין כמ"ש בתז"ח דף ע"ה ע"ב ומסט' דחסד איהו אב לי"ג מכילין דרחמי כו' לי"ג מכילין דרחמי דכלילין בחסד כו' ע"ש. ה' עלין תקיפין מסט' דיצחק.

דינא ורחמי מסט' דיעקב. ואמר אצל י"ג מכילין דרחמי מכל סטרהא.

כי חסד הוא יומא דאזיל בכלהו יומי כמ"ש בזוהר ובז"ח דף א' ע"א ע"ש. וכולהו יומיהון ז' ימים ו"ק שית סטרין וחסד יסובב כל שית סטרין וזהו מכל סטרהא.

ואמר חמש תרעין שהן נ' שערי בינה בה"ס כ"א כלול מעשר שהן מנצפ"ך. וחמש עלין וי"ג מכילין הן סוד פ' שמע ישראל ה' תיבין אח"ד י"ג כידוע.

ובשכמל"ו היא שושנה השלישית כנ"ל וכן הוא בש"מ. שושנה בין החוחים מלכות סומק וחזור בשכמל"ו.

נגד יסוד י"ג מכילין בסוד י"ג בריתות אח"ד. ה"ס עלאין חג"ת נ"ה הן ה' עלין תקיפין ועלייהו תבא כוס של ברכה ולכן בימין כי שם דעת של חמשה חסדים]: הנצנים דא כו'.

הן ג' טפין דחג"ת אבהן כנ"ל: נראו בארץ. הן ג' גוונין דקשת שהן ג' אבהן כמש"ל י"ח א' ב' והוא סוד אמ"ש ג' ימים הראשונים תלת אומנין שאינן פועלים אלא ביסוד [הרביעי]: אימתי ביום השלישי.

שאו נוק' יוצאה מבין חדוי כמ"ש בא"ר דבוקה בת"ת שהוא יום ג' וע"ש במאמר הנ"ל יקוו המים כו' תדשא הארץ דשא כו'. ולפי פשוטו שאז הנצנים האילנות נוצרו והוציאו פירות: עת הזמיר כו'.

יום רביעי שנבראו הקליפות בחסרון הלבנה כמש"ל י"ט ב' וכן יום ד' נצח והוא צולע כו'. וע"ל ק"ע ב' והוא צולע על ירכו דא איהו כו'.

וז"ס אלף הרביעי שחרב בו ביהמ"ק ובו זמיר עריצים ויז נצחם כו' דרכתי לבדי כו'. ובאלף הג' הנצנים נראו בארץ שאז התחילו האבות ובו יצאו ממצרים וקבלו התורה ונכנסו לא"י ובנו בהמ"ק: וקול התור כו'.

שבו נבראו העופות ונבחרו התורים ע"ג המזבח. והוא סוד ההוד שבו סוד התולדות תרין כוליין וביעין כידוע.

ועיקר בהוד ששם התפשטות הבינה דא לא עביד בלא דא כמ"ש בסוף תז"ח ולכן אין נעשה כ"ד. ונצח משמש לשמים ת"ת שלכן נבראו מאורות בשמים.

והוד לארץ מלכות כידוע ולכן נבראו תולדות בארץ. ואמר למעבד תולדות.

שהן עבדין תולדות ליסוד כמ"ש בא"ז ובהרבה מקומות. וז"ס המשנה והגמרא שנחתמו באלף החמישי והוא סוד ישרצו המים כמש"ל י"ב ב': נשמע דא כו'.

וז"ס הללוהו בצלצלי שמע ביסוד. וז"ס (סנהדרין צ"ז א') בששי קולות וברקים.

וז"ס קדימת עשיה לשמיעה שעשיה בבינה כנ"ל וכמש"ו נעשה אדם ושמיעה ביסוד מלכות סוד יום הששי. ולכן (שבת פ"ח א') מ"ה משתמשין בו והוא סוד אלף הששי שבו נעשה ונשמע במהרה בימינו: (א ע"ב) בארצנו דא כו'.

מלכות והוא עוה"ב אלף השביעי [ליקוט]. בארצנו דא יום שבת כו'.

פ"י בארצנו הוא ב'א'ר'ץ' נ'שמות ו"נחמות. ע"כ].

וכן נסדרו שיר של הלויים כמ"ש בפ"ד דר"ה (ל"א א') ביום הג' אלקים נצב שבו גלה כו'. ביום הד' אל נקמות כו' וזהו זמיר עריצים כריתתן.

ביום הה' הרנינו זהו קול התור כו'. ביום הו' ה' מלך כו' והוא קבלת עול מלכותו אנכי ה' אלקיך כו': אלין אבהן.

הן ג' טפין הנ"ל שהן גנוזין במוח ג' קוצין דיו"ד קוצא וגזעא ושבילא. ג' יודי"ן דס"ג.

ועי' בתז"ח ע"ו ב'. ואמר דעאלו כו'.

כמש"ל ט"ז ב' עאל ימינא בההוא עד"א כליל כו' ע"ש. ואח"כ יורדין לבינה ונצטיירו שם ואח"כ יוצאין הטפין בחג"ת ועדיין בגניזו שהן ג' גוונין דלא מתחזיין ועיין לקמן י"ח א' אלקים יקוו כו': ומתמן נפקו כו'.

כמ"ש שם ד הוא נקודה כו' ע"ש ואינן נגלין עד שמגיעין לנו ין כמ"ש שם: אתיליד יוסף. לפי שאין נגלה בחי' דעאלו במחשבה כו' כמ"ש שם י"ז א' ואפיק יסוד א כו' ומהווא תוספת כו' ור"ל בחי' הפנימית שלו שהו והוא הדעת: ואטמירו ביה.

שע"כ הוא בגניזו כנ"ל וכאשר נותן לנוקבא שם נגלה והוא ג' גוונין דקשת שנראו בארץ כמ"ש: בגין דהנצנים כו'. והוא זכות אבות וז"ס וזכרתי את בריתי יעקב כו' והארץ אזכור והוא ברית הקשת: קל ינוקי.

ר"ל ז"ס קול התור ולכן אמר בארצנו בארץ הזה. וז"ס אין העולם מתקיים אלא בהבל כו': ולקבליהון תורי כו'.

ר"ל שהן הכרובים זהב נו"ה שמשם תינוקות של ב"ר כידוע ולכן הנבואה בתינוקות. וכ"ז מביא ראיה שהתור הוא תינוקות ור"ל לכן אמר תורי זהב כמ"ש כרובים זהב.

והענין שהם מבינה כידוע ושם הזהב כמ"ש בפ' תרומה והיא נקראת צפון ששם אשר צפנת ליראיך ועי' בפ' במדבר בסוד מזרחית צפונית או"א ומצפון זהב יאתה ונו"ה הן ירכתי צפון והן שתי בדי ערבות שהוא רקיע השביעי ערבות בינה. ואלו הכרובים הן תמכי אורייתא שהן חג"ת וכמ"ש בסוף תז"ח אברהם תמיך ע"ד ויצחק ע"ד ויעקב כו' ע"ש.

ואלו הכרובים הן נו"ה של מלכות שמשם התינוקות וז"ש נעשה לך: ** (ע' עוד בבאורו ריש היכל ב' דבראשית (מב א') ד"ה דא קשי כו'. מ"ש על מאמר זה.

ש"ל.

(** [ליקוט]. הנצנים אלין אבהן דעאלו כו'.

ר"ל ג' טפין דמוחא שמזריע ז"א לנוק' בסוד ג' טפין ג' יודי"ן דס"ג כמ"ש בתז"ח והן סוד אבהן כי אע"ג שהזרע כולל ו"ק מ"מ הם תלת כלילין בתלת בסוד ונחה עליו רוח ה' רוח חכמה ובינה כו' כמ"ש באד"ר. ומ"ד ידוע שיורד מלמעלה למטה אלא שמא"א ולמעלה הוא נעלם מאד ואין רשות לדבר ולחשוב שם.

וראשית הוא מחכמה סוד טפין דמוח אב ואח"כ נותן לאמא וז"ש ועאלו. והנה הם מתגלפין ועיילין ברישא דז"א ואתקריאו על שמו ואח"כ יורד בחג"ת דז"א ועדיין בגניזו שעד שם הוא נעלם כידוע ואח"כ בנו"ה עד שמגיע לנוק' ושם ג"כ הם כלילין בתלת וכמ"ש בס"פ המפלת כמין פנקס כו'.

ואמר ומאן מקיים עלמא וגרים כו'. לפי שעד נו"ה הן בגניזו כנ"ל כי התעוררות הברית והזיווג הוא בתחלה בתרין ביעין שהן ג' עדרי צאן שרובצים על הבאר] (ב ע"א) (מגכ"ק) ואתלבש בלבוש יקר דנהיר כו'.

הוא אור כשלמה נהירו דנקודה. ואלה הוא נוטה שמים כיריעה והוא הדעת קוהמדה שנותן גבול לכל וזהו אלה ועי' בתוספתא פ' בשלח.

והנה אלו ב' הם סוד אויר י' אור. והנה שמים הנ"ל הן ה' יריען חוברות כמ"ש ש ה"פ אור דקו המדה כמ"ש בריש ת"ה ותי"ט.

והן אלף ל"ה אל"ה. וה"פ יו"ד הוא י"ם.

ע"י מ"י ברא אל"ה וחבור חו"ג הם אלהי"ם אלא שגבורות קודמים ונחלק למ"י כמ"ש בתיקונים נקודה בתוך המ"ם מעין חתום. ואמר ואינון דהבו כו'.

שלכן עשו של זהב ובצורת שור ובמדבר. ואמר וברזא דא אתקיים כו'.

דלא לאפרדא חו"ג. ואמר (הוא לעיל) דסתימא דכל סתימין.

ר"ל כתר שהוא יותר סתים מחו"ב ומכל המדרגות שבהם והוא סוף עולמות א"ס. ותחלת הגילוי הוא הנקודה שהוא ראש התורה קודם לכל האותיות הוא נקודה.

והוא בכל בפועל וכולם בו בכח. וז"ש צייר בה כו'.

וכן הכל במחשבה דכל שאינו במחשבה אינו בא לידי מעשה. וז"ש כולם בחכמה עשית.

ואמר צייר חקק חקק על כלים וצייר על הפנימי' שהוא מצטייר לפי הגוף וחכמה נק' כ"ח מ"ה מה במחשבה פנימיות וכח בעובדא ועי' בת' ל"ט א' ומש"ש: בשעתא דאתמשכן אתוון כו'. אז ותמלא הארץ דעה לכן אז שואבין רוה"ק: כדין נפקת ה' כו'.

דזהו הפרש בין איש ואשה. ואמר ואתוון אחרנין כו'.

ר"ל דיו"ד הוא בהראות פנים בעזרה אבל אתוון דאלה הוא צריך לאמשכא. וז"ש אדכרנא בפומא.

ואמר ג' דברים כמ"ש אזכרה ואשפכה נפשי. ואמר עלי ר"ל על יו"ד כנ"ל.

ואמר ובמאי בקול כו'. ר"ל ע"י השבחים וכן"ל משכין כו'.

והמון חוגג ברגל: מרוב אונים רא ריש דרגין כו'. חכמה: (ב ע"ב) איש לא נעדר כו'.

הוא ההוא אלה הנ"ל כמ"ש בר"פ תרומה דדיירין ביה ס"ר: ר"ח סבא אמר כו'. וענין הכפל כמש"ל ג' ב' ועבד קוב"ה אתוון עלאין רברבן ואתוון כו'.

ר"ל מבינה ומלכות שהם שני בנינין דקב"ה בנה בניתי לך כו' עוה"ב ועוה"ז. והם שני ביתין והעולם נברא בב' ואל"ף דייחודא בא' כמש"ש וכמ"ש במ"א בארוכה לכן ג"כ ב' אלפין והם ב' עלאה חו"ב דבית הוא בינה אבל בהצטרפות החכמה.

והוא שמים וארץ העליונים שנבראו בהם. ואל"ף יחודא הוא המייחדם ברית הלשון שהעוה"ב קיים עליו והם יורדים בחג"ת והם הנהגת עוה"ב.

וב' תתאה מלכות בהצטרפות עד"א זו"נ. וא' ברית המעור שהעוה"ז קיים עליו וצדיק יסוד כו' וכ"ה קיום המין ע"י בעוה"ז.

וע' בסתי"ג דתורה וברית מגינין לאדם חד בעוה"ב וחד בעוה"ז. והם בנה"י כי איהו בנצח ואיהי בהוד.

והם שמים וארץ התחתונים שנבראו בהם. ואלו הם ו"ק כלל הכל וכמ"ש בתנ"א והן חושבן ב' א' א' כנ"ל וז"ש לקמן ה' א' ת"ח באורייתא כו' ולקביל ארבע כו' שהן ד' אותיות הוי"ה כנ"ל ואח"כ נברא השמים והארץ.

(ע"כ מכי"ק): ורזא דא כד ברא קב"ה אדם כו' ולא אתהדרו אנפין באנפין. (ז"ל הגר"א בס"ד פ"ק בד"ה לא הוה משגיחין) והוא בזו"נ קודם הנסירה וכן היו או"א בעולם התהו.

וכן מרמזו הצ"ג י' חכמה נ' בינה נ' תרעין כו'. וכ"ז שאין זווג בין זו"נ ג"כ אין זווג בין או"א כמ"ש (תענית ה' א') שאין נכנס בירושלים של מעלה עד כו': (ג ע"ב) אע"ג דאת ב"ת בה אברי עלמא כו' לית בי יחודא אלא בך.

[א"ה ע"י לעיל ב' ע"ב ד"ה ר"ה סבא וע"י בס"ד רפ"ק בהג"ה המתחיל ועיקר ענין המתקלא שכתב שם כי המתקלא הוא הדעת והוא ב' עטרין דגניזין באו"א חו"ג והן באין מע"ק מאוירא ובוצינא ולכן הדעת במקום הכתר. ובתחלה בעולם התהו לא היה מתקלא ונברא העולם בב' חו"ב בלא מתקלא שהוא הדעת.

ואמר הקב"ה לאל"ף כל ייחודי לא יהיה אלא בך. והוא הכתר שהוא הדעת פלא אלף אדרין ואכסדרין.

ואמר שבריאית העולם ע"י ב' וא' והוא המתקלא בג' קוין]: גליפו אגליף כו'. [א"ה ראיתי ללקט ביאור המאמר מדברי הגר"א ז"ל.

גליפו אגליף ההוא סתימאה קדישא. חכמה אבא נק' סתימאה כמ"ש בתז"ח פ"ט פ"ד הימנו דחד הורמנותא טמיר בטמירו ע"ש בבאור הגר"א וכן חכמה נק' קדש כידוע והוא סתימאה קדישא שבכאן.

והגילופין הם סוד האותיות שנצטיירו בבינה והכל ע"י חכמה יו"ד שהיו"ד נתפשט לאורך ורוחב כמ"ש בח"ב ק"פ א' בקיימין וסמכין ע"ש בביאורו ובליקוט שם: גו מעוי דחד טמירו. הוא אמא כמ"ש בתז"ח שם טמיר בטמירו.

ואמר שם ומגו זעירותא דיליה טמיר בסתימו דמעוי ולא ידיע. והוא חכמה יו"ד של השם נקודה זעירא טמיר בבינה שנקראת לב לב מבין והלב הוא מעי כמ"ש בקרב לבי מעי כו' קירות לבי כמ"ש הגר"א שם.

והוא נתיב לא ידעו עיט שנעלם בבינה כמ"ש שם הגר"א והוא סוד נקודה בתוך הה"א כמ"ש הגר"א בח"ב ס"ח ע"ב בד"ה לגו לגו ע"ש וז"ש דנקיד בנקודה. ואמר דנעיץ בסוד קוטרא בגולמא נעיץ בעזקא שאמר בריש הזהר ט"ו א' קוטרא בגולמא הוא יסוד החכמה שהוא י' גלם כידוע והוא נעיץ בעזקא פי' בבינה שנקראת עזקא מם סתומה ע"ש: ההוא גליפו אגליף וטמיר ביה כמאן דגניז כלא תחות מפתחא חדא.

הוא יסוד אבא והוא דעת עליון ובו גנוזין המוחין חו"ב חו"ג כידוע והוא נקרא מפתח דסגיר ופתח כמו שיתבאר וע"י במ"ש הגר"א בפ"ק דס"ד בד"ה סתים לאמא ובד"ה, אתא מפתחא ע"ש: והוא מפתחא נגיז כלא בהיכלא חדא. בינה שנקראת היכלא לאבא כמ"ש בח"ב ס"ח ע"ב בתוספתא ועבד ליה לגרמיה לאתטמרא ביה חד היכלא.

ע"ש בביאורו: ואע"ג כו' עיקרא דכלא בההוא מפתחא הוי. שעיקר הכל הוא הדעת ובו קבוץ כל ה"ח וה"ג כידוע: ההוא מפתחא סגיר ופתח.

כי הדעת הוא ת"ת כידוע ובהיותו בעיבור במעי אמא בדעת אז סתים לאמא בסוד מ"ם סתומה שהוא ב' ו' כזה בו שהוא"ו מתחבר בב' ונעשה מ"ם סתומה וזהו סגיר ואח"כ

כשנולד ויוצא הוא "ו" ז"א לחוץ אז אתפתחת וזהו ופתח שאמר כאן ועי' בפ"ק דס"ד שם ובזהר ט"ו ע"ב: בההוא היכלא אית ביה גניזין.

הן תרין עטרין דאחסינו או"א לברייהו כמ"ש הגר"א בפ"ק דס"ד בד"ה שתא נפקין וזהו תרין עטרין דהו גניזין בגווייהו כו': סתימין. הן תרין מוחין חו"ב שנקראו סתימין כנ"ל ההוא סתימאה קדישא גו מעוי דחד טמירו: בההוא היכלא אית תרעין כו' חמשיין.

הן נ' שערי בינה דסוד י"ה י"פ ה' כידוע: אגליפו לארבע סטרין והו ארבעין ותשע. בסוד מ"ם סתומה ** (שצוירו מצוייר בזהר ובתקונים תי"ח שהוא כמו מ"ם סתומה ובתוכו נקודה א' וט' נקודות לכ"א מצדדיו סביב.

**) בסוד מקוה שהיא מטהרת את ישראל ביוה"כ שהוא בינה כידוע והן ארבעים כי נקודה האמצעית משלמת לעשר לכל סטר והן מ"ב בסוד זכור ושמור בסוד א"ח ד' הט' שבכל סטר הם א"ח זכור ונקודה האמצעית ד' שמשלמת עד ארבעים כנ"ל והוא שמור מל' וזכור ושמור הן מ"ב והן ב' נקודות הכוללים א"ח וד' והיינו כי נקודה האמצעית המתפשטת לד' סטרין יש באמצעיתה נקודה א' המחברין.

וכן בא"ח שבכל סטר יש נקודה עשירית הכוללן והן מ"ב. ועוד ז' עולימתין דילה ז"ק דילה הן מ"ט כמ"ש הגר"א בתיקונים ל"ז ב' ול"ח א' בד"ה אינון ברזא ובד"ה וקדם האי שיעורא: חד תרעא כו'.

הוא שער החמשים הנעלם ובי' גנוז ג"כ הנתיב הנעלם נתיב לא ידעו עיט כמש"ו ועמ"ש הגר"א ז"ל בתז"ח פ"ט ע"ד בד"ה כל הרהורין]: (ד ע"ב) יממא וליליא. כמ"ש אם לא בריתי יומם ולילה כו' כמו ששמים וארץ נבראו ביום ובלילה כמ"ש ויהי ערב ויהי בקר כו' כן האדם שבורא שמים וארץ כמש"ו צריך להשתדל כו' לכן אמר כאן כמה כו': בגין דקב"ה כו'.

כמ"ש היושבת כו' השמיעני: רקיעא חדא. דרגא דצדיק כמ"ש למטה סלקא ויתבא על רישא דצדיק כו'.

והוא רקיעא דחכמתא דסליק למוחא משכיל לאיתן כמ"ש בפ' משפטים ע"ש. וז"ש למטה ועאלת בתמניסר עלמין גניזין.

שהוא י"ח נקודות שבחכמה כידוע ועי' בז"ח דף מ' א' ב' ע"ש: (ה ע"א) עד דחפא עליה קוב"ה. כמ"ש פרשז עליו עננו (סוכה ה' א') ואר"ת מלמד שפירש שדי מזיו שכינתו ועננו עליו.

ונגד אלו ב' דברים אמר חפי על כו' וכסי על כו': מכאן דכל מלה כו'. דאם נכסה למטה אז נכסה למעלה ג"כ מעינא ואז נעשה שמים ועאלת בח"י עלמין גניזין דעין לא ראתה כנ"ל.

וזהו ובצל ידי כמ"ש יושב בסתר עליון בצל שדי וכנ"ל שפירש שדי כו' והוא דרגא דיסוד שהוא גנוז: לאינון תרעין ומלין דמצויינין. כמ"ש (ברכות ח' א') אוהב ה' שערי ציון שערים המצויינין בהלכה כו': ואי תימא כו'.

משום דקאמר לציון דברים המצויינים דוקא: לשון שקר. היפך של לשון למודים שהוא דרגא דיסוד כידוע: ודלג חמש כו'.

ע"י ב' שמות א' א' זהר אילנא דא כו' וכן זה לעומת זה כו': שיתא כו'. נגד הרקיע דקדושה שהוא וא"ו זעירא: נפקת מיד כו' ואשתתפת כו'.

נגד היסוד דקדושה שהוא מחבר זו"נ. נגד ז"א הוא חמש חומשי תורה ת"ק פרסה. ונגד נוקבא ש"ס שיתא אלפי פרסה. שבה שיתא אלפי פרסה הוי עלמא כידוע: בחבלי השוא.

כמש"ל דף י"א ע"ב קו תהו חבל כו' והרקיע נק' תהו כנ"ל: דתמן אתתקפת. וזהו כעבות: וע"ד כי רבים כו'.

כמ"ש (סוטה כ"ב א') זה תלמיד כו' וכמש"ו: ברא קב"ה מה דברא כו' ולבחר השמים. כמ"ש בס"י אחת רוח כו' שנים כו' שלש כו' ארבע כו' (והוא כח"ב ודעת).

דאת הוא דעת כ"ב אתון בה' מוצאות ה"ח. ואת השני לארץ.

נסתר ונגלה) ואח"כ ו"ק שקודם הכל במחשבה עד השמים ו"ק והנגלות. כן האדם צריך להתבונן ד"פ במחשבתו ואח"כ לבנות בדבורו השמים כנ"ל: (ה ע"ב) וכל יומא גלי כו'.

ר"ל כל הו' ימים ו"ק כ"א גלה ביום מששת ימי בראשית כחו ביום המיוחד לכ"א: אימתי גלי. ר"ל אימתי נתגלה בגילוי ביום ד' כמש"ל דף א' הנצנים נראו בארץ כו' אימתי כו' ע"ש וכמש"ו בגין דאינון כו' וכמש"ל שם.

וכידוע שחג"ת סתימין אינון וכמש"ל דף י"ח: דהא אשא כו'. שהן חג"ת והן מעשה ג' ימים הראשונים.

בב' ימים אור ומים וכמ"ש בפ' תרומה דף קמ"ט ע"ב ע"ש. וביום הג' במאמר.

יקוו המים אז נתגלה האויר במקום הפנוי כידוע והארץ הוא היסוד הד' ובה נתגלו כל הג' יסודות שכנגדן הוציאה ג' מינין דשא עשב עץ ואמר תלת יסודין עלאין שנה"י הן תלת יסודין תתאין כמ"ש בס"י פ"ג שלש אמות אמ"ש כו' אויר מים אש ומהם נולדו אבות ומאבות תולדות. כידוע שחג"ת נק' אבהן ונו"ה וכל בניך למודי ה' וכן יסוד אלה תולדות יעקב יוסף.

והן בג' ימים האחרונים הוציאו תולדות ג"כ כסדר ביום ד' המאורות ביום ה' ישרצו המים ויום ו' תוצא הארץ נפש חיה שהוא מאויר כידוע. וכמו שכל ג' ימים ראשונים נתגלו בארץ כן ג' ימים אחרונים נתגלו בנעשה אדם שהוא מעשה הארץ כידוע שלכן נאמר נעשה והוא דמות אדם ואלה נכלל מכולם שלכן נאמר בצלמנו ונתגלו מעשה ג"י הראשוני' בג"י האחרונים לפי שג"י האחרוני' דבוקים בנוק' הארץ ושם מתגלים שהם הנצנים נראו בארץ שהם אבהן ג' גוויין דקשת כמש"ל.

וז"ש לבתר יום רביעי אתגלי כו'. ר"ל בג' ימים האחרונים: דכרסייא עלאה.

ר"ל דחג"ת שנה"י הוא מרכבתא תתאה כמ"ש בהק' תיקוני' דף א' ע"ש וע' בז"ח פ' יתרו דף ל"א ע"ד: קדושה דאתמשכא מלעילא ר"ל חכמה עלאה שהוא קדוש וז"ש

למטה לקדוש ה' מכובד שכבוד ג"כ בחכמה: את לאסגאה תחום שבת כו'. שבת הוא בינה שוא"ו ימים הוא ו"ק אבל וא"ו ימי המעשה שהן ו"ק הן ששת ימים ו"ק דבריאה או יצירה כפי הבחי' אבל ו"ק דאצילות הן תחום שבת שמלכות היא רביעית לכל תלת לחג"ת ולנה"י כמ"ש בתקונים דף ד' ע"א והן ד' סטרין חגת"ם ד' רוחות כידוע וכן נהי"ם כ"א אלף אמה שהן אלפים אמה והיכל הקדש בינה באמצע שבה מסתתר הקדש חכמה נקודה בהיכלי' שנק' קדש והיא עיר הקדש והן תחום לה לכל סטרא: ובג"כ אסגי את.

ר"ל את הוא לרבות כנ"ל: שבתותי דא כו'. ר"ל בינה ויסוד שכ"א הוא שביעי זה מלמעלה וזה מלמטה והן נק' שבת כידוע ואע"ג שיסוד בכלל התחום מ"מ כשנכלל יסוד בבינה הוא ג"כ שבת וכן מלכות כמ"ש"ו.

ועיקר הענין הוא שהתחום הוא ו"ק דבריאה ששם הוא התחום סביב לעיר וז"ש אלף אמה מגרש שהן חג"ת ואלף אמה שדות כו' שנה"י דילה נקראין שדה כידוע חקל תפוחין. ובינה ומלכות ויסוד דאצילות הן שבתות כנ"ל.

ואלו שני שבתות בינה ויסוד שניהם הן ביום שבת ששניהן הן יום כידוע ומלכות הוא בלילה. ואמר שבתותי על בינה ויסוד ובשניהן נכללין כא' מלכא דשלמא דיליה כמ"ש למטה.

וז"ש דאינון תרין כו'. ר"ל שבתותי לשון רבים שיום רביעי הוא מלכות ויום השביעי הוא יסוד ובינה: אשתאר שבת אחרא.

ר"ל מלכות שהיא ג"כ שבת כנ"ל: דלא אדכר שבכל ששת ימי המעשה נאמר ויהי ערב ויהי בקר משא"כ ביום שבת שלא נאמר רק ביום השביעי: אנא מעטר לך. ששבת הוא בעטרא דבינה שמשם השבת ואנא אעטר לך בעטרין דאבא שהוא קדש כי בחכמה יסוד ארץ ושמים בתבונה וזהו ומקדשי: ודא שבת כו'.

ר"ל מלכות והיא בינה שבמלכות היכל ק"ק. ואמר דאיהי יראה.

שמלכו' נקראת יראה כידוע ואמר ושארי בה יראה. ר"ל נקודת חכמה שבמלכות שהיא יראה בסוד אם אין יראה אין חכמה שהן ב' יודי"ן דשילוב ב' השמות חכמה שלמעלה וחכמת שלמה.

וז"ש ומאן איהו כו'. שמלכות נקראת אני: את לאסגאה תחום שבת.

כאנע"כ ו"ק עם מלכות הכל דילה בכריאה: שבתותי דא עגולא ורבעא דלגו. ר"ל בינה דילה שהיא עיר הקדש באמצע כנ"ל ובה שני בחינות בינה ותבונה ס' ומ' כמ"ש בפ' תרומה קכ"ז א' ר"א ור"ש כו' ע"ש ועבא"ז ר"צ ב' ורצ"א א' ועגולא הוא בגו רבעא בינה גו תבונה ואח"כ בתחו' וז"ס שאמרו (עירובין נ"ו ב') הבא למדוד את התחומין מרבע את העיר ואח"כ מודד את התחומין ומרבע את התחומין לפי שתבונה הוא דינקא לבנין לפיכך הן ג"כ בריבוע וע' בפ' תצוה ק"פ א' ואע"ג דשם כתוב דרבעא למעלה מעגולא שם הוא בחכמה כמ"ש שם באורך: ולקבל כו'.

ויכולו נגד בינה וקדושה דאנן מקדשין וממשיכין היא תבונה שהיא נותנת מוחין וינקא לבנין: לשבעין שמהן כו'. שהן ע"ב שמות עם יום הששי שע"ב שמות הן ע' שמות וב' הן כללם כידוע והן אנ"י וה"ו.

וה"ו כולל ל"ה שמות שאחריו אנ"י כולל ל"ה שמות שאחריו. אנ"י וה"ו הן קב"ה ול"י. וכן בשבעים נפש אברהם ויצחק וכן בע' אומין וכן בכ"ד: כלילן תרווייהו בשמור. שזכור ושמור הן זו"נ וכאן הן שבתות דשמור אבל בינה דלעילא נכלל בזכור את יום השבת שהוא יסוד זכורך יום השבת כנ"ל.

וז"ש דהא מלכא עלאה כו'. ר"ל בינה נסתיים ביסוד דדכורא (ברכות מ"ח ב') שאין מלכות נוגעת בחברתה אפי' כמלא נימא והן בינה ומלכות וע' בתמ"ט ל"ז א' דבינה מתפשטת בנ' תרעין עד הוד ונכלל ביסוד: וע"ד אקרי מלכא דעלמא דילי'.

ר"ל מלכא בינה שלמא יסוד כמש"ו: וע"ד לית מחלוקת לעילא. ר"ל עוה"ב דרגא דבינה בתרין מתיבתין מתיבתא עלאה נגד חג"ת ומתיבתא תתאה נגד נה"י כמ"ש בתז"ח ע"ד ד' ע"ש ובמתיבתא עלאה יעקב עשה שלום ובתתאה יוסף וע"ל י"ז ב' ענין השלום דעביד יעקב.

וז"ש בגין דתרין כו'. והכל בדרגא דבינה שית סטרין דדכורא: (ו ע"א) כד"א מרחוק. ר"ל דעד"א יצא מחכמה ונגלה מן הסתום וע"ז מביא ראי' שרחוק קאי על החכמה ותתצב כו' כמ"ש (סוטה י"א א') כל הפסוק ע"ש החכמה נא' כו'. והענין כי עד"א פעמים סליק וסתים לעילא בג"ר כמ"ש בתיקונים והוא בזמן שאין שלום כמו הגלות והעונות. אבל יסוד קרוב לעולם מבועא דבירא לא פסיק מבירא. וכששב בתשובה אז נגלה מרחוק ויוצא כנ"ל וזהו מרחוק ה' כו'.

וז"ש (בברכות ל"ד ב') שלום שלום שלום לרחוק זהו בעלי תשובה שהיו רחוקים ונתקרבו שע"י ה' ה' רחוק ונתקרבו אל ה'. ולקרוב הן הצדיקים בדרגא דצדיק.

ולכן במקום שבעלי תשובה עומדין צדיקים גמורין אין יכולין לעמוד ששלמא דלהון במתיבתא עלאה עד"א וזוהר דילי' בינה דרגא דתשובה כמ"ש בתז"ח ע"ח ג' ואיהו זוהר דנהורא כו' ובכמה מקומות: כד"א חדשים. שהיסוד נק' נער ע"ש חדתותא דסהרא כידוע ושם מחדש בכל יום תמיד כו' כמ"ש חדשים לבקרים בקר דיוסף וע' בפ' בלק ר"ד ב'.

וריש' דקרא יזבחו לשדים כו' והם נבראו בע"ש בה"ש דרגא דקרוב אתקדש וע"ל י"ד א' כיון דאתקדש יומא כו' אתערו מגו אלנא דחיי כו'. ונקראו חדשים שאין להם קיום תדיר שהן מסט' דלהט החרב המתהפכת וע"ל דף מ"ד ובפ' פקודי רס"ח א' ולקמן מ"ט ב': מרחוק דא כו'.

ופי' מרחוק שהוא בחכמה כמש"ל וכמ"ש אמרתי אחכמה והיא רחוקה כו': וע"ד כתיב תשמורו. ר"ל שהכל במלכות כנ"ל: ומקדשי כו'.

ר"ל חכמת שלמה בת עין בת שלש בת שי"ן בינה כידוע [א"ה אולי כוונתו שהמלכות יש לה ג' מקומות כידוע. תחת היסוד ואז נקראת בת עין כי היסוד מעיינא דלא פסיק.

ואצל החזה שהוא בת"ת יום השלישי ואז נקראת בת שלש. ולעיל מו"ק אצל הבינה ואז נקראת בת שי"ן כי הבינה שי"ן בסוד אמ"ש] והיא המרכז של העגול היכל הקדש באמצע נושא את כולם שמעגולא מתפשטין ו"ק שסביב העגולא תחום שבת וכאן סוד היראה שאמרו אם אין יראה כו' י' דאדני וע"ל ז' ב' ר"ח פתח כו'.

וז"ש דאית לדחלא מינה כו'. ואמר דענשיה מיתה.

שכאן סוד החיים והחכמה תחיה בעליה סוד החיה. ואמר מות יומת.

נגד עגולא ורבעא כמש"ו שהן שתי שבתות: מאן דעאל לגו כו'. ר"ל שנכנס לתוך חלל כו' ופגים את החלל מות יומת לפי ששם שורה ההיא נקודה ויש לירא ממנה משא"כ בתחומין שאין מיתה עליהן אף למ"ד תחומין דאורייתא: וע"ד כתיב תיראו.

כנ"ל ור"ל ז"ש את שבתותי תשמורו את עגולא ורבעא שלא לחלל ואזהר ומקדשי תיראו ששם הנקודה: והוא נקודה אקרי אני. כי התחלתה מחכמה ומשם ואילך השם אדנ"י אבל כתר דילה הוא ה' אחרונה של השם וכלולה בז"א כידוע ולכן נקרא' אני וכתר שלה ה'.

וז"ש ועלה שרי' שהוא כו'. ר"ל כתר דילה שלא נתגלה כלל וע' בתיקו' ל"ו ב' ול"ז א'.

וע"ל מ"ו ב' ת"ח נקודה חד אית וכו' [ור"ל חכמה שבמלכות] דהא מה דלגו כו' [ר"ל בכתר שלה וכ"ש בז"א ולמעלה] ואית נקודה לעילא [ר"ל חכמה עלאה אבא שנקרא ראשית ועבא"ר] ה"נ אית נקודה לתתא כו' [כנ"ל] וע"ד הכא הוא אתר כו' [וז"ש תקופות וגמטריאות פרפראות לחכמה כנ"ל אם אין יראה אין חכמה וכמש"ל דף ז' ע"ב]: יו"ד עבד קרבא.

הוא יסוד כמ"ש בסוף תי"ג חד ב"נ עולימא צדיק כו' ע"ש: בכ"ף וסמ"ך. הוא מלכות ובינה כ' הוא כורסיא כמ"ש לעיל דף ג' ע"ש וס' הוא בינה עלאה כידוע וכמ"ש ויסוד נק' חי וקים בסוד דוד מלך ישראל חי וקים ואמרו חי בעוה"ב וקים בעוה"ז והענין כי הוא קים תמיד בעוה"ז קים מבועא דבירא וכן הוא חי בעוה"ב בבינה מלכא דשלמא דיליה ונק' חי משם והוא בין מים למים כמלא נימא כמ"ש בת' והוא מחבר ב' עולמות יחד.

וז"ש כ"ף לא כו' רגעא חדא בלא יו"ד (א"ה לפנינו הגי' אלא בי' ונראה דהגר"א הגיה כן) ** (מהעתקת הרד"ל ז"ל נראה שתיבות בלא יו"ד הוא פירוש ולא הג"ה. ש"ל.

(** סמ"ך כו'. כנ"ל דף ג' ע"ש: מכמה טבין.

מחכמה מוחזין דחכמה: ואתוון כו'. מבינה: עלאין יקירין.

שהם מנצפ"ך כמ"ש בז"ח נ"ב ד' אלין מישרים אינון אתוון טמירין גניזין גו עלמא עלאה כו'. וכן נוטלן צדיק כמ"ש בסוף תז"ח: אתר בית מותבי טב.

עולם שכולו טוב וז"ש מגדל חד דפרח כו' בינה כידוע: קב"ה וחד מסכנא. זו"נ ושם בסוד ו"ד וזהו מסכנא דל"ת בסוד יחודה נער נערה: חד נונא.

ר"ל יסוד דג כידוע: ימא רבא. חכמה משם נטיל זרעא דתלת נקודין כו': מסט' דא לסט' דא.

כל הו"ק כמ"ש מקצה השמים מוצאו ותקופתו כו' בסוד משכיל לאיתן כמ"ש בפ' משפטים דף ק"י משכיל לאיתן בזמנא דההוא נהר קם בתיאובתא כו' עד דסליק עד מוחא עלאה כו': רב. מחכמה: ויקירא.

מבינה: ועתיק יומין. מכתר.

והוא מוחין דאו"א וב' עטרין דע"י שב' עטרין הן ה"ח וה"ג ועם כללותם והם ו' ימי בראשית ויהי ערב ויהי בקר בכולם והוא אור ששימש בששת ימי בראשית ונגזו הקב"ה בצדיק לצדיקים לע"ל וכמ"ל דף ג' ע"א דהא טובאך סתים בגוון כו' הה"ד מה רב טובך כו' והן מו"ק דע"י שהן ששת ימי בראשית ועבס"ד מ"ש שם: בלע כל שאר נונין.

הן נשמות הצדיקים שהן בדרגא דצדיק ויסוד דג גדול כידוע בסוד לויתן זה יצרת כו' ועתידין ישראל לאכול ממנו מטוב הגנוז בו: ולבתר אפיק לון חיין וקיימין. כנ"ל בסוד חי וקים נשמת כל חי: ושאט ימא כו' בתוקפיה.

שנק' איתן דלא עאל לימא אלא כד איהו בתוקפיה וכמ"ש כגבור לרוץ אורח ועב"פ תרומה: ואפיק לי. שהוא הוציא אותי שהוא בדרגא דצדיק כמ"ש למטה שא"ל אי נחא קמי' מארי' לאודעא לן שמיה פתח ואמר ובניהו כו'.

ר"ל שהוא שרש נשמתו. בן איש חי דא צדיק כו': כגירא בידא כו'.

כמ"ש כחצים ביד גבור כן בני הנעורים של ההוא נער והוא כד מתחדש בחדותא דסיהרא בסוד הנשר וכמ"ש בתי"ג שם חד בר נש עולימא צדיק שמיה דהוה יתיב על מגדלא קשתא בידוי והוה זריק חצים כו'. וענין כ"ס הנ"ל כמ"ש כי יד על כס י"ה שאין השם שלם ואין הכסא שלם כו'.

והענין כי כשנתחברו כ' וס' אז נחית עלייהו ע"י כידוע. כמ"ש בזוהר דלא נחית ע"ק עד כו' והוא אל"ף פלא כידוע.

ואלו ג' דרגין הוא שלימות הכסא. ס' לא בעא לאסתלקא בגין לסעדא כו' דצריך לסמכא לון.

ויו"ד אין יכול לעלות אלא ע"י הסמ"ך שם ולכן כ' לא בעא לאסתלקא. ואלו היו זו"נ שלמים שלא היו בגלות אז סליק ס' לעילא.

זו"ס שאין השם שלם שו"ה בגלות שלכן הכסא ג"כ אינו שלם והכל ע"י עמלק חויה. וצדיק עושה קרבא בי' כמ"ש בתי"ג שם וע"ש עד דאתא ר"מ ונטל חץ חד כו' ע"ש.

ואמר (לעיל) דאינון י"ש. שהן אותיות של חכמה כידוע כי סוד כסא הוא אנכי כמ"ש בפ' יתרו.

וס' הוא נ"ס (צ"ל נ"י) והוא סוד י"ה שה' הוא נו"ן ועבס"א ה' ב' האי ה"א אתעטרת ברזא דאינון חמשין כו' אתהדרת מרזא דנו"ן לגו רזא דה"א כו' נרשם על הגליון. וכידוע בסוד אי"ן].

והוא כלילת חכמה בבינה חכם בבינה עוקץ של ה"א וי"ש הוא כלילת בינה בחכמה י' חכמה ש' בינה וזהו המלחמה זהו מ"ש מלחמה לה' בעמלק כו' ומלחמה של שם הוא בב' אלו כ' וס' כ"ס להסתלק בא' ששם הוא אבן דהתגזרת די מחא לצלמא וזהו יד על כ"ס והמלחמה הוא ע"י התפלה של צדיק התחתון עם בני ישראל וז"ס כ"י יד כו' כנ"ל דכ"ף לא יכלא למהוי רגעא חדא בלא יו"ד וזהו כ"י כמ"ש בתי"ג שם והתפלה הוא בב' אותיות הנ"ל כמ"ש בתז"ח ע"ו ד' זכאה איהו מאן כו' בין שפון דיליה ובגינה אתמר אם תשכבון בין שפתים א"ת אם אלא אם ותרין אינון אם עלאה אם תתאה שכינתא עלאה שכינתא תתאה דעלה אתמר שלח תשלח והן בסוד כ' ופ' כ' נחית לכורסיא וס' לאגנא על בנין: מקבציאל דרגא עלאה סתימאה.

בינה מלכא דשלמא דיליה: (ו ע"ב) תרין מקדשין הוו קיימין בגיניה. כנ"ל שהוא חי וקים בתרין עלמין והוא חי עולמים ב' עולמות והן ב' מקדשין והכל בגיניה וכמ"ש למטה ונהר יחרב בבית ראשון כו': איש מצרי הצילנו וגו' ותמן אתיליד ותמן אתרבי.

עבא"ר: וביד המצרי חנית כו'. ר"ל ממקום המצר זכה לחנית כמש"ו ומטה האלקים כו': אלין שלשים שנה עלאין.

ע"י בז"ח דף ל"א ע"ד אינון תלת סמכין עלאין דאינון רזא דשלשים שנה. והן חג"ת. כמ"ש שם ברביעי דא דוד מלכא דאיהו סמכא רביעאה לכורסיא עלאה [ר"ל חג"ת] הן ד' סמכין של כסא עליון בינה כידוע] בחמשה לחודש אלין דרגין לתתא דאינון תיקונא דסיהרא [ר"ל בריאה שהוא אלקים ה' דרגין וכמ"ש בהקדמת תיקוני' קום יחזקאל נביאה לגלאה כו' אנפי תלת חיון עילאין דאינון חג"ת כו' נקודה דאמצעיתא חיה כו' איהו רביעאה כו' ועל נקודה כו' קא רמיז ברביעי כו' בחמישי לחודש דא את ה' דאיהו אלקים כינוי לשם הוי"ה ואיהי כרסיא כו' עש"ה].

וז"ש ואע"ג דלא עאל במנינא כו'. שמלכות היא רגל רביעי חיה רביעית.

ויסוד הוא במנין החיות תתאין כמ"ש בה"ת שם תלת חיוון עלאין חג"ת. , תלת חיוון תתאין נה"י.

וז"ש במנינא וחושבנא דלהון. ר"ל רק במנין חיות תתאין.

וענין שלשים שנה כי ז"ת הם שבעים שנה כידוע: (ז ע"א) עביד לשמשא. ר"ל ליסוד: (ע"ב) שמא גליפא דע"ב שמהן אגליף עלוי בתיבין בנין דאתוון דא"ב כו' בתיבין אתקיימא לאהדרא רוחיה ובאתוון אתקיים כל גופי' כו'.

נודע כי רוחא הוא מאבא ונפשא שהוא שיתופא דגופא מאמא והנפש הוא רק לקיום הגוף והרוח להחיות כמ"ש בז"ח במאמר הטעמים ע"ש והנפש הוא ממלכות והרוח מעד"א מאבהן שהן כללא דעד"א כמש"ו בתיקוני'. וכולן בא"ב כמ"ש בס"י ובזוהר בראשית דט"ו וט"ז שבאבהן הא"ב על נ' חלקי' ז' אותיות הראשונות בחדס והשניות בגבורה וח' הנשארים בת"ת והן סוד אח"ס בט"ע של ג' אותיות.

ובמלכות כל הא"ב בסוד את"ה כידוע כ"ב אותיות כמ"ש שם והן עצמן סוד שם ע"ב כי הן במילואן ע"ב כמ"ש בז"ח ש"ה והן בחג"ת בג' ג' ובמלכות באותיות. וכ"ה בשם ע"ב בסוד כלל ופרט כלל בעד"א ופרט במלכות.

וכן ע"ב הוא עטרא דח'ס'ד' ורי"ו הוא עט' דג'ב'ו'ר'ה' כידוע ויורשין זו"נ. וז"ש דאתון דא"ב כו' בתיבין אתקיימא לאהדרא רוחי' ששם בחי' התיבין ובנפש בחי' האותיות.

וכן בשם הוי"ה ד' אותיות הוי"ה הם בנפש באופני' ועשר אותיות דשמא מפרש שהן כל אות בתיבין ברוחא: שנים קדמוניות. הן ימי קדם.

דז"א ימי עולם ודא"א קדמוניות. וז"ס כימי עולם וכשנים קדמוניות ומשם אריכא דיומין כמ"ש בסוף תקונים וז"ש וכל מאן כו': מעקר טורין.

בנגלה: מנהר שרגין. בנסתר.

וכמ"ש בתז"ח ד' ע"ב ד' וד' ע"ג ד' ע"ש: למלכא עלאה דאיהו עלאה. ר"ל חכמה עלאה: בכמה מנעולין בכמה פתחין בכמה היכלין.

נגד ג' עולמות כו': ** (נ"ל שהן מלמטה למעלה. הרד"ל.

**) אוף הכי תרעא קדמאה כו'. וז"ס אם אין יראה כו': לחכמה עלאה.

מפני שיש חכמה תתאה חכמת שלמה והיא היראה י' דאדנ"י יראה חכמת המלכות והן שני נקודות שני יודי"ן בשילוב יאהדונה"י זה בראש וזה בסוף: [ליקוט (מגוף כי"ק)]. אוף הכי תרעא קדמאה כו' ואינון תרין נקודין כו'.

הענין כמ"ש למעלה (בכי"ק בלקוטים שם) שחכמה דנוק' היא ספירה אחרונה אות יו"ד של שם אד' והיא השער של כל האצילות והיא נק' יראה כידוע ועלה אמרו אם אין יראה כו' כי היא נגד חכמה של הוי"ה וז"ש תחלת המחשבה סוף המעשה. ע"כ].

בגין דאיהו אילנא כו'. שהן שתי יראות טוב ורע כמש"ל י"אבנ' ע"ש: (ח ע"א) ודא תרעא לעאלא כו'.

כמ"ש מה ב רב טובך אשר צפנת ליראיך: אלין תרין תרעין כו'. ר"ל יסוד ומלכות שהן תמיד כחדא.

שכל.

מלכות טובת שכל. טוב.

יסוד ונכללין כאחד שכל טוב. ורי"א ששכל טוב כולו קאי על יסוד.

שיראה ע"ה טו"ר כנ"ל וכאן עץ החיים כולו טוב: אינון דלעאן כו'. ר"ל לכך נאמר עושיהם והן תמכין עץ החיים כמ"ש עץ חיים כו' ותומכיה מאושר: ובחילא דא כו'.

שעומדת על רגלין וז"ש עומדת וזהו תהלתו כורסייא כמש"ו: כזוהרא דספיר. ששם סוד הספיר כמש"ל מ"ב ע"ב ודף ע"א ע"ב: אלין מארי קיימא כו'.

שהן יצאו ממנו וכמ"ש איזה מעשה ידיו של אדם בניו ובנותיו וסוד הענין כי הולד הוא מחו"ג שהן מעשה ידיו ה' אצבעות דשתי ידים כידוע: ומעשה ידינו כוננהו. שלא נפגום ובוזה נזכה לנועם ה' שלכן נק' חי עולמים ומפ"ו רב המנונא כו'.

דלא יהיב בר נש פומיה כו' ויהא גרים למחטי כו'. [א"ה נראה מדברי הגר"א בס"ד פ"ק בד"ה לישן ממלל.

דהענין כי הכל תלוי בדעת המבריח מן הקצה אל הקצה בכל הזווגים שמתחיל בפה בסוד הלשון המכריע בין חיך וגרון שהוא זוג של א"א בסוד נשוק. ואח"כ מתלבש עיקר הלשון בגוף ומכריע בין ידים דא"א שעליהם מלביש חו"ב או"א ומסתיים הדעת ביסוד דא"א.

וזו"נ מלבישין נו"ה דא"א הוא בנצח והיא בהוד. ויסוד מכריע ביניהם.

ולכן כשפוגם ח"ו בלשון דעת פוגם ג"כ ביסוד ח"ו וז"ש אל תתן את פיך לחטיא את בשרך]: (ט ע"א) מאלין אתעבידו כו'. כנ"ל ה' א'.

וזהו אומר בלחשיה ודעת באתגליא: (מגוף כ"ק) ועל רזא דא כתיב בראשית כו'. הוא סוד שם מ"ב שבו נברא העולם כמ"ש בתי' ל"ח א' לההוא צינור דאיהו ו' דכליל כו'.

ושם ס"ג א' ואדם רכיב כו'. והן ז' תיבין דכ"א נכלל מן ו' דבראשית.

ובראשית הוא הכולל שית תיבין שלאחריו וכמ"ש וכו"ה בהנך קראי כמש"ו דשית קראי הוא הראשון הכוללם שית אתוון והשמות הם שית אחרים. וט"ס כאן וכצ"ל הא שית תיבין אחרנין לקבל כו'.

ול"ג קראי. ואמר ושית קראי מן השמים מספרים כו'.

והוא סוד שם מ"ב והראשון בסוד הדעת וכמש"ש והוא שם אלו"ה. אל"ה הוא ופ"ו ווא"ו בתוכם של הדעת.

וסוד שם ע"ב הוא ל"ו דנוק' אנ"י ול"ו דדכורא וה"ו וז"ש בפ' תרומה שהוא התחברות אבהן בנוק'. ושם מ"ב התחברותן בעלמא עלאה שהוא הדעת כנ"ל.

וענין ע"ב הוא י"ב פעמים ו' וי"ב הוא הדעת ה"ח וה"ג וח"ו"ב ו' לדכורא ו' לנוק' והוא ע"ב. אבל התחברותם בעלמא עלאה הוא מ"ב.

ויש ע"ב עליון חפ"ח וכמ"ש בסוף תכ"א ע"ש וג"כ כמו במ"ב כנ"ל (ע"כ מכי"ק): איש מראה. ומראה ולא בחידות: במשפט במדה.

ומשפט הוא עד"א והוא ראי' על מדה: ארכיה מסייפי כו'. מקצה השמים עד קצה השמים כנ"ל וכמש"ו אינון חמש שהן באמה מסייפי כו'.

ה"ס ונכללין ביסוד: (ט ע"ב) אנון תרין ממנן כו'. לשון עפר וקטם שהוא אפר וע' בפ' פקודי דף רס"ו ע"ב בהיכל החמישי האי רוחא כו'.

והוא נגד היכל ה' דקדושה דרגא דאברהם. ואנכי כו'.

וז"ש למטה ולא אולידת ארעא בחילא דלהון. וכל תאובתא דלהון באסתאבות ב"נ.

וז"ש למטה דאתעבידו בשמא דאלה. שהן ג' טפין קדישין דמותא שנא' הן כל אלה יפעל כו'.

וע' בתז"ח דף ע"ו ע"ב ע"ש: [ליקוט (מגכ"ק)]. אינון תרין ממנין כו'.

והם עפר ואפר ב' מיני גבו' פ"ר פ"ר. וא' הוא כתנות אור וע' עור.

והם אור וחשך עור עור חשיכו דעיינין ואור נהורא דעיינין וכן בע' כוכבין דשלהובא מסט' דימינא מכה להון בע"ש כמ"ש בפ' ויקהל. ואמר לדיוקנא דנחש.

שהוא מסט' דארי' כמ"ש בדין יהי דן כו' דן גור ארי'. ואור ועור הן ישראל גוי א' ועמים ע' אומין.

והוא המבדיל בין אור לחשך בין ישראל לעמים. ואמר למעלה וע"ד אינון בתרין ראשין כתרין חיוון.

והוא כד אינון בחשוכא אבל כד אינון בנהורא הן בדיוקנא דאדם. וז"ש למעלה בר דכד ההוא נהורא שליט כו'.

וכ"ז כשמתחברין אבל כאשר אינון מתחברין אמר חז דיוקני' כו'. וז"ש וכד מתחברין כו'.

(ע"כ מכ"ק): (י ע"א) פתח ד"א ואמר מי זאת עולה מן המדבר מי זאת כללא דתרין קדושין כו' עד בלחישו דשפוון כו'. [א"ה באור על מאמר זה מובא לקמן בבאורו ז"ל על היכלות דפ' בראשית היכל ג' מ"ב ב' ד"ה ההוא נהורא כליל לון ולא נהיר כו'.

עש"ב]: באור הפקודין (יא ע"ב) בראשית כו' פקודא קדמאה כו'. ר"ל לכך נא' בראשית: בגין דמלה דא.

ר"ל מדת היראה ר"ל מלכות זה השער לה' כמש"ו: ועל פקודא כו'. ר"ל וז"ש בראשית ברא בשביל היראה ברא שמים וארץ.

וע"ז קיימים [נרשם על הגליון. וכמ"ש (ברכות ו' ב')] כי זה כל האדם כל העולם כולו לא נברא אלא לצוות לזה] וידוע שבשביל זה המדה נברא העולם סוף המעשה ותחלת המחשבה: יראה אתפרש כו'.

ר"ל שנים שאינן עקרים. א' בשביל עונש עוה"ז כמש"ו בגין דייתון כו' ב' בשביל עונש עוה"ב כמש"ו בגין דדחיל כו' ורצונו בזה בשביל שמפרש והארץ היתה כו' על היראה רעה והן ב' מיני' א' תהו כו' על פני תהום והוא יראה התחתונה זהו ע"פ תהום והשני' שהוא יראת עוה"ב הוא ורוח כו' ע"פ המים שהוא קרוב יותר ליראה טובה וחשיב שלשה דברים דלא ימותון בנוהי או מעונשא דגופא.

או עונשא דמונא. נגד שלשה דברים תהו ובהו וחשך.

ובסיפא חשיב דבר אחד נגד ורוח. ובכולם על המים שהוא מסט' דשמאלא כידוע גבורות גשמים אור ומים ימינא ושמאלא אהבה ויראה.

והקליפה מלביש ומכסה לקדושה קליפה למוח. ואמר מרחפת דאינו נוגע בקדושה כידוע.

וזהו על פני. וידוע שמים עליונים ומים תחתונים הם נגד עוה"ב ועוה"ז.

מים שעל הרקיע ותהום. כן הוא שני היראות.

ויראה השלישית יראת ה' הוא בראשית ברא כו' יראת ה' ראשית כו' כמש"ל שיראת ה' מקיים שמים וארץ שז"ש ברא אלקים כו'. אבל יראה רעה אינו נוגע רק לארץ בלבד בשמאלה עושר וכבוד בעוה"ז.

ולכן אמר והארץ היתה תהו כו'. וז"ש ויהי מורא שמים עליכם.

ולפיפשוטו שבזה היראה הארץ חרבה כמ"ש ראיתי הארץ והנה תהו ובהו ואמר כל הבשר חציר כו' כל טיבו דעבדי לגרמייהו עבדין כו' ולכך נאמר והארץ ג"כ וכן כסיל תוגת אמו. ומתלבשת ח"ו באלו ד' קליפין שהן אותן שראו יחזקאל ואליהו כמ"ש בתקוני'.

ועי' בסוף זה הספר דף ט' ע"א. והן תתקע"ד דורות דאתחריבו שהן הע"ר כמ"ש בתקונים.

וז"ש היתה תהו שכבר היתה כמ"ש בתקונים. ואמר מעונשא דההוא עלמא ועונשא דגיהנם.

הכל דבר אחד רק שמפרש שהוא עונש עוה"ב שהוא יראה השנית ויש עונשין אחרים לבוד גיהנם והכל אחד: רב ושליט. לפי שהיא שער לכל מהימנותא חשיב כל ד' רגלי המרכבה שהיא כוללתם כידוע בהרבה מקומות רבו מלספור.

והן רב מצד החסד גדול ה' כו'. ושליט מצד הגבורה.

ועי' בפ' פקודי דף רנ"א ע"א היכלא רביעאה כו': עקרא ושרשא כו'. מצד הת"ת כידוע שהוא עקרא ושרשא דאילנא לכן נקרא בשם העצם ועבתז"ח דף ע"ג ע"ד דאתמר ביה רבא אילנא ותקיף כו' וע"ש דף כ' ע"א.

ולפי שהוא כלול מב' מדות חו"ג יושב אהלים לכן אמר ב' דברים עקרא ושרשא [נרשם על הגליון. ושרש גבוה מהעיקר נגד חסד ועיקר נגד גבורה] ורומז ג"כ בשרשא על ג"ר שהם שרשא כידוע שהוא מבריח מקצה אל קצה: וכלא קמיה כו'.

נגד המלכות עצמה ולפיכך אמר וכל דיירי ארעא שכל הדרים ברשותה ומלכותו בכל משלה. ואלו ד' הם ד' אותיות שהם כוללים ד' פרצופי או"א וזו"נ כידוע.

וחסד נחית עליה חכמה וגבורה נחית עליה בינה כמ"ש בה"ת ע"ש. ונגד הקוצו של יו"ד א"א הוא שם המחשבה ורצון שמא מפ'.

וז"ש ולשואה רעותיה. ואמר בההוא אתר דאקרי יראה.

ר"ל מלכות ושם לתקוע מחשבתו ורצונו ולדבוק בה. ור"ל במדת מלכותו בכל משלה שעיקר היראה במלכות שבמלכות יו"ד דאדנ"י שהיא אבן מאסו הבונים אבן בוחן ועבתז"ח ע"ו ע"ג.

היא מדה הרביעית וכלא קמיה כו' כנ"ל. ושם לתקוע מחשבתו ורצונו וזהו נעוץ סופו בתחלתו ותחלתו בסופו שרצון הוא קוצו של יו"ד כ"ע כנ"ל והיא היתה לראש פנה ועבתז"ח שם.

והעיקר שצריך אדם לדבוק באלו ד' דברים כי הכל הולך אחר המעשה ובשביל זה העולם נברא שיכירו כח מלכותו. וזה אשר אמרו שבמדת המלכות נברא העולם.

ואלו ד' מדות ג' בשמים שיה"ו הם בשמים ז"א וה' אחרונה במלכות ולכן נגדן ביראה רעה ג"כ ד' דברים ג' ע"פ תהום והד' ע"פ המים ושם הוא להיפך יותרת על הכבד ולכן ביראת ה' מקיים שמים וארץ שהיא כוללת שמים וארץ. ומ"מ עיקר הכוונה במדה האחרונה ששם התכלית [של] הבריאה וז"ש ולשואה כו': אי אימא ינדעון.

כמ"ש (מגילה כה ב') דלא לעבדון מאימה ומיראה. ולבסוף אמר כמ"ש (ב"ב פ"ט ב') אמרן או לא אמרן [כו'] ומה"פ כי ישרים כו': באתר כו'.

כמ"ש רגליה כו' ויראה בישא נק' מצולת ים טיט ורפש דימא קדישא כמ"ש בפ' תרומה והוא תהו ובהו כמ"ש בס"י תהו ובהו רפש וטיט וע' בפ' תרומה דף קמ"ט ע"ב בוצינא קדישא הכי אמר כו' הה"ד וחשך ע"פ תהום כו' ע"ש: ואיהי רצועה כו'. שהרצועה של מלקות היא משור וחמור והן המצולות ים דו"נ כידוע שהן שור וחמור והן ארבעים ועב"פ בלק דף ר"ז ע"א והן הכתוב כאן תהו כו' ד' מינים ב' דחמור וב' דשור וע"ש והן דו"נ כנ"ל והן נגד שמים וארץ כמש"ל: יראת ה' לחיים.

פסוק במשלי: אלא מאן כו'. שהיא נקראת מות וכמ"ש בתקונים תהו"ם הוא המו"ת והוא חשך כמ"ש בפ' תרומה הנ"ל וז"ש יראת ה' תוסיף ימים יראת ה' דייקא ושנות רשעים כו': ובג"כ אתר כו'.

ר"ל התחלת התורה שנק' דעת כידוע. דאל"כ הוא בס"א כנ"ל.

ור"ל לכך התחילה התורה ביראה בשביל זה כמש"ו ועל דא כו': ודא עקרא כו' דהא דא כו'. וז"ש זה השער כו' בזאת יבא אהרן כמ"ש בתקונים.

שלכן מפרישין את הכה"ג ז' ימים כדי ליכנס באימה כמ"ש בגמ' (יומא ב' א'). וז"ש אם אין יראה אין חכמה כל שיראת חטאו קודמת כו'.

וע' בתז"ח דף פ"ג ע"א בזאת כו' ובתקונים: ובג"כ כתיב. שהוא כלל התורה כנ"ל וכתוב אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמת: הא אלין ארבע.

נגד היראה קדישא שהיא כלולה מד' כנ"ל והוא ד' אותיות אדנ"י שהיא ב"ד הצדק ובה שס"ה ל"ת נגד שס"ה ימות השנה שהן שס"ה ימים ו' שעות ס' שס"ה שס"ה ר"ת ד' מיתות ב"ד וס' אדני ש'מעה אדני ס'לחה אדני ה'קשיבה ו'עשה והכל בשם הזה. והענין בסוד שבת בת מלכות מתחבר בתלת אבהן כנ"ל שהוא היראה כלולה באבהן שהן ש' ואדנ"י ס"ה הרי שס"ה.

וחנק אין נזכר בתורה רק בתורה שבע"פ לפי שהוא במדה רביעית שהיא תורה שבע"פ לכן הוא מרומז ג"כ בו' שעות שהיא נק' שעה כידוע. וכן בפסוק הנ"ל [א"ה נ"ל פירושו

שבפסוק אדני שמעה וגו' נרמז חנק בוא"ו שכתבת ועשה כנ"ל ונשארו אותיות עשה שהן אותיות שעה]: חבל מדה.

זכריה ב'.

ומביא ראיה שקו הוא חבל כמ"ש וקו ינטה על ירושלים ופתיל פשתים בידו. וענין מדה כמ"ש (כתובות ל' ב') אע"פ שד' מיתות בטלו כו': לעונשא דחייביא.

שמשפט הרשעים בגיהנם הוא בתהום כמ"ש (יחזקאל ל"א) האבלתי כסיתי עליו את התהום וכידוע: ודא אשא כו' דחייביא שרי. ר"ל אש שלמעלה ששופך על ראש רשעים כמ"ש (חגיגה י"ג ב') ולהיכן שפיך על ראש רשעים בגיהנם שנא' הנה כו'.

ור"ל בזה שנאמר כאן וחשך ע"פ תהום ותהום הוא הגיהנם וזאת ע"פ תהום: רוח סערה. כמ"ש רוח סערה עושה דברו על מ"ה וכמש"ו ואקרי רוח וכמ"ש בתקונים ע"פ וה' הטיל רוח גדולה אל הים כו': היא מלחטא בי' כד"א ואת להט כו'.

ר"ל ז"ש מרחפת שהיא מלהטת והן מצולות ים כנ"ל. וז"ש על פני המים: וכתוב לבתר יראה ראשית כו'.

ר"ל לכך כתיב זה הפסוק אחר בראשית שהוא יראה לפי שהוא כלל כל התורה: פקודא תניינא כו' דפקודא דיראה אתאחדת בה כו'. ר"ל שאהבה הוא בז"א ויראה בנוק' כנ"ל: רחימו שלים.

כמ"ש למטה שיאהוב אותו בכל ענין בכל לבבו ונפשו ומאודו שלא יהיה אהבה תלויה בדבר ולזה נאמר בכלם בכל לבבך כו': ומאן איהו כו'. ר"ל איזה מדרגה הוא.

ואמר אהבה רבה. ר"ל חסד שהוא רב כמש"ל ויש אהבה זוטא במלכות כידוע אבל אהבה רבה הוא בז"א בחסד.

ומביא ראיה דכתיב התהלך כו' שלים ברחימותא. והוא דרגא של אברהם חסד לאברהם: ודא הוא דכתיב כו'.

שאור הוא חסד כידוע וע"ל דף ט"ז ע"ב: והכא איהו פקודא כו'. שאור נקרא אהבה רבה דוקא.

ואלו שני פקודין נאמרו ביוםראשון דרגא דחסד ואף היראה משום דלא נפקא מינה לעלמין לעיל דפקודא דיראה כו'. ר"ל שלכן נאמרו ביום אחד ויראה הוא השער לאהבה לכן נאמר תחלה כנ"ל.

ואין שלימות לאדם בא' מהן לבד כמ"ש שבאהבה מקיים מ"ע וביראה מל"ת ואמרו דכל פקודא בלא דחילו ורחימו כו'. ולכן לא נאמר כי טוב ביראה לבד וכמ"ש למטה שצריך לכלול אהבה ביראה ויראה באהבה שזהו יחוד זו"נ.

וז"ש שקודם שנברא האור היתה הארץ תהו כמ"ש בתז"ח דף פ"א ע"ב בגין דאדם אין דהוה בעלה כו'. וז"ש אלה תולדות השמים והארץ בה' בר' א'ם' שאמרו שהיה העולם ת'ה'ו' עד שבא א'ב'ר'ה'ם' שהוא האור כנ"ל.

וכמ"ש שני אלפים תהו עד ואת הנפש כו': אהבה שלימתא בשלימו דתרין סטרין. שיראה במלכות ואהבה בת"ת ושניהם צריכין להכלל מב' סטרין חו"ג כמש"ו וע"ז נאמר בכל לבבך בכל כו' ואמרו כל אהבה שהיא תלויה בדבר וכו' וכל אהבה כו'.

וז"ש (יב ע"א) ובג"כ רחימו כו' דאית לה עקרא. ר"ל שתלויה בדבר.

ואמר ותקנוי דארחוי דארחים כו'. ר"ל תיקון הדרך של האדם הוא דארחים כו'.

ור"ל בזה מ"ש יהי אור ויהי אור. ואמר לקמן דף ט"ז ע"ב יהי אור בחדס ויהי אור בגבורה הרי שנכלל האור שהוא אהבה בתרין סטרין ואח"כ וירא אלקים את האור כי טוב שנגנז האור לצדיקים לע"ל שאין אהבה שלמה בכל רק לע"ל ועכשיו רק נובלות ממנה כמ"ש לית דביקותא כההיא דביקותא כי עין בעין יראו כו' קומי אורי כו' וע"ז מבקשין אור חדש על כו'.

וההיא אור גנוזה בצדיק שמשם מאיר מעט ומשם זכה אברהם עד שנכנס בדרגוי שלכן זכה אברהם לברית מילה. וז"ש וע"ד אור כו' ולבתר אגניז כד אגניז נפיק כו'.

הוא המים ביום שני שהוא מדת הגבורה. והוא מדת הגבורה גבורות גשמים.

והוא קשה כמ"ש שהמים לגיון קשה מאד. לכן נדונו בו דור אנוש ודור המבול ופרעה ורוב הנדונין [ולכן הזכרתו בברכת גבורות הרא"ש].

ואמר ואתכלילו תרין סטרין כחדא. שזהו רקיע שנברא מאור ומים כמש"ל.

וכ"ה באדם שהזרע באדם כ"ז שהוא בתוכו הוא אור לבד עד שנגנז בתוך הברית ואינו יוצא רק מים. וזהו כד אגניז נפיק דינא קשיא וזהו המים ואח"כ נרקם באשה ונעשה רקיע וכמ"ש בפ' תרומה דף קס"ז ע"ש היטב.

וזהו העון של משז"ל שאין מתרקם באשה ונשאר דינא קשיא לבד ואין נכללין תרין סטרין כחדא ולכן נמחו דור המבול במים ונידונו בדינא קשיא וע"ז נאמר יהי רקיע בין מים למים שהוא בין מ"ד למ"נ באדם ואח"כ ויבדל אלקים בין האור ובין החשך. ר"ל בין אהבה ובין החשך הנ"ל שהוא יראת העונש לפי שביראה לבד יכול פעמים להתאחד בה יראת העונש [משא"כ באהבה] שהרי אוהב אותו ית' ומוסר לו נפשו וכל אשר לו באהבתו וזהו ויבדל.

ונקט הקרא עונש העוה"ז שהוא החשך כנ"ל כמש"ל עונש הממון גרוע מכולם ואח"כ ויקרא אלקים לאור יום שהוא משתמש ביום לעוה"ב כמ"ש רז"ל על פסוק ואמר אך חשך ישופני (פסחים ב' ב') בעוה"ב כו'. ולחשך קרא לילה בעוה"ז כמ"ש (שבת ס"ג א') אורך ימים בימינה למיימינים בה שעוסקים בה לשמה בשמאלה עושר וכבוד למשמאילים בה מוכן להם שכרם בעוה"ז ויהי ערב ויהי בקר יום אחד.

ר"ל שצריך לכלול יראה באהבה ולהיות יום אחד. ושניהן נקראין יום והכל אחד שזהו יחוד זו"נ כמש"ל וצריך יראה בתרין סטרין דאהבה.

וז"ש אר"א לא אצטריך כו'. וז"ש ערב ובקר ולא נאמר חשך ואור שאין היראה חשך ח"ו.

ובחשך נאמר ויבדל אבל כאן הן יום אחד שהיא לילה והוא יום והן אחד. ונאמר ערב ובקר לפי שכאן האור נכלל בתרין סטרין לכן נאמר בו בקר שהוא בין אור וחשך.

וכן היראה נכלל בתרין סטרין לכן נאמר ערב ג"כ בין אור לחשך תחלת הלילה ושניהם נכללין כאחד. וז"ש היאך אתדבקת אהבה איהי בסטרא חד כו' והכי אצטריך כו'.

ואמר וע"ד כתיב ומקשה כו'. שהוא היפוך של אשרי אדם מפחד תמיד.

ר"ל אפי' בשעת טובה. ומקשה הוא היפוכו לא מיבעי שבשעת הטובה אין מפחד אלא אפי' ברעתו מקשה לבו דוגמת פרעה יפול ברעתו כיון שאינו דבוק ביראת ה' אז נדבק ברעה שהוא היראה רעה רצועה בישא דלקי ובה יפול כמש"ל.

וכ"ז הכל כלילת יראה באהבה שהוא מעשה האור ביום ראשון. וז"ש ודא איהו אהבה שלימתא כדקא יאות: פקודא תליתאה למנדע כו' ולייחדא כו'.

שיחודא הוא בתחלה ה' אלקינו לידע שיש ה' אלקים בעולם ואח"כ ה' אחד שהוא אחד וז"ש למנדע כו' ולייחדא כו'. ואמר רברבא ושליטא כמ"ש למטה בפקודא רביעאה למנדע דה' הוא האלקים ושם הוא העיקר בפרטות אבל כאן אין רק ה' אחד ושמו אחד כמ"ש למטה רק שאומר כאן ה' אלקינו ימינא ושמאלא או"א וכמ"ש בפ' שלח לך דף קס"ב ע"א תרין אינון וחד אשתתף כו' ע"ש וז"ש רברבא שהוא ימינא ושליטא שהוא שמאלא כמ"ש בפקודא קדמאה.

ואמר שם רב ושליט וכאן רברבא ושליטא בתוספת והרחבה שכאן קאי על או"א: באינון שית סטרין עלאין. ר"ל ו"ק דז"א שהן ששה רקיעין דאצילות ושם הייחוד דק"ש כמ"ש בפ' תרומה ופ' ויקהל וכמה מקומות.

והן נקראין ו' סטרין עלאין כמ"ש בפ' פקודי ולקמן בענין היכלות נגד ו"ק דנוק' כמ"ש למטה. וז"ש (ברכות י"ג ב') כיון דאמליכתיא למעלה כו' שהן ו"ק לז"א כידוע וכמ"ש בס"י: ולמעבד לון יהודא כו'.

תחלה אמר ולייחדא ליה כו' ר"ל לייחד א"ס בו"ק וכמ"ש בהקדמה שניה של התקוני' והוא בששה תיבות של שמע ישראל ואח"כ אמר ולמעבד לון כו' ר"ל כל הו"ק ביחד והוא בתיבת אחד שהוא נגד היסוד ששם מתקשרין כולם כידוע. ואמר בשית תיבין כו'.

קאי למעלה על ולייחדא לי' שאמר ולייחדא כו' ולמעבד כו' עד חדא ואח"כ אמר כ"ז אימת בשית תיבין דשמע ישראל ואמר ולכוונא רעותא כו'. ר"ל לכוון באו"א לקשר עמהם ושם רק רצון בלבד כי שם אין יד אדם שולטת שלח תשלח את האם מלעסוק בהם כי שאל כו' רק הרצון לבד לדבקם בו"ק והוא באחד שח' הוא ו"ק ואו"א והכוונה בח' הוא למעבד לו"ק יחודא חדא ולאכללא להו לעילא באו"א כמ"ש סוף זה החלק דף א' ע"א ת"ח כל המאריך באחד כו' ואינון שית סטרין רמיזין בח' ברזא דתמניא שית אלין ותריין לעילא חו"ב או"א לאוספא ולאכללא להו לעילא ולמיהב להו ברכאין מאו"א עלאה דהא לא שריא טיבו דעתיקא אלא באתר דשלים באתר דאשתכח דו"נ [ר"ל טיבו דעתיקא הוא רמיז באל"ף של אחד כמ"ש שם למעלה וכד מטי לאחד איבעי לי' לכוונא בא' סתימא עתיקאדכלא וח' תמניא דרגין עלאין מחכמה עלאה עד צדיק כו' ע"ש].

ואמר שם וע"ד אמרו ובלבד שלא יחטוף בחי"ת אלא בעי לאמשכא ברכאן מאתר עלאה
דכולא ולארקא באינון שית בנין [ר"ל מאו"א ששם סוד הברכות כמ"ש בר"מ פ' עקב
בסוד ברוך ע"ש אבל באל"ף אמרו שלא יאריך ששם אפי' המחשבה אסור במופלא ממך
כו' רק רצוא ושוב כמ"ש בא"ז] וז"ש וע"ד אחד אצטריך לארכא כו'.

ר"ל על מ"ש ולמעבד לון כו' ולכוונא הכל באחד כנ"ל ור"ל להאריך כשיעור שית תיבין
הנ"ל ולעשות לון קשר חד אבל באו"א רק רעותא לבד והכל באחד אבל לייחדא בשית
תיבין כנ"ל. ודא הוא דכתיב כו' כדקא יאות.

ר"ל יתכנשון דרגין הן ו"ק הנ"ל לאתאחדא בא"ס אל מקום אחד ביסוד אחד דק"ש ושם
מתקשרין. ואמר מתחת השמים הענין כי בתחלה נאמר יהי רקיע בין מים למים והוא
להבדיל ג"ר לז"ת שבג"ר אסור החקירה ובז"ת מותר כי שאל נא כו' וזהו הפקודא של
יהי רקיע וידוע שהרקיע הוא סוד הדעת והוא מבדיל בין ג"ר לז"ת לכן אין נמנה לספירה
בפ"ע והוא ג"כ רקיע שעל ראשי החיות כמ"ש במאמר הטעמי' והוא נ"כ רקיע דכאן
כידוע ועליו נאמר יהי רקיע כו' שלא להתבונן בג"ר רק שאל כו' ואח"כ יקוו המים
מתחת השמים ולייחד אותם: ועם כל דא כו'.

כנ"ל בפקודא תניינא אר"א לא אצטריך לאתנשי יראה כו'. ור"ל מלכות כמש"ו.

ואמר יראה. ר"ל שבשביל זה אמר מים שהוא סוד היראה כמש"ל.

וכן יהי רקיע בין מים למים מסט' דיראה החקירה בז"ת ורעותא בג' עליונות כמ"ש
ויראה להן וכמ"ש (עי' חגיגה י"ג ב') על זיעתן של חיות: דאצטריך לארכא כו'. ר"ל
לקשרא ד' מלכות בו"ק ולקבל לה ברכאן ממנו מה שקבל מאו"א זהו התקשרות ד' בח'.

ובא' טיבו דעתיקא כנ"ל וכמ"ש שם (לקמן בסוף זה החלק) ואמרו בדלי"ת ושפיר כו'
ובעי ב"נ לארכא בה ולאמשכא לה ברכאן מאינון שית סטרין שית בנין עלאין ע"י דצדיק
[שלכן הכל באחד נגד צדיק כנ"ל]. ואמר שם בעי לאמשכא ברכאן כו' ולבתר להאי בת
דל"ל אחסנתא בבית אביה ואמה אלא האי ברא כו' אלא דאית לה מזוני מן ברא אלא
בעי לארכא בהאי דל"ת ותמן אמרי כמה בעי ב"נ לארכא בה כשיעורא דימליך יתה
לעילא ולתתא ולארבע זווין דעלמא רזא דשית סטרין עלאין דכלהו אתחברן עמה כו'.

וכל השיעור הזה צריך להאריך הכל בד' כמ"ש (ברכות י"ג ב') כל המאריך באחד כו'
ובלבד בד' וז"ש כיון דאמליכתי' למעלה כו' שצריך להמליך בו"ק שזהו חבור מלכות
בו"ק. ואמרו להאריך ימים על ממלכתו ימים ו"ק על ממלכתו: והיינו דכתיב כו'.

שלכן נקראת דלי"ת שהיא יבשה ממים כמ"ש והאביונים מבקשים מים ואין כו' ארץ
לא שבעה מים וכמ"ש במאמר הנ"ל בגין דהאי אתרא דדלי"ת היא ול"ל נהורא מדילה
ובעי ב"נ כו'. שסוד הדל"ת שחסרה מוא"ו שבתוך הה"א שהוא קיבולה מו"ק.

ואמר דד' דאחד גדולה. ר"ל הוא רמז וסימן התקשרות בדרגין דלעילא שאז היא גדולה
כמ"ש שם דהכי אוליפנא ברזא דק"ש דבעי ב"נ לייחדא למאריה כו' [ר"ל יחוד של שית
תיבין בא"ס כמש"ל] וכד מטי לאחד כו' וד' רבתא אתדבקותא דכ"י דאיהי חולקא דדוד

דאקרי עני ואביון כד אתדבקת לאינון דרגין דלעילא דרמיזין בא"ח כדין איהי רבתא כו': ולבתר דאתקשרת כו' אחרנין דלתתא.

ר"ל בשית היכלין דלתתא כידוע בו"ק דילה והוא בבשכמל"ו כמש"ו. ועי' לקמן בדף י"ח בפ' יקוו המים באריכות.

וד' הנ"ל הוא עצם שלה בהיכל ז': כדין מה דהות יבשה כו' למעבד כו'. הוא התפשטות ו"ק דילה ונעשית פרצוף שלם.

וע"ל דף ט"ו ע"ב הארץ דא אלקים כו' ע"ש: ארעא רעוא. ר"ל שזהו לשון ארץ: וע"ד כי טוב כו'.

כמ"ש (ברכות י' ב') והטוב בעיניך עשיתי שסמך גאולה לתפלה. מכאן ולהלאה תדשא כו'.

ר"ל שבויקרא אלקים אתעבידת ארץ למיעבד פירין אבל עכשיו אתתקנת למיעבד והוא בתפלה ששם הייחוד גמור ושם מוציאה כל האוכלסין אח"כ בקדושה דסדרא והכל בתפלה כמש"ל דף י"ח ע"ב תדשא הארץ דשא עשב וגו' השתא אפיקת חילא באינון מיינ דאתכנשו לאתר חד ונגדין בגווה גו טמירו סתימאה ונפקין בגווה טמירין עלאין וחיילין קדישין די כל אינון בני מהימנותא מתקנן לון בתקונא דמהימנותא בההוא פולחנא דמאריהון כו' וקיימין לאתתקנא בשעתא דב"נ אתיין לפולחנא דמאריהון בקרבנא דמאריהון ובצלותהון כו' ע"ש.

והכלל כי דשא הוא חציר שהן מלאכין שליטין ועשב מזריע זרע הן אופני' וחיות וכרובי' ועץ פרי עושה פרי הוא דיוקנא דאדם דו"נ עץ פרי נוקבא עושה פרי דכר וע"ש וכ"ז הוא עיבורה ואח"כ הוציאה וזהו ותוצא הארץ: פקודא רביעאה למנדע כו'. ה' הוא ז"א ואלקים נוק'.

בתר דאזעירת גרמה בבריאה צריך לידע ולצייר האמונה הזאת בלבו שהכל אחד וכל הענינים הכל מצדנו וכמ"ש בא"ר דלית יום אלא מסטרא דידן ולית לילה אלא מסט' דידן יום א' יו"ד על ה' כו' והיה ביום ההוא יהיה ה' כו': לאתכללא מארת חסר. שהוא מלכות חסר וא"ו שהוא ד' חסר וא"ו שבתוכו כנ"ל: בשמא דשמים.

והוא השמים לה': ולית בהון פרודא. וזהו ברקיע עם ב': (יב ע"ב) ודא הוא עננא חוורא כו'.

הענין כי האור שמאיר הנר הוא מנהורא אוכמא אבל אור לבן אין מאיר כי דבר הזך אין מאיר רק אור בגוונין כידוע כמו מראה המלוטשת. ועננא חוורא ועננא אשתא באמת הכל אחד הוא כמו נר הדולק בנהורא חוורא ואוכמא רק בלילה מאיר האוכמא וחוורא נכלל בה וביום הנר כהה ואין נראה רק החוורא ואוכמא נכלל בו כן היו העננים: ולאיתתקן דא בדא.

כמ"ש (ברכות י"א ב') כדי לכלול מדת לילה ביום ומדת יום בלילה: לאנהרא. שאחד בלא חבירו אין מאיר: להאיר על הארץ.

ר"ל בתחלה נכלל מדת לילה ביום ברקיע השמים ואח"כ מדת יום בלילה להאיר שניהם על הארץ וזהו להבדיל בין היום ובין הלילה. שביום נכלל מדת הלילה ביום ובלילה נכלל מדת היום בלילה.

ועיקר הענין ברקיע השמים ששם נכללין שניהם כאחד בסוד הדעת ששם שניהם אחד בייחוד גמור וזהו ענין של תוספת אור בשבת ויו"ט וכל יום שיש בו מוסף דסלקין בריבויא סגיא למעלה. וזהו והיו לאותות לשבתות כמ"ש במ"ר אות ברית ביני וביניכם. ולמועדים כמשמעו. ולימים קידוש ר"ח.

ולשנים ר"ה. שבכולם הם נ"ל והיו למאורות כו' כנ"ל: ודא חובה כו'.

ר"ל דאפריד אלוף ממנה וחבר אותה למטה בסטרא בישא: ובג"כ גרם כו'. שגרם מות כמ"ש למטה שהפריש אור ונתחבר מות כמ"ש: בגין כו'.

כנ"ל להתחבר א"ח עם ד' ואח"כ לחבר אותה עם אוכלסהא בבשכמל"ו: ולאפרשא לה מסט' בישא. שלכן אומרים בשכמל"ו בחשאי: ועם כל דא כו'.

ר"ל אע"פ שמחברין אותה עם אוכלסהא. עם כ"ז צריך לידע דל"ל פרודא לעילא.

ועיין לקמן דף כ' ע"א ויעש אלקים את שני המאורות ויעש רבויא ותקונא דכולא כדקא יאות את שני המאורות הגדולים בקדמיתא בחבורא חדא רזא דא שמא שלים כחדא ה' אלקים אע"ג דלאו איהו באתגלייא כו' [ר"ל כמ"ש"ו ששניהם היו שמות מצפ"ץ והוא חילוף הוי"ה וגי' אלקים במילואו] לבתר אזעירת גרמה בכל אינון דרגין דילה כו' [ר"ל בבריאה ששם נקראת אלקים] את המאור הגדול הוי"ה ואת המאור הקטן אלקים סוף כל דרגין סופא דמחשבה בקדמיתא אתרשים איהו לעילא באתוון דשמא קדישא את רביעאה דילה [והוא כתר דילה שנשאר באצילות] ולבתר אזעירת גרמה לאתקרי בשמא דאלקים ועם כ"ד סלקא לכל סטרין לעילא באת ה' בחבורא דאתוון דשמא קדישא.

וז"ש כאן ועם כל דא אצטריך כו'. וע"ש כל המאמר דשם: וכד ינדע כו' ההוא ס"א יסתלק כו'.

וכל הפקודין עד הנה סוד התפלה כמ"ש בפ' ויקהל דף ר"ב ע"ב שסוד היראה הוא בפסוקי דזמרה ואהבה הוא באהבה רבה וייחוד בק"ש ושם הוא הייחוד ה' אחד ושמו אחד שמע ובשכמל"ו כנ"ל ואח"כ תדשא בתפלה וקדושה דסדרא כנ"ל ואח"כ למנדע דה' הוא אלקים כאן ושמו אחד והוא בעלינו כנ"ל וידעת היום ובזה הס"א מסתלק להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם כו' כי לך תכרע כו' וכן כולם: פקודא חמישאה כו' תלת פקודין.

ר"ל שלכן נאמר שרץ. נפש.

חיה.

נגד ג' פקודין. שרץ בתורה כמ"ש למטה בההוא רחישו דרחיש בה כו'.

נפש בפ"ו כמ"ש למטה דכל מאי דאתעסק בפ"ו כו' ונשמתינן חדתינן כו'. חי' למגזר כמש"ל בגין דההיא חי' כו': ולאפשא.

ר"ל שזהו נפש: אתתקן. ר"ל זהו נפש חיה כו' כמש"ו: בההוא עלמא תנינן.

ר"ל זהו ע"פ רקיע השמים: והיינו דכתיב ועוף כו'. ר"ל גדפין כנשרין ור"ל סופי' דקרא ע"פ רקיע השמים: דא אורייתא.

ר"ל זהו ישרצו המים כ"ז יעשה התורה: מאחר דההיא חי'. משכינה קדישא: ** (צ"ל כאן את התנינים הן תניני' כו' דלהלן בפקודא ז).

והוא המשך לפרש הפסוק לפי דברי הזוהר. ושם אין לו מקום כלל.

וכ"נ מהעתק הגרד"ל ז"ל. ש"ל.

(** פקודא שתיתאה כו' בפו"ר. כנ"ל ולאפשא לה: דא ברית קיימא כו'.

ר"ל זהו המים ישרצו להחי': נפקו כמה עופי. ר"ל זהו ועוף יעופף.

ואמרו ועוף מיכאל יעופף גבריאל. במיכאל נאמר ויעף ובגבריאל נאמר מועף ביעף.

וז"ש כאן תרין חד מימינא כו' א"ר פנחס תלתא כו'. ור"ל יעופף לבד שנים והן ג': (יג ע"א) פקודא שביעאה כו' יתרשמון מיא כו'.

ר"ל המים קאי על זרע ישראל שהזרע הוא מים ויהי' נרשם בחותם הברית שיצא הזרע הקדוש דרך החותם קדוש: ואצטריך כו'. ר"ל זהו הציווי ועוף כו': *את התנינים.

הן תניני' דמתני' וע' בר"מ פ' תצא דף רע"ח ורע"ט: מיין עלאין כו'. ר"ל שע"י חותם הברית אתמשך קדושה עילאה לההוא זרע שיוצא דרך שם.

וז"ש ובגין דא כו': (יד ע"ב) ועם כל דא לא שלטין עד דיהון נהורין מרזא דשרגא וכלהון אקרון מאורי האש [א"ה כתב הגר"א בריש תקון נ"ט בד"ה דצריך וז"ל ובפ' בראשית י"ד ב' דענין הברכה מאורי האש שיאירו הממנן דחול משרגא. ור"ל שאף שבחול מתלבש האדם בכתנות עור ונפשט מכתנות אור מ"מ יאיר ממאורי האש.

עכ"ל]: (ט"ו ע"א) בראשית בריש הורמנותא דמלכא כו'. [א"ה תוכן המאמר מתבאר בבאור הגר"א ז"ל על מאמר אר"ש ארימת ידאי כו' שבפ' נח ס"ה א' ושם בסה"ד כתב וז"ל ובריש בראשית בריש הורמנותא דמלכא גליף גליפו כו'.

הוא י"ג גילופין דחוורא דגולגלתא ושם תחלת הכל (ובהע"א איתא. וכל) גליפו הוא מסט' דבוצינא: בטהירו עלאה.

הוא רדל"א. ביסוד הבינה דרדל"א כנ"ל ונק' טהירו כמ"ש בתז"ח בסופו טהירו דטהירו כו': בוצינא דקרדינותא נפיק גו סתים דסתימו מרזא דא"ס.

כנ"ל דבוצינא הוא יסוד הבינה ומתגלה בגלגלתא בטלא דבדולחא שלכן אלה לחיי עולם כו'. ואוירא שנקרא אין גנוז גו קרומא דאוירא בגלגלתא.

ואתפשטותא דאורא הוא מיסוד דחכמה דרדל"א וחכמה ההוא נק' א"ס כנ"ל וכל יסוד דזכורא שגנוז גו יסוד דנוק' ובו גנוז האורא בכל יסוד דזכורא. ובכל יסוד דנוק' הבוצינא.

וידוע ששמן בחשאי ויין לארמא קלא. שלכן כהן אסור ביין ולואי לארמא קלא.

ועבודת הכהן בחשאי ובפרט בקטרת. בסוד שמן וקטרת ישמח לב.

בהיטיבו את הנרות יקטירנה ובהעלות כו' כידוע. ולכן נתינת הטפה דאבא בגו אמא בחשאי ובצניעות שההוא אורא נקרא צניעו כנ"ל.

ולידה מאימא בקולי קולות כמ"ש (ברכות ט"ו ב') רחם שמכניסין בחשאי מוציאין ממנו בקולי קולות כו'. וז"ש רזא כל סוד בלחש וכמ"ש (חגיגה י"ד א') דברים שנתנו בלחש ולכן (עירובין ס"ה א') נכנס יין יצא סוד שהן ב' דברים הפוכים כנ"ל.

ולכן אורא דגנוז בגו יסוד דחכמה דרדל"א הוא רזא דא"ס והחכמה הוא א"ס. וז"ש ע"ס בלימה מדתן עשר שאין להם סוף שע"ס הן נשמת המדות והן רוחא דלהון כידוע והן מאורא הנ"ל.

ושלכן כולן בלי מה ונקראים כולן ע"ש חכמה כמ"ש בתז"ח דף ע"ג ע"א ע"ש. וגולגלתא נקרא רישא סתימאואורא דגניז בגוי' נקרא סתים דסתימו והוא נפיק מרזא דא"ס כנ"ל. והבוצינא יצא מגלגלתא ונגנוז בו. ומרזא דא"ס קאי על סתים דסתימו כמ"ש למטה סתים גו סתימין מרזא דא"ס בקע כו'.

ובוצינא נגנוז בו כמ"ש במאמר קו המדה נהורא דלא קיימא בנהורא [הוא רדל"א שאין מתלבש באחר] גליף [הוא מ"ש כאן גליף כו'] ונפיק נציצו כו' הוא מ"ש כאן בוצינא כו'] ובטש גו רעוא דרעוין ואתטמר בי' כו' [וז"ש כאן גו סתים כו']: קוטרא בגולמא. כבר פ' (הוא בפ' התקונים תי' ע' ר"כ ע"א ובפ' סוף תז"ח): לא חוור כו'.

הן ה' גוונין של אור שהן בפ' מי מדד כו'. שעדיין לא נתגלו עד היכלא עלאה כמ"ש בתי'.

וגוון החמישי הוא גוון תכלת שאינו גוון בעצמו רק כלל כל הגוונים כידוע. וז"ש ולא גוון כלל.

ואע"פ ששרש הגוונין בבוצינא מ"מ אין מתגלה כאן עדיין: [ובמ"א כתב הגר"א וז"ל לא חוור כו'. חוור גוון חסד.

סומק גוון דין. אוכם דינא דמסאבותא.

לא גוון כלל. רומז לתכלת הוא דינא רפיא וסומק דינא קשיא.

וירוק גוון רחמים. עוד ב' גוונין והן כלולים באלו ז' גוונין מתנהג העולם שהן ז"ת.

שכל השרשים באצי' ומתגלה הגוונים בבריאה. וכמ"ש בתיקוני' ל"ו ע"ב אלין אינון ארבע גוונין דסלקין בעשר ואינון כולן להביות אשיות כו' [שהן מגו בוצינא] שבע אינון מהאי עשר ואינון לקבל ז' רקיעין ואינון ז' ספיראן כו'.

וכ"ה ב'ז' כוכבים שבתאי אוכמא. מאדים סומק.

כוכב ירוק. צדק תכלת.

לבנה חוור. ושאר מורכבים.

וז"ש לא גוון כלל לכלול כל הגוונים שנמצא למטה ממנה. ואמר שם ואינון כחוטא חוורא כו' שאלו הגוונים הן בעינא כמ"ש בא"ר ובמתני' דפ' יתרו ע"ש]: כד מדיר משיחא כו'.

הוא מ"ש במאמר הנ"ל בזמנא דרעוא דא בעא לאתפשטא כו'. והענין בקיצור שמקודם נפיק הניצוצא ונגנז בגו רעותא עלאה [בסוד הבן בחכמה.

הרמ"ש] שהוא אין קדמאה פשיטותא דקוטרא עלאה. ואח"כ כשרוצה להתפשט הרעותא יוצא מקודם הניצוצו שסט' דגבורה יוצאין מקודם.

וכאן הוא עדיין גוון ולא גוון ואח"כ מתפשט האי רעותא והוא אתפשטותא קדמאה. והוא נביעו הנז' בהקדמה ב' של ת"ז כנ"ל [ונק' מ"ה שם בהקדמת ת"ז סוד חכמה כ"ח מ"ה.

הגהת הרמ"ש] ועייל ההוא אתפשטותא בגו האי נציצו [בסוד וחכם בבינה. הרמ"ש].

וז"ש כאן עביד גוונים לאנהרא. שאור הגוונים הוא מאוירא ובוצינא עושה גוונים לאנהרא אח"כ: בגו בוצינא נפיק חד נביעו דמני' אצטבעו גוונים לתתא.

כנ"ל שנכנס ההוא נביעו בבוצינא. ואמר לתתא.

לא כאן אצטבעו רק לתתא בהיכלא עלאה כמ"ש בתז"ח (ס"א בת"ז) ובמאמר הנ"ל כדין האי נציצו אחזי בהו גוונוי ואצטבעו כולהו כחדא חוור וסומק וירוק ואוכם כו'. והוא במשחתא דוא"ו מחו"ל שהוא הדעת שהוא המשחתא העיקרית ובו נמדד ולשון חק כ"א כפי מדתו: סתים גו סתימין מרזא דאין סוף בקע ולא בקע אוירא דילי'.

ר"ל שדרך ההוא פריסו יוצא מעט ונהיר למ"ס ושם לא אתיידע כנ"ל וז"ש לא אתיידע כלל: עד דמגו דחיקו דבקיעותא. וזהו ענין הצמצום ומכאן נולד נקודות מעט (בהע"א נקודה.

ועוד) נקודה חדא סתימא. הוא אבא.

ואמר סתימא עלאה. לפי שיש עוד נקודה והוא חכמה שבבינה יו"ד של ה"א עלאה ועוד נקודה א' של ה"א תתאה ושם באתגלייא כמ"ש בזוהר ונגד ב' אלו אמר סתימא עלאה: בתר ההיא נקודה לא אתיידע כלל.

שלמעלה ממנו אף מ"ס והוא ידע את מקומה במופלא ממך כו'. ובמ"ס לא אתיידע כנ"ל. ובמאמר קו המדה אמר כאשר נתלבש הניצוצו תוך הרעותא אח"כ יצא כנ"ל ונתלבש גו אתפשטותא קדמאה כנ"ל. ואח"כ בטש האתפשטותא גו מ"ס.

וז"ש שם בסתימו דלא אתיידע כנ"ל (בהע"א כלל) ויצא ממוח כולן כלילין כחדא בסוד טפת הזרע מאבא שכלולין בו כל האיברים ואח"כ כשרוצה לצאת מן הגרון בטש האי נציצו בי' ואתדחק והוא כאשר שולח מן חי"ת לוא"ו ושם נשמע קול דנפיק מן שופר. ועדיין כאחד שאין בהן שום דבור פרטי ושם נראו הגוונים וז"ש כאן אצטבעו גוונים

לתתא ושם י"ב חדש די"ב חדשים תוך הבינה שהן י"ג נהרי אפרסמונא דכיא ואח"כ יצאו משם ונשתלו בלמ"ד (ע"כ מפ' נח): ובג"כ אקרי ראשית.

ר"ל ראשית למציאות שכתר נקרא אין שגם מציאותו נעלם משא"כ בחכמה שלכן נקרא יש. ואע"פ שאנו מונין כתר מכלל ע"ס היינו מכח חכמה.

והענין שנקרא ספירות ע"ש המספר. לא ע"ש הדברים הנספרים.

כי הע"ס הן במחשבה לבד שלכן נק' עשר חכמות ונק' בלי מה. ואין דבר בעולם שיהיה במחשבה לבד רק המספר.

שאין ניכר בדברים עצמן. וידוע שדבר א' אינו נופל במספר שלכן א' אינו מספר ומתחיל מב' וא' הוא כלל המספר.

וכשיהיו שני דברים מונין ג"כ א' לכן הא' אינו מתרבה לא עם כפילתו בעצמו אפי' הרבה פעמים ולא עם שאר המספר ואינו מתחלק: ליקוט מהרמ"ש. שאלה שאלתי ממנו אודות הספירות והשיב שהספירות הוא לשון מספר וכוון אותם בלשון מספר כי כל דבר שבעולם מובדל א' מחבירו בגבול ותכלית אך המספר אין הבדל ניכר אלא במחשבה.

כן הם בעלי תכלית בשכל ובמחשבה אבל לא בגבול ותכלית ועוד שכל דבר שבעולם יש לו גבול ותכלית אבל המספר אין לו קץ ותכלית לעולם. נמצא המספר אין הבדל ניכר אלא במחשבה שלזה קרא א' ולזה קרא ב'.

המהות נבדל אחד מחבירו דהיינו אותו דבר הנספר נבדל אחד מחבירו. וז"ש עשר ספירות בלי מה פי' הם עשר מספרים אבל הם בלי מהות.

כי המהות נבדל אחד מחבירו. אבל הם אינם נבדלים בעצם אלא הם מספרים בלבד שהבדלתן במחשבה ובשכל וד"ל.

(ובמ"א מצאתי וז"ל) ספירות ע"ש שהמספר אינו בריאה רק במחשבה כי אף אם תספור אנשים או מינים א' ב' ג' ד' ה' כשיתפרדו אינו ניכר מי הוא א' ומי הוא ב'. כי הוא אינו דבוק בעצם כמו החכמה והגבורה שהוא דבוק בעצם החכם והגבור.

וא"כ כשיתפרדו איה המספר כי איננו. כן הספירות רק במחשבה וכשם שהמספר אין לו סוף כי תוכל לספור כמו שתמצא כשתגיע לעשר שהוא סוף מספר האחדים תוכל לומר ולספור עד אין סוף כן ע"ס אין להם סוף ותכלית וגם הם רק במחשבה כמו המספר.

ע"כ]: א"ה ראיתי בכאן ללקט עוד באור על זה מבאורי הגר"א בתז"ח דף פ' ודף פ"ט. והענין כי כמו באדם יש המחשבה שרוצה לעשות הדבר.

והרצון שהוא קודם המחשבה. וקודם להם התחלת הרצון שמתעורר לחשוב.

והוא נשמה עליונה החופף על הראש מלמעלה באויר. כן בספירות הן ג"ר.

שהן המחשבה שקודם המעשה דז"ת דהיינו בינה. והרצון הוא חכמה.

ולכן נקרא יש שאין ידוע ממנו אלא מציאותו שקודם המחשבה צריך לרצון. אבל לא ידיע מהו הרצון.

אבל המחשבה מתגלית. במעשה שהוא עושה מתגלה המחשבה.

והוא בינה המתלבשת בז"א כידוע. אבל כתר הוא התחלת הרצון והוא לא ידיע כלל שהוא כמו נשמה החופפת על הגוף ואינו מכלל הגוף כן כתר אינו מכלל הגוף.

והנה תרגום רצון הורמנותא נמצא הורמנותא הוא חכמה. ריש הורמנותא הוא התחלת הרצון והוא כתר דהיינו א"א.

והנה דבר הגורם התחלת הרצון שממנו מתעורר לחשוב. הוא התקשרות האדם במה שלמעלה ממנו והוא המעוררו.

והיינו בחי' אחרונה של שכל הפועל הקשור בשכל האדם. וכן בספי' הוא מלכות א"ק הקשור בא"א וזהו דמלכא.

ר"ל שהריש הורמנותא הנ"ל הוא ע"י מלכא מלכות דא"ק שז"ת שבה מתלבשים בא"א כידוע. ואמר בריש.

פי' עם ריש. והיינו שע"י ריש הורמנותא דמלכא דהיינו א"א הקשור במלכות א"ק גליף גליפו כו': גליף גליפו.

פי' גליף הוא לשון חקיקה. והענין כי ב' גליפין הן כמשי"ת.

וז"ש ב' פעמים גליף גליפו. והיינו כי תיבת גליף פי' חקק שהוא לשון נסתר וקאי על רישא דלא אתידע שהוא מלכות א"ק כידוע.

והיינו שרדל"א הוא גליף וחקק ט' ספי' דא"א ממ"ס ולמטה. והיינו ע"י הזווג הנעלם שעשה.

כי חסד דרדל"א המתלבש באורא שבין גולגלתא ומוחא נזדווג עם גבורה דרדל"א המתלבש במ"ס וע"י זווג זה הנעלם נולדו ס"ס דא"א שהן ט' היכלין לז"ת דרדל"א המתלבש בהם. וע"י ט' היכלין אלו נולדו ג"כ עוד ט' היכלין להיכלין שהם ט"ס דאצילות מחכמה ולמטה שהם היכלין להיכלין דא"א שז"ת דא"א מתלבשין בהן כידוע.

וז"ש גליף גליפו ב' גליפין הנ"ל היכלין דא"א והיכלין להיכלין. וחז"ל דרדל"א המזדווגים הם כמו זו"נ.

וכמו שעיקר בנין הוולד ע"י הנוקבא כן עיקר הגליפו ע"י גבורה דרדל"א המתלבש במ"ס. וזהו שמסיים בטהירו עלאה שהוא מ"ס.

ונק' טהירו ע"ש גבורה דרדל"א המתלבש בו. והוא לשון צהרים שמתרגמינן טיהרא והוא עת הגבורה שמש בגבורתו.

ואמר טהירו עלאה. לפי שלמטה חכמה דאצילות וכן כל דאתיין מחמת מ"ס הנ"ל נק' טהירין כמ"ש בתז"ח צ' א' גליף גליפו טהירו דטהירו דכיא כו': בוצינא דקרדינותא נפיק גו סתים דסתימו מרזא דא"ס.

בוצינא הוא נר המאיר כידוע. קרדינותא הוא לשון חיזוק וחשך (ע' רש"י בפסחים חיטי קורדנייתא וכן הרי אררט מתרגמינן טורי קרדו.

ע"ש שהם קשים ועוד שהם גבוהים מאד ולא נכנס שם אור החמה ולכן שם החשך. והוא בהיפך אתוון מלשון קדרות) ונמצא פ"ל בוצינא דקרדינותא פ"ל נר של חשך.

והיינו כי חו"ג הם אור וחשך כידוע. וכל זה למטה בזו"נ שהם שם ימין ושמאל דו"נ אבל כאן למעלה בחו"ג דרדל"א שניהם אור גדול אלא ששרשן כאן.

ונמצא אור גבורה דרדל"א הוא שרש הדינים למטה שרש החשך וזהו בוצינא דקרדינותא נר של חשך כנ"ל. והיינו אור של מו"ס כי בתוכו מתלבש אור הגבורה דרדל"א.

והנה חסד דרדל"א גנוז באוירא שבין גולגלתא למו"ס. ואוירא הנ"ל נקרא סתים דסתימו שהוא נעלם מאד מאד עד שנקרא אין לרוב העלמו כמ"ש הגר"א דף רס"ט ע"א.

ואמר סתים דסתימו שגם אבא שנאצל מן אוירא גם הוא סתום יותר מאמא שנאצלה ממחשבה עלאה שהוא מו"ס. אע"ג שגם אבא יוצא מהמחשבה מ"מ עיקרו מן האוירא רק שנצטייר במעי נוק' במחשבה עלאה כמ"ש בא"ז והאי אבא מרוחא דגניז בע"י כו'.

והוא אוירא הנ"ל שהוא בין הקרומים דשם ואותו רוח דאוירא הוא מרדל"א כנ"ל חסד דרדל"א שגנוז באוירא והוא מתנוצץ במצחא ובדיקנא. ורדל"א נק' כאן רזא דא"ס.

ומ"ש מרזא דא"ס קאי על סתים דסתימו שאותו סתים דסתימו הוא מרזא דא"ס כמ"ש למטה סתים גו סתימין מרזא דא"ס בקע כו'. וז"ש בוצינא דקרדינותא.

שהוא נהירו דמו"ס גבורה דרדל"א: נפיק גו סתים דסתימו. יוצא לתוך הסתים דסתימו שהוא אוירא עלאה כנ"ל.

שאור המו"ס יוצא ממו"ס לתוך האוירא. והסתים דסתימו הנ"ל נהירו דילי' מרזא דא"ס שהוא רדל"א כנ"ל.

והוא זווג נעלם חו"ג דרדל"א: קוטר א בגולמא נעיין בעזקא. באות יו"ד אית בי' קוצא וגזעא ושבילא.

קוצא הוא קוץ העליון. גזעא גוף היו"ד.

ושבילא קוץ התחתון. ולכן ביו"ד התחברות כל ג"ר.

כי גזעא גוף היו"ד הוא חכמה. ובקוצא נקשר כתר עליון.

ובשביל התחתון בינה. והוא נעיץ בכינה בה"א של השם.

שהוא קוץ הימין של ה"א שהוא י' כידוע. והוא השביל דנעיץ בעזקא.

כי הבינה נק' עזקא בסוד מ"ם סתומה כעזקא שהוא תרגום טבעת וה"א הוא מ"ם סתומה קודם דאתפתח כמ"ש בת"י ת"ה דף ט"ו ע"א בריש הורמנותא כו' ע"ש כל המאמר דקודם דאתפתחא היא מ"ם סתומה עזקא ואח"כ אתפתחא שיצא הדעת וא"ו ונעשית

ה"א. וכאן למעלה בא"א ג"כ קרומא דחפיא על מוחא הוא יו"ד של שם כמ"ש בס"ד פ"ב י' עלאה דאתער בקוטרא דעתיקא היא קרומא עלאה דאזדכך וסתים.

וקוץ עלאה דיו"ד הנ"ל הוא אורא עלאה והוא נק' קוטרא כמ"ש בא"ז דף רפ"ט ע"ב בהאי מזלא פשיט פשיטותא דקוטרא עלאה כו' ע"ש. וקרומא עצמה הוא גולמא דוגמת היו"ד שנקרא גולם כידוע וכן הוא סתים כידוע.

ונעיץ בעזקא הוא שבילא דנעיץ בה"א עזקא כנ"ל. והענין כי ג' חלקי היו"ד הם כתר ת"ת יסוד קוצא גזעא שבילא.

ושבילא הוא יסוד החכמה והוא נעיץ בעזקא בינה. וכאן למעלה הגלגלתא הוא בינה כידוע בינה דרדל"א.

ובחוטמא שם סיום הגלגלתא בתקונין ושם מתלבש יסוד דרדל"א כידוע והוא שבילא הנ"ל דנעיץ בחוטמא שהוא גלגלתא בינה עזקא הנ"ל. וז"ש קוטרא אורא הנ"ל בגולמא קרומא כנ"ל קוצא וגזעא נעיץ הוא שבילא יסוד דרדל"א בעזקא בינה שהוא גלגלתא והוא בחוטמא כנ"ל.

ואמר לא חוור ולא אוכם לא סומק ולא ירוק. פי' שד' גוונים אלו הם נגד ד' אותיות השם חוור וסומק חו"ב ירוק ז"א אוכם נוק' ואמר כאן אע"פ שנכלל כאן ד' אותיות הוי"ה כי קוטרא בגולמא הוא יו"ד כנ"ל ובשבילא נכלל ג"כ בינה כנ"ל.

וכן מילוי היו"ד שהן ו"ד הם זו"נ שנכללין בו ו' ז"א ד' נוק' כידוע וכן נעיץ בעזקא הוא ה' וחכמה נכלל בו בקוצא של אחורי הה"א וכן זו"נ נכללין בה"א כי ה"א הוא ד"ו וא"כ נכלל בשניהם ד' אותיות הוי"ה מ"מ לאנתגלו כאן הגוונים כי הן חו"ב וכשהן עדיין בזווגא לא נתגלה הדעת כמ"ש בס"ד בלישן סתים לאימא ולכן לא נתגלו הגוונים כי עיקר הגוונים בדעת בוצינא דקרדינותא כידוע ומ"ש ולא גוון כלל הוא גוון החמישי גוון תכלת שכולל כל הגוונים והוא שם אלקים ה' אותיות נגד ה' גוונים: כד מדיד משיחא.

הוא הדעת עטרא דגבורה דבו עביד משחתין ומדידו. שהוא כד אתפתחת בינה ונתגלה דעת אז עביד גוונים לאנהרא שנתגלו הגוונים (ויעויין מ"ש על באור מאמר הזה בארוכה בבאוה"ג על תז"ח דף פ' א' ב' ובביאורו שם על סתרי אותיות שבריש ז"ח ועל מאמר קו המדה ובריש מתניתין דסוף תז"ח פ"ט ד'.

ש"ל): זהר סתימא דסתימין בטש כו'. ענין התפשטות האי ראשית ואחפייא גו היכלא עי' בח"ב ס"ח ע"ב בתוספתא ושם דף קכ"ו ע"ב וק"פ ע"א ובז"ח סתרי אותיות דף ה' ע"ב: סתימא דסתימין.

[א"ה ראיתי ללקט כאן פנינים מדברי הגר"א ז"ל במקומות הנ"ל. לפרש המאמר הזה לענ"ד לפי דברי הגר"א ז"ל.

סתימא דסתימין. הוא אורא ופריסו הנ"ל כמ"ש לעיל סתים דסתימו: בטש אורא דיליה דמטי ולא מטי.

פי' כי אורא הנ"ל ע"י בטישה דיליה בפריסא מטי נהירו דיליה עד נקודה חדא סתימא עלאה שהוא חכמה כנ"ל. ואח"כ מסתלק נהירו הנ"ל ומתאחד בשרשו באורא עלאה.

בקרומא דאורא שהוא יו"ד של שם כמ"ש בס"ד פ"ק אתיחד יו"ד בלחודוי ובתר כן סליק בדרגוי לעילא לעילא. והוא כמ"ש הגר"א שם כי חכמה מסתלק מוחין דיליה למעלה לשרשו במזלא קדישא כמ"ש בא"ז ר"ל ע"ב ת"ח שירותא דא דאקרי אב אתכליל ביו"ד דתליא ממזלא קדישא כו'.

ומשם נוטל המוחין. ויו"ד של מזלא נכלל ביו"ד של קרומא דאורא.

וענין הסתלקותו למעלה הוא לקבל מוחין שלו דהיינו חו"נ יותר מאירים ולכך עלה למעלה שהמוחין הוא מלמעלה למעלה עד א"ס כידוע. וכשמביא מוחין מזדווג באמא ואתנהירת אמא במ"ש שם בס"ד.

וז"ש כאן דמטי ולא מטי בהאי נקודה. פ"א שנהירו הנ"ל מטי בהאי נקודה שהוא חכמה ואח"כ מסתלק שלא מטי כנ"ל ועוד יש לפרש דקאי על מ"ס ואורא ששם מטי ולא מטי ברצוא ושוב כמ"ש לקמן בפ' נח דף ס"ה ע"ש: אתפשט האי ראשית.

בא לפרש הענין איך שבהתפשטות האי ראשית שהוא חכמה שנק' ראשית ראשית חכמה. וע"י בטישה הנ"ל של אורא במ"ס ברצוא ושוב כנ"ל עי"ז אתפשט נקודה דלתתא ראשית חכמה כמ"ש בפ' יתרו ס"ח ע"ב בתוספתא כי חכמה הוא נקודה י' דנפיק מאור והאי י' עביד ליה היכלא דהיינו בינה שהיא היכלא דיליה כדלקמן והוא כי י' אית ליה ג' נקודין שתיים באורך וא' ברוחב ואח"כ נתפשטו נקודין הנ"ל.

והב' שבאורך נתפשטו ונעשו ג' באורך. והא' שברוחב נתפשט ונעשה ב' ברוחב והוא שיעור אות ד' והוא בינה ה' עלאה כי ה' ד' הוות ומדאתעברת נעשית ה' בסוד הדעת מפתחא דכליל, בשית והוא וא"ו שבתוך ה"א עלאה ובינה היא היכלא דיליה דתמן אתטמר אבא בסוד דגש נקודה בתוך ה"א שהוא אור החכמה: ועביד ליה יקרא להיכליה.

הוא סוד הדעת דגניז בה והוא סוד המזלא דחפאי עלה שמשם נמשכין עטרא דחסד ועטרא דגבורה ממו"ס דרך המזלא שהוא דיקנא קדישא דא"א שנק' לבושין דיקר כמ"ש בס"ד פ"א לבושין דיקר אתקין ואחסין. וה' עלאה הוא היכלא כנ"ל והלבוש יקיר הוא א' של מילוי ה"א שהוא אור שמאיר מסוף העולם ועד סופו שממנו נברא שמים שהוא סוד אלף וז"ש יקרא להיכליה: תמן זרע זרעא.

הוא אור החכמה ה"ח דיסוד אבא כנ"ל כי ביסוד אבא גנוז ה"ח: לתועלתא דעלמא. פ"א שע"י זרע אבא אולידת אמא לזו"נ שנק' עולם בסוד עולם חסד יבנה: ורזא דא זרע קדש.

פ"א זרע של חכמה הנק' קדש: כהאי זרעא דמשי דארגוון טב. הוא אור החכמה הנ"ל: דאתחפי לגו.

שנכנס בתוך בינה היכלא הנ"ל: בהאי ראשית. שהוא חכמה הנ"ל: ברא ההוא סתימא כו'.

הוא אורא הנ"ל: להיכלא דא. בינה כנ"ל סתימא דסתימין בטש אורא דילי' כו' ועביד ליה יקרא להיכלי': היכלא דא אקרי אלקים.

כי בינה נק' אלקים כי דינין מתערין ממנה: ורזא דא בראשית ברא אלקים. פ"א ע"י ראשית חכמה ברא ההוא סתימא הנ"ל אלקים בינה: ברזא דאתפשטותא דנקודה.

כנ"ל אתפשט האי ראשית ועביד ליה כו' ומבינה אתבריאו כלהו מאמרות ו"ק כנ"ל תמן זרע כו' לתועלתא דעלמא]: (ע"ב) אתוון ונקודי כו' באינון שבילין סתימין. שהן ל"ב שבילין דנפקין מקוץ התחתון של יו"ד והן אותיות ונקודות.

זו"ש מהאי אתפשט כלא. ר"ל מהיו"ד זה שהוא סתימו ועתז"ח ע"ט ע"א: (טז ע"א) כזהר הרקיע ההוא כו'.

הוא בינה שעומדת על הו"ק והוא יסוד דבינה שנקרא הרקיע וממנה יוצא הדעת לו"ק וזהו הנהר דנגיד ונפיק דלא פסיק ולכן כינה אותו ע"ש בינה שבתוכה נגיד ** (הרד"ל ז"ל הגיה גניז ולענ"ד א"צ להגיה שכוונת הגר"א ז"ל לפרש ההבדל בין נגיד לנפיק וביאר כי נגיד הכוונה ה' טרם יציאתו לחוץ שאז אינו נמשך משייפא לשייפא.

ונפיק הכוונה אחר יציאתו לחוץ וכמ"ש וממנה יוצא כו'. (המסדר: **) וממנה יוצא וזהו זוהר הרקיע של הרקיע: ראשי החיה.

חג"ת שהן ראשי האבות והן ראשי של הבת שהיא החי' כמ"ש בתיקונים י"ד ע"ב תלת גווני עינא כו' אלה ראשי בית תמן ראש תמן בת. והרקיע שעל גבי אבהן הוא בינה והיא גלידא תקיפא שהוא הקרח הנורא כמ"ש בתז"ח ע"ח ע"ד כי מתוקפא דצפון אתגלידו מיא והיא אמתני ותקיפא יתירא כמ"ש בר"פ תרומה: זהר דהוא כו'.

הוא הדעת דנהיר לו"ק: נהירו דאורייתא דנהיר תדיר ולא פסיק. עיין באור הגר"א ע"ז בתז"ח ע"ח ע"ד בד"ה ומצדיקי: והארץ היתה כו' [א"ה ראיתי ללקט כאן מביאורי הגר"א בתז"ח דף פ' ע"ב בד"ה ובסתימא אותיות.

והארץ היתה כו' היתה מקדמת דנא. ר"ל בעולם התהו ששם ארעא אתבטלת כמ"ש בס"ד פ"א לפי שבעולם התהו יצאו בכוצינא דקרדינותא (שהוא שורש הגבורות) ולא אתערבו באוירא דכיא (ששם החסדים) לפי שבעולם הנקודים יצאו בסוד נוקבא לבד שהם הגבורות כידוע ולא אתבסמו ע"י החסדים ולכן לא אתקיימו: תלגא גו מיא נפקו מינה זוהמא בההוא הילא דתלגא כו'.

כי ארץ נבראת ממים כמ"ש בס"י ויצק עליהם שלג ונעשה עפר. והענין כי קודם חלק השי"ת המים לשני חלקים והן מ"ד ומ"נ כידוע ומ"נ הן צלולים ואדומים ומ"ד הן קפויין ולבנים כשלג וזהו שלג שתחת כסא הכבוד כי כסא הכבוד הוא אמא שהיא כסא לכבוד שהוא חכמה ל"ב נתיבות ותחת כסא הכבוד הוא יסוד דאעיל ת"ק פרסי עד או"א (והן חג"ת נ"ה כידוע בסוד עץ החיים מהלך ת"ק פרסי) והשלג הן ה"ח דאתגלי בפום אמה.

והענין כי בתחלה יצאה בסודש ה' גבורות והן ה' גוונים ד' גוונים הוא ד' של ה' ונקודה אמצעית של ה' גוון החמישי (גוון תכלת הכולל כידוע) כי הגוונים הן מסט' דגבורה והיו גוונים חשוכין כי עדיין לא יצא הנביעו דמיני' אצטבעו גוונים כי הנביעו הוא ה"ח וידוע כי נהורא מסט' דחסד והן ה"פ אור ה"ח אוירא דכיא י' אור כידוע: ולכן ע"י השלג הנ"ל אתבסמת כי הם ה"ח כנ"ל ה"ח של אמה קדישא יסוד וע"י התבסמות הזה נפיק מינה

הזוהמא ואתבריר הטוב מה שיוכל להתברר והפסולת יצא למטה כמו בעובר שדם הטוב שבו נוצר הולד והשאר יוצא עם הולד הפסולת והכל נברר ע"י זרע של הזכר כי הוא חלב הקיבה שהוא נקפה וכשמטילין אותו לתוך חלב כולו נקפה ע"י.

והחלב נברר לעצמו והקום נשפך לחוץ. וז"ש בהוא חילא דתלגא במיא.

ואמר ואקיש בה אשא תקיפא והוה כו'. הוא בוצינא הנ"ל סוד הגבורות: ואתעדי.

ר"ל והוסר הפסולת (כי בפנים הגי' ואתעדיאת שהוא לשון עיבור אבל גי' הגר"א ואתעדי שהוא לשון הסרה): תהו כו'. עכשיו מפרש ד' הגוונים והיאך הפסולת יצאו מכ"א.

והן ד' אותיות השם כידוע. והן תהו ובהו וחשך ורוח.

והענין כי תהו הוא עולם התהו ובהו הוא עולם התיקון מלשון בו הוא שבו הויה לעולם והם ו"ה של השם כי תהו הוא דנוק' ה' אחרונה דל"ל מגרמ' כלום ובהו עולם התיקון הוא דדכורא כמ"ש בא"ר והוא ו' של השם ו"ק ששת ימי הבנין. וחשך הוא אשא תקיפא ה' ראשונה של השם ששם גניז בוצינא דקרדינותא גו מעוי דאמא כי שם אלקים שהוא כינוי' שם אור וחשך לבושא דאור כמ"ש לקמן דף כ"ב ע"ב והיא בעצמה אין שם רע רק דינין נפקין מסטרהא וזהו חשך דאתקיף לרע והוא אתקיף לתהו ה' תתאה.

ורוח אלקים הוא יו"ד של השם שהוא רוח הקדש מחכמה הנק' קדש והן בארץ תלגא גו מיא הוא ורוח אלקים מרחפת שהוא אוירא דכיא כנ"ל. וחשך הוא אשא תקיפא דאקיש בה.

ובהו ברירא דאתבריר מינה ע"י ההוא תלגא (כי השלג שביסוד נמשך מחכמה) ותהו פסולתא דאתעדי ע"י אשא תקיפא. וכ"א הוא בשרשו ו' מיו"ד ה' מה"א כמ"ש וז"ש תהו מדורא דזוהמא.

ואמר קינא דפסולת. ר"ל שרש קין קינא דמסאבותא כמ"ש בס"ד ובא"ר.

כי ד' הנ"ל הן נגד אדם וחווה קין והבל כי אדם וחווה הן חו"ב או"א י"ה של השם כידוע והן מ"ד תלגא ומ"נ אשא תקיפא. וקין הוא סט' דגבורות והוא תהו שבו כל סטרא דרע והבל הוא סט' דחסדים והוא בהו סט' דיישובא בו הוא כנ"ל והוא יישובא דאתיישב בה והכל בארץ השכינה וז"ש ובהו ברירו דאתברר מגו פסולת ואתיישב בה: חשך רזא כו'.

כנ"ל והוא אתקיף לתהו ומינה אתתקנת ההוא פסולת כמ"ש בא"ר מארץ אדום דכל דינין כו' ע"ש ומשם יצאו: ורוח אלקים רוח קודשא כו'. הוא יו"ד של השם כנ"ל חכמה שנקרא קודש: דנפיק מאלקים חיים.

וז"ש בס"י אחת רוח אלקים חיים: ודא איהו מרחפת כו'. דמני' אתתקנו החסדים כנ"ל: בתר דהאי רוח נשיב אבריר דקיקו חד כו'.

תהו הוא ה' אחרונה ובה שם אדני. וי' דאדני הוא חכמה זעירא והוא דקיקו חד דאתבריר בבהו.

(והוא כי בי"ע הם חיילין דמלכות והיא מתלבשת בהם בסוד רגליה כו' והוא אותיות אד"נ בבי"ע אבל י' דאדני דבוקה באצילות כמ"ש הגר"א במ"א) והנה תהו ובהו וחשך ורות הן ד' גוונים וד' יסודות אש מים רוח עפר. חשך הוא אשא תקיפא כנ"ל.

ובהו אבנים מפולמות שמהם יוצאים מים. רוח הוא רוחא הנ"ל וכאן חשיב כל הד' כמש"ו (תהו אצריף ונפיק רוח גדולה מפרק הרים יסוד עפר.

בהו אצריף ונפיק מיניה רעש כנגד מים. חשך אצריף ונפיק ממנו אש.

ומרוח קול דממה דקה שהוא רוח תיקון כל הנ"ל כאשר יתבאר): תהו אתר כו'. כנ"ל דלית לה מגרמ' כלום.

והוא עפר שמתפעלת מג' אמ"ר: בהו כו' אבנין דמשתקעין כו'. הן ו"ק ו' של השם כנ"ל.

וכולן נקראים אבנין כמ"ש בתז"ח שית אבנין. והן משתקעין ומתגלין בתהו שהוא עפרא כנ"ל ה' תתאה כמ"ש הנצנים נראו בארץ דהיינו ו"ק במלכות כמ"ש לעיל בהקדמת הזהר: וע"ד נקיבן ומפולמין.

ידוע כי ז"א ונוק' הן קול ודבור דנפקין מן שופר בינה. פ"י כי בדבר ה' שמים נעשו והכל במאמר פיו.

כי הנוק' שהוא דבר ה' היא עושה כל הפעולות כידוע. והן כ"ב אותיות הנכללים בה' מוצאות הפה.

והן ג' חלקים ג' אמ"ש. וז' כפולות בג"ד כפר"ת.

וי"ב פשוטות. והן אמ"ש בבינה כללות ג"ר כידוע.

וז' כפולות בו"ק והיכל הקדש באמצע. וי"ב פשוטות במלכות ים עומד על שנים עשר בקר ב' דרועין וב' רגלין כ"א מג' פרקין כידוע.

נמצא בו"ק שהן אבנין כנ"ל יש בהם ז' כפולות שהם דגש ורפה שהם דין ורחמים. וז"ש נקיבן ומפולמין שהם רכים ורפויים שהוא רפה.

ואמר נקיבן רמז דגש שהוא נוקב תוך האות: הני תליין באוירא. היינו כי הרפה תליין באוירא ע"ג האות כזה ב.

וז"ש לזמנין תליין באוירא לזמנין מטמרן. והוא דגש ורפה.

רפה ע"ג האות באוירא. ודגש בתוך האות מטמרן.

וכמ"ש בתיקונים והחיות רצוא ושוב רצוא בדגש (דהיינו כי בדגש אומרים שאר אותיות התיבה במרוצה עד שמגיעים לדגש) והוא רמז לדין (שהשפעת וגילוי השמים שהוא ז"א מתעלמת) והוא יומא דעיבא ואז יוצא מים מטר וה"ס אבנים מפולמות נקיבן כו' ויוצא מהם מים. ושוב ברפה.

ושבו העבים אחר הגשם ואז בהיר הוא בשחקים (שוחקים מן לצדיקים) רחמים כידוע. ולכן דגש מטמר ומתעלם בתוך האות.

ורפה תליין באוירא. וז"ש לזמנין מטמרן ביומא דעיבא והיינו דגש כנ"ל.

ולכן ארז"ל מטר כיומא דדינא. וז"ש ומפיקי מיין והנה כ"ז בעולם התהו שאז יצאו כולם בסוד הנוק' מלכות דכל אחד מהו"ק נפש כידוע והוא דבור.

ואז היו כולם בסוד דבור כ"ב אותיות. בג' חלקים הנ"ל דבינה ו"ק ומלכות.

והנה ד' גוונים הן ד' מרות. ותהו מרה אוכמא טחול שמשם השחוק דהיינו שחוק הרשעים כי משלם לשונאיו כו'.

וז"ש דהא כדין חדוה ושטותא דקא אתפשט תהו. דהיינו השחוק של שטות הרשעים שהשעה מל' הנק' שעה משחקת להן בסוד תהו ה' אחרונה כנ"ל.

והכל ע"י חשך אשא תקיפא דאתקיף לתהו בכל הד' גוונים כי תהו אין לה שום גוון רק שמקבל כל הגוונים כידוע כמש"ו. אבל כאשר בא הקול שהוא ו"ק דכל א' מהו"ק (כמ"ש האר"י זללה"ה שהוא עיקר התיקון) שהוא רוח דנפיק מאבא אוריא דכיא כנ"ל ואז היו בסוד נקודות כי קול נעשה ע"י נקודין והוא קלא דנהיג לדבור נקודות דנפקין מחכמה יו"ד של השם עשר אמירן י' נקודות כידוע.

וז"ש רוח הוא קול. הוא יו"ד של השם דאתקיף לוא"ו (ו"ק של ו"ק כנ"ל): ודא תהו עלי' כו'.

כי אלו הד' הן ד' דגלים לד' סטרין דרועין ורגלין חסד גבורה נצח הוד. תהו הוד בהו נצח וזהו צבאות.

ושדי יסוד ומלכות איהו בנצח ואיהי בהוד (נ"ל דגי' הגר"א ז"ל תהו עלי' שריא שם צבאות בהו עלי' שרי' שם שדי. אע"ג דיש לדחוק ולפרש מ"מ האמת יורה דרכו).

חשך גבורה אלקים ושם בינה אלקים חיים. רוח חסד ושם חכמה הוי"ה: דלאו איהו בלא כו' ר"ל המטר (והוא טעם למה בהו הוא רעש כי בהו הוא אבנים המפולמות מים ומטר כנ"ל.

ומטר לאו איהו בלא רעש): ואינון תריסר. כי ד' דגלים הנ"ל דרועין ורגלין ג' פרקין בכל א' הרי הן י"ב פרקין.

וכן שם של י"ב (עי' בריש ס"ד) והן רפ"ח ניצוצות של עולם התהו ד"פ ע"ב בד' מקומות הנ"ל (ששם מתגלין או"א זו"נ כנ"ל. והם ג' ע"ב דס"ג מ"ה ב"ן גי' רי"ו).

וע"ב דחסד כמבואר בדברי האר"י זללה"ה) והן ג' תהו ובהו וחשך שהן מאמא זו"נ כנ"ל רי"ו. וע"ב מסט' דחס"ד ששם חכמה כנ"ל.

רי"ו גבור"ה. ואבא הוא קול דנהיג לדבור כנ"ל והוא רוח אלקים חיים שע"י הי' הבירור והתיקון כנ"ל (ע"כ מה שלקטתי מביאור הגר"א בתיקונים הנ"ל) עוד כתב הגר"א בריש תיקון ע' כי שם הי"ב דמלך מלך ימלוך יוצא מי"ב אותיות תהו בהו חשך רוח (ויעויין בתז"ח שם בבאוה"ג מ"ש על מאמר זה בארוכה.
ש"ל).

המסדר]: (טז ע"ב) ויאמר חילא דאתרם ארמותא בחשאי מרזא דא"ס ברזא דמחשבה [א"ה כתב הגר"א בס"ד פ"א ד"ה דכתיב זה יאמר דכל אמירה בלחישו והוא ברזא

דמחשבה שהוא חכמה]: יהי על רזא דאו"א דאיהו י"ה ולבתר אתהדר לנקודה קדמאה.
[כי יהי הוא י' אבא אלא שה' אמא נכללת שם ואתהדרת אבא שהוא י' וזהו י' ה' י'.

כן משמע מס"ד פ"א בד"ה היינו דכתיב המסדר]: אור דא רזא סתימא אתפשטותא
דאתפשט ואתבקע מרזא דסתרא דאור עלאה כו'. [ע' מ"ש הגר"א בס"ד פ"א בד"ה
קרומא דאורא וע' לעיל בראש הסדר.

אור דא רזא סתימא. קאי על אורא עלאה בין גולגלתא ומוחא והוא נק' רזא דא"ס סתים
דסתימו כמבואר שם.

ואתפשט ממנו מהאי אורא הנ"ל י' שהוא חכמה תתאה והוא אתפשט מרזא דסתרא
דאור עלאה והוא זוג הנעלם דמטי ולא מטי דאורא ומוחא. וז"ש ואתבקע כמ"ש לעיל
שם בקע ולא בקע.

וכד נפיק י' מאור מה דאשתאר הוא אור. המסדר]: ובהאי כד סליק כלא סלקין ואתאחדן
בי' [ר"ל כי כל האורות וכל הפרצופים הכל נתעלו במו"ס לאחר שבירת המלכין ונבררו
בו.

כן ביאר הגר"א בס"ד פ"א בד"ה בי' סליקו. המסדר]: וקיימו לחים כו'.

ע"ל ע"ז ע"א עביד שמיא כו' ולבתר כו' והוא בת"ת שהוא רוחא. וכן בזווג זו"נ.

דטפה דכורא מים. ז' אותיות של נוקבא אשא.

אודם.

ומתערבין בה כחזא ולא אקרישו עד שהקב"ה נותן בה טפה רוח וכמ"ש בחלק (סנהדרין
צ"א ב') מאימתי נותן נשמה כו' אפשר חתיכת כו'. והוא השותף השלישי שע"י נגלד
ואז הוא רקיע וכן בפ' תרומה סוד אור מים רקיע באדם וזהו סוד אור וחשך דכאן כי
נוק' נק' חשך.

דכורא הוא אור הגנוז בצדיק בברית. וע"ל א' א'.

וכ"ה באדם שאביו נותן ז' אותיות ואמו ז' והקב"ה ח' וכן למעלה בזו"נ שכ"א נותן [ז'
לפי שכ"א מהן כלול מז' ובינה שנקרא הקב"ה נותן ח' שהיא דרגא דשמינית: (יז ע"א)
ובגין דההוא חשך תיאובתי לאתכללא בימינא כו' חשך לא נהיר אלא כד אתכליל באר
לילה דנפיק מני' כו' רזא דנקוד' עלאה ורזא כו' א"ה כן הביא הגר"א לשון זה בביאורו
לתיקונים נ"ג א' בד"ה דאיהו ריב.

בשינוי ממה שכתוב בפנים לפנינו. ומשמע שם דאור וחושך הן י"ה חו"ב ויום ולילה
ו"ה זו"נ.

ומ"ש רזא דנקודה עלאה היינו חכמה י'. ורזא דעד"א ז"א ו'.

וז"ש וגרע מני' ו"י]: הכא בפרט רזא לאפרשא שא בין מיין עלאין לתתאין ברזא
דשמאלא כו' דעד הכא רזא דימינא הוא [א"ה בכאוה"ג על התיקונים קמ"ב א' ביאר
מאמר זה וז"ל. דיום ראשון הוא ימינא ובי' שלמא.

אבל יום שני הוא שמאלא ובי' מחלוקת והבדלה וכמש"ו ימינא איהו שלימא דכולא כו' כד אתער שמאלא כו' עכ"ל. ועוד הביא מ"ש לקמן באריכות (ע"ב) בעובדא דבראשית הוה מחלוקת שמאלא בימינא ובהוה מחלוקת כו'.

ופי' שם הגר"א דתרין מחלוקת הוו. חד דאתפלג ימינא משמאלא והוא שירותא דקשיו. והיינו מחלוקת ראשונה דקרח דאפלוג מימינא אהרן ואתתקף קרח בתוקפי' וירד לגינהם. ומחלוקת השני' כד אתפלגו לקבל נוקבא בינייהו והוא מחלוקת דסופא ברחימו וחביבו.

והוא מחלוקת שמאי והלל לעאיל נוקבא בינייהו דהיינו הלכה כידוע תורה שבעל פה. דהוה נייחא בסופא מחלוקת לשם שמים.

וז"ש לקמן כיון דשכיך רוגזא כו' אתער כו' מחלוקת דרחימו ותרין מחלוקת הוו חד שירותא וחד סיומא ודא כו' שירותא דלהון בקשיו וסופא דלהון בנייחא קרח הוה שירותא כו' שמאי סופא כו'. והוא כנ"ל.

(ונ"ל פי' בסוד עולם הניקודים דהוו מחלוקת כל ז"ס בסוד רה"ר. ואח"כ בעולם התיקון פונים כולם לנוקבא בסוד אילת אהבים.

רה"י.

.)

המסדר]: (כ ע"א) את שני המאורות כו' אלא בארח סתים הגדולים כו'. כמ"ש בע"ת דב' הפאות הן שרשי זו"נ והן ב' שמות הנזכרים כאן שהן בחילוף ה' ומלוי אלקים.

והן הויה אלקים ביחד שבאין כ"א בב' שמות שוין והם בארח סתים בחילוף ומילוי ולמטה מתפרשין הויה אלקים כמש"ו. וידוע שג' דרגין אלו א"א וזו"נ הן פועלין בג' עולמות בי"ע.

וכן הן ב' כרובין בבריאה שוין. ואח"כ מתפרשין יצירה ה' (ע' היכלות דר"י ובפרדס) הקטן וסנדל אלהים והן סוד ע"ה טו"ר.

ובריאה אע"פ שנגד אצילות היא ע"ה אלקים. נגד עולמות שלמטה ממנה היא בכלל שלמעלה כי היא באחדות עם אצילות כי היא נגד אצילות בינה נגד אבא והן לא מתפרשין והיא ה' אחרונה שבשם כמ"ש בס"ד בפ"ג וכן נקרא מט"ט וסנדל יום ולילה שבהן מקננין זו"נ (וע"ל בבאורו על פקודא ד' (י"ב ב') מ"ש על מאמר זה.

ש"ל): [ליקוט ** (נדפס בס"ס ספד"צ מגוף כי"ק. **) שמא שלים קורא בזוהר את שם הוי"ה אלקים והענין כי יש ג' יחודים.

יהו"ד אדי"ד. הוי"ה אלקים.

הוי"ה אדנ"י. והנה אלקי"ם גי' אדי"ד אדנ"י א"כ הוי"ה אלקים כולל כל היחודים.

והנה כשתעמידם הוי"ה למעלה ואדי"ד תחתיו ואדנ"י תחתיו. שג' דרגין יש בקדושה ג"ר וג' אמצעות וד' תחתונות.

והם י"ה דהוי"ה ג"ר דרגא חדא. ו' הוא באמצעות.

ה' דרגא חדא. וכן גם הג' שמות הוי"ה אדי"ד אדנ"י הם הג' דרגין הנ"ל כידועותראה נפלאות כי חצי הראשונים מאלו השמות הוא הוי"ה וחצי האחרונים הוא אלקים.

ומחולקים לג' מדרגות הנ"ל כי י"ה דהוי"ה דרגא חדא. וא"ה דאהי"ה גי' ו' דרגא תניינא וא"ד דאדנ"י דרגא ג' גי' ה'.

וכן חצי' האחרות ו"ה דהו"ייה וי"ה דאהי"ה ונ"י דאדנ"י גי' אלקים: (כב ע"א) פתח כו' מאן הוא דאמר נעשה אדם כו' (כל המאמרים אשר מכאן עד אלה תולדות השמים שבדף כ"ד ע"ב וגם המאמרים שנשמטו פה בפנים ונדפס תשלומם (בדפוסים אחרונים) בהשמטות שבסוף ח"א. באו מסודרים ומבוררים יותר בתז"ח.

ונדפס שם עליהם ביאור מסודר מהגר"א ז"ל ע"ש. ש"ל): (כה ע"א) בגינייהו נפלת ה' זעירא דאברהם.

[א"ה המאמר הזה הביאו הגר"א בבאורו לתיקונים ס"ה ב' בד"ה למהוי ליה וביאר שם כי ה' זעירא מלכות אתחברת תמיד בימינא שהוא חסד לאברהם. ומשה הוא גלגול הבל. ותיקונו בתלת גלגולים שת שם אברהם. ומשה רווח משת ש' ומשם מ' ומאברהם ה' דהיינו מ'ש'ה.

כי אברהם תיקן ה' זעירא דאתכליל בימינא חסד לאברהם. חסד דאתגלי בפום אמה. והוא הברית שניתן לאברהם מילה ופריעה כידוע. וכן תיקן בגירי הצדק דבית דין צדק. דהם נאחזין בה' זעירא ברתיא דאברהם ה' דהבראם אותיות אברהם דהוא אב המון גוים בה"א דניתוסף ליה. ושם בה' נאחזו גירי צדק והוה מקרבן תחת כנפי השכינה כידוע. וכן במשה ג' אבהן הוא ש'. תלת וויין דשי"ן הן חג"ת.

והוא תיקן באוריין תליתאי על יד תליתאי לעם תליתאי רמז לתלת הנ"ל. ומ' תיקן במ' יום על ההר.

וה' זעירא רצה לתקן בגירים. אלא דערב רב קלקלו ונפלה בגלותא ואתנטיל מיניה דמשה במשכונא לבנוי דאברהם דייתי ויפרוק יתהון.

ולכן לא נכנס משה לא"י כי א"י היא ה' בתראה מלכות קדישא. וע"י דערב רב נפלה דקביל לון משה.

וז"ש ובג"ד איהו לא ייעול לארעא דישראל עד דיתוב ה' לאתרה. וכאשר יתוקן היינו שישתלם ה' דמשה ותתקשר בימינא.

וז"ש ואתמר ביה מוליך לימין משה. דהיינו שה' דמשה נתחבר לימין חסד.

ע"כ מה שלקטתי מביאורו שם ובדף ק"ה]: (כו ע"ב) ודא איהו ונהר יוצא כו' דאינון חסד דרועא ימינא כו' ד"א ומשם יפרד בו' אלין אינון ד' דנכנסו לפרדס חד עאל בפישון כו'. בביאוה"ג על היכלות דפקודי היכל ו' (רנ"ד ב') ד"ה וכלהו לא אשתזבו כו'.

ביאר כה"מ אלו בארוכה יעויין שם: אר"א אבא כו' אדהכי הא סבא דסבין קא נחית כו' אבני שיש טהור אינון דמנהון מיין דכיינ נפקין ואינון רמיזין כו'. גם כל זה המאמר ביאר שם בארוכה בד"ה ת"ח בגין דר"ע סליק כו' ע"ש: [א"ה ראיתי להעתיק כאן מ"ש הגר"א ז"ל בביאורו לתיקונים צ"א ב' ד"ה לפרדס וז"ל.

דנכנסו לפרדס חד עאל בפישון דאיהו פי שונה הלכות. דר"ל פשט והוא בן עזאי בימינא ועליו נאמר יקר כו' לחסידיו בסט' דחסד: תניינא עאל בגיחון ותמן הוא קבור ההוא דאתמר ביה כל הולך על גחון.

ר"ל תורתו של משה שהוא ברמז של הגדות שעליה נתחנן משה שלא להקבר בחו"ל בהאי צולמא דלאו הגונה לו וכמ"ש בר"מ פ' כי תצא רע"ט ר"פ בארוכה: גבריאל כו' לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו. ר"ל רמז דדרכו נסתרה: ולא ידע גבר ית קבורתיה עד יומא הדין.

ר"ל דתורתו שהיא קבלה למשה מסיני דנסתרה בתורה ונקבר שם בהגדות לא ידע אינש ממנה עד שהוא יגלה. וגיחון הוא משה נחש בריח כמו הולך על גחון כמ"ש בר"מ פ' תצא רע"ט א' דאנת לויתן נחש בריח כו'.

וז"ש ודא איהו רמז ולחכימא ברמיזא. ר"ל שמרמזין לחכימא והוא בן זומא דעליה אתמר דבשמצאת כו' שהן הרמזים ומסטר דשמאלא: תליתאה כו' ודא לישנא חדידא קלא לדרשא.

ר"ל דרוש: רביעאה כו' בן זומא ובן עזאי כו'. והענין כי שם ע"ה טו"ר קליפין שם על ההלכה ג' קליפין שלש שנים ערלים והרביעי הוא קדש עכ"ל שם]: (כו ע"א) ד"א ונהר יוצא מעדן בודאי בעה"ח תמן לית קליפין כו'.

ג"ז המאמר מבואר בהיכלות שם ד"ה וכלהו הנ"ל: (כח ע"א) וייצר כו' לא אשתכח עזר בהון לשכינתא בגלותא ולא למשה [א"ה המאמר הזה לקטתי מביאורי הגר"א ריש תיקון נ"ח. והענין כי ידוע כי תורת משה הוא הסוד.

ואינון דלא מסתכלין ברזין דאורייתא גרמין לשכינתא דאסתלק נביעו מינה דאיהו את י'. דיו"ד דאדני הוא חכמה דילה בת מלך פנימה הדבוק באצילות ושאר אותיות הם גופא דילה דהיינו בי"ע.

ושם בבי"ע יש ס"א. ולכן היא שם טמירא בפשט רמז דרוש כנפיים ולבושים לכסאה מינייהו.

אבל ראש י' דילה בת מלך פנימה באצילות ושם לא יגורך רע וא"צ כיסוי תמן ושם הוא מוחא הסוד. וכן משה בגין ע"ר דגרמין ליה להקבר בחו"ל כי תורת משה סוד הנ"ל טמיר ברמז כנ"ל בכ"מ.

והוא אתתרך רוחיה בכל דר ודר לגלות ולתברא טינרא להוציא מים סוד הנ"ל. ולכן אינון דלא מסתכלין ברזי דאורייתא לא אשתכח עזר בהון לשכינתא ולא למשה: ויקח אחת מצלעותיו כו'.

והוא בניינא דילה לעת, הגאולה כמש"ו: מצלעותיו דמאן אלא מאלין עולמין דמטרוניתא נטלו כו' חד מינייהו. דצלע הוא סיהרא קדישא מלכות ואיהו חד מן עולמתין דילה דאינון אילות דסוחרני כורסייא והוא ע"ב עולמין דילה ששים גבורים סביב לה וי"ב תחותה ואיהי חד מן הנהו איילות וכמ"ש ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי תמתי כו': ואיהו סטרא חוורא.

פ'א דלית לה דעת דילה שהוא גבורות סומקא ואז היא חוורא כסיהרא. וכיון דאנהירת כחוורא דאבנא דבדולחא ל"ל חיזו בשפירו לאסתכלא אך כאשר קבלה דעתה שהוא ה' גבורות כי נשים דעתן קלות כידוע.

אז נאמר בהם לעשות בהם משפט דינים ה' גבורות הנ"ל אז כתוב הדר הוא. וז"ש ויסגור בשר תחתנה דא כו' בשר דמשה סומק.

הוא דעת דילה שהן ה' גבורות כי משה בסוד הדעת מלגאו כידוע: ד"א ויסגור בשר כד"א כו' דבה מטרוניתא יהיה סגור ששת ימי המעשה. פ'א כי גופא דילה שהוא בבי"ע היא סגורה שם ומסתתרת לאגנא עלה כל ששת ימי המעשה כי בשבת היא עולה באצילות בסוד עליית עולמות אבל בששת ימים צריכה לבושים לכסאה ולאגנא עלה כנ"ל: הכא אתרמיז רזא דיבום דאמרו ביה כיון שלא בנה שוב לא יבנה.

הענין כי סוד היבום הוא כי האחים כמו שהגופות שלהם מתקרבים באחוה כן הואבנשמות יותר ולכן ע"י שהוא קרוב לו מתבנה ע"י. והענין כי ביתו זו אשתו של אדם עיקר בנין שלה ע"י בנים שהוא התפשטות רוחה.

שאו"א נותנים רוחן בולד. ואמרו (כתובות דף נ"ט ע"ב) אין אשה אלא לבנים.

כי אשה בסוד נפש ובעל בסוד רוח ובולד והיו לבשר אחד מתחברין רוח ונפש דילהון כאחד ואז נקר' חיים כי הנפש בלא רוח הוא מת. כמו בקבר.

והרוח בא לעולם להחיות הנפש וז"ש ואם אין מתה אנכי. ולכן בנים הן יסודה ובניינה. והנה כתיב בא נא אל שפחתי ואבנה גם אנכי פ'א כי כיון ששפחתה קרובה לה ומשועבדת תחותה כן רוחא דילה שולט על רוח שפחתה. ואז ע"י התפשטות רוח שפחתה בולד יכולה ג"כ להתפשט רוחא דילה.

וכן הוא ביבום כי מהתקרבות נשמות דאחים זה לזה אז בהתפשטות רוחא דיבם בולד מתפשט ג"כ רוח אחיו המת באותו הולד. והנה כמו כן למעלה כי הנוקבא שהיא השכינה עיקר בניינה הוא בנים דילה דהיינו נשמות הצדיקים שהוא התפשטות רוחא דילה והנה ישראל נקראו בנים למקום שהיה להם נשמת אצילות וזה לע"ל אבל עתה ע"י חטא העגל פרחה מינייהו האי זיהרא עלאה ולא נקראו עוד בנים כי אין להם נשמתא הנ"ל בנויי דשכינתא ע"י ז"א דאצילות רק מסטרא דעבד מט"ט ואז נקראו עבדים.

והענין כי ע"ס דאצילות מקננין במט"ט שהוא כלל עולמות בי"ע ולכן נקרא מט"ט אחיו של הקב"ה ואז נוקבא דאצילות גופא דילה מתפשט בבי"ע כידוע ואולידת נשמתין מסט' דבי"ע כידוע והוא בסוד היבום. וכל התיקונין עתה הוא מסטרא דבי"ע.

אבל לא הועיל גם זה כנראה עתה בעו"ה כי גלו ישראל ואזלין נע ונד. והנה ביבם שלא בנה הוא בג' דברים בתחלה במחשבתו מאן יבמי להקים.

ואח"כ בדבורו ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה. ואח"כ במעשה וחלצה נעלו מעל רגלו. כן בכאן בג' עולמות בי"ע שהן מחשבה דבור מעשה כידוע כי בתחלה ירדה בבריאה. וכשלא נתקן גם שם ירדה ביצירה ואח"כ בעשייה.

ורוחא דקוב"ה נכלל עם רוחו דמט"ט בבי"ע וכשלא נתקנה שם אז וחלצה נעלו מעל רגלו שהוא עקב עולם העשייה כידוע ושם של נעליך כו זו אשה כו'. וביבום ניתר ע"י חליצה הקשר שבין אחיו עמי לתקנו כנ"ל ואז כיון שלא בנה וניתר הקשר שוב לא יוכל לבנות עוד והולך נע ונד עד דאשכח פירוקא ע"י ת"ח גדול שעולה למדריגת או"א עלמא דחירו ומוציאו מיד ס"א.

וכן למעלה כיון שלא בנה ע"י מט"ט שוב לא יבנה עוד. רק ע"י או"א עלאין וזהו לא תוסיף קום בתולת ישראל רק אקים את סוכת דוד.

וז"ש כאן הה"ד אשר לא יבנה את בית אחיו. דודאי חנוך שהוא מט"ט לא יבנה את בית אחיו כנ"ל אלא קוב"ה ע"י או"א עלאין.

וז"ש אבל לגבי קוב"ה אתמר ביה ויבן ה' אלקים אבא ואמא בני לה. כנ"ל: ובג"ד בטורא דא אתבני בי מקדשא כו'.

והענין כי ב' מקדשים הן בניינין דילה שהן כנגד עוה"ז ועוה"ב בינה ומלכות והן בשביל ב' מיני נשמתין שהן רוחא דילה כנ"ל. והם נשמתין עלאין דלית לון גופא שהם בעולם הבריאה כידוע ינקין מאפרסמון דרגא דבינה עוה"ב ונשמתין דאית לון גופא בהאי עלמא ינקין מאפריון מלכות עוה"ז.

ואלין אינון ב' בהמ"ק ב' בניינים דילה. אך כיון שחטאו ישראל ירדו בסטרא דההוא עבד ונבנו ב' בהמ"ק על ידו מסטרא דבריאה ועשייה כי בינה מקנא בכורסייא ומלכות מקנן באופן כידוע אלא שנחרבו דכיון שלא בנה שוב לא יבנה כנ"ל.

ולע"ל יבנה הקב"ה בעצמו ב' מקדשים מסטרא דאצילות בינה ומלכות כעיר שחוכרה לה יחדיו ואהיה לה כו' חומת אש ואז יתקיים: וכן אתמר במשה ויבן כו' דא שכינתא נערה המאורסה כו' בההוא זמנא יזכו כל ישראל כו'. והן מסטרא דג' עלמין בי"ע.

ב' בהמ"ק ומשכן כי המשכן היה ג"כ מסוד היבום מסטרא דמט"ט שהוא משה שהיה לו מטה האלהים דרגא דמט"ט מטה לכף חובה וכף זכות מסטרא דעוה"ז כידוע ולא זכו לתיקון האמיתי רק לע"ל יזכו לזיהרא עלאה. ע"כ מה שלקטתי מתיקון נ"ח]: (כח ע"ב) ומשה בגינייהו כו' דבגינייהו עבר כו' ואינון גרמי כו' [א"ה ביארו הגר"א ז"ל בתיקון כ"א דף י"ג ב' בד"ה ומאן גרים.

כי אדה"ר חטא בשביל הנשמות שהיו כלולות בו מערב רב אינון גרמו לו לחטוא וכן משה רבינו היה כל אותו הדור ששים רבוא ורוחו מתפשט עליהם גם על הערב רב ועי"כ בא לכלל טעות. והן ערב רב שרוצים להיותו להם שם רב וגדול והם קופצים להורות אע"פ שלא הגיעו להוראה וכעס עליהם משה ובא לכלל כעס בא לכלל טעות

והכה הסלע וגרם שלא ימצאו הלכה פסוקה במקום אחד ויצאו המים טיפין טיפין בקושיות ופירוקים]: (לג ע"א) ת"ח כתיב לבתר יקוו כו' [פי' אחר יהי רקיע שהוא הפרסה באמצע ת"ת דע"ק כמש"ל ל"ב ב' אח"ז כתיב יקוו.

והם שני עניינים פרסה וצמצום שהוא הסתלקות האור. וזה צריך לתיקון זו"נ שאין יכולין לקבל אור של ע"ק שלכן היתה מיתת מ"ק לכן היתה הפרסה שלא לקבל אור שלמעלה מטבורו ששם קדש הקדשים וכן באדם למעלה מן הקרום המפסיק באמצעות מעוי דב"נ שם כלי הנשימה וזה הועיל לתיקון זו"א אבל נוק' עדין אינה יכולה לקבל האור כי לכן בעולם התהו נתבטלה מכל וכל משא"כ במ"ק.

ולכן לתיקון הנוק' צריך ג"כ הצמצום והוא שנתצמצם האור מתנהי"ם וז"ש מתחת השמים ממש. ר"ל שהצמצום התחיל מתחת ת"ת דע"ק ששם הפרסה שנק' רקיע השמים.

והיינו שנתצמצם האור של תנהי"ם אל מקום אחד שהוא היסוד. וז"ש ר' ייסא אמר אל מקום אחד דא איהו אתר דכתיב בי' וברית שלומי כו' ולמקוה המים כו' א"ר הייא מקוה המים דא צדיק כו' וכתיב אמרו צדיק כי טוב.

והיינו כי מקוה המים האורות של תנהי"ם היה בצדיק יסוד עולם. כן ביאר הגר"א בפ"ג דס"ד בד"ה כתיב ויאמר.

המסדר]: (לו ע"ב) תרין אתו עלה דחווה [כי הנחש תרין דרגין ערל ובת זוגו וכמ"ש בתס"ט והוא כנגד בקדושה יסוד ועטרת היסוד ובתרין דרגין אלין בא על חוה וכנגדן יצאו אלו שנים קין והבל. כן כתב הגר"א בס"ד פ"ג ד"ה אי.

המסדר]: (לז ע"א) ת"ח כלהון נטיען הוו סתימין רשימין דקיקין באתרא חד [ר"ל ו"ק דז"א בתחלה כשהוא בבטן אמו היה בסוד ו' שבתוך ה' ואז היו איבריו כקרני חגבים כמו עובר בבטן אמו: לבתר עקרון קוב"ה ואשתיל לון באתר אחרא. ר"ל שעקרום מבטן אמא ואשתיל לון בע"ק מטיבורו ולמטה ששם מקומו.

כן ביאר הגר"א בס"ד פ"ב ד"ה אתעקר ופ"ג ד"ה ותוציא. המסדר]: (לח ע"א) שבעה היכלין מדורין אינון לעילא כו' ושבעה היכלין אינון לתתא כו' כגוונא דלעילא.

ר"ל ז' היכלין לעילא אותן שחשיב בדף מ"א ע"ב משם ולהלאה ובפ' פקודי עולמתן דשכינה נערות אסתר. וז' היכלין לתתא.

אותן שחשיב בדף מ"א ע"א. והן אותן שבתוך המדורין שבתוך ארץ של כסא הכבוד כנ"ל: ואינון שית כגוונא עלאה וחד טמיר וגניז איהו לעילא וכל אלין אינון ברזא עלאה.

ר"ל שית היכלין התחתונים הן ו"ק וחד עלאה הוא נגד בינה כוללת ג"ר כנ"ל. וכל אינון היכלין ג"כ בג"ע התחתון ואותן הן שחשיב בדף ל"ח ול"ט.

והיכלות שבמדורין של ארץ עלאה ארץ החיים הן היכלין ג"כ של מלאכים וכמש"ש והן אותן שחשיב דף מ"א ע"א כנ"ל. ובמדור העליון ג"כ ז' היכלין והן מתוקן לנשמות ב"א בעלייתן למעלה.

והמדורין וששה היכלין התחתונים הן שם למלאכים כמש"ש דף מ' ע"א מדורא קדמאה הוא אתר בי חשוך דלא נהיר והוא מתתקן למדורי רוחי כו' מדורא תניינא הוא אתר כו' והוא מתתקן למדורי מלאכין עלאין כו' וכן שם בכלהו מדורין והן זה נגד זה הארץ התחתונה נגד העליונה וכמו שבתחתונה ז' ארצות זו ע"ג זו כן בארץ העליונה ז' מדורין זו ע"ג זו וכמו בארץ העליונה תבל לגו לגו ג"ע בתוכו ז' היכלין כן במדור העליון של הארץ העליונה לגו לגו ג"ע העליון ובתוכו ז' היכלין הנ"ל והכל בארץ העליונה שתחת כסה"כ וכמו על הארץ התחתונה ז' רקיעין הידועין כן על הארץ העליונה ז' רקיעין והן ז' היכלות שבכסה"כ כמ"ש פ' פקודי לחזות בנועם ה' באינון ז' רקיעין.

והן אותן שבאצילות שהן דכורין לאותן שבבריאה. ולבקר בהיכלו באינון ז' רקיעין דלתתא ואלין קיימין לקבל אלין כו' עד דאתא אברהם חסידא קדישא ושארין לאתקנא עלמא ועאל גו מהימנותא קדישא ואתקן לעילא באינון רקיעין עלאין ובאינון רקיעין תתאין.

ר"ל אותן שבאצילות ואותן שבבריאה. אינון תתאין אינון היכלין לאינון רקיעין עלאין לאתאחדא דא בדא ולא תקשרא דא בדא כמה דאוקימנא באינון היכלין דקאמרן.

כמ"ש בהיכלות בפ' בראשית ובפ' פקודי דאברהם נטיל היכלא דאהבה ויצחק נטיל זכותא ויעקב נטיל היכלא דרצון כו'. ואמר בגין דכל הני היכלין אית בהו כגוונא דלעילא ואית בהו כגוונא דלתתא למהוי כליל בדיוקנא דרזא דלעילא ובדיוקנא דרזא דלתתא.

ר"ל שאותן היכלין שבג"ע אית בהו כגוונא דרקיעין דאצילות והיכלין דבריאה וכן בהיכלין של ג"ע העליון: היכלא קדמאה אתר דאיהו מתתקן לתתא כו'. חשיב היכלות שבג"ע (התחתון) וכאן אינון כסדר היכלות דלקמן כי כאן היכל הראשון עטרת היסוד מלכות צדק ושם גירי הצדק תחת כנפי השכינה דעאלו בברית עטרת היסוד.

(ע"ב) היכלא תניינא היכלא כו'. הוא היסוד.

ואמר בגו האי היכלא אית נהירו חד כליל מכל גוונין ואיהו נהיר מעילא לתתא. והוא יסוד כידוע [ובמדורין הא' עטרת היסוד והשני נו"ה והג' גבורה והד' חסד והה' יסוד סמוך לת"ת גוף וברית חד הוא והששי ת"ת והשביעי בינה].

והיכלין דחשיב בדף מ"א הן כסדר היכלין של הבריאה ואמר שם לעילא מכלהו די במדורא עלאה על כלא ומיכאל שמי' כו' והוא בהיכל ששי היכל ת"ת ושביעי לא קחשיב שם לפי שאינון למלאכים רק לנשמות ב"א והן ז' היכלין לגו בג"ע דשם ששה היכלין לב"א והיכל הז' אינו לב"א ושם השעשועין] לגו מהאי כו' ואתיבו אמן יהא שמייה רבא כו'.

והן בדרגא דיסוד כידוע. בהיכלא תליתאה ותמן כל אינון בני מרעין וכאבין יתיר. הוא דרגא דנו"ה הני ברכי דשלהי מינייהו ותקע כף ירך כו'. וכל אינון דעצבין על חרוב בי מקדשא.

ג"כ בנו"ה כידוע באלף הד' והה'. וכל אינון דרדקי דבי רבן.

בסוד וכל בניך למודי ה' כידוע ומפורסם. והכלל כי ח' דרגין הן באותן היכולות והן שמנה רק פעמים חשיב נו"ה לא' ויסוד ועטרת (לב') ופעם להיפך.

וכן ברקיעין שבז' רקיעין חשיב וילון עטרת היסוד מלכות אינו משמש כלום אלא נכנס כו' בסוד ותקם בעוד לילה עולימתא שפירתא נחתא בלילא וסלקא כו'. רקיע שבו ככבים כו' יסוד כידוע בזוהר ותקונים בהרבה מקומות.

שחקים נו"ה כמ"ש בזוהר. וכן בכוכבים לבנה עטרת היסוד וז"ש בזוהר לבנה צדיק דוד מלך ישראל חי וקיים.

ככב יסוד והוא ספרא דחמה. נגה נו"ה ולכן ככב ונגה הם ככבי שחר וערב.

ושאר היכלין עד השביעי הן כסדר הזה גבורה ת"ת חסד בינה כמ"ש ל: ** (באור הגר"א ז"ל על ההיכלות נדפס רק פ"א ע"י מתוך העתקות (שנעתקו מהעתקת תלמידו המקובל מוהרמ"ש ז"ל שסידרם והוסיף בהם איזו הגהות). וע"כ באו בו כמה השמטות ושיבושים.

ועתה ב"ה אשר זכנו להדפיסו מגוף כ"ק בהשלמת ההשמטות ותיקון כל הטעותים. וידע המעיין שכ"מ שבא במוסגר בשני חצאי מרובע הוא ג"כ כ"ק ז"ל ממה שהיה נ"ב.

רק מה שבא במוסגר בב"ח לבנה הוא תיקונים או הגהות) מתלמידו הרמ"ש הנ"ל. כל מאמרי הזוהר ממ"א המובאים בביאורו העתיק בכ"ק כה"מ בשלימות.

אך בהיות כי מההכרח שיהיו ס' הזוהר פתוחים לפני המעיין בביאורו ז"ל. ע"כ קצרתי בהם ורשמתי בהם תיבות (כו' ע"ש עד).

והמעייין הרוצה לבא אל עומק ביאורו יעיין אותם בכ' הזוהר שלפניו. בגוף כ"ק לא נמצא נקודות ההפסקות כלל (כ"א בכל מאמרי הזוהר).

נקודה א' לפני התחלת ביאורו וב' בסופו) ע"כ ג"א לא מצאתי את ידי לקובען בדפוס כוון. והמעייין יבינם מעצמו.

מאמרי הזוהר ממ"א שבאו בבאורו. ראיתי להציגם בין שני חצאי מרובע.

למען יבחין המעיין בין לכוון הזוהר ללשון ביאורו ההיכלות דבראשית ופקודי שנדפסו עתה לפי הפרשיות והדפין כ"א על מקומו. בכ"ק היו מסודרים וכלולים יחד.

שבסוף הפסק כל מאמר או ענין מהיכלות דבראשית ביאר המאמר שבא בענין הזה בפ' פקודי וכמו שרשמתי פה עליהם בסוף כל מאמר. וכן הפי' של דף ל"ח א' ב' הי' מסודר בכ"ק בפ' פקודי (רמ"ה ב') בסד"ה ולעילא מהאי פתחא כמ"ש שם וע"ש בד"ה וכלהו מארי דעיינין כו'.

ולכן על המעיין הרוצה לחזות בנועמם. עליו ג"כ להתבונן בהפסקות כל מאמר ולבקר בהיכלות שבשתי הפרשיות הנ"ל יחד יתלכדו ולא יתפרדו כי הם מישך שייך אהדדי.

כמ"ש בפ"פ (רמ"ה ע"א) ואע"ג דאוקימנא (ר"ל ההיכלות בפ' בראשית) התם גו כללא הכא (היכלות דפקודי) אית לפרטא כו' בגין דלא יטעון כו' כמ"ד כי ישרים וגו' צדיקים ילכו במ. המ"ל ש"ל.

(מא ע"ב) ** (מא ע"ב) היכלא קדמאה כתיב ותחת רגליו כו'. והן שלש היכלין קדמאין הראשון כמעשה לבנת הספיר כמ"ש למטה היכל השני עצם השמים כמ"ש לקמן בדף מ"ב ע"א ואקרון עצם השמים היכל השלישי לטהר כמ"ש שם ע"ב היכלא תליתאה כו' רוחא דא איהו דכיא בריר מכלהו כו' וכלהו ע"ש האי רוחא דבהו וכל אלו היכלין הן בנוק' ולכן התפלה עולות בהן שהתפלה הוא במלכות וכמ"ש לקמן דף מ"ה ע"א כל אינון היכלין וכל אינון רוחין כו' ורזא דא וישק יעקב לרחל כו' וסימניך הנה נא ידעתיכי אשה יפת מראה את ושפירו דאתתא כו' ע"ש (כמשרז"ל ע"פ להדפה שאחזה בהוד יפיה) ואלו ג' היכלין הן בנה"י שלה כמ"ש שאר נביאים נטלין תרין היכלין דלתתא תרין רוחין נוגה וזוהר ברזא דכתיב חמוקי ירכיך וגו' לאתקשרא אלין באלין למיהוי חד.

ר"ל רגלין דדכורא שהם נביאי קשוט ברגלין דנוקבא שהן תרין היכלין נוגה וזוהר. יוסף הצדיק עמודא דעלמא נטיל היכלא דספיר רוחא דאקרי לבנת הספיר.

וזהו ותחת רגליו שרגלין דנוקבא הן תחת רגלין דדכורא שנעשית כר לבעלה. ואמר שם ואע"ג דכתיב ותחת רגליו בגין יקרא דמלכא והכי הוא ודאי.

והוא מה שאמרתי שהוקשה לו דהול"ל אצל רגליו ואמר בגין יקרא דמלכא והכי הוא ודאי. שהיא נעשית כו' כנ"ל וכמ"ש בז"ח ש"ה דף נ"א ע"ד ונ"ב ע"א אמרה לגבי בעלה אמצעייתא דאל"ף משכני עמך כו' דאע"ג דאיהי תחותי בשחותא לגבי אמצעייתא דאל"ף ושכיבת תחותי אמרה לאו אנא בכך ואע"ג דאנא לגבך כו' אע"ג דאנא בשחותא לגבך ואנא לא חיישנא אלא למיהוי גבך בשחותא ואת דתשלוט עלי וע"ד אע"ג דאהא יתיר בשחותא לגבך אנא וחילי נגילה ונשמחה בך חדווא ורעווא אית לך למיהוי גבך ולא לאתפרשא מינך דהא כל חדווא ורעווא לאו איהו אלא בך דהא לית חדווא ורעו לאתתא אלא בבעלה ולא באמא ובאבוה הביאני המלך חדריו ולא קבילנא חדוה ורעו אלא בך.

וז"ש כאן בגין יקרא דמלכא וכל אלו היכלין הן בבריאה עולמתין דידה והיא מתלבשת בהן בסוד המאור הקטן והן מסלקין לה לבעלה כידוע וזש"ש במאמר הנ"ל אנא וחילי נגילה ונשמחה בך כו'. ואמר ויראו את אלקי ישראל הוא גופא דמלכא שהוא אלקי ישראל ודרועין נכללו בגופא שכלל אבהן הוא ישראל בסוד וא"ו שנכלל בו אל"ף כמ"ש בס"א בז"ח ובפ' תצוה ע"ש.

ואמר את אלקי ישראל את הוא הנוק' כמ"ש בפ' בראשית דף ט"ו ע"ב ובכמה מקומות וכן ותחת רגליו בנוק' כנ"ל לפי שגוונין דז"א סתימין ודנוק' אתגליין ושם הראיה כמ"ש בפ' בראשית דף י"ח ועלמא דאתגליא איהו עלמא דתתא' ואראה את ה' ויראו את אלקי ישראל וכבוד ה' נראה וירא כבוד ה' כמראה הקשת וגו' כן מראה הנגה סביב הוא מראה דמות כבוד ה' ודא איהו רזא ותראה היבשה את קשתי נתתי בענן מן יומא דאתברי עלמא כו' יחודא דלעילא ה' אלקינו ה' גוונין סתימין דלא אתחזיין ע"ש עד תדשא הארץ דשא עש"ה כל המאמר ובפ' וארא דף כ"ג ר"ש הוה יתיב יומא חד כו' אר"א האי קרא דכתיב וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב וגו' מהו וארא ואדבר מבע"ל א"ל אלעזר ברי רזא עלאה איהו ת"ח אית גוונין דמתחזיין ואית גוונין דלא מתחזיין כו' וע"ד כתיב וארא דחמו אינון גוונין דאתגליין ומאן גוונין דמתגליין אינון דאל שדי כו' ע"ש כל המאמר

ומסיים שם וע"ד וארא באספקלריא דלא נהרא דאיהו באתגלייא ביה כתיב ראייה
באספקלריא דנהרא כתיב ביה ידיעה דכתיב לא נודעתי.

ואמר שם דאפילו הידיעה באספקלריא דנהרא לא זכה בי' בר ממששה ואף הגוונין בחג"ת
דנוק' לא אתגליין כ"כ עד נה"י דשם מתגליין ג' גוונים שהן באתגלייא כידוע ולכן לא
נתגלו הגוונין רק בג' היכלין אלו ותחת רגליו כנ"ל ובפ' זה כלולין כל היכלין דידה כנ"ל
[ובפ' פקודי אמר היכלא קדמאה שירותא גו מהימנותא כו'.

עמש"ש]: רוח דאקרי ספירא כו' לתרין סטרין. (ר"ל לבנת הספיר) כי ו' היכלות ו"ק
הן כל הגוף עם הראש ולכן נקרא ז"א בכללו ו"ק והן כף רגל עם הכף של הרחם א'
(ור"ל כי התחברות בוקי דאטמא לגוף נקרא כף בסוד ותקע כף ירך יעקב כו'.

ולכן אמרו רז"ל אין גיד נוהג בעוף מפני שאין לו כף. א"כ ברחם שם מתחברים כל
הכפות וז"ס אצבעותי מור עובר על כפות המנעול בכוונת פורים בסוד ויעבור מרדכי.

והבן) וז"ס עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כי ב' הכפים של רגלים הם א' שנאמר
ורגליהם רגל ישרה וזהו כלילת ב' סטרין של רוח ספירא דנציץ לתרין סטרין וזהו ככף
רגל עגל שמחולק למטה לשתיים והוא א' וכאן הוא רגלי החיות וכאן נאמר וכף רגליהם
כו' ונוצצים כעין כו' כנ"ל ושניהם הוא ספירא והכף של הרחם הוא לבנה עטרת היסוד
כידוע והיא כלולה מב' הכפות של ספירא [וז"ס אתכלילת לבנה בתוך ספיר ולא נראה
אלא ספיר בלחודא והוא בעת דביקת ב' רגלין זה בזה תרין סטרין כחד ולא נודע כי באו
אל קרבנה כמש"ל ואתחזיין כו'.

וז"ס אתדבקות שמש וירח שמש הוא יסוד ז"א דרגא דברית כידוע וכן בינה נקר' שמש
והוא בית ק"ק ועיין ברע"מ סוד שמש וירח בכ"מ והוא סוד דהתדבקות היכל הא'
בשביעי כמ"ש בפ' פקודי ע"ש] [ונלע"ד משה להבין בזה שלכן הבת לא רוחמה נולדה
בין שני הבנים שהם יזרעאל ולא עמי כי הבת היא סוד לבנת ואתכלילת לבנת כו'.

והוא טעם נכון מאד) כמ"ש כאן רוחא דאקרי לבנה כו' נהורי' כליל חוור וסומק כחדא
והוא הכף שסדוקה כשעורה כעין כף רגל עגל ג"כ כולל ב' הכפות וזהו כסא של ג'
רגלים כי שם ג"כ נקרא רגל כידוע ובשליטה היוצא' מבין רגלי' בין רגלי' כרע נפל כו'
שבע בעילות כו' והוא כולל שנים וזהו ג' רגלים שהן ד' כידוע וכל אלו הן רגלין דחיות
וזהו ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכל זה הוא לבנת הספיר וזהו עשרה עשרה הכף
כי הכף של הספיר הוא ו"ד כנ"ל והוא עשרה וכף של לבנ' הוא י' כמ"ש בס"ד פ"ג י'
זעירא בגווייה אשתכח וזהו יו"ד של יסוד י' בלבנה ו"ד בספיר והוא עשרה עשרה
(ונלע"ד שז"ס משל משלו כו' חדר פרוזדור עלי' חדר ופרוזדור זה אצל זה חדר מבפנים
ופרוזדור מבחוץ ועלי' ע"ג והנה חדר הוא יזרעאל כי שם מונח הולד והזרע חדר הורתי
ואז אין שם דם ודם החדר טמא וזהו ופקדתי דמי יזרעאל כו' כי כשחוטאים ישראל מטי
לגבה טפה דחרדל הנזכר בזוהר בלק דף צ"א ע"א ע"כ כש"ש דם בחדר ע"כ יש עוונות
בישראל ונפקד עליהם עוונם ואצל החדר הוא הפרוזדור שהיא לא רוחמה לכן נולדה
אחר יזרעאל תיכף והעלי' הוא בן השני.

וכן לעתיד וזרעתי לי בארץ נגד יזרעאל והוא בחדר הורתי ואז יפסוק דמי יזרעאל ורחמתי את לא רוחמה ואמרתי ללא עמי עמי אתם ג"כ כסדר הנ"ל) והיכל השני הוא שוקין עד ברכין ושלישי ירכין עד סופן והרביעי בטן והחמישי מקום הלב עם הצואר שנקרא גויה שם מקום השדים והששי הראש שם הפה והוא כלל הגוף והן ו"ק כמו שחשיב בפ"ב דף מ"ה ע"א ע"ש ואמר בפ' פקודי דף רנ"ח ע"א ת"ח נביאים דקאמרן כד מתחברי לתתא תרין דרגין כו' עד ואתעביד מינייהו חלום ושם בריש העמוד כד אתדחו לירכין כדין קיימו לבר כו' ע"ש כל העמוד ושם בדף רנ"א ע"א והאי רזא דהיכלא כתיב שררך אגן כו' ושם העונג כמ"ש דף רנ"ב ע"ב והוא אתר אקרי ענג בגין דבהאי אתר כו' וז"ס שלחן בגבורה כידועובדף רנ"ג ע"א ורזא דהיכלא דא כתיב שני שדיך כו' ושם ע"ב היכלא שתיתאה כו' דאקרי מוצא פי ה' כו' ברזא דכתיב כחוט השני שפתותיך כו' ע"ש כל הענין וכן בפ' בראשית דף מ"ג ע"ב ורזא דא דכתיב בטנך ערמת כו' ובדף מ"ד ע"ב ודא הוא רזא דכתיב שני שדיך כו' ושם רזא דכתיב כחוט השני שפתותיך כו' ישקני מנשיקות פיהו והיכל הז' אין בו דיוקנא מלבר רק הוא פנימיות כל ג"ר שהן חג"ת ראש ובטן וגו' שהן אמ"ש כידוע והן מג"ת ג"ס וכן ברגלין לבר מגופא ג' ספירות נה"י ובינה מתפשטת וחופפת על חג"ת כמ"ש כמה פעמים בזוהר רק התפשטותא דילה עד הוד כידוע כ"ז למבין והוא פנימיות של רב"ג ואיברים פנימים וז"ש בפ' פקודי דף רנ"ח ע"ב היכלא שביעאה דא היכלא פנימאה מכל הני היכלין האי היכלא איהו סתימו דלאו ב' דיוקנא ממש ולית גופא כלל הכא סתימו דגו רזא דרזין וע"ש כל היכלא דא עד סופו ותבין והתחלתו מבית הרחם ושם הוא ארון הברית וז"ס בית הרחם שנקרא בכ"מ קדש הקדשים שהוא בינה והכף הוא מלכות וז"ס שאין בין מים העליונים לבין מים תחתונים אלא כמלא נימא וז"ס בינה ומלכות כאחד בכ"מ ונקודה האמצעית רוחא ונשמתא הוא חכמה ולגו לגו רעותא עלאה דלא אתפס כתר וז"ס ג"ר שהם נסתרים ומ"מ עיקרן כל אחד מקנן בספירה אחת והן מוח לב כבד שהן פנימיות של ג"ס רב"ג והן כסדר כתר במוח וחכמה בלב ובינה בבטן וז"ש בזוהר שכתר הוא בת"ת וחכמה בחסד ובינה בגבורה וכ"א לגו מחברי' דוק בזה וז"ס יוסף הצדיק שנוטל לבנת הספיר והיכל הז' כמ"ש ובפ"ב ע"ש ואע"ג שסדר הספירות בזוהר ותיקונים באופן אחר כידוע ידוע שבכל עולם משתנה סידורן וכמה בחי' יש כמ"ש בז"ח ש"ה ובס"י שג"ר הן ראש בטן וגו' ואמר בס"י (פ"ד מ"ו) שז"ת הן עינים ואזנים וחוטם ופה ועוד כמה בחי' והכל לפי הצטרפות הא"ב כידוע וא"א לבאר זה עה"כ סדור של כאן ואם עיני שכל לך תגלה לך בזה גנזי אוצרות חיים ואסור לגלות זה בפרטות כי סוד עמוק הוא מאד.

וידוע שנו"ה כל אחד כלול משנים שלכן שוקין וירכין כוללין ג"כ קרסולים וברכים (ר"ל שאמרו בגמ' רגלי החיות כנגד כולם נגד היכל א' קרסולי החיות כו' שוקי כו' נגד היכל ב' שכולל ב' ואח"כ רכובי כו' ירכי כו' נגד היכל ג' שכולל ג"כ ב' כנלע"ד מ"ש) והן הפרקים שבין היכלא להיכלא וזהו סוד שאמרו בגמ' רגלי החיות כנגד כולן קרסולי כו' שוקי כו' ברכי כו' רכובי כו' גופי כו' שהוא הבטן צוארי (כו') שהוא כולל הגו' כידוע ראשי כו' קרני (כו') והוא זיון של החיות כמ"ש במעשה מרכבה שהוא מבינה קרני הוד שנתנו למשה מבינה כמ"ש בר"מ קרן היובל והוא היכל הז' ושם הכסא כידוע

רגלי הכסא ד' עמודים ד"ס עליונות שבהיכל הז' שעם ו"ת הם ד"ו פרצופין ועליהם הכסא ודוק כ"ז מאד מאד: אית רוח דאקרי ספירא.

דרגא דיסוד שמשם גזורות הנשמות של ישראל וז"ס ספיר גזרתם: כספירו דאבן טבא נציץ לתרין סטרין. ר"ל כדמות הספיר שכולל ב' גוונין חוור וסומק כן ההוא רוחא נציץ תרין נהורין לתרין סטרין שיסוד כלול מב' סטרין מנו"ה כידוע ובו ב' צינורות בימין ושמאל וכאן הוא שניהם בקדושה משא"כ בעה"ד טו"ר כידוע בסוד בני חת וביסוד הוא סוד ע"ה טו"ר שבו וידע אדם כו' ובו חו"ג כאן בקדושה: נהורא חד כו'.

לימין והוא חוור נציץ לו"ק: סליק ונחית. כמ"ש למטה רוחא דא דכליל רוחא אחרא סלקא ונחתא כו'.

ואמר תניין סתים וגליא. כי בשעת התכללותו הוא סתים כמ"ש למטה כד אתו נהורין כו': סתים וגליא.

לפי שכל סטר שמאל נכלל בימין כמ"ש ל' לשמאלא אית כו' ודא אתכליל ברותא קדמאה כו' וכן כאן רק שאלו ב' הן א' לכן נגלה קצת: נהורא תניין סתים כו' מתפרשין ד' נהורין לד' סטרין. והוא לשמאל ולכן אמר לקמן כחזו דנחשא בטישא בסומקא.

והן זו"נ שביסוד ד"ו פרצופין זכר ו"ק נקבה ד' רוחות ו"ד כידוע וז"ס יסו"ד שנקרא יו"ד ואלו ב' נהורין הן מילואו ו"ד (ר"ל כמ"ש בס"ד פ"ג יו"ד זעירא בגווה אשתכח היינו יו"ד פשוטה ואלו הב' נהורין הן ו"ד מילוי יו"ד) ואמר בנהורא תניין מתפרשין ד' נהורין משא"כ בראשון שכוללים בא' כידוע בסוד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וא"ו שהוא גנתא ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים ד' כמ"ש באד"ז ע"ש כל המאמר ואפ"ה הן כלולין ג"כ באחד כמ"ש וכלהו נהורין חד נהורא כבוצינא כו' וז"ס גנתא אגוז ועמ"ש בסתרי אותיות: וכולהו נהורין חד נהורא.

ר"ל כל ו"ק של מאור הראשון ד"ר של מאור השני כלם יחד הם חד נהורא כמ"ש ו' וכמ"ש בפ' פקודי כמ"ש למטה: כבוצינא דשרגא כו'. ר"ל כאור הנר שמתנוצץ כמה נהורין ממנו למראה העין ואינם רק אור הנר בעצמו רק אור א' ואינם הרבה אלא למראית העין כן כאן (ר"ל באור הנר מאיר לו"ק היינו למעלה ולמטה וז"ש סלקין ונחתין וכן לד' רוחות וז"ש אזלין ותייבין שהוא הולכה והבאה שהוא כולל ד' רוחות כמ"ש רז"ל בתנופה ולולב מוליך ומביא למי שארבע רוחות שלו מעלה ומוריד כו' הרי באלו הדברים סלקין כו' אזלין כו' נכללין ו"ק.

נ"ל מ"ש) ונציצין כלהו נהורין כחזו דנחשא בטישא בסומקא. ר"ל מראה של התנצצות אלו האורות כעין נחשת קלל שהוא אדום כי אלו הרוחות הן נק' נחשת כמ"ש בפ' פקודי דף ר"ס ע"א אינון תרין רוחין ימינא ושמאלא מגו לבנת הספיר כדקאמרן אלין תרין רוחין דקאמרינן התם אינון אקרון תרי טורים ואינון הרי נחשת כו' ע"ש (בסוד ארץ אשר כו' ומהררי' תחצוב נחשת והם סוד הררי ציון יסודה.

נ"ל מ"ש) וזה נהורא תניין הוא סומק לפיכך מראה הניצוצין נחשת קלל שהוא אדום: דאקרי לבנה ודא אתכליל כו'. וז"ס לבנת הספיר ולבנה הוא נגד עטרת היסוד מלכות

שנק' לבנה כידוע ולפי שבעטרת נכללו ב' הצינורות בצינור א' כידוע לכן נכללו אלו ב' נהורין וגוונין כאן בא' כמש"ו נהורא סומק וחור כחדא כו'.

ואמר בגין דנפקא מאינון נהורין קדמאין. ר"ל נהורא של זה הרוח יצא משני נהורין של רוח' דספיר והן חוור וסומק לכן יצא ג"כ חוור וסומק אלא שנכללו כאן בא' והן נגד ב' כוכבים מז' כוכבי לכת לבנה נגד לבנה ספיר נגד כוכב והוא ספרא דחמה ונק' שמש כידוע שיסוד נק' שמש וז"ש למטה כנהורא דשמשא כו' כמש"ש אי"ה ובפ' פקודי בהאי היכלא אית רוחא דאקרי כו'.

עמש"ש]: כד אתו נהורין דדא מטו כו' ואתטמרו ב'. ר"ל נהורין של לבנה בתוך של ספיר והכל בנהורין: כד"א ולא נודע כי כו'.

שבסט"א יותרת על הכבד דנוק' אתגברת על דכורא וכל שהוא יותר דין מתגבר והטוב נכללת ברע כידוע ולכן שבע פרות הטובות נכללו ותבלענה כו' ולאנודע כי כו' משא"כ בקדושה שהנוק' נכללת בדכורא ומביא רא' משם כמו ששם הנכלל ולא נודע כו' כן כאן: ודא הוא רוחא ברוחא דאינון חד נהורין כו'.

לא אמר שכאן נכללו ג"כ רוחא ברוחא שלמעלה ל"ק אלא מכלילת הנהורין ולמטה מפרש כלילת הרוחין כד אתכלילת רוחא ברוחא כו' וכמ"ש בפ"פ אלא מפרש ענין הכלילת ואחדות בכ"מ שהוא כזה שנוק' נכנסת כלה בדכורא ונכללת בו ולא נודע שלכן אמרו בכ"מ דדכורא שם לא נזכרת הנוקבא: והכא אינון תרין רקיעין תתאין מאינון רקיעין דאקרון שמים.

ר"ל מז' רקיעין שאמרו בחגיגה והן ג"כ נגד ע"ס ו' תתאין ו"ק כוללין העט' וערבות בינה כוללת ג"ר ושם כסא הכבוד כו' ושם הוא הסדר בענין אחר כי שם וילון עטרת לכן אינו משמש כלום רק נכנס כו' בסוד ותקם בעוד לילה עולימתא שפירתא כו' ואתכסיא ביממא רקיע שבו חמה ולבנה כוכבים ומזלות הוא יסוד כידוע בהרבה מקומות רבו מלספר ושניהם בהיכל הזה כי כאן יסוד ועטרת כנ"ל ושחקים הוא נו"ה כמ"ש בזוהר ורע"מ והן שוחקות מן לצדיקים כמ"ש בזוהר לצדיק וצדק (הוא יסוד ומלכות) והוא כי מנצפ"ך הם ה"ג וג' מהם ממותקות שהן ג' דחג"ת וב' דנו"ה אינן ממותקות והם אותיות מ"נ כידוע ולכך צריך לטחינה ובזה יתמתק כי פיזור לדין טוב וברחמים להיפך וז"ס כנוס לצדיקים נאה כו' פזור כו'] וחילוק לחלקים רבים והוא סוד הקטרת הדק הטיב ולכן בלע מרור לא יצא שצריך ללועסו כידוע וזבול ת"ת ומעון ומכון חו"ג כמ"ש בזוהר וערבות בינה כנ"ל ואמרו בגמ' שכולן נקראו שמים ויליף שם מקרא וז"ש דאקרון שמים: מתרין רוחין אלין מנצצין אתבריאן אינון אופנין דאינון קדישין דדינייהו כדינא.

צ"ל תרשישין דעינייהו כעינא דחיות כו' כצ"ל. ור"ל שמראיהן כמראה החיות ואינן אופנים הנזכר ביחזקאל כי אותם שביחזקאל הן בארץ עלאה שתחת כסא באותן מדורין הנ"ל וכמו שהחיות כוללין כל ההיכלין כן האופנים כוללין כל המדורין רק כאן אומר אופנים וחיות פרטיים שבכל היכל ואופנים שבכאן נק' תרשישים סוד הלבנה שהיא על המים ונק' ים וז"ס שאמר למטה כנהורא דשמשא גו מיא והאופנים שהם בארץ הם כעין

תרשיש שבכאן והתרשישים הם כעין החיות כמש"ל: כדכתיב מראה האופנים ומעשיהם וגו'.

ר"ל דכתיב כעין תרשיש וכנ"ל: ודא הוא דכתיב ודמות החיות מראהן כו'. ר"ל התרשישים דכאן עליהן נאמר ודמות החיות מראהן כו' שהן דמות החיות כנ"ל והחיות עצמן הן כלל החיות של כל הששה היכלין ורוח א' להם כמש"ל והתחלקות החיות אינן אלא בפניהם כמ"ש ודמות פניהם כו' לכן חשיב ד' החיות בהיכל הששי]: מאן היא דא כו'.

ר"ל הרוח הולך בין החיות כמש"ו: ונגה לאש. ר"ל הרוח מאיר לאופנים שהן אש כנ"ל מראהן כגחלי אש וכמ"ש בפ' פקודי אופנים דמלהטא אשא כו' [ובפ' פקודי אמר כד אתא לאתכללא רוח' כו'.

עמש"ש]: כד אתכליל רוחא ברוחא נפיק מינייהו נהירו דחד חיותא כו'. ר"ל כד נכללו הרוחין עצמן זה בזה וכמו שהרוח ע"ג נהורין כן החיותא ע"ג האופנים וענין החיות ואופנים וכל מה שחשיב בהיכלות כולם עומדים בארץ של היכלות כי בכל עולם שמים וארץ והן נפש של היכלות כי הנפש בארץ כידוע ונהורין הן הנפש של היכלות והחיות ואופנים הן תולדות הרוחין ונהורין וכולם תחת הנהורין ועיקר הנפש הוא הנהורין וכן בארץ הזה וד"ל והרוחין הן באוירא של היכלות והרוחין הן רוח של היכלות ועד כאן הן גבול עולם הפירוד אבל מנשמה ולמעלה הוא אלקות כידוע בכל עולמות בי"ע אפילו בארץ הזו התחתונה ואפילו באדם הנשמה שלו למעלה חלק אלוך ממעל.

והענין כי ה' פרצופים א"א או"א זו"נ שהן ע"ס הן בכל עולם ועולם וכן בנשמת האדם נרנח"י וג"ר אין מושגין כלל וכלל בכל עולם ועולם והתחלת העולם אינו אלא מזו"נ והן נקראין עולם כמ"ש עולם חסד יבנה וכן האדם נפש ורוח וכן פרצופי אדם זו"נ דו"נ וג"ר של האדם אינן כלל בעולם הזה והן בשמים כמ"ש בז"ח וס"י כי נפש בארץ לכן תשוב אל הארץ בקבר ורוח באוירא לכן הרוח מתלבש באוירא דג"ע והנשמה בשמים והיא צרורה תחת כסא הכבוד שהן הרקיעין כמ"ש לעיל ואף שהם ה' מדריגות הן רק ג' כי כל ג"ר חשובין כא' ואין מתפרדין כידוע לכן אין נחשבין רק נר"ן וכן בספירות רק א"א זו"נ כידוע בינה כוללת ג"ר והאדם במקום ז"א כידוע וג"ר אינן מושגין אף לז"א כמ"ש באד"ר על פסוק אלקים הבין דרכה כו' רק ג"ר של ז"א הן תולין במעשה התחתונים כידוע והם ג"ר נח"י שמשיג ז"א וכן באדם נח"י שכללם הנשמה היא ג"ר של הרוח של האדם אבל הנשמה עצמה שהיא ג"ר עצמן אינן באים באדם כלל והן אלקות וז"ס איש האלקים והן בחטאי האדם מסתלקין בסוד המוחין וכן ט' תחתונות של הנפש מחכמה ולמטה רק שג"ר של הרוח עולין למעלה ואין פגם נוגע בהן רק סילוקן מאדם בסוד שיחת לו לא כו' אבל תשעה תחתונות של הנפש יורדין לקליפה ואין נשאר רק כתר שלה שהיא מלכות של רוח כידוע בכל כתר שהיא בחי' מלכות עולם שלפניו והוא עטרת היסוד דזכורא שלכן נקרא עטרת כידוע וראשיתה מחכמה ולמטה כולה יכול להסתלק שלכן כל החטאים והעונשים נזכרים בנפש ונפש כי תחטא והאבדתי את הנפש כו' וסוד האבדון לקליפה וכן הכרת כשכל הט' בחי' מסתלקים אז ונכרתה הנפש מלפני שהן אחוריים וז"ס וחטאי חומס נפשו בכל החטאים מסתלק מעט מעט מנפש אבל

ג"ר של הרוח מסתלקין בבת אחת והן נקראין חיי האדם כידוע בסוד מוחין שלכן הרשעים בחייהן קרוואין מתים כלל העולה כי הנשמה עצמה של כל עולם היא אלקות ואינן עולם רק זו"נ של אותו העולם וע"ז נאמר בנים אתם לה' אלקיכם ואמר בזוהר כמו דאית אב ואם לגופא כן לנשמתא וידוע שג' שותפין באדם וכן לנשמתא והן ג"ר או"א חיה נשמה הן אב ואם לנשמתא ואריך שותף השלישי והכל על הנשמה שבאדם נפש רוח של האדם שכללם נק' נשמה וכמה מינים בארץ בנפש הכללית של העולם והן בהמות וחיות והם מתחלקים לנפש ורוח של הנפש וכן ברוח של העולם והן מין אדם שלכן רוח האדם היא העולה למעלה ורוח הבהמה היורדת היא למטה לארץ וכ"ה בכל העולמות וכאן הנהורין כלל הנפש והרוחין כלל הרוח וזה בארץ וזה באוירא ובהם כמה מינים האופנים וחיות וגלגלים ומלאכים וכל הבחי' שהן בעולמות ובאדם והמשכיל יבין.

וכן בכל הנהגות העולם בעולם שנה נפש כי ששת ימי השבוע הן רוח ו"ק של ז"א וששה הלילות של נוק' כידוע ושבת נגד ג"ר ואינן ג"ר רעצמן רק ג"ר של זו"נ וכן בכ"מ שאומר בזוהר בינה שביעאה בין בימים בין בספי' וכל עניינים הוא בינה של זו"נ והיא ג"ר של זו"נ שבינה כוללת ג"ר כנ"ל והוא ו"ק של בינה שהוא סוד הדעת שלכן נאמר עליה בראשית שהוא שית כידוע וזהו סוד עמוק וסובב עלי' כל הזוהר ותיקונים וזהו סוד הדעת מפתחא דכליל שית ועוד ב' טיפין של חו"ב דבינה וחכם בבינה (הם ג') וז"ת הם חו"ג דדעת שו"ק בסט' דחסד ומלכות בסט' דגבורה כידוע והן נוטלין ג"כ חו"ג וכן בז"ת עצמן הן ג"כ ג' בסוד המכריע שבהן והן המתפשטין בזו"נ ומצד וחכם בבינה הן ג' מוחין של חכמה והכל ע"י הבינה אם הבנים וז"ס הדעת [ובפ' פקודי כיון דאתבסמו רוחא ברוחא כו' עמש"ש]: דיוקנא דילי' כארי' כו' גזפהא דנשרא [לפי שמעופף אל הנשר וכלול ממנו שלכן הוא ספיר ועמ"ש בז"ח רות].

וכנגדן ד' חיו' שבדניאל עד היכל הזכות ד' היכלות התחתונים שעד שם מגיע שליטתם וכנגד היכל החמישי היכל אהבה מסט' דחסד לקמן בדף מ"ד ע"א ואתעביד חד חיוותא כו' דיוקנהא כדיוקנא דב"נ כו' נגד זה וארו עם ענני שמיא כבר אנש כו': שליט על אלף ותלת מאה רבוא כו'. שחיה הזה היא מכלילת ב' רוחין יסוד ועטרת שיסוד בו י"ג תקונין בסוד (מילה) שנכרתו עלי' י"ג בריתות י"ג מדות ועטרת הוא ד' וכנגדו י"ג מאות רבוא וכנגד העטרת ד' שורות אופנים וזהו סוד גי"ד י"ג ד' וז"ס והמן כזרע ג"ד שג"ד הוא גמול דלים יסוד ועטר' שיסוד ג' בסוד ג' גווני הקשת ועם טפה דנפיק ממוחא יו"ד הוא י"ג וכשעיייל הטפה לד' נק'.

י"ד והוא סוד שמא מפרש גבהו עשרה ורחבו ד'. והענין שביסוד ג' אותיות יה"ו והיא משלמת לד' יהו"ה כמ"ש בתיקונים וזהו כזרע ג"ד שהוא יו"ד שבתוכם ועיקר הטפה ביסוד וזהו יסוד סו"ד ע' ענפין דמתפשטין וי"ג הן תריסר תחומין י"ב שבטין שהם י"ג עם אילנא שהוא יוסף: בארבע גלגלים כו'.

ר"ל שכ"א מן האופנים יש לו ד' גלגלים והוא מ"ש בינות לגלגל ואף על פי שכתוב לאופנים להם קרא הגלגל שלפי פשוטו משמע שהאופנים הן גלגלים הענין אינו כן וקרא הוא כמו וקרא זה אל זה וכמ"ש בתרגום ומקבלין כו' כידוע והן מ"ש על ארבעת רבעיהן

בלכתם ילכו ואמר במעשה מרכבה שהן הד' גלגלים דרביעין תחות האופנים וז"ש בלכתם ילכו ע"ש: בכל גלגלא כו'.

שכל הסמכין הולכין בתלת תלת כמ"ש בפ' פקודי והענין כאן כי הארבע גלגלין הן ברזא ד' אותיות אדנ"י כמ"ש בפ' פקודי ואלין ד' אינון כלילין ברזא דאתוון אדנ"י כו' וכל אות במילוי ג' אתוון והן ג' סמכין ואמר בפ"פ שתלת סמכין הן ברזא דתרין וחד והן י"ב סמכין י"ב אותיות אדנ"י במילוא' והן י"ב שבטין ד' דגלים כל דגל ג' שבטין בכ"א ב' והחונים עליו כמ"ש בז"ח ש"ה נ"ח ב' בסוד המילואים ע"ש: רוחא דא כו' מינה אתזנו.

הכל מרוח לבנת הספיר כנ"ל: אלין ד' אופנים ד' אנפין לכל חד. כמ"ש אצל החיות לא יסבו בלכתן איש אל עבר פניו ילכו לפי שיש לכל אחד פנים לכל צד ונאמר ג"כ אצל האופנים לא יסבו בלכתן: וכל אינון אנפין כו' עלייהו.

ר"ל שכל הפנים של כל האופנים מסתכלים לד' צדדים של הבזק שג"כ לו ד' פנים כל הפנים של צד מזרח מסתכלין לצד מזרח של הבזק וכן כלם וסוד האופנים והגלגלים הן סוד עיגולא וריבועא שהאופנים הם מרובעין כמ"ש בתיקונים והן בד' פנים [ובפ' פקודי כיון דאתבסמו כו' ואקרי בזק: עמש"ש]: כד נטלין אלין ארבע כו'.

ר"ל שנכללין זה בזה הד' בעצמן ואח"כ משלבן דא בדא. ר"ל בד' פנים של החיה הנק' בזק עאלין ד' האופנים והגלגלים כנ"ל: כד נטלין אינון גלגלין משתמע כו'.

כמ"ש וקול כנפי החיות כו' וקול האופנים כו' וקול רעש גדול והוא ע"כ של הגלגלים: בכל אינון חיילין דלתתא לזינייהו. כל החיילות למינם שכולם תחת היכל הזה כמש"ו: תחות היכלא דא כו' דרקייעין דלתתא.

ר"ל אותן ז' רקייעין שהן בעוה"ז שהן אותן שחשיב בגמ' חגיגה: עד דמטו לככבא דשבתאי. שהן הככבים שהן ברקיע הב' ושם ז' ככבי לכת והן מתפרשין מאלו ז' היכלין ממטה למעלה שבתאי מהיכל זה צדק מהיכל הב' וכן כולם כמ"ש לקמן: כלהו אסתכו כו'.

ר"ל כל שבהיכל הזה וכל שתחתיו צופין לההוא רוחא דכליל: דכתיב אל כו'. וכבר אמר למעלה ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם כו' ולא חדש כאן רק שכלם הולכין אחר ההוא רוח וילכו קאי על החיות וז"ש כי רוח החיה באופנים אותו הרוח בעצמו והחיות בהיכל הזה הוא הבזק שכולל ד' כמ"ש והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק וע"ש שהן כמראה הבזק קורא אותו בזק וזה הפסוק אמר על החיות שבהיכל הזה שכאן הוא רצוא ושוב: רוחא דא דכליל כו' כנהורא דשמשא גו מיא.

והענין כי כאן הזו"נ שהן הב' רוחין הן ה"ח וה"ג שהן ה"פ אור וה"פ מים ואור הוא אור השמש כי כאן הוא שמש כמש"ל והוא ספיר ואור המתפשט ממנו הוא אור השמש שהן ה"פ אור ה"ח ורוח לבנה ממונה על המים כידוע ונהורא דמתפשט ממנו הוא מים ה"פ מים ה"ג והתכללות הנהורין זה בזה הוא אור השמש (שהן ה"פ אור) בתוך המים שרץ ושוב.

וז"ש סלקא ונחתא נהורי' כו'. ר"ל הנהורא המתפשט מהרוחא והוא בסוד והחיות רצוא כו' ר"ל החיות הוא החיה הנ"ל דכלילא מד' והיא רץ ושוב ג"כ כמו הרוחא דנפיק מינה החי' שהכל נמשך אחר שרשו והוא סוד הזיווג דעייל ונפיק היסוד בנוק' צדיק דעייל צדיק דנפיק כשעייל נכלל בנוק' וכשנפיק הוא דכורא וז"ש רצוא בנוריאל בכלל החיות ארגמ"ן ושוב במט"ט בחי' יסוד שד"י ורצו"א הוא או"ר מי"ם רמו"ן דמטטרו"ן ותוכו ט"ט (גי' ח"י ור"ל שאינו רץ ושוב אלא כשהוא חי והבן) יסוד: לית מאן דקאים כו'.

ר"ל רק תפלות שעולה בהיכלות לקשר קשרין דמהימנותא שעל ידם מתקשרין רוחין ברוחין היכלות בהיכלות וע"י שלוב השם והוא בסוד אמ"ן וכאן הוא התחלת הקשרין שהוא היכל הראשון וז"ש בשירותא דרוחא דא. ואמר בר רעותא דב"נ זכאה כו'.

ר"ל מן התפלה אין עולה ברוחא רק רעותא שהוא רוחניות התפלה ובזה מקשר רוחא ברוחא שהתפלה עצמה בחינת נפש ובה אתעטף נהורין דבהיכלות וזהו שאמר (מב ע"א) כדין נהורא אתעטף בי'. ר"ל בתפלה עצמה שהנהורין גם כן בחי' נפש כמש"ל: וסלקא כו'.

להיכל השני ומשם עולה עם שבהיכל השני להיכל השלישי עד למעלה בהיכל הד' כמש"ל: ורוחא דא דכליל כליל כו'. ר"ל ברוח הזה שכליל ב' רוחין נכלל בו ג"כ ההיא חיותא כו': כגוונא דאתאחדא אשא במיא ומיא באשא דרום כו'.

ר"ל שנתאחדו ביהאופנים עצמן זה בזה וז"ש ואתאחדן בי'. ר"ל זה בזה נתאחדו בו ברוחא דא.

ואמר אשא כו'. ר"ל יחוד גדול עד שלא נודע בהם לא אשא ולא מיא לא דרום ולא צפון שאלו נאחד דרום בצפון לבד היה צפון ניכר ודרום נכלל בו אבל עכשיו לא ניכר לא דרום ולא צפון ולא מזרח ולא מערב וכן אשא ומיא לא ניכרו והוא כמו ענין הגוף שהוא מד' יסודות שנתמזגו בו ונתערבו אחד בחבירו עד שלא ניכר בו כלל הד' יסודות ונעשה דבר אחד לגמרי ובזה נתאחדו הד' יסודות יחוד גדול שנעשה מהם עצם אחד וכן בד' האופנים שאחד דרום וא' צפון וכן לד' סטרין נתאחדו ונעשו גוף אחד לגמרי וכן החי' וכן הגלגלים וכמ"ש במעשה מרכבה חשמל אינון ד' נציצין דלהטין ונצצי ועאלין דא בדא ואתעביד מינייהו חד גופא ואקרי חשמל אף הכי אלין ד' חיות כלילן דא בדא בגין דאינון לד' סטרין ההוא דלסטר מזרח אתכליל בסטר מערב וההוא דלסטר מערב אתכליל בסטר מזרח וההוא דלסטר צפון אתכליל בסטר דרום וההוא דלסטר דרום אתכליל בסטר צפון וכיון דאתכלילו כלהו דא בדא אתעביד מינייהו חד גופא ואיהו רזא דאקרי אדם וכן כאן באופנים וז"ש והנה אופן אחד בארץ והתכללותם הוא דוקא משני הפכים אשא במיא דרום בצפון דתערובות אשא ברוחא כיון שאינון ב' הפכים לגמרי עדיין אינון בטלים משמם הראשון ואינון מיוחדין עדיין עד שנתמזגו ב' הפכים וכל החיות ואופנים ולמעלה ולמטה הכל בד' היסודות וד' הרוחות שלכן הן ד' וכמ"ש בפ' וארא דף כ"ד ע"ש [ובפ' פקודי וכד שמא דא דכליל.

עמש"ש]: ההוא רוחא סלקא לאתקשרא. ברוחא תניינא שבהיכל הב' ולמעלה כנ"ל: וההוא חיותא אסתכייא לעילא כו'.

ר"ל הזיווג שלהן כמ"ש בס"ד לא הוו משגיחין אפין באפין וזהו הזיווג שלמעלה הסתכלותם השמש מאיר ומסתכל בלבנה [ועיין בפ' תולדות דף קל"ה ב' ת"ח סיהרא לא אתנהיר אלא כד חזי' לי' לשמשא וכיון דחזיא ליה כו' ושם דף קל"ו וזרח השמש כו' דכד אתחזי בהדה כדין נהרא ואתנהיר כו'] וראיתי' לזכור ברית כו' והענין כי הרוחות נכללין זה בזה ועולין למעלה למעלה ונעשין אחד משא"כ בחיות ואופנים שהן גופין של רוחין ונהורין שאין להם עליה למעלה רק הסתכלות וכן חיות באופנים כמ"ש לעיל וכל אינון אנפין אסתכיין כו' כמו בזיווג האדם שרוחין של זכר ונקבה נכללין כאחד בשעת הזיווג ואף לאח"כ נשאר בה שורש רוחו בסוד ההוא רוחא דשדי בגוה וכן עליות הנשמה באדם בשבתות וי"ט ותפלה (נתעלה) הרוח לבד והגוף אין לו עליה וכן במשה על הר סיני: ואסתכיין דא בדא.

הוא אתכללות כפול כנ"ל: באמצעיתא כו' ואיהו נקיב כו'. הוא בסוד היסוד שהוא עמוד ונקיב ועולה עד מוחא בינה היכל הז' בחוט השדרה והוא העמוד: עד לעילא כו'.

ר"ל עד היכל הז' [ובפ' פקודי למהוי שמא קדישא כו'. עמש"ש]: היכלא תניינא כו'. דרגא דהוד: כתיב וכעצם השמים ר"ל כאן הוא עצם השמים כמ"ש למטה. ואמר לטהר משום סיום הפסוק כמו בהיכל הא' שמביא כל הפסוק: הכא כו' זהר.

לפי שהיכל נק' עצם השמים נק' הרוח זהר כמ"ש כזהר הרקיע והבן: וקיימא בחוורתא כו'. לאפוקי דהיכל הראשון שכל רוח הוא בחוור וסומק ואמר תדיר.

ר"ל אע"ג דאתכליל ברוחין אחרים כמש"ל מ"מ קיימא בחוורתא וכ"ז קיימא על הנהורין אעפ"י לכאורה מ' על הרוחין אינו כן שהרוחין אין להם גוון אלא הנהורין דוק ותשכח בכל היכלין כי הנהורין הן מסט' דבוצינא דבה גוונין אבל הרוחין הן מסט' דנביעו. עלאה אתפשטותא דאין בה גוונין רק דמנה אצטבעו גוונין וכן הוא בכל דבר אף באדם: ואיהו עצם דלא כו'.

ר"ל עצם פשוט דלא אשתנה. ורצונו שבשר משתנה גוונין לפי הדם שבו וכמו בפנים האדם משתנה הגוונין בכל פעם לפי בריאותו וחליו אבל העצם אינו משתנה לעולם ותמיד הוא לבן ואף אם הבשר שעליו נשתנה וכן (כאן) אף שהרוחין אחרים נכללו עמו והן בגוונין אחרים הוא אינו נשתנה לעולם ור"ל הוא עצם מעצם השמים: דא לאו כו' כאחרא.

ר"ל הרוח הזה טמיר יתיר מן הרוח שבהיכל הא' ששם נציץ ממנו נהורין לתרין סטרין וכאן אין מתנוצץ ממנו נהורין באתגליא כמש"ו [ובפ' פקודי היכלא תניינא כו' גו רזא דמהימנותא. עמש"ש]: דא קשי לאתגליא בסתימו דעינא כו' ודא אוף הכי.

הענין כי תלת גוונין הן כמ"ש בס"ת ר"פ וירא [הורמנותא דמלכא] ר"ל שלטנות המלך הקב"ה שמתגלה לנביאיו שע"י התגלות לנביאיו נודע שלטנותו [אתחזי בתלת גוונין גוון חד חיזו דאתחזי לעינא מרחיק ועינא לא כו'] והוא גוון רוחא לבנה בסוד ותתצב אחותו מרחוק [גוון תניין חיזו כו' סתים עינא ופתח כו'] והוא בסוד והחיות רצוא ושוב כמ"ש בא"ז דף רצ"ג ע"ב גבינין לא קיימין כו' אלא פקחין וסתמין וסתמין ופקחין כו' וע"ד כתיב והחיות רצוא ושוב והוא ברוחא ספיר שבו והחיות רצוא ושוב כמ"ש למעלה

גוון תליתאה הוא זהר אספקלריא דלא אתחזי ביה כלל בר בגלגולא דעינא כד איהו סתים בסתימו ומגלגלין לי' בגלגולא ואתחזי בהאי גלגולא אספקלריא דנהרא ולא יכיל לקיימא בההוא גוון בר דחזי זוהר מנהרא בסתימו דעינא כו' ע"ש] וזהו ההוא רוחא דכאן שנקרא זוהר ואמר שם [וכלהו מתפרשין לנביאי קשוט בר משה מהימנא עלאה דזכה לאסתכלא לעילא במה דלא אתחזי כלל] והוא רוחא דהיכל ג' היכל נגה דרגא דמשה בנצח ושם לא אתחזי כלל כמ"ש לקמן היכלא תליתאה רוחא דא דא איהו דכיא בריר מכלהו ל"ל גוון דאתחזי בי' כו' וזהו בג' היכלין אלו בפרטות שהן קומה שלימה קומת המלכות בסוד והנה שלשה עדרי צאן רובצים עליה ונה"י דידה נגד היכל הראשון וחג"ת נגד היכל השני וחב"ד דילה נגד היכל השלישי שהן רגלין וברכין וירכין ונגד חצי ת"ת כתר דילה כידוע ונה"י הן גוונין דמתחזיין לכן ב' גוונין הראשונים נראין בפתיחו דעיינין וחג"ת הן גוונין דלא מתחזיין לכן הן בסתימו דעיינין אבל חב"ד אין שם גוונין כלל ושם דרגא דמשה דזכה לבינה ומשם השיג וזהו בפרטות אבל בכללות כל הע"ס נה"י שהן ג' היכלות הראשונות הן גוונין דמתחזיין וחג"ת גוונין דלא מתחזיין וחב"ד אין גוונין והענין כי אע"ג שאמרנו שג' גוונין הן בב' היכלות עיקרן בג' היכלות הראשונות והן גוונין דמתחזיין לנביאים שנו"ה שניהן דרגא דנביאים אלא שאין הגוון מתגלה במקומו עד שמתלבש בשל מטה לכן היכל נצח ל"ל גוון דאתחזי והיכל הוד בסתימו דעיינין ששם מתגלה גוון נצח וכמ"ש בפ' פקודי דף רמ"ז וכד בטש נהירו דלתתא כו' כמ"ש למטה וכולם גוונין דמתגלין לנביאים וחג"ת שהן ג' היכלות השניים אינן מתגלין והגוונים רק לאבות נתגלו ע"י הג' היכלות הראשונים נה"י הן היכלי האבות היכל אהבה דאברהם והיכל זכות דיצחק רצון דיעקב כמש"ל דף מ"ה א' ובפ' פקודי ולמרע"ה גלו הן בעצמן וכמ"ש בפ' וארא דף כ"ג אר"א האי קרא דכתיב וארא אל אברהם וגו' כו' באספקלריא דנהרא כתיב ביה ידיעה דכתיב לא נודעתי ע"ש היטיב ותבין כ"ז וג' גוונין דמתחזין במלכות הוא נה"י ועכפ"ב דף י"ח ע"ב ואינון גוונין כההוא דמות כו' עש"ה וכל המתגלה אינו מתגלה במקומו רק שיוצא מעליון ומתלבש בתחתון והן ג' מדרגות של הנביאים נה"י שמתלבשים במלכות וכמ"ש בפ' פקודי וכד מתחברא אתרא דא באתר דלעילא בקשורא חדא כו' והאבות חג"ת שמתלבשין בנה"י ונתגלו בארץ ועיין בפ"ב דף א' ע"ב [הנצנים אלין אבהן כו' ואטמירו גו נביאי קשוט כו'] והוא דרגא דמתגלי לאבהן [אתילד יוסף ואטמירו בי'] והוא דרגא דאתגלי [עאל יוסף בארעא קדישא ונציב לון תמן וכדין נראו בארץ ואתגלי תמן כו' ומאן מקיים עלמא וגרים לאבהן דאתגליין קל ינוקי דלעאן באורייתא כו' אלין אינון ינוקי רביין עולמין דכתיב ועשית שנים כרובים זהב] וידוע שהן דרגין דנביאים וכל בניך למודי ה' ובזמן שאין נביאים תינוקות של בית רבן במקומן להגין (על) עלמא ולכן נמסר הנבואה בזמן הזה לתינוקות וז"ש ולנביאי אל תרעו אלין תינוקות של בית רבן ואמר שם [אלין אינון אבהן דעאלו במחשבה] והוא בסוד ג' טפין דמוחא [ועאלו בעלמא דאתי] והוא בסוד קול גדול דנפיק משופר כלילא בתלת מים ואש ורוח שהן ג' אבות [ומתמן נפקו בגניזו] והן במקומן ושם נבואתו של משה דנפיק מבינה ויצאו במקומן וכמ"ש בפ"פ דף רמ"ח ע"א במשה דהוה צחצוחא בנבואת' בכלא בגין דכד נהירו נפיק מאתר דכל נהורין נפקין מיני' ומטא לדרגא כו' ור"ל מבינה יצא ומתלבש במדרגתו וז"ש משה זכה לבינה וז"ש משה לגאו

יעקב מלבר והן בתי גוואי בתי בראי שנה"י לבר מגופא והן מלבר כידוע ושם נתגלה לאבות משא"כ במשה מלגאו בחג"ת שהן בתי גוואי וז"ש שאני חורבן בה"מ דאפילו מלאכי שלום בכו שנאמר הן אראלים כו' ולא קאמר דאפילו אראלים לפי שהן חוצה בבתי בראי וכמ"ש בפ"פ וכן הוא בחי' בענין הנבואה אם מאצילות או מהתלבשו בהיכלות או מהיכלות בהתלבשן במלאכים כמש"ש: כסתימו דעינא כו'.

כצ"ל.

ור"ל כמו הגוונים דלא מתחזיין בפתיחו דעיינין רק כשסותם העיינין ומגלגל בגלגולא אז נראה הגוונים בסתימת העיינין כמ"ש פ' וארא שם ורזא דא סתום עיניך ואסחר גלגלך ויתגליין אינון גוונים דנהרן דמזדהרי ולא אתייהיב רשו למיחמי אלא בעיינין סתימין כו' ולא נתגלה לראות אלא מתוך הגוונים הנראין שלכן משה שראם בעצמם אמר כי לא יראני כו' שראה באספקלריא דנהרא אבל באבות נאמר וארא שנתגלה ע"י גוונים דמתחזיין וכן ההוא רוחא אין נגלה רק ע"י התגלגלותו עם רוחא דבהיכל הראשון.

וז"ש בגין דכד ההוא רוחא קדמאא כו'. ר"ל שאין מתגלה רק כשעולה רוח הראשון ומתקשר עמו אז מתגלה קצת: כחורתא דעינא כו'.

כצ"ל ור"ל כמו גוון חוור דעינא הנגלה שאינו מאיר כשמתגלגל עם גוון הפנימי שאינו נראה אז נראה ע"י בעיינין סתימין כן רוח הזה ע"י רוח של היכל הא'. וז"ש מתגלגל רוחא כו': נהורא דלתתא אסחר כו'.

ר"ל שנהורא דהיכל הראשון גלגל את נהורא של היכל זה ועל ידו אתנהיר ואעפ"כ לא נתגלה עד שנתאחד עמו וע"י זה נתגלה הנהורא של היכל זה וכן אמר לעיל ברוחא מגלגל וגלי ליה ואתקשר בהדיה והן ב' דברים שמגלגל אותו ואז נגלה ויוצא בעצמו ועדיין אינו נגלה לזולתו עד שמתאחד עמו וכן בנהורא והתגלות הגוונים הוא בנהורא כנ"ל וכל ההתגלגלות לגלאה נהורין שבהן הגוונים וכל מ"ש בספר ברית מנוחה הוא הכל בנהורין אלו שהן ע"ס דבריאה ובהן שמות המאורות וכל המאורות שהזכיר שם הוא המאורות שבכאן רק שכאן הזכיר בדרך כלל ושם דבר בפרטות והעשר נקודות של שמות הוי"ה הוא ברוחין הנזכר כאן שברוחין הן הוי"ו"ת מנוקדות והן עשר הוי"ו"ת בע"ס וכל רוח כלילא בד' מארבע רוחות באי הרוח וכמ"ש בזוהר ובאד"ר והן ד' נקודות של כל שם וכן בנהורין ד' נהורין בכל א' וא' וכן בע"ס של אצילות השמות שאינן נמחקין בגוף הספירות ועשר הוי"ו"ת מנוקדות בנקודות הידועות ברוח של ע"ס וכן כאן הוי"ו"ת ברוחין והשמות במאורות שהן הנהורין דכאן ומהנהורין יוצאין שרפים ואופנים וחיות ומלאכים לכן משביעין את המלאכים בשמות שהן מקורם בנהורין וצריך לכוין בנקודות של הויות שהן עיקר מקורם ברוחין וכ"ה ביצירה ועשי' וכל השמות אינן כתובים בתורה בפירוש רק אותן שבאצילות וכן כל הכינויים שנק' בהם הקב"ה הן בלבושין וכנפים שבאצילות ששם יחוד שמו יתברך: וכדין אנהיר ואחיד כו' בגלגולא דילי'.

ר"ל ואז כשמתקשר בנהורא דהיכל תתאה אז אנהיר שמקודם לא היה להאיר שהוא נהורא חוורא עצם פשוט דלא נהיר ועכשיו שנאחז בנהורא תתאה שהוא דבר גס אז מאיר דוגמת האש שאינו נראה ומאיר רק על ידי שנאחז בדבר גס כמו הפתילה והשמן

אז מאיר ע"י ואמר שהוא נהורא כליל ולא אשתני כו' ר"ל שלא תאמר שעל ידי שנאחו בנהורא תתאה משתנה לכך נהיר ואתגליא אינו כן אלא הוא עצמו אינו משתנה כלל אף אחר התאחדו בו רק אתגליא בגיניה בגלגולא דיליה ושלכן נקרא עצם דלא אשתני לעלמין ר"ל אף אח"כ לאחר התגלגלות והתאחדות: וכד נהור' דא כו' ואסתחר עמיה.

שעוד יש רוחא אחרא בסטר שמאלא של היכל הזה ונקרא הדרני"אל כמ"ש למטה ובפ"פ ומיני' נפק נהורא אחרא וכד מתגלגלא נהורא דא נאחו בנהורא אחרא די לסטר שמאלא ונעשו אחד כמו בהיכל לבנת הספיר שנעשו שתי הנהורין של לבנת הספיר אחד וכן שני הרוחין כמ"ש שם וכן כאן למטה בענין הרוחין כמ"ש: ורזא דא כתיב חמוקי ירכיך כו'.

ר"ל לכן אמר בלשון רבים על שני הרוחין ונהורין וכמ"ש בפ"פ: כמו חלאים. שהן תורי זהב כמ"ש"ל דף א' ע"ב ה"ד תורי זהב נעשה לך כו': מעשה ידי אמן.

הוא הבינה והן מעשה ידיה בסוד כרובים זהב וכרובים מבינה כמ"ש בס' ברית מנוחה וכמ"ש לירכתים ימה ירכתי צפון. ואמר חמוקי ירכיך כמ"ש בפ"פ דא רוחא נטיל לעילא ונטיל לתתא ברזא דכתיב חמוקי ירכיך כמו חלאים.

והענין כי בהיכל הזה הן ברכים ובהיכל דלעילא הן ירכים ורוחא דכאן נטיל בסתימו דהיכלא דלעילא ולכן נקרא חמוקי ירכיך מלשון חמק ועבר שנסתר בטמירו דהיכלא דירכים וכן הוד נכלל לעולם בנצח והן תרי פלגי דגופא וכן ברכין וירכין ולכן נקראו ע"ש הירכין וכן נקראו בהרבה מקומות השוקין ירכין וכמ"ש בתוספת ע"ש וז"ס הני ברכי דרבנן דשלהי מינייהו בסוד הני ברכי בסוד וארכבותי' דא לדאנקשן כד מתגליא ההוא סט"א וכמ"ש"ש כדין ההוא סט"א מסאב' שלט' ואתקף והאי רוחא אגניז ואתחשך כו' וסימניך וארכובתי' דא לדא נקשן וז"ס הני כרעי דמנקפא מינייהו והן תולין בצפון (כמ"ש"ש) כיון דזכותא נפקא ונהירו דינין כו' כדין רוחא דא כו' והוא כד נהיר בינה בגבורה אנהיר האי רוחא וזהו מעשה ידי אמן דרוחא דא לא אנהיר אלא מבינה והיא נק' אמן כמ"ש פ' וילך דף רפ"ה ע"ב בסוד ואהיה אצלו אמון וכמ"ש אמון פדגוג כו' והיא אומנא דבניינא כמ"ש"ל דף כ"ב פתח ואמר למלכא כו' אומנא לעילא דא אימא עלאה ע"ש כל המאמר: רוחא אחרא כו' והוה חד.

הוא רוחא דלסטר שמאלא הנ"ל ואתקשר ג"כ עמו בגלגולא ורוחא דשמאלא לו שני גוונים חוור ותכלא וחווור שלו נתקשר בחווור דרוחא ימינא ותכלא שלו נתקשר בסומק של רוח לבנה שבהיכל הראשון שהוא כולל חווור וסומק ונכללו כל הנהורין זה בזה. ואמר ונהיר סחרני' בגוון כו'.

ר"ל אין הרוח עצמו בגוונים רק נהורא דילי' כנ"ל: ואקרון עצם השמים. שרוחא קדמאה נקרא עצם והשני נקרא שמים כלילא באש ומים ב' הגוונים כמו השמים שהוא גוון תכלת כמ"ש תכלת כו' דומה לרקיע ובתוכו גוון חווור כידוע וכששני הרוחין נעשו אחד אז נק' ההיכל עצם השמים ע"ש הב' רוחין שכן הרוחין עצמן כנ"ל בהיכל לבנת הספיר: וכל מה דלתתא כו' עצם השמים.

ר"ל ההיכל לבנת הספיר וכל אשר בו כלם נכללו כאן בהיכל הזה רוחין ברוחין נהורין בנהורין היכלות בהיכלות כמש"ל. ואמר ובגין דכלא כו'.

שהשמים הוא מג' גוונים שהם ג' גוונים דחג"ת וכאן אינן רק ב' גוונים חוור ותכלת רק שהגוונים דלתתא נכללו כאן והם עכשיו ג' גוונים חוור וסומק ותכלת ואע"ג שהג' גוונים הן חוור וסומק וירוק אמר בפ' תרומה שכאשר נתקשר בגוון חוור נעשה ירוק וז"ל שם דף קל"ט ע"א [תכלת כו' נגה לו אתהדר לגוון ירוק] והוא כד נכללו הרוחין והנהורין זה בזה ואז מאירין הגוונים כנ"ל שאינן מאירין עד שנתקשרו יחד.

וז"ש שם [כד אתי צפרא ואתער ימינא לעילא נפיק ההוא נהורא ומטי עד האי תכלא ואשתני מכמה דהוה כו' מההוא שעתא ואילך זמנא דק"ש] שבליה הוא גוון תכלת וביום אתהדר לירוק והוא זמן התפלה שאז התקשרות הנהורין והרוחין כמש"ל ור"ל זמנא דק"ש כמ"ש מאימתי קורין את שמע בשחרית משיכיר בין תכלת ללבן ר"א כו' ונקט דעת ר"א ודעת ת"ק על הגוון דאתאחד עמי' וזהו עצם השמים גוונא דשמים שהתגלותם כאן דלמעלה לא מתחזיין כמש"ל [ובפ"פ היכלא דא אקרי היכל זהר כו'.

עמש"ש]: מכללא דנהורין אלין כו'. ר"ל כשנכללו כל הרוחין כא' והוא כד סלקא רוחין תתאין לכאן וע"י מתייחדין ב' הרוחין דכאן והוא בסוד מ"ל מתתא לעילא שע"י התחתונים מתייחדין העליונים וכן בכולם עד שעולין כל הרוחין להיכל הז' ק"ק ונעשין מ"נ לה ומתייחדא עם הנהר דנפיק מעדן ואמר לעיל בהיכל הא' בסוד הבטשה לאתכללא כחדא שהוא סוד הזיווג אתבריא האופנים ואח"כ כד אתבסמו רוחא ברוחא ואתאחדו נפקא החיותא וכן כאן אתבריא השרפים מהבטישו ואח"כ דאתיישבו נפקא חיותא כו' וכמ"ש בפ"פ: כלהו בשש בגין דכלהו מעצם השמים.

שבו ו' גוונים כנ"ל בסוד ב' תפוחין שבהן ו' גוונים והן ששה רקיעים חוץ וילון דאינו משמש כלום ונכלל ברקיע וכן כאן תרין גוונים כלילן כחדא כמש"ל: ואלין אינון דאוקידו לאינון כו' שית סדרי משנה. ר"ל מאן דמשמש במי ששונה שית סדרי משנה כמ"ש ודאשתמש בתגא זה המשמש במי ששונה הלכות כו'.

ואמר דא הוא מאן דידע לסדרא כו' כדקא יאות. ר"ל ואיזהו נקרא שונה הלכות שיודע לסדרא ולקשרא כו'.

והענין כי הסידורא וקישור הייחוד הוא בשית היכלין האלו לסלקא בשביעאה וכידוע בסוד בשכמל"ו ושם נעשה הייחוד ובאלו היכלין ששה הן שית סדרי משנה שכאן הוא כל אסור ומותר טמא וטהור כשר ופסול שית סטרין דילה והן לבושין דילה כמ"ש בז"ח ש"ה ע"ש. ואמר בתז"ח דף פ"ג ע"ג ועוד וימד שש שעורים לתתא אינון שית סדרי משנה ואינון מאכל בעירן דאינון חיות הקדש שהן בכל היכלין אלו כמש"ל.

הה"ד ותתן טרף לביתה וחק לנערתיה. שהן עולמתין דילה וכל ענינים שבש"ס הן פרטין של אלון היכלות ושם עה"ד טו"ר וכאן הוא כבוד מלכותו.

וז"ש לאינון דלא חיישי' על יקרא דמאריהון ורזא כו'. וז"ש הלומד מחבירו פרק אחד כו' צריך לנהוג בו כבוד ואין כבוד אלא תורה והוא כבוד דבריאיה ושם התורה ושם כבוד חכמים ינחלו וכל הש"ס נכללין כאן והן שית גדפין דילהון שהן ש"ס כידוע בסוד

מיעוט כנפי החיות קדשים וטהרות והן כאן בתרין שוקין שוקיו עמודי שש וכמ"ש שם וימד שש שעורים וישת עליה דא שיעורא דתרין שוקין דאינון בשכמל"ו כו': אלין אינון דמקדשין כו' תדיר.

כמ"ש שרפים עומדים כו' ואמר קדוש כו' [ובפ"פ מכללא דא כד אתכליל רוחא ברוחא כו'. עמש"ש]: כד מתגלגלין נהורין כו'.

ר"ל כד מתיישבן רוחא ברוחא כמ"ש בפ"פ: שליטן על קמאי דכלילן לון בגווייהו. ר"ל ששולטין על השרפים וכוללין אותן בתוכם כידוע שכל התחתון שרשו בעליון: ובאלין כד נטלין [ר"ל ובאלין כאשר נכללין השרפים בד' החיות ונטלין בהון וכמ"ש בפ"פ] כו' עלמא.

כי הנחש הוא בהיכלות דמסאבא בהיכל ב' ששם המיתה כמ"ש בפ"פ דף רס"ד ע"א מהאי רוחא תקיפא כו' בההוא חרבא כו' ע"ש וכאן הוא להיפך תלוי החיים כמ"ש לעיל: אלין חיוון אנפי נשר כו' דעלייהו. ר"ל ד' חיות הנ"ל מסתכלין לחיותא עלאה דעלייהו וכולן הן אנפי נשר: כד"א דרך הנשר בשמים.

ר"ל בהיכל הזה שנקרא השמים כנ"ל והן נפקין מרוחא שמאלא כמ"ש לעיל והוא נקרא השמים אש ומים [והענין שהיא הנוקבא היולדת אותם]: רוחא דא כו'. ר"ל הרוחא דהיכל הזה שולט על הכל: ההיא חיותא דרמיא כו' לגבה.

ר"ל החיותא מסתכל לעילא לגבי היכלא תליתאה שע"ג כנ"ל בחיותא של היכלא קדמאה וההוא חיותא אסתכייא לעילא לגבי היכלא תניינא כו' וכן כאן והחיות ד' שתחת ה ושרפים כלהו מסתכלין אל החיה הנשר הזה: כלהו כד נטלין מזדעזעין. ר"ל החיות עצמן מזדעזעים בהילוכן כמ"ש מזיעתן של חיות שנושאין את הכבוד והולכין והוא כמ"ש במעשה מרכבה שנטלין להשיג את שלמעלה וזהו זיעתן וז"ס בזיעת אפך כו': כמה חיילין מנהון נהירין מנהון כו' כמלקדמין.

כמ"ש נהר דינור מהיכן נפיק מזיעתן של חיות וכתיב אלף אלפין ישמשוני' ואמרו אלף אלפין לנהר דינור שמהן נבראין ואמרו בכל יום ויום נבראין מלאכ' השרת מנהר דינור ובטלין שנאמר חדשים כו' וז"ש כמה חיילין מנהון כו' ואע"ג שנהר דינור הוא בהיכל הד' כמ"ש בפ"פ שם התחלתו אבל נמשך עד כאן שהוד מקבל מגבורה ולכן אמר בפ"פ שכאן בהיכל הזה המלאך ממונה על הטבילת נשמה בנהר דינור וכמו החיות שהן בכל ההיכלין כמ"ש ל' ונפיק מן השרפים שהוא אש שורף ולכן אקדין בה וכן בהיכל הד' נפיק ג"כ מן שרפים כמ"ש דף רנ"ב ע"ב מאלין ד' כד נטלי כו' ע"ש והכל בסטר דשמאל הוד וגבורה ולפעמים הנהר דינור ביסוד כד מקבל מסטרא דשמאלא כמ"ש בר"מ ובתיקונים ע"ש [ועמ"ש בז"ח רות שכאן הוא יסוד] ושם בהיכל זכות שביבין דינור שהן שביבין דאשא דנפקין מן השרפים ומן השביבין אתעבידו שבעין ותרין גלגלין מלהטין באשא וזהו גלגלוי נור דליק ומהן אתעביד נהר דינור וזהו נהר דינור נגיד ונפיק כו' וע"ש בפ"פ: כלהו עאלין כו' לון לעילא.

ר"ל כלהו הנ"ל נכנסין תחת הנשרא הנ"ל לאכללא לון לעילא בסילוקו לעילא להיכלא תליתאה: אינון ד' חיוון (מב ע"ב) סלקין כו' חיותא. ר"ל כשמאיר רוחא שבהיכל הזה

לחיותא אז סלקין הד' חיות שתחתיה שכלהו סוכין לההוא רוחא כמ"ש בהיכלא קדמאה כלהו אסתכו לההוא רוחא דכתיב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת כו' וכן הוא בכל היכל והיכל [ובפ"פ כד מתיישבן רוחא ברוחא כו' עמש"ש]: ד' גלגלין לכל חד וחד כו' ואסתכין לאמצעייתא.

ר"ל לכל גלגל ג' סמכין שהן י"ב סמכין לכל חי' והגלגלין כ"א מסתכל לצדו של החי' שעומד בו של מזרח מסתכל לצד מזרח של החי' וכן כולם והגלגלין כלם מסתכלין לאמצעיית החיה שכולם מסתכלין לחי' שעליהם וד' החיות מסתכלין לחיה שעליהו וחיה לרוח כל אחד מסתכל אל שעליו. וז"ש וכלהו סמכין תריסר נטלין מגו אמצעייתא.

כמ"ש בז"ח דף ל"ג ע"ב דחיות נטלין למטלין לון כגוונא דא ארון כו'. והגלגלין מסתכלין אל הצדדין והסמכין מסתכלין האמצע ונטלין מגו אמצעייתא בגין דאמצעייתא נטיל הכל כמ"ש וההוא אמצעייתא סגר ופתח.

ר"ל ברצונו הולכין ועומדין ולכך נטלי הסמכין לגלגלין וז"ש ותלת סמכין נטלין לי' ואסתכין לאמצעייתא. וההוא אמצעייתא נטיל לסמכין נמצא כולם נטלין ממנו: וכל גלגלא כו'.

כמ"ש וקול רעש גדול כמש"ל: אלין ארבע כו' כלהו אשתלבו דא בדא. כמש"ל בהיכל הראשון שנכללין זה בזה בסוד ד' יסודות הממוזגים וכמ"ש למטה.

ועאלין אינון אופנים דלתתא כו' באלין. ר"ל האופנים של היכל הראשון שהן תחת החיה ששם והן ד' האופנים שלהן ג"כ לכל א' ד' גלגלים ותריסר (סמכין) ונכללו באלו ד' החיות שתחת החיה הזו ומקודם צריכין להכלל החיות עצמן זה בזה ואח"כ להכלל באופנים שכבר נכללו ג"כ בעצמן כנ"ל בסוד ה' אחד ושמו א' וכ"א נכלל במינו וכן חיה דשם בחיה דכאן ורוחא ברוחא כמש"ו: רוחא דא דאתכליל כו'.

ר"ל רוחא דהיכל הזה שנכלל ברוחין דלתתא ודבסטר שמאלא סלקא לאתאחדא בהיכלא תליתאה ברוחא דבי' והכל ע"י תפלת הצדיקים מרעותא די בהון כמש"ל שהרוחין נטלין רעותא לבד: דכד סלקא ועאלת בההוא היכלא כו'. ר"ל כאשר התפלה עולה בהיכל הזה וסלקא עמו הרוחין ונהורין וכל שבהיכל הראשון ונכללו ברוחא ש היכל הזה והרוח עולה למעלה להיכל השלישי וז"ש נטיל כלא: וכלא נטלין בהדה.

ר"ל כל האופנים והחיות והשרפים ונהורין וגלגלין וסמכין של הב' היכלות כלהו נטלין בהדי התפלה ונוסעין עמה וז"ש נטיל כלא. ר"ל התפלה מסיע את הכל והכל נוסעין עמה עד שנכללין כלם ברוח שבהיכל הזה.

וז"ש עד דאתכלילו כו'. וכ"ז בתפלה אבל הרוחא ברעותא ובכוונת הייחוד.

וז"ש וההוא רוחא נטלא ברעותא כו' להיכלא תליתאה. נמצא הכל תולה בכוונת הייחוד ורעותא דב"נ: כלילין דא בדא כדקדמאי כו'.

ר"ל כמו אותן שבהיכלא קדמאה כמש"ש: אשא במיא כו'. ר"ל הקדמאי: והכי הני כלהו כו'.

ר"ל כמו בהיכלא קדמאה אשא במיא כו' ה"נ כאן: ומתאחדן דא בדא. ר"ל החיות בעצמן אלו באלו שנתאחדו ונעשו אחד: ומשלבן דא בדא.

ר"ל החיות באופנים שהן מקבילות הלולאות אחת אל אחת בסוד שילוב ב' השמות כנ"ל: וכן כמה חיילין כו' באינון תתאי. ר"ל בעולמות שלמטה שכלם נבראו זה מזה וזה דוגמת זה ונקראו בשמות שלמעלה ג"כ עד שמגיעין לרקיעין עד הרקיע התחתון שבו הככבים עד ככב הצדק ממטה למעלה כנ"ל וז"ש עד דמטו כו': ותמן כמה ממנן על עלמא.

ששם ג"כ דוגמת ההיכל שממנו מקבל הככב. והן ז' רקיעין וז' ככבים נגד ז' היכלות ובכולם ממונין על העולם ובשעת התפלה מתאחדים כלם ממטה למעלה כמו שעולה התפלה ממטה למעלה וכל ככב ורקיע עולה עם היכל שלו עד שנכללין ברוחא דהיכלא ואח"כ עולין להיכל שעליו ואז נעשה בהיכל הזה ג"כ עם כל מה שבו וכל העולמות ורקיע וככב המקבלין ממנו וכן בכולם עד שעולין כלם להיכל השביעי ושם נעשו כל העולמות וכל היכלין ורקיעין וככבים וכן מדורין וכל אשר בעולם כלם אחד ואז ה' אחד ושמו אחד.

וז"ש וכד רוחא דא אתכליל כו' עד הכא. ר"ל עד היכל הזה לבד.

ואמר עד דאתאחדא ברוחא דתמן. ר"ל כאשר נכלל מהכל אז עולה אל היכל השלישי ועומד שם עד שנשלם רוחא דשם [ובפ"פ האי חיותא שלטא על ד' אחרנין כו']

עמש"ש]: הכא הכרעה לאתזבקה במארי'. שכאן הברכים וכן חשיב בכל היכל מעשה אחר ובהיכלא קדמאה הוא מעשה התפלה כידוע בסוד ח"י ברכאן לח"י עלמין וברכות לראש צדיק ובכל ששה היכלות הוא מעשה ובהיכל הז' רקיעותא בלבד ושם הוא רעותא והן ז' דברים בז' היכלות ואע"ג דסלקא בכל ההיכלין מ"מ עיקרו כל אחד בהיכל שלו ונכללין כל הרוחין ברעותא דב"נ בהיכל הז' ושם אין שם רק רוחא (ועל אלו ב' היכלין אמר הכתוב כי תעבור במים בהיכל הא' לבנת שממונה על המים ושם ממונה טהריא"ל על הנשמות כנ"ל אתך אני.

כי תלך במו אש בהיכל ב' ששם טבילות הנשמות בנהר דינור לא תכוה רק תעלה מן הרחצה. וכן להבה לא תבער בך מהשרפים שהן בהיכל הזה דאוקדין כו'.

חנון יחנוך כו' בשמעך ענך זהו שב' גלגלים של מזרח ומערב נקראו חניא"ל עניא"ל. וזהו שמסיים כי עם בציון ישב בירושלים.

נלע"ד מ"ש): היכלא תליתאה כו' ובג"כ אקרי טהר כו'. ר"ל וז"ש לטהר שהוא בהיכל הזה כמש"ל: ואע"ג דאיהו דכיא מכלא לא אתחזי כו'.

ר"ל שגוון חשוך אינו נראה משא"כ בדבר המאיר מ"מ אינו נראה עד שרוחין ונהורין תתאין נכללין בו לפי שבו אין גוון כלל רק הוא אור שמאיר לגוונים ואין אור מאיר בלתי גוונין. וכן אין הנר מאיר בלתי פתילה ושמן ויש בנרגוונים תכלתא וחורא ויש אור מאיר חוצה לה בלתי גוון והכל ע"י התאחדו הגוונים של אור בפתילה וכן כאן ברוחין תתאין הן גוונים כנ"ל ורוחא שבהיכל ב' הזהר הוא גוון חורא של הנר דמאיר

מגו סומקא וכן הוא מאיר מגו רוחא של היכל קדמאה כמ"ל וכאן הוא האור כנ"ל שאף שמתאחד בגוונים מ"מ אין לו גוון רק שנראה האור שלו.

וז"ש כיון דעאלין בגוי' כדין אחזי נהורי' ולא גוון חד מכלהו [ואמר לא אתחזי עד דאלין כו'. לא הרוח בעצמו שהרוחין אינן נראין בכל ההיכל אלא על נהורין.

וז"ש כיון דעאלין בגויה כדין אחזי נהורי' כו'] וז"ס כעצם השמים לטהר. שהן ב' היכלין נו"ה ולכן לא אמר וכטהר שהן תרי פלגי דגופא.

וז"ש מיום שחרב בהמ"ק לא נראו שמים בטהרתה דאשתאר חד כרוב והוא הוד אבל נצח נסתלק כידוע. וז"ש (בריש א"ר) עד אימת נתיב בקיומא דחד סמכא.

שע"י התורה ורזין דאורייתא משיבין לה קצת הארה מבעלה דאסתלק בהדי כרוב חד ואז קיימא על תרין סמכין ושמים הוא היכל הוד כנ"ל וכשמתחבר עם נצח אז נראה בטהרתה כמ"ש לטהר. והענין כי הנבואה פסק מיום שחרב בהמ"ק שהוא מנו"ה בחבורם ולא נשתייר רק חלום שהוא מהיכל שני השמים וזהו ג"כ ע"י התלבשו ביצירה ובס"א ודרגין תתאין ולא חלום של נבואה.

וז"ש שנאמ' אלביש שמים קדרות ושק אשים כסותם ושק וקדרות ידוע ולכן מסיים הפסוק אדני ה' נתן לי לשון למודים לדעת כו'. שהוא הנבואה מלמודי ה' נו"ה עלאין ואין העולם קיים אלא על הבל פיה' של תינוקות בית רבן שהן דרגין דנו"ה בסוד וכל בניך למודי ה' והן קיימין של העולם ולכן מיום שחרב בהמ"ק נמסרה הנבואה לתינוקות ואינן דרגין דהיכלות אלא ביצירה בנער מט"ט שהוא רבן של התינוקות כידוע ושם עה"ד טו"ר והתורה בעוה"ר נמסרה לחצונים בסוד עה"ד טו"ר והוא בעשי' מקום הס"ס והכל בהוד לבד וז"ש שמים] ולכן נמסרה הנבואה ג"כ לשוטים בסוד מלך זקן וכסיל וענין של זקן וכסיל כי כל זמן שאין מוסיף חכמה מטפש והולך וחסר [כידוע בסוד אל אחר דאסתרס ולא עביד פרין שהוא החדוש כמ"ש לא יהיה שכלך עקר וכ"ז שאין עושה פירות הקרן מתמעט והולך וכידוע בעשב*) הגונב האור שמתמעט והולך משא"כ ואורח צדיקים כאור כו'].

** (עי' ס' לימודי אצילות לרח"ו ז"ל ע"פ בפרוח רשעים כמו עשב. (ועי' ס' עליות אליהו).

(ש"ל): ** ומט"ט נקרא נער דמתחדש בחדותי דסיהרא כל פעם באור חדש כידוע וזה זקן ולכן הוא כסיל וז"ס זקני ת"ח כ"ז שמזקינין דעתן מתוספת עליהן וזקני ע"ה כו' ושם הוא הנבואה עכשיו זה נער וזה זקן וכסיל ולכן זה מוסר לנערים וזה לכסילים [ונערים ושוטים שניהם מסטרא דש"ך גבורות אלא שנער ממותק יותר בסוד נערה משא"כ בשוטה שעם ה' הוא ש"ך אבל בלא ה' שבת לגו כסילים] וז"ס לא נראו שמים בטהרתו שמתלבש בנערים וכסילים וזהו אלביש שמים קדרות (פי' שחרות קדרות) בנערים בסוד הילדות והשחרות הבל.

ושק כו' הוא בכסילים בסוד כי אין לבוא אל שער המלך בלבוש שק וכידוע [ובפ"פ היכלא תליתאה כו' מבד דמלכא. עמש"ש]: כד אשתלים האי רוחא כו' אפיק מניה נהורא.

והוא אהדיא"ל הנ"ל: דכליל בתלת נהורין. כמ"ש בפ' פקודי דמשחא דרבותא אתכליל בתלת גווינין לכן הנהורא כליל בתלת נהורין: אינון תרין נהורין כו'.

ר"ל תרי נהורין שיוצאין ממנו: ונצצין. שמתפשטין נצוצין מהם: בההוא נציצא.

ר"ל באותם הניצוצות שמתפשטין שני המאורות: אתחזון עשרין ותרין נהורין משניין דא מן דא. שהן כ"ב אתוון כמש"ל ולכן הן משונות זו מזו כמו האותיות שלכל א' צורה מיוחדת: וכלהו חד נהורא ועאלין בגו ההוא חד נהורא.

הו ההוא נהורא הראשון דכליל ב' הנהורין כנ"ל: ההוא נהורא כליל לון ולא נהיר בר בזמנא כו'. כמש"ל ואע"ג דאיה דכיא מכלהו לא אתחזי עד דאלין תתאי כו' ר"ל דלא אחזי נהורי' כנ"ל ואמר כד אשתלים האי כו': אתנהיר ההוא כו' נצצין ואתחזון.

הנצוצין כנ"ל. כחושבן כ"ב אתוון דאורייתא.

וענין של הנהורין הוא כמ"ש בפ"פ שהנהורין הן מההוא רבות משחא דעלמא דאתי ושם הוא סוד כ"ה כמ"ש בז"ח בס"א ה' ע"ג מהכא אשתכחו רתיכין דסלקין על את ה"א מתתא לעילא כ"ה רתיכין ורזא דא יברכו כ"ה כו' ע"ש ואמר בפ' תרומה דף קל"ט ברזא דמשכנא על י"ג מינים דמשכנא מכאן ולהלאה משיכו דמשח רבות קדשא לאמשכא עלייהו כו' וכלהו סלקי לכ"ה אתוון ברזין עלאין דייחודא ולקביל אלין גליף ואתקין משה כ"ה אתוון ברזא דפסוקא דייחודא דכתיב שמע ישראל כו' וע"ד כ"ה זינין לאשלמא תקוונא דמקדשא כו' ובגין דמשכנא אשתלים ברזין אלין אקרי כ"ה בייחודא דשלימו דמשכנא וע"ד וחסידיך יברכוכה כתיב כו' כ"ה לקבל כ"ב אתוון ואורייתא ונביאים וכתובים דאינון כללא חדא ורזא חדא כו'.

והוא הג' נהורין תנ"ך וכ"ב הם הכ"ב נהורין דנפקי מנהון שהם כ"ב אתוון והן הניצוצין שהן האותיות דנפקין מגו ניצוצא כידוע בסוד בוצינא דקרדינותא וז"ש דאינון כללא חדא ורזא חדא. שכולם נכללין כאחד בגו ההוא נהורא כמש"ל וכלהו חד נהורא ועאלין בגו ההוא חד נהורא.

שהן הכ"ב אותיות שהן כולם כלולים בתנ"ך שם. וז"ש אתנהיר ההוא נהורא ואפיק אלין תרין נהורין.

והוא כליל מהם כמש"ל נהורא דכליל בתלת נהורין. שהנהורא חדא הוא נגד אורייתא ותרין נהורין דנפקי מניה הן נביאים וכתובים שהתורה כולל נביאים וכתובים כמ"ש בתז"ח דף ע"ט ע"ג ואורייתא כללא דנביאים וכתובים כו' ואמר שם [אשתכחו תלת אורין ואתכלילו בחד אלין שראן בחלת קשרין דקאמרן ושארי מבוצינא פשיטו לאתפשטא ומדיד לאורכא ופותיא לעומקא ורומא לאינון עשרין ותרין מפתחין עלאין ומדיד עשרים ושנים אתוון] והן כ"ה הנ"ל תלת אורין וכ"ב אתוון מגו בוצינא כנ"ל שהן הניצוצין ונהורין נפקין מגו אורין כידוע ונפקו מגו ההוא רוחא ברזא דאורא כמש"ל ואמר [וכל רזא ועומקא וסתימו דילהו לקבל תלת אורין ג' קשרין ה' אלהינו ה' וכלא ברזא למשה מסיני] ור"ל כל הכ"ב כלילין בתלת אורין כנ"ל וכלם ברזא דעלמא דאתי כנ"ל וכמש"ש וכלא ברזא דא"ס כו' ובטש בגרונא דמתמן נפיק אורא אחרא לבר אשתכחו תלת כו' כנ"ל והן אתוון דייחודא דעלמא דאתי כמ"ש בפ' תרומה דף קל"ד ע"ש

וז"ש בז"ח שם ג' קשרין ה' אלהינו ה' שבהם כ"ב אתוון ותלת וכלהו כלילין בתלת אלו ג' קשרין והכל ברבות קדשא דנגיד מעלמא דאתי שממנה יצאו כ"ב אתוון כמ"ש בז"ח שה"ש דף נ"ז ע"ד ונ"ח ע"א בשעתא דאתוון נפקו מגו עלמא דאתי כו' ובזוהר ותקונים וכן תנ"ך כידוע שהיא ימא דאורייתא ונביאים מבינה וכ"ז ידוע בהרבה מקומות וכאן הוא הרבות קדשא והן הכ"ה נהורין וכאן הוא סוד התורה דאתגלי מגו עלמא דאתי שבחג"ת נכללו הכל כמ"ש בריש בראשית דף ט"ז ע"ב ובשאר מקומות ושם בטמירו וכאן נתגלו הנהורין בסוד גוונין דאתגליין.

וזש"ש בפ' תרומה יעקב בעא לאתקנא לתתא ברזא דייחודא ואתקין בכ"ד אתוון ואינון בשכמל"ו ולא אשלים לכ"ה אתוון בגין דעד לא אתתקן משכנא כיון דאתתקן משכנא ואשתלים מלה דהוה נפיק מניה כד אשתלים לא מליל אלא בכ"ה אתוון לאחזאה דהא אשתלים דא כגוונא דלעילא דכתיב וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר.

ר"ל שבאלו התיבות כ"ה אותיות. ויקרא אל משה לא חשיב שהן תקונא דמשריין דשכינתא כמ"ש בריש ויקרא והן עשר אותיות שהן עשר אמירן ול"ב שבילין דנפקין מינה שהן ל"ה תיבין דויכלו ל"ב וג' שהן כ"ב אתוון וג' הנ"ל ועשר אמירן וכן ל"ב אלקים דבראשית וג' אלקים דויכלו שהג' הוא תלת גוונין דרבות קדשא דעלמא דאתי ולכן הן ביום השבת בויכלו.

והענין שלא אשתלים כי כ"ה וכ"ה הן נ' שערי בינה שהן אתוון דעלמא עלאה ואתוון דעלמא תתאה אתוון רברבין ואתוון זעירין והן כ"ב אותיות דאל אדון על כל המעשים ביום שבת אתוון רברבין דעלמא דאתי וכ"ב דאל ברוך בחול אתוון זעירין כמ"ש בפ' תרומה דף קל"ב ע"ש. והן כ"ה דמתגלין כאן בהיכלות שהן דעלמא תתאה וכ"ה דמתגלין בדכורא שהן דעלמא עלאה ושער א' מנו"ן השערים הוא נעלם והוא אות אלף בסוד אלף בינה שהיא שער החמשים כידוע שמ"ט מתפשטין בדו"נ כידוע וא' נשאר בה בסוד אל"ף פל"א והוא אלף של נוק' אלף זעירא ובהתחבר עלמא עלאה בתתאה אז נשלמת בכל הכ"ה וזהו האלף הוא כללות כל כ"ב אחוון [וזהו סוד ונרגן מפריד אלופך וזה האל"ף הוא כללא דכל ו"ק בעלה כמ"ש בס"א ובפ' תצוה והנרגן שמשלח מדנים בין איש לאשתו מפריד אלופך נעוריה וזהו אלופך (האלף) מלא וא"ו שמבינה נפיק אלף ובו נתמלא בוא"ו והבן].

ולכן בימי יעקב שע"כ לא נתחברו עלמא (עלאה) בתתאה עד שהוקם המשכן בסוד אלה פקודי המשכן משכן ב' משכנים כמ"ש בתז"ח דף ע"ב ע"ג ותרין משכנות אינון דאתרמיזו בהאי קרא אלה פקודי המשכן משכן העדות משכן עלאה מי ודא עלמא עלאה משכן תתאה מה ודא עלמא תתאה ובסוד מי זאת עולה מן המדבר כמ"ש בפ' בראשית דף י' ע"א פתח ר"א ואמר מי זאת עולה מן המדבר מי זאת כללא דתרין קדושין דתרין עלמין בחבורא חדא וקשורא חדא עולה ממש למיהוי קדש קדשין דהא קדש קדשין מי ואתחברת בזאת בגין למיהוי עולה דאיהו ק"ק מן המדבר דהא מן המדבר ירתא למיהוי כלה ולמיעל לחופה.

והוא ביום שהוקם המשכן ביום כלת משה כלת כתיב. וז"ש למיהוי ק"ק שיהא שוה לה והוא באות הזאת שהאלף הות האור דחסיר בסיהרא דלית לה מגרמה כלום וכשנשלמה אז הן ב' מאורות הגדולים ויש לה אור בפ"ע ואינה צריכה לאלף דילי'.

ואמר שם תו מן המדבר איהי עולה כד"א ומדברך נאוה בההוא מדבר בלחישו דשפון כו'. וז"ש בפ' תרומה שם וכיון דאתתקן משכנא ואשתלים מלה כו' כד אשתלים לא מליל אלא בכ"ה אתוון כו' וזהו א' זעירא דויקרא לאחזאה דאשתלים ההוא אלף.

וז"ש בשעתא דישראל קא מייחדי יחוד בהאי קרא ברזא דכ"ה אתוון דאינון שמע ישראל כו' ובשכמל"ו דאינון כ"ד אתוון ויכווין כל חד בהו כלהו אתוון מתחברן כחדא וסלקין חבורא חד מ"ט תרעין ברזא דיובלא. והן אתוון רברבין ואתוון זעירין.

וכדין אצטריך לסלקא עד ולא יתיר. ר"ל נא יותר רק כ"ד שהן מ"ט ששער הנו"ן אין בידינו.

וכדין אתפתחו תרעין כו' דאמר מר שמע ישראל ובשכמל"ו כללא דכל אורייתא כלה. ששמע ישראל הוא תנ"ך וכ"ב אתוון ובשכמל"ו תורה שבע"פ שכוללת כל תורה שבכתב והוא סוד חבור תורה שבכתב ותורה שבע"פ.

וז"ס שמשה לא אמר בשכמל"ו שבימיו שלטא שמשא והוא היה ברזא דשמשא ובמקום דאית דכורא לא מדכרין את הנוק' שנוק' נכללת בדכורא אבל בימי יעקב שלטא נוק' שהוא נטיל ביתא לתתא כמ"ש בפ' בראשית. וז"ס שאומרים בלחישו בשביל הסט"א כמ"ש בפ' תרומה שהריחה ציקי קדירה והן עולמתין דילה והיכלין דסלקין לה ושם צריך לחישו מפני הסט"א כידוע.

ולכן מחליפין אחד בועד דלית שם אות א' ועד עד ולא יתיר כנ"ל. וז"ש דודאי כללא דכל אורייתא דעילא ותתא ודא איהו רזא דאדם שלימא בדכר ונוקב' ורזא דכל מהימנותא כו': ולבתר מתהדרין וכלילן בההוא נהורא.

ר"ל אח"כ חוזרין ונכללין בנהורא הראשון סוד התורה: כל אינון נהורין תתאי כו'. ר"ל כל הנהורין דהיכלות דלתתא כלילן באלו הכ"ב נהורין והשנים דנפקו מנהון.

וכלהו כ"ד כלילין בהאי נהורא הראשון והנהורא כליל ברוחא של היכל הזה: ולא קאים לאתיישבא אלא כו'. ר"ל שרוחא דא לא קאים לאתיישבא אלא בהיכל רביעי.

שכל הנהורין ורוחין כלם תיאובת' לסלקא לעילא מדרגין דילהון. וזהו זיעתן של חיות והן רצוא ושוב ולכן הנהורין תתאין כלילן בעלאין והנהורין ברוחין ורוחא דא ברוחא דלעילא וזהו תיאובתא דילהון [ובפ"פ האי נהורא כליל בתלת נהורין כו'.

עמש"ש]: אלין נהורין דנפקו כו'. ר"ל הב' נהורין הנ"ל שמנצצין מתחברין כלהו כ"ב נהורין דנצצין.

וחזר ושנה כאן לפי שר"ל היאך החיותא נפקא מגו הניצצין כמש"ו: בשעתא דנפקי מגו ההוא נהורא חדא ודחיין לאתנצצא נפקא כו'. ר"ל כאשר הב' נהורין יוצאין מנהורא חדא הנ"ל ומתנצצין ומתחברן הנצצין אז מתוך התחברות הניצצין יוצא חיותא חדא כו': דיוקנהא כחיזו דכל אינון ו (מג ע"א) שאר חיותא.

ר"ל כמו אינון חיותא דהיכל הראשון שממונה על הד' אופנים ושבהיכל השני שממונה על השרפים. ולפי שבהיכל הד' חיותא דשם עיינין לה כעיני אנשא ובהיכל הה' דיוקנאה כדיוקנא דב"נ אמר כאן דיוקנאה כחיזו כו' שאינן צורת אדם כלל: דיוקנא דארי' כו' ואתעבידו בה חד דיוקנא מינייהו.

ר"ל שהחיותא מורכב מב' הצורות כא'. ואמר ואתעבידו בה.

על חיותא עצמה: תחות כו' כחיזו דתרשיש. כמ"ש מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש וכתוב ואראה והנה ארבעה אופנים כו' כעין אבן תרשיש.

ואמר ארבע אופני עלאין. לפי שיש עוד ד' אופנים בהיכל הראשון כנ"ל: מרקמן בכלילו דכל גוונין.

וזהו בשרם כו': ושית מאה אלף רבוא כלילן בגווייהו. כצ"ל.

והוא נגד שוקיו עמודי שש מספר ישראל וכ"א סליק לרבוא: וכלהו נפקין כו'. ר"ל האופנים ארבעה וכל הת"ר אלפים רבוא נפקין מנהירו דחיותא הנ"ל: בשעתא דנציץ כו' אלין.

ר"ל הת"ר אלף רבוא הנ"ל וכן האופנים והוא כד מטי נהירו דרוחא בחי' ונצצא הנהירו יוצאין כל אלו כמ"ש בפ"פ: ואלין ד' דתחותה. ר"ל ד' האופנים קיימין כו': ותרין אנפין מחפייין בגדפיייהו מאינון נהורין כו'.

ר"ל שמחפייין בגדפיייהו שלא יסתכלו בנהורין דנצצין שאינן יכולין להסתכל בהן וז"ש ויראה להם. ואמר וגבתם מלאות עינים כו' שהן ב' פנים הנ"ל לאסתכלא לגבי חיותא והן גביהן דאופנים שהפנים לאופן הוא הגב.

ואמר וגביהן כו' ויראה להם. שהן ב' פנים שמכסין: בכל זמנא דנטלין אלין.

ר"ל שהולכין הד' אופנים: בד' גלגלים ותריסר סמכין. ר"ל לכל אחד ואחד: אתעביד מההוא זיע דלהון כו' ולאלין לית לון שיעורא.

ר"ל מ"ש בגמ' כתוב א' אומר אלף אלפין ישמשוני' ורבו רבבוון קדמוהי יקומון וכתוב א' אומר היש מספר לגדודיו ואמר שם ר' ירמי' ב"א אמר אלף אלפין ישמשוני' לנהר דינור שנאמר נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי אלף אלפין ישמשוני'. והוא מ"ש לקמן בהיכל רביעי כד נטלין אתעביד נהר חד די נורא אלף אלפין משמשין לההוא נורא כו' כד גלגלין נטלין כמה אינון רבוא רבבן דיקומון מינייהו בגו ההוא נורא ואמר בפ' פקודי בהיכל רביעי ואלף אלפין ורבו רבבן קיימי ממנן על אינון כו' וכאן בהיכל הזה ולגדודיו אין מספר.

וז"ש ל"ק כאן בזמן שבהמ"ק קיים כאן כו' שהאי היכלא הוא חד כרוב דאסתלק בחורבן בהמ"ק כמ"ש"ל. ואמר דלא משתככי לעלמין.

לא כמו השרפים שבהיכל שני שהן רק ג"פ ביום מקדשין ולא כמו החיילין דשם שמזמרין ומתקרבין לנהר דינור ומתוקדן ומתחדשין בכל בקר כמ"ש"ל ולקמן ע"ב תחות

היכלא תניינא כו' ע"ש [ובפ"פ רוחא דא כד כו'. עמש"ש]: ארבע פתחין אית להיכלא דא כו'.

הן ד' פתחין הנ"ל בפ"פ דף רמ"ח: ובזמנא דכלהו כו'. ר"ל אותן שבתוך ההיכלין וההיכלין עצמן כל א' למינו כמש"ו ממנן גו ממנן כו': אופנים בחיות כו'.

ג"כ בדומה להן. ודקא חשיב כאן הן כולן שתחת החיותא דבהיכל אשר שם אופנים. שבהיכל ראשון: בחיות. שהן ד' חיות שפניהן פני נשר שבהיכל השני שתחת החי': וחיות באופנים.

ושל"ת שהוא כלילת החיות באופנים שבהיכל הראשון לזה אמר באלין אופנים. והן שבהיכל הזה: נהורין כו'.

וכל זה אמר הקדמה למ"ש בהיכל' דא אית כו'. ואמר למטה דלא סלקין כו' אלא בשעתא כו' וכד היכלא סלקא כו' וז"ש ובזמנא די כלהו די בגו כו': אית דוכתא הדא כו'.

והוא נקרא תא הרצים כמ"ש למטה: כחיזו דדהבא דנציץ. והוא זהב מופז: אלא בשעתא דכל אלין קשרין קשירין והיכל נטיל כו' כלהו נפקין כו'.

ר"ל דכל הרוחין והנהורין וחיות ואופנים כלהו סלקין ומתעטרין לעילא בהיכלות שלמעלה כנ"ל. והוא דוכתא תא הרצים עם כל מה שבתוכו כל המשריין אשר שם הם אינן עולין כלל למעלה.

וכשהיכלות וכל אשר בהם עולין למעלה הם נשאריין במקומן ואז כלהו נפקין מליין כו'. שמקום ההיכלות וכל אשר בהם נשאר פנוי ואז יוצאין לאשלמא דינא על האומות והן שלבר מהיכלין שהן שרי האומות ומגיחין בהון קרבא כנ"ל בפ"פ.

וז"ש מליין בדינא. ר"ל על האומות כמ"ש בפ"פ: ואקרון מארי תריסין.

שהן בעלי מלחמות: שליחן בעלמא מגו כו'. ר"ל הבעלי תריסין: בהאי דוכתא.

ר"ל בתא הרצים הנ"ל: שית מאה אלף רבוא. בכל צד כך מגינין דדהבא.

והן החשמלין והן מגינין על ישראל ולכן הן במספר זה: וכן לתתא מינייהו שורין מקפן ואינון שתין. ר"ל וכן למטה מאותן המגינין יש שלטים מקיפין את החומות אשר בתא הרצים.

והוא כמ"ש אלף המגן תלוי עליו שהן המגינין. כל שלטי הגבורים הן המקיפין שורין החומות ונא' ששים גבורים סביב לה.

וז"ש והן ששים והן סביב לה ולכן אמר כאן ושורין מקפן. וזה אשר עשה שלמה המגינים זהב ויתנם בית יער הלבנון והוא מגדל הלבנון שנקרא מגדל דוד.

וז"ש כמגדל דוד צווארך כו' אלף המגן כו' כנ"ל. וכן עשה צנים זהב נגד בעלי תריסין הנ"ל דצנה מתרגמינן תריסין ובעובדא דלתתא אתער עובדא דלעילא וכן כל מה שכתוב בשלמה הכל נגד המרכבה: וכל הני מגינים כו' לבר.

ר"ל על שרי האומות העומדין בחוץ כנ"ל: בכל אינון שליחן דעלמא. ר"ל עם אותן השליחן שהן מארי תריסין הנ"ל כלם מגיחין קרבא על שרי האומו': וכד היכלא סלקא ואתעטרת כו'.

חוזר ומפרש אימת הם מגיחין ועושין דין על האומות אמר וכד היכלא כו': בכל סטרי עלמא. על קצוי ארץ ולכן הן בד' סטרי עלמא וכולם הם צנה ומגן על ישראל: כד סלקא צלותא כו'.

קאי אלמעלה וכד היכלא סלקא אינון שליחן כו'. והשליחן הן מארי תריסין והכל הוא לפי שהיכל הזה עולה בהיכל גבורה ומתגבר בדין לכן המארי תריסין מתגברין.

וז"ש כד סלקא צלותא כו' ברוחא דהיכלא רביעאה. וזה היתה תמיד שיריו ותפלותיו של דוד להתאחדא בהיכלא רביעאה ולא תגברא מארי תריסין: זכאה חולקי' כו' וארים דגלי'.

ר"ל דגל הקב"ה כמ"ש דגול מרבבה: באתר דאצטריך. אם לנקמה ואם לחסד: ות"ח כלהו אצטריך דא לדא כו'.

ר"ל כל ההיכלין והרוחין ונהורין ושאר משריין כלם אצטריכו זה לזה. כמש"ו לאשתלמא דא כו'.

ואמר זה כאן לפי שאמר למעלה שאין בעלי תריסין מתגברין עד שעולין שאר הרוחין והנהורין בהיכל הרביעי: עד דסליק כלא לאתר דאצטריך. ר"ל להיכל הז' ששם הוא עליות כלם: שלימו מתתא בקדמיתא.

שנכללין בה כל השית סטריין דידה שהן שית היכלין. ומלעילא לבתר.

דאתמליא מנהר די נגיד ונפיק וכמ"ש לקמן. וקודם צריך להעלות היכלין ורוחין שם עד דאשתלים ואח"כ אתמלי מלעילא.

וז"ש וכדין איהו שלימו כו': דאקרי צדיקא כו'. שנאמר וצדיק יסוד עולם והוא השלימו דעביד בהיכלות כמ"ש פ"פ וכלהו הוי ברזא דצדיק ח"י עלמין שהוא סוד התפלה בצדיק ח"י עלמין כידוע ח"י ברכות וכן כל הברכות כמ"ש וברכות לראש צדיק.

ואמר שם דף רנ"ח ע"א יוסף הצדיק איהו שלימא דכלא איהו נטיל כלא בגין דכלא אתקן בגיני' כלא תאיב בתיאובתא בגיני' ות"ח בשעתא דיוסף הצדיק קיימא לאתקנא כלא כדין איהו נטיל כלא כו' וע"ד כתיב וצדיק יס"ע ועל האי יסודא קאים כו' [ובפ"פ בארבע פתחין כו'. עמש"ש]: ת"ח כל הני היכלין כו' וכלהו כגוונין דעינא מתדבקן דא עם דא.

ר"ל כמו ג' גווני עינא שהן ג' גוונין דמתחזיין כן הוא הג' היכלין אלו שהן גוונין דמתחזיין כמש"ל: כל מה דבגוייהו אינון בההוא חזו כו'. ר"ל כל הנהורין וחיות ואופנים וגלגלים וסמכין ומשריין כלם שבג' היכלות הן ג' גוונין דלא מתחזיין אלא בסתימו בגלגולא דעינא וכמ"ש פ' וארא שיש ג' גוונין דמתחזיין ויש ג' גוונין דלא מתחזיין אלא בסתימו דעינא שהן מתחזיין ע"י גוונין דמתחזיין ויש שאינו נראה כלל.

והן ג' מדריגות חלוקים. מדריגות הנביאים שהן ראו באספקלריא שאינה מאירה והן ג' גוונים דמלכות שהן נה"י כנ"ל.

ומדרגת האבות שראו בגוונים דלא מתחזיין ע"י גוונים דמתחזיין והן בחג"ת והוא בדרגא דז"א. ומדרגת משרע"ה והוא דלא מתחזיין כלל והוא בבינה.

וכן הן כאן ההיכלין עצמן ומה שבהיכלין כנ"ל ונגד דלא אתחזיין כלל הוא הרוחין שבאלו ההיכלות. וז"ש והוא מה דלא אתחזי בההוא גלגולא איהו ההוא רוחא דשלטא על כלא.

וכן ההיכלין עצמן חלוקין במדרגתם ג' היכלין ראשונים הן ג' גוונים דמתחזיין והן נה"י שהן גוונים דמלכות. וג' היכלין האחרים הן גוונים דלא מתחזיין אלא בסתימו דעינא מגו גוונים דמתחזיין והן חג"ת שהן מדרגת האבות והן נגד ז"א כידוע.

והיכל הז' נגד גוונים דלא אתחזיין כלל כמ"ש לקמן היכלא שביעאה דא לאו בי' דיוקנא ממש כלא איהו בסתימו גו רזין דרזין כו' והוא נגד בינה כידוע [והיא כוללת ג' היכלין כח"ב שהן א' מ'ש' ג"כ] ובה ג' גוונים דרבות משחא כנ"ל ואינן נראין כלל נבואתא דמשה. וכן באלו היכלין ג' הראשונים הן ג"כ אלו ג' דרגין כמ"ש"ל דהיכל הראשון באתגלייא.

היכלא תניינא כו' דא לאו איהו באתגלייא הכי כו' בסתימו דעינא דכד מתגלגלא כו' ואמר לאו באתגלייא הכי לאתנצצא כאחרא ר"ל כהיכל הראשון שהוא באתגלייא. היכלא תליתאה כו' לית ליה גוון דאתחזי ביה כו' כנ"ל.

והכל עולה למקום אחד שהן נגד ג' דרגין כחב"ד חג"ת נה"י כנ"ל. וז"ש ובג"כ קיימא דא בדא דרגין על דרגין ודרגין על דרגין כו': (מג ע"ב) ות"ח אלמלא כל אינון גוונים כו'.

ר"ל אלמלא גוונים הנראין לא היו נראין גוונים המאירין שהן גוונים שאינן נראין רק בסתימו דעינא ולא היו נראין כלל אפי' בסתימו דעינא. ואלמלא גוונים המאירין הנ"ל לא אתיידע כלל ההוא דסתים דשלטא עלייהו.

שהן ג' דרגין הנ"ל. וכולן מרומזין בעינא ולכך נאמר על כל ענין השגה בין הנראין בין שאינן נראין כלם ויראו.

וז"ש ויראו את אלקי ישראל שהן ג' דרגין בסתימו דעינא ולכן לא כתיב מה ראו והן ג' היכלין של חג"ת שהן של אבהן ויעקב כלל האבות וזהו אלקי ישראל. ואמר את אלקי ישראל שלא השיגו באצילות אלא בנוק' בדרגין הנ"ל שנק' את כמ"ש"ל.

ותחת רגליו כו' הן ג' דרגין דמתגליין ולכן נאמר גוונים דלהון ובהן ג"כ ג' דרגין נ"ל וזהו כמעשה כו' שהוא באתגלייא וג"כ נמשל לדברים אשר בארץ לבנת הספיר שהוא גוונים דארץ דמתגליין וכעצם השמים לאו באתגלייא ולכן לא נאמר כמראה השמים אלא כעצם השמים שהוא עצמו אינו גוון הנראה לבני אדם כידוע רק עצם פשוט וכמ"ש"ל בהיכל ב' וקיימא בחוורתא כו' ונדמה לשמים.

שג' דרגין הנ"ל הן מלכות ז"א ג"ר והן ארץ ושמים וזהו הרקיע דלעילא. ונגד ארץ אמר לבנת הספיר ונגד שמים עצם השמים ונגד זהר הנ"ל אמר לטהר כלא בסתימו.

וכן הן ו' היכלות גוונים הנראין ושאינן נראין וזהו ויראו כו' ונגד היכל השביעי הוא רוחא דשלטא עלייהו שהוא אינו נראה כלל וכלל והוא דרגא דמשה ולכן לא כתיב בי' ראייה כלל וכל שראו הכל בנוק' שהן בהיכלות אלו. וכ"ה בהיכלות ומה שבתוכן ורוחא דשלטא עלייהו.

וז"ש לא אתדבק ההוא דסתים דשלטא עלייהו. רומז על הרוחא וכן להיכל הז' ולכל הנ"ל.

והן ג' מיני אור בנר כמש"ל דף נ"א ע"א ת"ח בשלהובא דסלקא אית תרין נהורין חד נהורא חוורא דנהיר וחד נהורא דאתאחיד בה אוכמא או תכלא ההוא נהורא חוורא איהו לעילא כו' ותחותי' ההוא נהורא תכלא או אוכמא דאיהו כרסיא לההוא חוורא וההוא נהורא חוורא שארי עלוי' כו' וההוא נהורא אוכמא גוון תכלא דאיהו לתתא הוא כרסיא דיקר לההוא חוורא כו' והאי כרסיא תכלא אוכמא אתאחיד במלה אחרא לאסתלקא בהו מתתא וההוא אתער לי' לאתאחדא בנהורא חוורא ודא תכלא אוכמא לזמנין אתהדר סומקא וההוא נהורא חוורא דעלי' לא אשתני לעלמין דהא חוורא הוא תדיר אבל האי תכלא אשתני לגוונים אלין לזמנין תכלא או אוכמא או סומקא.

וכן בב' היכלין ראשונים אמר בהיכל השני וקיימא בחוורתא תדיר דלא אתערבו גוונים באחרא ואיהו עצם דלא אשתני לעלמין. משא"כ בהיכל הראשון ששם ג' גוונים חוור וסומק ואתקשר בהו תכלת דרוחא ב' הדרניא"ל כמש"ש.

ואמר שם ועל נהורא חוורא שריא לעילא נהורא סתימא דאקיף לי' ורזא עלאה הכא. והוא רומז לשלישי סתימאה הנ"ל.

וכלא אשתכח בשלהובא דסליק כו'. וז"ס כשלהבת קשורה בגחלת שאמר בס"י.

והענין כמ"ש בזוהר שם ת"ח מאן דבעי למנדע חכמתא דייחודא קדישא יסתכל בשלהובא דסלקא מגו גחלתא או מגו בוצינא דדליק דהא שלהובא לא סלקא אלא כד אתאחד במלה גסה כו' האי תכלא כו' אתאחיד בתרין סטרין אתאחיד לעילא בההוא נהורא חוורא אתאחיד לתתא כו' בההוא מלה דתחותוי דמתקנא בי' לאנהרא ולא אתאחדא בי' ודא אכלא תדיר ושצי לההוא מלה דשווין לי' דהא בכל מה דאתדבק בי' לתתא ושרי' עלוי ההוא נהורא תכלא שצי לי' ואכיל לי' בגין דאורחוי הוא לשיצאה ולמהוי אכיל דהא בי' תלי שצו דכלא ומותא דכלא ובג"כ איהו אכיל כל מה דאתדבק ביה לתתא וההוא נהורא חוורא דשריא עלוי לא אכיל ולא שצי לעלמין ולא אשתני נהורי' וע"ד אמר משה כי ה' אלקיך אש אכלה הוא אוכלה ודאי כו' ולא אלקינו בגין דמשה בההוא נהורא חוורא דלעילא הוה כו' ת"ח לית לן אתערותא לאתדלקא האי נהורא תכלא לאתאחדא בנהורא חוורא אלא ע"י ישראל דאינון מתדבקין בי' תחותוי כו'.

והענין כנ"ל דנהורא תכלא לית לה סליקו אא"כ אחיד במלה גסה דתחותוי והוא לעילא ארץ החיים דאתאחדא בהיכלין. שהיכלין הן שלשה נהורין דאשא כנ"ל והארץ הוא הגחלת מלה גסה.

ר"ל דבר גשמי כמו ארץ כ"ה ארץ החיים להיכלין. והוא מדורא שביעאה של המדורין שבה נשמות הצדיקים ולכן כל השעשוע בג"ע הוא בנשמות הצדיקים שמתקן הנקודה בהו ואז אלביש חד צדיק קנאה כו'.

והוא נהורא תכלא דמתאחיד בגחלת ואז נעשה כרסייא לנהורא חוורא וכל המדורין תתאין נכללין בההוא מדורא. וכן הוא בהיכלין שכד מתעטר היכלא שביעאה אז מתחברין כל שייפין עלאין דדכורא וכן הוא בארץ דלתתא הזה.

ולכן הכל הוא ע"י הצדיקים למטה שהן בארץ הזה במלה גסה וע"י מתחברין כל דרגין עלאין וההוא נהורא תכלא שריא עלייהו והוא שצי ואכיל ואכילה דילה הוא צלותין וקרבנין וז"ס התפלה בכל יום וקרבנות בזמן שבהמ"ק קיים בסוד ותאכל האש את העולה שהוא ההוא נהורא תכלא דשצי כלא והיא צריכה דבר לשיצאה ולאכלא וז"ס לחמי לאשי וז"ס שהעולם קיים על הקרבנות שאם אינה מוצאה דבר לאכל' אז ח"ו מכלה הכל והן ח"ו שונאי ישראל שהן מתדבקין תחותה כנ"ל.

וכמו שהאדם צריך לאכילה ב"פ ביום ואם לאו אז נשמתו שורפת את הגוף כידוע ביום התענית וכמ"ש בין הערבים תאכלו בשר ובבקר תשבעו לחם כן את הכבש אחד תעשה בבקר ואת הכבש השני תעשה בין הערבים והן סוד לחם ובשר חו"ג בבקר ובערב והוא אחד ושני שעולם חסד יבנה יום אחד ושני וזהו סיד האחד המיוחד שהוא חסד כידוע.

וידוע שמדת החסד משפיע כל צרכו כמ"ש ומשביע לכל חי רצון ומדת הגבורה בצמצום ובמדה שהוא סוד קו המדה כידוע. וז"ס שאמרו בשר לאכול ולחם לשבוע מכאן כו'.

ולכן מיום שפסקו הקרבנות אין לך יום שאין קללתו מרובה משל חבירו שאוכלת בכל יום ויום ודבר שאין עושה פירות אם אוכל ממנו בכל יום הקרן מתמעט והולך וז"ס משחרב בהמ"ק מתמעטין והולכין ותקנו נגדן תפלות שחרית ומנחה בין הערבים והוא מאכלין דשכינתא בגלותא כמ"ש ברע"מ נגד לחם ובשר כנ"ל אברהם תקן תפלת שחרית ויצחק תקן תפלת מנחה.

וז"ס שצריך לתפלה בכל יום ויום וכל היום יכול לתקן ועבר יומו בטל קרבנו כמו מי שאינו אוכל היום שא"א לתקן למחר מה שחלש גופו באתמול אפי' אם יאכל כפלים משא"כ באותו (יום) ולכן אינו נקרא תענית כל שלא שקעה עליו חמה שעדיין אינו ענוי שיכול לתקן וענוי הוא ענוי הנפש שיתחלש וכן כל שלא שקעה החמה יכול לתקן את תפלת שחרית.

ואברים ופדרים שקרבין כל הלילה הוא בסוד הזיווג בלילה כי ידוע כל זמן שמקבלת אינה משפעת ולכן אברים ופדרים קרבין בלילה שהוא מאכל עבדים ושפחות כמ"ש ברע"מ ולכן הוא רשות והוא ג"כ חלק לסט"א שירחקו מזיווג העליון שהן נהנין ג"כ מתמצית מאכלות החיילות של מלך ולכן אינן מעכבין.

וכן תפלת ערבית רשות ויעקב תקן שהוא מארי דביתא. וז"ס באתי לגני אחותי כלה אריתי מורי כו' שהוא סוד התפלות כמ"ש ברע"מ פ' ויקרא דף ג' ע"ב ואח"כ אכלו רעים כו' אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחותי כו' שראשי נמלא טל כו' טלא

דבדולחא להשפיע לחקל תפוחין קדישין כמ"ש באד"ר דף קכ"ח ע"ב ע"ש והוא תפלת הערבית וכן הקרא בקרבנות כמ"ש בפ' ויקרא (דף ג' ע"ב) והכל א'.

ואמר שם ברע"מ שהן ח"י ברכות שהן ו' דרגין מורי ובשמי יערי ודבשי ייני וחלבי שהן ג"ר וג"א. אכלו רעים שתו ושכרו דודים הן י"ב ברכאן בי"ב שבטין.

וענין אכלו ושתו כי הי"ב שבטין הן י"ב גבולין של עד"א והן י"ב של הדעת דמתפשטין מבינה והן ו"ק דטפת החסדים ו"ק דטפות הגבורות וזהו אכלו ושתו. והוא דרגא דשביעי יום השביעי שבו י"ב חלות לחם הפנים על השלחן וזהו אכלו כו' שש המערכת שתיים מערכות והן נגד ז' ימי השבוע וז"ס י"ג נהרי אפרסמוני דכיא וי"ח של אפרסמוני דכיא שהן י"ב של השביעי וששת ימים והן ג"כ י"ג בחד דרגא דאיתוסף עלייהו כידוע בס"א והוא ברכת המינים והוא בכלל הי"ב וכ"ה ג"כ בתפלת הערבית כמ"ש בתיקונים פתחי לי' ביום א' אחותי ביום ב' רעיתי ביום ג' יונתי ביום ד' תמתי ביום ה' שראשי ביום ו' נמלא טל ביום ז' ע"ש בתיקונים והן טפת החסדים קווצותי רסיסי לילה טפת הגבורות כידוע בסוד גבורות גשמים.

וז"ס שאומרים ביה"ח טל ובימות הגשמים גשם שהן י"ב הנ"ל ו"ק של טפת חסדים ו"ק של טפת הגבו'. ואמר רסיסי לילה שהן הגבורות בסוד לילה.

רסיסי הן טפות דקות כי המיתוק של הגבורת להתפזר הרבה ולטחון דק כידוע בסוד הקטרת הדק הטיב הטיב הדק דקה מן הדקה ביוה"כ כי ביוה"כ הגבורות מתעוררין כידוע ה"ג שכנגדן ה' ענויין ולכן צריך דקה מן הדקה בסוד והכה הבית הגדול רסיסים והבית הקטן בקיעים בסוד המאור הגדול ומאור הקטן שבו מתמתקין הגבורות יותר כידוע והוא סוד הזיווג שהגבורות מתמתקין כמ"ש באד"ר ולכן אמר רסיסי לילה.

וכמו בשבת לחם משנה כן שני כבשים ותפלת מוסף ולכן עיקר הכבוד שבת בשחרית כידוע. ול אתקיימו ישראל תחותה כמש"ש ות"ח ואע"ג דאורח'י דהאי נהורא תכלא אוכמא לשיצאה כו' ישראל מתדבקן בי' תחותי וקיימין בקיומא הה"ד ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כו' בההוא נהורא תכלא כו' וקיימי כו' והוא כמו הנר כ"ז ששמן הרבה בנר אינו מזיק לנר ולא לפתילה כשאין שמן אז מתקלקל הנר והפתילה נשרף.

וכ"ה האדם שהגוף הוא הנר והנשמה שבתוכו הוא הפתילה והשמן הן המעש"ט ולכן אמר שלמה ושמן על ראשך אל יחסר שא"ל תכלה כנ"ל והכל בארץ שהוא מלה גסה דאתאחדא בי' הנהורא תכלא ולכן כאן בארץ צריך בכל יום לתוספת מעשים כנ"ל שצריך להרבות תמיד עצים חדשים על האש משא"כ בשמים ששם מתאחדין בנהורא חוורא שלכן אין תוספת מעשים שם וג"כ אינן מתעוררין ע"י.

ולכן בארץ מתים שנהורא תכלא שלטא מה שא"כ בשמים נהורא חוורא דלא אכיל כנ"ל וזהו אילנא דמותא וזה אילנא דחיי וז"ס עה"ד טו"ר ועץ החיים וצוה לו שלא ישקול עה"ד לבדו שבזמן שהוא לבדו אז מכלה הכל ומות' שריא בי' משא"כ בהיותו עם עה"ח כמ"ש בזהר. וז"ס ואתם הדבקים בה' אלהיכם תכלא וחוורא ולפיכך חיים כו' ובעוונתינו נתפרדה מעה"ח ולא יתוקן זה עד לעתיד שאז בלע המות לנצח ואז וקרב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים כו'.

והן שני העצים אחד ליוסף דדכורא ואחד ליהודה דנוק' כידוע. והאי ארץ אחידתה באור ע"י ראשיתא דנהורא כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ והוא ראשית חכמה שנקשר עם הארץ כמ"ש בראשית ב' ראשית וז"ש נעוץ סופן בתחלתן כו' כשלהבת קשורה בגחלת וכלא הוא כגוונין הנ"ל אלמלא גוונא תכלא דנהורא דאתאחדא בגחלת לא אתחזי ההוא נהורא חוורא ואלמלא גוונא חוורא לא אתדבק ההוא דסתים כו': כד אתכליל כלא כחדא כו' כדין כלא כו'.

ר"ל כל ההיכלין דלתתא ורוחין ונהורין כלהו אתכליל ברוחא של היכלא תליתאה והוא לא קאים לאתיישבא אלא בהיכלא רביעאה. לכן כד אתכלל כו' לאתעטרא בהיכלא רביעאה כדין כלא חד כו': הכא השתחואה כו'.

שכאן הירכים וצריך לאתדבקה בארעא שמשם כל ההתעוררות כנ"ל וכן ההיכלין הן בסוד ארעין לרקיעין עלאין כמ"ש לעיל ובהיכל הב' כריעה לאתדבקה ברכין שהן שם בארץ וכאן השתחואה שהוא פישוט ידים ורגלים כמ"ש בגמ'. וכאן הוא רק פישוט רגלים לבד שבהיכל ה"א הוא פרישו דידין כמ"ש: היכלא רביעאה היכלא דא איהו משניא מכלהו.

כמ"ש ל ולכן אמר לעיל בחי' שבהיכל הג' דיוקנהא כחיזו דכל כו' והוא נגד החי' רביעית שראה דניאל שאמר וארו חיוה רביעיא דחילה ואמתני ותקיפא יתירה והוא מדת הגבורה שהוא היכל הזה שנין די פרזל לה רברבין אכלה ומדקא כו' והכל ידוע שהוא בהיכל הזה וכמ"ש ל' שד' חיות האלו הן נגד הד' היכלין ואמר שם והיא משניא מן כל חיותא די קדמה וז"ש דא איהו משניא מכלהו: ארבע היכלין לדא כו' חד היכלא.

ר"ל שבהיכל הזה יש ד' היכלין א' לפנים מחבירו וכלם נחשבין במנין היכלות להיכל אחד: הכא איהו רוחא דאקרי זכות כו' בני עלמא. לפי שנגד היכל זה בסט"א היכלאקרי חובה כמ"ש בפ"פ דף רס"ה ע"א היכלא רביעאה א דא איהו דאיקרי חובה כו' (ע"ש עד) ואתקלו כחדא מא דר"ה כי גם את זה לעו"ז כו'.

וז"ש ביומא דר"ה אתער יצחק שהוא ההיכל רביעי ומזל מאזנים בו ע"ש כל המאמר: רוחא דא נטיל כלא. ר"ל כל שבהיכל הזה כמ"ש ל': מני' נפקו שבעין נהורין.

והן ע' סנהדרין גדולה שיושבין בלשכת הגזית בסוד צור ישראל שהוא אבן גזית וכנגדו בסט"א אבן מכשול כמ"ש ע"ש: כלהו מנצצין. שמתפשטין ניצוצות מהן שהן ב"ד בכל ערי ישראל: וכלהו כעגולא דלא מתפשטי כו' אחידין דא בדא.

כמ"ש סנהדרין כחצי גורן עגולה כדי שיהו רואין זה את זה כו': כל זכוון כו' נהורין קיימין. ר"ל לפני הע' סנהדרין הנ"ל ואלו הן שרש הסנהדרין שלכן הסנהדרין פותחין בזכות וכל עניינם היה לזכות כמ"ש ד"נ פותחין לזכות כו' מטין ע"פ א' לזכות וע"פ שנים לחובה מחזירין לזכות ואין מחזירין לחובה הכל מלמדין זכות ואין הכל מלמדין חובה כו' ושאר דברים הנזכר שם וכאן דנין דיני נפשות שלמטה חשיב ב"ד שדנין דיני ממנות כמ"ש למטה ולכן כל ב"ד ההורגת א' בשבוע נקראת חובלנית והוא שבע שנים שהן הז' היכלין האלו: מכלהו נפקו תרין נהורין שקולין כחדא כו' תדירא.

הן שני סופרי הדיינים כמ"ש ושני סופרי הדיינים עומדין לפנייהן א' מימין וא' משמאל וכותבין דברי המזכין ודברי המחייבין וז"ש שקולין כחדא ששניהם כלולין מרחמי ודינא לאפוקי דעת ר"י שאמר א' כותב דברי המזכין וא' כותב דברי המחייבין כו' ואלו ב' הן הסופרים כמ"ש בפ"פ.

ואמר תדירא שיש עוד ז' עיני ה' המשוטטים בכל הארץ אבל אלו קיימין תדירא. ואע"ג שהן עדים ג"כ כמ"ש ל' אינן צריכין לשוט כי רואין בעיני ה' כמ"ש ל': לקבל אליו אינון כו' הני ד' היכלין.

ר"ל שבעים שרי אומות שהם ע' שרים הסובבים את הכסא וכאן הוא סוד הכסא בשבעין נהורין ונקרא כסא המשפט כונן למשפט כסאו כורסייא דדיינין בה כידוע והן ע' קתדראין דכסא שדנין בהן וכמ"ש כורסייה שביבין דינור כו' דינא יתיב וספרין פתיחו כו'. וכל הענין הכל בהיכל הזה כמ"ש ל' והן השרים מבחוץ להיכל הזה חוץ כל הד' היכלין: שבעין נהורין ותרין נהורין כו' לגו לגו.

ר"ל בפנים ההיכלות ואמר לגו לגו שהן באמצע ההיכל הזה בהיכל הפנימי מן הד' היכלות שהן בהיכל הזה כמ"ש בפ"פ: ורזא דא בטנך כו' בשושנים. שכאן הוא סוד הבטן כמ"ש למעלה וכאן מקום הפרץ שפרצו בה כמ"ש בב"מ ***(אולי הוא ר"ת בברית מנוחה).

ש"ל:**) וכאן גבורים עומדים בפרץ וכולם לא יכלו לעמוד שהוא סוד הצור כידוע ואפילו משה ע"ה לא יכול לעמוד כאן בסוד הסלע ובסוד נחש עלי צור ולכן וינס משה מפניו ועיין בסוד הצור בז"ח דף כ"ו ע"ב וע"ג וידוע שנחש הוא דרוע' שמאלא דסט"א כמ"ש בפ' נח וע"ש בדף ס"ד ע"א לבתר אמר לון כד סיהרא אתקריבת בשמשא כו' ע"ש ובדף ס"ו ע"א ר"י פתח המה מי מריבה כו' ע"ש וכאן הוא מים כידוע ה"פ מים ביום השני וז"ס מים אחרונים חובה והוא בהיכל הרביעי דסט"א וכאן מים ראשונים בסוד והתקדשתם כו' ועיין בפ' בשלח דף ס"ד ע"א וע"ב כל המאמר וכאן סודות גדולות ונוראות אשר אין רשות להעלות על הכתב וז"ס נחש שבא על חוה ואמרו עץ שאכל אדה"ר חטה הי' וזהו (בטנך) ערימת חטים וכאן הוא המאכל בבטן סוד לחם הפנים על השלחן שכאן הוא סוד השלחן כמ"ש שלחן בצפון וכמ"ש בפ"פ דף רנ"ב ע"ב שהאריך שם ונגדו בסט"א רוחא דמפתי לב"נ למיזל בתר עינוגין דהאי עלמא ואמר שם כיון דב"נ אתפתי אבתרי' כדין כלהו שטיין ואזלי כו'.

בסוד שטו העם ולקטו ושט דאתמשך ונעשה שטן וז"ש שם ואתמשכן אבתריה וכמה אינון אחרנין דקיימין תחותיה וכלהו מסאבי ליה בהאי עלמא ומסאבי לי' בההוא עלמא ואינון אקרונן צואה רותחת דכתיב צא תאמר לו כו' וז"ס שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו ד"ת כאלו אכלו מזבחי מתים שהוא בהיכל הזה כמ"ש בפ' תרומה אית שלחן ואית שלחן וע"ש דף קנ"ג וקנ"ד וזהו מזבחי מתים שהיכל רביעי בסט' דקדושה נק' אלקים חיים אבל בסט"א לית תמן חיים ואמר בפ"פ בדף רס"ה אליו תרין סטרין זכות וחובה חיים ומות כו' ע"ש ואמר שם היכלא דא אתר דאקרי אלקים אחרים כו' וז"ש שנאמר כי כל שלחנם מלא קיא צואה כו' וע"ש כל המאמר ובפ' תרומה שם.

ואמר סוגה בשושנים. לפי שיש עוד ב"פ ע"ב נהורין א' מסט' דימינא וא' מסט' דשמאלא וע"ב קדמאי הן לפנים מהם כמ"ש בפ"פ ואמר לעיל דף ב' ע"א מה שושנה כו' אית בה סומק וחורר אופ כנ"י אית בה דינא ורחמי כו' וזהו סוגה בשושנים ב"פ ע"ב נהורין הנ"ל ימינא ושמאלא: לקמי נהורין אלין כו'.

ר"ל לפני הע' הנ"ל: תרין נהורין כו' אתרשים בהו ההוא עובדא כו'. כצ"ל.

ור"ל בשבעה עיני ה' נרשמין כל המעשים שבעה"ז כל אותו המעשה דעביד בצורתו ודיוקנו באותו היום ואותו מקום וזה שמראין לו לאדם לפני מותו והן ז' גלדי עינא ז' טהירין דנפקין לגלאה אורתא דחייבין. והענין לפי שבעין רשום כל העולם וכל אשר בו וכל אשר עושה נרשם המקום באותו מקום שבעין טוב או רע והיכל הזה הוא יד כידוע כמ"ש ידך זו שמאל שנאמר אף ידי כו' וזהו וביד כל אדם יחתום ששם הוא יד של כל אדם כ"א בשורש נשמתו: ואלין תרין נהורין חמאן כו'.

ר"ל שאלו השנים עדים רואים בז' עיני ה' ומעידין לפני הע' סנהדרין והן דנין אותו: והכא איהו אתר דזכותא. כנ"ל (כמ"ש בפ"פ הנ"ל) כלהו מלאכין קדישין דממנן על זכוון דעלמא כלהו נטלי לאינון זכוון ואוקמי לון בהיכלא רביעאה כו' כנ"ל: רוחא דא ב' אתרשימו כו' ולא אתעדון מתמן.

ר"ל דבדכורא הוא תלת אתוין יה"ו בסוד אחסנתא דאו"א דירית כידוע וכד מזדווג בנוק' בהיכל ק"ק ושם כל היכלין דלתתא כלולין בו ומתדבקין כלם בדכורא בו"ק שלו ונדבק בהיכל הזה ג' אותיות אלו בשעת התדבקותן יחד ולא סלקין משם לעולם. ואמר למטה באמצעיתא דהיכלא דא הוא אתר מתקנא לקבלא רוחא דלעילא בגו רוחא דא.

ושם נרשמין הג' אותיות האלו. באתדבקותא דדכורא ונוק' [כי בבטן מתדבקין גוף זו"נ כי הבטן בולט על שטח הגוף וכמ"ש וצבתה בטנה ונפלה ירכה מקומות הדבוק ר"ל ירכה אותו מקום וכמ"ש היא קבלתו על בטנה] ר"ל כאשר מזדווגין יחד נרשמין כאן ששמאלא הוא תחלת הקירוב כידוע בסוד שמאלו כו': לבתר נפק חד כו' האי נהורא אפיק תלת אחרנין כו'.

נגד ג' אותיות הנ"ל וז"ש לבתר כו' ר"ל לבתר שנרשמין ג' אותיות הנ"ל שאהדבקותא דנוק' בשמאלא הוא בסוד תפלין של יד ואלו הג' אותיות הנ"ל הן כ"א אזכרות שבתפלין והנחיי מלך בסוד ג' מוחין שהן ג' אותיות אלו בג' חללי דגולגלתא כמ"ש בס"ד פ"ב ע"ש: דאינון תלת בתי דינין כו'.

נגד ג' בתי דינין שיושבין בירושלים א' על פתח העזרה וא' כו': דדיינין דינין אחרנין כו'. והן דיני ממונות שדנין בכאן בעותרא במסכנו וכן דיני מכות במרעין בשלימו כו': חד היכלא לאינון כו' אחרנין.

מפרש מה משמשין הד' היכלין ואמר שלשה החיצונים בהן הנ' בתי דינים הנ"ל ורביעי היכל הפנימי לע' נהורין קדמאין הנ"ל [ובפ"פ היכלא רביעאה היכלא דא די קב"ה אשתמודע שולטניה כו'. עמש"ש]: סלקא האי רוחא וכליל כל אינון דלתתא ואפיק כו'.

ר"ל שכולל כל הרוחין וכל הנהורין והיכלין דלתתא אז מוציא חד חיותא וכמש"ל בכל הרוחין שבכל היכלין כד אתכלילן בכל מה דלתתא אז מוציא חד חיה ממנו: חיותא קדישא מלהטא. שכאן הוא אש לוחט: ועיינין לה כעינא אנשא.

כמ"ש בחי' הד' שבדניאל שהוא בהיכל הזה כמש"ל ואלו עייני' כעיני אנשא כו' ור"ל העיינין לאשגחא על עובדין דעלמא שכאן הן מארי דעיינין שבעה עיני ה'. וז"ש לאשגחא כו': באלף אלפין ורבוא רבבן כו'.

ר"ל שכולם הן מארי דעיינין שכל בעלי היכל הזה הן מארי דעיינין כנ"ל ושיעור הזה כמ"ש נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי אלף אלפין ישמשוני' ורבוא רבבן קדמוהי כו' דינא יתיב כו' וז"ש מאריהון דדינא: כלהו נטלי פתקין ופתחין וסגרין כו'. שבעוד שהיכל פתוח עדיין לא אשלים דינא וכד סגרין אז אשלים דינא וכמש"ל רמ"ח ע"ב והאי ממנא על פתחא דא בגין לסגרא האי פתחא כו' עד דיתוב לגבי מאריה וכאן הוא סוד אטמון סגרון פסקון אטמון סגרון שאוטם וסוגר השערים ואוטם הוא יותר מסוגר ופסקון הוא פסק הגז"ד והוא בסוד גבריאל שהוא בגבורה כידוע [ובפ"פ וכד אתכלילן כלהו בי' כו'. עמש"ש] תחות האי חיותא כו' כחזור ושושן. ר"ל כפתור ופרח: ושביבי דאשא סלקין. ר"ל מן הד' שרפים כד נטלין כמ"ש בפ"פ: ע"ב גלגלין. שיוצאין מן השביבין כמש"ש: לכל חד כו'.

ר"ל לכל א' מהשרפים ע"ב גלגלין כו': אלף אלפין משמשין לההוא נהרא. כצ"ל (כ"מ בד"א).

וכמ"ש אלף אלפין משמשין לנהר דינור כמש"ל: מתמן נפקי כמה חיילין כד גלגלין נטלין כמה כו' בגו ההוא נורא. ר"ל משם יצאו כמה חיילין ור"ל מאותן הגלגלים כד נטלין.

ואמר כמה אינון. ר"ל ששואל המספר של אותן החיילים ואמר רבוא רבבן כו'.

שעומדין בתוך הנהר דינור ורצונו בזה לתרץ קושית הגמ' כתוב א' אומר אלף אלפין כו' ואמר שקאי על נהר דינור לבד וכמ"ש בדניאל כרסייה והוא כאן בהיכל הזה כמש"ל כסא המשפט וכמש"ש דינא יתיב וספרין פתיחו כו' שכאן כל מעשיך בספר נכתבים וכאן בר"ה ג' ספרים נפתחים כמ"ש בפ"פ דף רס"ה וע"ד ביומא דר"ה כד מתחברן תרין סטרין זכות כו' וג' ספרים הנ"ל הן לפני הג' פעמים ע"ב הנ"ל שהן א' לימינא וא' כו' כנ"ל וד' סמכין של הכסא הן ד' שרפים הנ"ל.

שביבין דינור. הן השביבין הנ"ל.

גלגלוהי נור דליק. הן הע"ב גלגלים וכמ"ש בתיקונים דע"ב גלגלים לכורסיי'.

נהר דינור נגיד ונפיק מן קדמוהי. נהר דינור הנ"ל.

אלף אלפין ישמשוני'. לנהר דינור.

ורבו רבבן קדמוהי יקומון. הן דקיימין בגו ההוא נורא ויוצאין מן הגלגלים: תחות היכלא תנינא כו' ואותוקדון כלהו.

כמ"ש בהיכל הב' כלהו כד נטלין מזדעזעין כו' ואוקדון לון בנורא והוא בנהר דינור כאן בהיכל הזה שמתקרבין לכאן לפי שהן משורש של כאן מן האש שיצאו מן שרפים ג"כ כמש"ש וכל המתקרב יותר על מדרגתו הוא נשרף כידוע בסוד שם קברו את העם המתאווים עליהן נאמר זה ועליהן אמרו כל יום בורא הקב"ה כת של מה"ש ואומרים שירה ובטלין שנאמר חדשים כו' והם החיילים האלו שנשרפים בנהר דינור ומתחדשין משם וזהו שבורא אותם מנהר דינור ולכן תיקנו כנה"ג המחדש בטובו כו' כאן בהיכל הד' כמש"ל והן המלאכים שנבראו ביום ב' שהוא נגד היכל הזה ולכן מתקרבין לשרשן וכמש"ל ד' ח"י ע"ב ורזא דא מצמיח חציר לבהמה כו' וחציר דא אינון מלאכין שליטן לפום שעתא דאתבריאו בשני וקיימין למיכלא דהאי בהמה בגין דאית אשא אכלא אשא.

והוא נהר דינור ששורף את המלאכים הנ"ל שהן אשא מהשרפים וסוד הבהמה ידוע: כל אינון כו' בתלת אתוון. ר"ל שמכאן נותנין רשות לשלטאה למאן דאצטריך שהיכלא זה הוא היכלא דשלטנותא כנ"ל בפ"פ.

ומהכא מעבירין כו' דנגיד ונפיק. ר"ל כשרוצין להעביר איזה ממונה משלטנותי מעבירין אותו בנהר דינור כמ"ש בהרבה מקומות מעבירין לי' בנורא דדליק: כלא אתמסר כו' הכא והאי רוחא אתכליל בהו.

כצ"ל.

ור"ל לפי שאלו ג' אותיות כאן ונכללו ברוח הזה לפיכך הכל יוצא מהיכל הזה שאלו הג' אותיות הוא כלל הכל כידוע: ההוא חיותא כו' דל"ל חושבנא. ר"ל אותן שיוצאין מההוא חיה לאפוקי אותן שיוצאין מן הגלגלים שמספרם כנ"ל וע"ז נאמר ג"כ ולגדודיו אין מספר כנ"ל: מהאי היכלא כו' דהא בההוא נהר עלאה דכל נהורין נגדין מיניה קיימא מלה.

ר"ל וז"ש בני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא שהוא בהיכל הזה אלא במזלא תליא והוא נהר עלאה בינה דאתכלילת במזלא ומני' נגדין כל הנהורין וזהו מזלא נוזל. וז"ש דכל נהורין נגדין ר"ל לשון מזל וזהו לשון מזל בכל מקום.

והוא מזלא עלאה שכולל י"ג תיקונין ומשתכחין בעלמא עלאה בינה וכן הוא ביסוד העליון שהוא ג"כ נקר' מזלא ע"ש הנ"ל ואתרי' בבינה כידוע ובו ג"כ י"ג תיקונין בסוד י"ג בריתות כידוע: באמצעיתא (מ"ד ע"א) דהיכלא כו' סלקא בהו. ר"ל לקבל רוחא דזכורא והוא אתר אתדבקותא דזכורא בנוקבא והוא סוד תפלין של יד כמש"ל: תרין עשר פתחין כו' כל מריהון דגדפין כו'.

כמ"ש כי עוף השמים יוליך את הקול ובעל כנפים כו': לההוא חויה דרקיעא כו'. הוא התלי התנין הגדול שמושל על כל י"ב מזלות ובו כלולים והן נגד י"ב ממנן בי"ב פתחים הנ"ל והוא התנין הגדול* בי"ג יאורים כמ"ש בפ' בא: כרוזין תבין וסתמין פתחין.

כנ"ל בסוד הן יסגור על איש כו' ואמר לעיל וסגרין פתחין כו': לא סלקא רוחא ברוחא עד דכלהו רוחין תתאי כלהו חד רוח' בהאי רוחא וכלהו אתכלילן כו'. כצ"ל.

ור"ל שהאי רוחא דסליק ברוחא דדכורא במקום הנ"ל שאמר לעיל ודא סלקא כו' לא סלקא האי רוחא ברוחא דדכורא עד דכלהו רוחין שבהיכלות כלם אתכלילין בחד רוחא ונכללים כלם כאחד ואז אתדבק האי רוחא ברוחא דדכורא במקום הנ"ל וכאן הוא אתדבקות הנוק' בדכורא ולכן תפלין בשמאל שאין בכל היכלין התדבקות בדכורא רק כאן ולכן נרשמין כאן האותיות דדכורא ולא בשאר היכלין.

ולכן הנוק' נק' ב"ד שלמטה שמקבלת מבי"ד שלמעלה וכאן הוא ב"ד שלמטה וכל הנוק' נק' ע"ש ההיכל הזה צדק בסוד בצדק תשפוט כו' והכל לפי שהתדבקות הזכר וקבולו כאן וז"ש בפ"פ דכד אתוון אלין מתדבקין בהאי אתר דאתדבקותא דדכורא בנוקבא. ומלכות נק' אדני בסוד שלטנות וכן מלכות הכל בהיכל הזה כמש"ל: ב"נ כד איהו כו'.

בא לתרץ מ"ש לעיל שג' דברים לא אתמסרו כאן והלא הכל נידון כאן ולזה אמר הכא אתדן כו': זכאה חולקי' כו' וייעול ונפיק. ר"ל שעולה ומשיג את יקרא דמאריה ונפיק בשלם שלא יטעה ולפי שכאן מקום הפרץ לכן אמר כאן זה: הכא קידה באפין.

כצ"ל.

וכמ"ש קידה על אפים [שנאמר ויקוד אפים ארצה] ר"ל על החוטם שחוטם לבד נוגע בארץ ולכן הוא כבד לעשות וכאן הוא סוד הגבורות שהוא בחוטם וכן הריח בחוטם יוצא מדקין כמ"ש בס"י פ"ה: אל אמונה כו'. שמשלם כפעלו ונקרא א"ל כנ"ל [ובפ"פ תחות האי חיותא כו'.

עמש"ש]: היכלא חמישאה כו' זהיר דאיהו רוחא דמזהיר כו'. שאור הוא בימין וכאן הוא עיקר וכל התתאין שנקראו אור הכל מקבלין מכאן ונק' היכל נצח הרוח זהריא"ל ע"ש שהוא מתקשר בימין נעימות בימין נצח (והנה נצח נקר' שחר וחסד נקר' בקר שהוא מאיר יותר משחר לכן אמר בפ"ב היכלא דא היכל' דברקא וז"ש רז"ל אם הגיע הרוואה אומר ברקאי) ולכן הוא נר כנ"ל.

וז"ש נהיר לאינון תתאי. ר"ל לכל היכלות ורוחין תתאין שהוא האור שמאיר מסוף העולם עד סופו כידוע: רוחא דא כליל ופתח וסגיר כו'.

ר"ל רוח שבהיכל הזה רוחא דמזהיר הנ"ל הוא כולל כל הרוחין וכל ההיכלות וכל אשר בהם בסוד יומא דכליל כלהו יומין והוא פתח וסגיר שהכל ברשותו: נהיר ונציץ לכל סטריין. לד' רוחות בד' גוונים כמש"ו: מנציצו דא נהיר חד נהורא כעין ארגוונא.

ר"ל כמו ארגמן שהוא כולל ד' גוונים כמש"ו. וכאן הוא סוד הארגמן וארגמ"ן הוא סוד הד' חיות שהן ד' גוונים כידוע וא' דכליל אותם וכן הוא כאן כמש"ו: נהורא דא כליל כל גוונין דנהריין.

והן ד' גוונין שהן כלל כל הגוונין. וז"ש נהורא חוורא כו': אתכלילין אלין באלין אתרקים חוור בסומק אוכם בירוק.

שהוא סוד התמזגות מים באש ורוח בעפר שהן קצוות ההפוכים ובזה נתמזגו מזג גדול כנ"ל: לבתר חוור באוכם ואתעביד חד חיותא מרקמא ואתכליל כו'. שד' נהורין אתכללו אלו באלו והן חד נהורא ואח"כ אתרקים חוור כו' ומזה אתעביד החיותא והוא סוד יריעה

חדא המרוקמת הנזכר בתוספתא פ' יתרו ס"ח ע"ב קיימא חד מרקמא בההוא יריעה אתחפיא ההוא היכלא.

בסוד עוטה אור כשלמה שנתעטף הקב"ה באור כו': דיוקנהא כדיוקנא דב"נ. דאתעביד מד' יסודין שהן ד' גוונים וסדר התמזגות האדם הוא ג"כ בסדר הנ"ל שנברא משמים וארץ ושמים נרכב מאש ומים והוא חוור בסומק ואח"כ רוח בארץ והוא עפר מן האדמה ואח"כ חוור באוכם ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה מים בעפר ואח"כ וייצר כו' ואתכליל בי' ירוק וסומק ויפת באפיו נשמת חיים שהוא רוח יואש כידוע וכן כל הרוחין הן מב' יסודות אלו כידוע וכמ"ש עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט: דכליל כל דיוקנין.

ר"ל שבאדם נכללו בו כל החיות ובהמות כידוע וכן רוח הזה כולל כל היכלות הראשונות ששם ד' חיות שבדניאל וכאן הוא מ"ש בדניאל אחרי הד' חיות הנ"ל וארו עם ענני שמיא כבר אנש את' הוא כו': מניה נפקו ד' סמכין דאינון חיון רברבן על אלין דלתתא. ר"ל אלו ד' חיות הן גדולות (כי כאן הוא אהבת חסד הנקרא גדול) על ד' חיות שבד' היכלין והן כוללין אותן ומן האדם יצאו אלו הד' חיות נמצא שהאדם כולל הכל והוא בסוד שאמר בא"ר דף קל"ה תאנא בצ"ד עתיקא דעתיקין כו' וכלהו לא אתקיימו עד דרישא דעתיקא דעתיקין אתתקן כו' וזש"ש משום דאדם לא אתתקן מ"ט דתקונא דאדם בדיוקנא כליל כלא כו' כלהו באדם אתכלילין כו' ואמר שם בדף קמ"ב ובג"כ בכלהו כתרים עד לא זמין תקונוי דמלכא עתיקא דעתיקין כו' ולא אתקיימו עד דנחית חסד עלאה ואתקיימו כו'.

והוא סוד אדם. וז"ש ועד עתיק יומין מטה כו'.

והוא סוד ימינא דסליק עד שם כמש"ל דף ט"ז ע"ב בסוד יהי אור דאשתאר מאויר ואמר שם ובהאי (כד) סליק כלא סלקין ואתאחדן ביה והוא מטי ואגניז באתר דא"ס כו' ואמר שם עאל ימינא בההוא כו' וסליק לעילא עד נקודה קדמאה כו' ע"ש וכלא אתבסמו באדם שכל הד' חיות אתכללו בי': חד אופן אקרי דאינון תריין.

כצ"ל.

ור"ל שכל הד' סמכין נק' אופן אחד כמ"ש והנה אופן אחד בארץ כו'. ואיהו תריין.

כמ"ש כאשר יהיה אופן בתוך האופן כמש"ו: בגין דכד אתחזי האי כו' בתוך האופן. ר"ל כאשר נראה חי' אחד נראה אותו שכנגדו ג"כ דבוקין ונכנסין זה בזה והן חוור וסומק זה נגד זה והן א' ואח"כ נכנסין שנים האחרים זה בזה והן ג"כ א' נמצא שנים זה נגד זה מזרח ומערב א' וכן שנים שבצפון (ושבדרום) אחד והן בד' סטרין נמצא ששני אלו בשנים אלו הן כמו אופן בתוך אופן והן שני אופנים וד' ראשים וכלם גוף אחד דבוקים אופן באופן: וכלהו אלין קשירין דא בדא כו'.

ר"ל כל אלו הד' סמכין שהן ד' חיוון: כחיוון דחיוון עלאין דלא מתפרשין לעלמין. ר"ל כמו הד' החיות שבהיכל הרצון שהם ד' חיות שבכסא שהם לא מתפרשין לעלמין כמש"ל אלין אחידן דא בדא לד' סטרין כו': האי חיותא דארבע גוונים כו' לד' סטרין.

ר"ל החי' הנ"ל ד' גוונים שבו ג"כ אחידן זה בזה לד' רוחות העולם גוון אחד לרוח אחד אע"ג שנתמזגו בו כל הגוונים מ"מ לכל צד נראה גוון אחד יותר: הכא כד נטלי חיותא דא נטיל לתרין סטרין. אמר הכא לאפוקי חיות שהן בהיכל הרצון שהם נוסעין לד' רוחות כמ"ש אל אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו כו' והליכתם הוא לעשות חסד או דין שהן ד' רוחות חסד ורחמים ודינא קשיא ודינא רפיא כידוע בסוד הד' רוחות וד' גוונים.

וז"ש וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ואמרו להיכן הלך לכבוש את כל העולם כלו תחת נבוכדנצר כו' וזהו ההליכה והיכל הרצון כולל הכל בסוד ת"ת וד' חיות שבו הן ארבעה הנ"ל חסד ורחמים כו' כמ"ש בפ"פ רנ"ד בסטרא דדרום קיימא חד נהורא כו' מסט' דצפון כו' (הן ארבעה הנ"ל) ע"ש כל הענין משא"כ כאן שהוא סטרא דימינא לכן אינו הולך אלא לב' סטרין שהן בסטרא דימינא חסד ורחמים [ובפ"פ היכלא חמישאה כו'.

עמש"ש]: האי רוחא דברקא אתכלילבתרין רוחין. ר"ל שממנו יוצא עוד רוח אחר עם חיילין כמו רוח הראשון כמש"ו: רוחא דא דברקא כו' אינון נהורין.

זהו רוח הראשון עם כל חיילותיו: רוח אחרא אתנהיר כו' מלהטא. כמש"ו שהוא להט החרב כו' וז"ס אם שנותי ברק חרבי שהן ב' רוחין ברקא וחרב (וז"ש רז"ל במס' שבועות השבעתי כו' אם תעוררו את האהבה היינו היכל אהבה זה עד כו' שלא ימרדו באומות עד אם שנותי ברק חרבי שהוא בהיכל זה כנ"ל בפנים כבר אנש את' שהוא משיח): נהרין מיניה תרין נהורין דאינון ארבע.

דוגמת ב' אופנים הנ"ל שהן ד' וז"ס שתים שהן ארבע: ואילין נהורין מתהפכין בגוונים. ר"ל שאינון עומדין בגוון א' אלא מתהפכין כל רגע: והכא איהו להט כו' שנא דחרבא.

והוא בסוד חרב נוקמת נקם ברית שכאן סוד הברית כנ"ל וכאן חרבא דקב"ה וכאן הוא כללות שמאלא בימינא. ובהיכל זכות אתכללות ימינא בשמאלא כנ"ל בסוד הפתחים שפתח דרום ממונה זהריא"ל וכן ע"ב נהורין דסטר ימינא ושאר דברים שם וכאן התכללות יראה באהבה בסוד גורו לכם מפני חרב כו' למען תדעון שדין ר"ל שתדעו כי כאן נכלל ג"כ דין וכתוב שדון בסוד השוד כאן בסט"א כמש"ל וז"ס שאמרו כל הקורא ק"ש על מטתו כאלו אוחז חרב של שני פיות בידו שנאמר רוממות אל בגרונו וחרב פיפיות בידם והוא אלו ב' נהורין וז"ש שני פיות.

והוא בק"ש שהוא בהיכל הזה כמש"ש ומאי מ' דבק"ש שנאמר יעלזו חסידים כו' והוא כאן דרגא דחסידים וז"ש בת"ז דף ח' ע"א והאי איהו דאוקמוה מ"מ כל הקורא ק"ש על מטתו כו' אבל בק"ש דצלותא כו' וזכאה איהו מאן דשחיט לי' בההוא זמנא כו' בצלותא דאתמר בה וישכם אברהם בבקר שהוא בסוד ההיכל הזה כמש"ל אברהם נטיל כו' וכאן הוא סוד עה"ד טו"ר יצ"ט ויצה"ר (כי היכל זה הוא נגד הצואר ולב גויה ובלב ב' חללים טו"ר יצ"ט ויצה"ר) בסוד אלו שני רוחין.

וז"ש שם כ"ש מאן דלא חשש ליקרי' לשחטא יצרי' ושנאי' דלית שנאי' לחוד אלא שנאי' דקב"ה כו'. וז"ס חטא אדה"ר כאן כנ"ל בסוד הברית וסוד ואיבה כנ"ל.

ולכן הושם לפני ג"ע את הכרובים ואת להט החרב המתהפכת לשמור את דרך עה"ח והוא שעץ החיים הוא דכורא והוא שבק דכורא ונאחז בנוקב' בסוד אלקים סוד גדול ונורא נצטווה בשם וחטא בשם ונאחז כאן ביצ"ט ויצה"ר ונמשכה ערלה כאן בסט"א כאן וכאן הן הכרובים כמש"ל שכאן היא החי' אשר ראיתי תחת אלקי ישראל בנהר כבר ואדע כי כרובים המה.

וזהו בנהורין דסט' דימין. ובסטרא דשמאל ואת להט החרב המתהפכת כנ"ל והכל לשמור את דרך עץ החיים שהוא בדכורא.

והדרך הוא היכל הרצון ששם מתדבק בשמים ונשאר בנוק' ולכן הוא ג"כ בדרך הזה כמ"ש למטה לזמנין נוקבי לזמנין דכורי לזמנין כו' וכן לא קיימי' בקיומא וצריך להתחדש בכל לילה בסוד החציר דאתברי בשני וכן צריך למות בשביל זה וכמ"ש למטה בענין הניצוצין והשתא אינון גוברין כו' ועד לא מסתיימי מתדעכי והוא ניצוצא כו' וכ"ה באדם חדשים (לבקרים) כו'.

ועיין בפ' אמור דף ק"ז בשעתא דקב"ה ברא לאדם ואוקיר ליה ביקירו עלאה כו' עד סוף כל המאמר ועיין היטב בכל תיבה שם שמתבאר הכל על הענין. ואמר שם רגלי' יורדות מות כו' סיפא דקרא שאול צעדיה יתמכו והוא נגד היכל הזה בסט"א ולכן הכל יורדין לשאול אפילו צדיקים כידוע והוא בחטא אדה"ר בעטיו של נחש וע"ש כל המאמר היטיב עד סופו: ואלין קיימי על היכלא דלתתא.

ר"ל על היכל זכות שמכאן נטיל דינא: בגין דהאי להט כו' על רישייהו מלעילא. ר"ל כמ"ש לעולם יראה עצמו הדיין כאלו חרב כו' שנאמר הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים שהן ששים ושבעין כמ"ש שבעין קלדיטין כו'.

ועיקר זה הענין על כל ששה היכלות שכ"א כלול מעשרה והן ששים גבורים ושם מפחד בלילות כמ"ש פ' תרומה בסוד ולילה ללילה כו' ומטתו הוא ק"ק חדר המטות והוא שלשלמה מלכא דשלמא דיליה כמ"ש בפ"פ לקמן וכלם אחוזי חרב מלומדי מלחמה שכאן הוא המלחמה והוא בצלותא כמ"ש בתיקוני' בסוד חרב ורומח נטיל קירטא בידי' כו' מאן דקטיל ההוא חויה כו' יהבין ליה ברתא דמלכא דאיהי צלותא כו'.

ואמרו מפחד בלילות מפחדה של גיהנם שדומה ללילה שהוא היכלין דסט"א נגד היכלות אלו שהן גיהנם כמ"ש בפ"פ בהיכלא אחרא כו' בסט"א דאיהו גיהנם ועיין בפ' א"מ דף ס' ר"ש פתח ואמר הנה מטתו כו' מאי מטתו דא כורסי יקרא דמלכא כו' ע"ש כל המאמר. ומש"ש אלף וחמש מאה מארי תריסין כו' הוא בסוד מפתחאן דשמא קדישא כללות האותיות: האי להט כו' ותרי משמאלא.

ר"ל אלו נהורין שתיים שהן ארבע אפיקו חד חיותא העומדת על ד' סמכין שנים מימין ושנים משמאל וכ"ז הוא כעין החי' והרוח הראשון בד' נהורין וחי' וד' סמכין רק שכאן לא קיימי בקיומייהו בשביל שהן מלהט החרב המתהפכת כנ"ל והוא כ"ז בסט' דשמאלא דהאי היכלא והוא בסט' דנוק' שהיא שמאלא וז"ס אור וחשך דיום ראשון כמ"ש דף כ"ב וכ"ג [כד מטא לעלמא דפרודא] והוא בהיכל הרצון ומשם יפרד כו' [אמר אומנא למארי בנינא נעשה אדם בצלמינו כדמותינו] והוא מסט' דהיכל זה שכאן הוא כדיוקנא דב"נ

וזהו בצלמינו כדמותינו שהוא זכר ונקיבה כמ"ש בפ' שמיני דף ל"ה ע"ב צלם בדכורא ודמות בנוק' והוא מסט' דב' רוחין אלו [אמר מארי בניינא כו' אלא אמא עלאה הוי ליה חד כנוי דסליק לחושבן אלקים] והוא סוד עה"ד טו"ר דבזה הן דרגין קדישין ולא קדישין.

וז"ש [וההוא כינוי הוא אור וחשך] והוא סט' דתרין רוחין הנ"ל. [ובגין ההוא חשך כו' והאי אור הוא דברא קב"ה ביום ראשון דגניז לצדיקייא] והוא דנטיר גנזין דמאריה כנ"ל [וההוא חשך דאתברי ביומא קדמאה לרשעייא] והוא סטרא דשמאלא כמ"ש בפ"פ אלין מתערי דינא בשליחותא כו' והן יצ"ט ויצה"ר באדם שיושבין באדם דוגמת ב' רוחין כלילין כחדא.

ואמר לקמן ודא הוא רזא דכתיב שני שדיך כו' והן במקום שדים בין מפתחי הלב לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו. וז"ש שם בגין דאיהו בן כסיל שהוא החשך כמש"ש ובגין ההוא חשך דהוה עתיד למחטי כו'.

וז"ש לקמן וכד תרין רוחין מתפשטין דא בדא בחביבותא כדין אתהדר האי היכלא ואיקרי היכל אהבה כו'. והוא כד אתכללן יצה"ר ביצ"ט באהבת ה' אז נקרא אהבה וכמ"ש ואהבת את ה' אלקיך בכל לבבך בשני יצריך ביצ"ט ויצה"ר ואמר בפ' תרומה לאכללא יצ"ט ביצה"ר.

ואמר בפ' בראשית שם דף כ"ג דעתיד למחטי קמך באתתא דיליה דאיהי חשך דאור איהו דכורא וחשך נוק' שמאלא חשך דבריאה כו' ואמר בתיקונים דף קל"א ע"ב ואתעביד אילנא דעה"ד טו"ר נוקב' אית לי' דאתקריאת להט החרב המתהפכת כו' והכי מתהפכי דכורא לנוקבא נוקבא לדכוראכו' והכי אינון מתהפכין דרגין מדינא לרחמי כו' ע"ש ועבפ"ב שם כל המאמר ותבין היטב זה: כד רוחא דחיותא האי עאל באלין כו' עירין קדישין.

ר"ל כד רוחא דחיותא הנ"ל דלסטר שמאלא שע"ג ד' עאל באלין ד' שתחתיה שאז יוצאין מהם ניצוצות כמו בכל החיות שבכל היכלין כנ"ל יוצאין כאן ב' ניצוצין מלהטין שהן מסט' דלהט ויוצאין חוץ להיכל ומתהפכין כמש"ו והן ד' גוונין נוקבי גוברי רוחין עירין וכמ"ש לקמן בגין דההוא נציצא כליל מכולא כליל מד' גוונין והן ד' גוונין הנ"ל חוור וסומק ירוק ואוכם ירוק ואוכם הם גוברין ונוקבין חוור וסומק הן רוחין ועירין.

שרוחא הוא מסטרא דימינא מסטרא דאירא כידוע ועירין מסטרא דשמאלא כמ"ש בגזירת עירין פתגמא וכמש"ש בפ"פ דף רנ"ז ע"א: מ"ט בגין דכד אתכליל האי חיותא בחיותא קדמאה. ר"ל האי חיותא דסטרא דשמאלא: בחיותא קדמאה.

זוהר הנ"ל דמסטר ימינא: מגו תקיפו דאתכלילן דא בדא. שהן דכורא ונוק' כנ"ל והן שני נגדיים וכלילותן חזק כמ"ש לעיל בכלילות אש ומים וז"ס זיווג זכר ונקבה שהן אש ומים וזיווגן במקום הידוע יותר משאר מקום כי האי אמה אתכליל בחסד דכליל בחמש חסדים ואשתקע ערייתא בגבורה דכליל כו' ואתבסם דא בדא כמ"ש באד"ר דף קמ"ב ע"א: נפקא חד ניצוצא מלהטא תדיר דלא אתדעיק לעלמין.

משום שיצא משני סטרין מסט' דלהט לכן הוא מלהטא ומסט' דימינא הוא תדיר דלא אתדעך לעלמין דכל מסטרא דימינא הוא בקיומא תדיר כידוע משא"כ בסטרא דשמאלא כנ"ל: ושאיט ואזיל אבתרייהו דאינון כו' מתדעכי. שהן מסטרא דשמאלא: והוא ניצוצא בטט בהו (מד ע"ב) ונהיר לון כו' ואתהדרן כמלקדמין.

ר"ל לגוון אחרא רוחין או עירין כנ"ל. והענין כי הניצוצא הוא ממינם מסטרא דשמאלא ג"כ לכן נהיר לון ומתחדשין ולפי שהוא ג"כ מסטרא דימינא לכן מתחדשין ממנו שהוא סטרא דחיים: בגין דההוא ניצוצא כו' לכל הני גווני.

ר"ל שהניצוצא הוא מחיותא קדמאה מסטרא דימינא ששם כליל כל גוונין כמש"ל לכן מתהפכין לגוונין אלו. וענין אתדעכות' הוא לפי שהן מסטרא דשמאלא דל"ל קיומא תדיר כמ"ש בא"ז בסוד עלמין קדמאין דמיתו בדף רצ"ב ע"ב עד לא אברי עלמא לא הוו משגיחין אנפין באנפין ובג"כ עלמין קדמאין אתחרבו ועלמין קדמאין בלא תקונא אתעבידו וההוא דלא הוי בתקונא אקרי זיקין ניצוצין כהאי אומנא מרצפא כד אכתש במאנא דפרזלא אפיק זיקין לכל עיבר ואינון זיקין דנפקין נפקין ולהטין ונהירין ודעכין לאלתר ואלין אקרון עלמין קדמאין ובג"כ אתחרבו ולא אתקיימו עד כו' וע"ד הא תנינן במתניתא דילן דניצוצא אפיק זיקין בזיקין לתלת מאה ועשרין עיבר ואינון זיקין עלמין קדמאין אקרון ומיתו לאלתר לבתר נפיק אומנא לאומנתי' ואתתקן בדכר ונוק' והני זיקין אתדעכו ומיתו מבוצינא דקרדינותא נפיק ניצוצא פטישא תקיפא דבטש ואפיק זיקין עלמין קדמאין ומתדכי באוירא דכיא כו'.

וכל הענין דשם הוא ג"כ כאן שמקודם עד שלא נתחברו הני שני רוחין נפקי ניצוצין מסטרא דשמאלא זיקין ומיתו שהן בסט' דנוקבא לבד כמו העלמין קדמאין דנפקו בסט' דנוקבא כמ"ש בא"ר ואח"כ שנתקן בדכר ונוקבא שהן ב' רוחין ונפיק ניצוצא תקיפא דבטש ואפיק כו'. כן כאן מתקיפו דאתכללותם נפיק ההוא ניצוצא מלהטא ובטש כו' ומתחדשין כו'.

וז"ס שמחדש בכל יום תמיד מ"ב כי אלו ב' ניצוצין הן דו"נ שמים וארץ ז' מלכין מדכורא מיתו ונוקבא אתבטלת עד דניצוצא מחדש אותם וכמ"ש בפ' תרומה בדכר ונוק' דאתבריא ביום שני שענינים ג"כ כמו כאן שהן בב' ימים הראשונים שהיו בלתי תיקון עד יום הג' וכמ"ש ד' קמ"ד דתנינן מאן דחזי ענבין בחלמי' אי חוורין אינון טבין אוכמן בזמנין טבין כו' אכלי לאינון אוכמין מובטח לו שהוא בן העוה"ב אלא תנינן אילנא דאכל אדה"ר ענבין הוו דכתיב ענבימו ענבי ראש ואלין ענבין אוכמין בגין דאית ענבין אוכמין ואית ענבין חוורין חוורין טבין דהא מסטרא דחיין אינון אוכמין צריכי רחמי דהא מסטרא דמותא אינון בזמני' טבין מ"ט בגין דבזמנא דחוורא שלטן כלא אתבסם דהא בההוא זמנא כלא אצטריך לתקונא וכלא תקונא חדא אוכמא וחוורא ובזמנא כו' אי נחש גרם מותא לאדם לתתא לעילא אמאי כו' ת"ח והכי אוליפנא כל מה דעביד קב"ה עילא ותתא ברזא דדכר ונוקבא איהו וכמה דרגין אינון לעילא דשניין אלין מאלין מדרגא עד דרגא רזא דאדם ואינון דרגין דאינון זינא חדא עביד לון קב"ה דיוקנא דחד גופא עד דסלקין ברזא דאדם ותנינן ביומא תניינא לעובדא דבראשית דאתברי בי' גיהנם אתעביד חד גופא רזא דאדם ואינון שייפין ממנן דמקרבן לאשא ומתין ומתהדרין כמלקדמין ודא בגין

דאינון אתקריבו לגבי האי חוויא ואיהו אדם דאתפת' גו משכנא כו' ובכל אתר אדם דכר ונוקבא איהו כו' ונוקבא דההוא אדם כדקאמר מיתת ודכורא מית וסלקין כמלקדמין כו'.

והן שבהיכל השני כמש"ל תחות היכלא תניינא נפקי חיילין כו' ואתוקדן כו'. וכן כאן הוא דו"נ והן שמים וארץ שביום הראשון ואח"כ והארץ היתה תוהו כו' שמתין דכורא מית שהוא מלכין קדמאין ונוקבא אתבטלת והן ב' ניצוצין הנ"ל ואח"כ אתתקן בדכר ונוקבא אלו ב' הרוחין ויאמר אלקים יהי אור כו' שהן דכר ונוקבא כמ"ש בס"ד ונפיק ההיא ניצוצא ומתחדשין ואתבסמו.

וזהו המחדש בכל יום תמיד מ"ב שכל הנאמר בפ' בראשית הקב"ה מחדש בכל יום תמיד. ועיין בפ"פ דף רס"ח ומהנהו נפקן כל אינון זיקין נציצין דמתדעכי לאלתר להטי ומתדעכי.

ושם ענבים שסחטה חוה כמ"ש שם היכלא שביעאה כו' ע"ש וכ"ז יוצאין בהיכל הב' ששם יין טוב בסטרא דקדושה ויין אחר כמ"ש שם דף רמ"ו ע"ב והאי אקרי כו' כמה דתנינן אית יין ואית יין כו' יין לטב דכתיב ויין ישמח לבב אנוש כו'. והוא אותו האנוש כחציר ימיו שהוא בזה ההיכל מצמיח חציר לבהמה ושם היין טוב דמנטרא ולכן החיים שם כמ"ש שם.

ובסט"א נגדו כוס התרעלה ג' טפין דמותא נחש והן סוד הענבים ענבי ראש אשכלות מרורות טפין דמרה חמת תנינים יינם וראש פתנים. ובזמנין טבין הוא כד אתחבר ב' רוחין דו"נ וכאן הוא חטא דאה"ר בעה"ד כנ"ל בסוד להט החרב כו'.

וז"ס מ"ש בס"ד ואתחבר כלא בתריסר שעתא. הוא בשנים עשר שעות של הנוקבא שהיא אתבטלא והוא בשנים עשר שעות הלילה.

ויאמר אלקים יהי אור כו' בבקר מתחדשין בסוד חדשים לבקרים (באו) כידוע. ולכן אומרין בשחרית בברכות יוצר אור המחדש בטובו כו' כאמור לעושה אורים כו' וכמש"ל במדורין בדף מ"ם וכד אתא צפרא כלהו מתחדשין כו' [ובפ"פ מהכא נפקו אינון נהורין דאקרון להט החרב כו'.

עמש"ש]: רוחא דא אתכליל ברוחא אחרא כדקאמרן. ר"ל רוח מלהטא ברוח זהר: ואתחזון תרין כו'.

ר"ל לאכמו בהיכלות קדמאין שבהן שני רוחין נכללין ואין נראין רק אחד כמו לבנה בספיר אבל כאן נכללין בא' ונראין שנים והן שני שדים כמש"ו: כד אתפשט רוחא ברוחא כו' מכלהו תתאי דא הוא רזא דכתיב כו'. ר"ל שני שדיך הן הב' נהורין דנפקין מחיותא קדמאה כמ"ש בפ"פ.

כשני עפרים הן ב' רוחין האלו שהן תאומים וזהו תאומי צבי' כנ"ל ואמר הרועים בשושנים שהן רועים ומפרנסין להיכל זכות כמש"ש אלין אקרי שדי ואל דלתא מתחברין כו' והאי אל נטיל מאתר דא כו' ושם הן סוגה בשושנים ובהן זן את העולם כנ"ל דשמאלא נטיל מימינא וזן את העולם והשושנים כלילן בחו"ג כנ"ל לכן הן מקבלין

מאלו ב' רוחין וזהו הרועים בשושנים בשושנים רועה את העולם: וכד תרין רוחין כו' היכל אהבה.

שמקודם נקרא היכל ברקא: היכלא דא קאים תדיר בקיומא. שכל סטרא דימינא קאים תדיר בקיומא כמש"ל וכן עבודה שהיא מאהבה קאים בקיומא שהוא בטוח שהתאוה לא תנצחנו כי החשוק מאהבת חשוקתו אינו פונה לדבר אחר ואינו מניח חשוקתו בכל הון דעלמא וכמ"ש למטה הכא כתיב אם יתן איש את כל הון כו': אתגניז ברזא דרזין כו'.

שכאן הוא סוד הייחוד שמע ישראל שכאן מתדבק בקב"ה וכאן רזא דרמ"ח שייפין דק"ש לפי שכאן הוא רזא דאדם כנ"ל: והכא כתיב שם אתן כו'. שכאן הייחוד ואהבה.

וכאן הוא סוד הכרם וז"ש נשכימה לכרמים כו' שם אתן את דודי לך: לבתר כד נהרין ר"ל שמתיישבין כחדא ויוצאין מהן נהורין: נפקי כמה כו' מנהון אקרונ דודאים כו'.

שהן בסוד האהבה וכמ"ש תני נא לי מדודאי בנך וכמ"ש בפ' ויצא דף קנ"ו ע"ב ובסתרי תורה ותאמר רחל אל לאה כו' ע"ש וכן שם ע"א. וכאן הן השני הכרובים כנ"ל שהן שני השדים דנפקין מזהר וע"ש ע"א בסתרי תורה וילך ראובן כו' וז"ש הדודאים נתנו כו' דודי צפנתי לך כאן הוא נק' דודי כנ"ל: מנהון גפנים כו'.

כנ"ל נשכימה לכרמים נראה אם פרחה הגפן הנצו הרמונים שם אתן כו' והן אלו שיוצאים כד אתחברון ונהרין שני רוחין כחדא ואתכלילן מכלהו תתאין שאז נקרא היכל אהבה כנ"ל וזהו נראה אם כו' שם אתן כו' [ובפ"פ בהיכלא דא אית תרין ממנן כו'. עמש"ש]: הכא כתיב כו'.

כנ"ל: הכא השתחוואה כו'. ר"ל שכאן הוא מקום הידים ולכן כאן פרישו דידין ור"ל כאן נגמר השתחוואה פישוט ידים ורגלים בקו ימין נצח וחסד: היכלא שתיתאה כו' חוט השני כו'.

דכאן סוד הפה כמ"ש בח"ב קכ"ג ע"א מאי פומא אלא דעת גניז בפומא דמלכא דאקרי תפארת פשיטותא דכל גוונין אתאחדן בי' כו' כדין אקרי פה ה' וכאן כל גוונין אתאחדן ברזא דד' חיות וכאן סוד השני ובהיכל אהבה סוד הארגמן כנ"ל ע"א היכלא דא כו' כעין ארגוונא נהורא דא כליל כל גוונין דנהרין כו' ובהיכל זכות סוד השש בסוד איש לבוש בדים ובהיכל עצם השמים תכלת כמש"ש וז"ש בח"ב דף קל"ט ע"א וארגמן דא כנופיא דכלילא כל גוונין כחדא ותולעת שני כתיב שנים דכתיב כי כל ביתה לבוש שנים אלא האי איהו גוון דאקרי שני דנטיל כל גוונין בי' וכלא איהו חד שני ושנים שנים כד כלהו כלילן בי' כחדא שני דנפיק מכרסייא עלאה דשלטא על תכלת מסט' דימינא ודא איהו אפטרופסא דישראל דכתיב בי' מיכאל שרכם תולעת דחילי' בפומי' כתולעת דמתבר כלא ועקר כלא והכל כ דכאן נטיל כל גוונין וכאן פומא וכאן הוא מיכאל דכליל כל הד' חיות ולכן אע"ג שהוא ימינא מ"מ הוא שני בכל גוונין.

ואמר שם שש הוא שמאלא ואמר שם ושש בוצא איהו כו' ודא איהו דכתיב וגויתו כתרשיש. וז"ש בפ' שלח לך דף קס"ג ע"ב ואפיק מני' גוון תכלת ואיהי נטלת גוון דא ותקינת לי' ואתחפיא לבר בהאי גוון לאו דהאי גוון לבושא דילה דהא שש וארגמן לבושה אבל חופאה דלבר האי גוון הוא כו' ור"ל דלבוש הוא בגוף לבד והוא באלו ב' היכלות

זכות ואהבה שהן כל הגוף כנ"ל אבל תכלת הוא לבר מגופא ברגלין ושם הוא חופאה לתפייה את הרגלין ואין נקרא לבוש' כידוע ולכן לא אמר ג"כ שנים כי בראש אין לבוש כידוע רק ביתה לבוש שנים בסוד ותתן טרף לביתה כו'.

והן י"ב נהורין עלאין דכאן דכלילין במיכאל כנ"ל וכן כל נשמתין דנפקין מההוא מוצא פי ה' כמש"ל שהן בני היכלא דמלכא. ובסט"א נגד ההיכל הזה שם צלמות כמש"ל רס"ו ע"ב ושם תשלג בצלמון דין הרשעים בשלג כמ"ש רס"ז ע"א.

והוא היפוך משני בסוד אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו והוא בסוד דיקנא דע"ק חוורא כתלגא כמ"ש באד"ר ד' ק"ל ע"ב דיקנא כו' חוורא כתלגא כו' והוא מ"ש ולבושי' כתלג חוור והוא בסוד הפה דע"ק כמ"ש ד' קל"ד חקונא דתריסר כו' דתאנא מהאי פומא קדישא עלאה ק"ק נשבא רוחא מאי רוחא דאיתרק ביה דמתלבש בי' ז"א ומהאי רוחא מתלבשין כל אינון דלתתא כו' ודא הוא תקונא עלאה דתריסר דמכאן אשתלשלו י"ב תחומין לעילא וי"ב תחומין לתתא וי"ב תחומין לי"ב שבטי אבהתא הה"ד אשר נשבעת לאבותינו וכן לתתא כאן הן י"ב תחומין י"ב בקר י"ב הנ"ל שכולן לבוש שנים ולתתא הוא תיקון הי"ב וחטאה.

וזהו אם יהיו חטאיכם כו' אם יאדימו כתולע כצמר. ילבינו הוא שערות דרישא ועמר נקי שהן ב' תיקונין דע"ק שהן שורשי הדינים והקליפות דיקנא שורשי הקליפות ושער רישא שורשי הדינין שהן עמר נקי ותלג חוור כידוע וידוע שאין הדינין והסט"א מתמתקין אלא בשרשם והסיגין מתפשטין למטה בסוד בהרת ושאת שהן שלג וצמר לבן ותולע הוא בז"א בפומא בסוד תולע ותולעת וז"ש לא תירא לביתה משלג ר"ל כל בני היכלא דמלכא משלג בסט"א נגד היכל זה כנ"ל כי כל ביתה לבוש שנים וכאן הוא סוד ביתה שכאן הוא משכנא כמ"ש לקמן בסוד יתדות המשכן וכמ"ש בפ"פ דף רל"ח ע"א ויביאו את המשכן אל משה כתיב כו' ויביאו את המשכן אלין ארבע חיוון כד סלקין כדקאמרן ויביאו את המשכן אלין כל שייפי גופא כו' לאתאחדא דכר ונוק' כחזא כו' רזא דכל אינון דקשרי יחודא כו' עד דאתיין לה לגבי' משה כו' מאתר דמשה שריא בי' כו' אל משה דאיהו מארי דביתא לאחזאה תקונא דביתא כו' וע"ד ויביאו את המשכן כו'.

והוא הכל בהיכל זה שכאן אתדבקותא במשה וכאן מתקנין דו"נ בכל שייפין וכל אינון דקשרין ויחדין יחודא הן ביתה שלהן ותתן טרף לביתה טרף ממרחק ממרחק תביא לחמה כידוע: רזא דכתיב כחוט כו'. שכאן הוא סוד החוט ברזא דכתיב את תקות חוט השני תקשרי בחלון וכמ"ש שהיא בקשה סימנא דמשה אות אמת וא"ו בעלמא דדכורא שהוא נגד היכל זה כמ"ש למטה האי הוא היכלא דמשה כו' והן אמרו שמשא אתכנש וסיהרא שלטא שהוא עלמא דנוק' והוא היכל הזה שבפומא הוא גנוז בוצינאקו המדה כנ"ל וזהו תקות כו': האי היכלא אקרי היכל הרצון כו'.

שכאן מתגלה רצון העליון טורנא בסימא יאה דאיגניז גו בוצינא ובוצינא גניז בפומא למכסיא פתחא כמ"ש בס"ד פ"ב ובפ' משפטים כנ"ל ומתגליא בדיקנא חסד עלאה כמ"ש בא"ז ושם שורש הפה כנ"ל וברוחא דפומא אתרחיצו בי' לאתלבשא אבהתא שלכן בהיכל וא"ו של ג"ע קיימין בי' האבות ותריסר שבטין כו' שהן י"ב נהורין כנ"ל וזש"ש וכמה דאית היכלא לתתא בגנתא דעדן ה"נ לעילא אית היכלין מתקנין דאינון רזא

דמהימנותא שהן זה נגד זה וכמדרגתו בקשורא דהיכלין דמהימנותא כן מדרגתו בהיכלין דג"ע: לאתדבקה בי' בנשיקה בדהימותא כו'.

שכאן הוא סוד הנשיקה ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודיך מיין הוא וחכך כייך הטוב הולך לדודי למישרים בבוצינא דקרדוניתא והן ה' מוצאות הפה בסוד מנצפ"ך שהן י"ב קשרים עם ששים גבורים דכ"ב אתוון הן ע"ב שהן א"ב ותשר"ק וכ"ח דנקודי שהן תחת הארגמ"ן שבעין דודין דסחרין לכרסיא והכל בסוד הבוצינא ואח"כ בסוד הרעותא דאתכליל בבוצינא והוא הרצון לריח שמניך טובים בסוד השמן כידוע בסוד שמן ויין שמן בסוד הרצון ע"כ עלמות אהבוך שהן היכלין תתאין שכאן כל רוחין תתאין דהיכלין תתאין (רהיטין) אבתרי' לאתדבקה בנשיקו ברחימותא וזהו אהבוך וכן בנשיקה מגודל אהבה כל הרוחין שבכל אברים נמשכין אחרי רוח הפה בדביקותא אחריו וכן ביוסף הצדיק רק ששם בגופא וכאן ברוחא כמ"ש בפ"פ וז"ש האי רוחא אתכליל בשית.

שכולל כל השית היכלין ברוחא כנ"ל: אתכליל בשית דלתתא בהדי'. ר"ל שכולל ה' היכלות שלמטה ממנו שהן עמו שית.

וקיימא בשית עלאין. ר"ל ו"ק דזכורא שהן שית עלאין וכאן התדבקות בשית עלאין כמ"ש למטה כדין שמים אתחבר ברוחא דא כו' כדין כל אינון היכלין וכל אינון רוחין דאתכלילו בהאי כל חד וחד מאינון רוחין והיכלין דאינון בכללא דשמים כו': ובג"כ האי רוחא אפיק תריסר נהורין כלילן כלהו מתתא ומלעילא.

ר"ל כלולין מוא"ו דזכורא ומוא"ו דנוק' והן י"ב דדעת ה"ח וכלילותן ביסוד (ודעת) וה"ג וכללותם כידוע שהן בו"ק דזכורא ובו"ק דנוק' ודעת גניז בפומא והן י"ב דמנצפ"ך וי"ב תחומין דפומא י"ב שבטין וכן הן בדכורא שכ"ז הוא ג"כ בדכורא שהן י"ב צרופי הוי"ה בי"ב גבולי אלכסון של ת"ת שכולולין ביעקב ומשה שכולולין כל הי"ב שבטין ולכן הן ח"י ברכות ג"ר בחג"ת כמ"ש בפ"פ ואחר ברכת כללות הת"ת י"ב ברכות של י"ב גבולין ואח"כ ג"א בנה"י כמ"ש: הני תריסר נהורין כו' דלתתא.

ר"ל ששמחתם לסלקא לעילא בדכורא כמ"ש משכני אחריך נרוצה אני ונערותי הביאני המלך חזריו הן חזרין דדעת מליא להון כמ"ש ובדעת חזרים ימלאו והוא דעת גניז בפומא כנ"ל נגילה ונשמחה בך כו' וז"ש אינון חזון כו'. נזכירה דודיך מיין מישרים אהבוך כנ"ל כייך הטוב הולך לדודי למישרים בדעת בסוד אתה כוננת מישרים אתה א"ת כ"ב אתוון ה' ה' אותיות מנצפ"ך והן יין הטוב בדעת וכלם כאן ברחימותא ושלכן אהבוך.

ומישרים הוא התפשטות הדעת בכל חזרין ואכסדראין דגופא שחוזרין ונכללין בשרשם כאן שזהו כל תיאובתא ולהכלל ברוחא דזכורא שהן ד' אותיות אהבה כמ"ש בפ' תרומה דף קמ"ו ע"ב ונשיקה בפומא דאיהו מבוועא דרוחא ומפקנו דילי' וכד נשקין דא בדא מתדבקין רוחין אלין באלין והוון חזון וכדין איהו רחימו חזון ובספרא דרב המנונא סבא כו' ע"ש כל המאמר.

והן ה"ח וה"ג וכללותן בדעת שהן י"ב וההוא רוחא דכליל שהן י"ג והן אותיות א'ה'ב'ה' כמ"ש שהן ד' רוחין לבד בסוד ד' אותיות ארגמן אע"ג שהם ה' שא' נכלל בהם כידוע וכן באהבה ד' אותיות ונכלל הרוחא בגי' של אהבה א'ב' שרשם ה'ה' ה"ח וה"ג וכלם

אחד בסוד אחד דק"ש שהוא י"ג והוא אחד וכן הוא סוד וא"ו כידוע שהוא ו' שכולל ו' במילוי וא' באמצע האי רוחא דכליל ב' הווי"ן והוא באמצע כידוע וכלהו אסתכין לאמצעיתא כנ"ל בי"ב סמכין כו' ע"ש: היכלא דא דאיהו רצון כו' הוא דאפיק רצון מה' בחביבותא.

שכאן הוא סוד מה' אשה משכלת אשת חיל עטרת בעלה עטרת תפארת כמו שכלל הדכורא הוא ת"ת כן כלל הנוק' הוא כאן וכאן מתקשרין כל השית היכלין וכן בסט"א נגד היכל זה אמר בפ"פ ד' רס"ו ורס"ז [היכלא שתיאאה כו' כמה דאית בסטרא דקדושה ברזא דמהימנותא ד' סטרין דמתקשרין דא בדא] ר"ל הד' חיות כמ"ש למטה [ה"נ לתתא הכא וכד אלין מתקשרן ומתחברן דא עם דא בהיכלא דא כדין איהו בית חבר כד"א מאשת מדנים ובית חבר] וז"ש למעלה שבסט' דקדושה נקרא היכל זה בית ה'.

וז"ש מימי לא כו' אלא לאשתי ביתי א"ת לבת אלא לבית כו'. [על האי היכלא כתיב ונעטרות נשיקות שונא] שבקדושה נשיקין דרחימותא [ועל האי היכלא כתיב כי נפת תטפנה שפתי זרה כו' וכדין אתקריבו רגלוי להאי היכלא דאיהו כללא דכלהו תתאין כדין והנה אשה לקראתו שית זונה כו'] וכן כאן אשת חיל.

וז"ש האי איהו דאפיק רצון מה'. כמ"ש מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה' שעלי' נאמר אשת חיל מי ימצא ועל אלו היכלין שנים דקדושה ודסט"א עליהן כל ספר משלי אשה טובה ואשה רעה וכמ"ש כמה טובה אשה וכמה רעה אשה רעה כמה טובה אשה טובה דכתיב מצא אשה מצא טוב אי בגוה כו' אי בתורה משתעי קרא כמה טובה אשה טובה שהתורה נמשלה בה והוא תורה שבע"פ שהיא בסוד אשה כידוע והו' בהיכל זה כמש"ש בפ"פ [רנ"ז:] נגה וזהר ואינון תרין ירכין לתתא לסמכא לאינון היכלין דלעילא דאקרון תורה שבע"פ כמה דאית סמכין לאורייתא דאיהו תורה שבכתב כך אית סמכין קיימין לאורייתא דאיהי תורה שבע"פ והוא היכל זה נגד ת"ת דדכורא תורה שבכתב כמה (רעה) אשה רעה דכתיב ומוצא אני מר ממות את האשה אי בגוה כו' אי בגיהנם כו' ששם הוא הגיהנם תשלג בצלמון והוא כללא דכל היכלין דגיהנם כנ"ל וע"ז אמרו שם מצא או מוצא כו' וז"ש מצא אשה מצא טוב ששם אתדבקותא דטוב בכ"י כמ"ש בפ' בהר (ק"י:) ע"פ ועשה טוב וכאן מצא האי טוב כמ"ש משכיל על דבר ימצא טוב שכאן בדבר ה' שמים נעשו וברוח פיו כו' וז"ש בתז"ח דף ע"ט ע"ד וסמניך משכיל על דבר ימצא טוב על דבר דא אספקלריא דל"נ ימצא טוב דא אספקלריא דנהרא: בגו היכלא דא כו' נשיקי דרחימותא.

ר"ל זהו מיתת נשיקה שמתדבק בהני נשיקין דהיכל זה ומגו תיאובתא דנשיקין נפקא רוחא בהאי נשיקה כמו ישראל אצל הר סיני נפשי יצאה בדברו בסוד ישקני מנשיקות פיהו בהר סיני כידוע והוא כשמתגלה לנשמתא דבר שלא הורגל בו וכמעשה דג' חברים אבל משה הורגל לכן אמרו קרב אתה ושמע שהיה להם למעלה ממדרגתם לכן אמיסופים אנחנו לשמוע כו' ומתנו ובשעת מיתה אז תוסף רוחם ולכן יגועון בזה הנשיקה ולכן גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחיייהם שזוכין מה שלא זכו בחייהן וכאן הוא היכלא דמשה כמ"ש למטה לכן מת בנשיקה ומת במנחה דשבת שאז מתגלה רצון כמ"ש באד"ר דף קכ"ט ובאדר"ז דף רפ"ח ובפ' יתרו דף פ"ח ופ"ט ת"ח בכל שית' יומי דשבתא כו'

אבל ביומא דשבתא כד מטא עדן דצלותא דמנחה רעוא דרעוין אשתכח כו' ובהאי רצון אסתלק משה נביאה מהימנא קדישא מעלמא כו' ע"ש: האי הוא היכלא דמשה.

שכאן הוא סוד הת"ת דרגא דמשה וכאן פא"פ אדבר בסוד הפה כנ"ל ומתחברן פא"פ דזו"נ ומדבר בו ואמר בפ' פקודי באלין פתחין אתמנא חד רוחא כו' ואתפקד בכל אינון רזין עלאין דפומא לפומא ממללין דנשיקין דא לדא כו' בכל ביתי נאמן הוא שכאן הוא סוד הבית דכליל כל רזא דמהימנותא כנ"ל וזהו נאמן הוא ולכן נקרא רועה נאמן רע"מ.

וז"ש רוחא דא כו' רחימו לכל סטריין. בכל ביתי כו' והחילוק שבין היכל זה להיכל אהבה דשם הוא ג"כ היכלא דרחימו כנ"ל שכאן הוא רחימותא שאין לו רצון אחר רק לתשוקתו בסוד אני לדודי ועלי תשוקתו ואין לו אלא רצון אחד פשוט ולכן הוא רזא דייחודא רזא דנשיקין שאין לו אז רצון אחר: אינון תריסר נהורין סלקין כו' רחימי דאהבה.

ר"ל מנציצו של הי"ב נהורין יוצאין הד' חיות והן ד' חיות שביחזקאל: אלין אקרון חיות גדולות כו' עם גדולות. ר"ל שאלו הד' מתפרשין ליי"ב והשמנה הנותרים נקראין חיות קטנות ונכללין באלו הד' כמש"ו: דכתיב חיות קטנות עם גדולות.

ר"ל בחבורא חדא ור"ל דכתיב זה הים גדול ורחב ידיים בסוד זה משה האיש האיש משה גדול מאד רב ויקירא כו' וכאן הוא סוד הים בסוד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן שנהר דנגיד ונפיק בהיכלא שביעא' ק"ק ושם הוא בסוד עדן כידוע ויוצא משם להשקות את הגן בהיכל הזה כמ"ש למטה שהוא גנת אגוז והוא הג"ע כמ"ש בספר הבהיר ונעשה שם ים כמ"ש כל הנחלים הולכים אל הים שהן שית נחלין עלאין שהולכין אל הים וכאן כל חד נטיל היכלי' כמ"ש לקמן דף מ"ה ע"א ושם אל מקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת וזהו את הגן ומשם יפרד שכאן מתחיל עולם הפירוד כידוע וכמ"ש לעיל דף כ"ג כד מטא לעלמא דפרודא ובהיכל השביעי עדיין היכלא דיחודא כידוע והיה לארבעה ראשים הן הד' חיות כמ"ש בפ"פ דף רנ"ו ע"ב אלין אינון ארבע רישי נהרין דכתיב ומשם כו' ורחב ידיים שהוא מרחב י"ה במרחבי הגוף בין הידים כידוע ושם ענני י"ה בסוד בעת רצון עניתך שם רמש ואין מספר כמ"ש לעיל דף מ' ע"ב מדורא שתיתאה כו' ובי' ארביין ונחלין ונהרין דמתפלגין מן ימא וכמה נונין אינון דמרחשין לד' סטרי עלמא ועילא מנהון סרכין ממנן כו' וכד נטלי ארבי לסטר מזרח (ממנא) דקיימא לההוא סטרא הוא מיכאל כו' והן החיות גדולות כנ"ל וז"ס שם אניות יהלכון כו' רמש ואין מספר הן ממנן ומשריין תתאין שהן תחת הי"ב חיות עם משריין דלהון שהן כמספר ב"י וכמ"ש בפ' בהעלותך דף קנ"ד [כמראה החיות דאינון ארבע זווין דגלין פרישן ארי' נשר שור אדם דכליל כלהו ד' מלאכין דשלטין וכלילן כלא דגלא קדמאה משריין מזיינא ארי' מיכאל רשים בפרישא דגלא פרישא לימינא מזרח כו'] והוא דגל מחנה יהודה כמ"ש שם במספרם והוא בסוד גור ארי' יהודה ואמר שם [אושיט ידא שמאלא כל מאריהון דדינין לתתא כו' כד"א ידך בעורף אויביך] ר"ל דיד הוא שמאל כמ"ש ידך זו שמאל כו' [רישא חדא דילי' שבעין וארבע אלף ושית מאה] הוא מספר שבט יהודה שדור המדבר כלם נשמתם היו מכוונין למעלה ואשלמו שלימותא דלעילא בד' דגלים ד' חיות גדולות בי"ב שבטין י"ב חיות קטנות עם גדולו' תלת לכל סטר כמ"ש למטה ומספרם כ"א כמנין המשריין של החי' שלו וכן בכלם ע"ש ואמר שם [בר כל אינון ממנן דלתתא תחות אלין

שלטונין אלין על אלין ודרגין תתאין עם עלאין דל"ל חושבנא] וזהו אין מספר וע"ש כל המאמר: אלין אחידן דא בדא.

כמ"ש חוברות אשה אל אחותה וכאן סוד אשה כנ"ל: לד' סטריין. כמ"ש בפני ארי' אל הימין לארבעתם כו' וכידוע: כאגוזא דמתחברא כו'.

ר"ל המוח שבפנים שהוא לד' סטריין קשורין זה בזה שד' קליפין דאגוזא הן ענן גדול ורוח סערה ואש מתלקחת ונגה סביב כמ"ש בתיקונים שהן תוהו ובוהו וחשך ותהום ורוח אלקים מרחפת על פני המים הוא רוחא דא שעל פני המים הים הנ"ל ומתוכה ד' חיות מוח דאגוזא כמ"ש בז"ח ד' ל"ב מתוכה דמות ד' חיות וזה מראיהן ומתוכה האי איהו רזא פנימאה במוחא קיימא גו רזין עלאין בדיוקנא עלאה מגו כל אינון קליפין דסחרא למוחא כו' וכ"כ בתיקונים שהוא מוחא דאגוזא: ובג"כ אקרי היכלא דא גנת אגוז.

והוא בפומא כמ"ש בס"א ה' ע"ב [אתחפייא תחותי' חד אגוזא דחפייא טמירא דטמירון] והוא הפה כמ"ש באד"ר ד' קל"ד ודא הוא טמירותא דכלא דלא אתדבק לא לעילא ולא לתתא והוא סתים בסתימא דסתימין כו' [ההוא אגוזא קיימא בשית סמכין וסמכין לה בשית סטריין כו'] והוא וא"ו של חו"ל במשחתא דבוצינא [אינון שית סטריין גניזין בגו ההוא אגוזא] והן שית היכלין דכלילין בהיכלא דא כנ"ל [מגו סתרא דאת דא נפקא רתיכא חד קדישא כו'] והוא ד' של היו"ד ששית סטריין הוא וא"ו של יו"ד והוא רתיכא הוא ד' כמש"ש דף ו' ע"ג דלית רתיכא אלא בארבע שהן ד' חיות שבמרכבה שזהו רתיכא וכמ"ש ותצא מרכבה ממצרים בשש מאות כסף וסוס בחמשים ומאה כו' שזהו המרכבה בד' חיות והוא סוד ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וא"ו של יו"ד ומשם יפרד והיה לארבע ראשים ד' של יו"ד וכמ"ש בא"ז ד' ר"צ ע"ב באגדתא דרב ייבא סבא תנינן אמאי ו"ד כלילין ביו"ד אלא נטיעה דגנתא ודאי אקרי וא"ו אית גנתא אחרא דאיהו ד' ומהאי וא"ו אשתקי' ד' דאיהו ארבעה והיינו רזא דכתיב ונהר יוצא מעדן כו' להשקות את הגן דא הוא ו' ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים דא הוא ד' וכלא כליל ביו"ד וז"ש בס"א שם שהן רתיכין דאת יו"ד ע"ש.

והכל בהיכל הזה גנת אגוז גנתא דצורא דחיי: מאי אל גנת אגוז כו' לאתדבקא דכורא בנוקב'. ר"ל דאין ר"ל לגנת אגוז יורד דירידו דילי' הוא בהיכל השביעי ק"ק בעדן אלא בשביל הרחימו של היכל הרצון שהן מ"נ דצדיקים ברחימו ונשיקין דכאן יורד וכן השעשוע דקב"ה עם הצדיקים בג"ע שיורד לעדן ברחימו דצדיקים שבגן כמ"ש בפ' ויקהל והרבה מקומות וכל המ"נ הוא כאן סוד המים דכאן דמעלה רוחא בסוד ורוח אלקים מרחפת ע"פ המים והן בתולות אחרי' רעותי' מובאות לך כמ"ש בפ' פקודי ד' רל"ח ע"א דהוא רוח החי' בטש בכולהו ובהוא רוח מסתלקי כלהו דכתיב ובהנשא החיות מעל הארץ כו' סליק לאלין ארבע דתחות האי חי' ואינון סלקי לה לעילא עד דמתיין לה לגבי' זהרא עלאה כו' ובפ' ויקהל דף קצ"ז ע"ב ויקהל משה דא רזא דשמים את כל עדת ב"י אלין אינון תריסר משריין עלאין קדישין כו' כל נדיב לב אלין אינון ארבע משריין עלאין דבכללא דלהון כלילן כל אינון שאר משריין כו' ואינון תריסר בכללא חדא זהב וכסף כו' אלין אינון תריסר משריין עלאין דכלילן כלהו כחדא בכללא

דארבע דאקרון חיות הקודש כמה דאתמר וכלהו אלין סלקין לכרסייא קדישא לאעל' לה לעילא לאתחברא בבעלה בגין למהוי כלא חד כו' ואתחבר' אתתא בבעלה כו': אלין ארבע מתפרשין כו' לכל סטר.

כמ"ש בפ' בהעלותך ובפ"פ דכ"א מתחברן עמו שנים ברזא דד' דגלים ג' שבטים לכל דגל י"ב שבטין ג' לכל צד וכ"ה בכל דרגין עד אין תכלית כלהו מתפרשין לתלת תלת כמ"ש בפ"פ דף רכ"ח ע"א כל סדרא וסדרא לאו איהו אלא בתלת תלת סדרין אינון דמתפרשין לכל סטר לד' סטרי עלמא וכל סדרא וסדרא דאיהו לכל סטר תלת סדרין אינון ואוקימנא כו' ע"ש וכן אתוון דא"ד"נ"י במילואם.

והן ג' הויות הידועים ד"פ ג' וכמ"ש בתז"ח דף ע"ח ע"ג ע"ש: כל אינון כו' דאתעבידו חד. ר"ל כל היכלין ורוחין ונהורין שבהיכלות תתאין כלהו כלילן באלו וסלקין כלא הכא עד דאתעבידו כלהו חד כאן ונכלילין ברוח של זה ההיכל: וכדין האי רוחא כו' לאתחבר' בהדי'.

ר"ל רוח זה שכולל כולם כנ"ל אז כאשר נכלל מכולם שהם מ"ג לו אז מזומן להתחבר עם ת"ת דדכורא שכולל ג"כ ו"ק כידוע וכמ"ש לקמן: כיון דאתקשרו כו' בחבורא חדא. עכשיו הולך ומפרש בפרטות מ"ש למעלה כל אינון תתאי כו' וכדין האי רוחא דכליל כו' ואמר כיון דאתקשרו כל היכלות בו אז תשוקתו להתחברא בשמים ואז אמר ישקני כו' נגילה ונשמחה בך עלמות אהבוך כל היכלין דלתתא ואז הן שלימו בחיבור' חדא.

ר"ל כל היכלות בעצמן בסוד שמו אחד בשכמל"ו ו"ק דנוק' ביחודא חדא. וז"ש כיון דהאי רוחא אתחבר בהדייהו כו' (מה ע"א) רחימו דא בדא.

ר"ל שמעיקרא אמר כל אינון תתאי כו' והן ד' דרגין תחלה להכלל כל הרוחין ברוח זה ואח"כ להתאחדא עמי' ואח"כ לסלקא רוחא דא דכליל כל רוחין לשמים ואח"כ להתחבר בשמים וז"ש כיון דאתקשרו כלהו כו' זהו כללית הרוחין בו. וכדין בו' בחבורא חדא זהו (כלילת) כל הרוחין זה בזה וכלהו בזה הרוח וזהו סוד הייחוד של בשכמ"לו.

כיון דהאי רוחא כו' הוא לסלקא בשמים. כדין שמים אתחבר ברוחא דא כו' הוא התחברות בשמים בחבורא אחד שזה הוא ברזא דה' הוא האלקים ועד כאן הוא רזא ה' אחד ושמו אחד ברזא דיחודא: כדין כל אינון היכלין וכל אינון כו' כל חד וחד מאינון כו'.

ר"ל כמו שבהיכל הרצון נכללו כלם כל היכלין ורוחין דו"ק כן בת"ת שמים ג"כ נכללו כל הו"ק והוא בייחודא דשמע ישראל וכאשר מתייחדין היכל הזה עם שמים כ"א מו"ק אתחבר בהיכל השייך לו וכן רוח דכל א' דו"ק ברוח דהיכל השייך לו. ומפ"ו שמים דאיהו רוחא כו' אברהם דאיהו כו' יצחק כו' שאר נביאים שהן נו"ה כו' יוסף הצדיק עמודא דעלמא כו' צדיק יסוד עולם כו'.

ואמר לאתנשקא לאתחברא לאשתלמא כו' שהן ג' דרגין קשירו דא בדא בסוד הנישוק ואח"כ להתאחד' שיהיו שניהן אחד ואח"כ לאשלמא מה שחסר להן והן ג"ר כידוע וכמ"ש לקמן ע"ב כדין נשמתא עלאה דכלא אתי' מלעילא ונהיר לון והוון נהירין כלהו בוצינין כו' עד דההוא נהורא עלא' אתער וכלא עאיל כו' רעותא דלא אתפס כו' והן ג"ר

בסוד נשמה שכולל יח"נ שזהו אשלמות דלהון ועד שנעשו א' לא נחית עליהן ע"ק ולא שריא עליהן נשמה בכ"מ דלית דו"נ כו' וז"ש לאתנשקא דא בדא סוד התכללות רוחא ברוחא בסוד אהבה ד' רוחין ועדיין הן ד' רוחין ואח"כ לאתחברא דא בדא בייחוד א' גמור ה' הוא האלקים ואח"כ לאשתלמא דא בדא לאשלמא ג"ר והן בסוד ג' דרגין חב"ד חג"ת נה"י הקישור בנה"י ואפילו בנישוק הוא בג"ת דרוח שכל קישור הוא בנה"י בצדיק והחיבור הוא בחג"ת בסוד תרי פלגי דגופא ושם הוא החבור בתחלתן ד"ו פרצופין לאשתלמא בחב"ד כנ"ל: ורזא דא וישק יעקב לרחל כו'.

כמו שהאבות הן בחג"ת דדכורא כן האמהות שרה רבקה רחל בחג"ת ג' היכלות ד'ה'ו' אלו וכמו שיעקב סליק בב' דרגין יעקב וישראל ת"ת ודעת כן לו ב' נשים רחל נגד היכל זה ולאה היא אמו בדעת בק"ק בפרכת אשר שם וז"ש וישק יעקב לרחל שמים ברצון בנשיקה: אברהם דאיהו ימינא. בסוד ויעל הנגבה חסד לאברהם: נטיל כו' רוח דאקרי אהבה.

כמ"ש אברהם אוהבי: וסימניך הנה כו' ושפירו כו'. ששם השדים כנ"ל וכן כל נאה הוא בחסד טורנא יאה ובסימא: יצחק כו'.

בסוד ופחד יצחק כמ"ש לולי אלקי אברהם ופחד יצחק הי' לי ר"ל שכולל שניהן בסוד איש תם יושב אהלים ואמך אלקי אברהם שסוד אלקי בחסד כמ"ש בסבא. ואמר ולאשתלמא דא בדא.

שהוא סוד שלימו דינא בזכותא כמ"ש פ"פ דף רנ"ז ע"א כד נטיל יצחק היכלא דא כדין כלא לטב דינא בזכותא כו' בגין דלית שלימו דדינא אלא בזכותא דא בלא דא לאו איהו שלימו דינא בזכותא דא איהו שלימו דמהימנותא כו' בגין דכד קיימא דינא בזכותא כלא איהו בחבורא חדא ועילא ותתא בשלימו כו'.

וז"ש למהוי כלא חד כדקא יאות: שאר נביאים כו' וכלא לא נטלין אלא רוחין דהיכלין דכלילין בהיכל הרצון בסוד הנשיקה רוחא ברוחא. וז"ש תרין רוחין כו'.

וכן בכל היכל אמר רוחא כו' ולא הזכיר ההיכל אלא סימן מאיזה ההיכל נוטל הרוח: יוסף הצדיק כו' היכלא דספיר. שספיר הוא כולל כל ג' גוונים דקשת כמ"ש בפ' נח דף ע"א ע"ב גוון ירוק גוון סומק גוון חוור גוון ספיר דאתכליל מכל גוונים הה"ד כמראה הקשת כו' חיזו דגוונים דכלא ובג"כ את קשתי נתתי בענן מאי קשתי כמה דאתמר ביוסף דכתיב ותשב באיתן קשתו בגין דיוסף צדיק אקרי ובג"כ קשתו דא ברית דקשת דאתכליל בצדיק כו' ולכן נקרא היכלא דספי ואע"ג דכתיב ותחת רגליו בגין יקרא דמלכא והכי הוא ודאי.

ר"ל דכתיב ותחת רגליו שמשמע שהן תחת רגליו וכאן הוא אומר דאתחברן דא בדא והן בשוה הג' היכלין הראשונים עם רגליו רגלין ברגלין אמר בגין יקרא דמלכא שנעשה כר לבעלה וכמ"ש בז"ח דף נ"ב ע"א אע"ג דאנא בשחותא לגבך כו' ע"ש וכמ"ש ל: ולבחר עמודא דא נטיל כו'. ר"ל בהיכל ק"ק שהוא נקודת ציון שלה ויהא זיווג דו"נ והוא בסוד מלכא דשלמא דילי' ושם ברוחא מתמלא מעלמא עלאה ברזא דרזין כמ"ש למטה: עד הכא מתחברן דרגין כו' ה' הוא האלקים.

ה' דכורא האלקים נוק' והיא ה' של השם באצילות אלקים בהיכלותאלו בבריאה וכדין מתחברין יחד ה"א עם אלקים כמ"ש בפ' בראשית דף כ' ע"א בקדמיתא אחרשים איהי לעיל באתוון דשמא קדישא את רביעא' דילי' ולבתר אזעירת גרמה לאתקרי בשמא דאלקים ועכ"ד סלקא לכל סטרין לעיל באת ה"א בחבורא דאתוון דשמא קדישא כו' וזהו האלקים וכל ייחודא הוא ברזא דרזין נקודה הפנימית שמו דאתפשט בהיכלין בכל דרגא ודרגא והוא אלקים כבוד מלכותו דאתפשט בבריין וכ"ה בכל העולמות ברזא דאלקות נשמה הפנימית וכ"ה בנביאים בעת הנבואה איש האלקים חוץ במשה שהיתה זאת תמיד עמו מארי' דביתא כלת משה ואפילו באבות ויעל מעליו אלקים והן מרכבה לזאת המדרגה והוא שנקרא כסא הכבוד וזאת היחוד הוא ושמו: זכאה חולקי' כו'.

כי דו"נ הן עוה"ב ועוה"ז שעליהן נאמר בי"ה צור עולמים ביו"ד דכורא עוה"ב בה"א נוק' עוה"ז כידוע. ואמר הוא.

שיחודא הוא ע"י הנעלם ע"ק שבו מתלבש א"ם כמ"ש בתיקונים ולייחדא לון כחדא בייחודא דאיהו יחיד נעלם דמחבר לון ומייחד לון כחדא דעלת העלות לא נחית עלייהו אלא כד איהו עם בת זוגי' ואז נחית עלייהו וכמ"ל (בהיכל ז) כד מתחברן כלהו רוחי דא בדא ואשתלימו דא עם דא כדקא חזי כדין אתער רוחא עלאה נשמתא (כו' עיי"ש עד) עד דאתעביד כלא חד.

וע"ק נקרא הוא כמ"ש בס"ד בפ"ב הוא אקרי מאן דסתים ולא שכיח הוא מאן דלא אזדמן לעינא: הכא הכרע' כו' ונפילה דאפיין. שכאן כלולין כל הששה היכלות ועיקר של היכל זה הוא נפילה דאפיין שכאן הוא הראש והפנים כמ"ש לעיל וז"ס במשה ויפול על פניו בכל פעם בדרגא דילי': לאמשכא רעותא דרוחא עלאה נשמת' דכל נשמתין דאיהו תליא לעילא עד א"ם דמני' כו'.

שכל היחוד הוא בו"ק בין דנוק' שהוא (לחבר) שש היכלות אלו בין דדכורא ו"ק ששם מגיע הפגם ושם מגיע מעשה התחתונים וכל הייחוד הוא לחבר ששה היכלות אלו בו"ק של האצילות שנוק' דאצילות מתלבש בהיכל ק"ק ושם עלמא דילה וששה היכלות הן בו"ק דילה וכשו"ק של דכורא מתחברים בו"ק של נוק' בהיכלות אלו אז יורד נשמתא עלאה בינה שהיא נשמה ומזדווג עלמא עלאה בעלמא תתאה בינה בהיכלא שביעאה ובינה כולל ג"ר שהן ג' נשמתין נח"י ובהן מתלבש א"ס רדל"א שנקרא א"ס והוא חכמה דרדל"א שממנו מתפשט קוטרא עלאה דלא אתפס וכמו שכל ברכאין נפקין מחכמה משביל שלו כל השבילין כן מיסוד דחכמה דל"א יוצא הכל ממנו והוא נק' א"ס ששם אין אפילו בחי' כלי שבחי' כלי הוא מבינה בסוד האותיות ולכן מע"ק מתחיל בחי' כלי מיסוד דבינה דל"א משא"כ בחכמה דשם וכן אינו מתלבש בשום דבר וז"ש דמניה נפקי נהירו וברכאן כו': כדין כל גז"ד מתבטלין וכל רעותא אתעביד לעילא ותתא.

כמ"ש שנושאין פנים בעבורו למעלה כו' למטה כו' והוא בסוד ישא ה' פניו כו' וז"ש וכל אנפין נהירין כו' בסוד יאר ה' פניו כו' והוא בסוד ותגזר אמר כו' וכמ"ש בפ"פ ע"ש: אשרי העם שככה לו. בבריאה ששם נשמות ישראל וחלקם: אשרי כו'.

באצילות: סליק בס"ד באור היכלות דפרשת בראשית. קצת ליקוטיו ז"ל השייכים לבאור היכלות (מגוף כי"ק) בנאות כו'.

הוא פשטא דאורייתא מאכל בעירין כמ"ש בתז"ח שהוא סוד מצמיח חצר לבהמה. על מי כו'.

הוא רזין שהוא נהר היוצא מעדן ושם הוא המנוחה שש שנים יעבוד בשית סדרין ובשביעית כו'. נפשי ישובב.

בשעת מיתה. ינחני וכו'.

הוא הדרך לעוה"ב שהולכין ג' ימים וז"ש במעגלי צדק כמ"ש צדק לפניו יהלך כו' והלך לפניך צדקך והוא דרכי ג"ע פתחו לי שערי צדק כידוע אלא שצריך לילך דרך הגיהנם וז"ש גם כי אלך כו' וכמ"ש כי תעבור במים כו' כי תלך במו אש כו' שהן ב' מיני גיהנם ובמה ניצול מהם במשפט וצדקה כידוע.

וז"ש שבטך ומשענתך כו' שבתך שבט מושל ומשענת הוא משען לחם ומשען מים צדקה. ואח"כ סודר ז' היכלין שזוכה אליהו.

תערוך לפני כו' הוא לבנת הספיר היכל ראשון דמהימנותא שכנגדה עומד שור דס"א למיחטף הנשמתא וז"ש נגד צוררי. דשנת כו' כוסי כו' הוא ב' היכלין דנו"ה כמ"ש בפ' פקודי שבהיכל השני הוא כוסי רוי' ובשלישי הוא השמן לאמשחא לנשמתא.

אך טוב וחסד הוא היכלות חו"ג שטוב הוא בגבורה כידוע שחילוק בין טוב לחסד שטוב צפון הטוב בגוי' וכמ"ש בהקדמת הזוהר על אות ט' ובז"ח שה"ש נ ב' וכמ"ש מה רב טובך אשר צפנת כו' בצפון וכמ"ש אומר לצפון תני כו' ושבתי בבית ה' הוא היכל הרצון כמש"ש ע"ש בארוכה. לאורך ימים היכל ק"ק בבינה ג"ר ששם אורכא דיומין: ענין מלאכים המתחדשים שהן עומדין תחת היכל השני הוא כמ"ש בז"ח רות שהן עולין ה' דרגין עד יובלא בשירתא ושם נתבר תוקפייהו באשא דלהט והענין שהן מצד שמאל ולכן ל"ל קיומא כמ"ש בזוהר בראשית והן ליום המשוררים והן עולין ג' דרגין מהוד עד גבורה והן שלשים שנה ואז הן משוררים עד בינה חמישים שנה ואז נחלשים כי היא מבסם הדינין ואתחלש תוקפייהו ולכן נדחין בפ"א עד מקומם למטה ששם הוא השערים ונעשין שוערים וזהו ביטולם דנחיתו מדרגא לדרגא כמ"ש בא"ר וכמו הישן בלילה כמ"ש בפ' בראשית והן שנבראו ביום שני ועבפ' תרומה קמ"ד ב' אבל אותן שנבראו ביום ראשון א"ל קיומא יתירא כמ"ש בז"ח ר"פ בראשית: סוד ד' מלכיות ג' הראשונים נגד נה"י ששם אחיזתן ברגלין לבר מגופא כמ"ש בא"ר אבל חי' הרביעית א' שקולה ככולהו וקשה שאחזזה במדת אביו והיכלו שאוכלת בזכותו ועלי' נאמר זדון לבך השיאך כו' אם תגבי' כו' והמלכיות כסדרן ממטה ולכן הן בזמן הבית כמ"ש בפ' פקודי רנ"א א' ששם הבית ומתגברין עד ההיכל הד' א' כנ"ל ומשם אורידיך כמ"ש כורסיי' שביבין כו' דינא כו' שלטנהון העדיו כו' שהוא הכל בהיכל הד' כמש"ש ששם מעבירין השלטנות בנהר דינור כמ"ש בפ' שמות וש"מ.

וב' מיני חיות הן א' בנה"י וא' בחג"ת כידוע ואותן שבנה"י הרקיע שעליהן הוא בין נה"י וחג"ת הוא מסך הפתח והכסא הוא היכל הד' כורסיי' שביבין ואדם על הכסא בהיכל

הה' וחיות של חג"ת או שבהיכל הרצון הרקיע שעליהם הוא הפרכת והכסא בבינה בהיכל ק"ק ואדם שעליו בחכמה ולכן אמר על מ"ם כורסיי' דשביבין נגד בינה שאורא הוא חכמה: ***(יתר הליקוטים יבואו איה"ש בסוף היכלות דפ' פקודי ובסוף החיבור.

*)** (מו ע"ב) ת"ה נקודה חד אית כו'. הובא בבאוה"ג לעיל דף ו' ע"א ד"ה ועלה שריא ההוא כו'.

ע"ש מ"ש בזה. (ש"ל): (מט ע"א) ויבן ה' אלקים אוף הכי בשם מלא דהא אבא ואמא אתקיננו לה עד לא אתת לבעלה את הצלע כו' אבל או"א אתקיננו לה לאתפיסא בעלה בהדה ויביאה אל האדם מהכא אוליפנא דבעאן או"א דכלה לאעלה ברשותא דחתן כד"א את בתי נתתי כו' מכאן ואילך בעלה ייתי לגבה [כתב הרד"ל בשם הרמ"ש וז"ל ושמעתי מתלמידיו ששמעו מפיו כי באש יש מעלה וחסרון כי מעלתו שהוא חם שכל התולדות שבעולם בא מכח החמימות וחסרון שלו שהוא יבש וכן מים שהם לח וקר הלחות הוא מעלה וקרירות הוא חסרון כי אדם כשהוא מתקרר ויוצא ממנו חום הטבעי הוא מת.

והרוח יש לו ב' המעלות כי הוא חם ולח והעפר יש לו שני החסרונות שהוא קר ויבש ואין לו שום חיבור עם הרוח שזה תרתי למעליותא וזה תרתי לגריעותא ואין שום אופן שיתחבר ויתפיס הרוח שהוא הזכר עם העפר שהוא הנוקבא שהם שני הפכים. ולכן נכון הוא שאביה ואמה יוליכו לחופה להכינה שתהיה ראויה להתחבר עם בעלה כי כל אחד נותן לה מחלקו ר"ל אבא שהוא מים נותן לה כח הלחות מחלקו ואמא שהיא האש נותנת לה כח החמימות מחלקה ובזה יש לה חיבור עם הרוח דכורא חם ולח.

והבן זה מאד כי זה מדבר בתחתונים ומרמז בעליונים וכתב הרמ"ש ואני הבנתי דבר מתוך דבר שמוכן בזה המאמר הזוהר הנ"ל דאמר או"א אתקיננו לה לאתפיסא בעלה בהדה. ונ"ל הד"ל שבזה יובן מה שנמסר במסורת שמן ונפש יהונתן נקשרה בנפש דוד כתיב יהונתן כי בזה הוא חם ולח ויש לו התקשרות בנפש דוד שהיא יבשה].

והבן: (נא ע"א) ת"ח בשלהובא דסלקא כו'. כל המאמר הובא לעיל בביאור הגר"א בהיכל ג' דבראשית (מ"ג ב') ד"ה ות"ח אלמלא כל אינון גוונין כו'.

ע"ש ועי' בפ"א על ס"י (פ"א) במ"ש על כשלהבת קשורה בנחלת. (ש"ל): (ע"ב) במ"ה גווני זיני נהורין כו'.

ידוע שהוא שם המפורש וסודו בנקודין שהן י' רקיעים ומ"ה מאורות והוא סוד ה"ן לה' אלקיך השמים כמנין הן כמ"ש ונקודתם הכל בת"ג אלף בית גימל דלת הא ואו***(צ"ל ו"ו (בלא אל"ף) ובזה יהי' מכוון ס' אתוון בא"ב וכ"ה בריש ס' א"ז. (ש"ל): ***(זין חת טת יוד כף למד מם נון סמך עין פא צדי קוף ריש שין תיו.

והכלל אות השני מכל אות הוא לעולם בצירי חוץ מצדי. ויוד ונון בחולם.

וקוף בשורק. ועוד ה' כפולים בהם יו"ד אותיות ב' רקיעים (בהדרת קודש איתא בזה"ל יו"ד מאורות ב' רקיעים.

צ"ל ומהם ב' רקיעים) והן סוד ע"ב שהן ס' של אותיות מטתו שלשלמה כו' וי"ב של הכפולים שהן פנימיים. וכ"ה באותיותיהם כמ"ש בז"ח ש"ה ס' נהורין וי"ב רקיעים שחמה מתנהגת בהן והן ג"כ ביסוד שהוא (נתן) [צ"ל וא"ו.

המסדר] השני ג"כ בו י"ב רקיעים בסוד זה האיש והכלל כל תנועה שנית בצירי לבד מצדי. ויוד ונון בחולם.

וקוף בשורק ומ"מ כולם מלאים בג' נקודות והן עד למד שהוא החצי ועד יו"ד כ"ת נגד פרקין דאצבעין וכן באותיות: ** (המאמר המוקשה הזה ביארו הרה"ג המסדר נ"י. ואיה"ש יבא ביאורו בסוף הספר:)* (נה ע"ב) אלף ות"ק מפתחאן.

ידוע שסוד המפתחאן הוא בשם הוי"ה כמ"ש בפ' תרומה וכל אות של הוי"ה יש לו אורות ומפתחות כמנין אות ההוא ונכללים זה בזה שה' ראשונה יש לה חמשים מפתחות שנפתחים חמשים שערים בה כמנין י"פ ה' כמ"ש בזוהר ובתיקונים וכשנכללים בוא"ו הוא ש' מפתחות אות דקשוט דאבהן וכשנכללין בה' אחרונה הוא אלף ות"ק ולכן ביד הנער מט"ט אלף ות"ק מפתחאן שהוא משמש לה' אחרונה כמ"ש בס"ד פ"ה ע"ש: פרשת תולדות נח (נט ע"ב) אלה פסל את הראשונים.

שכל תולדות הראשונים לא אתקיימו וכמ"ש"ו עד שנתחבר נח בתיבה: תיבה דא ארון הברית. שארון נקרא תיבה כמ"ש (מגילה כ"ה ב') מכרו ב"ה לוקחין תיבה והיא ק"ק שבה: ועד דאתקיים בי' ברית.

שנכנס לדרגא דא וז"ס הקמת ברית לעייל לתיבה דלא עאל בה אלא כד איהו בתוקפי' בסוד משכיל לאיתן שבהיותו איתן אז משכיל עייל במוחא: נח איש צדיק הכי הוא ודאי. שקשה קושית המפ' דאין לו שייכות איש צדיק עם אלה תולדות נח.

ולפי פירושו שפיר לפי שהוא איש צדיק ואת האלקים התהלך נח כמ"ש"ו: ברית שלום כו'. ר"ל שיסוד נק' ברית שלום.

ורצונו וז"ש תמים היה בדורותיו כמ"ש"ו תמים כו' הוא אשלים לכולהו והוא כו'. וכ"ז טעם לאלה כו': וע"ד ונח מצא חן כו'.

וכן ביוסף וימצא יוסף חן בעיניו והוא חוורא דעינא עלאה דמסתחיין עיינין תתאה ומתפקחין וזהו דרגא דיוסף בן פורת עלי עין כמ"ש בא"ר ואז וראיתי' לזכור ברית עולם כו' וזהו מציאות חן בעיני ה': התהלך לפני והיה תמים (ואתנה כו'). ואמרו (במדרש שוח"ט) מכתם מכתו תמה וזהו הכל הוראה על היותו דרגא דצדיק: ולא בדרין דעלמא כו'.

ר"ל לכך נא' בדורותיו ולא בדורות. ש"מ דורות שיצאו ממנו ולא מעלמא וז"ש ולא בדרא דעלמא: כמד"א ומשם יפרד כו'.

כמ"ש"ל דף ס' ע"א ומתמן אתבדרו לכל ד' רוחי עלמא וזהו והיה לארבעה ראשים. והענין שד' הראשים הן ד' רגלי המרכבה ד' חיות והן ג' אבהן ונגד מלכות י"ב שבטים שהן י"ב תחומין דילה ולהן נתחלק הארץ וזהו אחר שנתבסם בימי אבות ובימי נח שעדיין לא נתבסם נגד ג' אבהן ג' בני נח.

ונגד הרביעי כתבה תורה וחם אבי כנען ומאלה נפצה הארץ כנען עם י"א בניו שהן י"ב אומות כידוע. ולכן [צ"ל ולהן] נתנה הארץ מקודם ארץ כנען.

ויצא מחם כי לילה מסט' דחשך והמכסדר חג"ת שלכן הקדים הכל לשם (ר"ל שתמיד מזכיר שם תחלה מפני שהוא חסד המסדר) ושם מוכיח על חג"ת וחם נתקלל בעורו שיצאו ממנו הכושים מסט' דחשך וכן יצאו מהם ע' אומות כמו ע' נפשות מהאבות (ע"א) ות"ח משיעורא דתיבותא כו'. שנח בתיבה הוא כלילת הוי"ה באדנ"י והן גי' ש"פ: י"פ א' ה"פ ד'.

ו"פ נ'.

ה"פ י'.

וכן ארך התבה עם רחבה וגבהה. והענין בפרטיות כי ג' אמות אמ"ש הן ג' עמקים גבה ארך רחב והן ג' שכוללין כל הע"ס.

ג"ר.

ו"ק.

ומלכות.

כידוע.

והן אותיו' השם. י"ה גובה.

ו' אורך.

ה' רוחב.

וכלילת י"ה בא"ד הן שלשים קומתה. ופ"נ הוא שלש מאות ארך התיבה.

ה"פ י' הן חמשים רחבה. והוא שלו"ם עם ד' אותיות.

ברית שלום דמבסם לנוק' א"ת ה"ג בה"ח שהן א"ש ומי"ם וז"ס המשל ופחד עמו עשה שלום. המש"ל הוא שע"ה חסדים וע"י עשה שלום עש"ה דייקא והענין שביסוד נכללין ה"ח זה בזה והן כ"ה*) הוא ש"פ נהורין של חסדים: ** (בהעתק נטשטש ונשתבש כאן כמה תיבות.

וכ' הרד"ל ז"ל שצ"ל חשבון (ולע"ד שצ"ל רתיכין) של י"ה. י"ה פ' כ"ה גי' שע"ה ועם ה' דנפקין מינה הוא ש"פ כו'.

(ש"ל): ** תוספתא. ד"א אלה תולדות נח בגין דהו' צדיק שבח ליה תרין זמנין.

ר"ל בזמן שהיה בדרגא דיסוד כי יסוד נק' חי וקים חי בתרין עלמין בעוה"ז ובעוה"ב כי הוא קיים תמיד בנוקבא וחי בעוה"ב מלכא דשלמא דיליה. וז"ס דוד מלך ישראל חי וקים ובסוד אגורה באהלך עולמים והולך.

זה הסוד ג"כ על דרך הראשון: מתעטר מעילא ומתתא. ר"ל מ"ד ומ"נ: מעילא מאתר עמיקא דכלא.

ר"ל מן הדעת שהוא חו"ג והן ב' עטרין דילי' והדעת נק' עמיקא כמ"ש בא"ז בחד רישא עמיקא דבירא. ר"ל של בינה שהיא באר מים חיים: מתעטר מתתא במה בנשמתינ.

הוא מ"נ: כדין אתוסף חיים כו'. הן המוחין שנק' חיי המלך: אתר מקדשא כו'.

הוא חכמה דמלכות. שבז"א נק' קדש ובה מקדש ובה אתברירו מ"נ במחשבה.

וזהו ואתכלל כו' מכל סטרינ. כנ"ל: ובירא אתמליא.

הוא בינה דילה שנק' בירא כנ"ל ונתמלא מן החכמה: וימא אשתלים. הוא הדעת שנקרא ים כמ"ש ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים.

וכן במדורין הים בהיכל הששי שם הדעת: וכדין יהב לכלא. הוא בחי' רביעית שמקבלת ונשלמת מכולם: כתיב עתה כו' אלא אתר כו'.

ר"ל במלכות ד' בחי' יש חגת"ם חג"ת נאחזו בה האבות ומלכות שלה היא אבן מאסו הבונים שבה נאחזו דוד ולכן נק' עני שמלכות דילה היא ל"ל מגרמה כלום וזהו בורך ובארך. ובארך הוא מקום האבות חג"ת דילה ובכל האבות כתיב שחפרו בארות.

ובדוד כתיב מבור כו' כמש"ל ומדת דוד נקרא דלת ושל האבות ה"א בג' קוין חג"ת צורת ה"א: (ס ע"ב) ד"א שתה מים כו'. הענין דמים הוא בסט' דאתייהיבת מסט' דימינא כדאי' בז"ח ש"ה וזהו ונוזלים של אברהם תשתה מיצחק ע"י יעקב שהוא מקבל מהם וכ"ז הולך על לשון הראשון רק שכאן ביאר בפרטיות חג' אבות ושם ביאר הבאר ג' אבהן בכללא.

ובזה אתפרש הפסוק הנ"ל טוב איש שהוא טוב בעטרוי. חונן ומלוה לבירא דל"ל מגרמא כלום.

יכלכל דבריו הוא בארא והן ג' מדות של האבות ולזה אמר דבריו בלשון רבים. ולכן בזה אמר יכלכל שזה שייך אף בעשירים ותמיד יכלכל אותם שאינן חסרים כמו ויכלכל כו' לפי הטף משא"כ לסט' דוד שאינו רק מלוה וחונן כמו לעניים.

ואלו במשפט: (סא ב') פורפירא הוא מלכות דבריאה אלהי"ם דההין: מימי קדם. מלכות דקיימא על י"ב בקר שהן י"ג תיקונין עם הים והן מי"ג תיקונים דא"א שהן נק' ימי קדם כמ"ש בא"ר ומשם שורש המלכות כמ"ש בס"ד פ"א: לקבל ד' סטרי עלמא כו'.

ע"י פ' פקודי רס"ט ב' באמצעייתא דהיכלא דא כו': (סב ע"א) דא זכאה כו'. וכן נר"נ כי הנשמה אין לה חטא כלל והיא מסתלקת אפי' קודם מחשבה של החטא וכל החטאים בנפש והיא מתלבשת כולה בקליפה נפש כי תחטא ורוח אינו מסתלק ואינו מתלבש אלא נפגם: בין טורי פרודא.

ר"ל בעולם הבריאה שהוא עולם הפרוד כמ"ש בפ' בראשית דף כ"ב ע"א כד מטי לעלמא דפרודא כו' דא אדם דבריאה כו' ע"ש ואמר בפ' פקודי דף רמ"ו ע"א כד ההוא רקיעא עלאה נהר דנגיד ונפיק מעדן אפיק נשמתינ כו' ע"ש עד כדקא יאות. ואלו הב' רוחין נקראים הרים כמ"ש שם דף ר"ס ע"א תרינ רוחין דקאמרינן אלין אקרון תרינ טורין כו' ע"ש.

וז"ש בין טורי פרודא: ואמר נפקאת ועאל בין כו'. שנפקאת מהיכלא שביעאה ששם הוא עולם הייחוד.

והפרוד מתחיל מהיכל הרצון ששם ארבעה ראשים אבל היכל ק"ק נכלל באצי' כידוע. ושם בין טורי פרודא נתחבר ברוח ששם תחל' היצירה.

וז"ש ואתחבר רוחא כו'. וזהו התקשרות רוחא בנשמתא ונפש ברוחא כי מלכות של בריאה כתר דיצירה וכן דיצי' בעשיי' ושם התחברותם: נשמתא שריא כו' והיא מדורא כו'.

כי הנשמה אינו מתלבש בגוף כלל רק מסייע מלמעלה. וז"ש (יומא ל"ט א') אדם מקדש עצמו מלמטה מקדשין אותו מלמעלה (שבת ק"ד א') הבא ליטהר מסייעין אותו וזהו הנשמה שמסייע אותו שנותנין לו והוא מזלא של האדם ונקרא מזלא דנשמה מבינה והיא אתכלילת במזלא דכל ג"ר נכללין במזלא ונשמה כולל ג"ר.

וכן הי"ג תיקונים כולם משתכחים בעלמא עלאה בינה. וכל בעל חי יש לו נפש ורוח אבל נשמה אין רק לאדם וז"ש (בבא קמא ב' ב') אדם דאית לי' מזלא.

וז"ש ודכיאן לי' ומקדשין לי' ואעפ"כ (ר"ל שאע"פ שיש לו נשמה צריך שתסייע לו ויתוסף הארה בנשמתו. המסדר) שכמה בחי' הן בנר"נ: תוספתא מתבר טורין וטנרין.

הוא ס"א הנאחזת בזו"נ שהן ס"מ ונוק' והן יש להם אחיזה בנפש ורוח אבל הנשמה מתבר אותם. כמו הבינה שנק' עלמא דחירו וכד אתגלייא על בנין אז מתבר כל הס"א כן בנשמה.

וס"מ נק' טורין ונוקבי' טנרין כמ"ש בתז"ח ד' ע"ה ע"ב מאן נפש אויביך כו' ע"ש: חד דכלילא בתרין בגויי'. ר"ל הנשמה שכולל נפש ורוח כמו הבינה שכוללת בתוכה זו"נ מלבד זו"נ עצמן כן הנשמה.

ואמר בגויי'. שעד כאן מדבר בשרשם בספירות ועכשיו מתחיל מנר"נ ששוכן בתוך האדם: (ע"ב) בארבע סטרין.

כנ"ל בדף הקודם אלא ארבעים יום כו' ובפ' פקודי כמש"ל: (סב ע"ב) מאי דינא דגיהנם אשא ותלגא. שהוא ששה חדשים באש וששה חדשים בשלג וכן הי' המבול משפט י"ב חדש כנגד י"ב חדשבגיהנם.

והטעם על משפט זה כי העון של רשעים נוגע בשמים [וארץ] כידוע בסוד יגלו שמים עונו וארץ כו' העדותי כו' והרבה פסוקים (שמים נבראו מאש וארץ נברא' ממים משלג שתחת כסא הכבוד כמ"ש בס"י) וכן הם חוטאים בנפש ורוח שהם משם והן זו"נ (שהן נגד זו"נ כמ"ש בס"י שמים וארץ שית סטרין דלהון בסוד שמע ישראל ובשכמל"ו כידוע) ובכ"א יש ששה חדשים כידוע בסוד ו' חדשים של יה"ח ו' חדשים של יה"ג (כידוע בסוד שבעה ושבעה מוצקות ועי' בתיקונים ת"ע).

והן בששה מדורין של הגיהנם שהן כפולין בכ"א חדש עד שאול כמ"ש לעיל. ובדכורא הוא מים ובנוקבא אש כידוע בסוד מ"ד לבן ומ"נ אדום והן נגד חו"ג ואביו מזריע לובן

אמו מזרעת אודם כו' ולכן נידון בשניהם וע"ל דף ס"ח ע"ב אר"י כו' וכן יה"ח ויה"ג כמ"ש בס"י חום בשנה כו'.

שית חדשים של דכורא ביה"ג וזהו תלגא ו' של נוקבא ביה"ח אשא. וזהו המחלוקת אם בניסן נברא העולם או בתשרי תלוי במחלוקת שמים או ארץ נבראת תחלה והבן: (סג ע"ב) דאקרון המון העם.

ר"ל המון גוים ואברהם הוא אב המון גוים והוא שליט בחג ומדתו מים ומסט' דילי' אנן שלטין עליי': (סד ע"א) ה"נ אית לתתא רזא ותקונא כו'. אחיזת נחש בסיהרא הוא במלכות דבריאה שהיא חוה נוקבא דאדם דאתפתי בנחש כמ"ש בפ' בראשית ד' כ"ג ע"א דעתיד למחטי קמך באתתא דילי' כו' וחשך נקרא שמאלא חשך דבריאה ושם הוא פגימו דסיהרא שתחתי' מצולות ים זו"נ דס"א אבל באצילות וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים כידוע: מרצין על המים כו'.

ר"ל המים הזדונים כמ"ש לעיל. וז"ש למיהב לון כו': (סה ע"א) אר"ש ארימית כו' דכד רעותא עלאה לעילא לעילא קיימא כו' עד יתיר לעילא.

הענין כבר כתבנו שהגילוי מתחיל מיסוד של פרצוף העליון ונעשה כתר ודעת בתחתון והוא יסוד דבינה. וכתר של א"א בו נתגלה יסוד דבינה דרדל"א ושם בוצינא דקרדינותא בטלא דבדולחא ואוירא עלאה דלא אתפס כלל לעלמין שנק' א"ס וכאן מכנין א"ס הוא ביסוד דחכמה דרדל"א.

ושם שירותא לההוא צניעו דלא אתדבק ולא אתיידע והענין כי כל בחי' החסדים לאתפשטא עד א"ס ואין תכלית ובחי' הגבורות לתת מדה ומשקל. ולמטה בהתפשטות האוירא הוא בתוך כלים ובתוך ניצוצא.

דכל ניצוצא שורש המשחתא. משא"כ שם הוא א"ס וכאן קורא בזוהר א"ס.

שלמעלה למעלה אף בזה השם א"א לקרות. ואף בא"ק כידוע.

ואמר בתז"ח דף ע"ט ע"ג דההוא אוירא נפקא מא"ס. וכאן אין גילוי כלל אפי' בתורת רישא והוא אוירא דכיא דלא אתפס כלל כמ"ש בז"ח ש"ה ונק' א"ס בכל בחי' שמתפשט האוירא עד אתר דשאר שיעורא דקו המדה כמ"ש במאמר קו המדה.

וכמ"ש לקמן וכל אינון נהורין כו' כלהו אקרון א"ס. ובז"ח ה' ע"ב בגין אינון ט' דאיקרון א"ס.

ושם ט' ע"ב לט' אחרנין דאינון רזא דא"ס. ונקרא א"ס ט' נקודין כמ"ש בתז"ח ע"ט א' תשע נקודין באורייתא כו' אלין אקרון א"ס ואמר שם א"ס דלית שיעורא כו' והענין כי נקודות הן ברזא דאוירא ואותיות ברזא דבוצינא ולכן ל"ל שיעורא משא"כ באותיות כמש"ש ומדיד כ"ב אתוון כו' וע"ש כל המאמר שהולך על זה הקוטב.

וידוע שכל פרצוף שירותא מחכמה לכן רדל"א עיקרו על שם חכמה שבו. ואוירא דבו לא אתיידע כלל כי כל בחי' אוירא הוא אינו נתפס.

והוא נשמתא דספירן נביעו והוא א"ס שבתוכם שאמר בה"ת אנת הוא עלת כל העלות סיבת כל הסיבות דאשקי לאילנא בההוא נביעו וההוא נביעו איהו כנשמתא לגופא דאיהו חיים לגופא בסוד והחכמה תחי' בעליה והוא למטה בכל פרצוף בחכמה שבו. וכל התגלמות הוא מצד הבוצינא ולכן בכל פרצוף האוירא נעלם רק מז"א ולמטה משיגין מציאותה לבד משא"כ למעלה כמ"ש למטה.

וכאן הוא ראשית האוירא. ולמעלה הוא בחי' כתר (דל"א) (ס"א).

דרדל"א] ובזה לא ניתן רשות לדבר כלל ולכנות אף בחי' א"ס. כי הוא סיום דא"ק כידוע בסוד כתר מלכות.

ובא"ק מתלבש עלת על כל העלות סיבת כל הסיבות שאין אנו יודעים לכנות שם שם כלל וכלל נמצא כי ג"ר דרדל"א מתחלקין לג' בחי'. אחד כ"ע והוא בחי' א"ק וכאן אין אנו אומרים אפי' דלא אתיידע לפי שאין אנו רשאים לדבר בו כלל.

וז"ש כאן רעותא עלאה לעילא לעילא ואמר ב"פ לעילא על שלמעלה ממנו. והב' על ההוא רעותא דלא אתיידע ולא אתפס לעלמין.

והוא אוירא עלאה דלא אתפס לעלמין. ואמר לעלמין אפי' כשמתפשט למטה.

משא"כ בניצוצא דלמטה ידיעא. וז"ש בא"ז על רדל"א רישא דלאו רישא ולא ידע ולא אתיידע מה דהוה ברישא דא ולא אתדבק לא בחכמתא ולא בסוכלתנותא כו'.

והענין כי במקומו הוא לאו רישא כלל וכשמתפשט באוירא דאזדכך והוא נהירו דפריסו אמר ולא ידע והוא ברישא תניינא. ואמר כאן כלא בסתימו כו'.

ואח"כ במ"ס אמר למטה שאפי' המחשבה עצמה לא ידע. ואמר האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע.

וכאן הוא דלא אתיידע שמתלבש בדבר אחר משא"כ למעלה שלא נתלבש עדיין. ואמר ** (בהעתק הרד"ל ז"ל במקום תיבת ואחר כתוב א"א (ר"ת אריך אנפין).

ש"ל): ** לא אתיידע למאן (צ"ל למו"ס. המסדר): ולא אתדבק בחכמתא הוא באבא.

ולא בסוכלתנא הוא באמא בכולם הוא נעלם. ור"ל אפי' למטה לא מושג אע"פ שמתעבה למטה ואמר ועל דא אקרי ברח לך אל מקומך על ז"א כמ"ש שם רצ"ג ב' גבינין לא קיימין ולא משתככיין כו' וע"ד כתיב והחיות כו' ואמר בס"י פ"א ע"ס צפיייתן כמראה הבזק ודברו בהן ברצוא ושוב כו'.

וחשיב ג' רישין דלאו רישא ולא ידע ולא אתיידע ואמר מה דהוה ברישא דא שהוא אוירא שבתוכו. והוא חסד דמתגלי בפום אמה למטה והבן זה היטב ואח"כ חשיב חו"ב כנ"ל: רישא דסתיים יתיר לעילא.

הוא בינה יסוד שבה שנעשה רישא תניינא. ואמר דסתיים יתיר לעילא לפי שתחתיו עוד רישא תליתאה שסתום ג"כ מ"ס.

ואינו מדבר כאן על גולגלתא עצמה רק על בינה כנ"ל: וההוא רישא אפיק מה דאפיק. הוא בוצינא דקרדוניתא.

וכאן התחלתה דנפיק מיסוד דבינה דל"א כנ"ל. ונהיר מה דנהיר כו'.

הוא אוירא דסתים בקד"א וכאן הוא ראשית התלבשו ולכן בוצינא מתחיל קודם לפי שהאוירא שלמעלה לא אתיידע כלל ולא רישא שאין מתלבש בא"א משא"כ הבוצינא במקומה מתלבש. ועל ההוא אוירא אמר בתז"ח שם דההוא אוירא נפיק מא"ס כנ"ל.

וידוע שכל נהורא הוא מסט' דאוירא כמ"ש נהרין ונצצין. שהוא אור לבד ואינו נתפס. ועליו נאמר בפ' בראשית יהי ויהי כן ובוצינא נאמר עליו ויעש כו'. ואמר בריש זוהרבוצינא דקרדוניתא נפיק כו' ואמר במאמר קו המדה גליף ונפיק ניצוצא דכל כו'.

וז"ש כאן אפיק. וכאן הוא בהעלם גדול ואינן ידועין לא בוצינא ולא אוירא.

וז"ש מה דאפיק ולא ידיע כו'. ועל ההוא אוירא אמר בא"ז דהא רישא עלאה דאסתים לעילא דלא אתיידע פשיט חד טורנא בסימא יאה דאתכליל במצחא ובגין דאיהו רעוא דכל רעוין כו'.

ושם וההוא רישא סתימא דברישא דעתיקא דלא אתיידע כד פשיט [כו'] דהוי מתקן לאנהרא כו' והוא אוירא הזה שהוא עטרא דחסד זהו טורנא. ולזה אמר בסימא יאה דבזה מבסם לנוק' עט' דחסד כמ"ש בא"ר דף קמ"ב דלא אתבסמו עד דאתקין כולא ונפיק האי חסד וידוע שהוא סיבת התיקון וכל נאה הוא בעט' דחסד כידוע ובו נתקנו כל הפרצופים והוא הדר וזהו יאה.

ואעפ"כ לא התחיל המתקלא עד מ"ס ששם הוא שורש המתקלא, בדו"נ. כמ"ש בא"ז ויתבאר למטה: רעו דמחשבה עלאה כו'.

ר"ל דמ"ס כמו הבן מאמו וידוע שהכהן עייל לבית קה"ק לאתברכא מינה וכן מ"ס שם אור החסד דע"י גנוז כנ"ל: חד פריסו כו'. כמ"ש יהי רקיע בתוך המים.

ואמר בס"ד פ"ה להבדיל בין הקדש ובין קה"ק שהוא בין ז"א ובין אמא כמ"ש שם. וכן כאן בין בינה דע"י ובין ז"א שבו (שנעשה רישא תניינא כנ"ל).

והוא מ"ס ששם אור החסד דע"י כנ"ל לשיטתיה. הגהת תלמידו הרמ"ש: מטי ולא מטי עד כו' נהיר מה דנהיר כו'.

ההוא אוירא כנ"ל: וכדין ההוא מחשבה כו' וההוא מחשבה לא ידע כו'. ר"ל אפי' מ"ס לא ידע האור שבו: כדין בטש כו'.

ר"ל נהירו דלא אתיידע של מ"ס בנהירו דקד"א והוא זיווג נעלם. ואתעבידו ט' היכלין להיכלין כו'.

הן ט' סמכין דיו"ד שאמר בס"א ה' ע"א ועוד ט' קיימין דיו"ד נקראים א"ס כמ"ש שם. וט' הנ"ל הן רתיכין לט' אלו.

וז"ש ט' היכלין להיכלין: לאו אינון נהורין כו'. נהורא הוא נפש כידוע כי נר"נ מתחילין מבינה וזו"נ ונגד חכמה אמר ולא אתדבק [צ"ל ולא אית מאן כו' המסדר] אפי' חכמה עלאה אינה משגת אותם: רעותא דכל ט' נהורין דקיימין כלהו במחשבה.

ר"ל בחכמה שהוא אבא והוא אחד מהט' נהורין כמ"ש בס"א שם וכדין קיימין בגווייהו תמניא אחרנין ואמר בפ' תצוה תמניא דאינון ט' ע"ש: כלהו למירדף אבתרייהו. ר"ל רצון כולם למירדף אחריי הב' נהורין נהירו דמחשבה עלאה ונהירו דפריסא שהן או"א שלהם ולעולם הטבע והתשוקה למרדף אחר האור דנפיק מיניה: בשעתא דקיימי במחשבה.

ר"ל אותן הט' נהורין בשעה שעומדים באבא: ולא מתדבקין ולא אתיידעו. ר"ל אותן ב' נהורין דפריסא דמ"ס לא מתדבקין ולא אתיידעו אל אלו הט' נהורין: אלין לאו קיימין לא ברעותא ולא במחשבה עלאה.

ר"ל אין עומדין הט' נהורין לא ברעותא כו'. ר"ל בשני נהורין הנ"ל.

דפריסא נק' רעותא כמ"ש במאמר קו המדה ולא במ"ס שאין יכולין להגיע עד שם והן קיימין במחשבה תתאה שהוא אבא: תפסין בה ולא תפסין. ר"ל במ"ס: באלין קיימין כל רזין דמהימנותא.

ר"ל כל שורש האצילות ועיקר מהימנותא קאי על ו"ק שבו נתגלה אצילות ושם הוי"ה וכמ"ש בזוהר כמה פעמים וכאן שורש ז"א שאלו הט' נהורין הן ו' של יו"ד שהוא ששה והוא תשעה כמ"ש בא"ז. ואמר בפ' אמור דף צ"ב וא"ו של יו"ד ביה תליא מהימנותא: וכל אינון כו' עד א"ס.

כנ"ל ואף חכמה אבא נקרא ג"כ א"ס שהוא נקודה עלאה וכל נקודה הוא רזא דא"ס כמ"ש במאמר קו המדה ובתז"ח א"ס דלית ליה שיעורא ומשחתא מתחיל מאימא ששם גנוז בוצינא: עד הכא כו' עד אתיידעו. ר"ל שאצל התחתונים מטון ולא מטון כו': לאו הכא רעותא ולא מחשבה.

הוא רעותא ומחשבה דז"א כתר וחכמה שלו אין מגיעין כאן שלכן נאמר והחיות רצוא ושוב כמ"ש בא"ז: כד נהיר מחשבה ולא אתיידע ממאן נהיר. שנהיר מנהירו דמ"ס כמ"ש בא"ז רפ"ט ע"ב נהירו דחכמתא דמתפשט לל"ב עיבר ונפקא מההוא מוחא סתימאה מנהירו דבי' וההוא נהירו לא אתיידע כלל וז"ש ולא אתיידע ממאן נהיר: כדין אתלבש ואסתים גו בינה ונהיר למאן דנהיר.

ר"ל לז"א לרישא כמ"ש בא"ז שם אתגליף האי חכמתא ואפיק חז נהרא כו' ועייל ברישא דז"א אתגליף כו'. וז"ש ועאל דא בדא.

ר"ל חכמה תוך בינה ובינה תוך ז"א וכן כולם: וברזא דקרבנא כו'. שסוד הקרבנות להעלות ולקרב כולם עד א"ס כמ"ש"ל בדף רל"ט א"ל הא אוקימנא עד א"ס כו' ע"ש: ההוא נהירו דנהיר מיניה כו' אקרי אין.

ר"ל דמ"ס נהיר מההוא אורא רוחא דגניז בע"י בין הקרומים ואותו אורא נקרא אין שאין נתפס וז"ש ההוא נהירו כו' ר"ל אותו האור שממנו מאיר האור שבתוך המ"ס שהמחשבה עצמה לא ידע ואותו האור שממנו מאיר נקרא אין. וז"ש בא"ז רישא דלאו רישא כו' ובג"כ ע"ק איקרי אין דבי' תליא אין כו'.

ר"ל רישא תניינא נקרא אין שבו גנוז אוירא שנקרא אין ואותו אוירא הוא מא"ס מרדל"א וז"ש רישא דלאו כו' ובג"כ כו'. ר"ל כמו שרדל"א הוא נקרא לאו רישא כן אוירא דמתפשט נקרא ג"כ אין ובג"כ ע"ק כו'.

ומאותו אין נהיר מ"ס ועביד כל האצילות מחכמה עד מלכות שהכל ממוחא סתימאה כמ"ש בא"ז. וז"ש בא"ז האי אבא מרוחא דגניז בע"י ובו גנוז אוירא כמ"ש שם.

וכן מלכות בחכמה. בחכמה יסד ארץ.

וז"ש לעיל שם עד א"ס דכל קשורא וייחודא ושלימו. ר"ל יב"ק שהברכה הוא שלימו להשלים הכל: לאצנעה בההוא צניעו.

הוא חכמה דרדל"א כמ"ש ואת צנועים חכמה וז"ש דלא אתדבק כו': דרעוא דכל רעוין ביה. כנ"ל שממנו רעוא דכל רעוין וכמ"ש במאמר קו המדה נהורא דלא קיימי בנהורא כו' גו רעוא דרעוין ובא"ז דהא רישא עלאה דא סתים לעילא כו' ובגין דהוא רעוא דכל רעוין כו': א"ס לא קיימא לאודעא ולא למעבד סוף ולא למעבד כו'.

ששם אין מעשה ור"ל לכן נקרא א"ס: כמה דאין קדמאה כו'. ר"ל אוירא הנ"ל שממנו אבא ומלכות וז"ש מאן ראש דא נקודה כו'.

והוא אבא: דקיימא גו מחשבה. אמא כידוע: ועביד סוף כו'.

ר"ל מלכות כנ"ל. ואמר אין קדמאה לפי שאוירא מתפשט אח"כ במ"ס ובפרצופים שתחתיו ובכולם הוא אין (ע"כ הוא פירוש מאמר בח"ב דף רל"ט ועתה חוזר לעניינו.

רמ"ש): דמיניה אשתכח וקיימא. ר"ל מ"ס האור שבתוכו כנ"ל ממנו נמצא וממנו מתקיים ג"כ: ונהיר למאן דנהיר.

לאבא ומשם ואילך כנ"ל: וע"ד כולא קאים. בסוד עולם חסד יבנה ואמרו על מה העולם קיים על הרוח וזהו תולה ארץ על בלימה שהוא אין והוא עביד סוף דבר שהוא ארץ כנ"ל ועלי' קאים וז"ש תולהוכמ"ש בא"ז דף רפ"ט כל אלין עלאין בעתיקא תליין ובס"ד האי מתקלא תלי' כו' ע"ש: ובריש בראשית בריש הורמנותא כו' (כבר נדפס לעיל בריש פ' בראשית כל המאמר): [אמר המסדר ראיתי ללקט כאן בעז"ה ביאור הגר"א זללה"ה כמ"ש בביאורו לתז"ח ע"ס ע"א.

שכ' דכד רעותא עלאה כו'. קאי על א"ק לכל הקדומים שהוא רעותא עלאה: קיימא על ההוא רעותא דלא אתיידע.

הוא רדל"א וא"ק קאים על רדל"א: ולא אתפס כלל לעלמין. קאי גם כן על רדל"א שאינו כמו ע"ק.

שע"ק אע"פ שאינו נגלה מ"מ התחתונים (שהם נקראים עלמין) תלויים בו. ועל ידם מתגלה קצת.

ר"ל אחיזתם בו. משא"כ ברדל"א שלא אתפס כלל לעלמין: רישא דסתים יתיר לעילא.

קאי ג"כ על רדל"א. ואמר ג' דברים דלא אתיידע כו'.

ולא אתפס כו'. רישא דסתים.

נגד ג' רישין: וההוא רישא אפיק מאי דאפיק. ר"ל רישא תניינא גולגלתא: ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו.

ר"ל רדל"א אפיק אוירא שבין גולגלתא למו"ס והוא טהירו עלאה אור העליון הגנוז ששם גנוז חסד דרדל"א: רעו דמחשבה עלאה כו'. הוא ראש הג' מו"ס.

ושני רישין הקודמים אינם נקראים מחשבה כלל רק רעותא אלא שע"ק נקרא רעותא דאתפס ורדל"א נק' רעותא דלא אתפס. אבל כאן בהאי רישא הוא מחשבה במותא.

ואמר מחשבה עלאה לפי שיש מחשבה אחרת והוא אבא חכמה של ע"ס: למרדף אבתרי' ולאתנהרא מיני'. שבמ"ס גנוז גבורה דרדל"א ובאוירא חסד דרדל"א וידוע שחו"ג הם אור וחשך.

מים עליונים מים תחתונים דו"נ. ותמיד רודף הנוקבא אחר הדכורא לאתנהרא מיני': חד פריסו אתפריס כו'.

הוא קרומא דאוירא שמפסיק בין אוירא למו"ס: ומגו ההוא פריסו כו'. ר"ל מכח הרדיפת המחשבה שהוא מ"נ: נהיר מאי דנהיר.

ר"ל נהיר אוירא סתימא דרך הפריסה שהוא מ"ד. ולפי שאוירא נהיר בסתימו מגו רדל"א לכן אמר נהיר מאי דנהיר כמש"ל ונהיר מאי דנהיר כלא בסתימו: וכדין איהו כו'.

ר"ל ואז מאיר ג"כ מ"ס: וההוא מחשבה לא ידיע. ר"ל האי מו"ס דרדיף תמיד אחר נהירו דרדל"א המאיר באוירא עלאה.

ההוא נהירו אינו ידוע אף למו"ס עצמו: כדין בטש האי כו'. ידוע כי הבטישה הוא זיווג נעלם ולשון בטש הוא כי ענין הזיווג הוא לזווג ב' הפכים זו"נ חו"ג אש ומים שיתמתקו וזהו לשון הכאה ובטישה: האי נהירו דמחשבה דלא אתיידע.

ר"ל ההוא נהירו דלא אתיידע הנ"ל דמחשבה אתנהיר מיניה: בנהירו דפריסא. ר"ל בנהירו של הקרום: דקיימא ר"ל שאינו כמו נהירו דמחשבה עלאה דאתנהיר מגו רדיפו אבל נהירו דפריסו הוא קיימא תדיר: דנהיר ממאי דלא ידיע כו' ר"ל מרדל"א.

ואמר שלשה לשונות לא ידיע נגד גולגלתא ע"ק. ולא אתיידע רדל"א.

ולא אתגלייא א"ק פי' שהוא מאיר מכולן: וכדין דא נהירו כו'. לפי שהפסיק לפרש ממאי נהיר הפריסה חוזר לפרש הבטישה: ונהרין כחזא הוא זיווג אוירא וניצוצא הנז' בא"ז.

ועיקר הבטישה הוא רדל"א בפריסו ועל ידו אתנהיר מו"ס: ואתעבידו ס' היכלין. הן ט"ס דא"א ממו"ס ולמטה.

כי גולגלתא ואוירא הוא כתר דא"א ואינו מן החשבון כי תמיד כתר הוא מפרצוף שלמעלה כידוע. ומו"ס הוא חכמה דא"א וממנו שירותא דא"א.

ויותר נראה דצ"ל ט' היכלין להיכלין והיינו על ט"ס דאצילות מחכמה ולמטה. ור"ל שט"ס הן היכלין לז"ת של א"א שהן היכלין לג"ת דרדל"א: לאו אינון נהורין כו'. קאי על נהירו דפריסו ונהירו של מחשבה עלאה שהוא מו"ס. ואמר ד' לשונות נהורין. רוחין.

נשמתין.

ולא אית מאן דקיימא. נגד ט"ס דאצילות המלבישים עליהם שהם נוקבא נפש.

ובהיכלות קורא נפש של היכלין נהורין. וז"א רוח והם רוחין דכאן ואימא נשמה.

ואע"ג דהט"ס אתעבידו היכלין לנהירו דפריסו ומו"ס מ"מ מחשבה ורעותא של הפריסו לאו אינון נהורין שהם נפשין ולא רוחין ולא נשמתין. ואמר ולא אית מאן דקיימא בהו נגד חכמה שנק' יש ואית לקיימא בי' אבל כאן לא אית מאן דקיימא בהו: רעותא דכל ט' נהורין דקיימי כולהו במחשבה.

ר"ל שכל הט' ספירות כולם עומדים על חכמה אבא כמ"ש כולם בחכמה עשית והוא קיומם: דאיהו חד מינייהו בחושבנא. ר"ל שלא תטעה דחכמה אינה ממנין ט"ס: כולהו למרדף בתרייהו.

ר"ל רעותם ורצונם לרדוף אחר שרשם שהוא נהירו דמחשבה עלאה ודפריסו: בשעתא דקיימי במחשבה. ר"ל אימתי רעותם למרדף בתרייהו בשעה שעולים כולם אל החכמה אז תשוקתם למעלה.

משא"כ כשהם למטה: ולא מתדבקן ולא אתיידעו. קאי על נהירו דפריסו ודמחשבה: ואלין.

הט"ס הנ"ל: לא קיימי לא ברעותא. ר"ל שכולם קיימי על מחשבה סתם שהוא אבא.

אבל לא קיימי לא ברעותא שהוא נהירו דפריסו: ולא במחשבה עלאה. מ"ס כנ"ל: תפסין לה ולא תפסין.

ר"ל למחשבה עלאה והיינו מטי ולא מטי כמ"ש למטה: באלין קיימי כל רזא דמהימנותא. ר"ל בט"ס והן שמא קדישא ד' אותיות הוי"ה ד' פרצופים או"א זו"נ: וכל אינון נהורין מרזא דמחשבה עלאה ולעילא כולהון אקרון א"ס.

כצ"ל: עד הכא מטין נהורין ולא כו' עד ולא מחשבה. ר"ל שסתם רעותין ומחשבין הן מחכמה ולמטה אבל ממו"ס ולעילא הרעותין ומחשבין דשם לא אתיידעו כלל ולא נגלה למטה: כד נהיר מחשבה.

הוא אבא: ולא אתיידע כו' דמחשבה עלאה נהיר ביה. ומו"ס לא אתיידע כלל כנ"ל: כדין אתלבש כו'.

ר"ל חכמה: ונהיר מאן דנהיר. ר"ל אוירא עלאה.

ואמר מאן דנהיר בלשון נסתר לפי שהוא לא אתיידע כלל. ור"ל שעל ידו מתייחדים כולם: כדין קיימי כולהו בסליקו ומחשבה אתעטר בא"ס.

ר"ל שכולם פולים בחכמה וחכמה אתעטר במחשבה עלאה שהוא א"ס כנ"ל וכמ"ש לעיל רעותא דכל כו' דקיימי כולהו במחשבה כו' כולהי למירדף בתרייהו: ההוא נהירו דאתנהיר מיני' מחשבה עלאה דלא אתיידע בה כלל כו' ***(בפ' פקודי שם הגי' דלא ידע איהו בה כלל כו'. והיא גי' יותר מכוונת.

כ"כ הגר"א ז"ל שם ע"ש. ש"ל: **).

ר"ל שהמחשבה עלאה עצמה אינה יודעת אותו נהירו והוא נהירו דרדל"א המאיר באוירא שממנו נהיר מחשבה עלאה: אקרי א"ס (נראה שם מביאורו דגריס אקרי אין). שאותו נהירו נקרא אין כמ"ש בא"ז: ומיני' אשתכח וקיימא בו' ועל דא כולא קאים. שמאותו נהירו נמצאו כל הנמצאות דמיני' נפיק שירותא חכמה ומחכמה מתפשט כולם. כמ"ש בא"ז.

עד כאן ביאורו בתז"ח]: [ליקוט מס' הדרת קודש. וענין הגולגלתא הוא יסוד דבינה דרדל"א והוא הדעת דז' תיקונים דגולגלתאכי בתיקון השני שהוא אוירא שם מתלבש חסד דע"י ובו מתלבש יסוד דבינה ונעשה לו דעת וכן הוא ענין הדעת.

דע כי אמר בס"ד פ"א שתא נפקין מענפא דשרשא דגופא. והענין כי הדעת הוא שרש ז"ת כידוע כמו שכתר שרש כל הט"ס כן הדעת שרש לז"ת.

ומתפשט בה"ס ה"ג וה"ח כידוע ומתקבץ ביסוד והיסוד אינו שרש ונק' מוסף ונתוסף מכח הדעת. והדעת הוא יסוד דפרצוף שלמעלה כנ"ל.

וממנו נעשה פרצוף דלמטה לכן תמיד יסוד נק' שבת כי הוא ז' בין מלמעלה למטה בין מלמטה למעלה והוא יסוד דבינה ובו יסוד דחכמה הנק' דעת כמ"ש בדעתו תהומות נבקעו וכמ"ש בא"ז והוא כמו אילן שבו שורש וגוף האילן וענף היוצא ממנו כן הוא דעת שורש וגוף הת"ת שנכללין בו דרועין וירכין כמ"ש בס"א הוא אילנא ופשיטו דברית הוא ענפא.

בסוד ו' רישא דו' הוא הדעת נקודה א' גופא דוא"ו בה' נקודין ת"ת ה"ס. פשיטו דברית בצורת ו' [ס"א ג'] הוא ענפא דברית מכח הדעת.

וז"ש ענפא דשרשא דגופא. ולעולם יסוד דפרצוף שלמעלה הוא דעת שלמטה שהוא בפרצוף שלמעלה (יסוד כנ"ל) [ס"א יסודים] דחו"ב שבו דלא מתפרשין.

וז"ש בתי' דף א' על צדיק דלעילא קיימא עלמא דאתכסיי' והוא הדעת שהוא יסוד דחכמה עליו קיימא בינה בסוד אם אין דעת אין בינה. וכן היסוד לא קאים בתוקפיה אלא בזיווג הנוק' וזהו אם אין בינה אין דעת והכלל עיקר הדעת הוא יסוד דחכמה וקאים בתוך יסוד דבינה דלא מתפרשין לכן נק' על שמה.

והתגלות הבינה בז"ת אינו אלא בדעת יסוד שלה. ושם עטר' דגבורה מבוצינא כמ"ש בא"ר מארץ אדום דבגינה מתקטרין אלף אלפין מארי כו'.

והוא הדעת עטרא דגבורה והוא השבת. ואמר בס"ד פ"א על הדעת אתא מפתחא דכליל בשית ומכסיא פתחאה ובפ' בראשית האי מפתחא כליל בשית בגו מנעולא חדא כו' ע"ש ואמר בא"ר וצדיק יסוד עולם כליל שית בקרטופא חדא.

ואמר בס"ד שם על הדעת אמרו צדיק כי טוב וזהו הכל יסוד חכמה. ואמר בא"ז רפ"ט ע"ב אלין תרין משיכין אתגליפו ומתחברין בחד רישא דעמיקא כו'.

ולכן הדעת אינו נמנה בחשבון שהוא יסוד דחכמה של אותו הפרצוף וממנו נעשה [יסוד של אותו פרצוף] והתגלות הבינה בז"ת שממנה מונין ז' הוא יסוד דידה. וכן כאן ז"ת דע"י מתלבשין בא"א ויסוד דבינה דרדל"א מתגלה בהן ונעשה גולגלתא שמז"ת מתחיל האוירא בסוד אור מאויר ועתה אפרש בע"ה דע כי ג' רישין בא"א מלבד רדל"א והוא אוירא שבין גולגלתא ומ"ס בסוד אמ"ש כמ"ש למעלה ובאוירא מתלבש חסד דע"י ובמ"ס גבורה ובגרון ת"ת כידוע.

וגולגלתא עם ז' תיקוני' שלה הוא כתר של א"א והוא בינה דרדל"א [ס"א כי כל כתר נעשה מבינה כידוע והוא בחי' גלגלת כמ"ש בתי"ט. והוא יסוד דבינה דרדל"א] והוא כליל שית כנ"ל.

ועם שורש השית הוא ז' לכן כאן ז' תיקוני'. והכל ביסוד דבינה דרדל"א.

והז"ת עצמו הם דעת יסוד דבינה של הגולגלתא והשאר תיקונים מחסד ולמטה דגולגלתא. ואינו מתגלה מהגולגלתא ספי' שלה רק מהיסוד דבינה שלה כי הגולגלתא הוא פרצוף שלם וג"ר שלה אינם מתגלים ובגולגלתא עצמו שהוא הדעת שם מתגלה יסוד דבינה דרדל"א כנ"ל בכל דעת.

ולכן הגולגלתא מליא טלא דבדולחא טל אורות. וזהו אור זרוע לצדיק.

והענין כמ"ש והמן כזרע גד הוא ועינו כעין הבדולח והוא כי ביסוד יש בו חו"ג והחסדים הוא אור והגבורו' מים. ה"פ אור ה"פ מים.

ה"פ אור ביום א' ה"פ מים ביום ב' וה"פ רקיע הוא היסוד שכליל שית שהן חמש כנ"ל. ואור הוא י' טפת החסדים שבא מחכמה וזהו אור זרוע לצדיק והיסוד הוא בחי' ג"ד גומ"ל דל"ם והוא היסוד ועטרה שהוא י' (ס"א ג') פשיטו דברית כמ"ש בס"א (פי' כי ג' הוא היסוד.

כי ג' הוא י' ו' ו' הוא הברית יוד פשיטו דברית כידוע שעל ידי טיפת הזרע נתפשט הברית. וכן יסוד אותיות ס' יו"ד ס' הוא ו' הרי יסוד הוא ו' יוד שהן ביחד ג' המסדר) ועטרה ד' כידוע וטפת החסדים הוא יו"ד ונעשה גי"ד.

וידוע שהגונוני' הם מטפת הגבורות שהן ה' גונוני' ונהורא דנהיר לגונונין הוא טפת החסדי' ומני' אצטבעו גונוני'. ובזה תבין התחלת פ' בראשית מגו בוצינא נפיק חד נביעו דמיני' אצטבעו גונונין וכן במאמר קו המדה ע"ש.

ולכן אמר בתוספתא ח"ב ס"ח שית יריען דאינון חמש לגו בגו אית יריעה חדא כו' והוא ה"ח וכן ה"ח הוא י' טפה א' וה"ג נ' תרעין ה"פ יו"ד. ובמ"א אומרים שה"ח נחלקים

ג"כ לה"ח והענין משל לאור השמש שמתראה על חמש גוונים ובכל א' אור השמש מראה אחרת לפי הגוונים.

ואף שבעצמה אין חילוק באורה משתנים הגוונים בדברים המקבלים והגווני' אינם נראים ומאירים רק באור השמש. וזהו הענין ג"כ באור החסדים שהם אור א' ובזרחם על ה"ג נעשים ה' מיני אורות לפי הגווני'.

ובזה תבין התיקוני' ה"פ אור מי מדד כו'. בת"ה ובתז"ח ע"ש.

ואמר בתז"ח דהן גוונים חשוכין עד (ס"א דה"פ) דאור נהיר עליהון ומאירין. וז"ס יו"ד נו"ן (מ"ה) [ס"א].

א"ה.

וכצ"ל [כנ"ל וידוע שאמרו (חגיגה פרק ב') שחקים שבו שוחקים מן לצדיקים. ואמרו לצדיקים לצדיק וצדק ברית עם עטרה והוא אור זרוע לצדיק וז"ש והמן כזרע גד שהוא י' דגיד שהוא זרע של ג"ד שהמ"ן שוחקים להם וזה אמר על טפת החסדים.

ועל הגוונים שהם טפת הגבורות אמר ועינו כעין הבדולח והוא טלא דבדולחא סוד הגבורות ובו האור וז"ס טל אורות תליך ובו עתידים להחיות המתים ולכן אלה לחיי עולם ואלה לחרפות כו' כמ"ש בא"ר. והכלל כי הטל גנוז ביסוד והגלגלתא הוא בחי' היסוד לכן בו גניז הטל הזה ולכן תה"מ באלף הששי ובו גניז אוריא עלאה שהוא י' אור כמ"ש בתי' ובפ' בראשית.

והן מיסודות דחו"ב דרדל"א וזהו אוריא ובוצינא ובגו בוצינא אוריא והבן. וכל מה שכתבתי עד הנה בענין אוריא ומ"ס שמתלבש בהן חו"ג דרדל"א וסוד אמ"ש עתה עת דודים לגלות לך הענין על בוריו ואע"פ שסותר כל הדברים למ"ש בע"ח כולם אמיתיים ורק שכמה בחי' הם והמשכיל יבין מעצמו אבל זהו עיקר הענין על בוריו כי כתב בס"י ד"ס הראשונות א' רוח אלקים חיים והג' אחרים אמ"ש כסדר הזה והן רוח מרוח מים מרוח אש ממים וכבר פי' איך הוא בז"א כי בתחלה הוא בבינה רוח אלקים חיים ואח"כ מתחלק לג"ר דז"א וכן כאן רוח אלקים חיים כולל כל האמ"ש כמו שם והוא כאן רדל"א שכולל ג"ר כידוע ואח"כ רוח מרוח הוא גלגלתא ששם גנוז אוריא וזהו הרוח דגניז בע"י ורוח כתר של א"א ואח"כ מ"ס דנפיק מאוריא והוא מים שכל מוח הוא מים כנודע ובו מתלבש חסד דע"י ולכן הוא רישא תליתאה והוא ראשית הגילוי של א"א כי אוריא גנוז והוא האור הגנוז לצדיקים לע"ל ולכן נק' רישא בסוד ראשית חכמהוכן עולם חסד יבנה מחסד דע"י וגלגלתא בה דעת דע"י שהוא התחלת היכלים והתחלת המנין לכן הוי רישא תניינא ובו התחלת א"א וממ"ס שהוא חכמה דא"א יצאו או"א בסוד טפה דנפיק ממוחה ו"ד של יו"ד וכאן אינו רק שורש היו"ד ושורש הו"ד ואח"כ באה [ס"א בינה] גרון דא"א ואינו נקרא רישא.

כי הוא (חסר בהעתק תיבה אחת. אבל בס"א איתא כי הראשית מחכמה רק כו') רק הוא התחלת הגוף כי יסוד דבינה נמנה עם הגוף ובה מתלבש גבורה דע"י ולכן כל הגבורות מגרון כידוע והוא כסא הדין והתחלת הכסא בפה והוא כורסייא שביבין די נור נהר דינור כו' שהוא נהר דנגיד נפיק כידוע וז"ש בא"ר בוסטא דאנפוי יתיב על כורסייא שביבין

די נור והוא הפנים היושב על הגרון ולכן אחר שפ"י תיקון עינא פקחא התחיל לפרש הכורסייא בא"ר לפי שהפנים מתחיל אחר העינים.

והכל שבה גבורה דע"י ומתבסם בכסא רחמים שהוא המות כמ"ש בר"מ פ' פנחס ונפיק מתוך החוטם וזהו בז"א מא' נפיק רוחא ומא' תננא (שמא' יצא מים) (נ"א שמא' יצא מוח) ומא' מגרון (פי' שמנקב א' של החוטם יוצא שם רוח מהמוח ומנקב ב' יוצא אש מהגרון והוא תננא. המסדר) כמ"ש בר"מ שם זה מימין וזה משמאל וזהו אמ"ש כסדר והלשון הוא דעת בין חו"ב כמ"ש בס"ד פ"א ואמר בפ' משפטים דעת גניז בפומא דמלכא ושם מתלבש ת"ת דע"י והת"ת כולל ג"ס של חג"ת כידוע ולכן ברוחא דפומא רחיצין לאתלבשא בי' אבהתנא וזהו אמ"ש כסדר גולגלתא ומ"ס וגרון וג"כ אויר מכריע בסוד רוחא דפומא וז"ש דעת אתגלי בפומא דאריך ולכן הפה כולל י"ב תיקוני' וי"ב תחומין כמ"ש בא"ר שהדעת כולל י"ב כידוע מוחין דחו"ב וה"ח וה"ג וכאן הולך לדודי למישרים שהוא הדעת כמ"ש בס"ד פ"ד ובז"ח ש"ה.

וה' מוצאות הפה הוא ה"ג והן נ' תרעין שכ"א כלול מי' כידוע ולישן סתים לאמא והוא מפתחא דכליל שית והוא ברית הלשון ולמטה ברית המעור והן צדיק דלעילא וצדיק דלתתא כנ"ל. ובגולגולתא גניז בוצינא ושם התחלתה מיסוד [ס"א].

דבינה] דרדל"א ובגו בוצינא נביעו דאורא והוא רוחא דגניז בע"י כנ"ל. ואח"כ במ"ס וגרון.

ואח"כ באו"א. ואע"פ שיציאת או"א ממ"ס אין יציאתם לגמרי אלא מפומא וגרון. כמו יציאת ז"א מאו"א בסוד קול ודבור כידוע וממ"ס הוא רק טפת הזרע. ע"כ מהדרת קודש]: ** (עוד ליקוט ע"ז יבא איה"ש ס"פ פקודי.

ש"ל): ** (סז ע"א) הא תנינן לדוד מזמור כו'. צ"ל להיפך [עי' פסחים דף ק"י ע"א]: אלין ז' עמודין.

הן ז' היכלין דדכורא מבינה עד יסוד וכולן כלין ביסוד והן ז' עמודין הכל של יסוד וכמ"ש בפ"ב דחגיגה ועל נהרות דייקא שהוא ביסוד נהר כידוע ואמר נהרות ש"מ שרבים כלולים בו והן ז' נהרות כמ"ש בס"י פ"ד. (ע"ב) וע"ד וימחו מן הארץ כתי'.

שבה היפוכא דאתון כמ"ש בז"ח ש"ה דף נ"ב אתון זעירין תתאין הוו בהיפוכא כו' ע"ש וכאן במבול שה' ישב לבדו ולא אתבסמו אתון באתון לאתקנא ובה דאין יתהון כנ"ל בדף ס"ד ע"ב וע"ד אלקים בלחודוי הוא כו' וזהו מן הארץ: (פח ע"ב) דמיא דנחתו עליהון מלעילא כו'. עמ"ש לעיל והן על מ"ע ומל"ת כידוע.

ומ"ע הוא בשמים ומל"ת בארץ כידוע. ואע"ג שבס"י אמר שמים מאש וארץ ממים ואמר שם שמים בעולם וחום בשנה כ"ז בסדר יצירתם אבל בתולדותם אחליף אשא במים כידוע: (סט ע"א) ההוא יקום דעלייהו מעבר באשא כו'.

כאן כסדר יצירתם בשמים באש ובארץ במים וכן הטבילה למעלה באש ולמטה במים וכן ההנהגה למעלה במדה"ד ולמטה במדה"ר וכן עה"ז ועה"ב בעה"ב במדה"ד ובעה"ז

במדה"ר: (ע"ב) בשעתא דימא כו'. ע"י בפי' צו דף ל' ע"א חד זיקא איתער ונחית לההוא תהומא עילאה כו'.

והוא בבריאה וז"ש שם ובההוא אתר אית חיילין דאמרי קדוש כו' והוא השרפים בבריאה באתר אחרא אשתכחי גלגלי ימא דנהמין כו'. וזהו מ"ש כאן כדין אתערין גלגלוי ושאיין למטרף טרפא כו'.

והוא מ"ש הכפירים שואגים לטרף כו'. ואמר שם ותמן חיילין כו' בכי"מ.

והן החיות ביצירה. באתר אחרא [כו'] כד"א וגובה להם ויראה להם כו'.

והן האופנים בעשי'. וז"ש כאן עד דקב"ה אתיב ליה לאחורא ותבין לאתריהו.

וזהו והחיות רצוא ושוב והן גלי ימא הנקודות [צ"ל ה' נקודות] ה' קולות שנאמר בחיות ה' גלין ה' נקודין כידוע. ותבין לאתריהו בהתגלות קב"ה שנקרא שמש דרגא דיסוד וז"ש הכפירים כו' תזרח השמש יאספון כו'.

וחוטא הוא חוט החסד והוא אור הגנוז בצדיק ואינו מתגלה ממנו אלא חוטא בלבד כמ"ש בזוהר וחוטא הוא חוט השדרה דנחית ממוחא אור דמעשה בראשית ושם צדיק כתמר וענין קפיצת הגלין בסטרא דגבורה ונייחין בסטרא דחסדים וז"ש רצוא בדגש ושוב ברפה חו"ג כידוע והוא דגש נקודה שהוא גלי ימא ורפה קו ע"ג האות הוא חוט החסד: (עא ע"ב) אלין ארבע חיוון רברבן כו'.

בהיכל הרצון ולפי שיש תחתיהן ח' חיוון זעירין כמ"ש חיות קטנות עם גדולות אמר רברבין עלאין. ואמר קדישין לפי שיש כנגדם בס"א ג"כ ד' חיות שבדניאל וארו ד' חיוון רברבין כו' סלקין מן ימא והן ג"כ בהיכל הששי שלהן ששם ימא כמ"ש"ל וכמ"ש בפי' פקודי רס"ו היכלא שתיאאה כו' כמה דאית בסטרא דקדושה ברזא דמהימנותא ארבע סטרין דמתקשרין דא בדא וכלהו קדישין ה"נ לתתא הכי כו': דהיא רקיעא מתקנא עלייהו.

הוא הדעת שבהיכל הז' יסוד לאמא שנקרא רקיע כידוע: וכלהו גדפייהו כו'. הן האל הגדול הגבור והנורא (ע"י זוהר י"ט א'): לחפייא גופייהו.

אל אלקים יהו"ה אדנ"י וכמ"ש ולא יכנף עוד מוריך כו': הה"ד כקול שדי בו'. ר"ל כמו השכינה שהיא מזמרת תמיד כמ"ש אלקים אל דמי לך וכמ"ש למטה כמה דכתיב למען יזמרך כבוד כו' שכבוד הוא השכינה כידוע: ומאי אמרי הודיע ה' כו'.

שהוא מזמור יתמא שחיות הקודש אומרין אותו כמ"ש וישרנה הפרות בדרך והן ד' בקר וי"ב בקר שתחת הים שהוא גופא דשכינתא היכל הרצון ת"ת דבריאה. ישועתו הן ה"ג דנוקב' וזהו הודיע שהוא בדעת והדעת הוא עיקר בה"ג דנוקבא כמ"ש ולילה ללילה יחזה דעת והוא כאן בבריאה שנק' לילות וה"ח נקראין אומר בלחשיה כמ"ש יום ליום כו'.

וזהו גלה צדקתו שאז נקרא צדקה: [ליקוט]. כל אומר בלחישו סוד החסדים מאבא חילא דאתרם מאבא כמ"ש בח"א ט"ז ב'.

ויסוד (צ"ל וסוד. המסדר) הדעת הוא המתפשט מאמא בוצינא כמ"ש בס"ד וזהו יום ליום יביע אומר ולילה כו': ובכל אתר דאיהי אזלא כו'.

ר"ל הרקיע הזה נכללין בו אם לימין כולם פניהם פני ארי' וכן בכל צד. ואין מתפרשין ד' פנים בד' צדדים רק כשאינם הולכים וכמ"ש בתז"ח דף ל"ג ע"א ע"ש: לתתא ברבועא דיליה כו' והאי רקיעא דאתרבע כולהו גוונין כלילין בי' ד' גוונין כו'.

כי בבינה עגולא למעלה ס' ולמטה רבועא מ"ם סתומה ושם הוא ד' אנפין ד' הגוונין כלילין וזהו מ"ם ד"פ עשר עשר בכ"א כמ"ש בס"א ע"ש גוון ספיר דאתכליל כו'. יסוד שהוא ספיר: (ע"ב ע"א) ת"ה אברהם אתקין כו'.

צלוחא היא מלכות וד' תיקונין בה חגת"ם וכ"א תקן מדתו שהן חג"ת שבה ואבן מאסו הבונים היא מלכות דילה ובה נאחז דוד: פרשת לך לך (עו ע"ב) דחמאן שבילי ואורחי כו'. שבילין הן קצרין מאורחין והן נגד הנסתרין והנגלין.

וידוע כי ל"ב נתיבות שבחכמה הן ל"ב שבילין והן מסתמין בעד"א תורה שבכתב ושבבינה הן אורחין ומתגלין במלכות תורה שבע"פ: ולא מסתכלאן. לעיין בהם כמ"ש העורים הביטו לראות: ולביי' תקיפין.

שאיין לבם נופל כמ"ש ומקשה לבו וגו': דמתרחקי מאורייתא. כמ"ש וצדקה תהיה לנו כו': ר' חזקיה כו'.

ר"ל אבירי לב שהן רחוקים מקב"ה: הרחוקים מצדקה. ר"ל שאיין רוצין להתקרב לו. ור"ל קב"ה נקרא צדקה והוא בינה ושלום יסוד ובינה מלכא דשלמא דיליה. לפיכך כיון דאינון כו'.

ואמר זה בשביל שמפ"ו ת"ח כו': בעי כו' ואתקרב. היפוך ממ"ש למעלה ואינון רחיקין כו' דלא בעאן כו': אהבת צדק.

צדק במלכות ושם השער להתקרב ואח"כ הוסיף לו הקב"ה ה' אברהם ונתקרב לצדקה ונתקרב לה בדרגא דחסד שהוא קרוב לבינה ומשם זכה לה"א עלאה דלא עייל בק"ק אלא איש חסד. וז"ס מ"ש (שבת קנ"ו) מאי דעתך דקאי צדק במערב אהדרנא ליה למזרח.

והענין כי מזל צדק בתולדתו הוא כוכב אחרון דרגא דמלכות כמ"ש בתיקונים ובס"י ואח"כ נתקרב בדרגא דחסד. וכן דרגא דאברהם כידוע בסוד ואנכי נטעתך שורק: וע"ד כתיב אברהם אוהבי.

החילוק בין הבת שרוצה להתקרב אבל אוהבי שכבר נתקרב ולכן אצל אהבת כתיב צדק. ומנ"ל דנתקרב לצדקה שנאמר ויחשבה לו צדקה.

ואז אתהדר צדק לצדקה: (שם) בסתרי תורה. בתוקפא כו'.

הוא בוצינא דקרדוניתא הנז' בסופה (נראה דצ"ל ברפ"ב והוא ר"ת בריש פ' בראשית. המסדר) והוא סט' דגבורה דעתיק שהוא משחתא דכולא דבי' נעשה הכל.

וז"ש בתוקפא דהרמנו. רצון העליון שהוא כתר: דמלכא.

מלכות דא"ק עתיק: חד אילנא. יסוד: בתריסר תחומין.

הן זה אל זה ו"ק של ת"ת ו' של יסוד שני ווי"ן שכולם כלולים ביסוד והן י"ב גבולי אלכסון: בארבע כו'. חגת"ם: פרישא רגלי'.

נו"ה: ת"ק פרסה כו'. הן נ' תרעין דבינה שמתפשטין עד הוד כ"א כלולה מעשר ונכללין ביסוד שלכן נקרא כל גי' נ' והוא מילוי של שד"י שהוא ביסוד וז"ש כל רעותין כו' לבתר כולהו כו'.

ר"ל רצון הזיווג שכד האי מיתער לזיווג כל האיברים מסכימין: קם לעילא כו'. ר"ל שהולך למוח ומביא משם הזרע שלכן נקרא משכיל כידוע: נחית במטלנוי כו'.

שמוליך הזרע ע"י חוט השדרה ומוליך כל הת"ק רעותין נ' תרעין למלכות שלכן נקר' י"ם גי' חמשים וז"ש לגו ימא כו': תחותיה מתפלגין כו'. ר"ל שהוא עץ החיים שאמרו ז"ל עץ החיים ת"ק פרסה ותחותיה מתפלגין כל מימי בראשית כי הוא נקרא חי כידוע וזהו עץ החיים וז"ש חד אילנא כו' ת"ק פרסה כו' ותחותיה כו'.

ור"ל מימי בראשית של מלכות שנקראת בראשית כמ"ש בת"ז כידוע: שקיו דגנתא כו'. הוא בריאה ששם צרורא דחיי דנשמתא צרור החיים.

ושם יורד הקב"ה בחצי הלילה לאשתעשע כו': כל נשמתין כו'. שלכן נקראת נשמת כל חי: דעאלין בגנתא.

לבריאה.

וכ"ז כ"ה למטה שאילנא דת"ק פרסה הוא מט"ט וים הוא עשי' וגנתא הוא ג"ע שבארץ ג"ע התחתון. מט"ט הוא שדי ומלכות (חסר בהעתק) [אולי צ"ל עשיה]: אתברכא בשבע.

מז"ס דזו"נ ע"י הרמנא דמלכא ז"ס דמלכות דא"ק: למיהוי אבא לגופא בסליקו דדיוקנא עלאה. ר"ל ז"ש אברם אב אבא רם בסליקו כו'.

שר"ל אב כמו אב לפרעה שיהא מנהיג אותו: כד בעיא לנחתא כו'. ר"ל זהו ויאמר ה' אל אברם כו': (עז ע"ב) לאשלמא כו'.

ר"ל לע"ס שכ"א כלול מעשר: בחושבן כו'. ר"ל זהו ויאמר כו' שא"ל שתקיים ל"ך ל"ך: לאתקנא כו'.

שכולן יורדין לגן: ולמפלח כו': כמ"ש לעבדה ולשמרה כו': מארצך כו'. ששם (נמחק בהעתק) [אולי צ"ל לבושין].

המסדר [דילה: וממולדתך דא אילנא דחיי. שמשם הולדתו יסוד: ומבית אביך תריסר כו'.

(אמר המסדר נראה שגירסת הגר"א אילנא דחיי. ומבית אביך תריסר שבטין עלאין דשכינתא).

שהן י"ב שבטין שבמלכות כידוע שהן ביתו של הקב"ה ישראל סבא: אל הארץ כו'. והן כנגד ד' לבושי הנשמה רוח מו"ק שנכללין ביסוד בסוד ת"ק פרסה ונפש מימא***(ר"ל ממל'.

ואולי צ"ל ממל'. ש"ל:**) בית אביך ולבוש כלל הנשמה שהוא אמצעי בין הנשמה ובין הגוף כידוע והוא מגינתא ובו מתלבש הרוח בג"ע וגוף מהאי עלמא והוא ממט"ט שהוא גוף השכינה.

וכן למטה ממט"ט הרוח. ומעשיי הנפש.

ומג"ע התחתון הלבוש ומן הארץ הזה הגוף וכולן לבוש לנשמה מבריאה ולמעלה כולן לבוש להנשמה מבינה. וממט"ט הן האיברים הפנימים שנאמר לפני לא יראו שקאי על מט"ט כמ"ש לקמן ואיברים החיצונים הן מעשיי שנקרא אחוריים וראית את אחורי וכן למעלה וראית את אחורי מלכות כו' ולמטה מאביו ואמו איברים הפנימים והחיצונים: אשר אראך.

אל בטן אמו ששם מראין לו מה לעשות ועונשי המצות ושכרן וכל התורה כולה כידוע: (עז ע"א) עבד שמיא כו'. ר"ל שמים חג"ת ובתחלה מחו"ג ולא נתקיימו עד שבא הרוח ת"ת ועבד שלמא.

והן ג' יסודות עלאין. וסמכין הן נו"ה: וכולא קאים על אורייתא.

שהוא רוחא הנ"ל: וכרוזא. גבריאל: בחיל.

בכח מסט' דגבורה לפי שאז רוח צפון מנשב ולכן ג"כ התרנגול שנקרא גבר מתעורר לקרוא ג"כ למטה מעין התרנגול שלמעלה גבריאל כמ"ש בפ' בראשית: דעייל רוחא. שמתעורר נשמתו לקול הכרוז כמ"ש החרשים שמעו והעורים כו' ומתמן נפיק קלא דקליא חילין אתבדרו לד' סטרי עלמא.

הענין כמ"ש בתז"ח ע"ט ע"א קלא דקליין אשתנין מנו כו' וגלין אתהדרו לסטר צפון לסטר מזרח כו' ובתיקוני דף ל"ו ע"ב ודא אזיל לצפונא ודא אזיל לדרומא כו' תרין אחרנין כו'. ומ"ש חד סליק כו' חד נחית כו'.

הוא מ"ש שם בתי' דא סליק ודא נחית והן ששה סטרין דאגוזא שאמר בסת"א ה' ע"א: חד עייל בין תרין. דעת בין חו"ב והוא קלא פנימאה נקודה קדמאה בין חיד וגרון כמ"ש בתז"ח ע"ט וכד אתפשטת מטאת לחד מאלין ואשתני ואתעבד רוח כו' והוא ספי' הראשונה דז"א שאמר בס"י אחת רוח אלקים חיים והוא בגרון: תרין מתערין בתלת.

חו"ב נכנסין בתלת מוחין דז"א והוא ג"ס הראשונות שאמר בס"י רוח מים ואש שהן חב"ד דז"א והוא שאמר בתז"ח (שם) סליק האי קשרא כו' ושני ליה בתלת גווינין באשא ברוחא במיא: תלת עיילי בחד. שג' מוחין נכנסין ומתפשטין בת"ת והוא בקשרא דלישן כמ"ש שם האי קשרא דחיק ליה כו' ברזא דוא"ו דאיהו לישן כו'.

והת"ת הוא דאפיק גווינין כמ"ש בפ' משפטים קכ"ג א' אתפשטותא דת"ת דגווינין בי' מתחברין כו'. ואמר בז"ח דף מ"ה ע"ג כדין האי ניצוצא אחזי בהו גווינין ואתעכב בי' י"ב ירחין כו'.

וז"ש חד אפיק גוונין. ואינון י"ב כנ"ל י"ב ירחין והן י"ב גבולי אלכסון שבת"ת.
והענין כי הן שש יריעות דאינון חמש ושש יריעות דאינון חמש ה"ח עם מוח חכמה וה"ג
עם מוח בינה. וז"ש שית מנהון לסטר חד ושית כו'.

ואלו מתחלקין מהגבורות נבנין תריסר טעמי וכ"ב אותיות ומהחסדים נבנין עשר
נקודות. וז"ש שית עיילי בתריסר תריסר מתערין בכ"ב שית כלילין בעשרה.
ואלו עשר נקודות כלן קיימין על חד נקודה דנפקו מינה. וז"ש עשרה קאים בחד.
ועי' בתז"ח שם ותבין פי'. ואע"ג שאמר שם דטעמין הן תליסר אינון רק תריסר וא' כללן
כידוע בי"ג תיקונין.

ואלו הן כלל שמא מפרש במ"ה נהורין אתברי עלמא [הג"ה]. ואפשר שזה הפתיחה מה
ידידות כו' ע"ש המ"ה נהורין הנ"ל] תריסר ועשרין ותריין ועשרה וחד שהן ל"ב נתיבות
וי"ג תיקונים.

או שתלת הן אמ"ש כנ"ל. והן בין בנקודין ספ"ו וע"ס פנימיות בין ג"ר שלש אמות מכ"ב
אותיות ואח"כ נכללין בלשון כנ"ל ומתחלקין לו"ו ו"ק של הרוח והן ו' נקודות אחרונות
ו"ק של האותיות שהן ו' כפולות ואח"כ בי"ב שהן י"ב פשוטות ואח"כ נכללין במל"כ כל
הכ"ב וז"ש תריסר מתערין בכ"ב.

וכן נכללין כל הע"ס י' נקודין. וז"ש שית כלילין בעשרה.

ועיין בס"י ותבין כל זה: (עז ע"ב) ונשמתא שטיא כו'. שאין רקיע נפתח לה: וסלקא.
מצד מעט מצות שבידה שהן כנפיים לנשמה רק שמכבידין עליה העונות ונחתא וכמ"ש
בר"מ פ' ויקרא בסוד אשם תלוי ע"ש: אתפקדן דוכתייהו. בג"ע נפקד מקומם: אתמסרון.
לגיהנם שם נחתי כו'. וז"ש עלייהו כו' לא יעלה.

כמו בתחלה שהוא סליק ונחית: בההוא שעתא. קאי אלמעלה: מסטר צפון.

מבינה וזהו מי נתן לשכוי בינה: בד' סטרי עלמא. חגת"ם: ואתער כו'.

להתעורר ב"א לתורה שכל התעוררות הוא מצפון כמ"ש עורי צפון והוא בחצות ובואי
תימן בבקר לב"ה בקר דאברהם הלוך ונסוע הנגבה. שעד חצות שינה סטרא דמותא
שליט ואחר חצות מסטרא דבינה חיים וצריך לקום מסטרא דמותא ולאחוז בחיים
בתורה: דמית בחיי אבוי.

ר"ל בלא זמן: ת"ח מלה דלעילא. שהעליון זך מאד וא"א להיות למטה בלא התלבשות
והוא בהתעוררת התחתון וכן נשמתא בנפש: (ע"ח ע"א) בסתרי תורה.

ואעשך כו'. כמש"ל ואתברכא בשבע כו': האי ברכתא כו'.

מסטרא דז"ס כנ"ל ד' ברכות מחגת"ם כמ"ש בזוהר בעמוד הזה רש"א ואעשך לגוי גדול
מסטרא דימינא כו'. כי גדול בימינא וברכה בשמאלא כידוע: ואגדלה כו' מסט' דת"ת.

והוא נוטה לימינא לכן ואגדלה. ומלכות נוטה לשמאלא לכן והיה ברכה.

ואמר שמך שהוא מלכות כידוע לאכללא מדת לילה ביום. וכן בסוד שמי וזכרי רמ"ח בת"ת ושס"ה במלכות וזהו ואגדלה שמך שמוסיף ה' בשמו ויהיה גי' רמ"ח מסט' דת"ת וה' מוסיף בשמך.

שמך גי' ש"ס ועם ה' שס"ה. וז"ש ואגדלה עם ה'.

וכן אמר והיה כו' לאכללא מדת יום בלילה שהן כלולין כי שניהם נוטלין מחו"ג רק שכאן זה גובר וכאן זה גובר וזהו והיה שהוא אותיות הוי"ה. ואמר והיה בתחלה ו"ה לאשלמא לזכרי וזהו ברכה גי' זכר ואח"כ י"ה לאשלמא לשמי וזהו שם דשמך לאכללא כנ"ל.

ג' ברכות האחרונים בנה"י ואברכה נצח ישראל לא ישקר. ומקללך הוד כל היום דוה ויגע בכף ירכו כידוע.

ונברכו כו' יסוד. בך שבו כ"ב אתוון.

כל שנקרא כל. משפחות כו' שהנשמה יש לה ע' אנפין כמ"ש לקמן והן ע' משפחות האדמה והן ע' פרי החג שמתברכין ע' אומין והן ע' שנין כמש"ל.

ומלכות היא ברכה רביעית שהוא יום הרביעי כמ"ש: דאיהי קאים לפתחא. כמ"ש לפתח חטאת רובץ כו' ור"ל לפתחא דעלמא: עד דיעברון כו'.

שאז בא יצה"ט לאדם ואז מתעוררת הנשמה לאדם כמ"ש: דהא מתריסר כו'. ר"ל לאחר י"ב בתחלת י"ג מתחלת הנשמה להתעורר ובסוף י"ג שנה נשלמת הנשמה וזהו שנחלקו בגמ' (נדה) תוך הפרק אם הוא כלפני הפרק או כלאחר הפרק.

ור"ל לפרש הפסוק ואברהם בן חמש כו' כמ"ש ו' שהן י"ג: (ע"ב) בסתרי תורה. וכדין אתחזיאת נשמתא כו'.

ר"ל לאחר י"ב שנה מתחיל להתראות הנשמה. ואמר משום דאיהי אתיא כו'.

ר"ל מה"ס חג"ת נ"ה שהן ת"ק פרסה. ומספיל יסוד שנקרא ע' שנה באין ע' שנה לאדם כמ"ש: דאיהו שביעאה כו'.

ר"ל לבינה שמשם הנשמה ויסוד כלול מכולם שכ"א כלול מעשר הא שבעים: כדין נפקת כו'. שהקליפה שממית בידים תתפש נגד ז' תחתונות כידוע.

ואמר כאן שבעים וכאן חמש וחלק אותן לשתיים ששני ערלות על הברית יסוד א' ערלה וא' עור הפריעה והן ג"ן** (ר"ת גוף נחש כמ"ש כאן נחש דהוה כו' לגופא. כנלע"ד.

ש"ל:**) נגד דכר ונוקבא וכן כאן ב' קליפות א' נגד מלכות שמסטרא נקרא יסוד שבעים שנה ספיר' שביעית. ונקרא ג"כ י' זעירא אות ברית כידוע (בסוד יסו"ד).

סוד מיסוד שבעים שנה. י' מיסוד י' זעירא ושניהם כאחד יסוד בסוד ברית ועטרה לבנת הספיר.

המסדר) והכל א' כידוע ששניהם נכללין כאחד והן היכל שביעאה לבנת הספיר יסוד ומל'. וחמש שני ערלה השני נגד ה"ס שלכן כתיב שנים.

והענין הוא בנשמה שבה ע' אנפין שמהן שבעין שנה וה' מדרגות של הנשמה הידועים והן שבעים וחמש הנ"ל. וז' שנים הראשונים יוצאין ע' אנפין מערלה הראשונה מלמטה למעלה מקליפה שכנגד היסוד ואז הולך לרבו כמ"ש (בבא בתרא) שמכניסין כבן שבע כי השבע כלילין משבעים כנ"ל ואח"כ חמש כו' ושבעימים הראשונים שלטא עליה ערלה הגופני' על הברית נגד מלכות שנקראת בת שבע.

ומיום הח' מתחיל לצאת מע"ה שנים הנ"ל. ושנת הי"ג הולכת הנשמה ונשלמת עד שיוצא מההוא ערלה לגמרי נגד בינה והוא ביסוד נגד בינה שבת עלאה שבת תתאה והן י"ג שנים ז' ו' זו"נ: (ע"ט א) בס"ת.

לוט בן אחיו כו'. ואמר בן אחיו שהוא בן הרוח שגדל עמו ובחיקו תשכבנה.

כזכור בניהם מזבחותם. והרוח אחיו של הנשמה שבא בשנת י"ג: דלא אעדי כ"כ כו'.

ר"ל אע"פ שמתעוררת הנשמה: בשעבודא דאורייתא ואמשיך כו'. ר"ל עד מקום שכמ כו' כמש"ו.

ואמר ויצאו ללכת כו' ר"ל שיצאו מחרן כנ"ל [ללכת] ארצה כנען. ר"ל לארץ החיים ללמוד תורה והוא ארץ של כנען** (חסר תיבה א' בהעתק).

** זוכין לה כידוע ואמר ללכת בשנת י"ג ויבאו ארצה כנען [לאחר] י"ג: אלין עובדין טבין. ר"ל מעשים טובים שעשה קודם שנת י"ג שבסייעתא דילהון כפיף לסטרא בישא ומתקן לגוף אחר י"ג שנים: ** (מכאן עד דף צ' ע"א נדפס באד"א.

ואינו נסמך ע"ד הזוהר דכאן. ש"ל: ** (ע"ב) (בזוהר) וירא ה'.

שנתגלה לו השם. ויאמר לזרעך.

הוא הבטחת הנשמה לחזור בתחיל' ויירש אז את הארץ שאז נקרא יצחק לבני ליצחק וכמ"ש בפרשה חיי שרה ע"ש: (פ ע"א) ויבן שם מזבח. הוא מזבח שמקריבין עליו נשמתין והוא מזבח ההרוס דאליהו: ויעתק משם ההרה.

שנסע ממדרגה למדרגה והוא מי יעלה בהר ה' מי יגור באהלך כו' ועיין בז"ח מ"ט ע"ג: מקדם לבית אל. כמו שלמטה בביהמ"ק דרגין דרגין קודם נכנסין להר הבית במזרח ואח"כ לשאר מדרגות כן למעלה כידוע וכמש"ל צ"ד ע"ב בקדמיתא חצריך כו' ע"ש וזהו מקדם כו': ויט אהלה.

שם כמ"ש מי יגור באהלך מי ישכון בהר קדשך: בית אל מים והעי מקדם כמ"ש למטה שעי הוא דרגין דלתתא והן חוץ להר הבית סביב רשעים כו' וחופפת לה והיא עומד בהר. בית אל מים והעי מקדם שהן מלכי קדם אשר מלכו לפני מלוך כו' מהררי קדם ינחני כו': ויבן שם מזבח.

דכמה מזבחות בנה שבכל עולם שעולה מקריבין אותו כידוע והוא בונה אותם בעה"ז כידוע: ויסע אברם. כמש"ל כמו שהם מלמטה כך הכל למעלה בכל הכללים ופרטים וכשהולכין להר הבית באין ומקיפין דרך ימין לדרום והוא סוד הייחוד של ק"ש ותפלה כמ"ש בפ' במדבר ובא לו לקרן דרומית כו' ע"ש: (פ ע"ב) ויקרא שם אברם בשם ה'.

שם דוקא כמ"ש בכל המקום אשר אזכיר כו' וכמ"ש יעקב ושבתי בשלום אל בית אבי והיה ה' כו': (צ ע"א) בסתרי תורה דאינון ס"ה כו'. שהן של ע"ב אתוון דא"ב [א"ה]. מצאתי בהעתק אחר כתוב כאן שתין אינון וחמש אינון. והכונה דכ"ב אותיות הן שתין במילואן.

וה' מנצפך ובמילואן י"ב ס"ה ע"ב. ומ"ש מספר תר"ב ע' לעיל נ"א ע"ב במ"ה זיני נהורין ע"ש.

והנה מ"ה נקודין דא"ב גי' ת"נ ועשרה רקיעים ס'. ובמנצפך ח' נקודים הן פ' וב' רקיעים י"ב ס"ה תר"ב] ובהון ותרב חכמת שלמה מספר תר"ב ונקודין בחכמה ומספרין בחכמת שלמה ששם המספר ושם פרפראות כו'.

ובזה קיימא סיהרא באשלמותא: שתין אינון. ר"ל של ו"ק ומלכות מצה פרוסה והיא ה' חציין.

וז"ס שס"ה של חנוך ושל השמש שהן חד דרגא שהן באשלמות הפרצוף עם ג"ר שהן בדרגא דמאות ואחר שהוליד בנים [לס"ה שנים. הד"ל].

נתעלה בדרגא דאו"א ולכן סלקו: פרשת וירא (צ"ז ע"א) בסתרי תורה. הורמנותא כו'.

והן מראות הנביאים בג' היכלות תתאין שע"י רואין בנה"י דאצילות ודרגין דאבות בג' היכלות עלאין רא"ז (ר"ת רצון אהבה זכות. המסדר) כ"א בדרגי' וע"י רואין בחג"ת דאצי' וכ"ז אספקלריא דלא נהרא בר ממשא דחזי באספקלריא דנהרא (ועיין ביאור הגר"א ז"ל על כל המאמר הזה בארוכה בהיכל ב' דבראשית ד"ה דא קשי לאתגלי' בסתימו דעינא כו'): [ליקוט].

ר"פ וירא בס"ת בענין ג' הגוונים כפי מ"ש בהיכלות מ' שהם בב' היכלות וכמש"ש. אבל באמת אינו כן כי ג' גוונים הנראין הן בנה"י ג' גווני הקשת דמתחזיין ונצח אע"ג דאיהו מאספקלריא המאירה מ"מ בדרגא דנוק' הוא ודרגא דנביאים הוא אבל באמת כי לא זכה אליה אלא שמואל כמ"ש בזוהר בכמה מקומות ולכן שקלו הכתוב כמשה אבל משה הוא בחג"ת כמ"ש בר"פ וארא ואמר בריש היכל הג' בפ' בראשית כיון דעאלו בגווי' אחזי נהורי' משא"כ בחג"ת אלא שאין בו גוון כלל כמש"ש והן ג' נהורין שבנר תכלא וחורא ולמעלה האור שמאיר בלא גוון כלל ולפיכך אינו נראה כי העין אינו רואה בלא גוון אבל מ"מ נראה האור משא"כ בחג"ת.

והענין של ג' הגוונים וההיכלות כי ג' היכלות וגוונים שהן בנה"י הן קומה שלימה היכל וגוון ראשון בנה"י שהן נגד נוק' ושני נגד חג"ת שהן דדכורא והיכל השלישי נגד כח"ב שהן פנימית בלא רוחא לכן ל"ל גוון וכ"ה בג' הנהורין בפתיחה כמ"ש בפ' בראשית ואע"ג שכל ההיכלות מ"מ היא כלולה ג"כ בזו"נ כידוע וכן בכל קומה וקומה]: (במדה"נ) לריח שמניך.

ר"ל לריח הצדיק במעשיו עלמות הן האבות כידוע: (ע"ב) אזיל עמי' בכל כו'. וז"ש ברכי נפשי בר"ח והענין בר"ח שהנשמות מתחדשין בכל ר"ח כידוע: יתמו חטאים.

זהו השעיר שמקריבין בר"ח: ר"ל תוקפו. והענין כי אע"ג שאמרו יעקב לחודי' מ"מ ככלל משלשה אבות וזהו אלוני ממרא אלוני תוקפו איתן האזרחי.

מאתים עולמות הוא של יצחק ועיין במאמר קו המדה דף מ"ה ע"ד ואלין עזקין אינון מאתן כו'. ובסוף תז"ח דף צ' ע"א ואפיק ד' בחושבנא דמאתן כו'.

וכסא עצמו הוא יעקב וידוע שהוא נכלל מג' אבהן: והוא יושב פתח האהל ה"ד כו'. ר"ל כשמגיע הצדיק לפתח האהל אז יוצאין לקראתו ג' אבהן שהיא פתח עינים ג' אבהן שבג' גווני עינא והיא נקשרת עמהם רגל רביעי ולכן אמר אשר לא נשא לשוא נפשי ר"ל נפש דוד וז"ש (צ"ח ע"א) כחום היום [דכתיב] וזרחה לכם יראי שמי.

שהיראה היא הפתח כמ"ש בפ' בראשית ז ע"ב וי"א ע"ב ע"ש וע' בזוהר כאן וישא עיניו וירא כו' ומבואר כל מה שכתבתי: ד"א כו'. ור"ל באלוני תוקפא הוא יום הדין החזק מאד כמ"ש (צפניה א' י"ד) יום ה' הגדול כו' מר צרח שם גבור.

ור"ל והוא יושב פתח האהל בבית הבליעה כמו שמפרש והולך שהוא פתח הגוף שנקרא אהל כידוע: ואז נשמת הצדיק כו'. ר"ל זהו וירא וירץ כו'.

וישתחו ארצה לקראת השכינה ארץ החיים. ארצה לארץ [כמ"ש בס"ת צ"ט ע"ב ולגבי שכנתא אמר בשמא אדני].

ויאמר אדני אם נא מצאתי כו'. כמ"ש אם הוא זוכה אז אין שכינה מסתלקת מאצלו עד שמוליכתו למקומו כמ"ש צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו מה יפו פעמיך בנעלים כו' ואם ח"ו רשע הוא אע"ג שמוכרח לראות השכינה בין צדיק בין רשע מ"מ השכינה מסתלקת תיכף ואז מצער אותו המ"ה מאד ויוציאה כפיטורי בפי ושט (ברכות ח' ע"א) אבל בצדיק כשהשכינה לפניו יוציאה בנשיקה וז"ש הצדיק אל נא תעבור מעל עבדך ולכן נאמר כאן שם אדני שהוא השכינה כידוע: (ק ע"א) יוקח נא מעט מים כו' ורחצו רגליכם וגו' ואקחה פת לחם כו' רמז הקרבנות.

וצ"ל מים הנאמר כאן הוא ניסוך המים. לחם אלו המנחות ואמר פת לחם שאף הבשר נקרא לחם לחם אשה כו' וכאן פתות אותה פתים וכו'.

יוקח נא מעט מים ורחצו רגליכם שהן יורדין לשיתין ואמרו רז"ל (סוכה מ"ט ע"א) השיתין מששת ימי בראשית נבראו שנא' חמוקי ירכיך כמו חלאים כו' וידוע ששם השיתין שוקיו עמודי שש והן אפיקי מים כמ"ש בתז"ח דף פ"ג ע"ג ובכמה מקומות שהן נחלי מים: והשענו תחת העץ. הוא עץ החיים למחזיקים ועליהן סומכין ג' אבות כמ"ש בתז"ח דף צ' ע"ב אברהם רחימא תמיד על דא יצחק כו'.

ואלו ג' אנשים הן האבות כנ"ל שהן תחת השכינה וכן אלו הג' מלאכים שאמרו בגמ' ואלו הג' המבקרים מעשיו הכל בדרגא דג' אבהן כידוע והן ג' גווני הקשת שעליהן נאמר וירא והנה כו' גוונין דמתחזיין וע' בפ' בראשית דף י"ח ע"ב ובפ' וארא ע"ש. והן דרגין דתמכין ע"י המחזיקין התורה כידוע.

וכ"ז ה"ה בתורה במקום הקרבנות מים כל צמא לכו למים וכן לחם לכו לחמו בלחמי וכן עץ כנ"ל וסעדו לבכם אמרו רז"ל לבבכם אין כתיב כאן בלא יצה"ר שהתורה תבלין

ליצה"ר אם פגע בכ' כו'. וז"ש כאן האי דלא אעסק בקרבנות כו': (ע"ב) וימהר אברהם כו' האהלה בית המדרש.

אל שרה אל הגוף שהנשמה מעוררת הגוף נפשי איתך כו': מהרי שלש סאים. זהו המנחות שהיא באה סולת מנופה מאיפה.

וזהו שלש סאים קמח ומזה תקח ותסלת סלת. לוישי ועשי עגות שכל המנחות באות מצה.

וענין שלש סאים שאמרו העומר הי' בא כו' ואמרו בגמ' (מנחות ע"ו ע"ב) מ"ט כיון דמחדש אתי כו' שתי הלחם שתי עשרונות כו' אע"ג דמחדש כו' לחם הפנים עשרים דמחטין אתו ומישן כו'. וא"כ ה"ה למנחות שהן באין מחטין ומישן כמו שתי הלחם שאין מביאין קודם לשתי הלחם ה"ה נמי שהן באין ג' עשרונים מג' סאין.

ומנחת נסכים של בקר ג' עשרונות וכאן אל הבקר כו'. ויקח בן בקר רך וטוב מובחר לקרבן וכו' (הכל כמו שנדפס באד"א): פרשת חיי שרה (קכא ע"א) אלא ודאי כו'.

דכסא הוא שכינה והיא ים בדגש המ"ם: (ע"ב) ת"ח בשעתא דבר נש כו'. ר"ל שע"ז מרמז יונה וכו"ל ובשביל שאח"כ קרא על נינוה חיה: בתרין גוונין כו' ז"ס הודו תחלה וסוף כו' [בס"א איתא זה"ל].

ז"ס הודו תחלה וסוף ואנא כו'. דלא כב"ש שהם מסטרייהו משוין להדדי כו' [כמ"ש כבר בענייני הנענועים ע"ש (כביאור ר"מ פ' פנחס רנ"ו ע"א) וכ"ה באברהם יצחק ויעקב שם חם ויפת שם נגד ואגדלה שמך כו'.

חם ידוע.

יפת ישראל אשר בכ' אתפאר. וכן יין השרוני [ב' חלקים מים וא' יין].

וי"ש תחות כורסייא או"ר וק"ג וז"ס עג"ל בשעת מנח"ה [ששניהן עולין ק"ג] ולכן דרש ירבעם כו' ואח"כ נהפך לעשות כו' וחסד נק' אור [ס"א וכן עשרה הלולים ג"פ נגד נר"נ. שופר ותקיעות (ס"א ותוף) ותרוע'.

ונגד ט"ס ג' קוין חד"ר גפ"ג] (אמר המסדר פ"י כי בעשרה הלולים הם ג"פ תלת נר"נ. שהם שופר בינה נשמה.

תקיעה קול ז"א רוח. תרועה תרע"א אדנ"י במילואו י' זעירא חכמה זעירא מלכות נפש). והכל כי החסדים גוברים על הגבורות כנ"ל למתקם ופ"י כל זה לפרש דברי הזוהר כי שכר ועונש הם מחו"ג. ועבר והוה ועתיד הם תחלה וסוף ואמצע.

ובעונש מסט' דגבורות דנין על האמצע באשר הוא שם. ובשכר מסט' דחסדים דנין על העבר ועל העתיד תחלה וסוף: בשעתא כו' וכד אולידת כו'.

וז"ס ההיא איילתא שמעוברת מגבורות נשיך חד זמנא כו' תנינא כו' שאז נק' אילת וכן יסוד איל בסוד אילו של יצחק וסוד במטהו פעמים ויזובו מים. וסוד קריעת ים סוף ויהי הענן ויאר את כו' וסוד כל מחלוקת כו' וכל כו' דבשני הוא וסוד ליכא כתובה כו' וסוד קשין לזוגם כו' דמדחי גברא כו' ובלא עתו וכמש"ל אלא כאן קודם כו' וכן בקריעת י"ס שדילג הקב"ה את הקץ וז"ס מעשה ידי כו' וז"ס ימי טומאה של לידה וימי טוהר

וז"ס ויהי נועם אחר הבדלה דתחלתו גיהנם ואח"כ ואתה קדוש כמ"ש בא"ר קמ"ג ב':
לית נייחא כו' כד"א החפין כו'.

כצ"ל: (קכב ע"א) דדא היא ה' כו'. ר"ל נוק' בכללה דבתחלה היא שרי ביסוד דילה ש"ר
כמ"ש בז"ח ש"ה ויו"ד כמ"ש בס"ד ואברם ביסוד דזכורא אבר"ם סתים ואח"כ עאלו
בבינה דזו"נ בהה"ן שמשם הזרע: מלך עלאה כו'.

בבינה דילה ק"ק ומקודם צריך ו' היכלין דילה מתתקנין בצדיקייא עבודת אדם להוציא
כו' וז"ס לעבדה ולשמרה כמ"ש שמור את יום כו' ששת כו': (קכג ע"א) אלין אתפרשן
כו'. וזה סוד ז' כפולות בדגש ורפה רך וחזק.

וז"ס ד' שבועי' בירח וסוד כ"ח עתים שד' יסודות מתנהגין בז' כוכבים והוא כח דמעשה
בראשית בפסוק אחד וכן דתורה אי"ה או"ה וכן כל שבוע בד' עתים של יום ולילה בד'
סטרין בד' רוחות: ואינון תלתין ושבע כו'. דרגא בתראה של ה' ראשונה שמתייחדת עם
חו"ב ובה התחלת הגילוי אבל תשעים הראשונות סתומות (נ"ל בסוד בינה ותבונה
ותבונה עצמה בסוד תלתין ושבע ג"ר שבה וז"ת.

המסדר): עלאה כו'. ר"ל י"ב בקר כו' של נשיאים ושלמה: (ע"ב) איהו חדש כו'.
כמ"ש ותחדש פני אדמה בנשמתין חדתין משא"כ עכשיו (סנהדרין) עד שיכלו כו' וז"ש
למטה אר"ח [כתיב] ואין כל כו'. וכל הוא סוד כל בשר דנפקין מכל: (קכד ע"א) דבהו
אסתמך.

כמ"ש שמאלו כו' ומנהו***(אולי צ"ל ומנה"י. ש"ל:**) אתבני' ששמותי' יחדון על
שמות הוי' הגדלות ה"ס (א"ה).

לא הבנתי כאן ואולי צ"ל ששמותי' מתייחדין עם שמות הוי"ה יאהדו"נה"י): כדין יהא
חדש כו'. שיתמלא פגימתה ויהי' אור הלבנה כו' וז"ש רי"א בזמנא כו' וכמ"ש הודיע ד'
ישועתו כו' לפני ד' כו': ראש דא כו'.

וז"ס ישראל ויעקב [זו"נ ראש ועקב] והנשארות הוא שם יל"י שמוציא ניצוצין מנחש
בסוד נש"ב עלמא דחירו דבה נפקין כו': (בהע"א) בג"כ ורהבם כו'. ר"ל המותר וקאי
על ואם בגבורות והן למטה ממנה שהן עמל כו' משא"כ בצדיקים שהן למעלה מז"ס:
(ע"ב) ואיהו בן כו'.

ע"ל צ"ה ע"ב: דהאי ארץ תתאה כו'. ר"ל שלנו העשיי' דיניק מע"ה טו"ר נער.
וכן מ"ש למטה ת"ח האי ארץ כו' ג"כ עלי': (קכה ע"א) ת"ח ותמת כו' רזא כו'. כורסייא
שהיא עיר לד' שעלייהו חב"ד: (קכז ע"ב) ודאי חייך לאו כו'.

כמ"ש ויקם שדה פ' עפרון אשר במכפלה: (קכט ע"א) ה' מכפלה כו'. וכן מילוי דילה:
(קלב ע"ב) והא תנינן דעבדי [מינייהו] עטרה כו'.

וז"ס עטרת היסוד שם התפלה והוא ראש צדיק: (ע"ב) תלת דרגין כו'. מלכות עטרת
יסוד כולל נ"ה.

ת"ת כליל ח"ג. וז"ש.

גר.

תושב.

אבותי.

תושב [יסוד] ששם נייחא דביתא אוה למושב כו': בג"כ בשעתא דצלותא כו'. [חסר בהעתק ונראה דצ"ל].

מורא רבו] הוא בסט' דילה את כו' והתפלה עלמא דדכורא ואינה נזכרת אז באתר דדכורא. סוד יום ולילה יום אחד: ות"ח צלותא כו'.

ג' תפלות.

ושירות בחצות שהן ד' עתים הן האבות ודוד דזו"נ כ"א כליל מחו"ג וכ"ה ביום ובלילה קודם חצות ואחריו. אלא שהן מלמטה למעלה בסוד התפלה ודינין דדכורא כו' [נייחין ברישא וקשין בסופא] ודנוק' כו' [קשין ברישא ונייחין בסופא].

המסדר] ומתחברין ערב ובקר דינא בדינא ורחמי ברחמי בערב נכלל הוא בה והוא חיבור דינא כו' ובבקר נכללת היא בו אילת השחר ואז מחדש מעשה כו' וז"ש יוצר אור כו' עושה שלום ובורא כו' ויוצאים ממנה מאורי אור ובערב כשנכללין יוצאין כו' (אד"ל. איפשר ר"ל בערב כשנכללין בה יוצאים מאורי האש***(וע' פ' בראשית כ' ע"ב.

(***) ויעקב תפלתו בלילה משום דאחר חו"ג בת"ת מתחיל קומתה ולכן נק' יעקב בנוק' משא"כ אברהם ויצחק. ולעתיד שתהיה בפנים יקרא ישראל ותפלה מ"מ בדכורא ולכן נגד דוד אין תפלה וכן ד' אמהות שהן ההיכלות וכסדרן ולאח"כ רחל וכמש"ל בסוד המטה ואיילתא כו' והן דרום וצפון מזרח מערב (הרמ"ש רשם על תיבת ואיילתא עז"ח בראשית י"ג ב' ותבין.

ועל תבת דרום שחרית. צפון מנחה מזרח מעריב.

מערב חצות) אבל ברוחות הוא להיפך של יום בלילה ושל לילה ביום והילוך השמש בד' מקומות (ס"א נקודין) הגלגל סובב כסדר מזרח דרום כו' וזהו ההתמזגות וז"ש הולך אל דרום כו' כמ"ש המפרשים על הרוחות ומתחיל בלילה: ואיהו לא צלי כו'. ר"ל שנים אשיחה ואהמה אבל תפלה של ערבית היא נכללת משניהן ואינה דבר בפ"ע: (קלג ע"א) אבל ת"ח הני תרי כו'.

עמש"ל כי ביעקב היא דבוקה תמיד וא"צ לנו ויעקב כבר תיקנה ולכן אברהם ויצחק היו מתייראים על נשותיהן ואמרו אחותי בדרגא דלמעלה אמור לחכמה כו' ואחות אינה נפרדת אבל יעקב אמר הבה את אשתי כו'. והטעם כי בדרועין נאחזין שממית בידים תתפש (ס"א ישמעאל ועשו) וצריך להפרידם.

ולכן כתיב אל אחר אלהים אחרים ולכן כתיב אל חי אלקים חיים והוא בסוד ע"ה טו"ר חו"ג ועץ החיים משא"כ ביעקב שם המיוחד מטתו כשרה: ואתה מרום. ר"ל נוק' שנק' אתה והיא מרום אבן מאסו כו': ות"ח אבהן כו'.

שכ"א נכללת בד' יסודין קדישין והוא י"ב אתוון של מילוי אדני והוא ג' היכלין של ברכות ק"ש וג' היכלין תתאין נכללין בראשונה כי הם לעולם נכללין בעליונה ואין בהם ברכה בפ"ע ויוצר אור בשל יצחק שביום הוולדו נתוספו המאורות ואח"כ אהבה ואמת אבל היכל ק"ק נכלל בדכורא בתפלה שהוא יום דרגא דילי' משא"כ בערבית והוא השכיבנו: (ע"ב) יצחק ברזא דארבע דסטירו כו'.

ר"ל שנכלל מד' ולא ד' ממש: פרשת תולדות (קמא ע"א) ואר"א יאות כו' כמ"ש מעין גנים כו' מן לבנון והן אבהן וכמ"ש באר חפרוה כו' וסודן כמ"ש"ל פ' חיי שרה בענין התפלות שעיקרן שתיים: בגין דכל יומא כו'. כמ"ש והוכן בחסד כו' ובזרוע עוזו ואח"כ קורין ק"ש שמע ישראל ואברהם פתח המעין וזה נשאר ולא סתמוה אלא הבאר עד שחפר יצחק ויעקב יתיב עלה: ויעתק משם כו' ר"ח פתח כו'.

אמר זה כאן שר"ל כי הבארות הן נגד ג' בהמ"ק ורחובות הוא לע"ל וז"ש לקמן ויקרא שמה רחובות רמז דזמינין בנוי למפלח כו' והן בג' דרגין ונגד זו"נ יש אחיזה וקטרוג לכן נחרבו שניהם משא"כ רחובות ולא רבו עוד והן ג' דרגין דאלקי' דרגא דיצחק ויעל משם באר שבע ויחפרו עבדי כו' ושם הוא לשעה משכן שילה והוא אלקי' דכורסייא: (ע"ב) ר"ש פתח כו'.

ר"ל כי הם בנהי"מ שהיא כגדמ דרגין דנוק' והן כסדר ולכן עשק ושטנה ידוע בכף ירכו. ורחובות כמ"ש"ו דא רקיע כו' ורביעית בבאר שבע ויקרא אותה כו': תו בעיא לאתפשטא כו'.

והן ז' קולות ג' בחוץ לגרון ועדיין במצר. וג' ברחובות חוץ לפה דרגין דאתגלייא וא' בת קול אור חוזר וז"ש תבונה תתן קולה והן נגד ב' דרגין דסתימו חו"ב הנסתרות לה' אלקיננו וה' אלקיננו ידוע והנגלות ג"כ שתיים לנו ולבנינו ר"ל וכל בניך כו' וז"ש ותמן תתן קולה עלאה כו' כי כולל שם הכל כי כל כו': ובג"ד אמר כו'.

ר"ל בנפש ורוח בזו"נ ואח"כ בנשמתא ובנית כו': וע"ד כו' לההוא שלם כו'. שהג' הוא בדרגא דשלום ולכן לא רבו כו' וקראו רחובות: (קמג ע"ב) אר"ש לאו כו'.

כמ"ש"ו כי ביעקב נאמר נתינה מאלקי' והוא למעלה משא"כ בעשו נאמר שם יהיה מושבך ר"ל במקום מושבך לתתא ועוד בעשו נאמר משמני הארץ והוא שם דבר משא"כ ביעקב שמ"ם מטל מושך אחר עמו כמ"ש המפרשים ור"ל ממשמני הארץ וברכתושל יעקב היתה שיתן לך מאותו שנותן לשמים וארץ. ועוד שא"א לומר בעשו כמו ביעקב שהרי קודם יורד לשמים ואח"כ לארץ אלא שבירך אותו שישב על מקום משמן ויורד שם מטל כו'.

וז"ש בגין דיעקב כו' ומתמן להקל כו'. ר"ל אח"כ משא"כ בעשו דאיהי נטלא ויהבא שיורין לבעלה וזהו עיקר הפי' דביעקב כתיב מלמעלה למטה ובעשו כתיב להיפך ואינון ברזא דעבד ושפחה ולכן ואת אחיך תעבוד והנה בג' דרגין דילי' ברכי' משמני מטל חרבך הם טחול כבד ומרה כסדר הזה ואת אחיך תעבוד כולם עובדים ללב.

ואמר והי' כאשר תריד כו' פשוטו של מקרא לא עמדו עליו המפרשים שהוא לשון ממשלה כמו וירד מיעקב וירדו בדגת כו' שא"ל שתעבוד אחיך כעבד בלא ממשלה כלל

וכלל ובלא מלך אבל כאשר תמשול אינך משועבד לו שיהי' מושל עליך שלא ימשלו שניהם כא' ולכן במלך דוד הוסר המלוכה מאדום וכמ"ש ולאום מלאום יאמץ כו' אמלאה כו' וכמ"ש אם יאמרו לך כו' וכן הוא בהתגברות הכבוד והתאוות אז נכנעה הנשמה ויורדת בגלות וא"א להתחברו' ממשלות שניהם כא' לעולם וע"ז אמרו הקנאה כו' והן מרה כבוד טחול שהוא שחוק הכסיל שהשעה משחקת לו וידוע שעשו שליטתו אינה אלא בג' דרגין דשפחה ועבד ואמה אבל למעלה לא יגורך רע וכן הן ברכות ג' מלמטה למעלה חרב הוא דרגא דחרבו על יריכו בכורסייא אבל יעקב נתברך בעשר ע"ס דאצי' ד"ו.

טל משמני הארץ הוא כתר ומלכות שהיא איומה כנדגלות דגן ותירוש חו"ב והן ד' דנוק' כי היא בג"ר ואח"כ אמר ו"ק כסדר רק יסוד אחר ת"ת במקומו הראוי. וז"ס ג' דרגין דיצה"ר שאמרו הוא שטן כו' הוא כו' יורד כו' שמשטין בנוק' חלק משמן חכה שית זונה בשחוק דטחול ויהיבת שיורין לבעלה ומתרגז בכבוד ועולה כו' ואח"כ יורד כו' במרה ואחריתה מרה כו' חדה כו' והן בג' עולמות הנ"ל דירתה בעשיי' ושליו כו'.

וענין יהיבת שיורין כי היא מראה בפני' של מטה יפה מאד נפת תטופנה כו' נפתי משכבי כו' והן עשר תיקונין כמ"ש בס"ת פ' ויצא כו' ונוטלת ממנו תיאובתא אבל למעלה מראה לבעלה ליכלוך החטא ומיאוסו ומתרגז ועולה ומקטרג משא"כ בקדושה שהוא להיפך דשכינה מראה למטה לישראל תוכחת מוסר ותמיד מייסרת אותם שאינם טובים ומגדת להם כל מום כמ"ש או הודע אליו ומראה להן פגימתה אבל בפני' של מעלה נוטלת כל זכיותיהן ומלמדת תמיד זכות כמ"ש הלוך ילך כו' וז"ש מעולם לא ראתה חמה פגימתה כו' וז"ש נאמנים פצעי אוהב ונעותרות כו' וז"ס שחורה אני ונאווה שחורה מסט' דתתאה ונאווה כו': ויצא (קמט ע"א) סתרי תורה.

ויהלום בו' חלמא מדרגא שתיתאה כו'. כמ"ש בזוהר כאן מה בין נבואה לחלמא נבואה בעלמא כו' נבואה כו' ר"ל כי נבואה בנ"ה (חסר השאר) [א"ה].

ראיתי ללקט כאן מ"ש הגר"א בס' הדר"ק. שתיתאה מדרגא דנבואה.

כי נבואה בנו"ה דאצילות וחלמא בעצם השמים דבריאה. א"כ יסוד שבאצילות ומלכות שהיא בהיכל ק"ק דבריאה הם נחשבים לאחד כי מבוע מבירא לא פסיק לעלמין וד' היכלות שהן רצון ואהבה וזכות ונוגה הם ה' ועצם השמים הוא שתיתאה מדרגא דנבואה: עוד שם וז"ל (ע"ב) תריסר מרגליטאן.

של מיכאל ר"ת של קו"פ (אמר המסדר ר"ת קמץ ופתח) ושל גבריאל ס"ת שלהם ושל רפאל שני' של צרי ור"ת של סגול ושל נוריאל ס"ת של צרי ושני' לס"ת של סגול והן ד' תנועות ראשונות וכאשר התחלתן מחכמה הן ד' מוחין ד' מחנות השכינה וכ"א כלול מחבירו ולכן כ"א מב' נקודות ודכורא בר"ת ונוקבא בס"ת.

(אמר המסדר ובת"ז דף קכ"ח ע"ב בד"ה ועוד נקודין כתב הגר"א כי ד' נקודות הראשונות קמץ פתת צרי סגול כ"א כלול מג' הן י"ב מרגליטין והן ד' חיות. ולכ"א ב' ממנין חד לשמש בשוקא וחד באורחא א' מימינא וא' משמאלא.

וק' של קמץ הוא קדמיאל ופ' של פתח פדאל כי ר"ת של קמץ פתח במיכאל. ובגבריאלי ס"ת.

דהיינו צ' מקמץ צדקיאלי וח' מפתח חסדיאל. אך שהגר"א הגיה שם על צדקיאלי צוריאלי. כי כן שם בתיקונים אף שבס"ת דפ' וירא כתב שם בקמץ צדקיאלי אין ראוי משם כי שם מוטעה בסגול ובשאר נקודות כמו שנראה בתיקונים שם. וכן הא"ב דשם מוטעה כמ"ש לקמן בהשמטות י"ג ב'.

וברפאל היה להם להיות ג"כ הראשונות מצרי סגול שהם צוריאלי סמטוריה כמ"ש שם בתיקונים. אלא שצוריאלי הוא ג"כ בקמץ כנ"ל לכן חשיב אותו השני של צרי ר' שהוא רזיאלי (ולפי זה צ"ל רזיאלי סמטוריה).

וכן בנוריאלי השלישי של צרי שהוא י' יופיאלי והשלישי של סגול ו' (ולפ"ז צ"ג וענא"ל): (קנד ע"ב) ישראל אקרי בן כו' ראובן סתם בגין דאתכליל בתלת סטרין כו' אמר ר' אבא ראובן סתם דאתכליל בשמעון ולוי (אמר המסדר. כתב הגר"א בביאורו לת"ז קכ"ט ע"א).

ור"ל דכולל חג"ת ולכן נקרא בן סתם דעד"א בן י"ה דכולל ימינא ושמאלא והוא ג' סטרין ראובן שמעון לוי. ולכן הי' צריך ראובן ליטול ג' בכור' וכהונה ומלכות.

כהונה מסט' דכהן איש חסד ומלכות בסט' דגבורה ובכורה מסט' דעד"א בני בכורי ישראל והוא נטיל ב' חולקין כידוע): וישלח (קפא ע"א) כגוונא דלעילא גופא אתפגים. (אמר המסדר.

כתב הגר"א בהיכלות פקודי היכלא שתיטאה. וז"ל ר"ל גופא דשכינתא דאתלבש בס"א וכורסייא אתפגים כן אלו הגופים): ויחי (ריז ע"א) עד לא מריט כו'.

מעיקרו שהן שחורות: ועד לא גליש. להניח עיקרן שהן אדומות (מרן דינא)**(צ"ל שמהן הדינין או מארי דדינא.

וע' באוה"ג ריש היכל ו' דבראשית ובליקוטיו. ש"ל:**) לא קליפות ולכן אין האשה מסתפרת כאיש וז"ס עשו איש שעיר כאדרת כו' יעקב כו' ועשו נאחז עד גלגל המזלות ששם בכוכבים (ר"ל כמ"ש בין כוכבים שים קנד) סוד השערות ויעקב בגלגל החלק: (רמד ע"ב) (מפי השמועה) אלמלא דהוי גד מבני השפחות כו' לאשלמא כו'.

והענין כי בגד כתיב. והקרי הוא בא גד.

כי ג' דרגין יש נ"ר וג' אמצעים וד' תחתונות. והנה הראשונה נעלם מאד במקומה ומתגליא קצת בדעת שהוא אחר הבינה וזהו בג"ד.

הב' הם ב"ר שהם חו"ב והג' הוא ג' אמצעיות. והד' הוא ד' תחתונות הם אותיות בג"ד.

והקרי הוא ב"א ג"ד כי לאחר חו"ב המרוזים בב' נתגלה קצת הא' שהוא כתר לכן הוא קרי ולא כתיב להורות על העלמתו [וגם הוא סוד ספור ולא ספר כנז' בס"י ספר וספר וסיפור שהם חב"ד ולכן הוא קרי בסיפור ולא כתיב בספר. הגהת הרמ"ש]:** (באור

הגר"א ז"ל על הרע"מ נדפס רק פ"א ע"י בכרך בפ"ע עפ"י העתקת וסידור הגאון הרד"ל זללה"ה.

ועתה כאשר זכנו ליהל אור ביאורו על הזוה"ק. סדרתיו בתוך ביאורו על סדר הפרשיות והדפין בהוספות ליקוטים רבים מגוף כ"ק ז"ל.

גם המהדורא בתרא מפ' פנחס שנדפס שם בפ"ע. וכן המהדורא תניינא (שנרשם פה בר"ת מה"ת) הנדפס שם בסוף הספר בפ"ע.

הכל סדרתי עתה בעזה"י על מקומם יחד לתועלת המעיין. ועל יתר השמטות הזוהר (זולת הרע"מ) לא ראיתי ללקט ולסדר באוריו ז"ל.

כי הם בלתי מסודרים ואין כל הדפוסים שוה בהם. [בהשמטות ד"ס (ג' ע"ב).

ובד"א ליתא) ד"ה לאנהרא אנפי ארעא כו' מזבח הפנימי הוא שלם וזהו דכתיב המזבחה בתוספות ה' כו' ומזבח החיצון חסר ה' כו'. המאמר הזה נדפס בז"ח סוף שה"ש (נ"ט ב').

וכתוב שם אמר מד"ל אינו כן והעד בפ' תצוה והקטרת את כל האיל המזבחה והקטרת המזבחה על העולה ורבים זולתם]. המ"ל ש"ל:**) (טו ע"א) פקודא דא כו' בן ובת גם י"ק כו'.

כצ"ל (אמר הד"ל. ל"נ דצ"ל שם ה' לא שרי' כו'.

ועי' בר"מ פ' צו ל"ד ע"א דמ' כגי' רבינו הגר"א ז"ל ע"ש). דאין שורה באתר פגים כמ"ש לא אבא בירושלים של מעלה כו': מסטרא דימינא.

חכמה: מסטרא דשמאלא. בינה: דבי' ברא אלקים כלא.

ר"ל אלקים דעובדא דבראשית הוא בינה כידוע ל"ב אלקים בסוד לב מביין וברא דא עד"א. ט"ס וצ"ל ומלאו דא עד"א.

פי' שהוא מפרש פסוק פרו ורבו ומלאו את הארץ דא עד"א. שהוא מבריח מן הקצה אל הקצה.

וכן בפ' הראשון בראשית חכמה. ברא אלקים בינה.

את השמים עד"א. ואת הארץ שכינתא: בג' קדושין.

כצ"ל.

והוא ג' דרכים כו' כסף שטר וביאה. וכ"ה בכל קידושין כסף ושטר כתובתה וביאה.

ולכן רב מנגיד מאן דמקדש בביאה (יבמות נ"ב ע"א קדושין י"ב ע"ב). ואסור להתייחד בלא כתובה.

וכלה בלא ברכה כו': דרחבו ד' כו'. הוא ד' אותיות של השם הוי"ה ויו"ד אותיות דמילוי מ"ה פנימיות הספי' שקיו דאילנא כמ"ש בהת"ז.

וכן כלה דלעילא לא אתייחדא בבעלה בצלותא אלא בג' קדושות קדוש קדוש קדוש כו' וז' ברכות דק"ש שבע ביום כו'. והוא יו"ד.

וד' פרשיות של ק"ש הוא ד'. וכ"ה בכל מצוה ומצוה ועיין ס"פ תצא: ומאן דמתעסק כו'. מפרש י"ד באורייתא: באתר דמחשבה. הוא כתר שכולל הכל והוא מתפשט בכל הספי' כמו המחשבה שמתפשט בכל האיברים בפנים: האדם.

ר"ל אדם גי' מ"ה גי' יו"ד כו': אם ה' כו'. ר"ל אם אין מייחד ה' בכל מצוה ור"ל שאין לו בן ובת שהן בנינא דאדם אז הוא כו': אינון כו'.

שהן נקראים עמל ושוא שהן נגד ו"ה של השם בן ובת זלע"ז ובמקום דשם ה' לא שרי' הן שורין כידוע. והם בוניו בו שהוא בנינא שלהן.

וכן בכל מצוה. וכ"ז הוא בסוד יב"ק י'חוד ב'רכה ק'דושה שהן בג' קוין ברכה מימין וקדושה משמאל ויחוד באמצע והן שלימו דשם הוי"ה ברכה וקדושה י"ה ויחוד ו"ה וכן בסוד קדושין וברכות ויחודא דלהון כמ"ש בת"ז דהן צריך למהוי בהון ואז לא תקח כו': [מה"ת] פקודא דא כו'.

אמר פרו מסטרא דימינא דאב נותן הכח והפרי וזהו פרו. ורבו מסטרא דאימא דשם נתגדל ונתרבה כמשל הנאמר בזוהר הבונה אומר לאדרכל במאמר א' והאדרכל מצייר כמה ציורין מכח האומר וז"ש בראשית חכמה ברא אלקי' בינה את לרבות תולדותיהם פ' החכמה צוה בכח לבינה ונמצא כל התולדות הנ"ל בכח ואח"ז נצטיירו ויצאו כולם כבינה וז"ש דבי' ברא אלקי' כלא.

וברא כו'.

צ"ל ומלאו כו'. כי אותיות אלקים י"ה מל"א י"ה חו"ב וז"ש ומלאו דא עד"א כי הוא ממלא מקצה השמים כו' וה' אותיות אלקים ה' אחרונה נמצא כל השם כלול באלקים כי ה' הוא אלקים.

וז"ש את הארץ דא שכינתא. את הוא עצם הפעול דמקבל מכולם: ואמאי צריך כו' עשרה.

הא כאן כל ה' ספירות בגין דאתקדשו ואתברכו כו': רה"י למארי'. דעיקר הייחוד ליחוד א"ע למטה כדי שישרה עליו הייחוד האמיתי כי למעלה א"צ ייחוד כי הם מיוחדים תמיד רק כשאין למטה ייחוד גמור אין מקום לשרות הייחוד האמיתי.

ובזה תבין (ד' אחד) מ"ש הראב"ע והיה המשכן אחד כשהעמידו המשכן כל החלקים נעשו אחד וכן ה' אחד ע"ש. וזהו פי' דיש כלל ופרט והכלל הוא בשכל ומחשבה וכל חלק מהפרט שורה עליו חלק כללי אך כשאין הפרטים שלמים כלם אין שורה עליו הכלל כי העצם אין מתחלק ואין מתבטל ודוק ותבין מאד וז"ש למהוי רה"י למארי' ודוק.

וז"ש הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה כו' כי אחד כו' ואברכהו וארבהו ור"ל כי וארבהו זה יצחק כמ"ש וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק. ואברכהו כמ"ש וה' ברך את

אברהם בכל בת היתה לו כו' ובזה קראתיו אחד כי יש אב ואם בן ובת: באתר דיראה כו'.

כי יו"ד בחכמה ושם ירא' הרוממות וה' בינה תמן אהבה וחו"ג בהפוכ' כחותם המתהפך: באתר דתורה כו'. ואף בתורה לבד יש מצוה ללמוד ע"מ לעשות ולכן בתורה אנו מברכין ב' ברכות לעסוק כו' ואשר בחר בנו כו' לעסוק כנגד מצוה.

ובמצוה יש תורה ולכן צ"ל קודם עשיית מצוה הריני עושה כאשר צוני ה' בתורתו: באתר דמחשבה. תשוקת הרצון: זאת תורת האדם.

כי זאת הוא מצוה תורת זו תורה האדם כליל כל שם מ"ה זה התפשטות הכתר הנקרא רצון הפשוט שממנו שקיין כולא: (שם) ויאמר כו' פקודא דא כו'*(נ"ל דפקודא הא' מיוסד ע"פ ויאמר להם אלקים פו"ר שבפ' בראשית שהוא מצות פו"ר להוליד בן ובת. ופקודא זה על ויאמר להם פרו ורבו דפ' נח ששם כתוב כי בצלם אלקים.

שאעפ"י שקיים כו' כמ"ש לאתעסקא כו' לאתפשטא כו' וכמ"ש כמה דאתוספן כו' ברב עם כו' ואכמ"ל. ש"ל:**) לאתפשטא שמא קדישא לכל סטרין.

ר"ל שמא קדישא היא שכינתא שנקראת שמו. וכמו דוגמת האשה שלמטה שהיא מתייחדת בכל אברים עם בעלה כן השכינתא בכל סטרין מתפשט הדעת (הרמ"ש הגי' שנ"ל שצ"ל הדמות) שמא קדישא: ולמלקט כו'.

ג"כ כנ"ל כמה דאשה מקבלת מן בעלה דבאתערוחא דלתתא אתערוחא דלעילא: למהוי כו' עילא ותתא. עילא הן רוחין ונשמתין דמתוספין.

ותתא הן בני אדם בהאי עלמא צלם אלקים כמש"ו: דיוקנא דמרי'. הן בני אדם צלם אלקים כמ"ש כל מי שאינו כו' ממעט את הדמות: הכי איתוסף לנחתא.

כצ"ל: זיו יקרא דמלכא. שכינתא.

שכ"ז שיותר ב"א בארץ אורה מתפשט יותר. כמ"ש בתז"ח שהיא נר וישראל פתילה וכל שהפתילה עבה יותר מאיר ביותר: דא זעירו דדיוקנא כו'.

ר"ל צלם אלקים כנ"ל: הכי אזעיר כו'. ר"ל אור השכינה כמש"ו: לאסגאה יקרא כו'.

ר"ל למעלה ולמטה: [מה"ת] פקודא דא כו' לכל סטרין. היינו לו"ק: ולמלקט רוחין ונשמתין.

ולא אמר ונפשין. כי הענין של נר"ן נשמה היינו השכל אינו בגוף האדם אלא מזלו ושורה עליו.

והרוח הוא כח ההרגש שבאדם. והנפש הוא כח החיוני הצומחת שבאדם.

וכשבאו הנשמה ורוח באדםמיד בא הנפש במעי אמו מכחם. ד"מ כשפותחין החלון בא אור לבית וכשנסתלקו נשמה ורוח אז נתבטל כח הצומח כמו בכל הצמחים כשנחתך הצומח אז נסתלק הכח כי הכח אינו רק כשקיים הדבר ואח"ז כאלו לא היה.

אך באדם אינו כן רק שהנשמה ורוח מאוסרים בנפש אף לאחר מיתה נשתייר בו כח הנפש (בזמן שהנוקבא משגיחים עליו) ולזה נאמר הכרת תכרת הנפש זה סילוק נו"ר ממילא נכרת הנפש כו' אבל הנשמה אינה בכלל עונשין שמסתלקת מיד כשפוגם והרוח הוא בכלל העונשים ולזה אמר רוחין ונשמתין אבל נפש מיד נתהוה ממילא וגם שאין לו רק ע"י וכנ"ל: ודמות ודיוקנא לעילא.

כי האדם נצטייר מיד לעילא. וראי' לזה שאמרנו לעיל שהנשמה אינה ידועה כשאדם רוצה לעיין בשכלו אזי סוגר את העינים ויושב במנוחה ובהשקט וכשמבטל כחות הגופניות אז בא לו כח השכל שורה ולא קודם מפני שאין לו שייכות עם הגוף וגם הצמיחה וגידול האדם בשינה שמסתלק הנשמה ורוח אינו מחוזק אז נתחזק כח הצומח שנשאר לבדו בגוף.

ותבין זאת שדברים הנ"ל נוגעים לעומקא ורומא: (יז ע"ב) שכינתא כו' אות ברית מסטרא כו'. כמ"ש בתוספתא שברית נקרא צדיק ואות ברית נקר' שכינתא מסטרא דצדיק: זאת אות הברית.

מביא ראייה שהיא נקר' אות ברית שנאמר זאת כו'. והיא נקראת זאת כידוע: ביני עד"א כו'.

עכשיו דרש קרא דשבת שהוא במל' מסטרא דצדיק ונאמר שם אות כו' והיא נכללת מכל הספי': ובין בני ישראל נו"ה. שהם בנים של עד"א שנקרא ישראל כידוע דחג"ת נקראו אבות ונו"ה בנים והן נפקין מעד"א: אות כו'.

ר"ל שצדיק הוא בין ת"ת ובין נו"ה ובין שכינה: מסטרא דאת ו'. עד"א: מסטרא דאת י'. ר"ל י' זעירא מלכות כמש"ו: עטרה על רישיה. שהיא עטרת בעלה כידוע יו"ד שברא"ש וא"ו הוא ז והוא ז' יום השבת שאז היא עטרת בעלה: חכמה עלאה.

עכשיו מפ' האיך נקרא יו"ד ואמר שהיא חכמה תתאה בדוגמת חכמה דלעילא שהיא יו"ד של שם הוי"ה: ותקיננו למיגזר כו'. מפ' עכשיו האיך כל ע"ס כלולין במצות מילה: י' זעירא.

הוא הברית: [מה"ת] שכינתא אות ברית מסטרא דצדיק. וכ"א בזוהר האותי לא תיראו. וז"ש אותי עזבו מקור מים חיים היינו אות שלי: ביני ובין בני כו'. דריש הפ' ושמרו בני כו' ומתחיל מן ביני ובין כו' דכליל כל הע"ס והיא עטרה ע"ג.

ביני ובין בני ישראל שהיא ע"ג נו"ה. אות היא שהיא עטרה בראש צדיק והיא עטרה על נה"י ואח"כ סלקת בראש כולם.

כי ששת ימים כו' וביום הז' דהיא ע"ג ו' ז' כמש"ו יו"ד על וא"ו וכוללת [ז' וג'] והוא ז' ימים וג' יום השביעי והיא כללא דכלהון עטרה בראש כולם וכן במילה כמש"ו. ואמר חכמה עלאה אות היא כו' ר"ל דבשילוב ב' יודי"ן חכמה בראש כולם בסוף וביניהם ו' אותיות ו'.

ולמטה ביני ובין כו' הוא יו"ד אחר וא"ו ולמעלה על וא"ו ב' יודי"ן דב' שמות חכמה כו'. והענין הוא כי ג"ר נחשבין כא' דלכן ז' ימים בשבוע וכן ז' היכלות הכל בז' והיא כלולה מכולם ד' אדנ"י נהי"ם דנה"י הן דידה ד' הוי"ה הן חג"ת עמה דסלקא שם עטרת בעלה ולעולם היו"ד בה אבל כאן אמר על ח"ס דהוא בכתר מקדם התחלת הכתר של ע"ס דהוא גרון דא"א כידוע וכן בכל פרצוף: ולית שביעי כו'.

ולזה נא' שבת שבת וינפש ע"י נפש: (תמן חכמה. צ"ל ח' מן חכמה.

וכ"ה ברע"מ פנחס רנ"ז ע"א ע"ש כל המאמר. המ"ל): (יח ע"א) ויחלום כו' דאיהי שכנתא.

שנקרא' ארץ דשריא בארץ כמש"ו ורזא דמלה כו'. ר"ל דמ' נקרא ארץ דשריא בארץ: שמך.

השכינה שנקר' שם כידוע: [ליקוט. ויחלום כו' ורזא דמלה ה' אדונינו כו'.

סיפ' אשר' תנה הודך כו'. והוא בשמים ובארץ כנ"ל.

וז"ש עינו לארץ ולבו לשמים]: דמודע. דמייחד: בו בההוא כו'.

מפרש עולים בו. ובסמוך מפ' יורדים בו: דשכינתא איהי מצוה כו'.

ר"ל איך מתייחד שכינה וקוב"ה בצלותא ומפרש דאיהי מצוה ור"ל צלותא היא מצוה כמ"ש ולעבדו איזו ה' עבודה כו' וקוב"ה הוא מחשבה של המצוה והן מתייחדין ע"י התפלה ומחשבה של התפלה. ומפרש האיך המצוה ומחשבה ייחודם בשם הוי"ה ואמר מצוה כלילא כו' דב' אותיות מ"צ מתחלפין בא"ת ב"ש לי"ה הרי הוי"ה וכמ"ש שתרי"ג מצות תלוין בהוי"ה בסוד שמי זכרי: ומחשבה איהו אדם כו'.

ר"ל שמא מפרש גי' אדם כמש"ו והוא מחשבה כמ"ש חשב מה: איהי ח' דיליה. ר"ל שהיא ח' שנאמר ביחזקאל היא התי' אשר ראיתי תחת אלקי ישראל.

וקוב"ה אדם שעל הכסא כמש"ו איהו אדם כו': ומצוה בלא מחשבה כו'. ראי' דייחודם ע"י מחשבה ומצוה: ומחשבה כו' תפארת.

ר"ל של"ת אדם דחכמה שג"כ נקרא אדם: מצוה כו' כלילא מד' חיוין כו'. כמש"ו בד' אותיות של הוי"ה שבה כידוע שהן ד' חיות שהן כלולין בה: איהי נוקבא דילי'.

ר"ל לכך היא ייחודא דקוב"ה: אנפין דילי'. ר"ל שנאמר ודמות פניהם פני אדם ומפ' בתיקונים דקאי על השכינה שהיא נקרא' פני אדם ע"ש ות"ת אדם כנ"ל והיא פניו שהיא הוי"ה פשוטה פני מילוי של הוי"ה: אנפוי דרחמי כו'.

ר"ל מסטרא דת"ת נקרא' אנפוי דרחמי ומסטרא דצדיק נקרא' אחורוי כמש"ו וז"ש וראית את אחורי ופני כו': ומסטרא כו' ח' כו'. ר"ל מסטרא דת"ת נקראת פני אדם דכולהו חיוון ומסטרא דצדיק נקרא' ח' ר"ל כללא דד' חיות ומפרש ח"י חוליינ והיא ה' תתאה הרי ח"ה: דדמי לשדרה כו'.

ר"ל שאמרו לולב שהוא צדיק כמ"ש צדיק כתמר דומה לשדרה ולכן נקרא ח"י עלמין: איהי אחור כו'. ר"ל שאמרו על אדם שהוא אחור כו': וקודם למחשבה.

ישראל עלה במחשבה קודם לעולם והכל מסטרא דילה שהיא אחור לו"ס שהן מע"ב ששת הימים והיא שבת וקודם להן במחשבה כמו שבת כידוע. ור"ל מסטרא דהוי"ה בהיפוך שאז היא נוקבא על דכורא כידוע שהיא נקרא' מחשבה וזהו באצי' שהכל רחמים אבל בעה"ד טו"ר מסטרא דהוי"ה בהיפוך הוא דינא כידוע דנוק' שם הוא דינא וז"ש וקדם לפורעניות וכן אמרו על האדם בגמ' והוא אדם דע"ה טו"ר שחטאו במבול שבאצי' אין חטא באדם דשם כידוע: באדם.

דאחור (ר"ל מט"ט שהוא צדיק שנקרא אחור). ל"ג: משיריין דקוב"ה כו'.

מפ' מי הן עלאין ותתאין דמקננין בי': והנה מלאכי כו'. תרי משריין הנ"ל: בך סלקין כו'.

כמש"ל עולים בבר נש ויורדים בו בקוב"ה: והוד דרגא דדוד כו'. ר"ל אע"ג שדוד הוא במל' מ"מ אתקשר בהוד בשמאלא כמ"ש איהי בהוד ור"ל שלכן שירות דדוד בשמאלא דלויים: ואהרן כו'.

ר"ל אע"ג שהוא בהוד בשמאלא והאיך אמר כהן איש חסד: הה"ד נעימות. ר"ל נעימות הוד ששם נעים זמירות כנ"ל אתקשר בימינך נצח ודרגא דילה בנצח בימינא: כליל ברכו וקדושה.

ר"ל בברכת יוצר אור שמתחיל בברכו ובו קדושה כמש"ו קדוש כו' דאופנים: (ע"ב) ואיהו קשורא דתפלין דרישא כו' ואיהו קשורא כו'. ר"ל שהוא קשר כל שם הוי"ה ולכן נק' הוי"ה שהוא קשר בין י"ה או"א ימינא ושמאלא כנ"ל כמ"ש בתיקוני זוהר חכמה נחית בברכה בימינא אמא כו'.

והוא ו' קשר בין ה' עלאה לתתאה תש"ר ותש"י כמש"ו: דאיהי אמא כו'. והוא קשר של תפלין וכ"ה קשר יד כמש"ו שהוא קשורא דתרווייהו: כמה דאוקמוהו כו'.

שהוא מניח תפלין ותפלין שלו אמא עלאה עטרת תפארת. וכן הוא באדם תפלין של ראש אמא עלאה: הראהו למשה.

שהוא דרגא דמשה: ש' דילך כו'. מפ' האיך כולל תריין משריין דתריין מרכבתין הנ"ל: כליל כו' לעילא.

ר"ל חג"ת שהן ג' ווי"ן ויסע ויבא ויט שהן שי"ן: דתקיננו כו'. מפ' האיך כולל תריין משריין הנ"ל בצלותא: דאיהו סימנא כו'.

ר"ל דר"ת שלהם שמע דהוא עד"א כנ"ל דרגא דמשה כלילין בי': מ"ה דידך. ר"ל מ"ה גי' אדם שעליו נאמר ורדו בדגת כו' שהן נה"י כמש"ל בהשמטות דכאן (ב ע"ב) בדגת הים לקבל דרגא דנצח ע"ש עד סוף המאמר.

והן כלולין בי' כמש"ש. וז"ש ואתכליל כו' דאהרן נצח ודוד הוד ושלמה יסוד כידוע [והמלך] שלמה ברוך: ואדם קדמאה כו'.

ר"ל שאדם הוא חכמה כידוע והוא מתלבש בג"ס חג"ת ששם הוא כללא דעד"א מרכבתא דקוב"ה: ובת זוגיל'. בינה שנקרא' אם כל חי כידוע וממנה נשמת כל חי והיא מתלבשת בנה"י ששם שכינה תתאה מרכבה תתאה: דאיהו צדיק כו'.

שהוא כללא דנה"י ולכן אמרו צלותא דשבתא ביסוד: ובג"ד אהרן כו'. ר"ל שכינה אתקשרת בשמאלא כנ"ל מ"מ הוא שושבינאה שהוא בנצח ששם מתחלת: רעי' מהימנא. מדבר אליו ופי' לו מש"ל שת"ת עד"א כליל חג"ת ובו רכיב אדם קדמאה: עקבו של כו'. ר"ל חוה וכן חמה היא נוק' כמ"ש בתיקונים [שהיא] בינה: דתמן ראש.

ר"ל בו יש אותיות ראש: ואתה תשופנו כו'. ר"ל אין פוגם אלא בנוק' שכינתא כמש"ו אבל דכורא ישופהו וזהו ישופך ראש: דאינון תולדין כו'.

ר"ל דאחוריים פשוטים גי' ע"ב ומילוי הוא תולדין דפשוט: לאשלמא רמ"ה. שהוא יד רמ"ה גם הוא מילוי ס"ג בבינה דנהרא בעד"א כמ"ש ברע"מ פרשת קרח: בהאי כו'.

שהיא יוה"כ וביוה"כ אתכפר כידוע: וחמישתו כו'. ר"ל ה' עלאה נוסף על שמם: מצאתי עוד על מאמר הנ"ל ובזמנא כו'.

צ"ל דאשתמודע דסלקא כו': מאי בו בקוב"ה. דבשלמא עולים בי' בשכינתא דאיהו צלותא כמש"ו.

ולכן פי' בקוב"ה והוא משריין דקוב"ה דנחתין עמה: איהי חי' דילי'. ר"ל צלותא ח"י בח"י ברכאן וצלותא עצמה היא ה"א והוא"ו ברכות לראש צדיק וראש צדיק הוא עטרה ה' אחרונה ומחשבה של התפלה הוא אדם דכליל לחיוון והן אחור וקדם.

ומפרש אחור לעובדא שהוא התפלה וקדם למחשבה שמסטרא דמחשבה נק' פנים קדם. ומפ"ו דצדיק הוא מסטרא דאחור שלכן אמרו ח"י ברכאן לקבל ח"י חולין.

ואמר מה דלא"ה באדם דעה"ד וכו'. כצ"ל.

דמסטרא דעה"ד הוא זנב יותרת הכבד דאיהי מפתה והיא בחי' אחרונה של כל הנבראים שאול תחתי' שחוק הכסיל ודכורא מתרגז וזהו וקדם לפורעניות: והוד דרגא דדוד. ר"ל לכן אמר דוד לזמירות וכן לכן אהרן דוקא זכה להקריב קרבנות.

ואמר שמע ישראל דייחודא כו' כמ"ש שי"ר א"ל חו"ג. ואמר ואיהו קשורא שמניח שניהם ומתקשרים שניהם ע"י וכ"ה קשר דילהון כידוע שרצועות המקיפות הראש חו"ג והוא קשר וכמ"ש [בפ' יתרו] תם דתמן סיומא דקשר דתפלין וכ"ה בקשר של יד דשם הוא יסוד וגוף וברית חד ורצועות התלויות נו"ה כמ"ש בריש תיקונים.

ותפלין של ראש הן כח"ב שהן חב"ד והוא בבתיים ובפרשיות. ועמ"ש במ"א שבחכמה הן כח"ב ובבינה חב"ד י"ה של השם א"ב ג"ה ותפלין של יד מ"ל והיא איומה כנדגלות: תלת ענפי אבהן כו'.

כצ"ל: דאיהו סימנם שחרית כו'. ר"ל דכלילין בשמע דכליל חו"ג כנ"ל: מ"ה דידך צלותא דשבת.

עבז"ח יתרו דף כ"ט ע"ב ותלת צלותין אינון חד כו' פה איהי שבת כלילא מכולהו וע"ש כ"ז ב' ג' דהוא דרגא דאדם בד' תיקונים דאתה תחזה והיא כלולה מכלם לכן בה ד' צלותין ומרכבתא דילי' הוא נה"י. ואינון דמפ"ו בדגת הים דסעודה וצלותא דמנחה ובעוף השמים דשחרית ובבהמה דערבית ובכל הארץ דמוסף דכליל כל הארץ ואינון נה"ים אלא שיסוד בין נו"ה.

וע"ל ב' ע"ב אלא דשם אמר עוף השמים ת"ת ועי' בתי' ב' ב' דהוא צדיק וכאן הוא מרכבתא תניינא דשבת ושבת הוא ש' בת ש' ג' גווני עינא בת בת עין אדם והוא משה דכליל מרכבה ובפ' ב' המרכבות אדם וחיה דהוא הדעת דמתפשט וכליל כלן: אדם קדמאה מסטרא דאברהם ויצחק ויעקב ולאכללא כו'.

כצ"ל.

והענין כי נה"י הן דנוק' וז"ש נביאים מבינה חוה וצדיק מביא ראייה אם כל חי דהוא כל חי וכמ"ש מלכא דשלמא דילי'. וז"ס בינה: ד"א ויחלום.

מעיקרא פי' על התפלה ועתה פי' על התורה סיני כו' דבי' ירד הקב"ה וזהו והנה ה' נצב עליו וכמ"ש במד"ר ובגמ' וכאן דרש עולים ויורדים בסיני דהוא סלם ומביא ראי' שנאמר רוכב על ע"ב ק"ל שהוא סיני. וע"ב כמ"ש בעב הענן והוא הענן וההר.

וההר הוא נוק' ק"ל במילוי שהוא חוה והענן דכורא פנים של מילוי ע"ב: ע"ב דא י' י"ה יק"ו יקו"ק ועוד יו"ד יו"ד כו'. כצ"ל.

וכ"ה ג"כ בתז"ח וז"ש דאינון תולדין דלהון כו': חסר גם כו' שעורא דחלה כו'. עי' בסוף פ' קרח דף קע"ט ע"א בפקודא דתרומת מעשר דשעורא דחלה גם הוא ג' יודין דס"ג ועשר אתוון וג' יודין עצמן אבל בפקודא דתודה סוף הפרשה אמר דג' יודין דשמא הנ"ל כ"א הוא י"ד דכל א' אית לי' ד' אנפין והן ג' חיוון והוא רה"י גבהו עשרה ורחבו ד' וא' הוא אדם דכליל כולא והוא מ"ג וכמ"ש בפ' נשא דג' יודין אלו הן ג' הויות דב"כ והן ג' חיוון בד' אתוון בד' אנפין וכ"א נכלל מאדם ודמות פניהם כו' והוא יו"ד אתוון דשמ"פ והוא יו"ד עצמו.

וכן נכלל מד' ג' קוצין ג' נקודין חש"ח והיו"ד עצמה שהיא עשירית בלי נקוד וכמ"ש בתי' תי' כ"ב ולכן בהאי אתכפר דוד יוה"כ ומשיח בן יוסף כו' והוא שמא דמ"ס ועמ"ש בריש ת"ע. וכן ג' הויות דב"כ דמלך כו' כל הוי"ה י"ד וא' דכליל לון כמ"ש בא"ז בג' הויות דמ"ס שהוא כלל הכל והוא שמא דאורא דפרח בי' אליהו.

סוד מנצפ"ך מלך כו' י"ב קשרין פרקין דמרכבה שכוללין הכל י"ב תחומין כו': עוד מצאתי על מאמר הנ"ל איהי חי' דילי'. ר"ל דאדם ובהמה תושיע ה' שהם דכר ונוקבא דאדם יושב על הכסא נוקבא וחיות בכורסי' וחי' הוא מסטרא דאחור ח"י חוליינ כמ"ש ו' ומסטרא דצדיק שהוא בחי' נוק' לגבי עד"א נק' ח"י עלמין ע"ש ח"י חוליינ דשדרה שמיחזד לברית.

שדרה דלולב צדיק כתמר יפרח ודרך שם הוא משך הזרע ממוחא ח"י טורי אפרסמון. ופנים הוא פני אדם דחיוון כלהו פניהם פני אדם: איהי אחור כו'.

עמש"ל בזה. ועוד הענין כי האותיות הן זל"ז פנים ואחור כמ"ש בתי'.

והנה חו"ב הן מחשבה ועובדא כמ"ש בת"ז ובחכמה הן ו"ד מילוי יו"ד ד' לפני הוא"ו ובה"א להיפך ובינה הוא עובדא דבראשית אלקים כמ"ש בר"פ יתרו וש"מ: ואל תתנו דמי לו. ר"ל לצלותיה שיענה מיד: דאיהו קרבנא כו'.

והן ד' אותיות הוי"ה כסדר דצלותא מעומד הוא ה' אחרונה. ואמר כליל ברכו וקדושה.

ר"ל דכולל חו"ג וכן חו"ב דנחית בחו"ג: ואהרן דדרגא דילי' בנצח אתקשר כו'. כצ"ל.

ור"ל דכל ע"ס כלולין בזה עד"א דנצח אתקשר בימין וחכמה נחית תמן וכן בשאר הקוים: (ע"ב) עד"א קשורא כו' ואיהו קשורא (בן י"ה) כו'. ולכן הוא קשורא דכל הוי"ה שהוא קשורא די"ה דהן בימינא ושמאלא ואח"כ בין ב' ההי"ן.

ואמר והאי איהו דאוקמוהו מ"מ כו'. ר"ל וא"ו של שם עד"א.

ומ"ש וראית את אחורי כי ב' דרגין הוא קשורא וייחודא קשורא מסט' דאחורי' וייחודא מסטרא דפנים והן התפלין עצמם שהן ייחודא במוחין: מ"ה דילך כו'. ר"ל אדם חי רביעי' דמשה הוא כליל נה"י כמש"ו ורדו בדגת הים כו' וז"ש ואתכליל מרכבתא תתאה כו': יעקב לישנא דעקבא כו'.

כצ"ל.

ר"ל עקב.

ויש סוד אחר דבי' עם נבר תתברר ועם עקש יעקב ויעקבני כו' וישראל דהוא ישר אל דעות ה' לכן ויגד לרחל כי בן רבקה הוא וכאן סוד שם יל"י דאפיק נצוצין סוד גדול (ועי' בפ"י על התיקונים ולהלן בלקוטי' שבסוף הכרך הזה): [מה"ת] ויחלום כו' ובזמנא דמודע כו' דסלקא בההיא צלותא כו' בו בההוא בר נש.

עתה מפרש עולים ולבסוף מפרש יורדים ולפרש ב' הדעות בגמרא א"ד עולים בו בסולם וא"ד ביעקב ולז"א קודם דסלקא בההיא צלותא דנק' סולם זהו בו בסולם ומסיים עולים ויורדים בו בההוא ב"נ. כולהו פתחין כו' זהו עולים כו' מאי בו בקב"ה כלומר זהו יורדים.

ומתייחד קוב"ה בהאי בר נש בצלותא זהו יורדים ג"כ לב' הדעות בסולם ובר נש. וסוד ענין היחוד ש"מ בב"נ בצלותא הוא שידוע שעצמותו ית' וית' אין כל נברא בעולם הן למעלה ובכל העולמות ולא היה ולא יהיה שום לברא שיכול להשיג קצת השגה ואף כסא הכבוד אין משיגים כמבואר בזה"ק בכ"מ אך אנו מכירים מצד התפשטותו בכל העולמות להחיות ולהטיב לכל הנבראים כמ"ש ואתה מחיה את כולם ויש עוד בחי' מלכות הנק' שכינה שמקבלת כל התפלות והכבוד שאנו מהללים ומשבחים ומשיגים ומכירים את כבודו ואת שם קדשו.

שבחינת התפשטותו ובחי' המקבלת את כבודו ותהלתו ממנו ישראל הכל אחדות הפשוט אך לפי שכלינו המעט אנו משיגים שהם בחי' ב"ע. להבדיל בדבר הגשם אנו יודעים

שיש בו ד' יסודות ובעיננו רואים שהוא אחד ואין אתה יכול לחלק כל חלק מחלקיו אף חלק הג' שבו שיהיה ניכר כל אחד מד' יסודות בפני עצמו ומזה תבין.

ודבר זה צריך ביאור ארוך ואין יכולתי לבאר בכתב אך מעט נפתח לנו שערי אורה ממ' הגאון נ"י והנה אלו שמשבחין מרומז בשמע ישראל כמו שאבאר ובאלו הבחי' הקב"ה מנהיג את העולם והענין הכלל מכל פרטי בני ישראל שמהללים ומשבחים ומכירים כבודו זהו נקרא שכינה בתחתונים ואלו יעדר ח"ו אפי' רגע א' שלא יהיה ח"ו מי שיכיר כבודו וגדלו היה נשאר העוה"ז כלא ה' והבחי' הזאת יסתלק ח"ו למעלה ואין דבר שיהיה מרבים שישרה הבחי' הזאת כי בביטול הפרטים נסתלק הכלל ואם תבין מ"ש לעיל ענין כלל ופרט תבין את זאת אך מעולם אין ריק מזה ח"ו כי אין לך דור ודור שלא יהיו יראי ד' שהם דבקים תמיד ביראתו הרוממות ואהבתו בלי הפסק זה או זה שאין רגע שיהיה נפסק ח"ו דבקות ד' מישראל ובזה נתקיים העולם ולז"א האבות הן הן המרכבה כי הם היו תמיד דביקים בו ית' כל ימיהם בלי הפסק רגע הם למעלה וכל ישראל ביחד דבוקים תמיד בו ית' או זה או זה.

והענין כי התפשטות הוא רצון פשוט להטיב ולהחיות אותנו תמיד ובחי' מלכות המקבלת ממנו תפלות וכבודו והשגת גדלו ית' כנ"ל מוכנת תמיד לקבל הכבוד ואח"ז לקבל הטוב מבחי' התפשטות וזה בודאי שהתפשטות רצונו הוא להטיב כפי אשר יוכלו בני אדם לסבול הטוב ההוא והשפע ובחי' הב' שוה לבחי' התפשטות רצונו לקבל כל הכבוד והלל ושבח ודביקות מחשבות ישראל לכל מה שיוכלו לסבול כפי רצונו ית' ולהטיב לנו וזהו ענין היחוד הדביקות מחשבתנו הק' שמיחדים אלו הב' בחינות במה שרצון להטיב לנו באופן שיכירו את כבודו ואת גדלו כמו זה קבלה בחי' הב' כל הפרטים ונשלם הכלל כנ"ל וזה הענין שכינה בתחתונים שהבחי' שהיא הכלל מכל התפלות והשבחים ודוק היטיב כי אין יכולת לכוון הדברים בכתבם ולזה נקרא שמו כי שם לשון שם טוב פרסום כבודו והשגת גדולתו וז"ש הכתוב אז יקראו כולם בשם המיוחד ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד כי אז יכירו וידעו כל יושבי תבל ויהיה הכלל בשלימות כביכול עם כל הפרטים דהיינו שיהיו כל הפרטים בשלימות וישרה עליהם הכלל היינו הבחי' (חסר בהעתק) בשלימות כביכול.

ובזה תבין ענין גלות השכינה וזה היחוד בק"ש שאנו אומרים שמע ישראל היינו כל ישראל ביחד ה' אלקינו ה' אחד היינו התפשטות רצונו שהוא רצון התפשטות ואח"ז אנו מיחדים שאומרים ברוך שם היינו שיכירו הכל כבודו יתברך שם כבוד מלכותו כנ"ל וזהו ומה תעשה לשמך הגדול ולכן פי' הזהר ישראל סבא ואבהן זהו סוד היחוד וענין הנהגת העולם וזה שנאמ' בזוהר באתערותא דלתתא כו'.

ובזה יתבאר סוד הקב"ה מניח תפילין ומה כתיב בהו. כי ענין התפילין הוא די' ג' מוחין באדם וג' כחות היינו כח המשתתף וזהו חכמה שמקבל כל הדברים השכליים ומשתתף ביחד במחשבה וכולם עדיין בכח ולא בפועל ואח"כ במוח הנ"ל כח המצייר שמצייר האיך להוציא מכח אל הפועל אם לעשות כך או כך ואח"כ במוח הנ"ל מול עורף כח המקשר שיתקיים והוסכם מחשבה אחת לעשות כך וזהו בסוד חב"ד דבינה בחכמה משתתף וכולם בכח בחכמה בסוד אומר ועושה כנ"ל מצייר ציורין ודעת הוא המקשר

ובאלו ג' מוחין ד' חושים ראי' שמיעה ריח דיבור וכולם הם בראש זהו סוד תפלין כל המוח ד' בתים כנגד ד' חושים ומתפשטים הרצועות עם הקשר נגד המצייר פנים לכאן ופנים לכאן ואח"כ הקשר כנ"ל נגד המוח הנ"ל והרצועות נגד ההסכמה לעשות אם לחסד או לדין וזהו רצועה לימין או לשמאל ורצועה הארוכה נגד חסד שהתפשטות בחסד וקצרה בסוד צימצום שהוא דין.

ותפלין [של יד] כי בלב אינו רק חוש המישמוש אך במישמוש יש ד' חלקים היינו נענוע בגוף. עשיה בידים.

הליכה ברגלין. שימוש באבר.

וסימנן נעש"ה לזה הוא בית אחד בד' פרשיות ובהנחת תפלין אנו משעבדין כל הכחות והחושים לשמו ונתייחד מחשבתן דבוק בשמו הגדול כנ"ל והוי כאלו הקב"ה כביכול מניח תפלין שאנו מתייחדים במחשבת גדול וזהו מ"ש בגמ' מה כתיב בהו ומי כעמך ישראל כו' אתם עשיתם לי חטיבה א' בעולם אף אני אעשה חטיבה א' היינו שאשגיח עליכם ביחוד הואיל ואתם עשיתם חטיבה א' ליחד אותי במחשבתכם כנ"ל ודוק היטב ותבין וזהו שתקנו בשכמל"ו בחשאי שאמרו משל לבת מלך כו' שזה השבח נוגע לבת מלך ואין רצונה כביכול לגלות בפני מרכבתה שמצפה כביכול אל ברכתינו ותקנו בחשאי וז"ש כאן ומתייחד קב"ה בכ"נ בצלותא: איהי מצוה כלילא.

כמ"ש מדוע אתה עובר את מצות המלך: בשם יקו"ק. מתחלף באת ב"ש די"ה נסתרים ולכך הם מתחלפין וע"ז נאמר הנסתרות לד' כו': איהי חי' דילי'.

ר"ל היא החיה הנאמר ביחזקאל היא החיה אשר ראיתי תחת אלקי ישראל ר"ל ת"ת: דבי' ח"י חוליון. דבי' כורע בכרוך והמלך שלמה ברוך עד שיתפקקו כל חוליות כמ"ש ותשתחוין לאלומתי דנמשך השורש מהמוח דרך חוט השדרה: מה דלא"ה כו'.

היינו לתרץ ב' הדעות שמפרשים בגמ' ח"א קדם למחשבה וח"א קדם לפורעניות ועי' במהדורא ויבואר לך מ"ש בגמ' זכה אדם הוא קודם כו' פי' שלא זכה ליחד הש"י. עי"ל אחר לעובדא.

דאיתא בזוהר דכל האותיות הא"ב הם אחר כנגד פנים וידוע דמחשבה הוא חכמה יו"ד וה' בינה הוא עובדא בסוד ל"ב אלקים דעובדא דבראשית נמצא במחשבה היינו יו"ד איהי קודם דשם דל"ת קודם לו' היינו בפני הוא"ו ובעובדא ה' הדל"ת אחורי הוא"ו הוא אחר למעשה בראשית וגם ביו"ד הוא"ו והד' במחשבה דהם מילוי יו"ד ומילוי הוא במחשבה ובה"א ו"ד בעובדא** (וז"ש בגמ' בתחלה עלה במחשבה לברוא א' ואח"כ ברא שנים היינו במחשבה ביו"ד שנקרא מחשבה היו שנים היינו ו"ד ב' אותיות ואח"כ בעובדא בינה נעשה ה' אות אחת היינו ברא אחד ר"ל אות אחת וזה שנאמר זו"נ ברא אותו היינו אות אחת כנ"ל וזהו מ"ש בגמ' טב למיתב טן דו כו' ע"ד מה טוב ומה נעים שבת אחים כו' טוב מסטרא דימינא נעים מסטרא דשמאלא נעים זמירות כו' שבת ע"ד אחים ורעים וזהו ט"ן ר"ת טוב נעים דו פרצופים כנ"ל):** קמו תנאים ואמוראין.

דגם בדורות הראשונים היו תנאים ואמוראין אף בימי יהושע ברייתות ומימרות וגם הם היו מסדרים אלו הברייתות ומימרות: רעיא מהימנא. דבכל דור ודור ניצוץ א' ממשא

רבע"ה מאיר לחד בדור והוא מאיר לכל בני דורו אך דהרשב"י זכה לדבר עמו היינו עם הניצוץ וכל העומדי' אצלו בשעה שסדרו התיקונים כי רעי' מהימנא שייך לתיקונים.

וגם ענין מגיד שבא לאדם הוא נשמתו בעצמו אך שדרכה לדבר עם נשמתו פא"פ שמתלבשת במצותיו שעשה: ואל תתנו דמי לו. פי' שתפלתו נשמעת תיכף: בכמה שירין ונגונים דצלותא.

ענין ניגון ושיר דבעוה"ז אינו רק ששה מדריגות בקולות הניגון וכל אדם לא יוכל לעשות יותר מו' מדריגות ולימות המשיח יהיה ז' ולעתיד לבוא יהיה שמנה כמ"ש על השמינית ותבין סוד זה ששה תיבות שמע דיחודא בקול גדול ובשכמל"ו בחשאי כי שיר הוא למעלה זה מזה כמ"ש שיר למעלות וניגון הם ו' מדריגות האלו בעצמם זה למטה מזה וזהו ששה תיבות בהרמת [קול] ובשכמל"ו ו' תיבות בחשאי לרמז על הורדת הקול לזה אמר כאן בך סלקין ונחתין בכמה שירין ונגונים דצלותא: שמע שחרית מנחה ערבית.

והוא דרגא דמשה כי קרבנות הוא כנגד י' ופסוקי דזמרה נגד ה' שמע נגד ו' צלותא נגד ה' אחרונה ולזה שמע דרגא דמשה: מה דילך צלותא דשבת. דצלותא דשבת קרבנין מוספין דרגא דמשה כנ"ל.

ושבת אותיות ש' ב"ת בת עין דיוקנא וחותמא דאדם ולכך נראה כמו אדם קטן באישון בת עין דבני אדם ולכך מה דילך גי' אדם צלותא דשבת כנ"ל: דאתמר בי' עקב ענוה כו'. ר"ל זה ראייה דעקב לשון נוקבא: פתח ר"ש כו' סיני דא סלם.

גי' ק"ל וכתוב הנה אנכי בא אליך בעב הענן על סיני בעב הענן זהו ע"ב וק"ל וה' נצב עליו. ורוכ"ב ג"כ גי' כ"ו שם הוי"ה פשוט ר"ב גי' ע"ב ק"ל ופי' ה' רוכב על עב הענן ועל סיני שהוא קל כנ"ל: בהאי גם אתכפר דוד.

ר"ל שנאמר לו זה ביום הכיפורים כידוע מזוהר ועי' במהדורא קמא: וחמישיתו כו'. ר"ל כי מילוי ס"ג הוא רק ל"ז אך ה' עילאה דבינה ה"א הוא ששה ויהי ג'ם וזהו וחמישיתו יוסיף עליו ר"ל להוסיף חמישיתו ה"א ויהיה המילוי דס"ג: עד כאן מה שעלה בעוה"י בדינו ללקט אורות באורי הגר"א ז"ל על הח"א מהזוה"ק.

ה' ישיב לנו האבדה הגדולה מבאוריו על כמה פרשיות ויגמור בעדינו להפיץ וליהל אורם לעיני כל ב"י. בילא"ו יילא"ו: פרשת שמות (יא ע"ב) אתר דחכמה עלאה וההוא נהר מתחברין כו'.

(א"ה בתיקונים נ"ב ע"א פי' הגר"א דהיינו דעת ע"ש בד"ה דנונא כו'): (יד ע"ב) בעשרה מאמרות כו' תלת' אינון. (פי' הגר"א בתיקונים מ"ב ע"א בד"ה קם ר"ש.

דהיינו שכל הי"ס נכללין בג' קוין חז"נ בג"ה דתי"ם ועיקרם חב"ד כמ"ש: ועלמא בהו אתברי. ר"ל המלכות שנקראת עולם נכללת בג' קוין הנ"ל שהן כלל ע"ס: עבד לאברהם כו'.

ר"ל שחג"ת אתכלילו בחב"ד והן ג' טפין דמוחין. (המסדר): פרשת וארא (כג ע"ב) דהא כד אתברי אדם מעפרא דמקדשא כו' אר"ש ת"ה ארבע אינון קדמאי רזא כו' (כד ע"א) ת"ח אש רוח מים עפר אלין אינון קדמאי ושרשין דלעילא כו'.

כה"מ ע"ס מבואר בבאווה"ג לקמן היכל ו' דפקודי (רנ"ד ב') ד"ה דאינון ד' יסודין כו'.
ע"ש: (כה ע"א) רעיא מהימנא.

פקודא דא קדמאה כו'. ר"ל מצוה ראשונה שצוה מרע"ה לישראל אע"ג שכמה מצות
כתובים קודם לב"נ: ראשיתא קדמאה כו'.

ר"ל לכל ב"נ שהיא מצוה ראשונה למנדע כו': וסופא דכלא בפרט כו'. ר"ל סוף של כל
המצות אחר שיעסוק בכלם כמ"ש לקמן בסמוך ולסוף מ' שנין דקא כו': בפרט למינדע
ליה כו'.

ר"ל האיך אנהיג עלמא בכל מדה ומדה דיליה והן כל סתרי תורה והוא סוף כל הלימוד
והמצות: וכלל ופרט איהו כו'. ר"ל שכלל הוא עד"א שהוא ראשית להשגה ופרט הוא
מלכות שהוא סופא דהשגה באצילות וכן בכל העולמות והן שבעת ימי הבנין שהם
מנהיגים את העולמות כידוע שג' הראשונות הם הנסתרות והן הנגלות לנו כו': דכר
ונוקבא כחדא.

ר"ל ע"י עסק דכלל ופרט: ואשתכח ב"נ כו'. ר"ל בפקודא דא הוא עוסק בכלל ופרט
שהן דו"ן כלל התורה והמצות כידוע: ב"נ בהאי עלמא כו'.

ר"ל האדם ואשתו שהוא כלל ואשתו פרט כי ביצירת הולד בטיפת הזרע נכללים כל
האברים כידוע ובאשה נפרטין ונצטיירין כל האברים בפרט: תקונא דהאי עלמא כו'.
ר"ל בעוה"ז השמים וארץ הן כלל ופרט כי הכל תלוי במזל כל עשב ועשב וכל מה
שבעוה"ז כולם כלולין בשמים ונפרטין בארץ והכל נגד דו"ן וז"ש בג"כ ראשיתא דכלא
כו': ואלמלא פקודא דא כו'.

כמ"ש הגידו האותיות לאחור ונדעה כי אלקים אתם. ולכן היו קודם למכות התראות
לידע שהיו המכות מאתו י"ת.

וזה ענין אותות ומופתים שהאות הוא הודעת הדבר קודם למעשה כנ"ל הגידו האותיות
כו' וזהו אות שע"י בא ומופת הוא שינוי הטבע: בין אינון דמתנהגי כו'. ר"ל בין מצות
התלויות בארץ ובין שאינן תלויות בארץ: דא בארה פרט.

ר"ל שה' הוא כלל שם העצם מעיד על מציאותו ואלקים הוא דיין ומנהיג את העולם
ובורא ומחיה כל דבר כל הנהגות של העולמות ולכן נאמר בששת ימ"ב הכל שם אלקים
וידיעת הפרט האיך עצם כבודו מנהיג העולם בכל מדה זהו ה' הוא אלקים: ודא וההוא
דקדמיתא כו'. ד"ל שקדמיתא הוא אני ה' אלקיכם למנדע מציאותו והוא מנהיג אבל לא
האיך במציאותו הנהגות העולמות ולכן לא כתיב שם הוא אלקים כמ"ש כאן וז"ש דא
בכלל כו': ואי תימא הא כו'.

ר"ל כאן מ' שיראה קודם לדעת והאיך אמר שפקודא קדמאה הוא למינדע כו': תירוצא.
ר"ל אני אתרץ לך: דא בארז פרט כו'.

ר"ל שדעת הנאמר בפסוק זה הוא פרט שהוא סוף כל הפקודין כנ"ל: למינדע מאן איהו
כו'. ר"ל שדעת דהאי קרא קאי אלמעלה על יראת ה' שהיראת ה' הוא קודם לדעת היראה
וז"ש אם אין תורה אין יראה אם אין יראה אין תורה שקודם מ' שתורה קודמת ליראה

ואח"כ מ' שיראה קודמת אלא שהתורה שאמר קודם הוא כלל ושומר אח"כ הוא פרט:
מאן איהו יראת ה'.

ר"ל מלכות שהיא נקרא' יראת ה' כידוע והיא פרט כנ"ל: ואע"ג דאית כו'. ר"ל אע"ג
שצריך לירא מה' אע"פ שאינו יודע עדיין אותו בפרט איזה מדה הוא יראת ה' מ"מ הוא
חייב לידע אח"כ בפרט מאן איהו כו'.

ור"ל ז"ש יראת ה' כו': דהא איהו ראשיתא כו'. ר"ל יראת ה' מלכות הוא ראשית לידעת
פרט כידוע זה השער כו' ור"ל ז"ש יראת ה' ראשית דעת: ובלא בכלל חדא ורזא חדא
ר"ל שהכלל והפרט נכלל הכל כאחד: כיון דינדע כו'.

ר"ל שרמ"ח מ"ע נגד איבריו של אדם מסט' דז"א כלל ושס"ה ל"ת נגד ימי השנה מסט'
דמלכות כידוע ואמר לעיל שקודם ידע בכלל ואח"כ ישתדל בפקודין ואח"כ ידע בפרט
וז"ש כיון דינדע כו': וינדע כל יומי כו'. ר"ל שישתדל בכל ימי השנה בפרט: עילא ותתא.

ר"ל עילא במלכות ותתא ימות השנה: בזמנא דשייפין אוריקו כו'. ר"ל ז"א לנו"ק: כדין
כו'.

ר"ל שהשפע יורד אליו מלמעלה וזהו שנסמך בש"ע ברכת רפאינו לברכת השנים ואמרו
רפ"ב דמגלה מ"מ רפואה בשמינית כנגד מילה בשמינית יסוד שהוא שמיני כידוע
לראשית חכמה וברכת השנים בתשיעית מלכות: מרזא דאדם. ר"ל רמ"ח איברים וז"ש
באלין פקודין כו' שהן רמ"ח: (ע"ב) אנכי סלקא לרזין כו'.

כמ"ש בז"ח ל"ד ע"ד אנכי הכא איהו רזא כלל ופרט כו' אנכי כלל כו' ה' אלקיך פרט
כו' ע"ש. ור"ל שהכל נכלל באנכי בכלל וה' אלקיך הוא בפרט כמ"ש שם: והכא איהו
כו'.

ר"ל ע"פ הסוד כמ"ש שאנכי הוא כלל כל הספירות וה' אלקיך הוא בפרט וכאן אמר
לפי פשוטו שפי' המלות של אנכי הוא כלל כמ"ש דאית אלהא כו' ה' אלקיך בפרט במדות
דיליה כמ"ש"ל: [ליקוט. ולסוף מ' שנין ז"ש בן מ' לבינה: דא בכלל ודא בפרט.

הוא כמ"ש בר"פ שמיני דשניהם נכללו בדו"ן לכן נאמר בשניהם ה' אלקינו: ואי תימא
כו' דא בארז פרט למנדע כו'. ר"ל דס"ד כפשטיה דקודם צריך ליראה ואח"כ לידע וא"כ
הדעת דקרא דכתיב סתמא היא בכללות ולמעלה אמרינן דקודם הכל פקודא קדמא
למנדע ליה כו' ולזה משני דיראה דקרא לא במעשה אלא בלימוד ורק ראשית הדעת הוא
לדעת מאן יראת ה' וא"כ ע"כ הוא דעת בפרטי וז"ש אע"ג דאית ליה לב"נ כו' ר"ל אע"ג
שקודם ידיעת הפרט צריך לירא אבל ענין הקרא אינו ליראה אלא למינדע היראה וז"ש
אבל הכא כתיב כו': אינן רמ"ח כו'.

עמ"ש בריש תס"ט דזו"ן הן עולם ושנה שהוא אדם ושנה וע"ל בר"פ יתרו ומש"ש:
אנכי סלקא לרזין כו'. עבז"ח ס"פ יתרו דאנכי כלל דזו"ן וכן הוא ה' אלקיך והוא כלל
ופרט וכנ"ל.

ואנכי הוא בתיבה א' בכלל על כלל וע' פ' תרומה קס"א וקס"ב ה"ד אתה היראת כו':
(כז ע"ב) זוהר אר"א בסטר ימינא עלאה כו'. הוא אור הראשון בכתר עליון ונק' חסד

עליון אור דאור ואח"כ נמשך בחו"ב דרך נקודה בסוד י' אור וזהו היאורין והן י"ג גליפין גילופי דגליפין בחיזו דחויא אריך כו' [בסד"צ פ"ק] ולקמן [פ' בא] אמר ט' שהן ט' למטה דסמכין עלוי רגלין וכאן י"ג.

ואמר מבוועין כו' נהרין כו' נגד אור י' יאור ונתחלקו בחו"ב ה' אור הב"ל ה' לב ל"ב אלקים דה' נקודין חושבן אלקים (ה"פ א') [ה"פ] י' מאמרות נש"ב ו'יא'מ'ר' (אמר המסדר נ"ל שהוא אותיות א'ו'ר' י'ם' שהן ה' אור וה"פ י' נש"ב) וז"ש אלין סלקין ואלין כו' עיילין ונכללין באויר.

ואמר חד אפיק כו'. הוא התפשטות חסד עליון בוצינא דקרדינותא.

ואמר בתרין גופין. חו"ב.

ואמר חד גופא דנהרא. הוא נהר היוצא מעדן דעת והוא הרקיע המבדיל בין כו'.

וז"ש נטיל כו' ואפריש כו' ובי' אלף אכסדראין ואלף יאורין כידוע והוא אלף רבתי חמשה ואלף אשריך ישראל וז"ש נפקין לד' סטרין כמ"ש בפ' א"מ (דף ע"ט ע"א) ביעא דקושטא כו' אתבקע לד' סטרין והן ד' בתי דתפלין. וי"ג ואלף הן סוד חו"ג וגבורות הן בדעת ועבא"ר קל"ה א' וימלוך באדום רזא חדא כו' תאנא כו' אלף אלפין כו' ושם קל"ו ע"א ותאנא בתלת כו' מחללא תליתאה.

וז"ש מאינון נהרין כו' תליסר יאורין. והוא בימינא.

ואח"כ אמר תצ"ט ופלגא מסטרא שמאלא. והן בחו"ג ושם אשתאר כו' וי"ג הוא ר"ת ג"ח של ע"ב בימינא (ר"ל ר"ת של ו'הו איני ו'הו וא"ו עולה י"ג וכדאיתא בר"מ בכ"מ) ואלף הוא סוף ז"ח מ"ב [ר"ל סוף דשם מ"ב] (אמר המסדר היינו ז' אותיות אחרונות מז' חלקים דמ"ב שהן ז').

י'.

ש'.

ג'.

ע'.

ק'.

ת'.

שהן גי' אלף וי"ג) וי"ג כלילין (פי' דאלף כלול בוא"ו וא"ו כלול באלף. המסדר) כמ"ש למטה ושם בג' וכאן בז' ושם בר"ת וכאן בס"ת.

וחילוקן בשם דנו"ה (ר"ל צבאות) דהן כרובים זהב והאלף נחלק לב' והן אלף והנה ו' א' הן ימינא ושמאלא כי הן אחד אלא שוא"ו כללא וא' פרטא כמ"ש בס"א פ' בראשית והנה הן כלולין זה בזה ושמאלא נכלל בימינא אל דאלקים. ותצ"ט ופלגא ב"פ עם י"ג דוא"ו הן תק"ו מכאן ומכאן וכן הוא שם הראשון והאחרון [דמ"ב] אלא שבאחרון נתוסף

ת' הנקבה תולע ותולעת דמתבר טורין וסלעין דחויא ות' הוא א' בא"ת ב"ש ונתחלף לת' תנין חויא דחיי.

וכן דשמאלא ת' תחי' כו' ואמר ת' בי יברא העולם כו' ת' בתי דינא דמצחא ונמתקין כו' ועי' מ"ש בסוד ד'מ'ת' וכאן הוא ב' פלגא ולכן ת' איש כו'. והנה בשם צבאות בוא"ו ופלגא נכלל ו' ופלגא חציו של וא"ו ונעשה וא"ו שלים והוא י"ג.

וזהו שם הראשון באותיותיו. וכן משלים לאחרון ות' ב' פלגי כנ"ל סופו של שם וא' בתחלתו.

שם פנים הראשון וכאן אחר הראשון. ולכן לא נברא בו העולם וגם באלף שלא יכול כמ"ש השפעת עליהם כו' ונברא באות שני לראשון (נ"ב על הגליון).

ומ"מ שניהם בסטרא דגבורה כי בו נברא האולם כי א' הוא כנ"ל אלא שאלף הראשון חסד אור הראשון כל יחודי בך וא' האחרון בגבורה אי"ה או"ה ובו נכלל הכל לאחד והכל חסד זה חסד של גבורה התחלת שם הזה וזה חסד חסדים אור הראשון. ע"כ) ושם הברכה ממותקות.

ואמר ע' שנין כו'. דהן ז"ק דידי' וז' דנוק' וז' נכלל בו' וז' נכלל בשביעי כידוע והן ב' שמות הנ"ל ות' שלימו דלהון וז"ש באד"ר אלף ות' גבוראן כו'.

וכמו שנכלל כאן וא"ו דחסד כן בוא"ו נכלל האלף באמצע כי אמצע של ע"ב השני הוא דגבורה לכן ב' ווין וא' וכן נקודין (פי' כי נקוד שם ע"ב סגול שבא סגול. והשבא הוא ניקוד גבורה באמצע המסדר) בסוד אקי' שו"א בתוכם.

והנה אלף חסר חד באלף ונשאר א' להשלים י"ג דוא"ו ובזאת א' דמשלים י"ג נכלל ג"כ ב' פלגי דנעשין אחד ונכלל בחסד דשם חסד ונכלל א' בוא"ו וא"ו באלף וא"ו בין ב' יודין והן כלל ופרט כנ"ל שהן חו"ב כידוע בסוד ויעבור וכמ"ש בריש תז"ח. ואמר אלף יאורין כו'.

משום דהוא סיומא דאלף וכולל כל האלף ועמ"ש בסוד האותיות שהן תצ"ט ופלגא בדכורא ונוקבא ואלף משלמת להן כ"ח מעשיו והוא שער הנו"ן את ואת דמישרים. נכללין בשניהם לאחד וכן האלף לפי שהן שוות: [ליקוט].

היאורין והתנין. ידוע שהן כולם בקדושה למעלה על כולם.

והוא בשם צבאות וא' נחלק לשנים בזה נשתלם ת"ק אבל אינו אלא ת"ק חסר פלגא ולכן לא בא עוד אלף שלם ושלימותו הוא בתנין שמשלים ב' החצאין כמ"ש למטה אשתאר פלגא כו' והן ב' צבאות בנו"ה (אמר המסדר עי' בכללים שבהקדמת ע"ח) והן אלף יאורין והן חשבון אותיות התורה ומספרם בעיינין שהן עיניך ברכות בחשבון ששם תלוי החשבון ונעשים בריכות ר"ל יאורים כמ"ש בפ' פנחס והן נו"ה כידוע.

ואמר בס' גנת אגוז שמספר כ"ב אותיות הם תצ"ו ור"ל (נ"ב מא' עד ק' גי' תצ"ה) תשר"ק מספרם אלף והן א' שהוא אחד וז"ש במ"ר פ' ויקרא פ"ב וש"מ (בתד"א) שתצ"ו חיילות משבחים להקב"ה ועוד ה' כפולות דמןףץ מספרם ג' אלפים וחצי הם ג' וחצי ועם תצ"ו הן תצ"ט ופלגא והן היאורים כנ"ל ברכות בחשבון ושני מיני אותיות הם א'

כסדרן וא' תשר"ק בזו"ן כמ"ש בז"ח ש"ה והן אלף חסר חד וז"ש תצ"ט יאורין ופלגא בסטרא דא כו' [ר"ל באותיות הזכר שעולים כמספר זה] ותצ"ט ופלגא בסטרא דא בשמאלא כו'.

ר"ל בנוק' [ר"ל האותיות בדרך תשר"ק שהן בנוקבא הנקרא שמאל וכן תשר"ק הולך משמאל לימין משא"כ מא' עד ת' הולך מימין לשמאל ועולים ג"כ במספר תצ"ט ופלגא כנ"ל] וכן בנו"ה כי איהו בנצח ואיהי בהוד וידוע שסופן של כ"ז אותיו' הוא א' במספר אלף כי הין' תת"ק והוא אלף הגדול של בינה בסוד הדעת אלף אדרין ולזה זכה משה בסוד אלף חולקין דנטל והוא הדעת שזכה משה וכן משרז"ל שזכה לבינה הוא כנ"ל וכמ"ש אלף בינה וכשחטא (נראה דצ"ל וכשחטאו או דחטא הע"ר בעגל נחשב חטאו בשביל שקבלם כידוע.

המסדר) א"ל לך רד מאלף הגדול לאלף הקטן של מלכות א' דויקרא והן סוד מ"ט שערי בינה שנכללין הה' כפולות של זו"נ כאחד שהן מישרים כמ"ש בז"ח ש"ה. וזה האלף הגדול הוא התנין והוא סוד שנקרא משה התנין הגדול לכן על ידו לקה פרעה וז"ש אם אין אתה גואלם כו' (בשמות רבה) והוא כליל כל האלף יאורין ולכן נק' אלף אלף וז"ש אלף יאורין חסר חד אתמליין מיניה.

ואמר חד לשבעין כו'. ר"ל פעם הוא בדכורא שהן ע' שנה ז"ס.

וכן בנוקב' ג"כ ז"ס שלה וע' בא"ר קל"ה א' וימלוך באדום רזא חדא הוא כו' דבגינה מתקטרין כו' והוא הדעת כידוע שם. וכנגדו בלעם בן בעור שהוא כנגד מרע"ה ולכן הלך לקראת הנחשים וז"ש כאן רישא סומקא כו'.

ועי' בפ' תזריע מ"ח ב' ות"ח ברישא כו'. וענין י"ג יאורין הן י"ג טעמין וט' יאורין דפ' בא הן ט' נקודות שאלו ג' הן כלל הכל וע' בא"ר קכ"ח ב' בגולגלתא כו' ושם קל"ה ב' בגולגלתא דא יתבין כו' ושם הוא סוד היאורין והתנין כמ"ש בס"ד פ"א ושם הוא שם צבאות וג"פ קדוש בג' הויות שמסתלקין (צ"ל שמתחלקין).

המסדר) לג' עיבר השערות והנימין וכ"א קדוש שער הנזיר והן שרש לי"ג תיקונים וט' תיקונים י"ג יודין וט' ווין (פי' דברכת כהנים. המסדר) ומהן יוצאין כ"ב אתוון אלף יאורין והן סוד התורה אש שחורה ע"ג אש לבנה ב' השערות הנ"ל ומהן סוד העיינין כידוע והן סוד בריכות שמשקות השערות וז"ש קניתי ברכות מים]: עוד כ' במ"א שיש ג' אלפים והן אלף טורין ואלף יאורין ואלף עלמין דחתימין כו' והם ג' אלפים משל.

וג' אלפין אלו הם שרשן בג' רישין אלף טורין בחיורתי אלף יאורין בנימין ששם היאורין לכן הם י"ג יאורין כידוע ב' צבאות בהחלק האלף והן נו"ה שהן אפיקי מים והן מעלה ומטה שכנגדן ב' צבאות צבא מעלה וצבא מטה כמ"ש יצאו כל צבאות ה' ואלף עלמין דחתימין כו' במ"ס שהוא עזקתא כו' והן בי"ג דדיקנא עש"ב (כ"ה הרמ"ש בחיבורו ברית עולם כת"י.

וסיים שם ושפתים ישק משיב דב"נ וכל יקר ראתה עינו אשרי עין ראתה כל אלה. ש"ל): פרשת בא (לה ע"ב) בגין לבערא רוח מסאבא.

כי האזוב הוא בדרגא דח"י עלמין וכל רוח מסאבא הוא מצד המיתה בין בצרעת בין בכ"ד ולכן צותה התורה במצורע ב' צפרים נו"ה כידוע ארז ואזוב גוף וברית שני תולעת גבורה מים חיים חסד כלי חרס מלכות ולכלול הכל בימין והוא דם הצפור השחוטה שהוא הימנית כידוע בסוד ב' שעירים ובמים החיים: (מ' ע"ב) רע"מ דהא פקודא דא אתמסר להו לישראל.

ר"ל במצרים קודם שיצאו כמש"ו דכתיב כו' ור"ל שנאסר להם חמץ כמ"ש בגמרא (פסחים כ"ח ב' צ"ו ב') מנין לפסח מצרים שאינו נוהג אלא יום א' שנאמר לא יאכל חמץ היום: והא אוקמוה חבריא. ר"ל על פסח מצרים: ורזא אוקימנא כו'.

ר"ל שיבער היצה"ר ויאכל מצה יצ"ט שבעת ימים שהם שבעים שנה: (מא ע"א) דוכרנא לדרי כו'. כמ"ש דישראל נפקו כו': ברזא דמהימנותא.

ר"ל אמונת ישראל מלכותא קדישא: חובת' על כלא. ר"ל לא כמו שאר הקרבנות שהן חובת צבור מתרומת הלשכה: לאנהרא מעשרה יומין.

שהלבנה בעשרה ימים בחודש מתחלת להאיר בנהורא שלימא עד ט"ו בחודש והענין כי בעשירי מאירה מכתר ספירה העשירית ממטה למעלה שמתחלת להאיר מלמטה למעלה ואח"כ מלמעלה למטה עד ט"ו בחודש בת"ת יום ה' מחכמה ושם נשלמת כמש"ו: ובארביסר דליהוי כו'. ר"ל בגבורה יום י"ד: בשעתא כו'.

בין הערבים: לאעברא זוהמא כו'. שהפסח עניינו ע"ז של מצרים צאן ומדרגתם בס"א ולכן שחטו אותו לאעברא זוהמ' הע"ז כידוע: ולאיתהנאה בההוא כו'.

ר"ל לקיטת הניצוצות משם כמו בסוד הקרבן ריח ניחוחי וסוד פטום הקטרת ולכן דווקא צלי אש ולא מבושל ולא נא כדי ליהנות בריח כמש"ו ולא מן האכילה רק מהריח דבר שהנשמה נהנה ממנו. וז"ש וע"ד לא אתיא אלא כו'.

ר"ל שלא ליהנות מהאכילה: וע"ד וכל כו'. ר"ל וע"ד שאמרנו לעיל לאעברא זוהמא כו' כמש"ו: בפורקנא כו'.

ר"ל של מצרים: דוכרנא כו'. ר"ל זכר שחיתת יצה"ר: בההוא פורקנא כו'.

ר"ל של יצ"מ: בהאי רשימו כו' ובהאי כו'. ר"ל בברית ובפסח שזה ברית וזה שבירת הערלה: (ע"ב) מצה כתיב.

ר"ל השכינה: ודא איהו בטולה כו'. שלכן ישראל אינו יכול לבטל ע"ז: מסטרא דילהון. כמ"ש וסכסכתי מצרים כו': ועם הארץ צריך כו'. ר"ל חד שיצא מרשעו להיות בינוני ושני להיות צדיק והן שני פקודין פדיון פטר חמור וקדוש בכור פדיון פטר חמור להיות בינוני כמ"ש בפקודא שאח"ז וקדוש בכור בינוני להיות צדיק כמש"ו: מתחות שולטנות' כו'.

ברשע כנ"ל: כגוונא דאמר יעקב כו'. ר"ל מסטרא דבינוני ועל הרוב דיבר שהעולם נדון אחר רובו: בהאי עלמא.

ר"ל ז"ש לפני עבדו: אחי יהי לך כו'. כמ"ש שלי שלי שלך שלך מדה בינונית שהיצ"ט ויצה"ר כ"א לעצמו במדה שקולה.

וכשפעם זה מתגבר ופעם זה זהו עם הארץ שלי שלך שלך שלי. ושהכל ליצה"ר רשע שלי שלי שלך שלי.

ושהכל ליצ"ט שלי שלך שלך שלך חסיד: רוחא תבר כו'. כידוע שחמור בסט"א מימינא ושור משמאלא.

והשור הוא הכלבים צועקים גיהנם הב הב וחמור הוא יותר משור ששור הוא אבי אבות נזיקין וחמור הוא אבי אבות הטומאה כמ"ש בתז"ח ולפיכך הרשע הוא בפדיון פטר חמור והבינוני הוא בבכור בהמה טהורה שהוא שור וצדיק הוא בכור אדם כמ"ש וסליק לדרגא דאדם כו'. וזהו שלש משמרות הוי הלילה שהוא עוה"ז שנחלקין לג' כתות שכנגדן ג' ספרים נפתחים בר"ה וידוע שחצות לילה הראשונה שלטא ס"א וחצות השני הוא לה' ולכך משמרה ראשונה חמור נוער שהוא רשע ושניה כלבים צועקים שהוא הבינוני שחצי משמורה שלטא הס"א וחציה לה' כנ"ל ושלישית תינוק יונק שהוא אדם כמ"ש ויהו יונק משדי אמו שהיא התורה וז"ש וסליק למשמרת כו': למשמרת דשחר כו'.

ר"ל ז"ש עד עלות השחר. ור"ל ויאבק איש עמו מסטרא דבינונים כמ"ש ו למטה. עד עלות השחר משמורה השלישית שהוא צדיק שאז ויאמר שלחני כי עלה השחר: ואתהדר כו'. שאז יצ"ט שופטו: ויהי לי שור וחמור.

הן שני משמרות הנ"ל: צאן ועבד ושפחה. הן תלת דרגין דסט"א כמ"ש בזוה"ק בדף הקודם יעו"ש: וכד זכוון בינונים כו'.

ר"ל ויאבק איש עמו היצה"ר והכל מסטרא דבני יעקב כמ"ש ו בכף יריכו יוצאי יריכו: מסטרא דזכוון וירא כו'. ר"ל שראה שלא יכול לו מסט' דזכויות ויגע בו מסט' דחובותוזהו הנשה שהוא מדורא דיצר הרע כמ"ש ו מסט' אתנשי התורה מבן אדם וז"ש כי נשני אלקים את כל עמלי שהוא התורה (כמ"ש בב"ר שם ע"ש): וקודם דייתי כו'.

עכשיו מפרש הפסוק על שני היצרים קודם בריאת העולם: דא גבריאל. שהוא מסט' דיצ"ט כמ"ש לקמן שהשני יצרים שניהם מצד גבורה כידוע וז"ש איזהו גבור כו' ולכך נאמר ויאבק איש כמ"ש והאיש גבריאל: בההוא אבק כו'.

ר"ל מגבורה דמלכות שהמלכות הוא עפר ואבק שלה מסט' דגבורה אלקינו גי' ק"ב וכן גימ' ג' מיצויים ע"ב ס"ג מ"ה שמילוי הוא דין מל"וי גי' אלקים וא' [דאבק] הוא כולל היצ"ט וכן הוא אבק דיצה"ר: ואשכח מיניה כו'. ר"ל זהו הנשה כנ"ל: אי אית ליה זכות כו'.

כמ"ש ויהו מצד גילגולו הראשון: גבריאל דאיהו יצ"ט. אע"ג דיצ"ט הוא כללא דד' מלאכין האלו מ"מ עיקר יסודו הוא בסטרא דגבורה: [מהדורא תניינא פקודא לקדש כו'.

ע"ש המאמר. ושם ומסטרא דמיכאל אתקרי בכור דבי' צריך לקדש בכור בהמה דרגי' כסף כו' דאי יחכים בתורה יתוסף עלי' יוד דאיהו קדש ישראל כו' ובי' צריך לעשר כו' ואיהו ו' כו'.

דבין בכור ובין מעשר הם הוולדות דהיינו הבכור הוא הראשון ומעשר העשירי וביניהם הוולדות כמו שהוולדות הוא באמצע עד"א: דכל חיון כו' יתחזי לכל חד כו' אל מי תדמיוני. כי זהו כלל גדול שאסור להרהר במהותו רק מצד גבורותיו ומעשיו מה שאנו רואים כמשה"כ שאו מרום עיניכם היינו שהשם מחי' לבריותיו וזהו שאו מרום עיניכם ואתם רואים נפלאותיו ולכולם שיער חיותו וכחו ויקרא בשם והשם ינהיג אותו כפי הצטרכו וכמשה"ה אריה שאג כו' דימה הכתוב.

דהא אם אנו היו אומרים על הש"י גבור אין מעלה לו דמ' שאנו יודעים גבורותיו ובאמת בלתי תכלית הוא אך אנו רואים שברא את האריה שהוא גבור יותר מכל הבריות שבעולם ובזה אנו מכנים להש"י שזה אנו רואים בעינינו ומה שאין אנו רואים אין לנו רשות להזכיר כי בב"ת הוא ובזכירתנו אנו עושים גבול אבל אם אנו מכנים על מה שאנו רואים אין חסרון ח"ו בכבוד הש"י על מה שאנו מגבילים כי אנו מגבילים מה שאנו רואים והוי כאלו אנו אומרים שיותר אין לשכלינו להשיג בב"ת וזשה"כ יושב בשמים הלא השמים אין יותר כלל להש"י אך הואיל ואין אנו רואים יותר לכך אין אנו מכנים אלא לשמים ואתה תשמע השמים אבל אם אנו מכנים יותר משמים אין אנו יודעים איך לומר כי ב"ת הוא שלא יהיה ח"ו חסרון בכבודו לעשות שיעור וגבול ח"ו וזה מה למעלה כו' כלומר מהשמים מה שאין אנו רואים ומשיגים אסור לחקור דבחקירתנו יהיה ח"ו חסרון כנ"ל שנעשה ח"ו גבול כו' ודוק ותבין וזה שאנו מברכים על הברכה לנוכח ונסתר היינו לנוכח היינו נגד הפרי שאנו רואים פליאותיו ואח"כ נסתר נגד כבודו ב"ת הנסתר ממנו ואין שום אדם וברי' להשיגו כי הוא בב"ת.

ותבין: (מב ע"א) דכל ב"נ כו'. ר"ל בכ"א הולכין דבכולם הד' יסודין יש בהם כמש"ו ולית ב"נ כו': מסטרא דגופא מט"ט כו'.

ר"ל מסטרא דכלל הגוף נחית מט"ט שהוא כלל הד' מלאכים כידוע בסוד ארגמ"ן שהוא אוריאל והוא היצ"ט וזהו שכתבתי לעיל שא' הוא כלל היצ"ט: דלא ע"ה חסיד. נותן טעם על מ"ש שהוא טיפש האיך הוא בימינא ואמר דלא ע"ה חסיד והוא אינו חסיד לכך הוא ע"ה.

וכן בימינא הוא חכם דהוא חסיד דתליא הא בהא אם אין יראה כו' וז"ש הרוצה להחכים ידרים והענין הוא כי חכמה בימינא כידוע וד' מדרגות הן נגד ד' אותיות השם או"א זו"ן חבת"ם. ונראה דצ"ל וחכם ואשתדל באורייתא.

וחשיב ד' מדרגות נגד ד' אנפין דימינא וכן בהיפוכא גזלן טיפש ולית ביה חסד ולא ע"ה חסיד ר"ל שהוא ע"ה וכן בסט' דגבורה חשיב ד' מדרגות בכ"א: בינוני ביצ"ט כו' וביצה"ר במדות בישין. ר"ל ביצ"ט הוא בינוני במדות טבין לאו רחמן סגי ולא מדדה"ד על רשיעיא סגי וכן ביצה"ר בינוני במדות רעים לאו גזלן סגי ולא גבור בעבירה סגי וכן בכולם: ממולא מכל כו'.

שאדם הוא ה' רביעית שבשם מלכות שהוא כולל מכל הספירות ונשר הוא ת"ת מכריע בין חו"ג כידוע: ואי חובוי כו' ואי נפישו כו'. קאי על כל הד' מדרגות הנ"ל: בהוא זמנא שליט כו'.

ד' מלאכים הן מסט' דד' אותיות הוי"ה כנ"ל: צבא העמים כו'. כי הד' מלאכים הנ"ל בין בימינא בין בשמאלא הן כללא דכל צבא השמים וז"ש באחאב וכל צבא השמים כו' מלמד שאחאב שקול הי': אלין מיימינים כו'.

ר"ל שאלו יועצים אותו לטובה ואלו לרעה וכן למעלה אלו סניגורים ואלו מקטרגים במדה שאדם מודד בה מודדין לו כידוע: לעולם יראה כו'. שאלו הנ"ל הן כלל העולם: ומסט' דמיכאל כו'.

ר"ל שחכמה נק' בכור וכן חסד כידוע וכן מיכאל: כסף חוורו כו'. שכסף הוא בחסד כידוע והוא חוורו דרגא דחסד.

ור"ל לכן נותנין פדיונו ה' כסף כמש"ו: כחושבן ה' דאברהם. שאברהם הוא דרגא דחסד כידוע: [ליקוט].

כחשבן ה' דאברהם כו' דעתה הוא בסטרא דשמאלא עדיין ואי יחכים יהא בסט' דימינא י' חכמה והוא בהפוכא עתה בסוד פטר חמור בפדיון וכשיחכים יהא קדוש בסט' דבכור בהמה טהורה כמש"ו ומעשר הוא בסט' דוא"ו וה"א אחרונה כלולה מכולם]: דבי' צריך לקדש כו'. ר"ל דקדש הוא מסט' דחכמה דהוא יו"ד של השם והוא קדש דבהמה דבהמה כתיב קדש וקדש הוא חכמה כידוע וכן מעשר הולדות הוא ביו"ד כמש"ו.

ור"ל דפדיון דבכור הוא בה"א וקידושו בתורה הוא ביו"ד. והוא נגד ב' בכורות פדיון פטר חמור וקידוש דבכור בהמה טהורה כנ"ל כמ"ש בפקודא שאח"ז דפדיון פטר חמור הוא פדיון של עם הארץ מיצה"ר אבל קידוש דבכור בהמה הוא למהוי סליק ברזא דאדם תינוק יונק משדי אמו באורייתא: דכל ולד כו'.

ר"ל ולד הוא לשון בן שהוא בן י"ה כמש"ו י"ה הוא ב' בכורות הנ"ל: ואיהו ו' דכל חיוון כו'. ר"ל דחיוון הוא בסט' דאות ו' ובהמות וחיות הוא מסט' דחיות.

וז"ש דכל חיוון דאינון כו': ואפי' כל בריין כו'. ר"ל שהחיות הן באותיות של הוייה וכן בהמות וחיות בדרגא דילהון כולם באותיות של הוייה: ו' דיוקנא דגופא.

יו"ד דיוקנא דרישא: (ע"ב) ובג"ד לא כצורנו. ר"ל שכתיב כצורנו שהוא יצורנו דיוקנינו: האי תמונה חזינא כו'.

ר"ל מלכות שעלי' נאמר ותמונת ה' יביט כמ"ש וראית את אחורי כידוע שנקר' אחור: ולא בכל תמונה כו'. ר"ל דשם כתיב כל תמונה והוא א"ס דכל תמונה מיניה כמש"וובי' עצמו אין תמונה וזהו לא ראיתם: ואפילו האי תמונה כו'.

ר"ל תמונות הספירות כידוע כמש"ו: דיוקנא דמרכבה דאדם כו'. ר"ל ספי' שבכללם נק' אדם והן מרכבה לא"ס: מאן דישוה ליה כו'.

ר"ל לא"ס: ולית לעילא מההוא מדה כד כו'. ר"ל למעלה מהמדה שמדמה בה כד אסתלק אל מדה ותמונה לגרמיה: א"ס.

ר"ל אפי' מה שאנו קוראין לו א"ס ג"ז מסט' דכתר רק לפי שאין מדה גבוה מן הכתר לפיכך אנו מייחסין לו א"ס כמ"ש שדרך הכתובים להמשיל במדת הגבורה אריה שאג כו': (מג ע"א) כגון כוס כו'. שכוס גי' הכסא שהוא גימ' אלקים שהוא בכסא ושם ל"ב אלקים דמע"ב גימ' כבוד כידוע וז"ש כסא הכבוד וז"ש בגין עלמא כו'.

וכן תורתנו הוא תורת הבריאה כידוע וז"ש בגין תורה כו'. והכל הוא ראייה שגם בכסא ע"ס.

ונ"ל דבכולה צ"ל כגון: וכל פטר כו' לבתר יצה"ט כו'. ר"ל שיהיה גם הוא יצ"ט כמ"ש (במתני' פ"ט דברכות) בכל לבבך בשני יצריך וזהו פדיון פטר חמור ואם לא יכול לאחזרא ליה וערפתו יתמחי החמור הע"ה עם היצה"ר: ואם זכה לאחזרא כו' תפדה מן גלותא כו'.

הוא רזא אחרא על פדיון פטר חמור ועריפתו: בשה כו'. ר"ל שיפדה בכלל ישראל.

ואם לאו שאינו בכללם ואינו יכול לפדותו בכללם אז וערפתו בכלל החמורים שהן הערב רב כמש"ו שנקראו חמורים אשר בשר חמורים בשרם: שוי לי' עם כו'. ר"ל בתוכם: דעתידין כו' דעלייהו כו'.

שהם עשו את העגל כידוע. וכ"ז הכל א' אם אינו עושה תשובה אז נשאר חמור בסט' דיצה"ר אז וערפתו עם החמורים.

ואם זכה בתשובה ולעשות החמור יצה"ר לשה יצ"ט ופודה אותו בשה יצ"ט כן אפדה את החמור ע"ה בכלל השה ישראל כנ"ל. וכלל המצוה הזוה בע"ה לפרוק אותו מיצה"ר.

אבל מצוה הראשונה בכור בהמה טהורה לסלקא בדרגא דאדם הוא בע"ה להיות אדון על יצה"ר לקדשו מסט' דשור ולסלקא. אבל פדיון בכור אדם הוא בת"ת והן ג' משמרות כנ"ל (ר"ל ראשונה חמור פ"ח).

שני' כלבים כלב גי' בהמה שלישית תינוק בכור אדם. מ"כ עה"ג): והיה כו' פקודא תמינאה דא פקודא כו' בגוונא אחרא.

ר"ל שכל הפקודין נק' מצות והיא נק' קדושה כמש"ו: פארא. ר"ל שנק' פאר כידוע: שפירו כו'.

ר"ל לכך נקרא פאר: דגוונין. כידוע שהד' פרשיות הן ד' גוונין אשל"י.

עלאין.

שהן עטרות דאו"א וכ"ע כידוע שהן חו"ב וב' עטרין דאו"א חו"ג כמש"ו דד' פרשיות הן ח"ב ח"ג: וע"ד אקרון טוטפות. ר"ל שטוטפות הוא לשון תכשיט כמ"ש ולא בטוטפת: כד"א כו'.

ר"ל שנאמר אתפאר ר"ל בתפלין שנקראו פאר והתפלין הן דרגא דישראל כמש"ו וז"ש ישראל אשר כו': ישראל זוטא. ר"ל מט"ט ששמו כשם רבו: ישראל סבא.

ת"ת דאצילות. ור"ל ז"ש כי נער ישראל נער מט"ט ישראל ת"ת ומט"ט הוא יסוד דשכינה צדיק דלתתא.

וז"ש יוסף סליק כו' שקוד שנתקנא ובא לידי נסיון הי' בנוק' כמו שאר השבטים והי' ביסוד דילה ואח"כ עלה ליסוד דדכורא וז"ש בקדמיתא כו': לאסמכא לי'. ר"ל להסתמך לנוקבא ביסוד דדכורא ולכך סומכין לה קשר של יד כידוע: לאתייחדא כו'.

להתייחד זו"נ שהן תש"ר ותש"י וז"ש ותפלה של כו': ואצטריך כו'. ר"ל שלא להפסיק ביניהן כמ"ש (סוטה מ"ד ב' מנחות ל"ו א') הסח בין תפלין לתפלין כו' דתש"ר באין להתייחד עם תש"י: וברזא דבן כו'.

נ"ל שצ"ל ברזא. וקאי אלעיל ואקרי צדיק נאמן ברזא כו' ר"ל בסט' דתש"י נק' עבד כנ"ל וגם שהוא בסטרא דמלכות שמסט' נק' ישראל עבדים והוא אדון כל הארץ ומסט' דת"ת נק' בנים כי ת"ת אב הרחמים וז"ש אבינו מלכנו אם כבנים כו': דהא בתש"י כו'.

ר"ל ולפי שמקבלת מכולם לפיכך יש לה ג"כ ד' פרשיות ולפי שהיא כלל כולם ובה נכללים באחד לפיכך בה בית א': ומגו דנקטא כו'. ר"ל לפיכך נק' ג"כ תפלה ש"י וקדושה: מלכות שמים שלימה.

רומז למ"ש (ברכות י"ד ט"ו) הרוצה שיקבל מלכות שמים שלימה יניח תפלין כו' ור"ל שמלכות שלימה עם שמים ת"ת בכל ד' גוונים: ד' פרשיין הא כו'. ר"ל שכבר פי' הרבה פעמים אבל כאן יפרש יותר: (ע"ב) דנפקא מאין.

כידוע שחו"ב וחו"ג דתפלין יוצאין מב' ידיים וב' כתפין דא"א: דמתמן כו'. כידוע שכל הספירות נקראו קודש כשמקבלין מחכמה שנקרא קודש: היכלא פנימאה.

ששבעה היכלות הן והיכל השביעי בינה קדש הקדשים לפני ולפנים: כי לי כו'. ר"ל שבינה נק' לי וראיה מפסוק זה שמסט' דילה נפקו ממצרים כמ"ש לקמן: רזא דחסד כו'. שהוא יומא דכליל לכולהו יומין: דא בן בכור כו'. ר"ל ת"ת כמש"ו והוא נוטל שני חלקים דעת דחו"ג ונוק' נוטלת דעת א' כידוע.

ובהאי בכור נרמז גבורה שהוא חלק שני ולפי שבחכמה עלאה אין שם דין לפיכך לא נרמז שם גבורה בפ"י רק בכללא: דאיהו זמין כו'. שמחכמה ולמעלה אין גלוי אבל בינה קיימא לשאלא וע"י ז"ת מתבוננין בה ובסוד אק"י דזמין לאולדא: ובגין דאיהו כו'.

ר"ל שת"ת נק' הוי' בגלוי אבל כאן הוי' בהיפוך אתוון בטמירו לפי שהיא עצמה אינה נגלית: ודא איהו דקא כו'. שזן בחסדו מקרני ראמים והכל צריכין לחסדו: כד אתעטף כו'.

כמ"ש שנתעטף הקב"ה באור וברא העולם כמ"ש עוטה אור כשלמה כו' ואור הוא חסד כידוע: ואיהו תלתא כו'. ר"ל שה' אלקינו הן חו"ב ה' ז"א שהן למטה חג"ת שהן ג' גוונים: ברזא דקול.

שקול כלול מאשא ורוחא ומיא כמ"ש בס"י: וע"ד כתיב וראית כו'. ר"ל מלכות והיא נכללת בז"א בד' של הקשר: מתקשר' אחרא כו'.

ר"ל שהקשר ש"י הוא יסוד נכלל בה: [מה"ת] פקודא תמינאה כו'. והיה דלית הויה אלא באתר דא דאיהו זמין כו' והיה כמאן דאמר על מלכא דיהוי זמין כו'.

דהשם מורה על התגלות ובזה יגלה לנו אורה מה שהקשו כמה מקובלים קושיא עצומה מפני מה אקי"ק בכתר ובינה והוי"ה בת"ת הלא שם הוי"ה ב"ה שם גדול הוא יותר משם אקי"ק כי הוא כלל כל השמות כידוע. אך בזה יתורץ מאד דהא השם מורה על התגלות והשם הוא התגלות ולכן בכתר ובינה ששם אין כ"כ התגלות כמו בת"ת ולכן שם שם אקי"ק שאין גדול כמו שם הוי"ה שאין גדול ההתגלות כמו התגלות שבת"ת ועיין היטב ותבין: לבתר והיה אם שמע כו' דדינא קשי'.

השמרו לכם דהשמר הוא ל"ת מסט' דדינא כידוע: וע"ד איהי לאחורא כו'. כמש"ל איהי אחור דיליה פ"ש היטיב: (מו ע"ב) אר"ח הכי אוקימנא כו' וא"ה יעקב אן הוא אלא במלה קדמאה אתמר ותמן שארי כמ"ד וה'.

[א"ה.]

ביאר הגר"א בתיקונים קכ"ט ב' בד"ה למאן. דה' הוא כליל בתרין סטרין דת"ת יעקב הוא כלילו דתרין סטרין חו"ג: ולילה הוה נהיר בסטרא דא ובדא.

דלילה שכנתא היא כלילו דכולא: (נב ע"א) אר"ש האי הוא כו' כארבעין ותמניא כו'. מ"ח תיבין בג' אלו הפסוקים כמ"ש במ"א שחשיב אל זה לשנים (פי' כי כל התיבות שהן במקף נחשבין לאחד חוץ מתיבת אל זה חושב הזוהר לשנים).

הרד"ל (והרמ"ש) לא כמ"ש בספרים שלנו. והן ט"ו י"ז ט"ז וכן מ"ח שמות עד וה"ו שני שהן כללא כמ"ש למטה ואמר ת"ח גופא כו' רישא דכל ענפי אילנא וה"ו וו"ה.

ט"ס וכצ"ל שרשא דכולא וענפי דאילנא וה"ו וה"ו. ור"ל שהשם הזה נחלק לג' חלקים רישא וה"ו והוא דרגא דג"ר שרשא דאילנא והוא ושרש של זו"נ וז"ש שרשא דכולא ר"ל של שניהם וה"ו השני הוא ו"ק אנ"י הוא מלכות עטרת בעלה באמצע היכל הקדש והיא איומה כנדגלות לג"ר.

וז"ש למטה בתלת עלמין עלאין והן ג' הנ"ל שכוללין ע"ס דאצילות וכנגדן בי"ע שמקננין בהן זו"ש ובתלת עלמין תתאין. ואמר לקבליה קדוש כו' קדוש לעילא וג"ר בכלל בינה והיא מע"ס שלימות שכל ג"ר מע"ס שלימין והן ג"פ ג' ומלכות משלמת לע"ס.

וז"א ו"ס בפ"ג ומל' משלמת לז"א לז"ס. ומל' ד"ס פ"א ג' ומלכות שלה משלמת לד"ס וזהו סוד יוד י' בג"ר ו' בז"א ד' במל' וכן כאן בכל השם ו"פ י"ב וע"ל בפ' תצוה ק"פ א' [והענין כי מסטרא דאבא הוא ג' שהוא א"ב ומסטרא דאמא י"ב שהוא ג"ד כמ"ש מעבר לדרך] ** (ליקוט א"ב עד כ"ף הוא שם הוי"ה כסדר.

א' הוא קוצו ש"י. ב' עם דגש שבתוכו הוא יו"ד עם קוץ התחתון כמ"ש נקודה בהיכליה. ג' הוא יו"ד של ה'. וד' הוא ד' של ה' והוא חו"ב שבבינה וב' עם הדגש הוא חו"ב שבחכמה.

ו' של ה' כאן נשלם הה"א והוא הדעת מדיד מדידו כו'. ו' הוא ו' של השם.

ז הוא בחי' ראשונה של נוק' נקודה א' בלבד כאהלי קדר והוא בחי' התגין תגא בראש וא"ו שהיא מבחי' כתר שלו כידוע והוא הבחינה דלא מתפרשא ממנו ואינה חסרה לעולם והוא בכלל דכורא. ח' כאן מתחיל חשבון בחינה ראשונה שלה כמו בו שהחשבון אין מתחיל מכתר הקוץ ש"י והוא בחי' קטנות שלה אותיות של תורה והוא בג' קוים נה"י שנבנית מהם ויסוד למעלה בגבוה צורת חי"ת ונקראת חוה.

ט' הוא כדגש בתוך האות והוא בחי' נפש דגשין של תורה והחי"ת נתהפך למעלה לקבל הרוח ממנו שאז מוכנת לקבל הרוח והוא בחי' נערוות. יו"ד הוא בחי' נקודות שהן צורת יו"ד והוא בחי' הרוח כידוע ובחי' בגרות סתומה שעדיין היא בתולה ומתקטנת עצמה שמתאוה לאיש כידוע בסוד שחורה אני כו' והג' בחינות אלו הן ו' של הה"א והגג והמפיק של הה"א.

כ' הוא בחי' משנישאת. והוא רגל השני שבתוך הה"א כמ"ש ד' הוית כו' והוא כ' כמ"ש בז"ח ח' ב' ע"ש ואמרו כ' הוא משיכה מיובל לקרן דאתרק משחא והן הטעם כתרי אותיות וז"ש (שבת ק"ד א') כ' כתר וכאן תשלם ה"א של השם וכן נק' זאת הבחינה ה' אשה מאיש חכם חכמה ע"ש בעלה והן ד' בחי' של נ'ק'ב'ה' רק הק' קודם לנו"ן וזאת הבחי' היא לצורך התחתו' שהרגל שני שלה הן ב' כרובים דתחותה ונשלם השם ביו"ד אותיות והשאר י"א אותיות הן בה בדרך א"ת ב"ש וכשהיא שוה לו בדרך א"ל ב"ם.

ע"כ:]*) ומהכא נחתין לתתא בתריסר לשית סטרין וכד אתתקן תריסר כו' ע"ש והן ג"פ בשם הראשון וב"פ בשם האחרון ופ"א בשם האמצעי. ואין חלוק בין הנ"ל אלא בשם הכל בג' וכאן ב"ב והכל א' כמש"ש למעלה ואינן צירופא דשמא קדישא וברזא דשבעים ותרין אתוון כנ"ל וכלא מרזא דתלת נקודין כו' ע"ש ושם נכלל ביו"ד וכאן בוא"ו [וכנ"ל דמסטרא דאבא ג' יודין של היו"ד ומסטרא דאמא ג' ווין של הה"א] ר"ת ג' שמות הנ"ל כמ"ש בתז"ח וכמו שנכלל בג' מלמעלה למטה כן נכלל בג' ברוחב ג' קוין קד"ר וכמ"ש בענין ג' סעודות וכן לענין קדושה וז"ש קדוש לעילא כו' קדוש חסד כו'.

וכן השם ע"ב נכלל בהם כמש"ל נ"א ב' וכאן למעלה וז"ש וכלהו בשבעין ותרי אתגליפו כמה דאתמר. ר"ל למעלה: (נג ע"ב) מאה ושבעין ותלת מפתחין נמסרו למשה.

הן קו"ל והב"ל ג' קע"ג: (נד ע"א) אז ישיר כו' כד אתנהיר נהירו דע"ק כו' רשימן בא'. שכל העטרין דע"ק כלילין בא' כמ"ש בפ' אח"מ ע"ג ע"א ואלף וארבע מאות כו' וכמ"ש שם: וא' בז' אנקיב בחשוכא: כי א' הוא אור והוא כולל כל נהורין וז' הוא חשך כמ"ש בז"ח שה"ש כאהלי קדר דא ז' כו'.

והן אור וחשך כתר ומלכות וכשמאיר לה מאיר ממנה לכל הו"ק שהיא נקודה אמצעית וזה סוד שבת שמאיר לכל ששת ימים וז"ש ונהיר לכל עיבר. ואמר מאן זיי"ן דא כו'.

שהיא עושה מלחמה ונסים וגבורין נסים לישראל וגבורין לעכו"ם והוא כד אתחבר אור וחשך. וז"ש וכדין עביד כו'.

ואמר ודא הוא שירתא. ששירתא מסטרא דגבורה של הלויים והוא בהמתקת הגבורות בחסדים וזהו התחברות א"ז ומצד אחר נקרא ג"כ שיר כמ"ש בז"ח ריש שה"ש שר עם יו"ד והוא נהורא דעתיקא: (נט ע"ב) רע"מ פקודא למיבני כו' דהא צלותא אקרי עבודה.

ר"ל לפיכך בה"כ במקום בהמ"ק: בי נייחא. ר"ל משא"כ משכן (כמ"ש כי לא באתם כו' אל המנוחה כו'): (ס ע"א) שאני יצחק כו'.

ר"ל דהטעם דצריך אתר דחיק דתפלה במקום עבודה ועבודה בצפון וכן תפלה. וזהו מן המצר דמשם סליק לרחובות בינה עומקא דכולא (נעה"ג כי תפלה צריך לעומקא דכולא בינה.

לכן מצפון קו שמאלא עולה בארץ מישור לבינה ירושלים עלאה). וז"ש ענני במרחב כו'.

משא"כ יצחק דמדתו היה וא"צ לזה: [מה"ת] פקודא למבני בי מקדשא וההוא בי מקדשא כו' משכנא דקא עביד משה כו' ביה מקדשא דבני שלמה בי' נייחא כגוונא כו' ביה נייחא ואחסנתא. ר"ל מנוחה ונחלה ופי' כמ"ש בזוהר במקום אחר שהקשה המשכן ג"כ מרמז כגוונא דלעילא מ"מ לא בנו כ"כ כמו שהיה בבית המקדש ופי' משל למלך שהוא בדרך אינו רוצה להוציא כל כליו וכל קשוטיו כדרך שהוא עושה בביתו על מקומו כך המשכן הי' בדרך במדבר היה עושה הקישוטין בדרך רמז מעט אבל שלמה כו' וז"ש כאן ביה נייחא ואחסנתא וגם אמר כאן משכנא דקא עביד משה הוי כגוונא עלאה ועיין: (סד ע"א) זוהר.

צור כו'.

כתב האר"י ז"ל שהוא בהכאה וכן רצון וצנור ונוצר ושמו. והענין כי מקום הוא כל אות בעצמו (פי' יפ"י הפ"ה ופ"ו הפ"ה).

(המסדר) ועץ הוא הכאת י"ה זה בזה ו"ה זה בזה (פי' יפ"ה הפ"ה ופ"ה הפ"ו. המסדר) ועוד יש הכאת המוקדם במאוחר יפ"ה הפ"ו ופ"ה והוא חושבן נס דמטה באת וניסא הוה כמש"ש וצור הוא חושבן מקום ונס בעצמה ובמוקדם ורצון הוא מקום ועץ בעצמה וזה בזה ויתר על צור בנו"ן נש"ב סוד המטה שהוא מ"ט ה' שער הנו"ן שהן נש"ב ולכן והכית בו בצו"ר דבפתוחי חותם נש"ב נבקעו המים.

(ג"ז מכי"ק): (ע"ב) ומה שמ' דלתתא סלע כו' בחילא דצור דלעילא [א"ה עיין מ"ש בזה בבאוה"ג בתיקונים נ"ד ע"א. עש"ב]: (סז ע"א) ר' חזקיה פתח ואמר וישא כו'. צ"ל ר"א.

וטעו המדפיסים בין א' לח': והא אוקימנא רזא. בפ' נשא תאנא אר"י כהן כו' אר"א רזא הוא משום דכתיב והוא ימשל בך.

וז"ש והא אוקימנא רזא. דר"א אוקים ופי' הרזא משום דימינא הוא דכורא דנטיל ה"ח בה' אצבעאן דימינא ונוק' ה"ג ועבא"ר קמ"ב א' ושם קמ"א ב' ותאנא האי ת"ת כו' תאנא כו'.

וע"ש קמ"ה ב' אר"א היינו רזא דתנינן כו': אשכחנא כו' מעשרה שליטן ממנן. הן י"ס דבריאה ועמ"ש בפסוק והחכמה תעוז כו' שהן חו"ב וז"ש ואינן עשרה שליטן כו' דעיר היא עיר קטנה אחות לנו קטנה ושם הקטנה רחל הנה מטתו שלשלמה כרסייא דילה ואמר במ"ה קפ"ז ב' א"ל חמינא דהאי אור הראשון דמטלנוי עשרה כו' ובאתוותא עשרה

כו' וז"ש לתתא עשרה שליטין דקאמרין אינון עשר אמירן לתתא ברזא כו' והן י' מאמרות שבהן נברא העולם.

וידוע שהם בבריאה אלקי' דעובדא דבראשית אלקים לתתא את המאור הקטן כמ"ש בפ' בראשית כ' א' וע"ל ס"ח ב' וכן מקננא בי' אלקים חיים בעובדא דבראשית וז"ש והחכמה תעוז כו' דהיא למעלה מבינה וכן אצילות דרגא דחכמה ור"ל דתורה יותר מעולה מתפלה כמ"ש אלין אינון כו' צלותא כו' ור' חזי' (שבת י' א') דהוי מאריך טובא בצלותא אמר מניחין כו'.

והענין כי העולם בדכורא. ושעה בנוק'.

קיימא לי' שעתא. והן רמ"ח איברים ושס"ה ימי שנה ועמ"ש בתס"ט ק"ג א' ונפש כליל לשניהם ברמ"ח איברים ושס"ה גידים מ"ע ומל"ת והוא נגד דעת דכליל שניהם ג' ספרים ספר כו' וכן התורה כליל שניהם מ"ע ומל"ת שהוא הדעת וחיי עולם היא חכמה תחי' בעלי'.

וחיי שעה בינה עץ חיים היא כמ"ש בתי' כ"ב דשניהם נק' חיים ועולם ושעה זו"נ כנ"ל והן חיים דילהון כידוע וכנ"ל: וכן מועל להפקת שאלה יותר כמ"ש ועץ חיים תאוה באה ותפלה היא מעומקא עלאה ממעמקים קראתיך כו' והוא באצבען כ"ח מ"ה.

ועמ"ש בתל"ט א' אע"ג דמ"ה ג"כ בהו הוא חכם בבינה והכל בצלותא עובדא דבראשית עשר אמירין וחכמה במחשבה. והוא צלותא בכסא דע"י מתברך שמא קדישא.

דהוא ברוך דצלותא כמ"ש רס"א א' ברוך ריבויא דכולהו כו' רבויא דרזא כו'. וז"ש אלין אינון כו' ואמר כיון דמתתא מתברך כו'.

כמ"ש שם אתה עטור' דסתימן דאתוון כו' וכדין את כל אשר תאמר ינתן לה כו' ור"ל אתה הוא כ"ב (אתוון) וה"א עטורא דנותנין לה וזהו את כל א"ת כ"ב כל ה' דכליל לון. והוא סוד מנצפ"ך סוד נוק' דכליל לון בגוי' וזהו כ"ל דהן נש"ב ה' תרעין והן כ"ח פרקין וא' בתראה הוא אשר תאמר ינתן לה והוא דעת הנהר אלף אדרין דהוא אלף בתראה וכ"ב בחכמה בל"ב נתיבות כ"ב ויו"ד וה' בבינה נש"ב וא' בדעת.

ושם הוא הפקת השאלה נהר דנפיק כו' ולכן הוא ראש לכל השאלות אתה חונן כו' שאם אין דעת כו'. ומעיקרא צריך מתתא באינון ז' היכלין דבריאה שהן י"ס וע"ש רנ"ו ב' ואי תימא מאן אתער שייפי תתאי כו'.

וסוד הידין ע"ש ר"ס א'ב' ואלין אתמסרו לקדושי עליוני' למהך באורחא ברזא דאתוון כו' וידי אדם כו' ואלין אתרין ודוכתין דאתקרון ידי אדם דקיימא לבני נשא אלין שמהן קדישין דשליטין בכל דרגא ודרגא דבהון אעלין ב"נ צלותא ובעותא כו' עש"ב וידוע דשמהן הן בבריאה ועמ"ש בסוף תנ"ה: ושמה קדישא.

הוא מלכות דאיהי קיימא בין תתאי ועלאי ואתברכ' מע"ס דלתתא וע"ס דלעילא הוא שמא קדישא דבה שמהן כמש"ש ואמר מההיא פרישו דידין דלעילא. ר"ל מהגבחת הידים של האדם לצד מעלה ואמר כדין אתברכא.

כנ"ל והן מ"נ ומ"ד. ואמר אלין עשרה אינון ממנן לנטלא כו'.

ור"ל שז"ס נשיאות כפים בב"כ ועיין בר"מ פ' נשא קמ"ה א' פקודא דא לברכא כו' חמש דימינא אינון שבחא כו' וע"ד בברכא דקא כו' ת"ח מילין דקא עבדי כו' וע"ד אסור כו' והא אוקמינא דאינון כו' עד ההוא כורסייא דלעילא כו'. והששים הן ג"כ ע"י הידים דשלשים בפיסת היד ובב"כ מתברך שמא קדישא תחלה כמש"ש קמ"ו א' ובג"כ אתמסר דא לכהן כו' כה תברכו כו' ובשעתא דפרשין כהני ידיהו כו' וז"ש דכתיב ואני אברכם כו'.

ר"ל כמ"ד אברכם לכהנים (חולין מ"ט א') כמש"ש קמ"ז ב' ושמו את שמי כו' ואי עבדין הכי כו' ואינון ס' אתוון כ"א סליק לרבוא כמ"ש בר"מ ואינון ב' שמות מצפץ מצפץ דסוד י"ג מדות דהן סוד ב"כ כמש"ש קמ"ו א' קמ"ז אר"ש תאנא בצניעותא כו' ות"ח דכל הני כ"ב אתוון משה אמרן כו'.

בג"כ כו' בצלו או כו'. נגד ג' דרגין כסדר מלמעלה למטה צלותא כנ"ל וג' דרגין אלו כוללין כל הע"ס שהן עשר אמירן: במאתן כו'.

דע"ס כוללין קומה שלימה שהוא רמ"ח איברין וכן בשם המפורש וכן בברכה כמ"ש בפ' נשא קמ"ז א' אמור חושבן רמ"ח איברים דבאדם. וכבר כת' דבב"כ אתערו אינון עשרה שליטין כמש"ש בר"מ קמ"ה א' עש"ב: והאי הוא דכתיב ויאהב קללה.

דסיפא דקרא ולא חפץ בברכה כו' ור"ל שלא ראה להרים בתפלה כו': וכדין רוה כו'. כמ"ש שממית בידים תחפש וכמש"ו דאיהו כו'.

ר"ל מקום שהיה ראוי לקדושה לחול ולא חל שזהו טעם של ש"ז וכן בדבר שנתרוקן כגון במצורע ומת וכיוצא: ובהאי פרישו דידין אית כו'. ר"ל סוד הדעת שהוא נק' רזא בכ"מ סוד ה' ליראיו סוד דיסוד והוא בחשאי בזיווג.

והוא ה"ח וה"ג ה' אצבעין דיד ימין ויד שמאל חו"ג. ולכן ברית קדישא אתער באצבעאן וז"ש בשעתא כו' אוקיר כו'.

ר"ל שממשיך הדעת שהוא יקר שנמשך מדיקנא יקירא דכל יקירותא בי' תלי' ועמ"ש ברפ"ב דס"ד וכמ"ש ונגד זקניו כבוד. ואמר בכמה רזין עלאין.

דה"ח כל א' כלול מחמשה שכנגד' ששה פסוקים תורת ה' תמימה כ"א מה' תיבות כמ"ש בהקדמת הזוהר ופ' ששי הוא ביסוד כלילותן וכן כל אחד כלול מששה אם תחשוב כלילותן בכל אחד ואחד והוא סוד שם מ"ב וכמ"ש בתיקוני' ל"ח א' ועמש"ש וכ"ה בגבורות: אחזי לייחדא רזא דעשר כו' ואחזי כו'.

הן ג' עלמין בי"ע. דיצירה הן רתיכין פנימי'.

ועשי' רתיכין דלבר דעלייהו נאמר וראית את אחורי לפני לא יראו מט"ט שר הפני'. וכמ"ש בזוהר חדש פ' בראשית דעלי' נתחבט משה לראות עש"ב והן פני' וחיצון נגד זו"ן וכולהו אתייחדין באצבעין בראשי אצבעאן כורסיא דהוא רם ונשא למעלה על כלן ובפני' האצבעו' ואחורי האצבעות ב' רתיכין הנ"ל וכמ"ש בפ' ויקהל ברזא דאצבעאן ע"ש ר"ח א' ב' דרגין עלאין אשתמודעין בזקיפו דאצבעאין לעילא ובזקיפו דאצבעאן אתברכי'.

דרגין עלאין ודרגין תתאין כחדא כו' ואינון אנפין דאיקרון אחוריים אצבעאין לגו בלא טופרין אלין אינון אנפין פנימאן אתכסיין ורזא דא וראית את אחורי אינון אחורי ***(הוגה מגוף כ"ק ז"ל. ש"ל:)** אצבעין לאחורא בטופריהון ופני לא יראו אלין אצבעאן לגו בלא טופרין דאינון אנפין פנימאין וכד מברכין על שרגא כו'.

ור"ל דהן נגד יצירה ועשי' דו"נ. וז"א הוא גוונין דלא אתחזיין כמ"ש בר"פ וארא וכן יצירה דמקנן בהו.

ונגד נוק' גוונין דמתחזיין וארא את ה' את הקולות הוא עשי' אחוריים כנ"ל והם שצריכים לאתברכא משרג' בלילה דאיהו מאורי האש אבל לא פנימאין דאינון מאורי אור יוצר המאורות שאין גוון שם ועפ"ב על פ' יהי מאורות וכן בג' עלמין דרישא כמ"ש בא"ר עלמא קדמאה כו' ומני' מתאחדין בקיסטא בעזקא רבא עלמא תניינא כו' אלא דשם הוא להיפך בסוד בהרת עזה כשלג כתלג חוור שאת כו' דחוורא דגולגלתא נחית בקודלא כמ"ש בסוד התנין ותיקונא דמ"ס בדיקנא שהן ראשית ושורש דו"נ שהן ב' עלמין הנ"ל ואין הדינין נכפין אלא בשרשן וז"ש ולא יראו פני ריקם כו' אלא פני רזא כו'.

והוא עלמא דיצירה שהוא פני דלא יתחזי כו'. וכמ"ש אל ה' ויאר לנו שהוא מאורי האור בעלמא (ר"ל עולם הב') הנ"ל אל ה' נ"ז אלפין מארי כו' אסרו חג כו' ונאמר זה בסוף הלל ברגלים.

והן ג' עלמין ברוך הבא בשם ה' עשר אמירן שהם בשם ה' ברכנוכם מבית ה' אל ה' ביצירה כנ"ל אלי אתה כו' הוא ברזא דנוק' שעלה קאמר דוד אלי דרגא דאתאחד בה כמ"ש בפ' א"מ הודו לה' כי טוב כו' למעלה על כלם שמא קדישא כנ"ל: עשרה שליטין כו' דאתוון כו'. הוא אתוון דשמא מפרש וז"ש כגוונא דלעילא.

ר"ל כגוונא דאצילות ועיין בתיקוני' ל"ט א' דעשר אצבעאן אינון עשר אתוון דשמא מפרש שהן כ"ח מ"ה בעשר ובכ"ח פרקי עש"ב. ואמר ואלין קיימין בקדמיתא כו'.

דאינון קדמאין ראשית לכל. וכן הם בראשי אצבעאין בארמא לעילא.

ואמר ובהא כל סט' דקדושה כו'. שהן ג' דרגין ול"ל לסט"א לינקא מסיומא דטופרי דאצבעין כיון דאתרמו לעילא וכלא אתאחיד בשמא קדישא ואינון באודאה בארמאן דאצבעאן וז"ש ואודין למלכא קדישא.

דאינון ל"ל אחיזה אלא במאיכו דאצבעאן אינון בדרגא דלתתא לבד כמ"ש בפ' ויקהל שם ובמאיכו דאצבעין כו' עש"ב: (סז ע"ב) ת"ח ברזא דשמא כו'. ר"ל דקומת אדם הוא מב' דברים ראש וגוף.

והוא ג"ר וז"ת. ובינה כוללת ג"ר וחסד ז"ת יומא דאזיל בכולהו יומין.

והן מלך וכהן. וכן בריאה ג"ר יצירה ועשי' ז"ת.

וז"ש בין לעילא בין לתתא: והנה הקדים מתחילה וישא אהרן ידו חד כו' ואח"כ אשכחנא בספרא דשלמא כו' משום דבפ' הרימותי כו' דהרים ידוי אז דאז נתעלה הקב"ה משום מלך וכהן שנתחברו יחד לגבוה ומלכי צדק כו' והוא כהן ויתן כו' ובאותו היום עמק שוה שהושוו כל האומות כו' וכן כ"א הי' שניהם אלא בכללות זה מלך וזה כהן ויחזק חרש

את צורף כו' ולכן נאמר שם לאל עליון שנתעלה אז אלא שנאמר הרימותי ידי יד א' ולכן התחיל דבעי לארמא ימינא כו' והוא יד אברהם ידי: בס"א דלאו כו'.

ג"כ כמו בקדושה וז"ש למטה דאיהו סטר שמאלא ר"ל דכל ס"א הוא סטר שמאלא ויותר שמאל הוא בס' וזהו שם סמ'. ואמר בגין דחילא דא שלטא כו'.

וע"ל קצ"א ב' אמאי על אהרן בגין כו' דהאי כו' וע"ש קצ"ב א' חמו דכוס כו' והוא סוד ראשית אונו דסט' דימינא הוא בכור כמ"ש בר"מ ס"פ בא והוא ראשית ולכן כל ראשית לו ונק' כח כמ"ש בתיקוני' וכמ"ש ימינך ה' נאדרי בכח ונאמר כחי וראשית אוני אבל הוא מסט' דלא אכלתי באוני לחם אוני' וכל תוקפא הוא בימינא לכן נקרא כח ואון וז"ש יעקב בן ימין מבן און דהוא אחד אלא שאון יש לו ג"כ בס"א לכן כמעט שנפלו בפלגש בגבעה אלולי שמיהר יעקב לקרותו בן ימין דל"ל חולקא שם: עילא ותתא.

ר"ל באצי' עילא ובי"ע תתא וכנ"ל. ותתא הוא כד אתברו ואהדרו מסט' דילהון שהן נגד עלמין דבי"ע אבל למעלה לא יגורך רע ושם העילוי: לבתר יהב אורייתא כו'.

כדעת דקודם מ"ת בא: כד אודן קמי'. כמ"ש בסוד הודו לה' כי טוב וכמש"ל דפרעה אמר ה' הצדיק ויתרו עתה ידעתי כו' ואורייתא הוא עשר אמירן דכלילין בי' הכל מלך וכהן לכן לא ניתן אורייתא כו' וכן היא כוללת כל עלמין: פתח ואמר יודוך כו' עמים כלם ת"ח בשעתא דקוב"ה אתער כו' עמים כלם כדין דוד מלכא קם ומשבח ואודי למלכא קדישא ואמר ישמחו וירננו כו' כיון דהוי אשתדל באורייתא כו' וכנורא הוה מנגן ואמר שירה ואמר יודוך כו' ורוח צפון מה הוה קאמר ארץ נתנה יכולה יברכנו אלקי' אלקינו.

דוד כד הוה אתער עלי' רוח קודשא פתח ואמר יברכנו אלקי' כו', כצ"ל. וקב"ה אתער הוא דרגא דבינה דמקנן בכורסייא.

ומבינה כל ברכאין וכמש"ל (קס"ט ב') ומהאי שביעא' מתברכין וש"מ רבו מספר. ורוח צפון דאתער ונחית לעלמא הוא המשכת הדעת בעלמא ואתערותא הוא מבינה כידוע וכנור הוא מלכות כנור דדוד ובי' מנשב ההוא רוחא וע' בת' כ"ה ות"נ ואח"כ קם דוד ובי' הוה ג"כ אלו ג' כד אתער משינת' ואח"כ התעסקו בתורה שהוא הדעת וז"ש והוא שעתא כדין רוח כו' והכנור מנגן ג"כ באתערותא באורייתא ודוד הוה אמר ורוח צפון וכנור נגד ג' הנ"ל.

אלא כאן פסוקא דכנור קודם לרוח דדוד שני מדות דיליה כמ"ש בפ' פנחס ואח"כ בשריית רוח הקודש על דוד אמר פסוק השביעי כלל כולם דבי' ז' תיבין נגד ז' פסוקי'. והנה ג' פסוקים הן באצי' וג' דדוד הן בבי"ע שהן עלמין דמלכות דרגא דדוד ג' לעילא דכליל כלא וג' לתתא והשביעית הוא בארץ שלנו שכוללת הכל בחי' התחתונה של העולמות וז"ש כאן האי מימרא ומפ"ו ולבתר אתא דוד כו' בגין דשלימו דיקרא כו'.

והכל בשעתא דעמין אתברו דלכן כנור מנגנא יודוך עמים כו' וכמש"ו וכן הז"פ נגד ז"ת וד' אחרונים נהי"ם הן דנוק' לכן הם בבי"ע ומלכות נגד הארץ שלנו כנ"ל. וידוע שאבהן חג"ת שכוללין ג' דרגין כמ"ש בסוד סעודת שבת ולכן הם בחג"ת ובנה"י: (סח ע"א) אר"ש לר"א ברי'.

ט"ס למעלה ס"ז ב' פתח ואמר יודוך עמים כו' אלא צ"ל פתח ר"ש ואמר יודוך כו' והכל מדברי ר"ש להסכים עם ר"א. ואמר כאן ע"ד כתיב כו'.

לראי' על דבריו שעליו קוטב כל המאמר של ר"ש כמש"ל לבתר אתא כו' בגין דשלימו דיקרא כו' בשעתא כו' כנ"ל: א"ל כלא חדא כו'. כי הדעת הוא כלל ופרט וכלל כמ"ש בתיקון מ"ז ומשה הוא הדעת במקומו למעלה.

ולכן הם בדרגא חדא בכללם וז"ש ו"ו תרין כחדא. ר"ל הו"ו מלא של השם דכל ו' הוא בדעת כמש"ש ל"ח א' וכן נקרא ידע ביסוד ע"ש הדעת והנה זיווגא דדעת כ"י כמ"ש שאמרה שבת כו' שהוא הדעת וכמ"ש בת"ע דחסד ונצח כחדא וכן כולם וכ"י באימא והוא הדעת שמשותפת בתחתונים ועיקרו בשבילה שאין המשכות הדעת אלא בזיווגא בנוק' והנהר נק' שלום כמ"ש (ברכות נ"ו ב') שלש שלומות כו' כנהר שלום והיפוכו בס"א וזהו אשת מדנים וזהו כהן מדין דכל ספי' כלולה מי"ס וביוסף נק' און כחי וראשית אוני כנ"ל וכאן עלמא הוי קאים בסוד הדעת כהן מדין: וישמע כו' רח"א כו' ד"א כו'.

(ויותר נראה דל"ג כאן ד"א אלא למטה אחר וכלא תליא בהאי חכמה. כ"ז נ"ב בכי"ק).

בתחלה פי' דאגין עלייהו בגלותא ומשה וישראל בכלל ועתה פי' ניסין דעביד עמהון ולכ"א בפרט דבגלותא לא אתגלי רק שמא דאלקים כי שמא דהוי"ה נתגלה בגאולה למעביד ניסין דבהאי עביד ניסין כידוע: וישמע כו' לקבל תלת פורקנין כו'. ראשון פדות מבבל בבית שני במדי והן בג' אומות בג' גליות.

שני ביון ע"י הכהנים וזהו צוה לעולם בריתו וכמש"ל רנ"ח א' וע"ד הוו כהנים כו' ולהאי אצטריך כו' והוא לקבל היכלא שתיטאה דלהון ערלה את הברית ואת החסד. שלישי לעתיד לבא והתגדלתי והתקדשתי כו' והתנבא דוד על העתיד לבד מה שעבר.

ואמר קרא אחרא כו'. כמ"ש ראשית חכמה כו' והוא התורה פי' פתחה בחכמה בראשית שהוא ראשית חכמה וכמ"ש בתיקונים בחוכמתא.

שכל טוב שהוא ע"י המעשים והסיפורים כמ"ש במ"א והוא בנביאים והתחלת נביאים לא ימוש כו' אז תשכיל כו'. תהלתו הוא כתובים שראשיתו תהלים וכן איוב ושאר.

והן בו"ק תורה בת"ת ספר זכרון ספר תורה. ונביאים וכתובים בחזו"ג ופורקנ' בנה"י שהן גוונים דאתחזיין דמתמן ב' משיחין וכל הנסים וז"ש בגין לאשלמא כו'.

ואמר וכלא תליא כו' ר"ל כל תנ"ך. שכל טוב כו' תהלתו כו' קאי אראשית חכמה שהוא שכל טוב כו' והוא כמ"ש (תענית ט' א') ליכא מידי כו' דלא מרמזי כו': ** (תיבות ד"א.

הוא ע"י הגהתו ז"ל דלעיל. ש"ל: **) ד"א פדות שלח כו'.

השתא מפרש באופן אחר כל הפ' על גאולת מצרים. ואמר ומתמן כו' ר"ל זהו לעולם בריתו.

ואמר ומתמן ולהלאה קדוש כו'. כנ"ל ור"ל בכל הגוים והן ג' דרגין מלך וכהן וישראל. וכן באומות ואח"כ ראשית חכמה דאח"כ אתייהב אורייתא כנ"ל וכלילא בה תנ"ך כנ"ל וכמ"ש (שבת פ"ת א') בריך רחמנא דיהיב לן אורייתא תליתאי ביום תליתאי כו': (ס"ח

ע"ב) ר' אבא אמר בכמה כו'. אמר זה משום שר"ל לקמן ת"ח יתרו כו' ות"ח לא ינהג ב"נ קלנא כו' ואמר זה כאן על קוטב הנ"ל דאתקדש שמא דקב"ה כמש"ו פתח ואמר ע"כ אודך כו'.

ואמר ת"ת יתרו הוא כו' ורזא דא אודי לי' לקב"ה כו' ולא לס"א כו' וע"ל קכ"ב קכ"ג דכל תיקונא דכורסייא הוא ע"י משפט וכמ"ש בז"ח פ' בראשית בשירה דחיות כונן למשפט כסאו: פתח ואמר וירא כו' עילא ותתא. אצילות ובי"ע דאלקים חיים למעלה.

ואמר וכלא רזא חדא ר"ל עם מ"ש טוב ספ' דימינא מאד כו'. ואמר רזא הוא לאינון כו' כבר כתב' למעלה רזא בסוד הדעת ושם טו"ר כאחד וכן הוא באלב"ם כמ"ש בפ' תרומה וכתב טובה תוכחת מגולה כו' דאור הראשון נגנז טוב כעס וגם מות וטוב דע"י זה מתלבש בלבושים טובים מזה וע"ל ק"נ א'.

והנה בפשוטו של מקרא נ' דיש טוב שאינו גמור והוא שיש בקצתו רע וטוב מאד הוא שכולו טוב. והנה בכלל הבריאה יש לכאורה רע מה אבל כיון שאומר מאד ע"כ גם הוא טוב וע"פ הסוד הוא אם ימינא ושמאלא יחד הגבורות טובים שהם ממותקים ויותר טובים הם כמו הזהב עם הכסף רק זהב לבד קשה להוציאה ועבס' הבהיר (שאמר כסף קל להוציאה וכמ"ש חז"ל הזהב קונה את הכסף שהוא פרי נגד הכסף) וכמו מלח ופלפלין לתבשיל רק אם הקדיח מלח קשה.

וז"ס בריאת קליפה למוחא רק שבחטאם כו' וזהו בכל לבבך כו' וכן טו"ר יחד ולכן הם באדם יחד והוא בצדיקים יותר טוב ומועיל לאדם לא לבד בשביל קיבול שכר אלא שמחה של מצוה וחדוא דאורייתא וז"ש את כל אשר עשה בכללא חדא דייקא וז"ש רזא הוא כו'. ואמר אלקים לתתא כו'.

ר"ל שכינה תתאה על בי"ע והכל דרגא חדא כמו שכינה כוללת ג"ר והיא על זו"ן כן היא בבריאה ועל יצירה ועשיה ובד"א פ"י הכל על בינה וכנ"ל: תוספתא בטמירו כו' כבר כתוב' במ"א ונכתב זה כאן משום שאמר ההוא היכלא איהו פקיקא כו' וכמש"ל בזוהר דא אלקים חיים וירא דאסתכל כו': תוספתא.

בטמירו דטמירין. ר"ל אוירא עלאה ברוחא דגניז בגוי' שמשם נאצל נקודת חכמה כמ"ש בא"ז והאי אבא מרוחא דגניז בע"י: אתרשים רשימו חד דלא אתחזי כו'.

הוא סוד י' דנפיק מאויר אויר י' אור והוא שרש אבא: ההוא רשימו רשים ולא רשים. הוא אבא עצמו נקודה עלאה שנתגלה עצמו ויצא מההוא רוחא דגניז וההוא רוחא הוא שורש היו"ד והוא י' בתוך אור ועתה נתגלה היו"ד ואעפ"כ סתום מאד כמ"ש בס"ת קיימא ולא קיימא ובתז"ח פ"ט ע"ד טמיר בטמירו ידיע ולא ידיע כל סוכלתנו בי' הדרא לאחורא זעיר הוא כו' ע"ש וז"ש מארי דסוכלתנו כו': איהו קיומא דכלא.

כמ"ש בפ' ויקרא דף י' ע"ב א"ל על יו"ד קיימא כלהו ומני' אתבניאו וכו': ההוא רשימו איהו זעיר כו'. כנ"ל בתז"ח איהו זעיר ומגו זעירותא דילי' טמיר בסתימו דמעוי ולא ידיע: קיימא ברעותא כו' דלא אתחזק.

צ"ל דלא אתחזי ר"ל שניטל מא"ס ממ"ס כמ"ש בז"ח ה' ע"ב את יו"ד סלקא ברעו דמחשבה כו': ההוא רשימו כו' חד היכלא ***(ע' תיקונים פ"ז ב' ד"ה משום כו'. מ"ש בזה.

המסדר:**) הוא בינה שגנוז בתוכה אור החכמה כמ"ש בר"פ בראשית דף ט"ו א' כהאי זרע דמשי דארגוון טוב כו' ע"ש ובפ' תרומה קכ"ו ב': ומתח ל' במתיחו רב כו'. הוא ה"א עלאה אתפשטותא דהאי ראשית שמקודם בצורת י' זעירא: אוקיר ל' בלבוש יקר. הוא סוד הדעת דגניז בה והוא סוד המזלא דחפאי עלה שנק' לבושין דיקר כמ"ש בס"ד פ"א וכמ"ש ולבושי' כתלג חיזור. הוד והדר לבשת.

והדר זקנים שיבה וז"ש תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה כי הם ענין תיקון של א"א ושל ז"א כי של א"א מורים על השיבה שהוא לישיבה ושל ז"א על המלחמה כמ"ש בס"ד בהני תיקונים אשתכח גבור תקיף וכן בא"ר בכמה מקומות וז"ש כתוב א' אומר ולבושי' כתלג חיזור וכתוב א' אומר שחורות כעורב כאן לישיבה כאן למלחמה דאמר מר אין לך נאה כו' ושל א"א נק' הדר בסוד והדרת פני זקן ונגד זקניו כבוד לבושין דיקר ושל ז"א נק' תפארת כמ"ש בא"ר דף קמ"א א' וע"ד כתיב תפארת כו' ושם ע"ב באתר דתליין שערי דדיקנא דאקרון תפארת כו' וז"ש כאן אוקיר כו' וזהו שאמרו שמים נבראומאור לבושו של הקב"ה והוא סוד הדעת זוהר הרקיע (או שמים) [נראה דצ"ל אש ומים.

המסדר] שממנו נברא שמים שהן חו"ג והלבוש יקיר הוא א' של מילוי ה"א שהוא אור שמאיר מסוף העולם ועד סופו שממנו נברא שמים שהוא סוד אל"ף: פתח ל' חמשין תרעין. הוא פתיחת ה"א וכלילתה ביו"ד: לגו בגו כו'.

חכמה שנגנוז בה והוא סוד נקודה האמצעית של ה"א כמ"ש בפ' תצוה ק"פ ע"ר: מההוא נהירו נבעין נהורין וניצוצין נפקין מאינון תרעין. דע כי כלל הכל הוא סוד אורא וניצוצא סוד ה"ח וה"ג ב' עטרין דגניזין באו"א גו אבא עטרא דחסד וגו אמא עטרא דגבורה כמ"ש בא"ז והן נהורין וניצוצין כידוע.

ונש"ב הוא סוד ה"ג שכ"א נחלק לעשר והן ה' מוצאות הפה שהן נ' שערים לאותיות בסוד רל"א שערים של אותיות דנפקין מבינה כמ"ש בתיקוני' דאותיות מבינה ונקודות מחכמה והן נהורין. והן סוד כוכבים ורקיע שרקיע בסוד ניצוצין וכוכבים הם נקודי' נהורין והוא בסוד דרך כוכב מיעקב וקם שבט שהוא נהורא וניצוצא וע' בתז"ח ע"ט ע"א ודא נקודה דנהיר מסיפא עלמא עד סייפא עלמא כו' משך בוצינא כו' ע"ש ותבין זה: אתחפי' בשית יריעין.

הוא ו"ק של בינה סוד הדעת שלה שהן נ' תרעין וכלילתן ביסוד וז"ש אינון חמש. והן סוד ו' שהוא חמש יריעות כמ"ש בז"ח ש"ה כיריעות שלמה יריעות שלמה אינון כלילין באת חד ובההוא את לא אתחזין בי' כלל אינון שית ואינון חמש ורזא דא חמש יריעות חוברות בלא פירודא כלל דכליל לון ו' דאיהו טמיר וגניז כו' והן סוד השמים ה' שמים שהן יריעות דמשכנא כמ"ש בפ' ויקהל וכמ"ש נוטה שמים כיריעה עוטה אור כשלמה הוא סוד לבוש יקר דנהיר שנתעטף הקב"ה בו ובו ברא אלה שהן השמים כמ"ש שאו

מרום עיניכם וראו מי ברא אלה והוא נוטה שמים כיריעה וכמ"ש בפ' בראשית בשעתא דסתימא כו' ואקרי מי כו' בעא לאתגלייא ולאיתקרי בשמא אתלבש בלבוש יקר דנהיר וברא אלה כו': בגו אינון יריען כו'.

הוא סוד החסדים שהן כלולים באחד כי ה"ג מתחלקים שהן ה' גוונים כמ"ש בפ' בראשית ט"ו ובתיקונים תי' י"ח אבל החסדים אין להם גווני' אלא דמיני' אצטבעו גוונים כמו הנשמה ולפיכך מתחלק לה"ח כדמיון האור בגווני' והנשמה באיברים וזהו יריעה חדא והוא סוד י' והוא סוד שם אקי"ק והוי"ה (ע' באד"א בפ' אמור ע"ד רמז).

המסדר) וזהו היריעה הוא רוקם בתכלת ובארגמן שהם הגוונים ואמרו שרוקמין במקום שחושבין והוא בסוד המחשבה והוא כאן וכמ"ש בסוף תז"ח צ' ע"א בי' שוויין ציורין אומנין כו': בההוא יריעה כו' הוא הלבוש יקר הנ"ל: מיני' אשגח כו'. בסוד נותן לחם לכל בשר כל"ח וכמ"ש שם ועביד טיבו לכלא דאפיק מזונא לכולא ונהיר לון: האי היכלא איהו פקיחא כו'.

בסוד הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל שהיא נק' הנה והיא שומר ישראל דלעילא וממנה רוחצות בחלב בחלבא דאמא דנגיד ונפיק תדירא והן ל"ב עיינין דסתימין בחכמה כמ"ש שם בי' סתימין ל"ב עיינין וכאן אתפתחו בסוד ארחין: מגו נהירו כו'. הוא סוד אוירא כנ"ל: ההוא סוכלתנו כו'.

הוא חכמה שלא ידע אנוש ערכה וע' בס"א ה' ע"א אלין ט' סמכין כו' סלקין גו מחשבה כו': מטמירו דטהירו כו'. ר"ל מכתר: ת"ח יתרו כו' והכי אצטריך.

כמש"ו ורזא דא אודי כו' ולא לס"א. כדי לאתקדשא שמא דקב"ה כנ"ל וכמש"ו אבל שאמר והכי אצטריך הוא משום דקין אמר לית דין כו' והוא נפרד מקין ואתתקן בזה: (סט ע"א) פתח ואמר ע"כ אודך כו' ואי תימא כו'.

והוא מ"ש למעלה טוב דא סט' דימינא מאד כו' והוא כנ"ל אם שניהן יחד ימינא עיקר וע"י שמאלא נעשה מאד ועכו"ם שמאלא. וע' פ' שמיני ל"ו ב': תלת חכימין כו'.

כסדר ג' קוין ובס"א ימינא חמור משמאלא כמ"ש בתז"ח וכמ"ש טוב כעס דמרה משחוק דטחול דהוא ארס דזוחלי עפר. והענין כי בצד שמאל יותר נאחז בקדושה וי"ל קרוב יותר לקדושה.

ולכן דכורא דקיק יותר ואינו מפתה דהוא כעס כו' אבל אמצעיתא דילהון כיון שביעקב אין אחיזה כלל ל"ל בסט' דקדושה כלל ולכן איוב בדחילו כו' ויתרו דהוא כהן אבל בלעם נגד דעת דמשה בישראל לא קם כו' ויודע דעת עליון ור"ל עליון במקומו שהוא עליון: והוי מסתכל בההוא נהירו דסתימו כו'.

ר"ל הגוונים בעינים סתומות דאין בהם באמת ראי' ועבר"פ וארא דמשה ידע בהון ידיעה אבל בלעם לא ידע כלל כנ"ל ולא ידע מאי קאמר אלא ראי' ואין בהם ראי' באמת וז"ש ולא חזי: (ע"ב) מלה דקשוט. כמ"ש אמו ודאי.

ור"ל הידוע לעולם: ר' אליעזר כו' לבתר כו'. ור"ל דלר"ח ור"י קשה למה קראן אח"כ בניו: *א"ר שמעון אלעזר כו'.

ר"ל דלעולם לא נקראו ע"ש ומ"ש ובניו ובניו דיתרו ועל יתרו דרישא קאי. ודחקו משום דכאן הקדים בניו לאשתו משא"כ שם אבל לר"א משום דקראן בניה לכן הקדים האשה.

ועוד דרשו אם אין אתה עושה כו'. ופ' ויקח משום שהאריך הקרא לפרש שמותם.

אבל עיקר הראיה הוא דאח"כ חוזר ושני בניה עמה דהוא קשיא לר"א ואמר לבתר דאתא משה ה"ל בנין. דלא תימא האיך הניח בנותיו לרעות ואמר כמו בלבן ומביא ראי' מקרא ובני קני כו': פתח ואמר והלכו כו' מה הר כו' דא הר כו'.

ול"ג ד"א.

וכ"ה בבהמ"ק הר הבית וגם אל הנכרי כו' דבחיל דוקא אין עכו"ם כו' ובית הוא עזרה והיכל דאינן אלא לישראל. ומפ"ו שהן גרים וישראלים דגרים הן בנוק' דילה גר צדק מלכות דילה אבל ישראל הן בגופא דאלנא וכמ"ש בהקדמה והוא בת"ת ובגמ' אמר ג' דרגין שדה ביצחק והוא ביסוד ששם חרישה ומלכות הוא תפוח דילה הר וב' ענינים באשה חדא לביאה והוא בגרים ג"כ שהוא קיבול המצות.

והשני לבית וישובא עזר כנגדו לאשתי ביתי וזהו לישראל. דראשון הוא ג"כ בפלגש והוא שדה וזה בית והן ג' דרגין הר אף לעמין דלא אתגיירו וכמ"ש לע"ל שהן גרים ולא יתקבלו לע"ל וגרים הן ביצחק דחק בשארו שם אבל אברהם נתקרב קודם המילה והוא אב המון גוים והן הבארות אשר חפרו דיצחק מקרב הגרים דאתגיירו בימי אביו ולא חפר בארות אחרים.

אבל יעקב לא חפר כלל והוא בירר חולקי' דילי' לזרעו. אבל כאן בזהר ל"ק רק ב' דרגין.

ועוד ג' דרגין הנ"ל הן הר ירושלים דאיהו בראש ההרים ושדה ציון שדה תחרש ובה"מ והן ג' דרגין הנ"ל נטעתיך שורק ור"ל ג' נקודות שורק וזש"ש כלה (מל') זרע (יסוד) אמת (ת"ת). כ"ה בס' ע"מ.

ש"ל) באבהן כידוע. וכן בבה"מ עצמו הר הבית ועזרה וההיכל ועזרה בו עבודה (עבודה) שדה עבודה בשחיטה וזריקה אבל בפסוק זה לא נזכר שדה דיצחק (שהוא האמצע) הר רישא וסיומא בית ואל בית כו' רק לראות גדולתם אבל בהר ונעלה וכן לא הזכיר בזהר כאן רק ב' דרגין שאין חלוק בבה"מ בין גרים לישראל וכן בירושלים וציון וכאן אמר להיפך.

ואמר על גרים בדרגא הראשונה הר כמש"ו (ע' בליקוטיו שבסוף הספר) (ע ע"א) אלא עיקרא דכלא למה כו' המדבר. ר"ל דהוא הפקר: ואקרי גר צדק.

במלכות צדק כמ"ש בס"י ובת"ע: ר' יצחק ור' יוסי כו' והא אתמר דאחמי כו'. ור"ל שז"ש זה ספר כו' דכל תולדות אדם נכתבים בספרא דאדם וכמ"ש בפ' הפועלים (פ"ו א') ובסנהדרין (ל"ח ב'): אית ספר כו'.

ר"ל חכמה עלאה ותתאה וע"ל דף ר' א' וכאן הוא תתאה: הזכרון. דהוא כל זכורך דבי' הוא דכורא דכר: ואקרי זה.

ע' בתי' (לב.): ובגין דלא כו'.

ר"ל דלכן לא כתיב זה וספר: דאינון חד. כמו באדם דלתתא דכתיב שם זכר ונקיבה ברא אותם ויקרא שמם אדם שלים נקרא כ"א פלג גופא וכמ"ש כי אחד קראתיו וכמ"ש בתי' תמ"ז: דכל אינון נשמתין כו'.

ר"ל דז"ש תולדות אדם דכל תולדות באין מזה ספר וכמ"ש: ודא איהו רזא דאדם. ר"ל ההוא שקיו כמ"ש בתי' (י"ג א') דהוא שמא מפרש שהוא אדם וכל הנשמתין באין מההוא שקיו וזהו תולדות אדם ושקיו הוא הדעת הנהר כו': לבתר ביום ברוא כו'.

ר"ל האדם אשר בארץ והוא דוגמת אדם הנהר וז"ש דהא תרין כו' חד כו': (ע"ב) כיון דעבדו תולדות כו' ר"ל ע"ש הנהר כנ"ל: בדמות דא כו' ואינון דיוקנין כו'. ר"ל במראה שהדיוקנין הנראה אינו אלא לפי שעה שהדיוקנין עומד כנגדו וכ"ה באנפין מההוא רוחא דבפנים וע"ל ע"ג ג': ד"א בדמות כו'.

ר"ל על מנין האברים כ"א בדמות: ברזא דאחור וקדם. כמ"ש אחור וקדם צרתני וכמ"ש (עירובין י"ח ב') מאן סגי ברישא כו': ובאלין תליין כל כו'.

ר"ל בזכור ושמור רמ"ח ושס"ה: אחור למעשה כו'. ר"ל אלקים דכאן דאיהו אלקים לתתא שליט על תתא דאינון מעשה מרכבה ועובדא דבראשית הוא באצילות והיא אחור שם והוא אלקים האחרון דמע"ב וירא אלקים את כל כו'.

כמ"ש בזוהר דף ס"ח ע"ב בכל עובדא דבראשית כו' אלקים לתתא שליט כו': תו זה ספר כו'. ר"ל על ספר הנ"ל רזא דדיוקנין וכמ"ש ל' א' בהג"ה זה ספר למנדע כו' דאתמסר לאדם קדמאה כו': ובשרטוטי ידין באלין שית כו'.

כצ"ל.

וע"ל ע"ח א'. (ע' באוה"ג על פ' ואתה תחזה שבז"ח כ"ז).

(ע' ע"א) רזי דרזין. ואתה תחזה כו' דא ספר מאינון כו'.

ר"ל ספר ממש דאדה"ר על דיוקנין כמ"ש: ברזין דספרא דאדם קדמאה מתמן כו'. כצ"ל: זה דתליא בי' כלא.

כנ"ל שהוא כללא דכולא נשמתין וכן נקרא כל שכולל הכל: ולא אחרא דגלי. ר"ל שהוא מגלה תולדין בעלמא שממנו יוצא התולדין: מאי זה כמה כו'.

ר"ל דלכן אמר זה זהו ולא אחרא כמ"ש בהחדש הזה כו': הה"ד ואתה כו'. ר"ל כמ"ש בפ' תצוה ואתה תצוה כו' א"ר חייא מ"ש הכא ובכל אתר דכתיב ואתה כו' אלא כלא ברזא כו' אנת ולא אחרא כו'.

ועיין בסוף תי' קל"ד ב' ומש"ש: בשית סטרין כו' ואלין אינון כו'. עבז"ח ר"פ יתרו ומש"ש דאינון שית סטרין ד' תיקונין דשם הוי"ה אנשי חיל כו' כמ"ש ש ובתי' ת"ע.

ושערא הוא אודנין שלכן נקרא אז"ן שכולל אמ"ש שערא ומצחא. ואפין וידין הן ב' אלפין אי"ה או"ה ועוד יש ד' תיקונין דאדנ"י כמ"ש בריש תי' ע' ולכן חשיב בז"ח שם שמונה תיקונים ובתי' שם עשר תיקונים ובתיקונים שם חשיב שערו' במקום הברית

שמוש ועוד יש תיקון ברגלים הילוך וצוואר הוא החמישי של אדני כמש"ש והן י"א תיקונים וכולן הוא בואתה תחזה ב' תיבות בכל תיקון.

(נרמז בר"ת יראי אלקים אנשי. הד"ל) שם הקדוש י"א י"א כ"ב אתון דאורייתא דכל תיקונים הוא מרוחא דבי' כ"ב אתון כמ"ש לקמן ואמרו בשית סטרין כו' דהן דרישא דקרא ו"ה דסיפא דקרא וחסר כאן חוטמא ופומא: (ע"ב) אלין אינון ערקין.

ע"ל ע"ו א': אינון דמתהנין כו'. דגם אינון נקראי' קץ כל בשר כמ"ש בסוף פ' פקודי ור"פ צו.

ואמר אחרנין דשלטין כו' הוא קץ כל בשר ממש לכל תכלית כו' אבל אינון הנ"ל הוא מבשר דקורבנין אישים: כמה דאתחלפי במשכי דרקיע כו'. כמ"ש ומסדר את הככבים במשמרותיהם ברקיע כרצונו.

ועתז"ח שם דלא כתוכנים (ע' פי' על ס' יצירה מ"ש על תלי): ואע"ג דשערי ומצחא כו'. ר"ל ציור המצחא עצמו וכן כולם עומדין בקיומם כמו שנולד ומראין האיך שנתחייב בגלגולא קדמאה שע"ז נאמר מעוות כו' אבל הציורין הן מתחלפין.

ואמר זר"ה פס"ץ כו'. שהן אתון ז"ה ספ"ר ותולדות אדם הוא צ דרגא דצדיק וכמ"ש בכ' בראשית צדי אנת וצדי כו' ואינון נגד ו"ק ד' אותיות השם נגד חו"ג נו"ה כמ"ש בפ' בראשית בענין הדגלים ואפין הוא נגד תפארת פני אדם שנק' פנים כמ"ש בר"מ סוף ח"א וש"מ וידין נגד צדיק תולדות אדם ולכן כולל ה' תרעין דזה ספר כמש"ל ע"ד א' דצדיק כולל כל ה' קצות וז' בשערא כמש"ו ר' בחוטמא ס' בעיינין פ' בפומא ה' באנפין וז"ה מצחא ואפין ספר נקבים צ' בידין וכולל כל ה' דזה ספר כנ"ל [ר"ל זה דזה ספר הוא מצחא שנכלל בשערא כנ"ל ואפין וספר הוא בנקבים ר"ל נקבי העינים והחוטם והפה.

הרמ"ש] והן ה' תרעין כמש"ש ומ"מ הן כלולין זה בזה לכן חשיב בכל א' כמה אתון: את דא דמתחלפא כו'. ר"ל הזי"ן משמש בשערא ובי' מתחלפין שאר אתון.

ואמר וסמניך זיין ומאני כו'. דכל כחו של שמשון בשערא כמש"ש והוא זי"ן ואמר עוד ודא הוא נזרא כו'.

ר"ל דכתיב כי נזר אלקיו כו' (אצ"ל נזיר אלקים יהיה המ"ל) לשון עטרת ותרגום עדיו זייני' וכמ"ש ברס"ד: זוהר (עג ג') רזא דאנפין כו' דיוקנא דאנפין כו'. הן חלוקין בשנים והן אחד.

א' כי אינן בקיומא רק לפום שעתא. ב' כי אינן באתגליא רק דמתחזי באתכסיא לעיינין דחכימין והן בד' גוונים ד' אנפין דחיות.

ואמר שהן לפום ההוא רוחא דשריא לגו דבא מגו עלמא דאתי דבה סוד התורה בינה ימא דאורייתא והנהר היוצא מעדן צדיק דנטיל הדעת מבינה נטיל האתון ומצטייר ברוח דנפיק מצדיק דרוחין פרחין מיני' כנ"ל (ע' א'). ואמר אמר ר"ש א"ה ציורא כו'.

דאתון הוא בזרע האב דנפיק מצדיק אבל ציורא דאימא בבטנה שהוא מאימא שכינתא אינה עושה כלום. ותי' דפעולת האימא הוא שמצטייר הציורא לבר לעיינין.

דציורא דאכיו בכ"ב אתוון הוא לגו וציורא דאימא ד' אנפין דחיון הנ"ל כמש"ו. ומפ"ו דציורא דארי' כאשר חוזר בתשובה שהוא מתגבר כארי ושור הוא כאשר הולך בדרך לא טוב ואדם בצדיק.

והן ג' דרגין צדיקורשע ובעל תשובה ונשר הוא לתקן גלגול הקודם (עד ע"א) ד' סימנין דאתוון אית בהו כו' בליט בשכיבו. צ"ל בשכיכו.

וכן בכל המאמר הזה וע"ל ע"ד ג' בציורא תניינא דבעל תשובה דעדיין לא מתיישב באורח קשוט אמר שם ואלין בלטיין בבהילו דלא שכיכין וכד מתיישב' ואתגלי' באורח קשוט שכיכין: ד' ואינון תרי אתוון דמתחברין בי' ו"ת אינון ההוא כו'. ר"ל בסטר שמאלא הן ג' אתוון ג' שורייקין ושמאלא כליל ב' דהשורש הוא ב' אתוון עד ו"ת הוא לשון רבים ואין רבים פחות משלשה ג' שורייקין לכן נכללין בד' והן עד דעדות בשנים ימינא ושמאלא: זרעא דדוד כו'.

דהן מסטרא דנוק' ובה מתהפכין הדיוקנין (ערע"מ משפטים קי"ח א' דאינון שנא"ן דהא מסט' דימינא כו' סדורא דילהון נאנ"ש כו'. דברי דוד) כחומר חותם ושני מדות דיליה: בקדמיתא אעבר כו' ולבתר וטוב כו'.

דכן כתיב אדמוני מדרגא דעשו ולבתר וטוב רואי כו': (ע"ג) זרעא דדוד כו' אבל נטר דבבו כו'. ע"ל ק"ח א': ורזא דאינון אתוון איהו קריב מה דהוה רחיק כו'. כצ"ל.

ולכן אינן שכיכין דעדיין לא מתיישב באורח קשוט ואמר וסימנא דא ה' מסטר ימינא. דה' הוא פתח לבעלי תשובה (מנחות כ"ט ב') ואמר אתוון אחרנין לסטר שמאלא.

ולא פירש שהן עדות הנ"ל ע' הוא דסליק לחוטמי' לעילא דו"ת הוא תרין דשמאלא וחד לתתא מאינון תרין ואחיד בשניהן כנ"ל וה' הוא ה' דהכרת דתב לסטר דימינא לה"א והוא ה' ביהוסף שמו דחזר מעבד לנער וכמ"ש בס"פ בא וכן במשה כד אתיליד כמ"ש בפ' בשלח נ"ד א' דסליק לסטרא דבן: (עה ע"א) ואע"ג דשורייקי אחרנין כו'.

ר"ל אותן שהיו בו בדיוקנא דשור עתה אינון בולטיין כמש"ו ואמר למטה ואי תב משמאלא לימינא אתכפיא כו' ואלין שורייקין שכיכו ואחרנין כו': ג' קורטמי כו'. אותיות כר"ת.

וכן בשמאלא ב"פ כרת וזהו הכרת תכרת ואמר עונה בה לאפוקי אי תב בתיוכתא דשכיכין ואחרנין בלטיין וכמש"ו וכנ"ל. ואמר חד איהו כ' כו'.

דחד הוא דקיק בעיגולא לכן הוא לבד ואמר וכלהו בעיגולא. כי אותיות עגולות הן גם הת' מצד ימין.

ואמר הכרת פניהם כו'. דהוי הדריין בתיוכתא וחוזרין לקיאן כרת על ה"א: ציורא רביעאה כו' דהא אתאבידו כו'.

בגלגולא קדמאה וז"ש ושבת כו'. ואמר זרעא דדוד כו'.

שהוא מסוכן למנדע כמ"ש בפ' בראשית והוא בדברי אגור (בן יקא) דרך הנשר ודרך כו' והוא היפוכא דאדם במרכבה כידוע: (עד ע"א) מתני'. בני עלמא כו' ברעותי דרישא חוורא.

כתר: בוצינא. ידוע דמדיד משחתא: בפשיטא דנהיר.

חכמה: גו טנרא כו'. בינה דאיהי סלע ואיהי תקיפא כידוע וז"ש שלהובא חדא כו' וההוא כו' סלקא ונחתא עד דפשיטו בטש.

שהרוח מורכב מחו"ב בן י"ה. ואמר ונטיל גוון חד כו'.

שהוא ו"ק שמשא וסהרא נגד מעלה ומטה. ונפשא דעפרא אמר לקמן דהוא כליל מד' סטרין והן ו"ד של רוח ונפש ד"ו פרצופים: (ע"ב) אתיישב ההוא רוחא בההוא עפרא ואתלבש בי' כדין כו'.

וז"ש ויפח באפיו כו' ויהי האדם לנפש חיה דנפש אינו באדם אלא מחמת הרוח דאתלבש בגוף נעשה בגוף נפש וכמ"ש בפ' בראשית: בשעתא דנאים כו'. זהו ביד כ"א יחתום ביד בשעתא דנאים דאז הוא כותב כל מה שעשה באותו היום ומשתני' השרטוטין בי' כפי מעשיו כמ"ש"ל: רקים בשיפולא משכנא.

ר"ל בעור האדם שהוא אחרון במעשה בראשית. וע"ל ע"ו א' ואמר כדין ההוא עפרא מכשכשא.

ר"ל העפרא סט' דגוף ובי' מתלבש הרוח והעפר מתקבץ מד' רוחות העולם כמ"ש בס"פ עקב וש"מ וכמ"ש בסנהדרין (דף ל"ח א) מכל העולם הוצבר עפרו כו'. ואמר ואתעביד דיוקנא חדא ופרצופא.

ר"ל הגוף.

ואמר נפש איהו יסודא לעובדי גופא. ר"ל למעשים.

דברוחא הוא דיבור. ועבז"ח פ' יתרו.

ואמר דיוקנין ורשימיין. דיוקין הוא צורת המצח בעיגולא וכן בכ"ד.

ורשימיין הן הקוין ושרטוטין. ואמר דחד חוטא ירוקא.

שתוהו הוא קו ירוק ולכן עושה ג"כ קוין שד' סטרין הן תוהו ובוהו כו' ד' יסודין דגוף. ואמר ואילן אתוון מתהפכן כו'.

ר"ל שכל שרטוטין הוא אותיות מהופכות כחומר חותם לפי שהוא מסט' דבוצינא בסוד תשר"ק כידוע ותוהו הוא אחרון שלכן הוא בעובדין ושם הוא בהיפוכא ה' אחרונה נגילה ונשמחה בך לאתחברא אתוון בא"ת ב"ש וזהו החדוה לאתבסמא דא בדא: (עה ע"ב) בזוהר. מכאן ולהלאה רזין אחרנין כו'.

סוד העיבור ג"כ בפסוק זה כמ"ש הגאונים והוא רזין דדרגין לעילא בתקופין כמ"ש"ו: אינון דוכתיין כו' באצבען לבר ולגו ובההיא כף. הן בי"ע ברזא דדעת דבהון סוד אצבע אהו"ה גושפנקא כו' וכף הוא כסא וכמ"ש בר"פ בראשית.

ולבר ולגו כ' למעלה. וחלוק' דאצבעאן.

דשממית בידים כו' כי הן ה"ג והוא בסוד דאהדר לשני טלפין ועי' במעשה המרכבה (מז. (משא"כ בבריאה שהוא נגד ג"ר לכן שם כף בחיבורא וכף הוא כסא והוא כבו"ד והוא כתר דמקננין שם לכן נקרא כסא הכבוד דכתר טמיר וגניז א' דכסא שיושלם לע"ל: סדר בי' כל כו' דלעילא.

ג' דרגין דאצילות ותתא. דבי"ע וכמש"ל ס"ז א': יציר כף ורזא דכף כו'.

דאלקים דמעשה בראשית אלקים חיים ולתתא אלקים לתתא שליט על תתאי כמש"ל ס"ח ב' והוא בכורסייא וזהו בצלמו צלם אלקים והן כף אל כף בחיבורא עלמא דלעילא ותתא כף אחת וכמש"ו וכמ"ש למטה רזא דכף אחרא. וצורת כף ג' קוין בג' דרגין הנ"ל באדם נר"ן רב"ג והוא בעיגולא ברזא דאת ס' וכ' הוא במדידו דבוצינא דאתפתח כמו הב' מן מ"ם כמ"ש בתיקונים רת"ה.

ובה ב' בחי' ס' ומ' כמש"ל בר"פ תרומה והן עיגולא וריבועא מרזא דבוצינא. קו המדה הוא באצבעאן כנ"ל והן ה' מדות כמש"ש בתיקונים והוא בה' אצבעאן וז"ש שהכף הוא צלם אלקים דיוקנא דאלקים: בהאי כף כו'.

דבשניהן יחד הן י' אצבעאן עשר אמירן ה' וה' בב' לוחות והן נגד חו"ג וזהו רזין עלאין סוד הדעת רזא כל רז הוא דעת. ואמר דלהו דא כו'.

שהוא עלמא תתא מעלמא דהוא בגלותא דאינו לפי עלמא עלא' גאותן של ישראל שנטלה כו' גאות' של מ"ש כו' והכל אחד. ואמר כד מתחברן כו'.

והן עשרה בשניהם דהן אחת: דא סליקו דמחשבה כו'. ר"ל אלקים הראשון כף הראשון ובי' נברא האדם דו"נ ברזא דזו"נ.

והוא כלל האצילות ואח"כ בצלם אלקים רזאדכף אחרא כסא זכר ונקיבה ברא אותם יצירה ועשי' וכאן עלה יותר שנים. ואמר ברזא פנימאה סוד הדעת שבה שהוא רזא דאדם והוא הצלם כידוע ובי' נברא הכל גושפנקא דשמים וארץ: (עו ע"א) עור כגוונא כו' אינון מלבושין דלגו ואיהו כו'.

ב' עורות מילה ופריעה בשר וקרומ ב'. וכן בעצמות עם אותן שבפרקים.

וכן בגידין עם העורקין. והן ב' מכסאות דעורות וב' יריעות וקרשים ואדנים ובריחים ועמודים והן ב' עלמין דגרשון ומררי ובכ"א ד' נגד השם וכמ"ש בתורה בפ' במדבר.

והן השמים ושמי השמים (בהג"ה על הגליון. ויש גידין קטנים ודופקים וכמה בחי' וכן קרסים ווין וחשוקים וטבעות) ואח"כ ברוחני כן.

ובעולם יצירה רתיכין ומשיריין והגידין אותם שנאמר והורדתי בריחים כולם כמ"ש בר"פ שמות ואח"כ אברים הפנימים גפ"ג רב"ג בכל א' ג'. והן ד' ג"כ כמ"ש בנשיאת קהת הארון והשולחן והמנורה והמזבחות.

דמזבחות כולל השאר וכן בכולם שהן ז' שהן עשר והוא עולם הג' פנימאה והוא כסא ה' על הארון וכן באדם ובתוכם נר"ן ג' אשה ריח ניחוח ג' אשות דארון וב' מזבחות וכן

דמים באים עליהן כי הדם הוא הנפש וכולן כלולין ונאחזין בה. והמזבח החצון תמיד בדם הנפש ואשה רית ניהוח ידוע כמו באכילה לחמי כו' ובין כל א' פרגוד וכן בעולם ובאדם.

ואמר פנימאה דלגו רזא דאדם. שהוא על הכסא ג' דרגין דאדם על ג' עלמין והוא ששורה במשכן ושכנתי בתוכם.

והוא רוח מזרחי ששמרו משה אהרן ובניו משה בינה אהרן ובניו נגד זו"ן כה"ג וכה"ד וכמש"ל ס"ו מלך וכהן וכה"ד בנוקבא נגד ג' של לויים וילוו עליך גופים להון והן הכוחות של הגופים נושאים דלהון ואדם שורה בתוך כולם: רקיע דמסכך כו'. ר"ל כמו ברקיע כוכבים ומזלות כן ביד רשימין ושרטוטין.

וז"ש עור דאיהו חבורא כו' דהאי עור רקיע דסכיך כו' ולאסתכלא בהו למנדע. ואח"כ אמר אסתכלותא באנפין ברזין דקאמרן כד כו'.

ר"ל נגד האסתכלות באנפין שאינן רק במראות עין בחיזו דלבא. הוא הסתכלות במראות השמים כד היא ברה וזהו הוברי השמים ונגד ידין החוזים בככבים.

ואמר שדוקא כשהם ברים וכן באדם כשהוא בנייחא. וז"ש בזמנא כו' אבל אסתכלותא כו': טופרי אצבעאן כו'.

אחוריים דעשיה ועיין בפ' ויקהל: (ע"ב) באצבעא זעירא כו' באצבעא דאמצעיתא כו'. כמש"ל כקטן כגדול תשמעון.

א' לעניינא דאורח' וא' לעובדי' דמחשבה כמש"ו והכל בשרטוטין: בצלותא דערבית [כו'] כפום אדם דלגו כו'. ע"ל (ע' ד') כמה דמתחלפי כו' דהא בזמנא דרוח כו' וזהו אדם דלגו כנ"ל ע"ד ד' בטש בידוי בשעתא דב"נ נאים כו' וכפום עובדין כו': (עז ע"א) מכאן ולהלאה שרטוטין כו' תולדות.

אבל דלמעלה הוא אדם כמש"ל דהאי אדם כו' כפום גוונא דאדם כו' וזהו תולדות אדם: רז"ה ס"ף: כסדר של ה' תרעין נגד ה' אותיות תלדות והן כלל זה ספר דידין נגד ברית כל. ששם תולדות אדם: (עז ע"א) ותלת אלין כו' שאר כו'.

הן ד' חושים דאנשי חיל כו' משה ושלמה למראה עיניו למשמע אזניו משיח והריחו ושאר עלמא במימר פומא ומשה עצמו רזא דדעת ברה"ק אלא אתפשטותא דשמשא על כוכביא. חכימין דאשתמודען באינן דיוקנין כו' ואתה תחזה כו': בחדש השלישי כו' ותלת מאה כו'.

והן נגד דו"נ רמ"ח ושס"ה שאוריא"ל הוא רמ"ח ואוריאל הוא חדש הג' כמש"ו והוא נשר: יומי שתא ואית לון כו'. כצ"ל: מגו חשמל כו'.

חשמל הוא לעולם בקו האמצעי בסוד הדעת כולל חו"ג חשמ"ל עתים חשות כו' מ' דוממות כו' ויש חשמל בחיות ביצירה ויש במל' ויש ביסוד ויש בת"ת ובדעת וז"ש מגו חשמל עילאה. והוא בת"ת ואמר פנימאה משה מלגו.

ואמר גניזו וסתים. על הדעת במקומו.

ואמר גניז וסתים נגד ב' מדרגות שבו חו"ג נגד או"א אבא טמיר יתיר תוכחת מגולה מאהבה מסותרת דחסדים הם טמונים אור הגנוז. ואמר די רזין דאתוון כו'.

הוי"ה בד' אותיותיו והן ד' החיות שבתוך החשמל: (ע"ב) ואיהו רוא דאיש תם. ר"ל החשמל"ל תפארת ודעת משה ויעקב כמש"ו איש הוא מארי דביתא כו'.

משרע"ה: תם דתמן כו'. ר"ל לשון סיום שהתפילין בסוד ד' מוחין כחב"ד ג' וחד דע"ק כמ"ש באד"ר וב' רצועות המקיפות חו"ג וקשר ת"ת וזהו שהראהו הש"י למשה וכמש"ו וההוא נהורא כליל בתרין נהורין.

והוא הקשר ששני הרצועות נקשרים בי'. ואמר בדיוקני' קיימא רזא כו'.

ר"ל שהדעת הוא בדיוקני'. ואמר ובגין דכליל בתרין אקרי תאומים.

ור"ל שזהו תם ע"ש תאומים וכמש"ו והנה תומים בבטנה. שכלול ב' נהורין והוא אוריאל מזל תאומים קשר שכולל ב' רצועות כל שאר מזלי ל"ל פה ולשון.

אף שי"ל צורת אדם כמו בתולה וכן שאר צורות מ"מ חסרים מהם פה ולשון ואמר אי תימא דבנין כו'. ר"ל שיעקב לבדו הוא תומים תם וכולל ב' ומפ"ו שהוא בסיון כולל ניסן ואייר משא"כ בעשו והענין כי יעקב הוא בדעת משא"כ בעשו כי אין לו מכריע שנסתרס זקן וכסיל איש בער כו'.

ואמר האויב תמו חרבות. שתם שלו חרבות ותם שלו לשון אפיסה לפי שאינו תם: (ע"א) תנא מי עלה כו' דא הוא משה כו'.

הן בד' אותיות ה'ו'י'ה' כסדר הזה שהן בד' יסודות כסדר שהן אצלינו תחת הרקיע כמ"ש למטה תו אמר מי עלה כו' ד' קטירי עלמא כו'. והן משה בשמים בינה כליל ג"ר ה' ראשונה אהרן רות בז"א ו' של השם שהוא כהן והן מלך וכהן והוא רוח אשר רוח חיים באפיו ישימו קטורה באפיך והוא אסף וכילה את הרוח ע"י הקטורת ואליהו בסוד צדיק אל חי דלכן לא מית יו"ד של השם שהוא אדם דיצירה חכמה והוא כולל נה"י נדב ואביהוא בנו"ה כהנים סגני כהונה חסדי דוד הנאמנים בני כהנים.

אברהם במל' ארץ ובסודו גירי הצדק ה' אחרונה של השם. וז"ש והוא אמר מי עלה שמים וירד דא קב"ה כו' בד' אתוון הנ"ל בסוד הוי"ה וכן ד' קטירי עלמא כו' והן ג' הויות י"ב וער"פ וארא ומש"ש: חכמה ותפארת במקדשו.

כמ"ש עוז כו' ועוז הוא חכמה כמ"ש במים עזים ברקיע עוזו שהוא ממ"ס ששם בוצינא כו'. (החכמה תעוז לחכם כו' גם חכמה עם ד' אותיות גי' עז): (ע"ב) חכמה שמו כו'.

והוא סוד מה ומי מי בד' קטירי עלמא ד' אתוון של השם כנ"ל. ומה הוא סוד יו"ד אתוון גבוה עשרה כו' ומ"ה הוא בדכורין ומ"י בנוק' וכן מ"ה הוא בקו אמצעי ת"ת ויסודשיסוד הוא חכמה כנ"ל וד' חו"ג ונו"ה הן מ"י שהן ו"ק כלל הכל ולמעלה נעלם שאף זה בסוד שאלה מ"י ומ"ה משא"כ למעלה ואף שבינה נתנה לשאלה היינו למטה בסטרהא: כה תאמר כו'.

שאמירה בנוק' והגדה בצדיק דכורא גיד ג"ד והמן כזרע גד ועם הזרע נעשה גיד ומשם שוחקין מן כו' ושם הוא סט' דרחמי חסד דכלול בפום אמה וז"ש ויגד לכם את בריתו: (צ ע"ב) וידבר אלקים כו' אנכי אתגלילי ואתגניז. כמש"ו בב' כורסיין עלמא עלאה ותתאה: (צא ע"א) אנכי ולא יהיה לך אתמר ברזא דאורייתא כו'.

שהן זו"נ מ"ע ומל"ת ואלו ב' זכור ושמור וכן אנכי ולא יהיה לך הן כלל מ"ע ומל"ת אלא שזה בסוד ע"ז שכל המודה בה ככופר כו' (חולין ה' א') וכמ"ש את כל אשר צוה ה' כו' וזה בסוד השבת שהיא שקולה כע"ז (שם. עירובין ס"ט ב') ולכן נאמר זכור ושמור תיכף אחר אנכי ולא יהיה לך.

ולא תשא הוא כלל אנכי ולא יהיה לך: אני כ' דכורסייא כו'. כ' הוא ה' עילאה כסא כבוד. אני ידוע: רזא שלים בשמא קדישא א' ליחדא כו' למהוי חד ורזא דיליה וא"ו נ' רזא למידחל כו'. כצ"ל ור"ל ד' אתוון דהוי' כמש"ו וכולן נתחלף לבד היו"ד וז"ש למטה ואת דא לא אתחלף כו'.

ויחודא תליא באלף ואלף הוא ו' כמ"ש בס"א פ' בראשית ובריש פ' תצוה בארוכה ושם הוא יחודא. נ' הוא סיהרא וע"ל רט"ו א' ויהושע בן נון כו' ומש"ש ושם למדחל ויראת מאלקיך.

ואמר ולמנדע דאית כו' ואית אגר כו'. כמ"ש בפסוק אני ה' אני נאמן לשלם כו' ואני נאמן כו' וז"ס הנו"ן כמ"ש (שבת ק"ד א') נו"ן כפוף נו"ן פשוט נאמן כפוף כו' והוא נו"ן מלא כמש"ש וה' הוא נו"ן כמש"ש בה' תרעין בנ' תרעין יפ"ה.

וכ' הוא כורסייא ה' עלאה כידוע ושם לקדשא ולצלאה ממעמקים קראתיך ואמר יו"ד לאשתדלא כו'. שהכל הן באות ברית יו"ד שאורייתא ברית אם לא בריתי כו' כרתי אתך ברית כו' וכן כולם כידוע.

והן תריסר פקודין דתליין בצלותא נגד י"ב אברים פנימים שאמרו במעשה תורה ובאותיות דר"ע ובסוף ברכות (ס"א ב') וכמש"ל בפ' ויקהל וי"ב במלת לא דלא יהיה לך והן נגד י"ב איברים חיצונים מנהיגי הגוף י"ב פרקים פרקי המרכבה והן נגד פנימי וחיצון נגד י"ב חיות וי"ב אופנים כידוע ואדם כלל כולן וז"ש וחד דשלטא עלייהו והן ב"פ אח"ד מ"ע ומל"ת וב' אותיות לא דו"נ של ס"א וז"ש ל' דלא למפני כו' ל' מגדלא כו' והוא בנו"ק.

א' דלא לאחלפא כו' והוא בדכורא כידוע שהן דו"נ דיצה"ר שאור ודבש אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר כו' ועיין בריש רות ד' אתוון דשמא קדישא באדם ד' נשמתין וב' דיצה"ר שאינן אלא נגד זו"ן ולכן ד' אתוון באנכי וב' בלא יהיה לך ומ"מ ד' ל"ת בי' לא יהיה לך לא תעשה כו' לא תשתחוה ולא תעבדם וז"ש ורזא דא כד"א וארא כו' והן ד' וכן בלא תעשה עצמו הן ד' כמש"ו ואיהו לא תעשה חד כו' ועיין מ"ש בתיקונים תל"ב [שם כתב שט"ס מ"ש בזוהר כאן לא תעשה לך חד (וצ"ל ל"ת לך פסל וכל תמונה).

(חד)] וז"ש וכל תמונה הה"ד ואש מתלקחת. שהוא קליפה השלישית כמ"ש למטה וכל תמונה תלת ואמר דקנאה איהו בהאי אתר.

ר"ל בשם אל תתאה כמש"ו וביאר ורזא דא על שלש רגזה כו' ואף שכ' ה' אלקיך כבר פ"י שהוא ענין אחר לאתעראלבא כו': (צא ע"ב) רע"מ. פקודא לאומאה כו' באינון ז' דרגין כו'.

ר"ל ז"ת: והא שיתא כו'. ר"ל שו"ק נק' הוי"ה: כליל גרמי' כו'.

ר"ל שכולל נפשו בב"ד והוא מדת מלכות כידוע: גדר איהו כו'. בבינה: ותריסר. צ"ל ושית.

ר"ל ו"ק: חיי דמלכא. ר"ל של בינה: שייפין.

דו"ק כנ"ל: ואקרון הכי. ר"ל למה נקרא חיי דמלכא: מקורא דחיין.

בינה: דרוח' עילא' וגופא כו'. ר"ל בנדר שורה חיינ דבינה למטה ובשבועה שורה רוחא וגופא דבינה בהן וזהו עצמו: דסתיר.

צ"ל דסתים: [מה"ת. פקודא לאומאה כו' לקיימא שמא קדישא בדוכתי'.

ר"ל לאחר שיקיים כל השם קודם כמ"ש את ה' אלקיך תירא אותו תעבוד ובו תדבק ובשמו תשבע היינו תירא י' של שם שהיא חכמה יראה רוממות כמש"ל וכמ"ש הן יראת ה' היא חכמה. תעבוד ה' עלאה דעבודה בצפון.

ובו תדבק היינו ו' של השם שהוא מייחד ומקשר לון והן רעים דלא מתפרדין בסוד הדעת כידוע. ואח"כ ובשמו תשבע שמא קדישא כו': [צב ע"א) פקודא למהוי דכיר כו' דנייחא דעלמא.

העוה"ב: מרישא עילאה כו'. כמש"ו דשבת עילאה בינה ובה כלולין ג"ר.

שבת דיומא כו': שבת עילאה. הוא יום שכלו שבת: ובג"ד סעודתא כו'.

שכולן נכללין בה משא"כ ביום: תורה שבכתב כו'. ר"ל דתנ"ך נגד ג' מדרגות הנ"ל דאורייתא מבינה ימא דאורייתא כמ"ש בת"ז ונביאים נו"ה דמלכא וכתובים במלכות כידוע: תרין מרגלן כו'.

בינה ומלכות: וסיכתא. ו"ק: עלאין.

צ"ל עאלין: חד גוון כו'. שהז' אותיות וז' שמהן דנפקין מנהון הן בז"ת.

אה"י בג"ס חג"ת יה"ו בנה"י ממטה למעלה וה' דאה"י במלכות באמצע כמש"ו והיא משלמת לאה"י למעלה ולהוי' למטה שהיא ח' רביעית מתהלכת בין החיות כמ"ש בת"ז. וכל ב' אותיות דעאלין זה בזה הן בקו אחד.

א' עם ו' בקו ימין בח"נ. ב' ההי"ן בקו שמאל ג"ה.

ב' יודין באמצע ת"י. ולג' ראשונות חג"ת קורא גוון חוור ולג' נה"י קורא גוון סומק לפי שחג"ת חסדים נגדם כידוע: זקפין רישין.

שהן בקו האמצעי שהוא מבריח מקצה אל הקצה: מהאי סטר ומהאי סטר. ר"ל מקו ימין ומקו שמאל כידוע שהקו אמצעי כוללן: באינון חד סרי כו'.

ידוע שב' האותיות דעאלין דא בדא מגדיל אות הקטן כמו אות הגדול כידוע בסוד נח נח וכל האותיות כאן שוין חוץ מן הא' עם הו' וכן בשני שמות אקיי"ק הוי"ה אין חילוק בהם רק הא' עם הו' וכשעאלין מתגדל הא' ונעשה ו' נמצא בצד ימין ו"ה וכן בצד שמאל והן י"א ענפים מכל צד כמש"ו והן נכללין בשני היודי"ן כי יו"ד הוא עשר וכללותו א' והן כ"ב אותיות התורה כמש"ל: ברזא דתליסר כו'.

ר"ל שהשני שמות הוי"ה הן מתחלפין בא"ת ב"ש והן שני הפאות כידוע. וכן כאן שני השמות שבקו האמצעי מתחלפין: ומנצצין על כלא.

ר"ל על כל ה' שמות. שכוללין את כולם כנ"ל: (ע"ב) שבעין אנפין.

שכל א' כלול מעשר: ואינון תרין אתוון קדמאין כו'. ר"ל ב' היודי"ן הנ"ל: בטשי בתרי אתוון קדמאי כו'.

ר"ל באותיות א"ב של כ"ב אותיות: וסלקי לחד כו'. בכח שני ווי"ן הנ"ל: ואלין אינון כו'.

שת"ת ויסוד כ"א כלול מו"ק כידוע והן י"ב: תו אלין תרין כו'. ר"ל ג"כ שני ווי"ן הנ"ל: בתרין אתוון כו'.

ר"ל בש"ת סוף כ"ב אותיות: וסלקי חד כו'. בכח ב' ההי"ן שבצד שמאל.

ובצד ימין נשתלו שני אותיות של קצה הימיני של א"ב ובצד שמאל ב' אותיות של קצה השמאל: דסופא דאורייתא. נ"ל דל"ג דסופא: בההיא כרסייא דע"ב.

ר"ל כרסייא הנ"ל של שבעין אנפין וב' אותיות הנ"ל שהן כלל כל השבע שמהן הן ע"ב. ובכ"ב אותיות התורה נשאר ח"י אתון האמצעות וד' אותיות רישא וסופא דאתוון נהרין בהו בכח ד' אותיות דימין ושמאל הנ"ל נמצא כ"א כלול מד' והן ע"ב.

וז"ש ורזא דא ירית כו' שד' אותיות הנ"ל כלולין מכ"ב כנ"ל לפיכך הן נהרין בכל הכ"ב אתוון ומתנהרין מנייהו כ"ב אתוון וז"ש ונהרין כ"ב כו': רזא חזא דתושבחתא. ר"ל אל אדון שאומרים בשבת אלא ששם בהיפוך שא' ב' כלול כ"א מה' תיבות וש' ת' כלול כ"א משה' תיבות וח"י תיבות האמצעיות מד' תיבותא: והא אוקימנא.

בפ' תרומה: דמ"ב אתוון. הן ז' אותיות גימ' מ"ב.

ומ"ב הוא בבינה ז' אותיות הנ"ל וע"ב בחג"ת וכן בנה"י כידוע והוא הכרסייא הנ"ל וכ"ב במלכות בסוד את"ה א' ת' כידוע והן ג' שבתות הנ"ל. וז"ש וכלא האי והאי כו'.

והכל בסוד ז' אותיות הנ"ל בסוד שבת. וז"ש אל דון שמרגלא תתאה מתעטר בשם אדני כנ"ל ובכ"ב אותיות כנ"ל ולכן אומרים בשבת: (מ"כ לשון התלמיד הרב מו"ה מ"ש וז"ל.

מאמר זה שמעתי מפה קדוש בביאור יותר ממ"ש בפנים בביאורו על הרע"מ וכתבתי לי למשמרת לזכרון. (צב ע"א) מאן דאזכר למלא אצטריך לברכא לי'.

כמ"ש זכר צדיק לברכה בשעה שאתם מזכירין צדיקו של עולם כו' וכן כאן הוא אומר זכור את יום השבת שהוא מלא צריך לברכא. ומכאן יצא לרז"ל (פסחים דף ק"ו ע"א)

שזכרהו על היין היינו לברך (ונ"ל דוד שכאן כתיב זכור כו' לקדשו וזהו שסיים מאן דאדכר שבת צריך לקדשא לי' והוא קידוש על היין): זכור לדכורא ושמור לנוקבא.

הענין כי יש במוח אדם תרין מוחין לפניו ואחד לאחורי שתיהם והוא הדעת כח השומר שלא ישכח וזהו שמור לנוק' כי אחר וקדם צרתני כידוע: ג' דרגין כו' שבת עלאה. פי' חג"ת (כ"מ בהעתק וט"ס וצ"ל בינה או חב"ד וכ"מ אח"כ מוגה בהעתק אחר): שבת דיומא.

חג"ת (בהעתק אחר חג"ת נה"י): שבת תתא' דליליא. פי' מל': וכולהו חד ואקרי כלא שבת.

כי שבת הוא ש' בת בת הוא שבת דליליא נוק' ש' הוא שבת דיממא כי ג' רישין הן חג"ת ותלת ואוי"ן דשי"ן הן נה"י הרי ו"ק וג' תגין של ג' רישין דשי"ן הן שבת עילאה ג"ר: ואלין תלת דרגין אינון כללא ורזא כו'. תושב"כ היא בג"ר ששם בינה ונביאים הן בו"ק ששם נה"י וכתובים במל': תרין מרגלין אינון.

הם שבת עילאה ושבת דליליא: וחד סיכתא. הוא שבת דיממא דקאים בין האי ובין האי [כד"א מן העולם הוא שבת עילאה ועד העולם הוא שבת דליליא כי יעקב איש תם יושב אהלים]: א' נפיק ונציץ ועאל באת ו'.

פי' כי הז' אותיות הן כסדר הזה. אה"י הן חג"ת.

ה' אחרונה היא מל' שהיא דרגא רביעאה. ואח"כ אותיות יק"ו כסדר ממטה למעלה.

כיון שהה"א היא מל'. וא"כ יו"ד דיק"ו הוא יסוד [בנ"א עה"ג ועי' בס' הכוונות שער שבת].

ה' דיק"ז הוא הוד. ו' דיק"ו נצח.

והן כולם במרגלא עילאה. והנה בס"א דז"ח ובזוהר שלח לך אי' שאל"ף הוא רזא דוא"ו ע"ש לכן א' מתחבר בוא"ו ונהרין תרווייהו בתרין גוונין חד גוון חיורר הוא הוי"ה שבחסד היוצא מאות א' שבחסד וחד גוון סומק הוא אל שבנצח היוצא מאות ו' שבנצח שהוא סומק נגד חסד [בסוד שפתותיו שושנים שפתותיו שהן נו"ה אדומים כשושנים]: ה' נפיק ונציץ ועאל באת ה'.

הן גבורה הוד: י' עאל בי'. הן ת"ת ויסוד גוף וברית חשבינן חד: ואינון זקפין רישא.

פי' ת"ת ויסוד כי הן בקו אמצעי: ענפין סלקן מהאי סטר ומהאי סטר והן חד סרי ענפין. פי' הן ו"ה דיק"ו שהן בגי' חדסרי מצד זה.

וא' דאקי"ק שהוא רזא דו' כנ"ל וה' דאקי"ק שהן גי' חדסרי. וי' י' דאקי"ק ודיק"ו באמצע שהן בסוד ת"ת ויסוד קו אמצעי (מ"כ עה"ג שהן כלולים מכולם).

וה"א דמל' הוא בחסד האלף ברת' דאברהם חסידא והוא שם הקדוש י"א י"א שם כ"ב ב' עיטרין וב' אחסנתין שהן ביודי"ן מלא ופשוט כ"ב אתוון דאורייתא. כ"מ בכתיבת ידו.

עכ"ה עה"ג): ואלין תרין אתוון כד מתחבקינ דא בדא כו'. כי כאן הוא סוד החיבוק כי מאלו הב' יודי"ן יוצא ב' שמות מצפ"ץ שהן גי' אלקים במילוי יודי"ן והוא הוי"ה באתב"ש הרי הוי"ה הוא האלקים כי הזיווג הוא שהדוכרא נכלל בנוק' לא הנוק' בדוכרא אבל החיבוק הוא ששניהם מתחבקינ ומתכללין זב"ז.

וז"ס שאמר לעיל ואלין תלת דרגין אינון כללא ורזא דכל אורייתא. כי י' י' שבאמצע הן ב' מצפ"ץ שהן בגי' ת"ר ועם ו"ה שבצדדין הרי תרי"א כמנין תורה כי המצפ"ץ הוא סוד החבוק שמתכללין זב"ז וזב"ז ולכן באו שניהם בחשבון תורה.

אבל ו"ה אינו תושב אלא לאחד: (ע"ב) ה' דאשתאר כו'. פי' ה' אחרונה של אקי"ק דמרגלא כו': איהי סלקא בשמא חד לאתחברא בהדי' ואיהי אדני כו'.

וקאמר חד שמא מיני' אדני דאיהי שביעאה מתעטרא ועאל במרגלא תתאה כו' לבתר דבטש בהני שמהן כו'. פי' שמות הששה אלו שהן הוי"ה בניקוד אלקים והוי' פשוטה ואל אלקים ומצפ"ץ ומצפ"ץ היוצאים משמות אקי"ק יק"ו הנ"ל: נפקין מיני' ע' ענפין.

פי' מכח הבטישו נתמלאו אלו השמות ונעשים ע' ענפין אתוון כי ב' הויות במילוייהן הם כ' אתוון וכן ב' מצפ"ץ ג"כ כ' אתוון כזה מם צדי פא צדי וכן השני הרי מ' אתוון. ואל אלקים י"ט אתוון ואדני י"ב אתוון ס"ה עולין ע"א אתוון והן ע' ענפין והכלל כי כן סוד ע' סנהדרין וא' על גביהם.

והע' ענפין הנ"ל הן מתחלקין לכל סטר מפני שהם יוצאי' מהשמות שהן בכל הו"ק ומתחברין כולהו כחדא ואתעביד רתיכא וכרסייא חדא למרגלא עילאה: ואינון תרין אתוון קדמאי. פי' א"ו.

הן מתעטרין בכ"ב אתוון כללא דאורייתא. כדמפ"ו בטשי בתרין אתוון וסלקי לחד לשית שבטינ כו'.

כי גם א' רזא דו' א"כ הן י"ב: תו אלין תרין אתוון כו' בטשי בתרי אתוון דסיפא. הם ה' ה' הם כ"ב אתוון דאורייתא.

ול"ג דסופא דאורייתא: ורזא דא ירית מרגלא עלאה בהאי כרסייא דע"ב ונהרין כ"ב אתוון. הענין כי אקי"ק יק"ו הוא מרגלא עלאה במילואם כזה אל"ף ק"י יו"ד ק"י יו"ד ק"י וי"ו הם ח"י אותיות ושם י"ק הוא שמא אחרא דאתיישב תחות' שאמר למעלה וכשהוא במילוי כזה יו"ד ק"י ועם הי"ח דמרגלא עלאה הן כ"ג סנהדרי קטנה ועם הע"א הנ"ל הם ע"בוכ"ב וז"ש בהאי כרסייא דע"ב ונהרין כ"ב אתוון: כדין ההוא מרגלא תתאה.

פי' מל'.

מסתכל בההוא נהירו בחילא דתוקפא דאינון אתוון דאתרשים בהון דאיקרונ אדני. פי' מל' בכח האותיות שנרשמים בה שהן אדני היא מסתכלת בההוא נהירו וסליק ההוא נהורא ונטיל כל אינון כ"ב אתוין עלאין: ודא איהו רזא חדא דתושבחתא.

פי' שבח אל אדון שאומרים בשבת שהב' חרוזים הראשונים הן עשרה תיבות והב' האחרונים י"ב תיבות הרי כ"ב והאמצעיים ע"ב: והא אוקימנא אתוון כד נצצינ מהאי

סטרא ומהאי סטרא דא איהו סיכתא די בגוויי' בין מרגלא למרגלא. פ' שם י"ק דאתיישב כנ"ל הוא מעלמא עילאה ושם אדנ"י הוא מרגלא תתאה שניהם בגי' פ' כמנין יסוד שהוא המחברם והאותיות המתנוצצין מב' הצדדין הם ב"פ ו"ה כנ"ל כי הא' ג"כ רזא דוא"ו הרי כ"ב וב' היודי"ן הם ב' מצפ"ץ גי' ת"ר ועם הכ"ב הנ"ל הוא תרכ"ב ועם היסוד המחבר י"ה עם אדנ"י שהוא פ' עם תרכ"ב הנ"ל הוא מנין שבת וז"ש ודא איהו רזא דשבת.

ע"כ שמעתי מפיו הקדוש: ולי אסקופה הנדרסת ומורפסת לאליהו נראה ואני סניף לאריות ארי' דא אבא אליהו כי אי לאו דדלי לי חספא לא אשכחי מרגניתא תותי'. כי מ"ש ואינן תרין אתוון פ' א"ו כו' בטשי בתרי אתוון כו' לא מפרש באיזו תרי אתוון הוא הביטוש וגם מהו וסלקין לחד לשית שבטין כאלו אחר הבטישה הוא סליק לשית שבטין הלא קודם הבטישה הוא שית כי אותיות א"ו הן רזא דתרי ואוי"ן כנ"ל.

לכן נראה לפרש ואינן תרי אתוון קדמאי הן אותיות י' י' שדיבר בהן בתחלה וקראם תרין אתוון כנ"ל ואינן תרון אתוון מתחבקיין שקאי על י' י' הנ"ל כנ"ל ומדוקדק יותר אמרו ואינן תרין אתוון קדמאי שזכרנו לעיל שהם גופא דאילנא קו אמצעי משפיע בענפים שהם מצדיהם. וז"ש לקמן ונהרין ומתעטרין בכ"ב אתוון.

פ' שני פעמים ו"ה שמצדיהם שגם א' הוא רזא דוא"ו כנ"ל הם כ"ב [זה מ"כ בנ"א במוסגר. והנה אף שמצד ימין הוא א' ו' שהן רזא דו' ו' כמ"ש בפנים מהאי סטר כו'.

הנה הר"מ אזיל לשטתי' תרומה (קנ"ח ע"א) ג' קני מנורה מצדה האחד גופא ותריין דרועיין ושלשה כו' מצדה השנית תרין שוקיין כו' והבן] ומפרש ואמר בטשי בתרי אתוון קדמאי פי י' י' הנ"ל בטשי בתרי אתוון קדמאי שהן א' ו' הנ"ל שהם חסד ונצח קו ימין כנ"ל. וסלקי לשית שבטין כו' כי גם הא' הוא וא"ו.

ואלין אינן י"ב שבטין כו'. ואמר תו אלין תרין אתוון פ' עוד אלו הב' אותיות י' י' סלקין ונחתין ובטשי בתרי אתוון פ' בקו שמאל שהם ה' ה' שהן גבורה הוד וסלקין חד בחמש דרגין כמנין ה' ה'.

והענין שרוצה לפרש השבח של אל אדון שבב' אותיות הראשונים חמש חמש תיבין ובב' אחרונות שש שש תיבין ובאמצעיות ד' תיבין בכ"א. כי הוא ממש כי קו אמצעי ששם ח"י חוליות שבשדרה וכ"א כלול מד' כי השם שהוא בקו אמצעי בן ד' אותיות והם ע"ב והוא בטש בימין ובשמאל.

וכאן אינו חושב כ"א אותיות שממנו יוצאין שמותיהם כיון שהאותיות שבשמות שבצדדין אינם שוין כי יש מב' אותיות כגון בנצח אל ויש מד' כגון בחסד הוי"ה זהו בקו ימין וכן בקו שמאל בגבורה הוי"ה בניקוד אלקים הוא ד' אותיות ובהוד הוא אלקים ה' אותיות לכן חושב האותיות שממנו יוצאים השמות והן שוין שבקו ימין א"ו הם ג"כ ב' ווי"ן כי הא' ג"כ רזא דוא"ו כמש"ל וכן בקו שמאל הן ב' ההי"ן וכן בשבח של אל אדון הוא ממש כזה מצד א' הן ב' חרוזות של ששה ששה תיבין ומצד א' של חמשה חמשה הרי כ"ב ובאמצע י"ח חרוזות של ד' ד' תיבין הוא ע"ב תיבין.

והנה לכאורה יקשה למה חרוזות א"ב הם של ה' ה' תיבין וב' חרוזות ש"ת הן של ו' ו' תיבין ואדרבא חרוזות של א"ב שהן ימיניים ראויין להיות של ו' תיבין כמו א' ו' מרגלא שבקו ימין. אבל יובן עם מ"ש האר"י זללה"ה כי אל אדון הוא אל אדני שבנוק' שנתמלא אדני שבנוקבא תרע"א ועם א"ל מספר שבת ועי"ז נעשי' הנוקבא אדון שהוא זכר המשפעת לבי"ע עכ"ל.

וכיון ששבח זה הוא לה ומה שבקו ימינו של ז"א הוא מאיר בקו שמאלה כאדם העומד פב"פ עם חברו לכן בחרוזי א"ב שהוא קו ימינה הם של ה' ה' תיבין וחרוזי ש"ת שהן שמאלה הן של ו' ו' תיבין. וק"ל.

ומ"ש בתרין אתוון קדמאי סלקי לחד לשית שבטין כו' ובתרין אתוון דסופא דכ"ב אתוון סלקין חד בחמש דרגין. זהו בדכורא אבל בנוקבא הוא להיפך.

והבן.

וז"ש כדין ההוא מרגלא תתאה [הוא הנוקבא] דהוי בחשוכא מסתכל בהוא נהירו כו' וכדין אתנהיר. היינו שמתמלאת ונעשית אדני במילוי כנ"ל בשם האר"י ז"ל: וסליק ההוא נהורא ונטיל כל אינון כ"ב אתוון עלאין.

פי' שמקבלת הכ"ב אתוון של הזכר שהן עלאין נגד הנוקבא ושאיב לון ההוא מרגלא בגוי'. ובה ודאי אתהפך כחומר חותם ומה שהוא בימינו יהיה בשמאלה כו'.

ונהיר נהירו דנציץ לע"ב עיבר. היינו שמקבלת גם מקו האמצעי ע"ב נהורין.

וזה שמסיים וד איהו רזא חדא דתושבחתא. היינו שבח של אל אדון שבזה יובן הטיב ולא תיקשי לך מידי כנ"ל.

ואפשר ג"כ זהו שסיים וכולא האי והאי אקרי שבת. פי' מרגלא תתאה נקרא שבת כנ"ל בשם האר"י ז"ל שאל אדון בגי' שבת וכן שבת דיומא נקרא שבת.

כנלענ"ד משה שלמה. (מ"כ עה"ג).

ועיקר הענין של שבת בת הוא שם מ"ב עישור של בת שכ"א נכלל בעשר לבד הב' שהוא הכללות ב' אודנין. ועם הש' שבת הוא רזא דע"ב לכך נכתב ב' באמצע.

ורזא דכ"ב א"ת ב"ש הוא שבת לבד האלף הוא רזא דאדם כנ"י יהיה בת זוגך. כ"מ בכתיבת ידו.

עכ"ה עה"ג): [מה"ת. פקודא למהוי דכיר ליום השבת כו' שמור לנוקבא.

ולכך במשנה תורה כתיב שמור דהוא נוקבא: תלת דרגין אינון כו'. והנהו ג' שבתות איהו שבת בראשית שבת דמתן תורה שבת לעתיד לבוא.

שבת בראשית איהי מלכות דאיהי ראשית כידוע וזה שבת דלילי' ולכך אנו מתפללין בלילה אתה קדשת כו' תכלית מעשה שמים וארץ. שבת מ"ת איהו ת"ת וזהו שבת דיומא ולזה אנו מתפללין ישמח משה כו' בעמדו לפניך כו'.

שבת עלאה בינה חירו דכולא זהו שבת לעתיד לבוא ולכן אנו מתפללין אתה אחד כמ"ש והי' ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד ולזה שבת נשתנה נוסח התפלה בכל פעם ולא ביו"ט לזה מרומזים ג' סעודות בשבת: (בסוף המאמר) וכולא האי והאי אקרי שבת כו'. עי' במהדורא קמא כל המאמר באר היטב והנה יש כאן ד' אותיות היינו א' מימין ה' משמאל וא' הוא וא"ו כמ"ש במהדורא קמא וגם וא"ו מימין ה' תניינא משמאל* הוי כ"ב וה' תתאה שם קיימא אדנ"י דמתעתד במרגלאה תתאה הוי ס"ה ובמרגלאה עלאה אתיישבשם י"ה ע"ש הר כ"ב וס"ה וי"ה הוי ק"ב וב' יודין האמצעים מאינן מצפץ מצפץ ברזא דתליסר מכילין כו' כמ"ש שם וע"ש ב' שמות הנ"ל הם ת"ר שי"ן שי"ן והוי שבת וז"ש וכלא האי והאי איהו שבת וע' היטב ותבין]: (צג ע"א) רע"מ.

כבד כו'.

ולא תשתדל כו'. ר"ל שתכבד את ה' בתורה ומצות שתעשה לשמו ית': כבן כו'.

ר"ל שתעשה הכל כבן לאביו שלא ע"מ לקבל פרס אלא שהוא חייב: פרשת משפטים (צד ע"ב) וכה יתיר כו' מסטרא כו' דבת יחידה [א"ה כתב הגר"א בתיקונים נ"ד א' ד"ה קרקפתא וז"ל ואמר דבת יחידה כמ"ש ששים המה מלכות כו' אחת היא יונתי אחת היא לאמה כו' ומסטרה נקר' הנשמה יחידה והוא דרגא דמשה שלא זכה שום אדם אליה] (צה ע"א) אית כהן כו'.

והן כולם בקו ימין חח"נ כה"ג סגן כה"ד: ועל ארחא דא הוה סגן והוה כה"ג כו'. כן צ"ל ול"ג כאן איש כהן.

ור"ל דסגן נקרא כהן סתם ואיש נקרא כה"ד אבל במקומות אחרים מ' דאיש עדיף יותר והוא לשון שררה וכמ"ש אישי כה"ג הלא איש אתה גדעון איש ישראל וכ"כ המפרשים וע' פנים לתורה ולפ"ז איש הוא סגן: וע"ד אית נשמתא כו'. דבת כה"ג הוא נשמתא כי הן ג' דרגין דאצי' שכוללין הכל: (צז ע"ב) כד זרענא פולין לנ"ב גוונין.

ר"ל שז"ש בני אתה בסוד ב"ן. וענינו הוא כי יש ל"ב נתיבות ומהן כ"ב ויש מ"ב ויש נ"ב.

ול"ב הוא אלקים דבראשית. ומ"ב הוא עם י' אמירן דשם.

וכ"ב הוא אם תסיר י' אלקים דעשר אמירן שהן בסוד י' נקודין שהן המהווה והמחיה הכל. ונ"ב הוא עם עשרה יומין ו' יומין ו' לילות הן כללן אח"ד והיא השביעית שכוללת כל הו"ק שבה יואחדו הכל כאן (בהעתק הרד"ל).

כמו) בתפילין של יד שבה בית אחד לבד וג' ימים דיום השביעי שהן ג' דשבת ג"ר. והן כולן בשמות במילואם אדני ואהיה הוא כ"ב דאתוןן ושמה מפרש הוא עשר דנקודין ושם ס"ג הוא למעלה מהן והוא עשר דנשמתא ובהו נשתכלל מ"ב דמע"ב בסוד נר"נ כ"ב ויו"ד ויו"ד וכ"ה בסוד מ"ה זיני נהורא כו' כי הנשמה הוא ג"כ בסוד י"ג ועוד עשר דע"ב.

ואלו הג' מלויים הן כלל הכל ובהן הוא נ"ב וז"ס שם ב"ן שלא נזכר מילואה כלל. ומ"ש ביומא דתלגא.

הוא סוד נעלם בסוד שלג שגל ושלג***(בהע"א ושגל)** נגד ב"ן כידוע (כתב הרד"ל. ע' בלק"ת להאר"י בשמואל שם) והוא סוד שהכה את הארי ביום השלג שכ' בהק"ז דנחית דיוקנא דבלאדן וז"ש בתוך הבור נוקבא בישא והוא דרגא אחרונה וע"ז תמה תלמידו של ר' חנינא בן דוסא [מפני מה זכו.

כ"מ בהעתק הרד"ל] כו': (ק ע"ב) הא תנינן קרי לה בת קרי לה אחות קרא לה אם כו'. [א"ה.

המאמר סובב על סוד היבום ועב"פ בראשית כ"ח מ"ש בזה הגר"א ועי' בהיכלות פקודי רנ"ה א' מ"ש שם הגר"א ד"ה אלין כלהו ממנן. וביאר שם (קא ע"א) דהוא עלמא בית אביה אקרי.

דבי"ע הן עלמא דנוקבא והיא נקרא' בת נדיב בתו של אברהם אבינו שנקרא נדיב: (ע"ב) אבל אכיל תרומה דאיהו יהיב לעלמא דנוקבא. ר"ל כמו תרומה שניתן לאכול אפילו לנשים משא"כ בקדש ועש"ב]: (קד ע"א) יהודה אתה יודוך אחיך.

[אמר המסדר כתב הגר"א בביאורו לתיקונים צ"ה א' בד"ה ועוד ויבן כי בענין יהודה ותמר נתעלה בב' עניינים כי היה אב ולא ירדו לאחר להתבנות. ועוד שזכו לעניינם הראשון ולזה לא זכה שום אדם כי כאן היה התיקון שלא בידיעת יהודה רק ע"י הקב"ה וע"ש בפ' בראשית הנ"ל ותבין]: (קיד א) רע"מ.

פקודא בתר דא להשיב כו' כלה. מלכות: נחיתו דילך כו'.

שמתלבש בת"ח בכל דרא ובגלותא רביעאה הת"ח בגלות יותר וכמ"ש בסוטה יראי חטא ימאסו וסר מרע משתולל כו' (סנהדרין צ"ז א') וכ"ז הוא גלות דיליה: לך בגלותא. ר"ל לך שאמר לו השי"ת אמר לו על גלות הרביעי שע"י שבירת הלוחות צריך לילך בגלות הזו.

רד ג"כ בגלות כנ"ל רמיז נחיתו דילך כו': (ע"ב) כד"א לך לך מארצך הכא רמיז שי"ן כו'. ר"ל מארצך וממולדתך ומבית אביך הן ג' גלגולים בג' אבות שהן שי"ן דמשה כמ"ש בתז"ח והן נגד ג' אותיות של השם יק"ו חג"ת שכנגדן ג' גלות וד' גלגול דמשה עצמו מ"ה דמשה מלכות שכנגדו גלות הרביעי: נ' זמנין כו'.

ר"ל גימ' לך והן נו"ן דורות שמתעכבין בגלות כי הקץ הוא במספר שני הדורות כמ"ש בפ"ב דעדות: הה"ד נפלה כו'. ר"ל נ' הוא נפלה כמ"ש למה לא נאמר נו"ן באשרי כו': והאי אורייתא דאתגליא כו'.

ר"ל שבסוף הגלות בעקבות משיחא אתגליא אילנא דחיי אורייתא דמשה כמ"ש בתז"ח: ואיהו באר דימא כו'. בינה דרגא דמשה כמ"ש בת"ז: ובכ"ד דיליה כו'.

הן כ"ד ספרים דאורייתא כמ"ש בהת"ז: דאיהו מטה. מ"ט שערי בינה שהוא ה' עילאה ה' דמטה: יפריש לך.

ערי מקלט כו'. הוא התורה והתשובה שמצלת לכל דאתו מסטרי' דרדפינ אחריהן הס"א ורוצה לאחוז בהן כמ"ש: (ליקוט) בגין ע"ר ודא כלה דילך.

נקר' כלת משה כמ"ש שאמרה שבת לכל נתת בן זוג כו'. והוא כמ"ש בת"ז (קכ"ג ב) והכי שכינתא אשתמודעת בד' גוונין כו' אימא תתאה נטלת שוקא ימינא כו' והן הז' ימי בראשית דיום ראשון אשתתף בעובדא עם יום רביעי דיום ראשון אור וכן יום ד' וכן ככולם וכמ"ש בת"י מ"ב והוא חסד ונצח וכן ככולם.

לבד שבת בינה שהוא הדעת דאשתתף בז"ת והוא השבת דרגא דמשה שלכן נתנה תורה ביום שבת וע"י משה וכ"י בת זוגו והיא כלה דיליה ואבדה ע"י ע"ר שהן כנגד הדעת וכן חשבון ערב רב [כחשבון דעת] וז"ש לקמן קט"ו דבתחלה לא היה אלא באילנא דטו"ר כו' ישראל עם ע"ר שהכל קאי על ישראל שבגינם אבד והוא הדעת באתפשטותיה למטה שהוא הדעת טו"ר אבל לע"ל וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב ויתמחון מעלמא ויחזור במדרגת בן בן י"ה הדעת במקומו והוא תיובתא לבינה תשובה והכל בדעת: נחיתו דילך.

ר"ל דכתיב לך רד לך בגלותא ורד נחיתו והשפלה בגלותא בת"ח כמ"ש: (ע"ב) הן כל אלה יפעל כו'. בג' אבהן כמ"ש שג' גליות היו בג' אבהן ונגאלו בזכותן אבל גלות הזו במשה ואין נגאלין אלא בזכות התורה: עם גבר שהוא גבר שדרכו נסתרה ולא ידע איש כו' (כמ"ש בפ' בראשית): נ' זמנין.

דאתפשטותיה נ' זימנין לקבל אורייתאדניתנה לנ' יום להגיע לשער הנ' וכן עתה עד לע"ל כמ"ש ל' קט"ו ב' ומאן גרים דא א' אחד כו'. והוא הניתן למשה ג"כ במ"ת אלא שאבדה בנחיתו דיליה שירד למטה התפשטות הדעת מ"ט שערי בינה וזהו אלף חולקין דאתנטיל מיניה אלף אכסדראין אל"ף רבתי אלף בינה שהוא א' ונשאר א' זוטא וזהו אריכות הגלות שלא מוצא במי להתגלגל ונתארך ולכן יציאת הגלות תליא בלימוד הקבלה אורייתא דמשה: ומיד דאנת נחית כו'.

וז"ש הקם תקים כמ"ש לקמן: דהא באר מכרת כו'. באר היא בת מלך דאצי' וע' ת"ז ריש תי' כ"ב דיתיב על מגדלא והיא מים שאל"ס כמ"ש בר"מ פ' פנחס והתורה היא בבריאה ימא דאורייתא מדרגא דבינה דמקנן שם והאי באר אמלי לה ולא יהבין הבת מלך אלא למשה כמ"ש בארוכה והוא אדוניה איש האלקים זווגא דדעת כנ"ל.

וז"ש יתיר עמוק מדאורייתא כו' מני ים הנ"ל: דאתמר בי' ויגזול כו'. כמ"ש בר"פ בראשית: [מה"ת].

פקודא בתר דא כו' נחיתו דילך. שמתלבש בת"ח בכל דרא והן בגלות יותר כמ"ש בסוטה יראי חטא ימאסו וסר מרע משתולל כו' וזהו מדה כנגד מדה שקירב הערב רב ולך יהיו גדופים וכמ"ש בזהר והן הן רישא דעמא: (ע"ב) לך מארצך הכא רמיז ג' גלגולי.

שבג' אבות מארצך כו' שהן שין דמשה כמ"ש בת"ז: הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. גבר ר"ת ג"ח ביישנים רחמנים היינו חג"ת ג"ח אברהם חסד ביישנים יצחק כדאיתא במדרש עבד משכיל ימשול בבן מביש זה אליעזר ביצחק ולכן נקרא בייש דאזיל סומקא ואתי חיוורא.

רחמנים דא יעקב רחמים נמצא מרומז בג' גליות הנ"ל וגם מרומז גלות רביעי דמשה עם גבר היינו עם משה דכתיב לגבר אשר דרכו נסתרה ובמשה כתיב ולא ידע איש את קבורתו. וענין נ' זמנין נ' דורות.

שמענו ממנו דור שאין בו הארת משה רבע"ה לא נכלל בחשבון נ' דורות וזהו אריכות הגלות: ורחבה מני ים. כי זה היה בקשת משה רבע"ה ליכנס לא"י כי שם היה מוכן לשאוב מהבאר הנ"ל והתורה שנתנה לנו היא כ"ד כמש"ו והבאר דרגי' דיליה אך לעתיד יעלה למדרגתו וישאוב מהבאר הנ"ל וכלל ישראל יעלה בת"ת מה שכעת הם עם עני דרגא דצדיק כפי אשר אבאר לקמן וזה היה תשוקת משה רבע"ה עד למאד והקב"ה אמר עלה כו' וראה כו' ושמה לא תבוא כו': שם פקודא להפריש כו' דבכמה אתרין כו' בנערוותך כו'.

הן בגלות בבל ששם חטאו בנשים נכריות: בגין דאת בן כו'. ר"ל בן י"ה אותיות בינה שהיא תשובה כידוע: ובגין דמחשבה דילך כו'.

ר"ל שע"י התשובה השיב יק"ו לה' אחרונה וזהו תשובה תשוב ה' כמ"ש בזוהר וע"י מחשבה שהוא בעילת העילות כתר ששם שמא מפרש מלוי מ"ה כמש"ו. כי מחכמה ולמטה הוא ד אותיות יקו"ק כידוע ובכתר מלוי מ"ה: ובגין דאנת כו'.

חשיב כל המדות שהיו בו והתחיל מחסד ומפרש והולך: נחית בינה כו'. ר"ל בינה שבה השם יק"ו בן י"ק שהוא ו' ובה כלול ג"כ חו"ב י"ק הרי יק"ו וכן הוא בצדיק.

וע"י תשובתו בצדיק חיבר בינה בצדיק: ובגין דבמחשבה. בכתר כנ"ל: בתרין שפון כו'.

הן נו"ה וכן נביאים וכתובים וכן נגון וזמר למנצח בנגינות מזמור לתודה נו"ה: בקשוט. שאמת הוא עד"א וכן תורה וז"ש בתורת אמת כו': בשמא מפרש בד' אתוון.

בד' אתוון כנ"ל. וש"מ במחשבה כנ"ל דהוא סוד דרגא דמשה שקיו דאילנא ועד הכתר עלת כו' דמחשבה דיליה ל"ל סוף: דקדם דחזרת בתשובה כו'.

ר"ל בדור המדבר שעדיין לא היו מתוקנים: (קטו א) באילנא דטו"ר. ר"ל במט"ט: בגין דמטה דאתמסר כו'.

שהוא מ"ט פנים טהור מ"ט פנים טמא משא"כ שער הנ' שאין נגדו ושם עלמא דחירו: ויתקיים בך כו'. ר"ל לא יתן מ"ט לצדיק בעבור הוא"ו שבמוט: וא"ו תניינא צדיק מ"ט באמצעיתא א' כו'.

ר"ל ב' ווי"ן הן מ"ט שבכללן הם מ"ט אותיות וא' באמצע הוא שער הנ'. וחוזר ומפרש צדיק מט לפי שאינו רק מ"ט וב' ווי"ן הם בפירוודא שאין דרגא דמשה ביניהן וכמש"ו הקם כו' בן עמרם דאיהו א' ואז הקם תקם: דא וא"ו מן כו'.

שהן ג' קשרים רישא ושרשא כו' דכלינן כלא: וכען דחזרת כו'. ר"ל בגלות האחרון שיפדו ע"י התשובה שגאולה הראשונה לא היתה ע"י התשובה ומע"ט היתה במנוסה מסטרא דעבד שלא היה להם שטר חירות.

אבל גלות האחרון שיצאו ממנו ע"י תשובה ומעש"ט יצאו מסטרא דבן כמ"ש בתז"ח:
שית תיבין כו' ת"ת. ר"ל שית תיבין דשמע: שית תיבין כו' צדיק.

דברוך הוא צדיק כמ"ש בתז"ח והמלך שלמה ברוך ושמע ישראל הוא ת"ת ישראל
סבא: מ"ט באמצעיתא א'. ר"ל שמ"ט שערים הוא מסטרא דבינה שנקראת אל"ף אלף
בינה והיא מתפשטת בתוך שני ווי"ן ונעשית וא"ו ובכ"ז עדיין אינו בשלימות דעיקר
הא' שהוא שער א' שער החמשים שהוא בינה עצמה שנקר' אל"ף כנ"ל שמ"ט שערים
שלה הוא בסוד התפשטות שלה למטה ושער הנ' הוא בה.

וז"ש פעם שמרע"ה הוא בעד"א ופעם אמרו שהוא בבינה והוא בסוד מ"ט שערים הנ"ל
שעליו נאמר ותחסרהו מעט מאלקים שאלקים הוא בינה מעט הוא מ"ט ע' והן ע' אנפין
ומ"ט אנפין הידועים. וז"ש וצדיק מ"ט כו' שהצדיק הוא יסוד עדיין מ"ט כו' בשביל
שאינ בו אלא מ"ט שערים כמ"ש"ו: ובגין דא א' כו' בינה כו'.

ר"ל שבפורקנא בתרייתא יתגלי ליה אילנא דחיי שער החמישים של בינה כנ"ל: לקיים
בך כו'. ר"ל ו' ברחמים א'קבצך ובתחנונים הוא ר"ת וא"ו והוא וא"ו הנ"ל: עם ו' עילאה.

ת"ת: ו' תנינא צדיק. וצ"ל תנינא ומשיח אחרון: דא בן עמרם כו'.

ר"ל עמ"ו אותיות עמרם: דסליקת כו'. ר"ל בו נשלם וא"ו.

והן ג' מדריגות בינה ת"ת יסוד. וא"ו.

משה משיח ראשון משיח אחרון ואמר עם ו' ר"ל עמו הוא אותיות עם ו' וקאי אשניהן
אהקם ואתקים שניהם עם ו': לאות ה'. והוא ה' דהקם וכן קאי אאלף החמישי ה' כמ"ש"ו:
בתר ע"ב כו'.

כמ"ש בהרבה מקומות שע"ב שנה באלף הששי הן חבלי משיח: ודא ע"ב כו' ודא וא"ו
מן וה"ו אנ"י וה"ו. כצ"ל.

שג' שמות האלו הן כלל הע"ב שמות כמ"ש בזוהר ובתיקונים והן ר"ת וא"ו שהוא וא"ו
הנ"ל והן גימ' י"ג גי' ז"ו של עזוב והן בע"ב שנין הנ"ל נגד ע"ב שמות הנ"ל: תמן עזר
כו'. ר"ל בע"ב שנה הנ"ל יקויים פ"א עזב כו' רק עזר אבל בתר ע"ב שנה יקויים הקם
כו': תמן בעתו כו'.

ר"ל בעתו שם ע"ב: יורה ומלקוש. הוא כמ"ש בגמ' (סנהדרין צח א) זכו אחישנה לא
זכו בעתה (מ"כ עה"ג.

בעתו.

ר"ל תמן במלת תעזוב יש אותיות בעתו): דאינון ישראל. כמ"ש"ל דף ק"כ ע"ב ומסטרא
דתבואות כו'.

והכי מכל אילנין לית כו' והכי זית כו'. והן ברזא דג' אבהן דגן מסטרא דיעקב כו' מלמטה
למעלה: לקט שכחה.

כמ"ש ואתם תלקטו לאחד כו' ותאמר ציון כו' וה' שכחני ואז יקויים התשכח אשה כו' שילקט השכחה: לעני ולגר תעזוב כו'. ר"ל לישראל תעזוב וזהו עזוב תעזוב ומפרש והולך פי' לעני ולגר כו' דהא מסטר' כו'.

ר"ל עזוב תעזוב הוא מסט' דצדיק הקם תקים מסט' דת"ת כמ"ש"ו: עני עזוב. ר"ל דעזוב הוא עני: תעזוב עמו דא כו'.

כנ"ל דעמו הוא בן עמרם ותעזוב קאי אשניהן אעזוב ואעמו ועזוב הוא עני ועמו הוא גר כמ"ש"ו ולשניהן תעזוב. וז"ש והאי איהו כו': בדרגא כו' עילאה דילך כו' שמא מפרש.

ר"ל שדרגא דמשה בת"ת וזהו בדרגא דילך כנ"ל ודרגא עילאה דיליה בכתר. ובת"ת הוא הוי"ה פשוטה ובכתר שמא מפרש מ"ה מחשבה דרגא דמשה כידוע.

וזהו מ"ה דהקם וק' ק' דהקם תקים מפרש והולך שהן ר' לאלף הששי שאחריו יהיו ע"ב שנה הנ"ל כמ"ש ברע"מ פ' פנחס ע"ב בתר אלף ומאתן. ואלף הוא אלף החמישי הנ"ל.

וכן הוא בתיקונים. ואז יקויים ערב וידעתם לא רעב ללחם כו' כ"א כו' ותים דתקים מפרש והולך אשתאר תים כו': יעקב כו'.

ר"ל ת"ת: עמו עם כו'. חוזר כל הג' מדריגות: [ליקוט.

ובגין דהדרת בתיובתא. (נ"א בהעתק אחר באות ברית.

דחטאו בזה בכמה נשין בכבל וכד יהדרון בתיובתא בזה ועיקר התשובה תליא בזה שסוד בן י"ה הוא ביסוד כו'). בינה ועיקר התשובה תליא בסוד בזה (צ"ל ביסוד בינה) שסוד בן י"ה הוא ביסוד ששם נהר היוצא מעדן פגם ותיקון הדעת: ובגין דבמחשבה טובה עבדת כו' עד נחית עלך.

ל"ג ומיותר הוא: לעני ולגר כו'. שיעזוב אותם שילקט אותם העני והגר בן עמרם.

ואמר עם עמרם שנקרא רם דסליק לבינה רם ונשא וכן כ' ולו יקחת עמים עם י"ם ג"כ: וצריך לאחזרא כו'. שבתחלה פי' שניהם בת"ת וצדיק רק זה לעזר וזה לקימה ועתה מפ' עזב תעזוב בצדיק דשם רק עזר.

וקימה בת"ת דשם קימה כורע בצדיק בברוך לאסמכא לה וזוקף בשם כמ"ש בתז"ה: מסטרא דצדיק עזב תעזוב כו' ו' תתאה ל"ג: מאי קאי אחזי. ל"ג.

וכצ"ל ודא הקם מה תקים תים כצ"ל ור"ל עזוב תעזוב [ו' תתאה ל"ג וכצ"ל הקם ו' עלאה עמו עם בן כו' עד בן עמרם יוקים הקם מה תקם ת"ם כצ"ל ור"ל עזוב כו'. (כ"מ ביתר העתקות שלפני)] הוא שנעזב והוא צדיק שנקרא עני כמ"ש בכ"מ ועמו הוא בן עמרם כי גר וגו' ואמר שיעזו' לישראל שהם עני ולגר משה כמ"ש אשר עשה ה' למשה ולישראל עמו.

אבל לע"ל הקם תקים בדרגא דת"ת ישראל והוא מדרגת ת"ם דתקים ונשאר ק"י ומשה בדרגא עילאה דידיה דבתחלה לא היה אלא בצדיק בדעת המתפשט אבל כשישראל בת"ת יהיה הוא בדעת במקומו שהוא בן י"ה שמא מפרש מ"ה דהקם ונשאר ק' שני' (בנ"א ק' ק') וז"ש איש תם. וכ"ז הכל בדרגא חד כאשר יהיו במדרגת עני בצדיק אז

לבד מ"ט שערי בינה אבל כאשר יהיו בת"ת ושם הקימה ושם בני בכורי ישראל וכן הוא בן י"ה אילנא דחיי אלף בינה כנ"ל: [מה"ת.

פקודא להפריש כו' דהדרת בתיובתא. קאי על הדורות דגאולה אחרונה יהיה דוקא ע"י תשובה דג' גליות לא היה ע"י תשובה: אסתלק' בבינה.

כי בינה היא תשובה כמו שכתוב ויאמר לאדם והן יראת ד' היא חכמה וסור מרע בינה היינו תשובה סו"מ: נחית בינה כו' בצדיק כו' משום דחטא קודם בברית דנשאו נשים נכריות ובתשובה יתוקן זה הפגם בברית: דקדם דאהדרת כו' עבד נער. שלא היה להם שטר חירות היינו התורה ולכך היה מנוסה במצרים עוגות מצות כו' אבל לעתיד כתיב במנוסה לא תלכון.

ויתורץ מה שהקשה הרמב"ן וכמה קדמונים שתוכחה שניה מסיימת והתמכרתם לעבדים ולשפחות כו' ובראשונה כתיב וזכרתי את בריתי כו' אך באמת היה כן דג' גליות** (אצ"ל גאולות. ש"ל)** ראשונים היו ע"י זכות אבות דהיינו כנגד ג' אבות כנ"ל והשתא כנגד משה ודרג' בינה תשובה לא יגאלו כ"א ע"י תשובה ובאמת באתם נצבים בפ' שניה כתב והיה באחרית הימים ומל' את לבבך ושבת כו' וע"ש כי שם כתב באר היטב ענין התשובה באריכות להורות שע"י תשובה דוקא יהיה נחמתן אך לכך הפסיק בין התוכחה ובין פ' התשובה פ' שלמה לומר לכשיהיה בהסח הדעת כלומר באריכות וזה הפ' שמפסוק וע' ותבין.

ותיעול במ"ט אנפין דילך באורייתא. כי כבר נאמר במאמר דמרגלאין דבבינה יה"ו אקי"ק וכרסייא ע' אנפין נמצא מ"ט אנפין גבוהים כביכול מע' אנפין וע"ש וזהו במ"ט דילך דדוק וזש"ה ותחסרהו מע"ט מ"ט ע': הקם עם ו' עלאה משיח ראשון כו' תתאה משיח אחרון.

וזש"ה לא יסור שבט מיהודה ומחוקק מבין רגליו עד כי יבא שילה ולו יקהת עמים מרמז על הנ"ל דבעת הוצרכו שיהיה ב' משיחין היינו ב' ווין הנ"ל ומשה אחד בין ווין ולוי וקהת ועמרם כמ"ש בת"ז שבט גי' רפאל וגם שבט הוא וא"ו מחוקק גי' אוריאל ומחוקק נקרא וא"ו וזהו מבין רגליו והבן עד כי יבא שילה גי' משה ולו יקהת עמים אותיות לוי קהת עמרם דר' וי' חזא הוא כדכתיב יראת ה' ראשית דעת ראשית חכמה כו': עמו דא עמרם דסליק לרם.

ר"ל לבינה: בתר ע"ב. ע' הוא ע' קלין דצווח' היולדת וב' חבלי לידה: תמן בעתו ר"ל תעזוב מלא תמן בעתו וזה הכלל כל מקום שאמר תמן אינו כל התיבה רק בתיבה תמצא תמן זה: ואספת דגנך ותירושך ויצהרך.

היינו ג' מדריגות חג"ת יין שמן תבואה קדש ישראל כו' ראשית תבואתה זה ישראל נמצא ג' מדריגות מרומז כאן כנ"ל: לקט. שכתוב ואתם תלוקטו שכחה ותאמר ציון כו' וה' שכחני זהו עשרת השבטים.

פאה הם בני הרכבים בני משה שנשא אותו הענן לסוף העולם לכך נקראים פאה: וצריך לאחזרא כו'. פי' לחזור הפסוק לעני ולגר כו'.

גר אנת בקדמיתא עם עני. ותבין ענין גר וגם תבין ענין הבאר שהזכרתי לעיל שפ"י גר שאין הוא בביתו ודירתו רק במקום אחר כגר בארץ נכריה והבין: הקמה בדרגא דילך הקם תקם עם בן עמרם בדרגא כו' כצ"ל: ובגין דא תקים כצ"ל.

מאי קא ל"ג ואחזי כו' בן עמרם יוקים ל"ג רק עם בן עמרם הקם צדיק מ"ה כצ"ל. תקים תם.

ר"ל שישראל שעכשיו בדרגא דעני צדיק יהיו בדרגא דתם יעקב איש תם כנ"ל ע' בפיקודא הקודם ובמהדורא קדמאה וזהו ענין כריעה בברוך וזקיפה בשם ע"ד והמלך שלמה ברוך]: שם פקודא בתר דא לפדות כו' כליל שית סטרין. שהוא ו"ק דיצירה כידוע: שית סדרי משנה.

שהן במט"ט כמ"ש בת"ז: ובהון. בש"ס אורייתא מתמן כו'.

כמ"ש מימינו אש דת למו: ומאן דאשתדל כו'. שע"מ לקבל פרס הוא בדרגא דעבד מט"ט כמ"ש בת"ז: ע"ש אל כו'.

חסד שמשם התורה כנ"ל: קנה חכמה כו'. ר"ל ראה שהתורה נקרא קנין.

ואמר ג' קניני' נגד חו"ב וז"א כי ריבוי בדרגא דז"א כידוע והן ג' אותיות יה"ו כידוע שמהן שית סדרימשנה בששה חותמות המתהפכין כמ"ש בת"ז: גאולה תהיה כו'. ר"ל שאח"כ יתעסק בעץ החיים רזין דאורייתא שהוא עלמא דחירו שהוא בדרגא דאצילות ועיין בת"ז: אית דאיהו כו'.

ר"ל שאין מגיע כל ימיו לרזין: ואית כו'. ר"ל עד שילמוד הש"ס ואח"כ ילמוד רזי תורה שמשם יגיע ליראה פנימית וישתדל שלא ע"מ לקבל פרס שאז הוא בדרגא דבן באצילות כידוע כמ"ש אם אין יראה אין תורה אם אין תורה כו' דהראשונה קאי על יראה החיצונית ופשיטו דאורייתא והב' על קבלה ויראה פנימית: לית עולם כו'.

וז"ש אחרי נמכר גאולה תהיה לו וביובל יצא רומז על שני מדריגות הנ"ל ור"ל ביובל לעוה"ב שאז יצאו מדרגא דעבד לעלמא דחירו ויתגלה עץ החיים כידוע. וז"ש רבנן לר' חנינא עולמך תראה בחייך כו' (ברכות י"ז א) וזהו והשיגה ידו ונגאל.

ויש שנגאלין ע"י אחרים והיינו ע"י גלגול וידוע שגלגול היותר מועיל הוא ע"י קרוביו כמ"ש בסוד היבום ובוועז וכמ"ש בירושלמי (בב"ר פ' חיי שרה) חטין דקרתך זונין זרע מנהון ע"ש. וז"ש או דודו כו' כמ"ש לקמן וז"ש (קדושין ט"ו ב) בקרובים לשחרור בשאר כל אדם לשעבוד וחכ"א הכל לשחרור.

ויש שאין נגאלין כלל ע"י גלגול וזה צריך להמתין עד לעוה"ב כנ"ל: (ע"ב) דאינון חמשין כו'. ר"ל נ' תרעין דבינה כמ"ש"ו: ודא ק"ש כו'.

ר"ל בק"ש ותפלה מרומז שני דרגין הנ"ל ר"ל דבק"ש הוא עבד נרצע שאין לו גאולה ע"י אחר שאין מוציא אותו אחר י"ח אלא הוא בעצמו צריך לקרא אבל בתפלה מי שאינו בקי הש"ץ מוציא י"ח. וק"ש הוא בדרגא דיובל נ' תרעין ואותו שעובד לעולם אין לו גאולה אבל בתפלה שהוא בדרגא דשש לפיכך יהיה לו גאולה ע"י אחר.

ובשניהן הוא עבד בק"ש בעול תפילין וז"ש דאיהו עבד כו' וכן בתפלה עבד כמ"ש לקמן ואין עבודה כו' אלא שהן ב' מדרגות כנ"ל: ואזן דיליה כו'. ר"ל שהוא נרצע והוא עובד לעולם כנ"ל: פתיחא כו'.

שצריך שישמיע לאזניו משא"כ בתפלה (עי' מ"א סי' ק"א ובדברי רבינו שם וצ"ע). לפיכך בתפלה אינו נרצע אלא בשש: דשמע בכל לשון כו'.

ר"ל של"ת דשמע כתיב משמע אפילו ע"י אתר לכך אמר שאדרבה דקאי שצ"ל בעצמו: ל"ל פדיון כו'. כנ"ל: הכא לא אתמר כו'.

ר"ל דגבי נרצע לא כתיב או דודו דל"ל פדיון ע"י אחר כנ"ל: ג' ראשונות וג' כו'. דבאמצעות אינן רק צרכי עוה"ז שמבקש פרס: דצדיק כו'.

ר"ל דתפלה היא בדרגא דצדיק ח"י עלמין כידוע שלכך בה י"ח ברכות והיא ו' זעירא שכנגד זה ג"ר וג' אחרונות וק"ש בעד"א וזהו שמע ישראל ישראל סבא וכו' שית תיבות ו' דעד"א ועד"א סליק לבינה כמ"ש לקמן לפיכך נאמר שמע ששמיעה הוא בבינה וז"ש לעיל בכל לשון שכ"ל הוא בינה נ' תרעין: על שמיה בועז כו'.

ר"ל דבעז בדרגא דצדיק כידוע ופלוני אלמוני בדרגא דעד"א דסליק לבינה. וזהו פלוני שהוא אינו נגלה כ"כ כצדיק אלמוני דסליק לבינה ופלוני לא רצה לגאול ובעז גאל: קרוב.

כמ"ש קרוב ה' לכל קוראיו שבתפלה שהוא בדרגא דצדיק ה' קרוב לאדם נמצא בדרגא דצדיק ה' קרוב אל האדם. וז"ש וטב ליה כו'.

ר"ל כמו בעז אע"ג דפלוני היה יותר קרוב אעפ"כ טוב בעז לרות יותר מפלוני כנ"ל. וכן בתפלה מלכות טוב לה יותר צדיק שהוא שכן לה וקרוב אצלה יסוד למלכות מאח שהוא עד"א שהוא אחי' ורחוק שנתעלם בבינה בעת הגלות דאשתאר חד כרוב כידוע ויסוד סמיך לה לעולם.

וכן ע"י צדיק יש לו לאדם גאולה בעוה"ז בשש נ"ל והוא קרוב וע"י עד"א בעוה"ב וזהו שנתעלם בבינה וכן בק"ש ותפלה דבתפלה אית ליה פדיון ע"י אחר כמש"ו: שית שנין יעבוד כו'. בראשונות ובאחרונות והעניק תעניק לו באמצעיות שממלאין לו משאלותיו.

וזהו העניק תעניק כפל עבודתו שהוא שש כנ"ל ומעניקין לו י"ב ברכות האמצעיות. וזהו שפתח לעיל פקודא לפדות כו' לדון כו' העניק כו'.

ומ"ש לפדות אמה לייעד כו' לפרוק בתפלה השכינה ולייחדא שבעו"ה ושפחה כי תירש כו' כמ"ש ברות ופרשת כנפיך כו': אם אין כו'. ר"ל אם איני גואל א"ע מי לי ביובל אצא לחירות: פה אל פה כו'.

ר"ל בשניהם מליל עמך: בק"ש כו'. ר"ל שמלולך בק"ש בשניהם כמש"ו: דאתמר ביה כו'.

כמ"ש בגמרא (ברכות ה' א) דהאי קרא אק"ש קאי: דאסחר כו'. ר"ל חוט השני המקיף בעיגול ב' השפתים והוא גולמא כמו יו"ד כידוע: ה' ה' בתרין כו'.

כצ"ל.

ר"ל שחרב הוא שם הוי"ה י' ראש החרב והחרב עצמו ו' ה' ה' שני פיפיות. וכן בפה יו"ד המקיף וכן חכמה מקיף הכל כמ"ש בס' ברית מנוחה.

ה' ה' שפתים כי שפ"ה גימ' שכינה שפה עילאה שכינה עילאה שפה תתאה שכינה תתאה ולשון ו' בין השפתים בין ב' ההי"ן. והן כל הספירות מחכמה ולמטה.

וכ"ע הוא המילוי דשם מ"ה כמש"ו במחשבה לפי שכ"ע מחשבה סתימאה. וז"ש ודאי שמא כו' ר"ל שם הפשוט ושם מ"ה במחשבה: אליהו כו'.

ר"ל בגלות ובפרט דוחק של ת"ח שמרע"ה מתעלם בתוכן. וז"ש בגין דעניותא כו'.

כמ"ש אגרא דכלה דוחק': משיח אמרו דייתי כו'. ר"ל שגם משיח עני כמש"ו: נעביד ליה כו'.

ר"ל להתיר בג' השבועה של הגלות: בת יחידה. ר"ל בת של שבועת: שבועה דאשתתפת כו'.

ר"ל שבעת הוא אותיות שבת חגת"ם ועוד ע' והוא כורסיי' בע' אנפין כמש"ל ברע"מ פ' יתרו (צ"ב ב'). ור"ל עד שיתירו לה חג"ת: ודאי כו'.

מביא ראייה ששבועה בשכינה: בעלמא דיליה. ר"ל באצילות ולא בעלמא כו'.

ר"ל ביצירה ועשיי': (קט"ז א) כותל מערבי כו': ר"ל שכל בנינה בי' וראיה' להנ"ל דל"ל קיומא אלא כו': מערבי. שיסוד הוא מערב כידוע: שהכל פונים בו.

שהכל מריקין בו: א"ח שמים. שכולל ט"ס כמנין א"ח [ט' גלגלים בשמים.

מ"כ עה"ג]: ד' הארץ. שד' הוא מלכות כידוע [מארבע כנפות הארץ.

מ"כ עה"ג]: הה"ד חי כו'. שהוא נקרא ח"י עלמין: ותפארת עמה כו'.

בא לתרץ מ"ש לעיל ונפלו שמיא כו': דבי' איהו. ר"ל באמת: הה"ד כו'.

ס"ת אמת: תמן אות כו'. ברית הוא יסוד ואות ברית הוא מלכות עטרת יו"ד כמ"ש ברע"מ פ' בראשית וכאן הוא תחת יסוד אבל שם ע"ג יסוד: תגא כו'.

שס"ת הוא בדרגא דיסוד: ועטרותיהם כו'. תגא הנ"ל: ובגין דאית כו'.

ר"ל בעוה"ז היא למטה נקודה תחת ס"ת ונקודין משמשין לאותיות ולפיכך יש תשמיש בעלמא הדין אבל בעוה"ב הוא תנא ותגא אין משמשין לאותיות לפיכך אין תשמיש שם. ולפיכך דאשתמש בתגא חלף נטרד מעוה"ב שאין שם שימוש כנ"ל: ובג"ד ס"ת.

דאתייהבית מבינה אבל בע"פ אמרו מלכות תורה שבע"פ: דמשתמש בס"ת כו'. כמ"ש המשתמש בכתרה של תורה כו': במי ששונה כו'.

שהוא ס"ת: פא"פ כו'. ר"ל שכינה עילאה ותתאה לפי שכל המאמר סובב עליהן וכן מאמר הנ"ל דעבד עברי שני מדריגות של העבדים דצדיקהוא בשכינתא כמ"ש דבעלמא דין כו' שהוא מלכות ולפיכך אמר שם פי שכינתא כו': בגרן ויקב כו'.

נ"ל שצ"ל בפסולת גרן כו' ור"ל אותה שנחצב' מגרן ויקב והיא השכינה כמש"ו: (ע"ב)
דאית הלכות כו'. ר"ל הלכות פסוקות שהן בסטרא דנער: מפי הגבורה כו'.

ר"ל מלכות מסט' דגבורה נחצבת דתורה שבכתב מסטרא דחסד ושבע"פ מסט' דגבורה:
גבור החיל. ר"ל שהוא גבור על הבנות עשו חיל: אתתקן כו'.

שגבורה נתקן ע"י: יברך בעלמא דאתי. שבינה משם הברכה שהיא נקר' ברכה: בעלמא
דין.

וזהו בקרב הארץ: למהוי שלטנותכון כו'. כמ"ש (יבמות צ"ו ב' וש"מ) אגורה באהלך
עולמים וכי אפשר לדור בב' עולמים כו' שהוא חי בקבר וזהו בקרב הארץ בתוכה: ע"ש
דאתמר כו'.

ר"ל כי חיים בבינה כידוע: חיים תמן כו'. ר"ל לכך נאמר חיים לשון רבים: מאן דאיהו
כו'.

ר"ל בגוף: דאינון אשא כו'. ר"ל שאמרו שהמלאכים נקראו חשמ"ל חיות אש ממללות
והן הולכין עמו ואינו שומע קולם בעודו מלובש בגוף: כגוונא דאדם.

ר"ל שנתלבש בכתנות עור: דחובי אבהתהון כו'. ר"ל מעשה אדם הראשון שמרכיבין
טוב ברע בעונותם והוא ע"ה טו"ר ולפיכך אינן זוכין לידיעת עץ החיים: בכמה גדפין
כו'.

ר"ל שרפים עולם המלאכים שמשיגין משם ידיעתו: ולא יכנף. לשון כנפיים: דאנת כו'.
ר"ל בחיך. שאפילו מרע"ה אין יכול לראות בעין הגשמי בחייו מ"מ חילוק בינו לשאר
בני אדם שמ"מ ראה בעין השכל את הכל כמש"ו: ובג"ד אמר שלמה כו'.
ר"ל ראה שבעין השכל שייך ראה לחכם: אבל בנבואה כו'. ר"ל מצד החכמה יכול
להסתכל.

אבל מצד הנבואה אין יכול להסתכל אפילו בעין השכל ולפיכך חכם עדיף מנביא כמש"ו:
כ"ש נביא כו'. ר"ל כ"ש שאר נביאים שאין יכולין להסתכל בעין השכל.

ואמר כ"ש נביא ר"ל נביא לבד שאפילו בעין השכל דחכמה לא השיגו וכ"ש בנבואה:
אלא בעיינין כו'. ר"ל ומה שראו הנביאים מראות בעיינין הגופניים ראו.

ולא שראו ראה ממש שאפי' מרע"ה לא ראה כלל בעיינין כנ"ל אלא בחזונון דעיינין
כמ"ש שראו באספקלריא דלא נהרא אבל מרע"ה לא ראה כלל בחזונון כמ"ש שראה
באספקלריא דנהרא לפיכך לא ראה כלל בנבואה. וז"ש כי לא יראני כו': ועיינין אינון
כו'.

והוא ראה שראית הלב משובח מראית העין: (קי"ז א) ובה אסתכל כו'. ר"ל בעין
השכל דחכמתו אסתכל בחייו: מה דלא כו'.

ר"ל אע"פ שבעיינין לא יכול להסתכל. ואמר בקדמיתא לאפוקי לאחר פטירתו כידוע:
אלין טפשי כו'.

ר"ל אע"פ שמרע"ה מתעלם בכל ישראל מ"מ טפשין שבהן אין מעכבין אותו שלפי רוב גדולתו אין חשובין כנגדו להפסיק כמו קליפה קטנה על אדם גדול: באינון חלונין כו'. ר"ל במילולו וראייתו וכל שימושיו בז' נקבים שריא שכינתא וכל משריין: נרד וכרכום כו'.

וראשי בשמים לא חשיב שהוא כלל כל הבשמים והוא בג"ר כח"ב שהן ראשים והן כלל כל האצילות כידוע: כלילא מתלת כו'. קאי על בינה שהיא ג"כ כלילא מתלת: מר דא כתר כו'.

אע"ג דמור ולבונה קא חשיב למעלה בז"ת היינו מצד שרשם בג' ראשונות: מכל אבקת כו'. שהיא כלל כלילא כנ"ל: [מה"ת].

פקודא בתר דא לפדות ע"ע כו' דהא בגין מילי אלין אליהו אתעכב. דהיינו בגין שאמר לעיל בן י"ה אסתלק לעילא וידוע דמשה נקרא בגלות כבד פה וכבד לשון ואליהו הוא יהיה לפה ר"ל שכל זמן שאליהו לא בא הוא כב"פ ופנחס אליהו בן אהרן וז"ש ואהרן כו' יהיה לפה: מכל ממונא דעלמא כו'.

שאמר קודם בכמה עותרא ז"ש מכל ממונא כו': ואנא מחיל ליה. אף שלא יהיה עותרא: ולא למגנא תקינו ג' בני נשא.

דשבע"ת ע' ע' אנפין ש' ג' אבהן חג"ת. ר"ל עד שיתירו לה חג"ת אך א"ת מי מעכב אך מוכרח להיות בזה העולם ג' אנשים בדרגא חג"ת ז"ש בגמרא איכא ר"ח וכניו]: ואי לית ביה כו'.

ר"ל ז"ש אחרי רבים דווקא להטות: בג' תלת חיוון כו'. ר"ל חג"ת והיא ח' רביעית פני אדם דכליל כל תלת חיוון וזהו כלל ב"ד: ואיהי דין כו'.

ר"ל שהיא דין של עד"א שנקרא אמת לכך צריך משפט אמת: שפת שקר גיהנם כו'. זלעו"ז נגד אמת עד"א שקר ס"מ ונגד שכינה גי' שפ"ה שפת שקר כו': לג"ע.

שהוא היפוך של גיהנם כי ג"ע הוא נוקבא דקדושה ועה"ח ת"ת כמש"ו: ולעולם דינא כו'. ראייה שדין במלכות: בז' נוקבין כו'.

ר"ל שנאמר שבעה עיני ה' כו' וכתוב עיני ה' משוטטות כו' שהוא על המחשבה וז"ש (אבות פ"ב מ"א) דע מה כו' עין רואה וכתוב עיניו על כל דרכי כו' שהוא על המעשה וז"ש וכל מעשיך בספר כו' ובכ"א שבע כנ"ל: (ע"ב) דנקבי פתוחות כו'. ר"ל למה באימא עילאה נוקבין לפי שהיא רחובות נקבי' רחבים: לקבל כו'.

קאי אלמעלה: אשתו כו'. ר"ל מכאן ששכינה תתאה נקרא גוף: וע"ש פקודין כו'.

ר"ל ע"ש התחלקות רמ"ח פקודין נקרא אברים: לאדם כו'. שהוא נשמתא דרגא דת"ת כמש"ו שמלכות גופא ליה כמ"ש לקמן: קוב"ה שופט כו'.

חוזר למעלה ר"ל שהוא שופט מסטרא דבינה כמש"ו: דבינה כו'. ר"ל אע"ג דבינה בעולם הרחמים מ"מ דינין מתערין מסטרא דלמטה וזהו שאותיותיה הוי"ה ונקודותיה אלקים: וכל ספירין כו'.

ר"ל ז"ש שופטים ושוטרים כו' לאשלמא כל ספירין: דתפארת. צ"ל ותפארת: וצדיק מתמן כו'.

של"ת הלא אמר למעלה שוטר מסטרא דצדיק: (שם) פקודא להשוות הבע"ד כו. ר"ל שאין הפי' מדבר שקר תרחק שלא יעשה שקר במשפט דא"כ מאי מדבר ומאי תרחק אלא שלא יוציא לעז עליו כמש"ו ולהתרחק מדבר שקר דלא יימרן כו'.

ור"ל להשוות כמ"ש (שבועות ל' א' וע"ש ל"א א') שלא יהא א' יושב כו: כגוונא דאחד כו'. ר"ל אחד לשני הבע"ד כמש"ו: דיהא איהו בדיוקניה כו'.

כנ"ל דעד"א אקרי דיין והוא מכריע בין חו"ג ואין נוטה לזה יותר מזה כן דיין בין זכאי וחייב. ואח"כ לפי המשפט נוטה אם לחסד או לדין כן הדיין.

וז"ש ולא יטה כו' ולבתר כו'. כמ"ש כל באי עולם עוברין כו' וכלם נסקרין בסקירה אחת: ואוקמוהו כו'.

זה לראיה שכ"א נידון כפי מעשיו: גמור ביה. ל"ג בי': דא צדיק כו'.

כמסקנא דגמ' צדיק וטוב לו כו': ולית טוב אלא כו'. ר"ל לא טוב ורע בעוה"ז וכמ"ש בזוהר דהרי יעקב צדיק גמור היה וכל ימיו בעאקו אלא על תורתו ונשמתו: מסטרא דעה"ד כו'.

מכרסייא כמש"ו לקמן דשם מורכבין טו"ר וכן צדיק ורע: בגין דיצה"ר אסתלק למהוי רישא דיליה כצ"ל: ואע"ג כו'. ר"ל דהרע שליט על הטוב ועטרא ליה וזהו מכתיר: גם כו'.

ר"ל גם ענוש לצדיק לא טוב. בשבילדיצה"ר דכר כו'.

ר"ל אמאי קאמינא שפחה דיצה"ר לכן קאמר דיצה"ר כו': וכבודי. שהיא השכינה לאחר שהוא הסט"א כמש"ו דשכינה דאילנא דחיי אין רע נוגע שם: אתר דילה.

ר"ל בכרסייא וכן בנשמתא כמש"ו ובכ"א כשהנשמה פגומה הכסא ח"ו פגומה שמשם נחצבה: (ק"ח א) בחיבורא דא. דרע"מ שחיבר על המצות: בעלי מדות.

שכ"א גומל חסדים בחסד וכן בשאר המדות בכל רמ"ח אברים: דשמא דא הוי"ה. ר"ל בצירוף כזה כמש"ו: דאינון שור.

נשר כו'.

ר"ת שנא"ן שפשיטותא דנו"ן הוא אדם כידוע והן רכב אלקים המרכבה. ואמר רבותיים אלפי כמ"ש (יבמות ס"ד א' ב"ק פ"ג א') שאין השכינה שורה בפחות מכ"ב אלפים וענינו נגד כ"ב אותיות של התורה כ"ב צינורות של השכינה: דהא מסטרא דימינא כו'.

דד' חיות הן ד' אותיות של השם ולפי הצירוף של השם כן החיוון: סידורא דלהון אריה שור נשר אדם. כצ"ל.

לפיכך הלכות נזיקין מסטרא דשמאלא בצירוף הוי"ה מתחיל בה' בשמאל הוא שור נשר כו' ואע"ג דבפ' בא אמר דשמאל סדורא גבריאל מיכאל אוריאל רפאל שם הוא בצירוף

היו"ה דשם לא צירף אלא ד' צירופים רק התחלת השמות ושאר הג' אותיות הניחן בסדורא דלהון: השור יקשור. ל"ג: וסיומא דלהון כו'.

ששני פרקים הראשונים מדבר מכלל הד' נזיקין ומסיים באדם מועד כו' אע"ג דסובר הר"מ דמבעה הוא אדם כמש"ל ומבעה תנא קודם. הכל הולך אחר החיתום: אתדנו בה' בג' ב"ד שכינתא כו'.

כצ"ל.

ור"ל ב"ד הוא שכינה בג' לקבל כו': דתמן איהו כו'. ר"ל דיין מסטרא דמלכות ושופט מסטרא דבינה כמש"ל כי דיין לשון דינא כנ"ל ובינה נקר' אלקים חיים וז"ש ומסטרא דשם כו': שומר שכר.

ל"ג: לקבליהו דינין כו'. ר"ל שע"כ בנזיקין כי ד' שומרים הם ג"כ מאבות נזיקין: בכמה כו'.

והוא הכל א' ג"פ ד לקבל תלת חיוון בכ"א ד' פנים י"ב אנפי חיוון כידוע שהן ג' דינין ג' אבהן וזיה רביעית שהיא כלל החיות הנ"ל כלל ב"ד נגדה ארבע מיתות בית דין כמש"ו ובה דן לשפחה כמש"ו: דמינייהו כו'. הן או"ה שמצערין לישראל כמש"ו: נזק כו'.

וצער א"צ לפרש: דגרמת לון. בכובד המס כמש"ל: מארי כו'.

הן אוה"ע כנ"ל: לבי מלכא כו'. ר"ל לבהמ"ק שהוא רה"י ששם קרן מועד כר"ט (כב"ק כ"ד ב'): [ובשן דיליה אכל כל קרנין*].

דסתם ובער דשן דמכליא קרנא משמע כדמוכח בגמ'. דברי דוד]: ושאר דאינון כו'.

ר"ל דכתיב אכלה ומדקא ושאר כו' ור"ל אכלה בשן ושאר שהן אימורים שהן שיריים ופדרים כו' ברגלה רפס' הוא רגל: ובקרן כו'. כמ"ש וקרנא דכן עבדא קרב כו': הרס כולא כו'.

כמ"ש הרס בעברתו מבצרי כו': (ע"ב) שבת. שהוא ממונה על חורבן ושם הוא הקליפה ע"ז קדמוני' כידוע: בבית דילה כו'.

ר"ל בתיבת שבת איותות בית: בית הסוהר. שהוא בור כמ"ש כי שמו אותי בבור: היא ישבה כו'.

ר"ל השכינה: ולא עוד כו'. ולא זו בלבד אלא אף מבזין אותה וז"ש כל מכבדיה כו': זונה דאיהי הבער.

כצ"ל והיא נוק' השניה גיהנם: לבתר קם אדם כו'. כצ"ל: ושלה את בעירו כו'.

בזה משהו הפלוגתא במבעה שהוא אדם ושן. ובס"א שור ואדם דכורין ושני' האחרים נוק' היפוך ממה שבקדושה: רבון עלמין כו'.

אמר זה שהתפלין לשור הנ"ל קשר על קרנוי ולכל ד"א נזיקין כמ"ש בת"ז וז"ש יהבת בנ"א מצאתי כל קרבנין. ש"ל: לן מצות כו': לאגנא מיניה.

וזהו לבינונים כמ"ש שם וז"ש ולצדיקיא כו'. ומשמשין לאבוהון ואמהון.
לקוב"ה וכנ"י שהן תש"ר ותש"י כידוע: כגוונא דגופא כו' הכי אתתא כו'. ר"ל טעם
שתש"ר קוב"ה ותש"י כנ"י שתש"ר ברישא ותש"י בגופא: כי גבה כו'.
הן ג' מדרגות גופא ונשמתא ונשמתא לנשמתא: דאינון נשמתא ונשמתא לנשמתא כו'.
כצ"ל: עץ חיים היא כו'.
ר"ל שכינה: באות דתפלין כו'. שאצל תש"י נאמר והיה לאות כו': ובאות דמילה.
בקוב"ה.

וזה בכלל אבל בפרט בשניהן אמר אות דזו"ן תש"י ותש"ר ומילה ופריעה כמש"ל: זכור
מימינא כו'. ששני בחי' יש בעד"א א' קיבולו מחו"ב וא' כללותו חו"ג וכן במלכות
ומסטרא דעד"א הן שוין ומסטרא דחו"ג זה לשמאלא וזה לימינא כמש"ו.
ומ"ש רשימין כו' מסטרא דחו"ג: והכי שכינתא. ג"כ תש"ר ותש"י: תורת ה' תמימה כו'.
לשון נקבה ותורה ומצות ג"כ מימינא ושמאלא: ושמור לכלה. ששמירה בנוקבא כמ"ש
כ"מ שנאמר השמר כו' בל"ת: דכנפי ריאה כו'.

דימינא ושמאלא: ופניהם. חו"ב: וכנפיהם.
חו"ג: ולקבל פתוחות. צ"ל לקבלו: ואלין מארי כו'.
שכל אות הוא בצדיק. ואע"ג שאמר למעלה בקוב"ה וכו' הוא מסטרא דצדיק: ובעירן
ע"ה כו'.

ל"ג ובעירן וצ"ל וע"ה כו': ובעירן בתרי כו'. רומז על ע"ה שאין בהם מצות כלל בחזרם
בתשובה ומוסרין עצמן צוארן לשחיטה והולכין לבה"כ לברכא לקוב"ה הן ב' סמנין
האלו כמש"ל: כגוונא דערלה כו'.

קאי אעופין ושם מקומו. דהעברת הזפק דומה למילה וקליפת הקורקבן קליפה הפנימית
דומה לפריעה: מנהון כו': וכולן בבחי' הנ"ל: (קייט א) שקץ.
בנוקבא: ושרץ. בדכורא כמש"ו: כל בהמה.

שדומין לבעירן כנ"ל: בברכו וקדושה. בבהכ"נ: ובכל כו'.
ויחודא אמר לעיל בסכין: כגוונא דמברך כהנא. ר"ל בשחיטת הבהמה כן מקריב עצמו
קרבתו וזה אשר היה בקרבן ג' מינים בהמה ועוף ואדם כהנא דמייחד לון לג' מינים הנ"ל
רומז: כד רוחא כו'.

ענין בפ"ע ולא קאי אע"ה: בקדושה דיליה כו'. ר"ל של ברוך כנ"ל: ומייחד ליה כו'.
והוא ה' אלקינו של הברכה והן יק"ב ג' אותיות של השם ולכך אמרו (ברכות מ ב) כל
ברכה שאין בה שם אינה ברכה. ור"י אמר ג"כ מלכות על אות רביעית של השם.
אבל רב אין מצריך מלכות לפי דל"ל מגרמה כולם אלא כלולה מהם לפיכך היא אות
כפולה והה"א כפול לפי שהיא נוקבא: והנה כו' בו. באדם: אבל מלכא כו'.

כיון שהוא בנוקבא לבד וג"כ מטרוניתא לא נחית דהיא אינה בפירוודא. אבל למעלה דמייחד לקוב"ה ביחודא קוב"ה נחית וז"ש והנה ה' נצב עליו כו' על ההוא רוחא כמ"ש נצב עליו על יעקב וכן בכ"א: הכי נטרין ברתא כו'.

ר"ל דקוב"ה וכ"י שומרין את הרוח ומשיריין דקב"ה וכנ"י שומרין את הנפש: ובמחשבה כו'. בכ"ע: כד איהי שלימא.

ר"ל בכל חלקי הנשמה בד' אותיות הוי"ה שהן נשמה לנשמה ונר"ן כמ"ש"ו: כל הנשמה כו'. ר"ל נשמתא לנשמתא ונשמתא וזהו כל תהלל י"ה.

ורוח הוא וא"ו ונפש הוא ה"א וז"ש ובנפשא כו': (ע"ב) רוח ה' כו'. ר"ל של כל ד' אותיות הוי"ה וז"ש מארבע רוחות כו': ואינון רוח כו'.

ר"ל ד"פ רוח: סליק כו'. שהוא למעלה מהוי"ה פשוטה שם מ"ה כנ"ל: בחסד.

צ"ל חסר ור"ל שחסר כאן מהמאמר: בכל ליליא. פקדונות הרוחות: היא העולה כו'.

ר"ל הנשמה וכתוב כל הלילה: אי סליק כו'. שנאמר זאת תורת העולה כו'.

וז"ש דקרבין כו' קרבנין כו': בתורה דאיהי כו'. ר"ל דכל סליקו הוא בשם הוי"ה ובשם מ"ה ומפרש דבתורה אלו שני שמות וכן במצוה מפרש לקמן בתפלין וה"ה לכל מצוה: דאתיהבו מאות יו"ד ובעשר דברין מאת ה' ה'.

כצ"ל.

ור"ל עשר אמירן עשר מאמרות שבהן נברא העולם: בשית כו'. דויהי בנסוע הארון ספר בפ"ע.

ואע"ג דבגמ' אמרו שבעה היינו למ"ד במקומה נאמרה: חמשה אינון כו'. דל"ת הא אמרינן בכ"מ חמשה ואמר לבד מספר בראשית שהוא קודם מ"ת: מופלא ומכוסה.

בתרין דרגין ע"י וא"א: במחשבה. ר"ל שם מ"ה: לקשרא ליה ביד כו'.

כמ"ש"ו י"ד אותיות של השני השמות: כל לא ממעשה כו'. עכשיו מפרש שם הוי"ה דאתכליל בשכינה: ודבור דאיהו כו'.

ר"ל בינה בן י"ה בן הוא עד"א ו' הרי יק"ו. וז"ש כלילא שהיא כוללת גם עד"א ועם מעשה כל השם: ורצועה דיד.

ל"ג: וקשרא דרצועה דיד עשר וד' פרשיין הרי י"ד וש' כו'. כצ"ל: שדי כו'.

ר"ל שדי שבתפלין ש' שכינה י"ד הוי"ה הנ"ל: רוח אתפקד לה'. שהוא בדרגא דעד"א ולפיכך בידך שהוא הוי"ה: ונטרי ליה כו'.

שקוב"ה ושכינתיה הן שד"י ושם הזה שומר ישראל כידוע ולפיכך שם שד"י ביסוד ששם כלול ת"ת ומלכות: וע' תיבין. חסר כאן מהמאמר וע' תיבין מלמנצח עד סוף המזמור שהן רומזין על ע' שנין חבלי משיח דצווחת אילתא ע' קלין כמ"ש"ו שהן ימי צרה ומתוכן יגאלו שבזה מדבר כל המזמור: ובמאי.

צ"ל ומאי: ותרין דרגין כו'. כמש"ו בקר חסד ושחר נצח ושניהן דרגין דפורקנא שהן קו ימין אלא ששחר הוא ע' שנין בתראין חבלי משיח ובקר הוא הגאולה שיהיה אח"כ: בימינך.

ר"ל חסד: סליק יתי' כו'. ר"ל שמניחו על הגאולה: אתקריאת אילת כו'.

דרחמה צר וחבלי לידה קשין מאד כנ"ל דצווחת כו': ובג"ד למנצח כו'. דבשני המזמורים מזמור יענך ה' ביום צרה ומזמור למנצח על אילת השחר דכל מזמור דאילת השחר הוא צווח' דאילת השחר בכובד הגלות בע' שנין הנ"ל: עוקלין.

צ"ל ע' קלין: שחרות כו'. דהלילה נמשל לגלות ובקר לגאולה כמ"ש לקמן שכבי עד הבקר וקודם הגאולה יכבד הגלות יותר מכל הגלות כמ"ש בגלות מצרים תכבד העבודה כו'.

וזהו למהר הגאולה כמ"ש (ברכות ו' ב') אגרא דכלה דוחקא והוא שחרות השחר שקודם שמתחיל להאיר היום הוא מחשיך יותר מכל הלילה ולכן נקרא שחר. וע' קלין הן ע' שנה והן נקראין חבלי משיח שכל הגלות דומה להרה שמתקרבת הלידה כל יום והגאולה דומה ללידה כמ"ש היולד גוי כו' כי ילדה ציון כו' וכשמתקרבת לילד אז כואבת יותר מכל ימי הריונה כמ"ש הרבה כו' והרונך צער הריון שהוא הגלות וכשיושבת על המשבר זהו חבלי משיח.

וז"ש בהוא זמנא כו' ועל כן נקוה כו'. דזה נאמר ג"כ על הע' שנין כמו היושבת על המשבר שתקוה לילד מהרה כן יקוו באותו זמן לגאול מהרה.

וז"ש לראות מהרה בתפארת עוזך ולכן יש בו ע' תיבות ועל כן הוא תיבה אחת. [מ"כ עה"ג.

ר"ל מלת כ"ן גי' ע' וז"ש בר"מ כ"ן היינו כו' וזהו על כ"ן נקוה. עכ"מ עה"ג.

ואני דוד אומר שהדבר אמת בכוונת הר"מ. אבל רבי' הגר"א ז"ל כוון כאן למספר התיבות בעל כן נקוה לך עד תמלוך בכבוד (ומככתוב בתורתך ואילך אין שייך להנוסח כי הוא נמשך מנוסח מלכיות דר"ה כידוע) שהן ע"א תיבות וכ' רבי' ז"ל שעל כן נחשבים ב' התיבות רק לתיבה א' מפני שהן מחוברין יחד וכעין מ"ש רבי' ז"ל בלקוטיו על מאמר הזוהר בשלח (נ"ב).

(מ"ח תיבין בפסוקי שם ע"ב שכל התיבות שהן במקף יחד נחשבין לתיבה א' ע"ש): ובהון כו'. ר"ל בע' שנין הנ"ל: אעילת כו'.

דכן עשה אילת בחבלי לידתה כידוע וצווחת ע' קלין עד דילידת: רישא כו'. דאיהו ראש דידיה כמ"ש על ראש המטה יסוד כמ"ש בזוהר בכ"מ: דאינון נו"ה.

שמהן בנינה כידוע וז"ש ברכהא: ואומי לה בי'. ר"ל ביסוד שבו תליא השבועה כמ"ש לעיל.

וכן האבות שים נא ידך תחת ירכי כו'. וז"ש חי ה' שכבי עד הבקר כמש"ו.

ואמר בין ברכהא שהן הע' שנין שהוא מסטרא דנצח כנ"ל. ואע"ג דקאמר לעיל מסט' דנצח הוא מכל נה"י וכן הגאולה שאמר מסטרא דחסד אמר לקמן שיהיה מכל ג"ס חג"ת וכן יהיה בע' שנין בבתינ' דחג"ת בנה"י: בבקר דאיהו ארי'.

שאריה מימין כמ"ש לפני אריה אל הימין כו'. וז"ש הן עם כלביא יקום כו' ר"ל בבקר: בקר כו'.

כמ"ש וישכם אברהם בבקר: ובג"ד חי כו'. ר"ל השבועה כנ"ל עד זמן הגאולה בבקר: ובי' מוליך כו'.

ר"ל בחסד: בגין כו'. וזהו ימין משה זרוע תפארתו: בע"ב כו'.

וזהו בוקע שבשם ע"ב בקע ימא ולפיכך ר"ת וס"ת בוקע הוא ע"ב. מים הוא חסד: דהכי סליק כו'.

ר"ל זהו חי ה' כו' הבקר. דהבקר הוא חי ומני' יסוד נקרא חי דחסד גנוז בפום אמה: תלת ענפי כו'.

וכולן כלילין באברהם. ולכן אע"ג שג' הפסוקים ויסע ויבא ויט הן בג' אבהן מ"מ שם ע"ב הוא בחסד דהוא יומא דכלא יומין: ש'.

דשי"ן הוא מג' ווי"ן: מ"ה כו'. גי' אדם: דאיהו כו'.

שאדם מלכות דאתקשר בשמאלא: (קכ ע"א) דוחה מרומי. דוחה ל"ג: כימי צאתך כו'.

בניסן: והאי איהו כו'. ושני המאמרים אמת שהפקידה תהיה בתשרי אבל תדחה עד ניסן דתשרי דרועא שמאלא ר"ה כידוע ואע"פ כן יהיה בסוף הגאולה בתשרי כמש"ו ולבתר כו': דמיניה משיח כו'.

כמ"ש בכור שורו הדר לו כו' ושור בשמאלא כנ"ל בהם עמים כו': עבורא דאינון כו'. כמ"ש קדש ישראל לה' ראשית כו' ועכשיו התבואה מעורבת ומכוסה בקש רשע מכתיר את הצדיק: והיה בית יעקב אש כו'.

מסטרא דשמאלא כנ"ל: וכנישו דעיבורא כו'. ר"ל קבוץ גליות: בי' ויאסף כו'.

יעקב דהוא דרגא דעד"א: לאן אתר כו'. ר"ל לבהמ"ק וכן ביעקב נאמר אל המטה שכינה: כלחוך השור.

שהוא שור כנ"ל לפני השור כו': דאיהו עד. ר"ל מפסח ועד תשרי נקרא עד כמ"ש בבקר יאכל עד: ומתמן כו'.

ר"ל עדי הוא כל זמן ור"ל כל זמן העד יהא השמדם כמ"ש לקמן דמשיח ב"ד ייכול כל האומות עו"כ בבקר יאכל עד וכד מטי תשרי לא ישאר מהם כלום כלחוך השור כו': ולא עד כו' עד עדי עד ל"ג: וסמיכו דישראל כו'. ר"ל הגאולה: קימה כו'.

ר"ל קבוץ גליות: בגופא דאילנא כו'. עד"א כמש"ו: כל הכורע כו'.

שענין הכריעה ליסוד לסמוך למלכות סומך נופלים וקימה למזקף לה כידוע: בברוך צדיק. צדיק נקרא ברוך כידוע בסוד בשכמל"ו וברוך דח"י ברכות שהן ביסוד (ועי' ר"פ עקב רע"א א'.

דוד) והאי איהו חי כו'. שהסמיכה ביסוד בדרגא דבקר כנ"ל בסוד ג'ווי"ן וזהו שכבי וכורעין לאסמכה שם בשכיבתה: דרגא דמשה כו'.

עד"א: ובמשה לתתא כו'. דהוא יקבץ גליות כידוע: כאברין דגופא.

דמרע"ה הוא גופא דכל ישראל וכל ישראל הם אברים כמ"ש בתז"ח אילנא רבא דבי' כו': שלשלת כו'. ר"ל מסטרא דיעקב הן משולשין כמ"ש יעקב חבל נחלתו משולש כחבל כמ"ש רש"י שם: ש' דמשה כו'.

ר"ל השלשלת הנ"ל הוא ש' דמשה ש' ר"ת שלשלת והש' משולש בג' ווי"ן (ומספרו שלש מאות) כנ"ל: קדושה לך כו'. ר"ל לעד"א שמסטרא דעד"א הס' משולשין כמ"ש בתז"ח: ואשא אתכם כו': כנ"ל דבאריה יגאל אותנו ובשור ילחוך את האומות ובנשר יקבץ וזהו ואביא אתכם אלי: הא אינון ט'.

והם ט"ס ג' בקו ימין וכן בשמאל וכן באמצע: עשיראה ורביעאה כו'. כמ"ש בתז"ח דאיהי עשיראה לט' ורביעאה לכל תלת: מה שמו כו'.

ר"ל כמ"ש מה שמו ומה שם בנו ור"ל דש' דמשה מצד כללותו באבות ועיקר שמו מ"ה דמשה והוא מל' באסתלקותא לכתר. וז"ש דרכיב כו' כמ"ש ודמות פניהם דכולהו אדם: ואתמר בישראל וירדו כו'.

דפסוק הזה נאמר באדם והוא דרגי' דמרע"ה שליט על כל הדרגין דגת הים ועוף השמים ובהמה שהן ימינא ואמצעי' ושמאלא וכן בישראל ימשלו על האומות דג' דרגין זה לעו"ז כמ"ש ל' ואומין כו' חיה דאדם לשלטאה עלייהו כו': דהוה שרה כו'. שהוא שר ישמעאל עכשיו שנאמר ותקח לו אמו אשה כו': דאתפשט כו'.

ששלטנותיה בכל הימים: ובבהמה אלין כו'. שנחש וכלב הן מימינא ושמאלא וכלב הוא בהמה ועוף השמים הוא בדרגא דאמצעיתא כידוע כליל מכל הג'.

וז"ש תערובות כו' בין בישראל כו' וישמעאל בימינא ועשו בשמאלא כידוע: ויתקיים במשיח וירד כו'. שהן יחיו (צ"ל ירדו) שלטנותא דישמעאל ועשו: והכי בתרין משיחין ובישראל.

ר"ל דתרין משיחין וישראל הן ג' דרגין חג"ת וימשלו על הג' דרגין הנ"ל: נס דשילה. משה גי' שיל"ה וזהו עד כי יבא שילה: אריה לימינא כו'.

שהוא כלול שלשתם: וד' ענפין כו'. ר"ל לכל חי' ד' גדפין שהן י"ב שבטים ופני אדם משה שהוא על כולם הן בני משה כמ"ש: מ"ה ש"היה ה"וא כו'.

ר"ת משה ור"ל הגואל הראשון שהיה במצרים יהיה גואל האחרון שהוא יקבץ גליות כנ"ל: אדם עד הנרדפים. ל"ג: ובחד יחלק כו'.

כמ"ש לקמן ילחכו הקהל כו' (שם ע"ב) יתער נשר כו'. כ"א כנגדו זה לעו"ז כנ"ל וכן אדם לשלטאה מסטרא דמל' כמש"ו: ומסט' דתבואות כו'.

שאמר לעיל עבורא דאינון ישראל: תבואתה בה'. רמז לה' מיני תבואות והן ה' כ"י בגלותא: י' דאיהו מעשר כו'.

ר"ל חכמה כמש"ל שאז ומלאה הארץ דעה: מעשר לא שריא כו'. דאין התבואה חייב במעשר עד שימרח וז"ש ובג"ד מוץ כו': בנטיעו כו'.

שהוא נמוך מכל הנטיעות [ונק' במשנה רוגליות] וכן התבואות נמוכין מן האילנות אע"ג דהן נמי אילן כמ"ש עה"ד חטה היה: דאינון כתישין כו'. שהן נדרכין ברגל: [והכי זית כו'.

והן מרזא דג' אבהן דגן מסטרא דיעקב כו' מלמטה למעלה. ליקוט]: בהון.

ר"ל בגפן וזית: סמך. בפסוק א': דלא יתנסך כו'.

ר"ל שלא יתערב בגוים כמש"ו. וישראל דאתמר כו'.

ר"ל אבל אותן שנתערבו צריך להתברר: למה אירא כו'. ר"ל על ישראל בימי רע בזמן הגלות עון עקבי שהע"ר נק' עקב מסטרא דנחש ואתה תשופנו עקב כמש"ו יסובני שהם מסובבים וילמדו מעשיהם כנ"ל: צאי לך כו'.

תחלת המקרא אם לא תדעי כו' להזהר צאי כו' ביניהם בגלות: ביעקב. ר"ל בעקבי אותיות יעקב והוא כמ"ש בר"מ פ' וישלח דיעקב נוקבא דאדה"ר וכ' שם ודא גרם גלותא ע"ש: נמשלים לתפוחים כו'.

שמתחלה נמשלים לגפנים כו' שהן בעצמן המובחר מכל הפירות רק שלמראה הן תבירין וכן ישראל נאמר לא תאר לו ולא הדר כו' אבל התפוח למראה הדר: ולכל ריחין כו'. ר"ל שישמעו שמעם למרחוק כמ"ש לריח כו' על כן עלמות אהבוך: מקשים.

ר"ל מתקשים בה: אתרוג דאתמר ביה. ל"ג: אית עד הפירות.

ל"ג: דאילן כו'. צ"ל דבאילן לא הלכו אלא אחר כו' והוא טעם למה הלכו אחר חנטה ואמר דהכל הולך אחר בישולו ובאילן הוא חנטה ובתבואה לקיטה: (קכא ע"א) ראשית בכורי כו'.

שהן באילנות וישראל נקראו ראשית ומביא ראיה שנאמר ראשית גז כו': והכי ישראל כו'. שהן נמשלין לתבואה: לתתא.

מזון ממש.

שהשפע ע"י תפלה בא לעולם כידוע: ואפילו מלאכין כו'. ר"ל וז"ש ובענפיה ידורון כו': כד פתחין כו'.

שנאמר פתח הסמדר: קומי כו'. סיפיה דקרא הנ"ל: בתר חנטה.

ר"ל המעשר הוא דשריא עליי' י' חכמה ובה' (צ"ל ובת"ח) אף בגלותא התאנה חנטה שנגמר הבישול שלהם ונגמר בהם השם כמש"ו: אחר לקיטה. מן הגלות: ואחר חנטה כו'.

בש"ד כמ"ש במתני' ור"ל מקצתן דומין לת"ח: במסכת כו'. הוא מוטעה מאד וכצ"ל. אוקמוהו דאתרוג דרכו לגדל על כל מים ואין מים אלא תורה הא אתרוג כו'. ור"ל דאחיד בתורה ובמצות באילן ובירק ובאילן יודע ובירק רואה כמש"ו דעת כו' עיינין כו': פרשת תרומה (קכו ע"ב) נקודה עלאה קדמאה.

בשביל שיש נקודה תתאה וע"ל ר' א'. ואמר קדמאה לאפוקי השני שדבוק בה"א ונהר יוצא כו': מגו דסתיים.

רישא תתאה וכמ"ש חכמה סתימאה דלא אתפסק: וגניז. רישא תניינא ועליהן אמרו במופלא ממך כו' ובמכוסה ממך כו': דלא ידיע כו'.

הוא עלאה על כולא ואמר בו ג' דברים דלא ידיע ולא כו' כנגד הב' רישין תתאין אע"ג דגניז וסתיים נאמר ג"פ אהיה אנא זמין לאתגלייא וכמ"ש בפ' א"מ: ומגו סתימו כו'. הוא תתאה הנ"ל שממנו יוצא כמ"ש בא"ז: נהירו דקיק וסתיים.

שיו"ד קטנה ואין לה חוורא בגווה והיא שחורה ובכלילו דכליל כולא נאווה כו' וז"ש כליל כו' בג' קוצין לג"ר ובמילואו לזו"נ: בטיש מאן כו'. ההוא רישא עלאה בההוא נהירו דפריסא: וכדין אפיק.

הה"א שכתוכו היו"ד והוא הגג ונהר יוצא כו': אתרקומו ואשתכללו כו'. ונוטה שמים כיריעה כיריעות שלמה ואינון חמש ואינון שית והוא דעת עליון דלא אתגלי כלל רק דבוק ליו"ד בלבד קו ימין וז"ש בר לההוא נהורא דקיק כד עאל כו'.

וידוע שאותיות עליונים כאשרמתפשטים למטה נשאר העליון במקומו וזהו יו"ד הראשון: דאינון חיילין כו'. ג' דרגין חב"ד יו"ד וב' קוין הנ"ל: כיון דאפיק כו'.

ר"ל כאשר יוצאין ס' רבוא אלף הנ"ל לג' ה"א והוא קו שמאל כדין איהו חבורא חדא שאז מחוברין ביו"ד הנקודה בימין ובנהר בשמאל. וז"ש (קכז ע"א) ואינון רזא דאת וא"ו כו'.

וכמ"ש בספ"ד דס"ד ה' ד' הות בקדמייתא כו' ומדאתעברת כו' וז"ש דאתחבר כו'. כי הראשון בנקודה וזה בה' וז"ש כי יעקב כו' שמחובר ביו"ד וה"א וזה עדיין אינו שלם עד הלידה שנו' בסוד אהי"ה: כד נפק כו'.

וזהו ו' של השם וזהו ישראל ו' שלם וכאן נתגלה השם ומ"מ ב' קוים הראשונים נשארים במקומם כנ"ל: אפרסמון דא היכלא עילאה. בינה היכל לאבא (בסוד אפר שדינין מתערין מינה ה"ג פ"ר דמנצפ"ך וס"מ בינה ותבונה כידוע.

כנ"ל): אפריון דא היכלא דלתתא. מלכות (ג"כ בסוד פ"ר הנ"ל ויו"ד זעירא חכמה זעירא.

כנ"ל) אדנ"י היכל להויה: (ע"ב) ונשמתי עילאין דלית להון גופא כו' ינקין כו' מאינון נהרי אפרסמונא כו'. פ' נשמתי שהם בההוא עלמא ינקין מבינה עוה"ב: ונשמתי דאית להון גופא כו' וינקין מההוא נהירו דאפריון.

פ' צדיקאי שהם בגופא בעוה"ז הם יונקין ממלכות עוה"ז (כן ביאר הגר"א בתיקון נ"ח צ"ה א' ד"ה ועוד ויבן המסדר): (קכח ע"א) באגר שלים [כו'] וברעותא דלביה ונפשי'. כמ"ש ואהבת את כו': ובאשתדלותי רב וסגי.

כמ"ש והיו הדברים כו' ושננתם כו': ובאתקנות' דגרמי. כמ"ש וקשרתם כו': ובאתדכות' דמשכניה.

כמ"ש וכתבתם כו'. והן ד' דברים שצריך כמ"ש אז ראה כו' וכמ"ש במ"א (כ"ה בפירוש הגר"א ז"ל על אגדות ברכות כ"ק ס"פ הרואה.

המסדר): (קלד ע"ב) רע"מ. פקודא ללמוד כו' דמהימנותא.

כל הע"ס: אבתרה. צ"ל אבתריה: אשר ידבנו.

ללמד לאחרים: (קלה ע"ב) שמא דע"ב סליק ונחית. [ליקוט.

מ"ש בפ' תרומה שמא דע"ב סליק ונחית הוא שר"ת וס"ת הולך כסדר הפסוקים ואמצע הוא להיפך וכ"ה רוב השמות וכמעט כולם כידוע וז"ש (לעיל) שמא דמ"ב [כו'] סליק ולא נחית שהוא כסדר וכ"ה שמא דתליסר מכילין ג"כ סליק ונחית כנ"ל]: שמא דמ"ב כו' לרתיכא עילאה שמא דע"ב כו' לרתיכא תתאה.

א"ה כתב הגר"א בביאורו לתיקונים. ל"ח א' ד"ה דכלהון כי כל ספי' ז"א הן ו' צינורין וכל צינור הוא ו' וכן מלכות דז"א הוא ז"פ ו' גי' מ"ב וכן מלכות דז"א היא קבועה בכל ספי' וספי' דז"א ומשלמת למ"ט.

אבל מלכות נוק' היא כלולה מג' צינורין וכ"א משבע דהיא בת שבע יו"ד על ו' דהיא ז. והן כ"א ומשלמת לע' פנים.

ובליקוטיו כתב הגר"א כי ע' וע"ב אחד כי ב' שרשא דכולא וכ"ה בכל ע' וע"ב ע' נפש ואברהם ויצחק ע"ב. וכן ע' אומין וב' גוים שרשא דכולהון עשו וישמעאל הן ע"ב וכן כולם: (קלט ע"א) וארגמן דא כנופי' כו' ושש בוצא איהו כו'.

(ע' באוה"ג ריש היכל ו' דבראשית, ש"ל): תליסר זינין אלין בר אבנין יקירין אלין וכלהו סלקין לכ"ה אתוון כו'. ר"ל עם י"ב אבני חושן והן ביחודא דעמודי הכסא שהן כ"ד דיחודא תרין וחד דפקודי (דף רכ"ח א') רק שב' אותיות הן אותן עצמן דכ"ב שקדמו והן נגד ב' אבני הוהם שהם א' מאבני החושן ושלכן יוסף כלל כל השבטים וכן אבנו שהוא שוהם בו כתובים כל השבטים באפוד.

וכ"ה הוא כ"ב וג' דיה"ו והוא כנגד תנ"ך וכ"ב אתוין כמ"ש"ל (ע"ב) כ"ה לקבל כ"ב כו' וכ"ה בהיכלות כ"ב נהורין ונ' נהורין והן אל ברוך כו' מספרים כבוד אל קדוש וכן באשרי ג' אשרי וכ"ב אתוון ולפי שבשכמל"ו לא אשלים רק לכ"ד לכן גם דוד בדרגא דנוק' לא אשלים רק לכ"ד שחסר נ' באשרי שאנו משלימים בואנחנו נברך כו' וסוד

הכ"ד הוא כלל הגוף שידוע שחו"ג ו' פרקין וכן נו"ה ו' פרקין וכן ת"ת הכולל ויסוד הכולל וכ"ה בנוק'.

וז"ס כ"ד כ"ד ואשלמות לכ"ה הוא מל' של כאו"א נקודה האמצעית: יעקב בעא לאתקנא כו' ואתקין בכ"ד כו' כ"ה לקבל כ"ב אתון ואורייתא נו"כ כו'. (כה"מ ע"ס ביאר הגר"א ז"ל בארוכה בהיכל ג' דבראשית (מ"ב ב') ד"ה ההוא נהורא דכליל לון.

ע"ש): (קמה ע"א) כתיב וידבר כו' האי קרא אוקמוה חברייא. דג' הספרים שחיבר הן בג' דרגין שכוללין כל (הכל ג' אני) [נ"ל צ"ל הי"ס ג"ר ז"א כ"י.

המסדר] מל"ך הן ג' חדרי המזון וכן בעש"נ ובכל דבר והנה משלי (בג"י) [צ"ל בג"ר. המסדר] וז"ש שלשת אלפים משל ופשטה דקרא הוא שלשת פעמים משלי דשם שהן ג' חלקים.

ש"ה נגד ו"ק וזהו חמשה ואלף וכמ"ש ע"ב ויהי שירו חמשה ואלף [ע"ש] והוא ג"כ בדרגא דאלף דסליק לאו"א בסוד משכיל [פי' דלקמן ע"ב אמר כי חמשה הן תרעין חמש מאות שנין דעה"ח דנפקין מבינה מחסד עד הוד ואלף הוא יסוד עץ החיים והוא נקרא משכיל דסליק עד מוחא כידוע המסדר] והוא שיר ברזא דאלף יו"ד של שיר כמ"ש בז"ח ש"ה והוא שיר חד השירים ה' שירים ואלף חוזר לאחד וזה סוד תת"ו כו' עם הכלה [פי' דלקמן ע"ב אמר ואיהו ירית אינון חמשה למיתי לגבי כלה או דצ"ל עם הכולל המסדר] ועם נקודה האמצעית סלקא תת"ו והוא כמנין שמהן דלעילא דשם במילוי אלפין (ר"ל כמ"ש הגר"א במ"א שהן אדני במילוי תרע"א אלהים במילוי אלפין רצ"א הוי"ה במילוי אלפין מ"ה ס"ה תת"ו).

המסדר) וז"ש תת"ו סימן. וקהלת נגד כ"י דהיא כניס לכולא ובה אתרמיזו דיוקנין דכולא וכליל כולא ולכן וידבר על כו' (עמ"ש הגר"א בז"ח ש"ה על תת"ו סימן.

המסדר): (קמו ע"א) אמר קב"ה רעותי כו' הה"ד ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם כו'. א"ה כתב הגר"א בתיקונים צ"ה א' בד"ה ועוד ויבן.

וז"ל ור"ל דושכנתי בתוכם ר"ל בתוך בני ישראל דעיקר בנין הוא רוחיהון דצדיקיא וקיימא בהמ"ק בזה וכל תיקון השכינה הוא נשמתין דצדיקיא בהאי עלמא דהוא התפשטות רוחא דילה ולכן אמרו כל מי שאינו עוסק בפ"ו ממעט את הדמות שהוא רוחא דילה שהיא כדמותנו כידוע וזהו וצדיק יסוד עולם שהיא השכינה שהיא כלל הארץ והעולם צדיק דלתתא וכן צדיק דלעילא ברית קיימא שמשפיע ונותן לה בנים עכ"ל: (קמו ע"ב) מאן ישקני ההוא דסתימגו סתימא עילאה.

עי' ביאור כה"מ ע"ס בהיכלות דפקודי רנ"ה א' ד"ה דאינון דאתנסיבו דשקלי במתקלא. ע"ש: (קנב ע"א) ת"ח טי"ת כו' את דא משניא כו'.

והטי"ת באדם הוא הלזו והוא אחות לבן הארמי שהוא חי"ת בסוד בנות ח"ת. וכן למטה קליפת השום מפסיק ביניהם וכשנתגלגל באלב"ם אתיהיבו ט"ר ביחד (עי' ח"א ר"ד א'.

נראה מהרד"ל) ברזא דטוב עם מאד. וכ"ה ברזא דאליהו נחשא דחיים לכן ויקנא לאלהיו קנא כו' וזהו קנא לאדם וכן באדם ב' נחשים כו' וח"ק ג"כ ביחד והוא שכינו של טי"ת שם והוא בהיפוכא וע"ל ק"פ ב' (עי' בליקוטים שבסוף הספר): ק' לא כו'.

והוא בעל מחלוקות ועליו אמרו שקר אין לו רגלים בשביל רגל הק' משא"כ טי"ת שהוא מיושב תחתיו מלבן רחב והוא איש טוב רודף שלום שהקוף פושט לשונו [ולשונם תהלך בארץ. הרמ"ש] וזנבו לתהומא משא"כ ט' שכופף לשונו לתוכו וז"ס והיה פי ראשו בתוכו כו' לא יקרע דלא שליט בי' מחלוקת והבדל ובהבדלה אתברי גיהנם וט' וק' אינן בענין עה"ב אלא בחיי עוה"ז ולכן שם לא שליט מ"ה.

והלוז של אדם לא טעים מע"ה טו"ר ולכן נשאר בסט' דטוב וכן בארץ וכן בעופות החול לפי שכולן כלולין באדם וכן אליהו ונק' בתואל על שם בית אל שהוא לוז: כמה דאת דא כו' את ק'. וזהו קרח דנחית לשאול ובהיפוכו מרע"ה ותרא כי טוב הוא: (קנג ע"ב) שלחן איהי דקא מסדרא כו' סדרא בי' פתגמי אורייתא כו' (קנד ע"א) זכאה איהו מאן דאלין תרין קיימא על' פתורי' מלי דאורייתא וחולקא למסכנין.

(ז"ל הגר"א בליקוטיו בכי"ק שתחת יד הרב הג' ר"א ק"מ נ"י) בזוהר תרומה שצ"ל על השלחן ד"ת וחלק לעניים והענין כי השלחן הוא מלכות וצריך לכוללה בג' דברים נגד ג' שלמעלה שמקבלת מהם ואמרו (ברכות נ"ה א' וש"מ) בזמן שבהמ"ק קיים מזבח מכפר עכשיו שלחנו ש"א מכפר עליו כי האכילה דומה לעבודה בברירת הניצוצין וכמ"ש קרבני לחמי ואמרו (פסחים נ"ט ב' וש"מ) שהכהנים אוכלין ובעלים מתכפרין לכך כתבו הראשונים שצריך לזבוח יצרו על השלחן כמ"ש ושחט כו' צפונה כו' והנה התורה וג"ח משלימין לג' דברים ומאיר בה ח"י עולמים בג' גווני הקשת.

וא"ל כאלו אכלו כו' שהם נאחזים מסט' דשמאל וע"כ צריך לכללה בכל הג' קוין בסוד אבהן וז"ש (אבות פ"ג) שלשה שאכלו כו'. עכ"ל): (קנה ע"א) יוצר אור הא יצירה.
(א"ה).

עמ"ש הגר"א בתיקונים נ"ב ב' בד"ה תתן להם. כי ג' קליפין באגוז והן נגד בי"ע והכל בנוק' תורה שבע"פ.

קליפה ירוקא דאגוזא הוא עשיה. וקליפה הקשה חוורא דאגוזא ביצירה ולכן יוצר אור ביצירה חוורא דאגוזא.

והוא בהו אבנים סלע דיצירה. ובורא חשך הא בריאה.

הוא חללא דאגוזא שהוא בבריאה דשם חשך דחפי עלה אבן דיצירה וא"י להשיגה ושם הוא תהום וחשך על פני תהום): (קנז ע"ב) רע"מ לתקנא בי'. ל"ג בי': לאזהרא.

צ"ל לאתסדרא: דאינון משכנא כו'. חשיב כאן י' דברים.

דמזבחות ב' הם והם נגד ע"ס. ארון בינה היכלא פנימאה כמ"ש בת"ז ארון נור דליק בינה ע"ש.

כפרת חכמה וכן באדם קרום של מוח כרובים כתר ושם ודברתי אתך כו' שם השכינה.
וכן באדם על הקרום משכן הנשמה באוירא דגלגלתא קד"א.

וכן גלגלת באדם בינה כנגד ארון. וג' הראשונות באדם בראש ק"ק וכן בספירות הן ק"ק
סתומין וכן במשכן בק"ק.

משכנא מלכות כידוע. מנרתא חסד בדרום.

שולחן גבורה בצפון. מזבח תפארת באמצע כ"ז ידוע וא"צ להאריך.

ע"כ ותעמוד מלדת ד' סמכין דכרסייא כי מקום מלכות אצל ת"ת כידוע. ע"כ סיומא
דגופ' מסיים ג"כ המשכן מכאן ואילך לבר מגופא.

כיור וכנו נו"ה כמ"ש בת"ז שהן יוצקין מים ליסוד כיור למעלה וכנו למטה שהן מעלה
ומטה דו"ק. מזבח החיצון יסוד זיו איקונין של יוסף דומה לשל יעקב שניהם מזבח נקר'
גוף וברית חד והן הכל כסדר.

וכ"ז בשכינה בע"ס דילה. וז"ש וכלא בשקל.

שהוא מלכות כמ"ש לקמן: ובג"ד כו' זה יתנו. ר"ל זה השער כו' שהוא מלכות: ולך מני
כו'.

שהוא כולל כל הע"ס שהוא אילנא רבא כמ"ש בת"ז וע"י מתייחדת השכינה בכל הע"ס:
שקלים. ובגמרא (מנחות כ"ט א) איתא שרצים.

ותוס' שם הקשו אמאי לא תני שקלים: אתון מפיקין כו'. ר"ל אתם מוציאים הלימוד מן
מקשה כו': (קנח ע"א) שבע כו'.

דהיא בת שבע כלילא מז"ס כמ"ש: איהו כו' ואיהו כו'. צ"ל איהי ואיהי.

ור"ל כי שני בחי' במלכות א' אצל ת"ת וא' תחת יסוד כמ"ש ולכך היא באמצע אצל
ג"ס חג"ת נקראת נר מצוה ואצל נה"י נקראת נר מערבי. וז"ש (שבת כ"ב ב) שני
מערבי עדות שהשכינה שורה כו': דאית לה כו'.

ר"ל כל שם הוי"ה ב' ההי"ן בששה קנים י' ו' בקנה אמצעי כמ"ש: בן י"ה כו'. ר"ל
עד"א ת"ת שכולל כל הו"ק שלכך בישראל י"ב שבטים ו' דו"ק ו' דכללותן בת"ת ולכך
הן בקנה האמצעי ו' בקנה א' בבחי' כללותם: כצורת ז'.

ר"ל י' מלכות חכמה זעירא י' זעירא והיא כאן על המנורה תגא דס"ת כמ"ש לעיל י' על
ו' צורת ז': בכל אבר. כמ"ש לקמן מבית ומחוץ תצפנו בשכינתא: מחצית השקל.

מחצית הוא ו' ושקל הוא י' כדאיתא לקמן ר"פ תשא בפקודא: הה"ד זה כו'. ראייה דהיא
נקר' שקל ונקר' מחצית השקל דזו"ן להן כותל א' כידוע בסוד הנסירה וכותל היא כ"ו
ת"ל.

כו' עד"א הוי"ה ונוקבא ת"ל שהכל פונים בו תלים של הלכות כמ"ש"ל. וזהו שקל גי'
ת"ל ולכך נקר' מחצית חצי לז"א וחצי לנוקבא ויתבאר לקמן יותר: וחמש אמות רוחב.
צ"ל ארך.

ור"ל הקרש ארכו עשר אמות ב' ההי"ן ורחבו אמה וחצי ו' י': וחצי כו'. מצה פרוסה כמ"ש בת"ז: וכלא אתרמיז כו'.

ר"ל כמ"ש"ל ו חולם תגא. ו שורק אמצעי.

ו חירק שימושא. ובג' מקומות הנ"ל משלמת אותו לע"ס.

תגא ג"ר שימושא מלכות ולכן רמוזים בז' ג' כמ"ש בת"ז תגא ז' שימושא ג' שורק שוה אצלו ו"ק ושם ו'. וענין הוי"ה שבעד"א הוי"ה שלימה כידוע וגלוי ההוי"ה הוא מבינה כמ"ש ברע"מ פ' בא ועטרת היסוד הוא ה' אחרונה שבשם כידוע והן הו"ה ומל' יו"ד משלמת השם.

וכ"ז בבחינת השם שבת"ת אבל בכל ע"ס מתחיל מחכמה ומשלים במלכות כסדר וכן כד סלקת חכמה זעירא לחכמה שם הוא תגא ג"כ השם כסדר בת"ת כנ"ל: אני. ר"ל מלכות ראשון תגא בחכמה שנקר' ראשית: אין אלקים.

דשם נקר' שםמלא ה' אלקים: דאתרמיז כו'. ג' יודי"ן יו"ד בתחלה יו"ד אצל וא"ו יו"ד אחר ה' אחרונה: וכל שם כו'.

ר"ל שמלוי הזה רומז על מלכות שהשם זה נוקבא הוא שבו ההי"ן על יודי"ן כמ"ש"ו: אלא. ל"ג: י' על ו' כו'.

ר"ל בשם הנ"ל: כ"ש כו'. ר"ל כנ"ל: ובגין דלא כו'.

ר"ל לפי שדרגא דמרע"ה כולל כל הע"ס וע"י מתייחד בכל הע"ס: מעצמה. צ"ל מעצמו.

ר"ל מעצמו דקב"ה כמ"ש עצם מעצמי: שאר מאנין כו'. ר"ל לכך עשה בצלאל שהוא סיומא דגופא וע"י שכינה שימושא לכן לא עשה המנורה: דשכינתא תתאה.

צ"ל שכינתא: עד"א. צ"ל דע"דא: ודאי.

ר"ל דבעלמא דאתי עטרת תפארת כידוע: באות ל'. ר"ל ז"ש לה' שהן ג' יודי"ן הנ"ל כולל כל הע"ס גי' למ"ד כנ"ל: מסטרא דטעמי.

גרסי' ול"ג מלת דילה: זרקא כו'. דאתזרקת לעילא כמ"ש בת"ז: דהיינו סגולתא.

על האות בכתר על חו"ג צר"י כעין סגולתא שם היא ביו"ד. בה' בסגול תחות תרין ירכין ג"כ צר"י: ביה אשתמודע.

ר"ל בעד"א: (ע"ב) למארי תורה. ר"ל זהו גבור.

גבורים בתורה [מ"כ עה"ג כמ"ש (יומא ע"א א') אליכם אישים אקרא כו' אלו ת"ח כו' ועושים גבורה כאנשים]: כל טיבו כו'. שהם א"צ לבקש העוה"ז: סעודה.

היא סעודה הידועה: באסתר. היא שכינה ומבקש' בעד כל א' מישראל כמ"ש בת"ז: מההיא שעתא כו'.

ר"ל כמ"ש בפ' משפטים כברא דקוב"ה ושכינתיה נטרין אותו בעצמן: ילדתיך. דירית נשמתא: הן עוד.

ר"ל אותו שנאמר בו עוד נביא כו' הוא בדרגא דהיום גדול דהוא עד"א גדול ה' כו' שהוא אילנא רבא: דחמש כו'. ר"ל לכן כתיב נפשך [ונראה דכל נפשך קדרש.

כל חלקי הנפש נרנח"י (ועי' ספרי. המ"ל) דברי דוד]: (קנט ע"א) *דלא למירמי אבן. כמש"ו: ומלגאו. בסוד נשיקין רוחא ברוחא: דודאי אורייתא כו'.

ר"ל אע"ג דאורייתא דיו וארונא זהב. וז"ש הה"ד לא כו': מתפוחים. צ"ל מעפצים: וכל מילין דהווי כו'. צ"ל דדיו ור"ל כמ"ש (שבת כ"ג א) כל השרפים יפים לדיו כו': לישנא דיו כו'.

ר"ל אע"ג דהת"ח דרע לו בעוה"ז דיו להיות כרבו שג"כ בעוה"ז מל' גוון אוכמא כמ"ש שחורה אני ונאווה מלגאו: דיו יוד. ר"ל חכמה זעירא יו"ד והיא דיו כנ"ל: ידו חכמה כו'. כמש"ו דכתב ב"נ בידו בדיו ואותיות ידו י' חכמה ד' תבונה שהיא ד' שבבינה כידוע ו' דעת ידו ועם דיו מל' נשלם השם בס"ת עד"א. וז"ש בידו בדיו ועם ארון הכל א' כנ"ל: (קסב ע"א) כבוד דא כבוד עלאה דאיהו ימינא ושמאלא [א"ה].

כתב הגר"א בתיקונים בביאורו להג"ה נ"ט ב' בד"ה ברחימו דאהבה שר"ל דעת. וחב"ד הן ד' פרשיות של ראש כי דעת כולל ימינא ושמאלא חו"ג והם ברוך שם כבוד ונכללין בבית אחד בתפלה של יד בתיבת מלכותו]: (קסט ע"א) אינון שבע ברכאן ירקא כלה מרוחא עלאה אתר דכל ברכאן נגדין מתמן.

ר"ל מבינה שממנה יוצאין כל הברכות והיא רוחא עלאה כידוע וכמ"ש שם למעלה למשרי בההוא חופה רוח עלאה כו': (ע"ב) ושית ברכאן אינון דכלה מתברכא בינייהו ואת אמרת דאינון שבע. שהן ו"ק דדכורא דמתברכא מינייהו וכידוע בסוד תפלת י"ח ג"ר וג' אחרונות וכמ"ש בפ' פקודי לקמן ובפ' ויקרא בר"מ: אלא שביעא איהו דקא מקיים כלא.

ר"ל בינה שממנה כל הברכות והוא בתפלה סוד ברוך הראשון שמתחיל בברוך ובה נכלל הכל כמ"ש בפ' פקודי שם. ועכשיו מפ"ו סדר הז' ברכות רוב ברכאן על היין דאיהו כו' עד רזא דיין.

ר"ל הגבורות שהוא יין המשומר בענביו שהוא גבורות דבינה שהן משומרין והן שכר העוה"ב עין לא ראתה והן יורדין לגבורה מדת יצחק לשמח אותו כמ"ש ויבא לו יין וישת ואז ויברכהו מכאן שהברכה על היין וכמ"ש בפ' בלק דף קפ"ט תנינן שבע רקיעין אינון ואינון ז' היכלין ושית אינון וחמש אינון וכלהו נפקי מגו ע"ק עלאה ההוא יין דמשיך לי' יעקב מרחיק וסחיט ליה מענבים דההוא גפן כדין יעקב אמשיך ליה ההוא יין דקא אתחזי ליה וחדי ושתה הה"ד ויבא לו יין וישת הכא אכל עילא ותתא וע"ד ארחיק מלה ומשיך לה במשיכו דתרי תנועי והיינו לו לי' לתתא לי' לעילא בתרין סטרין.

ר"ל לו למדתו פחד יצחק ליה לעילא במדתו שהוא נאחז בה בינה כידוע. וז"ש כאן יין עביד פירי בין לעילא בין לתתא.

ר"ל בינה וגבורה: גפן נטיל כלא ואפיק איבין לעלמא. ר"ל מלכות נקרא גפן והיא מוציא הפרי והכל בסוד הגבורות שג' מדריגות אלו נקראין אלקים כמ"ש בפ' א"מ דף ס"ה ת"ח רזא דמלה ג' דרגין אינון וכל דרגא ודרגא בלחודוי ואע"ג דכלא חד ומתקשרי בחד ולא מתפרש דא מן דא ת"ח כלהו נטיען וכל אינון בוצינין דמתלהטין כלהו נהירין ומתלהטין ומשתקיין ומתברכאן מההוא נהרא דנגיד ונפיק דכלא כליל ביה וכללא דכלא ב' והאי נהרא אקרי אם כו' ובגין דקרינן לה אם נוק' גבורה כו' דרגא תניינא מסט' דהאי קדמאה נפיק ואתער דרגא אחרא דאקרי גבורה והאי אקרי אלקי' כו' דרגא תליתאה צדק כתרא בתראה האי בי דינא דמלכא כו' ואלין אינון ג' דרגין דאקרון בשמהן דדינא וכולהו מתקשרין חד בחד בלא פרודא כו' וכן אמר בפ' פקודי דף רנ"ז ע"א בגין דאית אלקים חיים לעילא ואלקים דאיהו בי דינא דלתתא הה"ד אך יש אלקים שופטים בארץ לעילא סתים מכלא (ר"ל בינה ומלכות) ואית אלקי' דאיהו בי דינא דלעילא (והוא מדת יצחק) ואלקי' עלאה כליל לאלין דלתתא וכלא איהו חד: ואתערו דחדה שמאלא איהו דכתיב שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני.

ר"ל התעוררות הזיווג ותיאובתא הוא בשמאלא ששם החדוה: והוא אילנא דחיי עביד פירין ואיבין באתערותא דא. ר"ל יסוד וכמ"ש שם בפ' בלק והוא יין אזיל מדרגא לדרגא עד דיוסף חסידא טעים ליה כו' ואמר שם ובגפן דא איהו גפן דאשתמודע בקודשא כו' (ר"ל דכתיב ובגפן בפתח הבי"ת להורות על סימן ידיעא כמ"ש"ו) ואמר שם ולית ברכתא אלא ביין באתר דחדוה שארי והיא כפורחת ככלה דאתקשטת ועאלת ברחימו בחדוה דההוא יין כו' כדין עלתה נצה סליקת רחימו דילה לגבי דודה ושריאת לנגנא ולאעלא ברחימו כו': ודא איהו ברכה קדמאה דכלא.

ר"ל בורא פרי הגפן והוא בגבורה רישא דמלכא ולפי שהתחלת הזיווג ואתערותא בשמאל לכן מתחיל בשמאל ושם פרי דגפן וההוא סתימא בורא שלכן לא אמר אלא בלשון סתים בורא ולא הבורא שהוא מלכות בסוד המוציא כידוע: תניינא שהכל ברא לכבודו רזא דברית קדישא חדוהדחבורא דנטיל כל ברכאן למעבד איבין בההוא גפן.

ר"ל שהכל הוא יסוד שנקרא כל כמ"ש דנטיל כל ברכאן וברא הכל ביסוד כל ברכאן לכבודו בשביל כבוד מלכות שנוטל כל ברכאן לתת לה: דהא בקדמיתא (ההיא פרי) נחית מלעילא ארח שייפין ונגיד לברית קדישא לנגדא לון בההוא גפן. ר"ל שמתחלה אמר ברכה ראשונה לאחית ההוא פרי מלעילא ארח שייפין ועכשיו ברכה זו נגיד לברית קדישא לנגדא בההוא גפן כנ"ל: ודא מסט' דימינא דהא לית איבא משתכחא אלא בימינא.

שטפה הוא טפת החסדים מחסד כמ"ש בא"ר חסד דמתגלי בפום אמה והוא חסד דכליל ה"ח כמ"ש שם והוא רזא דברית כמ"ש בא"ר דף קמ"ב וכיון דאתגלי יו"ד פומי' דאמה אתגלי חסד עלאה והאי אמה חסד הוא דאתקרי ותלי בהאי פום אמה ולא אקרי חסד עד דאתגליא יו"ד דפום אמה ות"ח דלא אתקרי אברהם שלים בהאי חסד עד דאתגליא יו"ד דאמה כו' וכל החיבור וזיווג ואמשכת ברכאין הכל בחסד כמ"ש למעלה בהיכל החמשי ע"ש.

ושמאלא הוא לאתערות הזיווג ותיאובתא וחמימות דזיווג ואח"כ נגדא הטיפה מחסד. וז"ש שמאל אתער וימינא עביד.

ולכן מברכין שהכל על המים וזה הברכה הוא בחדס וז"ש שמאלו תחת לראשי ואח"כ וימינו תחבקני והתמשכות היין לעשות פרי הוא התעוררות הזיווג כנ"ל והוא סוד טפת הגבורות והתמשכות הטפה הוא טפת החסדים כמ"ש אביו מזריע לובן והוא חסד בפום אמה כנ"ל וז"ס מזיגת המים ביין וכמ"ש בפ' בלק שם חנוך מטטרו"ן אמר ויבא לו יין דארמי מים בההוא יין ואי לאו דארמי מים לא יכול למסבל כו' מהו כיון הטוב דאתא יעקב וארמי ביה מיא וז"ס ברכה שלישית שנכללו מים ביין.

כמש"ו לבתר כליל שמאלא בימינא וימינא בשמאלא למיהוי רזא דאדם. ר"ל דרגא דעד"א ובו נכפל ההתכללות לפי שימינא בד נכלל השמאלא בו ובשמאלא לבד נכלל הימינא בו וכאן בעד"א נכללו זה בזה: ובג"כ תליתאה איהו יוצר האדם יעקב ודאי איהו עד"א דיוקנא דאדם הוי.

כמ"ש שופרא דיעקב שופרי' דאדם וכמ"ש בתיקונים: רביעאה איהו עמודא חדא דירכא ימינא. והוא ברכת אשר יצר את האדם בצלמו שהוא נתקן על יצירת הנקבה כמ"ש לוי בריך חמש רב אסי בריך שית לימא בהא קמיפלגי דמ"ס חדא יצירה הואי ומ"ס שתי יצירות הואי וכמ"ש רש"י שברכת יוצר האדם הוא דכורא וכאן הוא בשביל הנוק' שנתקן מדכורא והתקין לו ממנו מגופו בנין כמ"ש ויבן ה' אלקים את הצלע וז"ש בצלמו בצלם דמות תבניתו כמ"ש ריש פ' במדבר דף קי"ו בצלמו בצלם חד לדכורא וחד לנוק' ואמר בפ' שמיני צלם בדכורא דמות בנוק' ולפי שהנוק' כלילת מדכורא לכן אמר בצלם דמות כו'.

ואמר שם לא דכ"ע חדא יצירה הוא מ"ס בתר מחשבה ומ"ס בתר מעשה אזלינן כי הא דרב יהודא רמי כתיב ויברא אלקים את האדם בצלמו וכתוב זכר ונקבה בראם הא כיצד בתחלה עלה במחשבה לבראות שנים ולבסוף נברא אחד. ר"ל כמ"ש כלם בחכמה עשית בבינה שבחכמה המחשבה ובבינה המעשה וכמ"ש בפ' בראשית בסוד אומר ועושה ובחכמה דו"נ שנים במילוי יו"ד ו"ד כמ"ש פ' ויקרא ואמור ובא"ז ע"ש ובבינה הם אות אחד ה' שהוא ד"ו וז"ש בתחלה עלה כו' ולבסוף שחכמה ובינה נקראין עומק ראשית עומק אחרית כמ"ש בס"י ונה"י הן ג"ס דבנין הנוק' דשם מתחלת ומשם מתברכת ושם קומתה והן דילה כמ"ש בזוהר ובתקונים בהרבה מקומות רבו מלספר ולפיכך מתחיל כאן לדבר בנוק' וכמ"ש רש"י שם סדר ברכות שנסדרו על עסק הזיווג אינו אלא מאשר יצר ואילך שאותה ברכה מתחלת לדבר בשניהם אשר יצר את האדם מדבר בזכר והתקין לו ממנו בנין עדי עד היא הנקבה.

שנבנית מנה"י (בסוד וכל בנין למודי ה' א"ת בנין אלא בונין) ולכן מתחלת בברוך ומסיימת בברוך ושני ברכות שאחרי' אינן מתחילין בברוך ואח"כ ברכה שביעית מתחלת בברוך והן ג' דרגין ג"ר בחג"ת וג' האחרות בנה"י והן מדרגה אחת דנוק' והן ד' רגלי המרכבה חג"ת ונוק' שהיא קומת נה"י ולכן לא הוזכרו בכ"מ אלא ד' דרגין שהן מדרגה אחת לבד דנוק' והן ד' דרגין דידה עם מלכות שהן כלן לגבי דכורא אחד כידוע ואח"כ ברכה שביעית אל בינה כמ"ש למטה: חמישאה שוש תשיש ותגל עקרה דביתא.

ר"ל לא עקרה ממש אלא כמ"ש עקרת הבית אם הבנים שמחה. וז"ש בחזוה בקבוץ וכנישו דבנהא מד' סטרי עלמא.

שהוא נוסח הברכה בקבוץ בני' לתוכה בשמחה: ודא רזא דירכא אחרא דיתחבר בירכא שמאלא למיזל ולמכנש לכל סטרין. ר"ל שנתחבר נצח עם הוד לילך ולקבץ גליות כמ"ש ועמדו רגליו ביום ההוא כו' שנו"ה הן על ההליכה ועל הקיבוץ והן שניהן עושין אומנות אחד שהן תרי פלגי דגופא לפי שרגל א' בלא חבירו אין יכול לעשות כלום משא"כ בידיים ושאר אברים וכמ"ש בז"ח דף צ' ע"ב בהוד ההוא מהימנא אחרא דלגבי חברא כל אומנתי' דחברא איהו עביד כו' ע"ש ולכך אמר בברכת הוד ואמר דירכא אחרא אתחבר בהדי' כו' ובהן קיבוץ גליות כמ"ש בר"מ פ' משפטים דף קי"ט ע"ב שחר אקדים ליומא דפורקנא ומאי איהו נצח כו' ובהון אילת אעילת רישא בין ברכהא כו' ברכהא אינון נו"ה כו' ע"ש.

ושם השני משיחין כמ"ש בתז"ח דף ע"ב ע"ג תרין שוקין דמלכא דעלייהו שריא נס ובגינייהו אתמר אלה פקודי תרין פקודין ודאי דבגינייהו אתמר פקד פקדתי תרין נביאים תרין משיחין אינון ודאי כו'. וז"ש כאן וכנישו דבנין ורחימו למיעל לון בין ברכין באינון תרין דנביאים שריין בגוייהו.

ר"ל קיבוץ הגליות באהבה למיעל לון בין ברכים כאדם האוהב את בנו והוא קיבוצם לא"י במלכות שהיא בין נו"ה (וזש"ה על ברכים תשעשעו כאיש אשר אמו תנחמנו ובירושלים תנוחמו) והוא לבהמ"ק שבו כל זכורך רזא דזכור וקיבוצם הוא במקום הנביאים ור"ל בנו"ה ששם מקומם ומדרגתם: חזוה דעקרא דביתא.

ר"ל שהן חזוה דעקרה דביתא כמ"ש מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה ובנים הם בנו"ה כמ"ש וכל בניך למודי ה' וכידוע ובהן החזוה לכ"י שהם נקראין ששון ושמחה כידוע ששון בהוד ושמחה בנצח וז"ש כי בשמחה תצאו שבו היציאה מגלות וז"ש ושאתם מים בששון שנקר' שואבות כמ"ש בתז"ח דף פ"ג ע"ג דשכינתא איהי בעיא לאשקיא מעולימין משואבי דאורייתא כו' ואמר בז"ח רות דף ס"ז ע"א ושתית מאשר ישאבון הנערים אינון כרובים.

וזהו ממעיני הישועה שהן מבינה כמ"ש וצמית בתיאובתיך לינקא מרזא דעלמא עלאה באתערו דאינון כרובים ובגינהון איהי מתשקיא משקיו עלאה כו'. והעיקרבהוד דרגא דידה וכידוע בסוד שאול מרחובות הנהר: מ"ט.

ר"ל מ"ט כנישו בנו"ה: בגין דהא שתי ערבות לא עבדין איבין ופירין. ר"ל נו"ה שהן שתי בדי ערבות אינן עבדין פירין כידוע ופירות שלהם הוא שבהן מתכנשין כל הזרע כמ"ש בפ' משפטים דף קכ"ג ע"א שוקין וכוליין כולהו תליין באתר חד דתמן אתכניש כל רבות וכל משחא דגופא כו' ומאן אינון נצח והוד ובא"ז דף רצ"ו בתרין שוקין ומתאחדן בינייהו תרין כוליין ותרין ביעי דזכורא דכל משחא ורבות וחילא דזכורא דכל גופא בהו אתכנש דכל חיילין דנפיק מנהון נפקין ושריין כלא בפום אמה ובג"כ אקרי צבאות ואינון נצח והוד.

ולכן נה"י כולם מדריגה אחת וסמוכין זה לזה בברכה כנ"ל שכלם דבר א' עושין שנו"ה בהו מתכנשין לנחתא ביסוד ולכן נקראים ע"ש הנוק' דכ"ז הוא ליתן לנוק' משא"כ בחג"ת שהן ג' דרגין דחד"ר. והן מתברכין בעצמם.

וז"ש וכנישו דבנין לגבייהו אינון פרין ואיבין דלהון. ר"ל לכן תליא בהו קיבוץ גליות שדרגא דלהון אינו אלא לקבץ כנ"ל: ולא אתערו כנישו דבנהא לגבהא בר נביאים.

שכל הנביאים כולם מתנבאים על קיבוץ גליות וכמ"ש קול צופיך נשאו קול יחדיו ירננו וכמ"ש כל הנביאים יתכנשון אליה ויבשרו לה על קיבוץ גליות כמ"ש דברו על לב ירושלים וקראו אלי' כו': שתיתאה שמח תשמח רעים אהובים אתר דרעותא כו' עד דלא אתעדון דא מן דא. כמ"ש מבועא דבירא דלא פסיק מן בירא לעלמין ושניהם נכללים בהיכל אחד והן רעים ושניהם נקראים צדק בשם א' רק שבו בתוס' יו"ד שהוא יו"ד זעירא פי אמה חסד דמתגלי שם טפה דיו"ד והיא נקרא' צדקה בה"א והן איש ואשה הוא ביו"ד והיא בה"א ויו"ד דאיש באמצע וה"א דאשה בסופה כנ"ל וכן בצדיק וצדקה וז"ש וצדיק וצדק כו'.

ואומרים בו כשמחך יצירך בג"ע מקדם שהשמחה אשר שם הוא בנהר אשר יוצא מעדן להשקות את הגן שהוא יסוד וכמ"ש בפ' ויקהל דף ר"י ע"ב דא עדן עלאה כו' ידע לנקודה תתאה בחד צדיק דנפיק מני' נהר דרוי לי' כו' והאי נהר דנפיק מעדן לתתא רזא איהו לחכימין ברזא דכתיב והשביע בצחצחות נפשך ומלה דא אתפרש לעילא ותתא נשמתא דנפקת מההוא עלמא כו' וההוא נהר דנפיק מעדן כל אינון נשמתין בלבושי יקר יתבין על ההוא נהר כו' וכדין מתיישבין ורווין באינון צחות כו' וההוא נהר איהו תקוונא דנשמתין לאתיישבא ולאזנא ולאזנא מאינון צחות ונשמתין אתהנן על ההוא נהר ומתיישבין בי' ההוא נהר דלעילא אפיק נשמתין ופרחין מינה לגו גנתא האי נהר דלתתא בגו גנתא דארעא אתקין נשמתין לאתתקנא לאתמשכא באינון צחות כו' כגוונא דמיא מתיישב' נפשא לאתנהרא כו' ובגין דמתהנין נשמתין על ההוא נהר דנגיד ונפיק מעדן כו' ע"ש.

ומסיים ברוך משמח חתן וכלה שיסוד הוא חזוונא דחתן וכלה: עד הכא שית ברכאן דכלה אתברכת מינייהו. כנ"ל ברזא דו"ק והן כסדר רק גבורה קודם לחסד כנ"ל והוא בסוד זהב וכסף בסוד המשכן כמ"ש ל דף קל"ח ע"ב איהי תרומה ברזא דזהב דהא מתמן אתזנת בקדמיתא בגין דאיהי גבורה תתאה כו' ע"ש וכן כאן בסוד הכלה שהוא ברזא דמשכנא כמ"ש ל ע"א ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים וכתוב התם שרפים עומדים כו' אלין קיימא בתיקוונא דכלה וסחרן סחרנא דחופה למשרי בההוא חופה רוחא עלאה כגוונא דכלה לתתא כו' ע"ש וכן כל תיקוני המשכן הוא ברזא דכלה: שביעאה איהו מקיים כלא, ומהאי שביעאה כו' עד למיהוי כלה שלימו דכלא.

ר"ל זו הברכה נגד בינה שממנה הכל מתברכין והיא כלל ע"ס שהיא כוללת ג"ר והיא כוללת ו"ק בינה בן י"ה. וז"ש כליל עילא ותתא וע"ד כליל בהאי יו"ד כו' ומשם כל החזוה ממעיני הישועה ונביאים מבינה כרובים זהב ובהם השמחה מבינה ולכן עשרה מיני חזוה ובה כל עשר מאמרות דמעשה בראשית ויאמר אלקים חיים אומנא דעלמא כידוע וכמ"ש בפ' בראשית מאן אלקים חיים ולכן בערבות עשרה דברים צדק ומשפט וצדקה וגנזי חיים וגנזי שלום** (וגנזי ברכה).

ש"ל)** ונשמתן של צדיקים ורוחות ונשמות שעתידין להבראות וטל שעתיד הקב"ה להחיות בו מתים והן עשרה זיני חזוה האלו. ואמר זאת הברכה באחרונה דלא נחית

נהירו דילה עד שהיא שלימה בכל ברכאן דבעלה כמ"ש בזוהר כמה פעמים ובהיכלות לקמן דף רנ"ו ע"ב וכד מתדבקן רוחא ברוחא כדין רוחא עלאה סתימאה שארי על האי רוחא דאמצעיתא ועד לא אתער לאתדבקא רוחא ברוחא עלאה לא שריא על האי רוחא כו'.

וז"ס ארך התיבה ורחבה ואח"כ קומתה ברזא דב' השמות ומסיים משמח חתן עם הכלה שהוא מלכא דשלמא דילי' וממנו הכל כנ"ל ולכן מסיים כאן עם הכלה כנ"ל דלא נחית עד שהן בזיווגא חד וזהו עם הכלה. ובנוסחא דידן י"ב מיני שמחה ויש סמך בז"ח דף מ' ע"ד ע"ש: זכאין אינון ישראל דאינון זכו לתתא כגוונא דלעילא כו'.

וז"ש כאן דאינון שבע ברכאן דאתמסרו לה. ר"ל להאשה הישראלית.

(כ"ז הועתק מביאורו על ההיכלות גוף כ"ק שביאר שם (בהיכל ו') כל המאמר הזה בד"ה בגין דאינון שבע ברכאין דאתמסרו לה. שהובא בסיום כאן.

ש"ל): [ליקוט. סוד מ"ש בפ' תרומה אהבה בד' רוחין.

הן ד' מוחין. א"ב הן חכמה בינה כידוע.

והוא בסוד אלף בינה שהוא חו"ב ואח"כ גמול דלים שהן יסוד ומלכות בסוד טפת [הזרע] דנפיק ממוחא. וזה הלימוד קודם למעשה.

וה' ה' הן ב' מוחין דדעת ה"ח וה"ג וא' נפיק מחכמה וא' נפיק מבינה ב' עטרין דגניזין בגווייהו כמ"ש בא"ז. והן אותיות א ה'ב'ה' (ועי' ביאור היכל ו' דבראשית ד"ה הני תריסר נהורין.

המ"ל): עוד מצאתי ליקוט לפרשת תרומה בשמע ובשכמל"ו י"ב תיבות שם של י"ב מלך מלך ימלוך שמע ו' דכורין בשכמל"ו ו' נוקבין ו' ההין והן המלכות נקנית בשלשים מעלות וכן בב' שמות שבפאות הידועים שהן מלכות דכתר דא"א כידוע. וה' אלקינו ה' י"ד אתוון הידועים ואחד י"ג הן כ"ז אותיות שבתורה וכן שבמשכן י"ד אבנים שבחשן ואפוד וי"ג דברים בנדבת המשכן ומ"ש כ"ה זינין לפי שלא השיב לאפוד שהן בחשו ג"כ והן ביוסף הכוללם.

וכ"כ (בזוהר) בפ' וירא [ובז"ח רות] ה' אלקינו ה' י"ד כו' וכ' שם מן שם יה"ו יוצא כ"ב אותיות וה' אותיות מנצפך שהן כ"ז והוא מן הוי"ה פשוטה כ"ב מן יק"ו דכורא וה' מה"א אחרונה נוק' ולכן ג"כ כפולים בא"ב והן גבורות אבל כ"ב הן חסדים כידוע והן סוד אתה והן ה' נגד ה' שהן מה' מוצאות.

ומש"ש בזוהר הוי"ה מליאה ט"ס הוא וצ"ל הוי"ה פשוטה וכ"ה בהרבה מקומות בזוהר ותיקונים: ביאור הגר"א על הספרא דצניעותא. נדפס בייחוד עם הפנים בצירוף כל הליקוטים בכרך בפ"ע: (קפ ע"א) דאתוון חקיקין [גו] נקודה טהירין.

שהנקודות הוא מאוירא בהיר הוא בשחקים וזהו טהירין. ואותיות מבוצינא גליפין ואותיות ונקודות הן גופא ורוחא כמ"ש בז"ח ש"ה.

וכל ענין רוחא הוא טהירו וגופא חקיקא בסוד גליף גליפו בטהירו כו'. ולכן נקראו הרוחות ושידין טהירין שהן רוחות בלא גופות: לעילא אינון בריבועא כו'.

ובפ' תרומה כתב להיפך בסוד אפרסמון וצ"ל כאן לעילא בחכמה בסוד הבן בחכמה לתתא בבניה עצמה. (א"ה ע"י בתיקונים קל"ג ע"ב בד"ה מבועא דמיא כתב שם הגר"א כי לעילא אינון בריבועא היינו בסוד אימא עלאה הדבוקה בחכמה במילוי יו"ד ו"ד והן סמ"ך ומ"ם והוא עיגולא גו ריבועא סמ"ך תוך המ"ם ונכלל העיגול תוך הריבוע וז"ש בספר הבהיר עגולא בגו רבועא רהיט והוא השמים גלגל המזלות בגו נדנם ריבועא אבל לתתא בחכמה תתאה מלכות דהיא דיוקנא דנקודה עלאה אינון בעיגולא שהיא ה' שהיא ד' על ו' והוא מ"ם וסמ"ך והוא ריבועא בגו עיגולא לא רהיט והוא יסוד הארץ שהיא ריבועא והיא בגו עיגולא לכן לעולם עומדת שהן נכללין בתוך עיגולא מ"ם במילואו.

כי מילואו מ"ם סתומה ריבועא נכלל בפשוטו מ"ם פתוח' עיגולא וז"ש לתתא אינון בעיגולא וז"ש לעיל ואע"ג דאת ס' כו' היינו מ"ש בפ' תרומה סמך ומ"ם דאפרסמון מ"ם בגו נקודי טהירין הכל הוא ברזא דמ"ם): אינון תשעה אינון תמניא. שהן ג' לכל צד בצורת מ"ם והם ח' והם ט' בצירוף נקודה האמצעית: וע"ד אתפשטותא לארבע סטרין תלת כו'.

ששרשן הן מתלת נקודין של היו"ד: ואלין אקרין רתיכא דילה ולא קיימין כו'. ע' בס"א בז"ח דף ה' ע"ב: בר ברזא דתשע נקודין כו'.

שהן מתפשטין מאלו ובהון אקרין בשמן כמ"ש שם ובסוף המאמר דשם דף ט' ע"ב בסופו: ואפיק נהורין תמניא ואינון תמניא כו'. והן תמניא קיימין מאת יו"ד כמ"ש בס"א שם דף ה' ע"ב וכדין נהרין מגווה תמניא אחרנין וכולהו קיימין ברזא דאת יו"ד כו': ואתוון תשעה כו' ואינון צרופים דשמא קדישא ברזא כו'.

שהן תמניא נהורין פעמים תשעה אתוון ח"פ ט' הוא ע"ב. בצירופא דאתוון דשמא קדישא הוא ט' אותיות בצירוף ב' שמות אדנ"י אלקים כמ"ש בפ' פקודי דף ר"ס ע"ב ושמא דא כליל כל שמען אאלד"הניים כו' מצטרפין אתוון כו' וז"ש למטה ואתוון תשעה כו': דנפקי מרזא דתלת גוויין כו'.

ר"ל מחג"ת ג"פ [נראה דצ"ל ג' חלקי. המסדר] ע"ב.

והכל מרזא דאת יו"ד שהוא תלת נקודין שלכן כל צירופו בתלת אתוון כל שם ושם כמ"ש למטה וע"ד אתוון בצירופייהו תלת תלת כו' כמה דאתמר: ואינון תריסר כו'. שהן תלת לכל סטר שאינון מתחברים התלת עם התלת והם ד"פ תלת: ומהכא נחתין כו' לשית סטרין.

לכל הו"ק י"ב שכל א' וא' י"ב בוסמין עלאין וכמ"ש לקמן ע"ב רזא תליתאה את ו' כו' דהאי את קיימא על י"ב רתיכין: וע"ד לא אסתלק בסליקו כו'. ר"ל לכך הוא בצירוף הכל בתלת תלת והסילוק בשם ע"ב הוא מלכות דסליקו באבהן עשר בכ"א כמ"ש בפ' תרומה וסליקו דילה ברזא דחכמה ולכן הוא בתלת כמ"ש כאן וזהו המלכות בשלשים מעלות שיר למעלות ל' מעלות שהוא באבהן עשר בכ"א כמ"ש לקמן ובס"א וכל נקודה קיימא ברזא דעשר גוון כו': רזא תניינא כו' מרזא דבוצינא כד אתכניש כו'.

כמ"ש בס"א שם האי אית לי' חמש רתיכין דנפקו מגו ההוא נהורא דבוצינא כד סלקא לאתרה ואתכנישת לבתר דעבדת משחתא וזהו באור חוזר שהיא נוקבא וכן אמר בס"ד פ"א אתיחיד יו"ד בלחודוי ובתר כן סליק בדרגוי לעילא לעילא כו' ואתנהירת אימא כו': כד אתפשטו תרין אתעבידו תלת חד כו'.

ר"ל שה"א נפיק מאתפשטותא דיו"ד כנ"ל וכמ"ש בריש פ' בראשית ויו"ד בו ג' נקודין ב' ברוחבא וא' באורכא כנ"ל ואתפשטו ונעשו מן ב' הנ"ל ג' ומן א' הנ"ל ב' והוא שיעורא דדלי"ת מן הה"א והוא ה"א סמכין דילה וז"ש ואתעביד חד היכלא: [ליקוט. היו"ד ט' סמכין ברבוע בצורת מ"ם סתומה והן ג' נקודין לכל צד והן ח' נקודין ועם נקודה האמצעית גוף היוד הן ט' וז"ש הן ח' והן ט' ואלין סמכין דנפקין מגו בוצינא והן סמכין תחת היו"ד ותמניא אחרנין מגו יו"ד והן קיימין דיו"ד שהן ט' עם היו"ד ג"כ והן שנק' א"ס והראשונים הן רתיכין לאלו הט' ואלו הח' נצטרפו עם ט' אותיות ונכללין בכ"א והן ח"פ ט' שהן ע"ב וגוף היו"ד הוא בג' נקודין ונכלל בכל ע"ב והוא שם ע"ב בג' אותיות כל שם וכן הם י"ב נקודין ג' לכל סטר כמו שמצוייר סביב המ"ם בפ' פנחס אלא ששם מצוייר גפ"ג.

והן מתפשטין בו"ק הן ג"כ ע"ב. ואמר דאתוון חקיקין גו נקודי טהירין.

שאותיות הן מבוצינא והן סוד גליפו דבוצינא ונקודי הן סוד אורא ששם הוא אור וזהו טהירו וז"ש בתחלת הזוהר בריש הורמנותא גליף גליפו בטהירו עלאה וגליף גליפו הוא גלגלתא כמ"ש בא"ר י"ג עיבר גליפין ושם בוצינא דקרדינותא. בטהירו עלאה באויר עליון שאינו נתפס ברדל"א בז"ת דחכמה דרדל"א שהוא ראשית שנקרא שירותא ושם ראשית המחשבה לא"ס.

(מצאתי מוקף בהעתק אחר וז"ל. אמר לעילא אינון בריבועא לתתא אינון בעיגולא.

ר"ל בז"ת של אבא שהוא יו"ד ו"ק ומלכות ו"ק הוא בסוד נקודות וד' בסוד אותיות וזהו היכלא ליו"ד): [קפ ע"ב] ואלין לא קיימו כו'. והענין כי בי בקדושה ובין בס"א אית ימינא ושמאלא דו"נ.

והן בג' עולמות בי"ע למעלה שניהם טובים. ובעשי' מדור הקליפות שניהם רעים.

כי ימינא הוא חנף ומרע שמראה טוב לב"א ושמאלא בעל מחלוקת איש לשון בל כו' והן אותיות ח"ק ומספרם גיהנם והן דכר ונוק' דגיהנם. וביצירה ע"ה טו"ר מטה ונחש ושם ב' אתוון ט"ר.

אבל בבריאה כולו טוב והוא בנשמטא כי אין בה חטא לעולם כי היא מסתלקת קודם החטא ושם ב' אתוון י"ש או"ר ומנח"ה. וח"ק הוא סיומא דיצח"ק סוספיתא כו' מ"מ ח' הוא שכינו של ט' כי שניהם בימינא וז"ס ח"ט (שמחשיך הקדושה אצלה בצדיקי') [בהעתק אחר.

שממשיך הקדושה אצלה בצירוף. וכצ"ל] כי טוב העץ להשכיל כו'.

וכן רי"ש שכינו של קו"ף אבל הן ק"ר אין בהם הולדה כי שניהם רע לכן צריכין לשי"ן דלעילא כל שקר שאין אמת בתחלתו כו'. והן שקרא דמרגלים ומחלוקת בשמאלא כי

אף שאין אחיזה שם מ"מ למטה יש להם קצת אחיזה בשמאלא שהוא השי"ן ואינו יכול להפוך אותה לרע רק שממנה נבנית השקרא שלהן אח"כ.

ולכן הזהיר הי"ת על ע"ה טו"ר ואלו המתין עד שבת היה מתברר הטוב שאז בפרוח רשעים כו' להשמדם כו'. והנה קרח לקח כל השלשה אותיות.

ומרע"ה לקחהט' וטרא אותו כי טוב ולכן לא אתיישב בהדי' ורצה הטוב להמתיק הרע כמו שניתן באדם טו"ר יצ"ט ויצה"ר להמתיקו וילך משה אל כו' אבל לא היה יכול מפני ח"ק עד שפערה שאול פיה לבלי ח"ק וירד שאול למקומו ונתברר הטוב וכן התורה כי לקח טוב כו' משה אמת כו' וכ"ה באדם בסוד מל"ך ג' דרגין אמ"ש שהן נגד ג' עולמות למטה תחת היותרת הכבד והטחול דו"נ רעים שניהם כעס ושחוק הכסיל.

ובלב ב' בתי לבא טו"ר ב' יצרין. ובמוחא ב' מוחין שניהם טובים וכ"ה בנר"נ נפש כי תחטא כי תאוה נפשך ורוח ב' דרגין מי יודע כו' ונשמת חיים.

וחיבורן באלב"ם ח"ק ט"ר י"ש וט"ר הוא חיים ומות וכמ"ש את החיים ואת הטוב כו' ולכן ביום אכלך כו'. וט' אתרא דחיים לוז והוא בסט' דרוח.

וח"ק הוא בגיהנ"ם שניהם רעים תלגא ואשא ששה חדשים כו'. כנגד ימות החמה והגשמים כ"א בדרגי' והוא בסטרא דנפש.

והנשמה עולה למעלה להנחיל אוהבי י"ש: (קפא ע"א) ובספרא דאדם קדמאה כו' וכן שיעורא דילה כג"ד. (א"ה).

ע' בתיקונים ל"ט ע"ב בד"ה ג"ט. כי כשתמתח יו"ד בג' נקודין קוצא וגזעא ושבילא.

תחת יו"ד א' הוא שיעורא דוא"ו): (קפד ע"ב) ירושלים באמצעייתא כו' בתרין נקודין אתפרשת כו' חד דילה וחד דעלמא דאתי כו' נקודה דילה כו' ירושלים כו' נקודה דנטלא מאימא עלאה טמירא איהי ג"ע דארעא כו'. [ביארו הגר"א ז"ל בתיקונים נ"ב ב' בד"ה תתן להם כי שתי הנקודות הם במלכות דעשיה.

וגן עדן הוא יסוד דבינה דידה. וציוון הוא יסוד דנוק' דידה.

ע"ש.

המסדר]: פרשת תשא (קפד ע"ב) רע"מ. פקודא ליתן כו'.

שייך לעיל בתר שפי' מנורה מג' דברים שנתקשה משה ועכשיו מפרש פקודין דשקלים וחדש שנתקשה בהן כנ"ל ששקלים אמצעי וחדש שימושא: כגון חצי כו'. והענין מחצית ו' השקל י' כמ"ו: אבנא למשקל כו' דא יו"ד כו' עשרים.

שהיא אבן שתי' רועה אבן ישראל ו' י' קוב"ה וכנ"י כנ"ל. וענין חצי ההי"ן דהין י"ב לוגין ו"ק דעד"א ו"ק דנוק' חצי ההין עד"א.

וזה בבחי' ו"ק ובבחי' ע"ס שקל כ' גרה עד"א וכנ"י כמ"ש עשרה עשרה הכף בשקל הקדש ור"ל הכ"ף כ' דב"פ עשרה כ' גרה וכ"ה בת"ת ויסוד ו"ו שבשם לכך נקרא מחצית ו' אחד דא' שבאמצע הוא"ו הוא בינה אלף בינה כידוע. ו"ו הנ"ל הן י"ב מזלות

של הרקיע והא' שבאמצע הוא התנין המלך כמ"ש בס"י והן לעולם ו' מזלות למעלה מהארץ ו' למטה שהארץ באמצע בין ת"ת ויסוד כנ"ל: העשיר כו'.
דת"ת תמיד עשיר ואף בגלות אסתלק בבינה. ויסוד נקרא דל בגלות כידוע: ממחצית כו'.

עשרה גרה: איהי כלה כו'. ר"ל כמו כלה דצריכה קידושין וזה ע"פ ב"ד שאומרין מקודש: (קפח ע"א) דיאותו לאורה.

שאור הוא בחסד דתמן ברכה דברכות כהנים כידוע לפיכך מברך עליה שתחלה שמאלו תחת לראשי ואח"כ וימינו תחבקני: ובמי כו'. ר"ל ואח"כ יחוד בת"ת ולכך אומר עטרת תפארת: פרשת ויקהל (קצז ע"ב) את כל עדת בני ישראל אלין אינון תריסר משריין עלאין קדישין כו'.
א"ה.

בתי' פ"ז ע"ב בד"ה משום כוס ישועות כתב הגר"א וז"ל ר"ל דהן בני ישראל י"ב שבטים בני ישראל דלעילא: דהא מטרוניתא כו' באינון בתולתינן כו'. הן י"ב בקר שתחת הים והים עליהם משלים לי"ג.

והיא רעיתי בין הבנות עולימתין דילה והיא ביניהם ובה אשתלם חושבנא די"ג מכילן. ע"ש ובהיכלות פקודי רנ"ד ע"א ד"ה אבל תרין אינון כו' מ"ש באורך בזה]: (ר ע"א) ספר זכרון.

[א"ה.

ביארו הגר"א ז"ל בתיקונים נ"ה ע"א בד"ה וראיתה. כי הם יסוד ומלכות כחדא.
כי ע"י המלכות שהיא מראה באתגלייא אז וראיתה לזכור ברית עולם. דע"י שרואה אדם את אשתו מקושטת מתעורר בריתו והוא הזכרון שזוכר בריתו שהוא היסוד דהתעוררות הוא ע"י זכרון הברית וזהו ספר זכרון שע"י הספר מראה באתגלייא הנ"ל מתעורר הזכרון יסוד]: (רטו ע"א) פתח ר"ש ואמר ויהושע בן נון כו' כד קיימא עלמא דאתי כו'.

דעשר אמירן הן בה כידוע אלקים דמעשה בראשית והוא מסט' דחכמה דבה יו"ד של ה"א וה"א עצמה והוא חמשה עשר והוא דירתא סיהרא לה ונעשית ה' בשלימו בין העשור כמש"ו. ואמר ו"ה איהו כד קיימא כו'.

שר"ל וכן כד היא אשתלימת מבעלה היא ברזא דו"ה והוא שם הוי"ה בשלימו וב' ההי"ן הן א' ברזא דלעילא וא' למיהב מזונא לתתא כמש"ו. וז"ס נו"ן ב' נוני"ן הם ב' ההי"ן דאשתלימו מיו"ד ו' באמצעיתא ו' הרי הוי"ה שלימה ויו"ד וא"ו הן כוללין ב' ההי"ן שלכן ב' ההי"ן אשתלימו מיו"ד וכן ו' בין ב' ההי"ן וכמש"ו דאיהי י' אתפשט ואפיק רוח כו' ההוא רוח אתפשט כו'.

וזהו ו' דכליל למעלה ולמטה ישראל ויעקב כנז' בר"פ תרומה ור"ל שזהו רוח חכמה רוח של חכמה: פרשת פקודי (רכו ע"א) וכדין דא נהירו דמחשבה דל"א בטש כו'. ביאור זה המאמר ע"ל פ' נח ס"ה ע"א ע"ש.

המסדר: [ליקוט. ענין מ"ש בס"פ פקודי ובפ' נח (ס"ה ע"א) מגו ההוא פריסא דפריס רדיף כו'.

ידוע כי האוירא ומ"ס הן ראשית זו"נ והן מ"ד ומ"נ הראשונים שמעלין והן ראשית הכל. ובמחשבה אתברירו המלכים שהוא במ"ס והוא כורסיי' דשביבין.

והנה כל מ"נ הוא ברדיפו דרדיף לגבי עלאה מניה ולפי שהוא שורש המלכים של ב"ן לכן כל הענפים נמשכין אחר השורש. ולפי שמ"ס הוא מהמלכים ונמשך למעלה נמשך הכל אחריה ואוירא שרשו מלמעלה מרדל"א שהוא א"ס נהיר במ"ס ונמשך האור מלמעלה כמו שהוא מאיר בתחתון כן כל העליונים למעלה.

וז"ש רשב"י ארימית כו' לעילא לעילא דכד כו' והוא רעותא כו'. וכ"ה כל מ"נ שבאיש ואשה ג"כ שהאיש ממשך מ"ד מאוירא שלו לכן הוא לבן והטעם לפי שמחשבתו באשה למטה ממדרגתו.

והאשה ממשך מ"נ ממוחא לכן הוא אדום כורסייה דשביבין ששם הוא אש והטעם כנ"ל שמחשבתה באיש שהוא למעלה ממנה. וזהו והתקדשתם שלעולם יפנה מחשבתו למעלה בקדושה וע"י כך ממשך מ"נ ומשפיעין לו מ"ד מלמעלה נשמה קדושה וז"ס (זכריה א) שובו אלי ואשובה אליכם שצריך התעוררות מלמטה תחלה.

וז"ש (תהלים ל"ו) אדם ובהמה תושיע ה'. והוא סוד הקרבן שבהמה הוא ב"ן והיא עולה באש שאש הוא המעלה בסוד כורסיי' דשביבין.

וכן עולה כל נוק' ונוק' למעלה עד א"ס והוא מ"ס שעולה עד ההוא פריסו. וז"ש רשב"י בענין הקרבן דסליק עד א"ס ואמר ההוא מאמר***(צ"ל ההוא אמרא כו')** כו'.

וז"ס עון קרי שמוריד שם מ"ה ח"ו מ"ד והוא חורבן גדול. וכן לימוד קבלה למי שאינו ראוי כי כל משפיע הוא מ"ד ולהגון הוא מצוה גדולה עד מאד.

וכן למסור ד"ת לכותי. וכן כל משפיע יראה למקבל טוב והמשכה ראשונה היה במ"ס ואח"כ כשנאצלו או"א ה"ה קרובין לבירור המלכים לכן המשיכו או"א ועלו במחשבתם למ"ס.

וז"ס כל העליות שהוא עליות הנשמה במחשבתה והוא סוד כל העליות. וממשך המ"ס את או"א אליה וזהו מ"נ שלה.

כמו מקודם שבמ"נ הראשונים העלו מבחר הברורין שהן או"א והשאר של זו"נ וכ"ש שלמטה אינן ראויין אליה וכ"ה או"א מ"נ שלה כשעולין אליה והיא ממשך אותן אליה. אבל א"י להמשיך אותן עד שמעלין את עצמן מקודם אליה ובעלייתן אליה המשיכו הן מ"נ מבחר הברורין שנשארו והן זו"נ.

וע"י המ"נ ירדו מאוירא מ"ד אל מ"ס וממ"ס אל א"וא ועי"ז נתבררו זו"נ במ"ה וב"ן כי כל בירור הוא תחיה שירד מ"ה אל ב"ן ואז נעשו זו"נ. ואח"כ המשיכו זו"נ עצמן אל או"א והכל כנ"ל עד שנתברר הבריאה.

וכן עד העשיה עד שנולד האדם באחרונה. ועתה תולה באדם שהוא אחרון להמשיך מחשבתו למעלה ועי"ז יעלו מ"נ אליו והוא יהיה מ"נ למלכות העשיה וכן ממדרגה למדרגה עד א"ס.

ולפי נשמתו ומחשבתו הטובה כך הן הבירורין. ד"מ אם נשמתו ממלכות דבריאה וכן כוונתו לשם מעלה מבחר הברורין שראוין אל מלכות דבריאה ויורד ג"כ מ"ד ג"כ בזה הערך.

ואף שכל הבירורין שוין בעלייתן וכן המ"ד בירידתן שהן הכל ממדרגה למדרגה מ"מ הבירורין הן עצמן לפי מדרגת נשמתו ומחשבתו. ותדע שכל העליות הכל במוח של כל העולמות כמו המחשבה של האדם וכל הירידות הכל באוירא.

והלימוד לאחרים גדול המעלה מאד שלימודו הוא מ"ד לפי שמשים מחשבתו במי שלמטה ממדרגתו והתלמיד מעלה מ"נ. אבל כשלומד מעצמו הוא נקבה לבד מקבל מהספר ולא מאדם והוא כמו הגשמים שאינן באין מלמעלה שנדמין לספיחים וזהו מעלת החבורה.

וז"ש הרבה קבלתי כו' ומתלמידי כו' (תענית ז' א') שאז הוא מקבל מאוירא כו': ואתפרס ההוא פריסו כדי שהמ"ם לא יגיע אל אוירא ויהא רודף תמיד להגיע מטי ולא מטי ועי"ז יהיה תמיד מעלה מ"נ. וזהו חיות העולמות ואתה מחיה את כולם ע"י ההוא מטי ולא מטי.

והטעם מ"ש למעלה כי כל הבירורים עתה באדם. א' שהוא קרוב אליהם כנ"ל.

ועוד שהכל נברר רק למטה ממדרגת אדם שאין ראוי אלא לבירור אדם וכנ"ל שכל עולם בורר הראוי להוליד ממנו. והנה כל הבירורים עתה הן נשמות הראוי להוליד מאדם וכמו למעלה כנ' אבל אין בירור אחר כלל.

ומ"ש למעלה למלכות דבריאה ר"ל נשמה ממלכות דבריאה כי האדם כולל ג' העולמות. וכן בחטאו מה שנפגם וירד לקליפות הכל הנשמות שנשרו ממנו אלא שהוא פגם בעולמות ג"כ שכל עולם יורד לעולם שלמטה ממנו דוגמת האדם אבל לא לקליפות ח"ו רק האדם בלבד.

שהוא המדרגה האחרונה שבקדושה ולמטה ממנו הוא ע"ה טו"ר שנצטווה שלא לאכול ולירד אליה במחשבתו וזה שצריך לברר. אבל כל דור מעלה המבחר ומורישינן הנשמות לבניהן ובניהן מעלין הנותר לבניהן** (הלשון צ"ת ש"ל:**) עד הדור האחרון רגלין ברגלין בעקבות.

ואף גם באדם אינו נאחז אלא במדרגה תחתונה ממנו העקבין וכמ"ש הוא ישופך כו' ואתה כו' אלא שכל הנשמות יורדין כ"א למטה ממדרגתו מעולם והוא מיתתו כמ"ש בא"ר (קל"ה ב') והעלאתו הוא לאותו עולם. אלא שמ"מ כולם בע"ה נוגה שהיא כוללת

אלא שאין אחיזתו של ס"א בע"ה אלא בסופו אבל מזיק לכולו כמו נשיכתו בעקב שמחלחל כו'.

והבשר והעור שבאדם הוא הנוגה. ואכילת הס"א הוא עפר שבקרקע המשכן הבריורין מהנוגה זוהמא דטופרא דידין לדכורא ודרגלין לנוק'.

כי מכל הבריור יורד פסולת למטה וראוי לעולם שלמטה כידוע אבל מברירות נוגה להן השירים. וז"ס דנשיך לאייל' ולחיך דמא ואח"כ ישקו כל חיתו שדי.

וז"ס הוידוי שנוטל ג"כ חלקו מרחיצת הזוהמא שלזה מתאוה כי כ"א מתאוה לשרשו. ולע"ל כי יגמר לברר ובלע כו' ויהי' אור הלבנה כאור החמה שכ"א יעלה למקומו הראוי ככוונה ראשונה: (רכו ע"א) וכדין דא נהירו דמחשבה דלא כו'.

(א"ה).

ביאור זה המאמר בפ' נח דף ס"ה ע"א ע"ש): (רלח ע"א) ויביאו את המשכן אל משה אליו אינון ד' חיוון כד סלקין כו'. הובא בבאווה"ג ריש היכל ו' דבראשית ע"ש.

(ש"ל): (רנט ע"ב) מסטרא דיעקב נטיל רוחא דחיי כו' מסט' דיוסף דאיהו כו'. (א"ה).

עיין בביאור הגר"א בתיקונים צ"ה ע"א בד"ה ועוד ויבן מ"ש בזה בארוכה): (רסו ע"א) היכלא שתיתאה כו'. עיין ביאורו בהיכל ו' דבראשית ד"ה היכלא דא דאיהו רצון כו' ועי' בהיכל א' דפקודי ד"ה שירותא דכל דרגין.

(ש"ל): (רסח ע"א) דנפקו מנו תהומא רבא כו' מהכא נפיק כו'. (והענין כי במלכות דבריאה יש תהום עלאה ותהום תתאה.

ותהום עלאה הוא יסוד דבינה דידה ויסוד דידה הוא תהום תתאה. והנה שם בבריאה הוא חללא דאגוזא דחפיא עלה סלע דיצירה כמש"ל בפ' תרומה קכ"ה ע"א ע"ש.

ונגד תהומות אלו בס"א הוא נוק' דתהו"ר. כן משמע מביאור הגר"א בתיקונים נ"ב ב' בד"ה תתן להם.

המסדר): (ע"ב) רעותא עילאה לעילא לעילא. (כה"מ בפ' נח ס"ה א' ונדפס שם עליו באוה"ג עם כל הליקוטים.

ועוד מצאתי ליקוט וז"ל) הוא מלכות עקודים אחר התנוצצות ז"ת דילה נעשה רדל"א ואמר על כל ע"ס העקודים לעילא לעילא וירמוז ג"כ על אורות א"ס והכל רעותא: נשלם בעזה"י ליקוטי באוה"ג על ח"ב ובעזה"י נחל באוריו (מייף כי"ק) על ההיכלות פקודי** (מגוף כי"ק ז"ל. וע' מ"ש בהערתי ריש היכלות דבראשית.

וזאת למודעי שכל ל' הזוהר שבבאוה"ג הוא עפ"י ד"א. ובדפוסים אחרים נ"א.

(ש"ל): (** (רמ"ה ע"א) היכלא קדמאה שירותא גו מהימנותא כו'. ר"ל היכל ראשון והוא דרגא דיסוד כמ"ש דף רנ"ח ובפ' בראשית דף מ"ה יוסף הצדיק עמוד דעלמא נטיל היכלא דספיר רוחא דאקרי לבנת הספיר כו' והוא יסוד עם עטרת היסוד כמש"ל והוא יסוד ומלכות של ע"ס הפרצוף אבל מלכות (פרצוף) פרטי כי בכל עולם יש מלכות פרטי כידוע והוא ארץ של אותו עולם כמ"ש אתהלך לפני ה' בארצות החיים וכ"ה בכל עולם

שמים וארץ שמים מדור המלאכים וארץ למדור הצדיקים והן ז' מדורין כמש"ש דף מ' ע"א כגוונא דא אית לארץ עלאה ז' מדורין אינון כו' שבעה מדורין אינון לעילא והא ארץ עלאה אחידת לון וכולהו קיימין בה כו' ושם ע"ב כדין הוא לארץ דלתתא בז' מדורין וכלהו כגוונא דלעילא ובכלהו אית זינין כחיזו בני נשא וכולהו מודין ומשבחין לקב"ה ולית מאן דידע יקר' כאילין דאינון במדורא עלאה כו' לא קיימא בקיומי' אלא בגיניהון דצדיקיא דאינון גופין קדישין כגוונא דלעילא כו' לא קיימא אלא לגופיהון דצדיקיא למהוי כלא חד דא כגוונא דא כו'.

ור"ל לתתא בעוה"ז ז' מדורין הן בארץ והן ז' ארצות ועלאה הוא תבל שלא נברא אלא בשביל הצדיקים (שנאמר כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם תבל) וכן הוא בכל עולם והן ז' ארצות שחשיב שם דף ל"ט ומ' ד"א ואת הארץ כדקאמרן לאסגאה ארעא דלתתא דאיהי (כו' עיי"ש עד) כגוונא דא אית לארץ עלאה ז' מדורין כו'.

והענין כי תהו ובהו כו' הן ד' יסודין של הארץ כמ"ש בז"ח פ' בראשית ע"ש והן חג"ת ג' יסודין ובינה או מלכות יסוד הד' כידוע בסוד המרכבה. וז' המדורין הן כסדר ז' ההיכלות ארץ יסוד ומלכות ושם תהום כידוע בסוד תהום שהוא ביסוד דנוקבא ושם מ"נ.

אדמה גיא הם נו"ה והן פני תהום רגלי' יורדות כו' שהוא אותיות תהום כמ"ש בתיקונים ובז"ח. נשי' הוא ת"ת והוא תהו וז"ס גיד הנשה של יעקב ולפי שהוא בנוקבא לפיכך מקום השכחה משא"כ בדכורא שם מקום התורה וז"ס (ע"ז ט' א') ב' אלפים תהו ב' אלפים תורה ב' אלפים ימות המשיח שהן ג' דרגין מלכות ז"א בינה כידוע.

ציה הוא גבורה חשך כידוע והוא על פני תהום כי גבורה הוא ע"פ מלכות כידוע [והוא ע"פ שהן נו"ה כי סדר היכלות גבורה על נו"ה וכן כאן נשי' למעלה וארקא חשיב למטה חג"ת כסדר אבל ת"ת עולה למעלה מחד. וכן בקרא תהו ובהו וחשך כסדר מלמעלה למטה ג"ר ע"פ תהום ג' האחרונים ורוח אלקים מדור העליון שכולל ג"ר ורוח כו' הוא רוח העליון על פני הוא רוח מרוח מים הוא מים מרוח ה' של המים הוא תהום העליון שם אש ממים והוא ד' דרגין שכולל העליון וששה מדורין בסוד ד' רגלין ו' דרגין].

ומשם המים יורדין בסוד גבורות גשמים. בהו הוא חסד כמ"ש בתז"ח ומסט' דימינא ובהו בו הוא ואמר שם דעולם חסד יבנה דמסט' דחסד אתחבר עמה דכורא לא תהו בראה לשבת יצרה ע"ש ולזה (אמר) שם דלא אתנשי.

תבל הוא בינה כולל ג"ר והוא הארץ שלנו שמתוקן לצדיקים וכנ"ל וכן ברקיעין ערבות ששם נשמות של צדיקים וכאן תהום עליון בסוד בינה כידוע והן ב' תהומות תהום אל תהום קורא לתהום עלאה אמר חשור מימך מ"ד כידוע ולתהום תתאה אומר אבע מימך מ"נ וזהו מרחפת על פני המים הם המים שבתבל תהום העליון לרוקע הארץ על המים.

והארץ הזאת היא בינה והמים שעלי' שנאמר יקוו המים אל מקום א' ולמקוה המים קרא ימים הוא חכמה כידוע והוא מים מרוח. ורוח אלקים מרחפת ע"פ המים הוא כתר שהוא רוח כמ"ש בס"י (פ"א).

ויקרא אלקים ליבשה ארץ הוא בינה מעמד ב"א והוא על המים תהום עליון כידוע. וכ"ה בכל עולם מלכות הפרטי ארץ וע"ס עד עטרת היסוד של אותו העולם הן ז' היכלין שהן ע"ס ג"כ כמ"ש לקמן בעה"י: והאי איהו שירותא לרזא דמהימנותא.

ר"ל התחלת דרגין דקדושה של אמונות ישראל שאח"ז סט' דמסאבא לתתא אבל כאן התחלת היכלין דקדושה: ובדרגין דחיוזו דמהימנותא לנביאי קשוט. ר"ל כאן התחלת המראה לנביאים ואף שהנביא ראה ג"כ בס"א כמ"ש וארא והנה רוח סערה ענן גדול ואש כו' וכן באליהו והנה רוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים לא ברוח ה' ואחר הרוח רעש לא ברעש ה' ואחר הרעש אש לא באש ה' שהן ג' קליפות שני ערלה שהן קודמין לפני מצדינו והן ג' קליפות ערלה שחופפין על הברית מילה ופריעה ואטיפו דדמא והן ג"כ אותן שראה יחזקאל כי ענן גדול הוא רעש שהן הרעמים ביום הענן.

והן תהו ובהו וחושך ורביעי הוא ורוח אלקים כו' שהוא קול דממה דקה שהוא נוגה סביב שבתוכה ה' והיא רבעי קדש הלולים והוא צריך פדיה להכניסו לקדושה והן קליפין דאגוז כמ"ש אל גנת אגוז ירדתי שמקודם צריך לתבר הקליפין ולעבור בהם ולזה אמר ובדרגין דחיוזו דמהימנותא ר"ל התחלת מראה הקדושה: והווי חמאן מגו דא אספקלריא דאינה מאירה כו'.

ר"ל מתוך אותן היכלות האלו. ור"ל אע"ג דנבואתן של הנביאים הוא מתוך הזכורא ורוה"ק הוא מתוך הנוק' מ"מ אינם רואים רק ע"י הנוקבא כמ"ש (יבמות מ"ט ב') כל הנביאים ראו מתוך אספקלריא שאינה כו' והוא מתוך הנוקבא כמ"ש כמה פעמים בזוהר ותיקונים ולקמן דף רמ"ז ורמ"ח מאתר דא ינקי כל אינון מאריהון דחכמתא דקיימין למנדע במראה או ברזא דחלמא בגין דנביאים ינקי מלעילא ואלין מארי דחלמא או דמראה ינקי מהכא וכד מתחברא אתרא דא באתרא דלעילא בקשורא דא כו' (ע"ש עד) דלא הווי חמאן נביאים בר על ידא דדרגא אחרא תתאה כו' ע"ש.

ואלו היכלין הן דנוקבא כמש"ל לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו כו' לחזות בנועם ה' באינון ז' רקיעים לעילא ולבקר בהיכלו באינון ז' רקיעים דלתתא ואלין קיימין אלין לקבל אלין כו' אינון תתאין אינון היכלין לאינון רקיעין עלאין לאתאחדא דא בדא ולא תקשרא דא בדא כמה דאוקמינא באינון היכלין דקאמרן.

ר"ל בפ' בראשית. ואע"ג דאוקימנא כו'.

ורקיעין עלאין הן ע"ס של דכורא שהן ז' רקיעין כנ"ל ג"ר נכללין ברקיע א' ויסוד ומלכות עטרת היסוד ברקיע א' והן מתקשרין באלו שבעה היכלין. וראיתן של נביאים ברקיעין עלאין ע"י אותן היכלין בהתלבשות המראה באלין היכלין משא"כ במשה כמו שאבאר לקמן אי"ה: תחלת דבר ה' בהושע כו'.

ר"ל התחלת הדבור עמו ה' מתוך היכל זה. אע"ג דדרגא דנביאים מתוך היכל ב' וג' מ"מ התחלתן מזה ולכן אמר לו קח לך כמש"ו ולכן נאמר תחלת דבר ה' בהושע ולא אצל נביא אחר שלא נכתב זה אלא משום שבתחלת דבורו כשהגיע אל זה המקום אמר לו ה' קח לך אשת כו' לפי שהלכו אחרי ישראל בימיו כמש"ו וזהו תירוץ על קושית

הגמ' (פסחים פ"ז א' ב"ב י"ד ב') תחלת דבר ה' בהושע וכי בהושע דבר תקלה והלא ממשה ועד הושע כמה נביאים כו': שירותא דכל דרגין.

ר"ל התחלת דרגא דקדושה מתתא לעילא וסופ' מלעילא לתתא ואחר' מצולות ים סטרא דמסאבא. וז"ש ובגין דהושע חמא מן שירותא דא סופא דכל דרגין ואצטרך לנטלא האי אשת זנונים בגין דישראל אתאחדו ואתמשכו מתמן לתתא.

ר"ל משם מתוך ההיכל הזה נתמשכו לתתא שתחת' ס"א כנ"ל: לגבי ההוא אתר דאקרין אשת זנונים בגין דשבקו ולא אתדבקו בהאי אשת חיל. שהן היכלין דקדושה והלכו אחר היכלין דס"א שהן תאוות עוה"ז וע"ז שנמשלה לזונה בפתוי' כמ"ש במשלי ובזוהר פ' בראשית דף ל"ח ע"ב ואלין אינון צדיקיא דלא אחלפו יקרא כו' (עיי"ש עד) מנכרי' אמריה החליקה.

והן כל היכלין דסט' דמסאבא כמ"ש לקמן רס"ו ורס"ז דהכא קיימין כל אינון נשיקין בישין ותיאובתין בישין וכל עדונין דגופא דהאי עלמא די באינון עדונין אתתריך ב"נ מהאי עלמא ומעלמא דאתי ועל האי היכל' כתיב כי נפת תטפנה שפתי זרה בהאי היכלא קיימא חד רוחא דאיהו ממנא על כל אלין דלתתא ואיהו כללא על כל שאר רוחין האי היכלא מתקשטא בקשוטא דשפירו על כל אינון היכלין.

ר"ל לפי שהוא היכל ששי גופא דסט"א כלל כל היכלין וכל היכלין הן של הזונה וכאן הוא כלל וכאן הוא הרצון והתשוקה אל סט"א ר"ל. בהיכל' דא מתלכדי רגלייהו דטפשא על האי היכלא כתיב אל תחמוד כו' (עיי"ש עד) וכדין אתקריבו רגלוי להאי היכלא דאיהו כללא דכלהו תתאין כדין והנה אשה לקראתו שית זונה ונצורת לב כו'.

וז"ש כאן וחמי תמן כל אינון היכלין דאינון כו': כגוונא דעביד נח כו'. כמ"ש בזוהר דלא אעל באינון היכלין לאתפתא אבתרייהו ח"ו אלא למבדק בחובא דאדה"ר שסחטה חוה ענבים כמ"ש גפן הי' שאין דבר שמביא כו'.

והוא היכלא שביעאה דמסאבא ונח לא יכול לעמוד בו כמש"ל דף רס"ז ע"ב היכלא שביעאה דא הוא היכלא דשמרי דחמרא לאתרוואה בי' כד"א ויישת מן היין וישכר ויתגל כו' (עיי"ש עד) כמ"ש ענבימו ענבי ראש אשכלות מרורות למו חמת תנינים יינם כו' ולכן ירא הושע לכנוס בו עד שהרשה לו הקב"ה: וכתוב וילך ויקח את גמר בת דבלים למנדע כו'.

כמ"ש בגמ' (פסחים פ"ו) גמר שהכל גומרים בה והוא כמש"ל ד' רס"ג ע"א כתיב מי גבר יחי' ולא יראה מות ימלט נפשו וגו' מאן הוא ב"נ בעלמא דאתברי דלא יחמי מותי' ההוא דכל עלמא אתמשכן אבתרי' כו' ע"ש. בת דבלים אמר רב דבה רע' בת דבה רעה בת הנחש הקדמוני שדבר לשה"ר על הבורא וכן היצה"ר וכל כת דילי' כידוע.

ושמואל אמר שמתוקה בפי הכל כדבילה כמש"ל כי נפת תטפנה שפתי זרה כו'. ור"י אמר שהכל דשין בה כדבילה כנ"ל וכמ"ש כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא: וע"ד חמא מגו היכלא דא שירותא כו'.

כנ"ל תחלת וחזא ג"כ בשירותא דהיכלין דמסאבא וזהו ענין של ילדי זנונים שני בנים ובת אחת כי בהיכלא דקדושה בהיכל הא' אמר בפ' בראשית אית רוח דאקרי ספירא כספירו דאבן טבא נציץ לתרין סטרין ואמר לקמן היכלא קדמאה יוצר אור ובורא חושך כו' נציץ לתרין סטרין ואמר בפ' בראשית דא הוא לימינא לשמאלא אית רוחא דאקרי לבנה ודא אתכליל כו' ואמר לקמן דף רמ"ו ע"א דרוחא דאקרי ספירא הוא דכורא ובו אתכלילו נשמתין דכורין ולבנה נוק' ובה נכללו נשמתין נוקבין לפי שהיכל הזה נכלל מיסוד ועטרת כמש"ל ורוחא דכורא מתנוצץ לתרין רוחין הרי ב' דכורין ונוק' אחת והן נגד ג' גוונים הקשת שהן ג' אבהן שנכללין ביסוד כמ"ש בכ"מ וידוע שיצחק הוא סט' דנוק' וכן כאן אמר לשמאלא רוחא לבנה נוקבא וכן כל סטרא דשמאלא נוק' והן ב' בנים ובת אחת.

והענין כי ביסוד יש ב' צנורות מימין ומשמאל וזהו נציץ לתרין סטרין ונגד עטרת היסוד לבנה וכמ"ש למטה ולפי שבעטרת כלולים ב' הצינורות בנקב א' ואין שם ב' נקבים לפיכך נכלל בא' וכמ"ש למטה (וזהו סוד גדול בדברי רז"ל בסימני איילנות שאין לה שפולי מעיים (כתובות י"א א') ונקראת איילנות דוכרניתא (יבמות פ' ב') כו' ומ"מ בלשון נקבה בסוד איל ואילת כי אין לה רק בחי' דכורא שבנוק' והבן).

וידוע שזה לעומת זה עשה האלקים והן ילדי זנונים הנ"ל והראשון קרא יזרעאל כי מצינור הימין הולך הזרע כידוע וזהו ושברתי קשת ישראל בעמק יזרעאל שם הקשת. והשני לא עמי כי מיסוד יצאו כל צבאות ה' עם ישראל.

ואח"כ במקום אשר יאמר להם לא עמי יאמר להם בני אל חי שהוא יסוד שיחזרו ישראל לקדושה והן ג' דרגין קנאה ותאוה וכבוד שמוציאין מן העולם שהן נפש רחבה שהוא תאוה תלוי בנפש וקנאה וכבוד ברוח גבוה ועין רעה שכולם ברוח. ורוח דכורא סוד הספיר ונפש נקבה סוד לבנה ואחר שיחזרו לקדושה אמרו לאחיכם עמי כו' וארשתין ג"פ בג' קדושין שהאשה נקנית כמ"ש ברע"מ וכנ"ל: היכלא דא כו' דקיימא בנהירו.

לפי שבמדורין אמר בפ' בראשית דף מ' ע"א מדורא קדמאה לתתא הוא אתר בי חשיך דלא נהיר כו' אמר כאן מדורא דקיימא בנהירו: לאתער' בדרגוי. ר"ל בהיכלין שלמעלה.

ומפרש ואזיל באינון דרגין דכתיב כו': דכתיב ויראו את אלקי ישראל. הם אלו היכלין כמש"ל: טהריא"ל שמי'.

(והוא ממונה ג"כ על התפלה כמש"ו להכניסה אם היא כדקא יאות. וז"ש רז"ל צריך לטהר לבו קודם התפלה כדי שהמלאך טהריא"ל יכניסה למעלה.

וכן הוא ממונה להכניס הנשמות ותפלה בלא כוונה כגוף בלא נשמה שנאמר על לא חמס בכפי כו' ויכניסה המלאך הנ"ל למקום [הכף] (הנ"ל) כמש"ל והבן. וז"ש מי יעלה בהר ה' שהוא תפוח הנ"ל נקי כפים ובר לבב אשר לא נשא לשוא נפשי כו' וכן על הנפשות כנ"ל אבל ואת נפש אויבך יקלענה בתוך כף הקלע).

וכן במדור הראשון (בראשית מ ע"א) ע"ש ועל ההוא אתר כו': קיימא ההוא ממנא בההוא סטרא. ר"ל בסטרא דקדושה לפי שיש א' בהיכלא הראשון של היכלין דמסאבא

עומד כנגדו לקבל ההיא נשמה שנדחית מכאן כמש"ל האי ממנא קיימא בסטרא דא אי זכאת כו' אי לא זכאת האי ממנא אחרא דקיימא בסטר אחרא זמין כו' כגוונא דא ההוא ממנא קדישא כו' ולקמן דף רס"ג ע"א היכלא קדמאה שירותא דסטרא דיצה"ר כו' בהא היכלא קיימא חד ממנא ודומה שמי' והאי איהו קיימא לעילא ותתא דא איהו אחיד בנשמתא כד אתדחייא מהיכלא קדישא ע"י דההוא ממנא טהריא"ל והאי איהו קאים לגבי' ההוא תרעא דההוא סטרא קדישא כו': וכלהו מארי דעיינין.

[וכלהו נקראין ע"ש ממנא דעלייהו כידוע וז"ס טהור עינים] ר"ל המשגיחין על העולם כמש"ל ד' רנ"א ע"ב מארי דעיינין דעבדי חושבנא כו' ושם בהיכל רביעי ב"ד של מעלה וכאן בפתח הזה הוא פתח של מלכות שנקר' פתח עינים כאן הוא ב"ד של מטה וכן באופנים שהן בארץ מלכות הן מליאות עינים סביב וכן בסט' דמסאבא מה"מ מלא עינים והוא בהיכל הד' כמש"ל דף רס"ו ע"א ואלין מתערי לההוא חויא כו' ע"ש והוא נגד סטרא דגבורה וכן בארצות ציה אתר דמה"מ והוא דרגא דגבורה כמ"ש לעיל ועיני ה' המה ז' כמ"ש שבעה אלה עיני ה' המה משוטטות כו' וכמ"ש בפ' בראשית דף מ"ג ע"ב בגין דאית שבעה עיני ה' דמשטטי בכל ארעא כל מה דאתעביד בעלמא והם ע' נגד ע' סנהדרין ואמר שם דף מ' ע"א דבמדור הראשון תחת ממנא טהרי"אל ע' ממנין מעופפין כו'.

וכל המדורין הם נגד אלו היכלין רק שהמדורין הם בארץ של כסא בארץ החיים והיכלין שחשיב שם דף מ"א ע"א הן בתוך המדורין בארץ הנ"ל והמדורין הן נגד ז' ארצות בארץ של העה"ז והמדורין הן כסדר ההיכלין ומדור הששי הוא מדור הת"ת נגד היכל הרצון לכן שם ג"כ ד' חיות והוא נגד הים בעה"ז שהולך תחת הארץ תבל ולכן שם אניות יהלכון כמ"ש שם מדורא שתיתאה מדורא עלאה קריב למלכו שמיא שבהיכל הז' שם מלכות שמים הארץ העליונה משכן השכינה ובי' ארביין ונחלין דמתפלגין מן ימא וכמה נונין אינון דמרחשן כו' ע"ש כל ד' חיות והיכלות שחשיב שם בדף ל"ח ול"ט הן היכלות בג"ע זה התחתון [וכולן בארץ העליונה תבל בג"ע וכן יש ז' היכלות בג"ע העליון במדור העליון לגו נשמות העולין למעלה שם]: (ע"ב) דבקעי אורין ורקיעין.

של העה"ז והן ז' רקיעין שחשיב בפ"ב דחגיגה: וקיימא גו רקיע תתאה מאינון רקיעין דלתתא דמדברי נו עלמא. ר"ל הז' רקיעים הנ"ל שמנהיגין את העה"ז והרקיע התחתון הוא וילון והוא רקיע עטרת היסוד מלכות ששם התפלה וברכות לראש צדיק עטרה לראש צדיק כידוע והוא נגד פתח היכל הזה שג"כ בעטרה כנ"ל ושלכן נקרא סהדי"אל דהוא מארי דעיינין וכמ"ש הנה האבן הזאת תהי' בנו לעדה ואמר בפ' וילך דאבנא דיהושע ובאר דיצחק קיימין לסהדותא אבנא כנ"ל ובאר דיצחק כמ"ש בעבור תהי' לי לעדה ע"ש: לעילא מהאי פתחא כו' ההוא אופן דקיימא על שית מאה חיון רברבין כו'.

זה הפתח הוא נגד היסוד עצמו דקיימא ברזא דשש מאות כידוע והוא מסט' דדכורא רוחא דאקרי ספיר כמ"ש למטה (וזה האופן שמו רחמי"אל ושם משך הזרע והוא ממונה על הבוכים בתפלה וז"ש הלך ילך ובכה נושא משך הזרע כו'. וז"ש שימה דמעתי בנאדך הלא בספרתך כי הוא מסט' דרוחא הנקר' ספיר וכן ותראהו את הילד בוכה ותחמול עליו והוא לשון רחמנות.

וכן בברכת על הצדיקים שהוא נגד יסוד אנו אומרים ועלינו יהמו רחמיך). ואמר בא"ר ד' קמ"א ע"ב ואתתקן מעוי דדכורא ועייל ואתתקן בהאי אתר כל רחמין וכל סטרא דרחמי ותאנא בהני מיעין אתאחדן שית מאה אלף מארי דרחמי ואתקרון בעלי מיעין דכתיב על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאום ה'.

ורישא דקרא שמוע שמעתי אפרים מתנוודד כו' השיבני ואשובה כי תה ה' אלקי כי אחרי שובי נחמתי ואחרי הודעי ספקתי על ירך כו' הבן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברו בו זכר אזכרנו עוד והוא בדרגא דיסוד ששם הזכרון כידוע ספר זכרון וכמ"ש לקמן ואמר על כן כו' רחם ארחמנו וז"ס שנקרא האי אופן הממונה על בע"ת לקבל תשובתם רחמיא"ל: מלאכי שלום.

הן בדרגא דיסוד שלמא דביתא והן בוכין על משים שלום בבית בטל. ואמר בז"ח בפ' מרכבה נפתחו השמים וחבורא לא אשתכח ונהורא אתאבד ואראה מראות מה דהוו מתכסיין בקדמיתא בגו נהירו עלאה ולא אתגליין השתא חמינא לון בקדרו צווחין לבר כד"א הן אראלם וגו' כו' וצווחין תרין בכיות חד על דנחתו בגלותא לבר מתחומא דילהון וחד על דנפתחו השמים ושלום לא אשתכח הה"ד צעקו חוצה הא בכי' חד מלאכי שלום אינון דהוו מסט' דשלום יבכו על ההוא שלום בגין דחסר ההוא נהר כבר ר"ל חסד כמש"ש והוא חסד דאתגלי באמה כמ"ש לעיל ואמרו מראות אות נעש' מר וז"ש מר יבכיון.

ואראלים אמר לקמן דף ר"נ שהן בירכין והן לבר מגופא ועכשיו יצאו לבר לבר וזהו צעקו חוצה. [בפ"ב ד' ל"א א' ז' היכלין כו'.

עמש"ש]: בהאי היכלא אית רוחא דאקרי סטוט"ריה. ע"ש דנציץ לכל סטר כמש"ו והאי איהו חיזו ספירא דנציץ לכל עיבר.

ר"ל כמו הספיר שמתנוצץ לכל צד כן האי רוחא: (רמו ע"א) כד ההוא רקיעא עלאה נהר דנגיד ונפיק מעדן כו'. הוא יסוד דדכורא כמ"ש לקמן דף רנ"ט ע"א לגו מן פרוכתא כו' ע"י דההוא נהר דנגיד ונפיק כו' ע"ש ואמר רקיעא עלאה שהוא מז' רקיעין עלאין שהן ז' רקיעין דדכורא כמש"ל ואמר כאן כמ"ש במ"א דרעותא דדכורא עביד נשמתין דכורין ורעותא דנוק' עביד נשמתין נוקבין ושניהם בהיכל הז' בהתדבקות הברית בארון הברית ויורדין הנשמות להיכל הזה ונכללין באלו ב' רוחין שהן דו"נ ספיר ולבנה ונכללת הנוק' בדכורא כמו שנכלל רוחא דלבנה בספיר.

ובפ' בראשית אמר כד אתו נהורין דדא מטו כו'. עמש"ש]: כד אתא לאתכללא רוח' דא כו'.

ר"ל כשרוצין ליכלל זה בזה קודם התכללותם עצמם זה בזה נכללו מקודם הנהורין זה בזה ומינייהו אתעבידו אופנים ואח"כ כשנכללו הרוחין עצמם זה בזה יוצאין מהם החי' בזק כמש"ו וזה ענין הבטישה כלילת הנהורין זו בזו. ואמר מאינון נציצין דנפקין מגו רוחא שמאלא.

שהאופנים הם מסט' דנפש נוק' ולכן נפקי מרוחא שמאלא: דמלהטין אשא. כמ"ש מראיהן כגחלי אש בוערות כמראה הלפידים כו': וקיימין בשירתא.

צ"ל בשורתא. [ובפ' בראשית כד אתכלל רוחא ברוחא נפיק מינייהו נהירו דחד חיותא כו'.]

עמש"ש]: כיון דאתבסמו רוחא ברוחא כו' עד ואקרי בזק. וז"ס והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק ואמרו (חגיגה י"ג ב') כאור היוצא מבין החרסים.

והענין כמ"ש בפ' בראשית ובפ' פקודי רוחא דא דכליל רוחא אחרא תניינא סלקא ונחתא נהורי' דלא שכיך לעלמין כנהורא דשמשא גו מיא כו'. וידוע שג' עולמות בי"ע בכל עולם ומלכות של כל עולם נקרא עולם העשיי' של אותו העולם והן ג"ח נר"ן והן אש רוח מים בינה זו"נ ונקרא שמש בג' לשונות שמש חמה חרס בג' עולמות בי"ע בבינה זו"נ נמצא כי במים שהוא מלכות נק' מים וסוד מלכות בג' מקומות א' תחת היסוד בעטרת והשני בת"ת שני מלכים בכתר א' והג' בדעת שהוא ז"ת של בינה כנ"ל וכן ז"א בג' מקומות אלו נק' שמש חמה חרס.

וכאן בלבנת הספיר נקרא חרס וכאן הוא סוד המים (והמים נק' אדירים ולכן רוחא דלבנת נק' אדירי"ה ואין אדיר אלא מלך כמאמר חז"ל ולבנת הוא סוד מלכות ועוד לה שם [סנוניה בסוד סנונית] לבנה והוא בגי' אפ"ק בסוד אפיקי מים וק"ל) ולכן כאן כאור היוצא מבין החרסים ר"ל שמש במים וכאן הוא יסוד דדכורא גו נוקבא דבטיש בטישין יוצא ונכנס תמיד ולא נח אפילו רגע א' ולכן והחיות רצוא ושוב וכמ"ש בס"ד והחיות רצוא ושוב אמרו צדיק כי טוב כו' ע"ש ולכן השמש רץ במים והבן.

ומכלילת אלו הרוחין יוצא הבזק וזהו כמראה הבזק שהכל נמשך אל שרשו וזהו תנועות האדם בעסקו בתורה שאז נקרא חי בסוד אבר חי. [ובפ' בראשית דיוקנא דילי' כארי' כו'.]

עמש"ש]: כיון דאתבסמו כו' ואקרי בזק. ענין הביסום הוא סוד הזיווג לאתבסמא גבורות דנוק' בחסדיםדכורא כמ"ש באד"ר: האי בזק כו' אופנים.

כמו שהאופנים שיצאו מהנהורין נהרין מנציצין דנפקו מגו רוחא שמאלא וכן הבזק נהיר ג"כ מנהורא שמאלא: ואתפשט מיניה חד רקיעא כו' ממנא עלי'. והענין כי יסוד כלול מו"ק וסוד ג"ס הן סוד החיות והרקיע דאתפשט מינה הוא סוד יסוד שבו שהוא רקיע כידוע ותרין סמכין שהן ב' כרובים הן נו"ה שהן מתפשטין למטה מיסוד וז"ש חד מסטר דא וחד מסטר דא והרקיע מתפשט מן הבזק שהוא ג"כ בחי' היסוד שלכן הוא רצוא ושוב.

ואמר ולא היינו רקיע כו' שרקיע שע"ג החיות הוא בינה שנקר' ג"כ רקיע כידוע והוא יסוד דבינה בסוד הדעת והוא קיימא ע"ג החיות אבהן כמ"ש בתז"ח פ' ע"א ע"ש. אבל האי רקיע עומד ע"ג נ"ה שהן כרובים אנפי זוטרי נערים והבזק ממונה ע"ג רקיע הזה שע"ג הכרובים וכאן האופנים כמ"ש במעשה מרכבה וז"ש אל בינות לגלגל תחת לכרוב: ורוחא עלאה אתכליל על כלא.

כצ"ל על כל מה שבהיכל הזה: כל אינון צלותין כו' דאוקמה. ר"ל כל אותן התפלות שהקדימו עד שהתפללו כל ישראל הבזק מתקן לון ברקיע שלו ואחר שהתפללו כל

ישראל נוטל סנדלפון שהוא ממונה על כל ההיכלות וז"ש דשליט על כלא נוטל וקושר
כתרים לקונו: האי בזק כו'.

שאלו היכלות הן בסט' דנוקב' ולכן בלילה הן ברקיע שבהיכל הזה וכשמאיר היום סלקין
ליסוד דדכורא שהוא הרקיע שבו ככבים ומזלות כו' כידוע: בגין דספר וזכרון כו'. ספר
הוא מלכות וזכרון הוא יסוד בסוד כל זכורך כידוע והן בקישורא חדא כמה דתמר לא
סליק כו' כידוע: אלין ד' כו'.

ר"ל הגלגלים ושנים האחרונים שוין רק בצירוף ב' אותיות שניות של הב' שמות כי הן
בסוד ת"ת ומלכות שהן הוי"ה אדני (ר"ל שב' אותיות אחרונות של ב' השמות הוי"ה
אדני שהם ו"ה נ"י יש בכל א' משמות שני גלגלים אחרונים. אבל ב' אותיות ראשונות
דאדני שהוא א"ד נחסר בכל א' אות א' וק"ל): די מפתחאן כו'.

הן ד' אותיות הוי"ה כמ"ש בפ' תרומה: ואלין ד' כו' די סנדלפון מארי רתיכין כו'. שהוא
ממונה על כל המרכבות של היכלין אלו שהן בסט' דנוק' דמקנא בסנדלפון והיא אדנ"י:
(ע"ב) אלין ארבע פרחין באוירא כו'.

כבר כ' שכלל כולם הוא נפש דהיכלין והן עומדין בארץ דשם ששם הנפש והרוח
דהיכלין הוא סוד אוירא דשם והנשמה ברקיעין בסוד אמ"ש ולכן הם נכללין בד' אותיות
אדני ואוירא בד' אותיות הוי"ה ושם הן הרוחין שהן נקודה פנימית דאוירא כמו
שהנהורין הן נקודה פנימית דארץ הנפש ופרחין באוירא להכלל ולהשלב הוי"ה ואדנ"י.
וז"ש ואתכלילו אלין באלין. ד' אותיות אדנ"י בד' אותיות הוי"ה: ואלין ד' נטלין לון
ברזא דהאי בזק.

ר"ל הד' אותיות הוי"ה נטלין לד' הגלגלים שהן ברזא דד' אותיות אדנ"י ברזא דבזק
שהוא בחי' היסוד שמחבר הוי"ה ואדנ"י ולכן הוא רצוא ושוב בבחי' אדני ונכלל
בנוק' ושוב לדכורא וזהו נוריא"ל ומט"ט נוריא"ל בבחי' החיות ומט"ט הוא שדי בבחי'
הוי"ה כידוע וז"ש רצוא בנוריא"ל ושוב במט"ט והוא גימ' שלהן כמ"ש בתיקונים וכן
כלילת הרוחין שהן זו"נ הן ג"כ ברצוא ושוב כמ"ש"ל שילוב יאהדונה"י: ואלין ד' עאלין
בד' כו'.

ר"ל הד' גלגלים דאתכלילו בד' אתוון אדנ"י עאלין בד' אותיות הוי"ה: אלין באלין. ר"ל
א' בא' א' של אדני בי' של הוי"ה וכן כל אות באות משולבת וז"ש דכתיב מקבילות
הלולאות אחת אל אחת שמקבילין כל אות באות א' בא' כמ"ש"ו למטה בהאי היכלא
דאיהו יאהדונה"י כו' והענין של הלולאות כי ה' עילאה הוא נ' תרעין אחד (כלול) מיו"ד
ושני ההי"ן יש באות ה' עילאה שהן מאה כמ"ש בס"א בז"ח ה' ופ' תצוה ק"פ ע"ב והן
ה"ח של דכורא וה"ג של נוק' והן ד' אותיות השם עם קוצו של יו"ד וכן בשם אדני והן
ה"פ אור של יום ראשון שהן ה"ח וה"פ מים ביום שני שהן ה"ג והן חמשים כמ"ש בס"א
ה' הן חמשים כנ"ל והן חמשים וחמשים לולאות מקבילות שהוא הוי"ה ואדני ויש עוד
ה"פ רקיע שהוא יסוד כידוע המחברם ברית שלום והן חמשים קרסי זהב ושם ברקיע
קבועין ככבים כו' שהן הנ' תרעין דיליה שהן י"ג תיקונים כמ"ש פ' תצוה שם שהן י"ב
מזלות כידוע וז"ס נראין קרסים בלולאות כמו ככבים ברקיע והכל השילוב הנ"ל והן

ג"כ חמש יריעות וחמש יריעות חוברות אלא שחמש הן התפשטות ה"ח וה"ג בה"ס זו"נ שהן ה' שמים והלולאות הן ביסוד בסוד הב' רוחין שהן זו"נ והוא נק' כל ע"ש הנ' תרעין ושם המאה ברכות והקרסים הוא אתכללותם יחד: ורזא איהו כו'.

ר"ל רזא הוא בחי' הזיווג יסוד שהוא רזא (פ'ל יסוד הוא נקרא) סוד ה' ואתכללותם יחד הוא בבחי' כלילת ב' הרוחין יחד ברזא דשילוב ב' שמהן. וז"ש דההוא רוחא דכליל.

ר"ל כולל ב' רוחין. ברזא דשמא קדישא כו'.

השילוב הנ"ל: וכלא בהאי היכלא מתנהגי כו'. ר"ל כל הנהורין ואופנים וכל שבהיכל הזה מתנהגים ע"י ההוא רוחא דכליל והכל בשם השילוב שהוא שולט על כל שבהיכל הזה וז"ש ברזא דשמא קדישא דשליט על כלא בהאי היכלא דאיהו יאהד"ונהי כו' ר"ל ששולט על כלא שבהיכל הזה וז"ש בהאי היכלא דאיהו כו' קאי על השם והכל ע"י כלילת ב' הרוחין וז"ש מגו דאיהו רוחא ברוחא והכל כלילת הנוק' בדכורא כמו ברוחין לעיל ולכן השילוב הוי"ה קודם לאדני ועוד התכללות אחר שהד' אותיות בעצמן ג"כ נכללות זו בזו.

וז"ש למעלה כליל לון ואתכלילו אלין באלין כו' לאתכללא אלין באלין ולשלבא אלין באלין. וכן למטה ברזא דרוחא ברוחא וכליל דא בדא והענין הוא כמ"ש במעשה מרכבה לד' סטרין ממלל דא אל דא כו' ושם ע"ג חשמל אלין ד' נציצין דלהטין ונצצי ועאלין דא בדא ואתעביד מינייהו חד גופא ואקרי חשמל אוף הכי אלין ד' חיות כלילין דא בדא כו' ע"ש והוא בסוד ה' אחד ושמו אחד רזא דייחוד דק"ש שמקודם צריך לאתכללא שייפין דדכורא אלין באלין וכן דנוק' ואח"כ לאכללא שניהם יחד והתקשרותם הוא ע"י טפה דדכורא נקשרין בו כל האברים וכן בדנוק' ואח"כ נקשרין ב' הטיפות יחד והבן וזהו הייחוד (שלם) ושם אמר שהן ד' בנקודה דשריא עלייהו הן ה' והוא בסוד ה"א נקודה בתוך ד' כמ"ש בס"א.

וכן הוא בד' אופנים וכל הייחוד הוא בנקודה הפנימית נקודת ציון בסוד והחיות רצוא ושוב שהוא חי' החמישית מט"ט ונורי"אל ארגמ"ן והן ה' יריעות וחמשים לולאות הנ"ל והכל בהיכל זה. [ובפ' בראשית כד נטלין אלין כו' עמש"ש]: וכד שמא דא דכליל.

ר"ל השילוב הנ"ל: ברזא דרוחא ברוח'. שרוח ספיר הוא בסוד שם הוי"ה ורוח לבנה בסוד שם אדני: וכליל דא בדא.

הוא ייחוד כפול זה בזה וזה בזה וז"ש ברזא וכו' וכליל כו': ואוקימנא. ר"ל בפ' בראשית כנ"ל: עאלין כלהו דא בדא.

כנ"ל אשא במיא ומיא באשא: ואתקשרו כלהו כחדא כו'. ר"ל הגלגלים באופנים והאופנים בחיות וכן כולם: קיימא חד עמודא כו' הוא סוד היסוד כמ"ש למטה: לאתאחדא דא בדא כו'.

ההיכלות זה בזה והרוח שבהיכל הזה ברוח שבהיכל הב' עד היכל הז' כל הד' רוחין רוח א': עילא ותתא כחדא. עילא הוא להתאחד ז' רקיעין עלאין כא' והן י"ס דדכורא שבעולם אצילות וזהו ה' אחד ותתא הוא ז' היכלין כא'.

וזהו ושמם אחד ואח"כ שניהן כאחד בסוד ייחוד ק"ש כידוע וז"ש למהוי שמא כו'. [ובפ' בראשית ההוא רוחא סלקא לאתקשרא.

עמש"ש]: למהוי שמא קדישא כו'. והוא הוי"ה אלקים: היכלא תניינא כו' גו רזא דמהימנותא.

ענין מהימנותא אמור בכ"מ על ו"ק והענין כי כל אמונתנו הוא בשם הוי"ה ובוזה אנחנו נבדלים מן האומות כי כל האומות משיגין את שמו ית' כמ"ש גדול שמי בגוים ובכ"מ כו' רק שאין משיגין את שם הוי"ה רק בשאר השמות וכולם אינן שם העצם רק שמות משותפים לכן אינן דבקין בו ית' רק עובדין אותו בשיתוף כי כל השמות אינן רק משותפין ומושאלין מפעולותיו לא כאלה חלק יעקב שהם דבקין בשם זה ולכן הם דבקים בגוף האילן משא"כ האומות בענפין ועלין שהן כינויין ולכן מרע"ה לא הזכיר לפרעה רק שם הוי"ה ודא אקשי ליה מכלהו וז"ש ה' אלקינו אלקינו לבד והוא שם העצם שאינו מושאל מפעולה רק (מורה) על היותו תמיד והיותו מעצמו ונתחלף היו"ד לוא"ו להיות שם כמו חוה וכן הוא ניקוד הוא"ו קמץ על טעם זה וזהו מהימנותא ועיקר השם הוא בו"ק כידוע ששם נתגלה היותו שלכן נקרא ו"ק בכ"מ מהימנותא ואף אם יקרא לכל ע"ס מהימנותא לפי שכולם בכללות נכללו בשם הוי"ה כידוע וז"ש כאן גו רזא דמהימנותא ואמר רזא דמהימנותא לפי שהיכלות והנהורין ורוחין אינן קרואין מהימנותא שאינו נאמר אלא עליו ית' באלקותו משא"כ היכלות ונהורין ורוחין שהן אינן אלקות רק מהנשמה שבהן ואילך הן אלקות ושם שם הוי"ה אבל ההיכלות נק' אלקים וז"ש גו רזא דמהימנותא וידוע שבינה נק' רזא והוא דרגא דנשמה: לאתאחדא ברזא דלעילא.

ר"ל במדות ו"ק העליונים של אצילות והענין בסוד ה' אחד ושמם אחד בסוד ייחוד שמע ישראל וברוך שם כמל"ו ייחוד שית סטרין דזכורא וייחוד שית סטרין דנוק' וליחדם אח"כ באחד ואמר בזוהר ליחד עלמא עלאה ועלמא תתאה ר"ל בינה ומלכות עלמא עלאה דכר ועלמא תתאה נוק' ואמר שית סטרין דעלמא עלאה ו"ק שית סטרין דעלמא עלאה והיכלין שית סטרין דעלמא תתאה והענין כי שני עולמות הן העה"ז והעה"ב ולא יותר כמ"ש וכי שלשה עולמות יש והן בינה ומלכות כידוע וכ"א נקרא עולם מן העולם ועד העולם והן כלל ע"ס של אותו עולם בינה כולל ע"ס של האצילות כי היא כוללת ג"ר ז"א הוא שית סטרין דילה ונכלל בה שלכן נקרא' בינה בן י"ה כידוע ומלכות ג"כ נקראת עולם בג"ר שבה והן בהיכל ק"ק ושית היכלין הנשארין הם ו"ק דילה כידוע בסוד ברוך שם כמל"ו ולעולם נק' עולם בסוד בינה שכוללת ג"ר בין בינה דאצילות בין דמלכות שהיא ק"ק כמ"ש לקמן דף רנ"ח ע"ב היכלא דא אקרי בית קה"ק [כו'] לאתערא עלמא דאתי לגבי האי עלמא עולם אקרי עולם כו' ע"ש וידוע שעיקר הייחוד שצריך למעשה התחתונים הוא בו"ק כי בג"ר הוא עלמא דחירות וכן כאן בהיכל ק"ק שם עולם הייחוד ומהיכל הרצון ולמטה נק' עולם הפירוד בסוד להשקות את הגן שהוא היכל ק"ק ושם הנהר יוצא מעדן ברית דעייל בארון בק"ק ויוצא מעדן מחו"ב שבאצילות להשקות את הגן ושם בהיכל ק"ק מתפלג ימא כל מימיו דבראשית והוא נק' יוצר בראשית יוצר הכל ועב"פ לך לך בס"ת דע"ו ע"ב ומשם ולמטה יפרד והיה לארבעה ראשים בהיכל

הרצון ד' נשים דיעקב ומהן יוצאין י"ב שבטין והן י"ב בקר שהקריבו י"ב נשיאים כל הבקר לעולה שנים עשר י"ב בקר תחת הים והן חיות קטנות עם גדולות וכל התפלות והמעשים לאעלא רוחא ברוחא היכלא בהיכלא עד היכלא הז' ששם יתאחדו כולם ושמו אחד וכן למעלה כל הו"ק דז"א באימא ואתאחד עלמא עלאה בתתאה והתנהגות העולם ו' אלפים שנה בו"ק ואלף הז' בבינה יום השבת וכן ו' ימים ויום השבת בינה וכוללת ג"ר לכן ג"פ ביום השביעי וכנגדן ג' סעודות וכן באלף הז' וג' סעודות ידועין כמ"ש בפ"י לס"ד ע"ש וסוף אלף הששי הגאולה שליטת רוח לבנה עולם תתאה בעלמא עלאה שאז מתחיל היחוד וספיר ולבנה הן ד"ו פרצופין וז"ס שש מאות שנה לחיי נח ושני עולמות הן העוה"ז והעוה"ב העוה"ז מתנהג ע"י מלכות והן ע"י וא"ו היכלות ואלף השביעי ק"ק וע"ב יתנהג ע"י עלמא דדכורא ושם עולם היחוד וזהו גאולות הראשונות שירה חדשה גאולה האחרונה שיר חדש ואז יתעלה העשי' ליצירה ויהיו כמלאכים שם וזהו וארעא אתבטלת שיצירה ועשיה הן שמים וארץ.

ושמים וארץ של זה העולם יתבטלו שז"א מקנן ביצירה מלכות באופן: האי היכלא טמיר וגניז מן קדמאה. יתבאר למטה בענין הגוונים והן בסוד ג' גוונים דנהורא כמ"ש למטה: בהיכלא דא אית תלת כו'.

שתרין רוחין כאן הא' אורפניא"ל והוא גוון חוור ורוחא אחרא אתכלל בהדי' בשני גוונים והוא נכלל בזה הרוחא אורפניא"ל וכנגדן ג' פתחים וכמו ששם העיקר רוחא אורפניא"ל והשני נכלל בו כן ממונה אורפניא"ל ממונה על כל הג' פתחים ותחתיו ב' ממונים על ב' פתחים והוא גוון חוור דלא אשתני והוא בפתח מזרח ורוחא אחרא דהוא בב' חוור ותכלא לכן ההוא ממנא בדרום וצפון ונגד מערב הוא היכלא קדמאה יסוד בסוד מערב דאתכליל בהאי היכלא ושם ממונה טהריא"ל טהור עינים בסוד פתח עינים וממונה הזה אורפניא"ל אינו הרוחא אלא נקרא על שמו ושער מזרח פתוח שהוא שער האיתון ובו נכנסין הכל אבל שערי צפון ודרום אינן אלא לקרבנות עולה וחסאת שהן בצפון או קדשים קלים שהן בדרום וכן כאן לנהרגים שהן דוגמת הקרבן והן שני מינים הרוגי ב"ד והרוגי מלכות כמ"ש למטה שכנגדן ב' פתחים והרוגי ב"ד על חטא בצפון והרוגי מלכות שהן בלא חטא דוגמת ק"ק בדרום: ברזא דכתיב וכעצם השמים כו'.

כמ"ש למטה שב' רוחין א' עצם ובו גוון א' דלא אשתני וב' השמים אש ומים ב' גוונים והן ג' גוונים ג' פתחים וז"ס באנו באש ובמים ותוציאנו לרויה שהוא כוס תנחומין כמ"ש למטה וז"ש כוסי רויה וז"ס המזמור בנאות דשא ירביצני שהוא סוד חקל השדה והוא בהיכל הא' דשנת בשמן ראשי כוסי רויה הן בשני היכלות עצם השמים ונגה בנגה דשנת בשמן ראשי כמ"ש בדף רמ"ט ע"א האי רוחא איהו רוחא דכיא כו' מההוא משחא דרבותי כו' האי קיימא תחות ההוא רוחא לאמשחא לכל אינון נשמתין כו' כוסי רויה כאן אך טוב וחסד כו' הוא בהיכלות זכות ואהבה כל ימי חיי בהיכל רצון כידוע ושבת בבית ה' בבית קה"ק שם הוא בית ה' בית ראשון כידוע שם אורכא דיומין כמ"ש בסוף תיקונים וזהו לאורך ימים: חד נהורא דחייין.

הוא הכוס: דאיהו מליא נהורין. הוא היין (וזהו שאמרו רז"ל חמרא וחיי לפום רבנן הן דרגין דנו"ה ותלמידיהם הם הזוכים לכנוס בהם וז"ס ותלמידי חכמים עצמן עין לא

ראתה ששם אין ראייה שולטת כמ"ש בפנים וזהו החמר הוא חייך ובסט"א נגדו הוא מיתה בסוד ימ"ר שכר לשותיו ר"ת למפרע רגליה יורדת מות כי היכל זה הוא סוד רגלין דסט"א והבן.

נ"ל מ"ש).

וזהו יין המשומר בענביו עין לא ראתה שכאן אין ראייה שולט דלית ליה גוון כלל כמש"ל דא לאו איהו באתגליא בסתימו דעינא כו' וזהו עין לא ראתה וזהו החיים ולכן כשסחטה חוה הענבים גרמה מיתה וצריך כל אדם מקודם לטעום כוס אחר מקודם כמש"ל: בגין דכסא אחרא כו'. ר"ל שנהרגו וז"ס שמשקין לו כוס להרוגי ב"ד (סנהדרין מ"ג ע"א): כגוונא דא אית כו'.

והן ג' טפין דמ"ה נגד ג' הנ"ל וכן בגיהנם כמ"ש לקמן דף רס"ג ע"ב ורס"ד ע"א היכלא תניינא כו' בהיכלא דא קיימין תלת פתחין לתלת סטרין [כו'] ובהאי ממנה דאקרי כוס כו' ורוו ליה להאי נשמתא כו' וזהו נגד רוייה הנ"ל מהאי רוחא נפקא תלת טפין כו' ע"ש כל הענין וזהו הממונה בפתח האמצעי דשם נגד זה הממונה של חיים: אית יין ואית כו'.

וז"ש (ברכות דף נ"ז ע"א) יש שותה יין וטוב לו כו' ות"ח לעולם טוב שהן בדרגא דהאי היכלא וכאן הוא סוד החלום כמ"ש לקמן בדף רמ"ח ע"ש: אית כוס כו'. כי הן ב' דרגין כוס ויין כנ"ל ובפ"ב דא קשי לאתגלייא בסתימו דעינא כו'.

עמש"ש]: (רמ"ז ע"א) היכלא דא אקרי היכל זהר כו' דלא אשתני. אורפניא"ל אותיות אור פני אל ואור הוא זהר והוא אור פשוט שזהו אור כנ"ל והוא אור פנימי וזהו פני: וקיימא בנהירו סתימא כו'.

ר"ל דנהיר מעילא מהיכל נגה דשם הוא נהירו סתימא דלא אתחזי כלל כמ"ש למעלה ונהיר לתתא להיכלא קדמאה והוא ממוצע ביניהן לכן לא אתחזי אלא בסתימו דעיינין: וכד בטש כו'. ר"ל כד בטש נהירו דהיכלא קדמאה בנהירו של היכל נגה שהוא נהירו דלא אתחזי נציץ האי נהירו רוחא של היכל זה: כדין אפיק נהורא דנציץ וזהרא.

כמ"ש בפ' וארא דגוונין דמתחזיין לא זהרי ודלא מתחזיין זהרי כמש"ש ורזא דא עינא בעינא אית גוונין דאתגליין רשימין ביה וכלהו לא מזדהרי כו' אינון סתימין דמזדהרין מגו אלין דלא מזדהרי ואינון דמזדהרי כו' ולכן נקרא זהר וז"ש ה"נ האי רוחא וע"ד אקרי אורפניאל שהוא אור המאיר: האי איהו דנהיר כו' סתימאה.

ר"ל שמאיר להיכל הזה ולהיכל לבנת הספיר שגוונין של היכל א' אינן מאירין כלל שהן גוונין דמתחזיין דלא (מזדהרין) אלא מגו גוונין דלא מתחזיין המאירין וכן רוח של היכלא קדמאה אינו מאיר רק ברוח הזה רק ששם באתגלייא וכאן בסתימו: דא רוחא כו' חלאים. ר"ל שנוטל להיכל הזה ונוטל להיכלא קדמאה: שנאמר חמוקי ירכיך והוא בהיכל הזה: כמו חלאים כו'.

והוא בהיכלא קדמאה ששם הוא הכף כמש"ל ואמרו כמו חלאים על השתין שמחוללין ויורדין עד תהום והבן וז"ס בשעה שכרה דוד שתין שהיתה בסוד בתולה גן נעול גל

נעול מעין חתום והוא פתח אותה בסוד אבן מאסו הבונים: ומה דאמר חמוקי כו' תרין.
ר"ל מ"ש חמוקי בלשון רבים: והאי רוחא כו' ביום הגשם וגו'.

ר"ל הרוחא שמאלא כלילא באש ומים שהן שני הגוונים חוור ותכלת כסא דין וכסא
רחמים בסוד הציצית תכלת ולבן ועצם הוא רוחא קדמאה והשמים רוחא תניינא וע"ז
הרוחא אמר דכלילא באש ומים ולכן נקרא הדרניא"ל ונק' הדר זיו כידוע דלית שופרא
אלא כד איהו בתרי גוונים חוור וסומק כמ"ש בז"ח דף ל"ג ע"ב והאי נגה איהו נציצו
דנציצן כאשא ונהיר סומקא דיליה ומגו סומקא דא בשעתא דעאל ונקיב גו ההוא אבנא
איהו שפירא בחיזו בתרין גוונים כו' כיון דאתנהירת בחוורו כאבנא בדולחא ע"כ ל"ל
חיזו בשפירו לאסתכלא עד דאתא סטרא דשמאלא דההוא נוגה דסומקא ועאל בגווה
ההוא סומקא בההוא נוגה כדין איהו שפירא בחיזו שפירא בריוא לאסתכל כו' כאתתא
שפירתא בחיזו חוור וסומק כו' וז"ס (מגילה דף י"ג ע"א) אסתר ירקרוקת היתה שהוא
גוון תכלת [גוון תכלת אצטבע מגו גוון סומק כמ"ש בפ' תרומה ולכן אחיד בסומק
דלתתא כנ"ל] אלא שחוט של חסד משוך עלי' ולכן בימי' נגזר כלי' על ישראל וניצולו
בסוד כסא תכלת וכסא רחמים: כתיב במראה הקשת כו'.

ר"ל שכאן ג' גוונים דקשת כמ"ש למעלה וסמך כאן על מ"ש בפ' בראשית ומש"ש קיצר
כאן: האי רוחא כו' ותתא. ר"ל בין היכלא קדמאה להיכל ג' כנ"ל: כעין חשמל כו'.

כעין ע"ש גוונים דעינא וכאן הוא החשמל דלא קיימין בי' לאסתכלא וכמ"ש בז"ח דף
ל"ב ע"ב ומתוכה כעין החשמל הא אוקמוה דאינון חיוון אשא ממללן ויתבאר למטה
שהוא השרפים דנפקי כאן מהאי רוחא ואינון זוהרא דזהיר והוא רוחא הזה שנקרא זוהר
קאי' ולא קאים דלית מאן דיכול למקים בי' וכו' ועיינין וחזויה לא יכלין לשלטאה עליה
כו': האי איהו כעין חשמל ולזמנין איהו חשמל בגין דמיני' כו' ולא קיימי.

ר"ל דעיקר חשמל הוא כשנכלל בהיכל שלמעלה דמיני' נהיר כמש"ל וקיימא בנהירו
סתימא דנהיר מעילא ובנהירו דנהיר לתתא והענין כמ"ש (חגיגה דף י"ג ע"ב) חשמל
עתיים חשות עתיים ממללות וחשות הוא סתימו דלא אתגלייא וממללות הוא ההתגלות
והן בב' מקומות בעיינין ובשפון כידוע ובעיינין הן גוונים דמתחזיין ודלא מתחזיין כנ"ל
וזהו כעין ובשפון הן חשות וממללות וכמ"ש ברע"מ פ' פנחס רכ"ג ע"ב ועוד למנצח
תמן מל עם נצח ודא מל מן חשמל הוד ונצח אינון לקבל תרין שפון ובג"ד אתקריאו
שפון חיוון אשא ממללן כו' דמסט' דגבורה אתקריאו חיוון אשא כו' ר"ל דחש הוא נצח
ומל הוא הוד וזהו למנצח נו"ה והענין כי היכל נצח לא אתגלייא כלל והיכל הזה כד
אתקשר בהיכל התחתון מתגלה והוא נהיר בנהירו דלעילא ונהירו דלתתא לכן הוא
חשמל וכ"ז בהתכללותו בהיכל עליון ותחתון וסדר התקשרות בתחלה בהיכל תחתון
ואח"כ סליק בהיכל הזה ואז נולדו השרפים ואח"כ עולין ב' ההיכלות והרוחין אל היכל
נגה ושם נכללו כא' לכן שם נעשו החשמלים כמש"ל דף רמ"ט ע"ב ואלין מלאכים
דאקרון חשמלים כו' וז"ש כעין חשמל והוא כאשר עדיין לא נכלל ברוחא של סט'
דשמאלא הדרניא"ל וברוחין של היכלא קדמאה שאז עדיין אינו נגלה וא"א לומר חיות
אש ממללות ולזמנין איהו חשמל כאשר נכללבו כל הנ"ל ואז נעשו השרפים כמ"ש
למטה כד אתכליל רוחא ברוחא כו' ואלין שרפים וז"ש בגין דמיני' קיימין כו' ואז הוא

חשמל היות אש ממללות וזהו עתים ממללות וכשנכלל היכל זה בהיכל נגה אז עתים חשות ששם כולם נעלמים בה ואמר חיות אש שיצאו מסט' דשמאלא מאש שברוח הב' שנכלל מאש ומים וכנ"ל ברע"מ ולכן הן ממללות מ' דוממת ש' שורקת וכאן הוא אש ומים כנ"ל עצם השמים דכלילא באש ומים ולכן כאן החשמל: חשמל אור פניא"ל דקאמרן בדא אשתמודען חיינ כו' באור פני מלך חיים.

הענין כי מלכות נקר' חקל תפוחין קדישין חקל נגד נה"י ששם נקר' שדה תפוחין נגד חג"ת ששם ג' גוונין של התפוח ג' אבות שהן ג' גוונין הקשת כמש"ל קדישין נגד חב"ד בסוד שמן משחת קדש במוחין וכ"ז הוא בפרצוף שלה שהן נגד נה"י שלו והן ג' היכלות ונקר' בהיכל ראשון שדה בסוד כי בשדה מצאה ובהיכל השלישי ששם חב"ד דילה נקר' קדישין ששם משחת קדש כמ"ש לקמן דף רמ"ט ע"א האי רוחא איהו רוחא דכיא כו' מההוא משחא דרבות קדשא דנגיד מעלמא דאתי נגיד ביה ומההוא משחא אתברי ואצמח כו' ובהיכל הזה נק' תפוחין וכאן ג' גוונין דתפוח כמראה הקשת כמש"ל ובאד"ר דף קל"ג ע"ב פתח ר"ש ואמר כתפוח בעצי היער וגו' מה תפוח זה כליל בתלת גוונין כך קב"ה תרין תפוחין כליל שתא גוונין ותרין תפוחין אלין דאינון כו' כללא דכל שתא תיקונון דאמינא ובגיניהון באור פני מלך חיים ותאנא מהאי תפוחין נפקין חיינ לעלמא כו' וכן כאן הן שתא גוונין תלת כלילין בתלת שב' רוחין דכאן הן ג' גוונין וב' רוחין של מטה שבהן ג' גוונים שנהורא שמאלא חוור וסומק כאחד והן נחשבים לא' כמש"ל והן ששה גוונין והן ז' כמו התפוחין שהן תיקון ז' והוא בחג"ת שכוללים נה"י ועם מלכות הוא ז' ואמר שם ובהאי דלתתא הוא אמת שלכן חותם הקב"ה בחג"ת אמת ונקר' מהימנותא כנ"ל ואמר כיון דזכותא נפקא כו' כי התפוחין דז"א כלילין בב' גוונים אש ומים כמ"ש באדר' זוטא דף רצ"ה ע"א אנפוי כתרין כו' חוורא וסומקא סהדותא לאו"א סהדותא לאחסנא דירית ואחיד לון והן חו"ג אש ומים וכן כאן הרוחא כלילא באש ומים כנ"ל ושם דף רצ"ב ע"ב ואתעביד מיניה תרין גוונין כלילין כחדא ונהיר אנפוי ואסהיד באו"א גוונוי דאנפוי כו' ואמר באד"ר דף קמ"א ע"א הני תרין תפוחין כד נהירין מב' סטרין מנהירו דתרין תפוחין כו' ולא ישתכח רוגזא בעלמא ע"ש ושם דף קל"ג ע"ב שם ותאנא מהאי תפוחין נפקין חיינ לעלמא ומתחזיין חידו לז"א דכתיב יאר ה' פניו אליך וכתוב באור פני מלך חיים באור פני מלך אלין אינון תרין תפוחין כו' כל עלמא מתברך ולא אשתכח רוגזא בעלמא ובאדר"ז שם דף רצ"ה כד אתנהיר מן נהירו דחוורא דעתיקא חפיא ההיא חוורא על ההוא סומקא כו' עד הכי אתחזי בההוא גוונין ע"ש וכ"ה כאן כשמתגלה חסד עליון ונהירו דינין אז נהיר ההוא רוחא ואז באור פני מלך חיים וכד אתדן עלמא כו' והאי רוחא אגניז שהאי רוחא הוא גוון חוורא וכד נהיר חוורא אז חיינ וכנ"ל ואמר וסימנך וארכבת' כו' שכאן הברכים כמש"ל: הכא קיימין כל אינון מלבושין כו'.

בסוד הוד והדר לבושו והוא היכל הוד וכאן רוחא הדר שנקרא הדרניא"ל כנ"ל וחשמ"ל ואורפניא"ל ומלבו"ש סכום כלם אחד והן שע"ח נהורין הידועין והן ש"ע נהורין וח' אתוון דחשמל שהן ח' נהורין שהן שלוב הוי"ה ואדנ"י דהיכלא קדמאה שנכלל כאן שלכן נקרא צדיק חשמל ע"ש ב' שמות הנ"ל וכמ"ש בתז"ח דף ע"ג ע"א חזו תליתאה וארא כעין חשמל כו' עם תמניא אתוון דחשמל ע"ש וש"ע נהורין מתפשטין מן התפוחין

כמ"ש באד"ר שם תאנא אלין תפוחין נהירין וחורין תדירא ומנהון נהירין לתלת מאה ושבעין עיבר כו' וז"ש וארא כעין חשמל שהוא באלין היכלות נו"ה כנ"ל וכמ"ש בהת"ז ובתז"ח דף ע"ג ע"ב ממראה מתניו ולמעלה נצח וממראה מתניו ולמטה הוד כו' שהן נק' מעלה ומטה וז"ש כמראה אש בית לה סביב והוא בהיכל נגה שאופן אהדיאל סביבו וממראה כו' כמראה אש ונגה לו סביב הוא כאן הדרניא"ל דאתכליל באש ומים והוא נגה כמ"ש בז"ח דף ל"ג ע"ב והאי נגה איהו מסט' דימינא ואתכליל בשמאלא ושמאלא בימינא: וצדקיא"ל שמי'.

וז"ש והלך לפניך צדקך צדק לפניו יהלך כו': דהא בזמנא דב"נ עביד כו' וכד נשמתא סלקא כו'. וז"ס ויהושע היה לבוש בגדים צואים ועומד כו' והוא לבוש של העה"ז ויאמר הסירו הבגדים הצואים מעליו והוא ע"י הרחיצה בנהר דינור והשטן עומד כו' שלא ללבוש אותו ועיין בפ' שלח דף קס"ט וק"ע וכן כתיב ביהושע כהנא רבא כו' ע"ש ויאמר ה' אל השטן יגער כו' הלא זה אוד מוצל מאש שלא נטבע בנהר דינור וראוי עכשיו להבגדים ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה הוא בין השרפים האלו שבהיכל הזה שנק' עומדים כמ"ש שרפים עומדים (וכן כאן הם סוד הרגלין שעליהם עומדים ולא יהיו וארכבתי' דא לדא נקשין מפחד השטן וסט"א).

לאתסחיא ולא תלבנא תמן ולזמנין כו'. הכל לפי מעשיו וצדיקים לאתסחיא בצונן ולרשע לאתלבנא ולרשע גמור טבעא האי נשמתא וכמ"ש ברע"מ פ' בהעלותך דף קנ"ג ע"א ואומרים על מאני דפסחא כלים שנשתמשו בהן בצונן מטבילין בצונן והן טהורין אינון נשמתין דאינון מסט' דרחמי ואינון רחמנים מארי חנא וחסדא לא צריכים לאדכאה במים פושרין [כבינונים] כ"ש בחמי חמין דבהון מתדכין רשעים גמורים בגין דזוהמא דלהון נפישא אבל צדיקים גמורים בצונן דעלייהו אתמר כל המשים רווח בין הדבקים מצננין לו גיהנם וידוע שנהר דינור הוא גיהנם שלמעלה ואי נשמתין חמריים דאינון מאני חרס שבירתן זו היא טהרתן כו' ועל אלו אמר כאן דטבעא כו': עד דכל יומא בצפרא כו'.

וז"ש חדשים לבקרים כו' ונהר דינור הוא בהיכל ד' בסט' דגבורה כמש"ל בדף רנ"ב ע"ב ולכן אומרים המחזש בטובו בכל יום תמיד כמש"ל דף ר"ס ע"ב היכלא רביעאה המחזש בטובו בכל יום כו' בנהורא דימינא כו' וכן כאן כד אתער רוח דסט' דדרום כו' וז"ש כאמור לעושה אורים גדולים כל"ח בסט' דחסד: כגוונא דאינון מלאכין דאתעברן כו'.

כמ"ש כד מעבירין שלטנותיה מעבירין ליה בנורא דדליק והוא זה הנהר דינור וכן המלאכים שנבראו ביום שני והן מסט' דגבורה וכן הרשעים וז"ש מהאש יצאו והאש תאכלם ונרפאין במומי החסד: וקיימין ומתחדשין כמלקדמין ואמרי שירתא ואזלי לון. וז"ש בכל יום נבראין מ"ה מנהר דינור ובטלין שנאמר חדשים לבקרים רבה אמונתך וז"ש המחזש כו' מע"ב ואמר לעושה אורים גדולים שבשמש מחזש ג"כ בכל יום מעש"ב שבכל לילה נכבה אורו ואינו מאיר ובבקר מתחדש כמ"ש בפרקי ר"א (פנ"א) וכן האדם בלילה מפקיד נשמתו כו' ואף צדיקים שבג"ע בכל לילה מפקדי לבי קברא ובכל יום מתחדשין כמקדם בטלא דנגיד עלייהו: ואי זכאת כו' וסלקא לקרבנא כו'.

והוא כעין הקרבן שנאמר אשה ריח ניחוח לה' מקודם מעלה לאשים בנהר דינור ושם נכלה הגוף כמ"ש בפ' שלח לך החלב ודם. ואח"כ מלבישין אותה בההוא לבושא ובהאי מלבושא סלקא ריחא כידוע וכמ"ש וירח את ריח בגדיו כו' ואמרו בגדיו של אדה"ר.

והענין כי אדה"ר קודם החטא שהיה בג"ע היה לבוש באותן מלבושין בג"ע כידוע ולכן נאמר אחר שאכלו וידעו כי ערומים הם כידוע ויעקב תיקן חטא אדה"ר וזכה לבגדיו וז"ש שנכנס עמו ריח ג"ע: וסלקא לקרבנא ע"י דמיכאל כהנא. זהו ניחוח: לקיימא תדיר כל יומין קמי עתיק יומין.

זהו לה'.

וזהו סוד הקרבן שמתחלה בשריפת אברים ופדרים נזונין הסט"א ורוי לון וכן בשריפת הנשמה בגיהנם ונהר דינור. ואח"כ מתלבשא רוחא דבהמה כי אין רוח בעולם מבלי לבוש וסלקא אל הבהמה דרביע' על אלף טורין ומתתקנין ד' חיות שבמרכבה וברעותא (ניחוח שמתרגמינן רעווא) דאדם אתתקן האדם על הכסא ואז אדם ובהמה תושיע ה'.

והענין כי כל החטאים בנפש הבהמית שבאדם וענין נפש הבהמית הוא כמ"ש בס"ד פ"ד ויאמר אלקים כו' היינו דכתיב אדם ובהמה תושיע ה' חד בכללא דאחרא משתכח' בהמה בכללא דאדם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה משום דאתכללא בכללא דאדם כד נחית אדם דלתתא בדיוקנא עלאה אשתכחו תרין רוחין מתרין סטרין דימינא דשמאלא כליל אדם דימינא נשמתא קדישא דשמאלא נפש חי' חב אדם ואתפשט שמאלא כו'.

כי הנפש חיה הוא מסטרא דבהמות בהררי אלף ושם הוא כל השכר והעונש וכל החטאים דאתפשט שכינתא מלבושא דילה כמ"ש בת"ז ובפ' בראשית דף כ"ב וכ"ג כי הוא בן כסיל וכן בזכיות מלביש אותה ולכן בכל המצות עושין לו לבוש ולכן מקריבין הבהמה לתקן סטרא דבהמה ששם צריכין לתקן ואז נכלל הבהמה באדם וזהו הלבוש וזהו סוד שכותבין התורה שהיא משם על עור בהמה טהורה [וכל ענין בואו דהאדם לעה"ז לתקן את הנפש הלבוש הזה ולכן רשעים אזלין ערטלאין בההוא עלמא וידעו כי ערומים הם כנ"ל.

וז"ס (מגילה י"ב ע"א) מלמד שהיתה מפשטת בנות ישראל ערומות כו' וכמ"ש בפ"י לאסתר ע"ש כי בחטאי האדם מפשיט נשמות עליונות מלבוש שלהן וזה הלבוש מתלבש בסט"א וזהו גלות השכינה בלבושה ג"כ וז"ס ושתי שהיתה גוזלת לבושין דישראל ובה נתלבשו בחטאי' ואסתר תיקנה כי היא שכינה דבריא כמ"ש ברע"מ וז"ס שנגזר על ושתי ליכנס ערומה ובאסתר ותלבש אסתר מלכות (בגדי מלכות) וזה היה צרת ישראל ואח"כ גאולתם והבן]: ובכלא אתמנא כו' האי היכלא.

ר"ל על כל מה שכתוב כאן הכל תחתיו. [ובפ"ב מכללא דנהורין אלין כו'.

עמש"ש]: מכללא דא כד אתכליל רוחא ברוחא כו' תלת זמנין ביומא כו'. והן דמקדשין עם ישראל בתפלת יוצר ובתפלת י"ח שחרית ומנחה.

אבל קדושת ובא לציון היא תוספת קדושה לנו על המלאכים ולכך אומרים בלשון תרגום וכמ"ש בפרשה תרומה דף קל"ב וקל"ג ע"ש: (ע"ב) ואלין אינון דמדקדקי כו'. שכאן נאמר כי ה' אלקיך אש אוכלה הוא אל קנא.

שג' אשות הן אש שורף כו' כמ"ש בתיקונים דף קכ"ב ע"א ע"ש ומהן השרפים כידוע: ואלין אינון דקיימי כו'. וזהו דאשתמש בתגא חלף מב' העולמות: דאוליפו מיני' כו'.

כמ"ש ואפי' אות אחת. וז"ש בפ"ב דאוקידו לאינון דלא חיישי כו'.

[ובפ"ב כד מתגלגלין נהורין כו'. עמש"ש]: כד מתיישבן רוחא ברוחא כו'.

ר"ל כשנכללין א' בחבירו: האי חיותא יופיא"ל כו'. והוא שר התורה והוא נפיק מרוח שמאלא כנ"ל שנקרא הדרניא"ל לכן נקרא ג"כ יופיא"ל.

ולפי שהוא יותר ממוזג באש שלכן הוא על השרפים ויפי האדם כד אדום ניכר בו יותר כמ"ש דודי צח ואדום אדמו עצם מפנינים ולכן נק' יופיא"ל. והוא אנפי נשרא לפי שהוא כלול באש ומים והוא נשר שבחיות כלול מחו"ג כידוע וכנ"ל דרך הנשר בשמים.

וכאן הוא התורה והחכמה כמ"ש כי מן השמים דברתי עמכם כו': נפקא על ד' שרפים מעפפן כו'. שנאמר בהן ובשמים יעופף.

ואמר על ד' שרפים. שהשרפים נכללין בד' חיות שתחת' כמ"ש בפ"ב ונכללין בד': וכמה אינון שליחן דשלם סחרני'.

ר"ל סביבות האדם. וכמ"ש (כתובות ק"ד ע"א) בשעה שהצדיק נפטר מן העולם ג' כתות של מ"ה יוצאין לקראתו אחת אומרת בוא בשלום ואחת אומרת כו'.

וז"ש וכמה שליחן דשלם. והן נק' מלאכי שלום שליחין לבשר השלום וכאן הן הג' כתות אותן דמקדשאן שמא קדישא דמאריהון כמ"ש ג' כתות של מ"ה (חולין צ ע"ב) אומרת שירה בכל יום א' אומרת קדוש ואחת אומרת כו' והן כאן כמ"ש למטה אלין דקיימי באמצעיתא כלהו ממנן בשירתא כו' אלין דקיימי לעילא לסטר ימינא כו' ואלין דקיימי בשמאלא כו': האי חיותא קדישא כו' ואע"ג דעובדין כו'.

כמ"ש בז"ח ש"ה דף נ"ו ע"א ת"ח כל מאן דאזיל לההוא עלמא בלא ידיעה אפי' אית בי' עובדין טבין סגיאין כו' ת"ח מאי דכתיב אם לא תדעי לך היפה בנשים כו' דאית לה עובדין שפירין. והן הגוונים אלא דלא אצטבעו הגוונים והענין כי פשוטי דאורייתא הן הגוונים דבוצינא.

ורזין דאורייתא הוא אור הנביעו דמני' אצטבעו גוונים וכמ"ש בתז"ח ע"ג ע"ד דכל רז אור אתקרי לאנהרא כו' ובהרבה מקומות ולכן נקר' החיה הזוה דממונה על רזא דחכמתא יופיא"ל דמניה אצטבעו הגוונים ודווקא למאן דיכיל לאדבקא ולכן קורא לה היפה בנשים דאת הי' בידך האור והיופי ולית לך לאתדמה לשאר הנשים וכמ"ש הזאת נעמי אל תקראן לי נעמי כו' אני מלאה הלכתי דמלמדין לה כל התורה דיכול לאדבקא בעה"ז ואומר לה זה היפה שתדע למה היא נידונית יותר משאר ב"א שלא למדו בחכמתא כמ"ש לעיל [קבלה ר"ת השתחוו לה' בהזרת קודש בסוד הוד והדר שבהיכל הזה כמ"ש]: זכאה חולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי כו'.

שרזין הן בסטרא דח"י עלמין והוא ח"י עלמין בתרין עלמין בעה"ז ועה"ב שהוא אתרי' בבינה עה"ב וקאים בנוק' כמ"ש כי כל בשמים ובארץ הן התרין עלמין וכמ"ש בריש פ' שמות דף ב' ע"א זוהר איבא דאילנא יהיב חיין לכלא קיומי' לעלם ולעלמי עלמין כו' זכאה חולקיהון אינון דטעמין מיני' קיימין אינון לעלם ולעלמי עלמין אלין אקרון חיין להאי עלמא וחיים לעלמא דאתי.

והוא כמ"ש אגורה באהלך עולמים שפתותיו כו': רוחא דא כו' לגבה. כנ"ל לאתכללא ב'י ולסלקא [ובפ"ב ד' גלגלין לכל חד כו'.

עמש"ש]: האי חיותא שלטא על ד' אחרנין. הן ד' חיות הנ"ל שפניהן פני נשר ולפי שאמר לעיל האי חיותא נפקא על ד' שרפים כו' וכאן הוצרך לבאר ענין החיות משום פרטיהן אחרנין: וארבע גלגלין כו' בגיניה דאמצעיתא.

כנ"ל: [קדשיאל כו' ענאל שמי'. כצ"ל]: אלין דקיימא באמצעיתא ממנן בשירתא.

ר"ל אלו הד' שהן באמצע הן ממונין על השיר: ואלין דימינא כו'. ר"ל הגלגלים שבימין ר"ל לצד דרום: סלקי רעותא לעילא.

לגבי חיות דעלייהו: ואלין דשמאלא כו' רעותא מתתא. כצ"ל.

ר"ל עם האופנים שבהיכלא קדמאה: אלין דקיימי לעילא כו'. ר"ל אותן שעומדין למעלה בצד ימין הם מתחברין עם ישראל המקדישין אותם דידעי לכווני.

ואותם שבצד שמאל מתחברים עם אותם שבישראל שאינן יודעין לכוין. וכלם כלילין ומתקשרין זה בזה ביחוד אחד: מאתר דא ינקי כל אינון כו'.

שכאן הוא מפתחאן דחכמתא כמש"ל: בגין דנביאים ינקי מלעילא. ר"ל מנ"ה דאצילות. אבל מארי דחלמא ודמראה ינקי מנ"ה דבריאה. וז"ש ואלין מארי דחלמא כו' מהכא: וכד מתחברא כו'.

ר"ל שלא תאמר שנביאים ינקי מעילא לבד לכן אמר וכד מתחברא כו'. ר"ל כאשר מתחברים נ"ה דאצילות עם נ"ה דבריאה אז משניהם יחד וכמ"ש בפ' בראשית דף מ"ה ע"א שאר נביאים נטלין תרי היכלין דלתתא תרין רוחין נגה וזוהר כו'.

וכן לקמן דף רנ"ז ע"ב נביאין דאינון סט' עלאין תרין (סמכין) ירכין [דסמכין לאורייתא קדישא אינון נטלין היכלא דתרין רוחין ב'י דאינון נוגה וזוהר] כו' אתכלילו דא בדא כדין אלין תרין סמכין דלתתא כד מתחברן באלין עלאין אתרשים בהו נבואה כו' לעילא נבואה הכא מראה וע"ד איהו דא כגוונא דא ודא כגוונא דא: (רמח ע"א) ובג"כ אית משל במלייהו כו'.

שמתלבש הנבואה בהיכלין אלו משא"כ במשה אע"ג דע"כ צריך לעבור דרך כל העולמות הוא דרך מעבר לבד כידוע: בגין דכד נהירו נפיק כו'. ר"ל שנבואת משה הוא מבינה שמתלבש בנ"ה.

וז"ש נביאים מבינה ואמרו משה זכה לבינה ואמר משה בנצח והוא שיוצא מבינה ומתלבש בנצח כנ"ל. ואע"ג דבכל הנביאים נו"ה צריך לקבל תחלה מבינה כנ"ל נביאים

מבינה ומשם דרגא דנבואה כידוע בכ"מ וז"ש (ב"ב י"ב ע"א) חכם עדיף מנביא דחכמה למעלה מבינה ואמר בז"ח רות שלום לרחוק ולקרוב שהוא רחוק לחכמים וקרוב לנביאים רא"א איפכא קרוב לחכמים ורחוק לנביאים שרואין דמיונות שלמעלה כעין גוף.

והנה למעלה חכמה למעלה מבינה אבל למטה נביאים למעלה מחכמה שנביאים בנו"ה וחכמה ביסוד דשם כל רזין דחכמתא והוא ההוא חיותא דכאן ועמ"ש בז"ח רות. ואמר בריש פ' שמות איבא דאילנא יהיב חיין לכלא קיומי' לעלם ולעלמי עלמין זכאה חולקי' כו' עד בעלמא דאתי ע"ש.

ר"ל איבא דאילנא חכמתא דהוא אילנא דחיי והן שנקר' חי ובניהו כו' בן איש חי. ועיין בת"י ריש ת"י כ"א א"ל אבא דיליה כו' ובלע מיא דימא כו' ואתון כו'.

ועיין בר"פ בראשית ובניהו כו'. וזה ג"כ הענין שנבון עדיף מחכם הוא ג"כ כאן בנו"ה.

כי כלם אינן מקבלים מהנהירו דנפיק מבינה רק מנו"ה שקבלו מבינה משא"כ במשה שקבל מנהירו דנפיק מבינה שנתלבש בנו"ה ומשם ואילך לא נתלבשו עוד אלא דרך מעבר לבד. משא"כ בנביאים שלא קבלו רק מנו"ה עצמן שנתלבשו בהיכלות אלו ומשם ואילך דרך מעבר לבד וז"ש משה בנצח ואף על גב דדרגי' גדול מאבהן שהוא זכה לאספקלריא המאירה משא"כ באבות ושמי' ה' לא נודעתי להם כמ"ש בפ' וארא והענין שאבות זכו לחג"ת שנתלבשו במלכות תלת גוונין דילה כמ"ש שם והן בהיכלין דילהון רצון ואהבה וזכות כמ"ש בפ' בראשית מ"ה ע"א ולקמן דף רנ"ו ורנ"ז והן כגוונא דנביאים בנו"ה כנ"ל והחילוק ביניהם לבין הנביאים הוא שנו"ה אפילו באצילות גוונין דילהון אינן מאספקלריא המאירה שנה"י הם המאירים למלכות ואבהן זכו לחג"ת שהן גוונין דאספקלריא המאירה במקומן.

וזש"ש בפ' וארא דף כ"ג ואלין אינון דאתחזיין לאבהן למנדע [כו'] מנו אלין דמזדהרי כו'. משא"כ למשה שנתגלה לו מתוך הבינה באצילות עצמן כמש"ש ואינון סתימין אתגליין לי' למשה בההוא רקיעא דילי' כו': כל שאר נביאים אינון מאריהון כו'.

ר"ל מאריהון דחלמא ודמראה יונקים מהיכלות אלו לבד ואינן יונקים מלעילא כלל ואינן יונקים מהיכלות עצמן רק שמתלבש בדרגא אחרא ביצירה בהיכלות דנצח והוד דשם. והכלל כי כולם צריך להתלבשות ואינן מקבלין מן דרגא דיליה במקומו רק בהתלבשו בדרגא אחרא.

ואע"ג שבכולם יוצא הנבואה משורש השרשים מבינה אינן מקבלין משם כנ"ל. והמקומות שלמטה מדרגם דרך מעבר כנ"ל.

וז"ש כמה דדרגא דנביאים דלעילא כו' ה"נ אלין דרגין כו': בנין דנפקין מהאי היכלא כו' וכן עד כלהו דכמה אינון דנטלי כו'. זה קאי על החלום של כל אדם וז"ש וע"ד כד מטי לגבי דב"נ כו'.

ולכן כשם שא"א לבר בלא תבן כך א"א לחלום בלא דברים בטלים. שמתערבין עמה ג"כ הס"א שהן מעורבין בעשיי' ובאורין דהאי עלמא.

וזה החילוק בין מראה דנביאים לחלמא שמראה אינו מתלבש רק בדרגא תתאה דלבר לבד אבל חלום מתלבש מדרגא לדרגא עד דמטי לב"נ ומתלבש בכלהו דרגין והחילוק שבין חלום של נבואה לחלום של כל אדם. שחלום נבואה נפיק מגו האי היכלא ומתלבש למטה אבל חלום של שאר בני אדם אין יוצא רק מדרגא תתאה ומתלבש למטה והוא החילוק שבין אדם לחבירו בענין החלום שזה מקבל עוד מדרגא תתאה יותר עד שיש שמקבלין רק מאותן דתליא באוירא אבל בכולם מתלבש עד למטה באוירא כנ"ל: וע"ד לא צחצחא כו'.

ולכן כל חלום צריך לפתרון. והן ד' דרגין חלוקין חלום דב"א וחלום ומראה דנביאים ונביאין עלאין ונבואה דמשה חלוקים במקומות כנ"ל.

וכן חלוקים בענין כי חלום צריך לפתרון ואין משיגים הפתרון בעת החלום רק מדמה להם בעת החלום כאלו הוא הענין כמות שהוא רואה כמ"ש ויקץ פרעה והנה חלום. אבל בעת השינה לא ידע כלל שהוא חלום ומראה.

וחלום של נביאים יודע שהוא מראה וחלום ויודע ג"כ הפתרון בעת החלום ע"י עצמו או ע"י מלאך כמ"ש מה אלה אדוני מה שני הזתים האלה כו' וידע שאינו כפשוטו רק מראה על דבר אחר והשיב לו הפתרון וכן בדניאל דניאל חלם חז' כו' חזיה הוית כו' קרבית על חד מן קאמי' ויצבא אבעא מני' על כל דנ' ואמר לי ופשר מלה יהודוענני כו' משא"כ כנביאים שהשיגו הדבר בעצמן אע"פ שאמר בדרך חידה פעמים הבין בדבור בתוך החידה הדברים בעצמן אבל משה פא"פ אדבר בו ולא בחידות: כד מתחברן אלין באלין אלין ארבע גלגלים בארבע אינון די באמצעיתא.

ר"ל בארבע החיות הנ"ל: כדין כלהו אקרון חמודות ואינון מאריהון דמראה. שהן מאריהון דחכמתא כמ"ש"ל כל אינון מאריהון דחכמתא דקיימין כו' וכתוב הנחמדים מזהב ומפז ומתוקים כו' חכומתקים וכלו מחמדים וז"ס כי נחמד למראה.

וכן חיותא דעליהון נקרא יופיא"ל ע"ש החכמה כמ"ש יופי חכמתך כו' מלא חכמה וכליל יופי. ולכן נקרא ירושלים כלילת יופי ע"ש חכמתם כידוע [וכן בסט"א נגד היכל הזה כל זיני דחרשין כו' ואמר שם חרשין הוא באסתאבו מסאבו דזרעא כו' ותלוי בהיכל זה שם כל מסאבו דש"ז.

וכן כאן בקדושה כאן כל החכמתא והוא תליא בברית קיימא כידוע וכמ"ש סוד ה' ליראיו כו' ולכן נקרא ספר הזהר ע"ש החכמה דרוחא דהיכלא דא נקרא זהר כנ"ל] וז"ש בג"כ האי חיותא דקאמרן שלטא עליהו. ר"ל שהוא מארי דחכמתא כנ"ל: ובג"כ אקרי איש חמודות דגיאאל כו'.

שקיבל במראה כמ"ש ובינה לו במראה. וכל החמדה וכיסופין של עלאין הכל להחכמה. ובפ' בראשית הכא הכרעה לאתדבקא במארי. עמש"ש]: היכלא תליתאה כו' מבי דינא דמלכא.

ר"ל מהיכל זכות ששם הב"ד כמ"ש לקמן שהוא היכל גבורה ב"ד והאי היכל מקבל משם: בגין דהאי איהו ממנא לאשגחא בהו כו'. ר"ל אע"ג דהפתקין נחתמין בפתח ב' ומשם יוצאין הפתקין.

מ"מ נמסרו הפתקין מקודם להאי ממנ' שבפתח הזה לעיינא בהו שמא ישוב האדם ביני וביני וכמ"ש"ו להאי אתייהבו תקוני פתקין כו' ואתמסרו בידא דההוא ממנ' די כו'. ר"ל אל הממונה שבהיכל הא' כמ"ש"ו כיון שמגיע שם אין מתעכב כלל ויוצא מהיכל הראשון.

ואז כיון שיוצא משם אז אין יכולת בידו לחזור הפתקין שמשם מקבל הסט"א תיכף וכמ"ש בהיכלא קדמאה דף רמ"ה ע"ב ע"ש ולכן מעיינין כאן. וסוד היציאה תיכף מהיכל הא' בסוד הטפה כיון שמגיע ליסוד אין יכול להתעכב שם כלל וכיון שיוצא משם מיד מזומן הסט"א לקבל.

וז"ס הקרי ואם תלכו עמי קרי אף אני אלך עמכם בחמת קרי כו'. וז"ש דהא מיד ממנא כו': וסנגדיא"ל שמיה ואיהו ממנא על תרעא דהיכלא אחרא.

ר"ל היכל שנגד היכל זה והוא היכל ג' שבסט"א. כי הסט"א הוא זה לעו"ז.

בהיכל הא' ממונה שם דומה נגד טהריא"ל לקבל נשמות ותפלות כמ"ש"ל ובהיכל הב' תלת פתחין נגד תלת פתחין שבהיכל הב' דקדושה וכן כל הענינים שלהם הכל דוגמת הקדושה בממנן ופתחים ועל מה שממונים זה לעו"ז ונגד היכל זה ד' פתחים שם נגד ד' פתחים שבקדושה כנ"ל: על תרעא כו' קדמאה.

ר"ל פתחא קדמאה שבהיכל השלישי נגד זה הממונה בקדושה שעומד בפתח הא' וכמ"ש"ש בדף רס"ד ע"ב פתחא תניינא בי' קיימא חד ממנא אחרינא ודא איהו קיימ' לנטלא פתקין דדינא ודא איהו סנגדיא"ל כו' והאי קיימא על פתחא דא וכד נטיל פתקא דדינא האי קיימא על פתחא דא ונחית כו'. ר"ל שעומד בפתח השני וכד נוטל הפתקין קיימא בפתח הראשון ומשם יורד להיכלות הא' והב' דסט"א והוא נגד הקדושה שהפתקין הן בפתח השני כמ"ש לקמן וכאן נטיל לון: דאיהו גהינם.

ר"ל כל היכלין דסט"א נקרא גהינם: ובג"כ קיימא כו' וההוא ממנא עלייהו דאיהו מלכיא"ל. ר"ל שהוא ג"כ ממונה ע"ז: בגין דאינון היכלין כו'.

ר"ל לכך עומדין כאן לעיינא עד שלא יצאו הפתקין כנ"ל: דאקרי באר שחת. הן ב' היכלין הראשונים דס"א שהראשון נקרא בור והשני שחת כמ"ש והאי קיימא כו' ונחית לתתא לאינון פתחין חשוכין דלתתא חד לההוא דאקרי שחת וחד לההוא דאקרי בור דאינון לתתא ותמן כמה אלף כו' ע"ש ונק' באר שחת בחיבורא דתרין היכלות הראשונים שבסוד חטא של ש"ז נעשה בעוה"ר באר כידוע ומסאבו דש"ז הוא בהיכל דאקרי שחת בסוד כי השחית כל בשר את דרכו וכמ"ש בהיכלא תניינא פתחא קדמאה כו' והאי איהו קיימא על כל אינון דמחבלי אורחיהו כו' וגרמי דברית כו' וכן כל ההיכל דשם ממונה ע"ז וע"ש וידוע דבשעת דינא מתחברן כל היכלין דס"א ר"ל כמו בעת רצון שמתחברין היכלות דקדושה כנ"ל ואמרו אית עת ואית עת כו' ועת הוא החבור כידוע בסוד אשר פריו יתן בעתו: (ע"ב) דכיון דפתקין אתקנו כדקא כו'.

משנחתמין ביד הממונה עזריא"ל דלקמן: חד שמשא ממנא כצ"ל כו' ונטיל פתקין. מיד הממונה עזריא"ל שתחתיו: האי ממנא תחות שולטני'.

ר"ל תחת הממונה הראשון גזריא"ל הנ"ל: האי פתחא סתים כו' וביומא דשבתא כו'. הענין כמ"ש וישב אתי דרך שער החיצון הפונה קדים והוא סגור.

והוא הפתח הזה שהוא שער המזרח ונא' שם שער החצר הפנימית הפונה קדים יהיה סגור ששת ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח ונגד כל ממונה הוא פתח כנ"ל. וזה הממונה יש לו ת"י שני ממונים דימינא חיים כו'.

ונגדן שני פשפשין לשער הגדול. ושער החיים סגור כל ימי החול.

וז"ש (פ"ד דמדות) ושני פשפשין לשער הגדול א' בצפון וא' בדרום שבדרום לא כו' ועליו נאמר ויאמר אלי ה' השער הזה יהיה סגור ששת כו'. (אמר ביומא דשבתא וביומא דחדשא אתפתח לאחזאה חיים.

לכן בר"ח אומרים יעלה ויבוא ברצה שהוא בחי' נצח היכל ג' זה ומתפללים ואומרים והושיענו בו לחיים): פתחא תליתאה כו' למנדע כו'. ר"ל בכאן מודיעין שהמשפט הוא בהיכל הרביעי: דינא דלא קיימא כו'.

שבפתח ראשון ממונה על דינא דמותא כנ"ל ודוקא על האדם עצמו. אבל על בניו עד עשרים שנה קיימא בפתח הזה תחת הממונה שתחת ממונה הראשון כמ"ש למטה: דהאי אתברי בפגימו כו'.

והוא ביום ד' ומה"מ דרברבי נברא ביום השני [כי מה"מ הוא נגד היכל זכות שמשם נטיל וזה נטיל מהיכל זה שהן גבורה ונצח והן יום שני ורביעי כידוע ולכן זה נברא בשני וזה ברביעי ומ"ש כאן הדינין הכל בשביל פגימו דסהרא ביום [רביעי] שהוא נגד היכל הזה. ועוד כמ"ש לקמן שבפתח***(נמחק תי' אחת.

**) האסוותא כו' [שנברא בו הגיהנם והן לילית רבתא וילילית זעירתא: דקיימא על דרגא רביעאה בהיכלא תליתאה כו'. ר"ל על פתח הרביעי של היכל השלישי של הסט"א כמ"ש שם פתחא רביעאה כו' ומה שבפתח הג' דכאן תחת שני הממונים קפציא"ל ועיריא"ל על מרעין כו' ועל אסכרה כו'.

הוא שם בשני פתחים האחרונים כמ"ש ע"ש. כי נגד הממונה בפתח הרביעי דכאן אין שם בסט"א כי הוא ממונה על הרפואה כמ"ש לקמן ולכן נחלק ההתמנות דכאן שם בב' הפתחים: ואחיד לה האי ממנא.

ר"ל דכאן בסטרא דקדושה עיריא"ל הנ"ל: וסלקא לה לממנא דקיימא על היכלא רביעאה. והוא בהיכל זכות ששמו סנסני"ה שמשם יוצא המשפט והכרוז ע"ז וע"ש דף רנ"א ע"א: מתליסר שנין כו' ואיהו יצה"ר מעשרין שנין כו'.

וז"ס שטן ויצה"ר ומה"מ (ב"ב ט"ז ע"א) שטן עד י"ג שנה שנענשין על אביהם ועל מרעין ומכאובין דלא קיימא למותא כנ"ל. וז"ס באיוביאב גם השטן כו' ונענשו בניו ויד אותו בשחין רע וכן מסכנו וז"ש אך את נפשו שמור.

ומי"ג שנה עד עשרים יצה"ר. ומעשרים שנה ולמעלה מה"מ כמש"ו: האי רוחא דקיימא
בי' כו'.

הוא היצה"ר: (רמט ע"א) אזיל אבתרי'. כמש"ו: בגין דלא אתנטיר כד כו'.

ר"ל שלא הלך בדרך הישר כל צרכו ורואה בו סימן שיחטא אח"כ ועכשיו הוא צדיק.
וכמ"ש הן בקדושיו לא יאמין: וע"ד כתיב ויש כו'.

שעד י"ג שנה מענישין אותו על אביו ומעשרים שנה ולמעלה על עצמו. אבל מי"ג ועד
עשרים אין דנין אותו כלל.

וכל שמת מי"ג עד עשרים הכל ע"ד זה וזהו ויש נספה כו' אבל הכל בצדק וזהו שחלקו
תוספת (ברכות דף מ"ו ע"ב סד"ה מה) על ה"ג שמחקו לוקח נפשות במשפט: (פתחא
רביעאה כו') פדיא"ל. ע"ש פדה משחת כמ"ש למטה: בגין דאינון אלף קיימין כו'.

ר"ל ששם עומדין אלף והממונה הוא שר האלף אחד מינייהו: וע"ד כלא קיימא בהאי
פתחא כו' ובג"ד אלין ארבע פתחין קיימין בהיכל' דא. ר"ל הכל תלוי בפתח הזה אם
נתקבלה תפלתו וכאן המליצים הטובים.

ולכן כל הד' פתחים עומדים בהיכל הזה אע"ג שאי מקומן כאן לפי שפעולתם לפי פתח
הזה שבמערב כמש"ל: זהריא"ל שמי'. ע"ש האור: כד"א ערכתי נר למשיחי.

וכתיב בי' נעים זמירות ישראל ואתקשר בהאי היכלא כמ"ש נעימות בימינך נצח: בגין
דהאי איהו סדורא כו'. ר"ל דערכתי הוא ממטה למעלה להדליק את הנרות כמ"ש יערוך
את הנרות לפני ה' להעלות נר כו'.

ואמר ערכתי שהוא סידור הנרות לאדלקא לזה אמר בגין דהאי כו': כד שרא עלייהו כו'.
שהתעוררות לאדלקא בוצינין צריך מתחלה לקבל ממעלה ועי"כ יוכלו לאתסדרא
מתתא לעילא ואח"כ לאדלקא ולקבל הראוי כידוע בסוד הברכה וז"ש ערכתי נר בכאן
שכאן נגיד משחא דרבות קדשא כנ"ל וכד שרא עלייהו אז הוא סדורא לאדלקא כו':
בגין דהאי אתסדר כד כו'.

מפרש האיך הוא סדורא לאדלקא מתתא לעילא הא הוא בהיכל השלישי ולזה אמר בגין
דהאי כו' וגם כן מיישב האיך דוד אתקשר כאן הא הוא בהיכל הראשון ברוחא לבנה
כידוע ואמך ערכתי נר למשיחי: וכד אתסדר האי רוחא בכל אינון כו' כדין אפיק כו'.
והוא נהורא דנפיק מן רוחא כנ"ל בכל היכלין: די שמי' אהדיא"ל כו' לאמשחא כו'
ואתקריבו לקרבנא.

וזהו ערכתי נר למשיחי לאמשחא לנשמתא שלו וזהו ערכתי נר שערך הנר ואתסדר כד
אתכלילו בי' כל אינון תתאין לתתא וכד אתסדר כו' ונהיר כדין אפיק מיני' נהורא כו'
לאמשחא לכל אינון. נמצא עריכת הנר שהוא האי רוחא וסידורו בכל התתאין לאפיק
האי נהורא לאמשחא נשמתו.

וז"ש לעיל בגין דהאי איהו סדורא כו' כד שרא כו' בגין דהאי אתסדר כו' וכד אתסדר
כו' הכל הצעה לפרש הפסוק ערכתי נר למשיחי. ופרט את דוד ע"ה יותר מכל אד כמ"ש

לא אברי עלמא אלא לדוד בסוד דוד מלך ישראל חי וקיים והוא תמיד חי שלכן לא ישן לעולם שתיך נשמין כידוע.

וז"ס נר מערבי שהיה תמיד דולק והוא נרו שהוא בסוד מערב כמ"ש (ב"ב כ"ה) שכינה במערב וז"ש עדות שהשכינה שורה בישראל והוא נר הזה. וז"ס את הנזר ואת העדות בסוד נזר אלקיו על ראשו ואמרו עדות הוא לזרעא דדוד כו' [ובפ"ב כד אשתלים האי רוחא כו'.

עמש"ש]: האי נהורא כליל בתלת נהורין בגין דההיא רבות משחא אתכליל בתלת גוונין. שהוא קלא דנפק משופר בתלת גוונין באשא ורוחא ומיא.

כמ"ש בריש פ' בראשית ושאר מקומות. וכמ"ש בתז"ח דף ע"ט ע"ג סליק האי קשרא ונטיל ליה מהאי אתר ושני לי' בתלת גוונין באשא ברוחא במיא בגין דהאי קשרא כד אתקשר מא"ס בבוצינא הכי אתקשר כו' ע"ש.

והן מרזא דתלת נקודין דיו"ד שמשם משחא דקודשא כידוע וכמ"ש בפ' תצוה דף ק"פ ע"א וע"ד אתוון בצירופיהו תלת כו': וכד נציץ האי נהורא כו' דרשימין בהאי נשמתא. שסדור הנהורין הוא לאמשחא להאי נשמתא שלכן הן כ"ב נגד כ"ב אתוון דנשמתא והן ענפין דנשמתא ותלת קשרין בנשמתא נר"נ ונגדן הוא תלת נהורין.

וכמו שהנשמה כליל לרוח ונפש כמ"ש בפ' נח דף ס"ב ע"א בתוספתא חד דכללא בתרין בגווייהו כו' כן הנהורא הראשון כולל לב' הנהורין. וכן כל הכ"ב אתוון כלהו כלילן בנשמתא כמו הנהורין וז"ס בך יברך ישראל כ"ב אתוון דברכת כהנים שאז נגיד רבות משחא קדישא וכל הכ"ב אתוון הן מרבות משחא שהן י"ג תיקונים דרבות משחא דע"ק שהן בעלמא עלאה י"ג נהרי אפרסמון וט' תיקונים דז"א שהן ג"כ בגוה כמ"ש בס"ד בפ"ב והן כ"ב אותיות כמ"ש פ"ג ובפ' נשא דף קמ"ו ע"ב ע"ש ובא"ר דף קל"ט ע"א ובשעתא דנהיר דיקנא יקירא דעתיקא דעתיקין בהאי דיקנא דז"א נגדין תליסר מבוועין דמשחא עלאה בהאי דיקנא ומשתכחין בי' עשרין ותרין תיקונים ומניה נגדין עשרין ותרין אתוון דאורייתא קדישא: ואלין עשרין ותרין נהורין כו'.

ר"ל שהם כולם ממנן ועומדין עם האי נהורא הנ"ל וממונים על משחא הנ"ל כל אחד על אות א': וכלהו אתקרון כו'. ר"ל שכולם נקר' ע"ש הנהורא אהדיא"ל הנ"ל.

ושמו הוא ע"ש המשיחו במשחא והוא מלשון קריב לגבי דהינא ואידהן (שבועות מ"ז ע"ב) ופי' רש"י שם לשון שמן ומשיחה הודשנה מחלב מתורגם אתדהינא. ולכן כלם נק' ע"ש כנ"ל: וכלהו אתכלילן בהאי נהורא כו'.

כצ"ל: ואסתכי לאתישבא גו היכלא רביעאה. כנ"ל שנכלילין הנהורין בנהורא הראשון והנהורא בההוא רוחא ורוחא אסתכי לאתישבא בהיכלא רביעאה.

[בפ"ב אלין נהורין דנפקין כו'. עמש"ש]: רוחא דא כד כו' כד דחיין לאתנצצא (ע"ב) נפקא מנייהו.

ר"ל מן הניצוצין חד כו': והאי חיותא כו'. ר"ל מנציצו דחיותא שמתנוצץ מאור של הרוח יוצאין האופנים: בגין דלא אשתכח כו'.

ר"ל כמ"ש ועתה אשוב להלחם עם שר פרס כו' ואין אחד מתחזק כו' יפקוד ה' על צבא מרום במרום ועל מלכי כו'. וז"ס וכבותי שמים כו' שמש וירח קדרו וככבים כו': ומנהון שליחן על עלמא.

שהוא סוד רגלין: לקבל אינון שליחאן כו'. כמ"ש לקמן רס"ד ע"ב מאף וחמה נפקין כמה אלף וכמה רבבן וכלהו נפקי כו': דא אבן נגף.

הוא היכל שלישי שלהם שהוא אבן אופל כמ"ש דא איהו היכלא דאפיל כו' ואיהו אפיל יתיר כו': צור מכשול. הוא היכל רביעי שנקרא אבן מכשול כמ"ש היכלא רביעאה כו' דאקרי אבן מכשול ואמר צור שהוא בסטרא דגבורה כידוע והוא היכל רביעי והוא מפתה למאן דעסיק באורייתא כמ"ש שם ודא איהודמפתי לב"נ דלעי באורייתא או דקאים בבי מדרשא כו' ואלין שני רוחין מפתין לאדם שהולך בדבר מצוה או עוסק בתורה שבהיכל הג' נותן לו עצבון ולכן נק' נגף ושבהיכל הד' מפתין לי' שלא ללמוד ולילך אחר כסופין דנשים כו' ולכן נקרא מכשול ולכן השני היכלן זה נקרא שונא וזה נקרא חובה: והאי אקרי אבן בוחן כו' צור ישראל.

אבן וצור כנ"ל שהן כאן ג"כ מב' היכלין ג' וד' שבקדושה והאי רוחא נטיל מהיכל ד' לכן נקרא ע"ש ב' היכלין אלו וז"ש וכולא קיימין דא לקבל דא: באמציעת' דהיכל' דא אית אתרא אחרא דקיימא לעילאי הוא תא הרצים שאמר בפ"ב וקיצר כאן שסמך על מ"ש בפ"ב והוא למעלה למעלה כמ"ש אלף המגן תלוי עליו כל כו' ולפי שהוא למעלה למעלה באוירא סביב לחומה שורין מקפן אמר תלוי.

[ובפ"ב ארבע פתחין אית להיכלא דא כו' עמש"ש]: בארבע פתחין כו'. הן ד' פתחים הנ"ל שאמר למעלה בדף הקודם: אלין ארבעין נטלי כו'.

וז"ס ארבעים יכנו במספר הממנן: מלה דלא אצטריכ'. ר"ל נבול פה וכל זה הוא בד' פתחים הנ"ל: בד' פתחין כו'.

הוא ענין בפ"ע ואינו באתר תא הרצים ההוא אלא בד' פתחין של היכל עצמו כמ"ש בפ"ב כנ"ל (** זה מוסגר בכי"ק שנראה שמחקו. **) אמר לעילא לעילא שבד' פתחים הנ"ל אמר למעלה שיש ממונים אחרים כנ"ל ואותן ממונים שנזכר כאן הן באותן פתחין למעלה למעלה וז"ש) [ובג"כ אקרי תא הרצים.

כמ"ש ויקח את כל מגיני הזהב אשר עשה שלמה ויעש כו' מגיני כו' ויהי מדי בא המלך בית ה' ישאום הרצים. והוא בשעתא דקשרין קשרין כלהון נפקין מליין בדינא כנ"ל בפ"ב והושיבם אל תא הרצים.

אחר הקשרין יורדין כ"א במקומו אחר התפלה וזה מדי בא המלך בית ה' בשעתא דסלקין ההיכלין עייל הקב"ה בק"ק ובימי שלמה לא נצטרכו לזה כי שלום היה בימיו בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה. ובימי רחבעם הוצרכו לזה להגן עליו כנ"ל ע"כ]: האי אופן כו'.

ולנקמא לון כפום שעתא. ר"ל במהירות בלא עיכוב ולכן נקרא הרצים כמ"ש דאינון רצים רהטין ואוחו כו': (ר"נ ע"א) ורזא דא כו' רצים מסט' דא ורצים כו'.

כמ"ש הרצים יצאו דחופים כו' והעיר שושן נבוכה וכו' הרצים כו' יצאו מבהלים ודחופים כו' והעיר שושן צהלה ושמחה. ובשניהם כתיב בדבר המלך כמ"ש לקמן רנ"ב ע"א וכלא בין לטב בין לביש מבי מלכא אתדן האי ב"נ: אי מקדמי אלין דהכא כו'.

והכל לפי מעשה בנ"א אם יש בהם רצין לדבר מצוה או לדבר ערוה ח"ו: תריסר גלגלין כו' ואינון ממנין שרפים. ר"ל שהם שרפים ממונים על שאר כו': ואקרון חלונות.

והן י"ב חלונות בבה"כ כמש"ל: והיינו דכתיב משגיח מן החלונות. ר"ל שהקב"ה משגיח על ידם שלכל דבר ממנו קיימין ואע"ג שהכל ביד הקב"ה.

והן מעלין התפלות לאשגחא בהו קב"ה כמש"ל ע"ב אלין חלונות כו' ולאשגחא בהו קב"ה: כדין סלקין וכתבין כו'. ר"ל בסייעתא דילהון וז"ש בגין דאלין אקרון חברים לגבייהו ר"ל שמקדישין עם ישראל ביחד כמ"ש למטה ואלין חברים קיימי תדיר כו' ולמהוי עמי' חברים לקדשא שמא דמאריהון ולזמרא כו'.

וז"ס (ברכות ט' ב') כל הרגיל לבא לבה"כ ולא בא יום א' הקב"ה משאיל בו שנאמר מי בכם ירא ה' כו' אשר הלך חשכים ואין נגה לו שהן החברים המאירים לו מהיכל הזה שהוא היכל נגה וזה הלך חשכים לסט"א שהוא דא לקבל דא והוא היכל הג' דסט"א שהוא היכלא דאפיל וחשיך כמש"ל דף רס"ד ע"ב היכלא תליתאה היכלא דא איהו היכלא דאפיל וחשיך ולית בי' נהורא כלל זהו ואין נגה לו שהוא היכל נגה הזה דלית (ביה) נהורא כלל: עד תרעא דפתחא עלאה.

הוא תרעא דצדק צדיקים יבאו בו והוא בפתח של היכל הד' כמ"ש למטה ואזלין בהדה עד היכלא רביעא' בההוא פתחא: אלין אינון דממנן כו'. ר"ל אלין חברים הם המשוררים עם ישראל ביום שיש אחרים המשוררין בלילה וחשין ביום כמ"ש (חגיגה י"ב ב') מעון שבו כתות של מה"ש שאומרות שירה בלילה וחשות ביום כו' וז"ש ולא בלילה כאינון אחרנין כו': והא אוקמהו בגין דמנע כו'.

ר"ל שאמרו בגמ' (ברכות ל"ה ב') כל הנהנה בלא ברכה כאלו גוזל להקב"ה וכ"י שנאמר גוזל אביו ואמו כו' ואין אביו כו' כמש"ו וכן בכ"מ שאומר והא אוקמוה כתוב באגדות: ישמח אביך ואוקמוה ר"ל על הקב"ה: דא איהו ההוא איש דפגים כו'. והוא בסט"א נגד היכל הזה ששם אתערותא דלישנא בישא ושם אתערותא דנחש כמש"ש דף רס"ד ורס"ה ע"ש שבלה"ר מעוררין לנחש הקדמוני שפיתה לחוה בלה"ר ואתפגים סיהרא ע"י הלה"ר.

וכן הוא כאן להיפך לאתברכא כ"י סיהרא בלשון בסוד מי זאת עולה מן המדבר כמ"ש לעיל וז"ס אף וחמה ומשחית בהיכל הג' דסט"א אף וחמה הן בב' נוקבין דחוטמא כי הג' הנ"ל הן תננא ואשא וגחלי דנורא כמ"ש בס"ד פ"ב תלת שלהובי מתוקדין בנוקבוי ואמר בא"ר דף קל"ד ע"ב בהאי תננא אתכללו אשא וגחלי דנורא כו' ותננא כד אחחברו תלת אלין דכלילין בהאי תננא דנפיק מחוטמוי כו' וקרינן לי' אף וחימה ומשחית ושם בדף קל"ה ע"א ותננא בתרין נוקבין דחוטמא בחד נוקבא נפיק תננא כו' ומחד נוקבא נפיק אשא כו' וכן בא"ז דף רצ"ד אמר מחד נוקבא תננא ומחד נוקבא אשא כו' והן אף וחימה וגחלי דנורא יוצאין מפומא כמ"ש אש מפיו תאכל גחלים בערו ממנו ואע"ג דבא"ר אמר

דכלהו נפקי מחוטמא ר"ל העקרא של רוגזא נפיק מחוטם אבל הגחלים יוצאין מפיו וכמ"ש בא"ז דף רפ"ט ע"א חוטמא דז"א כמה דאוקמינא דכתיב עלה עשן באפו כו' והכא כתיב ותהלתי אחטם לך ובספרא דאגדתא כו' ואי תימא הא כתיב ואש מפיו תאכל עיקרא דרוגזא כו' וזהו משחית כמ"ש בא"ר שם משחית מנ"ל דכתיב לפני שחת כו' בנורא דליק מוקדא.

כמ"ש אש וגפרית. והוא המשחית בלה"ר שהוא בפומא והוא הנחש דפגים לסיהרא בלה"ר וזהו חבר לאיש משחית כמ"ש אם ישוך הנחש בלא לחש ואין יתרון לבעל הלשון וכל מי שיודע ללחוש ואינו לוחש (תענית ח' א') ואמרו (שם ובערכין) לע"ל מתקבצין ובאות כל החיות אצל הנחש ואומרת לו כו': מאלין נפקי (ע"ב) ארבע סמכין כו'.

ר"ל מאלין תריסר גלגלים נפקין ד' סמכין והן אראלים כמ"ש: ו"אע"ג דכלהו אתמנן לדא כל חד כו'. ר"ל אע"ג שכולם אתמנן לאשגחא על ישראל מ"מ אלו הם העיקרים שממונין ע"ז וכן בכולם כ"א כלול בחבירו ומ"מ כ"א עומד על משמרתו: ותחות אלין כו'.

ר"ל תחת האראלים: אלין ד' כו' ואלין אקרון כו'. ר"ל הד' אראלים.

והענין כמ"ש למטה כי חלונות הן פתחים מאירים יותר מחרכים וההשגחה בחלונות הוא יותר מבחרכים וכן הוא באלין תריסר גלגלים וארבע אראלים וכמ"ש למטה: ועל כל אלין דמחשבי מחשבהדמצוה אע"ג כו'. וז"ש ויקשב ה' וישמע ויכתב כו' והוא באותן הגלגלים שהן החלונות כמ"ש ל ואלין קיימין לאסתכלא כו' כדין סלקין וכתבין לון לעילא הה"ד חברים מקשיבים כו' וזהו ויקשב ה' ע"י כנ"ל וזהו ליראי ה' שהן ההולכין לבה"כ כמ"ש מי בכם ירא ה' כו' כנ"ל והן באותן חלונות כנ"ל ולחושבי שמו ואמרו מאי לחושבי שמו אפילו חשב לעשות מצוה ונאנס כו' (ברכות ו' א' וש"מ) והוא באותן החרכים ולכן סמוכים זה לזה: עירי"אל קיימא לסטר צפון ודא קיימא לאשגחא כו'.

והוא עומד בפרץ שהוא בצפון והן על המתגברין על יצרן שהן גבורים עומדין בפרץ שאין מניחין ליכנס הס"א בפרצה והוא החושב לעשות עבירה ומתגבר על יצרו ועז"נ ומושל ברוחו מלוכד עיר ולכן נקרא הממנא עירי"אל: יהירי"אל קיימא לסטר מערב כו' בגין דכל מאן כו' איהו גרים לי' לאשתזבא ולאטבא לי' רוחי' כו'.

ולכן זה הממונה עומד לצד מערב ששם האסוותא כמ"ש ל בדף הקודם: ואלין אינון דמסתכלי כו' בהיכלא דא קיימא עלי' לאשגחא כו'. חוזר מ"ש למעלה לאשגחא לכל אינון כו' ולכל אינון דמסתכלי על מרע ולפי שהפסיק הרבה חוזר לענין ראשון: יומא דאתמסר דינא עאל ההוא רעה לשלטאה כו'.

ור"ל זהו ביום רעה ביום ששולט ההוא רע' ימלטהו ה': מציץ כמאן דאשגח כו'. כמ"ש לעיל שהאראלים הן פתחים קטנים להשגיח בהן שאלו הם יוצאים מן החלונות: אסתכל באלין חלונות ובאלין כו'.

ר"ל במעשה ב"א התלוי באותן חלונות וחרכים והם אותן דברים שחשיב למעלה וע"י המצות הנזכרות חייס קב"ה על עלמא: קול דודי הנה זה בא. ר"ל אותו קול ה' (קלא)

עלאה דנפיק משופר והן תג"ת שהן אשא ורוחא ומיא כידוע דנפקין משופר עלאה:
משגיה מן כו'.

הוא בזה ההיכל שהוא אחר היכל חג"ת ובכאן כלילין כל היכלי נה"י כמש"ל: (רנא ע"א)
לקבל בה"כ דלעילא. והוא היכלות דמלכות והוא בהיכל הזה: ה"נ לעילא כנסת הגדולה
כו'.

בבינה שנק' כ"י כמ"ש פ' יתרו ויש בה ג"כ חלונות לאשגחא כמ"ש בתוספתא פ' יתרו
ד' ס"ח ע"ב האי היכלא איהו פקחו דעיינין דלא ניים תדיר איהו אשגח והן י"ב חלונות
כמ"ש פ' ויחי ובס"א ה' ע"ג האי ה"א איהי תריסר כו' הני תריסר אינון תריסר תחומין
ואינון לד' סטרי עלמא חלת תלת לכל סטר.

והן הי"ב שערי ירושלים שלשה לכל צד לי"ב שבטים והן י"ג מכילין דרחמי בחד דרגא
דקיימא עלייהו כמ"ש שם ובהן משגיה הקב"ה על העולם: וע"ד ביום רעה ימלטהו ה'
כו'. חוזר למעלה על אינון דמסתכלי על מרע כנ"ל: כגוונא דא האי ממנא כו' כד"א
אשרי משכיל אל דל.

ר"ל שאין מקרא יוצא מידי פשוטו דל ממש והוא קיימא עלייהו שעירי"ה קיימא על
אינון דמנחמי למסכנא או דצערי לבייהו עלייהו אע"ג דלא יכלי למיהב לי' וכאן קיימא
על מאן דיהיב לון: ובגין דא כלא קיימא בהיכלא דא כו'. ר"ל לפי שפתקי דינין יוצאים
כאן מהיכלא דלעילא לכן עומדים כאן אותן שמצילין מההוא רעה לשלטא' על עלמא:
ואתכליל בהיכלא רביעאה והוא נגד היכלא תליתאה דנפקי תמן כל הדינין ושליטו דס"א
לאבדא עלמא ונוטלין מהיכלא רביעאה וז"ש ובג"ד כו' והיכלא דא אתכליל כו' דתמן
הוא גזרין כו': מאן דידע גנזי דמארי' ליחזא לי' כו'.

וזהו ללמוד ע"מ לעשות וזהו המעשה שאמרו כל שמעשיו מרובין מחמתו כו' וע"ז
אמרו לא הלמוד עיקר אלא המעשה [ובפ"ב ת"ח כל הני היכלין כו'. עמש"ש]: היכלא
רביעאה היכלא דא די קב"ה אשתמודע שולטני' בארעא בגיני'.

כמ"ש ועשיתי בם שפטים גדולים וידעו כי אני ה' ונשפתי אתו כו' והתגדלתי
והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי אני ה' (כמ"ש אך יש אלקים שופטים
בארץ) בזאת תדע כי אני ה' ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני ה' וכמ"ש
ותתן אותות ומופתים כו' ותעש לך שם כהיום הזה (וכמ"ש נודע ה' משפט עשה): ודא
איהו היכלא דקיימא למטר כו'.

כמ"ש כאשר משפטיך לארץ צדק למדו יושבי תבל וכמ"ש על וראיתם אותו וזכרתם
את כל מצות ה' ועשיתם אותם ועיין ברע"מ פ' שלח לך דף קע"ה ע"א ע"ש כל המאמר.
וכאן הוא סוד הכסא כמ"ש ל' וכמ"ש (במתני' דר"ה כט א') וכי נחש ממית או מחיה אלא
בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדין את לבם לאביהם שבשמים כו' וכנ"ל
במאמר הנ"ל שגורם אותם להשתעבד לקב"ה: והאי איהו אל כו'.

כמש"ו דכתיב כו' וכמ"ש בא"ר דף קל"ב ע"א מהו אל תקיף יכול כו' הה"ד כו' אל גבור
אל דהוא גבור כו' וכן נגדו בסט"א אמר לקמן דף רס"ה בהאי היכלא אתחזי חד רוחא

שליט תקיפא דאיהו על כלהו ודא אקרי אוף הכי אל כגוונא דאחרא דבסטר קדושה האי איהו אל נכר: ארבע היכלין אלין כו'.

כצ"ל: וכולהו חד היכלא. לפי שכלולין זה בזה והן כולן אחד במנין כנ"ל: ארבע היכלין אלין אית פתחין להו.

ר"ל שיש פתח לכל א' וא': חד ממנ' לבר דקיימא לפתחא קדמאה כו'. ר"ל חוץ לפתח הראשון מד' פתחים דחשיב לקמן שהן ארבע פתחים הנ"ל בכל היכל פתח א ופתח הראשון שהוא להיכל הראשון מבחוץ והוא היכלא קדמאה לד' היכלין שכלולין כאן ומבחוץ לפתח הזה הממונה הזה ועל שמו הוא ג"כ בהיכל של ס"א: ואיהו שליט כו'.

ר"ל הממונה שהוא בס"א: והאי ממנא עלאה כו'. ר"ל שבכאן בהיכל הקדושה: לאינון ממנן דקיימין על תריסר פתחין.

ש"י"ב פתחים בהיכל הזה כמ"ש בפ"ב תרין עשר פתחין אינון להיכלא דא בכל פתחא ופתחא כל אינון סרכין וממנן דאינון מכרזי לאודע' לתתא כל אינון דינין דזמינין כו' וז"ש ואינון כרוזין דמכרזי כל אינון כו'. ר"ל שאלו הי"ב ממנן הן המכרזין כל אינון כו'.

וי"ב פתחין הן תחת הד' פתחין הנ"ל והן עלאין על אלו וז"ש למעלה דקיימא לפתחא קדמאה עלאה ר"ל פתח הראשון מד' פתחין עלאין: רוחא דא כו' כלא כליל בי'. כל שבהיכל הזה כנ"ל: מני' נפקי כו' קמי' כלהו נהורין קיימין.

ר"ל לפני כלהו הע'. מינייהו כו' תדיר.

והן השני סופרים הנ"ל: ואלין לגו באמצעייתא כו' ר"ל כל אלו הע"ב נהורין: שררך אגן הסהר כו'. כמ"ש בגמ' (סנהדרין ל"ז א') על הסנהדרין אגן הסהר שעומדין בעגולא אל יחסר המזג שאם נצטרך א' מהם לצאת כו'.

והענין כאן כמ"ש (מתני' נדה י"ט א' וע' שבת ע"ז א' ובתוס' שם וש"מ) ני חלקים מים וא' יין והן ג"פ כמ"ש"ו. לקבל אינון שבעין ותרין נהורין כו' ושבעין כו'.

והן ג"פ ע"ב נגד ג' גוונין אמ"ש שהן אותיות יה"ו הנ"ל כמ"ש בס"י פ"א בירר שלשהאותיות מן הפשוטות בסוד שלש אמות אמ"ש וקבעם בשמו הגדול כו' שהן יה"ו והן ג' גוונין דע"ב כמ"ש בתז"ח והן ב"פ רחמים מים ואויר וא' דין אש שהוא צד שמאל והן ב' חלקים כו' וזהו המזג ואמר אל יחסר ר"ל לעולם אפילו שאין עלמא בתיקונא שלכן (הקשת) נראה בג' הגווגים אמ"ש סימני אבות וזהו אל יחסר לעולם ומכ"ש אם הדור טוב שהמזג יותר ויותר: ואלין פנימאי אלין קדמאי לקמי כו' כל זכו.

ר"ל ואלו ע"ב הקודמים שאמר לעיל מני' נפקי שבעין כו' והן פנימאי לאלו ב"פ ע"ב לפני אלו הפנימים הקודמים עולין כל זכות לפי שהמשפט נאמר בצדק תשפוט כו' שלא להכריע ימין ושמאל ולכן עולין לפני האמצעים שהן מוכרעין כידוע: כל עובדין כו' נפקי. ר"ל כל הנגזר על העולם הכל יוצא מאלו ע"ב פנימים וז"ש שמשפט הוא רחמים קו האמצעי וידוע שהמשפט יוצא מגבורה והוא בקו האמצעי של גבורה: אשתכחו כל נהורין כו' ברוחא דא.

והוא בסוד שם ע"ב מג' אותיות ג"פ ע"ב ובחסד הוא בכלל ובגבורה בפרט שהן רי"ו כידוע בסוד כלל ופרט וכן הוא מנין חס"ד גב"ורה: אינון תרין כו' אינון שבעין. הן קדמאי הנ"ל וכן מ"ש אלין שבעין אינון כו': הכא איהו דא רוחא כו' מלעילא כו'.

ר"ל מדכורא כנ"ל: בהאי אתר דאתדבקותא כו'. והוא מ"ש בפ"ב באמצעיתא דהיכלא דא הוא אתר מתקנא לקבלא רוחא דלעילא כו': (ע"ב) והכא אמר כו'.

ר"ל אל יה"ו הוא ואלה"י והן רזא דאתדבקות זו"נ שברזא דנוק' נק' אל שהוא שם הרוחא וז"ש לצור שהוא גבורה כנ"ל: אלין תלת (סטריין) דנהורין דקאמרן. ר"ל שאמר בפ"ב אפיק תלת אחרנין דאינון תלת בתי דינין דדיינין דינין אחרנין כו': אינון ארבע היכלין אינון מתקנן לכל אינון אחרנין כו'.

ר"ל אלו הד' היכלין שאמר בפ"ב שעומדין בפנימית ע' קדמאי לגו ובתלת החיצונים ג' בתי דינים הנ"ל ואמר כאן שמתוקנים ג"כ כל א' לדבר אחר והוא כמש"ו שנים לשני פעמים ע"ב ימינא ושמאלא הנ"ל וא' לשבעה עיני ה' וא' לשני סופרים הנ"ל ומה שחשב כאן לא חשיב שם בפ' בראשית ומ"ש (שם) לא חשיב כאן ולכן אמר שם חז היכלא לאינון ע' קדמאי לגו ולא אמר ע"ב שהן הב' סופרים: פתחא קדמא' כו'.

והוא בפתח של היכל החיצון מד' היכלין שלכל א' פתח א' כנ"ל: דשמי' אקרי גזרי"אל והוא ממנא לגלאה דינין דאתדנו ואתגזרו לההוא ממנא קדמאה דקיימא לפתחא קדמאה דשמי' סנסני' דמני' נטיל האי ממנא אחרא דקיימא על היכלא דסט"א כו'. כצ"ל והסופרים טעו בהג"ה זאת ועייין בס' ישנים.

והוא מ"ש לעיל ע"א חז ממנא לבר כו' וזה הממונה גזרי"אל עומד בפנים ומודיע לממונה סנסנ"יה העומד בחוץ והוא מודיע לממונה דסט"א כמש"ו: וכל אינון כרוזי מכרזי כו'. שהן הי"ב ממנן דקיימין על י"ב פתחים כנ"ל.

ואמרי בכלהו רקיעין. הן רקיעין עלאין שבהיכלות: רקיעא דשמשא דלתתא.

הוא רקיע השמים של זה העולם: מתרין עמודין עלאין דאורייתא סמיך עלייהו. ר"ל מנו"ה שבאצילות שת"ת שנקרא אורייתא סמיך עלייהו כמ"ש לקמן דף רנ"ז ע"ב נביאין דאינון סטריין עלאין תרין ירכין דסמכין לאורייתא קדישא כו' ע"ש: לבתר דאסתלקו כו' נטלי מלה מאתרי'.

שהן מבריאה כמש"ל בהיכל ב' וז"ש כדקאמרן: וכד מלכי כו' מהאי פתחא כדקאמרן. ר"ל בהיכל הג' וז"ש כדקאמרן כמש"ל עד דנטלי מלה בהיכלא דלתתא כו' והוא היכל שלמטה מזה ההיכל הד': ואי תימא היך כו'.

ר"ל היאך מגיעין ליטול משם שהא שם הוא דרגא דנבואה והשיב שאין נוטלין משם ממש רק מדרגין דלבר שהן נגד זה ההיכל שם הוא זה נגד זה וכמו שבהיכל נוטלין המראה מהיכל הג' כן בכל העולמות בין בקדושה בין בס"א נוטלין הם מדרגא תליתאה וכן מלכי א"ה ושאר ב"נ: (רנ"ב ע"א) ואינון דרגין דקיימין לסאבא יתיר כו'.

אותן הנק' צואה רותחת וכמ"ש לקמן דף רס"ה ע"ב ע"ש: וכן כד אתדן לטב ואינון כו'. ר"ל למעלה אמר שממונה לעאלא בפתח זה כל זכות של אדם לפני הב"ד וכאן אומר שממונה להוציא הפס"ד שאתדן לטב: להווא ממנא דאקרי פדיאל.

והוא בהיכל השלישי בפתח מערב שממונה על הרפואה: וכדין אמר לי' כו'. ר"ל שאומר לממונה פדיאל פדעהו כו': ונחת לון גו מתקלא לאתקלא באינון זכיין דעאלו בידא דההוא כו'.

ר"ל הממונה דהריאל הנ"ל נוטל הזכיות בפתח שלו. והאי ממונה גדיאל נוטל החובות בפתח שלו ושניהם מניחין הזכיות והחובות במתקלא שעומד בפתח הרביעי ושם אתקלו שפתח דשם ממונה על המתקלא וכאן אינן רק להעלות זכוון וחובין ופתח הב' הוא לימינא לדרום ופתח הג' הוא לשמאלא לצפון ופתח הראשון הוא במזרח והוא שער האיתון שמשם מוציאים הפס"ד ופתח הד' במערב וז"ש מאזני צדק דצדק הוא במערב כידוע: חד לימינא הריאל וחד לשמאלא גדודיאל.

והן דוגמת הממונים הנ"ל שעומדין בפתחים בימין ושמאל רק בתוספת וחסרון אות שכל נהורא דנפיק מן נהורא הוא בחסרון או תוספת כמ"ש בב"מ וכאן תראה סוד הכלילות והתחלפות ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא כידוע: דא אכרע כו'. לפי מעשה האדם: כלהו אתכלילין בהאי רוחא דאקרי זכות.

ר"ל כל הנ"ל. [ובפ' בראשית סלקא האי רוחא וכליל כל אינון דלתתא ואפיק כו' עמש"ש]: וכד אתכלילין כלהו בי' כו' והכא אינון עיני ה' כו'.

ר"ל אותן עיני ה' שאמור בפסוק קיימין כאן: כלהו נטלי אשגחותא כו' דאינון בשלימו דלבא כו'. שאלו עיני ה' הם ממונין על המחשבה דלבא בסוד (מגילה כ"ח ב') שורייקי דעינא בלבא תליא וז"ס מ"ש דע מה למעלה ממך כו' נגד ג' דברים שחוטאין בהם מחשבה ודבור ומעשה ונגד המחשבה אמר עין רואה (כי האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב) ונגד הדבור אמר ואזן שומעת שהם מארי דאודנין בסוד עוף השמים יוליך את הקול כו' כמ"ש בתיקונים ונגד המעשה אמר וכל מעשיך בספר נכתבים: האי חיותא כו' כלהו קיימי בידא דהאי חיותא כו'.

כמ"ש (ברכות מ"ח וש"מ) חיי בני ומזוני לאו בזכותא תליין אלא כו' וכמ"ש לקמן ובפ"ב ש"מ ששאר דברים כלהו תליין בזכותא והוא בהיכל זכות הזה: וכדין האי רוחא דאקרי כו' כצ"ל: ונפקא עמי' תריסר ממנן כו'. והן תריסר ממנן שעל הי"ב פתחים שהן מכריזין שלכן שואלים את הדבר שלהן מגיע: וכל חד כו' בהאי שאלתא.

ור"ל וזהו במאמר קדישין שאלתא [ובפ"ב תחות האי חיותא כו' עמש"ש (ע"ב) תחות האי חיותא כו' מלהט חד. ר"ל שכלם מלהט א' כו': ואלין כו' לארבע סטרין.

ר"ל לד' סטרין של החי': ואלין ארבע כו'. קאי ג"כ עלד' השרפים ומפרש כאן שעומדין לד' רוחות העולם: ואינון ממנן כו'.

כמ"ש למטה שכאן עומדין כל שלחנות של שבת: ונטלי בגינה תחותה. ר"ל שהשרפים נטלין בגינה של החי' הנ"ל כמ"ש ל' דלמעלה ההוא דקיימא למעלה נטיל דתחותיה והן נטלין תחותה: בכל יומא כו'.

ונגדו בארץ הסמבטיון: לכמה רוחין. אותן שבהיכל השני והנשמות שצריכין לבון כמ"ש ל': לכמה שליטין.

הן דמעברן אותן בנור דליק ומעבירין משלטנותן: ועאל גו אמצעייתא כו' אקרי ענג. והוא מ"ש בפ' בראשית באמצעייתא דהיכלא דא הוא אתר מתקנא לקבלא רוחא דלעילא בגו רוחא דא כו'.

וזהו ענג ושעשוע כידוע והוא באדם טבור כמ"ש שררך אגן הסהר והוא נקודה האמצעית דסיהרא כמ"ש ברע"מ פ' פנחס ובז"ח פ' בראשית בס"א שלכן בבטן אמו הטבור פתוח ואוכל ממה שאמו אוכלת (נדה ל' ב') והוא אמצעייתא דעלמא ומשם יוצא המזון לעולם ושם הוא שכר טוב הצפון לצדיקים לע"ל שעליו אמר דוד תערוך לפני שלחן ששם השלחן כמ"ש וז"ס השלחן בצפון והוא נקודה האמצעית ולכן הי' השלחן באמצע הצפון שמחצי ההיכל ולכותל ושם מקבל מעלמא דאתי סוד נקודה דאמצעייתא כמ"ש בפ' תצוה דף קפ"ד ע"ב בתרין נקודין אתפרשת סט' דקדושה חד דילה וחד דעלמא דאתי כו' וזהו צפון בגניזו וז"ש מה רב טובך אשר צפנת ליראיך בצפון והוא פתורא דעלמא דאתי כמ"ש בסוף תז"ח דף צ ע"א בפתיחו דעיינין אתכסי לי' ולא ידיע עד דאזדמן לפתורי' זכאי קשוט למיכל וזהו הענין שכל ימות החול אסור להמשך אחר התענוגים ובשבת מצוה גדולה להתענג.

והענין כי כל המאכל הכל בצפון בסוד השלחן ושם מתעורר הס"א ולכן הס"א מזדמנת על השלחן וצריך ליתן לו חלקו במים אחרונים שהוא חובה בהיכל חובה שהוא נגד ההיכל זה כנ"ל ושם בצפון צריך זהירות גדול מן הס"א כי כל ההתעוררת הס"א בצפון ושם הוא מדור המזיקים ושם פרוץ ברוח הרביעית וז"ש מפני מה נברא העולם בב' שסתום בג' צדדין ופתוח ברביעית כעין אכסדרה ופתוח לצד צפון שכל הרוצה לצאת יצא.

ר"ל לס"א ששם מדורם בסוד מצפון תפתח (הרעה) וז"ס גבורים עומדים בפרץ כי גבורים הם משם כמ"ש בהתחלת תיקונים. וכשהדין מתעורר צריך להתעורר עלמא דאתי ואז נתמלא כל ההיכל הזה רחמים והוא בסוד נקודה האמצעית הנ"ל ואז אין שליטה לס"א בסוד עלמא דחירו וכידוע בענין ר"ה כמ"ש שפתח ההוא סבא ואמר תקעו בחדש שופר בכס' ליום חגיגנו השתא איהו זמנא לאתער' דינא עלאה תקיפא וכד איהו אתער ס"א אתתקף בהדי' כו' וכד מתערי ישראל לתתא בשופר כו' אתער שופרא אחר' כו' ע"ש.

וכ"ה בכ"מ שאתער שמאלא ולכן צריך על השלחן ד"ת שהוא מאמא עלאה כידוע ואם לאו הס"א מתער שם ונק' קיא צואה כמ"ש כי כל שלחנות מלאו קיא צואה כו' שהוא שלחן דס"א כנ"ל. ובשבת מתער שבת דלעילא אמא עלאה כידוע וכל היום הוא שליטתה ונקודה האמצעית אתער ושם נסדרו השלחנות ששם שורה השבת כי צפון מקבל מאימא

כידוע בסוד באר מים חיים וכל הענג הוא מסט' דאמא ובזה מבסמין לסט' דצפון שכל ההיכל ניזון מנקודה ההיא ושם מקבלת מרוחא דלעילא וז"ס תוספת נשמה ולכן מסעודות שבת מתפרנס כל ימות החול וכל שכר העה"ב להפך מרירא למתקא כמ"ש בפ"ב דף ד' ע"א שז"ס יצה"ר שניתן באדם לבסמא אותו שהוא טוב מאד שטוב מתחלתו הוא טוב אבל הנעשה טוב מרע הוא טוב מאד וז"ס שאמרו מאד כו' וכמ"ש בפ' תצוה קפ"ז ונהורא עמי' שרא מאן נהורא דא נהורא דאתגליא מתוך חשוכא וכמ"ש בפ"ב שם מאן מנכון דחשוכא מהפך לנהורא כו' וזה הנקודה הנ"ל הוא סוד שבת בסוד מחללי' מות יומת כידוע ושם אתרשימו תלת אתוון מאתדבקותא דדכורא שכנגדן ג"פ יום השביעי ג' סעודות (שבת בסוד ענג) ונגד זה נקודה דחורב' בס"א שנקרא נגע נגד היכל הזה למאן דלא מתענג בשבת כמש"ל דף רס"ה ע"ב באמצעיתא דהאי היכלא אית רוחא אחרא דאקרי נגע ומהאי נפקא רוחא אחרא דאקרי נגע צרעת ואיהו קיימא תדיר לסאבא לכל אינון מאריהון דלישנא בישא יתיר על כל מה דמסאבין ליה והאי נגע עלאה איהו ממנא על כל אינון פתורי דשבתא דכד עייל שבתא ולא אתסדרו בענוגא דשבתא כדקא יאות כו' ע"ש וז"ס הדבור של חול שאסור בשבת (שבת קי"ב ב') והענין כי הנחש בשמאלא וכמש"ל ובהיכל הזה מתערי ליה כמש"ש ואינון מתערי להא חויא כו' ע"ש והוא קלקל בלה"ר והסיתו לאכול מעה"ד ולכן כאן הוא שני הענינים וז"ס וקראת לשבת ענג וכבדתו כו' ודבר דבר אז תתענג כו' שהוא היפוך דנגע ענג זה לעו"ז כנ"ל: וכל אינון אלף אלפים ורבו רבבן כו'.

אותן שהן לנהר דינור שביום השבת נח וכולם נכנסין למקום הזה שכולם מן החיותא וד' השרפים כנ"ל: אז תתענג כו'. שהוא כתוב אצל עונג שבת כנ"ל וזה הפסוק הוא בג' סעודות על ה' ובמתי ארץ ונחלת יעקב כו' כידוע ועיין בפ' יתרו דף פ"ג ע"א רש"א זכאיה חולקי' כו' וכד' פ"ח ופ"ט ושם מתבאר באריכות.

וכלהו אמרי אז תקרא וה' יענה כו'. ר"ל כל השרפים ודתחותיהו וכל האלף אלפים כו' אמרי אז תקרא כו' שזה הפסוק כתוב ג"כ שם למעלה מזה וכמ"ש (שבת קי"ח ב') כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו שנאמר והתענג על ה' ויתן לך משאלות לבך ענג זה כו': מסיים ואמר על כל אינון קדמאי כו'.

ר"ל על כל הג' סעודות: אז יבקע כו'. והוא כתוב ג"כ שם והענין כי השחר מתבקע מתוך חשוכא דליליא קדרותא דיממא וכן כאן מתבקע האור מגו חשוכא כנ"ל וכן כל הפסוק הזה הכל כאן והוא מובן: כל אינון שבעין כו' בכל סטרי.

ר"ל כל הג' שבעין כנ"ל: כי כן יבורך כו'. שהוא כתוב אצל השלחן כמ"ש יגיע כפיך כי תאכל כו' סביב לשלחן הנה כי כן יבורך כו'.

והענין ירא ה' הוא כאן בנקודה ששם שריא דחילו כידוע: ובג"ד כל אינון דמענגי כו' ולא שבקי לאתוקדא בי' כו'. שמיום זה מתברך כל הששה ימים וביום זה נח הנהר דינור ובעינוגא דשבתא שדר ברכתא דנייחא לכל ימות החול: אית ממנן אחרנין קיימי לבר.

הן י"ב ממנן על י"ב פתחים: ההוא נהר דנגיד כו'. כמ"ש לעיל ועיקר הוא כאן ביסוד דדכורא והוא בעלמא דאתי דנוקבא בהיכל השביעי: תמן תליין חייך דלעילא כו'.

שאלו הג' הן בסוד ג' מוחין חב"ד וכולם שריין בצדיק בסוד ג' גווני הקשת ג' טפין. וז"ש ככאן במזלא כמ"ש בפ' וישב דף ק"פ וקפ"א אשכחנא בספרי קדמאי רזא חדא כו' וההוא זמנא דקיימא ההוא דרגא בשלימו וההוא נהר דנגיד ונפיק אשתמש בה כדין ההיא נשמתא דנפקת ואתדבקתבי' בההוא ב"נ ההוא ב"נ אשתלים בכלא בעותרא בבנין בשלימו דגופא וכלא בגין ההוא מזלא דנגיד ונפיק ואתחבר בההוא דרגא כו' וע"ד תנינן בני חיי ומזוני לא בזכותא תליא מלתא אלא במזלא תליא מלתא דהא בזכותא לאו איהו עד דאתמליא ואתנהיר מן מזלא כו' ע"ש: (רנג ע"א) היכלא חמישאה כו' דקיימא לאנהרא ברזא דמהימנותא.

ר"ל לכל הו"ק שהן נקר' מהימנותא וסוד המיהמנותא כמ"ש בא"ז דף רצ"ב ורצ"ג בחללא דגלגלתא נהירין כו' ואתעביד מיני' תרי גווני כו' ועל האי אקרי שלום לכלא ובי' אתחזי מהימנותא כו' ע"ש [וז"ס מדת אמת תתן אמת ליעקב וכן התפוחין נק' אמת שבהן ב' גווניו גווני דאו"א כמ"ש בא"ר] והענין כי אינו שלים אא"כ יש בו חסד ודין בסוד דודי צח ואדום וזהו מהימנותא כמ"ש אני ה' נאמן לשלם שכר כו' ואני ה' נאמן לפרע ולכן אמר לקמן דף רנ"ז ע"א בגין דכד קיימא [דינא] בזכותא כלא איהו בחבורא חז ועילא ותתא בשלימו כו' אבל שאר עמין ל"ל דינא בזכותא כו' דהא ל"ל חולקא בסטר מהימנותא דלאו אית בהו רחמין כלל וכאן נק' ו"ק מהימנותא מטעם זה שלמעלה בעתיקא קדישא אין שם דין כלל ולכן שירותא דמהימנותא בחסד עולם חסד יבנה וכן חכמה ברזא דמהימנותא והן שני גוונין אור וחשך וזה חסד הוא קיימא לאנהרא כו': פתחא חדא כו'.

כאן פתח א' לבד וממונה א' עליו כמ"ש: ו"בג"ד כו'. שכל המלאכים נקראו על מעשיהם: דהא רוחא דא כליל בד' גוונין.

ר"ל נהורא דמתפשט מני' הוא בד' כמ"ש בפ' בראשית דברוחא אין גוונין כמ"ש ל' רק הוא שורש הגוונין דנהורא: האי רוחא כו' כל מפתחאן עלאין כלהו אתמסרו בידי'. ר"ל מפתחות של כל השערים ליתן לאדם כלהו על ידו לאוהב ה' שהוא בהיכל הזה כמ"ש אני אהבי אהב ומשחרי ימצאוני להנחיל אהבי יש ואוצרותיהם אמלא וכמ"ש (סוכה כ"ח ע"ב ב"ב קל"ד ע"א) אמרו עליו על ר' יוחנן בן זכאי שלא הניח כו' לקיים מה שנאמר כו': תלת זמנין ביומא כו'.

בג' תפלות היום שנכללין כל הרוחין כנ"ל: האי קיימא בכל רזין (ודייק בשמי' שנק' סוד י"ה ול"ג סוריא בר' וכן מצאתי בספרים ישנים) דמארי' כל גנזין כו'. שכל רז הוא בסוד החסד ולכן נכנס יין יצא סוד ולכן כהן אסור ביין כי שפתי כהן ישמרו דעת וכמ"ש בס"י מ' דוממת ש' שורקת והם שמן ויין וזה השמן הוא, רבות משחת קודשא דגניז בחסד: דהכא אתגניז כל רזא דרזין למאן דאצטריך לאתדבקא בי'.

ר"ל כאן גנוז המ"נ להתחבר במ"ד בקב"ה שהוא בהיכל הזה בסוד האהבה וז"ש דכתיב שם אתן את דודי לך. ור"ל דכתיב לכה דודי נצא השדה כו' נשכימה לכרמים כו' שכאן הוא סוד הכרם וגפנים ורמונים כמ"ש לקמן: רוחא דא איהי נטיר כל נטירו דלעילא ודא אקרי שומר ישראל שומר הברית בגין כו'.

ר"ל כל החסדים שמקבלת מן זכורא מנהר דנגיד ונפיק אתגניז כאן והוא נטיר שלא יצאו לחיצונים וזהו שומר הברית שהטפה הוא סוד החסדים וזהו שמירת הברית שלא יצאו החסדים לחוץ חסד דמתגלי בפום אמה כמ"ש בא"ר ולכן ניתן המילה לאברהם וכל שמירת הברית הוא בסוד זה וכמ"ש שומר הברית והחסד וז"ס נתן את הכרם לנוטרים שכאן הוא סוד שמירת הכרם כמ"ש לקמן בהיכל הה' דס"א דף רס"ו וכד ישראל עבדי חסד אתכפיא ההוא סט"א ואתחלש וסט' דקדוש' אתתקף וכד ישראל לא מתערי בחסד כו' וכדין אינון ברכאין דנחתי מלעילא מסטר ימינא ינקי לון שאר עמין וקיימא לההוא סטרא הד"א שמוני נוטרה את הכרמים אלין שאר עמין כרמי שלי לא נטרתי כו'.

איש יביא בפריו אלף כסף הן אלף עלמין דכסופין שהן בחסד כידוע והן אלף יאורין דנפקין בסטר דימינא והוא שומר אותם למאן דאצטריך לאתדבקה בי' כנ"ל וזהו האלף לך שלמה ומאתים לנוטרים את פריו לאותן ששומרים את הברית ולכן נגד זה ההיכל בס"א היכלא דאקרי שם ערל ואמר שם ועילא מנהון חד ממנא דאקרי גז"ד והאי איהו קיימא דלא נטרי כו' ועל כל אינון דמעכבא את קיימא לברייהו וע"ד קא בעא חויא לקטלא לברי' דמשה עד דגזרת לי' צפורה כו'.

וכאן גניזין כל החסדים דזכורא בה וז"ש שומר ישראל: מהאי נפקי שבילין וארחין כו' בהו רוחא. כאשר אתער הברית בטפה דחסדים אז מתערין כל שייפין והוא ברוחא דנפיק מחסד בהני ארחין והן ל"ב נתיבות של חכמה שטפה דמוח חכמה יוצא בהן ומתפשט והתפשטותן מחסד כמ"ש שהוא אל גדול נהירו דחכמתא.

ואמר שבילין וארחין הן בסוד ל"ב כפולין דחו"ב. ועיין בפ"ב דף י"ג ע"א פקודא שביעאה כו': אלין גוונין כו'.

הן הד' גוונין דנהורין שנכללו כא' כעין ארגוונא כנ"ל: דאקרי זהר. שכאן הוא סוד האור כנ"ל.

ור"ל שנאמר כמראה זהר הוא החי' זו: ע"ד כתיב היא החי' כו'. שנאמר אשר ראיתי תחת אלקי ישראל והוא תחת היכל הרצון כנ"ל: מהיכלא דא נפקין כל רוחין קדישין כו' יחי' האדם.

ר"ל מהיכל הזה יוצאין כל הנשמות הקדושות אשר חיינ ברוחא דנפיק מהיכל הרצון שמשם יוצא החיות להם לאתקיימא בהן: שנאמר כי על כל מוצא פי ה' כו'. והוא היכל הרצון כמש"ל ע"ב היכלא שתיתאה כו' דאקרי מוצא פי ה' רעווא דכל נשמתין כו': בגין דבהאי היכלא קיימין כו' מלכא משיחא.

ר"ל שכאן עומדים כל הנשמות שיוצאין מברית העליון שהוא שומר הברית ומיום שחרב בהמ"ק לא נכנסו בו נשמות חדשות וכשיסתיי' הנשמות יבוא משיח כדי שלא יעמד ההיכל ריקן וכמ"ש (יבמות סב ע"א וש"מ) אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף (פירש"י פרגוד שבין השכינה). והוא ההיכל הזה שכאן הוא גוף שלמעלה מזה הוא ראש ההיכל הז' הוא רוחא בלא גופא וז"ש שנאמר כי רוח מלפני יעטוף כו' והוא כמו תפלה

לעני כי יעטף בעטף עולל כו' שנפשו ריקן (ורישא, דקר' כי לא לעולם אריב ולא לנצח אקצוף): וכדין ייתי מלכא משיחא ואתער כו' לתתא.

ר"ל היכל חסד דדכורא ודלתתא דנוקבא ואז יבא משיח אם יגאלך טוב יגאל. והטעם כי כל דבר שיתרוקן אז נתמלא כבתחלה ולכן כשיגיעו רגלין ברגלין אז יבא משיח כמ"ש לקמן: ורזא דהיכלא דא כתיב כו' בגין דהיכלא כו' אפיק תרין נהורין כו' דא בדא.

ר"ל ההוא חיותא זהר הנ"ל אפיק בכח ההוא רוחא דהכל כליל ברוחא אפיק ד' סמכין שהם שתיים לבד אופן בתוך האופן. וז"ש כלילין דא בדא ומתקשרן דא בדא.

והן שני עפרים. וההיכל הזה הוא מקום השדים כמ"ש בפ"ב ולקמן ושם החלב דיניק לכלא כמ"ש ל"ו ז"ס מ"ש בר"מ פ'ויקרא דף ד' ע"א ייני עם חלבי גוף וברית דכאן הוא שומר הברית סוד הברית ונגדו בס"א ערל כנ"ל.

ושם נקר' איבה נגד זה ההיכל שנקרא אהבה והוא סוד הכהן הנני נותן לו את בריתי שלום בשלום ובמישור הלך אתי כו' שלכן זכה אהרן לכהונה כמ"ש הוי כו' אהב שלום כו' וכאן הוא בס"א סוד הנחש ואיבה אשית כו' ואמרו כ"ד זיני מסאבותא אשדי בחוה כמנין ואיב"ה וכנגדו בקדושה כ"ד מעלות של כהונה וכ"ד מתנות.

וז"ש (סנהדרין לח ע"ב) אדה"ר משוך בערלתו היה סוד זה ההיכל דס"א: ואקרון אל שדי אלין כו' דאלין שדים. ר"ל ההוא רוחא דלתתא של היכל זכות מתקשר כאן והוא נקר' אל ולכן זה ההיכל נקרא אל שדי כמ"ש אני אל שדי פרה ורבה שמכאן סוד פו"ר כנ"ל.

אני אל שדי התהלך לפני והיה תמים ואתנה בריתי כו' שכאן ברית כנ"ל: ואקרי אל שדי כו'. ר"ל שגם רוח זכות נקרא אל שדי: דנפיק מכללא דאלין שדים.

יצחק מאברהם וכמ"ש"ו: והאי אל נטיל כו' דקארמן. ר"ל כי מהיכל זה ניזון היכל זכות. ואמר על שמא דהאי רוחא כו'. ר"ל שנקרא אל ויונק משדי שלכן נקרא אל שדי וכ"ז קאי אלמעלה שלמה נקרא היכל זכות אל שדי.

וז"ס לחם הפנים שעל השלחן לחם הפנים עליו תמיד יהיה לקבל תמיד מהיכל אהבה. וז"ס מזונות מצפון בסוד שלחן.

וידוע שהקב"ה זן את העולם בחסד וכמ"ש נותן לחם לכל בשר כל"ח וכמה כיוצא בזה שלפיכך זן בין לרעים בין לטובים מקרני ראמים כו' וכמ"ש בר"מ פ' בא שחסד נחית בתהומי תתאי ומתפשט. והענין כי מימין בא לשמאל ומשמ יוצא לעולם כמו מים שהוא בשמאל מימין כמ"ש בז"ח ש"ה ובסוד גבורות גשמים וז"ס פרנסה היינו גשמים וז"ס פותח את ידיך שני הידים ואמרו פותח בסוד פתח והוא בסוד הפתח מים שבא מימין לשמאל כמ"ש בז"ח ש"ה דף נ"ח ע"א יהי רקיע בתוך המים דא נקודת פתח פשיטו דנהירו דאנהיר כו' בסטר שמאלא ואנהיר לההוא סטרא והשתא אתחליפו ואתכללו ימינא בשמאלא ושמאלא בימינא מים איהו בסטרא דימינא כו' וכדין מים לשמאלא בנקודת פתח ועל רזא דנא יפתח ה' לך את אוצרו הטוב וכו' לתת מטר וכו' דהא מים מסטרא דפתח אינון.

וז"ס פותח את ידיך שני היכלות זכות ואהבה ואז ומשביע לכל חי רצו מהיכל רצון וכלל כאן כל האבהן שהן כלל הכל וז"ש ***(ברכות ד' ב'.) ***(משום דכתיב פותח את ידיך: האי שדי יניק לכל אינון תתאין.

ר"ל לכל הרוחין תתאין שבהיכלות והנהורין וכל אשר שם: ולכל אינון היכלין. ההיכלין בעצמן: ולכל אינון דלבר כו' כמה דאוקימנא.

ר"ל אותן ממונים שבאלו ההיכלות שעומדים לבר מהיכלות שחשיב בהיכל ששי שנקראו יתידות המשכן כמש"ש דף רנ"ה ואלין אקרון יתדות וקיימי לבר כו'. וז"ש דקיימי מסט' דא.

ר"ל שהן בקדושה דס"א נק' בכ"מ לבר: וע"ד איקרי שדי בנין כו' מסטרא דימינא. ר"ל שלכן נקרא שדי שדי באלקותו כמ"ש ז"ל והוא כאן שמספיק לכל וכמ"ש אני אל שדי אני שאמרת לעולמי די (חגיגה י"ב ע"א) וזהו לשון שדי.

והשי"ן בפתח לפי שנשתנה לשם כידוע. ואמר כמה דמקבלא כו'.

ר"ל כמו שמקבל מסט' דימינא שמספיק לכל כן גם הוא משפיע לכל כי כל מי שניזון בחסד אז הוא די והותר כמ"ש אם לא אפתח לכם ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די וכמ"ש (שבת ל"ב ע"ב וש"מ) עד שיבלו כו'. וכ"ז הוא מפרש הפסוק שני שדיך שכאן הוא השדים שלכן נק' המניקין שדים שמספיקין לתינוק שא"צ דבר אחר והן שנים כנ"ל וז"ש כשני עפרים כו'.

ונדמה לצבי על קלותו כמ"ש (כתובות קי"ב ע"א) מה הצבי קל כו' כמ"ש בתז"ח על קל וחומר קולא מסטרא דימינא כו' כי כל דבר הניתן מימין הוא קל משא"כ משמאל היתה יד ה' משא כו' וכן העבודה שהוא מימין כמ"ש חשתי ולא התמהמהתי ואל הבקר רץ אברהם כו'. וירץ לקראתם.

וידוע ד' רגלי המרכבה הם שהגוף נכון (הן שני) ידין ורגלין שהן ד' היכלות שתחת היכל הרצון. וז"ש הוי עז כנמר שהוא בהיכל ר חיה השלשית שבדניאל.

וקל כנשר בהיכל ב' כנ"ל. ורץ כצבי בהיכל זה.

וגבור כו' בהיכל הד'. והתחיל בכל א' מימין.

לעשות רצון אביך שבשמים בהיכל רצון לאתדבקא שם באביך שבשמים. [ובפ"ב האי רוחא דברקא כו'.

עמש"ש]: מהכא נפקו אינון נהורין דאקרון להט כו' ואינון מסטר שמאלא כד אתפרש רוחא דא ובטש כו' ה"נ מההוא רוחא כו'. ר"ל כמו השדים שמניקים לכל צד והמזונות שמתפשט לטובים ולרעים כן מההוא רוחא מתפשט לכל צד לימינא ולשמאלא שהוא סוד שני שדים כנ"ל ואפיק נהורין אלו דסטר שמאלא.

ואמר כד אתפרש כו' שבתחלה אינו מוציא אלא מסטרא דימינא ואח"כ כאשר מתפרש לב' רוחין מוציא לכל צד: (ע"ב) ואפיקו כו'. הד' נהורין דסטר שמאלא: חד חיותא.

והוא חיותא מלהטא הנ"ל בפ' בראשית. והוא ממנא על ד' תרי מימינא ותרי משמאלא הנ"ל דלא קיימי בקיומיהו והן עיקר של להט החרב המתהפכת וז"ש די ממנא על אלין דאקרי כו' ודא אקרי.

ר"ל שזהו נק' להט כו': והאי דממנא על עלמא בזמנא כו'. ר"ל האי חיותא מלהטא.

כי השמאל דבסטר קדושה ממונין להושיע בעת צרה. וזהו כל הענין של שמאל בסט' דקדושה שהן מושיעין בעת הדין וכמ"ש בברכת אתה גבור מחי' מתים ורופא חולים ומתיר אסורים כו': בזמנא די ממנא כפנא על עלמא כו'.

ר"ל בעת שממנין הרוחא די על כפנא על העולם: כדין האי חיותא אתפקדא כו'. שמכאן יוצא המזון לעולם כנ"ל.

ובזמנא דשבע בעולם יוצא המזון מסטרא דימין מחיה דאקרי זהר מסטרא דימינא ובעת שהשמאל שולט יוצא המזון לכל אינון בני מהימנותא שהן בסטר דקדושה כי אז הסט"א שלטא וכלם בשליטו דסט"א לבד הבני מהימנותא שנשארין בשמאלא דסטר דקדושה: וסעיד לבייהו. ר"ל שלא ישלוט הכפן שהוא רוח הנקרא כפן שממנו אכלי ב"נ ולא שבעין והוא סעיד לבייהו.

וז"ש בגין דהא כו' וז"ס ולחם לבב אנוש יסעד דכאן הוא סוד אנוש כחציר ימיו כנ"ל מסטרא דהאי חיותא מלהטא דסעיד אותם: בגין דהא מסטרא אחרא כו' שוד וכפן כו'. והן בהיכל שנגד זה כמ"ש לקמן.

והן בהיפוכא שכאן הוא שדים דמספיקין לכל בשפע כל צרכם ושם שד ומשדד הכל ומשדר כפנא וכאן משביע לכל שז"ס פותח את ידיך שנותן בשפע רב ומשביע לכל חי רצון שהוא משביע במעט וכמ"ש בת"כ ונתנה הארץ יבולה ואכלתם ישן נושן כו' הוא ברכה אחת ואכלתם לחמכם לשבע הוא ברכה אחרת שאוכלין מעט ושובעין וכן בקללה וזרעתם לריק זרעכם כו' בשברי לכם מטהלחם ואכלתם ולא תשבעו וזהו שד היפוך שד ונקרא שד"י ב' אותיות שד מלשון שדים המניקי' שנותנין כל צרכם וב' אותיות די ע"ש שדי במעט שאוכל שהכל די וזהו שדי ולכן הוא בב' פתחין שד די.

וכן בלחם הפנים בזמן שהברכה נשתלח' בו כל כהן מגיעו כזית והוא ברכה אחת יש אוכלו ושבע ויש אוכלו ומותיר. משמת כו' וכל כהן מגיעו כפול (קללה) אחת הצנועין כו' הוא השנית: ועבדין לון לב"נ קטרוגא.

אמר לשון קטרוג שכל הקטרוג ושנאה הוא בהיכל דסט"א כנגד זה ההיכל כמ"ש שם היכלא חמשאה כו' (עיי"ש עד) ואלין עבדין קטרוגא כו'. וז"ס (ב"מ נ"ט ע"א) כד מישלם שערא מכדא נקיש ואזיל תיגרא בביתא והכל בחטא עה"ד דשם ואיבה אשית וכן ארורה האדמה בעבורך בזעת אפך תאכל לחם כו' כי עפר אתה מההוא היכלא כמ"ש האי רוחא אקרי אפרא כו' בגין דהאי איהו עפרא כו' ואמר שם ובההוא זמנא מאן דעביד חסד עם ב"נ ויהיב לון למיכל ולמשתי כדאי איהו לדחיי' לון לאלין תרין רוחין לבר כו' דכאן הוא סוד החסד.

וז"ש ואפיק רוחא דמזונא לכל אינון בני מהימנותא. ר"ל בעלי אמנה שמאמינים בקב"ה כמ"ש (סוטה מ"א ע"ב) מאי אנשי אמנה אר"י אלו ב"א המאמינים בקב"ה דתניא ר"א הגדול אומר מי שיש לו פת בסלו ואומר מה אוכל למחר כו' והן העושין חסד וכמ"ש בזוהר פ' בהר וכי תאמרו מה נאכל וגומר ר"י פתח בטח בה' ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה כו' מאן אינון בני מהימנותא אינון דמתערי האי טוב לקבלי' ולא חס על דילי' וידעי דהא קב"ה יהיב לון יתיר כד"א יש מפזר ונוסף עוד מ"ט בגין דהאי אתער ברכאן לקבלי' ולא תימא אי אתן האי השתא מאי אעביד למחר אלא קב"ה יהיב לי' ברכאן עד בלי די.

שהוא מאותן שדים כנ"ל. ואמר שם כגוונא דא וצויתי ברכתי לכם בשנה הששית וגו'. כי בכאן הברכה בששי שומר הברית נטיר גנזין דילי' כנ"ל והוא ברכאן דנהר דנגיד שהוא כאן והוא הטוב אילנא דחיי וכמ"ש דף קי"א ע"א פתח ר"י ואמר בטח בה' ועשה טוב כו' זכאה חולקי' דב"נ דעביד טוב מדידי' דהא אתער טוב בכ"י ובמה בצדקה כו' מ"ט בגין דצדקה אילנא דחיי הוא ואתער על אילנא דמותא ונטיל אלין דאחידן בי' ושזיב לון מן מותא.

והוא ברוחא דא שהוא להט החרב אילנא דמותא דאדה"ר חב בי' כנ"ל ובכפנא אחידין בי' הכל ואתער אלנא דחיי בי' ברוח הזה ושזיב לון מן מותא. וכאן הוא סוד כנ"י שומר ישראל דכל גנזין עלאין גניזין כאן כנ"ל והוא שומר הברית גניזין דילי' כנ"ל.

וז"ש דהא אתער טוב בכנסת ישראל כו' והכל מסטרא דבני מהימנותא: חיותא דא אפיק חד ניצוצא. ר"ל בהתכללות בחיה הראשונה כנ"ל בפ' בראשית: דקא נפיק בניצוצו דתרין ניצוצין כו'.

כצ"ל: והאי ניצוצא אקרי שרפים כו'. ר"ל האי ניצוצא שיצא מכלילות שניהם והוא אחיד בשני ניצוצין הנ"ל ולהיט לון ומתחדשין כנ"ל.

ואמר שרפים כי הנציצו הוא כולל כמה משריין לאין קץ וכן הב' ניצוצין. רק שאלו הן א' זכר וא' נקבה והניצוצא הוא כולל זו"נ.

[ובפ"ב רוחא דא אתכליל ברוחא אחרא דקאמרן כו'. עמש"ש]: בהיכלא דא אית תרין ממנן כו'.

דנפקין מתרין רוחין: וכד אתער רחימו כו'. שהן מ"נ ומ"ד: כדין רחימו דלתתא כו'.

זהו סוד שמע ישראל ובשכמל"ו ב' רחימין דא בדא כידוע וז"ש מהכא נפקי תרין ממנן כו' על כל אינון דיחדי כו' ומסרי נפשיהון כו'. שהוא בשמע ישראל כנ"ל: וסלקי ואסהידו כו'.

זהו ע"ד גדולים שבפסוק שמע ישראל שהן הב' עדים: וכל אינון דעבדין חסד כו'. שהוא בהיכל דכאן בסוד חסד לאברהם: גו אהבה עלאה.

ר"ל בחסד דדכורא: וע"ד כתיב כו'. שכאן הוא למטה משמים ועוד שהוא תחת היכל הרצון וזהו סוד (פסחים דף נ ע"ב) כתוב א' אומר כי גדול כו' וכתוב א' אומר עד שמים כו': בהיכלא דא כתיב מים כו'.

עיינ ב' תרומה דף קמ"ו ע"ב. [ובפ"ב הכא השתחואה כו'.]

עמש"ש]: היכלא שתיטאה דא כו' דאיהו רעוא דאקרי מוצא פי ה'. שכאן הוא סוד הפה כנ"ל.

ור"ל שז"ש כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם כמש"ל דמכאן נפיק אורא דרוחא לקיומא דנפשין וכאן ומשביע לכל חי רצון נפתלי שבע רצון ובנפתלי הוא סוד השחוק וז"ש חדוה דאתדבקווא כו': והכא איהו רעוא דרעוין כו'. שרעוא דרעוין מע"ק מתגלה כאן בסוד אורא דדעת שמתגלה בפה כנ"ל וז"ש ברזא דכתיב כחוט השני כו'.

וכאן סוד הת"ת שבו הדעת: דקיימן הכא כל שאלתין וכל בעותין דעלמא כו'. בסוד ואני תפלתי לך ה' עת רצון בעת רצון עניתיך וכמש"ו כדין אקרי עת רצון כו' וסוד ח"י ברכות ג"ר בחג"ת וג"א בנה"י וביניהם י"ב אמצעיות בקשות צרכיו כי הי"ב הם נגד י"ב של הדעת שמתגלה בת"ת שכנגדן הוא בהיכל הזה י"ב חיות ונהורין והדעת הוא הרעוא דרעוין ולכן (ברכות דף ל"ד ע"א) לא ישאל צרכיו לא בג"ר ולא בג"א אלא באמצעיות שכאן קיימין כל שאלתין ובעותין: בגין דרעוא דכל רעוין כד נשיקין כו'.

ר"ל כאשר מתחבר היכל הזה עם יעקב שמים כנ"ל: כדין אקרי עת רצון. ר"ל עת הוא לשון חבור כמו אשר פריו יתן בעתו ור"ל שמתחבר עת נוקבא עם רצון שמים.

וז"ש וכד צלותין סלקין כו' דאיהו חבורא דא עם דא. שהרצון הוא בדכורא וממנו מקבל הנוק' ונקר' ע"ש רצון ג"כ ור"ל וכד צלותין סלקין רומז על מ"ש (ברכות דף ח' ע"א) אימתי עת רצון בשעה שהציבור מתפללין: עת רצון לאשתכחא.

ר"ל להמציא הרצון כמ"ש מצא טוב ויפק רצון מה'. וז"ס על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצוא ואמרו (ברכות שם) לעת מצוא זו אשה שנאמר מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה' במערבא אמרי מצא או מוצא כו' והוא כאן כמש"ל.

ר"נ אמר לעת מצוא זו תורה שנאמר כי מוצאי מצא חיים כו' והוא ג"כ כאן כמש"ל שכאן הוא סוד התורה וכאן סוד החיים כמש"ל ולקמן דף רנ"ט ע"ב מסטרא דיעקב נטיל רוחא דחיי כו' והוא בסוד כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם כנ"ל. ר"נ ב"י אמר לעת מצוא זו מיתה כו' ניחא שבכולן נשיקה כו'.

והוא ג"כ כאן כמ"ש למטה בהאי היכלא אתכניש משה ברחימו ונשיק נשיקין: בהיכלא דא קיימין שית פתחין כו'. שהן נגד ו"ק שכלולין כאן והן שית היכלין שנכללין כאן ולכן הפתחים הם לו"ק העולם.

וכן בת"ת וא"ו צינורות לכל הו"ק והן פתחים: באלין פתחין אתמנא חד רוחא כו'. והוא הרוח שבהיכל הזה ששולט על כל ההיכל וכל שבהיכל הזה כולם יצאו ממנו כמ"ש בפ"ב הכא רוחא כו' האי רוחא אתכליל ובג"כ האי רוחא אפיק כו' ע"ש: ורזיאל שמי'.

כמש"ו שממונה על רזין: דפומא לפומא ממללן דנשיקין דא לדא. ר"ל ברחימו כמש"ו וז"ש פא"פ אדבר בו שהוא כאן בהיכלא דמשה וכמש"ו: תרעין אלין לא קיימי לגלאה.

כמ"ש דרשו ה' בהמצאו שהוא לעת מצא כנ"ל וכמ"ש כאן ביחיד כאן בציבור וכמש"ל וכד צלותין סלקין אימתי עת רצון בשעה שהציבור מתפללים כנ"ל. ואמרו ויחיד אימתי

בעשרת ימים שבין ר"ה ליוה"כ והוא כמ"ש בס"ד בזמנא דמטא ירחא שביעאה כו' ומתפתחי תריסר תרעי דרחמי והוא כאן י"ב נהורין והן תליסר עם הרוחא דכליל בסוד המזלא וכאן אני אעביר כל טובי על פניך כו' ויעבור ה' על פניו ויקרא כו' י"ג מדות שכאן הוא סוד פני' משה: אבל כד תרעין אתפתחו כו' דהא תרעי דרצון אתפתחו כו'.

ר"ל כד שערי ההיכל הזה נפתחין יודעין כולם ששערי רצון העליון מע"ק לז"א ומז"א לחקל תפוחין קדישין כלם נפתחו ורצון של הש"י מתגלה בעולם: בהאי היכלא משה ידבר והאלקים (כו'). ר"ל משה שמים העליונים דרגא דמשה ידבר והאלקים נוק' יעננו שהוא נשיקין דא לדא ודא וכמ"ש למטה ת"ח משה ידבר כו' והוא סוד פא"פ אדבר בו: (רנד ע"א) רוחא ברוחא.

של היכל זה עם האי דנטיל לי' כנ"ל וכאן הוא סוד הדיבור בפה וכאן סוד אלקים דכליל כל היכלין כמ"ש לקמן דף רנ"ו ע"ב כד נטיל יעקב בהאי היכלא שתיאה כדין אקרי בשמא קדישא כו' ה' אלקים וכאן הוא סוד כלת משה שלכן נקרא איש האלקים בעלה דמטרוניתא וכ"ז בסוד הדעת משה מלגאו יעקב מלבר: כד אתדבקו נשיקין כו'.

קאי אמ"ש בהאי היכלא משה ידבר ואמר כד אתדבקו כו': וע"ד כתיב ישקני. כנ"ל סוד הנשיקין וסוד הפה: מנהירו עלאה.

ר"ל מבינה וז"ס בינה דרגא דמשה שמתגלה בינה בת"ת כמ"ש בתיקונים: ת"ח משה ידבר כו'. ר"ל דרגא דמשה באצילות ת"ת: וכתוב כחוט כו'.

שהוא היכלא דא. וכן כנגד' שפתותיו שושנים כו' כמש"ו והוא נשיקין פא"פ.

וסוד שושנים הוא כמ"ש בפ' משפטים דף קכ"ג דעת גניז בפומא דמלכא דאק' תפארת פשיטותא דתפארת דכל גוונין אתאחדן בי' דכתיב ובדעת חזרים ימלאו וההוא דעת גניז באמא ומלכא [ר"ל באו"א תרין עטרין דגניזין בגווייהו] ומלייא כל אדרין ואכסדראין וכד אתער נהירו דבי' ונפיק כדין אקרי פה ה' ושפון דאינון תרין נהורין מאבא ומאמא בשעתא דאתערען בההוא נהירו דדעת מתחברן כחדא ומלין אתגזרו בקשוט בחכמה בתבונה ובדעת.

וז"ס שפתותיו שושנים שהן תרין גוונין דאו"א כנ"ל מה שושן חוור וסומק. נטפות מור כו' הוא נהירו דדעת שהוא י"ב בוסמין עלאין שהן בו שמתגלה בפה וכד אתער (כו') ונפיק כדין אקרי פה ה' כנ"ל וזהו נטפות כו': האי רוחא אתמסרו כו' תיאובתא דרחימו דעילא ותתא כו' כגון ר"ע כו'.

ר"ל שמעורר האהבה של ב' היכלות דנוק' ודכורא היכל אהבה של נוק' ודדכורא כאחד שהוא סוד ק"ש בהיכל אהבה סוד הייחוד של ק"ש באחד ולכן יצאה נשמתו של ר"ע באחד וכמ"ש רבי ע"כ א"ל כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה ואהבת כו' מתי יבא לידי ואקיימנו ועכשיו כו' היה מאריך באחד כו' וכמ"ש לקמן ע"ב בר ההוא שלימא חסידא דאתי' בסטרא דימינא (כו' עיי"ש עד) וע"ד מית באהבה כו'.

והוא סוד נכנס בשלום ויצא בשלום. ששם בהיכל אהבה הוא סוד ברית שלום כנ"ל והוא נכנס ויצא באלו ב' היכלין דדכורא ונוק' ב' האהבות.

וז"ש לעיל והכא איהו כו' רעוא דכל נשמתין דנפקי כו' והן נשמתין דנשיקין. ואמר לעיל בהיכל אהבה מהיכלא דא נפקין כל רוחין קדישין דקיימין בקיומא דנשיקין עלאין כו': דאלין לא אתקריבו כו'.

וז"ס שאמרו זו תורה וזו שכרה א"ל חלקם בחיים אשרך ר"ע שאתה מזומן לחיי העה"ב ר"ל בלא דין כלל וכאן הוא סוד חיי העוה"ב רוחא דחיי כנ"ל יחיה האדם: ת"ח רוחא דא אפיק תריסר נהורין כו' תחות האי רוחא. הן הי"ב חיות גדולות עם קטנות שהן תחת י"ב נהורין וז"ש ברזא דתחות האי רוחא.

שכאן לא ביאר אלא מה שלא ביאר בפ' בראשית בפרטות לפי שרוצה לבאר כאן הד' חיות גדולות בפרטות כמש"ו. והי"ב נהורין הן י"ב שעות שכאן הוא סוד השעה והעת והן י"ב שעות הלילה וכנגדן י"ב שעות היום בת"ת י"ב צרופי הוי"ה.

וז"ס שאמרו לא מזל יום גורם אלא מזל שעה שז' הימים הן בז' היכלות כידוע וכאן הוא י"ב השעות והן י"ב אנפי חיוון בסוד שם של י"ב שכל א' יש לו מזל אחר זה מצורת נשר או ארי' כמ"ש בתיקונים והן המזלות שנים עשר וזהו המזל מי"ב מזלות שהן י"ב שעה ולכן מזל שעה גורם ולאפוקי מהאי שאמר מזל יום גורם שסובר המזל הוא בז' כוכבי לכת שהן נגד ז' ימים כמ"ש בס"י.

והן כ"ב אותיות ג' אמות והן סוד המזל עצמו נהר דנגיד ונפיק בהיכלא שביעאה בסוד ק"ק קדש חזד קדשים תרין שכולל ג"ר שם והן אמ"ש ולכן נקראין אמות ששם אמא עלאה שכולל ג"ר וכאן בהיכל הזה י"ב פשוטות וז' היכלות עצמן הן ז' כפולות והן כפולות בסוד שבעה ושבעה מוצקות שבהן כלילין ג"כ היכלות דדכורא ולכן בכ"א הרוח שבו כליל מב' רוחין וז"ס בדגש וברפה והן סוד י"ב מזלות וז' כוכבים וג' יסודות וכן י"ב חדשים וז' ימים וג' זמנים וכן באדם וכל דבר כמ"ש בס"י וכן בתורה והכל נגד היכלות אלו והן סוד (ג' וז') ע"ס והדעת (י"ב כנ"ל) וכן בסט"א ולכן דנין את האדם בכ"ב נגד כ"ב אותיות ג' וז' וי"ב והן ג' טיפין מרה וכמו שהג' הנ"ל הן אמות לכל כן אלו הג' הן אמות לכל דין והן עוקרין את הנשמה וז' עדנין וי"ב חדש בגהינם וכן בכל מצוה כמו בפ"ו ג' קדושין וז' ברכות כמ"ש ברע"מ [וי"ב מתנות שכנגדן בברכה ששון ושמחה כו'] וכן בק"ש ותפלה וכל המצות כידוע: בד' סטרין דעלמא כו' לארבע סטרין.

הן ד' חיות הקדש חיות גדולות עלאין מהי"ב הנ"ל והן בד' סטרין כנ"ל בסוד גנת אגוז וכמ"ש ביחזקאל ופני ארי' אל הימין כו': בסטרא דדרום כו' דהא מני' כו'. בסוד עולם חסד יבנה שמשם מתחיל המהימנותא ומשם מתחיל אחידת ישראל בקוב"ה בסוד ישראל בו"ק שנק' ישראל ובסוד הוי"ה שהוא חלק ישראל כי חלק ה' כו' ה' מנת חלקי כו': ואיהו מיכאל רב חילא כו'.

בסוד גדול אדונינו ורב כח בחסד וז"ס שמו מיכאל שכל מלאך ומאור מורה על כבוד שמו יתברך לפי המדה שמקבל ממנו וז"ס אין כאל ישרון ונק' חסד אל על גודל כחו וגדולתו: דנהורא עלאה דנחתא מסטרא דדרום. ר"ל דנחתא הנהורא שם מסטרא דדרום חסדעליון מדת אברהם ששם ד' רוחות מדות האבות ודוד: דתמן נהורא קיימא בתוקפי'.

ר"ל כשהשמש מגיע לדרום אז הוא בתוקפי' שהוא בחצי היום וכן כל שמתקרב לדרום מתגבר האור וכמ"ש הולך ואור כו'. וכידוע שהאור הוא בימין בסוד אור וחשך חו"ג אור ומים וז"ס חשכת מים: אפטרופסא רבא דישראל.

כמ"ש כי אם מיכאל שרכם ואמר רבא שגם גבריאל הוא אפטרופוס ומליץ עליהם כמש"ש ועתה אשוב להלחם עם שר פרס כו' ואין אחד מתחזק עמדי כי אם כו'. אבל מיכאל אפטרופוס הגדול והעיקר שהוא ימינא וחסד ולכן הוא שר ישראל ומפורסם שהוא טוען תמיד עם הס"מ וכמש"ו רק בדניאל בסוד המלחמה העיקר גבריאל שאלו ב' נהורין כלולין זה בזה כמ"ש למטה לעשות חסד שמאלא נכלל בימינא ולעשות דין באומות להיפך בסוד וחרב פיפיות בידם כו' שהוא סוד החרב בימינא להט החרב המתהפכת ומ"מ הכל ימינא ימינך ה' נאדרי כו' ימין ה' רוממה כו' ימין ה' עשה חיל* וז"ש לעיל רב חילא: מפני אויב.

סט"א מארי בעלי דבבו דישראל: דהא איהו קיימא לנטלא כו'. דאע"ג שזה ההיכל הוא למעלה מכל היכלין מ"מ מקבל מהיכל חו"ג כידוע שת"ת מקבל מחו"ג: ויהיב לממנא דפתחא כו'.

כנ"ל שד' פתחים כאן לד' רוחות ועל כל פתח ממונה אחד כידוע והן מקבלין מאלו הד' נהורין. וז"ש דבהוא פתחא קיימן ממנן אחרן.

ר"ל ממונה אחר חוץ מן הנהורין והן עומדין לבר כנ"ל: דבסטר מסאבא מחכאן לההוא ממנא. ר"ל שמצפין לההוא ממנ' דבסטר קדושה שעומד על פתח הקדושה ליקח ממנו הדין כמש"ו שבסטר דמסאבא נגד היכל הזה ד' פתחים לד' רוחות כמש"ש ארבע פתחין אית להיכלא דא כו': ולזמנין דהאי איהו ההוא נהורא כו'.

וע"י המיתה בא"י כמ"ש בפ' תרומה דף קנ"א כל אינון מתין די בארעא קדישא לא מתין ע"י אלא כו' [וזהו מיתת נשיקה שהנשיקין בהיכל הזה וכמש"ש] אר"י א"ה מאי שבחא איהו למשה ולאהרן ומרים דכתיב בהו ע"פ ה' דאלין לא מיתו ע"י דההוא מלאך מחבלא ואת אמרת דכ"ע אינון דמיתו בארעא דישראל לא מתין ע"י דדא א"ל הכי הוא ודאי ושבחא דמשה אהרן ומרים הוה יתיר מכל בני עלמא דאינון מיתו לבר מארעא קדישא כו' וע"ד כתיב יחיו מתיך נבלתי יקומון הקיצו ורננו שוכני עפר וגו' יחיו מתיך אלין מתין דבארעא קדישא דאינון מתין דיליה ולא מאחרא דלא שלטא תמן סט"א וע"ד כתיב מתיך נבלתי יקומון אינון דמיתו בארעא נוכראה אחרא ע"י דההוא מחבלא כו' ע"ש: בגין דגבריאל בתרין סטרין כליל בתרווייהו כו'.

ששמאלא נכלל בימינא וכמ"ש בפ' תרומה דף קל"ט ע"א תולעת שני ושש תרין גוונין כחדא דימינא ושמאלא כו' ושם דף קמ"ז ע"ב מיכאל וגבריאל אתכלילו דא עם דא משלבאן דא בדא וע"ד כתיב עשה שלום במרומיו כו': דכלילין בסטרא דא ובסטרא דא. ר"ל שהוא כלול ג"כ בימינא כנ"ל וזהו יסורין של אהבה מצד החסד שנקרא אהבה ומ"מ ע"י גבריאל וז"ש תלה ולא מצא בידוע שיסורין של אהבה הן שע"י חטא הוא בסט"א ופקדתי בשבט פשעם כו'.

וז"ס שאמרו נאמר ברית ביסורין שנכלל בימין: במיעאל קמי' מארי' כל אינון כו' ר"ל לעיילא קמי קוב"ה מליצתם של החולים שנתייאו ונשכחו בחולייתם שהאריך עליהם החולי דאסוותא דכאן נפקא מגו דחיקו כמ"ש"ל: ולקרבא כו' דאשתלימו מהימנותייהו כו' ויומא. ר"ל כמ"ש חליים רעים ונאמנים וכמ"ש מ"ד חלאים רעים ונאמנים רעים בשליחותם ונאמנים בשבועתם.

והיסורין סובבין את העולם בכל יום ויום כמ"ש והגבאין מחזירין תדיר בכ"י ונפרעין מן האדם כו'. וז"ש סחראן עלמא כו': בגין לאשלמא כו'.

קאי על הנהורא: ואע"ג דהא אוקימנא לי' לסטרא אחרא כו'. ר"ל שבמקום אחר אמר שרפאל במערב כמ"ש בפ' בהעלותך דף קנ"ה ע"א דגלא רביעאה אדם רפאל מערב בהדי' אסוותא בסטרא.

ר"ל שהרפואה הוא בסטר מערב כמ"ש למטה וז"ש אסוותא בסטרא וכ"ה בתיקונים ובזהר בכ"מ פעמים אמר שאוריאלי במזרח ורפאל במערב ופעמים אמר להיפך וכן בצורתם פעמים אמר שנשר שהוא צורת אוריאלי במזרח בסוד דרך הנשר בשמים ואדם במערב השכינה במערב שהיא דמות אדם וכמ"ש בתיקונים ת"א דף י"ד ע"א רשימא דארי' תמן לימינא ורשימא דשור (לשמאלא) ורשימא דנשרא באמצעיתא כו' דמות אדם דא שכינתא קדישא כו'.

והוא רפאל אפר דרפאל ואדם אל עפר ישוב וכמ"ש בתז"ח דף פ"ה ע"א דאינון ד' יסודין דארבע פרצופין דאינון פרצוף אדם ופרצוף ארי' ופרצוף שור ופרצוף נשר דממנן על מיא ואשא ורוחא ועפרא ארי' מרכבה וגלגולא דיליה מיא שור מרכבה וגלגולא דיליה אשא נשר מרכבה וגלגולא דיליה רוחא אדם מרכבה וגלגולא דיליה עפרא כו' ובז"ח דף כ"ז.

ע"ג דאדם ודא מלכות וחי' דרכיב בה רפאל איהו אפר ואיהו עפר דבי מקדשא דאתנטיל מיני' אדם כו' ע"ש כל המאמר ובתיקונים ת"ע דף קכ"א נשר באמצעיתא עלה אתמר מי אסף רוח בחפניו ואינון תרין נוקבין דחוטמא פומא דא אדם כו' ודא שכינתא וכן בהרבה מקומות ואמר ג"כ בכ"מ להיפך בפ' פנחס דף רמ"ד ע"א בר"מ אמר אדם דרגא דיעקב ונשר שכינה ואמר ובג"ד אוקמוה מ"מ שופרי' דיעקב שופרי' דאדם כו' ובתיקונים תס"ח דף ק"ב ע"א וכד אתהפך מתרווייהו למערב אחזיר אנפוי ואתהפך לנשר וכד אתהפך מתרווייהו למזרח דאיהו באמצעיתא אתהפך לאדם.

והענין כי האדם והנשר שניהן כלילין מימינא ושמאלא וכן מזרח ומערב ת"ת ומלכות ולכן אמר ביחזקאל ופני ארי' אל הימין לארבעתם ופני השור משמאל לארבעתם ופני נשר לארבעתם ולא קבע לו רוח מיוחד וכן לאדם והוא בסוד כלילת ת"ת ומלכות זה בזה וע"ז תמה שלמה דעיקר מקומן משמע כאן רפאל במזרח ואוריאלי במערב ותמה על היפוכן דרך הנשר בשמים ודרך גבר בעלמה שהשכינה דמות אדם דיוקנא דיליה כמ"ש בתיקון ב' שם ועיין פ' יתרו דף פ' ע"ב אמר ר"ח חמינא האי קרא דכתיב ופני ארי' אל הימין לארבעתן כו' ע"ש: ודא אחיד לסטר דא כו'.

ר"ל לימינא ושמאלא כמש"ו בסוד הת"ת שכולל חו"ג מימינא ושמאלא: וע"ד ההוא מרע כו'. ר"ל דאתי' לי' רפואה מן רפאל שלוקח מהיכל רביעי ששם סטרא דדינא.

ולכן אומרין ורופא חולים בברכת אתה גבור. וז"ס הזיעה דאתבקע באנפוי ששם בזיעת אפך תאכל לחם כידוע כי עפר אתה כו' כנ"ל שאדם הוא עפר דרפאל.

וז"ס שאמרו עשרה דברים סימן יפה לחולה זיעה שנאמר בזיעת אפך: והכי הוא מסטרא דמערב. ר"ל וכן הרפואה שבאה מצד מערב הוא ג"כ מדחיקו סגי' שמערב הוא ג"כ משני סטרי' כמ"ש למטה: אע"ג דאמרן דרפאל בסטר מזרחואוקמוה דסטר דא דמערב אסוותא וחיין.

הוקשה לו היאך אמר שרפאל בצד מזרח והלא אמר לעיל בדף רמ"ט פתחא רביעאה פתחא דא קיימא לאסוותא ואקרי פתחא דאסוותא בהאי קיימא כו' על כל אינון אסוותין דעלמא כו' פתחא דא איהו לסטר מערב כו': לאו איהו אלא מסטר מזרח דהא מתמן אתמשכאן לתתא. ר"ל מ"מ עיקר אסוותא וחיין הוא מצד (מזרח) אלא שמשם נמשך לצד מערב שמערב מקבל ממזרח בסוד ת"ת ומלכות שמקבלת ממנו ומוציאה לעולם וכן שמים וארץ (אענה את) השמים והם יענו את הארץ והארץ תענה את הדגן וכו': ובהאי סטרא כו'.

ר"ל בצד מערב: ונוריאל שמי' ואיהו אוריאל. כמ"ש בתיקונים ובתז"ח דמסט' דימינא נקרא אוריאל ומסטרא דשמאלא נקרא נורי"אל וז"ש ודא איהו כליל כו' אבל תרין אינון כו'.

ור"ל דהוא כליל מכל הג' נהורין הראשונים דלעולם הרביעי כלול משלשתן בסוד המלכות דכלולה מכלם וכן ה' אחרונה כלול מג' אותיות י' ה' ו' כידוע וכן בחיות שלכך נאמר ודמות אדם להנה שאדם כלול מכל החיות שלכן לא מנה בתיקונים בכ"מ רק ג' אנפי חיוון י"ב אנפי החיות וכמ"ש בז"ח ש"ה דף נ' ע"ב וארא החיות רזא דישראל סבא כו' תלת רשימין קטורין דא עם דא דרום מזרח וצפון י' ה' ו' כו' אופן אחד בארץ אצל החיות דא איהו רתיכא תתאה כו' עד הכא אנפין עלאין ואנפין תתאין ברזא דתלת תלת מתחבראן ואתכלילו אלין באלין פן חד דאשתאר מרתיכא תתאה כו' ההוא פן בי' אתכלילו כולהו תלתא אחרנין האי פן נטיל מכלהו ואתכליל בכולהו כו' ע"ש וז"ש ודא איהו כליל מכולהו.

ואמר וקיימא שליחא בכלא. ר"ל שהוא שליח בכל הדברים שממונין הג' נהורין הנ"ל שהוא כליל מכולם והוא שליח בסוד המלאך הגואל.

ואמר ואית לי' תלת סטריין. כנ"ל מג' נהורין הנ"ל.

ואמר אבל תרין אינון בגין דכל חד מאלין כליל בחברי' ר"ל שהכלל אינון אלא שנים ימינא ושמאלא חו"ג שמאלא נכלל בימינא וימינא בשמאלא ושניהם כלולין באמצעיתא רק שבנהורא דימינא נכלל שמאלא בימינא ובנהורא דשמאלא נכלל ימינא בשמאלא ובאמצעיתא נכללו שניהן בשוה וכאן שנכללו כל השלשה בו אינון אלא שנים בכללם ולכן יש לו שני שמות נוריאל ואוריאל כנ"ל וכן רפאל יש לו שני שמות בואל ורפאל כמ"ש בפ' ויקהל דף ר"ט ע"ב אלא שעיקר שמו הוא רפאל לפי שמזרח נוטה תמיד

לימין שלפיכך פסוק ויט הוא כסדר ונק' רחמים משא"כ כאן שהוא שליח מכל הג' נהורין והן בו בפרטות שלכן כל הג' פסוקים בו בתיבין ומ"מ גם כאן עיקר שמו אוריאל כידוע שלעולם ימינא עיקר.

וכל אלו השמות ע"ש התמנות שלהם מיכאל ע"ש החסד גבריאל ע"ש הגבורה רפאל ע"ש הרפואה אוריאל נוריאל ע"ש התכללות מחו"ג אור הוא חסד כידוע נוריאל בגבורה כמ"ש בתז"ח דף פ"ו ע"ב נוריאל נור דליק וכל סדר הנהורין אלו ברוחות הוא בסדר אצילתן רק במזרח ובמערב מתהפך לפעמים כנ"ל אבל בסדר נסיעתן אינו כן כמ"ש בפ' בראשית דף מ' ע"ב וכד נטלי ארבי לסטר מזרח ממנא דקיימא עלייהו להווא סטרא הוא מיכאל דאתי מימינא וכד נטלי ארבי לסטר צפון ממנא דקיימא עלייהו להווא סטרא הוא גבריאל דאתי מסטרא דשמאלא וכד נטלי ארבי לסטר דרום הא תמן איהו ממנא דקיימא (עלייהו) להווא סטרא רפאל שמיה והוא לימינא וכד נטלי ארבי לסטר מערב ממנא דקיימא עלייהו להווא סטרא הוא אוריאל ואיהו לבתראה ונתחלפו כאן צד מזרח ודרום זה בזה והענין כי סדר הנהורין הוא כסדר הדגלים כמ"ש בפ' בהעלותך דף קנ"ד וחשיבות הרוחות הוא כזה הסדר מזרח דרום מערב צפון ונסדרו השבטים לפי חשיבותן רק שיהודה וראובן נתחלפו כסדר תולדותן שיהודה במזרח וראובן בדרום [ומיכאל הוא דגל יהודא גור ארי' ואוריאל דגל ראובן אור בן ע"כ נתחלפו גם הם] בסוד פחז כמים אל תותר ונתנה המלוכה ליהודה.

כמ"ש ובני ראובן בכור ישראל כי הוא הבכור ובחללו יצועי אביו נתנה בכורתו לבני יוסף בן ישראל ולא להתיחש לבכורה כי יהוד' גבר באחיו ולנגיד ממנו כו' וז"ס יהודה אתה יודוך אחיך גור ארי' יהודה שהוא דגל המזרח ארי' כי ניטלה מראובן פחז כמים אל תותר ולשמעון ולוי לא ניתנה כלי חמס מכרותיהם ע"כ ניתנה הבכורה לנגיד ליהוד' אבל מערב וצפון לא נתחלפו וזהו לפי הסיודור שבכאן שרפאל לצד מזרח ואוריאל לצד מערב אבל לפי הסיודור אוריאל לצד מזרח ורפאל לצד מערב (צ"ל) בנסיעתן נתחלפו מיכאל עם אוריאל כמ"ש בפ' בהעלותך שם ובלכת החיות בקוזפירא דלעילא הוו אזלי (כו' עיי"ש כל המאמר וביאור הגר"א ז"ל עליו שנעתק ונדפס שם ממ"ש כאן בגכ"ק): (ע"ב) דאינון ד' יסודין תתאין כו' עלאין על כלהו.

ר"ל דאלו ד' חיות הן ד' יסודות הידועין והן משורש הד' יסודות חגת"ם של אצילות שהן ד' יסודות עלאין על כלהו כמ"ש פ' וארא דף כ"ג וכ"ד כד אתברי אדם מעפרא דמקדשא דלתתא אתתקן וארבע סטרי דעלמא אתחברו בהווא אתר דאקרי בי מקדשא ואינון ד' סטרין דעלמא אתחברו בד' סטרין דאינון יסודי דעלמא אש ורוח מים ועפר ואתחברו כו' אר"ש ת"ח ד' אינון קדמאי רזא דמהימנותא ואינון אבהן דכלהו עלמין ורזא דרתיכא עלאה קדישא ואינון ארמ"ע אלין אינון רזא עלאה ואלין אינון אבהן דכלהו עלמין אבהן דכלא כו' ת"ח אש רוח מים ועפר אלין אינון קדמאי ושרשין דלעילא ותתאין ועלאין עלייהו קיימין ואלין אינון ד' לד' סטרי עלמא וקיימין בד' אלין צפון דרום מזרח ומערב אלין אינון ד' סטרין דעלמא וקיימין בד' אלין אש לסטר צפון רוח לסטר מזרח מים לסטר דרום ועפר לסטר מערב והוא שורש של ד' חיות ארי' ממים כנ"ל ושור מאש כנ"ל.

וז"ס ואשליכהו באש ויצא העגל הזה ועשו מזהב שהוא בצפון מצפון זהב יאתה וכמ"ש למטה כג"ד צפון עביד דהבא דמסטרא דתוקפא דאשא אתעביד דהבא כו' וכמ"ש וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב והוא שור שנאמר כלחוך השור את ירק השדה ועשו לתקפא סט' דמסאבא דשם תוקפא דלהון כנ"ל וע"פ תשא.

נשר רוח וכמ"ש"ל בפ' בהעלותך שם רוחא דרוחא כו' מטי לההוא נשר כו'. ואדם מעפר כי עפר אתה ומעפרא דבי מקדשא כנ"ל.

ואמר שם ת"ח אש רוח מים ועפר כלהו אחידן דא בדא ואתקשרן דא בדא ולא הוה בהו פרודא עפר דא כד איהו אוליד לבתרגלא מתקשרן דא בדא כאינון עלאי כמד"א ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים באלין הוי פרודא ר"ל דאוליד אלו ארבע חיות שעליהן נאמר ומשם יפרד כו' כמ"ש"ל ואע"ג דגם הם מתקשרין זה בזה מ"מ אינון מקושרין באחדות כבעולם אצילות וז"ש כאינון עלאי כו' בגין דהא עפר כד איהו אוליד בחילא דתלת עלאי אפיק ד' נהרין דתמן משתכחי אבני יקר כו' ואלין אבני יקר אינון י"ב ואינון לד' סטרי עלמא לקבל תריסר שבטין דכתיב והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה על שמותם ואלין תריסר בקר דאינון תחות ימא כו' ות"ח אינון תריסר דקאמרן דאינון תריסר אבנין אינון תריסר בקר דתחות ימא בג"כ נטלי אינון תריסר כל הבקר לעולה שנים עשר כו' והן הכל דוגמת י"ב החיות ד' סדרין ג' לכל צד ארבעה טורי אבן וכן הבקר.

שלשה פונים צפונה כו'. ואמר שיצאו מאבהן וכן אמר בפ' ויקהל (שם) ואלין אינון דנפקין מאבהן עלאין כו' כנ"ל ואמר שם ר"ש פתח מי עלה שמים וירד כו' וכלא בקב"ה אתמר כו' והכא איהו רזא דרתיכא עלאה בארבע סטרין דאינון יסודי קדמאי דכלא כו' ועבפ' יתרו דף ע"ט ע"א בפ' הזה מי עלה שמים כו': ובגין דכלהו מתקשרין כו'.

ר"ל אלו הד' חיות כנ"ל בפ"ב: אינון תריסר נהורין קיימין תחות אלין בההוא רוחא וההוא רוחא עלייהו בשלימו. ר"ל שאלו י"ב נהורין שהן י"ב חיות הן תחות אלו י"ב נהורין שהן כלולין בההוא רוחא וקיצר כאן שסמך על מ"ש בפ"ב כמ"ש"ל.

ויותר נכון שצ"ל קיימין תחות ההוא רוחא דקאמרן: אלין ד' נהורין עלאין כו' לכל סטר. ר"ל ד' חיות הקדש חיות גדולות תחתיהם ח' חיות קטנות כנ"ל: אלין ד' סמכין כו'.

ר"ל ד' חיות הנ"ל וכמ"ש בפ' ויקהל ופקודי במאמרים הנ"ל ואמר אלין באלין כחדא. ר"ל של היכל הזה עם של שמים כאחד: תחות אלין כמה דרגין לדרגין כלהו נפקי מינייהו מאלין יסודין תתאין.

ר"ל תחות אלו הד' חיות מתפשטין כמה מדריגות כמ"ש לעיל כמה מלאכים ראשים וממונים אלין על אלין וכולם תחת הד' חיות והכל מאלו ד' יסודות ארמ"ע והן מאלו יסודות תתאין ר"ל מאלו ד' חיות כנ"ל ומפרש והולך מנייהו מסטרא דמיא כו': כגוונא דא תנינן ארבעה כו' בר ההוא שלימא חסידא כו'.

ר"ל ר"ע כמ"ש"ו שהוא היה שלם בכל בחכמה ובמנין כמ"ש (חגיגה ט"ו ע"ב) שאמר הקב"ה הניחו לזקן זה ראוי להשתמש בכבודי. ואמר חסידא שזהו גדר לרוח הקדש

כמ"ש (ע"ז כ' ע"ב ע"ש וש"מ) וחסידות מביא לידי רוח הקדש שנאמר אז דברת בחזון לחסידך וגדר החסידות הוא אהבה שלימה בחסד כידוע.

וז"ש דאתי' בסטרא דימינא ואתדבק בימינא וסליק לעילא. ר"ל שהלך כל המדריגות תתאין הכל בסטרא דימינא ששם אין אחיזה לס"א.

ואתדבק בימינא. ר"ל בהיכל אהבה.

וסליק לעילא. ר"ל לחסד דאצילות כמ"ש"ו משא"כ אלו השלשה שנחתו לתתא כמ"ש"ו: כד מטא להאי אתר דאקרי היכל אהבה אתדבק בי' ברעו דלבא.

שכאן צריך לאהבה שלימא ורעו דלבא בסוד ייחוד ק"ש בהיכל זה: אמר האי היכלא צריכה איהו לדבקה לי' בהיכלא דלעילא באהבה רבה כו'. ר"ל לדבק זה ההיכל בהיכל דאברהם באצילות שנקר' אהבה רבה וזה ההיכל נקרא אהבה זוטא בסוד המאור הגדול ואת המאור הקטן כמ"ש בפ' בראשית דף כ' ע"א כדין אזעירת גרמה למיהוי רישא לתתאי כו' בכל אינון דרגי דילה אע"ג דאיהי רישא עלייהו דהא לית אתתא (בריבויא) בר עם בעלה כחזא את המאור הגדול הוי"ה ואת המאור הקטן אלקים כו' ע"ש.

וז"ש כדין אשתלים ברזא דמהימנותא. שהוא ייחוד זו"נ: ואיהו סליק ואשלים אהבה זוטא באהבה רבה.

כי יש כמה מדריגות באהבה וכן בכל דבר יש שמגיע בעולם העשייה לבד ויש למעלה מזה וכן בכל עולם כמה מדריגות ויש באהבה דבריאה לבד והוא הגיע אפילו לאהבה רבה דאצילות ולכן אמר שלימא חסידא ומעלתו גבה מאד בכל השלימות כמ"ש"ל ע"א דאינון נשמתין דמתערי תיאובתא דרחימו דעילא ותתא כחזא אינון נשמתין עלאין כגון ר"ע וחברוי כו'.

ולכן אשלים אהבה זוטא באהבה רב' כדקא חזי וזהו שנקרא חסידא שלימא כנ"ל: וע"ד מית באהבה ונפק נשמתיה בהאי קרא ואהבת. ר"ל כמ"ש (ברכות ס"א ע"ב) א"ל תלמידיו רבינו ע"כ א"ל כל ימי הייתי מצטער ע"פ זה ואהבת בכל נפשך כו' היה מאריך באחד עד שיצאה נשמתו באחד.

והוא כי הייחוד של ק"ש באחד הוא בהיכל אהבה להדבק באהבה רבה דלעילא בסוד ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא ולכן היה מאריך באחד והוא תיאובת' דרחימו דעילא ותתא כידוע בסוד יחוד ק"ש וזו היא מיתת נשיקה כנ"ל לכן יצאה נשמתו באחד וז"ש בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך אפילו בשעה זו להדבק באהבתו.

וז"ש בכל ימי הייתי מצטער בכל לבבך אפילו נוטל את נפשך מתי יבא לידי ואקיימנו ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו שאמרו לו עד כאן ר"ל כמ"ש המפרשים ששאלו לו למה מאריך בזה הפסוק ואינו קורא יותר וז"ש ועכשיו שבא לידי כו' והוא בתיבת אחד כנ"ל. וז"ש יצתה בת קול אשריך ר"ע שיצתה נשמתך באחד יצתה ב"ק אשריך ר"ע שאתה מזומן לחיי עוה"ב ופרשו ז"ל בלא דין כלל.

והוא כמש"ל דאינון נשמתין דמתערי תיאובת' דרחימו כו' כגון ר"ע וחברוי דאלין לא אתקריבו לאסתחאה בנהר דינור דהא כל שאר נשמתין כו'. וז"ש זכאה חולקי': כל אינון אחרנין נחתו לתתא כל חד וחד ואתענשו בההוא יסודא דנחת לתתא.

ר"ל שאלו הג' לא עאלו לעילא בהיכלות האלו וסליקו לעילא שכאן סוד הייחוד אלא נחתו לתתא במט"ט שהוא עה"ד טו"ר ושם פגעו בההוא רע ואתענשו כל אחד באותו יסוד שעלה. והענין כי אין דבקות אלא בימינא שלכן הק"ש בהיכל אהבה שלכן ר"ע דאתי בסטרא דימינא נכנס בשלום ויצא בשלום משא"כ הם שנכנסו בג' יסודות האחרים ונחתו לתתא כמש"ו: אלישע נחת לתתא.

ר"ל במט"ט כנ"ל. בסטר שמאלא דאיהו אשא ונחית בי' ולא סליק.

ר"ל שלא סליק למעלה בהיכלות אלא נחית משם למטה עד הס"א וז"ש ואערע בההוא ס"א דאקרי אל אחר. והוא ג"כ ביסודא דאשא בס"א שכ"א נחת ביסודו כנ"ל.

והוא בהיכל שכנגד היכל זכות שהוא יסוד השני מד' יסודות ארמ"ע חגת"ם כנ"ל והוא היכל חובה כמש"ל דף רס"ה היכלא רביעאה היכלא דא איהו דאקרי חובה כו' בהאי היכלא אתחזי חד רוחא שליט תקיפא דאיהו על כלהו ודא אקרי אוף הכי אל כגוונא דאחרא דבסטר קדושה האי איהו אל נכר כו': ואתמנע מני' תשובה ואתתרך בגין דאתדבק בי'.

ר"ל שנדבק שם בס"א שכל ישראל אף אם חוטאים ורשעים מ"מ נשארין ברזא דמהימנותא כמ"ש אע"פ שחטא ישראל ואפי' בגר אמרו (סנהדרין מ"ד ע"א) דאף אם הדר בי' ישראל מומר הוא כו' דלעולם נשאר ברזא דמהימנותא כמ"ש בפ' שמיני דף ל"ו ול"זת"ח בזמנא דב"נ מתכשרן עובדין לתתא אתער לגבייהו לעילא ימינא דקוב"ה (כו' עי"ש עד) וישראל אע"ג דלא מכשרן עובדין כלהו מן סטרא דימינא קא אתיין ובגין דאתכפייא ימינא (בעובדייהו) שלטא עלייהו שמאלא וכל אינון דאתו מסטרא דשמאלא וע"ד שליחותא בידא דחיותא ועכו"ם וכל דדמי לון דאינון מסטרא דשמאלא ולא בידא דישראל דאע"ג דחייבי נינהו מסטרא דימינא קא אתו כו' אינון בימינא ולא אתדבקו בשמאלא ולא אתערבו בהדה לעלמין כו' אר"א ודאי הכי הוא כו' (ע"ש עד) ולא אתערבון בהדה לעלמין כו' אבל הוא אתדבק בשמאלא באל אחר ולכן אתמנע מני' תשובה וכמ"ש (חגיגה ט"ו ע"א) יצאה ב"ק ואמרה שובו בנים שובבים חוץ מאחר וכמ"ש (קדושין ל"ו ע"א) בין כך ובין כך אתם קרוין בנים וכנ"ל וז"ש שובו בנים שובבים אע"ג ששובבים אתם מ"מ אתם בנים ולכן שובו חוץ מאחר שנפק מכלל בנים כנ"ל וכמ"ש כל באי לא ישובון ואינו דומה לעכו"ם שלא היה כלל בימינא וז"ש שידע כבודי ומרד בי ואפילו גר אינו נכנס בכלל בנים כידוע וכמ"ש (שבת ל"א ע"א) ומה ישראל שנקראו בנים למקום כו' גר הקל כו': וע"ד אקרי אחר ואוקימנא.

ר"ל שנדבק באל אחר ונענש הוא יותר מכולם לפי שכל תוקפא דס"א בשמאלא לכן נדבק במ: בן עזאי נחית ביסודא דעפרא ועד לא מטא לאוקידו דעפרא דמאטי לההוא סטר אחר' אטבע בההוא עפרא ומית. שהמיתה הוא בסוד העפר כידוע בסוד כי עפר אתה ואל עפר תשוב ונחש עפר לחמו וכמ"ש לקמן דף רס"ח ע"ב ואמר לאוקידו דעפרא

כמ"ש לקמן דף רס"ו ע"ב האי רוחא איהו אקרי אפרא כו' בגין דהאי איהו עפרא דקיטמא כו' (ע"ש עד) מעפר שריפת החטאת כו' רזא דההוא חויה תקיפא.

ואמר ועד לא מטא לאוקידו כו' שח"ו לא מטא לס"א רק אחר לבד אבל ב"פ וב"ז לא נחתו שם אלא דנחתו בעה"ד טו"ר כנ"ל ונענשו שם והוא כענין שנאמר לעיל בחייבי עלמא אע"ג דחייבי נינהו לא אתדבקון בשמאלא אלא ימינא אתכפיא ושלטא עליהו שמאלא. והוא המקום שיש רשות לשלוט הס"א וז"ש למטה אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים כו'.

וז"ש ועד לא מטי כו' ר"ל בעפר של הקדושה שעושה פירות יש שריפת ארץ שנצלל לס"א פסולת עפר שמכל הד' יסודות מפסולת שלהן יצאו ד' יסודות הס"א ממים מצולות ים וכן מכולם כידוע. והוא מ"ש גפרית ומלח שריפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמיח כו' והוא דמאטו לס"א כמ"ש שם אפרא דקיטמא דלא עביד תולדין ואיבין לעלמין.

והוא אטבע קודם שהגיע לשם ולכן מית בההוא עפרא כמ"ש (סוטה מ"ו ע"א) מפני מה אמרה תורה הבא עגלה בנחל אמר הקב"ה יבא מי שלא עשה פירות ויערף במקום שאין עושה פירות ויכפר על מי שלא הניחוהו לעשות פירות שהוא המיתה ואמרו הי פירות אילימא פ"ו כו' אלא אמצות. וז"ש וע"ד כתיב יקר בעיני ה' המותה לחסידיו שלא יעשה פירות.

ואמר לחסידיו כמ"ש (ברכות נז ע"ב) הרואה בן עזאי יצפה לחסידות ולפי שלא נשלם עדיין בשנים לא עלה כר"ע ונטבע בעפר שהוא נגד היכל אהבה כמ"ש בהיכל חמישי דס"א האי רוחא אקרי אפרא כו' כנ"ל: בן זומא נחת ביסודא דרוחא ואערע ברוחא אחרא דמטא לסטר מסאבא דאקרי פגע דע ובג"כ פגע בי' ולא אתיישב בי'.

כמ"ש (חגיגה י"ד ע"ב) בן זומא נפגע ואמר ברוחא אחרא דמטא לסטר כו'. ר"ל שאין נכנס בס"א ח"ו כנ"ל אלא פגע ברוח דמטא לס"א שמקבל ממנו הס"א וכן בב"ע כנ"ל וההוא רוחא דמטא לס"א הוא נקרא פגע רע שאינו רע עצמו אלא פוגע ברע וכן אוקידו דעפרא שממנו נעשה האפר דס"א אינו הרע בעצמו ובהן נענשין ב"א והגיע לצדיקים כמעשה הרשעים כנ"ל.

והוא נחית ברותא דחכמתא שהוא אוריאל שבו ניתנה התורה כמ"ש בפ' יתרו דף ע"ח ע"ש ופגע ברוחא אחרא ולא אתיישב בי' חכמתא ונפגע. וז"ש (חגיגה שם) ועהכ"א דבש מצאת אכול דייך פן תשבענו והקאותו שהוא היה חכם כמ"ש (ברכות נ"ז ע"ב) הרואה בן זומא יצפה לחכמה וכולם נענשו בענין שלו כידוע: וכלהו לא אשתובו מעונשא וע"ד אמר שלמה יש הבל (וגו' עד) כמעשה הרשעים בגין דאלין כו'.

ר"ל יש הבל כו' כמ"ש בתיקונים תס"ט דף ק"ה ע"א קין אתקרי ע"ש דקני על אחוה בגין דחזא יקרי' ותקפי' לעילא דאתקבל קורבני' כו' א"ל א"כ דקרבנא דילי' אתקבל אמאי אתיהיב חילא לקין למקטלי' א"ל בג"ד יש הבל אשר נעשה על הארץ אשר יש צדיקים כו' אמאי א"ל הכא ודאי רזא עלאה הוא דאיהו הוה דרגא דעה"ד טו"ר דחאב בי' ובמה דחאיב בי' קביל ענשיה בהאי עלמא כו' כתיב יש הבל אשר נעשה על הארץ בההוא יום הציץ ומית אר"ש בג"ד אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים

א"ל הכא אתרמיז צדיק ורע לו רשע וטוב לו צדיק ורע לו הכא אתרמיז יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים ודא רזא דצדיק דאערע לי' כמעשה הרשעים לאו דאיהו רשע ולא בן רשע אלא כמעשה הרשעים דחב בעובדא דחייבא דאינון ס"מ ונחש אירע לי' עובדא דילהון והאי איהו רזא פקד עון אבות על בנים בגין דמעשה אבותיהם בידיהם כו'.

והוא סוד הגלגול והבן זה מאד. ואמר שם דף ק"ט א"ל חברייא ר' ר' א"ה דאינון צדיקייא אמאי מגיע אליהם כמעשה הרשעים א"ל גלגולא גרים לון דייתי לון כעובדא דרשיעי' כו' נשמתין דלהון מסטרא דאדם והבל דדא חאב במחשבה כו'.

והענין כי אלו כלם באו לתקן קלקול הבל שהיו מגלגלו כי אתגלגל בתלת גלגלין אלו הג' כי הבל הוא בסוד הבל דנפיק מפומא דכליל בתלת אש ורוח מים שהוא רזא דתלת אבהן וכמו שאדם נתגלגל בתלת אבהן שלש היסודות הנ"ל ובמשה יסוד הרביעי כליל כולם בסוד משה ש' תלת חיוון מ"ה אדם כמ"ש בתיקונים כן הבל נתגלגל באלו הד' וכלם נתענשו שכלם חטאו בזה שהבל הציץ כמ"ש שם דף ק"ה ע"א עובדא דאבוה הוה לי' ומת כי ביום אכלך ממנו (כו') בההוא יומא הציץ ומת.

וכן כאן כולם הציצו כמ"ש ב"ע הציץ ומת ב"ז הציץ כו'. וענין הציץ הוא במחשבה חטאו כמו בהבל שכלם נכנסו לפרדס שהוא עה"ד טו"ר ושם חטא אדה"ר ושם מקום הטעות אל תמר בו ושם קלקל הבל במחשבה וכן אלו לא תיקנו רק ר"ע לבד וגם אליו הגיע כמעשה הרשעים על גלגולו כמ"ש על מיתת ר"ע בגמ' אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים והוא ענין הנ"ל.

וז"ס יש הבל אשר נעשה על הארץ שהבל הוא תלת גלגלין דאמ"ש ועל הארץ הוא יסוד הרביעי רק ר"ע לא הציץ ותקן הכל שנכנס ויצא בשלום שהן עאלו בקליפין דפרדס והוא נכנס במורא כי קודם שמגיעין אל הקדושה צריך לעבור גו קליפין ולאצטרפא שם אבל לא לעמוד שם ולהסתכל רק דרך מעבר לבד וכולם (לא) עמדו שם אדם והבל כו' רק אבהן.

וכמ"ש בפ' לך לך דף פ"ג ע"א אר"ש ת"ח כלא רזא דחכמתא איהו דקא רמז הכא בחכמתא ודרגין דלתתא דקא נחת אברהם לעומקא דלהון וידע להון ולא אתדבק בהו ותב לקמי' מארי' ולא אתפתי בהו כאדם דכד מטא לההוא דרגא אתפתא כו' ולא אתפתא כנח דכד נחת ומטא לההוא דרגא (כו' ע"ש) אבל באברהם מה כתיב ויעל אברם ממצרים דסליק ולא נחית ותב לאתרי' לדרגא עלאה דאתדבק בי' כו' הנגבה דא דרום דרגא עלאה כו'.

וכן אלו כלם נחתו בקליפין לבד ר"ע דסליק ולא נחית והכל בשביל שנתדבק בימינא כמו באברהם כנ"ל אבל כלם נחתו בקליפין כמ"ש בתיקונים דף י' וי"א קליפה דערלה דכסי על יו"ד אית לה תלת קליפין כגלדי בצלים דא על דא ואינון כקליפין דאגוזא (והוא קליפין דמכסין על פרדס דכאן שכאן גנת אגוז כנ"ל) דאתמר עלייהו והארץ היתה תהו דא קו ירוק קליפה קדמאה דאגוזא ובהו אבנים מפולמות דא קליפ' תניינא דאגוזא קשה כאבן וחשך קליפה תליתאה ובהון אוקמוה רבנן אין דורשין בעריות בשלשה שלש שנים

יהיה לכם ערלים ולקבל מוחא איהו ובשנה הרביעית יהי' כל פרוי קדש הלולים לה' ובהון מסטרא דא ארבעה נכנסו לפרדס שלשה אכלו מאלין קליפין ומתו רביעאה אכל איבא וזרק קליפין וחי כג"ד אתמר ר"מ רמון מצא תוכו אכל קליפתו זרק.

והוא במט"ט עה"ד טו"ר ששם רמו"ן דמט"ט כמ"ש בתיקונים. וזהו פרדס רמונים וכמ"ש בפ' בראשית דף כ"ז ע"א ד"א ונהר יוצא מעדן בודאי לעילא בעץ החיים תמן לית קליפין נוכראין הה"ד לא יגורך רע אבל בעץ דלתתא אית קליפין נוכראין ודאי ואיהו נטוע בגנתא דעדן דז"א דאיהו חנוך מט"ט דג"ע כו' גן דיליה פרד"ס דיליה דתמן עאלו ב"ע וב"ז ואלישע וקליפין דיליה מסט' דא טוב ומסט' דא רע ודא אסור והיתר כשר ופסול טומאה וטהרה.

וסוד זה בו"ק דשם ממתניו ולמעלה טוב כו' והן ג' אבהן היתר כשר וטהור וממתניו כו' וכנ"ל והן ג' אלו דנחתו לתתא והבן. והכל בד' חיות אלו שהן בגן גנת אגוז ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן כנ"ל ומשם יפרד כו'.

וכמ"ש שם ד' כ"ו ע"ב ודא איהו ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים דאינון תסד דרועא ימינא ובההוא זמנא הרוצה להחכים ידרים ומחנה מיכאל אתשקיין מני' ועמי' מטה יהודה ותרין שבטין גבורה דרועא שמאלא (כו' עיי"ש עד) ועמי' מטה אפרים וב' שבטין.

והוא כמ"ש בפ' בהעלותך שאלו הד' הן ד' רוחות העולם חסד מזרח גבורה צפון שהן תליין באו"א כמ"ש בפ' במדבר דף קי"ח ע"ב מסטרא דאבא אחיד ותלייא חסד עלאה מסטרא דאימא תלייא גבורה כו' ואמר שם דף קכ ע"א מזרח אבא וצפון אמא ודרום ז"א ומערב נוקבא ואמר דאיהו בנצח ואיהי בהוד וז"ש כאן דנצח בדרום והוד במערב וע"ז הסדר הוא ג"כ חגת"ם ד' רגלי המרכבה ח"ג מזרח וצפון ות"מ דרום ומערב כנ"ל וכן הוא ד' אותיות השם הזכרים מזרח ודרום שהן רחמים והנקבות צפון ומערב וז"ס שכינה במערב וז"ש בפ' במדבר דף קי"ט ע"ב ונסע דגל מחנה אפרים לצבאותם ימה היינו שכינה שרויה במערב כו' והן חלת קשרין דכל אחד וכמ"ש בפ' ויחי דף רמ"א ע"א פתח ר' אבא ואמר ויעש את הים מוצק וגו' וכו' (עיי"ש כה"מ עד) תלת קשרין דירכא שמאלא הוד הודות הא תריסר כו' ד"א ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אלין אינון ד' דנכנסו לפרדס חד עאל בפישון דאיהו פי שונה הלכות [ר"ל דפרד"ס הוא ר"ת פשט רמז דרש סוד ופשט הוא הלכות פשוטו של תורה והוא ב"ע שעליו אמרו משמת ב"ע בטלו השקדנים].

תניינא עאל בגיחון ותמן הוא קבור ההוא דאתמר בי' כל הולך על גחון גבריאל גבר אל עלי' אתמר לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו ולא ידע גבר ית קבורתיה עד יומא הדין דאתגליא תמן ודא איהו רמז ולחכימא ברמיזא [ר"ל שהוא נכנס ברמז והוא גיחון ששם קבור משה כמ"ש בפ' כי תצא דף רע"ט ור"פ קום טול אבנא דא בידך דאתמר בה כו' לתברא קליפין דאגוזא דהא כמה רועים פרנסי דרא אתכנשו על האי אבנא דאיהו סלע דילך לאפקא מים מתמן דכלה דילך מעין החכמה בהאי סלע דנביעא דילה באורייתא ברזין סתימין לית סוף כו' וכל תוקפא דלהון לאעברא קליפה דלעילא וכד מטו לקליפה תניינא דאיהי תקיפא איהי קשיא להון ומחאן בה כל יומיהון כלהו בלישנהון

דאינון תקיפין כפטשין ול"ל רשו לאפקא מנה מיא אלא אלין טפין דנפקין על ידך בזמנא דאתמר בה ויך את הסלע במטהו פעמים ובמחאה תניינא נפקו טפין ואילין אינון רמיזין דחכמה רמזין דקבלה דאינון בחגיגה ושאר מתניתין והאי אבן לית מאן דאפיק מיניה חכמה דאיהו מלגו דל"ל סוף דאיהו מוחא מלגאו (בר אנת כו') הלכה למשה מסיני.

ור"ל הרמז שהוא קליפה תנינא שבו גנוז הסוד שהוא לפנים והוא קליפה תניינא דאגוזא קשה כאבנא כנ"ל וא"א לעמוד על הסוד שבתוכו שהוא הלכה למשה מסיני דרגא דמשה וזהו קבורת משה שהוא הסוד שגנוז וקבור ברמז ואלו דבר אל הסלע אז היה יוצא מים בלי טרחא ויצאו מים רבים הסוד שבתוכו אבל בשביל שהכה יצא טפין טפין כנ"ל והסוד גנוז וקבור שם ולא ידע איש את קבורתו כנ"ל ול"ל רשו לאפקא מינה כו' וכמ"ש שם דף ר"פ ע"א ומה דאתמר בכך ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה ווי לאינון אטימין לבא סתימין עיינין דלא ידעי קבורה דילך דהוות אנת בעי רחמי מקוב"ה דלא ייעול לך בההוא קבורה דבה אנת מתקרי מת הה"ד משה עבדי מת כו' אלא הכא רזא רברבא קבורה דיליה בצלמא דלאו הגונה לי' דאיהי ארץ ציה ועיף בלי מים ולית מים אלא תורה ובה לא תאר לו ולא הדר לו ומאן דחזי ליה בההוא צולמא ונראהו ולא מראה ונחמדהו ובג"ד נבואת ישעיה הנה ישכיל עבדי קא רמיז עליה ובגין ההוא קבורה הוה בעי רחמי דלא ימות תמן כו' ובגיןך אתמר והוא מחולל מפשעינו אתעבידת חול בגין חובה ופשע דישאל בקבורה דילך דאתמר בכך ויקבור אותו בגיא כו' ובחבורתו נרפא לנו בחבורה דאתחבר עמנא בגלותא נרפא לנו דאנת הוא כשמשא דנהיר דאע"ג דאתכנש בליליא נהיר הוא בסיהרא בכל ככביא ומזלי הכי אנת נהיר בכל מארי הלכות וקבלות ומנך אשתקיין בגניזו כמבועא דאשקי לאילנין תחות שרשיהין בגניזו עד דאתבקע מימיו באתגליא הה"ד יפוצו מעינותיך חוצה דאנת אוף הכי כשמשא דאזיל בימי החורף תחות מבועין וכד מטא פורקנא תהא כשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבועין כו'.

והענין כי סוד משה הוא תורתו הלכה למשה מסיני שהוא הסוד והוא גנוז ברמז והן הגדות שהן בש"ס כמו המעשים דרבב"ח וסנחריב שהן לפי הנראה ח"ו כמו דברים בטלים ובהן גנוז כל האורה והתורה ותורת משה כל רזין דאורייתא וזה שבקש משה שלא יגנוז הסוד באלו הדברים ולא ניתן לו וזהו מחולל מפשעינו שנעשה חול דברי' של חול והוא בפשעינו כמ"ש ויתעבר ה' בי למענכם וזהו נבזה לא תאר לו כו' ולעתיד יתגלה הסוד שבתוכו וזהו התורה חדשה שיתגלה לעתיד וגרם הכאת הסלע דהוא קליפה תניינא הרמז כנ"ל ולכן נגזר המיתה והקבורה בצולמא דלאו דיליה ואיו מתגלין אלא הטפין דנפקו ע"י.

וז"ש ותמן הוא קבור ההוא דאתמר בי' כל הולך על גחון ר"ל משה שהוא התנין הגדול לויתן נחש בריח כמ"ש שם דף רע"ח ורע"ט תנינא דמתני' דבה אתרכו תניני ימא כו' ואינון מארי מתני' תנינא התנין הגדול נחש בריח לקבל בריח התיכון כו' אדהכי הא נונא רבא אזדמן לגביה ואמר ר"מ איתן מושבך ושים בסלע קנך תניא דמסייע לך דהא נונין בסלע קנא דלהון כו' מאן הוא דנחית לתהומא רבא לאשכחא זמנא דא אלא אנת דאתמר בכך צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה כמה מארי מתני' דבעו לנחתא לעומק' כו' ונחתו תמן ולא סליקו כו' ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא רשו אתא חויא לנשכא

לי' כו' תהו קו ירוק קליפה ירוקה דאגוזא תנינא בהו אבנין מפולמין דאינון סלעים תקיפין דמארי מתני' פסקו מינייהו כמה פסקות לאפקא מי' דאורייתא ובג"ד אתקריאו אבנים מפולמות דמינייהו מיין נפקין כו' וכלה נחתין בגינך בתהומא לסייע לך ואנת תניא דמסייע לך יתיר מכלהו בגין דאנת (כו' ע"ש עד) לוינתן ע"ש אורייתא דאתמר בי' כי לוינתן חן הם לראשך כו'.

והכל ע"ש הסוד דקבור ברמז שהוא הסלע קליפה תנינא וזהו ושים בסלע קנך שגנוז בסלע והוא סוד דרך נחש עלי צור שזה הנחש גנוז בצור והוא סוד הסלע שלא נתקן הנחש עלי צור כמ"ש בז"ח דף כ"ו ע"ג וע"ד ע"ש. וז"ש גבריאל גבר אל שנהר הראשון הוא רפאל סוד העפר ששם נכנס בן עזאי כנ"ל בפ' פקודי וז"ס אשר שם הזהב בסוד ועפרות זהב לו וזה הנהר הוא בסוד גבריאל בצפון והוא גבר כמ"ש גבר אל והוא קרות הגבר בחצות כמ"ש בפ' שלח לך דף קע"א ע"ב מבתר פלגו דלילי' שלהובא דעמודא דיצחק נפיק ובטש בהאי תרנגולא דאקרי גבר כגוונא דגבר אחרא עלאה עליה כיון דבטש ביה בהאי גבר קרי ויהיב שית קלין כו' (שהוא רזא דשש כמ"ש בפ' תרומה דף קל"ט ע"א ושש דא איהו בוצא דשית חוטין מתחברן ודא איהו וגויתו כתרשיש כו') ודא איהו תרנגולא דקרי ולא שכיך ולבתר קרי כמלקדמין מאי קרי כל עובדין דבני עלמא בגין דאיהו מארי דאחמתא וקסת הסופר בחרצוי (כמ"ש ואיש א' בתוכם לבוש בדים וקסת הסופר במתניו והוא גבריאל כידוע) וכל עובדין דבני עלמא כתב בכל יומא (וז"ס וביד כל אדם יחתום כמ"ש"ל) ובליליא בתר דקרי כל קריאן אלין קרי כל מה דכתב ביממא (וז"ס מ"ש למעלה שאומר קול אומר קרא ואמר מה אקרא כל הבשר חציר כו' שהוא שור אוכל עשב מצמיח חציר לבהמה ואינון שהן מסטרא דשמאלא) ואלמלא רגלוי אצבען דיליה כו' יהא מוקיד עלמא בשלהובוי ומה עבדי כיון דסליק צפרא וחוטא דנהירו דקיק נפיק מסטר דרום כדין מתחברין כלהו ואתעבידו תרין רגלין תרין טלפין כעגלא לקיימא דכתיב וכף רגליהם ככף רגל עגל והא ידעת רזא דא.

והענין הוא כי חילוק האצבעות הוא מורה על אחיזת ס"א ולכן בלילה הוא שס"א יש לו אחיזה למעלה והוא במדת הגבורה כידוע והוא בגבריאל כמ"ש לעיל שלכן הוא באצבעין כתרנגול וביום שאז יוצא חוט החסד והוא נכלל בחסד כידוע נתחבר הרגלין ונעשה טלפין ואעפ"כ יש סדק בין הטלפין על אחיזתם מעט והוא גבר והוא שור שעליו נאמר ככף רגל עגל כמ"ש בקש יחזקאל והפכו לכרוב שלא יזכר מעשה עגל כמ"ש בז"ח פ' יתרו דף ל"ב ע"ד וכף רגליהם ככף רגל עגל בחיבורא דהא סטרא ול"ל אצבעאן לתתא בגין דאצבעאן לתתא אחזיין חילין אחרנין בדיוקנא אוחרא וע"ד ב"נ אחזי באצבעין חילין אחרנין לעילא בידין וחילין אחרנין לתתא ברגלין ואלין לא רשימין בגווייהו חילין אחרנין דס"א וע"ד אקרון רגל ישרה דסתים לסטרא דא ואינון כף אחת ואע"ג דלא מתפרשין בפרישו דאצבעאן בחילין אחרנין דס"א אית בהו רשימו חד למיהב דוכתא לס"א ואתחזיין לתתא ככף רגל עגל אבל לא כף לאסטאה אע"ג דאינון רגל עגל ישרה איהו כו'.

וז"ש כאן גבריאל עליה אתמר לגבר אשר דרכו נסתרה ויסך אלוה בעדו. ר"ל הרמז שהוא בגבריאל שדרכו נסתרה ויסך כו' וז"ש גבריאל גבר אל כו' ר"ל שעליו נאמר

לגבר כו' והוא ראייה שהרמז בגבריאל והוא הגיחון ששם הולך על גחון כנ"ל ושם מסטרא דשמאלא הנחש שהוא בשמאלא כמ"ש בפ' נח שהוא הולך על גחון ושם נשיך החויה מאן דנקיב לההוא סלע בלא רשו כנ"ל ושם הסלע ושם נחש עלי צור כמ"ש ל' וז"ס וא"ו דגחון גדול האיש משה גדול והוא אמצע של תורה לויתן נחש בריח הבריה התיכון כמ"ש ל' ושם קבור בסלע על חטא הסלע בנחש כנ"ל בז"ח פ' בשלח והוא הולך בגלותא בת"ח ומתגלה בהם והכל ברמז כנ"ל וכמ"ש בפ' משפטים בר"מ ע"ש וז"ש הולך על הגחון שעל הגחון הולך בגלותא.

וז"ש ולא ידע גבר ית קבורתיה עד יומא הדין. כנ"ל לית מאן דאפיק מיניה חכמה דאיהו מלגאו (כו') הלכה למשה מסיני.

וז"ש דאתגליא תמן שם בהלכה הנ"ל נתגלה וז"ש ודא איהו רמז. ואמר ולחכימא ברמיזא ר"ל כאן נכנס אחר שהיה חכם גדול כמ"ש בירושלמי וכאן נכנס ונשכו הנחש בשמאלא ואתדבק שם כנ"ל בפ' פקודי].

תליתאה עאל בחדקל חד קל ודא לישנא חדידא קלא לדרשא [ר"ל שחדקל הוא סוד הדרשה שהוא דרך קל וחריף ולכן נקרא חדקל כמ"ש (ברכות נט ב) חדקל שמימיו חדין וקלין אמר רבא הני בני מחווא דחריפין דשתו מיא דדגלת כו' וכאן נכנס בן זומא כמ"ש (סוף סוטה) משמת ב"ז בטלו הדרשנים.

והן ג' יסודות פישון עפר גיחון אש חדקל רוח גבריאל נוריא"ל רפא"ל]. רביעאה עאל בפרת דאיהו מוחא דבי' פריה ורביה [שהוא מעין הנובע לאין סוף והוא אור הגנוז ימינא דעלמא ושם נתבקע ימא דאורייתא כמ"ש (בכורות נ"ה ב') לא פרת שמו אלא יובל שמו כמ"ש ועל יובל ישלח שרשיו וכאן לא יראה כי יבא חום ולכן נכנס ויצא בשלום.

וז"ס (מנחות כ"ט ב) שאמר משה רע"ה להקב"ה יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה ע"י שהוא נכנס בסוד הלכה למשה מסיני. וז"ס כיון שהגיע לדבר אחד א"ל תלמידיו מנין לך א"ל הל"מ נתישבה דעתו] בן זומא וב"ע דעאלו בקלפין דאורייתא הוו לקאן בהון ר"ע עאל במוחא אתמר בי' עאל בשלם ונפק בשלם וכן אמר בתיקונין תנ"ד דף צ"א ע"א ומשם יפרד והיה לד' ראשים דאיהו ד' אתוון דשם בן ד' כו' ועוד ונהר כו' ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים אלין תרין דרועין ותרין שוקין כו' ואית נהר לתתא דאיהו מטטרו"ן דאתפרש לד' סטרין דאינון מיכא"ל גבריאל"ל נוריא"ל רפא"ל שם הא' פישון כו' חדקל חד קל דא חריפא בלישנא חד מסט' דימינא קל מסטרא דשמאלא לאולפא תרווייהו חד בשנים וקל בשפון ובג"ד פישוןפי שונה הלכות גיחון גי חון ההוא דאתמר בי' ויקבור אותו בניא תמן שריא לסט' דימינא כו' ובאלין ד' אעלו לפרדס אלין ארבעה אלין דעאלו בקליפין חד הציץ ומת וחד הציץ ונפגע וחד אשתמד רביעאה דעאל במוחא דאגוזא עאל בשלם ונפיק בשלם רק דשם חולק בסדר הנהרות על כאן דאמר שם גיחון לימינא ופישון לשמאלא ופרת לאחורא: ת"ח בגין דר"ע סליק לעילא כדקא יאות עאל בשלם ונפיק בשלם.

דסליק לימינא כנ"ל ושם הוא הברית שלום ושם ב' שלומות ברית שלום דנוק' וברית שלום דדכורא שהוא שומר הברית נטיר כל גנזין דמארי' ור"ע ע"ה אתער תיאובתא

דרחימו דעילא ותתא כחדא כנ"ל וזהו עאל בשלם ונפיק בשלם. וז"ש (הגיגה י"ד ב') אל"ר ר"ע כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים משום שנאמר דובר שקרים כו' כי שם שני מיני מים מ"ד ומ"נ ושם אתחברו כחדא והם נקראין אבני שיש דאתגלידו ושם הם בייחוד ולכן לא תאמרו ב"פ מים ששם הם בייחוד ובדיבור בלבד תעשו קיצוץ ותטרדו שנאמר דובר שקרים ושקר הוא סוד הפירוד וז"ש בפ' בראשית שם אר"א אבא יומא חד הוינא בבי מדרשא ושאלו חברייה מאי ניהו דאמר ר"ע לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים שמא תסתכנון גרמיכו דכתיב דובר שקרים לא יכון לנגד עיני אדהכי הא סבא דסבין (ר"ל אדה"ר) קא נחית אל"ר רבנן במאי קא משתדלין אל"ר ודאי בהא דאר"ע לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש כו' אמר לון ודאי רזא עלאה אית הכא כו' אבני שיש טהור אינון דמנהון מיין דכיון נפקין ואינון רמיזין באת אל"ף רישא וסופא (ר"ל ב' יודין של אלף) וא"ו דאיהי נטוי בינייהו איהו עץ חיים מאן דאכל מניה וחי לעולם ואלין ב' יודין אינון רמיזין בוויצר ואינון תרין יצירות יצירה דעלאין ויצירה דתתאין ואינון חכמה בראש וחכמה בסוף תעלומות חכמה ודאי אינון תעלומות מחכמה עלאה דתחות כתר עלאה ואינון לקבל ב' עיינין דבהון תרין דמעין נחתו לימא רבא ואמאי נחתו בגין דאורייתא מתרין לוחין אלין הוה משה נחית לישראל ולא זכו בהון ואתברו ונפלו ודא גרם אבודא דבית ראשון ושני ואמאי נפלו בגין דפרח וא"ו מנייהו דאיהו וא"ו דויצר ויהיב לון אחרנין מסט' דעץ הדעת טו"ר דמתמן אתייהבת אורייתא באסור והיתר מימינא חיי ומשמאלא מותא ובג"ד אמר ר"ע לתלמידוי כשתגיעו לאבני שיש טהור אל תאמרו מים מים לא תהוו שקילין אבני שיש טהור דאינון ב' יודין דויצר חכמה עלאה וחכמה תתאה לאבנין אחרנין דאינון חיי ומותא דמתמן לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו ולא עוד אלא תסתכנון גרמיכון בגין דאלין דעה"ד טו"ר אינון בפרודא ואבני שיש טהור אינון ביחודא בלא פרודא כלל ואי תמרון דהא אסתלק עץ החיים מנייהו ונפלו ואית פרודא בינייהו דובר שקרים לא יכון לנגד עיני דהא לית תמן פרודא לעילא כו'.

וכן אמר בתיקונים תס"ו דף ק"א ע"א ע"ש. והענין כי ב' יודי"ן ב' חכמות הן חכמה דז"א וחכמה דנוקב' שהן ב' יודי"ן יו"ד דהוי' ויו"ד דאדנ"י שבה ממטה למעלה כידוע והן ב' יודי"ן דשילוב יאהדונה"י וזהו חכמה בראש וחכמה בסוף וא"ו באמצע וא"ו אותיות שבינתיים והן כלולין באות אלף י' בתחלה וי' בסוף וא"ו באמצע והן מ"ד שהן מחכמה דז"א ומ"נ שהם מחכמה דנוק' וכן הם ב' יודי"ן בינה ומלכות וא"ו ז"א באמצע והכל שם הויה וכ"ז הוא בחדש שבו האלף הזה כמ"ש בה"ת דף ה ע"ב בט' מראות בחדש ואיהו לעילא כגוונא דא \$ ציור בספר \$ ותחת רגליו כו' כגוונא דא \$ ציור בספר \$ וכולא א כו' והכי סליק אלף יהו"ה יו"י.

והתחברות' בחדש שהוא אלף כידוע אור הגנוז שם ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא כידוע. ואמר ואלין ב' יודי"ן אינון רמיזין בוויצר שהן ב' יודי"ן דויצר שהן ב' יצירות שבעה"ד טו"ר הן ב' יצרים יצ"ט ויצה"ר לב חכם לימינו כו' שהן דו"נ אור וחשך אור דכורא וחשך נוק' כמש"ל דף כ"ג וכאן הן ב' יצירות שניהם טוב דו"נ וז"ש יצירה דעלאין ויצירה דתתאין.

שהוא ע"ס דאצילות וע"ס דבריאה. ואמר תעלומות חכמה.

לראיה ששני חכמות הן ושניהן נעלמין כמ"ש בתיקונין תיקון י"ח ותי"ט דף ל"ז נקודה טמירא גניזא דאתמר בה ונעלמה מעיני כל חי וכו' והאי בת נקודה סתימא כו'. ואמר ואינון לקבל ב' עיינין.

שהן נו"ה דחכמה ושם ייחוד זו"נ כמ"ש בת"ז דף י"ד ע"ב והיו הכרובים פרשי כנפים למעלה אינון תרין כרובי עינא פרשי כנפים אלין עפעפי עינא אינון עיינין בזמנא דאסתכלן בארץ מישור אתמר בהון ופניהם איש אל אחיו ובזמנא דלאו מסתכלין בארץ מישור הא נחש עקלתון תמן עליה אתמר כי המות יפריד כו'.

והוא בארץ מישור עץ החיים בייחודא ולא בארץ מישור מסט' דעה"ד טו"ר ששם הפירוד והמות מפריד שם. וז"ש דובר שקרים לא יכון לנגד עיני שעיני לוחות הראשונות הן בייחודא עץ החיים והוא דובר שקרים ומפריד לכן לא יכון לנגד עיני בעץ החיים ונפרד משם.

ואמר דבהון תרין דמעין כו' הוא סוד כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה הן תאומים כמ"ש שכלם מתאימות והן ב' לוחות האחרונות מע"ה אבל מעה"ח הן עינא אחת חוורא בגו חוורא. ואמר ואמאי נפלו בגין דפרח וא"ו מינייהו כו' הוא הכתב שע"ג הלוחות כמש"ל ע"א וייצר כו' בתרין לוחין יקירין יו"ד יו"ד דאיהו וא"ו חרות עלייהו.

וב' יודיין הוא שכינתא עלאה ושכינתא תתאה שהן חכמה בראש וחכמה בסוף כנ"ל וא"ו עד"א באמצע ייחודא דתרווייהו. וכמ"ש שם וא"ו יחודא דתרווייהו כו' דאיהו ישראל עד"א כליל שכינתא עלאה ותתאה כו'.

וז"ש ודא גרים אבודא דבית ראשון ושני. שהן נגד שכינה עלאה ושכינה תתאה כידוע והכל ע"ש שלא זכו לע"ח אלא לעה"ד כמש"ל ע"א ומעה"ד טו"ר לא תאכל ממנו דאינון ע"ר וגלי לון קוב"ה דביום אכלו ממנו (שהוא עשיית העגל דוגמת חטא אדה"ר בעה"ד) גרמו דאכדו ב' אבודין דאינון בית ראשון ובית שני דאיהו כי ביום אכלך ממנו מות תמות ב"פ ואינון גרימו דצדיק יחרב ויבש בבית ראשון דאיהי שכינתא עלאה ובבית שני דאיהי שכינתא תתאה כו' והן ב' לוחין מים עליונים ומים תחתונים וביניהם כמלא נימא וא"ו דאלף שבינתים והם אבני שיש טהור דאתגלידו כמ"ש בפ' יתרו דף פ"ד ע"ב תאנא מההוא טלא עלאה דנגיד מע"ק וכי נגיד מע"ק ואתמשך לחקל תפוחין קדישין נטל קוב"ה תרין כפורי מינייהו ואתגלידו ואתעבידו תרין אבנין יקירין נשב בהו ואתפשטו לתרין לוחין כו' והן המים.

ואמר טהור כנ"ל מיין דכיין שבימינא הן שם טהור כמ"ש בתיקונים תמ"ז דף פ"ז ע"ב טהרה מסט' דכהנא כו' ע"ש. וכ"ז הזהיר אותם שיעלו לעץ החיים ולא יסתכנו והם נחתו לעה"ד טו"ר וכלם נענשו שם ועל היותר אחר שירד בגיחון ששם הנחש הולך על גחון ושם נתפתה אדה"ר ג"כ שלכן ישב בגיחון ק"ל שנה ואלמלא לא הציצו היו מתקנים חטא אדה"ר מכל וכל ואחר יותר מכלם ששם משה קבור התנין הגדול.

ששם סוד התנין הגדולושם סליקו דשלמה כמ"ש פ' בא דף ל"ה ע"א כד האי התנין הגדול חמי דצמח בגנתא זרועא דאור דא כדין אתער לס"א לההוא נהר דאקרי גיחון כו'

ומגו ההוא רבו דזרועא דא אסתלק לרבו שלמה מלכא כד אסתלק למלכו דכתיב והורדתם אותו אל גיחון וכתיב ומשח אותו שם שם ולא באתר אחרא כו' ומימיו אחרנין אסתלק למלכו אחרא וד איהו מלכא דאיהי תקיפא (ר"ל החי' הרביעית) והאי התנין הגדול אתער ליה כו' בההוא נהר כו': שאיל שאלתא ולא אתפרש דכתיב ממתים ידך ה' ממתים מחלד חלקם בחיים.

ר"ל כמ"ש (ברכות ס"א ב') אמרו מ"ה לפני הקב"ה זו תורה וזו שכרה ממתים ידך ה' כו' א"ל חלקם בחיים. ולא נתפרש השאלה מה היתה התשובה על שאלתם.

ומפ' והולך כאן: ע"ד תוהא אלין דאתקטלו בקטולי עלמא כו'. ר"ל עשרה הרוגי מלכות: זכאין צדיקייא דלא האבו חובה בגין דיתענשו.

שמיתתם היה בסוד הקרבן כמ"ש למטה וזהו דוקא שמת בלא חטא דאל"ה לא סליק בסוד הקרבן כל מום בו כידוע בסוד מסירת נפש בק"ש: ת"ח ממתים כו' ידך ה' דא קוב"ה כו'. שהוא יד ה' שכינה ששם אתכניש נשמתא ויאסוף רגליו אל המטה יד ה': ממתים מחלד דא ס"א דגופא כו'.

בסוד קץ כל בשר הכסיל חובק את ידיו ואוכל את בשרו ואמר לקמן דקץ כל בשר אתהני מקרבנין מבשרא דקרבנין וס"א נקרא חלד כמש"ו והוא בסוד האזינו כל יושבי חלד וכמ"ש (חולין קכז א) כל מה שביבשה יש בים חוץ מחולדה והוא סוד ונחש עפר לחמו והוא סוד החלודה שמכלה את הכל ומרקב הכל והוא ג"כ קץ כל בשר ומכלה הגוף ומרקב אותו וז"ס ורקב עצמות קנאה שהוא הנחש דקני לאדה"ר כידוע: ת"ח נשמתין דאלין לאשלמותא כו' עד ומהכא רזא דקרבנין.

ר"ל כמו הקרבן שהבשר עולה לקץ כל בשר ורוחא ורעותא עולה ומשלים את הקדושה כן ג"כ עשרה הרוגי מלכות והן עשרה לקבל עשרה כתרין קדישין ועשרה כתרין דמסאבותא זה לעמת זה כן היו י' גופין וי' נשמתין כל א' השלים דרגא אחת: ות"ח רישא שירותא דמהימנותא. ר"ל ראש האצילות כמש"ו: גו מחשבה בטש בוצינא דקרדינותא וסליק גו מחשבה ואפיק ניצוצין.

שהבוצינא דקרדינותא הוא דזריק ניצוצין: זריק לתלת מאה ועשרין עיבר ובריר פסולת מנו מחשבה ואתבריר. ר"ל סוד עולם התהו כמ"ש בא"ז דף רצ"ב ע"ב דניצוצא אפיק זיקין בזיקין לתלת מאה ועשרין עיבר ואינן זיקין עלמין קדמאין אקרון ומיתו לאלתר לבתר נפיק אומנא לאומנתיה ואתתקן כו'.

ואלו הש"ך ניצוצין הן ל"ב נתיבות של המחשבה חכמה ל"ב אלקים דמעשה בראשית שכ"א כלול מעשר הן ש"ך ולפי שהן בסוד אלקים בוצינא דקרדינותא לכן זריק ניצוצין שהן דינין הנחלקין כי חסד דרכו להתחבר זה בסוד מים וזה בסוד אש כידוע וז"ס הקטרת הדק הטיב דקה מן הדקה כידוע ונתיב א' נעלם לא ידעו עיט והוא נתיב הראשון שדבוק במקורו ואינן מושגין רק ש"י ולכן נקרא חכמה יש ע"ש שמושג מציאותו משא"כ כתר שנקרא אין שאף מציאותו לא מושג ולכן אל הוא נהירו דחכמתא וש"י נהורין תחות כורסיא.

וכ"ז היתה כדי לברר פסולת מתוך האוכל שהיו מעורבין בדינין לכן נשברו והכלים ירדו למטה בקליפה והאורות חזרו למעלה ונבררו הניצוצין כידוע וז"ש ובריר פסולת מגו מחשבה ואתבריר. וז"ס שאמר בזוהר מחשבה חש"ב מ"ה שהוא יש דאתחבר בשם מ"ה ואתבריר כידוע.

וכן היתה כ"ז בעשרה הרוגי מלכות שהן עשרה מגו מחשבה שבה ל"ב שהוא ש"ך כנ"ל שאז התחיל להתנוצץ סוד עולם התהו כמ"ש והארץ היתה תהו כו' על הגלות ורוח אלקים מרחפת כו' זו רוחו של משיח ע"פ המים ע"י התורה ויאמר אלקים יהי אור על הגאולה וכמ"ש בסוף ח"א דף ט' ע"א והארץ היתה תהו בזמנא דקוב"ה הוה באלין קליפין בונה עולמות ומחריבן והא אוקמוה דלית השפעה בכל עלמין ונהר דאיהו צדיק יחרב ויבש בתרין עלמין כו'.

שהם חריבו דב' בתי מקדשין כנ"ל. ובזמנא דקוב"ה באלין קליפין איתמר ביה סכות בענן לך מעבור תפלה.

והוא כמ"ש מיום שחרב בהמ"ק ננעלו שערי תפלה כו'. ובהוא זמנא דקוב"ה אתפשט אתמר בקוב"ה ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך.

והוא לעתיד בימי משיח כידוע וכל מ"ש על עולם התהו וסוד התתקע"ד אשר קומטו הכל על הגלות שבהן קב"ה בונה עולמות ומחריבן שהן התתקע"ד דורות כידוע וכמ"ש בתז"ח דף פ"א ע"ב ע"ש והיה צריך לאלו עשרה ליהרג ולמסור גופם למלכות הרשעה ס"א קליפה של מלכות שמים מלכות דקדושה שעליה נאמר והארץ היתה תהו.

וז"ש אוף הכי כג"ד סליק במחשבה כמה דאתבריר פסולת ואתברר א"ה. שגם כאן נתברר כנ"ל: אלין דבהו כו' עד כד סליק במחשבה.

ר"ל שגופם נמסר לס"א ובררו הניצוצין בסוד מ"נ ובנשמתם השלימו ע"ס וכל הבירורין הוא במחשבה סוד מ"נ כידוע. וז"ש כד סליק במחשבה ור"ל שז"ש אמר לפניו רבש"ע זו תורה וזו שכרה א"ל שתוק כך עלה במחשבה וזהו עלית הניצוצין לתוך המחשבה וכך עלה במחשבה בתחלה והשתא אשתלים והשלמותם הוא לפי שלא נבררו כל הש"ך ניצוצין בתחלה כמ"ש באד"ר דף קל"ה ע"ב וכד אתא האי דיוקנא אתכללו כלהו ואתחזרו לקיומא אחרא מנהון אתבסמו מנהון אתבסמו ולא אתבסמו ומנהון לא אתבסמו כלל כו'.

והענין כי ג"ר (של כל נתיב) אתבסמו לגמרי ולכן אין פגם נוגע בהן. ו"ק (שבהן) אתבסמו ולא אתבסמו.

מלכות (שבהן) לא אתבסמה כלל. וז"ס מ"ש בס"ד פ"א מלכין קדמאין מיתו וארעא אתבטלת ולכן נקרא מחשבה י"ש וא"ל כנ"ל שלא נתבררו רק י"ש.

והענין כי הש"ך ניצוצין הם שמנה מלכים כידוע שהן ל"ב נתיבות דמחשבה כנ"ל והוא כי כ"א בו ד' אותיות הוי"ה ד' פרצופין ממחשבה ולמטה שהן ל"ב וכ"א כלול מעשרה שהוא פרצוף שלם וה"א אחרונה מארעא היא לא אתבסמה שהוא מלכות של מלכות וז"ס מ"ש בס"ד והארץ תניינא לאו בחושבנ' כו' והוא סוד גדול סוד הקר"י שמהפך יקר

לקר"י טפה של חכמה טפה דמוחא סוד הי"ש וי' ניצוצות אין יוצאין דרך היסוד רק דרך עשר אצבעות הרגלין סוד לבנה דלבנת בסוד הרגלין ושם אחיזת הס"א בצפרנים ולכן הוא שם בסוד הביטול והוא סוד בקיעת הבשר שם.

וז"ס נועץ עשר צפרניו בקרקע שלא יצאו בנדה ושם אין יוצאין רק עשר האחרונים מכל הש"ך כנ"ל והן עשרה הרוגי מלכות וז"ס אשלמותם למלכות שמים. וכמ"ש בז"ח רות דף ס"ט ע"ג ר' יודאי הוה קמיה דר' עזריה בן סימאי כו' אמר סוד ה' ליריאו עשרה סבי קטולי מלכות על מכירת יוסף א"ל פנחס הוא אליהו א"ל ר"ע ל"ל זכות אבות אמר.

ומבני יששכר יודעי בינה לעתים פתחואמר ויבא יעקב מן השדה בערב ותצא לאה לקראתו ותאמר אלי תבא כי שכר שכרתיך שכר השתא שכרתיך לבתר זימנא השתא יש שכר ולבחר זמנא נהוו למלכות שמים גופין דלהון ישתארון בדוכתייהו בהאי עלמא וכלא אתהדר כמלקדמין איש אשר כברכתו ברוך אותם.

והענין כי הוא היה סבור שעשרה הרוגי מלכות הם עשרה בני יעקב ממש כמ"ש בכל המדרשים וכמ"ש בז"ח איכה (ע"ב ע"א) ר' יודאי פתח כו' והתעוותו אנשי החיל כד"א ויש בם אנשי חיל חובא דבני יעקב דהוו אנשי חיל כו' קיימא קמי קוב"ה ותבע דינא דייק קרא דכתיב וגונב איש ומכרו ונמצא בידו מות יומת כו' כי ימצא איש גונב נפש מאחיו מבני ישראל והתעמר בו ומכרו ומת הגנב ההוא תמני מאה שנין הוה קיימא ההוא נחש ותבע דינא כו' ווי מאן דקביל עונשא על חובוי דהא מיתה מכפרא על חובין ואהדר לקבלא עונשא אחרא כו' בההוא שעתא נחת ס"מ ובלבל עלמא ועאל רוחא דא במעוי דההוא רשע מלכא דרומי ותבע דינא מתקיפי עלמא כו'.

והיה קשה לו אחר שעשו השכטים תשובה ואתנחמו ומיתו ומיתה מכפרת כמ"ש ל"א צדיקי' דאזדמן לון חובה מאינן כריתות שבתורה וחיישי תשובה ומיתו מיתה מכפרת עליהם או לאו א"ל כו' חמא אנפוי ירוקין כו' וקשה לו שנחזרו בגלגול ואתמסרו גופין דלהון לס"א והשיב לו שאינו כן אלא שעשרה ה"מ הן עשרה ניצוצין שיצאו מיוסף מצפרני רגליו שהן סוד הביטול והשלימו אלו כנ"ל את מלכות שמים והוא סוד מלכות שבמלכות כנ"ל והוא סוד החי' הרביעית שבדניאל שד' חיות אשר שם הן נגד ד' חיות שבמרכבה שהן ד' אותיות השם שבמלכות וחי' הרביעית הוא נגד מלכות שבמלכות וזהו מלכות הרשעה וז"ס ושאר אברגלי' רפסה וקרנין עשר לה שהן עשר ניצוצות ומלכות נקראת קרן לכן הן בסוד הקרנים ובאלו הקרנים נגיחו לאלו עשרה הקדושים.

וז"ס וטפרי' די נחש כו' וקרנא דכן עכדא קרב עם קדישין ויכלה להון. והן שיצאו מהצפרנים וכמ"ש בתיקונים תס"ט דף ק"ח ע"ב דפרח יו"ד משת דאיהי נקודה אבן שתיה דמתמן הושתת עלמא (והוא יו"ד ניצוצין הנ"ל).

וכמ"ש (ו) ובהאי יו"ד חב יוסף הה"ד ותשב באיתן קשתו ויפוזו זרועי ידיו מאי ויפוזו דאזדריקת יו"ד בין עשר אצבעאן (ור"ל סוד הטפה נקרא פ"ז סוד עטרת פ"ז כמ"ש בר"מ פ' ואתחנן דף רס"ג ע"א שושנים רזא איהו דכד מתחברן כל שייפי כחדא למהוי כולהו בייחודא חדא רזא (דקרנן) כדין מתעטר קוב"ה בעטר' ברישא דכתם פז למהוי

ביקרוי מתעטר' ורזא דא הוי דכתיב ששנים רזא דכל אינון שייפין דעילא ותתא ורזא דההוא פז עטורא דמתעטרא וסלקא מבינייהו וכלא אית בי' כו'.

ר"ל שייפין דתרין סטרין הן תרי"ג כמש"ו שם. וטפה דמתייחד בין שניהם הוא הפ"ז שכלם מנין ששנים וזהו ויפזו דאזדריקת כו'.

וז"ס שוקיו עמודי שש שהוא שת מיוסדים על אדני פז הוא כף רגלין שבהן הפז והוא סוד ל'ב'נ'ה כידוע ופ"ז עם רג"ל הוא ש"ך שאלו היו"ד שהוא מלכות כנ"ל כולל הכל ואע"ג שכתוב זרועי ידיו אלו הטיפין נקראין זרועי ידיו שהן חו"ג ומנהון נחתין הטפין כידוע ואמר (שם) ואתפליגי ליו"ד ניצוצין דאזדריקת מקשת דאיהו ברית ובאן אתר אזדריקו בעשרה הרוגי מלכות.

א"ל והא שמענא דעשרה בני יעקב הוו א"ל ח"ו אלא בדיוקנייהו הוו א"ל ומאן גרם דאזדריקו תמן א"ל דיוקנא דאבוה דאזדמן לגביה דהוה דיוקנא דאדם קדמא דא גרם דאזדריקו לון ונעץ צפרניו בקרקע וברח גרמי' ולא איזדרקו בהאי זונה דאי לאו דאתחזיאת ליה דיוקנא דאבוה לא הוו אזדריקו הכי כו' ואיהו קביל עונשי' באלין עשרה הרוגי מלכות דהוו עתידין למיפק מניה עשרה שבטין ובג"ד עשרה ה"מ כו' ע"ש ומ"ש בז"ח איכה שהן עשרה בני יעקב עצמן הוא בסוד העיבור בשעה שנגזר על עשרה ה"מ שהם גרמו כ"ז ליוסף שאלו הטפות כשיצאו נתלכשו בס"א בסוד בבגדו בה שהוא לבוש דנשמטא כשיוצא בקדושה ואלו היה להם מלבוש של ס"א ומהן הגופין הנ"ל ואלו עשרה בני יעקב היו צריכים להתלבש באלו הגופין לסבול עמהם וז"ס מ"ש בז"ח איכה שם היך התעוותו רוחין קדישין לאתלבשא בלבושין נוכראין אחרנין למידן לון בקלנא סגי ווי לדא ווי לעוותא דא מאן חמא גו גנתא דעדן בשעתא דאתמסר דינא לעילא עשר מרגלאן שפיראן נהירו דכל גנתא בין כל אינון אלנין מתפשטין ונפקין כלהו לבר כו' ע"ש ואמר שם וכד אינון עשר מרגלן נפקו מג"ע לאתלבשא בלבושין אחרנין כלהו לבושין אתמסרו בידא דנחש בר חז דאיהו ראובן דכתיב וישב ראובן אל הבור ועל דיהב עיטא למירמי לבירא אתפס איהו בבירא ואשתזיב ודא איהו ר"א הגדול כד תפסוהו למינות ויהבוהו בבירא ואשתזיב נשמתי' דראובן ואח"כ יצא ממנו.

והחילוק הוא שבעיבור גופין אינון דלהון ולא אתמסרו משלהן לס"א ח"ו רק דאתלבשו בלבושון דלהון. וז"ש א"ל פנחס הוא אליהו.

והענין כי למה נקרא אח"כ אליהו ולא בשמו הראשון והענין כי כל שאדם מוסיף מעשים טובים מתחדש לו נשמה אחרת וכל הראשונים בטלים אליו. וז"ס שהראשונים היה להם שמות הרבה בכל פעם שם אחר כי כל נשמה יש לה שם אחר כידוע ופנחס כשזכה לזו הנשמה שנתלבש בו שנקר' אליהו ונקרא בשם אליהו וז"ש בפ' ויקהל דף קצ"ז ע"א ורזא אשכחנא בספרא דאדם דאמר באינון תולדות דעלמא רוחא יהא דיחות לעלמא בארעא ויתלבש בגופא ואליהו שמיה כו' ע"ש אמר שיתלבש בגופא וז"ס שכ' הספ' שאליהו לא היה לו לא אב ולא אם רק נחית משמיא ונתלבש בגוף וכן היה כאן בעשרה בני יעקב כנ"ל: א"ל ר"ע ל"ל זכות אבות.

ר"ל כי א"א להתלבש בגוף רק שהוא שרשו. והנה הגרים להם אחיזה באברהם ויצחק שיצאו מהם ישמעאל ועשיו אבל לא ביעקב כידוע בסוד בטח בדד עין יעקב שאין מקבלין גרים אז וז"ש אחר שהוא בן גרים היאך אפשר להתלבש בו א' מבני יעקב ונקט לישנא דגמרא (ברכות כז ב): אמר ומבני יששכר יודעי בינה לעתים.

ר"ל שיששכר נתגלגל ברבי עקיבא שלכן זכה לתורה וזכה לבניה עד שאמר מרע"ה יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה ע"י (מנחות כ"ט ב) והתורה מבינה כידוע והיה מעבר שנים כו' בסוד יודעי בינה לעתים וביששכר נתגלגל ניצוץ יעקב עצמו ולכן היה יכול להתגלגל בו. וז"ש פתח ואמר כו' אלי תבא כו'.

ר"ל שאתה בעצמך צריך לבא עלי. וז"ס ויבא הוא כו'.

וז"ש שכר השתא שכרתיך לבתר זמנא. ר"ל דעכשיו יתנוצץ ביששכר וכן אח"כ בר"ע: השתא יש שכר.

יש ניצוץ הנ"ל שכללא דלהון ביעקב: ולבית זמנא נהוי למלכות שמים. היו"ד ניצוץ הנשארין: גופין דלהון ישתארו בדוכתייהו.

ר"ל וכ"ז בסוד העיבור וגופין של עשרה ה"מ ישתארו בדוכתייהו בהאי עלמא מדור הס"א בסוד הקרבנות כמ"ש לעיל וז"ס אביך ואחייך באואליך אליך ממש וז"ס יששכר חמור גרם דכפית לחמור כמ"ש בפ' ויחי דף רמ"ב ע"ב ואמר ר"ע (פסחים מט ב) כשהייתי ע"ה אמרתי מי יתן לי ת"ח ואנשכנו כחמור שהת"ח כפית לחמור כמ"ש.

וראובן הוא ר"א הגדול ולכן נקרא הגדול שבאחים. ורשב"ג ור"י כ"ג הן שמעון ולוי הן היו תחלה בעצה לכן הן היו תחלה לכל העשרה ר"ש שמעון ור"י כ"ג משבט לוי.

ונהרגו שניהם יחד בסוד שמעון ולוי אחים ולכן נהרג ר"ש תחלה שהוא התחיל ודבר ללוי. ועקיבא אותיות יעקב ולכן כל העשרה נתייחסו על שמו ר"ע וחביריו שהוא אב לכלם.

וז"ס הוא ישופך ראש בימי יעקב כמ"ש בז"ח דף ל"ז ע"ד וזמנין פגימא סיהרא ושלית חויא ודוד הוה בעי רחמין ע"ד דלא ישלט באתריה לנטרא ההוא עקב ע"י דיעקב בוכרא דל"ל בעלמא דאתחבר לקבלא דהאי נחש כוותיה דיעקב ואעדי יתיה מאחסנתיה כו'. ואתה תשופנו עקב בר"ע דאתמסר לההוא נחש וכמ"ש בתיקונים דפרח יו"ד מיעקב ואשתאר עקב ואמר שם בדף ק"י ע"א ועוד כי שת לי אלקים זרע אחר שת אתפשטותיה הוה עד יעקב דפרח ב"י יו"ד מן שית ואשתאר שת ואשתאר יעקב עקב דיעקב דיוקנא דאדם קדמאה הוה כמה דאוקמוה שופריה דיעקב מעין שופרי' דאדה"ר הוה ובגין האי יוד אתמר אבן מאסו הבונים דאינון אברהם ויצחק דאתמר ב"י לגבי אדם הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב דהווי ידעין דהוה עתידה לאלקאה מחוויא כו' ע"ש.

והוא יו"ד ניצוץ דעקב והוא יו"ד דאדנ"י אות רביעי מלכות שבה והוא שמאסו הבונים דאבות נתחברו בג' אותיות הראשונות ודוד נתחבר בה רגל רביעי כידוע והיא העקב כנ"ל והוא גלות השכינה כמ"ש בר"מ סוף ח"א יעקב לישנא דעוקבא דהיינו נוקבא

דאתמר עקבו של אדה"ר מכהה גלגל חמה כו' והאי איהו דאמר קוב"ה לחויא הוא ישופך ראש ואתה תשופנו עקב ודא גרם שכינתא בגלותא דאתמר בה עקב ענוה יראת ה' והוא מלכות שבה אופן אחד בארץ כמ"ש ז"ח ש"ה דף נ' ע"ב פן א' דאשתאר מרתיכא תתאה כלא שאלין עליה אופן אן איהו פן חד דאשתאר הדר ואמר באן אתר הוא בארץ כו' ע"ש והוא סוד לבנה כמ"ש"ל לעיל סיהרא בפגימותא והוא באלף הרביעי ויגע בכף ירך יעקב שנשתאר כמנין עקב והוא עקב של נצח שבו שלטו בה הס"א בעקב והוא עקב של יששכר שהוא בנצח כמ"ש בסבא פ' משפטים והוא בר"ע בעקב כנ"ל והוא בסוד הניצוצות שיצאו מן העקב ושם שלטו משא"כ בגופין דמותא הוא ישופך ראש שנזדמן לו דש"א (ר"ת דיוקנו של אביו.

ש"ל) וע"י יצאו הניצוצין משם כן נתעבר עמהם. ועל אלו ארבעה שנכנסו לפרד"ס וכלם הגיעו להם כמעשה כנ"ל ולקו מחוויא נאמר בקללת הנחש שלקה נחש עפר לחמו ואין לי אלא בשרא נאמר לו על גחונך תלך סוד הולך על גחון והוא אחר וכמו שהנחש לקה ואין לו רפואה למכתו בסוד ארור אתה מכל כו' כן שובו בנים כו' וז"ש ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה כמ"ש שכולם עתידים להתרפא חוץ מנחש על גחונך תלך כנ"ל [ושם בסט' דשמאלא בהיכלא דחובה מקום דאתדבק בי' אחר שם סוד ארור כמ"ש"ל דף רס"ו ע"א ומהכא נפקא חד רוחא מסאבא דאקרי ארירא וכמה אלף ורבע עמי' וכלהו אקריין אוררי יום כו'] ועפר תאכל כו' בסוד ב"ע שנכנס באוקידו דעפרא ומת שזהו ועפר תאכל קץ כל בשר כמ"ש לקמן דף רנ"ז ע"ב תאכל בשר דשלטא בבשרא ודא הוא קץ כל בשר ולקמן דף רס"ח ע"ב עפר איהו ויתוב לעפר כד"א כי עפר אתה כו' ובג"כ כתיב בי' בנחש ועפר תאכל כו' כל ימי חיך [זה הרוח דס"א שנפגע מהאי בו ב"ז וז"ס שדרש ב"ז כל ימי חיך הלילות סוד מפחד בלילות] ואיבה אשית בינך ובין האשה כו' הוא בסט' דימינא כמ"ש שם היכלא חמישאה כו' רוחא אקרי איבה בגין דשמא דהאי היכלא איבה שמי' וסימניך ואיבה אשית בינך ובין האשה כו' שהוא סט' דימינא ושם נתדבק ר"ע וזוהר ממנו וז"ש הוא ישופך ראש בתחלה ואח"כ ואתה תשופנו עקב כנ"ל.

וענין של שני פסוקים אלו א' נגד צדיקים וא' נגד רשעים הראשון נגד רשעים ארור אתה כו' שהיה בקדושה ונפל לס"א וכן הרשעים שנתדבקו בו ואמר אח"כ אלו השלשה שהגיע אליהם כמעשה הרשעים שהציצו כנ"ל. ופסוק השני נגד הצדיקים דעבדין קטרוגא עמי' כל יומא ויומא ואתדבקן בסט' דימינא וזהו ואיבה אשית ואמר אח"כ ר"ע שאתדבק בסטרא דימינא ויצא בשלום: חדו מסטרא דא ועציבו מסטרא דא כו'.

ר"ל שגופא דלהון מסט' דס"א בעציבו ונשמתא דלהון מסט' דקדושה בחדו. והענין כי גופם מימי הרעה ששולט בהם הס"א ולכן הם בעציבו כי דרגא דס"א הוא עצבון ודרגא דקדושה הוא שמחה כמ"ש"ו: (רנה ע"א) כתיב ושבתתי אני את כו' וכי שלמה מלכא משבח דא אלא כו'.

ר"ל כמ"ש (שבת לב) כתיב ושבתתי אני את השמחה וכתוב ולשמחה מה זו עושה וז"ש וכי שלמה מלכא כו' ואמרו ל"ק כאן בשמחה של מצוה כו'. וכן אמר כאן אלא ושבתתי

אני את השמחה דא חדוותא דמלכא קדישא בזמנא דאיהי שלטא בשבתא וביו"ט כו' שאז
הוא שמחה של מצוה: ולאחזאה חדוותא בההוא סט' כו'.

דמסט' דקדושה הוא שמחה ולכן בזמנא דאיהי שלטא צריך לשמוח עמה ולאחזאה
חדוותא כמ"ש ביום טובה היה בטוב ופירש כאן מהו הטוב ואמר אשר אין טוב כו' כי
אם לאכול ולשתות ולשמוח כו' ולהיפך ביום רעה וכמ"ש בר"מ פ' עקב דף רע"ב ע"ב
וצריכין לאתערא שירה וחדוה לפתורא לגבה כו' ובהאי חדו' ותיקונא גרמין דאשתארת
שפחה בישא בחשוכא ברעבון בבכ"י בהספד כו' ואלין דאתמר עלייהו למזבחים
ולמקטרים למלכת השמים ולמזלות אשר לא צויתי הוא פולחנא דשפחה בישא דשלטא
בע"ש וערבי לילי רביעיות מה הו' אלין עבדין הו' נטלין לבושין אוכמין וחשכין נהורין
ועבדין הספדא בלילי שבתות כדי לאשתתפא בהדה כמה דאיהי שריא כו' בתר דחאבו
ישראל ואתחרב בי' מקדשא אתמר בשכינתא אימא קדישא איכה ישבה בדד כו' ומכבין
בלילי ט"ב נהורין ושרגין ועבדין הספד ויתבין כאבלים לאשתתפא בשכינתא בדוחקא
כו'.

וזהו ימי הרעה שצריך להיות בצערא עמה וז"ס עשרה הרוגי מלכות כמ"ש למטה: בגין
דיהא ליה חולקא לעלמא דאתי. שממנה השמחה והיא מתגלה בשבתות וביו"ט: ד"א
והוא ילוננו מאן הוא כו'.

שלשון הראשון פי' ילוננו לשון לוי'ה ובלשון ב' פי' לשון הלואה ואמר ימי חייו שהן אלו
הימים של הקדושה ימי הטוב וז"ש גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה: ובג"כ דא שמחה
ודא עציבו דא חיים ודא כו'. וזהו ימי חיי' ימי חייו כנ"ל.

וכמ"ש בר"מ הנ"ל כי גם זה לע"ז עשה האלקים כו' ע"ש וכמ"ש (חגיגה טו א) מאי את
זל"ז כו' א"ל ברא ג"ע ברא גיהנם כו' וז"ש וכלא דא בהפוכא דדא: וע"ד גופא דלהון
בעציבו ונשמתא בחדוה. ר"ל שגופם היה בלבוש דס"א כנ"ל ולכן היו בעציבו ונשמתם
בחדוה כנ"ל והיו בימי רעה בחורבן בהמ"ק שאז שלט האדם באדם לרע כו' וכמו שיש
עת בשנה דשלטא קדושה ועת להיפך כן יש בעולם כמ"ש בזוהר ע"פ ואל יבא בכל עת
אל הקדש בפ' א"מ דף נ"ח ע"ש ואמר בפ' וישב דף ק"פ ע"ב וקפ"א ע"א אשכחנא
בספרי קדמאי כו' אית זמנין דסיהרא איהי בפגימו ושריא בדינא ושמשא לא אשתכח
גבה ובכל זמנא ובכל שעתא אית לה לאפקא נשמתין בב"נ כמה דלקטא בקדמיתא
ואפיקת לון השתא בזמנא דאיהי קיימא בדינא האי מאן דנקיט לה בההוא זמנא ליהוי
תדיר בגריעותא כו' ת"ח בההוא שעתא כו' וכד סיהרא אתפגים בההוא סט' דחויא בישא
כדין כל אינון נשמתין דנפקין אע"ג דכלהו דכיינ וכולהו קדישין הואיל ונפקי בפגימו
כו' כלהו אתברו ואתפגימו בכמה צערין בכמה כאבין ואלין אינון נשמתין דאתרעי בהו
קב"ה לבתר דאתברו ואע"ג דנשמתין בעציבו ולא בחזון רזא דמלה שריין כגוונא
דלעילא גופא אתפגים ונשמתא לגו כו' ר"ל גופא דשכינתא דאתלבש בס"א וכורסייא
אתפגים כן אלו הגופים וע"ש.

וז"ס אלו העשרה הרוגי מלכות כנ"ל. וז"ש וכך הו' אלין עשרה דאקרון הרוגי מלכות.

סוד מלכות הרשעה חי' הרביעית כנ"ל הרוגים הוּו מסט"א כו' כדקא יאות: בהיכלא דא קיימין כו' ותמניא עמהון. ר"ל י"ב נהורין הנ"ל ד' נהורין עלאין ארגמ"ן הנ"ל חיות גדולות ותמניא עמהון חיות קטנות כמ"ש בפ' בראשית וד' עלאין הן ד' יסודות ארמ"ע ותמניא הן ד' רוחות העולם וארבע מתכאן [וסוד הענין כמ"ש במ"א כי י"ב הוא בג' הויו"ת בט"ס ומלכות רביעאה לכל תלת והנה כח"ב הן אמ"ש כידוע ושם הוא מלכו' בסוד שאמרו הכל היה מן העפר אפילו גלגל חמה וכן אדה"ר מעפר דבמ"ק חג"ת סטרי עלמא כידוע נה"י הן מתכן ולכן היה מזבח חיצון של נחשת וכן עשה משרע"ה נחש נחשת וראה אותו וחי בסוד חי] כמ"ש בפ' וארא דף כ"ד ע"א ת"ח אש רוח מים ועפר אלין אינון קדמאי ושרשין דלעילא כו' (עיי"ש עד) הא אינון תריסר וכלהו חד כו' (והובא גם לעיל) ע"ש ואע"ג דשם דבר למעלה כן הוא ג"כ כאן והעליונים משתמשים ויחודם באש ומים כמ"ש ל"ז"ס המשל ופחד עמו עשה שלום במרומיו כמ"ש שחציין אש וחציין מים ואינון מכבין זה את זה והתחתונים ברוח ועפר והוא כמ"ש וייצר ה' אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים כו' וכן ברוחין שמושבו של העה"ז (אינם יכולים להיות בדרום מחמת רוב החמימות ובצפון מחמת רוב הקרירות) אבל של העה"ב בדרום וצפון ג"ע וגיהנם וכמ"ש"ל בחיות שבעה"ז יום ולילה כו' כנ"ל וכן בעה"ב במים ואש בג"ע במים ונהר יוצא מעדן ושם תענוג הצדיקים כמ"ש בפ' ויקהל וגיהנם באש ובעה"ז כל חיותו ברוח שאפילו רגע א' א"א בלעדה ויסודו מעפר וסופו כו' ועמידתו עליה אבל עיקרו הוא מרוח רק שנכלל כל הד' יסודות לכן צריך אל כולן ועיקר המיתה הוא עפר ועיקר הגהינם הוא אש ועיקר הג"ע הוא מים והאדם צריך לעבור בכולן אפילו צדיק גמור וכן הוא ברוחות ובכל דבר ובחטא אדה"ר בעה"ד טו"ר שגרם פירוד בין תו"מ גרם מיתה לו פירוד בין רוח ועפר שז"ס שני העצים עה"ח ועה"ד ולע"ל וקרוב אותם אחד אל אחד לך לעץ אחד והיו לאחדים בידך אז בלע המות לנצח: בגין דכל חד נטיל עימיה תרין.

ר"ל כל אחד מחיות גדולות נטיל תרין מחיות קטנות כמ"ש לעיל: כמה דאיהו סדורא דתריסר דגלים. שכל דגל הוא נגד החיה הגדולה וב' שבטים שעמו נגד ב' חיות קטנות שעמו כ"א ברוח שלו כמ"ש"ל: וכן בסדורא דלתתא עד א"ס כל דרגין.

ר"ל שכ"א מאלו השלשה מתחלק עוד לשלשה דנטיל עמי' תרין וכן מאלו השלשה מתחלק לג' עד א"ס והכל בג' שרשי השרשים ג' אותיות יה"ו ג' אבהן שלכן ג"כ החיות שרשן ג' ואדם כלל כלא כמ"ש בתיקונין וכמ"ש לעיל דף רכ"ח סדרא קדמאה דלסטר מזרח תלת סדרין אינון ואינון תשעה סדרין בגין דכל סדרא מאינון תלת אית ליה תלת סדרין כו' סדרא תניינא כו' וכלא נפקא מסדרא דאבהן דלעילא כסדרא דאתקנא אתוון דשמא קדישא יה"ו כמה דאתמר הני סדרין מתנהגין באלין אתוון ונטלי בהו וכמה חילין ורברבן כלהו לתתא דנטלי ואתנהגי בסדרא דא כו': מהיכלא דא נפקין כל אינון צלותין וכל אינון רעוין דרעו דאתעבידו ברחימו.

ר"ל כל רעותא ברחימותא ואתדבקותא שיבא לאדם בא מהיכל הזה שאף שתלוי הכל באדם מ"מ צריך לקבל מלמעלה. ההכנה תלוי באדם אבל הרעותא וכן כ"ד הכל בא מלמעלה כידוע וכמ"ש כפי שפעו שמקבל כן עבודתו וכן העליוני' ואפי' בספירות כמ"ש

בר"מ פ' עקב בסוד הברכה שמקודם צריכין אבהן לקבל שפע מאימא ואח"כ עולין אליה בסוד ולא יראו פני ריקם וכן באדם אחר שקבל השפע דרעותא אז מתדבק אח"כ בהיכל הזה וז"ש וכד עאלין בהאי היכלא כו'.

ר"ל הרעוא דצלותין וכל רעו כנ"ל מתדבקין בקב"ה שהוא שמים דמתחבר בהיכל הזה כנ"ל: ובכל יומא ובכל זמנא דנשיקין אתחברו. ר"ל אלו ב' היכלות דדו"נ רוחא ברוחא: כדין איהו זמנא דקב"ה אשתעשע בנשמתין דצדיקייא.

זהו סוד מ"נ שהן נשמות הצדיקים כידוע וכאן ברעוא דלהון ולמטה בהיכלא דיוסף בנשמתין וכמ"ש בפ' ויקהל דף רי"א כד נקודה תתאה מתקשטא ואינן מקראיה דהאי נקודה לאתקשטא כיון דסלקין אלין נשמתין כו' סלקין בההוא פתחא עד דסלקין לגו (עגולא) דסחרא בההוא נקודה כדין חמאן מה דחמאן ומגו נהירו וחדוותא מההוא דחמאן סלקין ונחתין קרבין ורחיקין ואיהי תאיבא לגבייהו ומתקשטא בנהירו כדין אלביש קנאה מנהורא דחד צדיק עלאה ואסתכל בשפירו דהאי נקודה ובתקונה ואחיד בה וסליק לה לגבי' ונהיר נהורא בנהורא והווי חד וכל חילא דשמיא פתחי בההוא שעתא ואמרי זכאין אתון צדיקייא נטרי אורייתא זכאין אינן דמשתדלין באורייתא דהא חדוותא דמאריכון הוה בכו דהא עטרא דמאריכון אתעטר בכון כדין כיון דנהרין נהורא בנהורא תרין נהורין מתחברן כחדא ונהרין לבתר אינן גוונין נחתן ואסתכלן לאשתעשעא באינן נשמתין דצדיקייא ומתקנין לון לעטרא לעיל' כו' ע"ש.

וכ"ז הענין כן הוא כאן ברעוא דצלותין וז"ש ומהו השעשוע דמקרבין כו': ואינן אקדימו לההוא ענוגא. שנוטל הברכות משם קודם לכל כמ"ש ל דף רס"ב דהא קדמאה איהו לנטלא עטרה דמשיכו דברכאן דנגדי מיחודא דמארי': וע"ד כתיב אז תתענג על ה' ואוקימנא.

שהנשיקין יורדין מלמעלה מע"ק מרעוא דכל רעוין ומגיע לז"א ומשם לחקל תפוחין קדישין כאן בהיכל הרצון וע"ש נקראו כלא רעוא דכל רעוין וז"ש על ה' שהוא דנחית מע"ק [ובא"ר דף קל"ו ע"ב בשעתא דמתער קב"ה לאשתעשעא עם צדיקייא נהירין אנפויה דע"י באנפוי דז"א ומתגלי מצחי' ונהיר להאי מצחא וכדין אתקרי עת רצון כו'] וכמ"ש בפ' יתרו דף פ"ג ע"א ר"ש אמר זכאה חולקי' דההוא זכאה דזכי להאי דכתיב אז תתענג על ה' עם ה' לא כתיב אלא על ה' אתר דעלאין ותתאין אתמשכן מניה ותאבין לההוא אתר דכתיב מאין יבא עזרי וכתוב ועד עתיק יומין מטא וקדמוהי הקריבוהי ותיאובתי' וענוגא לאסתכל' לההוא זיווא דזיווא נפקא כו' והאכלתיך נחלת יעקב אביך כמה דכתיב ויתן לך מטל השמים וגו' והיינו נחלת יעקב וברכתא דבריך יצחק ליעקב על האי שמים קאמר כו' מטל השמים דבי' זמינין מתיא לאחיא לזמנא דאתי דנפיק מעתיקא לז"א ושריא בהאי שמים ובדף פ"ח אמר על ה' על ה' ודאי דההוא שעתא אתגליא ע"ק כו'.

וז"ש ואוקימנא: היכלא דא כללא. ר"ל כלל הכל כמ"ש ו' דכל אינן היכלין תתאין כלהו כלילין בהאי היכלא.

ר"ל דבהיכל הזה בו ששה היכלין כמש"ו והן שורש של ששה היכלין תתאין ספיר. ונגה.

וזהר וזכות. ואהבה.

וכן בת"ת דדכורא כולל ו"ק שבו ו"ס והוא שרש לכל הו"ק כידוע: היכלא קדמאה והוא נגד היכל שלמטה הראשון ממטה למעלה לבנת הספיר: דתמן קיימא ההוא רוחא דקאמרן וכל אינון חיוון. ר"ל הרוח של כלל היכל הזה שנקרא רזיאל והי"ב חיוון כלם עומדים בהיכל הזה הראשון וכן כל הנשיקין שהן ברוחא כנ"ל.

והוא כמ"ש לעיל שכל חיבור וזיווג בין בנשיקין או חיבוק כלם הוא ביסוד של אותו דבר. וכן כאן בהיכל הראשון שהוא נגד לבנת הספיר יסוד: אסתמיך בתרין סמכין כו' וקיימי לבר.

הן שמנה יתדות המשכן ועומדין חוץ להיכל: כד מלכא עלאה אתי נטלי כו' דקא אמרן. שזהו הליכות ונשיאת החיות כאשר בא מלכא עלאה והוא נסיעת המשכן שכאן הוא סוד המשכן כמ"ש לעיל ובנסיעת המשכן היו עוקרין היתדות והמיתרים ממקומן והן סמכין דמשכנא כמ"ש את יתדות המשכן ואת יתדות החצר ואת מיתריהם וכל יתדות המשכן כו'.

וכלן סלקין למלכא עלאה כמ"ש פ' ויקהל דף קצ"ח ובגין דארימו לה לעילא וסלקין לה אקרי תרומת ה' וע"ד כד חמא יחזקאל רזא דחיות דהוו סלקין לא חמא מהו דסלקין בגין דאיהי סלקא לגבי מלכא עלאה כו': ההוא רוחא קדמאה כו' ברוחא אחרא דבי'. ר"ל שבששה היכלות אלו ששה רוחין רוחא בכל א' וא' ונכללין אחד בחבירו כמו בהיכלות תתאין שנכלל רוח של היכל הראשון ברוח של היכל השני ושני בשלישי וכן כלם כן הוא ג"כ כאן של היכל ראשון בשני כו': אינון תרין סמכין כו' וכלהו יתדות כדקאמרן.

ר"ל ב' יתדות של צד מזרח אחד לימין אותו צד ונקרא קרעיאל והשני לשמאל אותו צד ונקרא שמעיאל וכ"א ממונה על י"ב אלף ממונים וכלם נקראין יתדות וכלם עומדים מבחוץ להיכל כמו יתדות שבמשכן. וכן הוא לכל רוח ב' יתדות אחד מימינו וא' משמאלו וכ"א ממונה על י"ב אלף ממונים יתדות מבחוץ והם כלם ח' כ"א על י"ב אלף ממונין וכן הוא בהיכל השני והיכל השלישי שבהיכל הזה כמ"ש למטה: אינון ממנן אחרנין כו' משלטניהון לעלמין.

שסטר דדרום הוא סט' דקיומא שעומדין תמיד כמ"ש לעיל: אלין כלהו ממנן על קיומא בעלמא. ר"ל לקיום הדבר בברית כמש"ו אלין אינון דקיימין בקיומא דאינון דאתנסיבו כו'.

ר"ל שעומדין בברית איש ואשה שנשאו זא"ז ולא הפרו בריתם. שבצד מערב ממונין על אותן שהפרו ברית של אשה כמ"ש למטה וכאן עומדים על קיום וכמ"ש ואשת בריתך ות"י ואתת קיומך.

וז"ס וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שלף איש נעלו כו' שכאן הוא סוד הקיום בברית בין איש ואשה שהוא סוד לבנת הספיר שהוא יסוד ומלכות

והוא איש ואשה כידוע. והוא ברגלין סוף הרגל כמ"ש לעיל והוא סוד הנעל מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב ולכן על הגאולה כו' שלף כו' וכמ"ש בפ' חקת דף ק"פ ע"א קם ר"א ואמר וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו' האי קרא אית לאסתכלא (כו' עיי"ש עד) בגין לאתכסאה מלין דאינון ברזא עלאה והא אוקמוה ויאמר אל תקרב הלום של נעליך מעל רגלך וגו' וכי אמאי נעל הכי אלא אתמר דפקיד ליה על אתתא לאתפרשא מנה ולאזדווגא באתתא אחרא דנהירו קדישא עלאה ואיהו שכינתא וההוא נעל אוקים לי' באתר אחרא ואיהו שכינתא] ר"ל לחלוץ נעל דהאי עלמא ולנעול נעל דשכינתא וכמ"ש [ו] אעבר ליה מהאי עלמא ואוקים ליה בעלמא אחרא וע"ד כל מה דיהיב מיתא לב"נ בחלמא טבא איהו נטל מנא מן ביתא ביש כגון סנדלי' מ"ט בגין דאעבר רגלי' מהאי (עלמא) וכניש לון וסליקי לעלמא אחרא אתר דמותא שארי ביה דכתיב מה יפו פעמיך בנעלים בת נדיב ורזא דמלה בין חבריא איהו [ורומז אל מ"ש לעיל שהפעמים בנעלים הוא מקום האשה.

וז"ש (חגיגה יא סוכה מט ב) בת נדיב בת של אברהם אבינו דנקרא נדיב שנאמר נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם אלקי אברהם ולא אלקי יצחק ויעקב אלא אלקי אברהם שהיה תחלה לגרים. שהיכל לבנת הספיר מקום הנעלים הוא היכל הגרים גירי צדק ולא יתיר כידוע ולכן אומר כאן בת נדיב כנ"ל.

ואמר שם] ודא כד מיתא נטיל לון אבל בזמנא דחייא שליף מסאני' ויהיב לב"נ אחרא בגין לקיימא קיים קא עביד בגזרה דלעילא נעל דחליצה כגוונא דלעילא נעל אחרא וכלא אתר חד. וסוד הענין שנקרא בת נדיב ברתיא דאברהם חסידא כי מדריגת האבות בתחלה אברהם במלכות לבנה חוורא יצחק ביסוד יעקב בת"ת ואח"כ נתהפכו כידוע ולכן מלכות נקרא בת של אברהם.

והטעם כי גר צדק מדרגתו במלכות ואחר כך במעלתו הגדולה הגדיל מעשיו ועלה וזהו בת נדיב שהתנדב בתחלה כו'. ואמר שם ת"ח ההוא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בנין האי בת נדיב לא כניש לההוא בר נש לגבה ואזיל לאתטרדא בעלמא דלא אשכח אתר וקוב"ה חייס עליה לאתבא ולתקנא בעפרא אחר' כמה דכתיב ואדם על עפר ישוב ואוקמוה [שג' גילגולים הם מצד נפש רוח נשמה בג' חיוון אריה שור נשר ועל גלגול הרביעי אדם לא אשיבנו כידוע.

וכאן נעקר מעלמא דדכורא לפי שלא רצה לאסגאה האי נהר נעקר מעלמא דדכורא שהן ג' חיוון ג' אבהן בבת אחת ואי זכי לפירוקא אתהדר בעלמא דנוק' כמ"ש בסבא פ' משטטים ד' ק"א ע"א אוף הכי האי מאנא בקדמיתא איהו בדרגא דיוסף בעל אילנא תתאה הות ברשותי' ושליט עליה דהא כל נוקבא בדיוקנא דנוקבא אילנא תתאה קיימא כיון דאיהו לא בעא לקיימא בההוא דרגא דיוסף ולא אתקיים לשמשא בי' ולאפשא בעלמא ולמעבד תולדין כדין נחית לתתאכו' בקדמיתא הוה מעלמא דדכורא והא אתעקר מתמן והשתא איהו מעלמא דנוקב' ומה דהוה איהו שליט עלה שלטא איהי עלי' ואתהדר למיהוי בעלמא דנוקב' וע"ד ל"ל בת זוג כלל ולא מכרזי עלי' על נוקב' דהא מעלמא דנוקב' אתהדר איהו כו' ושבה אל בית אביה מאן בית אביה דא עלמא דנוקבא דההוא עלמא בית אביה אקרי (כנ"ל בת אברהם אבינו.

ואמר שם) אי זכאת לאתתקנא הואיל ושבה אל בית אביה מלחם אביה תאכל תתענג
מההוא ענוגא דעלמא דנוקבא דאכלא מנהמא דאבירים דנחית מלעילא אבל לאסתכלא
ולאתהני במה דאתהנון שאר צדיקייא לא יכלא בגין דהוה זר לתמן וע"ד לא אכיל קדש
אבל אכיל תרומה דאיהו יהיב לעלמא דנוק' (ר"ל כמו תרומה שניתן לאכול אפילו
לנשים משא"כ בקדש) ומגו דאיהי מעלמא דנוק' כו' ואי לא זכה ההוא רוחא לאתתקנא
כדקא יאות כיון דאהדר בגלגולא אפילו בההוא תרומה לא אכיל וזר אקרי אפילו לעלמא
תתאה ולא אכיל בה ולכן אם ישי' אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף שצריך להחזיר
כל השלשה גלגולים של נר"ן והוא לגלגול אדם שהוא עפר בסוד ואדם על עפר ישוב
והוא לעלמא דנוקי כמש"ל וז"ש ולאיתתקנא בעפרא כו' ואוקמוה] ואי ההוא פרוקא לא
בעא לקיימא לאחוהי בהאי עלמא בעי למקטר חד נעל ברגלי' וההוא אתתא דתשרי ליה
ומקבלא לההוא נעל לגבה כו' לאחזאה דההיא אתתא עטרת בעלה נטלא לי' ומקבלא לי'
לגבה כו' ע"ש ואמר שם ת"ח ע"ד מאן דבעי לקיימא קיים נטל נעליה ויהיב לחברי'
לקיימא עליה קיימא דבת נדיב הה"ד וזאת לפנים בישראל על הגאולה מאי וזאת קיימא
שלים בכלא לפנים בישראל כד הוו צנועין קדישין לקיים (כ"ד) כל דבר ממש דא הוא
קיומא וכדין וזאת התעודה בישראל ודאי דלא תימא דהסכמה אחרא היא אלא קיומא
עלאה למהוי עובדיהון בקיומא דלעילא [וזהו שאמר כאן דממנן על קיומא בעלמא כו']
כיון דאסגיא חייבין בעלמא כסיאו מלה בגוונא אחרא בכנפא דמלבושא והאי הוא
מלבושא לתקונא ורזא דמלה ולא יגלה כנף אביו כתי' והענין הוא כמו ופרשת כנפיך על
אמתך.

וסוד הענין הוא כמ"ש בז"ח בס"א דף ז' ע"ג כד איהי סלקא לאתעטרא לעילא
ולאתאחדא ברזא דימינא ושמאלא כל הני רתיכין דאינון כינוין כלהו סחרין לה וחפיין
עלה סחרנהא כבעלה לאתתא דפריש גדפא עלהא הכי אינון פרישין גדפין דבעלה עלהא
וחפיין לה בכל סטרא ואיהי משמשא בבעלה וסימנא דא ואפרוש כנפי עליך כו' וסוד
הענין של חליצה הוא ברזא דמט"ט ששם כל גלגולין כידוע והוא נעל דשכינת' ובי'
אתהדר בסוד בני אתה כמ"ש בסבא שם וז"ס חליצת נעל דמשה מגופא דמט"ט ומאתתא
דשם וז"ס הקיומא כנ"ל ואלו נעל ובגד הם בסוד פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה
רחצתי את רגלי איככה אטנפם וע"ש בס"א שם: דאינון דאתנסיבו דשקלי במתקלא דו"נ
דא עם דא.

שהזיווג הוא במשקל כמ"ש בס"ד דעד דלא הוי מתקלא. וענין המשקל הוא כמ"ש בס"י
אמ"ש כף זכות וכף חובה ולשון חק מכריע בינתיים והענין כי הזיווג הוא למזוג גבורות
בחסדים שהזכר הוא חסד דכליל ה"ח והנקב' היא גבורה דכליל ה"ג והזיווג הוא
לאיתבסמא יחד כמ"ש באד"ר דף קמ"ב ע"א בגין לאיתבסמא גבורה דא דכליל חמש
גבוראן והאי חסד כליל בחמש חסד חסד ימינא גבורה שמאלא אתבסם דא בדא ואקרי
אדם כליל מתרין סטרוי כו' ע"ש.

וזהו כל התיקון שיהיו ממוזגין בשוה. וז"ש כף כו' כמ"ש שם בפ"א ע"ס בלי מה כמספר
עשר אצבעות חמש נגד חמש וברית יחיד מכוון באמצע במילת הלשון ובמילת המעור.

ששני פעמים הם עשר חמש נגד חמש באצבעות הידים ובאצבעות הרגלים שהן זו"נ דאו"א ודזו"נ ואו"א הן בב' ידים כידוע וכמ"ש בתיקוני' חכמה נחית בימינא ואמא נחית בשמאלא וזו"נ ברגלין איהו בנצח ואיהי בהוד. שז"ס ד' דגלים שהן ד' אותיות השם או"א זו"נ בב' דרועין וב' רגלין כמ"ש לעיל ובדכורא הן ה"ח ובנוקבא הן ה"ג כנ"ל וז"ס ה' אצבעות ד"פ בימינא ושמאלא ובין או"א מכריע ברית הלשון סוד הדעת ובין זו"נ ברית המעור.

ואלו הן שני מיני זיווג הנשיקין בפה בלשון וזיווג דגופא במעור. וכנגד שניהן אמר כף זכות כו' בין בכף היד בין בכף הרגל שהן חמש נגד חמש והן מים בימינא אש בשמאלא וחק לשון מכריע בינתים בין כפות הידים הלשון כו' וכן בין כפות הרגלים המעור שנקרא ג"כ לשון כידוע וכמ"ש בר"מ פ' ויקרא ויסוד איהו לשון הקדש כו' והוא הלשון התלוי בין ב' כפות מאזנים וז"ס שאמר בהקדמת תיקונים מאזני צדק נו"ה ובזוהר אמר מאזני צדק בחסד בגבורה כו' והוא בשניהם.

וזהו המאזנים לעלות שניהן בשוה להיות ממוזגין במזג השוה. וז"ס עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כי כל קו ימינא היד ורגל אחד הוא ברזא דאש* וכל קו שמאלא היד ורגל אחד בסוד האבות וכמ"ש בס"ד שכלל כל האצילות הן אבהן יה"ו כל ימינא אבא וז"א נעשין אחד בשעת הזיווג וכן שמאלא אמא וברתא ואבא וז"א הן יו"ד שבשם ואמא וברתא ה"א ראשונה וא"א הוא יחיד נעלם דמיחד לון הבריח התיכון מבריח מן הקצה אל הקצה.

שז"ס חמשה בריחים שנים משנים שנים ואחד מן הקצה אל הקצה. והוא שותף שלישי משלשה שותפין שבאדם.

ולכן כל האצילות נקרא מתקלא שכולם הם בסוד משקל אחד לבד ושני הזיווגין הן א' דאו"א שהן הנשיקין לצורך מלאכים והתחתון לצורך ב"א כמ"ש לקמן דף רנ"ט ע"ב תרין זמנין אינון יעקב איהו לעילא יוסף לתתא. והן ב' זיווגין הנ"ל.

תרין תיאובתין אינון חד היכלא שתיתאה וחד האי היכלא שביטאה תיאובתא לעילא באינון נשיקין דנטיל יעקב תיאובתא לתתא בהאי שמושא דנטיל יוסף מתרין סטרין אלין נטיל האי ארון הברית רוחא דחיי כו' אלין תרין סטרין מתפרשין לתרין סטרין סטרא דיעקב אתפשט ויהיב תוקפא לנבעא באינון שדים דאתמליין מההוא רוחא דחיי ויניק בהו לאינון מלאכין קדישין דאינון חייין וקיימין וקיימין בקיומא בי' סטרא דיוסף עייל בתיאובתא ויהיב תוקפא לגו ועביד נשמתין ורוחין לנחתא לתתא ולאזנא בהו בני עלמא וע"ד קיימין תרין סטרין אלין דא לעילא ודא לתתא דא לאזנא לעילא ודא לאזנא לתתא כל חד וחד כדקא חזי לי' וע"ד כלא איהו חד וחד רזא איהו ועם כל דא יוסף זן לכל גופא כו' כלא בכללא חדא למהוי כלא חד כדקא חזי.

וז"ס דבתלתא אתכליל כלא ובאבהן אתכליל כלא. וז"ס עשרה עשרה הכף שכף ימינא ה' אצבעות הידים ורגלי' הן עשרה וכן בשמאלא עשרה ושניהם הם בשקל הקדש המשקל הנ"ל.

וז"ס עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה לה'. שזו"נ הם שקל שלם והיא מחצית השקל פלג גופא תרומה לה' שהיא נקראת תרומה לה' כמ"ש בפ' תרומה ובפ' ויקהלכמה פעמים ע"ש.

ואריך אנפין הוא הברית יחיד באמצע שנקרא יחיד כמ"ש ע"פ אני אני הוא ואין אלקים עמדי דלית נוק' בע"ק ונשמתא דשם נקר' יחידה. וז"ס הנשיקין שהן על ה' מע"ק כנ"ל וכמ"ש בפ' תרומה דף קמ"ו ע"ב מאן ישקני ההוא דסתים גו סתימו עלאה ואי תימא סתימא דכלא בי' תליא נשיקין ונשיק לתתא ת"ח סתימא דכל סתימין לית מאן דידע ליה ואיהו גלי מיניה נהירו חד דקיק סתים דלא אתגלי בר בחד שביל דקיק דאתפשט מגויה ואיהו נהירו דנהיר לכלא.

ר"ל אבא ושביל דקיק הוא סוד הפלא שבו הנשיקין וז"ש שם ודא אתערו דכל רזין עלאין ואיהו סתים לזמנין סתים לזמנין אתגליא ואע"ג דלא אתגלי כלל ואתערו דסליקו דנשיקין בי' תליין ומגו דאיהו סתים כו' ישקני ההוא דסתים לעילא ובמה בההוא רתיכא עלאה דכל גוונין תליין ומתחברן בי' והאי איהו יעקב כו' ע"ש.

וז"ס (סוטה מז א וש"מ) איש ואשה י"ה ביניהם באיש יו"ד ובאשה ה"א וההוא דמזווג לון בסוד וא"ו כנ"ל ואע"ג דבין באיש ובין באשה הם עשרים אצבעות חמש נגד חמש הוא בסוד התכללותם זה בזה שכ"א כלול מזו"נ וכמ"ש בפ' במדבר דף קי"ז ע"א כיון דאמר בצלמו מאי בצלם אלקים ברא אותו אלא ודאי תרין דרגין דכלילין דו"נ חד לדכר וחד לנוק' כו' ע"ש.

והוא סוד התכללות ימינא בשמלא ושמאלא בימינא שצד שמאל שבאיש הגבורות כלילן בנוק' וכן צד ימין שבאשה כלילן בדכורא וכידוע בסוד התכללות חסד בגבורה וגבורה בחסד ולכן כ"א לבד נקרא פלג גופא כי הוא אין לו אלא צד ימין והיא צד שמאל לבד והתעוררות הזיווג הוא בשמאל שלהם וזהו אש ואש שבאיש ואשה אלא שלו הן ממותקין שלכן הן נפרדין ושלה מחוברין איש אשה וז"ס רשפיה רשפי אש שלהבת י"ה כו': ואלין אקרון מאזנים.

ר"ל אלו היתידות הממונים על הזיווג. והן ברית יחיד זיווג הנעלם שביניהם ולכן הם בדרום בסוד ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא.

והן בהיכל הזה סוד הנשיקין כנ"ל. ובהיכל הראשון סוד לבנת הספיר שם איש ואשה יסוד ומלכות כנ"ל ושם זיווג התחתונים פעמיך בנעלים: ע"ד כתיב במאזנים לעלות ולא אינון דכתיב בהו מאזני צדק כדקאמרן.

ר"ל מאזני צדק שהן בהיכל הד' לשקול זכויות וחובות איזה ששוקל יותר להכריע על אותו צד ולא להתחבר שניהם יחד וכמש"ל דף רנ"ב ע"א בהיכל הרביעי פתחא רביעאה בהאי פתחא (כו' עיי"ש עד) דכתיב מאזני צדק כו' ואמר שם למעלה מאן דנצח מנייהו הכי אית לה ממנן כו' ושם הוא להכריע לאיזה צד אבל כאן הוא להתחבר שניהם יחד ולזווג וזהו במאזנים לעלות וכמש"ו כל אינון דשקילין דא עם דא ולא שקיל דא יתיר מן דא סלקין ואתחברן כחדא ואינון חבורא דדו"נ כחדא וע"ד במאזנים לעלות.

ר"ל ששני המשקלים היו שקולין יחד בשוה וזהו הזיווג להיותם ממוזגין בשוה וזהו המשקל והענין שחסדים שלו יהיו בשוה עם הגבורות שלה ומעשיהן ומדריגתם בשוה וכמ"ש (ריש סוטה) אין מזווגין את האדם אלא לפי מעשיו ואע"ג שהקשו והא אר"י ארבעים יום קודם יצירת הולד ב"ק יוצא ואומר בת פ' לפלוני ואמרו ל"ק כאן בזיווג ראשון כאן בזיווג שני בזווג ראשון ג"כ הוא לפי מדריגתם רק שאינן לפי המעשים שעדיין לא נולדו.

וזהו קשה הזיווג כקריעת י"ס שאין שכיח שיהיה זו"נ אח"כ עד הזיווג שקולין במעשיהם וכמ"ש מושיב יחידים ביתה מוציא אסירים בכושרות בכי ושרות שהן דו"נ דכר ושרות שהן גבורות שבימנא בכי בנוק' גבורות שבשמאלא שהן דין גמור והן אש ואש הנ"ל זיווג לאתבסמא יחד ופעמים שאינן שוין אם הנוק' גוברת אז בכי ואם דכורא גובר אז שרות.

וז"ש מאן דהוא בכי מאן דהוא שרות. וז"ש (ע"ב) ואע"ג דלזמנין מסתייע מלתא ושקיל דא יתיר מן דא סלקין ומתחברן כחדא כו'.

וענין הפסוק כך הוא שקודם לכן אמר בטחו בו בכל עת שהוא סוד הזיווג שנקרא כל ועת בחיבורא כידוע ואמר שיש לבטוח בזה על ה' כמ"ש (מ"ק י"ח ב') מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים שמה' אשה לאיש מן התורה מה' יצא הדבר מן הנביאים ולא ידעו כי מה' הוא מן הכתובים ומה' אשה משכלת וכמ"ש אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו שהוא הזיווג שנקרא בנין בית כידוע ואמר אם ה' כו' ששוא הוא עסק בני אדם בענין הזיווג שהכל הוא מאת ה' וז"ש אך הבל בני אדם כזב בני איש רק במאזנים לעלות אבל המה מהבל יחד כו'.

ואמר לעלות שפעמים אחד הוא למטה עולה ע"י פעולתו של הקב"ה למעלה ומגיע לחבירו ומתחבר כחדא. וז"ש וע"ד במאזנים לעלות ואע"ג כו' וסלקין ומתחברין כו'.

ורצונו בזה לפרש מלת לעלות כנ"ל. והוא כאן בהיכל הזה סוד אשה והוא בהיכל הראשון נגד לבנת הספיר יסוד ומלכות וצד דרום שבו שהוא על קיומא ואינן כמו מאזני צדק שא' הוא בקדושה וא' בס"א והוא מאזני הישראל ואומות ימינא ושמאלא כמ"ש ל' שם מסט' דימינא אי נצחון זכוון כמה ממנן אית לההוא סטר' ונטלי מלה וההוא דינא ומתעברן בישין מרעין מההוא ב"נ עד דאשתזיב מסט' דשמאלא אי נצחון חובין כמה ממנן אית לההוא סטרא עד דנטלא מלה ההוא ס"א וכל אינון גרדיני נימוסין כו' אבל מאזנים שבכאן שניהם הן בקדושה ימינא ושמאלא דקדושה ושניהם בישראל דו"נ כנ"ל.

וז"ס קשה לזווגן כקריעת ים סוף שנאמר מוציא אסירים כו' כנ"ל. והענין כמ"ש בזוהר שקשיות הקריעת י"ס הוא לעשות דין וחסד כאחד בעת אחד דבכל זמן מאזני צדק נוטין לימין או לשמאל ואז היו שקולין כא' דין למצרים ורחמים לישראל וכן הזיווג הוא להיות שקולין ב' המאזנים כא' כנ"ל: אינון ממנן אחרנין דלסטר צפון כו' כאלין אחרנין כדקאמרן.

ר"ל שני הממנן עם כל הכ"ד אלף ממנן כלהו נקראו יתדות המשכן כנ"ל וכן אותם שבמערב כמ"ו אינון ממנן תרין כו' כדקאמרן אלין אינון אושדי דמעין. ר"ל אותם שבמערב: על כל אינון דמתרכי נשיהון קמייתא.

וז"ס שאמרו ז"ל כל המגרש אשתו ראשונה אפילו מזבח מוריד עליו דמעות שנאמר וזאת שנית תעשו כסות דמעה את מזבח ה' בכי ואנקה מאין עוד פנות אל המנחה ולקחת רצון מידכם ואמרתם על מה על כי ה' העיד בינך ובין אשת נעוריך אשר בגדת בה והיא חברתך ואשת בריתך. והענין כי המשכן הוא בהיכל הרצון כמ"ש לעיל וט' כלים בו כמ"ש בר"מ פ' תרומה נגד ט"ס של של של שלש ג' לפני לפנים בק"ק נגד ג"ר בהיכל ק"ק.

ג' בהיכל שהוא בית הפנימי נגד ג' אמצעות שהן בתי גוואי. ג' בחצר אהל מועד נגד ג' אחרונות שהן בתי בראי.

והן ג"ר ארון וכפרת וכרובים נגד ג"ר דק"ק ושאר ששה כלים הן בהיכל הרצון סוד המשכן נגד ששה היכלות אשר בו. והן מנורה ושלחן ומזבח הפנימי נגד ג' היכלות האחרונות כיוור וכנו ומזבח החיצון נגד ג' היכלות הראשונות כסדר מלמעלה למטה וכידוע שכרובין הן בכתר נגד ב' פרצופין שבומפלא ומכוסה.

וכפרת בחכמה. וארון בבינה לבא נור דליק וכמ"ש בתיקונים.

ומנורה בדרום חסד. ושלחן בצפון גבורה.

ומזבח הפנימי ת"ת והן שלש היכלות האחרונות. ומזבח הפנימי היכל ששי.

וכיוור וכנו נו"ה כידוע והן היכלות ב' וג' ומזבח החיצון היכל הראשון והוא היכל זה. וז"ש מזבח מוריד עליו דמעות.

ואמר אשתו ראשונה כמ"ש והוא חברתך ואשת בריתך והוא אשתו ראשונה כמ"ש אין אשה כורתת ברית אלא למי שעשאה כלי כו' ואמר מאין עוד פנות אל המנחה. שהמנחה היא בקרן דרומית מערבית כמ"ש אל פני המזבח בדרום לפני המזבח במערב הא כיצד כו' ואלו ב' הצדדין של היכל הזה דרום ומערב שהן דרומית מערבית של מזבח ממונין על דבר זה בדרום על קיומא וכאן על הפרה כנ"ל.

ואמר ולקחת רצון מידכם שכאן הוא הרצון היכל הרצון. ואמר על כי ה' העיד כו' שהוא מזווגן והוא עדותם כמ"ש שבטי יה עדות לישראל ואמרו שי"ה עדותם הראובני כו' וכן באיש ואשה יה כנ"ל.

והיא חברתך ואשת בריתך וכאן הוא אשת ברית בהיכל הזה ושכינה במערב ולכן הממונין לצד מערב כמ"ו: בגין דאינון ז' ברכאן דאתמסרו לה כו' בעילא ותתא כחדא. ששבע ברכות אתמסרו לכנסת ישראל והן שבע היכלות שלה דאתדבקו בשבע רקיעין עלאין והן סוד ז' ברכות סל כלה כמ"ש פ' נשא דף קכ"ד ע"א וכל נשי ישראל מתברכין בכ"י וע"ד אתתא דלתתא מתברכא בז' ברכות ואחידת בה בכ"י ובפ' שמיני דף מ"ד ע"ב ויברך אותם אלקים כחתן דמברך לכלה בשבע ברכות מכאן אוליפנא חתן וכלה (כו' עיי"ש עד) מ"ט בגין דזיווגא דלהון בז' ברכות הוא כו' ט"ש.

ובפ' תרומה דף קס"ט דהא דא כגוונא דא קיימא דא סלקא בז' ברכאן ודא סלקא בז' ברכאן וכד סלקא בז' ברכאן כדין אקרי כלה וע"ד אסור לשמשא בה עד דאתכלילת באינן שבע ברכאן כגוונא עלאה אינן שבע ברכאן ירתא כלה מרוחא עלאה אתר דכל ברכאן נגדין מתמן***(בכ"ק הביא לענין פירוש המאמר דכאן כל מאמר הזוהר הזה וביארו בארוכה.

ועתה נדפס לתועלת המעיין על מקומו קחנו משם. ש"ל:**) * : ואתעדן ולא אתקיימו בגין דאתתרכ'.

ר"ל לכן לא אתקיימו בשביל שנתגרשה: ולא אתדבקו בעילא ותתא כחדא. ר"ל אלו השבע ברכות לא אתדבקו בעילא בז' דדכורא ותתא בז' דנוקבא ולמה בוכין מפ"ו וע"ד כלהו אושדי דמעין דאחזי תרוכין דאינן ז' ברכאן דאתעדן מאתר אחרא ר"ל שבזה תריך ז' ברכות משכינה [ובסבא דף ק"ב וק"ג תנינן מאן דמתרך אתתי' קדמאה מדבחא אחית עלוי דמעין אמאי אלא הא אמינא דכל נשין דהאי עלמא בדיוקנא דהאי מזבח קיימין וע"ד ירתאין אינן ז' ברכאן דכלהו מכ"י אינן ואי איהו מתרך לה אהדר אבנא עלאה גרעונא מ"ט כו' עיי"ש] ולכן בוכין והן בהיכל הזה מזבח ששם השכינה במערב שהוא נגד לבנת הספיר יסוד ומלכות.

ושני המזבחות הן זה כנגד זה שני זיווגין יעקב ויוסף ראשון ושני כמש"ל. אלא שכאן גופא בגופא ובפנימי רוחא ברוחא דקיק ולכן לא מקריבין עליו אלא קטורת והוא מבטל מותנא שהוא בהיכל הששי כמ"ש לקמן בהיכל הששי דף רנ"ו ע"א: היכלא תניינא דקא אמרן דכליל היכלא קדמאה וכל אינן חיוון.

ר"ל שכולל את היכל הראשון וכל חיוון שבהיכל הראשון עומדין כנ"ל: ה"נ אית כו' וכלהו יתדות. אף התריסר אלף של כל אחד הן יתדות כנ"ל: ואקרונ הכי.

ר"ל שנקראין ע"ש הממונים שעליהם המשבר: ונטלי אינן קלי דנשין כו' ויכול לנזקאה. עיין הענין בסבא דף ק"י וק"א קלא דאתתא דיכלא קלא דחיויא לאחדא בה כו' ת"ח דלאו בכל קלין כו' אלא תרין נשין אינן דיכלא קלא דחיויא לאתאחדא בהון כו' ואמר שם האי דלא נטרית סואבות נדותה וימי ליבונה כדקא יאות או דאקדמת יומא חדא לטבול כו'.

וכן כאן בנזקא דידה כמ"ש על ג' עבירות נשים מתות בשעת לידתן על שאינן זהירות בנדה בחלה ובהדלקת הנר ואמרו מ"ט בשעת לידתן ואמרו משום שהיא שעת הסכנה וגברי היכי מיבדקי כו' ע"ש. וז"ש וכד ההוא ס"א אתי לקטרגא בהאי שעתא דאיהי שעתא דסכנה כו'.

והן מצוות על ג' מצות אלו שהן תלת דרגין דידה נה"י. נדה ביסוד כידוע וכמ"ש את מקורה הערה וכמ"ש היא קלקלה בחזרי בטנה כו'.

חלה בנצח שכל מתנה לכהן הוא בנצח ששם סוד הכהן כידוע ושם סוד אהרן והעבודה כמ"ש בר"מ פ' ויקרא דף ג' ע"ב אריתי מורי דא חסד דרגא דאברהם דאתמר עליה אלך לי אל המור עם בשמי דא נצח דרגא דאהרן דכתיב ואתה קח לך בשמים ראש ואינן דרועא ימינא בירכא ימינא ורזא דמלה נעמות בימינך נצח ואינן תרין ברכאן לקבליה

חד מגן אברהם ותנינא עבודה דהיא רצה כו' ואמר בשמים ששם סוד הבשמים כמ"ש בתז"ח ד' צ' ע"א נצח דאזלא תדיר ואחיד רחין ושחיק נהירין למיזן עלמין באינון נהורין דשחיק חמש סממנין דקטרת בוסמין כו' ואמר ראש שהוא ראשית וראש דנוק' שנה"י נעשין לה ג"ר כידוע ונצח הוא חכמה דילה שנקרא ראשית וז"ס חלה שנקראת ראשית והוא חכמה דידה.

וז"ש בתיקונים תט"ז ד' כ"ז ע"א וחלה איהי שכינתא [כו'] טפה דא יו"ד [ר"ל החלה שמפרישין ממנה והוא טפה דמוחא שהוא יו"ד חכמה] עסה צריך לאפקא מניה חלה ומיד חל על ההוא טפה [ר"ל ה' חל על הטפה וזהו חלה חל ה'] ויהיב לי' זרע כליל מתרווייהו דאיהו וא"ו [ר"ל כלול מי"ה בן י"ה כידוע] ורזא דמלה ה"א לכם זרע כו' [ר"ל שהיא בשכינה שהיא ה'] ובג"ד חלה ודאי איהו פקודא דאתמני לאתתא ובגינה מית אדם דאיהו חלתו של עולם צריכ' איהי לאפרשא חלה ולאפקא לה מעסתה דאיהי טפה דילה להחזירה על אדם וכמ"ש שם למעלה בראשית דא חלה הה"ד ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה והא אוקמוה דאדם חלתו של עולם הוה כו' והענין כי אדם הראשון הוא דרגא דחכמה שנקרא ראשית וזהו חלתו של עולם ראשית מכל העסה וז"ש ראשית קריתי אתכם על עסקי ראשית הזהרתי אתכם וכמ"ש בתט"ו ד' כ"ו ע"ב בראשית דא ישראל הה"ד קדש ישראל לה' ראשית תבואתה כו' ומאן דאיהו קדש כו'.

והוא דרגא דחכמה שנקרא קדש וישראל אחידן בדרגא דקודש כמ"ש בפ' משפטים ד' קכ"ב ע"א ע"ש ובפ' אמור ד' צ"ד ע"א. ולפי שחלה היא בנצח קדש דנוקבא ראשית דידה לכן ניתנה לאשה וז"ס שאמר בר"מ פ' שלח לך ד' קע"ד ע"א דחלה הוא מ"ג וחומש סימן מג"ן כו' והוא בנצח ששם אנכי מגן לך כמש"ל ד' ר"נ ע"א ע"ש.

הדלקת הנר הוא בהוד בינה דידה ששם ערכתי נר למשיחי שדרגא דילה בהוד כמ"ש בר"מ פ' ויקרא שם ובסוף ח"א ד' י"ד ע"ב ע"ש והוא משחא ורבות קדשא דעלמא דאתי כמש"ל ד' רמ"ט ע"א מההוא משחא דרבות קדשא דנגיד מעלמא דאתי נגיד בי' ומההוא משח' אתרבי ואצמח והאי איהו נר כד"א ערכתי נר למשיחי בגין דהאי איהו סדורא לאדלקא בוצינין כו' נציצין מני' עשרין ותרין נהורין לקבל כ"ב אתוון דאורייתא [וז"ס שצריך לומר ע"ש עם חשיכה שהוא מדרגא דחקל תפוחין קדישין בנה"י עשרתמערבתם הדליקו את הנר ערבתם הוא ביסוד כידוע.

עשרתם הוא בסוד חלה כנ"ל] ואע"ג ששם היכל נצח מ"מ עיקרו בהוד כמ"ש לקמן דף ר"ס ע"ב היכלא תניינא אל ברוך גדול דעה אור פני"אל רזין דכליל אתוון זעירין דא"ב כו' וכמ"ש שם. וז"ס שאמרו נשמה שנתתי בכם קרוי' נר על עסקי נר הזהרתי אתכם והוא נר הזה כמ"ש שם בהאי רוחא שנקרא נר דכליל בכ"ב נהורין דא"ב שעומד למשוח במשחא דהאי נר לנשמתא דאיהי רשימא בכ"ב אתוון ומניה נדלק הנשמה בסוד ערכתי נר למשיחי ע"ש באורך.

ואמרו רביעית דם נתתי בכם על עסקי דם הזהרתי אתכם והוא ביסוד דידה רביעית ההין רובע ישראל וכאן בהיכל הזה הוא ממונין על לידתן בסוד וראיתן על האבנים שהם נו"ה וכמ"ש בר"מ פ' א"מ דף ס"ז ע"ב אמר ר"מ בההוא זמנא אלין מארי חכמתא עלאה מארי קבלה מארי רזי תורה שעתא דחיקת להו והאי איהו דאמר כאיל תערוג על אפיקי

מים דאינון אפיקי מים דאורייתא לגבי שכינתא [ר"ל שהן בדרגא דנו"ה שנקר' אפיקי מים ומהן אשתקייא שכינתא כמ"ש בתז"ח דף פ"ג ע"ג ושתיית מאשר ישאבון הנערים כו' דשכינתא בעי לאשתקיא מעולמין כו' תרי נביאי קשוט אפיקי מים וימד שש שעורים וישת עליה דא שעורא דתרין שוקין דאינון בשכמל"ו.

וז"ס ותמלא כדה ותעל שהן כ"ד דבשכמל"ו כמ"ש בתי' ותמלא מאינון אפיקי מים ע"ש [ולית תורה אלא עד"א [ר"ל שהן אפיקי מים מעד"א לגבי שכינתא כמ"ש שם מעולימין משואבי דאורייתא דאיהי עד"א צריך לאשתקייא לה כו'] דיהון אלין אפיקי מים בצערא ביגונא בעניותא ואלין אינון חבלים וצירים דיולדה דאיהי שכינתא דאתמר בה ותגל יולדתך ובאינון חבלים תהא בצערא דלהון ובאינון חבלים דצווחת בהון [ר"ל כמ"ש בשעה שהרשע מצטער שכינה מה אומרת קלני מראשי קלני מזרועי שהן חותם דבני ישראל בתפילין אם כך מצטער על דמן של רשעים ק"ו על דמן של צדיקים וזהו חבלי יולדה חבלי משיח שבזמן ההוא מדבר כמ"ש"ו] אתערו שבעין סנהדרין דלעילא [והוא נגד ע' קלין דיהבת כמ"ש"ל] עד דיתער קול דילה עד הוי"ה ומיד קול ה' יחולל אילות דאנון מארי מתניתין בתולות אחרי' רעותיה כלהון יהון לון חיל כילודה ממש בדחקין דדחקה לון שעתא בכמה נשיכין דיצה"ר דחוי' דנשיך לון בכמה דוחקין [וזהו סוד הנשיכה דחוי' ברחם האיילתא לאולדא כמ"ש בפ' פנחס דף רמ"ט.

וז"ש] בההוא זמנא אתפתחת לאולדא משיח בגין חבלים ודחקה דצדיקיא ומארי מדות [שהן עשר מדות הידועין וחשיב והולך] מארי רזין דאורייתא כו' שנאי בצע [הן עשר מדות שהן כולם בשכינתא כמ"ש בהתחלת תיקונים ע"ש] דדחקה לון שעתא והאי הוא דאוקמוה מ"מ דור שב"ד בא אנשי חיל יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו ויראי חטא ימאסו כו' ומאינון קלין דיהבת דאינון שבעין לקבל ע' תיבין דיענך ה' ביום צרה [שהוא על לידת האשה והוא ע' שנין דחבלי משיח כמ"ש בפ' משפטים דף קי"ט ע"ב שחר אקדים ליומא דפורקנא כו' דאינון ע' קלין דצווחת אילת השחר על בנהא דאתתקף עלייהו קדרותא בגלותא שחרות השחר בשבעין שנין בתראין (ר"ל כמו שחרות השחר קודם היום סיום הלילה סיום הגלות קודם הגאולה) בההוא זמנא יתקיים בישראל כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבלי' כן היינו מפניך ה' וע"כ נקו' לך ה' אלקינו ובהון אילת אעילת רישא בין ברכהא כו' דאינון נו"ה כו' וז"ש] אתפתחת רחמה דאיהי ב כלילא מתרין דלתין [כצ"ל שהן דלתות האשה] לאולדא ב' משיחין ואעילת רישא בין ברכהא כו' תרין שוקהא נו"ה תרין נביאים מתמן אולידת תרין משיחין בההוא זמנא ויחשוף יערות יתעבר נחש מעלמא.

ועיין בפ' פנחס דף רמ"ט ע"ב ביאור זה הענין ואמר שם בשעתא דאתעברת אסתימת כיון דמטא זמנא למילד געאת וראמת קלין קלא בתר קלא עד שבעין קלין כחושבן תיבין דיענך ה' ביום צרה דאיהי שירתא דעוברא (שיום לידה הוא יום צרה כמ"ש יום צרה ותוכחה ונאצה היום הזה כי באו בנים עד משבר וכח אין ללידה) וקוב"ה שמע לה וזמין לגבה כדין אפיק חד חויא רברבא מגו טורי חשוך ואתי בין טורין פומי' מלחכא בעפרא (כמ"ש ונחש עפר לחמו) מטי עד האי אילת ואתי ונשך לה בההוא אתר תרין זמני (כמ"ש ע"פ חולל אילות תשמור אילה זו רחמה צר ובשעה שכורעת לילד אני מזמין לה דרקון

ומכישה לה בבית הרחם ומרפ' ויולדת כו') זמנא קדמאה נפיק דמא ואיהו לחיך (והוא לבוש ה"ג ה' דמים טמאים והן יוצאין ראשונה כידוע) זמנא תניינא נפיק מיא ושתו כל אינון די בטוריא (הוא לבוש ה"ח שמהן ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם וז"ש די בטוריא כמ"ש המשלח מעינים בנחלים בין הרים יהלכו ישקו כל חיתו שדי כו'.

והן ד' חיות הקודש עם כל כללא דלהון חיות קטנות כנ"ל וכמ"ש בפ' חקת דף קפ"א ע"א ישקו כל חיתו שדי היינו דכתיב ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים הני ד' ראשים אלין אינון חיתו שדי כללא דכל אינון משריין וכל אינון חיילין דאחידן בהו אל תקרי שדי אלא שדי דהוא נטיל ואשלים שמא מיסודא דעלמא.

ר"ל מט"ט שנקרא שדי כידוע והוא נוטל זה השם מיסוד שנקרא ג"כ שדי. ואלו ד' חיות הן חיות דמט"ט שהוא כללא דלהון כמ"ש בתז"ח דף י"ג ע"א ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי שקיל ליה למים רבים ושקיל ליה לקול שדי וש"מ כקול מים רבים כקול שדי הוא כו' ת"ח דתנינן במתני' דידן ארבע מלאכין קדישין נטלין במטלנוהי דכורסיא יקירא דמלכא קדישא ומאן אינון מלאכין אינון דאקרון חיותא קדישא ואינון ארבע אינון יקירין ועילאין על כל שאר מלאכין בר מחזד כו' שמשא חד דמשמש קמיה דמלכא עלאה כו' ע"ש.

ובדף ל"ג ע"ג מט"ט רב ממנא קאים בקיומא דשמא קדישא ונטיל לכל משריין ברזא דיליה לד' פניו בד' דיוקנין גו ד' סטרין דעלמא ואיהו כליל שמא דאקרי שדי כו' ע"ש. ובפ' בלק דף קפ"ט ע"א שעורה אקדים למיתי לעלמא ואיהו מתקן למיכלא דבעירא סתם (ר"ל בהמות בהררי אלף בהמה הידוע' בסוד אדם ובהמה ה' אלקים) ואיהו רזא דאלף הרים דמגדלין בכל יומא ואיהי אכלה לון (אלף יומין דשם כידוע) ואקרי לחם תרומה מיכלא דההוא תרומה ואתקריב בלילא כתיב ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא דא תרומה כו' והענין כמ"ש בסבא דף ק"א מאן בית אביה דא עלמא דנוק' [כו'] מלחם אבי' תאכל [תתענג] מההוא ענוגא דעלמא דנוק' [כו'] וע"ד לא אכיל קדש אבל אכיל תרומה דאיהו יהיב לעלמא דנוק' ומגו דאיהו מעלמא דנוקבא לא אכיל אלא בלילה כו' ע"ש והן משנה שהן בעלמא דנוק' והן שעורים כמ"ש בתז"ח דף פ"ג ע"ג וימד שש שעורים לתתא אינון שית סדרי משנה ואינון מאכל בעירין דאינון חיות הקודש והיא נותנת בלילה כמ"ש ותקם בעוד לילה ותתן טרף לביתה וחק לנערותיה ומשריין דחיות הקודש הן ששים רבוא כמ"ש בפ' בהעלותך בחשבון הדגלים ע"ש.

וז"ש בתז"ח דף צ' ע"א קיימין שתין אלף רבוא על טורין סגיאיין שהן אלף טורין ובכל א' ששים רבוא וז"ש ושתו כל אינון בעירין די בטוריא. והן הרי בתר טורי דפירודא בסוד ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים כנ"ל וזהו בין הרים יהלכון ישקו כו' כנ"ל.

והענין כי המשנה הוא אסור והיתר כשר ופסול טמא וטהור עה"ד טו"ר וה' דמים טמאים ה"ג וה' דמים טהורים ה"ח וכלל שלהן ג' ג' כידוע והן ג' ג' הנ"ל ובתחלה יוצא הדמים טמאים שהם אסור כו' ואח"כ ה' דמים טהורין (שהם כשר כו' כידוע) ואתפתחת ואולידת וסימנך ויך את הסלע במטהו פעמים וכתוב ותשת העדה ובעירם.

בשני' שתו בעירם. וסוד הזה עמוק מאד מאד והוא נחש עלי צור והכאתו בסוד נשיכה ונאמר קח את המטה כו' ודברתם אל הסלע שהמטה הוא דאתהפך לנחש בחורב ובו הכה את הצור דאסתימת כנ"ל וכמ"ש בז"ח פ' בשלח ע"ש והמטה הוא מט"ט ע"ה טו"ר ששם המשנה והוא אתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה כמ"ש בתי' ובתז"ח דף פ' ע"ג דביומי דחול שלטא עה"ד טו"ר דאיהו אדם דוייצר ביצה"ט וביצה"ר הה"ד וייצר ה' אלקים את האדם ואיהו עה"ד טו"ר דחב בי' אדם ודא הוא מט"ט דאיהו עבד דשליט בשית סדרי משנה ואיהו גופני ושליט בשית יומין דחול דאינון חולין דטומאה וחולין דטהרה ומיניה אתיהיבו שית סדרי משנה באיסור והיתר טומאה וטהרה כשר ופסול כו' ואילנא דעה"ד טו"ר צריך למיעבד ביה פירוד בין טוב לרע כו' ולקבל מ"ט מן מטטרו"ן אינון מ"ט פנים טהור ומסט' דס"מ מ"ט פנים טמא ומאן דזכי לחברא ה' למ"ט פנים טהור דאיהו ה' חומשי תורה אתעביד מט"ה כו' ובג"ד אקרי מטה האלקים כו'.

ובתי' ת"מ דף צ"ו ע"ב ויורהו ה' עץ דא מטה דמשה דהוה מתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה כגון להט החרב המתהפכת ודא מט"ט דבי הוה משתמש מרע"ה כגוונא דעד"א דהוה משתמש בי' והוה מנהיג בי' תתאין אוף הכי משה דהוה כגוונא דיליה הוה משתמש במטה ואמאי אתקרי מטטרו"ן מטה דלזמנין מטה כלפי זכו לצדיקאי ולזמנין מטה כלפי חוב' לרשיעיא ובג"ד אתהפך ממטה לנחש כו' ומנחש למטה כו' וכד ב"נ שליט על יצרי' נהפך נחש למטה ואם יצרי' שליט עלי' נהפך כו' ודא איהו רזא ותפקחנה עיני שניהם ובמאי אתפקחי למנדע טוב ורע דאיהו מטה כליל מתרווייהו כו'.

וסוד הענין כי האילת סתימא בחוורא דאגוזא שהוא הסלע ועד דמחאן לה ומתברן לההוא בהו אבנים מפולמות ונקיב לון לא יצאו המים ולא אתפתחת האגוזא. ומחאה הוא במטה דאתהפך לנחש בשמאלא כמ"ש בז"ח פ' בשלח רק שהקב"ה אמר אל משה לדבר אל הסלע והוא סלע אחר בת מלך שאליה א"צ אלא דיבור ואז לא היו צריכין אל כ"ז בעצב תלדי בנים נשיכה הנ"ל בנחש ע"י שמיעתה לנחש ואכלה מעה"ד טו"ר ושם צריך להנשיכה ומחאה ואם היה מדבר אל הסלע ואז ואכל מעץ החיים וחי לעולם אבל באשר הכה אז נזדמן לו עה"ד טו"ר ונגזר עליו מיתה ונגנז בגיחון ולא נפקין אלא טפין טפין וצריך בכל פעם להכות ב' פעמים ואין מוציאין אלא טפין וכמ"ש בר"מ פ' תצא דף רע"ט ור"פ קום ר"מ טול אבנא דא בידך דאתמר בה על אבן אחת שבעה עינים לתבר' קליפין דאגוזא דהא כמה רועים פרנסי דרא אתכנשו על האי אבנא דאיהו סלע לאפקא מיא מתמן (והוא סלע דסתימא מכל סטרא והוא אגוזא ג"כ דסתימא מכל סטרא והוא גנת אגוז כמ"ש בז"ח דף י"ז ע"ג גנת אגוז כלומר גנת עדן מה האגוז הוא סתום מכל עבריו ויש עליו כמה קליפות כך כו' ובפ' שמות דף ט"ו ע"ב מה אגוז' טמירא וסתימא מכל סטרוי כך רתיכא דנפקא מגנתא סתימא מכל סטרוי כו' ע"ש) דכלה דילך מעין החכמה בהאי סלע דנביע' דילה באורייתא ברזין סתימין דלית סוף ועלה אתמר והחכמה מאין תמצא (ר"ל סלע דיליה הוא בת מלך כמ"ש"ל ועל האי סלע סלע אחר ושם הקליפין דאגוזא דצריך להכות עה"ד טו"ר) וכל תוקפא דילהון לאעברא קליפ' דלעילא (קליפ' ירוקה פישון פשט תהו ובה א"צ הכאה) וכד מטו לקליפ' תניינא דאיהי תקיפא (בהו אבנים מפולמות והוא הסלע קליפ' חיוורא רמז ושם כל הולך על גחון ולא ידע איש את קבורתו ושם צריך להאי נחש) איהי קשיא לון (שנאמר בעצבון תאכלנה כל ימי חיך

וקוץ ודרדר תצמיח לך ואכלת את עשב השדה שבימי בראשית היה העץ ג"כ נאכל ונתקלל שהעץ לא יהיה נאכל אלא הפרי כמ"ש בת"כ פ' בחקותי והוא עץ המטה הזה ואינו נאכל אלא הפנימיות ונקבר בקוץ ודרדר שושנה בין החוחים ולע"ל יהיה גם העץ נאכל ועץ השדה כו' כמ"ש בת"כ שם) ומחאן בה כל יומיהון (כנ"ל כל ימי חיך) כולהו בלישנהון דאינון תקיפין כפטישין (ר"ל שנאמר כפטיש יפוצץ סלע והוא סלע הזה.

ולישנהון הוא המטה שנאמר בו קח את המטה כו' ודברתם אל הסלע ונתן מימיו ולפי שלא דבר לכן אין יכולין להוציא אלא טפין טפין שהוציא הוא ונשאר מרע"ה כבד פה וכבד לשון בגלותא ואין תקנה אלא לע"ל שיתגלה עץ החיים וז"ש מרפא לשון עץ חיים. (וז"ש) ול"ל רשו לאפקא מנה מיא אלא טפין דנפקין על ידך בזמנא דאתמר בה ויך את הסלע במטהו פעמים ובמחאה תניינא נפקי אלין טפין (שמחאה הוא בעה"ד טו"ר ובמחאה ראשונה שבר את הבהו ובשני קליפא דקיקא חשך עד שהגיע אל חללא דאגוזא תהום.

ובהכאה ראשונה יצאו דם ששם קבור ההוא נחש ולכן לחיך הוא את הדמא והוא מ"ט פנים טמא דמטה דאתהפך לנחש ובו ימות משיח בן יוסף וזהו לחיך דמא ובמחאה השנית יצאו מים ושתו כל בעירן די בטוריא והוא לידת משיח בן דוד ואח"כ אתפתחת לאולדא את הולד שילה משרע"ה ויתגלה ע"י התורה כמ"ש בתז"ח דף ע"ד מאן עוברא אלא דא אורייתא ואיהי שכינתא ההוא ילד דאתייליד מינה בירחא קדמאה מאלין דאתמר בהון אין ב"ד בא עד שתתפשט מ"ה ט' חדשים על ישראל בירחא קדמאה כו' קמו מ"מ ואמרו ר"מ טול אבנא דא לגבך דאנת הוא דאתמר עלך ותרא אותו כי טוב הוא ואוקמוה מ"מ מאי כי טוב דאתייליד מהול ואנת הוא כלול מט' ירחין אלו ומסטרע דעבורא דילך כו' והאי אבנא טפה קדישא כלילא מעשרה אנת הוא זרע דאתמשכא מינה ובך תליא פרקוניה כו' ושם בדף ע"ה ע"א דאנת הוא דאתמר בך ויך את הסלע ולא נפקו מיניה אלא טפין טפין הכי מ"מ אינון כמאן דמחי בסלע ואינון לישנהון כפטיש יפוצץ סלע ופסקין בה כמה פסקות דהלכות ולא נפקו מינייהו אלא טפין טפין ואינון לקוטות ובג"ד בך תליא כולא כו' וכד אתגלי לך אילנא דחיי בדרא בתראה כו' ובהון תהא אנת כבד פה וכבד לשון ולחכימא ברמיזא (וזהו הסלע גחון) ולית מיתהדמארי דנהורא דאורייתא אלא עניותא (והוא חבלים וצירין כילודה כנ"ל) בההוא זמנא אלין טפין דהוו נפקין מן הסלע דאינון פסקי הלכות אתמר בהון נשאו נהרות ה' כו'.

וז"ש) ואלין אינון רמיזין דקבלה כו' והאי אבן לית מאן דאפיק מינה חכמה דאיהי מלגאו דל"ל סוף מוחא מלגאו הוא מוחא דאגוזא הל"מ פתח ר"מ ואמר סבא סבא אית סלע ואית סלע אית אבן ואית אבן אבן דשמא דה' עלה אתמר ואבנא דמחת לצלמא הות לטור רב (שכל אבן הוא בשכינה כידוע והאבן הזאת וזהו אבן היא שכינה דאצילות ובה נאמר אני ה' הוא שמי כו' והיא ל"ל סוף כמ"ש בת"י ובתז"ח) ואית אבן דאיהו אבן משכית דלית תמן נביעו כו' דאיהי סלע דמשה עלה אתמר ודברתם אל הסלע ונתן מימיו דאיהי בת קול ולא תליא בה אלא דבור ופיוסא (והיא אבן דבריאה והיא ברתא דמלכא תורתנו והיא זיווגא דמשה ובה אשתמש ועליה נצטוה) אבל שכחת ונקטת סלע אחרא דאתקריאת קליפה משנה נוקבא דעבד נער עלה אתמר בדברים לא יוסר עבד אלא

דמחאן ומתברין מינה כמה פסקות ולקטיות ולקטין לון לכן אתקריאו לקוטות בלא נביעו דחכמה וקבלה (והיא הסלע שנזדמן למשה ובה הקליפות הנ"ל שצריך להכות והיא עה"ד טו"ר ובה כל הקושיות שאמר לעיל איהי קשיא לון לפי שהיא קשה כאבן אבל אלמלי דברו הי' נזדמן סלע הנ"ל ולא היו צריכין לזה כמ"ש בתז"ח שם דאי עבדתון מימרי' בדיבורי' הוו אולפין אורייתא בלא ספק בלא קושיא ומחלוקת כו') אבל סלע דילי איהי ברתא דמלכא בגינה אתמר ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו בדבורא ופיוס כברתא דמלכא ובגין דמחינא בה לקינ' עלה ואתגזר עלנא מותא כו' דלא איעול לארעא קדישא ואנא קבור בארעא נוכראה כו' ומה דאתמר בך ולא ידע איש את קבורתו (כו' הובא לעיל ד"ה וכלהו כו' ע"ש עד) ובגין ההוא קבורה הוה בעי רחמי דלא ימות תמן בח"ל לפום דהו' בארץ ציה ועיף בלי מים דאיהי אורייתא כו' וכד מטי פורקנא תהא כשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבועין כו'.

והענין כי עכשיו לחכימא ברמיזא בסלע דמט"ט והוא ח"ל דמתנהג ע"י אבל סלע דמשה הוא א"י דמתנהגת ע"י (עד"א) והיא ארץ החיים אבל עה"ד הוא אילנא דמותא ולכן נגזר עליו מיתה ושם בסלע קליפה דבהו ששם הנחש הולך על גחון ושם נשיך לה והנשיכה הוא נחש ברית לויתן דאורייתא כמ"ש שם רע"ח ע"ב ומאן דבעי לאתתקפא בסלע דנוני ימא דמ"מ דאינון תנאים בעי למיהוי תקיף לישנא חדידא חריפא לינקוב עד דמטי לתהומא רבא דתמן כי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב ואוקמוה דהאי קרא נוקב ויורד עד תהומא רבא מאן הוא דנחית לתהומא רבא לאשכחא זמנא דא אלא אנת דאתמר בך צדקתך כהררי אל משפטיך תהום רבה (ור"ל שנאמר בו צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל וכו' משפטיך תהום רבה) כמה מ"מ דבעו לנחתא לעומקא דהלכה לאשכחא תמן קץ דפורקנא ונחתי תמן ולא סליקו ואע"ג דלישניהון הוה כפטיש יפוצץ סלע חלישת פטיש דלהון לנקבא בההוא סלע ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא רשו אתא חויא לנשכא ליה ואית אחרנין דנקיבו לה עד דמטו לתהומא רב' ולא סליקו מתמן כו' ומשיח ב"ד נפל תמן עם משיח בן יוסף כו' תהו קו ירוק קליפ' ירוקה דאגוזא תנינא בהו אבנים מפולמות דאינון סלעים תקיפין דמ"מ פסקי מינייהו כמה פסקות ונקיט לון לאפקא מיא דאורייתא ובג"ד אתקריאו אבנים מפולמות דמינייהו מיין נפקין קליפה תליתאה דקיק' גלותא תליתא' דהוה זעיר והאי איהו וחשך גלותא רביעאה תהום רב' חלל דאגוזא כו' ובג"ד קץ דפורקנא נקיב עד התהום רבה כו' וכולהו נחתין בגינך בתהומא לסייע לך ואנת תניא דמסייע לך יתיר מכלהו בגין דאנת לויתן נחש בריח דימא דאורייתא מארי' דכל נונין לויתן זה ע"ש אורייתא דאתמר בי' כי לוית חן הם לראשך כו' ע"ש כל המאמר.

והענין כי ד' קליפין קליפ' קדמאה מעבירין ליה בקלות וכשבאין לאבן שהוא סתימא אז צריך לההוא נחש שהוא לויתן לנקוב בה שהוא איתן תניא תנינא דמתני' כמ"ש שם ע"ש וצריך לנקוב עד התהום והן שני קליפין קליפ' זו והדקיקא עד שמגיע לחללא דאגוזא והן בהו וחשך וזהו נוקב א' ויורד שנים עד התהום וזהו שני נשיכין של הנחש ואח"כ אתפתחא התהום לאולדא.

וידוע שתהום הוא יסוד דנוק' ועליו הג' קליפין כמו בזכר הערלה ופריעו ואטיפו דדמא וצריך לחתוך הערלה ולקרוע הפריעה כן הוא בנוק' והן הדלתות של האשה ב' דלתות וכנגדן דם טמא באשה ימי טומאה וימי טהר והולד והן ב' משיחין ומשרע"ה כנ"ל והנחש הוא בשמאלא כידוע בהרבה מקומות והוא מחנה דן יהי דן נחש עלי דרך והוא שם קר"ע שט"ן שבה קרע ימא כמ"ש בתז"ח דף ע"ה ע"ב אימא עילאה לגבורה בה קר"ע שט"ן משמאלא ובה וישם את הים לחרבה ובה קרע ימא ליי"ב קרעים כו' ובה עקר טורין ותבר טינרין דחויא כו' דאתמר ביה דרך נחש עלי צור ובהאי שמא הוה רבה עוקר הרים.

וסוד עוקר הרים הן אבנים מפולמות הנ"ל לאשכחא התהום עומקא דהלכה. ואמר בפ' בשלח דף ס"ד ומטך אשר הכית בו את היאור קח בידך והלכת מ"ט משום דמחקק בנסין הוה ושמא קדישא עלאה רשימא ביה בקדמיתא נחש כמה דאתמר דרך נחש עלי צור נחש הא אתיידע באן אתר אתגלי (ר"ל בשמאלא) הכא אתגלי דכתיב הנני עומד לפניך שם על הצור כו' ר' אבא אמר אית צור ואית צור מסט' דצור עלאה נפיק צור אחרא ומאי צור עלאה צור דכל צורים ומאי איהו ההוא דאולידת לישראל (ר"ל בינה לישראל עד"א) כו' מסט' דאמא נפיק גבורה כו' וע"ד שבח דוד ההופכי הצור אגם מים וגו' ומשמע ההופכי דהא לאו אורחוי דצור בכך וע"ד מצור עלאה אפיק מיא מאתר דלתתא ומה שמיה דההוא דלתתא סלע דכתיב והוצאת להם מים מן הסלע ובמה אפיק האי סלע מיא בחילא דצור דלעילא [ר"ל סלע הוא מלכות ובחילא דצור אפיק מיא].

ובז"ח פ' בשלח אר"י גליף הוה חוטרא מתרין סטרין משמא קדישא חד סט' דרחמי ודינא באתון גליפין וחד סט' דינא בדינא נחש עלי צור (ששניהן הן בשמאל כנ"ל) והענין כי המטה הוא מטטרון עה"ד ושם המרכבה בד' רתיכין שהן ח"ג נ"ה וכצד א' הן חסד עם נצח שהן רחמי ודינא שלכן בו קרע את הים ע"ש כל המאמר הטיב רחמי לישראל בחסד שבו וא"ו ליי"ב קרעים כמ"ש בתז"ח שם ע"ש ובנצח וייז נצחם על בגדי מארי נצחן קרב כמ"ש בר"מ פ' פנחס וצד השני הוא גבורה עם הוד דינא כו'.

וז"ס הן הכה צור ויזובו מים ונחלים ישטופי הגם לחם יוכל תת שג' מפתחות הם שלא נמסרו לשליח וכולם הם כאן של חי' כנ"ל. ושל גשמים סוד המים כנ"ל ונקר' גבורות גשמים.

ושל תחיית המתים והוא ג"כ שם ברכת מחיה המתים כידוע. וי"א אף של פרנסה ות"ק גשמים היינו פרנסה והוא ג"כ שם כידוע סוד שלחן בצפון ולכן בעצבון תאכלנה ושם נחש וצור חד על מיא וחד על עפרסוד הלחם המוציא לחם מן הארץ ונחש עפר לחמו ואמר הן הכה צור ויזובו מים אם הוא על המים האיך אפשר הנחש שם שהוא על העפר ולכן הגם לחם יוכל תת וכמ"ש שלשה המה נפלאו ממני דרך נחש עלי צור שזה במים וזה בעפר ומ"מ היה להם להאמין בדבריו וז"ס וראה אותו וחי שבו החיים כמ"ש בפ' בשלח שם בז"ח שתריין חויין הן חד דחיי וחד דמותא כמ"ש בפ' בראשית דף כ"ב ע"א האי חוי' הוא מותא דעלמא כו' ואית חויא אחרא דחיי בסט' ימינ' ותרואיהו אזלי עמי דב"נ כו' והוא יצ"ט ויצה"ר ושניהם מצד שמאל שיצ"ט הוא משמאל דקדושה סוד גבריאל כידוע וכמ"ש בפ' בא בר"מ דף מ"א ע"ב ויאבק איש עמו דא גבריאל כו' ואוליף

ליה שבעין לשון ובג"ד וייצר חד יצ"ט דאוליף לו ע' לשון וחד דיצה"ר דאבק עמי' כו' ובג"ד אי איהו בינוני גבריאל דאיהי יצ"ט וס"מ דאיהו יצה"ר זה וזה שופטו כו'.

וז"ס הנחש דנשך כו' ופומי' מלחכא בעפרא כנ"ל [שם] ודא גבריאל בהוא אבק דעפר דאתמר בי' וייצר כו' עפר מן האדמה כו' וחד יצ"ה דאבק עמי' כו' והוא בעה"ד טו"ר נוק' דעבד נער ששם קליפה דבהו שם נשיך הנחש מסט' דשמאלא אבל למעלה אותו של חיים וראה אותו וחי ואמר בפ' פנחס שם בההוא זמנא דקוב"ה חס עלה על עובדא דנחש דא מה כתי' קול ה' יחולל אילות ויחשוף יערות וגו' קול ה' יחולל אילות אינון חבלין וצירין לאתערא אינון ע' קלין (ואלו ע' קלין מגיעין עד הגבורה ששם ע' סנהדרין ושם המפתח של חי' כנ"ל ומשם מתעורר הנחש כמש"ל) מיד ויחשוף יערות לאעברא ההוא נחש ולאגליא בינייהו למיהך כו' וכן אמר כ"ז בקריעת י"ס בפרשה בשלח דף נ"ב ע"ב ע"ש.

ואמר בר"מ פ' תצא שם וכגוונא דא פורקנא אם זכו יפקון ברחמי הה"ד בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר ויפקון ברחמי ואי לאו אקדים רחמים ויפקון בצערא ושפיר דאקדים צערא ודינא לרחמי כו' ומפקנו דנפשה מקודם דנפקת אית לה צערא לבתר דאפיקת ברחמי ורזא דמלה בבכי יבואו ובתחנונים אובילם.

והן חבלי משיח בראשונה נשיכין דחויא לחיך דמא מלחמות ואח"כ מיא כנ"ל והכל מסט' דנו"ה ששם ב' משיחין כנ"ל וכמ"ש בתז"ח דף פ"ב ע"ב ותרין משיחין אינון דאינון משיח ב"ד ומשיח בן יוסף יהון ירכין דיליה ואיהו אות בינייהו. ומן המים שתו כל בעירין דבטוריא שהן שתין אלף רבוא על טורין סגיאין כמש"ל ואמר בפ' פנחס רי"ז ע"א ותנינן אלף טורין סלקין לה בכל יומא ויומא וכל טורא וטורא שתין רבוא הוה והיא אכלה והן שתין אלף רבוא ואמר בפ' חקת שם ישברו פראים צמאם אלין אינון כו' ומאן חי' אלא כו' ר"ל דקשה לי' מהו חי' הא ארבעה אינון ותי' שעל כל אופן קאי שכל אחד בחי' שעליו שכל אופן בחי' א' תלוי וז"ס הלידה כאן בהיכל השני: ואלין ממנן כו' דברית.

שכאן בהיכל השני סוד הברית כמש"ל בהיכל השני ע"ש: ת"ח לזמנא דאתגזר כו' שבת מלכתא. ששבת הוא סוד הברית צדיק כידוע בהרבה מקומות רבו מלספר ולכן אין מלין עד שיעבור עליו שבת א' כמ"ש בפ' תזריע בר"מ דף מ"ג ומ"ד פקודא דא למגזר לתמניא יומין גזירו דקיימא קדישא כו' ואיהו תמינאה לכל דרגין כו' וקרבנא דא כגוונא דקרבנא דבעירא דא לח' יומין כו' דכתיב ומיום השמיני והלאה ירצה במאי ירצה במעבר עליה חד שבתא כיון דאעבר עליה חד שבתא כדין ירצה דא לקרבנא ודא לקרבנא אמאי בגין דאתדבק ואזדמן לגבי ההוא שבת רזא דברית קדישא וע"ד כלא ברזא כו' וסוד הענין כי בשבעת הימים נכנס במלכות שהיא נקראת שבעת ימים כידוע והן ז' דרגין דידה ז' היכלות רזא דמהימנותא וזה סוד שבעת ימים יהי' תחת אמו וביום השמיני נכנס ביסוד הברית והוא בהיכל השביעי שהוא ארון הברית ושם נהר דנגיד ונפיק ולכן עיקרו של הז' ימים הוא השבת רק שמשלים הז' ימים לתשלום הז' ימים דידה ואח"כ נכנס האדם בשבעים שנה שהוא דרגא דיסוד כמ"ש בפ' לך לך בס"ת דף ע"ח ע"ב ושבעים שנה דא איהו האי אילנא ממש כו' ושבעין שנין אתקרי והוא מקבל מז"ס שעליו מחכמה ולמטה שהוא שמיני לו כנ"ל מקבל מכ"א עשר שנין כמ"ש בסוף תז"ח דף צ' ע"ב גליף גליפין

ובטש בוצינא ואפיק ח' ודא תמינאה לחושבנא כו' כל חיינ בי' שריין ואיהו יהיב למאן דל"ל חיינ כלל עאל לאינן חמש מאה עלמין ונטיל מינייהו חמשין שנה ולא יתיר ואיהו יהיב לבתר עאל לגבי או"א וממה דיהב ליה יהיב איהו ואשלים לשבעין.

וז"ס דיהיבו האבות ויוסף לדוד שבעין שנין וכן אדם מאלף שנין שלו בסוד האלף לך שלמה אלף שנין דיסוד דנטיל מחכמה דרגא דאדה"ר ויהיב לדוד דל"ל חיינ כלל וחמשין הוא עטרא דדעת שמתפשט בה"ק וב' מוחין דאו"א והן דיסוד וז"ס לחם משנה בסוד מרדכי משנה וכן יוסף במרכבת המשנה והן ז' ימי השבוע שבכולם יורד דבר יום ביומו ובששי לחם יומים והיה משנה על אשר ילקטו יום יום ובשבת ל"ל מגרמה כלום וכולם מכינים לשבת מחד שביך לשבת ולכן עשרי' שנה הראשונים שהן דרגא דיסוד שנוטל מאו"א ששם אין שליטה ונגיעה לס"א לכן אין מענישין לאדם והן עה"ח משא"כ בחמשין שנה עה"ד טו"ר שהוא עטרא דדעת חו"ג ושממית בידיים תתפש מחסד ולמטה משא"כ באו"א המוחין חיי המלך עה"ח.

וזהו למעלה במקומן אבל למטה שבע תחתונות דבינה מתפשט למטה ולכן מי"ג שנה ולמטה מענישין בב"ד שלמטה ואז נעשה איש שהוא גופא כמ"ש בא"ר ע"פ כי לא אדם הוא כו' ע"ש: היכלא תליתאה היכלא דא קיימא לאכללא וליחדא בי' ההוא כו' כלהו כלילן. ר"ל שבהיכל השני שבו כליל ההוא רוחא וכל החיוון הוא נכלל ונתאחד בזה ההיכל השלישי עם כל מה שבהיכל השני דהיינו ההיכל הראשון ורוחין וחיוון וז"ש ואתייחדן דא בדא ר"ל הרוח וההיכל הראשון עם הרוח וההיכל השני ונעשו א' וז"ש ואינן חד רוחא דכליל דא בדא וההיכל הזה השלישי קיימא לאכללא וליחדא כו' כלילות הנ"ל: ואלין אתמנן על ההוא הבל דתינוקות דלעאן באורייתא לקיימא עלמא.

כמ"ש אין העולם מתקיים אלא בשביל תינוקות של בית רבן כי הן למודי ה' והן עמודים שהבית נכון עליהם קיימין דעלמא תרין קיימין ולכן הנבואה בתינוקות שמהם הנבואה יוצא. וכאן סוד הרביין כרביא אנפי זוטרי כרובים נערים כידוע וכאן סוד ההבל דכלילא בתלת גוונין באשא ורוחא ומיא והן תלת נהורין דהיכל השלישי מהיכלות הנ"ל כמ"ש שם ושם הכ"ב אותיות שמלמדין לתינוק כמ"ש בזוהר ולכן מתחילין ללמוד עם התינוק ויקרא שבו כ"ה אתוון דייחודא שהן כ"ב נהורין ותלת נהורין כמ"ש"ל ואמר בפ' בראשיתדף ל"ח ע"ב בהיכלא תליתאה ותמן כל אינן דרדקי דבי רבן כו': ואלין נטלי ההוא הבל כו' ואתמנא נטורא דעלמא וכן כלהי.

כמ"ש ר' יודן נשיא' שלח לר"ח ולר"י ולר"א למיעבר בהלין קרתיא דא"י למיעבד לון סופרין ומתנין כו' אמר להון אייתו לן נטורי קרתא כו' ואי דין נטורי קרתא א"ל ספריא ומתנייא הה"ד אם ה' לא יבנה בית שוא כו'. שהשומרים הן דרגא דנו"ה שהן השלוחים והן המגינין דדהבא והשלטין שבהיכל השלישי והן השומרין את העיר ולכן הביאו להן סנטרי קרתא וא"ל אם ה' לא יבנה בית שוא עמלו בוניו בו שינוקין הן הבונין הבית כמ"ש וכל בניך למודי ה' ורב שלום בניך ואמרו א"ת בניך אלא בוניך שבהן אתכנשא רבות קדשא ליסוד עולם וז"ש ורב שלום כו' ועי"ז נבנה המלכות: (רנו ע"א) תרין סמכין דלסטר מערב כו' אלין אתמנן כו'.

שסט' דדרום הוא סטרא דקיומא וצד מערב על היפוך כנ"ל בהיכל הראשון על הזיווג: ווי כו' מחולקא דעלמא דאתי. שכאן הוא ממשיחין ומכניסין לעלמא דאתי כנ"ל בהיכל השלישי בהבל הג' נהורין כנ"ל: היכלא רביעאה היכלא דא היכלא בנטירו יתיר.

שכאן גבורים עומדים בפרץ שומרי החומות לשמור מקום הפרץ שפרצו בו: היכלא דא סחרין לי' תלתין ותרין יתידות עלאין. שכאן מקום החצרות שסובבין לו ל"ב נתיבות ל"ב אלקים: וע"י דאלין אתידע למיעבד דינא כו' ובמימר קדישין שאלתא.

שבהיכל הרביעי מז' היכלות הוא בגזירת עירין פתגמא וכאן ובמימר קדישין שאלתא כמ"ש לקמן בדף רנ"ז ע"א בהאי היכלא אתער יצחק כו' עד בגזרת עירין פתגמא כו': כל אינון דינין דלא אתייהבו כו'. ר"ל אותן דינין שלא נכתבו ונחתמו כדי שיועיל התשובה: ובג"כ כלהו ממנן ע"ד.

ר"ל כל הארבע וכל הל"ב ות"ק אלף כלם ממונין ע"ז שמהם שאלין הכל. וז"ס עיר וקדיש משמא נחית כו' עיר הוא שבהיכל הרביעי בגזרת עירין וקדיש הוא כאן בסוד הת"ת שנקר' קדוש בסט' דגבורה כמ"ש בר"מ פ' פנחס ובתי' וטהרו וקדשו וטהרו מצד החסד וקדשו מצד הגבורה: אלין תלתין ותרין ממנן כו'.

שהתורה הוא בגבורה כידוע בסוד וידבר אלקים את כל הדברים האלה והן ל"ב נתיבות חכמה כנ"ל: ואלין אחרנין דכלהו תחותיהו כו'. הן הת"ק אלף וסוד הל"ב הן ל"ב נתיבות חכמה ות"ק אלף הן נ' שערי בינה ת"ק פרסי של עה"ח: היכלא חמישאה היכלא דא קיימין בי' כו' כחושבן ימי שתא.

והן שס"ה שייפין דנוקב' שהן בימינא היכל האהבה וכן רמ"ח שייפין דדכורא הוא ג"כ בהיכל אהבה רבה סוד הק"ש רמ"ח תיבין כי הוא סוד הברית חסד דמתגלי בפום אמה ובברית רמ"ח שייפין כללם כמ"ש בא"ר דף קמ"ב ארכי' דההוא אמה מאתן וארבעין ותמניא עלמין וכלהו תליין בפומי' דאמה דאתקרי יו"ד כו' ות"ח דלא אתקרי אברהם שלים כו' ע"ש וכן בנקודת ציון שבה שס"ה היכלין דנוק' ובה שס"ה גידין כמ"ש בפ' בראשית ופ' פקודי וע' בפ' וארא בר"מ דף כ"ה ע"א ומאן אינון רמ"ח פיקודין דאינון רמ"ח שייפין דב"נ כיון דאשתלים בהו על האי בכלל כדין ינדע באורח פרט דדא איהו אסוותא לכלהו וינדע כל יומי שתא דמתחברן למיהב אסוותא כו' בזמנא דשייפין אריקו ברכאין ליומי שתא כו' יומי שתא כמה דאתברכן מלעילא מרזא דאדם ה"נ אתברכין מתתא מרזא דאדם זכאין אינון ישראל בהאי עלמא באלין פקודין דאורייתא דאקרון אדם כו'.

והוא בסוד האדם הגדול שבהיכל אהבה הוא סוד אדם כנ"ל וסוד רמ"ח מ"ע הן בימינא דז"א אברהם ושס"ה ל"ת הן בימינא דנוק' ל"ת ושם החיבור זו"נ שייפין בשייפין ואז נק' אדם ועבתז"ח שם גרמא תשיעאה דסלקא ביממא ונחית בליליא טמירא בתלת מאה ושתין וחמש כו'. ושי"ן הן דאבות וס"ה היא רגל רביעי אדנ"י והכל כאן סוד הברית וכאן סוד השמש והיום כידוע: אלין אתמנין לבדחא כו'.

שכאן סוד החסד והרחמים כידוע וז"ש כלהו קיימי בחזוה ומחזוה נפקי כו': היכלא שתיתאה כו' בההוא זמנא דצדיקייא כו'. כמ"ש קשה שבכולן אסכרה ניחא שבכולן

נשיקה אסכרה דמיא לפיטורי בפי וושט נשיקה דמיא כו' וכאן מיתת נשיקה כנ"ל וז"ש בגין דתפוק כו'.

ואלו ששה היכלות הן כלם בהיכל הששי שכולל וא"ו היכלין: זכאין אינון כו' נטירין בעלמא דין ובעלמא דאתי. כמ"ש כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך בעה"ז ובעוה"ב ה' ישמור כו': ***(מכאן עד קיצור ההיכלות אינו מכי"ק.

****מהיכלא דא שראן כו'. שכאן מתחברין כל ההיכלות כמ"ש בפ' בראשית בהיכל הששי ע"ש: וכדין נגיד ואתמשך כו'.

ר"ל אור הג"ר דלא נגיד לון עד דמשתכחין דו"נ כאחד כמ"ש למטה: זכאה חולקא כו' ובעלמא דאתי. שהן מייחדין עלמא עלאה ותתאה כאחד עוה"ז ועוה"ב: (ע"ב) קשורא דכל הני היכלין כו'.

עכשיו הולך ומפרש יחוד כל השש היכלות עם ו"ק דאצילות: יעקב קשירו דכל מהימנותא. שבו נקשרין כל הו"ק כמו היכל הרצון שכולל כל הששה היכלות והוא כולל כל הע"ס דירית לאו"א ומזלא ונוק' נקשרת בו: רוח דקיימא לקבלא דרוח דאיהי לתתא.

ר"ל ת"ת דדכורא נגד היכל הרצון וזיווגם הוא רוחא ברוחא כמ"ש לקמן: והאי רוח כו' קיימין ביה. ר"ל לקבל רוח הבינה שהכל קיימין ביה כידוע ומפרש והולך דא איהו יעקב דאיהו רוחא אמצעיתא דכל רוחין כו' שכל הע"ס נחלקין לג' חלקים ג"ר נכללין בבינה ו"ק בת"ת ומלכות שכוללת כל הז' היכלות וכן נחלקין בעולם שנה נפש שמים וארץ ואויר חום וקור ורויה ראש בטן גויה וכן בשמות אקי"ק הוי"ה אדנ"י וכן בשם הוי"ה י"ק דלא מתפרשין לעלמין ו' ה' וכן בכל דבר והו' ת"ת אמצע להם: איהו נטיל כו' מנשיקות פיהו.

והוא ביעקב כמ"ש וישק יעקב לרחל והן רוחא ברוחא ברוח הפה וזהו סוד ת"ת אויר [ולכן ויחן שם ישראל נגד ההר בלב אחד כאיש אחד ששם קשירו דכל היכלין ו"ק דרגיה דישראל וכמ"ש בפ' בראשית ע"ש] וז"ס שאמרו ישקני על מתן תורה ששם סוד הפה בסיני כמ"ש בז"ח שה"ש דף מ"ה ע"ב ושם נתחבר שמים עם הפה של הארץ רוחא ברוחא כמ"ש ויט שמים וירד מלמד שהרכין הקב"ה שמים ושמי שמים על הר סיני כו' ושמים הוא ת"ת כנ"ל ושמי שמים בינה כידוע והוא סוד הנ"ל וז"ש למטה וכד מתדבקן רוחא ברוחא כדין רוחא עלאה כו': וכל נשיקה איהו כו' ברוחא דלעילא.

ר"ל שסוד דביקת רוחא ברוחא להעלות רוח התחתון היכל הרצון בעליון בת"ת שלא תאמר שהעליון יורד למטה וז"ש איהו נטיל האי היכלא שתיתאה שניטל אליו וז"ס ישקני מנשיקות פיהו כו' משכני אחרין נרוצה הביאניהמלך חזריו כו': וכד מתדבקן רוחא ברוחא כדין רוחא עלאה כו'. ר"ל רוח הבינה שכוללת כל ג"ר שורה על ת"ת ומתדבק כולא כחדא.

וז"ס ישקני כו' כי טובים דודיך מיין סוד היין של בינה ודודיך טובים ומפרש מהו הטוב ואמר מיין שמשם הם טובים סוד מוחין לריח שמניך טובים מוחין דאבא ומשם סוד האהבה נהירו דחכמתא וז"ש עלמות אהבוך: ורזא דא כד כו' שייפא בשייפא. ר"ל לכך כל ההיכלות מתקשרין כאן עם הו"ק שמחמת הנשיקין מתעוררין כל השייפין כונן

לאכללא זה בזה ולכן כשמגיע התפלה להיכל הרצון אז מתערין כל ההיכלין להכלל בו"ק וז"ס כלילת הו"ק בת"ת וששה היכלות בהיכל הרצון והוא ברוחא דנשיקה שבו כלול הרוח של כל האיברים ומתדבק בנשיקה והנשיקין אלו הוא סוד מארבע רוחות באי הרוח והוא סוד הנשמה ואוירא דרוחא שבא מהנשיקין שהן ד' רוחות כמ"ש בפ' תרומה דף קמ"ו ע"ב בספרא דר"ה סבא כו' אתפשט לארבע רוחין והוא כמ"ש"ל רוח שבפה הנושק ושנכלל בפי הנושק וכן ברוח הנושק בפיו ושנכלל בפה הנושק [מגומגם הל' קצת] כידוע והוא סוד בצלמו בצלם אלקים דו"נ שכל א' כלול מזו"נ כמ"ש בר"פ במדבר ורוח דדכורא שנכלל בנוקביה הוא צלם הנוקבא שדכורא נכלל בה ובדכורא הוא רוח דנוקבא שנכלל בדכורא וכן נפש ורוח של האדם הוא ג"כ מאלו ד' רוחות שהן ג"כ זו"נ נכללין כל אחד מדו"נ: ואינון גו רזא דמהימנותא וסלקין בארבע אתוון ואינון אתוון דשמא קדישא תלי בהו כו' ומאן אינון אהבה כו' [הוא ציון לד' הזוהר פ' תרומה הנ"ל] שאלו ד' אותיות הן סוד ד' פרצופין אותיות הוי"ה וז"ש ועלאין ותתאין תליין בהו כו' ואינון רתיכא עלאה שהוא ד' אותיות השם והענין כי סוד שם הוי"ה [הוא] כי ז"א יורש ב' עטרין דאו"א ושל אבא הוא [עשר] עטרין דכליל בחד והוא יו"ד של הוי"ה שכליל מעשר והוא חד [והוא יו"ד לפי שכולל כל הע"ס וכל הפרצופים כמ"ש בפ' ויקרא וא"מ ואמר ע"ש.

אבל בסוד העטרין דירית הוא בסוד אלף לבד כמ"ש"ל] ועטרא דאמא מתחלק לה"ג שדרכן של גבורות להתחלק כידוע ואף שבעטרא דאבא ג"כ ה"ח כלולין כולם באחד ואין מתחלקין כי אם כשנכללין עם הגבורות שהגבורות הן ה' גווינין וה' חסדים הן אור דנהיר בגווינין ומתחלק לפי הגווינין ולכן נש"ב שהן ה"פ עשר ובחכמה עשר לבד ואח"כ ז"א יורש ב' עטרין ה' של בינה וא' של חכמה והוא וא"ו ומלכות עטרא דגבורה לבד והוא ה"א אחרונה והן ג"כ אותיות אהבה א' עטרא דחכמה ה' דבינה ב' ז"א ב' עטרין ה' מלכות כנ"ל: קיצור היכלות הקדושה להגר"א ז"ל (מגוף כ"ק) א היכל לבנת הספיר.

ב' רוחין א' ספיר שמו סטוטריה. ב' לבנה שמו אדיריה סניני"ה.

רוח הא' ממנו נציץ ב' נהורין א' חוור מתנוצץ לו"ק. ב' סומק מתנוצץ לד"ר.

רוח הב' נהורי' סומק וחווור כא'. מכלילת הנהורין נפקין ד' האופנים שהן תרשישין וכל אחד יש לו ד' גלגלים ולכל גלגל ג' סמכין ושמות ד' הגלגלים.

אהניא"ל קדומיא"ל יא"הונה"י י"הדו"נה"י ומכלילת הרוחין נפיק חיותא שנקר' בזק על האופנים הנ"ל ושליט על י"ג מאות רבוא אופנים אחרים ומראהו כאריה וכנפי נשר בהיכל זה פתח א' ועליו ממונה טהרי"אל שממונה לקבל נשמות ותפלות ותחתיו כמה ממונים שנקר' מארי דעיינין למעלה מזה הפתח פתח אחר שקב"ה חותר לבעלי תשובה והוא שערי הדמעות ועליו אופן א' שנקר' רחמיא"ל** (ואולי לכן בכרכת יוצר שהוא נגד היכל א' כמ"ש"ל אומרים ברחמיך הרבים רחם עלינו.

ש"ל:**) ממונה על הד' חיות גדולות באמצע ההיכל עמוד א' ושמו אהרהניאל לאדבקא רוחא ברוחא. מן הבזק מתפשט רקיע א' על שני סמכין והן שני כרובים כלולים בד' אותיות אדנ"י ופרחין באוירא שהוא בסוד ד' אותיות הוי"ה ונכללין זה בזה וכן כלילין

הד' גלגלים ואופנים א' בחבירו והכל בשילוב הוי"ה אדנ"י ופרחין בעמוד הנ"ל: ב היכל עצם השמים.

בו ג' פתחים למזרח ולדרום וצפון וא' ממונה עליהם אורפניאל על כל הג' פתחים ושל מזרח פתוח ועליו הממונה הנ"ל ושל דרום וצפון סתומים ושני ממונים עליהם תחת הממונה הנ"ל ובידו כוס של חיים רוח א' בימינא נקרא א'ר'ר'פ'נ'י'א'ל והוא זהר וע"ש נקרא ההיכל ג"כ זהר ונהורי' חוור ורוח א' בשמאלו הדרניאל ונהורי' ב' גוונים חוור ותכלת ואין הרוחין מתגלין אלא (ע"י) עליות הרוחין והנהורין שלמטה בהיכל ראשון ואז מתקשרין יחד וחוור של רוח השני (בחוור של) ברוח הראשון ותכלת בסומק של רוח השמאלי של היכל ראשון ומתאחדין כולם כאחד ואז מתגלה וכל שבהיכל הראשון כולם נכללין כאן בהיכל השני הזה.

ובהיכל הזה מלאך צדקיא ממונה על לבושין דנשמתא ומוליכה לנהר דינור ואח"כ מלבישה ומהתכללות הרוחין נפיק חד חי' ותחתיה ארבע חיות וכולם פני נשר ותחתיהן שרפים בשש כנפים ולכל חי' ד' גלגלים ולכל גלגל שלשה סמכין ג"כ ונכללין ונשלבין כנ"ל ועולי' להיכל הג' ושמות הגלגלים של מזרח ח'נ'י'א'ל ושל צפון ק'ר'ש'י'א'ל ושל דרום ע'ז'ר'י'א'ל ושל מערב עניא"ל: ג היכל השלישי.

ד' פתחים לד' רוחות העולם ובכל פתח ממונה א'. פתח הראשון לדרום ועליו ממונה א' מלכיא"ל [ושני סופרים תחת ידו א' מימינו ואחד משמאלו ושם שמיאל וקמואל].

פתח הב' למזרח ממונה א' גזריא"ל ותחתיו ממונה עזריא"ל ותחת הממונה הזה שני שמשים מימינו ומשמאלו סטריה עדיאל. פתח השלישי לצפון קפציאל ותחת ידו עיריאל.

פתח הד' (למערב) ממונה א' פדאל. בהיכל הזה רוח א' ששולט על הכל ושמו זהריאל וממנו יוצא נהורא חד ושמו אהדיאל וממנו יוצא ב' נהורין ומהם מתנוצץ כ"ב נהורין ומהן יוצא חי' אחת כליל משני גוונין אריה ונשר ושמו אהיאל ומנציצו שלה יוצאין ארבע אופנים הדריאל יהדריאל אהדוריה אסימון וכ"א בשמונה כנפים וד' פנים שני פנים מסתכלין להחיה שעליהם ושני פנים מכוסין בכנפים ועומדין לד' רוחות העולם ומזיעתן כד נטלין האופנים יוצאין כמה חיילות לאין מספר ועוד עשר ממנן קיימין בכל פתח ופתח וחד ממונה עליהם על כולם והוא כלול בתוך הנהורא הא' אהדיאל הנ"ל ולכל א' מהאופנים ד' גלגלים ולכל גלגל שלשה סמכין שהן י"ב סמכין לכל אופן ושית מאה אלף רבוא כלולים בתוך הד' האופנים ובאמצע ההיכל למעלה למעלה יש מקום א' ונקרא תא הרצים והוא אינו עולה למעלה כלל ובשעה שמתקשרין ההיכלין זה בזה יוצאין מהמקום הנ"ל כמה חיילות ונקראין מארי תריסין ושם תולין בד' רוחות ששה מאות אלף רבוא [מגינים של זהב והן חשמלין כד סליק אלין באלין יוצא אויר א' ונעשו כל המגינים מגן א'] לכל רוח ורוח ולמטה מהן מקיפין את החומות ס' שלטין.

בהיכל הזה י"ב גלגלים והן שרפים דשני גוונין לבן ואדום ונקראו חלונות ומהם יוצאין ארבע סמכין ונקראו חרכים והן אראלים ושם עינאל עיריה עריאל יהיריאל: ד היכל הרביעי. בו ד' היכלין זה לפנים מזה ובכל א' פתח א' שהן ד' פתחים פתח הראשון ממונה א' ושמו גזריאל ולחוץ עומד ממונה א' ושמו סנסניה בפתח השני לדרום ממונה א'

דהריא"ל פתח השלישי לצפון גדיאל פתח הרביעי ממונה אזניה ותחתיו שני ממונים א' לימינו ושמו הריאל וא' לשמאל ושמו גדודיאל ועוד יש י"ב פתחים ובהן ממונה א' על כל פתח והן י"ב עומדין מבחוץ להיכלא והן כרוזין וכל הד' היכלין כלילן דא בדא רוח א' שולט על הכל ונקרא אל והוא זכותא וע"ש נקרא ההיכל זכות ובו נרשמינן ג' אותיות יה"ו מדכורא וממנו יוצאין שבעין נהורין כולם בעיגול והם בהיכל הפנימי מד' היכלין הנ"ל ושני סופרין עומדין לפנייהם שיצאו מהם וכנגדן ע"ב נהורין מימין וע"ב נהורין משמאל והראשונים הם לפנייהם מהכל ואח"כ יוצא חד נהורא נהיר לד' סטרין וממנו מתפשטין ג' בתי דינין וד' הנ"ל הן א' הפנימי לע' נהורין הנ"ל האמצעין הראשונים וג' היכלין הם לג' בתי דינים אלו.

ועוד הן משמשין ב' היכלין לשני הע"ב נהורין של ימינא ושמאלא וא' לשני הסופרים וא' לשבעה עיני ה' שעומדין כאן כאשר נכלל הרוח' הנ"ל בכל הרוזין והיכלין שתחת ההיכל הזה מוציא חד חיותא מלהטא ועיינין לה כעיני אנשא ונק' תומיא"ל ועומד על ד' שרפים מלהטא א' ושמותם שרפיאל ברקיאל קרשיאל קרומיה והן כולם מלהטים כמו כפתור ופרח והן עומדים לארבע רוחות של החי' הנ"ל לד' רוחות העולם וכד נטלי יוצאין שביבין מהן ומאלו השביבין יוצאין ע"ב גלגלים מלהטן באש ומהם יוצא הנהר דינור אלף אלפין ישמשוני' ורבוה רבבן קדמוהי יקומון בתוך הנהר דינור.

ובתוך הנהר דינור נשרפין הנשמות שעדיין לא נזדככו וממנן שתחת ההיכל שני שמקרבין לכאן וכן שליטין דרקיעין שמכאן נטלי שולטנותם וכאשר מגיע זמן שיסור שולטנותם נשרפין כאן וכל בקר מתחדשין. באמצע ההיכל יש מקום התחברות דזו"ן ומקבלא רוחא דלעילא וסלקא רוחא דלתתא ושם כאשר נכנס שבת נכנס החי' עם השרפים וכל האלף אלפין ורבוה רבבן ומכניסין שם שלחנות של כל בני העולם וההוא חי' יושבת על הד' שרפים שם ונקרא המקום ענג: ה היכל ההמישי.

היכל ברקא ונקרא היכל אהבה וכאן פתח א' וממונה עליו נקרא סניגוריא רוח א' שולט על הכל ונקרא סורי' והוא ממונה על הכל שכל החיילין שבכל ההיכלות תחת ידו ונקרא אהבה כנ"ל והוא נהיר ונציץ לכל סטרין שהוא כליל כל הד' גוונין וממנו מאיר נהורא כמראה ארגמן שכולל ד' גוונין לבן ושחור ואדום וירוק ונכלל זה בזה ונרקם לבן באדום שחור בירוק ואח"כ לבן בשחור ונעשה חי' א' מרוקמת ונכללו בה ירוק ואדום וצורתה כצורת אדם שכולל הכל ונקר' זהר וממנו יוצאין ד' חיות גדולות והן ב' כי ב' נראו כא' וכן ב' אחרים נראו כא' ואח"כ נכללין זה בתוך זה כמו אופן בתוך אופן וכולם א' ונראו ד' ראשים לד' רוחות העולם וכולם גוף אחד וחי' זו הליכתה לשני רוחות רוח א' יוצא מרוח הנ"ל ויוצא ממנו שני נהורין שהן ארבעה והן מתהפכים בגוונין ונקר' להט החרב המתהפכת ועומד על שבעין נהורין האמצעים של היכל זכות ומאלו הנהורין יוצא חי' אחת ועומדת על ארבעה שאינן עומדין תמיד בקיומם שנים לימינא ושנים לשמאלא וכאשר הרוח הזה של החי' הזה נכנס באלו הארבעה מתנוצץ מהם שני ניצוצות ויוצאין חוץ להיכלא ומתהפכין תמיד וכאשר נכללו זה החיה בחי' הראשונה זהר יוצא מהם ניצוצא שנקר' שרפים והוא יוצא אחרי שני הניצוצות שהן כבין תמיד והוא מאיר בהם ומתחדשין וכן עושה תמיד והן מתהפכין פעמים אנשים פעמים נשים פעמים רוחין

פעמים עירין קדישין וכאשר נכללו אלו ב' רוחין הנ"ל ונכללו כא' אבל נראין שתיים משא"כ בשאר היכלות שאין נראין רק אחד יוצאין מהם חיילות בלי קץ מהם נקראים רמונים מהם גפנים מהם דודאים ועליהם שני ממונים שעומדין על כל החיילות האלו ונקראו אהבה: ו היכל הששי.

היכל הרצון ונקרא חוט השני ובו ששה פתחין לו"ק מעלה ומטה וד' רוחות רוח א' שכולל הכל רזיאל שמו וממנו יוצאין י"ב נהורין עלאין והם מתנוצצין ומנציצו שלהן יוצאין ד' החיות הידועות והם ארגמ"ן וקשורים ואחודים זה בזה ועומדין לד' רוחות העולם. ואלו ארבעה מתפרשים לי"ב ג"כ ג' ג' לכל צד.

תחת מיכאל יופיאל וצדקיא. ותחת גבריאל קפציאל חזקיא.

ותחת אוריאל שמשיאל חסדיאל. ותחת רפאל שנים.

ותחת כ"א משריין עלאין כמנין הדגלים כ"א כמנין השבט וכסדרם בד' רוחות. ועוד ב' ממנן תחת כ"א מד' חיות ארגמ"ן והן ד' וכנגדן תחתם בארץ ג"כ ד' וסחרן לכ"א מד' אשר בארץ י"ב ממנן ג' לכל צד שהן לבד י"ב ראשים הנ"ל רי"ו ממנן.

וכאן נכללו כל ההיכלין תתאין והן שית היכלין. היכל הראשון שם עומד הרוח דהיכל זה הנ"ל וכל החיות הנ"ל ואסתמך בשני סמכין לכל צד ועומדים בחוץ להיכל ונקראין יתדות.

ועוד שמנה אחרים ונקראין מיתרים. והיכל הזה והרוח אשר בו וכל החיות וכל אשר בו נכלל בהיכל השני ברוחא דבי' והיכל השני וכל אשר בו וכל הנכלל בו היכל הראשון ואשר בו כלם נכללין בהיכל השלישי וכן היכל השלישי וכל אשר בו בהיכל הרביעי וכן כולם.

שמנה יתדות שבהיכל הראשון כל א' ממונה על י"ב אלף ממונים אחרים וכולם נקראים יתדות המשכן ושמות השמנה הנ"ל למזרח לימינא קרעיאל לשמאלא שמעיאל. לדרום סעדיאל סטריאל.

לצפון פתחיאל עטריאל. למערב פדהיאל חומיהאל: היכל השני בו ג"כ שמנה יתדות וכ"א ממונה על י"ב אלף ממונים ונקר' יתדות המשכן למזרח יהדינאל גזוריה.

לדרום אהריאל ברהיאל. לצפון חלחליא"ל קרספיהא"ל.

למערב סיגדי"ה גדרי"ה: היכל השלישי ג"כ ח' יתדות ממונים על י"ב אלף יתדות כנ"ל למזרח יהודי"ה עזריא"ל. לדרום שכניא"ל עזיזי"ה.

לצפון עזפיא"ל קפצריהא"ל. למערב עססני"ה אשרירי"ה: היכל הרביעי ארבע' יתדות עלאין ושם חסדיהא"ל קסירי"ה קדומיה דהריא"ל.

ותחתם ל"ב יתדות אחרים ממנן ותחת השנים ושלישים חמש מאה אלף ממנן אחרנין: היכל החמישי ד' יתדות עלאין ושם קדשיהא"ל סטריה"אל עסירי"ה קדמי"אל ותחתם שס"ה ממנן אחרנין: היכל הששי ב' יתדות לצד ימין מלכי"אל שמעיהא"ל ותחתם מאה ממנן וב' לצד שמאל מסרני"ה. צפצפני"ה ותחתם ג"כ מאה וכולם יתדות המשכן.

ע"כ היכל הששי שכולל כל הששה היכלין: ו היכל השביעי טמיר בטמירו כאן אין גוף כלל ק"ק פרוכת פרוסה כפרת וארון הברית ושני כרובים ושם אתר גניז וטמיר לאכנשא בתוכה רבות קדשא ע"י הנהר דנגיד ובתוכה אסתים נקודה עילאה. (ע"כ מכי"ק ז"ל): ליקוט מקיצור ההיכלות דסט"א***(נמצא בחיבור הד"ק כ"י).

וראיתי להציגו אם כי לא עלו בידי די תיקון שיבושי ההעתק הניכרין בו. המ"ל:**) וזהו סדר של היכלות.

בור שחת.

דומה נגד ת"ת ומל' צ"ל אל תתנו דמי לו כו'. וטיט היון דשם נכתבים כל העבירות ושם נשקעים דוגמת הבטן דקדושה שררך כו' כמש"ל.

שאול שהיא עמוקה ושם ירד קרח ששם כל המחלוקות נגד האהבה ונכלל וצלמות כללא דכולא נגד חיים דיעקב ששם כל החיים יעקב לא מת. וארץ כו' נגד עלאה דכולא.

וכן השמות של היצה"ר הממונה הראשון שטן כמ"ש בס"פ בלק דעליו כתוב והנה השטן עומד על ימינו לשטנו למסור הנשמתא לי' והוא בהיכל הראשון דקיימא נגד היכל ראשון דקדושה לקבל הנשמה הנדחית משם כמ"ש רמ"ה ב' אי לא זכאה הא ממנא אחרא דקיימא בס"א ובדף רס"ג א' דא איהו אחיד בנשמתא כד אתדחי' יכו' ואמר שם האי איהו קיימא לעילא ולתתא ר"ל לעילא בהיכלות לקבל ולתתא להוריד לגיהנם והוא כלחוך השור וע"ש בפ' בלק בארוכה דמקלע לי' כו'.

והשני טמא למטמא א"ע בהשחתת זרע. והג' שונא שהוא קטרוגא הני ברכי כו' אוסרי לגפן עירה כו'.

והד' אבן מכשול ששם כל המכשולים. הה' והו' ערל ורע כנ"ל.

הז' צפוני נקודת צפון הפנימי כידוע ונגדו בקדושה: ובס' מ"ח מס' היכלות פ"א משנה ב' וג' אומר בור נגד רע וצלמות נגד שטן והשאר כמו כאן הטומאה סדרן כמו כאן. אע"ג שפי' לבנת הספיר על יסוד ומלכות ונוגה וזוהר על נו"ה כמ"ש בפ' בראשית מ"ה ובפ' פקודי רנ"ח א' שם מבואר הוא על כלילתן זה בזה דהיכל הראשון כולל מהיכל השני דצדיק כלול בנוק' רצוא ושוב וכן נו"ה ביסוד כי הנו"ק בתוך חמוקי ירכיך וכן בזכר הוא עיקרו בין הירכים.

אבל עיקר ההיכלות הוא ראשון במלכות ושם אשת חיל סבסתיא"ל* על התפלות ושערי דמעה כו' והיכל השני הוא יסוד לכן שם החיים כוס החיים ולכן נקרא עצם השמים גוף וברית כו' ספרא דחמה כמו כוכב בשמות הכוכבים כן הוא בז' הרקיעים נק' עצם השמים והכל לפי שכוללין כולן. ואמר שם שבהיכל א' החיה ארי' ובשני נשר ובג' ארי' ונשר כחדא לפי שהוא נו"ה נגד יו"מ.

דהמרכבה הוא חו"ג ויו"מ ונו"ה נכללין בהם לפיכך הד' חיות כאן באלו ד' היכלין אהבה וגבורה ועצם ולבנת ד' פנים שבזכות שלהם וכמ"ש בפ' בהעלותך ובאהבה אדם וכמש"ל ות"ת כולל כל הד' חיות ואמר שם רמ"ז א' שם כמראה הקשת אשר יהיה כו' שם אורפניא"ל הדרת פנים כו' ושם החשמ"ל ושם הלבושים דנשמתא ושם מקדשי

למאריהון ומברכי ושם מארי דרזין יופיא"ל כידוע שכל הרזין וחכמתא הוא ביסוד ועי' בס"פ שמות וש"מ אלא דנו"ה נכללין בהן ג"כ ולכן הרקיעים עילאין כוללין אותם בדרגין דלהון יוסף ההיכל לבנת הספיר ומעלה אותה לי' לפי כללותיה וכן נוגה בדרגא דנביאים ג"כ ע"ש כלילותיה וכן בהיכל השלישי כלול ג"כ קצת מלמעלה ע"ש וכן בכולן אבל אלו נכללין ברוחין שכל אחד בו ב' רוחות להכליל זה בזה ועיקר כנ"ל הראשון מלכות הב' יסוד והג' נו"ה שהן לעולם חד וכ"ה בארצות ומדורין היכלין דג"ע מלמטה למעלה כמ"ש לקמן וכ"ה ברקיעים וילון רקיע שחקים כנ"ל וכן בכוכבים לבנה כוכב נוגה כו' אע"ג דהיכל ראשון כולל ב' רקיעין ג"כ לפי כללותיהם ובכוכבים רק אחד שבתאי כמש"ש.

וכן בשית היכלין דכלילין בהיכל הרצון א' על עניני נשים על הזיווגים ועל המגרשין נשותיהם קדמייתא בכיין אינון שבע ברכאן דילה. השני על דם ברית.

הג' על תנוקות של ב"ר ועל המעביר כו'. והד' על הדין.

והה' על החסד ושמחה. והששי על נשיקין כו'.

וכן בז' ארצות ארץ לקבל ארץ תחתית ושם תהום התחתון אדמה לקבל יסוד [ובהיכלות שלו ארץ יו"מ אדמה גיא נו"ה. ועם מ"ש תחלה גם קושיא זו מתורץ] אדם ה' כידוע גיא נגד נו"ה וכ"א על פני תהום תהום בארץ ופני הוא יסוד שנק' פנים והוא אדמה וסי' פני האדמה בכ"מ אורפניא"ל וגיא על פני.

נשי' ת"ת.

ציה גבורה מקום הגיהנם. ארקא חסד כמש"ש והוא הסדר כמ"ש בפ' בראשית ל"ט ב' דלא כמ"ש בז"ח מ"ד ג' וכן הוא סידר בעצמו י"ב א' ותאנא ז' שמות קרא ארץ כו' ועמ"ש במ"א וכ"ה בז' מדורין דארץ דלעילא ושם הסדר מלכות השני נו"ה הג' גבורה הד' חסד הה' ת"ת הששי יסוד והוא מקום הדעת למעלה וז"ש קרוב למלכות שמיא ר"ל אע"ג דיסוד קרוב למלכות שמיא שהוא בהיכל הז' שמתפשט שם כידוע ושם נימנין כל והוא הנהר היוצא מימא עלאה [בהיכלות שלו כתב הה' יסוד והששי ת"ת] השביעי בינה וכמו שהוא בהיכלות אלא דיסוד חשיב כאן סמוך לת"ת כמש"ש ואף בארצות בפ"ב מזכיר ת"ת למעלה מן הכל כמש"ש ובהיכלות דג"ע שלמעלה שם מ"א א' הראשון מלכות והב' נו"ה ג' יסוד וזהו כל בשר כו' וכן נק' בשר כידוע ד' גבורה ה' ת"ת ו' חסד וט"ס שם וכצ"ל.

היכלא חמשאה הכא קיימא כו' על כל אילין נשמתין דאחידין בתיובתא ואתקיימו בההוא סטרא ואלין לעילא מכולהו תתאה. היכלא שתיתאה היכלא דא עלאה על כולא הכא קיימי' חד רוחא ומיכאל שמי' רב ממנא על כולא דקיימין כו'.

ואינון מכוונים נגד היכלין דלמטה בג"ע התחתון. הא' לגרים גירי צדק בהיכל הג' תשב"ר וכאן כתב השני כנ"ל ונראה שט"ס כאן ונתחלף הב' בג' וג' בב' כל בשר כו' וכן אמר שם וההוא נהרא דכליל בכל גוונין דאתאחדן ולא אתאחדן כו' והרביעי קטולי עמין כו' כמו שם וחמישי לבעלי תשובה בת"ת והוא מקום שבעלי תשובה עומדין שאפילו צדיקים כו' שהוא על היכלין דלתתא דצדקים לבד החסידים ופעמים שעולה למעלה ת"ת

והכל לפי המדרגה שגם בעלי תשובה מאהבה הם קשורים על הכל ונק' בעלי תשובה שתשובה במלכות כמ"ש בפרשהמשפטים ק"ו ב' כדין אקרי בעל תשובה דהא כ"י תשובה אקרי וקדמאי אמרו בעל תשובה ממש ר"ל בת"ת דהוא בעלה ממש ובגמרא אמרינן אריב"ל ז' שמות יש לגיהנם.

שאול.

ואבדון.

ובאר שחת.

ובור שאון. וטיט היון.

וצלמות.

וארץ תחתית. שאול דכתיב מבטן שאול שועתי כו'.

אבדון דכתיב ואמונתך באבדון. באר שחת דכתיב כי לא תעזוב נפשי לשאול לא תתן חסידך לראות שחת.

ובור שאון וטיט היון דכתיב ויעלני מבור שאון מטיט היון. וצלמות דכתיב יושבי חשך וצלמות.

וארץ תחתית גמרא. והנה בור שאון הוא הראשון דכאן בור ואמר בור שאון כמ"ש למטה מדור הא' בור כו' כולם מרעישים גיהנם ונשמע קולם ברקיע כו' קול שאון מעיר כו'.

באר שחת הוא השחת דכאן וכן אמר שם דכתיב לא תתן חסידך לראות שחת ונק' הראשון בור מים מכונסין וזה באר ששם נגד מלכות וכאן נגד יסוד והבן. ואבדון הוא דומה דכאן והוא באבדון בגודל החשך שבו כמ"ש בפ' פקודי רס"ד ב' היכלא תליתאה היכלא דא איהו היכלא דאפיל וחשיך ולית ביה נהורא כלל ואיהו אפיל יתיר' כו' והיא נגד היכל בקדושה שנק' זוהר דלית לי' גוון כלל מגודל הזהר והאור והגמר' לא חשיב כסדרן ושאר הוא כמו כאן ואמר ארץ תחתית גמ' נגד הקדושה דששה אינון באורייתא דכתיב ושביעית הוא תורה שבע"ה ונראה מהגמ' וש"ס שהגיא הוא אתרא דגיהנם כמ"ש גיא שהכל יורדים לתוכו כו' וגיא בן הנם וכן אמרו בז"ח אבל בפ' בראשית ב' ציה.

ושמות של היצה"ר אמרו בגמרא ז' שמות יש להיצה"ר הקב"ה קראו רע שנאמר כי יצר לב כו' משה קראו ערל שנאמר ומלתם את כו'. דוד קראו טמא שנאמר לב טהור כו' מכלל דאיכא טמא.

שלמה קראו שונא שנאמר אם רעב שונאיך כו'. ישעיה קראו מכשול שנאמר הרימו מכשול מדרך עמי.

יחזקאל קראו אבן שנאמר והסירותי לב האבן מבשרכם. יואל קראו צפוני שנאמר ואת הצפוני ארחיק מעליכם.

והנה כאן כולל אבן מכשול תחד וחשיב שטן והאי אבן מכשול אע"ג שהוא בהיכל הרביעי מ"מ הוא בהיכל הג' כמ"ש רמ"ט ב' אלין ארבע כד נטלין לאגחא כו' כד"א כי

מלאכיו כו' פן תגוף באבן רגליך דא אבן נגף צור מכשול והאי אקרי אבן בוחן פנת יקרת צור ישראל והוא בהיכל נו"ה ואמר שם שתים אבן צור נגד נו"ה והוא כד נטלי מהיכלא תליתאה כמש"ש כד נשלין לאגחת קרבא מרזא דהיכלא דלעילא דאקרי בשר דאיקרי זכות כו' וכמ"ש לעיל דאינון כלילין זה בזה ולכן בהאי היכלא תליתאה הכל פסקי ב"ד מהיכלא תליתאה בין בקדושה בין בס"א כמש"ש עש"ב ולכן הם שנים ונחשבים לאחד ואמר ויעלני מבור שאון מטיט הוין שהן בקדושה ב' ב"ד וכן חסד ויסוד נגדן ואמר נגדן בס"א לא תעזוב נפשי לשאול לא תתן חסידך כו' מתגלה בפום כו' המדור הרביעי כו' והעושק שכר שכיר.

המדור החמישי נקרא שאול ושם נידונין המוציא זרע לבטלה והבא על הגוי' והממשכן לעני כו' והלוקח שוחד כולם נידונים במדור זה. המדור הששי נקרא צלמות ושם נידונין אותן ששכבו עם אמותיהן ונדה.

המדור השביעי נקרא תחתית היורד לשם שוב כו' ועסותם רשעים כו' ושם נידונין המינים והמוסרים כו' מוריד שאול ויעל כו' וכל אלו כו' ועיין בפ' בראשית מ' א' א"ר יוסי מאן הוא ציה א"ל כו' ר' חייא אמר דא גי' כו' ר"ל אחר דגיהנם הוא גיא וכמ"ש בז"ח שם וכן מ' בגמ' הא איכא גיהנם גי' שכל כו' וכן בפ' גיא בן הנם וכ"מ בכל המקומות וכ"ד רשב"י שסדר המדורין שם ואמר שם שבעה מדורין אינון לעילא דרגא כו' הכי לתתא וכולא אחיד דא בדא למהוי כולא חד כו' מ' דאינון סדורין אלו נגד אלו והן לפי דעת ר' חייא ורשב"י ארץ במלכות כנ"ל אדמה בנו"ה גיא בגבורה נשיה בחסד ציה בת"ת וארקא ביסוד וארץ הוא תוהו לדעתו ואדמה בוהו וגיא חשך ואלין ג' פני תהום ונשי' רוח אלקים מרחפת כו' ובהן ג' מדורין נגד ג' הנ"ל דרוח הרביעית כלול כל הג' כמו בשם דאות י' כולל כל הג"ר כן כאן והן ג' עלאין והארץ היא השביעית כליל לון דלכן נק' בינה שבע ויבנהו שבע שנים וז"ש שם מדורא קדמאה כו' ולא אית ביה נהורא ולא חשוכא ולא דיוקנא כלל כו' דלית ביה צורה כלל והוא תוהו כמ"ש ז"ח ט"ז א' תוהו אתר דלית בי' גוון ולא דיוקנא ולא אתכלל כו' ולא גרסינן דלית בי' דיוקני' כלל בהו להאי אית לי' ציורא ודיוקנא כו' והוא מדורא תניינא דאמר שם הוא אתר דנהיר שם יתיר ואיהו כו' אתחזי יתיר מן קדמאה כו' קורבא עם בני נשא ומתהנין מריחא כו' ותליתאה הוא חשך כמש"ש מחדא תליתאה הוא אתר כו' מסט' דחשך כד"א וחשך על פני תהום והוא אתר דגיהנם נגד הגי' ונהר דינור נגיד תמן מהיכל שלמעלה של גבורה כמש"ש בהיכלות וברביעי אמר שם מדורא רביעאה הוא אתר דנהיר ותמן הוא נהירו למלאכי עלאה די בסטר ימינא כו' והוא חסד נגד נשי' וכאן הוא ורוח אלקים כו' לכן כל המדורין מכאן ולהלאה כולהו נהירין ואמר שם ועלייהו כתיב עושה מלאכיו רוחות וכן בשאר מדורין ומדורא שתיתתאה קריב למלכות שמיא כנ"ל ביסוד אבל הוא ט"ס וצ"ל דקריב לימא דים אקיינוס קרוב וז"ש על פני המים וז"ש ובי' ארביין ונהרין ונחלין דמתפלגין מגו ימא כו' וחשיב ד' חיות שם וכד נטיל כו' וכן אמר ט' ב' חד דיוקנא דתורא וחד דיוקנא דנשרא וכד מתחברין אתעבידו דיוקנא דאדם וכד אינון בחשיכה מתהפכין בדיוקנא דנחש והוא נגד ארי' כמ"ש בר"מ פרשה פנחס רכ"ט ב' מסט' דנחש בריח דימא דאיהו ארי' לגביה ביבשתא וכן ברך משה את דן גור אריה כו' ויעקב בנחש אבל בז"ח שם אמר ארקא בתר גיא ולפ"ז אדמה ביסוד וארקא נו"ה וגיא אמר שם דאיהו באמצע

מקום הגיהנם ומ"מ הסדר בשאר הוא כנ"ל גיא גבורה נשיה חסד ציה ת"ת תבל בינה וכסדר ההיכלין וכמש"ש במדורין ואינון ודאי מכוון נגד המדורין כנ"ל ואין הפרש רק ביסוד שהוא סמוך למלכות ובשינוי שמהן אדמה לארקא וז"ש שם אלקיא דשמיא וארקא אמר וארקא דאיהו תחות תבל זה ואמר שם דא נטלין בימא רבא דאינון קריבין לשם כנ"ל וז"ש ונח איש האדמה ואמר בזהר פ' נח שלפי שהוא צדיק נק' איש האדמה: סליק בס"ד ביאור ההיכלות וקיצור ההיכלות.

העליון ית"ש יחננו לחזות בנועמו ולבקר בהיכלו סלה: ליקוטים על פ"ב דחגיגה השייכים לביאורו על ההיכלות בחגיגה (י"ב:): הארץ ע"מ עומדת על העמודים כו'. הענין נגד ז' היכלות כנגד ז' מדורין והארץ אחריהן ואינה מן המנין כי ז' היכלות בו"ק והארץ השביעית מל' הפרטי כמ"ש בפ' בראשית בענין ההיכלות וכאן הן ממטלמ"ע.

הארץ מל' הפרטי העמודים הן יסוד. וחכ"א על י"ב עמודים.

שהן י"ב מזלות שהן ביסוד כידוע י"ב שבטים. וי"א ז' עמודים.

הן ז' ככבי לכת שהן שם שהוא רקיע שבו כוכבים ומזלות ז' רועים. ראבש"א על עמוד א' וצדיק שמו.

הוא צדיק עצמו והוא כלל כלם והוא כולל ג' גוונים והן הם ג' גווני הקשת כידוע. והן הכל כ"ב אותיות שביסוד וידוע שהיסוד וכל אשר בו נקראו עמודים.

והענין בפשוטו שחכ"א שעל י"ב שבטים עומד העולם כמ"ש שהברית כרותה לשבטים וכמ"ש ונשא אהרן את שמותם גו' לזכרון. וי"א על ז' עמודים הן ז' רועים שהעולם קיים עליהם.

ראבש"א על עמוד א' וצדיק שמו הוא כמ"ש ביומא (לח:): אר"י ראה הקב"ה שצדיקים מועטים עמד ושתלן בכל דור כו' אר"י אפילו בשביל צדיק אחד העולם מתקיים שנאמר צדיק יסוד עולם כו'. והן צדיק א' שבכל דור ודור שאין העולם חסר מהן כמ"ש שם אין צדיק נפטר מן העולם עד כו'.

עמודים על המים. מים הוא הוד מים חיים דשם אתפשטותא דבינה מרחובות הנהר כידוע וז"ש לרוקע הארץ על המים דאיהי בהוד.

מים על ההרים. הרים בנצח שכל הר הוא בסט' דימין כידוע וז"ש (בתענית ה).

(טבא תלגא לטורי כה' מטרי לארעא. והענין דתלגא הוא טיפת הזכר כידוע והוא בחי' יחידות יו"ד וגבורות גשמים הוא ה"ג נחלקין לחמש ה"א כידוע (וכמו שהארכתי בזה למעלה) וזהו כה' מטרי לארעא שהיא בהוד כנ"ל.

הרים ברוח. רוח הוא ת"ת כידוע.

רוח בסערה. סערה הוא גבורה כידוע בסוד רוח סערה עושה דברו [כמ"ש] בזוהר.

סערה בזרוע של הקב"ה. זרוע הוא זרוע ימין חסד.

הקב"ה הוא בינה וזהו זרועות עולם בינה שנק' עולם כידוע והן ז' מדורין כנ"ל והארץ קיימא עלייהו: (שם) ז' רקיעים. כבר כ' רק קצת דברים מעטים.

כאהל לשבת. היא נוק' מנשים באהל תבורך והנה כתפארת אדם לשבת בית וזהו לשבת כמ"ש לא תהו בראה לשבת יצרה.

מעון שבו כיתות כו'. כאן הוא החשמ"ל עתים חשות ועתים ממללות.

והענין כי כל שתיקה בסוד חסד ודיבור בסוד גבורה כידוע וכמ"ש בס"י מ' דוממת ש' שורקת וגבורה לעולם נכללת בחסד. ולכן כאן חשמל ולכן אומרות שירה בלילה סוד הגבורה וחשות ביום חסד כידוע וז"ש יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי שהשירה היא בלויים סט' דגבורה והשמן בחשאי סט' דכהנים ואסורין ביין כידוע.

דוד ביקש עליהם רחמים והורידן לארץ. שבגבורה דז"א הוא דינא קשיא ובארץ הוא דינא רפיא וזהו בקש עליהם רחמים.

ערבות שבו כו'. עשרה דברים עשרה סמכין שבה"א עילאה כמ"ש בפ' תצוה ק"פ ע"ב ואשתכחת האי ה"א ברזא דעשרה עש"ב.

מאי חשמל חיות אש ממללות. הוא גבורה וזהו אש ממללות כנ"ל.

במתניתא תנא כו'. בחסד כנ"ל.

בשעה שהדיבור יוצא מפי הקב"ה חשות. כמ"ש ויהי קול מעל לרקיע הוא קול הקב"ה בעמדם תרפינה כנפיהם.

כאור היוצא מבין החרסי'. כבר פי' שהוא אור השמש במים.

סנדלפון שמו. שהוא בארץ עולם העשי' שמקנא שם מלכות ארץ החיים.

הגבוה מחבירו מהלך ת"ק שנה. הוא יסוד שהוא אופן א' בארץ יסוד דנוק' ושם הוא ת"ק שנה ושם הוא ברכות לראש צדיק בסוד עטרה.

לבן כפר שראה כו'. ר"ל שרואה את המלך בכפר ואין מאמינים לו שאין דרכו של מלך בכפר עד שאומר סימנים בכך וכך חיילות וכך הוא כסאו וכל סימנים עד שמאמינים לו וכן יחזקאל ראה אותו בח"ל שאין דרכה של שכינה בח"ל ולכן הוצרך לפרש כמ"ש בזוהר בפ' שמות (ב' ב') אית לשאלה אי יחזקאל נביאה מהימנא אמאי כו' (ע"ש כל המאמר) משא"כ בישעיה שראה אותו בכרך בא"י: כא"א ודמות פניהם כו'.

הענין כי ד' חיות הם חגת"מ ד' רגלי המרכבה וכרובים הם נו"ה אנפי זוטרי שהן נק' נערים וחג"ת אנפי רברבי כמ"ש בזוהר בראשית (י"ח:;) והן בדיקנא חתימי ואלו בלא דיקנא והבן ונו"ה הם כרובי זהב ירכתי צפון מסט' דשמאל לכן נהפך שור לכרוב. כא"א שש כנפים כו'.

ענין הכנפים הן כינויים דאתכסי בהון קב"ה כידוע בסוד ולא יכנף כו' ועיין במעשה מרכבה בז"ח. והן ד' כנפים האל הגדול הגבור והנורא כמ"ש שם ובזוהר פ' בראשית ופ' פנחס ובזמן שבהמ"ק היו ששת כנפים לכל ו"ק ועכשיו אינן רק לד' הנ"ל ואמר רב אותן שאומרות שירה והן חו"ג שהן מעופפין כידוע במקום הידים וכמ"ש ועוף זה מיכאל יעופף זה גבריאל.

ורבנן אמרי אותן שמכסות רגליהן. נו"ה וכ"ה בזוהר לפי שאראלים שהן נו"ה כידוע צעקו חוצה.

ומצאתי (כ"ה בליקוטי ש"ס להאריז"ל שם. הרד"ל) שש"ס הן ו' כנפים ונתמעטו קדשים וטהרות שאין נוהגין בזה"ז והוא כרבנן ודו"ק.

ואמרו בתז"ח שש"ס הן מאכל חיות הקדש בסוד שש שעורים והבן שהוא סוד היצירה מטטרו"ן: (שם) (טז.) ששה דברים נאמרו בשדים ג' כמלה"ש ג' כב"א כו'.

כי הם מחציין ולמעלה דמות מלה"ש ומחציין ולמטה דמות אדם. ואמרו כי אמן של שדים נעמי הולידה אותן מהנפילים לכך חציין מצד אביהן דומה למלה"ש ומצד אמן לב"א.

והענין כי הם מעה"ד טו"ר שעד חציו טוב ומחציו ולמטה רע וז"ש מפלגא ולעילא דהורמין ומפלגא ולתתא דהורמיז ולכן אותן ג"ד שנוגעין למעלה מחציין הן דומין למלה"ש. וג"ד שהן למטה מחציין הן דומין לב"א.

וענין הג"ד כי אין קומתן אלא נגד הו"ק. שלמעלה עלמא דחירו.

ולכך נקראו רוחין נגד הרוח שהוא בו"ק וגם נגד המל' אין להם כידוע ולכן אשה אין לה זקן וכן בסוד השערות דזכורא שחורות כו' כידוע (בע"ח שער אריך פ"ה כלל ב') ולכך אין להם גופות ונפשות וכל שליטתם ברע נה"י שהן לבר מגופא כמ"ש בא"ר אתכללו בפרט וכלל ע"ש. לכן ג"ד נגד חג"ת הן כמלה"ש ונגד נה"י ג"ד כב"א: ליקוט ד' רגלי המרכבה.

אלוק חסד אלקים דין. הוי"ה אדנ"י קו האמצע כולל שניהם.

והנה הוי"ה נטיל לימינא ואדנ"י נטיל לשמאלא. עתה חשוב אלוק במלוי יודי"ן רכ"ב ועם הוי"ה הוא רמ"ח מ"ע.

ואלקים במילוי יודי"ן ש' ועם אדנ"י הוא שס"ה מל"ת. ובפשוטם גי' כוסי רוי"ה: ליקוטים יקרים ונפלאים [ליקוט].

לא כאברהם שקראו הר כו'. ג' הר שדה בית בנוק' בג' מקומות שהיא קבועה מלכות עטרה.

יסוד.

ת"ת.

והן באבות כסדר מלמטה למעלה בסוד ואנכי נטעתיך שורק***(ר"ל ג' נקודות שורק. וזש"ש כלה זרע אמת.

ר"ל מל' יסוד ת"ת כ"מ בס' ע"מ. ש"ל:**) וז"ס אברהם בסיהרא צדקמערב ויצחק קץ ח"י ויעקב במקומו א בל משה מלגאו בדעת והן ד' מקומות שלה בקו האמצעי והוא ד' אותיות דילה ד' תיקונין א'ח'ד' שהן י"ג תיקונים וסוד שם של י"ב וסוד י"ב גלגלים ד' דמות אדם ד' שביסודות וז"ס מי זאת הנשקפה כו' ששם בסוד שחורה יו"ד דשם

כמ"ש בס"ד דל"ל חיוורא כמ"ש בז"ח ש"ה ואז מקטנת עצמה שלא נשתייר בה אלא ספ"א אחת.

ואח"כ יפה כלבנה בסוד דוד חי וקיים ונכללת מנה"י. ואח"כ כחמה.

ואח"כ איומה כנדגלות בסוד הדעת שהוא איום כמ"ש ר"פ תרומה דחילא ואמתני ואז היא שלמה בע"ס כי בכל ספירה אמצעי נכלל מכל הג' קוים והוא סוד שם י"ב כנ"ל והן במ"ס ונקרא הר שדה בית הר מקום התפוח וכן נקרא בהיכל הראשון הרי נחשת ונקראים נחשת ע"ש ונוצצים כעין נחשת קלל דכלילן בסומקא כמש"ש.

שדה ביסוד הרחם מקום הזריעה. בית בת"ת כתפארת אדם לשבת בית ששם ישובא דעלמא ומשה מלגאו כי נגד ג"ר אין גופא כמש"ש.

וכן בסוד זיווג עיבור יניקה ומוחין כידוע זיווג בסוד טיפה ספירה אחת ובעיבור מקופל ראשו כו' וז"ס תלת כלילין בתלת כי כל הגוף אינו אלא ו"ק כמש"ש והוא התפשטות הגוף בלידה ויניקה שנגמר כוחו לילך וליקח וכל איברי גופו ואח"כ מוחין בכניסת הנשמה והשכל בו שהן אינן אלא רוחא והוא הנר"נ שבתוכו במל"כ שהן חג"ת וכמש"ש.

אבל נה"י הן לבר מגופא כי אין נר"ן שוכנין בתוכן רק חיים מההתפשטות הנר"ן והן ג' דרגין ג"פ ג' וכל ג"ס הן זע"ז בזה הסדר וחג"ת ע"ג נה"י ובעיבור בתוכן וכח"ב בתוך חג"ת אבל עיקרן הן ע"ג חג"ת והוא ג' פרצופין העליונים שאינן מתלבשין א"א או"א והוא ג"ר של כללות האצילות שלכן ז"א אינו אלא ו"ק רק התפשטות ג"ר בתוכו הן ג' מוחין שלו אבל עיקרן הן למעלה וזהו התלבשות הפרצופין החמשה וידוע שגם בעיבור ויניקה המוחין בתוכו שהוא הנר"נ במל"כ אלא שהן זה בתוך זה וביניקה מתפשטין חג"ת ונעשין על נה"י ובגדלות שורין גם ג"ר א"א או"א עליהם וזהו הגדלות והן הכל זה על זה וזהו גדלות בקומתו: (עירובין י"ג ב') אלו ואלו דברי אלקים חיים הבינה ושם הכל אחד דביום השביעי הוא יום אשר לא נזכר בו לילה והיה יום אחד הוא יודע כו' והיה לעת ערב כו' (זכריה י"ד) וכן שימש האור ביום הז' כמ"ש (במ"ר וירושלמי פ"ח דברכות) ששימש האורה ל"ו שעות עד מ"ש והיא משפעת לשניהם לחו"ג ב"ש וב"ה כמ"ש במ"א שי"ן ימנית ושמאלית אלא שבה הכל רחמים לבד מסטרהא כו' אבל בה הכל שורש אחד אבל הלכה כב"ה דכוס של ברכה אף שמקבלו בב' ידיו חוזר לימין (ברכות נ"א א' ובזוהר בכ"מ) וכן כאן עשה אזניך כאפרכסת כו' (חגיגה ג' ב') אבל לענין הלכה כו' ואף דב"ש חריפי אמר אליהו ז"ל (עי' בספר הקנה) דלכך אין הלכה כמותם משום דחריף אין לו מנוחה לכן מניחו בימין וכן אמרו הטבעים שכל חריף שכלו הולך בעקמימות ח"ו לא על התנאים ואמוראים שכל דבריהם ק"ק מ"מ היא נוחה יותר במתון ומיושב וכל קושיא מצד הקליפה לשבר אותה והם היו תקיפי קדושה והיו משברין הקליפות והיו צריכין לזה מצד השמאל אבל מי שאינו תקיף והולך בזה הולך בחשכים ואף שבש"א בכסף שמתקדשת ברחמים ובה"א בפרוטה של נחשת אמר אליהו ז"ל (ע' בס' הקנה) כי הפרוטה היא מצדה שמזרעת מים אדומים וחוזרת ללבן דאתבסמת כי פרוטה הוא מצפץ ברחמי"ם כי היא א"ת ב"ש כמ"ש בזוהר ש"ה ובה אתבסמת מאלקים מלא להוי"ה אבל לב"ש לא אתבסמת אלא בכסף ממש שהוא הוי"ה בהכאה והלכה כב"ה וז"ש (ריש קדושין ובעדיות) וכמה היא פרוטה אחד כו' ר"ל ששיעורה

בכסף וכמש"ש (בקדושין י"ב א') אחד משה באיסר דאוזלי איסרי דהולך הכל אחר הכסף אע"ג שהיא נחשת מ"מ שרשה ומדתה הכל בכסף: (שוב כתב רבינו במ"א בזה"ל) ובה"א בפרוטה ובש"פ פרוטה גי' אלקים מלא דיודי"ן ומתמתקת בחילוף הוי"ה ושוה פרוטה גי' כו"ש ופר"ה שהן שני דינין דזו"נ ש"ך דזכר עם ו' ופ"ר דנקיבה עם ה' ומתמתקין בב' חילופי הויות דב' פאות דא"א שהן דזו"נ שני המאורות הגדולים עם ו"ה והן תורה מימינו אש דת מימינו אש הן בחו"ג והן חו"ג הנ"ל ששניהם גי' תורה: ציצית ב' שלישי ענף וא' גדיל שכלולה מג' קוין וחו"ג הן ענפין דמתפרדין כמ"ש בתיקונים צ"ב ב' וש"מ וגדיל בת"ת ובכ"א ד' אותיות שם י"ב מלך כו' ולכן י"ב גודלין.

וה' קשרין וי"ג חולייין בסוד שמע כו' אחד וה' חומשי תורה ות"כ חמשה חלוקי אבנין כו' חמשה ואלף י"ג בריתות ולכן נקרא ח"י עלמין וכל חוליא משולשת שנכלל מג' יק"ו וכנ"ל וכן יק"ו במילואו הוא ט"ל וי"פ הוא שמים טל השמים וידוע ששמים הוא יק"ו וארץ ה' אחרונה לכן טל השמים והכנף הוא ה' אחרונה לכן ד' כנפים ד' כנפות הארץ ועשיית הציצית לקשור שמים וארץ וכמ"ש (סוטה י"ז א' וש"מ) דומה לרקיע כו' והוא קומה שלימה ב"ש ענף וא' גדיל והכנף ד' של הוי"ה והוא תרי"ג שבהקומה שלכן בעשרת הדברות כלולות תרי"ג מצות בתרי"ג אותיות מכוונות שבהן כי עשרה הן שיעור הקומה והוא גבוה עשרה ורחב ד' וכאן רחב ד' והן חגת"ם ולכן ח' חוטין ב' הויות חו"ג ד' מצד זה וד' מצד זה ונאגדין ביחד בגדיל והן ג' פני חיה והכנף פנים הרביעי שקושר כולם: שתין אתוון ידיען בפרשה ראשונה של ק"ש (כ"מ בז"ה פ' לך ולכן ל"ל כאן כמ"ש רבינו בביאורו על הת"ז כ"ט א') הן אותיות דהוי"ה ועם ב' אותיות ע"ד הגדולות שהן ב' עדים דזו"נ דגם בנוק' עד סופו של בשכמל"ו וז"ש (רפ"ב דנדה) משמשת בשני עדים אחד כו': בענין ג' סעודות אז תתענג כו' חשיב כסדר במעלה כי כבוד יום קודם לכבוד לילה (פסחים ק"ה א') וכבוד לילה קודם לסעודה ג' שאין בה משום כבוד שכבר יצאו בשחרית אלא משום (נשמט ת"א).

ולפ"ד רבינו א"ש מאמר ר"ש בזוהר פ' יתרו ע"ז הפסוק וע"ש היטב) וידוע שהן נגד ג' אבות יצחק בסיהרא בנוק' יעקב בז"א אברהם בע"ק סוד החוורא חסד עליון והן כסדר מלמעלה אברהם יצחק ויעקב ולכן ג"כ בסעודה ג' אין כ"כ כבוד כמו בתפלת ערבית שהוא מאריה דביתא אבל אברהם ויצחק הן השושבינין וסעודת מ"ש הוא דוד מלכא שהוא גר צדק שבצדק הן הגריין מאומות ולכן הוא סעודת חול נגד ג' הסעודות ונגדה חלוץ עצמות והיית כגן רוה.

(להליקוט הנ"ל כיון רבינו בביאורו על הת"ז נ"ה א' ד"ה תקיעה כו' חשיב כסדר האבות וכמ"ש במ"א): טעם למה הלולב והדם וערבה באגודה ולא האתרוג כי היא ניתנה לאדם לחברה כמ"ש השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם וכן תש"ר עם תש"י לחברן ג"כ ע"י האדם שקשור וחבוש בשתייהם וכן נקודות וטעמים לאותיות ע"י קריאת האדם וכן תורה שבכתב עם תורה שבע"פ וכמה בחינות הן שבכ"א בחינה אחרת וכללן תרי"ג והפרטים רבים: הא דפליגי ר"א ור"י אם בניסן נברא העולם או בתשרי פי' הקדמונים (עי' בתוס' ר"ה כ"ז א') שהמחשבה בתשרי והמעשה בניסן והענין כמ"ש שרצה הקב"ה ית' לברא במדה"ד וראה שאין מתקיים שיתף מדה"ר וחדשי החמה אור ישר וחדשי

הגשמים אור חוזר לכן הותקן ר"ה לדין ותשר האותיות בהיפך אותיות דנוק' שהחדשים של הגשמים ו"ק שלה אבל ניסן אביב וי"ב הוא ג' כמ"ש בתיקונים והן כסדר (אב"ג) ולכן פליגי ר"א ור"י דר"י מתלמידי ב"ה ור"א מתלמידי ב"ש והן חו"ג.

ואף שהאר"י כתב להיפך שם בבחי' תקונים דרישא דנייחין בנוק' כו': רמ"ח איברים באדם ואינן כפולים אבל שס"ה גידין הם כפולים דופקים ושאינן דופקים וכן שס"ה ימים כפולים ימים ולילות לילות שובתים וימים אינם שובתים וכ"ה במצות יש שס"ה ל"ת בשב ואל תעשה ויש שהן בזירוז הרבה כמ"ש (קדושין ל"ט ב') ורמינהי ישב ולא עבר עבירה נותנין כו' התם שבא לידו דבר עבירה וניצל לכך אנשים** (צ"ל הנשים)** ג"כ חייבים לפי שהם ג"כ בקום עשה וכן הגבורות כפולות שהוא נוטל שני חלקים ונותן לה חלק א' ומ"מ נשארו בו: ענין פורים שהוא נגד יה"כ כי י"ח י"ט בשנה שנים שבעה שבעה והנה ח' ימים מהם שאין גומרין את הלל וכנגדן ח' ימי חנוכה ולכך א"צ שמחה כי הימים האלו בכלל שמחה אף בר"ה כמ"ש הגאונים וכמ"ש בעזרא (נחמיה ח) רק ביה"כ שאין אכילה ושתייה נגדו פורים ולכן בו הרבה משתה כי אין לך י"ט בישראל כיה"כ ועיה"כ בשביל שמחה של ה"כ ניתקן ובשביל שמחה של תשובה ג"כ שא"א ומרי בריה דרבינא הוה יתיב כו' (פסחים ס"ח ב') וכולן קבלת התורה יה"כ כמ"ש בסוף תענית ופורים כמ"ש (שבת פ"ח א') הדר קבלוה בימי כו' ולכן הוא נגד יה"כ וכנ"ל: איל ואילת.

דו"נ שהן ר"ת אדום ירוק לבן תכלת ובדכורא ג' גוונים: עץ החיים מהלך ת"ק שנה הוא יסוד שהוא אילנא דחיי כי ה"ס עד הוד נוטלין מהדעת ה"ח וה"ג אבל יסוד נוטל התרין אחסנתין מאו"א שהן חיי המלך כמ"ש במתני' בסוף תז"ח ולכן נק' חי עלמין והילוכו לאו"א ליטול מהן הוא דרך ה"ס ובתוכם עובר החיים לו וידוע שבמלכות הוא מספר כי אין דבר שבקדושה פחות מעשר ובז"א כ"א מאה ואמא לאלף וז"ש אלף בינה ובאבא רבבות וזה שקנא שאול בדוד כי שאול הוא מרחובות הנהר אבל דוד חי וקיים מסט' דאבא ג"כ כנ"ל והחכמה תחיה בעליה ולכן דוד חי שבעים שנה כמ"ש במתני' הנ"ל עאל לגבי או"א ואשלים כו' וזהו ת"ק שנה והוא צבאות ועם ה' אלקים שבנו"ה הוא ברי"ת שהוא מילוי נהר.

ובחכמה הוא סיום המספר כי בכתר אין מספר לכן נק' א"ס שאין מדה ומספר שם כמ"ש במאמר ק"ה ואף שבכל ספי' אין מספר רק במלכות מ"מ היא מגלה המספר אל מה שלמעלה מ"מ בה אין מתחיל המספר אלא מחכמה עיניך ברכות בחשבון תקופות וג' פרפראות לחכמה עליונה וכמ"ש בפ' תרומה נקודה עלאה כו' נקודה כו' ולכן מסיים המספר ברבוא:** (מן הליקוט לא כאברהם כו' (שבדף לח סע"ב) ע"כ.

הוא הכל מכי"ק ז"ל. שתח"י הה"ג מוהר"א ק"מ נ"י כל המ"מ וההערות המוסגרים בו. הוא מהה"ג הנ"ל. ש"ל.

(** סוד האותיות. אלף בכתר ורמוז בג' רישין.

ולפי שכתר כולל הכל לפיכך רמוז בו כל הע"ס י' בג"ר. ו' בו"ק.

י' במלכות. עוד ד' במלכות.

וכן רמוז בו כל שם הויה וקר הכ"ו אותיות. והושם הא' בראש השמושים ובראש כל האותיות והשמוש בו למדבר בעדו.

אשמור אדבר כו'. לפי שהכתר אינו מושג לזולתו וכן פי' שם אק"ק אני מושג לעצמי משא"כ בשם הוי'.

והושם בראש השם אק"ק וכן בראש שם אדני שהוא כתר מלמטה למעלה וכן שם אלקים שהוא הכסא כתר בעולמות הנפרדים וכן רוב השמות כמו אכתריאל שהוא כתר אל ונתוסף האלף בו כנ"ל וכן אדירירון וכיוצא. והיפוכו של אלף פלא במופלא כו'.

ומילואו אל"ף שהוא ראשון ואחרון ואמצע של מוצא האותיות כי הכתר כולל הכל מלך מלך ימלוך כו'. וב' חכמה.

וכן כולם עד יסוד עד ט' כמ"ש לקמן. ומן יו"ד חוזר בכתר עד צ'.

ומן ק' חוזר עד ז'. אלא שג' פרצופים שכוללין הכל כי ג"ר כחדא שאו"א במזלא אתכלילין וכן הם ג' שמות הכוללין וכן בעולמות בי"ע וכן באדם ובכל המדריגות והוא סוד אי"ק בכ"ר בסוד כהן לוי וישראל.

תרומות מעשר ומעשר כידוע. והאחדים בג"ר כתר או בינה.

העשירות בז"א וכן מתחיל שם הויה והמאות בנוק'. ואי"ק בכ"ר בג' פרצופים בכולם עד יסוד וכן בנר"ן באדם וכן בכולם כנ"ל כי המלכות של כל פרצוף הוא כתר של האחר ומלכות של מלכות נגלית ביותר והוא חוזר לאלף והוא כח השם כ"ח אתוון והוא א' של אדני מלמטה למעלה א' בכתר והוא במילואו אי"ק לרמוז שכולל כל ג' הפרצופין וכתבו הראשונים שאלף אין באחוריים שבהיפוכו הוא ג"כ אלף והוא רומז לכתר שאין בו אחוריים כידוע וכן הוא ברל"א א"ב אין לאלף אחוריים ויוד העליון פונה למטה עינא פקיאחא דלא נאים ונטיר תדירא ויוד התחתון פונה למעלה רדיפא דהאי מחשבה מטי ולא מטי וכן בכלל הע"ס נוק' פונה תמיד למעלה אלקים אל דמי לך וכן ישראל למטה אני לדודי ועלי תשוקתו.

יו"ד בכתר סתום מכל צדדיו שחורה אני ונאווה כו' והוא דומה לאל"ף שבצורתו ג"כ יו"ד במילואו ועם קוצו הוא כ"א כמנין אק"ק ובצורת יו"י הוא כמנין הוי' והיו"ד הוא כולל כל הע"ס במניינו ובמילואו כמ"ש בפ' ויקרא י' בג' קוצין ו"ד. ק' ג"כ כתר מאה ברכות מברכה העליונה מאה אדנים והוא מקומו של עולם בכתר כידוע שעליו הכל וק' במילואו הוא מקום והיא נתמלאה מאק"ק ומהוי' שעליה שמילואם דיודי"ן מקום וז"ש ק' קדוש כי קדוש בכתר כמ"ש בפ' נשא על פ' נזיר.

וכתבו הראשונים שכל לשון היקף וכל הקפות בק' וזו סמך שהוא בכתר שכתר ג"כ מלשון היקף מכתיר כתר והוה וכן הגלגלת. והק' נחלק לשנים מצה פרוסה ב'פ נ' פלאות כמ"ש בפ' תצוה ק"פ ב' דיוקנא דילה בתרי נונין רזא דמאה וכמ"ש בס"פ לך לך צ"ב ב' חצות לילה והאי דקאמר חצות כו' לכן נו"ן כלילא בתרין נונין וכשהיא בחו"ג אתקריאת ק' וכד נהירא אנפיה בסטרא דחסד אתקריאת נו"ן ויהי בנסוע הארון כו' ויפוצו אויביך כו' ובנחה כו' וזהו סוד של שרי אלפים באלף ומאות וחמשים בק' ועשרות

ביו"ד וי"ס שאין שר לחצי רק במאות וידוע ששיעור קומת המלכות אינה אלא ד' ספירות וכן עצמותה אינה רק ד' ספירות הנשקפה כו' ברוך כו' ג"ר וספירה האחרונה שהן אותיות שם אדני אי"ן בג"ר ד' מלכות שבה וכשמקבל מז"א אז נעשית בת עשר ספירות שמקבלת מוא"ו ומעיקרא נקראת דל"ת ד' ספירות דילה וכשמקבלת עוד ו' ממנו נעשית ה"א שהוא ד"ו כמ"ש בפ"ד דספרא דצניעותא ה' דל"ת הות כו' וקבלתה ממנו ה"ח או ה"ג ממותקות שהן מנצפך שלכן הן כפולות שמקבלת ממנו ועיקר' נשאר בו ועוד אלף כלילותה והוא באות אלף שבו נעשית א' והוא ג"כ אלף אלף אכסדראין דדעת שרוי בהו בסוד חמשה ואלף תתר"ו דרגין כמ"ש במ"א: בכ"ר בחכמה כמ"ש בסוף הקדמת הזוהר י"ג ב' פרשתא קדמאה קדש לי כל בכור דא דאיהו קדש בוכרא דכל קודשין עילאין.

ב' ידוע שהיא בחכמה ב' דבראשית שבה התחילה התורה שנקראת ראשית כי הכתר נקרא אין ובה ראשית הגילוי ראשית חכמה כו' וכמ"ש בת"י בחוכמתא כו' וידוע הוא בזוהר ובתיקונים בהרבה מקומות וכן ר' בחכמה כנ"ל ראשית חכמה והיא נקודה בת עין שהיא בשעת המולד נקודה קטנה שממנה ואז נקר' שחורה אני ונאווה וז"ס ג' שמות יכ"ש בט"ר צת"ג ושם נג"ד שהיא אז נגד השמש והענין כי הכתר הוא אין ואינו נראה כלל והוא בשעת דיבוקה ואח"כ נראית נקודה חדא והוא המולד ואז נקר' י' חכמה שלה ואח"כ שנתמלאת בעיגול והוא ש' בינה שבת נקודה בהיכליה בסוד שבתותי תשמרו ומקדשי תיראו שבת העיגול ומקדשי הנקודה כמ"ש בה"ז ושתי שבתות עיגולא בריבועא את לאסגאה תחום שבת ו"ק דילה בד' רוחות ב"פ עם מלכות רביעית לכל תלת.

וכן כ' בחכמה כמ"ש כל משיחה בכף מושחו כמין כף ומשיחה משמן הקדש ידוע מקומו ונברא העולם בב' ברכה והוא מקום הברכה כמ"ש בפ' במדבר קי"ח א' וש"מ הרבה וכמ"ש חכמה נחית בברכה בימינא דכהנא קדושה כו' בסוד יב"ק וכמ"ש על פסוק יברכך שהן ו' מתנות שהן בז' כפולות יברכך בחכמה כו' איהו ברוך כו' והתורה מתחלת בב' ומסיימת בלמ"ד בל"ב נתיבות פליאות המוחזין בתוכו העולם בב' והעולם דומה לאכסדרה כו' ובב' כלול הכל כל מה דהוה ולא הוה ויהויין כו' והיא בית הכל ושם התחלת דו פרצופין זו"נ כמ"ש באדרת האזינו ו"ד של יו"ד של השם אבל בכתר השם ושמו אחד כמ"ש עד שלא נברא העולם ה' הוא ושמו אחד ר"ל בכתר קודם הבריאה בב' ולכן ב' שנים וכמ"ש במחשבה עלה לבראות שנים ולבסוף במעשה נבראו א' ר"ל במחשבה הם ד"ו פרצופין ו"ד של יו"ד אבל במעשה בינה הם א' שנעשה אות א' ה' של השם וזהו סוד הנסירה כמ"ש בפ"ב דס"ד וזהו סוד של כל העולם וכל התורה וכן ג' שותפין באדם ב' וא' והתורה שמתחלת ב' א' והוא המייחד כמ"ש הציע השמים כו' ואומרים לב' מי בראך ומראה בעוקצה לאחריה לא' ורמוז בה כל הג' פרצופים בעוקץ הנ"ל לכתר כנ"ל והב' מורכב מד' ווא"ו ד"ו פרצופים כנ"ל הרי כאן הכל וכף מורה על ד"ו פרצופים לבד שהוא בז"א פרצוף ב' ולכן חסר העוקץ.

ור' מורה על מלכות לבד לכן חסר ג"כ הוא"ו והוא במולד כנ"ל ובכף הוא ג"כ הברכה כנ"ל משמן משחת קדש וז"ס כך יברך ישראל ב' וכ' והוא סוד ב"כ שהוא כ"ב גליפן ושם של כ"ב וכן הג' אותיות הן ברך והוא"ו הוא ברוך מהם וז"ס ברוך וכן כל הצירופים

רכב כבר כרוב הכל שם כידוע ושם במאזניים התחלת המתקלא מדכורין ונוקבין והן כפות המאזניים כף זכות וכף כו' דכורין ונוקבין במאזניים לעלות כנ"ל וכך בהיפוכו פך פך השמן והוא בגי' ק' ברכות ור"ש היא ירושה והשמדה והוא אדון כל הארץ שזה השם עוקר דיורין ומושיב דיורין בחכמה דילה ושם בזו"נ שלה כף זכות כף כו' כנ"ל כי היא המורשת ומקדשי תיראו אני ה' וכאן הוא השם אני כמ"ש בפ' בראשית ו' א' והנקודה אני ואמרו אני אני נאמן לפרע ואני נאמן לשלם שכר וכמש"ש בזה ששם הוא מקום היראה ומקדשי תיראו דא נקודה דאמצעיתא דאית לדחלא כו' וכמ"ש ראשית חכמה יראת ה' אם אין יראה אין חכמה דחד דרגא אינון בז"א ונוק' וכמש"ש ז' ב' בראשית ר"ח פתח ראשית חכמה יראת כו' ב' תרין אינון דמתחברין כחדא ואינון תרין נקודין כו' בגין דאיהו אילנא דטו"ר זכה ב"נ כו' וע"ד שארי בהאי אתר יראה ודא כו' ובהיפוכו מלמטה למעלה הוא שר אדון כל הארץ ועיין בז"ח ריש ש"ה שהיא שר השרים כמ"ש מלך מלכי כו' אדון האדונים ובהתמלאותו מיסוד באר מים חיים נעשה שיר השירים ואמרו ג' ספרים ש"ה חכמה ואמרו הראשונים כי ברי"ש הוא ירושת עה"ב והוא צרור החיים וכן הוא כי צרור החיים הוא בחכמה כי שם מקום החיים כידוע וכמ"ש החכמה תחיה בעליה ונקרא נשמה שם חיה וכן נקראת השכינה חי במקום הזה וכן כל החיות וכאן הוא עץ הדעת טו"ר כנ"ל לכך כאן היראה כנ"ל ונאחז הרע בר' לכן צריך ליזהר כאן הרבה שלא להחליף ד' בר' ד' דאחד גדולה והוא עד להזהר במהימנותא להדבק באשת חיל יראת ה' והוא סוד בן המצרי שכתוב ויקב חור בדלתו ר"ל בעוקץ הד' סוד גדול ונורא.

ועיין בפ' אמור ק"ו א' נקיב מה כו' ה' בתראה הוה נוק' דינקא כו' וע"ד כתיב איש אמו ואביו תיראו דחילו דאימא אקדים לאבא כו' וענין הדחילו שם כי יראה תלויה באלקים כמ"ש רק אין יראת אלקים כו' את האלקים אני ירא וכן אמרו בכ"מ ירא אלקים. ובמילואו וריבועו הוא ר"ש ולפיכך הוא עץ הדעת טו"ר בשם הזה וז"ש אל תמר בו כי לקח אותו אלקים להקרא בשמו את האלקים ולא את השם כמ"ש בסוף ס"ד ומהלך ת"ק שנה בר"ש ואמר לעולמו די סוד הגבול והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה שמשם ויפח באפיו נשמת חיים מקום החיים ושם הוא צרור החיים ואמרו שבר' ינוחו כל ושם משלם שכר טוב ליראיו כי אין מחסור ליראיו: גל"ש.

בבינה גימל גומל דלים גומל חסדים טובים ביום הגמל את יצחק גמול עה"ב והיא הנהר היוצא מעדן וב' נהרות הן. א' יובל שמו היוצא מעדן והשני נקרא ג"כ נהר יוצא מעדן והוא ברית קדישא כי הוא מלך שהשלום שלו ברית קיימא מרא דברית ושני שבתות הן שבת ביסוד ושבת הגדול בבינה שביעי מלמטה למעלה ושביעי מלמעלה למטה ולכן אמרו שבגימל הוא צורת הנהר פשיטו דברית והוא הדעת ברית דלעילא וענין ב' הנהרות הן ב' הצינורות לחבר ג' הפרצופין שלכן הוא ל"ב נתיבות שכל פרצוף הוא מע"ס וצנור הב' הוא בט' אלא דשם טוביה גניז בגויה אור הגנוז לפי ששם הם דודים אבל כאן נהרא דלא פסק לעלמין והוא קלא פנימאה בגרון דלא פסיק לעלמין נביעו בחשאי קול גדול ולא יסף.

למד מגדל הפורח באויר דאיהו מלך גדול כמ"ש בז"ח ש"ה וש"מ וכתב שם ובא אליה מלך גדול דא אות למד דאיהו מגדלא דפרח כו' ואיהו מגדל ה' אשר שמתו חול גבול לים וכחול ארבה ימים אריכו דיומין ואמרו הקדמונים כי הלמד מחבר עולם השכל עם עולם הבניין. שי"ן.

ידוע שהוא בבינה תשובה ש' שבת ושם הוא השבת את שבתותי כו' כנ"ל: גל"ש. היפוכו שלג.

אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו כי שם הכפרה יום הכפורים והתשובה משם העלאת הדינין לשרשן להמתיקן והחזרה השנים קדמונית להתברך וכולן מתברכין ולשון של זהורית מתלבן ובשין וראוכי שם ה' כו' ואמרו זו היא תפילין של ראש וראיית שם ה' הוא בשי"ן של תפילין שהוא שם ה' ושי"ן מלא גי' שם ה' ***(אצ"ל ר"ת שם יקו"ק נקרא.

ש"ל: **) * וג' ראשין בה שכוללת ג"ר כח"ב או חב"ד ובה שלשה שארה כסותה ועונתה ר"ל הוי' בניקוד אלהים ואלוק וה' צבאות ולפי שצבאות הוא שתים צבא מעלה וצבא מטה שהן זו"נ של הדעת ונחלק בא' של צבאות לפיכך ג"כ שי"ן של ד' ראשין ובה המרכבה של אבות א"י"י' והוא שי"ן של ג' ראשין ועם דוד הוא של ד' ראשין ועל דמסטרסא כו' לכך יש ש' סבולת וכן מילואו רומז לזה והיא מהפכת יצחק לישחק ויין ישמח כו' יין דחדי לכלא: דמ"ת.

בגבורה.

כי היא יוצא קודם וכן במשכן זהב וכסף ונחשת וברקיעים מעון מכון כו'. דל"ת בגבורה. כי מצדה דלת בלא נהורא גוונין סתימין ואמרו לעולם יכנס אדם שני פתחים כו' שנאמר לשקוד על דלתותי כו' ואמר בזוהר שהן מעון מכון שאף שבחסד אות ה' מ"מ דלת הות אלא נתמלא אורה כמ"ש בספרא דצניעותא ובפרשה משפטים ק"ד א' ד"ה אמאי דא בהדי דא אלא ד' באתדבקו דרע בהדה איהו דלת מסכנא כו' ולבתר לצמחא בסטרא דטוב ולנפקא ממסכנו לעתירא וכדין ה' כו' והן אור וחשך ועיין בזוהר בראשית י"ז א וכמה דחשך תיאובתיה לאתכללא באור כו' ובג"כ אפיק דרגי' כו' ע"ש דאור אפיק יסוד יום בשלימות ובתוספות וחשך אפיק מלכות לילה בגריעות והן ג"כ שני דלתות יסוד ומלכות והן אי"ן י"ש מלמטה למעלה והוסיף בהן הדלתות אדנ"י שד"י והן שני דלתות שבאשה חותם בתוך חותם ציון וירושלים שערי צדק ותדע מה שאמרו שהתי"ו בגבורה היינו כשהיא ע"ק אבל בלא"ה היא במלכות וכן מ"ם ודל"ת המאירין בה הכל במלכות והוא ד' של אחד.

מ"ם הוא מים שהוא גבורות גשמים ונידונו בה דור המבול ופרעה וסיסרא וכיוצא וכמ"ש במ"ר משל למלך שהיה לו לגיון קשה כו' וכמ"ש במים אדירים מים עזים ובמ"ם ב' ממי"ן על ב' מים מ"נ ומ"ד מ"ם פתוחה להשפיע ומ"ם סתומה לקבל ואין שלשי ביניהן כי מתחברין יחדיו ונעשין בשר אחד וירד מבול מ"ם יום וכן התורה שנתנה בגבורה למ"ם יום וכן האדם שנוצר ממים למ"ם יום.

ת'.

אמר בא"ר קכ"ט א' מהאי מצחא נהרין ת' בתי דינין כו' וכמ"ש והתוית תיו על מצחות כו' ואמרו ת' תחיה ת' תמות. ותחיה הוא כד אתגליא עת רצון וכלא משתככיין ואתדן לחיים ואמרו הראשונים שת' הוא מה"ד הקשה ומתהפכת לרחמא ע"י קטורת כו' וכן אמר בפ' בראשית ב' ב' שריאת את ת' כו' הואיל ואנת זמינא למהוי רשים על מצחות כו' ועוד דאנת חותמא דמות הואיל כו' ואמרו שזה סם המות הנתון בקטורת סיומו באות ת' ומתהפכת כו' כנ"ל וכן בז"ח ש"ה כיון דאתפתח האי שית נפקא ברכאן לעלמא אימתי אתפתח האי שית כד אעדיאו מיניה חד עקימו דיתיב לרגליה וכיון דההוא שית אתעבר אתעביד שיר ואתפתח אוצר הטוב וידוע שאוצר הטוב בגבורה רק דאבנא ע"פ בארא וגליל האבן מע"פ הבאר אז יפתח ה' לך את אוצרו הטוב ולכן מתעשרין בקטורת כי מצפון זהב יאתה הרוצה להעשיר כו' ואמרו שחתמו ת' של דם על מצחות כו' והוא אותיות דמ"ת דם וכן מת.

וכן דת כמ"ש אש דת וכלן מתהפכיין לחסד דדלת נעשה ה' כמ"ש בזוהר ויקהל רי"ט ב' קטורת קשיר קשירו נהיר נהירו אעבר זוהמא ד' אתעביד ה' כו' ע"ש וכן ת' אעדי העקימו כנ"ל ורזא דאות מ"ם עיין בפ' פנחס רל"ז בארוכה ואמר שם נחית וסליק כו' וכלא אתנהיר בקטורת: הנ"ך. בחסד.

בהיפוכו כהן הנך יפה רעיתי הנך כו' ויפה מצד החסד ויופי של האשה בשדים בהוד יפיה מקום החסד. ה'.

בחסד כנ"ל כי אות ד' כד אתמלאת נהירא אור ה' של אברהם הא לכם זרע ונתברכו אברהם ושרה בה' אז הולידו וכל הולדה בחסד וכל האמהות ה' בשמותן לבד רחל לכן אמרה בא אל שפחתי כו' שיש לה ב' ההי"ן והיא הימין הפשוטה לקבל שבים כמ"ש למה כרעא דה' תלויה דאי עייל כו' וכמ"ש כל הבא לטהר כו' פתח קטן של הה' ובה נברא העולם כי עולם חסד יבנה ה' בהבראם וכן נ' כמ"ש באות ק' דאתנהירת בסטרא דחסד והנ' כתבו שהיא הנותנת נשמה לישראל כי שם אוצר נשמות שבגוף ועיין בפ' פקודי רנ"ג א' בגין דבהאי היכלא קיימין כל נשמתין וכל גופין כו' וכד יסתיימון כו'.

ך' הוא הראשון מאותיות מנצפ"ך בה' ספירות הבניין ומתחלקת עד צ' בהוד אבל לפי שכאן הת' בגבורה בא המ"ם בת"ת עד שין ביסוד וא' במלכות כנ"ל: וס"ם. בת"ת.

ו' ידוע וכן ס' ששים גבורים מגבורי ישראל שתין כו' ס' אותיות דב"כ ס' רבוא דדיירין בגוה. מם סתומה כנ"ל: זע"ן.

בנצח.

ז כי שם מלחמת ישראל וכמ"ש ויז נצחם על בגדי מארי נצחין עביד גבורתא שם נצח ישראל כו' וכל נצחין בזיין כמ"ש ושם הוא בני ישראל כידוע והן ע' נפש ולכן הוא ע': חפ"ף. בהוד.

ח' בהוד כי שם רחובות הנהר על השמינית שם הוא פדות פורקנא באות פ': טצ"ץ. ביסוד.

ט' ידוע שנקרא טוב הרואה טי"ת כו' וכן צדיק ידוע וא' כנ"ל: סוד ה"ק ט"ר י"ש. ג'
עולמות בי"ע.

בריאה כלו טוב. ויצירה ע"ה טו"ר.

ועשיה כלו רע. ושורשן למעלה חו"ב שניהן רחמים וחו"ג ונו"ה שהן ג' הכללות ג'
שמות שכוללן הכל.

א"א ז"א ונוק'. אקי"ק והשם בכתיבתו ובקריאתו.

וכן באדם ב' מוחין טוב. ב' לבבות טו"ר.

ב' יצרים בבטן כבד וטחול רעים שהן כוללן הכל ראש בטן גויה. ג' עולמות גן עדן
וגיהנם ועה"ז מורכב מ טוב ורעי וכן ג' חלקי אנשים.

צדיקים יצ"ט שופטן בשני הלבבות. רשעים כו' בינונים כו' והן מוכנים לג' עולמות
הנ"ל.

בג"ע רק צדיקים. בגיהנם שתי בנות הב הב שהוא חק בשני יצרים ששניהם רעים והם
התאוני והכעסני שור וחמור והכלב מורכב מהם לכן צועק הב הב והגיהנם מחולק ה'
מדורין בפ"ע ששם עולין וב' מדורין שאול ואבדון כן יורד שאול כו' רק לע"ל ממית
ומחיה מוריד כו' כמו עדת קרח אבל אבדון אין תקנה וז"ס כרת והאבדתי כו' וז"ס ה"ב
וכל המדורין הן כפולין כמ"ש בהיכלות הקדושים שבעה ושבעה מוצקות כן שם בסט'
דכורא ונוק' שהן ב' בנות הנ"ל כעס דכבד ושחוק דטחול ולכן ב"פ ה"ב.

וי"ש זוכין הצדיקים בג"ע. אבל כ"ת הוא עין לא ראתה כ' דכסא ששם כל יקר שלכן
אזדעזע עלמא בירידתה ובתוכה ת' עלמין דכסופין:** (יתר הליקוטים יבואו אי"ה בח"ג.

**) נשלם בעזה"י ליקוטי באוריו על ח"ב מהזוהר. בילא"ו: פרשת ויקרא (ב ע"א) דרין
קדמאין כו' וידעין לצרפא אתוון.

עבז"ח ש"ה מאמר אליהו על אותיות ותבין משם: אתוון עלאין וגו אתוון תתאין. מפ'
לקמן: (ובמ"א כתב הגר"א וז"ל.

גו אתוין מאין כו'. ה' עלאה ותתאה שמהן יוצאין ומשלימים המספר לס"ר והן ס' אותיות
כמש"ל.

עכ"ל): וסלקין על רישיהו דחיון כו'. כי כל חזי' תחת אות א' כמ"ש למטה ובכמה
מקומות: היכלא עילאה.

בינה ששם אותיות גדולות: היכלא אחרא. מלכות ששם אותיות קטנות בסוד אחות לנו
קטנה כידוע ה' זעירא א' זעירא: ואלין ואלין כו'.

עבז"ח במתניתין דטעמים. תרין גלגלין סחרין: (ובמ"א כתב הגר"א וז"ל.

וחיבורא דאתוון כו'. שהן ע"ב פרקי המרכבה שבהן התנועה דידיים ורגלים ועינים ופה
וצואר וי"ב פרקים הגדולים דידיים ורגלים ועיקרון כ"ב כ' אצבעות ועינים א'.

ומ"ש בס"י ברית המעור (חסר כאן בהעתק) בעינים כמ"ש ברית כרתי לעיני כו' וראייתה לזכור ברית כו'. ופה וצואר אחד כי התחלת הפה מהצואר וראשית הרוח וקול ודבור משם ולכן ו' אותיות הן משנים שנים והי"ב אע"פ שהן מה' נכללין בד'.

כי הה"א עיקרו ד' גוונין שנעשין ה' גוונין וזהו שם י"ב דפרח בהו אליהו בידים ורגלים שבהם מעופף האדם י"ב בקר דתחותה שבהן סלקא והוא אדני במילואו וכמ"ש כאן ופרחין גו אורא כו'. וזהו ענין החיות והאופנים וקרא זה אל זה כי החיות של הפנים מתגלגלן וג"כ מתפרדין לבד אדם שמחוברין ומכוסין ולכן בפרצוף אדם זו"נ וזהו שנא"ן שבדרך הילוכן הקדם של כולם שור מימין וכסדר הנ"ל והאחרונה אדם מקדם ולכן י"ב פרצופים כי אדם מכוסה וכל האדם א' לכן בכללן י"ג וכ"ה באופנים שכ"א אופן בתוך האופן והיה צריך לד' גלגלים אלא שהפנימי א"צ רק א' ושם חיבורן כנ"ל והן י"ב והילוכן בשם י"ב הנ"ל ושל חיות בג' הויות הידועים דמלך כו' שהן מנצפ"ך (הן בספי' משולשים).

ואדם של האופנים בארץ ולכן היחוד ע"י אדם אשר בארץ. והוא אופן א' בארץ כי אינו בגלגלים כנ"ל והוא אחד וע' בז"ח נ' ע"ב: עכ"ל): בטמירו.

ר"ל במילואו כמש"ו: תרין אחרנין ל"ף. כמ"ש שאל"ף אינו בחשבון האותיות רק הוא כלל של כל האותיות כידוע וכמ"ש בס"י ואל"ף מעיד על יחודו של עולם שהוא ראשון כמ"ש בפ' בראשית דף ג' ע"ב כל יחודי כך כו' אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי כו' וכ"ז מעיד האלף כי ה' מוצאות אחת"ע מוצא הראשון ומוצא האחרון בומ"ף והאמצעי דטלנ"ת וראשון של ראשון א' ואמצעי של דטלנ"ת ל' וסופו של בומ"ף ה' וזהו אל"ף.

וכן בכולן יש סוד בכל צירוף ומילוי והן שתין אתוון ששים גבורים מסוד בוצינא דקרדינותא דגניז בגו אמא עטרא דגבורה. ועם י"ב אתוון דמנצפ"ך ע"ב כמ"ש בז"ח ש"ה ע"ש.

וכל ע"ב שייפין דגופא נטלין בהון וכן ע"ב פרקי המרכבה וכן של העולם. וז"ש דכלהו הוו נטלין ברזא דאתוויין.

כל העולמות כולם וכל הנפלאות נעשים על ידיהן ולכן הנסים נקראו אותיות כמ"ש הגידו האותיות לאחור: אלא אות דא כו'. ר"ל אות הוא סימן על דבר וכן האותיות הן סימן על המדות כמו ד' אותיות הויה ב"ה ומדתו של יעקב (נ"ל צ"ל ו' מדתו של יעקב.

המסדר) ו"ק אמת כמ"ש תתן אמת ליעקב וא"ו הוא ע"ב סימן ואות על מדת אמתו (נ"ל כי וא"ו הוא ר"ת ו"הו א"ני ו"הו כלל הע"ב כמבואר בכ"מ. המסדר): [ליקוט.

מבראשית עד ויכולו דל"ת תיבות ואם נקבה תל"ד גי' ב"פ אור שאויר הוא זיווגא עילאה אחע"ה גיכ"ק גי' אור זיווג תחתון יוצא מזיווג עליון. וז"ס בזוהר ויקרא ב' ע"א ופרחין גו אורא דנחת' מגו אורא עילאה דקיק דלא ידיע וכו'.

והנה ב' אור הנ"ל שהם ב' זיווגים הנ"ל הם שתים שהן ארבע כמנין דל"ת שהוא ארבע וכן מספרו ב"פ אור כנ"ל והנה תל"ד באלב"ם הוא כסא כונן למשפט כסאו וזהו עד ויכולו וביום השביעי נתעלה וישב על כסא כו' [נראה שהוא הגהת הרמ"ש. והנה עתה

בעוה"ר הדלת נעולה בסוד נשבע הקב"ה שלא יכנס בירושלים של מעלה כו' כידוע כי הוא נועל דלת בפני לוויין כי אנו בעונותינו לוויים כמ"ש החנות פתוחה והחנוני מקיף וכל הרוצה ללוות כו'.

כפ' האזינו תרי"ג תיבות וזהו וענתה השירה הזאת כו' [וז"ס המשנה אמרה הדל"ת הריני נזירה אם נפתחת אני. והבן]: נמצא כתוב בראש העתק פי' התיקונים וז"ל.

ששים המה מלכות זהו אותיות של הא"ב במילואים עולים ס' כזה אל"ף. בי"ת.

גמ"ל.

דל"ת.

ה"י.

וא"ו.

זי"ן.

ח"ת.

ט"ת.

יוד"ק.

כ"ף.

למ"ד.

מ"ם.

נו"ן.

סמ"ך.

עי"ן.

פ"י.

צד"י.

קו"ף.

רי"ש.

שי"ן.

תי"ו.

ותמצא חצי הא"ב מתגלגלים בשאר האותיות וחציו נחים במקומם וסימניך אהו"י [צ"ל אדו"י] כלמ"נ פש"ת. אחד עשר אותיות אלו מתגלגלים.

אלף ב' פעמים אלף וא"ו. ואות יו"ד כמספרו דהיינו י' פעמים כזה בי"ת.

ה"י.

זי"ן.

יו"ד.

עי"ן.

פי"י.

צד"י.

רי"ש.

שי"ן.

תי"ו.

ואות ו' כמספרו ו' פעמים וא"ו. יו"ד.

נו"ן.

קו"ף.

תי"ו.

אות ד' כמספרו ד' פעמים דהיינו דל"ת. יו"ד.

למ"ד.

צד"י.

וסימן לג' אותיות אלו שכמספרן י' ו' ד'. אות כ' מתגלגל ב' פעמים כזה כ"ף.

סמ"ך.

אות שי"ן מתגלגל ג"כ ב"פ כזה שי"ן. רי"ש.

אותיות ל"פ מתגלגלים ד"פ כזה אל"ף. גמ"ל.

דל"ת.

למ"ד.

אל"ף.

כ"ף.

פי"י.

קו"ף.

אותיות מנ"ת מתגלגלים כ"א ה' פעמים כזה. גמ"ל.

למ"ד.

מ"ם.

סמ"ך.

זי"ן.

נו"ן.

עי"ן.

שי"ן: בי"ת. דל"ת.

ח"ת.

ט"ת.

תי"ו.

ואחד עשר אותיות אלו. בגה"ז ח"ט ס"ע צק"ר.

נחים במקומם. ואם תצרף י"ב אותיות של מנצפ"ך כזה.

מ"ם.

נו"ן.

צד"י.

פ"י.

כ"ף.

נמצא יש כאן ב' יודי"ן ב' ממי"ן ב' נוני"ן ב' פיפי"ן ואותיות ו' צ' ד' כ'. א"כ נמצא היו"ד מתגלגל בס"ה י"ב פעמים ואותיות וא"ו מ"ם נו"ן כ"א מתגלגל ז' פעמים ואות פ' ו' פעמים ואות ד' ה' פעמים ואות כ' מתגלגל ג' פעמים ואות צ' נשאר במקומו מאותיות כפולות נמצא יש בא"ב הנ"ל ב' אלפי"ן.

בי"ת א'.

גמ"ל א'.

ד' דלתי"ן. ה' א'.

ו' ווי"ן.

ז אחד.

ח' א'.

ט' א'.

יו"ד יודי"ן. ב' כפי"ן.

ד' למדי"ן. ה' ממי"ן.

ה' נוני"ן. ס' אחד.

ע' אחד.

ד' פיפי"ן. צ' א'.

ק' א'.

ר' א'.

ב' שינין.

ה' תוי"ן.

ומספרם עולה ס"ה ארבעה אלפים שני מאות ל"ח (כאן כתוב 4238) ועם מנצפ"ך עס"ה ארבעה אלפים שבעה מאות וח"י (כאן כתוב זו 4718) ע"כ]: עוד ליקוט. א הוא בכתר והוא כלל כל האותיות והוא קוצו של יו"ד ומחכמה מתחיל השם הוי"ה ומתחיל בב' בראשית והן כ"ו אותיות כמנין הוי"ה כ"א אותיות כמנין יה"ו וה' אותיות מנצפ"ך כפולים נגד ה' אחרונה שהיא כפולה ול"ל מגרמה כלום וע"ס י' נקודין הוי"ו ד אתוון דשמא מפרש והן ל"ב נתיבות: (ע"ב) תרי ענני הו ענן דנהיר כו'.

הן שכינה של אצילות ושל בריאה. שבהר סיני של בריאה שם עאל משה ושם ניתן התורה מצד אימא דמקנן בכורסייא ושם הוא הפה כמ"ש בז"ח ש"ה שהוא בינה כידוע ושם יצירת הולד במ' יום ולכן ניתן התורה למ' יום וענן המשכן של אצילות לא יכול משה לבא שלא היה מדרגתו אלא בבריאה שמשם התורה כידוע בהרבה מקומות: (תיקונא קדמאה.

והן רכ"ח.

רי"ו וי"ב שע"ג וכשנכללין ועוליך למעלה נקרא כ"י ברו"ך כמ"ש בהיכלות): תיקונא קדמאה כו'. ר"ל ד' חיות הקודש הן ד' מלאכים ארגמ"ן כידוע והן מתפרשין ליי"ב כמ"ש בפ' ויקהל § ציור בספר א ר ק י ו מיכאל צדקיאל רזיאל יופיאל קדומיאל תחתיו א' רומיאל"ל חכמיאל"ל אריאל"ל: וסדרן בימין מלמעלה למטה ויקרא ובשמאל להיפך כי שמאל סדרן למפרע כידוע בסוד שם ע"ב וסוד תשר"ק.

וכן שם המ"ם באמצע ונתהפך למ"ם פתוחה לפי שהוא תחלת השם של משה ובכ"א ה' אותיות סוד ה"ח וה"ג כידוע: עד דאתקנו רישא לסטר ימינא. ר"ל סט' דמיכאל ולקמן חשיב ג"כ דגבריאל: צדקיאל רב כו'.

הוא ראשון למערב מדת צדק: ועמיה הו מתתקן כל אינון כו'. ר"ל כל אותן שתחת ידו והן י"ב משריין כמש"ו: וחד ממנא אתקם על ארבע תלת ארבע זמנין לתתא כו'.

כצ"ל וכמ"ש למטה ור"ל תחת צדקיאל שהוא ממונה בשמים ממונה א' בארץ על י"ב משריין ג"פ ארבע ג' לכל סטר כמ"ש למטה אצל כל ממונה. ומה שאמר לתתא קאי לעיל וחד ממנא אתקם ע"ז אמר לתתא ר"ל בארץ כמש"ו ולא נזכר כאן שמו: ואיהו א' זעירא.

מלכות כידוע לכן הוא על צדקיאל וכ"ה בכולם א' בארץ ע"ג י"ב ממנין וא' בשמים על כולם ועליו אות א' מתנוצץ: וסימניך ריש וקלון. ר"ל ריש הוא עניות וכמ"ש בר"מ דכל מאן דמזלזל בפירורין דנהמא עניות רדיף בתריה כו' כ"ש מאן דמזלזל בפירורין דאורייתא כ"ש מאן דמגלה רזין ומאי עניות כו' כמ"ש סימן לגסות הרוח עניות מאי עניות כו'.

כי מגלה רזין מחמת גסות הרוח הוא כמ"ש בירושלמי תאלמנה שפתי שקר יתפרכון ישתתקון יתחרשון הדוברות על צדיק עתק על צדיקו של עולם דברים שהעתיקן מבריותיו כמ"ש ולמכסה עתיק בגאווה ובוז בשביל גאווה למימר אנא דריש בסתרי כו' ע"ש ובוז אתמה' ומה המתכבד בקלונו של חברו כו' ועליו נאמר ובוזי יקלו וז"ש כאן וקלון ועיין בא"ז דף רצ"ד ע"ב שם: ולא אתגליין הכא בחושבנא כו'.

וקאי [על] כל הנ"ל שבכל המשריין הנ"ל לא אתגלי במשכן החשבון עד בית עולמים וכאן רק אתמסרו כמש"ו ומה דאמרן הכא כל אינון כו': וחד דחפי כו' על י'. אותו שבא אחריו וכמש"ו למטה.

ואינון ד' משריין נ"ל דראשון במערב וב' בצפון וכמש"ל עונשא למאן כו' וסימניך כו'. ואחריו בדרום.

ואחריו במזרח כי כן סדר המרכבה בכולם מלמטה למעלה וכן בהיפך מלמעלה למטה וכן בהיכלות כי היכל הרצון למעלה ואותיות ק"ר הן בחו"ב וחפיין על פקודי שכ"א מתפר' לתלת וכן כ"א מאלו הד' מתפרש ל"ב וכן לעולם כמ"ש שם. ומפ' כאן שמיכאל שהוא פני אריה אל הימין תחתיו ד' מלאכים לד' סטרי עלמא כמ"ש וארבע פנים לאחת ותחת כ"א תחתיו ממונה א' בארץ *י"ב מלאכים ממונים תלת לכל סטר והממונה אשר בשמים מושל על אשר בארץ ועל כל י"ב ממונים שלו ואותן שבשמים הן ד' כללים ועליהם ד' אותיות וכולם תחת מיכאל וע"ג אות א' שמושל על כולם והוא אות שמושל ע"ג מיכאל שהוא על כולן וכן בד' חיות הקודש בכללם א' ע"ג שסימן ארגמ"ן מט"ט נוריא"ל כידוע וכן כאן הוא ג"כ בגבריאל כמ"ש לקמן דף ג' ע"א ע"ש וכן הוא בכל ד' חיות הקודש לד' סטריין וזה סדרן \$ציוור בספר\$ם גבריאל א ל ש ה חזקיא רהטיאל קפציאל שמעיא גזריאל קדשיאל עזאל *רגזיאל (בזוהר אי' רגשיאל"ל).

המסדר) א"י שהן בת"ת ומלכות ק' על י' שת"ת נוטה לחסד וכן ר' על י' [צ"ל א'] כידוע שדו"נ נוטלין חד עטרא דחסד וחד עטרא דגבורה בנ"י [צ"ל כנז'] בא"ז ע"ש ולקמן בפ' בהעלותך לא נזכרו מאלו ד' רק שנים מאלו ד' שבשמים ועליהן מיכאל וכן בכל ד' חיות הקודש שהן י"ב חיוון רברבן י"ב בקר תחת הים כמ"ש בפ' פקודי בהיכלות ולא נזכרו שם אלא צדקיא ויפואל וכן בכולם הא' והג': [ליקוט (גם זה מפי השמועה)] *סוד הד' חיות ותחת כל א' נ"ו [צ"ל נ"ד].

המסדר] ממנין (ס"א סמכין) בריש ויקרא ובפ' בהעלותך ובפ' פקודי וכמה מקומות לא חשיב אלא שנים [צ"ל שנים עשר המסדר] תחת כ"א שכן [צ"ל שהן. המסדר] תלת לכל סטר והענין כי הי"ב הם העקרים והשאר שהן רי"ו הם תחתיהם והם בסוד שם י"ב ושם ע"ב שהם רי"ו [אתוון]: (ג ע"א) לגו לגו באתר דאיקרי קדש נציץ כו'.

כי הפרטים דומה לכלל כמו בד' החיות א' ע"ג שהן נגד ד"ס חגת"ם וע"ג נגד בינה הכסא שע"ג החיות שד"ס אות הד' שבה"א ד' חיוון ונקודה שבתוך הה"א הוא שע"ג ועיין בז"ח סתרי אותיות דף ה' ע"ג רזא דה"א אינון ד' כו' ע"ש כל המאמר וכן כאן באותיות שהן חגת"ם אות חמישי מסט' דקדש בינה: אוקיר אנוש כו'.

ר"ל מרע"ה כמ"ש עליו המלאכים מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כו': הח"ד ויקרא אל משה. ר"ל צירוף ויקרא זהו שנתגלה אל משה שבעוד צירוף הראשון אוקיר מתנוצץ לא יכול משה לבא אל אהל מועד כמ"ו ואח"כ ויקרא.

אז אל משה וקראו שיכנס בתוכו: ברזא דיזל מים. מיסוד גבורות גשמים: (ע"ב) ואיהו את ר'.

צ"ל ש': בהוא את ר'. ג"כ צ"ל ש'.

וכן לקמן ואינון ר"ה. צ"ל ש"ה: וכדין אקרון ויקרא כו'.

שהן אותיות הנ"ל: רעיא מהימנא המור. המוריה: בשמים ראש.

כמ"ש אהרן ראש לכל הנמשחים: בימינך. ר"ל חסד: עבודה.

שהיא דוקא באהרן: (ד' א') יערי כו'. יע"ר גי' פ"ר גבורות מנצפ"ך: דבשי.

דשופר הוא בשמאל כידוע קרן היובל והוא שם אלהים במילואו ופשוטו וריבועו וכשתקח ממנו פ"ר הנ"ל נשאר ש"ו גימ' דב"ש. והן אתה גבור עם מודים הוד: גוף וברית.

כמ"ש (מגילה ט"ז ב') שלח לו יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו. ור"ל אל סבא ת"ת ע' ענפין בסוד ע' נפש דיעקב והוא יינא מנטרא דגדלות דאימא אבל יוסף יסוד בסוד נער וכן שלמה הוא בסוד חלב לפי שבגדלות נשאר יסוד יתום מאמו ונשאר יניקה.

והן אתה קדוש עם שים שלום יסוד: [נעה"ג. וי"ל.

כי כ' בכוונת שים שלום שים טיפת הזרע שלום ביסוד הזכר. טובה וברכה הוא יסוד דנוק' כשם יורדת בהזדווגה עמו עכ"ל.

והנה טיפת הזרע הוא לבן חלב וכד"א הלא כחלב תתיכני איתגלי החסד בפומא דאמה. נ"ל משה שלמה]: ההוא דאתמר ביה כו'.

ר"ל מל' ששם סביב רשעים כו' רגליה כו': ואית כו'. מורי כמ"ש צרור המור דודי כו'.

בשמי יסוד מבשם לנוק'. יער ודבש הן שתי קרנות של היובל כמ"ש בסוד שני רצועות של תש"ר שהן נו"ה שופר כנ"ל: עוד בין כתבי תלמידי הגר"א ז"ל (ונשמטו בהעתק הגרד"ל).

באתי לגני אחותי כלה מלכות אדנ"י. דיקדק למה פירש כאן יותר מבכ"מ לומר איהי מל' אדני.

ויען אליהו ויאמר. הנה יש ג' מדרגות.

ג"ן.

היכ"ל.

פ"ז.

וחדר פ"ז הוא פנימי שבכלם ועז"נ תשית לראשו עטרת פז. וכלם בכלל עולים ה"ר ועז"נ מי יעלה בה"ר ה' כו'.

והנה אדנ"י עולה היכל כידוע ואותיות שלפניו היינו אגמ"ט עולה ג"ן. ואותיות שלאחריו היינו בהס"ך עולה פ"ז.

וענה ואמר עוד הנה ידוע כי הפנים של לבנ"ה נקרא חמ"ה והוא ג"כ עולה ג"ן ואחור"י נקרא לבנ"ה עולה פ"ז והנה כל י"ב חדש הם שלה רק ששה הם בפנים והם ימי חמה מחדש האביב כסדר וששה של אחור"י מחדש תשרי ימי לבנה ימי הגשמים שהם גבורות כידוע. ועז"נ בכס"ה ליום חגיגו עולה לבנ"ה אחור"י של שם אדנ"י כאשר תתהפך כחותם ודו"ק: (ד' ע"א) תוספת ברכת המינין כו'.

בכאן אמר פי' על הגמ' ל"ש אלא נחש אבל עקרב פוסק. כי כל עבירות אינן חמורים כמו כופר בעקר ע"כ משעמזו המינין שכפרו בעק'ר הוא עקרב פוסק ותקנו ברכה באמצע התפלה: (ה ע"ב) ת"ח אדם כו'.

כנ"ל דאדם נכלל מז' ג' שלו יק"ו וד' שלה ה' ובחיבורא כנ"ל וכמ"ש זכר ונקבה בראם ויקרא את כו': (ו ע"א) מן הבקר סתם. ר"ל יסוד שבגיניה הוא דכר והוא על הלב מלכות והוא התחלת היום והוא סליק למחשבה ובו נגמר סיום המחשבה של טפת הזרע שיוצא במחשבת אדם וביסוד נוקבא שם סיום המעשה והוא סוף הלילה ולכן הזיווג באילת השחר וז"ש וסיום עובדא כו': (י ע"א) ולעילא אשתכח כסא כו'.

ולתתא הוא ירושלים שהוא כסא ושם הן ישראל אחד כמ"ש ל צ"ג ב: (ע"ב) בגין דג' קשרין כו'. כח"ב.

וחכמה נקר' יראה וכן לתתא ומקדשי תיראו חכמת שלמה כמ"ש בה"ז את שבתותי כו' וז"ש בכל מקום בדחילו וברחימו י"ק אבל כאן קאי על כתר כמ"ש למטה חד דחילו כו'. וז"ש וחמא דכולהו כו'.

שכל העולמות הן בד' אותיות הוי"ה וכמ"ש ועל שמי' כו' ובחי' תחתונה של עולם שלמעלה הוא כתר שלהן והוא אלקות שבכל עולם וכן יחידה באדם ויעל אלקים כו': לבתר פרט כו'. ובזה נכלל הכל ג"ר וזו"נ ג"ר בעצמותו וזו"נ במילואו שהן טיפה דמוחא: י"ג מכילין.

וענינם כי בז"א הן בעצמו ע"ס ועם ג"ר עצמם שהן נכללים בו לפעמים הן י"ג ולכן נעשה בו י"ג תיקונים משא"כ בלא ג"ר ונוקבא הוא ט' לבדו וג"ר לא שריין ביה בלא נוקבא וז"ס תתן אמת כו' שהן לבד (ר"ל שט' תיקונים הן בפ' אחד וד' בפסוק אחד כמבואר במ"א המסדר) והן ג' אבהן למעלה וימי קדם דסלקא למעלה למעלה הנוקבא ששם שרשה ברדל"א וכן ישוב ירחמנו כו' שהוא ג"ר שלו וכ"ה בכל ע"ס בכללן עם או"א וא"א עשר ועם ג"ר של רדל"א י"ג וכן בכולם והכל ביו"ד.

י' שהוא עשר ובמילואו ו"ד הן עשר כי הוא ו"ק והיא ד' בג' מוחין כנ"ל ויו"ד ג' קשרים הנ"ל וז"ש וע"ד יו"ד כליל ו"ד כו' ות"ח י' שמהן כו'. מכאן שהן כולן בז"א.

וז"ש וכלהו אעיל כו' כד אתעברא: (יא עא) ר' אלעזר אמר כו'. אהי"ה אשר אהי"ה כח"ב אהי"ה ב' דז"א ומחכמה ולמטה הוי"ה.

ושלמה [כתב הרד"ל איפשר צ"ל שלימו. ועז"ח ש"ה נ"ב א'] פירש הכל ז"א בעודו סתום במוח אבא ובשעת זיווג ובשעת עיבור אהי"ה אשר אהי"ה ובשעת לידה הג'.

ואח"כ שנולד כולו הוי"ה וז"ש בגמ' (ברכות ט' ב') אני הייתי במצרים כו' בשעבוד מלכיות כי כן הוא בגלות ובמצרים היה סתום יותר בלא תורה ושיעבוד גדול אבל בשעת התחלת הגאולה אז היתה לידה וז"ש ואמרת אליהם כו' ואח"כ ביציאת מצרים וה' הולך כו': (ע"ב) הרי בן דנפיק מינה לתתא כו'.

והוא סוד בנימין אבל בקו ימין הוא יוסף והוא בנה (כבעלה) וע"י מזדווגת בחול והוא מט"ט בשרשו והשני לתתא סנדל ב' כרובים משא"כ בשבת שהוא"ו של שם עצמו מזדווג בה וז"ש דאשתאר לה חד כרוב: ת"ח עשרה מאמרות כו'. ר"ל זו"ן שניהם בעשרה והן ב' השקל אבל לחוד הוא מחצית השקל עשרה גרה: כתיב אנכי כו'.

אבל לפי גמ' שלנו בראשית מאמר ראשון וע' פנים לתורה ובראשית הוא אנכי שהוא יחוד אנכי נוטה שמים כו'. יהי אור ויבדל כו' לא יהיה לך וכן כולם וכמ"ש במ"ר וש"מ: (יב ע"ב) ושלמים אחידן במ"ע ובמל"ת.

שפי' שלמים הוא תשלומין שכל הקרבנות באים על חטא עולה ומנחה על מ"ע וע"ל ט' ע"ב וחטאת ואשם על מל"ת כ"א במקומו אלא שג"ת נה"י הן של נוקבא לכן מנחה נאמר היא וכן חטאת. שלמים אינן באים רק לתשלום הנדר כמ"ש ואם נדר או נדבה וע"ז נאמר כי תדור נדר כו' מוצא שפתיך ולכן לא נאמר שם רק שלמים וכולהו אתי מדרשא פ"ק דר"ה וז"ש אחידן ב' והוא יעקב ויוסף שלמים ותודה בנוקבא ולכן בה ד' מינין הנכללין בה וכולהו מעשר ורביעי שלה הוא מחמץ וגדולה ככל הג' מינין כמ"ש בז"ח נ' ב' בהאי פן אתכלילו כו'.

ורבוכה שמן כשניהם שהוא הג' באמצע וימין בלולות ושמאל משוחות והן להט כו' שהן בידא דנער כמש"ל ס' א' והן מ' חלות ועיין בז"ח ה' ג' רזא דה"א אינון ד' ואלין ד' דלתתא כו' אשתכח האי נקודה דאשלים לכל סטר לעשרה כו'. ויצה"ר אינו שולט אלא באדם אשר בארץ ושם מגיע פגם ובפשעכם כו' ולכן הוא לחם חמץ.

והתודה נקראת בפ' זאת התורה ולמלואים שהיא אשלים ה' אחרונה להוי"ה ועיין ר"מ ט"ז א'. והיא בעצמה החמישית דקיימא על הד' הוא***(אצ"ל ה"א).

ש"ל:**) מהתודה. ושלמים שנים נדר ונדבה ונכללין כאחד דגוף וברית כחזא כו' והענין שבין רגלים הוא הפסק משא"כ כאן.

וענין תודה על חטא כמ"ש אוילים מדרך פשעם וכנגד הד' ד' צריכין להודות וכ"א לפני עשרה: דאפריד ו' מינה כמ"ש למעלה מצת וחלת כתיב חסר כו'. ת"ח חלת מצת חסר כו'.

ואמר ובאתר חד כו'. דכולהו מה' עילאה ומתחלק בספי' וי' מה' תתאה ומתחלק בעולמתאן ג"כ מים כו': ושמן לא אעדי כו'.

ששמן אינו יכול להתערב בו שום פסולת ולעולם הוא טוב וכמ"ש במ"ר שה"ש ולכן ר"ע נכנס בשלום ויצא בשלום ועליו נאמרמשכני כו' שקודם לזה נאמר לריח שמניך כו': [ליקוט]. חלות מצת בלולות בשמן כו' למאי קא רמיזא אמר ר"ש הני אינון להט החרב המתהפכת כו'.

ויובן ע"פ מה שכתוב בתיקונים ס"ח דמט"ט שהוא כלל ד' החיות הוא להט החרב המתהפכת כו' והם אלו הד' מינין חלות מצות ורקיין ורבוכה על חלות לחם חמץ חלות ורקיין (בלולות משוחים [חלות] בלולות רקיין משוחים) הם אריה שור ורבוכה הוא נשר אמצעי טעון שמן (בהע"א כשניהם) ולחם חמץ הוא פני אדם וזהו על לחם חמץ וצריך שמן למתקן והבן: א"ה.

ובבאורי הגר"א. על אגדות ברכות בכי"ק במאמר ד' צריכין להודות כתב וז"ל.

ואמר בזוהר פ' ויקרא דף י"ב ב' תאנא ר"ח כו' שלמיו תרי תודה דאתיידע כו' דכ"י אתברכא מאינון תרי דאינון כו'. ר"ל דתודה בכ"י הוא (וכתב בנו הגאון ר' אברהם ז"ל וז"ל.

דתודה בכ"י מלכות והיא מתברכת מג' אותיות ראשונות כנגד ג' מיני מצה וא' חמץ). ואמר שם ר' יוסי אמר לחם חמץ הא ידיעא והא אתמר כמה דהוה חטאה כך הוה מקריב בההוא גוונא ממש תא חזי חלת מצה חסר כו' להט החרב כו'.

ור"ל דאינון ד' חיות והן חסר ו' דאינון בנוקבא וכד איהי מלאה אקרי מצוה כו' וג' הן בשמים דאין יצה"ר שם וד' באדם לכן לחם חמץ (וכתב הר"א הנ"ל ג' הן בשמים ג' מצת דאין יצה"ר שם וד' באדם ששם היצר שולט ולכן לחם חמץ) ובהאי פן אתכלילו כולא (וכתב הר"א הנ"ל ובהאי פן ה"א אחרונה) לכן בו עשרונים נגד כולא דהיא פני אדם נוק' דכלילא כולא.

וג' מינים דמצה נגד שמא סתים ל' חלות (פי' הר"א הנ"ל שם ס"ג ג' יודין לכן בו ל' חלות) וי' דחמץ נגד שמא מפרש (ופי' הר"א שם מ"ה שהוא כמנין אדם בו רק י' אחד) ואינון ג' כו' ומ"ש דהוי חטאי' כך כו' ר"ל כמ"ש בר"מ כפום ההוא חטא כו' לא חמיץ אי זריק טפין באתר דלאו דיליה ועל אינון דאחמיצו וזריק לון באתר דלא איצטריך כו' ואינון לחמי תודה כו' ור"ל בנשג"ז.

ג' דלאו כו' ואינון לא אחמיצו כו' ע"ש באריכות]: ** (אולי שייך לעיל י' ע"ב. המסדר.

**) שמא מפרש בע"ס. יו"ד בג"ר ו"ד או"א כמ"ש למטה וא"ו תו"מ (צ"ל תו"י ר"ת ת"ת ויסוד) ומלכות באמצע כמ"ש בס"י היכל הקדש כו' והוא הא' שביניהם] וב' ההי"ן ה"א בחו"ג ה"א בנו"ה וז"ש שוקיו עמודי שש וכן בידים.

ות"ת נכלל מחו"ג לכן הוא לבדו ו' ונכלל באות א' וכן יסוד: (יג ע"א) מ"ש בזוהר אלף וח' עולמות. הוא ט"פ ע"ב בט"ש** (צ"ל ט"פ קי"ב דג' שמות (ר"ל אק"ק יקו"ק אדנ"י גי' יב"ק).

ש"ל:**) והוא ג' שמות הנז' בז"ח ש"ה העולים תתר"ו במילואן וא' כוללן שהיא הרביעית והעשירית הכוללן הג"ן ר"ל הג' שמות פשוטים גי' גן עדן: וסוד תתר"ו סימן

שירו חמשה ואלף כי הדעת הוא כלל ופרט וכלל כידוע והן ה"ח וכלילתן ביסוד א' וכן א' בדעת אלא ששם אלף רבתי סוד אלף וביסוד א' זעירא: (טז ע"א) עדן עילאה. אבא ואמר עילאה לאפוקי חכמה דז"א. וז"ש למטה וארז לא סליק כו' ומתמן נפיק כו': ומשעתא דסליק כו'.

ר"ל אלף שנה של הגלות ועוד חצי היום עד חצי שעה אחר חצות שאז מתחיל היום להעריב: (ע"ב) דנהרא עמיקא. ע"ל יו"ד ב' חד נהרא עמיקא כו': מההוא אתר כו'. מצדיק: רע"מ. רשימין לעילא כו'.

ר"ל לעילא בגיהנם של מעלה: לתתא. בגיהנם של מטה בארץ.

והן כנגד הפגמים אם בשמים ת"ת או בארץ מל' או בשניהן כמ"ש יגלו שמים כו': עצמותיו. משום דאחר כליון הבשר נשארו העצמות ושל צדיק יש לו מנוחה משא"כ ברשע: וההוא נהר כו'.

ר"ל שהוא ג"כ אש: טבלין כו'. כמ"ש שהטבילה באש שנאמר כ"ד אשר כו': ה' איהי חמה כו'.

דשני כסאות הן כסא רחמים וכסא דין והן בינה ומל' וכ"א כלול בשני' ובמלכות הן נוקבין חמה ולבנה ובבינה הן דכורין שמש וירח כמ"ש בת"ז: (י"ז ע"א) דפרים כו'. ד' דרגין ד' אותיות של השם כמש"ו: ויסודין.

שהן בשם הוי"ה כמש"ו: אינון שלמים. ר"ל לשון שלום ולשון שלימים: דלית כו'. דלא מפריד הס"א ביניהן: למעלה בנצח. כצ"ל.

והשמות מוטעין כאן וע' בס"י. והכלל דבימין מתחילין ביו"ד ובשמאל בה' ובאמצע בו' והצירופין כסדר: תיבת נח.

שתיבה הוא מל' ונח יסוד: דאינון שנים כו'. שהוא הוי"ה פשוטה י"ה עם ו"ה שנים שנים ועוד פשוטו עם מלואו שהן ז' ז' כידוע: ביה איהו כו'.

ר"ל י' על הו' הוא ז' ולכך נקרא צדיק שבת שביעי והוא מסט' דתגא דס"ת כמש"ל: דמסט' כו'. והוי"ה שבכאן הוא היו"ה: מן אלקים.

א' בכתר פלא. ל' חכמה.

ה' בינה.

י' יסוד כנ"ל. מ"ם מלכות: בחלם.

ר"ל יסוד: [בכתבי תלמידיו ז"ל] דוכתין אית בגיהנם רשימין למחללי שבתות כו'. חשיב כאן ה' עבירות חמורות דהיינו ע"ז ג"ע ש"ד חילול שבת ושבועת שקר שהן ה' עבירות שכנגדן ה' של ה'שטן החמורות מכלם.

ובכאן אמר עמ"ש רז"ל השט"ן עולה שס"ד דביוה"כ ל"ל רשות כו'. והנה יש שס"ה ל"ת עם הל"ת שיש ביוה"כ רק לא נאמר בלשון ל"ת משום טעם רז"ל ודו"ק: (י"ז ע"א) דפרים ואלים וכבשים ועזים.

כנגד ד' אותיות השם. וכצ"ל ולא עתודים כי הם עזים ודוק: ובגין דא והנה מלאכי כו'.
כאן אמר פי' נפלא הנה מבואר בזוהר כ"פ עולים בחולם ויורדים בחיריק. כי כשהיא
למטה תחתיו היא חיריק ולמעלה עליו חולם בסוד עטרת ת' ושוה לו היא ג"כ ו' כמוהו.
וז"ס א' י' למעלה ו' באמצע י' למטה. וענה ואמר שז"ס א' הוא אחד כי מבואר בתיקונים
יו"ד כליל תלת נהורין וכן יו"ד השני ושניהם כלולים באמצע והם י"ב והא' הכולל הוא
י"ג והוא אח"ד.

וז"ש בזוהר שה"ש ותלת נהורין כלילין באות א' בדרועא חדא בחד סטרא וכן בדרועא
תניינא ו' באמצעיתא דכליל תרין דרועין כו' ע"ש היטב. ואמר שז"ס שבי"ב צירופי
הוי"ה ג' היו"ד בראש ג' היו"ד בסוף ו' היו"ד באמצע הויות ודוק.

והנה ראש המרכבה הוא שם אקי"ק וסוף הוא שם אדנ"י ושניהם גי' אלהים וזהו ויחלום
והנה סולם (הוא יו"ד באמצע סולם) דא ו' והנה מלאכי אלקים דייקא עולים בו בו'
כמ"ש בזוהר ויורדים בו'. ודוק כי הוא נפלא כי כשהיא עולה היא בסוד אקי"ק.

ודוק כי קצרת: (כ ע"א) רע"מ. בלשון חד כו'.

המאמר הזה מהופך. וכלל המאמר שאמרו שבעי' פנים לתורה בלשון א' על הלכה חדא
על מלה זעירא.

ומפ' לשון יסוד כידוע. הלכה מל' והיא מלה זעירא שהיא חכמה זעירא ואמר מלה מצד
הלשון: כחושבן סוד.

וי' מן יסוד הוא י' דחכמה זעירא כמ"ש: של שבעים שנה. הן שבעים הנ"ל שכולן נק'
שנה: אשתלימו כו'.

שהן ע"ב דכורסיא שם ע"ב: (ע"ב) בזוהר עמיקא דנחלא. (לפנינו הגי' דנהרא) אבא.

והוא נקרא מרחוק ושם סליק בגלותא וז"ש מרחוק ה' נראה לי שאין נגלה לנביא כמו
למרע"ה בדרגיה אלא בהיותו כלול בחכמה (וכתב הרד"ל אולי צ"ל באימא) שהוא נעלם
מאד וכן ממרחק תביא לחמה הוא טפה דמוחא שבא לה ע"י דצדיק כמ"ש לקמן וז"ש
אתר דההוא נהר כו' ר"ל שממנו נגיד כו': (כב ע"ב) וכתב כו' אל עולם.

הוא דרגי' ומאינון ימי עולם ו' של ע"ק נקרא אל עליון: בקר אור ידיעא. יסוד: שמש.

ת"ת.

ונקרא בקר אור שטפה דחסד מתגליא באמה ובהתחלת היום וז"ש הבקר אור. וז"ש
דאשתכח ביה תדירא.

דלא פסיק מבירא לעלמין: (כג ע"א) פתח ר' יוסי כו' שלהובא. ה"ג ממותקות בסוד יין
המשמח ולכן נקרא אז לילה והן באות ליסוד דזכורא ובו ב' בחינות מסטרא דגבורות
שבו מקום לקבל הגבורות נקרא כבר (צ"ל גבר) שרשו של תרנגול ולכן קארי שדרכן
לארמא קלא.

יין.

ש' שורקת.

ובאור היום ה"ח ולכן אז זמן תפלה בחשאי אבל בלילה אז שירת הלויים (כ' הרד"ל אולי צ"ל המלאכים) וז"ש יומם כו' ובלילה כו' וז"ש לקמן כד נהר יממא כו': (כד ע"ב) רע"מ. חומש דיליה כו'.

שהיא רובע ישראל רובע מלגאו משלמת לחומש מלבר ולכן היא ה': קרן דהוה כו'. ר"ל יובל בינה וקרן ת"ת דהוא כליל בה כידוע בן י"ה בינה: האי עקרא כו'.

ר"ל הפר כידוע והוא הראשון מד' מינים הנ"ל והוא בבינה ששם הוי"ה מתחיל בה' כנ"ל: הקרן קיימת כו'. ר"ל הקרן הוא ו' כנ"ל עץ עושה פרי שהוא קיים ופריו הן י'.

ו' סליק לבינה וזהו לעוה"ב י' נחית לעוה"ז חכמה זעירא והעוה"ז ועוה"ב הן שני ההי"ן הרי כל השם. וז"ש ודא ה' ה': (כה ע"א) ת"ח באלין זינין כו'.

ע"ל קמ"ג ב' ואלו הג' הן בג' אורין: וז"ש ואית דרנא עילאה כו'. ר"ל דרגא האמצעי שלהן: פרשת צו (כו ע"א) האי עולה סליקו וקשירו דכ"י לעילא ודבוק' דילה בגו עלמא דאתי.

(ר"ל דמלכות נק' עולה שעולה למעלה עד הבינה. כן משמע מביאורי הגר"א בתיקונים נ"ו א' בהג"ה בד"ה וד איהו.

המסדר): (כז ע"א) רע"מ. חמש אשים כו'.

ובגמ' (יומא כ"א ע"ב) חשיב ששה וכאן לא חשיב אש שכינה שהיא כלל כל האשים: אינו אוכל ואינו שותה. זהו אש דוחה שאמרו בגמרא.

וחמש הן מסט' דה' שבשם כמש"ו: לקבליי' אינון כו'. נ"ל שצ"ל זאת תורת העולה עד הלילה א'.

ור"ל מוקדה הוא אש א'. ואש המזבח כו' ב.

אשר תאכל האש ג'. והאש על המזבח כו' ד'.

אש תמיד כו' ה'. ה"פ אש.

וכן דרשו בגמ' (יומא מ"ה א') ה"פ אש הנ"ל על מערכה גדולה. ושני'.

וקיום אש.

ואברים ופדרים. ומנורה.

ע"ש: ודא בינה. שנקר' גבוה.

בגבהי מרומים כידוע: ה' ה' מראות דילה. ר"ל ה' דהעולה רומז על ה' מראות שהן איש'ל'ית' ה' גוונין מסטרא דה' עילאה והן ה"פ שנאמר בסנה ראי' אצל משה וירא וירא ואראה המראה לראות: מ' בת כו'.

ר"ל מראה עצמה היא מל' שהיא מ' דמראה מ' יום שעמד משה בהר מ' יום דיצירת הולד: בת יחידה. ור"ל בת עין שכל השם בעין ששני בת עין הן א' החיצון פני אדם מל' ה' אחרונה.

וא' נקודה פנימאה חכמה יו"ד של השם. וה' מראות ה' ראשונה.

אור הוא ו' כמש"ו. והחיצונה הנ"ל הוא המראה וז"ש ומראה כבוד כו' מל': כאש אוכלת. וז"ש אש אוכלת אש דשכינה: והיא אש שותה כו' עכשיו מפרש כל ה' אשים הנ"ל בשכינה: (ע"ב) שותה כו' ואוכלת כו'. ובזה נתבאר ד' אשים הנ"ל אוכלת או שותה או שניהן.

ואינו אוכל ולא שותה הן הפסולין שאינה מקבלת קרבן וז"ש דוחה הפסולין מע"ג המזבח (הגהת הרמ"ש. והנה ואש המזבח הוא בו'.

אשר תאכל האש היא בה'. והאש על המזבח הוא בו' ה'.

אש תמיד תוקד הוא בלא ו' ובלא ה'. והסוד הוא כי אכילה בנוק' ושתייה בזכר כמשרז"ל אחרי אכלה ואחרי שתו.

ואני שמעתי מהרב המחבר בהיפוך ששתי' בנוק' שז"ס שתי' בכלל אכילה. שבמקום דכורא אין הנוק' עולה בשם.

והנה ו' דכורא ה' נוק'. ובזה יובן איזה אוכלת כו'.

ע"כ): והאי איהו סקילה כו'. והן הקרבנין שמוסרין עצמם למיתה כו'.

ומסטרא דל"ת יבש ונהר יחרב ויבש: ולקבל ה' כו'. שיהכ"פ בבינ' תקינו כל אלו נגד השם שבבינה נגד העין שבאלו הימים השם מציץ מן החרכים: תשובה ו' לקבל אור.

כצ"ל.

ור"ל ו' שבשם לקבל אור שמדליקין ביוה"כ כמ"ש באורים כבדו ה' ביוה"כ והוא כנגד אור של העין הנ"ל. ועשי"ת נגד בת עין שמשם הדמעות ששעריהן אינן ננעלין.

וכן עשי"ת השערים פתוחים כמ"ש דרשו ה' בהמצאו כו' (ר"ה י"ח א' וש"מ) שבאלו הימים אל תדום בת עיניך. ונגד בינה תפלה כמ"ש ממעמקים קראתיך עומקא עילאה כידוע.

ונגד ה' אחרונה ה' עינוין כמ"ש ועניתם את נפשותיכם שמשם הנפש כידוע ואור הוא שמש ת"ת: (שם) פקודא לעשות החטאת כו' מאילין קליפין כו'. כי הלכה היא מל' וכל קושיא היא קליפה והוא מסטרא דערב רב שנתערבו בישראל וכן למעלה הקליפה וכן נתערב הקושיא בהלכה והתירוץ הוא תיקון הקליפה ההיא וקושיא דל"ל תירוץ אלו הן הקליפות דל"ל תיקון כלל וכן הרשעים בישראל שאמרו עליהם גהינם כלה והם אינם כלים: מעוות.

הוא הקושיא שהלכה נתעוות ע"י: לתקון. הוא התירוץ כמש"ו: וחסרון כו'.

הן החסורי מחסרה שבגמ' שע"י נתקנה הקושי' כמש"ו אבל כאן לא יוכל להמנות בכלל החסורי מתסרא: וכל תיקו כו'. שכל ענין האסורים הוא לה להפרישה מהקליפה ולכך הוא לחומרא: נו"ן כו'.

נו"ן שערים: דתיקו דעלמא כו'. ר"ל שכל תיקון הוא מצד בינה שמשם אין שטן כו' אבל באלו הקושיין כד מגיעין לבינה אומרים שתוק כך עלה במחשבה בינה בג"ר עולם המחשבה שהוא עולם הנעלם שא"א להשיג למטה התירוץ: ואית קושיין כו'.

הן שיש להם תירוץ כנ"ל: משבצות. כמ"ש לקמן דפסקיו מכמה חתיכות כמו משבצות: כל כבודה בת מלך כו'.

הלכה דבגאו: תמימה בכל אברין כו'. ר"ל הלכה ברתא דמלכא: דאורח אומנא כו'.

שנותנין לו בגד בחתיכה אחת והוא חותך מכאן ונותן לכאן ואם נותנין לאדם שאינו בקי דומה לו שהוא חסר. וז"ש ותלמיד דלאו כו': תלמיד בקי כו'.

ר"ל כמ"ש (חולין ז א') מקום הניחו לו להתגדר בו. ורומז על אליהו שהוא יתרץ כל הקושיות והאומן מרע"ה כמש"ו וכן כל הת"ח תלמידיו: בן אהרן כו'.

ר"ל שנאמר פנחס הוא אליהו בן אלעזר בן כו' ב"פ בן שהוא ג"כ בן אהרן מסטרא דנדב ואביהו כידוע. ור"ל כאן בן אהרן ברא כרעא דאבוה.

כמ"ש אבל אהרן שהוא יהיה לו לפה שמרע"ה היה כבד פה ור"ל שהיה אומר ההלכה בסתימות ואהרן מפרשה כן יהיה לע"ל שאליהו יפרש דעכשיו מרע"ה כבד פה בגלות ור"ל שאין עכשיו הלכה ברורה במקום א' כמ"ש בגמ' (שבת קל"ח קל"ט) ומרע"ה בתוך הת"ח כמש"ל: (כח ע"א) דלא יימרון כו'.

ר"ל התורה החדשה שעתידה להתגלות לא תהיה ח"ו תורה אחרת אלא שעתידה להתפרש היטיב לא כמו שהיא עכשיו ויהיה חדשה לנו ויאמר כל ההלכות כמ"ש אצלנו עכשיו ואליהו יפרש. ולא יאמר ההלכה ברורה שלא יצטרך לפירוש.

כדי שלא יאמרו שאינה התורה של עכשיו: זאת תורת כו'. ר"ל זאת ברתא דמלכא הלכה וזה תורת שהיא עכשיו בגלות שאין הלכה ברורה: העולה סלקא כו' עלית על כו'.

כמ"ש בת"ז דהלמ"מ היא סלקא על כל דרגין: תהא לאבא. שמשם התורה חכמה עילאה כמש"ו: כ"ח מ"ה.

ר"ל שהיא כח מל' שנק' מ"ה גי' אדם חיה ד': ברמ"ח אברים. הם רמ"ח פקודין שהוא יודע כל רזין וטעמין דלהון באתגלייא: דאיהו לך המראה הגדול.

שנאמר ואראה את המראה הגדול ונאמר הגדול לפי שהוא לימין משה שמשם האל הגדול: ה' זמנין כו'. נגד ה' חומשי תורה כמש"ו: וכען כו'.

ר"ל ז"ש ומראה ולא בחידות בתחלה במראה ואח"כ ולא בחידות: דאינון כו'. ולכן ראו כל הנביאים בחידות כמ"ש חוד חידה: האדם ואשתו.

ר"ל מרע"ה עם הלכה שיגלה הכל בפירוש ולא כמ"ש התורה עכשיו בלבוש הסיפורים בשביל הע"ר שלא ילמדו הפנים כמ"ש דבגינייהו כו': הסתר דבר. הוא הלכה הנ"ל דבר ה' [זו הלכה]: מיני'.

מקוב"ה: עולה וחטאת כו'. עולה בימינא וחטאת בשמאל ואשם תלוי באמצע כמ"ש"ו. כגוונא דיומא בתראה דחג. כצ"ל: אין תשלומין.

צ"ל הן תשלומין כו'. ונקט שני הדעות שבגמ' (חגיגה ט' א') תשלומין לראשון ותשלומין זה לזה: יוכל להמנות.

וכן בכל יום: אבל ביומא בתראה דחג מי שלא חג ביו"ט האחרון אתמר כו'. כצ"ל: והאי איהו חטאת דמעכב כו'.

ר"ל דאין יכול להביא העולה עד שמביא חטאת כמ"ש משל לפרקליט כו'. והענין כמ"ש"ו דחטאת אין מניח לעולה לסלקא עד דיתפרש החטאת.

ואמר והאי איהו חטאת כו' ר"ל חטאת לשון חסרון כמ"ש"ו חטא דכורא חטאת כו' וזהו חסרון לא יוכל להמנות: ולזמנין דהא כו'. ר"ל זהו חסרון שיוכל להמנות.

והענין שע"י עולה סלקא וזהו עולה וחטאת יורדת למטה וזהו חטאת ירידה וכיון דאתפרש חטאת מינה סלקא כו': בהוא שעיר. ר"ל עשו איש שעיר כמ"ש לקמן.

ולכך צריכין בכל המועדים ור"ח שעיר לחטאת לכפר על טומאת מקדש וקדשיו שמטמא החטאת המקדש. ואחר שמתפרש בהאי שעיר שהוא חולקי' סלקא בעולת המועדים: אשם תלוי כו'.

שהוא בא על הספק אם חטא או לא וזהו תלוי כמו תרומה תלויה. וז"ש אחיד בתרווייהו. והוא דכורא ולכן אשם בא לעולם זכר וחטאת יחיד נקבה ודכורא [דקיק] יותר מנוק' וקרוב יותר אל הקדושה תלוי לכאן ולכאן בקליפה וקדושה: דהכי איהו אשם כו'. חטאת סירכא דבוקה שמשפלת הריאה למטה ואשם תלוי סירכא תלוי' כמ"ש"ו.

ושניהן אינן מניחין הריאה לנשב כמ"ש"ו: לפרחא. בכנפי ריאה דאינון גדפין כמ"ש"ו והן שש כנפים של שרפים: ולנשבא ברוחא כו'.

שהרוח הולך מקנה ח"ת [נ"א מבינה לת"ת] ו"ק בשיח עזקאין אל כנפי הריאה: שה איהו כו'. ר"ל שחטאת בסט"א שעיר עשו ועולה בסטרא דקדושה: שה תמים זכר.

והוא יעקב איש תם. ושה ושעיר הן יעקב ועשו שה פזורה ישראל: איש תמים.

צ"ל תם.

ומביא ראייה דעולה בסטרא דקדושה: והא צריך כו'. ר"ל איך אמר ששעיר בס"א הא שעיר בסטרא דקדושה: ואית.

צ"ל אית כו'. והוא תירוץ על הקושיא דשמאל דקדושה לה' כו': ובהוא שעיר כו'.

ר"ל של הס"א: תם דאיהו כו'. והוא יעקב איש תם: וכדין כו'.

כמ"ש במה"נ כשהלב מהרהר בתורה הכבד מקטרג ומבקש לאכול ומערבב אותו מלמודו וזהו ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני והוא נותן לו לאכול ונותן לו רק השמרים ובזה מניח לו כמ"ש (ב"ב י"ב ב') קודם שאוכל האדם יש לו שני לבבות כו' וזהו אל ארץ גזרה לתחתונת ושם חלקו: ואיהו כבד כו'.

ר"ל וזהו שנקרא כבד: כגופא כו' או כנשר כו' וכיונה כו'. חשיב ג' דרגין כמ"ש בת"ז נגד ג' מדריגות של בעלי תורה ע"ש: דאמתילת כו'.

ר"ל היונה וכן נשר הגוף שלהן: (ע"ב) ובהון היא העולה כו'. וזהו העולה שבא על מ"ע דע"י סלקת.

וחטאת לשון ירידה כנ"ל על מל"ת שתופסה בגדפין כמש"ו. וע"ז נצטוו במ"ע ול"ת ל"ת דלא ליהווי להו אחיזה בגדפין ומ"ע לסלקא היונה בגדפי'.

וז"ש מה יונה כנפי' כו': הכי אשם. צ"ל חטאת.

ור"ל כמו הסרכות: חי"ת חי"ת. ר"ל החיות דכרסיא בחטאת שר"ת שלהן ח': ואשם כו'.

שאשם אחוזה בגוף הכסא כמו גוף היונה כנ"ל: דתמן כו'. ר"ל שגדפין דשכינתא אינון חיוון אבל גוף השכינה א"א לומר ח"ו גופא ממש דשם והזר הקרב יומת אלא גוף הכסא מקום השכינה כמ"ש בפיקודין הנ"ל: ודא עד"א כו'.

דסמכין לה בגלותא והן מצד הבינונים שהן תלויין ועומדין מחצה זכיות ומחצה עונות: חטאת איהי כו': דתרין נוקבין בסט"א נגד ב' ההי"ן בקדושה חמה ולבנה שעליהן נאמר וחפרה הלבנה כו' ויותרת הכבד נוק' תתאה כידוע מסטרא דרשעים עונות מרובים מורידה ח"ו למטה: כגוונא דכבד כו'.

כשמתגבר מחלאת הלב וכל הגוף (כמ"ש בריש כל מרעין כו'). ועיקר הלב שהוא מרגיש יותר שהוא שכינה: ובג"ד כו'.

שחר נגד עולה מנחה נגד חטאת זמן הדין ערבית נגד אשם תלוי דרגא דיעקב ולכך מתאכלין אברים ופדרים מזונא דילי' כנ"ל [ואולי לכך אין לה קבע שהוא כלשון תלוי שבאשם. דברי דוד]: (כח ע"ב) זוהר.

ר"ח פתח ויאמר כו'. ידוע כי ד' דרגין הן אותיות השם בין בדכורא בין בנוקבא. בדכורא ג' דחסדים יק"ו וא' דגבורה ה' תתאה ובנוק' להיפוך. וכאן במזבח** (נ"ב הגה שצ"ל במזרח).

**) דנוקבא ד' גומרין דלקמן (ל' א') והן ג' דיצחק וא' דאברהם ג' ויאמר אמר יצחק וא' אמר אברהם. ויאמר יצחק אל אברהם שנכלל באברהם והוא יהי אור ויהי אור שהן אברהם ויצחק כמ"ש בח"א ט"ז ב'.

ויאמר אבי נכלל אברהם ביצחק והוא סוד רקיע בתוך המים כמ"ש בז"ח נ"ח א' מים איהו לימינא כו' וכדין מים כו'. ויאמר הנה האש הוא יבשת המים (ר"ל יקוו המים ותראה היבשה).

נראה שהיא הגהת הרמ"ש) ויאמר הנני אמר אברהם הוא חטף קמץ (ס"א הוא יהי מארת) וז"ש למעלה מארת חסר כתיב וכמ"ש נ"ח ב' משום דהוא דנוקבא והן (כסדר) שאמר ל' א' חד לסטר מזרח כו' עד דרום: רעיא מהימנא. דא אורייתא.

שנאמר בה והגית בו יומם ולילה: והאי הוא כבוי כו'. ר"ל לא שהנשמה נכבית בעצמה אלא שהנשמה מסתלקת מגופיה והיא כפילי לגופי'.

כמו נר שאין האור בעצמו נכבה אלא שמסתלק מהפתילה והוא כבוי לפתילה וכ"ה בשכינה כמש"ו. דח"ו אצלה לא יגורך רע אלא שמסתלקת ח"ו מאתרה שהוא הכסא ומנשמתא שהוא ג"כ אתרה והכל א' שהנשמה חצובה משם.

וכשמכבה הפתילה לא דיו שגורם לפתילה חשך אלא שמאפיל לכל הבית כן גורם חשך בכסא וכן לכל העולמות שמאירין הכל ממנה. וכן בעוה"ז שמאירין מהנשמה של האדם מגיע חשך לכלם.

וז"ש הא גרים כו': וחשוכא איהי עבירה כו'. ר"ל החושך הוא אינו הסתלקות האור לבד כמו שסוברין קצת ב"א אלא כיון שמסתלק האור בא החושך שהשם עשה הבדלה ביניהם שלא ישכנו יחד ולאום מלאום יאמץ וכן למעלה בא' עבירה שהוא חשך ושורה ושפחה כו': וסליקו כו'.

ר"ל המצוה שכינה מסתלקת משם. וזהו דווקא לע"ה.

וז"ש מסטרא דע"ה להון כו'. בדרגא דידהון במקום אחיזת נשמתן למעלה.

אבל בת"ח אין יכול העבירה לסלקא המצוה כמש"ו: דנהרין לה. ר"ל לשכינה שנקרא מצוה: בהעלותך כו'.

ר"ל דסלקין הנר לגבי בעלה ששם האור רזין כנ"ל דאו"ר גי' ר"ז לכך אין יכול לכבות: דאתמר כו'. ר"ל תמיד והגית כנ"ל: מלכא.

צ"ל מלבא.

הה"ד כו'.

ר"ל שהענן עולה מן הארץ ואח"כ יורד ומשקה כן העשן עולה אל המוח ואח"כ יורד ומשקה כל הגוף כידוע: כליבא. צ"ל בלבא: (כט ע"א) מלא י"ק כו'.

שאלקים בדעת והוא אותיות מל"א י"ק וזהו בינה בן י"ה בן הוא דעת והוא יק"ו: לאוקדא עצים כו'. שהוא ה' כמש"ו ונשלם השם והוא שם מלא ה' אלהים וז"ש מלא כו'.

וז"ש שמצוה להביא אש מן ההדיוט תחלה מלבא ואח"כ יורד אוריאל"ל אש משמים אריה שהוא במוחא כידוע: העצים ודאי. ר"ל בתוספת ה': לאוקדא לון כו'.

ור"ל ז"ש רשפי אש שלהבת י"ה מאו"א כנ"ל. מים רבים כו' שאינן מכבין כנ"ל.

וז"ש ברחימו כמ"ש את האהבה וזהו שצריך התעוררות מלמטה תחלה: פקודא להקריב כו' כל אלין תמידין ומוספין. כצ"ל: בין עול מ"ש כו'.

דשור וחמור הן מימין ושמאל בין בקדושה יששכר חמור גרם. בכור שורו כו'.

וכן אמרו לעולם ישים אדם עצמו על ד"ת כשור לעול וכחמור למשא. וכן תפילין הן
בבינונים כשור לעול כו' כמ"ש בת"ז.

וג"כ בס"א ישמעאל ועשו וע"ז נאמר לא תחרוש כו'. וכן מלקין ברצועה של עגל וחמור
סט"א רצועה בישא: איהי ודאי.

שהמצות מסטרא דידה כידוע: בגין דבה כו'. ר"ל לכך היא מלכות: נשמה יתירה.

ר"ל מסטרא דבינה: כי שם ה' כו'. שנשלם השם כנ"ל: כלהו שקילין.

שהכל מסטרא דשם הוי"ה: דאיהו מט"ט. גי' שד"י: שורך וחמורך.

כנ"ל: ועבדך ואמתך. מסט' דממ"ט ויש לו נוק' נקרא' מיט"ט ומסט' הוא אמתך: ואינון
כתרין כו'.

שהנשמה יתירה בשבת הוא כתר על נר"ן של חול ות"ח נקרא שבת כמש"ו לכך הן
כתרין כו': חמור בתורה כו'. הן בנין: וינפש כו'.

הן עבדין: ובהמתך כו'. הן דל"ל עול כלל שעליהן נאמר ידע שור כו': ולבתר דייעול
כו'.

ור"ל זהו בהמתך שמשמש אותך זהו שיש לו נייחא: ביום שבת. צ"ל כיום: צריך איהו.
לבריות כמו שבת שכל הימים של חול עמלים לו: יושיע לו משוד כו'. דתורה חירות
מב' דברים מאו"ה וממ"ה: וישחוט כו'.

מפרש היאך ניצול ממ"ה דכלל א"א אלא שלא יתמסר לסט"א: לכלב כו'. וז"ש (פסחים
ק"ח.

(כל המספר כו' ראוי כו': נשמת חיים כו'. ר"ל דגם ע"ה יש לו נר"ן אלא שרוח שלו
הוא רוח חיוני ונשמתו שכל עיוני כידוע: ואינון כו' יתירה יתר כו'.

כצ"ל: דעלה כו'. דג"ר נעלמים: נהר כו'.

דעת: מעדן. כתר: ומהלכו כו'.

ה"ס: נשמה דשלטא כו'. עכשיו מפרש נר"ן דעבדי': (ע"ב) מכסא דין כו'.

והוא שרפרף הדום רגליו. וז"ש (חגיגה י"ד א') א' לכסא וא' לשרפרף א' לצדקה וא'
לדין: תכלת כו'.

שאמרו דומה לכסא: לבנת הספיר. לבנת לבן שבציצית.

הספיר תכלת כמ"ש (חולין פ"ט א') תכלת דומה לספיר וספיר כו'. ולבן וספיר הן כסא
רחמים נמצא כל הג' עולמות בי"ע נקרא כסא.

וזהו הנשמה שהיא נר"ן חצובות מכסא: בפסח כו'. ר"ל שהנשמה נקרא שבת ויו"ט
כמש"ו: ורוח שמור כו'.

שמור את חדש כו': איהי יו"ט כו'. ר"ל יום ולילה של שבת ויו"ט: כל אלין דמשמשי
כו'.

ר"ל הע"ה הנ"ל: עשיי. ל"ג: דא קבלת כו'.

ר"ל שמקבלין עליהן מיתה במחשבה בק"ש ועניות במעשה: נפש יתירה כו'. דאיהי סלקא על כלא עטרת בעלה: רמ"ח כו'.

ר"ל מנין אבריו וגידיו: ותורה. צ"ל דתורה: כליל כו'.

גי' אדם: מזונא לאדם כו'. ר"ל חיה רביעית אדם דשלטא על ג' חיות כמ"ש ודמות פניהם כו' כמ"ש בת"ז ועליו נאמר וירדו בדגת כו' כידוע: בד' אנפין כו'.

הן ד' אותיות השם במילואו: מזונא דבעירין. הן נר"ן החומרים שהן מג' חיות: נהמא כו'.

חשיב ד' מינים ג"כ נגד ד' אותיות השם שבפשוטו שהן בג' החיות כידוע. נהמא מימין חמרא משמאל בשר בעד"א כידוע בשר מן השמים וכל מיני פירות במל' כידוע: ויסלק כו'.

שימסור א"ע למיתה: במחשבתיה. זהו בנשמתי: בלב אחד.

ל"ב אח"ד גי' אד"ם שמא מפרש שהוא במחשבה כידוע: בשריפתה. הוא הקטרה: ובשחיטתה.

בזבחים: דאינון בכבד. כסדר: אשא תכלא.

תכלת שבכנפי ציצית כנגד כנפי ריאה שהיא מרה חיורא לבן שבציצית: ויהון חיון כו'. אלו נר"ן הנ"ל חיון מארי' ובעירין משור ועופין מנשר שהן המלכים של אלו המינים: כסוסיא כו'.

לגבי אדם כמ"ש כי גאה גאה כו': ומסטרא דאברים כו'. ר"ל מסטרא דבעירין נר"ן הנ"ל: (ל ע"א) זוהר כתיב והנה ה' עובר כו'.

והוא סיום המאמר הנ"ל ג' של רוח כו' ורביעי דממה מסט' דחסד והוא ג"כ כסדר הנ"ל רוח הוא רוח קדים (מזרח) רעש ואשמע אחרי אחרי דייקא (מערב הנק' אחר. נראה מהרמ"ש) (ס"א ואש הוא צפון) ואות הרביעית (ס"א.

ה' אחרונה) בסט' דחסד (דרום) וכאן הוא סוד בת היתה לו לאברהם אבינו (דרום) (ס"א וה' הנ"ל) [ועיין בז"ח ש"ה דף נ"ח ע"א ותבין זה כמשחז"ל שיתין מחוללין ויורדין עד תהום. נראה מהרמ"ש]: לתהומא עילאה.

בריאה ששם השרפים. וגלגלי ימא יצירה ששם החיות.

וחיילין אלין האופנים בעשיי. וגומרין הן ה' גבור' שעיקרן ד'.

דנו"ה נכללים כחדא [נכתב עה"ג בסוד יצחק ד' ב"נים]. ואח"כ מסט' דימינא כו' ה"ח ומתבסמא עלמא: בקל רב.

מסט' דדרום שנקרא גדול. ובצפון קל נעימותא נעים זמירות: (ליקוט) במדבחא אית כבש חד בדרגין ידיעאן כו'.

[כתב הגר"א בתיקונים כ"ב ב' בד"ה תתן להם. ר"ל שש מעלות לכסא.

ואמר תהומא עילאה. והוא ביסוד דבינה דנוק' דבריאה והיא נק' תהומא רב' כי יסודה למטה הוא תהום התחתון: חיילין דאמרי קדוש.

והוא בבריאה ששה השרפים כידוע: והכל בנוק'. וז"ש מגו שית חד.

הוא יסוד]: (לא ע"א) יועץ דא הוא נהר כו' ואשקי לכלא. ז"ל הגר"א בתיקונים קי"ו א' בד"ה רוח עצה.

והענין שהיועץ הכל ניזונים וחיים ומתנהגים בעצתו וכן נקראים כליות יועצות (שהעצה הוא השקאה לטעם הנ"ל) שהן אפיקי מים והכל מצד הנהר מימי החסד דאשקי לכולא ונק' בינה יועץ בשם התואר שיועץ תמיד דלא פסיק ונהר יוצא מעדן אשר לא יכזבו מימיו. והחסד נק' עצה כו' ע"ש: (לג ע"א) רע"מ.

פקודא דא לשרוף כו' בכנפי מצוה. שהן פתיל תכלת וכן ישראל נקראו פתילות כידוע: רחמי.

צ"ל ראמי (אד"ל. לכאורה גי' רחמי מיושב כלפי מ"ש איהי דינא כו' מפרש שזה כד אינון בלא משחא ת"ת רחמי אז דינא אוכלת הפתילות עצמם עצים יבשים): דאינון שקין כו'.

ועל בנותיהם נאמר כו' (פסחים מ"ט ב'): בגין דקרבין כו'. ז"ש זבח רשעים כו' שצריך להתוודות ולהשליך החטא קודם וכן במיתה דוגמת הקרבן כמ"ש"ו: ארי' כו'.

אוריאל: למתודה לקוב"ה לקבלא מיתה בשמיה דאכיל ושצי ולאחזרא כו'. כצ"ל.

ור"ל בשם אדני: בתיובתא כו'. לגבי בינה תשובה ששם יה"ו כמ"ש בפקודין הקודמים ונשלם השם בשם אדני שהיא ה' וכן שם אהי"ה שם: כחושבן כו'.

שהוא בבינה כידוע: בלב אחד. גי' מ"ה כמ"ש"ו.

ובלב הוא הרוח וז"ש וביה יפוק כו': ומתחרט בנפש ומקבל כו'. כצ"ל: ואי צריך כו'.

כמ"ש"ל מחמת סרכות דמרה חוורא: דאחיד כו'. ר"ל שהוא גי' יה"ו ועם ה' נשלם: יודעצדיק כו'.

שהוא בעצמו יודע האיך לממסר נפש בהמתו: דלית חכם כו'. ר"ל שהוא מכוין על הקרבן כ"ז: ואם ת"ח הוא.

ל"ג.

וצ"ל וצריך כו': (ע"ב) דא גופא כו'. ר"ל שנפשא שלטא על גופא: מים כו'.

שהוא מסטרא דימינא מים: ועליה אתמר יודע כו'. שהוא יודע בעני' כמ"ש יודע צדיק דין דלים.

וז"ש בתר כו': דאיהי שכינתא איהי כו'. ר"ל של עד"א: דאורייתא דבכתב ובע"פ.

מפרש מהו נסוך המים והיין כתב ובע"פ שהן ימינא ושמאלא: דאדליקת. ר"ל זהו הדלקת בשר ע"ג המזבח והוא שמדליק בו שלהובין דרחימותא.

בשר קודש יסוד רצוף אהבה: פקודא לית מצורע כו' דאתעביד. ר"ל שנולד: דחמש כו'. והן ה"ח וה"ג הידועין: כאלו כו'. דבלוחות ג"כ י' דברות ה' מימין וה' משמאל: דאינון כלל כו'.

כידוע: בגין כו'. היפוך נוק' דס"א: ואוף כו'.

דהוא יצה"ר דכורא כמש"ו: ממזר. שנולד משניהם כמש"ו: אש זרה.

הוא אש דאיש ואשה שבכ"א אותיות אש ונשאר י' לו וה' לה כמש"ל דהשם בו ובאשתו ובבן ובבת: אשר לא כו'. כמ"ש אשר לא צויתי: (לד ע"א) וימותו.

כמש"ל והזר הקרב יומת: עולה ויורד. עולה בנוק' מ"ן ויורד בזכר מ"ד: אש קדש כו'. ר"ל מה שמביא מן ההדיוט מ"מ אש קודש כמ"ש אש זרה שנטלו מכיריים: עד"א אחיד כו'. והוא העצים שאחיד בשני האשים והוא עץ החיים.

ושפע קדושה דנחית הוא חכמה דשריא עלי' כמש"ו. וכן בן הנוצר משני האשים בדרגא דעד"א ושרי' עלי' חכמה: מ"ה איהו כו'.

והוא בעד"א כידוע: וכח הוא בחכמה כח מ"ה: וכלהו כו'. יק"ו באשה [מ"כ עה"ג.

נגד בינה בן י"ק שהוא יק"ו] ה' בבת כ"ח באיש עש מ'ה בבן כנ"ל: כדקא יאות כו' ר"ל בקדושה: פרשת שמיני (לח ע"ב) ותרי קלי נינהו דהא מנו כו'. הענין שקול כלול חג"ת אמ"ש וזהו כ"ז שבתוך הפה וממנו יוצא לחוץ ונתגלה.

וזהו נה"י שמתגלה ואבהן סתימין הן והולך הקול עד מקום התפשטותו ואח"כ חוזר בכח כמו שזורק אבן בכותל וחזרה הוא בת קול ונקרא אור חוזר וכולא כליל בג"ר ברעותא ומחשבה וקול דאזיל בלחישו בגרון תמיד ונהר יוצא וכו'. וז"ש (ל"ט א') ושבע' קולות כו' דנפקין כו': (לט ע"א) מאתר חד נפקי.

וסדרן שמן יין חלב ומים ודבש. וחלב הוא מקרא.

ושאר הוא פרד"ס. וז"ש על בן זומא דבש מצאת כו'.

ובכ"א שמאל נכלל בימין. ולכן אלו שהציצו בשמאל לבד נפגעו.

ור"ע משכני כו' כמ"ש לריח כו' משכני כו' ועיי' ח"א כ"ו ב': (ע"ב) דא נפש דההיא ארץ עלאה כו'. ר"ל נפש של אדה"ר שמלכות אפיקת מת"ת וזהו חי' עילאה.

והוא מ"ש דא חי' דרחשא כו'. ואמר לעילא.

חג"ת טורין עלאין: ותתא. נו"ה כמ"ש בתז"ח ע"ד ד': (מ ע"א) ודאי החי' דא כו'.

וז"ש גדולים צדיקים ממלאכי השרת דצדיקים מת"ת שקיבל מהנהר ומ"ה מארץ: רפו רפדוני בתפוחים כלא חד. דתפוח ג"כ רמיז לאבהן ג' גוונים כמ"ש בא"ר אלא שהן מסט' דימינא באור פני מלך חיים.

וזהו מ"ש ביצחק ויבא לו יין. ואח"כ כריח שדה כו' ומתרגמינן חקל תפוחים.

ואמר בז"ח ש"ה ג' ריח שם ריח בגדיו כו' ע"ש: (ע"ב) אמאן איהו פה כו'. דזה ג' ספרים דריש ס"י ספר דחכמה הוא מה שנצטייר בסופר הכותב במחשבתו ואיהו הכתב (נראה צ"ל וספר דבינה איהו הכתב.

המסדר).

ודעת הוא הסיפור. ועיי' ח"ב ר' א': (מא ע"א) דייעול בחסד דאיהו מיא.

ר"ל בקידוש ידים ורגלים ובשניהם נאמר ולא ימותו: פומא ולישנא. ר"ל אכילה ודיבור שהן דו"נ.

קנה וושט.

לבן ואדום. עוה"ז ועוה"ב.

וביוה"כ ה' קולות דה' תפלות. ה' ענויין שראשן אכילה: (מב ע"א) רע"מ.

תנינא דמתני'. ר"ל זהו שאומרים בגמרא על המתני' תנינא שהוא תנין שבים: ואי אינון דביבשתא כו'.

כ"ל דאינון שבים הן התלמידים שהגיעו להוראה ר"ל שיכולין לשוטט ים התלמוד ואותן שביבשה הן אותן שלא הגיעו להוראה: אבל אדם כו'. ר"ל הוא הרב: בלע לחבריה.

ר"ל אותו שהגיע להוראה לאותו שלא הגיע כמש"ו. וז"ש (ע"ז ד' א') מה דגים שבים כל הגדול מחבירו בולע כו' אבל אם אינו גדול ז"ש ואי כו': אוקמוה.

בגמ' קדושין ל' ב'. ר"א]: פרשת תזריע (מג ע"ב) וכמה הוא ל"ג ימים כו'.

וסודן כי ז' ימים ז"ת דנוק' ז' ימים תחת אמו. וה' תתאה ז' הוא.

ואח"כ נכנס בהיכל ק"ק ארון הברית דשם הברית. משא"כ בז' ימים שתחת אמו.

כי הראשונה כלולה משנים לבנה ושמש (נ"ב נראה צ"ל. וספיר.

ור"ל היכל ראשון לבנת הספיר) ואח"כ בג' ימים עדיין הוא בג"ר שלה אף שכלול ברית שם וכן היא נק' ברית ואח"כ בנה"י דזכורא שהן שלה עד מ' יום: רע"מ. דקיימא.

ברית: רזא עלאה. ר"ל שהוא נקרא סוד ולכך נקרא יסוד י' זעירא וסוד וז"ש סוד כו' כמש"ו.

והטעם שנקרא סוד לפי שהוא בהעלם משא"כ בכל האברים: לא אתחזי כו'. משא"כ בשאר דחציפין ביה.

וז"ש דחלי חטאה שמתיראין לבא לידי עבירה וכמ"ש אל תתן את פיך כו': לכל עמא קדישא. שהוא פתחא דמהימנותא ומניה נפקין וביה עאלין לקדושה: תמינאה.

שחכמה היא ראשית: (מד ע"א) עפרא איהו. כמ"ש ומהעפר אשר יהיה בקרקע המשכן: וקרבנא דא כו'.

שהוא אדם ובהמה רבה דרביעא על אלף טורין וברית כוללן: בגין דאתדבק כו'. דברית נקרא שבת כמ"ש אות היא ברית עולם כו': (מח ע"ב) תנא מן בוצינא כו' איקרי איש כו' ותנינן מאן איש כו' ות"ה ברישא דהאי איש כו'.

הענין כי איש הוא יסוד ועי' בס"ד ברפ"ב כתיב ולא עבר כו'. ויסוד ומלכות שניהם מסט' דגבורה ולכן בשניהם אש.

וה' דאשה הוא ה"ג. ויו"ד דאיש הוא טפת החסדים ונכלל בו ה"ג לכן הוא יו"ד ומתחלה מקבל ה"ג נק' איש מלחמה בשערוי דלתתא דהוא צמר ואח"כ כשמקבל טיפת החסדים שאז הוא מ"ל [נ"ל בסוד חשמ"ל] והוא נק' חסד וע' בא"ר קמ"ב א': (מט ע"א) והאי איש בכללא דאדם.

ר"ל דגוף וברית כחדא נינהו ועיקר הואגופא ושם נכלל: דתניא כל אינון דתליין כו'. וז"ס בהרת עזה כשלג כו' וע' בא"ר קל"א ב': (נא ע"א) דכתיב דרשה צבר ופשתים כו' בתרי גוויי כו'.

ע"ל פ"ו ב' והענין כי צמר ידוע שהוא דרגא דשאת דינא דקודשא השור. ופשתן הוא לבושיה כתלג חיור וידוע שסוד לבושיה לבוש בד והוא שרשא דחמור ה' דס"א וז"ס שני השעירים וכן קין והבל.

והבל בסוד שעיר הנשחט וקין שעיר החי: פרשת מצורע (נג ע"א) פתה ואמר ולקח כו'. והן ב' צפרים ומים חיים ותולעת וארז ואזוב וכולן נטבלין במים החיים וכלי חרס מקבלן: (ע"ב) הכא א' זעירא.

בסוד חכמה זעירא וחכמה רבתי: משה שושבינא כו'. השושבינן הן נו"ה אספקלריא המאירה ושאינה מאירה נביא וחזוהי וע"ל צ"ד א': פרשת אחרי מות (ס ע"א) מימיני' שנא כו'.

כמ"ש יעלזו חסידים כו' וחרב כו' וכמ"ש בהיכלות: תאנא אלף ות"ק כו'. כפלות השם אות באות (אמר המסדר עמ"ש הגר"א לעיל בפ' בראשית דף נ"ה ב'**) (ובהיכל ה' שם מ"ד א' ד"ה בגין דהאי להט כו'.

ש"ל: (**): תנינא כו'. חיות הקדש וע"ל ל"ט ב': (ע"ב) ואפי זוטרי.

שהן בלא זקן נערים: אלף טורין כו'. כמ"ש מצמיח חציר לבהמה והן ביום השני: תרין בנין.

קין והבל: מתחות סטרי איברהא. צפרני ידי: תרין בנות כו'.

נפש ח' דאדם: שבעין אנפין (בזוהר איתא ענפין). השרים: בין נוני.

שלוחין: דא סליק. כמ"ש עולה כו': מקפץ כו'.

דזו"נ שלהן. וע' בתז"ח ע"ה ב' ואת נפש אויביך כו' (פ' דכתב שם כי נחש אשת זנונים מקנא בשבע סלעים ובעלה בשבע טורין וע"ש בביאור הגר"א.

המסדר): עד דישכח כו'. בסוד לא תבשל.

ואינו הנפילים ששניהם עז אלא שהשני קשה עזא"ל אל קשה והוא נופל לכן מפילים אותו ושניהם ר"ת נג"ע (פי' נופל גלוי עינים. כנ"ל המסדר) ואינו בני אלקים כמש"ל קמ"ד אפי' בני אלקים באוירא ואינו בארץ: (סג ע"א) רע"מ פקודא דא למפלא כו' דהא לית תקיפו כו'.

ר"ל לס"א: כמה כו'. ר"ל אע"ג דחטאת נקבה וכאן שעיר: [ליקוט.

מ"ש בר"מ מתלין אמרין ארמי גרמא לכלבא ילחך עפרא דרגליך בנתינת השעירים. כי השעירים נאחזין ברגלין כמ"ש בפ' א"מ דף ס' ע"ב תרין בנות בתחות רגלהא כו' ואלין מתאחדין בטופרי כו' והני בזוהמ' דטופרי אחידין כו' ואלו הבנות הן עצם מעצמו כידוע בסוד חוה הראשונה וז"ש ארמי גרמא לכלבא שעיר הנ"ל ילחך עפרא דרגליך שאז ונחש עפר לתמו אבק שתחת הרגל לא ירעו ולא ישחיתו כו' ואז כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים]: (סד ע"ב) זוהר תאנא אלף כו' בסיהרא.

צ"ל בליליא. והן ג' זמנים של התפלות ערב ובקר וצהרים נגד אבהן כמ"ש למטה.

ודליליא נגד יעקב. ולאחר חצות שהוא נגד דוד כידוע שלכן היה נזהר בזה ובשביל זה נק' חי וקים והוא כולל כל ג' אבהן ולכן כל ג' מחנות אלו נכללין ביחד.

ובצפרא הן מארי דיבבא כמ"ש למטה רי"א כד נהיר יממא כו'. והן דיצירה שנק' יום [מ"כ עה"ג.

כמ"ש הבקר אור. ונא' יוצר אור] ובערב הן דיללה של עשיי' שנק' (יללה) [ס"א לילה] דמקננין כאן יום ולילה (פי' ביצירה מקנן ז"א שהוא יום.

ובאופן עשיי' מקנן שם מלכות לילה. המסדר) ודצפרא הן בעלי שירה ודערב הן בעלי זמרה.

ואחר חצות נקראו בעלי תהלה כמ"ש [תהלה לדוד. כן נ"ל דוד]: והימן שמי' שכתוב בו והאמין בה' כו' ומצאת את לבבו נאמן לפניך כו' כי האמונה והבטחון תלויים בחסד.

וכד"א ואברהם כו' וכתוב ויבואו המלאכים כו' דבהאי שעתא אתפרש אברהם (ומ"כ עה"ג וז"ש (לעיל) וכד אתער האי בקר כו' הימנותא דברכאן וכמ"ש איש אמונות רב ברכות ונא' חדשים לבקרים רבה אמונתך): וידותון שמי'. כמ"ש (במדרש) על ידותון על הדתות והדינין: כד"א מאסף כו'.

שהוא דגל הרביעי וכ"ה כאן: ומלכא משיך מיני' כו'. וז"ס אור זרוע לצדיק דאיגניז בצדיק ויוצא ממנו חוט א' בכל יום בבקר כמ"ש יומם יצוה כו' וארז"ל אסתר ירקרקת היתה וחוט של חסד כו' (מגילה י"ג א') כל העוסק בתורה בלילה הקב"ה מושך עליו חוט כו' (חגיגה י"ב ב' וש"מ) וכמ"ש למטה (ס"ה ע"א) ופריס כו' ועל אינון כו' שהוא מדתה לכן באחרית ים בודדות [ובהעתק הרד"ל.

בו דרו"ת.

כ"מ בהעתק ולפי הנראה חסר ומוטעה. דברי דוד] (לענ"ד בודדות.

ר"ל שוכנות (היא וכל אינון כו') בדד דמסתלקין דינהא. וכן גי' בו דרות.

ר"ל שוכנות. כמ"ש ואשכנה גו' וכמבואר.

ש"ל): (סו ע"ב) אלא ו' כו'. בהתכללותו לנוקבא ועיי' ז"ח ח' ע"ב ואז נכלל ע"ק בי' כמ"ש בא"ר ומתער ברית אתפשטותא דג': ואית דמתני כו'.

ר"ל הכל בנוקבא. ופתוחה כד אתפתח לדכורא לקבלא וסתומה כד אשתלם כמ"ש בז"ח שם ע"ש: (ובמ"א כתב וז"ל).

ואית דמתני כו'. ר"ל הכל במלכות.

מם סתומה כד איהי סתימא. פתוחה כד פתוחה בסוד חבצלת ושושנה): עאל בדרגא חד. ידוע בגדי לבן וב"ז שהן נגד קריאתו וכתבתו: [מ"כ במ"א וז"ל. תאנא ר"ש פתח יו"ד בגילופי אתוון.

ר"ל במילואו שכולל הכל כמ"ש בפ' ויקרא יו"ד ב': וז"ש בסטרין אתקשרן ביו"ד. ר"ל שהכל נכלל במילואו ו"ד שכולל כל האצילות וזהו בסטרי' הנכללין בו: יו"ד אזיל וכו'.

כצ"ל ד' אזיל לוא"ו וא"ד סליק ביו"ד יו"ד מתכנשי כו'. ר"ל ו"ד זו"נ שבו ולכן בד' אמר אזיל ומחוברת בדכורא ובוא"ו אמר סליק ליו"ד כי היו"ד הוא דרגא דג"ר שבו שבהן סליק למעלה ממקומן משא"כ בזו"נ שמקומם כא'.

ואמר ומתכנשי בהו. שו"ד נכללין ביו"ד כמ"ש למעלה יו"ד ב' שו"ד הן עשרה ונכללין ביו"ד והן מילואו שנכללין בפשוטו: [ליקוט מ"ש בפ' א"מ ס"ו ע"ב.

יו"ד אזיל ליו"ד יו"ד סליק ליו"ד. כן הגי' כמ"ש האריז"ל.

והענין כי כשרוצה ליתן בו המוחין נסתלק יו"ד דז"א לבוש דמוח חכמה דז"א כמ"ש בס"ד פ"א נהיר יו"ד בתרין אתייחד יו"ד בלחודוי כו' ובתר כן סליק בדרגוי לעילא לעילא כו' והוא שהולך לו אל אבא שהוא מקומו שמוח חכמה הוא אתפשטות אבא כמ"ש בא"ז (רפ"ט ב') אתגליף האי חכמתא וכו' וז"ש יו"ד אזיל ליו"ד ואח"כ עולה ברעו דמ"ס כנ"ל וזהו יו"ד סליק ליו"ד שהוא יו"ד דעתיקא והוא בקרומא דאוריא כמ"ש בס"ד וז"ש לעילא לעילא [ואח"כ אותו יו"ד עילאה מתכנש באלו ב' היודי'ן שתחתיו וז"ש יו"ד מתכנש (בהדי) בהו]: אלף וחמש מאה ושבעין אכסדרין.

הוא אלף אדרין דדעת והן (ה' ו"ה) [צ"ל נו"ה] של הדעת ב"פ ת"ק ב' צבאות. ותק"ע הן תפילין [חסר י' גי' תק"ע.

המסדר] ב"פ פ"ר מנצפ"ך ה"ח וה"ג שכ"א הוא פ"ר בסוד ור"ב ח'ס"ד: אלף ותק"ע. הן חב"ד י"ה אלף ות"ק ו' בהתכללות הדק [צ"ל הו"ק] ונוק' הוא שבעים והכל נכלל בה"א.

ה' ת"ק א' אלף. ציור הה"א שבעת ימים תחת אמו: וא"ו אתפשט לע"ב כו'.

כמ"ש בתז"ח ע"ה ב' אב לי"ג מכילין דכלילין כו' וענינם שני הווי"ן כ"א נכלל בוא"ו ע"י האלף שבתוכן: מעטר ה' לו' באלף תק"ע. כצ"ל: חד בחד אתקשר יו"ד בה' ה"א בו' ו' בה'.

יו"ד בה"א ע"י יו"ד שבה"א. ה"א בוא"ו ע"י ו' שבה"א.

ו' בה' ע"י ו' שבה'. אלא שבה"א ראשון הוא שמאלי וכאן הוא ימיני וכולם קשורין כא' והן ה' עולמות התחתוני' ע"י הכרוב ו' שני ותרין חיבורין לוא"ו בה' עילאה וה' תתאה והן סוד שתי נשים שלו: באיתן הן התנאי': ויפוזו כו'.

הן תרין עטרין חו"ג וז"ש זרועי כו': איתן וסלע. זו"נ: (סז ע"ב) רע"מ שעתא דחיק' כו'. כ"ל עניות וצרות כמש"ו: כאיל תערוג. ר"ל שהשכינה צועקת בשבעין שנין בתראין על לומדי תורה על דוחק גדול שיהא להם כמ"ש (חגיגה ט"ו ב') בזמן שהאדם מצטער שכינה מה אומרת כו' כ"ש לצדיק ושכינה נקרא אילה כידוע: דאינון אפיקי מים כו'. ר"ל שהן מוצאי מים התורה דעד"א אל השכינה: ואלין אינון כו'. ר"ל זהו חבלי משיח: אתערא שבעין כו'.

שהן בעד"א כמ"ש בפקודין הקודמין. ואתערא דלהון בע' קלין דצווחת בע' שנין כמש"ל: רעותי כו'.

ר"ל כמו שהיא נקר' אילה כן נק' ג"כ אילות והן ת"ח: בכמה כו'. רומז אל מ"ש דאילה בשעה שכורעת לילד מכנסת ראשה בין ברכיה וצועקת עד שבא נחש ונושך לה ברחמה ואתפתחת ומולדת.

והאילה היא השכינה וצועקת בעת לידתה הן ע' שנין הנ"ל כמש"ל וע"י נשיכת החיויא לת"ח בעניות היא יולדת משיח. שדוחקא דת"ח ממחר הגאולה כמ"ש (ברכות ו' ב') אגרא דכלה דוחקא כמש"ל ע"כ נקוה לך כו'.

וז"ש בגין חבלים כו': (סח ע"א) ביום צרה. הן ע' שנין הנ"ל: דאיהי ב'.

שעד שהיא סתומה נקר' מ' סתומה וכשנפתחה נקר' ב' דומה לעולם פתוחה לצד צפון שמשם נפתחה כנ"ל: מתרין ביתין. צ"ל מתרין דלתין א' למעלה וא' למטה.

והן שני דלתות שברחם האשה כידוע. והענין של הב' הן הב' שנין שלאחר הע' שנין שבהן אולידת כמ"ש ברע"מ פ' פנחס וע"ב שנין הן נגד שם ע"ב אפיקי מים בחדס שיתגלה בבקר דאברהם כמ"ש בפ' משפטים דלאחר השחר דשנין הנ"ל יתגלה בקר דאברהם שכבי עד הבקר: דאיהי רישא כו'.

ר"ל שאולידת ע"י עד"א מתוך נו"ה והן ע"ב הנ"ל ע' דעד"א כנ"ל וב' דנו"ה: תרין שוקהא כו'. ר"ל שמשם בנינה: תרין נביאים.

ר"ל נביאים ראשונים ואחרונים: יתעבר כו'. וזהו יערות אילני סרק מסטרא דיע'ר פ"ר כידוע ואז יתעבר שאין משלו אלא בעפר ונחש עפר לחמו וכיון שיתגלו אפיקי מים כמים לים מכסים אפתח על שפיים נהרות כו' יתעבר כו'.

ולכן אמר דוד ז' קולות מסטרא דבת שבע כלילא מע' קלין כידוע על המים. ואז ובהיכלו כלו אומר כבוד: זוהר.

מאן אינון מבועי חד כו'. למטה הנחל דמשקה לנוקבא והמבועא.

אלין תרין שוקין אפיקי מים. ולמעלה הנחל דאשקי לדכורא והמבועא הוא העדן.
ושני הנחלים נק' נהר דנגיד ונפיק והמקורות כתר ות"ת: כל אינון איילתא כו'. וז"ש
בצבאות או באילות כו'.

וצבאות הן י"ב כמ"ש בז"ח ש"ה וש"מ והן ע"ב וי"ב הם פנימיים: (ע ע"ב) בהאי הוא
דכתיב ונכרתה הנפש וכו'. שחטא הנפש בכל ט' תיקונים שלה מסתלקין מהאדם בתוך
הקליפה ולכן נפש לא נתקן בגלגול משא"כ ברוח שאינו רק בפגם וג' מוחין מסתלק
ממנו ולכן נכנס בגלגול ובסוד (נמחק תי' א'): (עא ע"ב) סתים וגליא.

נגד העוה"ז והעוה"ב זו"נ תורה שבכתב ושבעל פה וז"ש בפ' שמות דף ב' אינון דטעמין
מיניה קיימין לעלם ולעלמי עלמין: (עג ע"א) תרין דרגין אינון יעקב וישראל כו'. ע'
ח"ב קכ"ז ששם הוא להיפך.

אבל כאן יעקב הוא ישראל זוטא נער ישראל וז"ש כל מאן דאתגזר ואתרשים כו': ואלף
וארבע מאה כו'. א'ת'ה' והוא בגלגלתא דנפיק מגו בוצינא.

[ליקוט.]

מ"ש בפ' א"מ דף ע"ג ע"א. דאלף ות"ה רבבן תליין בקוצא דאלף.

וע"ב שמהן בואו האלף קיומא דעלמין כלהו כו' ברזא דחכמתא ושבילין סתימין ונהרין
עמיקין ועשר אמירן בקוצא תתאה דתחות אלף. הענין כי האלף הוא בא"א כידוע שלכן
התורה מתחלת בב' בחכמה כידוע ובא"א ג' רישין והן סוד אמ"ש שהן כללות כל
האצילות וכללות כל הפרצו' וכללות כל העולם כמ"ש בזוהר ובס"י.

ואמר בס"י אש למעלה ומים למטה ואויר בינתיים ראש מאש בטן כו' שמים מאש ארץ
ממים כו' וכן הוא כאן בג' רישין אלו. רישא עילאה גולגלתא מאש וכאן אינו ניכר האש
רק למטה בז"א כמ"ש בא"ר וא"ז שכאן נכפין לכן בז"א נק' גלגלתא תקיפא ושם בו
טלא דבדולחא שבו תחיית המתים בסט' דגבורה ושם בוצינא דקרדוניתא.

רישא תנינא הוא אוירא שהוא במקום רישא דלא אתיידע כידוע והוא אויר ושם גניז
רוחא שורש אבא כמ"ש בא"ז והאי אבא מרוחא דגניז בע"י. ורישא תליתאה הוא מ"ס
מים כידוע והן רמוזין באלף בב' קוצין ווא"ו.

קוץ העליון לרישא קדמאה ושם בוצינא דקרדינותא ששם ה"ג שהן ה"פ פ"ר שהן אלף
ות"ה גבורו'. כמ"ש בא"ר קל"ז ב' שלכן ג"כ כאן אלף ות"ה עלמין והן כמנין א'ת'ה'.

ורישא תנינא הוא אוירא שהוא המבדיל בין מים עליונים ובין מים תחתונים שהוא סוד
הדעת שג' רישין הן בסוד חב"ד והן בסוד או"א זו"נ וזהו אוירא בסוד ז"א שלכן הוא
וא"ו דאל"ף ובו גניז שורש אבא שהוא ע"ב שלכן בו ע"ב שמהן וכן ע"ב שמהן הן רי"ו
אתוון שהן אותיות אויר.

רישא תליתאה הוא מ"ס והוא קיומא דעלמין כלהו ובו כלילן הכל ל"ב שבילין ונהרין
עמיקין נש"ב ועשר אמירן שהן זו"נ דדעת שמ"ס הוא כתר של כל האצילות בחי'
התחתון של כתר וקוץ העליון של שם הוי"ה. ובכתר של כל עולם הוא שורש של כל

העולם שלכן ג"כ כאן כלולים כל העולמות וקוץ התחתון של האל"ף כלול בקוץ העליון של יו"ד של השם.

וכן קוץ תחתון של יו"ד בקוץ עליון של ה"א וכן בכולם. ואמר וסמכין דעלאין ותתאין. הן הסמכין דאות יו"ד שכולם סלקי ברעו דמחשבה עילאה שהוא מ"ס כמ"ש בס"א דף ה' והוא קוץ הזה]: ושבעין ותריין כו'. הוא בוא"ו כנ"ל ס"ו ב' והוא באורא: שמיא כו' כלהו נפקין כו'.

והוא חכמתא עילאה סתימאה שממנה הכל כמ"ש בא"ז וכלהו בא"א ששם האלף:(עג ע"ב) מתניתין. חד לסטר ארבע וארבע לסטר חד.

נקודה עילאה הוא יריעה חד והיכלא הוא ארבע סטרין כמ"ש בז"ח ש"ה ואחתא ומודעתא כלילין דא בדא הבן בחכמה וחכם בבינה: בההוא גוונא תכלא וארגוונא כו'. הוא ה' גווני נהורא ה"פ אור דבהיכלא עילאה: (ובמ"א כתב וז"ל.

חוורא וסומקא. הסומקא הוא הצבע זהורי הנ"ל והן ד' דיריעות ושחור קורא כאן תכלת וירוק ארגמן ושחור אדום הן המסתלקין): דא עייל כו'.

הן ה' יברכו כה שהן כ"ה רתיכין ה"פ ה' כמ"ש בס"א ה' ע"ב ע"ש: חד רישא אסתלק מגו סחיו כו'. הוא אבנא חד דסליק מגו תהומא חד לאלף שנין גוונא אוכמא על אבן אחת שבעה עינים והוא עין בעין יראו כו' רוחצות בחלב כו': תרי איילתא קציבין כו'.

הן התאומות (ר"ל ב' העיניים. נראה מהרמ"ש): בשעורא חד.

ששניהן נסתלקו מגו הסחיותא ועליהם נאמר כעדר הקצובות שהן קצובים בשיעור אחד ועולות מן הסחיותא זהו שעלו מן הרחצה ובהן תלוי העריין כד אתגליין כד לא נהיר יו"ד ביו"ד (צ"ל. בו"ד) כמ"ש בס"ד פ"ב שע"ז נאמר ערות אביך לא תגלה ערייתא דכלא אשתכח לגלאה אורחין דחייבייא וע"ז סובב כל המתני' ולכן אמר כאן בענין העריין וע"ז הזהירה התורה לא תגלה.

וכל יום הכיפורים הוא דרגא דרוחא דנפיק לפרדשקא לכן חמשה מלכין קיימין בבהילו ולפני ארבע לאו יכלין למיקם ובמנחה מתחיל עד יום ראשון של סוכות ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע כו' ולכן קורין בשחרית בקרבנות וקטורת לריח שמניך טובים. ובמנחה בעריות לטעם הנ"ל ואז רוחצות בחלב: (ובמ"א כתב וז"ל ואמר בשיעורא חד שבכ"א שבעה עינים.

ואמר ארבע גדפין. תרין כרובי עינא ותריין עפעפים והן כנפים ד' דחיות.

ואמר כאן שכאן הוא סוד עריות כמ"ש בס"ד פ"ב כד אתגליין תרין כו' וי' כו'. ושם בס"פ כד אסתלק כו' וע' בא"ר.

ואלין ד' כנפים כמ"ש שתיים חוברות שהן נסגרים יחד ושתיים מכסות להן: וידין זעירין. כמ"ש וידי אדם כו'.

ואמר זעירין שהכנפים מכסות וע"כ קטנים הם והן פרושות לקבל תפלה בדמעות תרין דמעין המתבסמין כו' ה"ג. בה"ח.

וז"ש וחמש בחמש כו'. ואמר לעילא לעילא.

בימא רבא: (עד ע"א) מה תפוח אשתכח בגוונוי כו'. עבא"ר קל"ג ב' וגוונין הן סוד הדעת כד מדיד משיחין עביד גוונין לאנהרא: בריחא.

הוא חכמה מקום השמן לריח כנ"ל. ואמר בז"ח ש"ה נ"ב א' דזמין לאתגלייא מגו ריחא דעלה כו' דהא ההוא ריחא עילאה סלקא כו' ע"ש.

והוא חכמה: בטעמא. בינה בתוך הפה וריחא סלקא מגו מ"ס סוד החכמה והן ג' מוחין דיליה סוד יה"ו ז"א וה' אחרונה שכינה (ס"א שושנה) כידוע והוא ג' אותיות והיא אחת וזהו בגוונוי כו'.

ולכן נק' מלכות חקל תפוחין קדישין בסוד נה"י דעלה כידוע דג' דרגין אלו מתגליין בה שבהן סוד המוחין שהן ג' דברים של התפשטות (ס"א). התפוחים.

ול"נ שהן ג' תיבות חקל תפוחין קדישין כידוע. המסדר) וזש"א קדישין שהמוחין נק' קודש כידוע ונאמר כריח שדה אשר ברכו ה' ואמרו שדה של תפוחים אשר ברכו ה' דאתברכת מאלין תלתא כמ"ש למעלה ע"ב א' וריחא בסוד מוחא סתימאה וטעמא בסוד גרון וגוונוי בסוד דעת והן בסוד תרין תפוחין ששם אסהיד גוונוי דאו"א.

דעות עדות והן אמ"ש שבא"א שמשם אסוותא כמ"ש בא"ז ועיקר אסוותא בתפוח בריחא כמ"ש רפדוני בתפוחים ועיין בא"ז רפ"ט ע"א. [כתב הרמ"ש וז"ל מ"ש עוד מה תפוח וז"ל.

בריחא הוא חכמה כו' בטעמא בינה בגוונוי דעת כו' עכ"ל. ועפ"י זה יובן מאמר הנ"ל מ"ש למטה בשעתא דאסגיא זכאי בעלמא כ"י סלקא ריחא טבא.

כנגד ריח שלו מחכמה כנ"ל: ומתברכא ממלכא קדישא. נגד טעם שלו מבינה שהיא נק' ברכה כידוע ובסוד ברוך טעמך: ואנפאה נהירין.

נגד דעת גוונין דאנפוי. וכן ידיעת ההפכים אחת בזמנא דאסגיא חייבין כביכול כנ"י לא סלקא ריחין.

נגד ריח הנ"ל: ואטעימת מסט"א מרירא. נגד טעם: ואנפאה חשוכין.

נגד גוונין הנ"ל. עכ"ל הרמ"ש: [עו ע"ב) מ"ש בזוהר אחרי מות דף ע"ו ע"ב: בג"ד כתיב בה כלא בשבע.

שבע פרות.

כמשרז"ל במשנה (פרה פ"ג מ"ה) ז' פרות עשו לא מצאו משבע כו': ז' שרפות. כמש"ה ושרף את הפרה כו' את עורה.

בשרה.

דמה.

פרשה.

עץ ארז.

ואזוב.

ושני תולעת והשליך אל תוך שריפת הפרה: שבע הזאות. כמ"ש והזה שבע פעמים: ז' כבוסים.

היינו השוחט הפרה. המקבל הוא המזה.

והשורף.

והאוסף את עפרה. והמשליך עץ ארז כו' לתוך שריפת הפרה.

והמזה על הטמא. והמוזה: ומ"ש ז' טמאים.

כמ"ש כל הבא אל האהל. וכל אשר באהל.

וכל כלי פתוח. וכל אשר יגע בחלל חרב.

או במת.

או בעצם אדם. או בקבר: ומ"ש ז' טהורים.

כמ"ש ולקח אזור כו' והזה על האהל. ועל כל הכלים.

ועל הנפשות. ועל הנוגע בעצם.

או בחלל.

או במת.

או בקבר וחטאו ביום השביעי. הרי ז' טהורים: ומ"ש ז' כהנים.

כי חמשה כהנים כתובים בפרשה ומשה ואהרן הרי ז'. הרי שבפרשה ז' פעמים ז' הרי מ"ט מזוקק שבעתים (נראה מהרמ"ש).

ומ"ש בענין ז' כיבוסים המזה על הטמא לשון הפסוק נקט. אבל באמת המזה טהור כמשרז"ל ומאי מזה נושא.

וכן מ"ש והמוזה כמ"ש בתוספתא שני שבילין הלך בראשון ונכנס הזה ושנה וטבל הרי שצריך טבילה אחר שהוזה עליו): ובמ"א כתב הגר"א וז"ל כלא בשבע כו' והן ז"פ ז' (אד"ל. כ"ה בפסיקת' דפרה מ"ט טהרות כו' ז"פ ז' כו') כמ"ש: ז' פרות הן.

וכדתנן הראשונה עשה משה כו': ז' כהנים. שם בפרשה [ליקוט מגכ"ק שת"י הר"א נ"י.

בתנחומא ובזוהר ז' הזאות. והוא כמ"ש והזה שבע פעמים וכמ"ש (מנחות כז) שבע הזאות שבפרה כו' וכל אלו השביעיות הם כתובים בקרא לבד משבע פרות שהיא שביעית האחרונה שהיא תורה שבעל פה.

וענין מ"ט שבפרה כי הנו"ן תרעין הן ה"ג כידוע והן פ"ר דפרה ה' מנצפ"ך ומ"מ אינן אלא מ"ט אלא ה' דפרה הוא שער הנ'. וש"ך הן ל"ב נתיבות ומ"מ ה' דשכ"ה הוא הנתיב לא ידעו עיט והכל בנוק' אלא מסט' דאבא היא נער"ה יפה בנשים ומסטר' דאימא היא פרה אדומה מארץ אדום והוא בחו"ב שלה ולכן פרה נמסרה למשה בסוד מ"ט שערי

בינה שנמסרו למשה ומטהרת לטמאים שהדינים נכפין בשרשן ובה עתיד הכל ליטהר אבל בסטרא דנערה לא יכול לעמוד בה ולכן הוציא ש"ר על נערה בסלע כי דיבור מאבא וידבר על לב הנערה והכאה מאימא בצור כי כל דיבור באבא ומעשה באמא וכמ"ש בפ' בראשית אומר ועושה ויאמר אלקים ויעש אלקיםבאו"א וזהו נחש וצור שבמטה כמ"ש במ"ה פ' בשלח שנגדן נחש וקסם וזהו שתמה שלמה בקלא דהדרא ואמר דרך נחש עלי צור דהא איהו בדיבור ומה ענינו להקרא בהכאה שהוא בצור וזהו סמיכות פ' פרה לפ' מריבה ולכן נלקח ממנו המטה שהן שערי בינה דאשתמש במטה מ"ט ה' והוא שער החמישים שנתלבש במ"ט שהוא ה' עילאה.

ושכ"ה היא נערה עולימתא שפירתא ועוד יש דרגא נ"א מסט' דאבא נקודה עלאה יו"ד דל"ל חיורא שעליה נאמר שחורה אני כו' וזהו אשה כושית שעלי' ותדבר מרים כו' והוא כו"ש' ש'כו' וז"ש באד"ר. קל"ב ב' מסתכל הוינא כו' וחד חשוק.

ר"ל מלבד השכ"ה שהן נהירין וז"ש הר"ק א"ך שהוא גי' שכ"ו. והאחת היתירה הוא שזכה משה אליה ועליה השיב השם לא כן עבדי משה כו' ובה זכה לקירון עור פניו כמ"ש שם דמסתחי בנהרא עמיקא כו' והוא שם הוי"ה ית' שלכן נושא עון וז"ש אם יהי כו' במראה הוא אדני שהיא מראה והיא נערה (פי' שה"פ אדנ"י הוא גי' נערה).

המסדר) משא"כ משה דרגא דהוי' ולכן פירש מאשה שדרגיה למעלה מנערה ואותן שכ"ו הן א' מסט' דאבא בז"א ולכן הוא שכ"ו ש"ך עם ו' שבז"א ופ"ר הוא בנוקבא בסט' דאמא לכן הוא פר עם ה' וז"ס תורה (פי' דתורה גי' שכ"ו ופר"ה. המסדר) כי תורה בגבורה ניתנה כידוע והוא נותן שניהם לנוקבא אלא דפרה הן קודם הזווג אבל נערה בסוד זווג מאבא כי מסט' דאימא אין זיווג כמו ביוה"כ וכמ"ש בת אבי כו' ותהי לי לאשה ובמדבר היתה הבאר להם ע"י הכאה בצור דבמדבר היתה בסט' דשור מדברא תקיפא אבל לילך עתה לא"י בסוד הנערה ששם הזיווגים היה צריך דיבור לפיוסא כי א"י בסוד אריאל וז"ס מ"ש בפ' בראשית בפ' ובניהו כו' הכה את הארי כו'.

ע"כ]: (עוד מצאתי כתוב וז"ל שבע פרות. כמ"ש במתני' דפרה הראשונה עשה משה כו': ז' שריפות.

עורה.

בשרה.

דמה.

פרשה.

ארז.

אזוב.

תולעת.

והן ג' דכורא וד' דנוקבא כידוע בסוד נהי"ם שהן דנוק' והן בסוד המרכבה ג' בדכורא וד' בנוק' כמ"ש בז"ח ש"ה (נ' ע"ב) בסוד אופן הז' ע"ש: ז' הזאות. כמ"ש: ז' כיבוסים.

שוחט וזורק ושורף ומשליך ואוסף והמזה והניזה: ז' טמאים. זאת התורה כו' כל הבא.

וכל אשר.

וכל כלי.

בחלל.

או.

או.

או כו': ז' טהורים. והזה על האוהל.

ועל.

ועל.

ועל.

או.

או.

או.

: ז' כהנים. ונתתם.

ולקח.

ולקח.

וכבס.

וטמא כו' (פי' שבכל אלו הפסוקים כתיב כהן כמבואר לעיל וע' באדרת אליהו): אלין נגעי בני אדם. והן בסוד השעירים שר"ת שלהם נ'ג'ע' ושבת אנשים הן בני אלקים וז"ש והוכחתי כו' ונא' ופקדתי כו': (עז ע"א) סוד אלף וארבע מאות וחמש זיני מסאבותא.

הוא סוד הגבורות שהן כמנין זה כמ"ש בא"ר דנפקין מגו בוצינא קוץ העליון של אלף בסוד את"ה ה"פ אפ"ר: גזעין ושרשין נפקין כו'. חו"ג שהן הגזע של האילן: ואתפרשן ענפין.

שהיו בכותל א' וכמ"ש בא"ר קמ"ב ב'. ואמר כדין ענפא אסגי.

וזהו סוד מוסף (אולי צ"ל יוסף. המסדר) דנפק בתוספתא ולכן נקרא איש חסד דאתגליא אבר כו': (עז ע"א) הה"ד שבטי יה משפר סהדותא כו'.

כי העדות באנפין שהוא דאבוה ואמיה חו"ג ותרין דאו"א (ה"ה) הן י"ב וזהו שבטי י"ה. ואמר משפר.

דאינו נאה כ"א בשתיהן כמ"ש דודי צח ואדום וכמ"ש צחו מחלב אדמו כו' וכמ"ש במרכבה ל"ג ב' ע"כ ל"ל חיזו בשפירו כו': (עט ע"א) ביעא דקושטא. הוא סוד הדעת שהוליד' אימא ויוצא מיסוד שלה.

וז"ש מעופא דשריא בנורא. (א"ה עוף גי' יוסף יסוד דאימא נורא) סוד דחילו ואימתני כו': ואתבקע לד' סטרין.

כידוע ד' פרשיות: תרין סלקין. דחו"ב: וחד מאיך.

שהוא חסד שמתפשט בו: וחד רביע כו'. שירוד השני לנוקבא.

ואמר דשריין בנורא ששם בוצינא ביסודה ושם מתמתקין ושם הנ' תרעין: דתנינן אלף כו'. בסוד ה"ג בה' אצבעות וז"ש וכלהו מתערין כו': (ע"ב) היינו יוסיף כו'.

ר"ל בלשון נסתר ולכן ט"ו שנה משם י"ה: פרשת קדושים (פ"א ע"ב) רע"מ. ליקרא דשבת.

כ"ע כמ"ש"ו למטה: לאבא אקדים כו' ר"ל חכמה שנק' כבוד כמ"ש"ו ומסטרא דחכמה בינה נקראת ג"כ כבוד ולכן אקדים לחכמה: ואם אדונים כו'. מסטרא דאימא ולכן הקדים מורא שם: איה כו'.

בשניהם נאמר איה לכלול הכתר עמהן שהוא אל"ף כידוע וזהו אי"ה: עשר אמירן ול"ב כו'. עשרה מאמרות דבראשית נגד ע"ס ששרשן בחכמה כידוע ול"ב אלקים עד לעשות נגד ל"ב נתיבות חכמה שכלם בחכמה עשית: ל"ב אלקים דתורה.

שהתורה מתחלת בהון: יקרא דילי'. ר"ל התורה בה אשתמודען ליה: בגין דחלישתא כו'. שהתעוררא מנשמתיך דלעיל ותורתן הכל כפי ההתעוררות למטה וכשלמטה מחלישין ההתעוררות מתחלשין למעלה וז"ש אתתקף בך כו': להעמיד עליך כו'. ר"ל הקב"ה: עלייהו שכינתא כו'.

מסטרא דתרין מתיבתין כמ"ש בת"ז: עלת העלות כו'. א"ס ב"ה הגנוז בכתר דלא"ס אין שייך לא תפלה ולא שום מחשבה.

ואו"א הן עלות לז"ת וכ"ע הוא עלת העלות וזהו העלות לשון רבים: (פ"ב ע"א) ואנת שקלת כו'. כמ"ש (קדושין ל' ע"ב) שקל הכתוב מורא או"א למורא המקום כ"ע הנה מקום אתי כו': ולבתר ביקרא בקדמיתא.

ל"ג: ולבתר ביקרא דאבי כו'. ר"ל תו"מ.

ויקרא דכ"ע הן או"א כמ"ש שקל כו': דכליל ע"ס מעילא לתתא ואימא דכלילא ע"ס מתתא לעילא. כצ"ל.

ור"ל לכך נקר' שניהן כבודי הן ל"ב אלקים ועשר אמירן כנ"ל: ותרווייהו אינון כרסייא וספסל כו'. כצ"ל.

ור"ל חכמה נקר' ספסל ואימא כסא כידוע דאימא מקננא בכורסייא: אבא איהו חכמה כו'. עכשיו מפרש כבוד או"א ומביא ראייה שאבא חכמה שנאמר הלא אב כו' כמ"ש כלם בחכמה עשית: ואמר לאימא לשמשא לאבא כו'.

כצ"ל: דאיהו. צ"ל דאיהי תחותיה.

ור"ל תחות אבא. וז"ש (שם ל"א ע"א) שאתה ואמך חייבין בכבוד אביך: ויאמר איהו כו'.

ר"ל חכמה דשם עשר אמירן: יהי כן. בחכמה: ויהי כן.

בבינה דשם המעשה כמש"ו. ולכך כתיב אלקים בעובדא דבראשית אלקים חיים: ובגין כו'.

מפרש למה נקרא אימא ג"כ כבוד: ובהיכלו. שהוא בינה היכלא עילאה: כלו אומר.

הן עשר אמירן: כבוד. ל"בשבילין גי' כבוד כנ"ל: ברוך כו'.

ג"כ ראייה שבבינה כבוד שהיא נקר' ברוך: אי"ה מקום כבודו כו'. ר"ל בג' ראשונות אי"ה כנ"ל: ותרגום יקר' כו'.

ר"ל התורה שנאמר בה יקרה כו' כמש"ו. ותורה נקר' כבוד כנ"ל: וישראל כו'.

ר"ל בנים לאו"א: למהוי ספסל כו': מסטרא דכ"ע: ולמעבד כו'. מסטרא דחכמה: ולמדחל כו'.

מסטרא דאימא: (ע"ב) תשמורו. מסטרא דל"ת שמירה כמ"ש (עירובין צ"ו א' וש"מ) כ"מ שנאמר השמר פן כו': והיינו כו'.

ר"ל כבוד אלקים בינה שנקר' אלקים דשם ה' קודם לי' ור"ל דכבוד דאבא אבא (איכא כצ"ל) לעשות מצותיו. אבל באימא מסטרא דשב ואל תעשה האיך שייך כבוד.

ואמר כבוד הסתר דבר: אבינו כו'. ר"ל מסטרא דכבוד כמש"ו: אעבר ליה מגו כו'.

שנכרת משא"כ בבן דקטיל ואייתי ליה בגלגולא: מאילנא דחיי בן עבד טוב כו'. כצ"ל: עבד נאמן כו'.

ר"ל מט"ט: מאן דאיהו כו'. ר"ל מעולם הבריאה ומהכא יעול לחטוא כמש"ו: (פ"ג ע"א) בשגם.

גי' משה ועליו נאמר והיו ימיו מאה ועשרים שנה: כגון בנים כו'. צ"ל כען בנים: מעפרא דביה כו'.

מיסוד ומל': ומלכה עלאה כו'. ת"ת (ע"ב) דשמשא וסיהרא כו'.

יסוד ומל': דהא עד דלא כו'. ר"ל שלא נבררו עדיין הבירורין פסולת מאוכל: (פ"ו ע"א) בזמנא דכהנא כו'.

שהוא היה מכיר העונות ע"י הציץ כידוע: דרחימוי דקב"ה. הכהנים: (פו ע"ב) בזוהר מלה דא מאן אוכח קין כו'.

שלא יתחברו דינא ומסאבותא ופשתים הוא לבוש בד מסט' דפנים ולבושי' כתלג כו' שהן תקיפין ונגעים מוכיחין. ונראה שז"ש בפ"ק דשבועות גלימא דעמר ושחקי' סדינא דכיתן כו' ששל פשתן לבן יותר כמו שרואין בחוש דלא כרש"י.

וזהו שנמשל שם לצמר ופשתים והם שנים שהן ד' דכורין ונוקבין. ודכורין הן האבות.

והנוקבין הן ספחת דקרא שהן מתדבקין ההוא נפש חייתא כו': (פז ע"א) ת"ח נוקבא עד כו' לוי כו'. וז"ש הפעם ילוה כו' כנ"ל.

ואסתכמו כחדא. ועל יהודא הפעם אודה קדש הלולים כו': (ע"ב) קיימא רביעאה כו'. כמש"ו ושם ותעמוד מלדת דאתקם כורסייא: פרשת אמור (פח ע"א) בנין דבי' מתקיים עלמא. אע"ג דגנוז יוצא חומש** (אצ"ל חוטי.

ש"ל): ** החסד בכל יום והוא ע"י חוט השדרה והוא אור בסוד א'מ'ר': (ע"ב) אמור אל הכהנים בלחישו. דאמירה הוא לחישו: זמנא חד כו'.

ר"ל אמור ואמרת שאין מזרזין אלא למזורזין וכהנים זריזין כו'. מאתר דנהרא כו'.

אימא עילאה: על הראש ודאי כו'. דק"ל בראש מיבעיא ליה דבע"ק בגולגלתא לכן אמר דא"ק הוא אבא וכאן רומז על חכמתא סתימאה הוא א"ק כמ"ש בא"ר ואלמלא חכמה סתימאה כו' ואלמלא האי אדם כו' והאי הוא על המ"ס וממ"ס יורד לזקן כמ"ש בא"ז וז"ש יורד על כו': דא כה"ג דלעילא.

הוא חסד דז"א והוא הנכנס לבית ק"ק אל אמא אבל אבא הוא למעלה מק"ק והוא מ"ש בר"ה (כתב הרד"ל. נראה צ"ל בסבא ח"ב צ"ה).

(אית כה"ג ואית כהן כו' ור"ל כה"ג חסד שנקרא גדול. סגן הוא בנצח עימות בימינך דשמש לכה"ג.

כהן הדיוט הוא בנוק' והוא מיכאל אע"ג דלתתא כה"ג הוא. למעלה הוא כהן הדיוט כמ"ש בר"מ קכ"א ב' וחסד ג"כ נק' זקן בסוד ואברהם זקן כו' דהן בדיקני חתימי: רע"מ. נחית על רישא דכהנא. חכמה: תרין זמנין.

מסטרא דיום ולילה לאכללא מדת לילה ביום ומדת יום בלילה כמ"ש בגמ' (ברכות י"א ב' י"ב א'): וכולא קרבנא כו'. ר"ל וכן התמיד וקטרת: (פט ע"א) בזוהר.

לסאבא לון בסגיאן כו'. שבהן מצוייר כל ב"א וישתאבון בדינא על א"ה וישפיעו למדה"ד חרב והרג על א"ה וזהו הטומאה: (ע"ב) מאן צדקה כו'.

אימא עילאה. ובושת.

אימא דערב רב גיהנם: (צ ע"א) רע"מ. דצפון.

דהוא אינו מקורה והן מסטרא דצפון ושם מדורא דלהון: ור"ם. וצ"ל ובס"ת.

ור"ל ובסתרי תורה: ואיהו ו' כו'. דהוא בינה בן י"ה.

ור"ל אלקים אותיות מלא י"ק. ובשם זה ה' קודם לי'.

וז"ש ואיהו בסדורא כו'. ר"ל ז"ש יד ה' הוי"ה כו' כמש"ו מצד אלקים דינא: כוס.

גי' אלקים: מפטרא דימינא. שמשם ב"כ: ואתקריאת.

צ"ל אתקריאת: (צא ע"ב) בזוהר משקר בתורה דכתיב כו'. לפני בני ישראל: אינון [כו'] ולא אחרא.

ר"ל אותן שנאמר וכל בניך: ויקם עדות. והיא נק' תעודה כמש"ל צ' ע"ב: לשמך.
כמש"ו לשמך היא התורה ודייקא צדיקים כמש"ו: (צב ע"א) בקשורא חדא יו"ד. ר"ל
סוד הוא כ"י דבה ע' לשון כחושבן סוד מן יסוד.

כמ"ש בר"מ כ' א' וברית הוא י' [ר"ל שזה הנקודה הוא יו"ד] דאשלים ליסוד והוא יו"ד
דאתגלי בפום אמה והוא קושר כל הע"ס שהוא יו"ד במילואו כמש"ו והוא בחכמה וממנו
יורש יסוד כד סליק לשם בסוד משכיל לאיתן כמ"ש בסבא וז"ש יו"ד תלת אתוון כו':
י' עלאה דכלא כו'. ור"ל בו נ' דרגין שהן דא ע"ג דא ג"ר ו"ק כ"י והן ג' אתוון אלו
כמש"ו ובי' עצמו נכלל כל ג"ר הרי ע"ס: [ליקוט].

ד' גנתא צרורא דחיי. ר"ל מלכות דאבא שמלכות נק' צרור החיים כמ"ש צ' ע"ב צור
תעודה דא תורה שבע"פ בגין דתמן אתצר צרורא דחיי כו' למהוי כלא חד ומתמן ולתתא
אתפרשן כו' והוא סוד זרע הנקבה שבה נקשר זרע הזכר ביחד שזרע הזכר בסוד ג' טפין
מג' מוחין שהן חיי המלך ובזרע דידה שהוא ה' תתאה נקשר הג' טפין שהן סוד יה"ו
מג' מוחין כמ"ש בס"ד ובתיקונים ולכן בה מייחדים אחד א"ח שהוא ט"ס עילאין שהן
ג"פ ג' ג"פ יה"ו כמ"ש בתז"ח והן סוד ג' טפין תלת כלילין בתלת כמ"ש שם.

נקשרין בד' ונעשין י"ג. והן סוד י"ג תיקוני ד' לחודא אסתמכו והיא רביעית לכל תלת
ועשירית לט' כמ"ש בתז"ח והוא סוד שם של י"ב ג' אנפי חיוון מלך מלך ימלוך ואלו
הג' טפין שלו שהן ט' נקשרין בג' טפין שלה שהן ג' גווני' שלה ואלו הג' נקשרים
ברביעית שלה שהן ד' פנים שלה שאופן א' בארץ כמ"ש בז"ח ש"ה נ' ע"ב אופן א'
בארץ דא איהו רתיכא תתאה כלילא בארבע סטרין כו' ע"ש.

ואמר שם האי פן ביה אתכלילו כלהו תלתא אחרנין האי פן נטיל מכולהו ואתכליל
בכולהו כו' ע"ש וזהו הקשר בד': כד נפיק כו' בי' נגיד ונפיק ופתח וסגיר ה"א כו'. ר"ל
כד יוצא יוצא עם מלואו והן נהורין דנפקין מיניה שנהיר באימא שית יריעות כי יעקב
בחר לי י"ה וכשסליק בע"ק נסתם ביו"ד פשוט ונכלל בו ג"כ כל הע"ס כי י' מנין עשר
וכמ"ש בפ' ויקרא.

ע"כ פירש היו"ד ועכשיו מפ' ה"א. ואמר ה"א שלימותא דכלא לעילא ותתא.

מפרש עכשיו ה"א במילואו. ואמר לעילא ותתא ר"ל ה"א עילאה ותתאה ומפ' שניהן
כאחד כמו בה"א עילאה למעלה כן בתתאה למטה: ה' הא ידיעא.

שהוא הנהר באתגליא ואלף הוא צורת יו"ד שכוללין הכל. וז"ש דאינון ברישא סתימין
ביו"ד.

שתחלה הן ביו"ד ועכשיו באלף והרי כל הוי' בה יו"ד והד' הוא ה' כמ"ש בס"ד וה'
עצמה: וא"ו בגויה א' והא אוקמוהו כולא כו'. כצ"ל ור"ל וא"ו בתוכו הא' שהוא יו"ד
והיו"ד אוקימנא שהוא שלימתא דכלא והשני ווי"ן ידיעי גוף וברית והא' שבתוכו אמר
לעיל ס"ו ע"ב שהוא על ע"ק שבתוכו ור"ל ד' מוחין דנחתין מע"ק כי י' הוא חו"ב עם
העוקץ התחתון.

ו"ד הן ב' עטרין ובחכמה הן בסוד ג' טפין לכן הן יו"ד אבל משבאו לאימא הן מתחברין יחד ולכן הן כלולות באות א' באלף והן זעג"ז. וז"ש הוא שלימא דשמא כו'.

ר"ל הא' שרומז על ע"ק שהוא משלים למעלה בע"ק ומשלים למטה בכסא בסוד אי"ה או"ה. וז"ש בג"כ לזמנין ה"א (ס"א כסא) נטיל א' כו'.

דא' מע"ק דהן העטרין מע"ק: ת"ח כו'. השתא חוזר לראשונה דכל את בין בפשוטו בין במילואו כולל הכל: יו"ד הא אתמר כו'.

כנ"ל בפשוטו ובמילואו: ה' שלימו כו' דלאו איהו באלף ה' בלחודוי הא אתמר בדיוקנהא א' הוא שלימותא דכולא. כמ"ש בפ' ויקרא י' [ע"ב].

ע"ש.

המסדר] שבתוכו הנהר ותרין בנין. א' הוא שלימותא ר"ל א' מילואה הוא שלימות בפועל העטרין כנ"ל: ו' בין כו'.

ר"ל בין ו' הראשון או השני הוא הכולל כל שלימות שהוא רומז בצורתו על בריח התיכון והוא כי הת"ת הולך בציור הספירות והצינורות מכתר עד יסוד ונאחז בצדדין בכל הספירות וכן הוא ביסוד דסליק למוחא כי גוף וברית כחדא כו'. וז"ש בין בסטרא אחרא שלימא הוא דכולא.

וא"ו הוא שלימו יתיר כו'. ורצונו לומר שהוויין בלבד הן שלימותו ובמילואו באלף הוא שלימותו יתיר שהוא העטרין כנ"ל.

וז"ש לעטרא לכלא. ואלו הב' וויין הן כוללין כל הו"ק כי ת"ת מייחד בין חו"ג וכוללן ויסוד בין נו"ה ולכן ב' וויין בו וא' הוא שלימות יתיר שהן חו"ג ונו"ה בפרטות כי חו"ג הן מב' עטרין ונו"ה הן מחו"ב וכידוע ולכן ת"ת הכולל חו"ג [ר"ל בחו"ב].

(צ"ל.)

ר"ל בחו"ג והוא פ"א על בדעת) בדעת אתתקן ויסוד בחו"ב בסוד שבעים שנה: הא דכלא חד. ר"ל שכל האותיות שוות הן שכולן על ענין א': ת"ח והי' כו' וא"ו ה"א יו"ד ה"א אתגליפו אתוון כו'.

שהן בסוד י"ד אתוון דשמא מפרש (ר"ל שם מ"ה) בפשוטו ומילואו כמ"ש בתז"ח והן נחלקות ז' וז' והוא סוד קו המדה (כדאי' ז"ח מ"ה ע"ג) ה' אלקינו ה' ואח"כ מפרש שגם בפשוטו הוא ז' וז'. ואמר ו"ה הא כו'.

כי ו' הוא ששה וה' שביעית ואח"כ כשמקבל הנוק' מדכורא ונכלל בה הזכר היא לבדה בת שבע. וז"ש אתכלילו בחד.

ואח"כ מפרש למעלה יק כו': חד כו'. ר"ל י' שבה"א ואח"כ באחרונה אמר יק הא שבעה. על י' שבשם. וכד אתכלילת וכולהו ז' בה כנ"ל.

והן ב' רגלים בתחלה פסח ואח"כ סוכות ולכן כתיב והי"ה שלא כסדר השם אלא מלמטה [למעלה] והדכורין נכללין בנוק' אבל הדכורין בעצמן הן שני עצרת. שבועות וש"ע.

ו' שבועות כמש"ל צ"ו א'. וש"ע י' לכן לא מתפרשין משא"כ בשבועות דבעי ז' נקיים
דנק' כלה: [ז"ל הרד"ל מ"כ בענין זה הגהת תלמידו הרב מו"ה משה שלמה וז"ל.
ומש"ל ה' תלתא היא ותרי בנין. שהן ישראל ויעקב.

עד החזה ישראל ומהחזה ולמטה יעקב. ומ"ש ברא חד תרין אבהן בי' כלילין.

הוא ישראל שמהחזה ולמעלה ששם חו"ג תרין אבהן. וברתא נוקבא חד.

הרי שהה' ראשונה כוללת ששה כי צורתה ד"ו שהד' נוק' והו' ישראל ויעקב והבן.
כנלע"ד משה שלמה]: עקרא דכל כו'.

ר"ל אמא עילאה ודריש עקרה עיקרא מלשון עקרת הבית אם הבנים שמחה שהוא זמן
שמחתינו: ורבת בנים. שהן שבעים אומות שבעים פרים: ות"ח כו'.

שהס"א מגביה בלי הדרגה ונופלת אבל ישראל סלקין בהדרגה וכמש"ו ג' דרגין זע"ז
הידועין עפר שמים ואח"כ בה' אלקיכ' או"א: (צב ע"ב) רע"מ. בתרין גוונין.

מ"ע ומל"ת: אמאי כתיב כו'. דלא תליא בה אלא מל"ת: דכלא רזא חדא.

ר"ל זכירה [נעה"ג כמ"ש זכרי עם ו"ה רמ"ח מ"ע] ועשי' כמש"ו: ואתעבד. שנתקן:
וכלא רזא חדא.

ר"ל שלכן כתיב כל מצותיו: (צג ע"א) (שם) מתתא לעילא. מסט' דבני ישראל בנה"י
שנקר' בני ישראל כידוע: כמה דאיהו כו'.

ר"ל בחג"ת: לאבהן ובנין. חג"ת ונה"י: ורזא דא כו'.

ר"ל ונקדשתי חג"ת. בתוך ב"י נה"י.

וז"ש עילא בתלת כו': לעילא על כלא. בכח"ב: סטר עילאה כו'.

חכמה שנקר' קדש: ואע"ג דאיהו כו'. ר"ל הל"ל קדש בלא ו': ואיקרי קדש.

שהוא בהעלם ואין חל על דבר ואח"כ קדוש בת"ת בוא"ו ואח"כ קדושה במל' בה"א:
אתפשט כו'. דעת בת"ת: אמצעיתא.

בין חו"ב: סופא כו'. במל'.

והן ג' דרגין הנ"ל כח"ב גג"ת נה"י שם המל': בתלת דרגין דאבהן. ר"ל ג"פ קדוש חג"ת:
ורזא דא כו'.

ר"ל בתחל' כתיב ונקדשתי כו' שהן ג"פ קדוש ואח"כ כתיב תיכף כי אני כו' ה' צבאות
שנקרא צבאות מסטרא דישראל צבאות ה': אלא לבתר כו'. ר"ל לכלול נו"ה ביסוד בהאי
קדושה.

וכן לפי השני אחר שכולל חג"ת יכלול נה"י בה' צבאות: [מ"כ עה"ג. בלחודוי.

צ"ל בחילוי. ע"כ]: ולבתר כו'.

שהוא מל': ולבתר יעביד כו'. כל מה שכלל כאן: דא כבוד עילאה.

חכמה: ולבחר כו'. מל' לכלול רישא וסופא דכל דרגין: תורה שבכתב.

חג"ת: נביאים. נו"ה: ימלוך ה'.

יו"מ: לאשתכחא תמן כו'. דמל' כולל יחודא כמ"ש והי' ה' למלך כו' ביום ההוא כו' ולכן בברכה דברוך ברכה.

אשר קדשנו קדושה. ה' אלהינו יחודא צריכה מל' [מ"כ עה"ג כי מלכא בלא מטרוניתא לאו הוא אחד כמ"ש בזוהר ויקרא ז ע"ב ע"ש]: [צו ע"ב] בזוהר [ליקוט].

סוד המלכות בשלשים מעלות בת"ז כ"ג ע"ב תניינא בשיר כו' ושם כ"ה ע"ב אתער ברתא דמלכא כו' והיא סלקא באבהן שבהן שלשים כנפים כמ"ש בס"א דף ו' וכהונה בכ"ד שהוא שושבינא דמטרוניתא בכ"ד קישוטי כלה בכ"ד צירופי אדנ"י והן נמשכין מכ"ד רתיכין דכלילין בבעלה כמ"ש בח"ג קפ"א ע"ב ע"ש והתורה במ"ח דברים הענין הוא כי בינה ימא דאורייתא ואמר שם דף ק"פ ע"ב כד קיימא ה"א דא על סמכין חמשין ואינן הוי תליסר מכילין דרחמי בחד דרגא דאיתוסף עלייהו ואלין אינן תריסר דקיימין כו' ע"ש והענין י"ג דסליק לנ' תרעין כי בה י"ב שהן י"ב נקודות לכל סטר לד' סטרין כמ"ש שם ע"א ואינן ט' נקודין ואינן תריסר נקודין כו' ואמר בס"א ה' ע"ב ובפ' פנחס ר"ט ע"א שהן מתחלקין לד' סטרין והיא באמצעיתא והן ד"פ י"ב שהם מ"ח ועם נקודה האמצעית הם מ"ט שערים הרי י"ב (ס"א י"ג) מתחלקים למ"ט בד' סטרין ועם נקודה דאתוסף עלייהו שהוא נתיב לא ידעו עיט שהוא שער החמשים הוא נ' ואמר בפ' בראשית ג' ע"ב ואינן חמשין אגליפו לד' סטרין והוון ארבעין ותשע חד תרעא כו' ע"ש והן מ"ח דברים שהן רתיכין של נקודה אמצעית שהוא ה"א ה' חומשי תורה שהיא נקנית בהן דקיימא על אינן והן ג' כתרים.

[הגהת הרמ"ש. ואפשר בזה יובן מ"ש בזוהר אמור (צ"ו ב') ת"ח קמח שעורים כו' מנופה בי"ג נפה ודא שבע שבתות תמימות.

היינו כנ"ל סמכין חמשין ואינן הוון תליסר כו' והיא מתבררת על ידיהן זהו בי"ג נפה ודא שבע שבתות]: [צז ע"א] רע"מ. דאלמלי בההוא זמנא כו'.

בריאח דילה כמש"ו: תרין אחתין. זלע"ז: כאתתא כו'.

ר"ל בימי ספירתה: (ע"ב) ועבדי פסח כו'. בפסח נכנסו בנוק' ובמ"ט ימים בדכורא שבועות: דאורייתא חמש.

ר"ל חמשה חומשי תורה שכ"א כלול מעשר חמשים כידוע: חד טמירא כו'. יסוד דחכמה עמוד עולם: שמא גרים.

ר"ל בשבועות ל' שבע: לאכללא עילא ותתא. ר"ל שבע דדכורא ושבע דנוק': דאלין.

ר"ל דדכורא: (צח ע"א) לההוא דאקרי אחד כו'. ר"ל לעד"א: ובגין דשבועות כו'.

כצ"ל: וכלא איהו כו. שכינה עילאה בין תתאה נקרא שבת כידוע [מ"כ עה"ג וכלא איהו שבועות.

כצ"ל]: פקודא בתר דא כו' [ליקוט. צריך לקרבא לגבייהו שתי הלחם דתריין לוחין אינון
י' ו' צריך לקרבא לגבייהו שתי הלחם דאנון ה' ה' דאינון נהמא דאורייתא כו'.
כצ"ל.

ואדם הוא דלגאו שמא מפרש כמש"ו. ואמר בלחמי ב' לחמי.

וז"ש למטה בלחמי והיינו שתי הלחם. ע"כ]: ה' ה' מן כו'.

ר"ל ה' דהמוציא בינה ה' דהארץ מ"ל: מאכל אדם. דהוא חכמה ות"ת שנקראו שניהם
אדם ובהן ניתנה אילנא דחיי והן י"ו מן השם ועם שתי הלחם נשלם השם: דאינון חיות
הקדש.

ר"ל כמ"ש לקמן [שש] שעורים שית סדרי משנה שהן במט"ט מסט' דשכינה ובמע"ט
הן החיות: אלים מנגחים. בתורה שבע"פ כמש"ו: פרים כו'.

שהן בעלי הגמרא בעלי תריסין. דמארי קבלה כו'.

ר"ל שהן מרעה של האדם בעלי קבלה שהן מתקנין להם צלותין: (ע"ב) עמר לחם כו'.
כנ"ל דבפסח בנוקב' תושבע"פ בשבועות תורה שבכתב: ואנעל פתחא.

(סיהרא) מל': (צט ע"א) בפלקא. צ"ל כפלקא.

והוא פלך: (ק ע"א) אכפרה כו'. בשעיר כמש"ו: (קא ע"א) ברזא כו' דה' דרגין.

ה"ג ה' עילאה: בתיובתא. דרגא דיוה"כ בינה כידוע: (קג ע"ב) בכלא בחדוותא כו'.

שיהא הכל מוכללים בשמחתם אפי' או"ה ושריהם כמש"ו: (קד ע"א) דיוקנא דאדם כו'.
כמ"ש שדומה לעינים ושפתים ושדרה ולב.

ועוד אמרו ז"ת והכל בהקב"ה: [ליקוט. ענין ד' רגלים.

נדפס באדרת אליהו. ש"ל]: פרשת בהר (קח ע"ב) בת שבע כו'.

בת של בינה שנקר' שבע מתתא לעילא דכלילא בן י"ה ז"ס: דאתמר בה כו'. דק"ש מסט'
דבינה כ"ה כ"ה כמ"ש בפ' משפטים: ובהון מ"ב כו'.

מסטרא דבינה אקי"ק אשר אקי"ק כמש"ל: מ"כ עה"ג. כלל אתוון ותיבין הם מ"ט.

אתוון הם מ"ב אתוון. ותיבין הן השמות שהן ז הרי הכל מ"ט כמנין אותיות של שמע
ובשכמל"ו דק"ש מסט' דבינה כנ"ל בפנים.

נ"ל משה שלמה. ע"כ]: והיה זרעך כו'.

ר"ל כמו עפר הארץ דאית לה נייחא ביובל כן זרעך: בשתים יכסה. חו"ג.

ובשתים כו'. נו"ה: ובשתים כו'.

ת"ת ויסוד דסלקין לעילא: ובינה איהי כו'. ר"ל אחת בינה אחת ואחת כ"ח.

ואח"כ אחת ושתיים בינה וגדולה עד מל' דנו"ה תרי פלגי דגופ'. וכליל בתחלה ג"ר יחד
ואח"כ עם ז"ת: מסט' נוכראה והמים כו'.

ר"ל בסט' דקדושה עד מל' מרבין אבל ממל' ולחוץ בסט"א הולכין ומתמעטין כידוע בשמותיהן [וכן פרי החג שהן נגד ע' שרים וע"ל בזוהר פנחס רנ"ט א'. דברי דוד].
וז"ש בתר דשכינתא כו': איהי כו'. ר"ל דל"ת דקרי שביעאה ועשיראה ורביעא': דסליקת בהון אקי"ק כו'.

ר"ל כך סלקת לבינה היא רביעאה: שנת היובל. דרגא דבינה: (קט ע"א) הכא מאן חצר כו'.

ר"ל דתרין חצרות היו בעזרה כמ"ש בפסוק עזרת נשים ועזרת ישראל וא"כ גם החצר הוא פנים: א"ל. ר"מ: אינון חצונים.

ר"ל שניהם אף עזרת ישראל נקר' חצונה אלא דלגבי עזרת נשים נקר' פנימי: ותרין בתים כו'. ההיכל וק"ק: בתי בראי.

החצרות: לרחוק מעבירה. (ע' ברכות ל"ד ב') מעולם: ולקרוב כו'.

כפ"ת כנ"ל: (ע"ב) בכל ישראל כו'. דקוב"ה נשמתא ושכינתא גופא וישראל איברים ולכן כשנתרחק בעו"ה נשמתא נתפזרו האיברים וגלו ישראל: אחד ועלת העלות תמן.

כצ"ל: דאינון כגוף ואברים כו'. דכסא גוף ומלאכין אברין מסטרא דכסא: דלבר כו'.

ר"ל כשאין הקב"ה ושכינתא שם אין קורבא שם: על כס י"ה. ר"ל דכל זמן שו"ה חסר שם גם הכסא אינו שלם אבל מקום מקדשינו בשלימות אז כסא שלם: איהו לגו.

ר"ל גוף הכסא: בנשמתא דאתלבשא. צ"ל כנשמתא: דכסא עליון.

ת"ת דבריאה. כסא רחמים כגרמין כו'.

ד' דרגין אותיות השם: נשיאי ישראל כו'. תשע מדות כסדר מכתר עד מל' ונביאים כולל נו"ה: וקטרת כקרבנא.

צ"ל דקרבנא: (קי ע"א) ק"ו מנביאים. ר"ל דכל חד לפי דרגא דיליה: והכי באורייתא כו'.

ד' דרגין נגד הנ"ל לבושא וגופא וחיי המלך ולפני ולפנים: (ע"ב) כלהו שם ה'. דכולן לשמו ובשמו: (קיא ע"א) לההוא עבד עולם.

ר"ל בשפחה בישא דהיא עבד למט"ט שהוא עבד של עולם בריאה: דהוא עולמו של יובל. בינה מקנן בכרסיא: ואי תימא כו'.

ר"ל כיון דמגזעא חדא נפקו אמאי האי טוב והאי רע: כוותי'. דחם: וקב"ה אודי בברכתא כו'.

דכתיב באורייתא ועוד כמ"ש בזוהר בא ברוך ה'. ה' זמין שני תיבות אלו בפיו של לבן: דא ישמעאל כו' ועשו כו'.

שני טיפין דזריק אדם כמ"ש למטה וכן להיפך אברהם ואליעזר: בשפחה מחלת כו'. שישמעאל משפחה בא: או בבת כו'.

עשו שנתנכרו מעשיו: דאינון רע. בישמעאל: חשך.

בעשודשם חשך כידוע: טוב אור. היפוכא דהנ"ל: נשמתא מיני'.

ר"ל מאורייתא דטו"ר: בתר דאיהו. צ"ל בחד דאיהו: ובתר.

ג"כ צ"ל ובחד כו': דכתיב ויפח כו'. ר"ל נשמת חיים בעלמא [דאתי] ויהי האדם לנפש
חיה בעלמא דין נשמה ונפש כידוע: כמה דאוקמוה כו'.

שאמרו (קדושין ל"ע ב') דעבדין ליה יום טב כו': כל זכווי כו'. ר"ל דמניחין הזכויות
לעוה"ב כנ"ל ור"ל לעילא בעוה"ב ולתתא בעוה"ז כידוע: בתרין דרגין כו'.

ר"ל אם עשה תשובה או לא כמש"ו: או חזר בתיובתא כו'. ר"ל כמ"ש (יומא פ"ו ב')
כתיב מכסה פשעיו לא יצליח וכתיב אשרי נשוי פשע כסוי חטאה כאן כו'.

הרי באתגלי' ובאתכסייא לעילא ולתתא: באתגלייא כו'. צ"ל ואי לא חזר בתיובתא דינא
באתגלייא כו': (ע"ב) ובאתכסייא בין כו'.

דלא לעבדו תשובה וז"ש ועיני כו': דביה רתח כו'. רתח אותיות תרח.

דאין מעלה אף כמו ע"ז דכתיב וחרה אף כו': תקין כמה. צ"ל במה: ובגינא.

צ"ל ובגינא ור"ל שבנה בנין הקליפה הרס עכשיו: מוניטא דמלכא. ר"ל מטבע של מלך:
ושקר.

שקרא אלקים לע"ז: כמאן דבריר כו'. שמתחלה בריר פסולת מתוך אוכל בישמעאל
ונשאר פסולת עכשיו בריר אוכל מפסולת ויצא יעקב נקי רק שעדיין לא יצא לצורף כלי
עד העבדות כמש"ו וכן ישראל במצרים כידוע: ובההוא סבא.

צ"ל סבה: תרין טיפין כו'. קין והבל בזוהמא דחווה ולכן ארכיב ב"פ באברהם ויצחק
ונפק ב"פ פסולת ויעקב דוגמת שת שתיקן שניהם כמ"ש זרע אחר תחת הבל כי הרגו
קין וקין והבל שניהן חטאו הבל חטא במחשבה וקין במעשה בשפיכות דמים: והאי איהו
לאמר.

כמ"ש (סנהדרין נ"ו ב') ויצו זו ע"ז על האדם כו': נחש כו'. כמ"ש נחשתי כמ"ש בזהר
דסליק לגבי נחשים.

ונחש ממונה על העריות כידוע: ואי להאי כו'. ר"ל לאדם הראשון דדרג' בחכמה עילאה
שהוא למעלה מתשובה בינה קיבל בתשובה כ"ש כו': ובג"ד עבד טוב כו'.

ר"ל אע"ג דאביו רע נפיק מינ' טוב וכן בהיפוך. אבל שאר עבדים לעולם כו'.

ר"ל בניהן ובני בניהן שוין לעולם. וז"ש אבל שאר כו': שככה כו'.

שהוא תיקן ג' אבהן בתלת ענפי שי"ן מן משה ותיקן אדם במ"ה מן משה גי' אד"ם בסוד
מה שמו כו' כידוע: לאשתדלא. צ"ל ולאשתדלא: בתרין זינין כו'.

ר"ל מסטרא דמל' נקר' עבד ומסטרא דת"ת אב הרחמן נקר' בנים וזה אבינו מלכנו. וכן
כל המאמר הזה הולך על קוטב זה: (קייב ע"א) וקוב"ה לא בעי כו'.

ר"ל לאשתדלא אלא הוא בלבד. כמ"ש באברהם בהצלתו מכבשן האש: כך אתפאר.
כנ"ל דאשתמודע בעליונים. ב"ך מל' כ"ב צנורין אתפאר כך: פרשת בחקותי (ק"ב ע"ב)
קסם ונחש תרין דרגין אינון קסם תליא בעובדא נחש לא תליא בעובדא אלא
באסתכלותא ובמלה דפומא כו'.

הן נגד תרין דרגין בקדושה נחש וצור. נחש באסתכלותא ובמלה דפומא וצור בעובדא
כמ"ש בז"ח דף כ"ו ע"ג וע"ד ומטך אשר הכית בו את וכו' עד וחיין למארי קשוט באותה
שעה דכתיב וראה אותו וחי: (ק"ד ע"א) ונתתי משכני דא שכינתא משכני משכונא דילי
דהיא אתמשכנא כו'.

(א"ה ז"ל הגר"א בתיקונים מ"ז ב' בד"ה איהי משכונא דריש בה ג' אנפין לשון שכינה
ולשון דאתמשכנא ולשון משכנין דע"כ ידור בינייהו ומפ"ו מתל לב"נ דהוה רחימא
לאחרא כו'): סליק ספר ויקרא בסייעתא דשמיא. בילא"ו: לקוטים יקרים ונפלאים
מהגר"א ז"ל סוד חמה.

ע"ש נ"ג נהורין. ח' נהורין ומ"ה נהורין: חשך ג' קליפות שור חמור כלב.
ומהן באה ש'כ'ח'ה בבא פ' באמצע שמחצי פומא כו'* אותיות האמצעיות כידוע: ושור
וחמור הן ב' מדות הכוללות הכל תאוני וכעסני.
שהן עשו וישמעאל. סם ונחש.

שהוא כועס בכבד והיא מזנת בטחול ונותנת לו השירים והוא כועס. והן ב' מזלות מאדים
ונוגה ובאדם רוח ונפש והחמור בו התאוה בשר חמורים כו'.
ישור כעס.

שור נוגח ריש תורא בדיקולא כו'. וכלב בו שניהם כח הכעסני ברוח שבא מהגאווה רוח
גבוה.

ותאוה בנפש נפש רחבה כי תאוה נפשך: חזקל. אומרים לחזקל למה קולך נשמע
אומרים לפרת כו'.

מצאתי שהוא על דרש וסוד כמ"ש בפ' בראשית פישון פי שונה כו' תליתאה עאל בחזקל
כו' רביעאה כו' ורזא הוא בחשאי ועל דרש א' עתיר פומבי אבל הוא, מוכר סדקות
משא"כ בפרת מים שא"ל סוף כו': חלוץ הנעל. ג' נפש רות נשמה חיה יחידה אלא שג'
עליונות כחזא חשיבי לכן אינן אלא ג' וכמ"ש אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו כו'.
אליו ר"ל לנפשו. ורוחו ונשמתו נמשכין אחריו.

ובחליצה נתרין ג"כ כל השלשה בשלשה דברים חליצה ורקיקה וקריאה. חליצה בנפש
ששם כרוך הנחש בנעל וצריך לבטשא בארעא כמ"ש בפ' חקת.
ורקיקה ברוח שבפיו. וקריאה נגד הנשמה ולפי שהיא כלולה מג'.

לכן הקריאה ג' פעמים: חכמה הוא ג' כתרים ח'כמה כ'הונה מ'לכות וכתר הד' הוא ה' נוק' של שם הנ"ל. וכן בד' חיות והן ד' תרעין דחכמה ולכן לא ניתן התורה עד דאשתמודע מלך וכהן ואח"כ נתגלה החכמה.

וש"ט היה בישראל. וכן וישמע מה שמע כו' והוא שמא דקב"ה וד' תרעין הן ד' חלקי החכמה במקרא כו': פרשת מדבר (קיו ע"א) בדיוקנא דעלאי. משמים: ותתאי. מהארץ.

וזהו דמות של אדם: והוה כליל כו'. זהו צלם של אדם: והוה נהוריה כו'. דאור ראשון כליל משית יומין יומא דכלהו יומין וזהו מסוף העולם ועד סופו והוא דכורא דפרצופין דאתנטלא מיניה אח"כ: והוה דחלין כו'. זהו ארבעה ד"ו פרצופים. בדיוקנא כו' וכליל. הוא נקבות של הד"ו פרצופים שהוא נוק' של דכורא. נהורי' ודחלין הוא דכורין מהד"ו פרצופים: תרין דרגין כו'. דכ"א כליל דכר ונוק': דו כו'.

זוגות דהיינו בצלמו צלם ו' שהוא דכורא וצלם אלקים שהוא נקבות כ"א היה זוגות: ברא אותם. ג"כ כנ"ל: לעילא ותתא כו'.

הוא אבי"ע עילא אצילות ותתא בי"ע והן דכר ונוק': אתמעטו פרצופין. דהיינו הדכורים. במלי דגופיה. והוא נוקב' וגם גופי' לא אשתלים: מעלאי ותתאי.

קין והבל קין ממלאך נחש והבל מאדם: ולא אתיישבו. ולא נשאר מהם כלום בעולם: לא אשתלים כו'.

ג' עמודים שהעולם עומד עליהם: דאתא אברהם. כמ"ש בהבראם בה"כ בראם אותיות אברהם: תריסר שבטין.

י"ב בקר י"ב צירופי הוי"ה: ושבעין נפשאן. שהם ע"ב דהיינו, שבעים נפש עם יעקב ואברהם ויצחק הם ע"ב: עד דקבילו כו'.

דהיינו מעלאי (ושמי') (ל"ה במכתב תי' זו איך צ"ל) [ונ"ל דצ"ל ותתאי. המסדר]: אורייתא דכורא: משכנא נוק': (ע"ב) כמה חיילין אינון כו'.

דשני פעמים התפקדו ישראל ראשון פקדו משה ואהרן ונשיאי ישראל במדבר סיני כמ"ש ויפקדם במדבר סיני ושני פקד הקב"ה בעצמו באהל מועד כמ"ש איש על דגלו כו' סביב לאוה"מ כו'. נמצא שני פקודים א' לאורייתא וא' למשכנא.

וטעם ב' פעמים כי צריך להיות האדם שלם ולכלול מדכר ונוק' מעילאי ותתאי וזהו אורייתא מעילאי ומשכנא מתתאי וכ"א כלול מדכר ונוק' לכן הקב"ה פקד למשכנא וישראל מתתאי פקדו לסיני לאורייתא לעילאי והוה כלהו שלים כמש"ו וכלהו הוו כחד ולא מתפרשי: בהאי ובהאי באחד לחדש כו'.

ור"ל בהאי ובהאי בשני המנינים היה הכל באחד לחדש השני בשנה השנית כי מונים שנה לחמה וחודש ללבנה והשני הוא להיפך***(אצ"ל להיסוד. ש"ל:)** והוא שני למלכות שהיא ראשונה והיסוד שני לה: והאי אקרי כו'.

בסוד ויהי יוסף יפה תואר: דהא כדין כו'. כי בזמן שיסוד ומלכות מזדווגים וודאי שגם פרצופים עליוני' מזדווגים גם הם לפי שאין להם ליסוד ומל' ממי לקבל אלא מפרצופים העליונים: לצאתם כו' דהא כד כו'.

שיציאת מצרים היתה ע"י מל' ולכך נאמר בשנה השנית לצאתם שהצדיק נק' שנית כדלעיל: [ליקוט. תרין דרגין דכלילן דכר ונוקבא חד לדכר וחד לנוקבא.

ר"ל דבין דכר ובין נקבה כלילא מדכר ונוקבא. וז"ש ואע"ג דנוקבא אחידת בסטרוי הא הוא נמי כליל מתרין סטריין.

והוא כמ"ש בפ' שמיני דף ל"ה ע"ב צלם בדכורא ודמות בנוקבא וע"ש שנוקבא כלילא בדכורא לכן לא הזכיר בשתייהן כ"א הדכורא בצלמו בצלם אלקים בצלם ו' ז"א דכליל זו"נ בצלם אלקים נוק' דז"א, שנקראת אלקים והיא ג"כ כלילא זו"נ: אוליד בנין מעלאי ותתאי. ר"ל קין והבל שהן היו כלולים מסטרא דקדושה ומס"א שלכן לא נתקיימו כמ"ש בא"ר ע"ש: (ע"ב) חיילין דאורייתא וחיילין דמשכנא.

ר"ל של ז"א ושל נוק' שהן תריסר תחומין די"ב צירופי הוי"ה י"ב גבולין דז"א ותריסר בקר דנוק' ואורייתא הוא ת"ת דז"א ומשכנא הוא ת"ת דנוקבא היכל הרצון ששם י"ב הנהורין ד' דגלים וכל מספר בני ישראל וכמספרם כמ"ש בפ' בהעלותך דף קנ"ד ע"ש ובאותו מספר עצמו הם הי"ב גבולין דת"ת דז"א.

וז"ש וכלהו הוי כחז ולא מתפרשי כו' דהא אורייתא כו'. ור"ל כמ"ש ו אי באהל מועד אמאי במדבר סיני אלא חד לאורייתא וחד למשכנא.

ר"ל במדבר סיני הוא אורייתא באוהל מועד משכנא ושניהם מנין ומספר אחד: בהאי ובהאי באחד לחדש השני בשנה השנית כלא חד כו'. ר"ל כמ"ש לקמן שהמספר הוא בשני ממטה למעלה והוא ביסוד חדש זיו ומשם אתברכו כמ"ש למטה כי שם צוה ה' את הברכה כו' ושמם וירח הוא זו"נ כידוע ושנה שהוא שנת החמה הוא בדכורא וחדש שהוא חודש הלבנה הוא בנוק' ובשניהם הוא יסוד וזהו בחדש השני בשנה השנית והן לא מתפרשין דא מן דא וסוד המספר הוא משם ובשני דרגין כמ"ש בסבא דף ק"ה ע"א דכתיב [המוציא] במספר צבאם מאי במספר כו' דאלמלא מספר דא לא ישתכחון חיילין ותולדין לעלמין וע"ד כתיב מי מנה עפר יעקב ומספר את רובע ישראל תרין אינון דמנו עאנא ועאלו בחושבנא על ידיהו כו' מי מנה עפר יעקב הא חד דעבד חושבנא ומספר את רובע ישראל הא מונה אחרא כו' ע"ש: כד נפקו ישראל ממצרים בחדש הראשון הוה.

ר"ל במלכות לבד דלא עאלו בדכורא עד דאכלו מנא וקבילו אורייתא כידוע]: ולאודאה כו'. ר"ל ליתן הודאה וקיום, על ברכת השי"ת וזהו מש"ו תרין ברכאן כו' לבתר ויברך אתכם כאשר דבר לכם.

זהו הודאה על ברכת השי"ת: מאן דמברך לקב"ה כו' עינא טבא ולבא טבא ורחימותא דלבא. הוא ג' מדרגות נר"נ רחימותא הוא לשון תאוה והתאוה בנפש כידוע.

ולבא טבא הוא הרוח כידוע שנק' לב. ועינא טבא הוא הנשמה לכן מסיים והולך בכל לבבך וגו'.

ובכל נפשך ובכל מאדך הוא הנשמה וזהו ג' דברים ג' מדות באדם עין רעה ורוח גבוהה ונפש רחבה לכן צריך לברך בהיפוך אלה הדברים: יברך את בית אהרן כו'. כיון שהם הכהנים מברכים לישראל בעינא טבא כו' כדין שצריך לברך ב"כ בעינא טבא הם ונשיהם אבל בלויים אין צריך לברך את נשותיהם שהם בכלל נשי ישראל ולכן לא נאמר אצל הלויים את כמו אצל הכהנים: (ק"ח ע"א) והווי עלמין שכיחין בחד.

כלומר שהיו נשלמים בשלימות באחדות: אילנא כו'. הוא עד"א: מאתר כו'.

הוא יסוד הבינה: מאתר כו'. יסוד דזעיר שכל הברכות מתקבצים שם: על הררי.

זהו נו"ה: חיים עד העולם. מלכות משפיעים למלכים***(אצ"ל משפיע לעלמין.

ש"ל):***: מציון מכלל יופי. שהוא כלל היופי שלו: אלקים כו'.

הוא מלכות: וכד האי אתער. היינו עד"א: כלא הוא כו'.

חסד: כלא הוא כו'. גבורה: כלא הוא כו'.

יסוד: שלמא דעילא ותתא. כדלעיל אבי"ע: איש על דגלו כו'.

כדדריש והולך בע"ב למטה וקי"ט א' וכמה דאחזי עובדא לתתא הכי אתער לעילא: הה"ד כו' שמי. וכל התורה כולה שמותיו של הקב"ה ונק' שמו: עלאין אינון לעילא.

ר"ל לעילא לעילא: כגוונא דאיהו אתער כו' זהו סמיכות לדרוש איש על דגלו כנ"ל: או יחזק במעוזיהו התורה ה' עוז לעמו יתן: יעשה שלום לי לעילא. יסוד דדכורא: שלום יעשה לי לתתא.

יסוד דנוק': דתמן אתחברת אתתא בבעלה. ואז שורה ת"ת בארץ ישראל מל' וזהו ג"כ מאתערותא דלתתא אתערותא דלעילא וזהו ג"כ סמיכות לדרוש הנ"ל: בזמנא (דבר נש בד) [צ"ל דירושלים כו'.

המסדר].

דריש רישא דקרא: כאן בזמנא כו'. ר"ל דישאל עובדין ביראה כיון דלית להם שמחה: ד"א כו'.

ר"ל דכ"י גופא בזמנא דאיהי בגלותא נק' יראה: ושכיבת לעפרא. פי' בבריאה כמ"ש העפר אשר יהיה בקרקע המשכן משכן הוא מ' דאצילות וקרקע המשכן היא בריאה: לקבלה דמטרוניתא כו'.

כנגד לה ולו: כד"א ההרים והגבעות. ההרים מלאכים מצד הת"ת והגבעות מלאכים מצד המל': וכתוב.

ג"כ בדברים (צ"ל ב' דברים. המסדר): (ק"ח ע"ב) איש על דגלו כו' אלין ד' משיריין.

והיינו ד' מחנות שכינה שהן א'ר'ג'מ'ן. תריסר שבטין.

הם י"ב מלאכים שתחת המל': תריסר תחומין. הם י"ב גבולי אלכסון: כלא כגוונא כו'. לעילא ולעילא ג"כ כנ"ל: שבטי י"ה הא אוקמוה כו'. הם י"ב שבזעיר ששורשם מאו"א הנק' י"ה: בגין די"ה עדות לישראל.

שהם או"א מעידים על ישראל שהוא זעיר: אבל ודאי הכי הוא. ר"ל די"ב שבטים שייכים דווקא בזעיר שהוא ו"ק וידוע שהי"ב הם בו"ק כידוע: דכתיב.

צ"ל כתיב: דיוקנא דאדם אתכליל בכלהו. פי' שהם פני שור פני נשר פני אריה היינו הבטת שור ונשר ואריה אבל לעולם הם צורת אדם כמ"ש בזוהר פ' תזריע מ"ח ע"א: (ואפיק כשפים) [צ"ל ואפין כו'.

פי'.

המסדר] שכ"א יש לו ד' פנים וכמ"ש וד' פנים לאחת: מתפרשין בדיוקניהון. ר"ל שהם פני שור פני כו' בכ"א: וכלהון כו'.

כמ"ש שכולם פני אדם כדלעיל: תרין מכאן. חסד נצח ובהם ששה פרקים: תרין מכאן. גבורה הוד וג"כ ששה פרקים והם הי"ב שבטים: כיון דנטלין כו'. ר"ל לסייע שהיא באמצע: מזבח ה"נ כו'.

דע כי במזבח היה עלה אמה וכנס אמה זהו יסוד עלה חמש וכנס אמה זהו סובב עלה ג' כו' וזהו המדרגות כסדר מתתא לעילא וד' קרנות הוא אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה כידוע לכן אמר דרומית מזרחית שהוא התחלת הסובב צפונית מערבית בדרגא שלו שהוא יסוד: דאיהו שירותא דכלא.

חכמה: עלאה דכלא. בינה: קדישא דכלא.

ישראל: כלא. אז"ן.

שכלולה משערות ומצחא ז"ן. [אמר המסדר עי' בת"ע קכ"ט ובזוהר פ' ואתה תחזה ובז"ח שם]: ובמ"א כתב הגר"א וז"ל דיוקנא דאדם אתכליל בכלהו כו'.

כמ"ש בפ' א"מ שם וכד אתכלילו בחד כתיב ודמות פניהם פני אדם פניהם דכלא. ובז"ח פ' יתרו דף ל"ב ע"ג וכיון דאתכלילו כולהו דא בדא אתעביד מינייהו חד גופא ואיהו רזא דאיקרי אדם ואע"ג דכל אנפין משתנין בסטרייהו כו' וכד לפום שעתא מסתכלין כתיב ודמות פניהם פני אדם ולבתר מתפרשין דיוקנין כל חד וחד לסטרי' וכד אתחפיין כלהו דלא מסתכלין לעילא לגו רזא דעלייהו לא אתחזי דיוקנא כלל בר דיוקנא דאדם דדא היא דיוקנא דכליל כל דיוקנין וכולהו סתימין כו': תרין מכאן ותרין מכאן והיא באמצעיתא.

שד' חיות הן בד' זוויין כמ"ש בפ' א"מ דף ס' תנייניא אזלין תחות ספינה דהאי ימא רבא לארבעה זוויין דא אזיל לסטרא דא ודא אזיל לסטרא דא וכן כולהו ארבע חיזו דאנפין אתחזין בהו וכד אתכלילן בחד כו' ע"ש ובכמה מקומות והן כמו אגוז שהן בזוייות והן שנים בכל צד וכמ"ש בפ' בראשית ופקודי (אמר המסדר נראה שכאן היה כתוב המאמר

דפ' פקודי רנ"ד ע"ב אל גנת אגוז) עכ"ל בהיכל הששי ע"ש ובפ' שמות דף ט"ו ע"ב אגוז דא הוא רתיכא קדישא דאינון ארבע רישין דנהרין דמתפרשין מן גנתא כהאי אגוזא דאינון ארבע רישין לגו כו' מה אינון ארבע קרישין (ע' בזוהר ואולי צ"ל רישין.

המסדר) די באגוזא מתחברין בהאי גיסא ומתפרשין מהאי גיסא כך רתיכא מתחברין באחדותא בחדוותא בשלימותא בשלימו כו': יו"ד מזרח הוא שירותא כו' בשירותא דמזרח כו'. מזרח הוא אבא והוא ראש היו"ד שהוא במזרח ומן אבא נפיק חסד כמ"ש בא"ז ולקמן וזהו רגל הימני של יו"ד דרום: ה"א דרום כו' דרום וצפון תליין בי'.

ר"ל דמן ה' נפיק דרום וצפון שמאמא נפיק גבורה ואף עטרא דחסד דנפיק מאבא יוצא ע"י אמא כידוע וזהו רגל ימיני ושמאלי של ה"א וגג ה"א הוא בינה הנהר דנפיק מעוקצא דאחורי (פי' מאחורי ה"א יש עוקץ והוא י' בסוד וחכם בבינה. המסדר) כמ"ש בפ' א"מ ועיקר יציאה מבינה אינו אלא צפון.

וז"ש וא"ו באמצעיתא כו' ברזא דיו"ה. ר"ל שהוא"ו הוא בן י"ה והוא ביניהם מפתחא דסתים לאימא ומן יו"ד נפקין דרום ומן ה"א צפון והוא ביניהם (אמר המסדר).

מפתחא דסתים כו' הי' כתוב בהעתק למאמר בפ"ע ונרשם עליו. ק"כ ע"א.

ואני סדרתיו הנה כמו שנלפע"ד): (קכ ע"א) רזא ליתבי דרומא. כמ"ש למטה בתחלה לקרן ואח"כ דרומית מזרחית כו' מערבית דרומית התחלה בדרום וסיום ג"כ בדרום והענין כי או"א י"ה הם מזרח וצפון וזו"נ ו"ה הם דרום ומערב כמ"ש"ל ע"ש: פרשת נשא (קכא ע"ב) רע"מ.

דא חסד.

חסד ממש ומיכאל שלוחי': גבורה שירה. לוי המנגן כנ"ל: בכור שורו.

לשון שירה לשלמא קרבנא. שהשיר מעכב הקרבן כידוע: ומאן דל"ל כו'.

ר"ל שאינו יכול: דאיהו כנור כו'. ר"ל כנור דדוד שהיה פתוח אל צד צפון שהוא הלב בשמאל ובכל חצי לילה מנגן כו' ר"ל שהיה עומד בחצי הלילה כמ"ש חצות לילה כו': בשית גדפין.

שית כנפי ריאה הנ"ל: וב' כורסיין כו'. והן בינה ומל' וכן בעולמות בריאה ועשייה באדם לבא ופומא כמ"ש"ו ועד"א (בספי') ומט"ט (בעולמות) וקנה (באדם) הן שש מעלות לכסא.

והכל כסא א' דכסא תחתון הוא שרפרף לכסא הדום רגליו כמ"ש (חגיגה י"ד א) א' לכסא כו': כסא כבוד כו'. ר"ל כסא כבוד הוא כסא התחתון ששם כבוד ה': מרום מראשון.

הוא כסא עליון בגבהי מרומים כידוע: ל"ב ויאמר כו'. ר"ל דכסא ראשון שהוא ל"ב נק' כס י"ה דבינה נק' י"ה.

והוא לב שיש לו תמיד מלחמה עם עמלק שהוא הכבד שהכבד מייגעו בתאוות המאכל כמ"ש במדרש הנעלם ע"פ ויאמר עשו אל יעקב הלעיטני כו' והוא ר"ת ל'ה' ב'עמלק.

והנצחון ע"י התפלין שמניח על היד כנגד הלב כמ"ש (ברכות י"ג ב') צריכה שתהא שימה נגד הלב.

וזהו כי יד על כס י"ה אז מלחמה לה' שהוא תפלין כמ"ש וראו כו' כי שם ה' כו': ל"ב ויאמר כו'. צ"ל ל"ב כס י"ה ויאמר כו' עד פומא כסא הה"ד תקעו כו': פומא כסא.

דשניהם נק' כס ובינה נק' י"ה כנ"ל. ומל' נק' כסא כס אדני: בכס' ליום חגנו.

שהוא מל' כמ"ש (ביצה ט"ז א' וש"מ) שהחדש מתכסה בו דאיכסי סיהרא מל': שופר קנה כו'. הן שש מעלות הנ"ל: קול כו'.

ר"ל שהקול הוא ו' דסליק מקנה דשם ו' עזקאין כנ"ל ודבור ה' בה' תקוני דפומא כמ"ש"ו: בה' מיני כו'. לא חשיב לשון וגרון רק הפה לבד: כנהר כו'.

ר"ל דנהר שע"י טוחן הרחיים הוא דוגמת הקנה שמוציא קול. דנהר איהו ו' כידוע ונהר יוצא כו' והרחיים הוא דוגמת הפה שמוציא הדבור וז"ש לאפקא קול ודבור: דנפיק מבינה דלבא.

שהוא ה' ראשונה: במחשבה כו'. שהוא י' כמ"ש"ו: דאיהו שמא מפרש.

ר"ל שבו י' אותיות: בעשר כו'. רומז הכל על י' הנ"ל: ואורייתא קלא כו'.

ר"ל אע"ג ששופר הוא ו' כנ"ל ובו ניתן התורה בשופרות לכך אמר שכל השם הכל בחכמה. וז"ש קלא דילה דיבור דילה כו' בינה דילה כו' מחשבה כו' ולכך ניתן התורה בי' דברות: (קכב ע"א) פקודה כו' ומאי בינה.

ר"ל דאיהי חשובה: ושובו אל ה'. דאשתלים ה' כנ"ל: ונשלמה פרים שפתינו.

דלא נשאר לנו אלא דברים ה' מל' ונשלמה פרים שפתינו כל השם במקום פרים שהיה הקרבן משלים בזמן שבהמ"ק קיים כמ"ש (תענית כ"ז ב') בזמן שאין בהמ"ק קיים מה תהא עליהם יעסקו בקרבנות ואני מוחל כו' וז"ש דודאי כו' ובג"ד כו': (ע"ב) עד ה' ודאי. שלימו דשמי' כנ"ל: ממנה תוצאות חיים.

ממל' וכן ותמונת כו' בצלם כו': ד' אמות. דרגא דידה ד"ס נהי"ם ולכן נק' ד' וכשהיא שוה לת"ת נק' ה': דלא אתברו בהון כו'.

ר"ל בשביל או"ה: ויהיב ליה. שמילא שאלתו כמ"ש ג' דברים בקש משה מהקב"ה ונתן לו כו': [ליקוט].

ותשובה דא אתקריאת חיים. כי היא נקראת באר מים חיים כמ"ש בז"ח ריש ש"ה וכמ"ש (ברכות נ"ו ב') הרואה באר בחלום כו' כי אותי עזבו מקור מים חיים לחצוב כו' ובתשובה חוזר למקור מים חיים: למיזל ד"א בגילוי הראש.

כי היא ד"א אות רביעית של השם כוללת ד' אותיות כמ"ש בתיקונים סוף תמ"ז והיא רה"י גבוה י' ורחב ד' גבוה י' מסט' דבעלה שמא מפרש ביו"ד אתוון ורחב ד' מסט' דילה ד' אותיות כמ"ש"ש: ואי תימא דכן שרייא על אומין דעלמא אע"ג דלא אתברי בהון שמיא וארעא וכל תולדין. ר"ל דלכך כתיב בהבראם אחר אלה תולדות השמים והארץ.

לומר שדוקא שריא ה' זעירא על אלין שבשבילם נבראו שמים וארץ ותולדות וכמ"ש לקמן ובג"ד ויכלו שלימו כו' ועלה קיימין שמיא וארעא כו' דכתיב אלה תולדות השמים והארץ כו'. ע"כ]: הבלא כו'.

היא קושיא: אלא ודאי כו'. הוא תירוץ.

ול"ג תיבת אלא וכן חי' אלא דלהלן בסמוך ל"ג: דנפש אחרא כו'. ממש"ט ששורה בימות החול שע"י מתנהגין העולמות בחול ששת ימי המעשה בו"ק דילי' ו' אותיות דמט"ט: ואיהו דיוקנא כו'.

הוא הצלם: דמתנענע כו'. שמיני' התנוע' לאדם כו': ה' דהבראם.

ה' זעירא מל' ה' דאברהם: דאתקריאת יראה ודא י'. צ"ל תורה ודא ו' והוא דיוקנא דעד"א: בצלמו.

בצלם ו': בצלם אלקים. מל': דאת י'.

צ"ל דאת ו': על רישיה. דכל השם על ראשו ומשם הולך לגוף כמש"ו: דאיהי עובדא כו'.

ר"ל המעשה עצמו של המצות דלעיל לא אמר רק דמינה יעול כו' דמל' נק' מעשה עובדא דבראשית: ואיהו ל"ב אלקים. ר"ל מל' שנק' אלקים ל"ב שנק' כבוד ה' כבוד גי' ל"ב: [ליקוט י' יראה כו'.

והן ד' אותיות הוי"ה מל"ת ומ"ע ותורה ותשובה. ולא מל"ת עצמן ומ"ע עצמן אלא היראה ואהבה גורמות המ"ע ומל"ת והתשובה היא הרביעית המעשה כמש"ו.

וג"ר הן במחשבה וכמ"ש במ"א דג' אותיות יה"ו הן במחשבה והרביעית ה' היא בעובדא וכלולה מכלם שהם הנ"ל מ"ע ומל"ת תורה ותשובה. ע"כ]: (קכג ע"א) במות המת.

כמ"ש (ברכות י"ח ב') שבחייהם קרויים מתים: מהמרכבה דקוב"ה. לא קאי על מ"ש בדיוקנא דאשתמודע כו' אלא על בעובדין דבעובדין ניכר.

אבל בדיוקנא ניכר מאיזה חי' הוא אם חוור מאריה כמ"ש בת"ז. וכלל זה הוא בכל העולמות כמש"ו: מהמרכבה דמלאך כו' או כו'.

דשם עה"ד טו"ר: ולא תשכח יום כו' וכל יומא אית כו'. ר"ל דבכל יום יש טו"ר ולכן בין בקדושה ובין בס"א יש בכל יום פרצופא דאנהיג כנ"ל: למימריה.

ר"ל לעזור לו: תשב ו' לה'. תשב ו"ה אותיות תשובה והוא תשוב ו' לה' או ה' לו' אע"ג דלא נזכר י"ה ז"ש ולעולם כו' דשם תשובה: (ע"ב) לה' אלקיכם.

או"א: בחללא דגופא וברישא. דתורה ברישא בפה כמש"ו.

ונגדו יראה בחללא דרישא וכן מצוה בגופא בידין ורגלין ואהבה נגדו בחללא דגופא (מ"כ עה"ג. והנה יראה היא חכמה בפנים וכנגדו הפה מבחוץ וזש"ה פי ידבר חכמות.

ואהבה היא בינה. בפנים בלב וז"ש והגות לבי תבונות) [ליקוט.

והנגלות התורה והמצות דאינון בגופא וברישא כו'. באברים דלבר.

ויראה ואהבה באיברים הפנימים שלהם ג"כ ברישא ובגופא במוחא ולבא. וישראל עלה במחשבה בן מאב ובת מאם.

ובמ"א אמר בתיקונים להיפוך דמל' בפומא ועד"א באברים וכן אמר בהקדמה ב' דתיקונים דרועא ימינא כו' ע"ש כל האברים בו"ק ופומא מל' תורה שבע"פ ע"ש. והענין כי באברים עצמן ודאי כן אבל בתורה ומצות שבפנים ברוחא הוא להיפך כמ"ש בסוף תיקון כ"א.

וכן הוא ביראה ואהבה שבמוחא ולבא וע"ש ס"א א' מוחא איהו בהיפוכא חום כו' ואיהו ארי' כו' ע"ש. ע"כ]: דא איהו דיוקנא כו'.

הוא שם אלקים כורסייא לשם הוי"ה והוא כסא בריאה סולם לעלות לשם הוי"ה דמכסא הנשמות כידוע ולכן ויפח באפיו כו': ויחלום כו'. כמ"ש שהחלום הוא בחוטם שהאף נייעור (ברכות ס"א ב'): ובה שריא.

שהיא כלי קבול לשם הוי"ה: והנה כו'. דהוא שם אלקים כנ"ל: ונפקין.

צ"ל ונחתין שההבל עולה מן הגוף ויורד לגוף: איהו חד כו'. בדרגא דצדיק ולכן הוא על הפה: מוצב ארצה כו'.

דאחיד בשמיא וארעא וכולו כליל בנוק' וראשו מחובר לגופא דכורא זהו וראשו מגיע כו': תרין. יסוד ומל' ארצה: השמים תלת.

ת"ת: עולים תרי. חו"ג עולים ע"ג ת"ת על השמים: ויורדים תרי.

נו"ה למטה משמים: לקבל ד' כו'. והסולם שביעי כנ"ל: אית.

צ"ל ובה אית: כגון חיות כו'. משום פסוק שמביא אחר כך נקיט הני והן ארבע מינים חיות ועופות ובהמות והן ג' מיני חיות שאדם עליהן.

חיות אריה בהמות שור. עופות נשר.

והן בשמיא וארעא דאצילות. ומימא דבריאה הן דגים.

ועם שמיא וארעא וימא הן ז' כנ"ל שמיא ת"ת וארעא מלכות וימא יסוד גי' כ"ל שבו דגים שנתברכו זרעו של יוסף וידגו מה דגים שבים המים מכסים אותם אף כו' והוא פריסו דיסוד שהוא במקום נסתר שאין עין שולטת בו. חיות ובהמות כו' בח"ג נ"ה.

חיות ובהמות בח"ג כנ"ל אריה ושור ועופות בנצח שיעוף השמים לגבי ת"ת. ודגים הוד לגבי ימא יסוד ע"פ המים: בהון ומוראכם כו'.

בכל אשר תרמוש כו' ק בהמות: דא ממלל כו'. ר"ל רומז: אלם כו'.

בנשמתא ובגלגולא בגופא: ממונה. צ"ל ממונא.

ור"ל אם אית ליה ממון בשביל מעשיו נוטלין הס"א שפע ממון לעילא: ואי כו'. ר"ל שיש דזכותן למעלה נשאר וחובותן יורדין למטה להתפרע ממנו בעוה"ז.

ואם רוצים לנכותו בממונו מן החובות נותנין לס"א. אבל ב"א שזכותם נותנים להם למטה בעוה"ז כמ"ש דעבדי' לי' יום מב ויום ביש ואין נותנין למעלה לס"א אלא השפע

יורד לו ואוה"ע נוטלין ממנו ואשתזיב מן היסורין כמ"ש (פסחים קי"ח א') הודו לה' כו' שגובה עשיר בשורו כו': (קכד ע"א) דלית פקודא כו'.

שכל פקודא כליל ע"ס שהן כלל הקומה שבהן רמ"ח אברים וכן אמר לעיל דמתקטרין בה כל פקודין: עוזר דיליה כו'. כמש"ו דאליהו הוא פנחס והוא בן אליעזר בתחלה.

ור"ל קודם מעשה זמרי ואח"כ נעשה בן אהרן דאתלבשו בי' נדב ואביהו וזהו ב"פ בן בן אהרן הוא. ומסטרא דאלעזר הוא עוזר אותיות עזר דאלעזר ומסטרא דאהרן הוא אח לצרה יולד כמש"ו וזהו בכל סטרא: אלא בב"נ כו'.

ר"ל דבעה"ד טו"ר יש שם קושטא ברוחא מסאבא בטוב שבו ושקרא ברע שבו: בזמנא דאית כו'. דבעה"ד טו"ר שם יכול להתפתה משא"כ אילנא דחיי והזר הקרב יומת: מסט' דימינא כו'.

דס"א בימינא הוא מסית לאדם והוא נחש יצה"ר. ומסט' דשמאלא.

גיהנם ולכן זה נחש לפתות וזה כלב לאכול: שתי בנות כו'. נחש וכלב: דבני עשו.

כלב: ובני ישמעאל. נחש: כצרוף הכסף כו'.

כסף וזהב ימינא ושמאלא דקדושה ומתבררין מנהון עופרת וסוספיתא דס"א: (ע"ב) איהי נסיונא דסוטה. עה"ד דטו"ר ומקריבין אותה לכהן כנ"ל ובת איש כהן כו' ואם זנתה יבאו בה המים המרים ויבואו מרתה כו'.

ומשליכין עץ לתוכה זהו השם שמוחקין ויורהו ה' עץ. כי תחל לזנות אם זנתה באמת באש תשרף בגיהנם ונעשה עפר כנ"ל וזהו ומן העפר אשר בקרקע כו' תחת הקדושה שנתברר ממנו.

וזהו בקושטא שהטוב ג"כ נתפתה משא"כ אם נקי' בשקרא שהרע לבד רצה ולא יכול לפתות לטוב וימתקו המים ונקתה כו' וזהו ושם נסוהו נסיונא דסוטה: באלין ל"ב כו'. דבאילנא דחיי והזר כו' כנ"ל וא"צ נסיון אלא בע"ה פשוטין דאורייתא: קשיא.

מסט' דרע משמאל: ומחלוקות כו'. מימינא דקליפה דימינא חמור משמאלא כמ"ש בתז"ח: אלא.

ל"ג: (קכה ע"א) המה יעלו. המה גי' נ' שערים מלאך האלקים.

חיים.

וכן נשר בכינה נשר הגדול כידוע: (ע"ב) אינון ערב רב. שהן עזי פנים שבישראל שיתבררו מהן: וירא העם.

דעמי הן ע"ה טבין כנ"ל והעם הן ערב רב. ולעמא קדישא הן ע"ה טבין כנ"ל: אל נכר.

הן אומות דס"א דימינא ושמאלא דע"ז באומות: אנא בצערא כו'. שהן ניצוצי החמה השופעין בירח וכוכבים.

אור של מרע"ה ששופע בת"ח והת"ח מבוזין בגלותא בתראה ואורו מצטער עמהן כמש"ו: ויפן כה וכה: הן נש"ב דחירות שמשם הגאולה: אין איש עוזר כו'. זה אליהו: ול"ל יכולת.

שיצה"ר אינו מניחן [נעה"ג בסוד יש רעה חולה שכ' בזהר ס"פ בשלח] וכל הענין בישעיה והוא מחולל כו' מדבר הכל בת"ח בגלות הזה: (קכו ע"ב) האד"ר קדישא. (א"ה). אם כי לא זכינו לפירוש מסודר מהגר"א ז"ל על האד"ר. אולם המעמיקים בחיבוריו ז"ל על הזוה"ק ז"ח ת"ז ותז"ח ס"י והיכלות.

הלא ימצאו ידם ללקט אורות על הרבה מאמרים מהאד"ר ובפרט בפ"י הארוך על הספד"צ. כאשר הספר הקדוש הזה הוא יסוד נאמן ומקור נובע לכל האדרו"ז כן באור באורו עליו נראה כי יהיל ויאיר אור פרוש ע"כ מאמרי האד"ר הסתומים.

ולא ראיתי לסדר מה שכבר נדפס (כ"א המעט מ"ש בכ"י) ועל ריש האדרא עד אימת נתיב בקיימא כו'. נדפס פי' מסודר לפני התחלת ביאורו על הת"ז.

ש"ל): תני רזי כו' עד דלא ייתון כו'. אף שבאדום לא היו רק ח' קודם מרע"ה.

ועד דלא ייתון ב"י גם לאדום לא היה כלל מ"מ כמה מלכים אחרים לאומות היו ולא נכתבו כלל: (קכח ע"ב) [והיינו דתנינן ברשומי אתוון ת' כו'. במתני' דע"ס שבריש ז"ח ה' ע"ד].

כן פי' הגר"א ז"ל בפ"י המתני' הנ"ל. ש"ל]: (קכט ע"א) במצחא ת' ב"ד וכד אתגליי' מצחא דע"ק כו'.

וז"ס והתוית תיו על מצחות כו' ואמרו תיו תחי' כו': (קמה ע"א) רע"מ. חמש דימינא כו'.

הן ה"ח וה"ג הידועים ע"ס: מתערי שכינתא כו'. שהיא כלילא מעשר: וכלא שכינתא כו'.

דשיתין אותיות ס"ר דישראל כנ"ל הן שתין רבוא דעד"א ו"ק כ"א י' רבוא כנ"ל והוא אחיד בשכינתא עילאה ותתאה וכידוע: את שמי. בעד"א: ואני.

שכינתא: אברכם. כנ"ל: (קמו ע"ב) מקורא כו'.

דבו ג' יודי"ן: דמקורא כו'. ג' אלפי"ן ולכך ג' פעמים קדוש בקדושה: דבי' א"י דרמיזין אידהנוי"ה ורמוזין א"ו כו'.

כצ"ל.

ור"ל דלמעלה פי' ברכה וקדושה עכשיו פי' יחוד שהוא תו"מ ורמיזין בשם אדנ"י א"י בר"ת וס"ת דשם אדני כלול בשם הוי"ה. ועוד בצירוף שני השמות הנ"ל רמיזין בתחילתו א"י דמסט' דת"ת צירוף הוי"ה קודם לא"ד וכאן להיפוך לפיכך בשם אדני א' בראש ויו"ד בסוף ובה כלילין קדושה וברכה קדושה בא' כנ"ל וברכה ביודי"ן כנ"ל והן ג"פ כנ"ל.

והיא רביעאה אות רביעי שבשם כלול מכל ג' אותיות חיה הרביעית ולכן כלולים בצירוף הנ"ל וכן בצירוף אהי"ה והוי"ה בא' ויו"ד אותיות ראשונות שהן בנוק' אחרונות אותיות רביעיות של השמות וז"ש רביעאה מן תרין כו': (קמז ע"א) [ליקוט. שם של כ"ב יוצא מראשי הברכות שהם יברכך וישמרך יאר ויחנך ישא שהם כ"ב אותיות ג"כ גי' אלף תמ"ד עם אמור שהוא גי' רמ"ז שהוא גי' אלף תרצ"א. והשמות.

תקצ"א תק"פ ש"ל ק"פ גי' אלף תרפ"א ועם י' מאמרות גי' אלף תרצ"א וז"ש בזוהר נשא קמ"ז ע"א וכל עלאי ותתאי מתבסמין בכ"ב אתוון דסתימין בהני ג' קראי. וכן אמר למטה בכ"ב אתוין מתברכין כלא.

[הגהות הרמ"ש. ר"ל בברכות שהם בג' פסוקים אלו כנ"ל שהם יברכך וישמרך יאר ויחנך ישא] ובג"כ כתיב אמור ולא אמרו כי אמרו הי' משמע ציווי שיאמרו להם אבל אמור משמע לצרף ג"כ כנ"ל.

והנה ס"ג ומ"ה גי' ח"ק ועם כתר הוא ק"ט ועם אמור גי' וישם ברכה ששית הכוללת הכל כי אם אין שלום כו'. [נראה הגהת הרמ"ש.

והנה אלו הכ"ב הם נגד מכילין דרחמי היינו י"ג דעתיקא וט' דז"א ובזה יוכן מ"ש בזוהר הנ"ל בסוף עמוד הנ"ל והוא שעתא דאתגלי סתימא עתיקא דעתיקין בז"א. שהם כ"ב כנ"ל נגד אותיות של הה' ברכות הנ"ל: ואשתכח שלמא בכלא.

היינו כנ"ל וישם לך שלום הוא כלל הכל והבן]: וכתב הרמ"ש וז"ל [מ"ש שהשם כ"ב יוצא מראשי הברכות עש"ב. הנה אלו האלפי ביתות שראשי ברכות אלו מתחלפים הם ידועים כתבם רבינו האי גאון בספר קול ה' בכח והמה מקובלים איש מפי איש עד מרע"ה ומצאתים ג"כ בספר הפליאה לכן בהם עשיתי סמוכות לדברי אמ"ו הגאון החסיד מו"ה אליהו מווילנא וההכרח שהביאו לזה מאמר זוהר פ' נשא דף קמ"ז ע"א וז"ל ובכ"ב אתוון דסתימין בהני ג' קראי לקבל כ"ב אתוון מכילין דרחמי דכליל כלא ובג"כ כתיב אמור כו'.

הרי לא יוכל להיות כמ"ש הרמ"ש קשהשם כ"ב הנ"ל יוצא בחלופי אלפי ביתות מן יברכך ידו"ד וישמרך יאר ידו"ד שהן כ"ב אתוון ובזהר אמר בהדיא בהני ג' קראי דמשמע מכל ג' פסוקים ועוד שארי הכרחות והנה שם הנ"ל במילוי אל"ף נו"ן קו"ף תי"ו מ"ם כו' וגם ו' של דיונסים במילוי ג' אותיות יהיו כל האותיות עם הכולל ס' כמנין ס' אותיות של ברכת כהנים.

ולפי מה שמצאתי בכתבי האריז"ל שכתוב תכוין לשם כ"ב העליון מ"ה ואדנ"י שיש במילואם כ"ב אתוון ועתה מתמלאין ע"י נה"י דתבונה שהם ג' מוחין הרי הכל כ"ה כו' עש"ב. והנה אלו הכ"ב כשתמלאם יהיו ג"כ ס' אותיות כי כשתמלא עשר אותיות מ"ה יהיו ר"ח אתוון וכשתמלא י"ב אותיות אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד הם ל"ב אותיות בתנאי שהת' לא יהא ממולא רק בו' כזה ת"ו וכן הווין רק בו' אחד הרי ל"ב וכ"ח הם ס' וכשתמלאים ע"י נה"י דתבונה כמ"ש האריז"ל אז מתמלא גם התיו עוד ביו"ד וכן הב' ויין ונעשים ס"ג אותיות כי שם ס"ג יו"ד ה"י וא"ו ה"י מקורא דתלת שמהן כמ"ש בר"מ

קמ"ו ע"ב והנה ע"פ הכ"ב אלפי ביתות נוכל להוציא שם כ"ב אנקתם מן שם עשר אותיות מ"ה ומן י"ב אותיות מילוי אדני דוק ותמצא עכ"ל.

(הרמ"ש ז"ל סידר כאן. איך השם כ"ב יוצא מראשי הברכות (כפי שטת רבו הגר"א ז"ל) עפ"י חילופי וגילגולי י"ד מיני א"ב.

ומפני כבוד שמו ית' נמנעתי מלהדפיסם פה. ש"ל): פרשת בהעלותך (קנא ע"א) שבעה קשרים.

הן ז"פ עשר כי כל רתיכא סלקא לעשר כמ"ש בס"א פ' בראשית והן ע' שמות וב' היתרין הן דאו"א וכן הוא בכל דבר כמו יום השישי דקידוש וע' נפש וע' אומין וכמ"ש במ"א והן ב' שמות רישא ואמצעיתא לכן בכל קשרא הוא עשרה וכאן אחד עשר אלא שברישא הקשרא הוא ברישא אבל באמצעיתא הוא באמצעיתא חמש מכאן וחמש מכאן ותניינא הוא הה"ע ותליתאה יי"י ורביעאה וו"ל וחמישאה ננ"א ושתיאה ענ"ו ושביעאה אמצעיתא הנ"ל והיא קנה המנורה האמצעי שהכל פונים אליה.

** (כ' הרמ"ש וראי' לדבר בפ"א דס"ד אבא יתיב ברישא אמא באמצעיתא ואו"א זווגא דלהון במזלא תליא וכן וה"ו אנ"י גי' מזל"א. וביאר חילוק הע"ב שמות לפי סדר הקשרים א קשרא דאבא וה"ו י"א שמות הראשונים.

ז קשרא דאמא אנ"י השם הל"ז וחמש שלפניו וחמש שלאחריו. ב (הולך למפרע מקשר אמצעי) קשרא דחו"ג יי"י וט' שמות שאחריו.

ג קשרא דת"ת הה"ע וט' שמות שאחריו. ד קשרא דנו"ה וו"ל וט' שמות שאחריו.

ה קשרא דיסוד ננ"א וט' שמות שאחריו. ו קשרא דמל' ענ"ו וט' שמות שאחריו:**) *
ואמר רישא ואמצעיתא כו' שהן ריעין דלא מתפרשין.

וז"ש אינון דחפרו כו' כמ"ש באר חפרוה שרים. וז"ש (במתני' דסוכה מ"ה ע"א) בערבה שבא לרצות על המים אלו ב' שמות דוקא והן גי' ג' הויות שהן חפרו בירא דמיא.

כי בהסתלקותן מג' שמות אל אלקים ה' ונכנסו בג' הויות נעשה שם אדני. וכן ג' שמות הנ"ל הולידו גבורות גשמים מנצפ"ך בסוד ה' מלך כו': תניינא זה אל זה.

ר"ל חו"ג כמ"ש ל והן קשרא חדא דשמאל נכלל בימין: תליתאה שלימו דכל מהימנותא. הוא ת"ת שבין ב' ההי"ן והוא ע' אנפין שבעים נפש כמ"ש בסוף א"ז וזהו שם הה"ע הנ"ל ולפי שסיים בקשרא קדמאה בשם האמצעי אני הולך למפרע ואח"כ חוזר לחלק השני שיהיה הכל נמשכין מנר האמצעי שלכן סדר כאן מאמר הזה ועל המנורה בנוי קוטב המאמר: רביעאה כו'.

נו"ה: חמישאה. יסוד: שתיתאה דיני ברחמי.

ר"ל מלכות בכתר נעוץ סופן כו': שביעאה כו'. הוא אני בינה כנ"ל אלא שחשב למעלה משום דלא מתפרשין ואבא מתפשט בחג"ת שהן דדכורא ואימא בנה"י שהן דנוק' ולכן הן סדורין כאן וכן מחציתן של ע"ב נחלק לאו"א.

וכן הוא בשם הויה ית' ז' קשרים כמ"ש דכלא אהבה היו"ד בב' קשרים כ"ח חו"ב וזהו ל"ב נתיבות ג' יודין וב' קשרים וכמ"ש בס"י ה"א בב' קשרים חו"ב בינה וז"א וא"ו בא' זו"נ ה"א בב' זו"נ בי"ע בה והכלל כי זו"נ לעולם בב' קשרים בין בחו"ב בין בזאו"נ היא בו והוא בה והשאר בקשר א' וכל האותיות של הוי"ה בב' לבר מאות וא"ו: (קנב ע"ב) רע"מ עד ז' יומין.

נגד ז' ימי הפסח: (קנג ע"א) בתר דאתקדשת כו' ואתהרת כו'. כמו כלה בקדושין ומקוה ואח"כ יחוד: נשמתא מאני דאמצעיתא כו'.

ר"ל בצונן מימינא ובחמין משמאלא וחרס במלכות ואור שאמרו כל שתשמישו באור בעד"א כו': ועוד הרואה תמרים כו'. כצ"ל ור"ל דבתורה מתלבן עונותיו: [מרים.

ר"ל מסלק]: ועוד תמרים כו'. ר"ל הוא עץ טו"ר ונמתקו: דאיתימא.

ר"ל שלא תאמר: ממונא דשקרא כו'. ר"ל בדברי שקר כנ"ל ולבנים אומרים כו' ר"ל שאומרים ליתן ממון שבתוך האוצר כמש"ו: ברייתא.

לשון חוץ שדה: יסורין. הן העניות וצער של ח"ח כמש"ל: את העינים.

לראות את האור: (ע"ב) יתלבנו כו'. חשיב ד' דרגין כנ"ל: שנים מעיר כו'.

נגד שנים ושבעה דאתכנשו לתיבה: ולזמנין א' כו'. ידוע בפסוק: דשליח אחרא כו'.

ר"ל שני מיני ת"ח א' בעה"ד וא' בעה"ח ובכולם מתעלם ניצוצין דר"מ והראשון נקרא עורב ל' ערב רב שעליו נאמר שקץ הוא לא יאכל דאשתדל בשקצים כמש"ו והשני נקרא יונה וזהו שליח השני דאשתלח בגלותא בתראה דאשתדל לשמה ויבא הגאולה והוא יהא בדוחקא לכך נאמר עלה זית כו' שאמרה יהא מזונותי כו' שלא יהא פרנסתו ע"י ערב רב כמ"ש בפ' נשא.

וערב ויונה גי' שגם דהוא משה חסר ב' מן בשגם כמ"ש בר"מ פ' פנחס וב' הן ב' שלוחין הנ"ל. וז"ש דאתקרי בשמך כו' רזא דיונה הנביא שגם הוא בשליחות הראשון לא עשה כי אם בפעם השני: גבורה יוד.

צ"ל הוד: ירום ונשא וגבה. ג' דרגין הנ"ל שכל הפרשה נאמר בו כמ"ש בר"מ פ' פנחס: לא אמות מסט' דשמאלא.

מגבורה: דהוד דילך כו'. ר"ל דמשה בדרגא דהוד מסט' דבינה דאתפשטת עד הוד כמ"ש בר"מ פ' פנחס ולכן אתקשר בו משיח בן יוסף בדרגא ולכן אמר לא אמות כו': באורייתך כו'.

ג' דרגין.

באורייתך מסט' דבינה. בגופך מסט' דגבורה.

בנביאותך מסט' דהוד: ק"ש כו'. שהוא בכינה ואתגבר ימינא דאיהו שחרית: מעשי יה.

הוד דעד שם אתפשטת בינה יה וזהו מעשה של בינה י"ה: ברחמי ובתחנוני. שהן ימינא ושמאלא כמ"ש בפ' פנחס: (קנד ע"א) ובלכת החיות בקוזפירא דלעילא הוו אזלי כו'.

דגלא קדמאה משריא מזיינא ארי' מיכאל רשים כו' עד חד לאורחא וחד למיהך בשוקא דאזיל.

ר"ל בסוד ושני נעריו עמו לשמש אותו. [ר"ל אחד בנסיעת החיות ואחד בחנייתן במקומן לעשות שליחותו זהו שוקא] וצדקיא"ל בסוד צדק לפניו יהלך כו'.

והוא דגל מחנה יהודה כמ"ש למטה במניןהדגל והוא גור ארי' יהודא וכן היה רשום על הד' דגלים ארבע החיות כמו הסדר שכתוב כאן: ארי' אושיט ידי' ימינא כניש כל חילוי לגבי' כו'. הוא סוד הדגל ביד נשיא שבט יהודה שכולם נוסעין אחריו: אושיט ידי' שמאלא כל מאריהון דדינין כו' עד ידך בעורף אויבך.

והוא כתוב אצל יהודה. ויד הוא שמאל כמ"ש ידך זו שמאל כו': ארבע גדפין לכל חד וחד מאשא חוורא כו' עד בחוורא דשמשא.

והוא כמ"ש וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם. וכלהו מאשא חוורא.

והוא אור שבחסד שהחילוק שבין אור לאש שהן ימינא ושמאלא אור הוא נהורא חוורא והוא נהורא חוורא שעל הנר כמ"ש בפ' בראשית דף נ"א ע"א והוא בצד מזרח כמ"ש שם שנהורא חוורא שבנר הוא ת"ת ונהורא אוכמא מלכות וז"ל ת"ת בשלהובא דסלקא אית תרי נהורין חד נהורא חוורא דנהיר וחד נהורא דאתאחיד בה אוכמא כו' ע"ש.

והוא סוד מנורה בדרום ולכן הוא כפתור ופרח כעין המנורה. והוא נהורא דשמשא דנפיק ממזרח והיא חוורא כולא יומא ואין אדום רק בזריחתה שמתלבש אז בגבורה כמ"ש ישיש כגבור לרוץ ארח ואח"כ חוזר לגונו כמ"ש בזוהר.

ואמר חד לסטר מזרח נהיר בחידו וחד כו' עד ואזלין כחדא. ר"ל דארבע דרגין הן אור וחושך חו"ג יום ולילה ת"ת ומל' כידוע וכ"א הוא בחי' אחרת.

כי חסד הוא אור עצמו אבל ת"ת הוא יום שבו מאיר האור והוא סוד השמש שאינו אור עצמו רק שמאיר מהאור כמ"ש בז"ח פ' בראשית דף ט"ו ע"ג. והאור עצמו הוא ששימש בששת ימי בראשית ונגנו.

וכן חשך ולילה שהלילה אינו חשך עצמו אלא שבו חשך והוא גבורה ומלכות. וז"ש לסטר מערב דאתכניש נהורי'.

שנשקע החמה במערב בלילה: וחד לסטר צפון חשוך כו'. וידוע שאור בדרום ושמחה בצפון בסוד יין המשמח אלקים.

וז"ש אור זרוע לצדיק שהוא אור הגנוז לצדיקים והוא גנוז ביום שהוא צדיק שמשא. ולישרי לב שמחה בשמאלא וגנוז לישרי לב מלכות שנקר' לב.

והוא סוד טוב וישר כמ"ש בס"א דף ו' ע"ב וע"ג תרין גוונין דנפקו מההוא גוון דאתקף ביה רוחא כו' האי אקרי טוב והאי אקרי ישר וסימניך טוב וישר ה'. ומזרח נכלל שמאלא בימינא וז"ש נהיר בחידו.

והוא כמ"ש ישיש כגבור כו'. וכל הד' אנפין שבכאן כולם הוא בשמשא לפיכך זה החשוך שבכאן אינו חשוך ממש רק כמראה צל מן החמה.

וז"ש כצלא דשמשא לגבי שמשא צלא חשוך ושמשא נהיר. ר"ל לא חשוך ממש ולא אור ממש רק שחשך הוא מקום הצל ואור מקום זריחתו.

וז"ש בגין דשמשא וצלא ימינא ושמאלא ואזלין כחדא. ר"ל כמו ימינא ושמאלא שאזלין כחדא כן מקום זריחת השמש וצל אין נפרדין זה מזה במקום שמסתיים הזריחה שם מתחיל הצל והכל ברזא עלאה.

לא כמ"ש שהצל הוא העדר הזריחה. וכל הד' אנפין שהן חגת"ם של שמשא הן הכל ברזא דשמשא ולא בלילה שאין שליטת השמש אלא שבמזרח הוא זריחת השמש ואין אז לא אור ולא צל רק התחלת הזריחה והוא אדום כולל ימינא ושמאלא כאחד לכן הוא אדום כנ"ל.

והוא כמו אדם השמח ביותר שפניו מבהיקות ואדומות ונהירין מאד כן הוא אז השמש וזהו סוד מזרח ת"ת דודי צח ואדום. וכן הוא בשקיעתו והוא אנפין לסטר מערב שג"כ אדום כלילא מתרין גוונין כמ"ש לעיל ואית לי' תלת סטרין אבל תרין אינון כו' רק שבבקר הוא זריחת האור ובערב שקיעת האור וז"ש לסטר מערב דאתכניש יהורי'.

וזהו הפנים לצד מערב. ובשני זמנים אלו אין אור ממש ואין צל ממש.

וצד דרום וצפון הפנים כמו אור השמש כל היום שהוא לכן והוא פנים של דרום. ושל צפון כמראה הצל של כל היום.

ואלו הן ד' פנים של החיה שבמזרח שמשא. והכל בזריחת השמש אלא שבמזרח הוא כמו החמה במזרח ובערב הוא כמו החמה במערב ודרום וצפון הוא כמו כל היום שמש וצל כי הליכת החמה כל היום הוא בדרום כמ"ש הולך אל דרום.

נמצא שבצד דרום אין צל רק חמה ובעפון להיפך. ונתן טעם למה מזרח ומערב הוא בזמן מיוחד ודרום וצפון משמשין ביחד לז"א בגין דשמשא וצלא ימינא ושמאלא ואזלין כחדא.

בסוד הכלילתם משא"כ במזרח ומערב שכ"א משניהם נכלל בימין ושמאל. וכל אלו הפנים הן בעצמן חלוקים במראיהן רק שבבקר שמשא פנים של צד מזרח וכן בכולם וכל צד שמשא נכללין כל הד' פנים בו ומשנין פניהם לפנים של צד ההוא כמ"ש בז"ח פ' יתרו דף ל"ג ע"א כד מסתכלין לסטר מזרח כלהו אינון בדיוקנא חדא דאדם בגין דמתמן איהו תקיפו דרזא דאדם וכד מסתכלין לסטר דרום כל אנפין אינון בדיוקנא חדא דיוקנא דארי' דתמן איהו חילא ותוקפא דכלא וכד מסתכלין לסטר צפון כל אינון אנפין בדיוקנא חדא דיוקנא דשור דתמן איהו נגחו דדינא תקיפא וכד מסתכלין לסטר מערב כל אנפין אינון בדיוקנא חדא בדיוקנא דנשר בגין דתמן נשר יעיר קנו על גוזליו ירחף כו' ובג"כ איהו לסטר מערב ובגין דכל אנפין משתנין כפום ההוא אתר דההוא סטרא דמסתכלין בי' כתיב בכלהו בכל דיוקנא ודיוקנא לארבעת' פני אדם פני ארי' פני שור פני נשר לארבעתם האי כד מתקנן בכרסייא כמה דכרסייא פני למיזל הכי אינון אתחזיין דיוקנייהו כפום ההוא סטרא דאזיל כדכתיב אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו וכד לא אזלין ולא מתקנין גבי כרסייא כדין כל חד וחד אתפרש בדיוקני' דאתחזי לי' ועם כל דא כל חד וחד אתחזין בדיוקני' דחברי' כו'.

וכן הוא בשמש דלתתא בעה"ז ג"כ ד' אנפין ומשתנין לפי ההילוך וכן הפנים מתהפכין אל עבר פניו ילכו אל אשר יהי' שמה הרוח ללכת ילכו. וכ"ז הוא ד' פנים של צד מזרח מיכאל שמשא ארי' דגל יהודה: חושבן דאזלין עמי' כל אינון דנטלין זיינא.

כמ"ש כל יוצא צבא: וכלהו מימינא ומשמאלא בתלת רישין. ר"ל לכל צד לכל פנים מד' פנים הוא בשלשה ראשים והוא מספר שלשה שבטים בדגל יהודה כמ"ש"ו: רישא חדא דילי' שבעין וארבע אלף ושית מאה אלין אינון רישא חד.

והוא מספר של בני יהודה: נפקי חילא. כמ"ש כל יוצא צבא ומתרגמינן כל נפיק חילא וכן בכולם כמ"ש"ו.

וג' מלאכין עליהן מיכאל יופיאל צדקיאל כנ"ל. והן ג' נשיאין של השלשה שבטים איש אחד למטה.

והכלל שלהם שאוחז הדגל הוא נשיא בני יהודה וכן כאן הכלל מיכאל דגלא פרישא לימינא. והן הולכין לימין של צד מזרח כמו בני יהודה.

וז"ש בימינא דאיהו ארים עליהו. ור"ל בדגל שאוחז בימין.

ואמר לעיל ארי' אושיט ידי' ימינא כניש לכל חילוי לגבי': בר כל אינון ממנן כו' עד דל"ל חושבנא. שהן נגד אותן הפחותין מכן עשריםטף ונשים שלא נמנו במספר: רישא תניינא דאזיל ברישא קדמאה.

ר"ל עם הרישא קדמאה: חושבן דילי' חמשין וארבע אלף וארבע מאה. והוא מספר בני יששכר: בר כל אלין ממנן דתחותי לד' סטרין דל"ל חושבנא. כנ"ל.

ור"ל לד' סטרין של הראש הזה מצד א' של חיה הזה לבד. שכל צד וכל ראש כלול מד' סטרין כמ"ש בפ' ויקרא דף ב' וג' שתחת צדקיאל לבד סחרין י"ב ממנן תלת תלת לכל סטר וכן תחת יופיאל ע"ש וכן בכל מלאך כמ"ש"ש: (ע"ב) רישא תליתאה דאזיל בתרייהו כו'.

ר"ל בני זבולון והוא אחר שניהם. כמ"ש והחונים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה וצבאו כו' והחונים עליו מטה יששכר כו' מטה זבולון כו': חמשין ושבעה אלף וארבע מאה.

מספרם כנ"ל: כגוונא דנטיל ימינא הכי נטיל שמאלא הכי נמי מקמייהו הכי נמי מבתרייהו. ר"ל אלו הג' ראשים הן לכל צד ומספרם וכל הנשיאים שהן הג' מלאכים הכל הוא לכל צד של מזרח.

וכן הוא בכל הדגלים בכל הרוחות ובד' סטרין יש נקודה האמצעית בסוד ארגמ"ן ובסוד ה"א שבשם כמ"ש בס"א דף ה' ע"ג רזא דה"א אינון ד' כו' רתיכא דא מ'יכאל ג'בריאל ר'פאל א'וריאל אלין אינון ארבע וחדא נקודה דקיימא עלייהו אינון ה"א ולא אקרי ה"א דא אלא ברזא דאלין ארבע ונקודה בתראה דשריא עלייהו ורזא ה"א דל"ת הוה וההוא נקודה דשריא עלייהו באמצעיתא אתעביד ה"א כו' ע"ש כל המאמר וכן בריש ויקרא ברזא דאותיות דד' משריין של כל חד.

לגו בגו באתר דקדש נציץ את חד בטמירו כו' ע"ש. והוא רזא דישראל שהן לגו לגו בסוד מעי המו לו.

והן כוללין כל הה' קצוות לכן נמנו בתורה ה' פעמים בפ' במדבר א' בפרטות וא' בכללות ואח"כ בדגלים א' בפרטות וא' כללות כל דגל וא' כלל הכל. ומזה תבין השינויים בפסוק בלשון של כל מנין הנ"ל שהוא לפי הבחינה שאף שכל המשריין שבכל הצדדין שוין במספרן מ"מ משונין זה מזה כמ"ש בפ"פ דכולהו משניין דא מן דא לאכללא לון לטב שז"ס כללותם זה בזה כמש"ש: כיון דנטיל האי קדמאה והורד המשכן.

כמ"ש ויסע דגל מחנה בני יהודה לצבאותם כו' והורד המשכן כו': וכלהו ליואי אמרי שירתא. והן הממונין על השיר.

וז"ש מארי דתושבחן. שסוד הנסיעה הוא עלייתם למעלה ונשיאתם את הארון כורסייא קדישא למעלה לבעלה בסוד הקרבן או התפלה עתה כמ"ש בפ' ויקהל דף קצ"ז וקצ"ח ת"ח כד קיימא שעתא דרעותא קמי קוב"ה לייחזא רתיכא עלאה למיהוי חד כדין (כו' ע"ש עד) הה"ד ויקהל משה רזא דשמים את כל עדת בני ישראל אלין אינון תריסר משריין עלאין קדישין (ר"ל שהן י"ב שבטים בני ישראל כמ"ש בפ' שמות דף ד' בני ישראל ישראל סבא כל אינון חילין ומשריין כו') ויאמר אליהם ומאי קאמר זה הדבר וגו' קחו מאתכם תרומה וגו' אתתקנו כולכון לסלקא עלייכו (כו' ע"ש כל המאמר עד) וע"ד כד חמא יחזקאל רזא דחיות דהוו סלקין לא חמא מהו דסלקין בגין דאיהי סלקא לגבי מלכא עלאה בגניזו בטמירו ביקרא עלאה.

וז"ס הנסיעה דכאן מה שנסעו הדגלים וכן החיות דיחזקאל ובהנשא החיות ינשא האופנים אצלן שהן כלילותן זה בזה בהיכלות עד היכל השביעי שהן עולמתאן דמתתקנין בצלותא דמיושב כמ"ש בפ' תרומה ויקהל ופקודי ואח"כ בתפלת מעומד מייחדין אתתא בבעלה וכמ"ש בפ' פקודי דף רל"ח ע"א ויביאו את המשכן אל וגו' כתיב וממעל לרקיע דא איהו רקיע דקיימא עליהו דארבע חיוון דכד מסתלקי כו' אמאי מסתלקי אלא כד בטש ההוא אורא עליהו סליק לאלין ארבע דתחות האי ח' ואינון סלקי לה לעילא עד דמתין לה כו' ע"ש ורזא דא כד מקשרן קשרא יחודא דכלא כדקא יאות כו' וע"ד כל מאן דצלי צלותא וקשורא וקשיר יהודא כו' ע"ש כל המאמר וז"ס שיר הלויים על הקרבן המשמח אלקים ואנשים דקשיר קשרין וסלקא לה לעילא שאז חזוהו דכלא כנ"ל וז"ש וכלהו ליואי אמרי שירתא כו': דגלא תניינא משרייא מזיינא נשר אוריאל דרום.

והוא דגל מחנה ראובן: תרין ממנן עמי' שמיאל חסדיאל. והם ב' שבטים שמעון וגד ואלו הג' נשיאים שלהן: האי נשר סליק בו' האי נשר נין בהדי' יונה בהדי' כו'.

וז"ש למעלה המבינתך יאבר נץ יפרוש כנפיו לתימן. וז"ס שאמרו ד' רוחות מנשבות בכל יום ורוח דרומית קשה מכולן ואלמלא בן נץ שמעמידה.

והוא ברזא דשמעון שקשה מכל השבטים כמ"ש בפ' א"מ דף ס"ב ע"ב ע"ש. ונץ ויונה הן התרין ממנן שמיאל חסדיאל.

וכן בכל ח' ג' רישין של מין ההוא. כאן ג' ראשי עופות.

ובשור ג' מיני בהמות הידועין שור כשב ועז וכולן נבחרו לקרבן שסוד הקרבן בצפון והן כלם מסטרא דדינא איל ועז והן תרין ממנן קפציא"ל ברזא דעז ואמר שם בר כמה גרדיני נימוסין דאינון לתתא חציפין ככלבא וז"ס הכלב והגדי שקפצו כו' יחזקיא ברזא דאיל אין איל אלא קשה בסוד עשתרות קרנים וכן אדם ג' רישין כהנים לויים וישראלים וכן באר"ג מיני חיות ואפשר שהן צבי ואיל (והנה צדקיא"ל נגד איל צדקות וחסידות שעושה חי' זו עם כל החיות ויופיא"ל נגד צבי בסוד כי אשה יפת מראה את כידוע מבחי') שנדמה להם הקב"ה דומה דודי לצבי או לעופר האילים השבעתי אתכם בצבאות או באיילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה כו'.

וכן בהיכל אהבה אומר שם שני שדיך כשני עפרים תאומי צביה והן בסטרא דמיכאל נהורא ימינא שמקבל מהיכל אהבה. ומהן מתחלקין עוד לכמה מינין וכל מין לכמה פרטים ברזא דאלין ממנן ומשריין בארבע פנים לכל א' ובכ"א ג' רישין ובכ"א י"ב ממנן וכמה פרטים כנ"ל.

וזהו הכינויים בכמה שנויים לכל מין פעם יונה פעם נשר לפי ענין השפעה וההתקבלות וכמ"ש בתיקונים תס"ט דף קי"ד ע"ב ושכינתא ודאי אתכלילת בכלא ובג"ד זמנין אתקריאת נשר זמנין חי' זמנין יונה זמנין צפור בכל מה דשליטא אתקריאת בשמי' כו' ע"ש. וזה החי' הוא ג"כ בד' פנים ובד' גדפין כנ"ל ובכל פנים ג' רישין כנ"ל.

ולא חס לפרש בכל אחד ואחד כי הוא מובן. ואלו הד' חיות משמשין בד' רוחות העולם ארי' משמש בשמשא בד' פנים בד' רוחות כנ"ל והוא משמש ביום.

וחי' אדם שהוא כנישו דשמשא והוא סיהרא משמש בלילה בד' פנים דילה אלא שמש ידע מבואו כו' והן יום ולילה והן משמשין לב"א בעוה"ז. ונשר וכל צפרין משמשין בג"ע שהוא ימינא דעלמא בדרום כידוע בזוהר בכ"מ.

ולכן שם צפרין דמצפצפין כמ"ש פ' שלח לך דף קס"ה ע"א עופין דנור דקא מצפצפן כד סליק צפרא צפצופא דנעימו כו' זינין אחרנין ושפנינין אחרנין כו' ע"ש. ושם היונה ונשרין וכן הנשמות מתחדשין שם כצפרים ונשרין ע"ש בפ' שלח לך כלהענין.

ושם אור זרוע לצדיק אור הגנוז לצדיקים שהוא ימינא דגנוז הקב"ה מרשעים בעה"ז והוא אור שמסתכלין בו מסוף העולם ועד סופו ר"ל מה שהיה ומה שעתיד להיות כידוע והכל בג"ע וד' פנים שלו בד' רוחות כנ"ל. שור בצפון שהוא גיהנם שהוא בצפון כידוע ושם כלחוד השור כמ"ש בר"פ בלק (קפ"ו).

ושם משמש בד' פנים ושם החשך כמ"ש כל חשך טמון כו' תאכלהו כו' וכידוע. ואמר לקמן שור גבריא צפון כו' רגיז באסתכלותא עיינין מלהטין כאשא דנור דליק נגח ורפסא ברגלוי ולא חייס כד געי האי שור נפקין מנוק' דתהו"ר כמה חבילי טריקין כלהו געאן ושטאן קמי' וחימתא ואחמתא דכל חובין תלי' קמי' דהא כל חובי עלמא כו' חשוכא דשמשא תמן אשתכח לא אשתכח נהירו כמה גרדיני נימוסין אזלין ושטאן בחשוכא והוא נהר דדליק כו'.

ואלו שני החיות משמשין בעוה"ב שבעוה"ז אינן יכולין לקבל לא רוב טובה ולא רוב פורעניות לכך משמשין שני החיות מזרח ומערב (בעוה"ז) שהן ממוזגין שניהן אלא שזה

נוטה לחסד וזה נוטה לגבורה משא"כ בעה"ב כשם שנותן כח לצדיקים לקבל רוב טובה כך נותן כח ברשעים כו'. והן שני דרגין ימינא ושמאלא וכ"א בד' פנים בד' זמנים כנ"ל משמש.

והם בד' רוחות העולם כנ"ל. וכן הדגלים לד' רוחות וכל א' בסטרי'.

ראובן אור בן כמ"ש בתיקונים לימינא וזהו אוריאל. יהודה גור ארי' דן ידין עמו כמ"ש ההוא דאמר דוני דיני אמרו ש"מ מדן קאתי שנאמר כו' וכמ"ש יהי דן נחש עלי דרך כו' והוא לצפון.

אפרים אפר ים אפר דרפאל כנ"ל ושם כי הפרני אלקים כו' מטה במערב חדר המטות: ג' רישין אינון כחדא כו' רישא חדא כו'. והן מספר שלשה השבטים של דגל ראובן כנ"ל: מאלין תרין סטרין נפקי תרי כרוזי כו' עד כלהו מתכנשי כו'.

והוא כמ"ש ותקעתם תרועה ונסעו המחנות החונים קדמה ותקעתם תרועה שנית ונסעו המחנות החונים תימנה וז"ש מאלין תרי סטרי. ובאלו שני התקיעות נוסעין כל הדגלים בד' הרוחות עם כל הג' רישין של כל א'.

וז"ש חיוון זעירין עם רברבין. שהן הי"ב חיות.

וכל חילין ומשריין. הן כל מספר בני ישראל.

שבצפון ומערב לא נזכר תקיעה ונוסעין אחרי שני הדגלים מזרח ודרום. והענין כי אלו התקיעות הוא לאכפייא דינין לכן הוא במזרח ודרום ששם הוא רחמים ומשם כופין את הדינין כ"א שכנגדו דרום לצפון ומזרח למערב וכמ"ש לקמן ותקעתם תרועה לסטר דרום אבל הכא לאו האי ולא האי אמאי תרועה לאכפייא סטר צפון ובג"כ סטר צפון לאחורא ת"ח שתי חצוצרות בגין דאינון מסטרי תרי דקאמרינן ממזרח ומדרום אינון זמינין לתברא דינין ולאכפייא לון וע"ד אינון מכסף כו'.

וז"ש למטה לקבל אינון שתי חצוצרות כסף כגוונא דא כלא לתתא כו'. וז"ס השיר על התמיד שהוא עליות ונסיעת המחנות שאמרו ושני כהנים כו' ושתי חצוצרות של כסף בידם תקעו והריעו ותקעו כו' והקיש בן ארזא בצלצל ודברו הלויים בשיר וכמ"ש למעלה וכלהו ליואי אמרי שירתא וכמ"ש ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם כו' וכמ"ש לקמן ובג"כ כו' ותקעתם בחצוצרות סתם בין לעילא ובין לתתא: מאן חמי נטילא דכלהו רקיעין כלהו נטלין במטולא במשריין לקמי' דההוא משכנא.

שהמשכנא הוא סוד הכסא בסוד ויביאו את המשכן אל משה כנ"ל ובשעת נסיעה ועליה כולהו עול עמה כנ"ל. ואמר לקמי' דההוא משכנא.

שכאן נאמר אחרי שני הדגלים ונסעו הקהתים נושאי המקדש שהוא הארון ארון הברית כמ"ש בפ"פ בהיכל השביעי ע"ש: בשעתא דחד מינייהו ההוא דאתי מסטרא דארי' פשיט קלא כו' עד לקבל אינון שתי חצוצרות כסף כו'. ר"ל ששתי חצוצרות הן א' נגד סטרא דארי' וא' נגד סטרא דנשר ובשניהן תוקעין ותוקעין תר"ת כמ"ש בספרי.

ואמר שבחצוצרות הראשון מסטרא דארי' תוקעין התקיעה ומתכנשיין כל משריין וחצוצרות השני תוקעין בו תרועה וז"ש אצל מחנה תימנה תרועה יתקעו למסעיהם וז"ש

בשעתא דאחרא כו' כל אינון משריין דהאי נשר כלהו כו' לקבל אינון כו' כנ"ל: ת"ח כד אלין נטלין מה כתיב ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם אינון דמתכנשי לגבייהו.

ר"ל בכל חי' מתכנשין כלהו לגביה מסטרא דיליה בשעת נסיעה כמ"ש לעיל והן האופנים אופן אחד עם כל משריין דילי' אצל כל חי' כמ"ש ואראה והנה ארבעה אופנים כו': כגוונא דרישא אסתכל ה"נ כלהו. כמ"ש כי המקום אשר יפנה הראש אחריו ילכו לא יסבו בלכתם: דגלא תליתאה שור גבריאל צפון תרין ממנן עמי' קפציא"ל חזקיא"ל.

והוא דגל מחנה דן עם השבטין והנשיאים כמ"ש"ל: האי שור מסטרא דשמאלא. כמ"ש לפני השור משמאל לארבעתם: קרנוי סלקין כו' עד ורפסא ברגלוי ולא חייס.

שהוא חי' הרביעית שבדניאל כמ"ש למעלה ונאמר בה דחילא ואמתני ותיקפא יתירה כו' אכלה ומדקא ושאר ארבעה רפסה (גו') ואלו עיינין כעיני אנשא בקרנא דא. והעיינין הן עיני ה' המעיינין בעובדא דב"נ כנ"ל ולכן רגיז באסתכלותא עיינין מלהטן כו'.

והוא כמ"ש בגבריאל שהוא חי' הזה ועיניו כלפידי אש: כד געי האי שור נפקין כו' עד כלהו בספרא סליקין וכתיבין. שכאן הוא סוד הגיהנם ששם נחשים ועקרבים הנושכין וכמ"ש בפ' בלק דף קפ"ו ע"א בסוד כלחוך השור את ירק השדה גהינם את הרשעים ע"ש.

ואמר ואחמתא כו' כמ"ש קרבו פקודות העיר ואיש כלי משחיתו בידו כו' ואיש א' בתוכם לבוש בדים. שהוא גבריאל"ל.

וקסת הסופר במתניו. ואמר דהא כל כו'.

כמ"ש כרסייא שביבין דינור כו' נהר דינור כו' וספרין פתיחו שהכל כאן כמ"ש לעיל בהיכל רביעי וכמ"ש כל מעשיך בספר נכתבין וביד כל אדם יחתום שהוא ביד שמאל כמ"ש למעלה: שבעה נהרי דאשא נגדין קמי'. שכנגדן ז' מדורי גיהנם: כד צחי אזיל לגבי ההוא נהר דינור ושאיב לי' בגמיעא חדא כו'.

והוא כמ"ש בבהמות בהררי אלף הנה נא בהמות אשר עשיתי עמך חציר כבקר יאכל. והוא שור זה את ירק השדה.

הן יעשוק נהר ולא יחפוז יבטח כי יגח ירדן אל פיהו. והוא נהר דינור שצריך לעבור בו קודם שבאין לא"י ארץ החיים עה"ב חוץ נשמתין דצדיקים עלאין כנ"ל.

וז"ס כריתת הירדן לפני באי הארץ. וז"ש למה נקרא ירדן שיורד מן והוא בדגל הזה: ואלמלא דמסטרא דארי' נפיק חד נהרא דמיי דמכבין גחלתייהו לא יכיל עלמא למסבל.

שאר' הוא בסטרא דמים והוא ארי' של ים וכמ"ש בתז"ח דף ע"ג ע"ג ואינון ימא ותוקפא דימינא מלאך החסד ודא מיכאל דאיהו ע"ש מ"י כמ'וכה ב'אלים' ה' די שמי' מכב"ידסליק ע"ב בחושבן אתוי ונהורא דילי' מ"ב ודא חילי' דילי' כי תלך במו אש לא תכוה דדא מכבי אשא ומיכאל איהו דמות ארי' דאיהו ארי' ממים.

וז"ס יששכר חמור גרם אע"ג שחמור טמא לפי שהוא בדגל מיכאל שהוא מים וחמרא דימא שרי: חשוכא דשמשא תמן אשתכח לא אשתכח נהירו כמה גרדיני נימוסין אזלין ושטאן בחשוכא. שהוא בסוד החשך וכן גהינם חשך כמ"ש בהיכלות וכידוע וכ"ז בסטרא דגהינם: והוא נהר דדליק בסטרא דא נורא אוכמא חשוך.

ר"ל נהר דינור הנ"ל: ואי תימא דלא אית אשא חוורא אשא אוכמא אשא סומקא אשא דתרי גווני לא תימא דודאי הכי הוא כו'. ר"ל שד' פנים בו והן ד' סטרין מימינא חוורא ומשמאלא סומקא ומלפנים אוכמא ומאחור תרין גווני כמ"ש"ל תלת סטרין אינון אבל תרין אינון כו': ועכ"ד לעילא לעילא הכי אשתכח ומתמן נגיד לאלין תתאי.

ר"ל למעלה באצילות שורש הגוונים ומשם נמשך למטה: תנינן אורייתא כו'. והוא ראי' שיש כמה אשות: ת"ח אשא חדא הוא והאי אתפליג לארבעה הדא מיא הוא והאי אתפליג לארבעה רוחא חדא הוא והאי אתפליג לד'.

שהן ג' חיות הנ"ל וכ"א ד' פנים: (קנה ע"א) תלת רישין כו'. הן מספר הג' שבטים בדגל מחנה דן: ולתתא דל"ל חושבנא.

כנ"ל טף ונשים: בר כמה גרדיני כו' עד נשכין כחמרא כו'. הן הס"א שהן באוירא ולתתא שהן חציפין ככלבא כמ"ש בפ' ויקרא דף כ"ה ע"א ת"ח באלין זינין בישין אית דרגין כו' דרגא תתאה דילהון כו' בגין דכלהו חציפין ככלבא וז"ס כשהייתי ע"ה אמרתי מי יתן לי ת"ח ואנשכנו כחמור א"ל אמור ככלב כו' והן ג"כ משמרות הלילה שאז שליטתן עד חצי הלילה כידוע חמור נוער וכלבים צועקים והן לעלוקה שתי בנות הב: ווי מאן דאשתכח גבייהו.

בעה"ז: ובדינא דלהון. בעה"ב: בסטרא רביעאה דגלא רביעאה אדם רפאל מערב.

הוא דגל מחנה אפרים עם כל השבטים והנשיאים כנ"ל: בהדיה אסוותא בסטרי': שהרפואה הוא בצד מערב כמ"ש"ל: דינא עלאה עלי' אתסי: שכאן הוא דינא רפיא ונמתק הדין כאן ולכן כאן הרפואה והוא בברכת אתה גבור: האי אחיד בקרנוי דשור כד מבעי כו': ר"ל כמ"ש מבעה זה אדם וכאן הוא בקדושה: בתר דא שריא קול דממה דקה כו'.

הוא סוד הכסא עצמה כנ"ל בפ' ויקהל שם דאיהי סלקא לגבי מלכא עלאה בגניזו כו' כנ"ל. ואמר האי אחיד בקרנוי דשור כד בעי לאעלא לון כו' הוא בסוד התפלין שבהן קושרין לקרנוי דשור כמ"ש בתיקונים ובתז"ח ואמר בתז"ח פאר דרפאל פארך חבוש עליך וכ"כ בתיקונים שתפלין בסוד אדם ומ"מ הוא בשמאלא הכל בשור וציצית ותפלין וק"ש (ותפלה) הן ד' תיקונים של ד' הנ"ל.

ציצית והוכן בחסד כסא. תפלין ובזרוע עוזו.

ק"ש עד"א כמ"ש בתיקונים. תפלה במלכות.

והן ציצית ברזא דמיכאל כמ"ש בפ' תרומה דף קל"ט ע"א ותכלת דא איהו תכלת דציצית כו' כד אתי צפרא ואתער ימינא לעילא נפיק ההוא נהורא ומטי עד האי תכלא כו' דנפיק מכרסייא עלאה דשלטא על תכלת מסטרא דימינא ודא איהו אפוטרופסא דישראל דכתיב

בי' מיכאל שרכם כו'. ותפלין ברזא דשור ושם לאעלא כל ממנן תחת שכינה כמ"ש בתיקונים.

ק"ש בסוד נשר בסוד כי עוף השמים יוליך את הקול קול דק"ש כמ"ש בתיקונים וכו"ל ארים קלא כלהו אחרנין כו'. ולכן הוא בימינא בהיכל אהבה בדרום כנ"ל.

ותפלה ברזא דאדם כידוע. והשינוי הנ"ל* במזרח ומערב בצורת נשר ואדם הוא בדכורא ונוק' שבדכורא נשר אוריאל במזרח ואדם (רפאל) במערב וכמ"ש בפ' יתרו דף ע"ה בחדש השלישי כו' דשליט בי' אוריאל רב ממנא כו' ואיהו רזא דאיש תם מארי' דביתא איש אלקים כו' ע"ש כל המאמר.

ובנוק' להיפך. והענין כי בדכורא שלטא טפה דדכורא על נוק' ובנוק' להיפך כמ"ש בר"מ ובתיקונים לכן כשמזכיר בנוקבא כמו כאן** (ר"ל בהיכל ו' דפקודי) (כי ביאר כה"מ הזה הי' מסודר שם ונעתק לכאן.

כמ"ש ש).

ש"ל):** מזכיר רפאל במזרח ואוריאל במערב וכשמזכיר בדכורא אמר להיפך כי הכל כלילן בדו"נ ומאן דשליט הוא דכורא וכמ"ש בפ' שמות ובז"ח דף ל"ב ע"ב כלהו לתתא נוק' אינון וכל מאן דשליט דא על דא מאן דאיהו לתתא (כו') וכל אינון דלעילא אקרי דכורא ודא לגו מן דא דמות ד' חיות דמאן דמות דאינון חיוון עלאין כו' ד' חיות דנפקי מחילא דחי דאיהו דכר ובגין דאינון נוקבי כו' וז"ס שת"ת נקרא אדם ומלכות דמות אדם והוא ת"ת דדכורא ומלכות דנוק' ומלכות דנוקבא הוא כללא דכלא: (קנה ע"א) ויהי בנסוע הארון כו' נ' כפופה נוק' נון פשוטה כללא כו'.

כי נון רזא דאדם דד' חיות ש'נ'א'ן כמ"ש בז"ח דף ל"ב ע"ג נ' רזא דאדם בשלימו ע"ש. והוא רזא דעד"א נאמן פשוט.

ונו"ן כפופה מלכות שנכפפת רגלי' מס"א כידוע והוא נאמן כפוף כי בינה בנ' תרעין דילה מתפשטת עד הוד ונכלל כולו ביסוד שלכן נק' כל גי' נ' כלל הכל כידוע. וכן מלכות כלולה מכולם סוד כלה ים.

ולעולם נוק' נכללת בדוכרא ולכן נ' פשוטה כללא דזו"נ. והן סוד נון מלא זו"נ וי"ו באמצע יסוד וא"ו זעירא כידוע: באתר דא ויהי בנסוע הארון אמאי אתהדר לבתר כג"ד \$ציוור בספר\$.

ר"ל בב' הפיכות: ת"ח ב' באשרי כו'. שהנון הוא סי' נפילה בגלותא כמ"ש"ו.

ולכן לא נאמר באשרי. והענין כמ"ש אריאל כו' (משנה ספ"ד דמדות) מה הארי צר מאחוריו ורחב מלפניו.

נמצא צד הרחב הוא רישא דילה ובגלותא רישא שכיבת לעפרא וזנבא מדבר כמ"ש בזוהר במדבר. ולכן כאן בנסוע הארון ויאמר קומה ה' אז אתהפך הנון רישא לעילא וזהו טעם על הפיכתה למעלה ואז ויפוצו אויביך [וינוסו משנאיך מפניך כי צד הרחב הוא פניך] כיון דנפלה ואסתלקת נ' אז אתחברו מ' וס' שהן אחוריים דבינה שמשם נאחז ס"מ וכיון שקם הנון ביניהם אתבדרו ס"מ זה לכאן וזה לכאן: אלא מה כתיב לעילא כו'.

עכשיו מפ' נזירת הנו"ן לאחור: וארון ברית ה' נוסע לפנייהם כו' כל המאמר. הענין שארון ברית ה' הוא יסוד ברית לוחות הברית ושכינתא לא זזה מניה כידוע והיא עומדת בין ב' צדיקים בין צדיק העליון לישראל ומחביבותא דישראל אהדרת אנפיהו להון [ליקוט].

ס' ומ' הוא בינה ותבונה וכן הן שמים וארץ זו"נ שלכן בבינה רומז בן בלבד ובתבונה בן ובת והן עגולא וריבועא כי שמים הוא בעיגולא ולכן הוא ו"ק ו' וארץ הוא בריבועא כידוע והן ו"ד כידוע. וכן ברוחא דנציץ מספיר.

נציץ לב' א' לו"ק וא' לד' זו"נ. והענין כי עיגולא יותר על ריבועא תילתא כמ"ש בתוס' דסוכה דף ה' ע"ב.

ולכן בב"ד שלמעלה בשמים ס' פולסין(חגיגה ט"ו ע"א יומא ע"ז ע"א ב"מ פ"ה ע"ב) ובב"ד שלמטה ארבעים כו' ולכן כאן מענישין בן י"ג ולמעלה בן כ' (שבת פ"ט ע"ב) שצריך שיהא משולשין. וכן רוח ונפש הן עיגולא וריבועא וכן איש ואשה עיגולא רהיט וריבועא לא רהיט (נס הבהיר).

קרקע עולם. כל כבודה כו'.

וכן רוח בגלגול והארץ לעולם כו' וזרח השמש כו' סובב כו'. ע"כ].

וידוע שסוד מים וסמ"ך הן בינה ותבונה בינה ס'. ותבונה מ"ם סתימא.

רביעא על בנין והן מ"ם וסמ"ך שבלוחות ובשעתא דרביע על ישראל נקרא מ"ם ובשעתא דסתימא נקר' סמ"ך. והן שיתין מקורין דיסוד דמקבל מאימא עילאה נמצא כי יסוד ארון הוא בסוד סמ"ך וישראל בסוד מ"ם וזהו הפיכת הנו"ן לאחור בא"ב מסמ"ך למ"ם.

והענין כי בגלות נקרא סמ"ך סומך ה' לכל הנופלים ולכן נ' כפופה הדר אנפי לקבלי דסמ"ך שהנ' הוא סי' הגלות וז"ש (ברכות דף ד' ע"ב) אפ"ה חזר דוד וסמכן ברוה"ק שנאמר סומך ה' לכל הנופלים. ועיין בפ' בראשית דף ג' ע"א עאלת אות סמך אמרה קמי' ריבון עלמין כו' עד אות מ"ם ע"ש ובפ' האר"י ז"ל.

אבל בקימתה אז אהדר אנפי למ"ם שהיא רביעא על בנין כנ"ל. והנופלים הן יסוד ומלכות דת"ת אסתלק לעילא בגלותא כידוע והן נ' כפופה וו' כנ"ל.

וז"ס מי יעלה לנ"ו השמימה ר"ל מי יעלה לנ' כפופה ווא"ו השמימה אל הת"ת ור"ת מילה כידוע סוד הצדיק והוא גי' פ"ה כידוע. פה כמ"ש בזוהר ויקהל על פ' מה לך פה אליהו.

והוא ה"ח שבו שהן ה' פעמים טו"ב כידוע וזהו סוד פ"ה אותיות של ויהי בנסוע (שבת קט"ו ע"ב) וכמ"ש (שם קט"ז ע"א) שספר בפ"ע הוא כו' שבעה ספרים וכמ"ש רש"י שם שספר במדבר נחלק לג' ספרים ע"ש. ג' ספרים הראשונים הן נגד הג"ת במדבר נגד נה"י וידוע שהן נכללין בא' שלכן נכללין כאן בספר אחד ויסוד הוא באמצע בין נ"ה לכן ויהי בנסוע באמצע ונוני"ן כפופין סובבין את הספר בסוד נקבה תסובב גבר שהנ' כפופה הוא סוד יסוד דנוקב' סובבת יסוד דדכורא ולמ"ד להפסיק בין פורעניות ראשונה כו' כי

בירכיא אחיזה לס"א בסוד הני ברכי דשלהי מינייהו (ברכות ו' ע"א) ויגע בכף ירכו ולכן הוא באמצע להפסיק בסוד שקרא קאי אחד כרעא (שבת ק"ד ע"א) וסובר שהכל הוא ספר א' כנ"ל.

וכאן הוא סוד כל התפלה כי ג' משריין בתפלה והשכינה נוסעת דרך ג' ימים בי"ע בקרבנות ובזמירות ובברכות ק"ש וזהו וארון ברית נוסע לפנייהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה בתפלת י"ח [ומצאן מנוחה אשה בית אישה. רמ"ש] כידוע בשם שלום שם נייחא דכולא ואז קומה ה' כו' כנ"ל ואז קמים בתפלה לקדם מלכא כידוע ואז וינוסו משנאיך מפניך והוא כמ"ש בזוהר דבשעתא דאתתקנת נוק' לאתתקנא אנפין באנפין לזווגא במלכא מכרזין צאינה וראינה פוקו וחזו ביקרא דמלכא וס"א אינו רוצה ובורח השדה כי לא יחפוץ הכסיל בתבונה כו' ואז יעקב יורש מקומו ומקבל הברכות בסוד ויצא עשו השדה לצוד כו' וזהו וינוסו משנאיך מפניך שאז אתתקנת אנפין באנפין בסוד הפיכת וקימת הנו"ן.

ואח"כ נפילת אפים בסוד נפילת הנו"ן ומוסרין נפש בשבילה לסמכה ולהקימה ואומרים אשרי אח"כ לסמכה בס' כנ"ל סומך ה' ואומרים יענך ע' קלין דצווחת איילתא על בנהא. וקדוש' דסדרא לקיימא עלמא ואלמלי לא חטאו ישראל לא נפלה הנו"ן עוד אבל בחטאם גרמי לבתר ויהי העם כמתאונני' ב' נוני"ן על ב' נוני"ן הנ"ל סי' נפילה ולכן אנו סומכין לה באשרי קודם תפלת י"ח ואחר תפלת י"ח ואין קימה בגלותא רק בתפלה כי אחר התפלה היא חוזרת כידוע וזהו סוד ויהי בסווע על הנסיעה ג' ימים בי"ע.

ובנחה הוא בסוד תפלת י"ח ששם נייחא בסוד והוא יהיה איש מנוחה כמ"ש בזוהר פ' פקודי. ואז גם הנו"ן קמה בתוך א"ב ואמרו (יבמות דף ס"ג ע"א ב"ק פ"ג ע"א) אין השכינה שורה פחות מב' אלפים וב' רבבות שנאמר רבבות אלפי ישראל והענין הוא נגד כ"ב צינורות זידה שהן כ"ב אותיות שכלולין בה כמ"ש בפ' בראשית דף ט"ו ע"ב ע"ש. וזהו בהיות הנו"ן בתוכה וז"ס ובנחה יאמר שובה ה' רבבות כו' כנ"ל. ור"ל שובה הנו"ן במקומו שלא יחסר הנו"ן מא"ב ברבבות כו' [ר"ל ב' רבבות ואלפי הם כ"ב אלפים נגד כ"ב אותיות א"ב].

רמ"ש]: פרשת שלח (קנ"ו ע"ב) וידבר כו' ר' חייא פתח המימך כו'. ר"ל בפתחה זו כמ"שו בתר דאסתלק ליליא וצפרא נהיר כדין ה' כו'.

ואמר ת"ח משה הוה שמשא כו' שלח לך אנשים לך לגרמך כו' ור"ל שהשליחות לא היה אלא למנדע מינה כמש"ש אלא אמר כו': ושמשא אתחלש כדין כו'. דעד חצי היום הולך ואור עד נכון היום האור מתגבר והולך ומחצי היום ואילך מתחלש האור וכל שהאור מתמעט הדין מתחיל שאור הוא חסד וכל התפשטות מצד החסד והתכנסות ומיעוט מצד הגבורה והנה ד' עתים ביום שבהן ד' דרגין ד' רגלי המרכבה שבהן תקינו ג' תפלות אברהם יצחק ויעקב ואחר חצות דוד חצות לילה אקום כנור דוד כו' והן כ"ח עתים דקהלת בז' ימי השבוע שז' מתנות חכמה עושר כו' הם בז' ימים כמ"ש בס"י וכ"א כלול בד' והנה אחר חצות היום השמש אורה חוזר והוא דין מדת יצחק ועמ"ש בלקוטים ל"ח ב' ל"ט א' בארוכה [ליקוט].

ד' עתים שביום חצות הראשון דאברהם מדת החסד תפלת שחרית דאברהם אור ישר שהחמה הולכת ומתפשטת בעולם ונותן לכל דבר חוקו. ומחצות היום הולך וחוזר למכוננו והוא אור חוזר ומ"מ מאיר לעולם אלא שבאור חוזר והוא מדת יצחק תפלת מנחה ועד חצות לילה הארץ מקבלת בתוכה וקולטת בתוכה מה שקבלה ביום והוא תפלת יעקב עיקר הקיום והן ג' שמות הידועים אל אלקים ה' אל על כחו הגדול שמשפיע לכ"א די מחסורו וז"ש גדול אדונינו ורב כח כו' ואלקים הוא ע"ש השגחה בתחתונים במעשיהם והוא אור חוזר שמקבל מעשיהם ומ"מ אף בעת ההיא משפיע כמו בשמש כנ"ל אלא שהוא לפי המעשים בדין משא"כ בבקר בלא הביט אל מעשיהם ובלילה שם ה' שמהוה בכ"א ונשאר השפעתו בו והוא זמן השינה וכח הזן מתגדל אז ובחצות לילה מוציא הארץ גידולה מהשפעתה וכמ"ש ותקם בעוד לילה וכן בזו הארץ עיקר הגידול אחר החצות והוא מדת דוד חצות לילה אקום כו' ובזה היא אד"ני אדון הכל שנותנת מדתה לכל ברי' שמצמיח תבואה וכל הפירות לכל וד' דברים הן בקב"ה כנ"ל וכן באדם מ"ד עד הבקר ואח"כ מ"נ ואח"כ עיבורה ואח"כ הלידה וכן בכ"ד: כ"ח עתים שבקהלת הם מ"ש בס"י פ"ד במתני' ב"ג ואמר שם במתני' א' רך וקשה גבור וחלש והם ז' פעמים ד' וכן בשבוע ד' עתים בכל יום שמחולקין לד' רוחות וכן בשמיטה ד' תקופות בכל שנה וכן בכל השביעיות והן ז' פסוקים פסוק ראשון חיים ללדת הוא רפה של דגש קל ולטעת הוא רפה של דגש חזק וכן בכולה.

שני בנים וז"ש לבנות כמ"ש ואבנה גם אנכי כו' וכן במתני' (יבמות ס"ד א') שמא כו' להבנות ממנה וכן הרפואה כמ"ש (סנהדרין ק' מנחות צ"ח) ועלהו לרופה להתיר עקרות. שלישי ממשלה והוא השחוק ורקוד כמ"ש בשלמה מחללים בחלילים ותבקע כו' ולהיפך איכה ישבה כו' היתה למס בכה כו' תחת שלש רגזה והרבה פסוקים והוא פשוט.

רביעי חן לחבק. חמישי עושר לשמור לבקש.

ששי חכמה לדבר וכמ"ש (ברכות ס"ג א') בשעת המכנסים פזר בשעת כו' וז"ש עת כו' והוא בחכמה כמ"ש בסוף תז"ח במתני' בטהירו כו' א' כו' כניש לון בשעתא דאזדריקו כו' ובחכמה עילאה לחשות ובחכמה תתאה לדבר חכמת שלמה וכן לתפור הוא בחכמה כידוע. שביעי שלום וכן אהבה תלוי בשלום והכל שלום וסדרן כאן חיים בנים ממשלה חן עושר חכמה שלום.

[וז"ס יהי אור ויהי אור ב' אורות חו"ג כמ"ש בזוהר ותיקונים יהי אור עד חצי היום שהולך האור ומתהווה ואחר חנות ויהי אור שכבר היה והולך באור חוזר וזהו ויהי והוא דין כמ"ש בתיקונים כל ויהי כו' ויהי אור כו' וירא אלקים את האור כי טוב הוא בחצות ממש בין חו"ג עד"א כמ"ש בפ' בראשית ט"ז ב' יהי אור זהו אל כו' ויהי רזא דחשך כו' וירא אלקים את האור כי טוב דא עד"א כו' ואז האור שלם וזהו כי טוב בשלימותו דלכן לא נאמר בשני כי טוב ויבדל אלקים בין כו' הוא בתחלת היום דאבדיל בין החושך כו' ויקרא אלקים לאור כו' סוף היום והתחלת הלילה ובשניהם נאמר אור וחושך וכן התקינו בתפלה להזכיר מדת יום כו' (ברכות י"א י"ב) ובג' התחלות תקינו ג' תפלות וז"ש ואשתכח דינא כו' שהוא אור חוזר והקב"ה מביט אל מעשיהם וז"ש ואתפשט

לעילא באור חוזר ואמר וכדין בעי ב"נ לכוונא כו' כמ"ש לעולם יכוון כו"י***(בברכות (ו' ב') הגי' לעולם יהי אדם זהיר בתפה"מ:**) כי בזמן ההוא השי"ת משגיח ומקבל מעשיהם והדין אז וצריך להמשיך החסד והרצון וכמ"ש (במדרש) על פ' ונגינות שותי שכר ואני תפלתי כי במנחה זמן השכרות כמ"ש בפ"ד דתענית (כ"ו ב') והענין כי אז יין המשכר***(ואולי ז"ש יין של צהרים כו').

המ"ל:**) ולכן ואני תפלתי כו' אלא שבשבת מתגלה הרצון ועתה צריך לכוונא רעותא למארי' שהוא אור חוזר מתתא לעילא סוד מ"נ אתערותא דתתאי: כד נטי שמשא. ר"ל למערב שמזרח ומערב הוא סוד חיים ומות אור ישר ואור חוזר ועמ"ש למטה: כדין אתפתח כו'.

שנפתח בשמש חלון למעלה והאור יוצא משם מעט מעט וז"ש ואתכנש חיליה כו': ויצחק כו'. שאלו שנים אברהם ויצחק כרו הבאר והוא לקבל חו"נ והם ב' תפלות אבל יעקב ישב על הבאר לבד כמ"ש בס"פ חיי שרה לקבלא לה בין ב' דרועין לאתחברא בגופה ע"ש: כיון דעאל ליליא כו'.

ואז דין הגמור חשך והולך ומתגבר החשך עד חצי הלילה ומשם ואילך מתמעט החשך ומתעורר הרחמים ועמ"ש בלקוטים בד' העתות הנ"ל וכן הלוך השמש עד חצי היום הוא מזרחית דרומית ששניהם חסדים ואחר חצות דרומית מערבית ומערב הוא דינא וחצות לילה הראשון הוא דין גמור מערבית צפונית וב' חילוקים הם א' שמ"מ אחר חצות ממוזג חו"ג דרום עם מערב ועוד שמערב בעצמו אין דין גמור כמו צפון ואחר חצות צפונית מזרחית ולכן מתעורר החסד והכלל כי ביום לעולם דרום מעורב ואין חילוק בין קודם חצות ואח"כ אלא במזרח ומערב וכ"ה בלילה בצפון והכל בצפון ועוד שהכל הולך אחר ההליכה ועד חצות הולכת לדרום ואח"כ למערב שהוא דין ובחצות לילה לצפון שהוא דין גמור ואח"כ למזרח והנה כפילת הרוחות לשנים כנ"ל שהן ח' כי כ"א כפול לשנים בסוד י"ב שבטים כמ"ש בפ' ויחי והן ז' כפולות וכ"א כלול מחו"ג ב' דעות שבטי יה עדות לישראל ולכן חלוק כנ"ל מזרח לשנים עם דרום ועם צפון וכן כל רוח כנ"ל ועמ"ש בליקוטים בזה בארוכה: [ליקוט].

עד חצות היום הולכת השמש חצי מזרח וחצי דרום רביע הרקיע והוא נק' מזרחית דרומית והוא כולו חסד אבא עם זעיר ובבקר הוא חסד הגדול ומאמצע היום עד הלילה שהולכת ומתקרבת למערב מתחלת הדין דרומית מערבית ובחצי הלילה הראשון הוא דין הגמור מערבית צפונית. ובחצי לילה האחרון נמתקת צפונית מזרחית.

וכל הקו של דרומית וצפונית נחלק לשתיים לפי שיש חסד עלאה וחסד תתאה וחסד עלאה הוא נהירו דאבא של הדעת והוא קודם חצות וחסד תתאה הוא לאחר חצות וכ"ה בצפון לאחר חצות הוא דאימא ממותקות וכן מזרח נחלק לשתיים דעת שהוא במקום הכתר ות"ת. ומ"ש למעלה מזרח אבא ר"ל הדעת והוא אחסנתא ב' אחסנתין דכלילין כחדא שהן ג' מוחין וכן מערב נחלק לשתיים יסוד ומלכות חצי הראשון הוא יסוד והשני מלכות והשמש נשקע בחצי מערב סיום היסוד שהוא היום והתחלת המלכות שהיא הלילה ומעלה ומטה הוא נצח והוד והן ע"ס.

והנה בכל רוח חצי הראשון יותר ממותק משל האחרון בין בחסדים בין בגבורות לכן עד חצי היום חסד גדול דעת וחכמה ואחר חצות חסד ויסוד שהוא ממותק יותר ממלכות שהוא איש והיא אשה דידיה מרחקא ודידה מקרבא ועד חצות לילה מלכות וגבורה ואחר חצות בינה ות"ת ומ"ש חו"ב ר"ל נהירו שלהם והוא ג"כ בז"ת כי נהירו דחו"ב הן בנו"ה מוחין דנוק' ונהירו דדעת נכלל במלכות שהיא עטרת בעלה שם וז"ס תחום שבת לכל צד אלפים אמה שהן ב' הויות לכל צד שתיים והיא ה' אחרונה אחת לכולם רביעית ושביעית וכ"ה בתיקו' ת"ע וז"ש לשבת שהוא הדעת כ"י יהיה בן זוגך שכל קו י"ל בן זוג חסד עם נצח כנ"ל או בינה כוללת ג"ר במקום הדעת שהוא סוד א"ז שמנה ספירות שכוללין כל העשר א' ושבע וג"ר כאחד ועוד בד' פרקי המרכבה חגת"ם או נהי"ם ג"כ שמנה הנ"ל כי הן כפולות כ"א כלול דיד' ודחבריה כמ"ש בפ' ויחי וכמ"ש בס"י שהן ז' כפולות וכמ"ש בתיקו' סוף תכ"א שלכן חם בדרום כו'] : פתקא דקוטפא באחמתא שכיח.

כצ"ל וע"ל קמ"ט ב' ת"ח ותנח התיבה כו' בשעתא דדינא תלי כו' כמה פתקין גניזין בגווה בגו אחמתא דמלכא כו' וע"ל קנ"ד ב' דגלא תליתאה כו' כמה חבילי כו' ואחמתא דכל חובין כו' ונסיעת השמש מחצות לילה הוא כעין הדגלים אחר חצות דגל מזרח וקודם חצות היום דגל דרום כו' הכל כנ"ל ואחר חצות דגל מערב וקודם חצות לילה דגל צפון ולכן אז באחמתא כו' כמ"ש וז"ש וכמה חבילין כו' וכמ"ש: כולהו שטיין בערבוביא.

כי הן משברי כלים אותיות בערבוביא ובאור הוא בסדר משא"כ בחשך ולכן נק' ערב ערבוביא ערב רב וכמ"ש ותקרבוני אלי כולכם שם היתה הקריבה כסדר הקטנים מכבדין כו' והן מסט' דכלאים ערבוביא ועין בתיקו' קל"א ב' לזמנין מרכיבין נוקבין כו' לא אזדריקו לאתר ידיעא אלא כל חד באתר דלאו מיני' כו' וכל הצורות מעורבין בחשך: ואזלין וחייכאן כו'.

שמצערין להון בחלומות וע"ל כ"ה א' ת"ח באלין זינין בישין כו' דרגא תתאה דילהון אינון דחייכן בב"נ וצערן להו בחלמיהו כו' ואלין מודעי ליה לב"נ מלין מנהון כדיבין מנהון כו' ושם למעלה ואמר רבי שמעון הא תנינן אית מאן כו' וכד איהו נאים כו' ולזמנין דחייכאן כו' וז"ש ומודעין כו'.

והענין כפי המעשים ועסקי עוה"ז ומחשבותיו שג"כ הוא פעמים בשקר ופעמים באמת: ומאן דאשתכח כו'. ר"ל היוצא יחידי בלילה: וכולהו בני כו' וטעמין כו'.

הנה ידוע שההנהגה הוא בד' דרגין גבור וחלש רך וקשה חסד ודין ורחמים שהוא חסד ממוזג בדין ודין ממוזג בחסד שהם חג"תם ד' אותיות הויה והנה העוה"ז א"א להתנהג לא בחסד גמור ולא בדין גמור אלא בשתי מדות הממוזגות והן יום ולילה שמתנהג העולם בהן ועה"ב מתנהג בב' מדות הפשוטים ג"ע ולו חסד וגיהנם כולו דין והן ד' יסודות ג"ע מים שכל צחצוחא ועינוגא דלהון בנהר כמ"ש בפ' ויקהל וכן בטלא קדישא.

וגיהנם אש. והעוה"ז מתנהג ברוח ועפר שכל חיות האדם הוא ברוח ומיתתו והפסדו בעפר ואל עפר תשוב וכל חולי מצד מרה השחורה עפר וכן כל הפסד כידוע ונגדן הן ד' רוחות ג"ע בדרום וגיהנם בצפון כידוע.

והעו"הז היישוב ממזרח למערב בין דרום לצפון ולא בדרום וצפון וכן הנהגתו במזרח ומערב יום השמש ממזרח והוא אור שהוא חיים כמ"ש באור פני מלך חיים וכמ"ש לאור באור החיים להתהלך לפני אלקים כו' וחשך במערב המות כמ"ש וחשך ע"פ תהום זהו המות. ולכן בלילה טעמין כו' וביום מתעוררין וחיים שבכל יום מתחדשין והוא המטה במערב ויאסוף רגליו כו' וידוע שמדת יום ולילה זו"נ הם אילנא דחייא כו' והן תרין קשרין דב"נ רוח ונפש שהיא שתופא דגופא והגוף והנפש אל עפר תשוב והרוח הוא חי דלא מיתא לעלמין והן ב' דרגין בעוה"ז צדיקים ורשעים צדיקים נקראים חיים ובניהו כו' (ברכות י"ח) והן ב' רגלי המרכבה צדיקים נקראין אר"י כמ"ש בז"ח רות על חז אר"י כו' וכמה מקומות אבל הרשעים ואדם על עפר ישוב והן דגלי מזרח ומערב כמ"ש"ל בפ' בהעלותך.

ובג"ע דרגא דנשרא כמ"ש"ל מתעופפי' כנשרין וכן אמר בפ' בלק מצפצפי' כצפרין גם צפור מצאה בית כו'. ובגיהנם כלחוך השור כמ"ש"ל בר"פ בלק וע' בפר"א פ"ג דאמר שם ארבע רוחות בעולם כו' רוח פנת המזרח משם האור יוצא לעולם רוח פנת הדרום משם טללי ברכה וגשמי רצון יוצאין לעולם רוח פנת המערב משם חושך כו' רוח כו' ושם הוא מדור כו' שנאמר כו': ת"ח כד אתער רוח כו'.

שד' רוחות מנשבות בד' עתות הנ"ל רוח מזרח ומערב ביום ורוח דרום וצפון בלילה כמ"ש בז"ח פ' בראשית י"ג י"ד ואמר שם ת"ר כשמתחיל רוח צפון לנשב כל השמים וכל הרקיעין וחיות הקודש ואופנים וכל צבא השמים כולם מזדעזעים ומתחלחלים ופוצחים רינה ושבח למי שאמר והיה העולם כו' וזה בחצות הלילה והוא כי רוח צפון ממונה על השיר ובלילה שירו עמי שיר דלוי' וז"ש (ברכות ג' ב' סנהדרין ט"ז א') כנור תלוי למעלה כו' וכמ"ש [אולי צ"ל ודלא כמ"ש רש"י וע"ש בהגהות רבינו] רש"י שם וכמ"ש בז"ח וש"מ.

ותיקון האבות ודוד להיפך אברהם ויצחק ביום ויעקב ודוד בלילה וע"ש בז"ח וכבר כתבתי שהרוחות הן כפולים וששה קצוות כוללין ע"ס כי נצח והוד הן מעלה ומטה תרין קיימין דגופא שרוחות סובבן אותן וכתר ות"ת מזרח וחכמה וחסד דרום ובינה וגבורה צפון ויסוד ומלכות מערב ומ"מ כולם הם בו"ק כי נהירו דאבא חסד עלאה כליל בדרום וכן גבורה דאימא ודעת תרין אחסנתין במקום כתר מלכות והכל בו"ק.

ומלכות הוא היכל הקודש נקודה האמצעית ואליה סובב הכל והוא אחד דק"ש למען יאריך ימים על ממלכתו וזהו ובדלת (ברכות י"ג ב'): והנה אחר חצות הוא צפון העליון דאימא ממותקות וע"ל ק"כ א' וזהו רוח צפון פנימות דצפון: בדין אתקבלא כו'. לאתחברא אתתא בבעלה וז"ש ואתחברו כחדא והוא ליתן לה גבורות שהן דילה וז"ש ושריא בדרועא באתרא ואח"כ ביום מקבלת ממנו חסדים וז"ש שמאלו תחת לראשי בתחלה בלילה ואח"כ ביום וימינו תחבקני וכ"ה בי"ט בר"ה חשף ה' את כו' והוא יומא דדינא ואח"כ ביה"כ נייחא שמאלו כו' ואח"כ בסוכות וימינו תחבקני כמ"ש בפ' פנחס וזהו דיהיב מטתיה בין צפון לדרום וכמ"ש"ל בפ' במדבר: וקב"ה אתי לאשתעשעא כו'.

דשעשוע הוא במ"נ דילה שהן הצדיקים ואן הוא הזמן שהם גבורות ממותקות מרוח צפון: וכדין כל כו'. כמ"ש היושבת בגנים חברים כו' דהיא יושבת בגנים וכל חברים דילך מקשיבים לקולך לזמרא בהדך לכן השמיעני: וכל אינון כו'.

כמ"ש ובהיכלו כולו אומר כבוד שכולם בתוכו האומרים כבוד למען יזמרך כבוד כו': ואלין רשימין ביממא. כמ"ש (חגיגה י"ב ב' ע"ז ג' ב') כל העוסק בתורה בלילה כו' שנאמר יומם כו' כי בלילה הוא מתעורר מ"נ לכן ביום יורד אליו ממנה מ"ד חסדים ואמר חוט כי החסד עצמו גניז ולא אשתכח אלא חוטא מיניה: ת"ח שמא כו' ואנון אתוון כל"ך סעפ"ה יאעצ"ה מנצ"פך כליל לון ם אקמוה לרבה המשרה מ' נ' הוה אסתים להאי ולהאי כדין בתרין כלילא הוא כו' פתיחא הוה בחד רישא דפתחא כו' באלין תרין אתוון ם"ן כו'.

כצ"ל והשמות אמת שיוצאין מאלו הפסוקים אבל השי"ן נתחלף בסמ"ך. ואמר מנצפ"ך כליל לון ומפ"ו שהכל כלילין במם ונון שחסרין כאן מאותיות מנצפ"ך וגם משלימין בשאר אותיות אותן כמ"ש למטה.

ואמר ם אוקמוה כו' ר"ל כמ"ש (פסחים נ"ו א') שבקש כו' ונסתמה ור"ל דהוה המ"ם פתוח ונסתמה בחורבן ב"המ וכמש"ו ואמר מ נ הוה דמם התחלתו נו"ן כפופה והיא נוקבא כמ"ש ס"פ בהעלותך נ' כפופה נוקבא וכן למעלה ס"ו ב' וש"מ הרבה והנה היא גן נעול מעיין חתום ואסתימת פתחא וכמ"ש בתיקו' ריש ת"ה ע"ש וז"ש אסתים להאי ולהאי ר"ל למעלה ולמטה והוא בו"א דאסתים לה בו"ק דסחיר לה דהיא נקודה הפנימית וכמ"ש בתיקו' תל"ו והאי נקודה איהי סתימא וחתומא בשית יומין דחול הה"ד יהיה כו' במאי באות וא"ו כו' וכן כאן בנו"ן דסתים לה וא"ו ונעשית מ"ם אלא שעדיין סתומה מכל צד אף למטה כזה § ציור בספר §.

ואמר כדין בתרין כלילין ר"ל שהמ"ם כולל ב' אותיות נ"ו ומפ"ו ו' דשמא קדישא כו' ר"ל שסותם פתחא בזיווג ומתעברת ממנו והולד סותם הפתח בעבור והוא ג"כ וא"ו זרעא דילה וזהו בתרין כלילין שאות מ"ם מורה על העבור שכוללת ב' גופין אלא שעובר ירך אמו לכן כלילא באות א' ואמר בתר דאולידת כו' שנפתח המ"ם למטה § ציור בספר § והוא הלידה שהולד יוצא למטה ומ"ם שורש הולד נשאר בה כידוע בסוד עלמא דדיירין ביה שתין ריבוא כו' וזהו בחד רישא דפתחא ואמר כ"ז שמ"ם עיקרה נו"ן.

ואמר כד אתחריב כו' שנסתם למטה וגם למעלה שהיה הפרש בין הוא"ו לנו"ן § ציור בספר § נסתם ונעשית מ"ם סתומה וזהו לרבה המשרה וז"ש אסתמו מבועין מכל סטרין והוא הגלות שאף בעיבור אינו שעבור מורה על קרוב לזמן הגאולה כמו חבלי משיח וכמו ביציאת מצרים שאמר הקב"ה אקי"ק זמין אנא לאולדא כו' ועבז"ח ש"ה נ"ז אבר ס' דא אינו מוליד דהא ם' סתימא איהי ולא קיימא לאולדא כו' (ור"ל בזה שגם במ"ם סתומה נכלל הנון וא"כ אותיות מ"ן נכלל במם).

כ"מ בהעתקות) והנה התחלת אותיות מנצפ"ך הוא בא"ב בכ"ף וסיומן בצדיק ונו"ן אמצעין וקוטבן ולפיכך נון כליל יתהון וז"ש דא כליל אתוון אחרנין ואינון כו' והם כ"לך סעפ"צ וזהו תלת כו' ונו"ן הוא באמצעין והנה מנצ"פך הם ה' וז' כי מ"נ כפולים בה

ששוחקים לצדיקים לצדיק וצדק והענין כי אלו ב' כוללין כל המנצפ"ך ובצדיק וצדק הן ב' כוללים כידוע ולכן מ"ם ונו"ן מילואן ג"כ מ"ם ונו"ן והן נוקבין ודכורין והם ב' פעמים צ' לב' צדיקים ונשחקין כ"א לשנים באותיות שלפניהם ולאחריהם ל"ס הוא צ' כ"ע צ' ושאר ג' אותיות הוא צפ"ך והוא מנצפ"ך שלם וחשובנם ש"ע נהורין והן הש"ע נהורין ופ"ר ופר"ה הוא בלא צ' כמ"ש למטה והנה בד' אותיות שלאחריו הן הכל הכפופין אבל בג' אותיות שלפניו הכף הוא כפוף ופשוט ולאשלמא למ"ם כנ"ל כי המ"ם אתפתח כמ"ש בז"ח פ' יתרו וזה שחזר ואמר כלך סי' כל"ך יפה כו' שבשם כלך הוא שלימה בלא מום שכולה בה וידוע שהכפופין והפשוטין הן רזא דחו"ג וידוע בסוד הדר הוא לכל חסידיו שהיפוי הוא בלובן ואודם כמ"ש דודי צח ואדום כו' וכמ"ש במעשה מרכבה וזהו כלך יפה כו' ואמר זה לסימן שכאן ב' הכפין בה והנה נשלם כאן מ"ם אבל שלימות הנון הוא בשאר אותיות מהשמות וז"ש נון דכר ונוקבא כחדא כו' והענין כי נ' כפופה נוקבא ו' של מלוי נון הוא דוכרא שנכלל בה ונון פשוטה מילוי הנון סיום הנון כולל שניהם והן ב' אותיות השלישים משם הויה אדני שהוא ו' ת"ת הכולל כל שם הויה וכן נון של אדני וזהו שנון הוא נוקבא ווא"ו דכורא והנה הנון פשוטה התפשט מנון ונעשה ואו ואתפשטותיה הוא אתפשטותי דתפארת כמש"ל ס"ו ור"ל הדעת ביסוד שצורת גוף וברית הוא נ' פשוטה באריכו ושם נכלל דו"נ והנה דומה לוא"ו בכתיבתו ולנו"ן בקריאתו וזהו כלילת דו"נ נ"ו והוא כשם הויה ואדני הנ"ל שוא"ו כולל הויה והוא בכתיבה ואדני בקריאה לא כמו שאני נכתב כו' (ספ"ג דפסחים).

וז"ש למעלה הוא ואו דשמא קדישא אתקין כו' שואו אתקין לנו"ן כנ"ל והוא וא"ו של שם הויה והנה אלו ב' אותיות נכלל בנן פשוטה והנה הם כוללים ג' אותיות הנשארות בשמות הויה"ה ואד"ני והם יק"ק אד"י וז"ש דא כליל תלת מכאן ותלת מכאן והנה לפי שהעת לילה שהיא סתומה בכל סטרא כמו המ"ם סתימא גן נעול כו' וג' אותיותי אד"י נכלל ג"כ בנו"ו של הנון והם ע"א שהן ע' סנהדרין דילה וא' ע"ג.

וג' אותיות של שם הויה"ה הם י' מכאן וב' הה"יין מכאן והם יאע"הה וזה השם כולל ג' שמות שם אקי"ק מב' הצדדין ועם העין הוא ב' שמות הויה"ה אדנ"י כנ"ל והנה ז' אותיות הראשונות הם כל"ך סעפ"צ והתחלף אות האחרון מזה לזה והם כל"ך סעפ"ה יאע"צה [ליקוט]. כבר כ' כי ב' שמות הראשונים הן מנצפ"ך וה' שבסופן הוא ה' שרשים של המילוי והשאר הוא בשם השלישי ואמר מ"נ כליל לון כי מ"ן במילוי הוא כמנין השם השלישי וה' אותיות במילוי מ"ן נגד ה' של שם השני שמשלים למלוי מנצפ"ך וג' אותיות שלפני מ"ל ושלאחריהם הם ב' שמות הראשונים]: וטעם התחלפותן כי שם השלישי הוא דכורא שם הויה ואדני נכלל בו וב' שמות הראשונים שהן מנצפ"ך הם נוקבא גבורות אלא שצ' הוא דכורא כידוע והוא נגד מ"ן הכפולים וה' אחרונה שבשם שהוא נוק' הלך אל פ"ר הנשארים והוא פרה כ"לך ס"עפה חושבנם פרה פ"ר עם ה' וצ' הלך לשם וז"ש באילין תרין אתוון כו' והן ז' אותיות הנ"ל וה' אותיות כאן והם תריסר ב' שמות הראשונות נכללו במ"ם סתומה ואלו ה' אותיות בנו"ן פשוטה דאף דנו"ן נכלל ג"כ בב' הראשונות אינו כי אם כלילתה במ"ם כנ"ל.

ואמר סליק מינייהו כו'. כנ"ל שנתחלפו כו': כל"ך סעפ"ה יאעצ"ה הכא אתגליפו ורזא דא דכתיב כי יהיה כו'.

לפי שהיא עת לילה ואין זיווג אז' דהיא נטלא ביממא אמנם אחותי בת אבי היא כו' ותהי לי לאשה. וז"ש למעלה מנצפ"ך כליל לון כי ב' שמות הראשונות כל"ך סעפ"ך צפ"ך בהן וכ"ל ס"ע לאשלמא למ"ם וה' אותיות האחרונות לאשלמא לנו"ן דכליל יתהון ושם האחרון יוצא מר"ת הפסוק יפקוד ה' על צבא המרום והשם בקריאתו והנה השם בכתיבתו נעלם בקריאה והנה אם תוסוף עליו יאעצ"ה והם י"ג אותיות.

כי שמות אלו י"ב אותיות הם י"ב אותיות דמילוי מנצפ"ך נגד שם המפורש והם דמלך מלך ימלוך: וכן י"ב נקודות נפרדות בשם המפורש והנה א' נעלם בתוך י"ב גבולין וזאת אשר דבר והוא י' הנ"ל והנה ששה אותיות הראשונות הם חושבן מנצפ"ך פשוט ושבעה אותיות האחרונות הוא מלוי מנצפ"ך וז"ש ג"כ למעלה מנצפ"ך כליל לון אבל יוד הנ"ל אינו בשם אלא נעלם בתוכה [ליקוט].

בסוד המנ"צפך הנה אמרו במתני' דפ"א דס"י חמש נגד חמש וברית יחיד מכוון באמצע כו' והנה הוא באדם שהזכר כולל ה' ענפין ב' ידיים וב' רגלים והגוף שהוא עם הראש וברית אחד שאין פירוד ביניהם כמו בי ידיים ורגלים בין יד ורגל לכן אמרו גוף וברית כחד אינו וכן בנקבה חמש ג"כ.

והנה יסודות של זכר ונקבה שהוא סיום גופם נכללין כאחד וה'ה' באמצע עשר האברים ועי"נ נכללין כל האברים של זו"נ כאחד כידוע בסוד כל דכליל כלא בגווייה ונק' פטר רחם דכולל כל רמ"ח אברים שכל האיברים של זו"נ נפתחים להשפיע ולקבל ונעשים הכל אחד וכן באותיות א"ב יו"ד אותיות הראשונים ה"ו אותיות האמצעיים נכללים כאחד שהם זו"נ כידוע.

ועי"ז נכללין כל שאר האותיות השמנה בהם. וידוע שב"פ עשר הן כמ"ש בס"י שם ובסוף פ"ו כנגד אצבעות הידים ורגלים.

וכ"ה באותיות ביו"ד האחרים והן מאות כ' עד פ' כפופה והאמצעיים הכוללים אותם הם מ"ם סתומה ונ' כפופה ונכללין בהם שאר האותיות הקודמים והמאוחרין כנ"ל ונכלל מ' ונ' כפופה במ"ם סתומה ונעשין צ' והרי כל השם. ומפ"ו האיך מ' פתוחה ונ' כפופה נכללין בה ולפי שם סתומה דמ"ם פתוחה נכלל בה וכמו ו"נ בנון פשוטה כמש"ש.

והעיקר הוא כמש"ש שמנצפ"ך מתחיל בכ"ף ומסיים בצ' וחסר מהם המ"ם והנו"ן. ומפ"ו שאלו ב' כוללים הכל שמ"ם כולל האותיות המוקדמות והמאוחרות וגם הנו"ן פשוטה אלא שבמקום הנו"ן בא שם השלישי שהוא כוללם כמש"ש והטעם שהמ"ם כוללם כי בה נכללין מ' פתוחה ונ' כפופה כמש"ו.

והכלל כי במקום שנכללין האמצעיים נכללין גם הקצוות עמהם כנ"ל אלא שבאותיות המוקדמות גם הכף פשוטה עמהם. והטעם לפי שהוא צד ימינא וזה שנתן סימן כלך יפה רעיתי כמש"ש: ואמר ורזא דא דכתיב כי יהיה כו' ר"ל על התרחקות הה"א ואזלת לשם דנערה היא מסט' דדכורא ופרה מסט' דנוק' ש"ך ופ"ר בסוד תורה פרה אדומה מסט' דגבורה ונערה יפת תואר מסט' דחסדים והנה בלילה התרחק הה' מסט' דדכורא והלך

לאשלמא לפרה ששם בחי' נוק' אבל ביום נכללת בדכורא וז"ש בתר דאסתלק ליליא כו' שנכללת בקדרותא דשחרא הלילה ביום ונכללת בגוה ונהורא משמשא ואז אין הסיהרא מאירה מקמי דשמשא ואז התחברות איילתא בבעלה ונכללת בגוויה כל היום דאתכסיא ביממא ואתגליא בליליא וכמו בוילון (חגיגה י"ב:) שיוצא ערבית כו' ותקם בעוד לילה.

וזהו השחר מקומו שבבקר ה' שחר מקומו ועתה מפ"ו הפסוק שלח לך כו' שמשא לא יכול ליכנס לארץ שהיא לא היתה יכולה לפעול פעולתה בימיו כי הוא מדת יום שמשא ולכן היו אוכלין המן משמים ואין פעולה לארץ כמ"ש וישבות המן ממחרת הפסח ויאכלו מעבור הארץ מתלא כו' וז"ש משה כד אתי נהורא דשמשא אתכליל סיהרא בגויה ר"ל נהורא דילה וכמש"ו לא נהיר סיהרא אלא כו' אבל השתא לית היא יכיל כו' כצ"ל.

ולזה היתה כל הפתיחה כנ"ל וע"י יהושע שהוא פני לבנה סיהרא היתה הנהגתה והנחילם הוא את הארץ וע"י ויאכלו מעבור הארץ דשבת המן נהורא דשמשא: (קנז ע"א) אי תבעי למנדע מינה. ר"ל לידע כמו שבקש ואראה אותה שבקש לידע כל עניינה שהוא ענין גדול כמו ידיעת התורה שגבוליה וכל עניינה הן ענייני תורה בת מלך פנימה והקב"ה העתיר לבקשתו ויראהו ה' את כל הארץ כו' וכמש"ו ששם היה קרוב ועתה במדבר פארן שלא היה יכול לראותה א"ל השי"ת שישלח למנדע מינה וז"ש לגרמיך בגין למנדע לא בשביל ישראל ואף שישראל אמרו נשלחה אנשים לפנינו מ"מ רצון השי"ת לא היה אלא בשבילו דבקשתם היה שלא כהוגן כמ"ש בספרי שם שמשא הוכיחם ע"ז משל כו' נותנו אתה לי לנסיון א"ל הן כו' וברש"י שם: ת"ח משה אי תימא דהוא כו'.

כמש"ל קנ"ה ב' ת"ח דהכא ידע משה דאיהו כו' עש"ב ואע"ג דכתיב יען אשר לא האמנתם כו' וכתיב כן בד' מקומות ושמה לא הבא על כו' הענין כי ברצונו של השי"ת היה להגדיל פני סיהרא שיהא אור הלבנה כאור החמה ויכולין שניהם להאיר וזה היתה כוונת משה ובקשתו שיכנס לארץ להאיר לארץ שהיא סיהרא שתהיה בשלמותה כמו שתהיה וזה היתה כוונתו בסלע שאמר השי"ת ודברתם שהוא הנערה בדיבור ובפיוסא שהיא בת מלך ארוסתו דמשה שעדיין לא זכה משה אליה והיא סיהרא דל"ל פסק כמ"ש בר"מ פ' פנחס ועמ"ש בתיקונים ריש תיקון כ"א בארוכה וכיון שהכה ירד לסלע מט"ט ושים בסלע קנך ששם בדברים לא יוסר עבד משנה דנער והיא היתה בימות יהושע עתה באתי דל"ל מדילה אלא ההוא חוט דנהיר לה בלילא ואתעבר מינה ביממא כמ"ש בר"מ פ' פנחס רמ"ח ב' דאיהי גלותא ואתעבר מינה ביממא דאיהו עלמא דאתי ר"ל כ"ה ג"כ בגלותא דאנהגא סיהרא דע"ה אבל ביממא דאז אנהיג שמשא כי יבא שילה אז לא תנהיג ולא נהרא סיהרא דע"ה כלל ואמר שם אבל סיהרא דעץ החיים כו' דל"ל פסק והיא אנהיר גם ביממא ועליה אתמר והיה אור הלבנה כו' ורצון השי"ת שיתוקן ע"י משה ולא היה גלות כלל והוא הנהגת שמשא ומ"מ ישראל היו גרמתו כיון שחטאו במי מריבה לא היו ראויים להנהגה זאת אלא שמ"מ משה יתקנם ובא ע"י לכלל כעס וטעות וע"ר דבהון גרמו ליה שהיו שותפותא דע"ה טו"ר עד דיתמחון מעלמא ואז וישכון ישראל בטח בדד כו' והנה גם דור המדבר היו ראויים לכנוס עם משה אלא כיון דנחיתו לדרגא דנוק' ושאלו בשרא ידע משה דלא יכול להנהיגם עוד לכך אמר משה הרגני כו' כמש"ש ס"פ בהעלותך וזהו גרמתם וגרמו ליה ללטי'.

גרמי' כמש"ש וכן בסלע כיון שמתו דור המדבר היו ראויים ונתקלקלו במריבה וז"ש ויקציפו כו' וירע למשה בעבורם ויתעבר ה' בי למענכם וע"ר גרמו ליה וכמ"ש בתיקונים: ולא דא בלחודוי כו'. כמ"ש בספרי שם ויראהו ה' את כל הארץ את הגלעד עד דן ואת כו' את הגלעד מלמד שהראהו בה"מ כו' עד דן מלמד שהראהו כו' ואת כל נפתלי כו' את ברק כו' ואת גדעון כו' דוד כו' בקעת ירחו מלמד שהראהו גוג כו' עיר התמרים מלמד שהראהו ג"ע כו' עד צוער מלמד שהראהו גיהנם כו' עש"ב וז"ש ואוקמוה חברייא: מה אמר לון היש בה עץ אמר משה אם יש בה עין הא ידענא כו'.

כצ"ל והשאר ל"ג ומפ"ו עץ שהוא עץ החיים ובזה יודע כי הארץ וישראל יתנהגו בעץ החיים ויכולים להתנהג בשמשא וסהרא כנ"ל דאע"ג דכבר ידע שלא יכנס מ"מ אם היה בה עץ יכולים הם להתקן כנ"ל. ובזה יודע דרגא דילהון האיך ישיבו להם תשובה שאף שאמר לו הקב"ה מ"מ ידוע שכל דבריו הם על תנאי רגע אדבר כו' ונחמתי לכך שלח אותם ושלח ביהושע נהירו דשמשא כמש"ל: אלא בג"ע דארעא.

דארץ בכללו הוא מלכות ובה ע"ס כוללת הכל והנה ג' נקודין בה כמ"ש בפ' תצוה קפ"ד ב' בסוד חולם שורק חירק ג' נקודין דכוללין כל אורייתא כמש"ש והוא הפה והטבור ונקודת ציון שבה כסדר הג' נקודין הנ"ל ובמקום אלו הג' הנקבה מתגלת כידוע בסוד שם של י"ב והכל בקו האמצעי שכולל ב' הקצוות חו"ג ולכן נכלל שם זו"נ והן בדעת בג"ר בת"ת בג' אמצעים ביסוד בג' אחרונות והנה ציון נקוד' חירק כנ"ל וכל א"י סובב אותה ונק' שם אדני י' נקודת ציון בת עין הר הבית וכל בה"מ נ' גופא דשכינתא ירושלים ד' צדק ילין בה א"י כולה א'.

וג"ע הוא טבורא נקודת שורק דשם הוא ו' ונקודה בתוכו והיאשוה ושם עלמין שקילין כחדא ולכן עץ החיים נטוע בתוכה שאין שם שטן ולא פגע רע והוא נהירו דאמא לבא שם וע"ל קס"א א' ועתה יגדל נא כו' ת"ח כד ברא כו' ויהיב ליה חיליה ותוקפא באמצעייתא דגופא דתמן שריא לבא דהוא תוקפא כו' והפה שהוא מחבר הראש עם הגוף הוא נקודה טמירא דג"ע מקום הדעת דהוא הקשר כידוע.

ואילולי חטא אדם הראשון והעגל היה עץ החיים גם בארץ קבוע אלא שהטיל זוהמא ובא כו' דאדם שבק עץ החיים ובעובדא תליא כמש"ל פ' קדושים פ"ו ב' ת"ח כתיב ומעץ הדעת כו' והא אתמר דשני פקודוי דמלכא ואחלף עץ חיים דביה אשתלים כלא וביה תליא מהמנותא ואתדבק באתר אחרא והא תנינן בכולא בעי ב"נ לאחזאה עובדא כו' ואמר בפ' בראשית ל"ה ב' ויצו ה' אלקים הא כו' מאן דנטיל לה בלחודוי מיית דהא סמא דמותא נטיל בגין דאיהו מפריש ליה מן חיינ ועל דא כי ביום אכלך ממנו מות תמות בגין דקא פריש נטיען כו' א"ל דפריש ברית כו' דהוא עץ החיים וכ"ה במתן תורה חזרו לעץ החיים והיה חירות ממ"ה ומכולא וחזרו בעגל לחטא אדה"ר כמ"ש בס"פ תשא קצ"ד א' ומשה יקח את האוהל כו' בקדמיתא חבורתא וזווגא לסיהרא בשמשא דלא יעדון השתא כו' ות"ח כד חב אדם באילנא כו' וגרם פגימו לאפרשא אתתא מבעלה וקאים חובה דפגימו דא עד דקיימו ישראל בטורא דסיני כו' כיון דחבו כו' עש"ב וז"ש א"ר חייא כתיב וימצאו כו' ואחלף כו': מאן עצים הכא.

ר"ל מאין היה להם במדבר ללקוט עצים: ומאן הוא דא. ר"ל מי הוא האיש ומי העצים: אלא דא צלפחד.

כמ"ש (שבת צ"ו ב') דכתיב אבינו מת במדבר וילפינן ג"ש במדבר במדבר וכתוב בחטא מת מ' שהיה מיוחד לבד בחטא ולא מצאנו מיוחד רק המקושש והמגדף והמגדף מפו' שהיה בן איש מצרי ור"ל בזה דממנו מוכח גם העצים כמ"ש בחטא ו' מת ואמרו הוה דייק על כו'. ואחלף כו' דאחלף ע"ה בעץ החיים כמ"ש בז"ח פ' בראשית י"ז י"ח ר' ברוקא אמר הוא נצטווה כו' אר"ש אחלף שולטנא בפולחנא אר"א כמה דאת אמר אל תמר בו אל תמירני בו.

וע"ל ס"פ אמור ת"ח דהא ב"נ לא ידעין ולא מסתכלין ולא משגיחין בשעתא דברא קב"ה לאדם ואוקיר ליה ביקירו עילאה בעא מיניה לאתדבקה ביה בגין דישתכח יחידאי ובלבא יחידאה ובאתר דדבקותא יחידא דלא ישתני ולא יתהפך לעלמין בהווא קשורא דמהימנותא דכלא ביה אתקשר הה"ד ועץ החיים בתוך הגן לבתר סאטו מאורחא דמהימנותא ושבקו אילנא יחידאה מכל אילנין ואתו לאתדבקה באתר כו' א"ל קב"ה שבקת חייא ואתדבקות במותא חיי דכתיב ועץ החיים בתוך הגן דאתקרי חיים דמאן דאחיד ביה כו' עש"ב וז"ש למטה ת"ח תרין אילנין אינון כו' לכן נידון צלפחד במיתה. ואמר הי מינייהו רב כו'. זהו ההתחלפות.

וכמ"ש למטה מאן דאחלף ק גרים כו' ארון ותורה בחד קיימא תורה עקרא ארן ביתא ואמר ואחלף שבת לשבת. דא' ליל שבת וא' יום שבת כמ"ש בפ' בראשית דלכן כתיב פעם בלשון זכר כל העושה בו מלאכה יומת ופעם כתיב מחלליה כו' וכמ"ש במכילתא א"ל אלא יום השבת לילה מנין ת"ל מחלליה וז"ש הה"ד כי כו' והוא דומה לחטא אדה"ר דאחליף עה"ח ו' דהוא אילנא דחיי וע"ל ס"פ במדבר קכ"א דוא"ו אילנא דחייא הוא כו': בג"כ הוה דיניה סתים כו'.

ר"ל שלא אתפרש החטא ואתלבש בעצים ולא אתפרש בפירוש כמ"ש בגין דמלה דא בעי כו' וקב"ה עבד כו' ר"ל שיקריה הוא שמו כסה בלבוש בתורה יקר ליקריה והוא סוד אור לבושו התורה בכרסא כמ"ש בפ' בראשית ובתז"ח בארוכה ור"ל שחשש לכבוד שמו ולא גילהו וכמ"ש בז"ח שם ת"ר כשחלה רשב"י כו' ועילא מנהון אדה"ר דהוה יתיב גבאי והוא הוה ממלל עמי ובעי דלא אתגלי חוביה לכל עלמא בר הוה דאמרה אורייתא בגיניה ואתכסי בהווא אילנא דגנתא דעדן ואנא אמינא ליה דהא חברייא גלו אמר הוה דגלן חברייא בינייהו טב ושפיר אבל לשאר עלמא לא מ"ט דחס קב"ה על יקריה ולא בעי לפרסומיה מחובי' אלא בהווא אלנא דאמר דאכל מיניה כו' לאו משום חובתא דחב אלא משום יקרא דשמא עילאה דב"נ לא זהירין ביה וכתוב זה שמי לעולם כו' ר"ל כמ"ש (פסחים נ') לעלם כתיב והיינו דכתיב פן יהרסו אל ה' לראות ונפל ממנו רב מאי ונפל ממנו רב הכי גמרנא האי חברא דאורי שמא קדישא לכלא הוא נפיל ונתפס בהווא חובא יתיר מינייהו דכתיב ונפל ממנו רב הרב נופל ונתפס באותו עון וז"ש כאן ולא חשש ליקרא דמארי'.

שגם הלימוד והדיוק ביה הוא פגם ביקרא דמארי' כנ"ל. ואמר ואחלף שבת לשבת.

ר"ל דז"ש ביום השבת דעצים של יום השבת היה מקושש: ר' יוסי אמר שאר עצים כו'. אלן שתין איילתא דסחרני כורסייה ששים גבורים סביב לה ששים המה מלכות כו' אחת היא כו' דהיא שריא בהדי חילהא וג"כ כנ"ל ור"ל דביום השבת ה"פ שהיה מקושש עצים עם יום השבת ור"ל דלר' חייא קאי יום השבת על העצים יום ולילה אבל לר' יוסי יום השבת לבד ועצים הוא שאר עצים עם הלילה והיה מקושש אותן עם יום השבת יום דייקא: וקביל עונשא לפום שעתא.

ר"ל שלא האריך לו כאדה"ר ולכן אתכפר שקבל עונשו תיכף ומרע"ה היה מסתפק בזה אם נתכפר לו: ומאן דאחליף כו' ול"ל חולקי' כו'. דשני האילנין הם עה"ב ועה"ז והם ממשלת היום וממשלת הלילה ומאן דאחלף ל"ל בשניה: דבש מצאת כו'.

ר"ל שלא לדקדק בו מאד כמ"ש בז"ח שם וקב"ה גלי לי כו' ולא לדרדקי חברייא ולא ינון דייתי לעלמא והוא מלה דלא ידעי כל אינש וטעיין ביה כו' זה שמי לעלם וייתין למשאל מה דלא צריכין לון כו' וז"ש (חגיגה י"ד ב') על בן זומא הציץ ונפגע עליו הכתוב אומר דבש מצאת כו'. ואמר ארון ותורה כו'.

כנ"ל ואמר ועל דא ארן חסר כו' כנ"ל וכמש"ל ס"פ במדבר בג"כ לא אית ביה וא"ו דוא"ו כו' כנ"ל וצריך לחברא לה עם התורה ארן הברית כו': בכל אתר אהרן בר בחז כו'. ר"ל שם הוא מלכות לכך נקוד שם למעט את הכתב לדרש אותיות ארן לבד וה"א לבד והוא על נוקבא ומשה ואהרן כאן רומז על זו"נ והענין כמ"ש בסוד שם המפורש דב' פרקין דביה הוא סוד משה ואהרן דאיתוסף על י"ב הנשיאים והוא יסוד ומלכות י"ק שבטי יה עדות לישראל כמש"ל פ' במדבר קי"ח ב' ששם עלו שבטים אלן י"ב שבטים כו' וי"ה עדות להו והוא באמצע דרגא דכהנים ולוים בשבטים שהן י"ד והן י"ג כי הפרק הי"ד אינו בסדר האצבעאן לכן ו י"ג כי שניהם נכללין כאחד וי"ד הן י"ב תחומין ו"ק דז"א וחז"ב עלייהו י"ה שהם סוד שבע ושבע כמ"ש בריש ש"ה וכ"ה בי"ב תחומין דלתתא ו"ק דילה והיכל השביעי ק"ק ויסוד בתוכו עלייהו והן ג"כ י"ה והן י"ב נשיאים ומשה ואהרן על גבייהו לכן כתיב אתה ואהרן ואתכם יהיו כו' ועמש"ש בארוכה וז"ש אהרן דכאן במלכות ונקוד אהרן האחרון בסיום כל המספר ואמר כ"ז כאן לראי' דעץ מיירי בעץ החיים לא עץ ממש ור' יוסי הפסיק דבריו של ר' חייא וחזר ר' חייא לענין הראשון ואמר ת"ח תרי אילנין כו': א"ר יצחק משה באילנא דחיי הוה נקיט וע"ד כו'.

כצ"ל והוא מסיים דברי ר' חייא ולפרש הפסוק והתחזקתם כו' כמש"ו ור"ל שאחוז בעץ החיים ולכך בעא למנדע אם שכיח שם יכול להאחז בה ולרשת אותה: דהא אילנא דחיי אתקף לכולא כו'. כצ"ל.

ר"ל ז"ש והתחזקתם וכמ"ש עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר: באילנא אחרא כו'. שהיא בת שבע דבה אחידן ז' מינין ארץ חטה ארץ דייקא וכמ"ש בת"ז תכ"ד ואיהו גפן דחב אדה"ר וחד אמר חטה היה וחד אמר גפן וכלא קשוט שבע מינין גפן ותאינה ורימון כו' ובתז"ח פ' ד' בגין דחב אדם בשבע מינין דאינון חטה ושעורה כו' ובג"ד הוה אמרי רבנן דמתני' (ברכות מ' א' סנהדרין ע') אילן שאכל אדה"ר כו' דכולא קשוט דשבעת המינין נטועין בארץ כו'.

ואמר תליין ואחידן. דהם שרשן בה שיוצאין ממנה וגם אחידן בה דלא מתפרשין ממנה כמ"ל קס"ג ב' כל אינון דרגין כו' ולא אתפרשין מינה לעלמין: ואחידן ועל דא שלא לך אנשים בגינך.

כצ"ל.

וכאן סיום המאמר שהתחיל ולפי שהפסיק בה הרבה חוזר וסיים מה שהתחיל כדרך המדרש: ר"י פתח כו' דאהני לגוף ולנפש. דיש דברים דאהני לנפש לבד כמ"ש (ברכות מ"ג ב') איזה דבר שהנשמה נהנית כו' זה הריח ור"ל הנפש ואין לגוף שום תועלת שיתחזק ויתגדל הגוף רק הנפש נתגדל בו כי הנפש היא שתופא דגופא והיא קרוב' אל מוחשי הגוף וצרות הנפש שמקומות שהיא שוכן בתוכם הן צרות ואין לה מקום להתפשט בהם כמ"ש נפשם בהם תתעטף בהתעטף עלי נפשי וכיוצא וע"ז אמרו (ברכות נ"ז ב') ג' דברים מרחיבין דעתו כו' ודברים אחרים מחזיקים הגוף ולא הנפש משא"כ בכה"ג דאהני לשניהם והוא דבר הבא מאיליו בלא יגיעה.

וכן ציר נאמן שבא בלא יגיעת המשלח ומפ"ו בקרא לשולחיו שהוא הגוף ונפש אדוניו ישיב הוא בנפש ומפ"ו דהוו שליחי מהמני לגבי יהושע. ר"ל לכלל ישראל: ונפש אדוניו ישיב דאהדרו כו'.

ששכינה היא נפש ישראל וישראל הם גופא דשכינתא כמ"ש בתיקונים. ואמר דאהדרו שכינתא כו' ר"ל שמקודם אסתלק בעון מרגלים וז"ש ונפש אדוניו ישיב.

וזהו שמפ"ו ואלין דשדר משה כו' וגרמו לסלקא כו' אינון דשדר יהושע ונפש אדוניו ישיב ומפ"ו דשל משה הרעו לגוף שהם ישראל ולנפש. ואמר גרימו כו' וגרימו לאסתלקא כו' בגוף וגרימו לסלקא כו' הנפש.

וחזר ואמר אינון דשדר יהושע לומר שז"ש ישיב כנ"ל: וגרימו לסלקא שכינתא מבינייהו כו'. כצ"ל.

ור"ל כמ"ש כי אין ה' בקרבכם כו' ולא יהיה ה' עמכם משא"כ בבאי הארץ שנאמר כי ה' אלקיך בקרבך אל כו' ה' אלקיך הוא העובר לפניך כו' ה' אלקיך הוא עובר לפניך כי ה' אלקיך הוא ההולך עמך כו' ורבים כיוצא ואמר למעלה ולא אסתלק מנייהו. דלא אסתלק מנייהו עוד כלל עד גלותם מהארץ כי ענין השליחות מרגלים היה שבאותן הראשונים שעלו בה אמשיכו השכינה לתוכה דוגמת יוסף במצרים ולכן לא יכלו דור המדבר ליכנס בקלקול המרגלים ואינון דיהושע אמשיכו לה בארץ לעולם: אסתכלנא ביה דאמר כו'.

כצ"ל: ותנינן דכל מלוי כו'. ר"ל לא כאותן שבקשו לגנוז ספר קהלת שאמרו שיש בו דברים נוטין לצד מינות כמ"ש במ"ר ופסיקתא ע"ש וכיון שכן ע"כ יש לעיין בהן: בדרגין דחכמתא כצ"ל: דהא פתחא כו'.

ר"ל פתחון פה (קנז ע"ב) א"ל ודאי הכי הוא. ר"ל שודאי אמת שיש כאן פתחון פה למינים דעל מה דתנינן דכל מלוי דשלמא לא היה צריך להסכמתו: ואית ליה למנדע כו'.

כצ"ל ר"ל שצריך למנדע האי קרא על אמתתו אם קדם לו ידיעה ואם לאו צריך לאסתכלא ביה: עד דאנא עמכון כו'. דמחמת נחיצותו לשתות בקש מהם דיכול ליטול בהר.

וכוונתו שלא ליהנות מתורה: אמר נסלק כו'. שהוא ידע מקום מים שם: דלאחר אחרא כו'.

לישאל לאחר ור"ל רשב"י: וכי כמה אתון כו'. ר"ל כמה פרושים אתם מעמי הארץ שאין אתם יודעים את שיחתם ומדרגתם כלל: א"ל ובמה.

ר"ל היאך אתה מכיר בנו והשיב להם דע"ד אמר שלמה. ר"ל על אותן ע"ה כמש"ו: דאינון עבדין גרמייהו כו' כמ"ש למטה ודעתייהו כבעירא וע"ס תמ"ה ותמ"ו: קרא דעליה כו'.

פסוק שלמעלה מזה: לברם. שהבדילם והנהיגם בלחודייהו: ולראות אינון כו' כצ"ל.

ור"ל להראות ור"ל שאמרתי להראות אותן לבני מהימנותא. שהם בהמות כדי שלא יתערבו בהן וילמדו מעשיהם וז"ש המה להם ולא לאחרא ואמר ולא לאעלאה לבני מהימנותא כו': דאינון בעירי אינון טפשי כו'.

אמר ג' דרגין שחסרין נר"ן מלמטה למעל' בהמה ידוע ודעת התורה ידוע ומהמנותא נק' הכסא כמ"ש בריש היכלות ושם אמונת ישראל. ונגד ג' דברים כי מקרה כו' ומקרה כו' ומקרה אדם ובהמה יצירה ועשיה ומקרה אחד שכוללם בבריאה שותף הג' דכולל נ"ר והן ג' אלקים הידועים בכינה וזו"נ ג' עלמין הנ"ל והוא הנהגת הטבע אבל הכל אלקים שופטים והשגחה כי אין אדם נוקף כו' (חולין ז ב') ואפ"ל ציפרא קלא לית מתציד כו' אלא שהטבע הוא השליח כי נגזר על זה להעשיר וזה להעני שולח השי"ת שזה יאבד וזה ימצא ואין עושה נס שיברא ממון ומזה יפרח הממון לשמים וזהו הטבע והוא ד"מ שמלך יושב בבית מלכותו ורואה מרחוק את כל אדם בצד א' ובהמה בצד אחר והוא שולח לאדם מזונותיו חטים ע"י תחבולות ע"י גלגלים וחבלים ושאר הדברים עד שמגיע אליו וכן לבהמה שעורין והם אינון רואין רק הסיבה הקרובה להם וסוברים שזה הסיבה הוא מעצמו ועוד לו רשת פרוסה להביא אותם על מקום הליכתם וכשהגיע עתם מושך משם הרשת ונלכד בצוארו ומת והסכל מדמה בדעתו שמקרה קרה לו וגם זה הוא ע"י טבע שמסבב לו מאכל רע וכמ"ש (חגיגה ד: ה).

(דמשגרא תנורא קדחה כו' והן הכל נסים נסתרים ונסים נגלים נעשין ע"י שם הויה כידוע ונגד זה אמר ג' דברים. ווי לון כו' לון לרוחא שהוא האדם אבל בנשמה א"א לומר ווי שהיא אינה חוטאה אלא מסתלקת מיניה לכן אמר טב להו כו' כי זה כוונת הבריאה ויהי נועם ה' כו' ומעשי ידינו כוננה כו' כמ"ש בריש רות ע"ש: לאתר עילאה לאתר כו'.

ג' דרגין דבי"ע מלמעלה למטה נגד נר"ן. לאתזנא מג' דאצילות דמקננין בהם ג"כ כסדר הנ"ל: ואשתכחת קמי כו'.

הוא דבר אחר ופ'י אחר דהיא עולה תמימה כו' ונגד אלו ב' פירושים אמר ודאי היא העולה העולה היא למעלה: למטה לארץ למה הוא אתר דחיה אבל ב"נ כו'. כצ"ל כמ"ש בפנים ור"ל בהמה ממש ולסיים אבל ב"נ דכתיב כו' האיך אמרי כו': תיפח רוחיהו.

שיש להם רוח האדם ויהי כבהמה כמו דאינון אמרינן: כמוין לפני רוח. ר"ל ההוא רוח ככולל כל רוחות.

ומלאך ה' הוא נשמתא מזלא כידוע והוא דוחה דלא סליק לטינרא עילאה. והנפש נכרתה שבה הכרת כמ"ש ונכרתה כו' והוא ירידתה לאבדון כמ"ש והאבדתי את כו' וכמ"ש בז"ח רות דמשם לא סליק וז"ש אלן ישתארון כו' עלייהו כתיב כו' וז"ש ברכי נפשי כו'.

ואמר חטאים ורשעים נגד הגוף והנפש דאיהי שתופא דגופא ונגד זה אמר ברכי נפשי כו' וכל קרבי כמ"ש בפ' ויקהל בעוד דנפשי בגופא יחדיו כו'. וכן אמר בסדום רעים וחטאים לה' מאד ד' דרגין הנ"ל מאד הוא נשמתא דשם ובכל מאדך ובכל לבבך הוא הרוח דבי': (קנח א) זה רע ודאי.

ור"ל זהו הרע בכל אשר כו' הגרוע שבכל ב"א והרע שבהן ואמר מאי זה רע כו'. ר"ל דקראו רע להורות דל"ל כו': כי מקרה כו'.

ר"ל דהוא אומר כן: וגם לב כו'. שנמשכין שאר ב"א אחריו: ול"ל חולקא כו' בקב"ה דכתיב מלא רע: ובאינון כו' ואחריו אל המתים.

ר"ל שהולכין אחריו אחר הרע שממנו למדו. ואמר לא בעלמא הדין כו'.

כמ"ש (ברכות י"ח) החיים כו' שאפי' במיתתן כו' ורשעים אפי' כו': ת"ח קב"ה כו' בהאי כו'. ר"ל דב"פ אמר חיים כאן ומפ"ו וחיים דהוא עלמא נינהו ר"ל דרישא בחיים דעוה"ב הוא ורצונו בזה לפרש הקרא דכאן כי מי כו' דלעה"ב הוא כמ"ש: אינון חייבין כו'.

ר"ל כ"ז הפסוק כי כו' הכל מאמרם: אע"ג דיבחר כו'. דריש הכתיב ור"ל אע"ג שיבחר האדם בחיים כמו שאמר הקב"ה וז"ש כמה דאמר: לאו הוא כלום.

ר"ל מ"מ הם אינון נבחרין לחיים שם כי אין חיים אלא בעוה"ז וז"ש יבחר בלשון פעול וז"ש למעלה וחיים דהוא עלמא לא כמו שהם אומרים: דהא מסירא כו' ומסירא דא בידנא כי כו' כצ"ל. ודבריהם הוא וכמ"ש"ו היאך יהא לן הכל מדבריהם: ואע"ג דכל הני כו'.

ר"ל שדרשו בע"א ורצונו מ"ש (שבח ל') אנת שלמה לא דיין כו' וז"ש אבל ודאי שלמה כו'. ר"ל שאינם דברי עצמו אלא דבריהם כנ"ל: ת"ח מרגלים כו'.

השתא מפ' מ"ש למעלה ולא עוד כו': בעלמא דין כו'. כמ"ש (סנהדרין ק"ח א') מרגלים כו' שנא' וימותו כו' וזכאה כו'.

פ'י אשרי ואמר וזכאה מאן כו'. כמ"ש"ל קנ"ז א' ונפש אדוניו ישיב כו'.

מבני כנען הוה וכנען כתיב כנען בידו מאזני מרמה וכתוב עליה כו'. כצ"ל.

כנען בידו. הוא היפך מציר נאמן וכמ"ש (פסחים קיג ב') חמשה דברים כו' ואל תדברו אמת ור"ל בזה לפי שהוציא עצמו מהם יצא מקללתו וז"ש וכנען כתיב כו': ברוך ה' ממש.

ר"ל שנתברך מהשם ואע"ג שהם אמרו זה ומנ"ל דהכי איתא שהם כווננו האמת לכן אמר וע"ד אכתיב כו' בגין כו'. ר"ל לכן נכתב להורות דנפק מההוא כו'. ואמר ולא די ליה כו'. שלשני דברים זכה והן נ' דזכה לאתברך בשמי' כנ"ל ראה כמה זכה: ואוליפנא כו'.

עתה מפ' שגם דבריהם היה ע"י השם כמו בבלעם: זכאין הוו ורישי כו'. כמ"ש אנשים ראשי כו': אבל אינון דברו כו'.

ר"ל למה עשו זה אלא שעשו זה בשביל עצמם שיראו כו' וכמו בירבעם וז"ש לגרמייהו בשביל שחשו לכבוד עצמם נתקלקלו וכמ"ש (סנהדרין ק"א ב') בירבעם גסות הרוח כו': אי ייעלון כו'. כ' הרח"ו כי הם מעלמא דדכורא וכנ"ל קנ"ז א' וז"ש אנשים וכוונת הקב"ה שיתקנו הארץ בדרגא זו וכמ"ש: ויתמנון רישין אחרנין. כנ"ל.

ועל דנטלי כו'. לכבוד עצמם כנ"ל ור"ל שלכן לא יראה האדם כבוד עצמו לעולם: (קנח ב) אסתכל ברה"ק: נהירו דסיהרא.

ר"ל דנהירו דילה הוא משמשא וז"ש והוא אנהיר כו' והענין כי ג' יק"ו הוא בשמשא כידוע ובזה מאיר ונהיר בזה ג"כ לסיהרא וז"ש (סוטה ל"ד ב') י"ה יושיעך וצלותיה עצמו וא"ו והנה מוחין דסיהרא חו"ב ודעתה קלה עד דאנהיר לה בעלה שהוא בזיווגא מ"ד הדעת וידע וז"ש דשדר כו' והוא כו': מה עבד כלב כו'.

ג"כ לאתנהרא מאבהן ג': אר"י ארח כו'. ר"ל ז"ש ויבא עד כו': אבל מאן.

שבצרתו אינו יודע שום דבר כך איהו לא ידע מנהון וז"ש מדי ול"ק למדי ולכן לא התפלל ג"כ להנצל מהענקים שלא ידע מהם: ויקרא כו' ר' יצחק כו'. סיים מאמרו כאן לא שקרא לו שם אלא התפלל עליו ויקרא לה' בתפלה.

ומ"ש להושע ודאי שגם הושע היה נקרא כמ"ש למטה אפרים כו' הוא והושע כו' אבל גם יהושע היה נקרא מקדם כנ"ל: ר' אבא כו'. ר"ל שם ממש: כיון דשדריה כו'. כו'.

ר"ל לזכות לארץ וכמ"ש למעלה שאלו היו צריכין לאמשכא לשכינה תמן חולקיה דארץ: דעד ההוא כו'. די' דיהושע י' דשרי שכינתא כמ"ש בפ"ג דס"ד: אמר משה לא אצטריך דא כו'.

שאפרים הוא חולקא דידה כמ"ש ל קי"ט ב' ונסע כו' והוא כל דגל דרחל והוא במערב שכינה במערב וכמ"ש. ואינון ב' כלב ויהושע הן סוד אני והו ראש ו"ק דידה ודידה והכל בשכינה כפולים ששה וששה ואלין נמלטו והן הכוללים הכל ודידה הוא אפרים

ועמש"ש וז"ש והכי אתחזי יו"ד זה הוא חכמת שלמה שנער משמש לה: ר' חייא אמר וכי כו'.

וסיום המאמר של ר' חייא הוא למעלה קנ"ז א' אלא שחזר כאן לסיים דברי ר"י ור' שמעון: יש בה עין ולא כו'. כמו היש ה' בקרבנו שכאן הוא ההשגה והוא היפוך מדברי ר' חייא הנ"ל קנ"ז א': ואי תחמון כו'.

דשם הוא למעלה מהנהגת העולם ע"פ הטבע בז' תחתונות: ובדא תנדעון היש כו'. ר"ל בזה דמ"ש היש כו'.

לא קאי על הראי' אלא על הידיעה דבדא כו': והימים ימי כו'. דימים הן ו"ק כי ששת כו' והוון מתחברין ימים ימי ולכן אשתלחו ו' דכלב ו' דיהושע כנ"ל י"ב ובכורים הן עטרא דחסד בכור לכהן וזהו בכורי ענבים והיה עת התקון דנטלא מדכורא ואמר ענבים דא"י הוא גופא כמ"ש בז"ח ריש ש"ה ת"ת דילה מתחבר בת"ת דיליה דכלילין ו"ו: בסיועא נהירו דמשה כנ"ל: מאן דהוה רשים.

ר"ל דכתיב ויבא ול"ק מאן אלא המיוחד מכולן ראש לכולן וכולל כולן וז"ש דביה כו': ות"ח מאן כו'. ר"ל דמסתמא הוא כלב דביה שכינתא הפעם אודה רגלא רביעא לכרסייא.

וז"ש אלא שכינתא: (קנט א) ודא הוא ויבא כו'. ר"ל חברון דאתחברא באבהתא כמ"ש קרית הארבע רגלא רביעאה דשם ג' אבהן ועתה אתחברת בהדייהו: תאנא אחימן כו'.

להרות על מה שאמר בתחלה דהא כתיב ושם כו' ומדחילו כו': מעולם דשמשיעלמא כו'. ר"ל דמעיקרא הוון שמשיין לעולם דלעילא משרתי עליון: אנשי השם אחימן כו'.

ר"ל דאנשי השם קאי עלייהו על מ"ש הגבורים אשר מעולם שנולדו מאותן אשר מעולם וקא' זה כנ"ל ונקראו אנשי השם שהיו מפורסמין בשמותם אחימן כו' כי כל הנודע בשמו הוא הפלג' גדולה בענייניו ידעתך בשם וכן קראי מועד אנשי שם: אחימן כו'. כ' הרמ"ז ז"ס נפל אש"ת ר"ת דילהון.

ונ"ל ז"ש בל חזו שמש בהרי חשך ונגד אלו ארבע היו ד' הנ"ל אבהן וכלב: ר' יהודה פתח כה כו'. ענין הפתיחה משום דמסיים ר' יהודה הוה אזיל בארחה כו' ומפ"ו ג' דרגין דאדם נר"ן שניתן נשמה ורוח לגופא דאיהו שתופא דנפשא והוא בפסוק הזה נותן נשמה כו' לעם כו' הוא הגוף וטעם כל המאמר כאן כמ"ש למטה: כמה אית כו'.

ב' דרגין תורה ומצות נגד ב' דרגין דקרא: דכל מאן כו' כמ"ש (סוף מנחות) מאי דכתיב זאת התורה לעולה כו': ולא עוד כו'. כמ"ש (ברכות ה') כל העוסק כו' שנאמר בחדס ואמת כו': ומתקנין ליה כו'.

ר"ל כמ"ש למטה בתלת עלמין כו' בריש ירחי כו': ר"י הוה אזיל כו'. אמר זה כאן שקשה ג"כ בפ' אחר שידע השי"ת ולכן על פ' זה ויבאו שכאן התחיל עצתם: אדם כו' איש כו'.

ר"ל בין אדם בין איש וכמש"ו כטוב כחוטא וכמ"ש שמעו זאת כו' גם בני אדם גם כו' אח לא כו' וגם כתיב וימת כו' בצדיקים ורשעים דכבר אתגזר ע"כ זה: בר פרישותא כו'. ר"ל העה"ב ול"ל לירד בעה"ז לסבול צער המיתה.

והשיב לו לקמן שלולי חטא אדה"ר היה המיתה דקרא התפשטות לבד וההתפשטות הזה צריך לו שהוא בצלם כו' כמש"ש: אורחוי דמארך. הוא הדעת: וגזרי דמארך.

הוא חו"ב וע' בפ' משפטים קכ"ג א' אלא שאורחוי הוא דעת המתפשט בארחין ושבילין וע"ל בא"ר קל"ו א' ואלין הן נסתרות: א"ל א"ה כו'. ר"ל שלא יעסקו בנסתר כלל: א"ל אורייתא כו'.

ר"ל הנסתרות לה' אלקינו הן חו"ב ג"ר שהן לה' אלקינו ואין לנו כלל לחקור והנסתר שלנו הוא וה' בהיכל קדשו שהוא סוד גופא ונפשא כמ"ש בר"ת כ"ב נגלה ונסתר: דמאן יכול למנדע כו'. כמ"ש מחשבה דב"נ סתימא כו': ת"ח לית רשו כו'.

ר"ל אפי' הנסתר שלנו: לעילא ותתא. בשמים ובארץ שהן נגד ב' הנ"ל וז"ש וע"ד כו': אבל ת"ח כו'.

ר"ל להוציאך חלק א"א וכנ"ל ולכן צריך להברא בזה העולם בצלם כו': תלת עלמין. הן אב"י ג"פ קדוש ונגד הרביעי מלא כל כו' ששם כבודו אות הרביעי דהיא אחידא באדם וע"י אשתמודע והאדם כל נר"נ שלו שוכנים בעולם הרביעי והוא חלוק לג' נגדן וכמש"ו: דאיהי קשיר כו'.

כידוע בסוד ההיכלות ויחוד שמע ובשכמל"ו: דאשתכח כו'. ומשם יפרד כו'.

ומ"מ יש יחוד באנפי אדם וז"ש דאשתכח ביה: כגוונא דא כו'. והן נגד נר"ן בשמים ואויר וארץ כמ"ש במ"א והכל בזה העולם וכידוע שאות הרביעי כלולה מג' אותיות הראשונות ופן רביעי דילה כליל כל הג' והוא הגוף אופן א' בארץ וכן העולם רביעי הזה הוא גופני: (קנט ב) אשתכח ביה כו'.

דל"ל קיומא כמ"ש בפ' בראשית בסוד השינה ואח"כ במית' אמר כד בעאן כו' וכן למעלה בעלמא תליתאה אמר אלו ב' דרגין אשתכח ביה כו' אשתכח ביה השתא כו' דהשתכחות עצמו אינו בעצם כמו האדם בעוה"ז ואח"כ אשתכח כו': דכתיב בצלם אלהים כו' וב"פ כתיב בצלם וכאן פעם ג' עשה: ותמן הוא מדורא כו' ואתקשר כו'.

דוגמת עלמא תניינא הנ"ל דאמר שם דקב"ה אשתמודע מניה ואמר שם דאיהו קשיר כו': לעילא לעילא. דנשמה כולל ג"ר ושם העטרין וזהו בערבות שכולל ג"ר בנשמתא דרגא ראשונה ולעילא כו' הוא ב' דרגין שעליה כנ"ל: בחדשו אמאי.

ר"ל מהו שאמר בחדשו: אלא רזא כו'. ר"ל שמקבל מחדשו משמשא דמתמן היא מתחדשא: מדי שבת דא כו'.

שב' שבתות מעלי שבתא ושבתא כמ"ש בפ' בראשית: בשבתו. ר"ל בשבת ו' וכן בחדשו. והחילוק בין חדש לשבת דבחדש ל"ל חידושא רק לסיהרא דלכן אין חדש לשמש ולכן ניתן לנשים (ערש"י מגילה כ"ב ב') ושבת הוא לשניהם יום ולילה ועיקרו ליום שלכן נאמר הכל יום ואין לילה שם שנכללת ביום ובשניהם סליקו לרוחא לעילא אלא דשבת גם לנשמתא והדרוש הזה סובב על קוטב מ"ש בסבא פ' משפטים ולקמן ובמ"ה פ' לך דרוחא נוקבא ונשמתא דכורא שמשא וסיהרא והן בב' ג"ע שבארץ ושמים: ועל דא כלא כו'.

ר"ל מדי חדש ומדי שבת: בר לחייבא כו'. ר"ל מיתה הנ"ל הוא הסתלקות כנ"ל.
ולחייביא כו'. והוא כמ"ש בתיקונים אדם כי ימות אדם בליעל כו' ע"ש: אר"ש כו' ת"ח
כו'.

וזהו שלח לך כו' שילכו בתורה לחפור: לעלמין כו'. הן ב' עולמות עלאין הנ"ל לרוחא
ונשמתא וכן אמר למטה: ב"נ דלא מהימני לא ידעי ולא מסתכלי.

כצ"ל: אלילו ההוא כו'. וזוכין להם בתורה ובמצות וז"ש אזילו באורחי כו': מה כתיב
כו'.

דתורה מימינו כו' וכמ"ש בפ' יתרו: דהא היא קיימא כו'. ר"ל ז"ש עלו זה וכמ"ש לא
בשמים כו' כי קרוב כו': ומנה תנדעון כו'.

ר"ל כמ"ש בנגב משם ועליתם את ההר שהוא עוה"ב כמ"ש צדקתך כהררי אל משפטך
תהום רבה בגיהנם וכ"ה בפשטו וכמ"ש לקמן הכל בטורא וכן א"י ובהמ"ק וגיהנם
בשאול ארץ תחתית: דהאי ירותא כו'. כי היא הארץ אשר נשבע לאבותינו לתת לנו ארץ
החיים: דקיימין שורין כו'.

אמר ג' נגד ג' תיבות העם היושב עלי' והן ג' שעומדים בין השורות וזהו שורין שורין
דבגו יושבים בבתים כ"א במדורו וזהו היושב ובג"ע דלעילא עליה והוא כמ"ש גם צפור
ואלין דקיימין מצאה בית ודרור כו' וע"ל פ"ב קצ"ו ב': כד אתקפו כו' או כד כו'. דריש
ב' דברים בתורה ומצות נגד ב' עלמין הנ"ל שג' דברים צריכין חזוק נגד ג' עלמין הנ"ל:
המעט כו'.

שמא תאמרו שקשה ליכנס לה א"ל אחד בדור וכיוצא: האית בה כו' או אי צרירא דחיי
כו'. דריש מעץ ב' דברים זו"נ דהיא צרירא דחיי כמש"ל קנ"ז ב' וע"ל צ' ב' צור תעודה
דא תורה שבע"פ בגין דתמן אתצר צרורא דחיי ושם צ"ב א' דלת גנתא צרורא דחייא
ועמ"ש בליקוטים שם בארוכה.

והנה עץ קאי על שניהם. כמ"ש בפ' בראשית י"ח ב' עץ פרי עושה כו' כמה דעץ פרי
כו' דנוק' עץ פרי.

ודריש עץ עץ וצרור החיים וגם דחיים חיי מלכא הוא מי"ם וי"ן דירית זו"נ כמ"ש בפ'
שמיני ל"ט א' ועוד דיינ מסט' כו' וסטרא כו' והן נגד תורה ומצות כנ"ל. ושניהם חיים
חמרא וחיי מיסחיים אל חי ואלקים חיים ב' מוחין חיי כו' שנגד אל כו' יש אל אחר כו'
ולכן מנסכין אלו הב' לע"ז וב' אלו הן ב' דעשו וישמעאל כמ"ש בז"ח רות והוא מ"ש
לאחר לא אתן ותהלתי כו' לשון רבים אלקים אחרים ע' אומין כמ"ש בריש רות והוא
הכל בע"ה טו"ר בח"ק אבל בעה"ת גמלתהו טוב כו' ימי חייה ושם שניהם חיים וז"ש
אילנא כו' וצרירא כו' בקש שלום כו': (קס ע"א) בני נשא סלקין כו'.

אע"ג דלמעלה אמר ג"כ עלו כו'. הוא כמ"ש (פסחים נ' ב' וש"מ) לעולם יעסוק כו' ודרש
כאן דעל התורה שנקרא נגב כתיב ויבא עד חברון כמש"ו: בנגב בלבא עצלא כו' חמי
דהא כו'.

כב' אנפין בעה"ב וגם עוה"ז וזהו שמסיים חשיב דכלא הוא כו' ועתה מפרש הלשון נגב כד"א חרבו כו': לבתה ויבא כו'. כמ"ש אלף נכנסין כו' אחד כו' וז"ש ויבא וז"ש קארי ושנה כו' שהוא אחד מעשרה כנ"ל וכלב לבד א' מהן: עד דאתי כו'.

עד חברון דרש: תמן חמי פליגן. ר"ל דברים חלוקים כמש"ו כי אלו היו חציים ממלאכים וחציים מב"א וזהו טמא וטהור כו'.

וחשיב ג' חלוקים נגדן: ואגרין ילידי הענק אלין אינון ארחי דאורייתא דקדוקי דאורייתא דאתיילידו כו'. כצ"ל.

ואמר דאתיילידו ר"ל ילידי והוא כמ"ש בר"ע גבורים מסטרא דתורה שבע"פ דתמן עוקר הרים והוא לדקדק בדקדוקי התורה ובי"ג מדות שהתורה כו' שהן ארחי אורייתא ודריש ילידי לשון רבים על אלו ב' וענק גבורה כמ"ש המה הגבורים ועמש"ל קנ"ט ע"א: לכל סטר עשרה. והן ששים גבורים סביב והיא היכל הקדש באמצע עשר דידה ו' סחיר לה והן גבורים כנ"ל: מאן דאשתדל כו'.

כנ"ל דמתחבר בה: אקרי חבר נבנתה שבע שנים תנינן אורייתא כו'. כצ"ל: תנינן כו'.

ור"ל כאן על תורה שבע"פ דמתחברת בתורה שבכתב וכמש"ו כד"א אמור כו': בת שבע. דשבע שנים בנו אותה דג"ר א' ועבז"ח ריש ש"ה וזהו מתורה שבכתב נפקת ותורה שבכתב נקראת שבע שנים אמא ושם היא לפני מצרים דלא סליקן לתמן ושם ותרב כו'.

ותורה שבכתב הוא חכמה ועכפ' ויקהל ר' ע"א ומשם נק' חכמה אחותי בת אבי כו' ומשם ותרב כו' כמ"ש בתיקונים אלא דחו"ב לא מתפרשין וזהו תורה שבכתב כמש"ש: ויבאו עד כו'. דמשם הלכו לאגדה כמש"ו וכמ"ש יין זו אגדה וע' בספרי פ' האזינו ודם ענב תשתה כו' ואמר נחל כמ"ש והנהר הרביעי הוא פרת וכל עלמא מסולמוי דפרת: דתליין כו'.

כמו ענבים באשכול אשכול הכופר דודי לי ובלמוד זה כל המהימנותא: ויבאו עד נחל כו' מסט' דמהימנותא. ר"ל ת"ת ששם סוד רזין והגדה ונק' מהימנותא כידוע בסוד ארץ חטה כו' שגפן ת"ת תאינה ורימון נ"ה וז"ש כד"א אל יתן למוט רגלך ומן הרמונים ומן התאנים כלא כו'.

ושם שליטת הס"א ושם ענפין פרודות משא"כ בת"ת ואינהו שוויין ת"ת בפרודא (חו"ג) שבו מחוברים שעל שמם נקרא מהימנותא כידוע וכל המחלוקת מצד החו"ג שהן סותרין וז"ס שמאי והלל וב"ש וב"ה אבל (ת"ת) עושה שלום ואלו דברי כו' והכל א' כמ"ש (חגיגה דף ג ע"ב) אל אחד אמרן כו' והכל הולך אל מקום אחד: אולפין מתמן כו'.

ר"ל דלכן כתיב אחד. ונגד זמורה ואשכול אמר אגדה ודרשה דאחוזים זה בזה כמותם וכן אמר ר"פ ראשי מלין: משם זמורה וגו' אולפין מתמן כו'.

כצ"ל.

וז"ש למטה הה"ד וישאוהו כו' משום דל"ק קרא זה למעלה: אינון דבני כו'. שיהושע וכלב כרתוה: חדאן במלין.

כמ"ש אשכול יין שמשמח כו': ומתברכאן. שלכן נאמר נחל כנ"ל פרת: שרשא חד כו'.
ר"ל ז"ש אחד ונגד זמורה ואשכול אמר שרשא***(אצ"ל שרשא כו' ועקרא כו'.
ש"ל:**) : אינון דלא כו'.

אח"כ שנתנו למרגלים לישא וז"ש וישאוהו במוט כו'. כשנשאו אז במוט בשנים: ומן
הרמונים כו'.

אבל יהושע וכלב רק במקום יחודא באשכול כנ"ל: אינון דלא כו'. שדומה לו שהמאמרים
סותרים זא"ז: כד"א אל כו'.

שמתמוטט ממהימנותא כנ"ל: כלא שוויין כו'. ג' דברים נגד אלו ג' הפירות כסדר מלמטה
למעלה והענין כי מקומם ידוע ושם אחיזת ס"א כמ"ש בת"י תנ"ו בארוכה ודימינא קשה
יותר כמ"ש בתז"ח קל וחומר ועמש"ש וכן מינים קשה יותר כמ"ש (ר"ה דף יז ע"א)
אבל המינים כו' ולסטרא דפירודא במקום היחוד כנ"ל ועמ"ש בליקוטים בארוכה וז"ש
למעלה למוט רגלך דשם כנ"ל: וישובו תייבין.

דרש וישובו לא על ההילוך אלא תייבין כו' דכאן לא שייך ההילוך אלא לילך בה והשיבה
כו': מה איכפת לך. ר"ל מטובה כיון כו' ור"ל ז"ש וגם זבת כו'.

אבל אין אוכל אותה: עד יומא כו'. ומפ"ו פרטן ג' דברים אעמלנא כו' ביתא כו' יתיבנא
כו' והן ג' דלמטה אפס כי כו' והערים כו' וגם ילידי כו'.

ואמר ולהוא עלמא מאן כו'. כמ"ש למטה עמלק יושב כו' בגין דנא יכיל כו': הא
אעמלנא כו'.

ר"ל ז"ש באנו: תקיף כו'. ר"ל עז בעותרא ור"ל מהו עז סתם לכך אמר שמחמת גודל
עשירותו לא יחשיב כו' וזהו עז כו' ואח"כ חזר ופ"י מטעם אחר ודאי אפס כו' כד"א כו'.
ואמר מאן הוא דיזכי ר"ל ז"ש אפס: בתין מליין כו'. כמ"ש ושית על עפר בצר ובצור
כו' שדי בצריך וכסף כו'.

ואמר דלא יחסרון מכלא. ר"ל כמו המבצר שאין יכול לחסור משם ומכינין שם הכל.
והוא עם עז העם ב' דברים כסף וטוב הבית שפעם לא ימצא לקנות. וגדולות מליין כל
טוב כי גדול הוא בעושר.

ובצורות דלא יחסור כו': גיבר כארי. ר"ל דכן שנינו הוי עז כו' וגבור כארי: תמן תדירא.
ר"ל ז"ש ראינו שם. ר"ל דיירים שם בקביעות: בהוא אסור כו'.

שהן ג' ילידי הענק כנ"ל: הא יצרא כו'. כמ"ש (סוכה נ"ב ע"א) ובת"ח יותר מכולם וזהו
בארץ הנגב: מקטרגא כו'.

לכן כנוהו בעמלק שהוא שונא היותר גדול לישראל. וכתוב ביה אשר קרך כו' כמ"ש
דכד סגיא יצרא כו': והחתי כו'.

שהן ג' ממונים תחת דומה כמ"ש בז"ח רות והן בהר בגבול עוה"ב שומרים הדרך
והכנעני הוא הרביעי עון דקריב למפתי יושב ומקטרג לפני ג"ע שלמעלה והוא ירדן

יורד מדין כידוע והן מצולות ים לפני הים: במלין אלין ויניאו כו'. הוא פסוק בפ' מטות והוא כולל כל הפסוקים שאמרו בני ישראל כאן לכן נקט זה הפסוק בקיצור: אלא לבא וישתמרון כו'.

דריש בב' אנפין שחפץ ה' בלבנו שנעבוד בלב שלם ובנפש חפצה וכמ"ש ואתה שלמה בני כו' ובנפש חפצה כי כל לבבות דורש. ועתה מה כו'.

ועוד הברית כמ"ש ובחרו באשר חפצתי ומחזיקים כו' והן ב' יהושע וכלב ב' הבריתות שהן עיקר הכל והן הצליחו ולכן הכל תליא בב' השבטים אלו ב' משיחין ב' מלכים וכן יהושע ושלמה יוסףברית יהודה מלכות פה ולכן בזה יק"ו ובוזה ה' ש"ע ש"ע וז"ש למעלה דכלב בא עד חברון קארי ושנה כו' במדתו ואמר בלבא ורעותא שהוא ברית יחיד מכוון כו': דכתיב ועמך כו'.

לראי' שירושת הארץ. ולבא הרבה בתורה כי אם שמור כו' והוריש כו' לאהבה את ה' כו' לשבת על האדמה וכיוצא הרבה: (קס ע"ב) אך בה' כו'.

דאורייתא הוא שמייה: דאורייתא לא בעי כו'. ר"ל ז"ש אך דא"צ אלא התורה לבד אך בה': דכספא ודהבא וגופא תבירא אי כו' בשרו מרפא ואתם אל תיראו את עם הארץ דהא כל אינון מקטרגי כו'.

כצ"ל.

ור"ל מ"ש אך בה' אל תמרדו הוא תשובה על מה שאמרו אפס כי עז העם והערים גדולות בצורות וגם ילידי הענק ראינו שם. ועל מ"ש עמלק יושב כו' והחתי כו' אמר ואתם אל כו': מכרזאן ואמרי כו'.

בעה"ז כד אזיל שיניחו לו כידוע והוא נגד עמלק ואמר כי לחמנו כו' כמש"ו ונגד החתי כו' אמר סר צלם כמש"ו מאן צלם דא כו'. והוא סוד צלמות דכורא דהוא המקטרג למעלה ונגד נוק' המפתה כאן אמר למעלה כי לחמנו כו' כנ"ל: מ"ט משום דה' כו'.

ר"ל אורייתא כנ"ל וכמ"ש אם רעב כו' וה' ישלימנו לך וז"ש כלא אעדיאו כו' וז"ש זכאה חולקהון כו' בקב"ה ממש ר"ל דאמר וה' אתנו כו' כנ"ל. ואמר ואקרונ אחים ורעים.

ר"ל דזהו שמו אחים זו"נ ורעים או"א כמ"ש בר"פ ויקרא והן העוסקים בתורה כנ"ל וזהו אדברה נא שלום בך כמ"ש (סוף ברכות וש"מ) ת"ח מרבים שלום בעולם שנאמר כו' למען אחי כו' ואחים הם בתורה שבכתב ובע"פ ורעים בסודות שבהן הנסתרות כו' במה שניתן רשות שהוא התפשטותן בז"ת שהן דרגא דשם הוי"ה: אתו לסלקא.

על כתפיהון: לנטלא. להסיע ממקומו: אתו כלב כו' יחידן.

שנתפרשו ממרגלים ולכן אמר סתם בשנים הידועין: זמורה מאי כו'. למה כרתו כיון דלא נשאו אותו לכן מפ' שהוא המוט כמש"ו.

הוא דאשתמודע כו' ר"ל שלכן נאמר במוט בפתח: אמלכו כו'. שנמלכו להורגן לכן אמר איבא כו': קאים כלב.

שהוא היה מאחריו ופניו לפרי: מה. האיך נהיה בחולקך: מיד קליל כו'.

דבפסוק אח"ז מ' שהמרגלים הביאו דכתיב וזה פריה ור' אלעזר פליג ואמר דלא יהבו לון עד שהגיעו לישראל: ובכולהו לא הוו כו'. ר"ל שהן בלא"ה קודם החטא היו המובחרין כמש"ל דיהודה ואפרים וכן ב' משיחין וב' מלכין בית דוד ואפרים וכמש"ל וחידיש בזה דעדיין לא חטאו לומר שנים יחידן: ומכאן אוליף כו'.

ג"כ המובחרין כלב ופנחס וז"ש והני שנים כו': ועבדו גרמייהו שיריים. ר"ל מחמת ענוה לא מחמת יראה וכל הדרך הוליכוהו לקיים המצוה מצות משה: מסורת שמא כו'.

ר"ל שם י"ב וזהו מסור' שאין מגלין כו' וזהו זה ויליף בג"ש דכתיב זה שמי לעלם וכ"כ בחיי: תלת שמהן כו'. דכתיב בני ענק מן הנפילים וכתיב רפאים אף הם כו': ומתרפיין כו'.

מחלק שלמעלה ונשתכחו משם: אר"י והא כו'. שסובר דג' שמהן להו ומין אחד הם ולכן תירץ לו דענקים הם בני הנפילים וז"ש למעלה וכלהו אורכו יומי כמ"ש בפ' שלח בני ענק וז"ש דענקים אתו כו' ר"ל ממלאכים ומב"א ועדיין היו אחוזים בחלק שלמעלה וגם בניהם ובני בניהם עד דורות האחרונים מנהון שנתייאשו יתיר אלו הן רפאים וז"ש ואתייאשו יתיר בארעא כדין רפאים ומינייהו כו'.

כצ"ל: וכד מתחלש. משום דחלק העליון ממלאכים שאין המות שם: ובגין דאינון כו'.

רפאים לשון הריגה: הרפאים יחוללו. דריש לשון חלל: ושוכניהם.

אלו האיים: רש"א אלמלא כו' (קסא ע"א) ורזא כו'. ה"נ דקבילו זוהמא וכמ"ש ופגריכם אתם יפלו כו' דיזדככו מההוא זוהמא וכמש"ל קס"ב ע"א אני אמרתי אלקים כו' כיון דאמשכתון כו' מאי פגריכם כו' וע"ד במדבר הזה יתמו אינון פגרים כו' וכמו באדה"ר דאוליד קין מההוא זוהמא ולא אתתקן העולם עד דאתמחון במכול כמ"ש בפ' בראשית ובז"ח רות וש"מ וכן אלמלי עאלו בהאי זוהמא דקבילו הרי באו בההוא זוהמא לא"י דהיא סוד חוה נוקבא: אר"ש ועל כלא מחל כו'.

כמ"ש (ערכין ט"ו ע"ב) סיפר אין לו תקנה שכבר כרתו דוד ברוה"ק שנאמר כו': בגין דכתיב אשר כו'. ר"ל כמ"ש (שם) כל המספר לה"ר כאלו כופר כו': מי אדון לנו.

כ"ט הכא דאפיקו לישנא בישא על כלא כביכול כיון דאפיקו כו' קני קב"ה על דא. ת"ח כמה עבד ההוא כו' לדרי דרין.

וקאימו ישראל כלהו כו'. כצ"ל.

ומ"ש כלומר קני לשמיה הוא פי' איזה תלמיד מבחוזין: כיון דאפיקו כו'. שארעא קדישא אחיד בשמיה: בג"כ קני כו'.

כמו וקנא לאשתו וכמ"ש קנאתי לציון קנאה גדולה כו': אתגזר כו'. כמ"ש (תענית כ"ט ע"א וש"מ) אתם בכיתם בכיה כו' וכמ"ש וישא ידו להם להפיל אותם במדבר ולהפיל זרעם בגוים ולזרותם כו': גזר על כו' מיתו כו'.

גזר בכל ג' כמ"ש (ערכין ט"ו ע"ב) לישנא תליתאה כו' ובכיה על הארץ כמ"ש איכה ישבה בדד בכה כו' ולכאורה גזר על אבהתנא כו' הוא ג"כ בארץ לכן קא' וקאימו ישראל כו' ומ"מ מתו במדבר ומרע"ה בתפלתו האריך שלא כו': ולא כתיב כו'. ר"ל דליכתוב ויאמרו לחודא: ויגידו בכל אתר כו'.

דהוא מלתא דהגדה וכבר פי' בזוהר דהוא ג' ד' ויוד באמצע הוא מלתא דחכמתא והמן כזרע גד והנה המגיד הוא הגימל והשומע הוא ד' גמול דלים (שבת ק"ד ע"א) אלף בינה גמול דלים עם תלמידים והוא ללמוד וללמד והיוד הוא החכמתא כידוע: אמירה בעלמא. ר"ל בלא סיפור לפרש היטב הדבר: הרהורא דלבא.

כמ"ש ויאמר עשו בלבו ויאמר המן בלבו וכיוצא: תפקידתא. כמ"ש ואמרת אליהם וכיוצא הרבה: אלא באנו כו'.

ר"ל דרך גיזום היינו שם וראינו אותה מה דאתה משבח: ר' יצחק אמר מאן כו'. לא הניח לסיים דברי ר' חייא שאמר שכולהו בלישנא בישא הוו כמש"ו ר' חייא אמר אמרו את כו': לימא מלה כו'.

כמו שאמר זה אמת כו' והענין כי אילולי הקשוט אין להם חיוני כלל וע' בפ' בראשית בסוד ש' של שקר והשי"ן הוא בראשם לכן צריך לומר בקדמיתא ועי"ל קי"ט ע"ב דאע"ג דאיהי בגלותא איהי מדבר לון: אפם כי כו' והכא כו'. ר"ל דלכן אמרו היושב בארץ: דאפילו כל כו'.

ר"ל לבד גבורת היושבים בה כמ"ש העם קשה כו': א"ר יוסי כל מה כו'. הסכים לדברי ר' חייא שכל מה שאמרו הכל כוונתם ללשון הרע: ר' אבא אמר כו'.

חידש דהוא מזומן בתחילת נסיעה ובאן אתר כו': מאי על כלא על כו'. דהוא כלל הכל דו"נ והוא ש העולם וכלל השם: כי עז העם דייקא.

הוא נגד השוכן בקרבה כי יחודא דה' בארץ וה' בהיכל קדשו וע"ל דקב"ה אחד בארץ וז"ש ג"כ וכתוב עמלק יושב כו'. ועל ארעא אח"כ ויוציאו את כו' ולכן חלק הכתוב דבתם לשנים: אתרעי בהו.

נגד מלכות דאתרעי קב"ה בכ"י והיו עיני ולבי שם כו': ואתכני. בני בכורי ישראל ישראל סבא ו"ק: ואתפאר בהו.

הוא הדעת כולל ג"ר בכך אתפאר: בגין דחד בחד כו'. ר"ל ישראל ותורה וקב"ה והן ג"כ ג' דרגין הנ"ל דכלילן הכל כנ"ל כי ישראל אחידן בכ"י וכל קיומא דכ"י בעולם אינו אלא בישראל ועיין בתוספתא פ' תרומה קמ"ו ע"א ויקחו לי תרומה מאת כל איש וגו' רזא דרזא כו' ושוי תקוניה לאתיישבא בהאי עלמא כו' שלימו ותקונא דהאי רוחא רוחיהון דצדיקייא בהאי עלמא כו' ע"ש בארוכה וירתו לה ישראל לכן נק' כ"י.

ותורה ידוע דרגה והוא ית' שוכן בקרב הארץ בשביל התורה ובביטול תורה אבדה הארץ בגין דעבדין פירודא ועי' בהקדמת תיקונים א"ב דבאתר דאית תמן תורה דאיהו עד"א גם צפור מצאה בית כו' ובהרבה מקומות. וקב"ה הוא בינה כמ"ש בכמה מקומות דתמן נק' אקי"ק דלית תמן הגעה לשום בריה אקי"ק לבד בל' מ"ב והנהגת העולם בז"ת בשביל

ישראל ותורה ועבז"ח פ"א ב' והמשכילים יזהירו כו' נשמתא אתא מכורסייא ובגין דתמן יקוק דאיהו מנהיג כולא כו' וכ"ה בג' עולמות בי"ע עלמא דכורסייא ותמן אשתמודע ביה כמש"ל קנ"ט ע"א עלמא תניינא כו' זה השער לה' עולם היצירה של המלאכים ותמן מקנן כו' כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה נעשה מלאך והוא בתורה עולם העשיה הוא עולם שלנו נתקיים ע"י ישראל ושם מקנן מלכותא קדישא כ"י וכ"ה בג' עולמות שלנו שמים ואויר וארץ השמים שמים לה' וארץ הוא הקיום בשביל ישראל והתורה כי הוא חייך והוא רוח פיו באויר וכ"ה בנר"נ שלנשמה אין לאדם בה והיא בשמים ורוח ונפש באדם נפש זוכה אליה כל ישראל ורקנין מלאין מצות כרמון וזוכין אליה ורוח ע"י תורה ועבר"פ משפטים: קיומא דיליה.

ר"ל של העולם: וקיומא כו'. דכל ענפין אחידן באילן ופתח בזה כאן כמש"ו דאינון לבא ולכן אמר יגדל נא כח ה' ללבא כמש"ל וכמש"ו ת"ח והנה עיקר חילוקם היא בשלשה כי הכל מתחלק בג' ג' שזהו סוד בריאת העולם ב' א' והנה כל האצילות בג' שמהן וכן בי"ע וכן השם כי י"ק דלא מתפרשין וכן נר"ן שמים וארץ ואויר וכן האדם ראש בטן גויה וכן במשכן ק"ק והיכל ופתח א"מ וכ"א בג"ג וכן בדירת האדם וכבר כ' במ"א בארוכה.

וכן בגוף האדם העור דוגמת ים האוקיינוס המקיף הכל ואיברים החיצונים ואיברים הפנימים כמש"ו שהאברים החיצונים הן שבעין עמין שהן ע"ב אומין ששים גבורים סביב לה ועשרה שהן י"ב בתוכה יצב גבולות עמים למספר הכנעני ובניו וכן שם ע"ב הוא משם י"ב שבתוכו וששים סביב לה וע' בפ' שמות וירושלים באמצע נגד האיברים הפנימים וצדק ילין בה בה שם אדני והנה שם הזה ג"כ מתחלק בג' [ר"ל אלף דל"ת נו"ן יו"ד] דהוא י"ב בד' תקופין כ"א בג' חדשים כמ"ש בתיקו' תכ"א וירושלים נגד אותיות הפשוטים ר"ל אדנ"י] ושם עיקרא דכל האומין כמ"ש שלכן שלמה נטע בה הכל כו' ואותיות שניות ר"ל ל"ל ו' ו' בישובא דע"ב וכן חושבנם וידוע שראשי שמהן אנ"י וה"ו ל"ו ל"ו ושרשן י"ב ו' ו' ו"ק דיליה ודיליה שכ"א נכלל בוא"ו כידוע בסוד שם מ"ב ופ"ו וזהו ל"ו ל"ו אותיות הנ"ל וס' הן מבחוץ לה לכן הן אותיות ראשונות והשניות הן ו' ו' ו' ו' אותיות אחרונות הן פ'ת' נ' ד' והוא ים התלמוד שידוע שד' אחרונה מן הי"ב אותיות הוא בגלות ד' ונעשית ה' והוא י"ם תלמו"ד ה' וכן כ"א נחלק לג' ירושלים ג' מחנות א' ירושלים ד' מחנה לוי' הר הבית נ"י דלא מתפרשין שהן י"ק בהמ"ק וק"ק.

בהמ"ק בינה כידוע וק"ק שם י' אבן שתי': ת"ח כד ברא כו' לבא דהוא תוקפא ומזונא דכל גופא (ע"ב) ואתקין שייפי דגופא סחרניה דלבא ולבא כו'. כצ"ל.

והשאר ומתמן אתזן כל גופא עד ועבד ליה חד גופא. ל"ג: במוחא עלאה דשריא לעילא כגוונא דא כד ברא קב"ה עלמא אסדר כו'.

כצ"ל: והר הבית אסחר לעזרות ותנינן לית ישיבה כו' דוד בלחודייהו. ואינון עזרות סחרן כו' גדולה יתבין.

ולשכת הגזית אסחר לאולם ואולם להיכל כו' והכא הוא לבא דכל עלמא כצ"ל: פעלת ה' כגוונא דא לעילא ברזא יקירא סתימאה ימא עלאה לקבל דא ואית לעילא ימא מן ימא

כו' לכמה משריין ואינון שבעין סטריין כו' ומוחא אנהיר ללבא כדין אקרי נעם ה' כו'.
כצ"ל: כד ברא עלמא אסדר לימא כו'.

התחלת עולם מיצירה כמש"ל קנ"ט ע"א עלמא תליתאה כו' ועולם העשיה דפוס כולם
כמש"ש והנה הים נגד יצירה כמ"ש בפ' צו דשם גלגלי ימא כו' וישובא הוא נגד ארץ
החיים ומירושלים מתחילין היכלין ירושלים והר הבית ועזרות דהן ג' מחנות ואמר
לשכת הגזית אסחר לאולם ר"ל כל הלשכות של העזרה ג' תתאין ולשכת הגזית היכל
זכות ואולם אהבה ולכן פתוח לרוחה פתוח לכל ביתו של א"א פתוח כו' והיכל שהוא
בית ידוע היכל הרצון וק"ק ואמר שכינה וכפרת כו' דשם ד' היכלות ד' רגלין כו' ושכינה
כתר סיום של מעלה.

ואמר והכא הוא לבא כו' דמכאן הושתת העולם ובלבא שורה רוח החיים והוא השכינה.
ואמר ולבא דא אתזן כו' דרישא הוא בשמי' כמ"ש בש"ה וצואר הוא הסולם והוא תקונין
דבה"מ צוארך כו'.

ואמר ימא עלאה לקבל כו' אית כו'. ר"ל כמו שהתחלת עולם כאן מן ים וכן הוא למעלה
כמש"ו ת"ח וכן הוא למעלה למעלה דבינה ג"כ נק' ים נש"ב ואמר ת"ח נהר דינור כו'
והוא התחלת העולם כי שם צריכין לעבור ואמר משבעה דליקין שנהר דינור מתפשט
לז' נהרות כמש"ל בפ' בהעלותך ולכן אינון שבעין כו'.

ואמר ואינון כו' הן שבעין שכ' בפ' וירא ובז"ח ש"ה ועליהם ארגמן וכמש"ו ואינון סחרן
לארבע כו' והן ע' נפש דישראל ע' משפחות וד' דגלים של ישראל יצב גבולות עמים
למספר כו' וכל אלו סובבין הכסא ואח"כ קרתא קדישא כו' כנ"ל וז"ש ב' מיני עזרות
נגד נו"ה איהו כו' ובכלל הר הבית מחנה לוייה הוא ואמר ולית ישיבה כו' דתמן אתקשר
דוד נעים זמירות נעימות כו' חסדי דוד ואמר והוא ב"ד כו' דשם אתדבקותא בדכורא
כמ"ש בהיכלות ואלקי לצור מחסי ואמר בקיצור עד דמטא כו' ואמר ודא הוא כח כו'
כמ"ש בתכ"ב ה' אלקים חילי תוקפא ואמר יגדל נא כו' לתתא ר"ל לעילא לעילא בבינה
ולתתא במלכות והיכלות עד עלמין כלהו דלמעלה אמר עד דמטא לאתר כו' ודא אתזן
מן מוחא דלעילא ר"ל מז"א באצילות ואח"כ אמר כגוונא דא לעילאלעילא ר"ל בבינה
שמקבל מחכמה והוא נק' מלכא עלאה כידוע.

ואמר כאשר דברת כמה דאוקמוה ר"ל כמ"ש במס' עירובין (דף כ"ב ע"א) ארך אפים
אף כו'. ואמר לאמר למילף כו' ולעלמי עלמין למימר לדא בשעתא דעקתא ומאי הוא ה'
כו' כצ"ל.

ור"ל כמ"ש (ר"ה י"ז ע"ב) ברית כרותה לי"ג מדות שאינון חוזרין כו' וברית כרותה הוא
להיות לעולם כך וז"ש ומאי הוא כו'. וז"ש דאמאי אסתלקו כו' דמשה אמר לאמר כיוון
לי"ג מדות ול"ק אלא אלו.

ואמר והא אוקימנא מלין ר"ל כנ"ל ברית כו' ואמר וכן שאר אחרי כו' דלא אמר אלא
אותן מדות שהן לכפר עון ומאריך אף ולכן ל"ק אל רחום וחנון שהן קודם החטא וכן
נצר חסד לאלפים דל"ק אלא ארך אפים שהוא לצדיקים ולרשעים וכן נשא עון ופשע
וכן ונקח כמ"ש (יומא דף פ"ו ע"א וש"מ) מנקה לשבים כו' ורב חסד דחסד אינו משגיח

כלל על מעשה כמ"ש (פסחים דף קי"ח ע"א) הני כ"ו כל"ח כנגד כו' ולכן נתן לחם לכל בשר כל"ח.

ול"ק וחטאה לפי שחטאו במזיד וכן ל"ק ב"פ ה' כמ"ש (ר"ה שם) א' קודם שיחטא כו' ונשארו ששה שהן תשעה כמ"ש בא"ז וכן בכי תשא הן עשרה שהן י"ג כי אל רחום לפי פשוטו מדה א' וכן ארך אפים וכן נצר חסד לאלפים ונעשין י"ג והכל דרך בג' שבאין מלמעלה וזהו י"ג יודין וט' ווין דב"כ שהן ווין ו' ט'.

יודין י' י"ג (כוונתו על ג' יודין וג' ווין דהיות). והן נקודות וטעמים והוא משחא דבהון והן עצמן אותיות כמ"ש בפרשה נשא ועם ו' תיקונים דה"א שהוא חמשה ואלף הן כ"ח עובדא דבראשית ועם ד' דאל"ף הן ל"ב נתיבות כי נגד ו"ד דנוק' הוא ע"ס כמ"ש בס"י א' רוח אלקים חיים ב' רוח כו' והן ד' דידה ואח"כ חמישי חתם כו' ו"ק.

ואמר כדברין ממש והא כו' ר"ל כמ"ש (ברכות ל"ב ע"א) כדברין עתידין האומות כו' אשרי כו': (קסב ע"א) יתמו הא באתר אחרא לא ושם ימותו דא בגופין אבל בנשמתין לא כו'. כצ"ל.

ר"ל לא כמ"ש מזה הפסוק דא"ל חלק לעה"ב דנאמר ושם כו' לכן קאמר דכאן נאמר יתמו מ' לגמרי אבל שם ימותו דאין בנשמתא מיתה: נשרא רברבא. לפי שהוא בדרום לכך הכל בצפרים ויונה ושלימות הוא נשר בעל הכנפים למארי דמתיבתא שגדפין דלהון שלימין כמ"ש בת"ב וכמ"ש בתז"ח צפור יונה נשר וז"ש רברבא לאפוקי הקטנים דלית גדפין כו': מלקט עשביין.

הן דברים לקוטות כמ"ש למטה מאן כו' וכן לקמן יוסף איהו כו' מאן כו'. והכל מג' דרגין שהוא ש' ע"ב וכ"א מג' כמ"ש כאן מאן כו' מאן כו' תו אמר כו'.

וזהו ש' ע"ב ע' ש"ב ש' מע"ב: דנציבין הוא הוא ובריה כו'. כצ"ל: לגו חשוך.

שהוא מצדק א"ד יש כ"ש מקום לאחוז בהן וזהו מקומות מסה ותבערה ומרה ושם נסהו כו' כידוע: נייחא יתקצר מניה חייין כו'. כצ"ל: גו נייחא אצל נוח הנו"ן וג' דברים נגד ג' דרגין בג"ר צריך לקצר ובמלכות להאריך כמ"ש (ברכות דף י"א במתני') מקום שאמרו כו' ומאן דפסיק כו' בז"א ששם החיבור ושם התורה: תו אמר כו'.

הוא סוד קו המדה והוא כמו הראשון וז"ס דוד מזוקק שבעתיים והוא במקום אמת דג' תיבות האחרונות כמ"ש בז"ח רות: תו אמר כו'. דנצח נשאר דא"ל הפסק מצד המלאכים וגם נצח ישראל לא ישקר עולם חסד יבנה משא"כ עבודה דבטילה בעו"ה: וחד אתהדר חד שליט כו' אגניז חד ואשתאר כו' כנפי רוח ושאט במאתן כו'.

כצ"ל: ה' רוכב כו' שהן עבי שחקים עבים רכובו: גדפי רוחא. הוא הדעת משה ברוחא דביה עף למעלה והרוכב הוא יסוד וז"ש חד שליט ויוסף הוא השליט והוא וירכב על כרוב ויעף דביה נגנז כנ"ל וביה הדעת דסליק עמיה במאתן עלמין דסליק לאו"א ואשלים לשבעין ועאל בב' העזקין דאינון מאתן אלף עלמין דכסיף בהן קב"ה והוא סוד הזיווג ובין עיזקא ועיזקא הוא ת"ק אלף עלמין דפתחי תרעין לכל סטר והוא ת"ק פרסי מטלנוי ועם מאתן אשלים כו' כנ"ל ולכן נקרא ריח ר' עם י"ח ואמר חד לגבי בנימין יסוד דנוק'

והוא תורה ולא נשאר אלא חד סמכא דא"ל הפסק ואמר דאגניז יוסף כו' הוא גניזת הארון ולוחות וכן חורבן בה"מ דשם יראה כל זכורך זכורך דייקא פני האדון ארון הברית אדון כל כו' ומכירת יוסף גרם כ"ז כמ"ש בז"ח והוא נמכר ד"פ לכן נמכרנו ד"פ בד' גליות מבבל למדי מיד ליד ולכן בחורבן נתבע דמו גם דמו הנה נדרש בשביל שחשבו ולפי לעבד נמכר לכן לעבדים כו' ולכן ויבך עליהם ויפול על צווארי נימין אחיו כו' על פרישתו ממנו זמן רב וירכב כו' וכן מי"ב מרגליטין כו' ודאתמסרו למלכותא כו' וז"ש (ע"ז דף ג' ע"ב) שקב"ה רוכב כו' בח"י כו' והוא בח"י נהרי בשדרה כו': יהיב לון ההוא ממנא וורדא אחרא ונפקו.

כצ"ל כמ"ש בפנים. שנתן להם מתחלה אחת והוא בהשטמות וכאן שראה שלימותם יהב כו' והוא כמ"ש בתיקונים תכ"ה חדי ר"ש חדוה כו' וכן כאן בתחלה ראה צדקתם שעלו בחשך ראוי לשערי צדק ואח"כ שראה שהן זוכין לשמוע קלא דהיא עלמא ברזין דתמן ראה שזוכין לצדק עלאה ב' השושנים ולכן ארחו ביה דביה אתתקפו למשמע תמן כו' ולקמן דיהבו לון תפוח נשלמו דהוא ברוחא דמשה כמ"ש בסוף תיקונים ולכן לא אתנשו מנהון כלום תמלא הארץ דעה כו': וגו' מהו מיתתו כו' וההוא יצה"ר הוא דמית כו'.

כצ"ל כמ"ש בפנים: (קסב ע"ב) בגופין קדמאין כצ"ל: ובפום תרין מלין עד כלום ל"ג: בצלאל רביעאה כו'. לחב"ד כמ"ש ל ואמלא כו' וע"ל קס"ד ע"א ואמר שם כד תנדעון כו'.

ידוע בשם המפורש מג' ג'. ואמר יוסף איהו רביעאה שהוא רביעי לחג"ת מאמר תדשא הארץ ועי' בתיקונים ל"ד ע"א דהוא יום הרביעי שראשי נמלא טל.

ואמר גו נהורא כו' סליקו לעילא. דסליק לחכמה משכיל לאיתן כו'.

ואמר חביבו דכלא. ידוע והוא בג' מקומות כלול במקומו חביבו דכלא ורביעאה כו' וסליקו.

ואמר עליה כתיב ונסכו כו' שהנסכין אזלי לשיתין (סוכה מ"ט ע"א) דרגיה ורביעית ההין בשמא מפ' ג' ההי"ן רביעית השם והוא רובע ישראל בשיעורא דמשחתא: אמרו הן אר"א כל הני מלין וכל מה דחמינא כתבנא כד מטינא כצ"ל: (קסג ע"א) והא ל"ל דחילו ואמתני. מיומא דשאריתו למחמי כל דא עד השתא שבעה יומין והא לא הויתו מסתכלין בההוא עלמא כלום.

אמרו ודאי הא אתנשי מנן כצ"ל: חמיתון אלין טוריא כו'. שג"ע בהר מרום הרים וכל שיותר במדרגה יותר בהר וגיהנם בשאול וכל שיותר כו' וכמ"ש צדקתך כהררי כו' משפטיך כו'.

ואמר די במדברא כמו שהיו בזה העולם דכל עניינם שם בטופסא דכאן: בכמה פליאן כו'. ד' דרגין מקוצו של יוד למלאות לה' אחרונה דמשה סליק לשם במחשבה כו' ובחיינו לא זכה אלא למבועין לבינה כי לא יראני כו': פריעה הוה ביה במה דאתפרע כו' לפסולת לגו כצ"ל: לגו אתר דפריעה שארי.

ר"ל מקום הפריעה שהוא בקדושה הוא מתקיף לערלת הפריעה כי שור הוא דכורא אבל חמור דנוק' אין בכסא והענין דו"נ דקדושה מרחיקין דו"נ דס"א כי במקום הקדושה הן נופלים ולכן בכסא אין שם שליטה דנוק' אבל דכורא עד בא יעקב ומתחבר בכסא כמש"ו והענין בשור כי עשו דכורא לשמאלא וישמעאל כו' והוא בחטא אדה"ר וחוה כמ"ש בז"ח פ' יתרו והוא בעצב בעצבון וז"ש ויעקב אחיד כו' ובהאי שור כו' ר"ל דפרע מהאי שור דקדושה את המועד ואמר רשומא דברית אית ביה כנ"ל דמילה שהוא בנוק' ביה והוא עטרת הברית נוק' ואברהם אצטריך פסולת של נוק' ויצא ישמעאל ונולד יצחק אז נתתקן נוק' והוא הראשון שנימול לשמונה קדש ידיד מבטן ואח"כ נצטרף יצחק ונפק מיניה עשו דכורא ונולד יעקב אז נתתקן פריעה ולכן נולד מהול כמ"ש איש תם שנולד מהול במילה ופריעה ואעפ"כ נצטרף יעקב בלבן ב"פ שבע שנים נגד אברהם ויצחק דכלול מהם והם ד' דכורסייא ד' בתים דתפילין נגד ד' דס"א דאמצעי כלול שנים כידוע ב' דשור וב' כו' אלא דביעקב אין פסולת רק שתקן כו' ולכן לא אשתלים עד שנולד יוסף כי יוסף ויהודה הן זו"נ ב' משיחין דיהודה עני ורוכב על החמור ויוסף בכור שור ביהודה ותעמוד מלדת דאתתקן כורסייא כו' וביוסף ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף כו' בשביל שנולד שטנו של עשו כו' והוא כנ"ל וז"ש בשרה כתיב פקידה והוא כנ"ל דאתייליד בסטרא דנוק' משא"כ ביעקב וכד אתייליד יוסף דאז נשלם יעקב וז"ש בגין דזכור כו' והוא ברית קיימא ואמר ובמה כד נטל כו' דאתחבר בכורסייא ואז נפרדו הקליפות יתפרדו כל כו': בכור שורו כו'.

ר"ל דכל השוורים משתלשלים מזה השור דקדושה והוא דקדושה בכור לכלם. וז"ש (ע"ב) וכמה גרדיני נימוסין כו' ר"ל דכלם סטרא דשור ולכן אמרו (סוטה מ"ח ע"א ב"ק כ"א ע"א) לדידי חזי לי ומנגח כו'.

ואמר ובההוא מתיבתא כו' בעלה דההוא תם כו'. ר"ל דנוקבא כורסייא כולה נק' תם ויעקב איש תם כו'.

ואמר א' רזא דוא"ו כמ"ש בס"א פ' בראשית דדא כלל ודא פרט והן סוד שם ע"ב ומ"ב ואמר אברהם לא אתפקד כו' משא"כ ביעקב דכד אתחברת בדכורא אשתלילת מכל לבושין פשטתי את כתנתי כו' ולכן הוא תם לבד ואמר דאקרון כחזא ים הוא יצירה גלגלי ימא דהן דרגין כמ"ש בר"מ פ' בא ותקין לכרסייא כתות לשמשא ליה כו' אבל דעשי' אמר שם ולאלין עביד שמשין ס"מ כו' כעננים כו' וזהו תמים דכל סיום י"ם הוא לשון רבים דהן דרגין הנ"ל ואמר ב"נ אצטריך כו' כמש"ו בלבן ותכלת דציצית דתכלת סלקא מגו ימא וז"ש דסיהרא קדישא שפירא איהו בחוורא ר"ל וזהו לבן דציצית וז"ש ובההוא ימא כו' ואמר למטה לבתר בתפלין כו' והוא א' דאמת והוא רזא דאלקים שאמר בז"ח ש"ה אלקים א' דכר כו' מילה בפריעה כו'.

ואמר גו שבעין שנה כו'. ר"ל בז' היכלין דיצירה נונא יסוד דנטיל משבעין שנין כמ"ש בסוף תז"ח ולכן עולה חלזון לע' שנין עד דמקבל מכולן והן נגד ימי האדם דלסוף הוא בגוון זה כמ"ש בפ' בראשית דלכן ל"ל לאדם קיומא ע"ש נ"א ע"ב ודוקא לגוף דעשיה חלקא דמצולות ים אבל לנר"נ דלגו שש וארגמן לבושה כמש"ו ור"ל שש וארגמן ששה

דרגין וד' רגלין ארגמן ז' היכלין ואמר מ"ט בנין דתחות ים כו' כנ"ל לבתר עבד לאלין
שמשיין והוא כתנות עור אף עשיתיו: כדקא יאות מתתחמן לד' כו'.
כצ"ל.

ואמר מתתחמן לד' סטרין דעלמא הן ד' שבכסא והן ד' כנפות ד"פ ח"י י"ג חוליין וה'
קשרים שהן י"ג עלין דשושנה דלגו וה' עלין דלבר והכל בשם אלקים שנתמלא ברחמים
והן י"ג מדות הרחמים ואח"כ ה"ג לא ינקה פקד כו' על כו' ומ"מ הכל ברחמים והן ה'
דשמע ואחד רזא דיחוד בחסד ובברית דשם מתגלה חסד בפום אמה שמר הברית והחסד
והוא חמשה ואלף אלף הוא א' ה"א דשמא מפרש וכן הוא ואו הא ואלף דה"א הוא בחי'
אחרונה דל"ל מגרמה כלום ושם מקבלת הכל ונעשין שם אחד כידוע ולכן נקרא חוה
ח"ה י"ג ו' ה' ו' וא' כנ"ל והתחלקותם לח' וה' בסוד ב' מזלות והוא סוד אחד והן ד' חיות
והוא שם ע"ב בהן כידוע ואדם ע"ג ברזא דמ"ב וכמ"ש בתכ"ב והוא רזא דתפלין מ"ב
הזכרות אקי"ק אשר אקי"ק והוא אדם א' דאמת.

ואמר יתמו שיהיו י"ם ות"ם וזהו יתמו דגש במם להורות על ב' ממין והוא ג"כ תם בי"ו
פנים דחיות: הני תרי מערתי אחרנין די לגו לא תשכחו כל דא תמן כו' (קסד ע"א)
למתבתא דיליה אמר לון רבי אילאי זכאין כו'. כצ"ל.

מיומא דשארן למיחמי כו' עד כלום ל"ג כאן: מלין דשמעתון מלה קדמאה כד תנדעון
מדידו כו' מפרש תנדעון דא דבצלאל רביעאה כו' כצ"ל: מאן דלא אסתכל כו'. וכן
בהיפוכא מאן דאסתכל כמש"ש אבל העיקר דקאי אמ"ש למעלה יוסף כו' וכמ"ש (חגיגה
ט"ז ע"א) כל המסתכל בקשת וכן בקשת דלתתא וכן שנינו במתני' אלו שנים יחד ואמר
ג' דברים של ג' כמו למעלה בצלאל יוסף מאן.

מאן דלא כד כפיף אי לא כו' מאן דעאל כו' ואמר בין תרין כרובים. שהם מעון ומכון
כרובים דעלמא עלאה ממעמקים קראתיך כו': יעקב חכים הוה כו'.

דהבין דהן עלמא דאתכסיא ועלמא דאתגליא אע"ג דתחלה לא ידע וז"ש חכים הבין
בחכמתו: לה לבר ממערתא אבל ללאה אעיל גו מערתא כו'. כצ"ל: וחזו חמאת כו'.

דמתחלה אתקשרן היכלין דנוק' זע"ז ואח"כ נוטלין הדכורים כ"א חלקן כמ"ש בהיכלות
בפ' בראשית וז"ש ושרה חמאת כו' ורבקה חמאת כו' והענין שרחל לא נקברת שם כי
אלו הן כורסיא לחוה משא"כ ברחל דהיא כורסיא להם וכן דוד אינו שם: שיעורא כו'.
כצ"ל מחוה לגבי שרה שיעורא דתרין אמין כו'.

ור"ל כמש"ל בפ' תשא ונשא מגבעות כו' בינה ובין בתולות אחרי' כו' וזרת הוא ב"ט
ובשיעורא דיוד הוא בטפחים דהוא ד' אצבעות דיו"ד שיעורא ד' נקודין כמ"ש בתי"ט
ובשיעורא דוא"ו הוא שיעורא דאמות ו"ט כמש"ש. והנה ב' אמין הוא הפסק ב' היכלין
גן נעול גל נעול ב' שמות והן היכל א' השביעי דמסתרת שם והוא אלקים כולל ב'
השמות דלכן אמרו (ברכות נ"א ובזוהר בכ"מ) מגביהו מן השלחן טפח דכוס הוא ברזא
דאלקים וחושבניה והב' אמות הוא ברזא דדעת דגבוההכתפין ורישא דגבוה בגרון
מהגוף: וכולא לדוכתייהו.

צ"ל בדוכתייהו. ומ"ש אלין הכא ואלין הכא לא שייך כאן וכן לקמן קס"ו ע"א לדוכתייהו אלין הכא ואלין הכא כו' כדקדמייתא לא שייך שם וצ"ל ק"ע ע"ב קודם למש"ש למטה סחרנייהו דאינון עמודין כו'.

כי כל המאמר הזה הוא לקוטים מלבד מה שחסר וכצ"ל קס"ג ע"א אחר מש"ש אתחברו כחדא ויתבו אח"ז צ"ל קס"ד ע"א א"ל ר' אילעי זכאין קדישין אימא לכו מלין כו' עד מכאן ולהלאה רחימין ואח"ז קס"ג ע"ב זכאה חולקכון חברייה קדישין עד קביל לון למתיבתא דיליה ואח"כ אמר לון זכאין אתון דאחמי לכון מאריכון כגוונא דעלמא דאתי מיומא דשאריתו למחמי כ"ד עד השתא שבעה יומין והא ל"ל דחילו ואמתני והא לית אתון מסתכלן בההוא עלמא כלום אמרו ודאי הא אתנשי מינן כו' קס"ג א"ב עד כמה דחמיתון דעבדין כל יומא ומ"ש כאן אלעזר ברי שפיר קאמרת כו' עד לבר מירושלים וכלא בדוכתייהו נראה שאינו ממאמר זה כלל.

ומ"ש כאן דנפיק מינה לגו. ר"ל דכן משיח ב"ד בר' דלאה יהיה בגו ירושלים ומשיח בן יוסף בר' דרחל לבר מירושלים וכמו במערה וכמו ב' המלכים רחבעם וירבעם ומינייהו נפקו ב' המשיחין: דמרגלאן דאבן טבא כו'.

צ"ל אחר מ"ש קע"א ע"ב תלת עשר אלפי מגדלין דנהירין כשמשא ואח"כ שם קע"ב ע"א שבע סדרין דמרגלאן אתתחמן בכל חד וחד ואח"כ כאן דמרגלאן דאבן טבא כו' וכל המאמר דעזרה שם הכל צ"ל כאן ועמ"ש לקמן: מגדל עז דא כ"י. כמ"ש כמגדל דוד כו': (ע"ב) ביה רעותיה כו'.

ר"ל לשון ריצוי: וע"ד ונשגב. דכל תוקפה ביה סיהרא משמשא: חמיד לבא כו'.

ע"י בסוף תיקונים: דא תיבה וס"ת כו'. ר"ל עז ס"ת כמ"ש על פ' ה' עז לעמו יתן כו': מגו היכל כו'.

ר"ל דבהיכל הוא בדרגא דבינה לכן סתום הוא כד סליק למעלה ומפקין ליה לתיבה ושם נפתח ונתגלה: וההוא מגדל כו'. כי מגדל ועז בחושבן חד והוא שמא דילה דקיימא על י"ב מרגליטין י"ב אתוון דשמה דידה וכ"ה בשם המפורש ג"כ ושניהם חושבן ע"ז וכן חושבן שבעה ושבעה ימי הפסח וסוכות ז' וז' מוצקות ושבע דלמעלה נכללין בעשר שבעין שנין דגלות בכל וזהו ע"ז וב' עטרין הן כתר ועטרה השם י"א וי"א וכפולין משבעה והן מגדל עז עמ"ש בסוף תיקון' וכ"ה מגדל אלא דשם הוא בכלל ובה הוא בפרט ג"ד ב' המרכבות אנפי רברבי ואנפי זוטרא.

וידוע שדכורא ונוקבא הם כלל ופרט וז"ש ודיוקנא כו' ואמר ואצטריך בשית כו' דוגמת ו"ק דידיה והן שית היכלין והיא התיבה השביעית עז כנ"ל: כד דריש במגדל אצטריך צדיק דליהוי חזן כו' דסליק לס"ת למקרי אצטריך צדיק כו' ירוץ צדיק דא ונשגב ממאן כו'. ר"ל ר' כרוספדאי הנ"ל וכמ"ש בז"ח רות: גו גדפי דכרובים.

תחת הכרובים הנ"ל קע"א ב' ובאמצעיתא דההיא עזרה אית תרין כרובים כו' תלת עשר אלפי מגדלין כו' כנ"ל וז"ש כאן וקאים גו אמצעו דעזרה כו': ומה דהוה רומי' לרום כו'. כצ"ל וכמ"ש למעלה ודא סליק לרום רקיע דעזרה הוא בלא גג: וזמנייא.

ר"ה ויוה"כ: כל בני מתיבתין: דאיהו פריש ליומא דהלולא דילך: על ההוא פתחא ואיהו ס"ת פתיח כצ"ל: כמ"ש בפנים: מד' גוונין דאינון דעלמא עלאה כו'. כמ"ש מי מדד כו' כמ"ש בסוף תי"ח דאינו ד' גוונין שהן ה' והן פיתוחי חותם: עטרה דפז כו'.

והוא ב' שמות אני ה' ולכן ב' נשרין מקבלין אני ויונה נגד ה' ויונה הוא השם פשוט ומלא וז"ש ותרין נשרין דא מסטרא דא ודא כו' כי אני הוא מב' סטרין ויונה באמצע: אלא מהכא נפקא. ר"ל דזכתה לנהורא דיונה דא וכמ"ש חמורו של רפב"י ובהמות של אדה"ר וכן של נח כידוע וזכתה לנהורא דא ששמשה באמת לאותו צדיק ונכתב מעשיה בתורה ואמר ההוא דאשתמודע.

ר"ל שנכתב בה"א הידיעה: (קסה א) במתיבתא דרקיעא יונה דכר הוה כו'. ר"ל דהיא בעצמה זכר אלא דמין יונים נקראו לשון נקבה לכן נכתב זו"נ טרף בפיה: את השמים ואת הארץ והארץ היתה תהו ובהו וגו' אהדרו אתוון כו'.

כצ"ל וכאן ע"י בטישה שזהו ויאמר: זכאה עמא דכ"ד מחכאן. כאן צ"ל מ"ש קע"ב ב' אלפא ביתין כלהון משלבן כו' עד ממתו"ם ננקפ"י אאלר"ן ואח"כ קס"ו א' ואמר רב מתיבתא דהא דייק כו' עד דפרס אשתמע הכא ואח"כ בפ' בלק ר"ג ב' אשורנו ולא קרוב כתיב ומגבעות אשורנו ציורא ודיוקנא כו' עד כלא אפיק מי ואח"כ קע"ב ב' אלף וחמש מאה וחמשה כו' עד בעזרה דא ואח"כ כאן למטה לא ידיע חשיבו דעובדא טרפין דלהון מנצצן בכמה גוונין עובד כו' עד קס"ו א' ויסע למעבד בהו נוקמין.

ואח"כ מ"ש כאן. אי חסידא קדישא מאן דנטר ברית כו' עד שלהובין מלהטן דלא יכלין לאסתכלא בהו ואח"כ קס"ו א' בההוא מעיינא מגדלא כל זיני ושם קס"ו א' וילך מאחריהם ויסע.

צ"ל ועוד ויסע למעבד כו' ושם וע"ד חדי משיח כו' חדי משיח ל"ג ואין שם מקומו אלא קס"ה ב' אחרי שאמר מאן דזכי למנדע דא ינדע וע"ד חרי רב מתיבתא דקא אתבשר משיח בדא כו' עד דפרס אשתמע מהכא רקיע חד אית כו' אבל מ"מ קודם אלפא ביתין משלבן חסר ג"כ הרבה וכן קודם המאמר של בלק אבל מסודרין הם כנ"ל: ואי תימא מאן נטר כו'.

דאז השגחה עליו מעלמא דדכורא כי השגחותו תמיד בה כמ"ש עיני ה' אלקיך בה ארץ אשר כו' ועל ידו משגיח בה: תלת מאה ושבעין וחמשה כו'. מספר הזה הוא עש"ה חסד המש"ל ופחד כו' והוא בנהירו דחסד כמ"ש בא"ר אורכא כו' והנה חסד נק' כהן ע"ש ע"ב נהורין דבי' חושבן חסד וג' נהורין דעלי' כמ"ש בז"ח פ' חקת מ"א ב' וחושבניה דהאי כהן שבעין וחמש שבעין ותרין לקבל ע"ב סטרין רשימין בסט' דחסד ותלתא דאשתארו לקבל תלתא דרגין עלאין דאתלבש בהון כו' וידוע שה"ח הן והן שע"ה וכד חשבת לג"ר כא' הן שס"ה וכן תתר"פ בפרט וכ"ה ורב חסד בחושבן יום וכן חושבן מילה דאתגליא טוב שם אמרו צדיק כי טוב והוא שמא דגושפנקא וכ"ה אלה בחושבן אור וכ"ה צלם בחושבן אל עם ה"ח הכוללן והוא נתיב ל"ב הנעלם הכוללן וזהו חסד אל כל היום שנא' על הצלם אם הוא שלם אז הוא שלם כל היום כל ימות השנה ה"פ

חסד ע"ב כנ"ל והוא א' שע"ג הסנהדרין וכן ישראל ע"ג ע"ב אומות וכן בכולם וזהו חסד אל והכל עם א' הכולל חסד סימן כל ימות השנה אל הוא צלם והוא סימן לחסד.

והגופנין הנ"ל אלף כו' אקי"ק פעמים כהן: מאן דאיהו לגו קיימא בתרין כו'. בדחילו מגלגולא דרקיע דהוא מחימום הגבורות ומשם נבעין מיין בשבכים ואגנות ושם מים רבים לא יוכלו לכבות כו' ולכן סחרא תדירכי שם דרגא דעוה"ב דלא מתפרשין כי אין שם אלא צדיקים וחדוה מאינון מים שמאלו כו' וימינו כו': דא הוא דאמר יחזקאל.

ר"ל המעין הראשון שכ' שם והנה מים יוצאים מתחת מפתן הבית קדימה והוא הדעת בת"ת ולכן זרת ארכו מדת החשן: כל זיני מרגלאן כו'. הן מ"נ ולכן הן בכל זיני גוונין כו' וז"ש כלהו שלהובין מלהטאן כו': בתר שבכין אחרנין לגו.

ר"ל שאמר למעלה ק"ע א' דבכל סטרא דעזרה שס"ה עמודים דנהורא. ואמר שם ב' סחרנייהו דאינון עמודים אית שבכין עובד כו' וע"ש קע"א א' ב' מנביעו דאינון שבכין ואמר כאן שיש שבכין אחרים סביב כותל העזרה ועל שבכים רלו עומדין הגפנים והכרובים עומדים בתוכם אל חלל העזרה ועלין של הגפנים חופפים על הכרובים: (קסה ע"ב) אינון גופנין.

גופנין הנ"ל והגופנין הן רזא סוד ת"ת כידוע בז' מינין וכרובים נו"ה ושבכין יסוד מינייהו נבעין מיא לאגנות מלכות בית קיבול וז"ש דכל מאן דאסתכל באלין גופנין כו' ועוד מעיינא וענפא ורקיע על גבן כמש"ו: בד' מיני זהורין. ד' גוונין הידועין בד' אתוון: שית אלף כו'.

נגד ששים רבוא ישראל שיוצאין ממנה: ד' גוונין לד' סטרין דעזרה. כ' רח"ו ד' אותיות אדנ"י וע' בפ' ויקהל: לד' סטרין דעזרה.

שהשבכין הן לד' סטרין דעזרה ג"כ ומינייהו מקבלין האגנין: סטרין דעזרה אינון שבכין בבעין נביעו דמיין חייין כו'. כצ"ל.

באמצעי דעזרה כו'. תחות שני הכרובים הגדולים דשם כמש"ל קע"א א' ב': ויתחזון קמי מלכא קדישא.

כאן צ"ל מ"ש למטה כל אינון נטורי קיימא קדישא כו' אי חסידא קדישא מאן דנטיר ברית כו' (קס"ה ע"א) עד ודא איהו כד איהו אחרי ה'. ואח"כ מ"ש כאן בסטר דרום בעזרה כו': ואתרמי.

צ"ל ואתדמי דקא ישטפון כו'. והוא המעין שביחזקאל מש"ש מפכים כו' מי ברכים כו' ונקט ברכים חזא נקט וה"ה למתנים דכולן שוין והן ב' היכלות דכלילן כמש"ש: מאן דייעול בהו כו'.

דהוא מעין החכמה כמש"ו ולכן הוא בדרום הרוצה להחכים ידרים חכמה נחית בימינא ואינו מתגלה כ"א בברכים כמש"ש בפ' פקודי רמ"ז ב' מאתר דא ינקי כל אינון מאריהון דחכמתא. וכן שם למעלה האי חיותא יופיאל שמיה ואיהו קיימא בכל אינון רזין דחכמתא וכל אינון מפתחאן דחכמתא קיימין ביה כו': מגו מרגלא חד.

הוא י' נקוד' דאור כו': בכותלא דדרום אינון מים עיילין גו עזרה ומתמן כו'. כצ"ל: לנחל שטים כו'.

כמ"ש בירוש' ובז"ח רות ע"ש: לא חיישי בנוקבי. ר"ל אין מהרהרין על נקבות וז"ש דאתחזון תמן דכורין כו' וכנ"ל שהן ישטפון כו' וכן הן מחכימין כו' וז"ש ותו דהא אתפקחין כו': גו מקדשא דא כל הרהורין כו'.

ר"ל העומד בבה"מ בראית רגלים כמ"ש את פני האדון ה': ענפא כו'. הוא מסט' דגבורה ולכן כל גוונין דעלמא כו' והמעיינא מסט' דחסד: לאיש משענתו כו'.

לאותן שיזכו למקום רב ימים והם עתידין להחיות המתים ומעלתן ידוע בג"ע וז"ש וע"ד חדי: רקיע חד כו'. בחי' הדעת ומשמ' ולמעלה נעלם: קריב יתיר כו'.

הן ד' גוונין דיריעות המשכן תכלת וארגמן דהוא גוון המורכב במקום ירוק ותולעת ושש כי הרקיע הוא היריעות והן ד' גוונין דשמא והן מלמטה למעלה נוק' ואח"כ דכורי': דעיינין יכלין לאסתכלא. כאן צ"ל מ"ש קס"ו א' לזימנין חשוכא כו' עד לאסתכלא לעילא ואח"כ שם אי חסידא קדישא עד אר"ש ואח"כ קס"ה ע"א ת"ח ההוא רקיע כו'.

ומקל נהימו כו' כל אינון אגנין כו'. אותן שאמר למעלה קס"ה ע"ב שית אלף אגנין כו': דייק רב מתיבתא כו'.

זכורך מ' על הזכרות להראותו ואף שנא' במקום אחר ג"כ כל זכורה לפי כו' הכל ג"כ בשביל זה דלא עאלו בברית ושמרוהו: (קסו ע"א) כשר איהו לדא. שאיסור ההליכה אחרי אשה משום הרהור ואפי' אחרי אשתו שלא יהרהר באחרת ואף בצדיק גמור משום שאנו בע"ה ושם החילוף וכ"ה בשכינה בסיהרא דע"ה אסור אבל מי שזכה לעה"ח ודאי מותר דשם גמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה ושם אין פחד והשגחת השכינה על הכל וזהו שהיא מאחריו אבל לזכות להדבק בה כהוגן זיווגא דשכינת' הוא כנ"ל: ואמר רב מתיבתא כו' ויהיבת למדי ופרס מאינון אתוון דופרסין היאך אשתמע ליה א"ל הכי הוא. כצ"ל.

ר"ל דפרסין מורה פריס מלכותך ומורה פרס כמ"ש רש"י אבל הוא מורה להיפך דפריסת מלכותו של פרס והשיב לו אין ה"נ דשבירת מלכותו נרמז כאן אבל ע"כ ימלוך מקודם ולכן מוכח שמקודם יקבל מלכות ואמר שמרמז הכל על הגאולה כמש"ו וכן בימי דניאל שנשברה ע"י מלכות יון אבל ד' תיבות אלו מנא מנא כו' הוא רומז על ד' מלכויות ופרסין על מלכותא חייבא והיא תשבר ע"י ב' משיחין כמש"ו וז"ש ופרסין לשון רבים וכאן נא' ופרסין לשון שבירה כמ"ש עד די התגזרת אבן כו': א"ל אי ר' אי ר' זכאה חולקך ההוא דשאלת חסידא קדישא מההוא קרקע כצ"ל: וכיון דמטי כו'.

ר"ל כאשר הגיע הירדן להנהר אתמשך הנהר בירדן ועיילי עד קרקע דמקדשא: דוכתייהו אלין כו' עד כדקדמייתא. כבר כ' שצ"ל לקמן ק"ע ב': בההוא סטר דרום.

לפי שהזכירו כבר דמעיינא נפיק מתמן: תלת מאה וחמשין כו'. הן ברזא דשמשא דנהרא בתוקפא דדרום ולכן המנורה בדרום ולכן אינון נהרין תדיר וכן מנרתין תלויין כאן

כמ"ש למטה והוא ברזא ואור החמה יהיה כו' שהוא ז"פ ז שהוא נש"ב כאור שבעת הימים ז"פ נ' ומ"ש בת"י שמ"ג פעמים בלא הכלילות: ארבע אגנין כו'.

הן אתה דחסד** (אצ"ל את ד' (או אתר) דחסד. **) : (קסו ע"ב) תרין אלפין ומאה כו'. והן בכל עמוד ג מצד זה וג' מצד זה והוא סוד המנורה וכ"ה חשבו אתוון דנשרין: ובלילא מתדעכין כו'. צערא דכ"י לילה ועבז"ח רות ואיכה וכן הסיהרא משא"כ שמשא ויממא דמצד עצמן הן שלמים ומאירין ואינן חסרים: מלה חדתא הוה לגבן השתא.

כצ"ל: (קסז ע"א) אי חסידא קדישא כל מלין דאינון באורייתא כו'. כמה אינון בגוון מלין רברבין עלאין כו'.

כצ"ל: דאורייתא על בורייה. כאן צ"ל מ"ש קס"ח א' ב' זכאה איהו מאן דאזער כו' עד רב בעילוויא בההוא עלמא ואח"כ רב מתיבתא בנ"כ זכה לההוא יקר מ"ש קע"א ב' ואח"כ כאן והשתא רב מתיבתא פריש מלין סתימין כו': בדא אית ל רזא יקירא כו'.

והוא מש"ל ב' אי ר' אי ר' אלמלא כו': בגינך חמינן וזכינן לכמה סתרין עלאין כמה חדוה אחדו לן כד כו'. כצ"ל.

בגינך חמינן וזכינן כו'. הוא מש"ל ב' ועל דא אחזיו לי מה דלא כו': ר' ר' כד פרחנא מגבךעאלנא וחמינא כו'.

כצ"ל: (קסז ע"ב) באתר דפרוכתא כו'. כמו בין היכלין דאצילות לבריאה ששם דנוקבין והנה הם שבע היכלות לז' נביאות ודשרה כוללת ד' וכן הן ז' היכלין דדכורן כמ"ש שבע כתות כו' לשבע שמחות כו' והיכלות אלו הן כסדר חג"ת כו'.

ושל יוכבד הוא הגבוה כחוט השני היכלא דמשה ועמש"ש ולכן היכלא דבתיא נק' שאננות דלא כו' דלית תמן רתחא כמ"ש בריש ז"ח וגהינם לא נברא עד יום שני ודאמהות בוטחות דשם בטח בה לב כו' דאין שם פחד כלל דלא מגיע שם כו': בהיכלא אחרא אית דבורה כו'. חסר כאן ב' היכלין והוא בהשמטות דכאן והוא א' של חנה וא' של אסתר ובהיכלא דבתיא שם אביגיל ושאר נשים ובהיכלא דסרח שם חולדה ושאר ובהיכלא דיוכבד שם מרים ואלו ז' נביאות הן עשר כמו בז' היכלות שהן עשר והן ד' רגלין לכסא וששה דרגין שהאמהות הן רגלין כמו האבות אלא שרחל במקום דוד בנוקבין וכן היכלות דדכורין הן ז' כתות שובע שמחות והן שבע בשבע כמ"ש בהיכלות פ' בראשית ופ' פקודי והן מזדווגים יחד כמש"ש וז"ש והולך בכל ליליא אתכלילן כו' והפרכת הוא כמו הפרגוד בין אצילות להיכלות דבריאה ומ"מ הן באחדות באצילות וכמ"ש למעלה קנ"ט א' עלמא כו' והנה דבורה וחנה בהיכלי הנביאות ואסתר במקומה והשאר נסתרים כי חג"ת הן נסתרים ושם באותן הקדמוניות*: (קסח ע"א) אבל נשמתין הוו כו'.

שזכו בחייהן למעשה הצדיקים וז"ש (ב"ב ט"ז י"ז) שלשה הטעימן כו' ועשו גם שניהם שהיו מגיירין אח"כ בפועל והכניסו הנשמתין בהן: אי ר' אי ר' כמה חדתן מלין מגו רב מתיבתא. כאן צ"ל מ"ש קע"א ב' מאן יכיל למימר מאינון מלין דקא מתחדשן כו' עד

ולבחר יומא חד וחסר ואח"כ כאן ע"ב אדהכי שמעו שירתא כו': וחד מינייהו רב ועילאה כו'.

שאלו ד' דיוקנין נגד ד' רגלי המרכבה חגת"ם כסדר וחסד עליון על כולם ובחסד עליון כו' וגדול מכולם וגדל חסד ונק' גדולה ומאמרם שאמרו כאן כ"א בדרגיה כאן חסד נעוריק אהבת כו' והשני מסט' דחשך והולכתי כו' בנתיבות כו' וג' ד' מדבר וים וניתן תורה במדבר: אלין קלין כו'.

וז"ש הולך מסוף לא שנשמע: (קסט ע"א) ותוהנא כו'. שאמר שלשה המה כו' ולכאורה נראה שתמה שפיר כי נחש וקסם הן דבורא כו' ואלו ג' קלין הן שנתקללו האדם במיתה ואשה בלידה הרבה כו' ונחש להפשיט כמ"ש בפר"א ואינהו חטאו במעשה והוא בדיבור אבל הוא תי' למעלה משום דארחיה לביש כו' ונראה שקלא דב"נ כו' אתער בקלא דדכורא ואף דנוק' משום דהוא בקללת אדם ובשבילו נגזר על כל בריה ודלידה בקלא דנוק': כלילא רוחא ונפשא מהבל כו'.

דאינון ב' נפשות בנות לוט הבכירה הוא המתאוה והוא דבשרא ויצא הראשון אדמוני כו' והצעירה המשתתפת בגוף הוא דגרמא שהן עיקר הגוף וקיומו והיא אינה חזקה ביצ"ה כמו הראשונה ול"ק מאב ומ"מ שניהם כיון שהן דגופא משתתפין ביצ"ה והן כליון וערפה אבל מנשמתא לא כלילא דאין כחה בגוף כלל: ול"ל רשו יתיר אלא כעין כו'.

ר"ל שאינה מגבהת קולה יותר מהמעיר אותה שהיא מתלבשת בו דהא ל"ל כו'. באותן הנקיין: ויוסף חי תראה אבל ישית כו' אר"ש מה כו' אית ליה בהאי והא למשאל דהא אצטריך לאפקחא כו'.

כצ"ל: (קע ע"א) ול"ל דוכרנא בהדיה לעלמין. כאן צ"ל מש"ל קע"ב ב' יתיר חובק כו' עד עמלו בראשו ואח"כ כאן ואיתימא דאנן פקדין כו': ותקנייהו דא על דא סטרא אחרא. כאן צ"ל מש"ל קע"א ע"ב איהו משיך משיכו מסט' דיליה ואח"כ כאן ויהיב בשרא כו': א"ל ודאי הא ידעת מדביתאי דלא ידעית מינה כלום נשים מ"ט דעתייהו כו' קל איהו אבל יקירא במלה דא לא תשאל כו'. כצ"ל.

לא מ"ש בהגה אי לאו כו' ור"ל דלא ידע מאשתו ר"ל כמש"ו דלאו על דביתך כו' ור"ל ששאל על דעתה מ"ט כו' שבעה"ז הדבר נעלם להם אבל אתון מסתמא ידעין וא"ל במלה כי שם עיניך ראות כו' פא"פ ידבר דאין פחד וכן את יקירא כמ"ש בס"פ א"מ פא"פ כו' וכ"ש בג"ע ומ"ש אתי בשית דרגין.

בו"ק והוא שם הגושפנקא. ואמר מההוא כלה יראת ה' ר"ל דנא' יראת ה' ראשית דעת והוא דעת דילה.

ואמר עב קל דהיא נק' עב אחורים דשמא: כמה דשארית עובדא דביתא עזרה לגו בהאי עזרה כו'. כצ"ל.

וכל המאמר הזה של העזרה כבר כ' שצ"ל למעלה קס"ד א' קודם דמרגלאן כו': תלת מאה ושיתין וחמש כו'. כל ענין עמודים הכל ביסוד וע' בפ' פקודי בהיכלות וביסודה הוא שס"ה כידוע: בכל סטרא מארבע סטרין כו'.

כצ"ל: כל אלין עמודים כו'. כנ"ל דהן ביסוד דשם תמיד חי ולא שכיך ואף בעוה"ז כסף חי וכיוצא ואף בדבר מקרה נהורא דשמשא בגו מיא וכ"ש באדם והחיות רצוא ושוב: (קע ע"ב) יהבי דוכתא כו'.

במקום שזה סליק זה נחית: דההוא דמחדש עולימוי. סיהרא קדישא בכל חדש ולכן נק' חדש דמתחדש וחדושא דילה משמשא הויה וי"ב צרופים בי"ב חדש לכן אין דומין החדשים זה לזה עד תשלום השנה וזהו שנה שחוזר ושונה והנה הם בחושבן חדש ועם ב' דמשלימין לנש"ב נק' שדי כי ביה ה' צור כו' וז"ש למטה ניגונא דההוא חדש כו' ליההוא חדש והוא מ"ש שהוא סיהרא וכן נער דמשמש לה ואתחדש עמה נק' ג"כ חדש ואמר לאפקא ס"א כו' שא"ל דעת שמשא והוא תחת השמש ועליו נאמר ראיתי את כו' תחת השמש והנה כו' וז"ש ואין כל כו' ואמר ואתבלי כו' דבשרא דיליה ולא אתחדש לעלמין וכן עצבונא דבשרא אבל רות הנער מחדש אנוש כחציר ימיו כמ"ש בפ' פנחס ואמר למעלה קס"ב ע"ב במסאבו מורידים כו' דהולך וחסר דהגוף של האדם הולך וחסר תמיד משא"כ ברוח של האדם כ"ז שמזקין מיתוסף והולך כמ"ש בישישים חכמה וארך כו' וז"ש זקני ת"ח כו': וכי אע"ג דאיהו זקן כו'.

דאף בזה"ז זקנים מולידים וכמה בנים הוליד אח"כ מקטורה בלא הבטחה: לאולדא אלא לאו מלתא אמרה לגבי דאברהם אלא בגין לאזערא גרמה דאתדבקת בההוא מלך זקן וכסיל דלא אתחדש כו'. כצ"ל כמ"ש בפנים.

ור"ל לא על אברהם אמרה אלא על עצמה דתלתה על שלא הולידה בשביל דרוחא דילה אשתתף מלקדמין בההוא זקן וכסיל דא"ל דעת לאתחדש ורוח נק' אדני לגופא וז"ש וע"ד אהדר כו' ר"ל דלכן נאמר ואני זקנתי. ואמר ואיתימא כו' ר"ל אע"פ שהוליד אח"כ. ואמר באינון יומין כו' ר"ל דדעת שהן ו' יומין עלאין: חמש גוונין. ה"ח וה"ג: זאת נחלת כו'.

שהן מ"ד ומ"נ מעשה האדם: ולא ידיע בהי אתר. כאן צ"ל מ"ש קס"ו א' לדוכתייהו אלין הכא ואלין הכא וסלקי ונחתי עמודים כמלקדמין אלין סלקין מדוכתייהו ואלין יתבין קע"ב ע"א עד שכיכו לעלמין: סדרנייהו דאינון עמודים כו' סחרין לכל סטר ונבעין מיא כד"א כו'.

כצ"ל: (קעא ע"א) חד עמודא דעלמא ר' יהודה בריה דר' ינאי והווי אחדי כו'. כצ"ל: פתח ההוא ינוקא כו'.

לא חידש אלא מרוב חלבא ואגב פריש לקרא דק' ביום ההוא וירושלים וים האחרון נראה שהכל חד דרגא: מגו שבכין כו'. שבכין הנ"ל והמים יוצאין מנקודה נעלמה דילה עד יסודה שבכין הנ"ל: (קעא ע"ב) זכאין להוון כל דעאלין תחות גדפייהו.

כאן צ"ל מש"ל קע"ב א' לגו בעזרה דא אית תלת כו' עובד ציור אי חסידא קדישא כמה כו' שארי למחדי ואשתכך תמן מגו תהומי נפיק חד מרגלא ונפיק מיניה כחיזו דמעין ואתחפיין כו'. ומ"ש יומא חד כו' הוא לאלף שנין:.

גו תהומא דאקרי גילבא. כאן צ"ל מש"ל ב' אינון דמעין רתיחין כו' עד ואתון תחמון ואח"כ כאן לתתא גו שמרים כו' ברוחא דיוקנא דאדם ואח"כ מש"ל ב' אזיל ובעי ארגשא עלמא ומיא סליקין מגו שאר תהומי ובעאן לחפיא עלמא ואח"כ כאן כד קריב עד ולא יאות ליה למהוי תמן ואח"כ ואזיל ושאיט עלמא עד פלגו ליליא מבתר פלגו כו' קע"א ע"ב עד והא ידעת רזא דנא.

ואח"כ שם כד אסתכל ב"נ בהאי היכלא כו' עד איבין בעזרה דא ואח"כ קס"ה ע"א טרפין דלהון כו' כמש"ש וכאן הוא סיום המאמר: קול ה' לעיר יקרא. ט"ס וצ"ל קול ה' שובר ארזים: (קעב ע"א) בשעתא חמישאה כו'.

שהוא הדעת אחר היסוד והוא כלל ופרט וכלל: והא ידעת כו'. ידוע במעשה מרכבה: (קעב ע"ב) שמא דתריסר אתוון.

הוא שם המפורש: שמא דכ'. צ"ל שמא דכ"ב אתוון והוא ידוע: שמא דתמניא ועשרים אתוון.

הוא מגדל עז כו': (ליקוט) סוד שם מ"ב בשם הוא בסוד ז' קני המנורה ז' וויין ויוד כללם ועם היו"ד הוא ג"ם הידוע והיוד הוא ג"ר ובפרטות ג"ר שהן ג' יודין דבו הוא שם מ"ה ובהתכללות היו"ד בכל הז' ז' נרות המנורה (הרי ז"פ ג' כ"א ועם מ"ב) הוא שם ס"ג וכ"ה ע' עם כללות היוד וביה ע"ב ומ"ב.

ועוד ע"ב י"ב וויין בסוד ז' כפולות וי"ב פשוטות וכ"א מוא"ו וכ"ה רי"ו אתוון ג' ו' י"ב והנה בפ' בראשית ג' יהי ז ויהי י"ב ויהי ערב כו' שית עלין סומקין ושית חוורין. ועוד ע"ב ד' ח"י ד' חיות ד' ציצית ברזא דע"ב ומ"ב ציצית ותפלין והוא שית צירופי של ג' אותיות בכל חיה והענין כי ה' אחרונה תצרף בכל צירוף ד"פ כמו בצירוף יק"ו הוא היקו יקקו יקק"ו יוק"ק והוא בהקדימה לכל אות ואות והן כ"ד צירופים של שם הויה כידוע שהן כ"ד בפרטות הההין וכ"ד צירופים בלא ה"א אחרונה שהיא כלולה מכולם הוא ע"ב.

וג' וז' וי"ב הן י"ב וכ"ח ומ"ח שהן הכל הויות וי"ב הויות צירופים דילהון וז' הן ו' צירופים עם ה' המשלמת להון כמ"ש בתכ"ח והוא ו' צירופים שה"א באחרונה ועוד א' כללא דלהון כמש"ש וג' הויות הוא כללא דג' אתוון יה"ו שה"א אחרונה כלולה מהם והוא ג' הויות הראשונות מכל צירוף של כל אות והן הויה ויהיה וכל א' כלול מג' והנה בזמן העבר סדרן של זמנים הויה היה יהיה כח"ב ועתה הוא היה הויה יהיה חג"ת ולע"ל יהיה הסדר היה יהיה הויה נה"י וכלל העולם הוא מלכות כלולה מכולם כידוע וכל סדר הזמנים פועלים בה שהיא עת לכל.

(שמות השולטים בחצי הלילה גי' עת וכן ר"ת של ז' שמות מ"ב גי' עת עה"כ) מנצפ"ך. כל"ך כו' ר"ת שם מ"ב.

והיא נוקבא הנפש דכולא והנה בג"ר המכריע למעלה ובג' אמצעיות באמצע כידוע ובג' אחרונות למטה והנה חו"ב היה ויהיה כמ"ש בת"מ וכמ"ש בס"י ראשית ואחרית וכ"ה בכולם וההויה הוא היסוד בכולם אלא שהוא כמו בג' העולמות שלמעלה הוא למעלה ובתיכון בתיכון כו' ועוד הזמן בכולם באמצע בעבר העבר באמצע ועתה ההויה באמצע

ולע"ל היהיה באמצע וזהו ד' עומקים הראשונים שהן ד' רגלי הכסא בהיכל הראשון חו"ב ודעת כליל שנים כתר מלכות כידוע בסוד הברכות דיעקב וזהו עומק טוב כו' שהוא ע"ה טו"ר ואח"כ שית דרגין שהכל הוא ו"ד והנה שם השילוב ע"ס הויה ו"ק שה"א ב' אותיות (וכן ה"א שני') ועוד כי יוד הראשון כולל ג"ר בג' יודין דבי' ויוד האחרונה כלולה מכולם לכן הם מתייחדין וייצר ב' אחיות (שהן) ותרב חכמת שלמה כו' ועוד ע"ס הוא ביה ה' צור עולמים ושם אדני כוללת ד' תתאי ג' עדרי צאן כו' וה' של שם הויה היא בסוד כתר בסוד אל עליון גומל דאתמר בתר הגדול הגבור והנורא דשניהם משתמשין בכתר אחד בסוד הוא י"ק עם ב' הויות דזו"נ וזהו שם י"ד עם ד' דאדני וכבר כ' שבדכורא נכללת הנוק' ואין שם אלא ששה י"ק יקו"ק מרכבה עילאה דמ"ב ו' ווין עם דסליק על גבן ובה הויה אדני דאין בטיל לגבה והוא ע"ב ח' פ"ח עם ח' דסליק על גבן חסד וז"ס ד"ו פרצופין ד' הן דידה אלא שבה ב' בחינות לאה ורחל ודכורא דילה נכלל בו ונק' ע"ש לכן הן ד' בה ובו עשרה: (ליקוט) תורה הוא כוש ופרה כמ"ש במ"א וכידוע שתורה הוא זו"נ שבכתב ובע"פ והנה שכ"ה ופרה הם מאו"א כמש"ש וההין של פרה הוא ה' אחרונה של השם שכוללת ה' אותיות מנצפ"ך ה' של שם סעפ"ה ושל שכ"ה הוא ה' אלפים דה' אדני כידוע אבל כו"ש ופרה הם דזו"נ כוש בז"א והוא ה' אדני והויה אחת שממתקת כל החמשה אדני כי של דכורא הוא אור אחד כולל כל החמשה כידוע בסוד נהורין וניצוצין חמש יריעות דאינון שית ופרה הם בנוק' זה מאבא וזה מאימא והן מ"ד ומ"נ ששניהם הם גבורות גבורות גשמים והן התורה שבגבורה ניתנה ולכן א הוא וא"ו שבו וא"ו אורות וא"ו שמות הנ"ל ונוקבא ה"א שבה ה' אותיות מנצפ"ך הנ"ל וזהו תורה ת"ר הן האורות עצמן ו"ה הן כללות הנ"ל אלא שבדכורא באין מחוברין א' של שם אדני עם ג' האחרות לכן הן יותר ממותקין משל נוקבא וגם שהוא של אבא ופרה היא נוטלת מנית אמה ושכ"ה נוטלת מבעלה מבית אבא וגם בפ"ר גבורות יש עוד אלף כלילות כל ה"ג והוא בעטרה שלה ששם נעשין הכל אחת כי ק הוא כלילות שני כידוע וזהו אפרים פ"ר וי"ס וא' ים הוא ה' של פרה ה"ג ה' תרעין שהן נ' תרעין וא' הנ"ל ולכן הוא דכורא כנ"ל בכו"ש ומ"מ הוא בשכינה וז"ש בזוהר דאפרים הוא בשכינה:(קעה ע"א) רע"מ.

כרסיא.

בריאיה: דחפי על כו'. שהן ז' חוטין ז"ס דכלילין בבת שבע מל': גו אינון כו'.
ל"ב נתיבות דנפקין מחכמה וכלהו מתפשטין בגוף כידוע כנגדו ל"ב חוטין: ח"י העולמים. קשרין וחולייין ח"י: בתרין סטרין כו'.
דינא ורחמי לכן כ"א כפול לשנים ד' חוטין נגד ד' אותיות השם כולם בחכמה עשית: פרשת קרח (קע"ח ע"ב) רע"מ. פעמים שלש כו'.
נגד נר"ן: תלת זמנין כו'. נגד שלש הנ"ל: [ליקוט].
כל פטר רחם כו' וישראל בגין דפדיון כו'. והוא ג' פדויין דג' בכורות פטר חמור ושור ואדם.

וחמור ושור הן מימינא ושמאלא באברהם ויצחק משמרה ראשונה חמור כו' ושני' כו' מסט' דשור כמ"ש בפ' בא ע"ש. ואדם נגד יעקב דשם אין אחיזה להם.

ונגדן ג' גליות נגד ג' אבהן אבל גלותא רביעאה נגד משה. וכ"ה בנר"ן נפש ורוח נגדן רוח גבוה ונפש רחבה שור וחמור ונשמתא אדם.

אבל בגלותא רביעאה ישכיל עבדי כו' מאד בדרגא דמשה נשמתא לנשמתא ושם ולא בכסף תגאלו. דג' בכורות בכסף ואף בכור שור תנינן (ריש מע"ש וש"מ) הבכור נמכר חי ושחוט כו' אבל מעשר אינו נמכר והוא יו"ד העשירי יהיה קודש לא ימכר ולא יגאל דלא יצטרכון עוד לגאולה]: *יפדה לה מההוא כו'.

באורייתא: ויהיב לה כו. ר"ל הקב"ה נותן לו שכרו לפי מעשיו משא"כ נשמתא דאילנא דחיי שאין ערך לשכרו כמ"ש עין לא ראתה: כמה שפחות כו'.

שהן עלמות אין מספר במט"ט: לא צריך פדיון. דשם אין רע: דפדיון כו'.

לייחדא בקוב"ה: באות כו'. כלהו בצדיק ייחודא דקוב"ה ושכינתיה: גם זאת כו'.

ר"ל בשביל השכינה שנקראת זאת: הכי כמה כו'. ר"ל כמו שחילוק בנשמתו כו' כן לב"נ בין פקודין ע"מ לקבל פרס לשלא ע"מ לקבל פרס: אבל עונשא כו'.

צ"ל ועונשא. ר"ל כן עונש יש לה ערך: אין לה כו'.

צ"ל אבל אליו דעבדין שלא כו' אין לי ערך ושיעור: [ליקוט]. פקודא בתר כו' יפדה כו'.

כנ"ל באורייתא וכמ"ש (סוכה נ"ב ב' קדושין ל' ב') אם פגע בך מנוול זה כו' שהוא הרע דאחוז בטוב דטו"ר והן ג' פדויים הנ"ל דנר"ן דטו"ר וגלותא רביעאה א"צ כו' דהוא דרגא דאילנא דחיי. וכמ"ש למטה אבל אתתא דאילנא.

דחיי כו' מאן דירית נשמתא או כו'. דהן ג' הנ"ל.

ובגאולה האחרונה דיתמחון רע דע"ר וישתאר אילנא דחיי כמ"ש בפ' בראשית ואז ולא יתבששו כו' ע"ש וכל חד יזכה לאילנא דחיי כמו קודם החטא כל הכתוב לחיים (בירושלים): (קעט ע"א) אכיל ליה בנורא. דימינא אש ההא דאורי"אל ארי' אש דמדבחה ששם שורף הסט"א בבעירין דקורבנא כידוע: ושכיך אשא.

דס"א דאתוקדת כנ"ל: *מאן דבעי למטעם כו'. כי זר שאוכל תרומה במיתה.

ור"ל מאן דאכיל קודם ק"ש דשחרית וערבית שהן תרומה כמש"ו. כמ"ש (ברכות ד' ב') שלא יאמר אוכל קימעא כו' וכל העובר על דברי חכמים כו' וכן בשחרית לא תאכלו על הדם שאמרו בזוהר ששורה אל זר בתוכו והוא נהנה מאותה אכילה קודם ק"ש של שחרית.

וזהו מדבריהם ולכן אמר לקמן אית תרומה מדאורייתא: אינון שכינתא כו'. דמ"ט אתוון בקוב"ה ושער הנ' בבינה.

וכן בערב מל' בבינה והן תרומה א' מנ': אמה. שהוא ו' אחיד בין שניהם: מדה.

ג' מ"ע: האם. דתרוייהו נק' אם אימא עילאה אימא תתאה ה' עילאה ה' תתאה זהו ה'אם בה' נשלם מאה שבקוב"ה ב"פ מ"ט בת"ת ויסוד וכנגדן משלים מאה שכינה עילאה ותתאה: ועוד והי' כו'.

ר"ל תרומה של כל הברכות שהן מאה ברכות. כמש"ו שצריך לברך על כל מה שאוכל וכל האוכל בלא ברכה מועל דומיא דתרומה במיתה מזיד במעילה במיתה לרבי וקודם שטועם הכהן הקב"ה התרומה שהוא הברכה אסור לאכול ממנו כמו טבל: כגון רום ידיהו נשא.

עשר אצבעאן כמש"ו: דסליקו כו'. ר"ל זקיפות האצבעות כמ"ש ברע"מ פ' נשא.

ולכן צריך להגביה הידים קודם ברכת הלחם. וזהו והיה באכלכם כו' תרימו כו'.

וז"ש ידיהו נשא רום זהו התרומה הברכות שצריך בברכת נט"י ידיהו נשא: למארי'. כמ"ש כל האוכל בלא ברכה כאלו גוזל להקב"ה כו': מדאורייתא.

ר"ל תרומה של תורה שניתנה בארבעים יום. וזהו אותיות תרומה תורה מ' כמש"ו והוא פין יפה א' מארבעים כמ"ש שהתורה ניתנה למשה לבדו ומשה נהג בה עין יפה.

וכן הקב"ה נהג בה עין יפה כמ"ש כי לקח טוב נתתי שהנותן בעין יפה הוא נותן. ולכן לא אכל משה בהר מ' יום עד שלמד התורה דאז סליק התרומה לה' כמ"ש ברע"מ פ' תרומה דהתרומה הוא ללמוד אורייתא וז"ש ואי תימרון כו': *תרומת מעשר ללוי.

תרומת ל"ג: שלשה עשרונים לפר. כמש"ו שור גבורה וצ"ל דהמתנות הן בהיפוך לאכללא ימינא בשמאלא.

ששני התרומות תרומה גדולה ותרומת מעשר שהן שלש' למאה הן מילוי ס"ג ג' יודי"ן. ועשרון לכבש הוא מעשר עשר אתון דשם מ"ה דסליק למאה כמש"ו והוא עשר למאה מעשר: האי עשרון.

ר"ל עשר אותיות הוא עשרון למאה: וי' ספירין. של עשר אותיות דס"ג: בהון כו'.

ר"ל עם העשר אותיות וג' יודין על י' האותיות סלקין מ"ג: ובלא. צ"ל וכלא.

ור"ל שהכל כל המ"ג הוא מסט' דיו"ד י' אותיות וג' אותיות של היודי"ן והן עצמן: ותוספת. צ"ל תוספת.

ור"ל חומש ביצה תוספת מצד ה'. ואמר תוספת כמ"ש ויסף עליו חמישתו כמ"ש ברע"מ פ' ויקרא: *מסט' דאת י' מעשר מן כו'.

ר"ל דכל המתנות מצד השכינה שהיא עשירית ומסט' דאת י' הוא מעשר מן המעשר א' למאה. מסטרא דאת ה' א' מנ'.

וכן בספירות מכל ע"ס א' למאה מסטרא דה"ס כמש"ו א' מנ': ובלילת. צ"ל וכלילת.

והוא תרומה תרי ממאה: הכף. ר"ל ב' יודי"ן הוא כ"ף: בשקל.

שהוא עשרים גרה: דאיהו שקל כו'. כמ"ש ברע"מ פ' תשא ובזה נשלם השם: ועוד שלשה כו'.

ר"ל כלל העשרון וב' העשרונים והוא חלה. נמצא בג' מתנות חלה ותרומה ות"מ פר ואיל וכבש: *האי שמא כו'.

ר"ל דלעיל אמר בגבורה וכאן אמר במצה בחסד וחמץ בשמאלא: וזמנין י' לימינא כו'. ר"ל במל' כליל ג' אבהן נחלק הג' יודי"ן בה לחג"ת: [ליקוט.

פקודא כו'. סוד המתנות בקיצור הן ד' דרגין שרי אלפים כו' בד' אותיות אדנ"י כמ"ש במ"א דד' הוא ק'.

והוא א' כולל הכל דישראל שהוא נוטל כולא וא' מעשרה שהוא נותן ללוי וא' ממאה ומחמשים לכהן. וסוד חלות תודה הוא ס"ג ומ"ה דבשניהם עשר אותיות והן עשר עשרונות דכל עשרון הוא אות א' עשירית של השם.

ובשם מ"ה יו"ד אחד שהוא עשר חלות ובשם ס"ג ג' יודי"ן ג"פ עשר בג' מינין דמצה ולכן החמץ הוא מכוון בעשרונות נגד ג' דמצה דשניהם ב' שמות שיות בי' אותיות וז"ש על חלות לחם חמץ וכ"ה בי' עצמו שהוא י' דחמץ ובי' ג' יודין קוצא וגזעא ושבילא והן ד' יודי"ן דב' שמות הנ"ל נגד ד' אותיות דשם הוי"ה ג' בדכורא ורביעית בנוק' כידוע שבת.

וזהו מצה וחמץ והוא סוד שמא מפרש כידוע דמיניה אתבניאת הנוק' ובש"מ (הן ג' יודי"ן וג' אלפי"ן וג' ווי"ן) בי"ד פרקין הן ד' יודין וג' אלפי"ן וג' ווי"ן וג' ההי"ן והן שמא הנ"ל שהוא די"ג כלל י"ב וד' הוא אות הי"ד והוא סוד י"ד י"ג דבדכורא י"ג ובנוק' י"ד ועיין מ"ש בהיכלות והיודי"ן והאלפי"ן הן מ"ג דחלה וזהו שם י"ב דפ"ג אהו"י ונשאר י"ד נגד י"ד אתוון וע"ז נאמר וביד הנביאים אדמה כמ"ש בתיקונין.

ע"כ]: (ע"ב) ע"פ ה'. ג"פ ה' בהאיפסוק: יחנו ויסעו ושמרו.

ג' דרגין דג' אבהן: ואפי' בשבתות דחול. שהן הת"ח: וכ"ד שומרין.

כ"ד צירופי אדנ"י. כ"ד קישוטי כלה.

כ"ד אותיות דבשכמל"ו. כ"ד שומרים דבהמ"ק: פ' חקת (קפ ע"א) והוא נכל כו' ואיהי שכינתא כו'.

(ע' ביאור על כל המאמר הזה בהיכלות פקודי רנ"ה א'. המסדר): (ע"ב) זאת חקת כו' וע"ד הכי אקרי בנו"ן ת' כחדא נו"ן דל"ת ריש דל"ת ריש ודל"ת חד מלה הוא ר"ח ק"ו וכלא חד כו'.

ור"ל נו"ן מלא (כו') [צ"ל ק"ו. המסדר] ובחושבנא דאתוון ר"ח יצחק ק"ו קו המדה ושניהם מנן שד"י: פ' בלק (קפח ע"א) אינון דאפילו נוני ימא רבא נפקין ביבשתא לגבייהו.

(א"ה).

ע' ביאור הגר"א ע"ז בתיקונים נ"ב א' ד"ה דנונא חדא ע"ש): (קפט ע"א) שעורה אקדים למיתי לעלמא ואיהי מתתקן למיכלא דבעירא סתם. [א"ה ע' ביאור הגר"א ז"ל על כה"מ אלו בהיכלות פקודי רנ"ה): (ע"ב) עולמין נטלי עיטא מסביא.

[א"ה ע' באד"א פ' בלק מהדורא רביעאה פסוק ד' וז"ל אמרו בזוהר אמרו עולמיא לסבייא. פי' כוונת הזוהר שמתרץ קושית הגמרא שאמרו (ב"ק ל"ח ע"א) ומה מדין שלא באו אלא לעזור את מואב אמר הקב"ה צרור את המדינים וגו' מואבים עצמן לא כ"ש אמר ליה הקב"ה לא כשעלתה על דעתך עלתה על דעתי שתי פרידות טובות יש לי להוציא מהם כו' והקשה הזוהר הלא גם ממדין יצאו כמה פרידות טובות והם יתרו וכל בני הרכבים וצפורה אשת משה ולמה לא ניצולו המדינים ותירץ ע"פ משל כי התאנה אע"פ שיש עליה גם כמה קוצים שומרים אותה בשביל התאנה וכשמלקטים התאנים אזי יעזבו האילן עם הקוצים והוא ממש נידון זה כי המדינים כבר יצאו מהם הטובים ולכך אמר צרור אותם שמעתה ולהלן לא יצאו מהם טובים משא"כ מואב ועמון שעדיין יש לו להוציא מהם ולכך ניצולו הם בשבילם וזה רמז הפסוק ויאמר מואב אל זקני מדין במואב לא כתיב זקני שעדיין יש להוציא מהם והם עדיין כנערים משא"כ במדין שיצאו מהם כבר והם כזקנים וזהו כוונת הזוהר אמרו עולמיא הם המואבים וקורא אותם עולמיא.

לסביא הם המדינים וקורא אותם סביא לרמז כמ"ש. עכ"ל]: (קצו ע"ב) אשר שתה אפרוחיה אלין אינון צדיקיא דאשתכללו בבנין קדישין [א"ה עמ"ש הגר"א בתיקונים נ"ד א' בד"ה על אלין טפין.

שביאר שם דכן הוא ג"כ בתלמידים וכמ"ש בפ"ק דקדושין כי הם נקראו בנים. והענין כי בנים נק' מצד הגופים ותלמידים נקראו בנים מצד החכמה שהוליד להם והוא רוח הפנימי דבהן ע"ש באריכות]: פרשת פנחס (רטו ע"א) רע"מ.

תרי קנאות כו'. דב"פ קנא בימי משה וימי אחאב: חד כו'.

ביסוד ודמט"ט גי' שד"י: ובנ"ד עביד כו'. בימי נח על ב"פ שדי ברית: דכהנים כו'.

דכליל ג' גוונין חג"ת כמ"ש בזוהר בדף הזה: וכי בגלותא כו'. הוא קושיא: לא כו'.

תירוץ: זקן ביתו כו'. שנברא קודם לכל המלאכים ולכל הבריות ומושל בכלם: דאתמר כו'.

ר"ל דכתיב פשו כו' ואת כו': מה"ב בתרין לא לא ודא דאמר רבי יהודה מאן כו' זוכר הברית קום אנת רבי יוסי ואימא כו' שחרחרת ודאי ולאן איהו נהיר בגונוי כדקא יאות כו' קשת בגונוי דאינון תלת ההוא קשת דאתגליא לבר מארעא דישראל [כו'] אוקמוה דבני חורין חפו ראשם כו'.

[כצ"ל]: (ע"ב) דאור כו'. ר"ל גי' ר"ז ובאור הוא הראיה: ואי לאו כו'.

ר"ל אם לא הי' קנאה לשם היו"ד כבר הי' נהרג: הה"ד אני כו'. ר"ל דדרש אל אל כמו אל אל ומפרש] אל אלים.

וז"ש אל מארי' דאל [מ"כ עה"ג. ומשום דהוקשה לו דהול"ל אדרוש את אל כמו לדרוש את ה']]: דבל ספי' ומלאך כו'.

קאי אלמטה: לי' בה' ורזא דמלק כו'. ר"ל כן ישראל אל הממנן [נ"א ה']]: אוף הכי כל כו'.

הוא ענין בפ"ע: יכיל. צ"ל צריך: בגין דלא יתאביד כו'.
דבלא סוסוון [מ"כ עה"ג. הן הבנים] אי אפשר לעלות ואינו בכלל אדם: בשאינו מינו.
ר"ל קרובים: עץ השדה: מין במינו: אוף הכי גלגל כו'. דאב הוא במדרגת י' ובן ו' [מ"כ עה"ג.
אב י' גלגל ובן אמת המים ו' כמ"ש יפוצו מעיינותיך חוצה]. ואם אין לו בן אין לו תנועה לעלות לשרשו: דאיהו י'.
צ"ל ו' שהוא ארוך והוא עוה"ב דסליק לבינה: דימא לקבל. צ"ל דאיהו לקבל דימא: ומני' נפק בינייהו.
צ"ל ומינה נפיק בן י"ה ו' כו': ומיני' כו' ר"ל כמה נשמות: מה"ב וחמת המלך שככה כו' עד ועמי בבקשתי. שייך לקמן רל"ד א': ואי לאו בגין אות יו"ד כו'.
הוא ענין בפ"ע וקאי עמ"ש בזוהר כאן ת"ח רזא דברית קדישא כו' ואיפה ישרים כו': אלין דמכשרין עובדיהון. הוא ג"כ ענין בפ"ע ולא קאי על פסוק ואיפה ישרים נכחדו. ומ"ש ואיפה ישרים נכחדו הוא סיום הפסוק וחסר כאן: ורזא [דמלה] ב"נ חד יכול למהוי כו'. הוא נ"כ ענין בפ"ע.
וכל הר"מ זכאן הוא הכל ענינים מלוקטים שליקט המסדר וחיבר לפי דעתו. וכ"ה כל הר"מ שסידר בפרשיות כידוע: (רטז ע"א) אוף הכי לאו כו'.
ר"ל אע"ג דאית ליה בן מ"מ לאו איהו שלים בלא בת: אלה יק"ו: שחג"ת שבהן יק"ו נק' אלה כמ"ש בתז"ח אלה מועדי ה' ור"ל זהו אלה תולדות ומהן ג' גלגולים כמ"ש בת"ז: יבוש. שיהיה פניו אדומים שבתחלה מאדים: יחוורו.
אח"כ מסטרא דאברהם ויצחק בישמעאל ועשו כמ"ש בזוהר בדף הקודם: אל מלאך. יצה"ר: לא"י.
הוא יעקב כנ"ל והוא מ"ש (יבמות ס"ד א') ללמדך שאין ישיבת ח"ל כו': אוף הכי כו'. הוא ענין בפ"ע: והיינו ועושה כו'.
קאי אלמעלה: גלות. רומז לגלגול: אלא.
ל"ג: לועפר אחר יקח כו'. ר"ל גוף אחר: את בת זוגו כו'.
ר"ל חוה וכן הגוף של הנשמה: כן איש כו'. נשמתא: ממקומו.
גוף הראשון: גם צפור. נשמתא כנ"ל: מצאה בית היינו יבמה.
שהיתה מקודם ביתו זו אשתו: ודרור. ג"כ נשמתא: אשר שתה.
בן הגואל הנולד אח"כ: ההוא ניפול. משיח: ששים המה.
ששים דכורסייא: דאינון הלכות. הלכות פסוקות.
[אד"ל.]

וההוא ניפול כו' בתוך נ' כו'. נראה שנתכוונו למתני' דפ"ב דב"ב (כ"ג): ניפול הנמצא בתוך נ' כו': הלל.

גי' ס"ה שהיא נפלה מן השמים: בן שחר. נצח שנבנית ממנו: (ע"ב) הלך חגר כו'.
באבר שפגם בנשמתו יתפגם גופו בגלגול: חסר ב'. דב' רומז על ב' גלגולין: זה הבל.
שמשה גלגול הבל ויתרו גלגול קין: דאת י' כו'. ר"ל כתר שהוא יחיד שעליו נאמר אין
אלקים עמדי: לאת ב' כו'.

חכמה וז"ש ואיהי קדש: ומיניה אתקדשת כו'. בינה וכן כ"ז בחג"ת כמ"ש לקמן: ד"א
אנוש כו'.

קאי על מ"ש בזוהר בדף שלאחריו וע"ד כתיב אנוש כו': ולבתר ישוב כו'. בגלגול:
דמתין אלף כו'.

וזהו אלףטורין שאוכלת: לב מסור כו'. א' בחכמה וב' בחכמה זעירא: עם זה.

צ"ל עד זה כו': והא. צ"ל והן: מה"ב ואוף הכי ר"א בן פדת כו'.

ג"כ [ענין] בפ"ע: אנוש כחציר ימיו כו'. הוא ג"כ ענין בפ"ע.

וקאי עמ"ש בזוהר רי"ז ב' וע"ד כתיב אנוש כו': דא יינא דאורי' דכתיב לכו לחמו
בלחמי ושתו ביינ מסכתי דהכי סליק יין בחושבן סוד כו'. כצ"ל.

וז"ש למטה והיינו ב' תוספת ביינ. ובלחמי הוא י"ב לחם י"ב פנים.

ג' הוי"ו"ת חושבן לחם. להצהיל פנים משמן סולת בלולה בשמן.

והוא לחם ויין יין לנסכים ולחם לקרבן דהוא אחד בשמן: דלא אשתקיין אלא ליראיו.
כצ"ל: (ריז ע"א) ארבע אנפין כו'.

בניקוד מלך מלך (ועי' ליקוט על ניקוד זה שנדפס בת"ז דף י"ח): נהורין. ר"ל
נקודין כמ"ש בת"ז:

בחושבן כו'. שוא דימלוך לא חשיב שהוא נח וכ"ז קאי על מ"ש בזוהר ר"ח פתח כו'
ויין ישמח כו' וג' חיוון הן בג' גלגולים וזהו להצהיל פנים י"ב פנים הנ"ל מה שחרב י'
מן יב"ק עכשיו החזיר כנ"ל: זוהר.

אלף טורין כו' וכל טורא וטורא שתין רבוא כו'. [א"ה ע' בהיכלות פקודי רנ"ה ב' מ"ש
הגר"א ז"ל בזה ע"ש]: (ע"ב) דההוא נער דסליק לסיבו ואתהדר כמלקדמין כו' דאתחדש
ואתהדר כמלקדמין כו' ואתחדש כנשר עולמין ואתהדר איהו נער.

[א"ה.

עמ"ש הגר"א בזה בתיקונים צ"ה א' בד"ה ועוד ויבן]: רעיא מהימנא. דעביד בקדמייתא.

באדה"ר: ובשרא דהוי כו'. אבשרא קאי: עפר לחמו.

שאוכל הבשר כמ"ש הכסיל כו' ואוכל את בשרו דהוא קץ כל בשר: בגין דהוה. קאי
אלמעלה אונתן: מה"ב והיה שמך אברהם הרי שינוי השם התהלך לפני והיה תמים הרי

שינוי מעשה כגוונא דא עבד קוב"ה לאדם כד תריך ליה מההוא עלמא ואייתי ליה להאי עלמא ודא שינוי מקום שינוי השם משנה פניו ותשלחהו והא אתמר לעיל ובג"ד כי רוח עברה בו כו' [כצ"ל].

ור"ל הכל כגוונא שנא' באברהם לך לך מארצך שנאמר אל הנשמה אברם כמ"ש בז"ח רות ובמדה"נ פ' לך ואח"כ ויקרא [צ"ל והיה] שמך אברהם. דאז זכה למדת חסד והוא גוון חיור וזהו משנה פניו.

ואמר והא איתמר לעיל ר"ל למעלה רט"ז א' והוא שינוי השם בג' אבהן (עיין לעיל פ' בהר קי"א ב'. דברי דוד): (ריח ע"א) קדושא.

צ"ל חדושא: איך אתכליל כו'. שכתב בזוהר בדף הקודם: דהא ניחא ליה כו'.

קאי עמ"ש בזוהר בעמוד זה מאי האי דבכל שעתא כו': מה"ב ואתכליל דא בדא ועביד פירין. כאן צ"ל מש"ל רי"ז ב' ואיהו מתלא לרוח דמית בלא בנין: לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה.

כאן צ"ל מש"ל רי"ז ב' והיה [תמים] והוא שינוי מעשה דאשתני מעובדין בישין דעבד בקדמייתא לעובדין טבין: דהא ניחא ליה לסט"א כו' כדין לכל עלמא. הוא מאמר הזוהר דכאן דהא ניחא כו' ועל זה ציין הכ"מ ואמר אדהכי הא טולא כו' אדהכי הא רעיא מהימנא אתי ואמר לון כו': (ע"ב) וכ"ש דנצח ליה כו'.

למסבל באהבה: ובגין דאברהם איהו מים כו'. דמים יכול לכבות: מה"ב על שייפין דגופא אקיז דרועא שמאלא (א"ל אמאי) ואי אתיקר ביה מרעא אקיז לתרווייהו כו' יתיר משמאלא א"ל אימא אנת א"ל גופא כו'.

[כצ"ל]: ובגין דאברהם איהו ימינא שוי זרעיה בגלותא דאדום בכבד דהוא לימינא כו'. [כצ"ל]: (ריט ע"א) ואחריתה כו'.

סיפא דקרא חדה כחרב והיא טפה דמרה שתלויה בחרבא דמ"ה: [אד"ל]. דהא לא אית רשו כו' עד אלא לך.

נ"ל שזה שייך לעיל אחר שכינתא בגלותא. וע"ז השיב להן בענותו א"ל רבנן דכל דרא כו': [אלא לך].

ר"ל דהוא אית ליה רשות כמ"ש הראני נא את כבודך כידוע: רמיזין בשמך. ר"ת מש"ה: תקיעה אחזי כו'.

כשאין כובד בגלות: שברים כו'. בכובד הגלות: תרועה כו'.

הן ע' שנין בתראין ע' נפש דיעקב: מה"ב מרה כלענה וגו' ואי כו' [כצ"ל]: א"ל רבנן דכל דרא הויתו כו'. אינו שייך כאן וצ"ל במ"א.

ולפי שראה המעתיק דמדבר מדפיקו דמרעא העתיקו כאן וליתא דג"ז אינו שייך כאן: [רוח קודשא לגבי שכינתא] א"ל לא אית רשו לאשתמשא כו' [כצ"ל]: תקיעה אחזי אריכו כו' דודאי כיון דשאר עמין דחקין לון בגלותא דוחק דלהון מקרב לון פורקנא

מהירו דדפיקו דא בתר דא נפיק ולדא (בנ"א מרעא) קשר"ק קש"ק קר"ק שוי קשר
אתעבר ביה שקר' עמלק מן עלמא: (ע"ב) שיר פשוט כו'.

עשר שופרות הנ"ל: ע"ב. הן ע' שנין הנ"ל ואח"כ עוד ב' שנין כמ"ש לקמן שאח"כ
יתער חס"ד וכמש"ל ברע"מ פ' משפטים והוא ר"ת מ'לחמה ל'ה' ב'עמלק: ו' תוספת כו'.

ר"ל ו' דובכן בכ"ן גי' ע"ב הנ"ל: ולבתר דילי'. אחר האלף ק' שנים כמ"ש בת"ז שאח"כ
יתער בקר: מה"ב ויתער בעלמא שיר פשוט כו' יקו"ק ע"ב דבי' אומאה מלחמה לה'
בעמלק בהוא זמנא ובכן צדיקים כו' [כצ"ל] ור"ל הגלות בניחא מורה על אריכות
ודוחקא על קריבו דפורקנא והן תקיעה ושברים ודוחקא בתר דוחקא הוא חבלי משיח
סימן על הגאולה לידת הולד.

וכן בחולה ג"כ באריכו וקצירו ודפיקו דא בתר דא הוא סימן על הזיעה שיתרפא ממנו
ואמר קשר"ק כו' ר"ל כנ"ל דכלילן בתלת דאינן אלא ג' והן קשר דיתקשרו ג' דרגין
דישראל כהנים ולוים וישראלים שהן קש"ר חג"ת ויתעבר שקר כו'. ואמר בשיר פשוט
כו' שהן עשרה נגד קשר"ק כו' והן ג"כ מג' אתוון ותקיעה אחרונה היא נגד ה' הכפול.

ואמר דבי' אומאה ר"ל דר"ת מלחמה לה' בעמלק גי' ע"ב וזהו ובכ"ן כו'. ואמר צדיקים
כו' ג' דרגין נגד קשר הנ"ל: קודם עקב חרב בי מקדשא ולבתר עד תשלום כו'.

כצ"ל.

והוא ק' באלף הששי דע"ב הוא חבלי משיח והלידה ואח"כ כ"ח שנים הן השלמת
הגאולה והן נגד ז"ת להעברת הנחש יחולל אילות ויחשוף יערות ובהיכלו כולו
כו'*(בכאן נמחק ב' תיבות בהעתק. ובהע"א מ"כ כאן בגר לשנ"ה.

המ"ל:)*).

(רכ ע"א) למהוי עמהון בחזרה כו'. בכל שמחה כ"ה כידוע: השמים ותגל כו'.

או"א דנשמתא: (רכב ע"א) ואשתאר אלם כו'. בשינה: מה"ב מתפשטין בכל איברין
דגופא ותרעין דלבא דאיהו ג"ע מסתמין ולא כו' בגין דלא יסתכלון בהון אלין מזיקין
דשלטין בלילא ונהורין דלבא דאינון מלאכים דמתפשטין בכל אברים כענפין דאילנא
כו' בהוא זמנא כו'.

[כצ"ל].

ור"ל דגם נהורין כלהו מתכנשין בלבא כו': כמי טופנא דגברו עליה ט"ו אמה בגין
דאסתלק י"ק מן גופא. [כצ"ל].

ור"ל הנשמתא ונשמתא לנשמתא דאסתלקו לגמרי בלילא ואדם הוא צלם אלקים והרוח
הוא מלא י"ק והנפש בצלם אלקים ברא אותו צלם שני ה' אותיות דאלקים. ואמר בלא
ראיה כו' דהן ה' כידוע שהן ה' חושין דכלילן בד' ונהורין דמתפשטין באברים עשרה
דמתכנשין והן י"ה דנעשית אלם מהן: (ע"ב) אחד מששים כו'.

דשם ששים המה מלכות: כקדמייתא. צ"ל בקדמייתא וכן להלן כצ"ל: אני ישנה.

דאני אספקלריא דלא נהרא ובה שס"ה ל"ת ואספקלריא דנהרא ת"ת רמ"ח מ"ע והן רמ"ח איברין ושס"ה גידין. וכן בשינה אמר לעיל דמיונות שהן חלומות ומראות כו': לתרין גנים.

דקוב"ה ושכינתיה: בשם ד'. כנ"ל שמי עם כו': ישמחו כו'.

ר"ת השם: *אנ"י וה"ו. קב"ה ושכינתיה: מה"ב שלח את היונה בשליחותיה כג"ד צריך ב"נ כו' אפקיד רוחי ומה דהוה אסירא בגופא בחיילין דיצה"ר כתיב בידך כו' אל אמת ובזמנא דאיהי חייבת [כו' כצ"ל]: ועוד שמרה נפשי כי חסיד כו'.

הוא שייך למ"ש בזהר למעלה ע"א שמרה נפשי כו': מלביש לה כקדמיתא בענני כבוד ותיעול במראה כו' ברמ"ח נהורין כו'. [כצ"ל] ור"ל דבעלמא דין הוא בלבושא דחלום ישנ"ה שס"ה ל"ת אספקלריא דל"נ אבל לע"ל במרא"ה חושבן רמ"ח נהורין דמראה שהן נהורין והוא אספקלריא דנהרא בהקיץ [ברזין] שנאמר במשה במראה אליו כו'*(אולי לפי הר"מ נמשך הפסוק אם יהי נביאכם גו' במראה גו').

הלא רק בחלום אדבר בו. ש"ל: **.

וז"ש למטה אמר בוצינא קדישא אנת כו': וחד בעלמא דאתי ואינון עובדוי דקוב"ה ר"ל ב' הלבושים שניהם. והן ב' צלמים כמש"ו.

ואף ששניהם הם בעוה"ז וכן לע"ל וכמש"ו ולכן תרי"ג מלאכין סלקין כו' מ"מ לא נהרא בעוה"ז אלא של נפש ולא זכה לאנהרא מסט' דרוחא אלא מרע"ה ולע"ל כל אדם: ועל שאר דיוקנין כתיב ותמונת ה' כו' ור"ל זהו ותמונת ה' וז"ש בצלם אלקים: שמיא וארעא דלהון בשם ה' ובגינייהו אתמר ישמחו וכו'.

כצ"ל ור"ל לאפוקי הארץ אשר כבגד תבלה ושמים כו' וכמ"ש בתיקונים: (רכג ע"א) לגבורה. צ"ל בגבורה.

ור"ל דאיהי בגבורה ואחבר עם חסד כמש"ו: ופניהם וכנפיהם כו'. ופניהם הן חו"ב: ושתים מכסות כו'.

ר"ל צירוף אקי"ק עם הוי"ה מכסה לצירוף הנ"ל ובצירוף הזה לא כתיב חוברות דכ"א בפ"ע כי יאה"ה הוא אהי"ה וכן חצי השני הוי"ה: ותלת אבהן כו'. לכך ג"פ עבד בתפלה דכלילת מנהון: ואוף הכי משה.

דכליל בשי"ן ג' אבהן כידוע: דאתמר בה אדנ"י כו'. מילוי אדנ"י תרע"א לכן הוקבע בתחלת התפלה בתרעא דהיכל: אדנ"י היכל.

ר"ל גי' היכל: מן א"ח. שהוא כליל מח' ספירין מחכמה ולמטה וא' ע"ג כתר: דלותי ד' הנ"ל: דיחזור עבודה.

בנצח: ולבתר כו'. והענין כמ"ש בפ' משפטים שהגאולה במל' מתרין סטרין בנצח וחסד שחר ובקר: לו עזר.

בנוק' משמאלא: דאיהו מצד חוד. ר"ל דהוא בי': לאל ידי.

ר"ל לשון יודאי: דרמיזין בה'. צ"ל ביקו"ק.

ור"ל דכל ד' אנפין ד' אותיות הוי"ה: מה"ב דאתמר הוא עשנו. ר"ל ז"א והוא ראייה דנק' הוא.

ואמר דכלא חד בלא פרודא ר"ל הוא עם אני ומביא ראייה הה"ד ראו עתה כו' וכן ממ"ש אני ה' וג"כ ממ"ש בעל הגדה דהוא מכילתא אני הוא ולא אחר. ואמר ודא אני כו' וד' הוא על ד' אותיות דאדנ"י דכלילא אני: הושע עבדך כו'.

שייך לפ' בלק קצ"ה א' ב' בזוהר: אבל לגבי אחרנין כו'. ר"ל דווקא להשי"ת אינון עבדים וכמו שכינתא דאיהי למפלח לבעלה ואיהי מלכות כמש"ו: דלא ימות משיח בן אפרים.

ר"ל דע"ז אמר דוד דלוחי ולי יהושיע וכמש"ל (ר"ג ב') ובגין דאיהי גבעה תתאה כו' אבל אנחנו בצלותא מבקשין על עם ישראל דאינון עניים וז"ש ושאל מיניה בההוא תרעא בגין כו' ר"ל השכינה ואנחנו מבקשין בצלותא: עבודה למקומה ויתעבדו עבדים ולבחר (עביד) שאיל דיהיב אורייתא מסט' כו'.

ר"ל דג' שאלות אלו צריך למשאל בתפלה שהן ג' דרגין עני עבד חסיד וכן בקש דהמע"ה והן ג' דרגין. מל' א'.

נה"י ב' ששם עבודות כהנים בנצח שכולל נה"י. חסיד בחסד ששם אורייתא וכולל חג"ת וזה שאמר כד מטי לג"ר כו'.

ואמר למעבד גמו"ל עם דל"ת. ר"ל עם התלמידים שמקבלים מרבם ור"ל שהוא (שבת ק"ד א') אלף בינה גמול דלים ר"ל ללמוד וללמד ואמר פתח ואמר ה' לא כו'.

שהן ג' דרגין ממטל"מ והוא מ"ש למעלה בפ' בלק שם דעבד השלישי הוא דשוי ימינא דמלכא עליה ואינו ברשותו של אדם רק ב' עבדים. והוא כי שם מפרש ג' עבדים בג' דרגין נה"י חג"ת חב"ד דמל' כלילא מכולם בסוד חש"ח בג' נקבים שבאדם והן נר"ן שבאדם בג' עלמין כנגדן שמשם עבדים דהיא מתפשטת בהון ור' אליעזר מפרש שם עני ביסוד ועבד בהוד וחסיד בנצח וחסידיך יברוכה ועבד מל' דכלילא יתהון ואח"כ עבד השני בז"א בחג"ת דשם כלילא נוק' ג"כ והוא בחזרת הש"ן.

וקדוש בקדושה נגד יוצר וכידוע דב' התפלות הן בנה"י חג"ת נוק' ודכורא לחש וקול רם כמו בק"ש ותפילין ש"י וש"ר לך לאות כו' והשלישי הנשמה מ"ה אבל ב' רוח ונפש במעשים ותורה והן בו אלא שמאיר ע"י התורה ומע"ט. אבל כאן סידר בדרך אחר.

ואמר ה' לא גבה כו' וסיומא דקרא אם לא שויתי באימא. כגמול עלי על י' ואח"כ יחל כו' בכתר: דאיהו כורסייא שלימתא.

דהכסא הוא ה' תתאה על הכסא דמתפשטת ביה וע' בפ' בראשית ע"פ יהי מאורות בענין מאורות היום והלילה: וביה יקו"ק ד' ד' חיון כו'. ר"ל ד' חיוון מרכבה להוי"ה.

והן ל' מעלות של המל' שלכן זכה יהודה למלכות: תלת חיוון כו'. והן מרומזים בשם ס"ג וע' בפ' קרח: (ע"ב) לדרועין ושוקין.

עם ברית ועטרה: נגון. שהוא בחסד ונצח אתקשר בחסד כמש"ו.

[מ"כ עה"ג. וז"ס למנצח בנגינות]: ודינא.

ל"ג: ורזא דמלה כו'. ר"ל דג"ז הוא חסד: ועם נצח והוד.

שעל השמינית הוא הוד כמש"ו: בימינך. חסד: הללויה הללויה.

צ"ל השני הללויה כו'. ור"ל שבשניהם השם הוי"ה שבת"ת: בי' רז ובי' מום.

ר"ל דהזמר פעמים בקדושה ופעמים בס"א כמש"ו לפי שהוא בגבורה: תמן גן. דהוא חסד דרועא ימינא כידוע [מ"כ עה"ג.

פי' ג"ע הוא בדרום העולם ובתיקונים תי' י"ג כ' להיפוך מזמור בחסד נגון בגבורה ואפשר הוא בסוד התכללות חסד בגבורה]: ה'וא ל'ה' ל'הוציאם. ר"ת הלל [נעה"ג והלל כנ"ל הוא הללויה"ה הללויה"ו והבן.

ע"כ]: שרי עלמא. ר"ל שרי לשון אשרי: אי הכי.

צ"ל הא: ואתקרי כל. כל גי' נ' וכן כלה בתוספת ה' אחרונה: מן חש.

ל"ג מן.

ור"ל כמש"ו חיון אשא שהוא ר"ת ח"ש כמ"ש רש"י: ח'כם ומב'ין מד'עתו. חב"ד: דימא.

בינה דילי: עד קרסולי'. נו"ה כנ"ל: רביעאה.

ר"ל חיה רביעית הוא ד' שהוא לאחר אב"ג באלף בית וכ"ה בספי' לאחר ו"ק שכלילין באב"ג דאינהו תלת כלילין בתלת והוא דממה דקה ר"ת ד' וז"ש קול כו': דא מט"ט. ו' אותיות דפ"י מתייחדין בחול: מה"ב בנגון ובזמר בחסד כו'.

אבל בתי' תי"ג מפרש דמזמור בחסד ונגון בגבורה ובשאר מפרש כמו כאן רק במקום תהלה אמר שם תפלה. ובגמ' פסחים (ק"ז א') הוא בענין אחר דלא חשיב ברכה ורנה וחשיב תהלה ותפלה ומשכיל.

ומפ"ו כאן דמזמור בגבורה דביה ענג ונגע שכר ועונש וזהו מו"ם ז"ר קול באשה ערוה נשג"ז כו'. ובניגון מפ"ו תמן ג"ן דהוא בדרום: להוציאם מאמ"צ אשרי אשרי העם שככה לו שיר דביה שרי עלמא משבחין בברכה כו' [כצ"ל].

ור"ל שיר חכמה דהוא שירותא: על שושן עדות כו'. ר"ל דו"ק רמיזין כאן: אמר בוצינא קדישא הא בינה דרגא כו'.

כצ"ל: מן חשמל ח"ש הוא הוד ונצח והוד כו' [כצ"ל]. ור"ל דח"ש הוא חיות אש מספ' דגבורה וממללות מסט' דנצח.

וז"ש ובג"ד כו'. ומפרש דאינון תלת עם הנהר דילהון הוא מרכבה לאדם על הכסא ת"ת ומעשה מרכבה מל' ואח"כ מפ"ו במט"ט דתלת עאלו בתלת דרדיפי רוח סערה ענג כו' והוא ג' דאליהו ור"ע עאל באדם דתתן קול דממה דקה ועיין בפ' בהעלותך קנ"ה א' דגלא כו': ובג"ד ויהי מבדיל כו' ר"ל ו' יהי מבדיל: דא מט"ט דאיהו באמצע א' דאיהו רקיע.

כצ"ל.

כמ"ש בתיקונים ובז"ח פ' בראשית: ועוד י' תנועה י' גלגל ולית תנופה כו'. כצ"ל.
ר"ל ב' היודי"ן א' כל התנועה כו' וז"ש ליחדו שתמליכהו והוא ב' נקודות הנ"ל: (רכד
ע"א) ועוד אב"ג כו' אד"ם. שהן גי' אדם בט' אותיות שהן ס' ספירות דכליל עד"א [מ"כ
עה"ג.

גם אדם במ"ק ט'] ויו"ד מל' כמש"ו: אלאמלכא. צ"ל מלבא: גבור.

צ"ל גבורה: בתוקפא דגבורה. אורייתא: *ואע"ג.

צ"ל אע"ג והוא תירוץ: מה"ב דאדם תשע איהו. ר"ל דאדם הוא ז"א כולל ט"ס ט' אתון
והיא עשיראה א"ח"ד: צו את בני ישראל כו'.

הוא מאמר בזוהר לקמן רמ"ב א' את קרבני לחמי ר"י אמר בקרבנא כו'. וע"ז בא הר"מ
לסיים אמר ר"מ כו': אית עשן ואית ריח ניחוח עשן כו'.

כצ"ל.

והן ב' דברים חו"ג וכמש"ו. ועשן הוא מאשא דלבא כמש"ו וזהו לאשי ריח ניחוחי:
אר"מ כען בעי למנדע כו'.

ג"ז שייך שם על מאמר את הכבש כו' מאי בבקר כו'. והמעתיק סידר שם פקודא דא
להקריב מנחה כו' ולא שייך שם: ברעותא דלבא והא אתמר.

ר"ל ג"כ שם במאמר המתחיל ר"ש הוה אזיל כו' (רמ"א ב') ור"ל דמשתמש בי"ב אבנין
מרגליטין דילה וכן במשכן: (רכה ע"א) דאיהו אויר. אותיות אוריאל: אפר.

אותיות רפאל: כתר דאיהו נהורא. צ"ל דנהורי' כו: עדונא.

צ"ל עיונא: דאינון. צ"ל באינון: אתון וחיוון.

צ"ל באתון כו': דלית כו'. דשם סט"א: (ע"ב) דצריך לאתכסיא מן שמשא.

שלא לשמש ביום: מה"ב אלא פגיעה כו' עד לינה. הוא דברי הזוהר וע"ז אמר ר"מ מאי
ניהו כי כו' כצ"ל.

ולינה ר"ל זווג: שמשא מעלמא וכמה דצריך לאתכסיא מן שמשא אוף הכי צריך
לאתכסיא מאלין מלאכין דאינון דיצה"ט כו' ודיצה"ר כו'. ור"ל דצריך לשמשא
בצניעות ובכיסוי אע"ג דהוא בחשך ואין שם שום אדם משום המלאכים ומפ"ו איזה
מלאכים ואמר דאינון כו' דעליהם נאמר כי מלאכיו יצוה לך כו' מימין ומשמאל דבע"כ
עונה אמן: ומסט' דיעקב כו'.

דיצ"ט ויצה"ר הן דו"נ כמש"ו בז"ח ס"ב א' והן לב"נ דע"ה טו"ר. אבל איש תם בעלה
דתם כו': וכד אתו כו'.

אבל בזוהר כאן פ"י דמחנה אלקים זה הן שניהם אבל ברע"מ לא רצה בזה שכאן נאמר
מחנה וכאן מחנים: (רכו ע"א) ובאורייתא. דבכתב ל"ג ור"ל דאתי של שיר השירים
מגלה על מקום אתי שהוא בכלה ונמצא שנקראת מקום: מלון אורחים.

כגון יעקב: כברק. לשון רבקה וע"ש המהירות נק' רבקה: לאחד ובגמ' (ברכות ו' א') אמרו לשלשה: לאחד שהוא י'.

צ"ל ו'.

ור"ל וא"ו גי' אחד: צריך בתחינה. צ"ל ברחמי כו': מה"ב בגין דצלותא.

הוא פ"א על מ"ש בזוהר מה כתיב ויפגע במקום צלותא דערבית כו' כד"א כו' דכל ר"מ כאן הכל מבאר דברי הזהר דעל מ"ש תו ויפגע במקום מלי כו' ולבתר וילן כו' אמר מאי ניהו כי כו' ועל מ"ש מאי כאשר ראם כו' אמר וכמה דצריך לאתכסיא כו': מקום דעלמא כו'. כצ"ל כמ"ש בפנים: אורחים דהות ברשות בעלה ולא עם כו'.

כצ"ל.

דבזמן בה"מ ת"ע רשות דהוה ברשות בעלה בבה"מ וישראל בארץ ול"צ אלא לב' תפלות חו"ג מוחין אבל דרגא דיעקב הוה בה בקביעו. והענין כמ"ש בתיקונין ריש ת"מ כי ד' מוחין ב' לזיווג חו"ג וב' דת"ת הן למזונות משא"כ עתה דקבעוהו חובא בגלותא ועס"פ חיי שרה ועיין מ"ש (בתיקונים) [בליקוט] על ד' הזמנים: אקדים ונטיר לה כו' כצ"ל.

ור"ל לצלותא דאיהי (שביעאה) שכינתא ור"ל בזה דאיהי ברשו בעלה וילן שם כנ"ל: לעשרה הא י' כו'. דילפינן מאלקים נצב כו' בקרב כו' ובשם אלקים ה' קדמאה לי' אבל לחד דהוה מלא דאלקים עד דיתיב בצלותא אז בא ה' תניינא בצלותא לגביה והוה ה' אתוון דאלקים שהיא מליאה מאלקים והיא מאוחרת וז"ש בגמ' בתלתא כו' דהן ג' אתוון מלא: דבאתר דלית תמן י' לא כו'.

[כצ"ל] ר"ל ה' עילאה דלא מתפרשין כו': ומאן דבעי לצלאה צריך כו'. [כצ"ל]: את הכבש כו'.

שייך למעלה רכ"ד א': מלין דהן כבשוני כו'. ר"ל סתרין דקרבנא דהן רזין דזיווגא שהן צריכין להסתר כמו בזיווגא והסתירו מאינן דבהון יצה"ר ע"ר כמש"ו וע"ל רמ"ד א': דנד ה'.

ר"ל אינן ע"ר הן בני נדה נד כו': תחת שלש כו'. דמנדדין ג' אתוון מן ה' תתאה והן ג' דחשיב דהן ג' קליפין דערלה.

ור"ל ז"ש אין דורשין בסתרי עריות בשלשה ועת"ז תכ"ח: כנגע כו'. הוא יצה"ר והן ג' מינים דע"ר בר"ח נג"ע: (ע"ב) שם הוי"ה דאחיד כו'.

י"ה באיש ואשה דאש שנשארו בהן הן אשין קדישין שמתחממין בקדושה לש"ש ומ"ד ומ"ן דבן ובת הן ו"ה: סלת נקי' כו'. בקדושה וכ"ה בתורה: רביעית ההין.

אות רביעית ה' אחרונה וזהו ההין. בשמן הוא טפה ממוחא שמן בחכמה כידוע.

כתית ע"י צדיק דכתיש כתישין. וכן בתורה כ"ז.

וז"ש ואיהי בלולה כו' שהן ד' דברים וזהו רביעית. כתית כמ"ש (ברכות ס"ג ב') כתתו עצמיכם על ד"ת: מגו קליפין.

כמ"ש והנה רוח סערה כו': עשר ספירין. עשר מראות כמ"ש"ו: נהר כבר דלתתא.
מט"ט שהוא בדוגמת עד"א נהר היוצא מעדן. שמט"ט נק' נהר פלגיו מימינא נהר דינור
משמאלא נהר כבר באמצעיתא שהוא רכב לת"ת כבר אותיות רכב וז"ש איהו רכב כו':
אפיק תרי כו'.

כמ"ש בגמ' (ע"ז ג' ב') שנאן שאינן: בט"ט מן כו'. שהוא פנים של מט"ט וע"ז אמרו
(חגיגה מ"ו ב') ר"מ רמון מצא שהוא חיצוניות של מט"ט אותיות החיצונות שבו
מ"טטרו"ן תוכו אכל קליפתו זרק שהוא עה"ד טו"ר: מן טטפת.

שבו תפלין כמ"ש בפ' בא: מאן עיינין כו'. ר"ל המראות כמ"ש"ו ע"ס שבו כנ"ל: עשרה
מראות.

שנאמר במרכבה ט"פ מראות ועשירי ואראה ולא נאמר מראה לפי שהוא סתים וז"ש ט'
באתגלייא כו': מט"ט. צ"ל במט"ט: מראה חדא כו'.

עכשיו מפרש והולך המראות כסדר והראשונה מל': בזכוי. ל"ג: גבור.

חכם ל"ג: בי' תיקונין. שמפ"ו: אם הרב כו'.

כמ"ש (שבת כ"ה ב') והיה מתעטף בסדינין המצויינין והי' דומה כו': והאי איהו כו'.
ר"ל נער מט"ט נוהג בד' החיות: דמות כמראה כו'.

שהתכלת דומה לספיר: סגולה כו'. כמ"ש דספיר אין שולט בו כו' מעשה בא' שלקח
סנפירינן והלך לבדקו כו': תכלת דימא.

ר"ל שהתכלת בא מן הים והוא דומה לים: מה"ב באורים כו'. ב' אשות דאיש ואשה:
רביעית ההין.

י' אות ד' מן אדני ועשירית דהיא י' והיא כלילא מד' אתוון דשם הוי"ה וי' אתוון דש"מ:
תרי שאינן: דאינן בדרגא דכ"ע והן ע"ס באור ישר וע"ס באור חוזר ושנים נעלמים
ואראה ואפול כו': עשרה מראות כו'. מפ' וממעל כו' ואילך הכל במראה לבד עשירית
ואראה דהיא אינה נגלית: בין דיהא גבור כו'.

ר"ל ז"ש אל יתהלל כו' בזאת כו': בעשר תיקונין דילי. ועשירית האיפה כו' כנ"ל וכן ד'
תיקונין דילה ציצית ותפלין וק"ש ותפלה דהן ד' אותיות הוי"ה כסדר הזה וכן בר"ת
יתהלל כו' ואלו ד' כלילין בעשר כידוע והן עשר תיקונין שמפ"ו: לרקיע דאיהו מט"ט.

כמ"ש בז"ח פ' בראשית וכן בת"ז ת"ל: דיוקנא דילה כו'. כמ"ש שתכלת דומה לרקיע
ורקיע לכסה"כ דהוא משמש לכסא ודיוקניה דמיא לה כי לקח אותו אלקים לשמשא
בשמא דא דהוא כורסייא: שהקטן.

נער כמ"ש"ו: נוהג במ. בשם מ"ב כמ"ש בריש תכ"ב: ואיהו כליל כו'.

בשית אתוון דיליה והוא כסא בו' דרגין וד' רגלין שהן ד' חיות: מתלבשין כו'. והוא יו"ד
מלא והוא שכינתא י' דאדנ"י י' זעירא בגווה משתכח שהיא מתלבשת בכסא שהיו"ד זה
אבן ספיר כליל מכל גווינין והיא חכמת שלמה והיא תכלת כו' כמ"ש"ו: תכלת דשרגא כו'
שהוא אש של כסה"כ ותצא אש כו': כ"ש מיא דלא מזקי לה דאיהי תכלת דימא בגיניה

כו' רמה בים ודא ממנא דמצרים כו' משריין דתכלת דנורא דגיהנם וכל עילאין ותתאין
דס"א דחלין מינה והאי תכלת איהי דינא דאדנ"י דינא דמלכותא כו'.
כצ"ל.

ר"ל מלכות אותיות אדני וכן דמלכותא כו'*(אצ"ל דינא הוא אותיות אדנ"י והן דמל'
(מ"כ עה"ג). המ"ל:**):(רכז ע"א) לבנת לובן.

ר"ל רחמי: דספיר. ר"ל דינא: דאיהו.

צ"ל דאיהי. ור"ל מל': מאי דמות.

ר"ל הציצית איך הם דמות כסא: (דאיהי ה'. ר"ל הכסא עצמ' ועם וא"ו דסליק י"ג
כמש"ו הוא ח"י): מט"ט שש כו'.

בששה אותיות שבו: ותלת עשר כו'. וא"ו גי' י"ג כמש"ו: דאינון וה"ו כו'.

ר"ת וא"ו: ה' לכל סטר כו'. הכסא עצמו כנ"ל: א' טלית כו'.

א' של מילוי ה' שהציצית הוא ו"ה רחמי ודינא כנ"ל: (ובאת ה' כו'. זהו שמי בקרבו)
אשלים לעילא.

ר"ל באצ"י עד"א: לתתא. מע"ט ביצירה כמש"ו: התיכון.

שהוא באמצע: מן הקצה כו'. מכתר עד מל' באמצע: משה.

שהוא בדרגא דעד"א והוא ר"ת מ'ט"ט ש'ר ה'פנים: לקבל כו' וצלוחא דתפלה. ר"ל
הפתיחה באדני וחתימת הברכות בהוי"ה: דכלילין בצדיק כו'.

ל' ויכלו וכן צדיק נק' כל ותפלה בצדיק ח"י ברכות וברכות לראש צדיק: דאשתכחו כו'.
ר"ל בר"ת כנ"ל: לעילא באילנא כו'.

עד"א: כרוב. הוא מט"ט ועל שמו נקראו החיות כרובים וזהו וירכב שהוא רכב כנ"ל:
ואינון קליפין כו' אינון כו'.

שאמר לעיל כד חמא כו': ירוקא כו'. קליפה ירוקה שעל האגוז והשני' הקשה ששוברין
אותה: מה"ב לבנת הספיר לובן וספיר כליל בין כו': ומט"ט כמראה כו'.

דרקיע ואבן ספיר פי' למעלה בציצית ספיר ב' גוונין ודומה במראה וכן רקיע. והרקיע
הוא הטלית והספיר הן הציצית ועתה מפ' היאך הוא דמות כסא בציצית: דאיהי ה' לכל
סטרא בד' חיוון.

ר"ל ח"י עם ה' בכל סטרא הן ד' חיוון: ואינון מיכאל כו' מט"ט שש כו' וזהו שש וארגמן
לבושה דכסא הוא לבושה כמ"ש בריש תיקונים וזהו אור לבושו כידוע והוא ה'
דכורסייא ד"ו ויו"ד מתלבש בה ועמ"ש בפ"ד בספ"דצ (מ"ט ב' ג') וד' הוא נוק' ו' מט"ט
דכורא כידוע ואמר ח"י קשרים כו' מכאן דאף בי"ג חולייין רק ה' קשרים והוא בד' חולייין
קשר א' וזאת קשר האחרון והוא שמא די"ב בחולייין ג"פ ד' בחיות ושבטים ותקופות
וכיוצא וכן בכל קשר בכריכות וז"ש**):(ע' מנחות ל"ט ובתוס' ד"ה לא.

כ"מ עה"ג.

ש"ל:**) והפוחת ב' חוליות לכל קשר לבן ותכלת. ומ"ש וצריך לקשור על כו' היינו בפוחת אבל צריך לעשות לכתחילה כהמוסיף כמ"ש כאן וקאי אחוליות ולא אכריכות כפירוש ראשון שבתוס': ציצית בתרין יודין.

כ"ל הוא מט"ט ת"ר כלל הציצית וד' הציצית ד' החיות כנ"ל והוא דמות כסא שהוא ה' ד"ו בד' רגלין ו' דרגין כנ"ל. וז"ש הכי סלקא בכל סטרא כו' ר"ל דז"ש מט"ט כליל ד' חיות כנ"ל: ותלת עשר כו'.

הוא ענין בפ"ע דכולל תרי"ג ומ"מ רומז על מט"ט שהוא תרי"ג ברצוא ושוב דרצוא משלים לארגמן וז"ס ו"ה דדלית נעשית ה' ארגמן כמ"ש בס"א ר"פ בראשית וש"מ והתרי"ג הוא ו' פשוט ומלא דפשוט ת"ר כנ"ל דכליל במט"ט ו' והוא בדרגא דעד"א ו': ועוד שש מעלות כו'. דלמעלה אמר דשש מעלות אינן בחושבן דציצית מרומז והוא ברמז וכאן אמר בי"ג חוליין: חמש קשרין ה' כו'.

ר"ל ואינן ארגמן ד' חיות בכל ציצית שכ"א כלולה מד' לד' סטרין כמ"ש בפ' בהעלותך. והטלית א' דה"א.

ואמר ובאת ה' אשתלים ח"י ר"ל שהוא ו' ובה' דחיות ונקר' חיה כמ"ש היא החיה חיה יחידית דכלילא כל הד' נוריא"ל כו' והוא בה"א הנ"ל דברזא דמט"ט וא"ו י"ג וה' דאשלים לה' חיות וכליל לון כנ"ל נעשה ח"י וה' דהחיה אמר למעלה שהוא הכסא עצמו דכליל ד' כנ"ל: ולכל חיה ארבע כו'.

הן ל"ב חוטין ד"פ ח' בד' חיות וי"ג חוליין דמט"ט אשלים לאדם מ"ה. ואמר אשלים לעילא כו' שהוא אדם והן חיות כמ"ש בריש תכ"ב ו' ש"מ והוא בוא"ו דיליה י"ג אשלים לאדם כנ"ל שלימו דלהון.

ואשלים לח"י חיות כנ"ל והוא אדם על הכסא ומסט' דצדיק נק' חיה ח"י ט"ט כנ"ל ומסט' דת"ת נק' אדם כמ"ש בר"מ סוף ח"א ויחלום והנה סולם כו' וזהו ט"ט פת כמש"ל רכ"ח ב' והשלמה דילי' לעילא ולתתא הוא ברזא דרצוא ושוב דגש ורפה ברפה הוא מלך ע"ג דוא"ו איהו ברפה ודגש ביו"ד נוק': ואשלים לתתא ואיהו מע"ט דאשלים עילא ותתא כגוונא דעד"א שמי' כשם רבי' כו'.

כצ"ל.

ואמר בצלמו כדמותו ר"ל בדכורא ונוק' אדם וחיות כנ"ל ועליו נאמר נעשה אדם בצלמינו כדמותינו כמ"ש בת"ז והוא זיהרא דאדם דירית הוא ואמר דאיהו כליל כל דרגין מעילא כו' שהוא כליל כל חיות דהן רזא ד' אותיות השם והוא בין בשמא דאקרי אדם בל"ב אנפין כו' והוא מעילא לתתא באור ישר דכורא ומתתא לעילא בסוד חיה נוק' כנ"ל והוא בסוד בינה ומל' והוא בדרגא כולל שניהם שילוב שניהם וכמש"ל רכ"ח א' בסוד השרפים וז"ש ואיהו כו'.

ואמר ואיהו כליל כו' מפרש מ"ש למעלה דאיהו כליל ל"ב אנפין וגדפין והוא ב' מרכבות חג"ת עם בינה דכליל ג"ר ונה"י עם מל' וכמ"ש בריש תז"ח והן ח' חוטין שבציצית שהן ד' כפולין כנ"ל: ותמני סרי זמנין כו'. והן ע"ב קשרים [וחוליין] דציצית כנ"ל ד"פ ח"י

והן כלולין במט"ט בט"ט דבי' כנ"ל דהוא ח"י דכליל ד'חיות הרי ע"ב דכליל בח"י ויכלו כו' והן ד' חיות דאשלים להון בוא"ו כנ"ל.

ועתה מפרש אדם דאשלים ואמר ובארבע חיוון כו' וי"ג כו' וז"ש הא תלת עשר דכליל עילא ותתא וכנ"ל. ואמר ולעילא באילנא דחיי כו' לפי שרוצה לפרש הקליפין שראה יחזקאל כמש"ו: תהו והנה כו' דהוא ירוק רוח.

ובהו ענן חיוור: לקבל סובין כו'. דב' הראשונות הן במקרא ובמשנה אבל בגמרא צריך למטחן בקושיות ותירוצין.

וז"ש למטה הקושיא במקומה כו' והרביעי קדש הילולים דתמן עייל ר"ע יורד עד התהום: (ע"ב) עדיין הקושיא. הן תיקו וקושיות שנשארין בקושיא: ליתא.

צ"ל ליחה: רגלי' יורדות כו'. שאין סופו לחיות [מ"כ עה"ג.

וז"ש תמן רוח חזק מפרק כו' כי טרפות הסירכא הוא מפני שסופו להתפרק (כדעת התוס')]: ולבי חלל כו'. שלאדם ב' לבבות והוא קטיל לב א': רוח צפונית.

לשמאלא: לי' כתרין. מסאבין: ולע"ב אומין.

עם עשו וישמעאל שנאמר בהן גוים והן כוללין כל הע' אומין: רנה. דכינור הנ"ל: וכל חד אית ליה כו'.

שמצד זה כלילין ד' יסודין זב"ז: עון כו' שלטון כו'. שהן שמרי ד' יסודות: דאיהו חרבא כו'.

ר"ל הכבד שהוא מאדים קטולא על חרבך תחיה. ומרה דאחידא בחרבא דמ"ה הוא המרה דאחיד בכבדא: שאול תחתית.

והן סדורין במשלי ואחריתה מרה כו' (ירוקה) חדה כו' (אדומה) רגלי' כו' (לבנה) סרכא כנ"ל. שאול צעדי' כו' (שחורה).

והן בכוכבים שבתאי טחול. מאדים כבד.

חמה מרה ירוקא. לבנה סרכא לבנה.

שעליהם נאמר וחפרה הלבנה כו': תליין מד' כו'. ר"ל העשר תליין מד' אותיות הוי"ה שהן ד' סטרין טבין הנ"ל: נשב בבינה.

צ"ל בשמאלא נשב כו': דפיק בכלהו כו'. ר"ל הרוח הנ"ל: ימינא כו'.

וכן ג' קליפות הנ"ל רוח סערה רוח. ענן גדול מים.

ואש כו' אש. וכן והנה רוח גדולה רוח.

ורעש הוא מים כמ"ש הרעים על מים רבים. ועל מה שהקדים הרוח הוא כמ"ש בפ' בא שהכל לפי ההנהגה: וכלא בן י"ה.

ר"ל שעד"א שנק' בן י"ה כוללם כי בן י"ה הוא יה"ו כידוע והן ג' יסודין כנ"ל: בי' מתנהגין כו'. ר"ל ברוח וז"ש אל אשר יהיה שמה.

ולכך ג"כ בקליפין מקדים הרוח כנ"ל שמתנהגין ע"י: ובכל אבר ואבר כו'. ר"ל הרוח בהם: אשתכח גלגלי כו'.

ר"ל זהו רוח החי' באופנים גלגלי ימא ואשא: ואיהו אתרי' כו'. ר"ל הרוח כי הרוח ידוע מקורו בארץ ומצוי בימים בין ים לרקיע וכן הוא בספירות כידוע: עוף השמים.

הוא כנפי ריאה שהן עפים ברוח: פרודות מלמעלה. דוגמת כנפי ריאה שלמטה מחוברין ולמעלה פרודות: הכי שפון כו'.

ר"ל כמו ריאה בקול כן עניני הפה בדיבור: מה"ב רביעאה תהום כו'. וכן אמר ביחזקאל ונוגה סביב לאש והחשמל הוא מתוך האש שכן הוא פשטי' דקרא וכן מ' בקרא דחשך הוא ע"פ התהום למטה ותהוובהו למעלה ולכן אפסיק בטעמא על ובהו ועבפ' ויקהל: רוחא דאסעיר כו'.

בחליו והכל הוא בחולה וכן אש וענן דאסתתים ריאה והוא הגסיסה. ואמר דכפיף כו' שלא היה כח לאחוז בגופו כי האחיזה דיליה מצד העונות אין מיתה בלא כו': ע"פ המים ואיהו רוחא דקודשא לשמאלא כו' כצ"ל.

ור"ל בב' בתי לבא: ורוחא ועפרא ולקבלייהו אית ד' סטרין עון כו' כצ"ל: שאול תחתית. דמדוריא בתחתית האדם והוא קליפה דתהום כנ"ל.

והן ד' עונשין מוח תמות בעוה"ז ובעוה"ב יצה"ר דתאוני וכעסני שור וחמור טו"ר והן כפולין לד' מיתות ועמ"ש בז"ח רות. ב' בעוה"ז רגלי' כו' שאול כו' והוא המות וקבר שהן דתאוני מים וכן דטחול שחוק ושמחה בעוה"ז לשחוק עושים לחם ויין ישמח כו'.

וב' בעוה"ב ואחריתה כו' שהוא הגיהנם נורא דגיהנם דמרה כמ"ש בתיקונים ולקמן ברע"מ חדה כו' הוא הכרת וזהו פיות מעוה"ז ומעוה"ב הכרת תכרת כו'. ואף בחולה ד' כנ"ל ב' בחליו וב' במיתה כנ"ל.

וכל אלו ד' בחיים** (אצ"ל בחינות. **) בקדושה מארבע רוחות כמש"ו: ונחה עליו רוח ה' כו'.

ד' רוחות שם בפסוק והן בד' אותיות הוי"ה וג' כפולין בשית כתרין (נ"א רוחין כמ"ש באד"ר. וז"ש כד איהו נשיב כו' ב' (אצ"ל בד'.

כ"מ עה"ג אתוון כו' נגד ד' הנ"ל ד' חיוון כו' ומפ"ו ימינא איהו מים כו' ואע"ג דכאן הכל ברוח משום דכליל להון כמש"ו וז"ש וכלא בן י"ה ר"ל דכולל י"ה דאינון מים ואש והן המוחין דכליל לון כידוע ואמר בערקין דמוחא כו' שג' אלו מוחא וריאה ולבא כלל הכל כמ"ש בסוף תכ"א והן אמ"ש רוח מים אש ברב"ג והרוח כולל הכל שהוא באמצע וסליק ונחית בסולם דקנה במוחא ולבא ומפ"ו בכל האברים וכנגדן העופין דאינון מלאכים כמש"ו: כד סליק רוחא על כנפי כו'.

כצ"ל: כי עוף כו'. האומות: ובעל כנפים האונות שש כנפים כו': הכי שפון כו'.

דדיבור הוא בדיוקנא דקול דו"נ לכן מפ"ו הכל בדיוקנא דיליה וכגוונא דאינון חמשה כו' והוא שם הוי"ה די' הוא דבור ו' קול ועתמ"ה: קול ה' על המים. כולל ג' קולות ואש

ג' קולות והרוח הוא קול ה' שובר ארזים באמצע כליל לון והוא נגד רוח מפרק כו' וכאן שובר לס"א כמ"ש בתז"ח: (רכח ע"א) דאיהי טרפה.

ר"ל זהו שמטורף: ואשמע את קול כו'. ר"ל זהו שמע שבו צריך להשמיע קולו והוא הוי"ה שמע ישראל עד"א: בחשאי כו'.

ר"ל בלא קול המשמיע קולו בתפלתו כו': בד' פרשיין כו'. עם ושמתם נגד ד' אותיות הוי"ה: כמה צפרין כו'.

בזמירות דפסד"ז כמ"ש"ו: דאינון ענפין כו'. שהן האברים עצמן כנ"ל: איהו פתחא כו'.

ר"ל זהו שפתי תפתח שפ"ה גי' שכינ"ה תפתח לקבלא כו' והיא אדנ"י כו': והאי רזא דחשמ"ל כו'. ר"ל תפלה בקול רם כלהו חשין ושותקין לשמוע מפי ש"ץ ובלחש כלהו ממללין שהש"ץ דוגמת הקב"ה.

וז"ש כשהדבור כו': בההוא זמנא דמתייחדין כו'. בתפלת הש"ץ שעונין אמן שכולל ב' השמות אבל בלחש הוי"ה במחשבה ובדבור אדנ"י כמ"ש בת"ז: איהו אשתכח כו'.

ר"ל הוי"ה: בנין דמזון כו'. כידוע בעד"א שהוא אילנא רבא ותקיף כו': אדני אשתכח כו' לגבי כו'.

וזהו ופניהם וכנפיהם פרודות: חיון שאגין כו'. עכשיו מפרש באופן אחר שהחיות הוי"ה ואופנים אד"ני ושרפים כולל שתיהן.

חיון שאגין. בק"ש: אופנים מצפצפין כו'.

בתפלה בלחש. וימינא ושמאלא הוי"ה ואדנ"י פרודות ובעד"א בתפלה בקול מתייחדין שם הוי"ה ואדנ"י בייחוד: ועוף יעופף.

שהן ימינא ושמאלא כידוע [נעה"ג. כמ"ש זה מיכאל וגבריאל]: השמים.

שהן שרפים ויעף כנ"ל וכתוב יוליך את הקול הרי קול ובעל כנפים ג"כ שרפים כמ"ש"ו שש כנפים כו' יגיד דבר הרי דבור: שית תיבין. דק"ש פ' א' כלול מו"ק ימינא ושמאלא ואמצעיתא שכ"א בו הוי"ה ואדנ"י וזהו בשתים יכסה פניו.

אנפי החיות קול. בשתים יכסה רגליו.

גדפי החיות דבור שכ"א כלול משתים כנ"ל. ובשתים יעופף.

שרפים ועוף יעופף כנ"ל: סימן תנינא. שאמר לעיל עד דתחזון בי' סימנים כו' בי' תיקונים כו' והוא מראה תנינא ת"ת כמ"ש"ו: רשימו דס"ת.

וזהו דמות כמראה אדם והוא ק"ש כמ"ש"ו: ואיהו כתפארת כו'. ראי' שת"ת הוא אדם לשבת בית מל' וכן כאן יושב על הכסא מל': דטלית כו'.

ר"ל דכסא הוא טלית והיושב על הכסא הוא ק"ש. וזהו יושב על כסא כו' כמ"ש"ו: ובגינה.

צ"ל ובגיני'. ור"ל כמראה אדם ג"כ במט"ט בת"ת כמ"ש"ו: כל הנקרא כו'.

שכולם נקראים בשמו: ולעילא כו'. באצילות: דאינון אדם.

ע"ש י' אותיות דש מא מפרש נק' אדם: הט"ל בה"א. מ'וריד ה'טל ר"ת מ"ה: ביחודא דק"ש ומסט'.

צ"ל מסט': מה"ב ודבור כו'. ר"ל בלא סירכא דאחיד בדיבור והוא עכוב דלהון והוא דוגמת הריאה בסירכא וכמש"ו: כל אברין פתיחין כו'.

דהאדם הוא בדמות מט"ט דנעשה מרכבה לקוב"ה ושכינתיה והוא כגוף ונפש ורמ"ח אברין דנפש פתיחין לאשפעא לגוף והוא רוח ונפש רוח לנפש דנפש איהי שתופא דגופא. והוא בקריאת שמע ותפילה כמש"ו.

וז"ש שיחת מ"ה ברוחא מלאכיו רוחות שיחות עופות בנפש. שיחת דקלים בגופא ע' ענפין כו'.

והנפש הוא משרתיו אש לוחט אש בלבא מלאכיו בריאה כנ"ל והמקרה במים במוחא ונשמתא בשמים דהוא עליותיו: ובהוא זמנא דנחית יקו"ק כו'. ר"ל בחזרת הש"ץ דבלחש איהי פתיחא לקבלא כו' ושם ממללות הדיבור וכאן חשות בחזרה תרפנה כו' כמש"ו.

והוא בחזרה בשרפים שלכן שם הקדושה ובלחש אופנים ובק"ש חיות כמש"ו: ואיהו כליל שית תיבין כו'. ר"ל דק"ש.

ואמר בשתים כו' דהוא חבורא דב' שמהן דמתחברן באמצע דבצדדין ופניהם וכנפיהם דהן נו"ה כנפיהם וחו"ג ופניהם הן ב' אותיות ראשונות דהוי"ה ואדנ"י דנו"ה דאינון דידיה ובת"ת ויסוד מתחברין ב' אותיות האחרונות דשם מקומה של מל' שורוק חירק וכן בד' מוחין באמצעיתא מתחברין ב' מוחין וכן בנה"י ובאלו ב' יעופף דסליק למעלה במחשבה ישראל כו' משכיל לאיתן כו': דטלית לבנה כו'.

והן ד' תיקונין ד' אותיות הוי"ה כנ"ל: ואית טלית מסט' דמט"ט כו'. ג"כ ע"ב בד' סטרין דהוא דמות כסא כנ"ל.

ואמר ה' קשרין כו' ותליסר כו' דנוק' בדמות דכורא כמראה אדם לכן צ"ל דוגמת התורה בה' וי"ג ח"י וכן הק"ש דהוא תיקון זה ה' תיבין ואח"ד שושנה (עי' ריש הקדמת הזוהר ה' עלין תקיפין כו' וי"ג עלין דסטרין. הרא"ש) דק"ש: תליסר מכילין דאורייתא כו'. כצ"ל.

וז"ש ובגינה אתמר כמראה אדם כו': ולעילא כמראה כו' בראתיו יצרתיו כו' דמט"ט כליל כל הג' עלמין ראשו כו' והוא נקר' בשמי ולכבודי כבוד אל: ועוד אתקרי אדם מסט' דצדיק וביה קוב"ה ושכינתיה אתקרי אדם ודא איהו טל בגין דטל הכי איהו סליק בחושבן יו"ד ה"א וא"ו ושכינתיה ה"א ובה איהו אדם והאי איהו מוריד כצ"ל.

ור"ל ט"ל כריכות וזהו בן י"ה דכולל אותם דהוא וא"ו י"ג חוליות כנ"ל וכולל ל"ט כריכות דהחוליות משולשת מסט' דג' אתוון אלו כמש"ל ב' וביה המרכבה בשלשה כמ"ש בריש ש"ה בג' אתוון אלו והן ג"פ י"ג ב' בי"ה והן לא מתפרשין לכך דווקא בשניהם יחד הן ב"פ י"ג ובו' י"ג וכולל הכל והן ל"ט כריכות וה' קשרין דבה אשתלים אדם.

וא' דה"א הוא טלית כנ"ל דקושר הכל. וכצ"ל מוריד הט"ל לגבי ה' קשרים דטלית ח"י עלמין דקשיר כו'.

דטלית הוא ח"י כו' דכליל חוליות וקשרים דכולל ל"ט וה"א קב"ה ושכינתיה וזהו מוריד הוא האלף שהוא המייחד ומוריד והוא הטל ה' עם טל: תפילין משמאלא. מפ' ק"ש ותפילין וציצית בג' דרגין כבר פי' הציצית מהיכן.

ועתה מפרש תפילין ולמטה ק"ש. ואמר ק"ש דאיהו יחוד כו' ר"ל יחוד בין חו"ג וז"ש ואיהו אחיד בין כו' דאף דכ"א כליל כולם כמש"ל בציצית וכן מפ' בתפילין מ"מ בציצית הכל בסט' דימינא ובתפילין כו' וציצית מסט' דימינא ברכה ותפילין קדושה כמ"ש בגמרא: דאחיד ביה הוי"ה ואקי"ק.

דהן ד' פרשיות וד' בתים דשל ראש והן ד' פרצופים שכוללן בתפילין ש"ר וש"י בד' אותיות וא"ו כלול אותם בב' קשרים וד' אותיות הנ"ל. ואמר ק"ש דאיהו כו' ר"ל דכליל שתיהן כמש"ו דשניהן נאמרין בק"ש דאתמר בי' והיו כו' ופשו כו': (ע"ב) צדיק לקבלי'. ר"ל לקבל מט"ט. וז"ש טט שתיים שכולל נו"ה.

פת שתיים שכולל חו"ג. וכן יסוד כולל עד"א ושכינה.

ות"ת כולל או"א כנ"ל שהן ד' אותיות השם ד' פרשיות שבתפילין: וישראל שלישי'. פסוק הוא אע"ג דאמר שלישי' לאשור ולמצרים אמר בגין שלישים כו' שהוא על כולם. וכן ישראל ת"ת והוא כולל חו"ג ולפיכך שלישי גדיל בת"ת שבו מתברין שני שלישי ענף חו"ג ששם וכנפיהם פרודות כנ"ל. ולכן צריך לאפרודי מסטרא דעד"א: חוליא כו'. ר"ל החוליא עצמה שכינה: חמשה עשר משולשין. י"ג בציצית כמש"ו וא' בג' כריכות דתפילין וא' בקשר: תרין בקשרא חד.

ר"ל תרין רצועות כלול בקשר ש"ר וא' בש"י הרי ג' בקשר: בן י"ה. ר"ל י"ה משולשין כנ"ל: לארבע סטרין כו'.

שכל דבר יש לו ו"ק: דמתה לתמר. שהוא לולב: ארבע זמנין.

כלולה מד' חיוון בכ"א ח"י: מה"ב ש' ש' שית דרגין. ר"ל דב' שינין ש' ש' הוא שש ששה.

וז' ענפין ז' קוין והוא ו"ק דיליה וד' דילה דבה נהי"ם מרכבה אחרונה ולכן שי"ן בד' ענפין משא"כ דיליה הכל בתלת דהיא המשלמת וע' בז"ח ש"ה וזהו שית דרגין ושבע כו': כגוונא דא איהו כל מצוה בכל אתר י"ה כו' ותרי"ג מסט' דתפילין והיו לטטפת כו'. כצ"ל.

ומפ"ו הפסוק לטטפת והכל במט"ט דביה כל התיקונין כנ"ל. ואמר ט"ט ח"י עלמין כו' וז"ש טט שנים דהוא קשר הוי"ה ואדנ"י ופת שנים דהוא קשר הוי"ה ואהי"ה והן ד' נגד ד' בתים.

ואמר בתפארת ב' אותיות הראשונות. ואמר סוס דתפארת ורכב הוא דצדיק נהר כבר הנהר וז"ש דביה כו': קשר של תפילין שדי אחיד כו'.

דהן ב' קשרים ד"י אחיד עילא ותתא והן בת"ת וצדיק ט"ט פ"ת והשי"ן הוא ת"ר
דתפארת וא' הוא כללא דלהון וז"ש קול ודבור קול קשר ש"ר ודבור קשר ש"י: אינון
תריסר שלש לכל סטר. והוא שם י"ב וכן תריסר גודלין.

ואמר שעורא דבגד דכתיב על כנפי בגדיהם דבכל כנף צריך להיות שיעור בגד וד' [בגדי]
לבן וזהב הן זו"ן באצילות ובריאה וד' דהדיוט הן במט"ט דהוא הדיוט כמ"ש ברע"מ פ'
בהעלותך ע"ש והן י"ב כמ"ש בר"פ וארא בענין ד' יסודות וד' רוחות וד' מתכות ע"ש
וז"ש אל תהי ברכת הדיוט כו' דהוא בדרגא דקשיר להו והוא נגד ג"ר דמזווג לון ולכן
בברכת כהנים דהוא ברכת הדיוט כליל כל הי"ב כידוע: כל תיבה משולשת מסטרוי.

ר"ל מסט' דעד"א כנ"ל: חוליא כלילא מתלת כריכות דא שכינתא כו'. ר"ל החוליא עצמה
הוא השכינה כלילא מתלת כריכן הן האבהן וכמו בשם ע"ב דבכל א' ע"ב אתוון ובה
ע"ב תיבין כלילא מכלהו ובה קדושה ישלשו דאיהי נק' קדושה בלשון נקבה כלל כל
הקדושה וכן בת דשבת כמש"ו ולכן כלילא מג' יום השביעי ג' אלקים ג' סעודות הכל
בג': בת יחיד' חוליא תכלת שבציצית.

ר"ל דחוליא הראשונה לבן ג' כריכות ג' אבהן ואח"כ חוליא דתכלת ג"כ כלילא מנהון.
ויותר נראה דל"ג כלל חוליא אלא כצ"ל בת יחידה תכלת שבציצית.

והוא חוט הרביעית כדעת הראב"ד וכמש"ש שכ"ה עיקר וכ"ה בספרי שלנו. כלילא מג'
חוטין לבן אות ד' שבשם וכן עיקר: זכאה כו' כנפי מצוה.

ר"ל בלבן ותכלת וכריכות וחוליא כנ"ל. וז"ש רשים ברצועה כו' ג"כ כנ"ל הרצועה
כלילא מתלת כריכן וכן הקשר מתלת רצועין כמש"ו רשים בקשר כו'.

והכל ג' דקוב"ה וא' דשכינתא כלילא מנהון כנ"ל: כריכות רשים בקשר דתפילין בתרין
קשרין כליל תרין רצועין בקשרא חד סליק חמשה עשר משולשין שלשה עשר כו'.
כצ"ל.

ור"ל ג' רצועין. כלילן בב' הקשרין.

ואמר שלשה עשר כו' ר"ל דלכן נק' בן והוא הכריכות והחוליות דנטיל ב' חולקין דבת
ג"כ דאינון החוליות ונותן לה חולקהא אחד וכשהיא כלולה מכולם היא ס"ה אדנ"י
היכ"ל דיליה. ואמר בן י"ה כמש"ו נגד י"ה קשרים.

אבל עיקר הענין כי בט"ל כריכות כולל ג"כ י"ה מלא כמ"ש למעלה (בדיוקנא דכף כל
אצבע כו' כצ"ל ור"ל דבכל קשר ד' חוליות וכן ד' אצבעות ובכ"א ג' פרקין שהן ג'
הכריכות והקשר הוא כף היד קושר כל החוליות): כל קשר הוא בדיוקנא דאצבע כו'
לקבל תלת חוליות והכי בכל אצבע וכו'.

כצ"ל.

ואמר אף שיש גודל הוא הכוללם שהוא י"ג נגד קוצו של י' ולכן הוא בסדר אחר והוא
שרשם ומדה דלהון בוצינא דקרדוניתא מ"ס ואין בו אלא פרק אחד בסדר האצבעות
ופרק ב' הוא שורש השרשים רעותא לגו רישא עילאה רוח ורוח מרוח וכ"ה י"ב

חוליין וי"ג בסדר אחר הכוללם וג' ידות אינון עם גופא נגד ג' אוירין ורישא הוא אויר הרביעי שכוללם: מדה א' כו'.

דכל האיברים צריכין להיות במדה אחת כמ"ש בתי' ת"פ והכל בגודל וחשיב ד' תיקונין דרישא אנשי חיל כו' ד' דהוי"ה כמ"ש"ל (ר"ל א') ודגופא אמר דנמדדין באמה וז"ש אמה שעורא כו'. ואמר ובכל אמה כו' ואינון ב' בגופא גויה כולל ראש וצוואר וברית כולל בטן ועטרה והן ב' גוף וברית וד' ענפין דידין ורגלין בכ"א ג' וברית כוללן ח"י וכן בח"י דחוט השדרה כתמר כו' דומה ללולב כו' וז"ש זאת קומתך כו' שהגוף כולל הכל: מקוה ישראל.

ר"ל ת"ת הוא מקוה קומה ועיין בתיקו' ריש תי"ט: בשכינתא כו'. דאיהי כלילא מד' והן ד"פ ח"י כמ"ש"ו.

וכל המאמר מכאן ואילך הוא משובש מאד מאד ומחולף שיטות ותיבות וכצ"ל דאינון ארבע סלקין שבעים ושנים ודא רזא דחיון בקומה דלהון כו': (רכט ע"א) דמרכבתא תתאה כו'. נהי"ם: מציעאה.

חגת"ם: תליתאה. כחב"ם: שמל' רביעית לכל תלת כידוע: ואינון מלאות כו'.

ר"ל כל הג' מרכבות והן ג' הויות כמ"ש"ו דכל ג' ספירות הן יק"ו ומל' ה' אחרונה משלמת לכולם כידוע: הכא קא רמיז כו'. בכל כריעה וזקיפה בשית סטרין דגופא כנ"ל: לשמאלו וימינו כו'.

שאמרו בגמרא (יומא נ"ג ב') לשמאל דקוב"ה ימין דיך לימין דקוב"ה שמאל דיך ורמזו על כריעה וזקיפה שא' לקב"ה וא' לעצמו: ובהון ע"ב עיינין. שבכל כריעה וזקיפה שית סטרין כנ"ל.

והן נגד י"ב חיוון י"ב אותיות הוי"ה שבהן ע"ב עיינין כנ"ל: ו' כריעות כו'. ר"ל בכל כריעה נפרקים ראש וגוף וזנב שהן תלת פרקין שאמר לעיל בכל אמה תלת פרקין הרי י"ח נגד ח"י נענועין דלולב שאמר לעיל ואינון רזא כו' לשית סטרין תלת כו': וצריך למכרע בח"י חוליין סלקין ע"ב.

הוא ענין בפ"ע ור"ל ד' כריעות דח"י ברכות שבכל כריעה ח"י חוליין הן ע"ב נגד מ"ש לעיל איהו ח"י ארבע זמנין כו' סלקין ע"ב: באלין ע"ב כו'. ר"ל ע"י ע"ב עיינין נהירין ע"ב גדפין: וקמת עלייהו.

בד' זקיפות ע"ב ג"כ כנ"ל: בשם ה' בה"י עלמין. שבתפלה שם הוי"ה ח"י פעמים ח"י עלמין: והאי איהו ו"ו.

שבשם שכנגדן ו' כריעות ו' זקיפות בצדיק ות"ח כמ"ש"ו: ו' עילאה בינה. ר"ל ו' שלישי בן י"ה אותיות בינה ור"ל שכולל ו' בעד"א בבינה שהיא י"ק: ואינון רמיזין כו'.

ג' ווי"ן דר"ת ג' הפסוקים: אחיד בזקיפה וכריעה. בת"ת ויסוד: וכלהו.

כל הג' ווי"ן הנ"ל. ואלו הג' ווי"ן הן ג' מרכבות הנ"ל שיסוד כולל נה"י ות"ת חג"ת ובינה כח"ב כידוע: ד' כריעות כו'.

ר"ל וח"י עלמין קשיר בכל כריעה וזקיפה כמש"ו הרי ע"ב בכל כריעה וזקיפה וז"ש ח"י זמנין הוי"ה אינון כו': אמן. גי' אלו ב' שמות הנ"ל כידוע: אדני.

יקו"ק ל"ג: וגבותם דאינון כו'. ו' תליתאה בינה מרכבתא תליתאה כנ"ל: ובלא קשוטה. צ"ל וכלא קשוט. ור"ל אע"ג דלעיל אמר דת"ת הוא.

עיינין וכאן אומר שהוא אנפין ע' פנים כו': בכל עין ועין כו'. חוזר למעלה שאמר לעיל איהו מדה דחוטמא כו' ר"ל הגודל: אינון י' י'.

ר"ל העינים עצמן הן י' י' הרי כ"ו כמנין השם וכ"ה בחוטם כמש"ו לקבל כו'. וסלקין י"ק.

צ"ל יקו"ק וכן למטה ומדה י"ק צ"ל ג"כ יקו"ק: ודא וייצר. ר"ל ו"י צר כל האברים כנ"ל: אברתו.

ר"ל על אברים: ופניהם וכנפיהם פרודות כו'. ר"ל בזמן שכנפיהם שהוא אדני"י ופניהם שהוא הוי"ה פרודות כמש"ו הוא נגד פתוחות.

ובזמן שמחוברות הוא נגד סתומות: סתימן פרשיין. ר"ל סתומות.

ופרודות הוא בחו"ג למעלה ולתתא סתומות בת"ת כמש"ו: בהדיהו. עם החיות: דאיהו אדני"י.

גי' היכל: ופניהם וכנפיהם לקבל כו'. כ"ל הוי"ה במחשבה בכתיבתו ואדני"י בקריאתו: אמן.

במחבר' השני' ל"ג: במחברת השנית בקדמייתא כו'. ר"ל בכריעות וזקיפות.

שבשני' ר"ל בזקיפה מחבר הוי"ה ואדני"י אבל לא בשילוב וזהו מקבילות כו'. אבל באמן הוא בשילוב וזהו חוברות אשה כו': *הה"ד וכל העם רואים כו'.

לאחר עשרת הדברות שפסק הדבור: מה"ב זקיפות וכריעות ד' ובעושה שלום במרומיו ד' כו' תריסר בין כריעות וזקיפות ובכל כריעה וזקיפה מוליך ומביא למי כו' ותלת בתראין סלקין ע"ב ד' (כתעל) [צ"ל כריעות] ובכל כריעה ח"י נענועין ג' בכל סטרא ראש וגוף וזנב וכן צריך למכרע בח"י חולייך ד' כריעות ע"ב גדפין וד' זקיפות ע"ב עיינין ד' כריעות באדני"י וד' זקיפות ביקו"ק קודשא בריך הוא ושכינתא באלין ע"ב עיינין דקוב"ה נהרין ע"ב גדפין דשכינתא וקמת עליהו דבקדמייתא כו' וצריך לאוקמא לה בשם יקו"ק בד' זקיפות בשית כו' ח"י ברכאין דצלותא ח"י זמנין הוי"ה אינון ע"ב עיינין כו' זמנין אדני עד"א ושכינתא ח"י עלמין קשיר כו' מח"י ברכאין וכלא קשוט ע' אנפין לאורייתא ורזא דמלה וגביהן כו' כלהן מרובעות גדפין אדני כו' וסלקין יב"ק בחושבן כו' שעור גודל בינוני ודא ו"ו ב' פרקין דגודל אינון לקבל ב' עיינין י"י והכי חוטמא ו"ו ב' נוקבין דחוטמא י' י' וסלקין הוי"ה וייצר שיעור דכל מדה ומדה יקו"ק כו' ואבר הה"ד יפרוש כו' לית אבר בכל מרכבה דלאו איהו בדיוקנא ובכל כו' פתיחין דתפילין לקבלא הוי"ה אדני"י ולתתא לקבל פרשין סתימן דתפילין לקבלא יאהדונה"י באנפין וגדפין כו' למכרע בכל גופייהו ולברך ח"י ברכאן דצלותא ולא תבא אמן לאמלא

עלייהו בכל כו' ואנפייהו וכל מאן דמצלי באדני ומכוון להוי"ה אנפין וגדפין דמלאכים ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה לקבלא מילין דצלוחא דנפקין מן פומא דב"נ כו' מן המברך דלגבי מברך בצלותא יקו"ק אדני ופניהם וכנפיהם פרודות לקבל כו' מתחברין תרין שמהן בקדמייתא מקבילות הלולאות אחת אל אחת אבל באמן כו'.

ור"ל וגביהם כו' הן ג' מרכבות (שמי"ו ב') והן בע"ב עיינין ג"פ כ"ד וע' בס' הבהיר דשם ע"ב נחלק ג"פ כ"ד והן בי"ב כריעות בכ"א בו"ק של הגוף כל עצמותי כו' ואח"כ מפרש היאך הוא ד"פ ח"י ואמר דהוא בתפילת ש"ע לבד עושה שלום והן בד' כריעות בכ"א ח"י דהוא ו"ק בכל ג' פרקין ראש כו' וכנ"ל.

וכן בח"י חוליין שהן כללא דח"י פרקין כנ"ל דמתה לתמר והן ד"פ ח"י נגד שכינתא וכן הוא בד' זקיפות והן ע"ב עיינין נהירין בע"ב גדפין כי ד' אנפין דחיות בכללן הן ד' אותיות הוי"ה וד' גדפין ד' אותיות אדנ"י. ואמר עיינין דהן באנפין וע"י נהיר בגדפין אבל עיינין עצמן הן שם אהי"ה והן ג' המרכבות כנ"ל.

והעיינין הוא נהורא מדא לדא והוא דקשיר לון וראיתיה לזכור ברית עולם. וז"ש ו"ו עילאה בן י"ה כו' בן י"ה אחיד כו'.

והוא אהי"ה דאחיד בהון והן ג' ווי"ן ב' של ב' ההי"ן וא' הו' דשם כמ"ש בת"י תי"ט והן ג' של ויסע כו' דהוא ע"ב שמהן ג"פ ע"ב. והן ג"פ ע"ב הנ"ל בעיינין ואנפין וגדפין והוא בכריעות וזקיפות ודאחיד לון וכ"ה בח"י ברכות בח"י פעמים יקו"ק ע"ב ודאדנ"י ודשילוב כמש"ו וז"ש ורזא דמלה וגביהן וגובה להן כו' גדפין כו'.

ואמר וכלהו סלקין ח"י ברכאן ר"ל אלו ג' ווי"ן וענין הג' ווי"ן הן ו"ק. דכורע בהן ודזקיפה ודאחיד לון וכ"ה בח"י ברכות י"ב אמצעות דהוי"ה אדני ו' דג"ר וג"א הוא דאחיד לון ואמר כולא מרובעת ר"ל הכל בארבעה דבעיינין ג"כ כתיב לארבעת והן ג"פ ד' הנ"ל דכ"א ע"ב ד"פ י"ח כנ"ל והכל י"ב כנ"ל ואמר וכלא קשוט ר"ל בין בכריעות וזקיפות דאמר בד' הוא ע"ב ולמעלה אמר דבכל י"ב כריעות וזקיפות הן ע"ב וחשיב שניהם ועוד דחשיב לעושה שלום ג"כ וכאן לא חשיב ע' אנפין לאורייתא.

ואמר דנגד פתוחות וסתומות הן תפילת הלחש וחזרת הש"ץ כמש"ו. ואמר וקוב"ה רשים בישראל כו' ר"ל חברם למלאכים כמה דאינון ופניהם כו' ולתתא שתים חוברות איש כ"ה סביבות האדם בעובדא בתפילין ובמלולא בצלותא דכל עניינא דעובדא צריך להיות במלולא נגד ב' עלמין יצירה ועשייה בהן נברא העולם ויאמר אלקים כו' ויעש אלקים כו' אף ידי יסדה ארץ כו' בדבר ה' שמים כו' וכן התורה כו' וכמ"ש בס"י בארוכה ובמחשבה נגד הכסא והן ג' מרכבות הנ"ל ואמר כרוב דהן ב' כרובין ובמט"ט נקר' כרוב.

ואמר במחברת השנית ר"ל בתפילה השנית הן במחברת: (ע"ב) בדבור דחיון. ר"ל קולות ולפידים קול ודבור: ודא סלע כו'.

תורה שבע"פ: דבהון שוקי כו'. דמעלה נק' נצח ומטה הוד כידוע: אות בצבא.

אות ברית וצבאות נק' נו"ה: מט"ט שד"י. ר"ל בגי' שד"י כמש"ו: כלהו עקלתון.

וזהו נחש עקלתון: עקלתון. ורגליהון.

ל"ג: דאיהו ישראל. ר"ל בו אותיות ישר והוא ת"ת כולל ג' חיון חג"ת כמש"ו: דנחש בריח.

ר"ל לשון נחשת: דאיהו ארי' כו'. דכל שביבשה נגדו בים ונגד ארי' נחש בריח.

וזהו נחש בריח ונחש עקלתון. ותנין נגד כף רגליהם: דסליק.

ר"ל גי': ככף רגל עגל למהוי כו'. ר"ל כששני הרגלים יחד נראה כרגל עגל סדוק מלמטה מפריס.

וזהו המראה נו"ה ומראה השלישית יסוד והשניה ת"ת והראשונה מל' הרי תנהי"ם: תקונא שתיארה כו'. גבורה: ושביעאה חסד וזהו בענן כו': ובראי' כו'.

בד' תקוני רישא ע' א' ח' פ': בעשיי' כו'. בד' תקוני גופא ידיים וגופא ובריח ורגלים כסדר: דאורייתא ותורה אור.

ר"ל דעל אורייתא נאמר ותורה אור: ישראל עלה במחשבה דאיהו בינה הרהור חכמה לחכימא ברמיזא מחשבה והרהור כולא כו'. כצ"ל.

ור"ל בן י"ה הוא ישראל עד"א עלה לבינה שלכך נק' בינה בן י"ה שכולל עד"א בן. ברמיזא זהו הרהור והוא יותר דקות ממחשבה שהרהור הוא בלא ציור הדבר ואין מתארך מ"מ כל אחר (הלשון מוטעה ואפשר צ"ל ואין ניכר כ"א לאחר כן במחשבה דברי דוד) כמש"ו חכמה לא אשתמודע כו': וכן אורייתא כו'.

עכשיו מפרש שמיעה: מצוה כו'. בשכינה: [ליקוט.

תקונא תליארה כו'. הכל בצלותא וחסר כאן ג' תקונים האחרונים והכל במראות: (ע"ב) מט"ט אות בצבא כו' יסוד ביניהם בצבאות: ותייבין בתיובתא.

ר"ל ז"ש ושוב רצוא במצות ושוב בתשובה: הכי כד מצליין ישראל מיכאל כו'. ר"ל דבזה הן חברים דאינון ג"כ רצוא ושוב לקבל התפלות והוא מסט' דעד"א ושכינתא רצוא כו' כמ"ש למעלה ועיין סוף ח"א בהשמטות ויחלום כו': ודא ראי' כו' ותורה אור ובשמיעה דאורייתא וריחא דקורבנין כו' והילוך דילה וראיי' דלית תמן אורייתא קב"ה כו' דקוב"ה אורייתא ותורה אור ושכינתא ראי' דילי' במראה אליו אתודע ה' קוב"ה במראה אליו אתודע שכינתא.

כצ"ל: במחשבה מלגו כו'. ר"ל הראי' הוא שכינתא וכן כל הד' חושים אע"ג דאינון בהוי' מ"מ הכל בשכינה שהיא גוף להון והיא גוף החושים ה' במראה כו' והתורה עצמה שנראי' ונשמע כו' בכל החושים הוא עד"א ומחשבה והרהור חו"ב כמש"ו והחכמה ברמז לחכימא ברמיזא כו' וכן בכל הד' חושים שכ"א כולל מד' אלו וד' פני'לאחת.

ואמר וכן אורייתא מצוה לשמוע כו' ר"ל דכ"ה בשמיעה דאורייתא עצמה כנ"ל והשמיעה בה דמצוה לשמוע והוא בה וכן הריח עצמו וכמ"ש וכן בחוטמא כו': (רל ע"א) ריח ניחוח שכינתא לה'. ר"ל מ"ש ריח ניחוח לה' ה"פ ריח ניחוח שהוא שכינה לקרב לה' עד"א וזהו קרבן כמש"ו: בגלותא.

בצלותא: ותרי. ל"ג: שכינתא דבור דילי'.

ר"ל זהו דברי וזהו כמראה אש הנאמר לעיל כחיות אש ממללות: כגוונא דשכינתא כו' הכי כו'. עכשיו מפרש ב' תקונין דגופא: בגופא.

זהו ממוש: וכן שכינה איהו שמוש כו'. עכשיו מפרש שמוש והלוך: צדק לפניו.

ר"ל צדק שכינה כידוע: ובנהא. בני עד בדיוקנהא: ל"ג: בני ערוה.

ל"ג (נראה דצ"ל בני ענוה. דברי דוד): אש דת.

התורה: ד' מאות. והענין בא"ת ב"ש ד' הוא ק' וד' אותיות הוא בד"ס כחב"ם כי היא איומה כנדגלות כידוע ואי"ן הוא בכח"ב א' בכתר כידוע י' בחכמה ן' בבינה נ' תרעין וד' במל' והיא ק' ק' ברכות ק' אדנים ונתחלפה בד' כי שם מחליפין כידוע: איהו סתים כו'.

שעד"א הוא תורה ואיהי מצוה: דאיהו ענו כו'. חשב עשר מדות בע"ס וענו הוא בהוד דרגא [דמשה] דאיהו ענו מכל כו' [מ"כ עה"ג.

והאיש מש"ה ענו מא'ד ס"ת הוד. ע"כ] ומכאן ואילך חשיב ו"ת ואח"כ ג"ר: *עד כמראה הקשת.

ועד בכלל ר"ל אלו ב' פסוקים: כשהיה ר"ע. צ"ל רבי יהושע: ירדה האש עד האילנות.

ל"ג וכצ"ל נתקשרו שמים בעבים ונראתה כמין קשת בענן והיו מתקבצים כו': (ע"ב) אלא בצדיק כו'. וזהו מרכבה היחוד ולכן נרא' הקשת: דלעילא שכינתא.

ר"ל למעלה בחו"ג דשם ענפין מתפרדין כמש"ו ובצדיק מתייחדין לשם מעשה מל' מרכבה לת"ת ביחוד כנ"ל: בכמה מיני כו'. וזהו מזמוטי כו': צריכין ישראל לאתערא כו'.

בפסוקי דזמרה וזהו שירות וישתבח תשבחות כמ"ש בת"ז: בצלותא כו'. ששם היחוד וחופה הוא הטלית ותפלין ש"י הוא קדושין ג' כריכות באצבע כעין טבעת באצבע ותש"ר עטרה לחתן וז' ברכות של ק"ש שבע ברכות של החופה כמש"ו ונגד ז' ברכות אנו כורכין שבע כריכות על הזרוע כידוע.

וכ"ז עושין במעשה וכן בדבור כמש"ו: בציצית. צ"ל בטלית.

ור"ל נגד בגדי זהב וטלית לבן נגד בגדי לבן וכן תכלת ולבן כמש"ו: כסא דין כו'. מל' ות"ת כמש"ו: כשמו כו'.

ר"ל ד' עולמות אבי"ע: הדורש כו'. כמ"ש ליחיד: ובהאי רזא והזר כו'.

דמתרחקין הס"א בשעת יחוד כידוע דלא נשאר אלא מלכא ומטרוניתא בייחוד: וישתוק דבור לגבי'. ל"ג: לא צריך כו'.

ר"ל כשמגיע למרכבה: כענפין. צ"ל בענפין ור"ל כשמגיע לק"ש כמש"ו: דתמן ואשמע.

ר"ל שמע ישראל: דתמן ס"ד לד' כו'. כמ"ש בת"י ורש"י.

סלקין רנ"ו. ר"ל רנה ושבח דגדפי החיות: רנו כו' אימתי כו'.

ר"ל דזמן רנ"ו הוא הקץ כמ"ש בתז"ח: איהו מ' שנין כו'. ר"ל דג' ע"ב דג' חיון חג"ת ג"פ ע"ב הוא רי"ו נשאר מ' שנין עד רנ"ו והוא מ' שנין בתראין: ותליין ס"ד כו'.

עכשיו מפרש למה ס"ד בכל סטרא ואמר מתמניא אז שבצדיק א"ז תמניא אתוון של ב' שמות וצדיק כליל מח' ספירות: והני ס"ד כו'. עכשיו חוזר ומפרש רנ"ו: וכד מטו לל"ב. לאשלמא לד"פ ע"ב חיה רביעית: אתחבר י' כו'. מן מ' הנ"ל: עד ההיא.

צ"ל בההיא: בחסד בע"ב. ר"ל חסד גי' ע"ב והוא ע"ב שמות רי"ו אותיות: והיינו ר"ן כו'.

רמ"ח איברים: סלקין תרין כו': קרבן עולה ויורד י"ו ה"ה כידוע: הוה סלם. גי' סיני: דשכינתא.

צ"ל ושכינתא כלילא כו': נהורי' אעבר כו'. ר"ל נהורי' של עלת העלות: ולית בי'.

ר"ל באור עצמו: דאתחזיא כעין. צ"ל בעין: כל דרגין כו'.

ר"ל לעלת העלות: ב' גווגין. צ"ל ג' גוונין ר"ל בקשת שהוא יסוד כלול מג' אבהן חג"ת: [ליקוט].

(ר"ל ע"א) סליקת לגבי' ואתקריב' לגבי' בצלותא והכי כו' כצ"ל וכן בדבור כו' כמש"ו: דיבור דיליה דשכינתא איהי כו'. כצ"ל: זקיפה דיליה בצלותא עמידה דיליה דאיהי קיומא עמי' בכל כו' כצ"ל: איהי ענוה כו'.

ר"ל ולכן אתנפלת לגבי' בייחוד בנפילת אפים ברצה (צ"ל בבושה. דברי דוד) דלא לאסתכלא בי' כמ"ש ויסתר משה כו': ולא כשפחה כו' דאינון חציפין בזווגא ואמר דמזרין אינון כו': סמכא רביעאה כו'.

דהוא פני אדם חי' הרביעי' דכליל מסט' הוא דוד וחיינו ע' שנה ודבור הוא מסט' דאדם דלית' לכל ברי' רק באדם [כמ"ש ויהי האדם לנפש חי' ות"א לרוח ממללא דברי דוד]: דאיהו עניו כו'. בדרגא דמשה מ"ה שקיו דפנימיות ושאר ט' מדות בספירן נביא בנו"ה דהן נביאים וחוזים: ובג"ד אמרו רבנן לא כשאני כו' עד ובג"ד מני ל"ג לי': ובג"ד אמר קרא חמים תהיה כו'.

כצ"ל ור"ל עם ה' אלקיך כנ"ל דאינון תלתא כו' כמש"ל: (ע"ב) דלעילא איהו מעשה כו'. כצ"ל.

ור"ל אין דורשין בשניהם דאינון תלתא כו' כמש"ו: (רלא ע"ב) ודא קנה דריאה. ר"ל לעסוק בקול תורה ותפלה: (רלב ע"א) עלמא דאתי.

עד"א: שטו העם כו'. אותיות ושט.

ולשון שט ללקוט גזל ולשון שטות: דאכלין בלא טחינה. שאין טוחנין ד"ת במלות שלימות: ואינון סימני' כו'.

ר"ל עשרה שופרות כמש"ו: ** (מן ויימא לה מלכא כו' עד ועמי בבקשתי הכתוב לעיל רט"ו ב' שייך כאן כמש"ש הגר"א ז"ל בביאוריו ע"ש. ש"ל: **) וקמיט.

אתקצר: כל נדר. ה' עילאה: וכל שבועת.

ה' תתאה: (ע"ב) זחיל עפר. דד' מרות אינון שמרי ד' יסודין וטחול מיסוד עפר: שאור שבעיסה.

שהיא בתוך העיסה דוגמת ערב רב בתוך ישראל משא"כ מוץ שהוא מבחוץ דוגמת או"ה וז"ש שאור שבעיסה ושעבוד מלכיות: (רלד ע"א) בזוהר דאתיין לקמיה רוחא מרוחא דנשיב מגו בוסמין עלאין. [ז"ל הגר"א בתיקונים קי"ו א' בד"ה אשא דבלבא ור"ל מע"ק דרוחא נשיב ביה כמ"ש בתי' קט"ו ב' בגין דאזיר קדמאה נטיל בעד"א]: רע"מ ממשטה היין דאיהו כו'.

ר"ל על דלא עסקין באורייתא: וחמת. חמימות: המלך של הלב*): מד' רוחות.

קול ודבור וקנה חכמה וקנה בינה: אחיד עילא ותתא. ר"ל לעילא בד' חושים דמוחא ולתתא בגופא שהפה אדם והידים נשר וגוף אריה ורגלים שור כמש"ו שמל' אחיד עילא ותתא כמש"ל: *בין דם טמא כו'.

כמ"ש בין דם לדם כו': (ע"ב) איהו כעיס כו'. וזהו עשו ששונא ליעקב: *קורקבן נקלף. ר"ל סימן טהרה טוב כנ"ל: (רלה ע"א) עד שית שעתין. ר"ל עד חצות הלילה שאז נוטלין השאר חלקם: אריתי כו'.

ר"ל אכלתי כו' שתיתי כו': אינון מסט"א. דריאה וקורקבן אינון אופה ומשקה דקדושה: כגוונא דיצחק.

בינה.

משמאל דגבורה: ויאכל מציד בנו. שהוא מבקש פרנסתם שהן ניזונין בגלות ע"י סט"א מתמצית לכך הוא מבקש ליטול תחלה: אומה שר כו'.

ר"ל האומה שר האונות שהן משקים וכן קורקבן שר הכוליות שהן אופים: ואיהו קריר כו'. לפי שהלב מסט' דגבורה ולכן ימינא חם [מ"כ עה"ג.

פי' כי לעולם ימין הוא גובר. ע"כ] ובמוח להיפך: בני אלים.

שופר של איל דסליק מלבא: (ע"ב) ורעם גבורותיו. של לבא בשמאלא: מי.

שהוא בינה לבא בו יתבונן: כ"ח בלבא. כ"ח אתוון דמלוי המלוי דמ"ה: (רלו ע"א) מן לצדיקים.

לצדיק וצדק תרין כוליינן שמבשלין וטוחנין הזרע לצדיק וממנו נוזלין לצדק וז"ש ושחקים יזלו כו': רקיע כו'. דז' רקיעין הן ממל' עד בינה אלא דמעון חסד ומכון בגבורה ורקיע שעל ראשי החיות חכמה מכאן ואילך במופלא ממך כו' כתר: אות בין כו'.

זהו צבאות אות בצבא שהן נ"ה: ועדות כו'. זהו ונתת אל הארון את העדות: ויקח משה כו'.

דגוף וברית אינון כחדא: עמו. עם ו' נו"ה כנ"ל: לחמי לאשי.

ר"ל לכוליין שנק' אשי כנ"ל ובהן יורד הלחם המן מן השמים אל צדיקים כנ"ל והוא התורה כמש"ו: ואינן אשכולות. ר"ל נו"ה והן שנשאו המרגלים בפרודא בלא צדיק כמש"ו: סחטה ענבים.

כמ"ש והימים ימי בכורי ענבים ור"ל שיין המשומר ביסוד סחטו שלא ע"י יסוד כנ"ל כמש"ו: ו' דרגין. שוקיו עמודי שש: משמאלא.

שרפים מגבורה: ועלייהו אתמר. על נו"ה ור"ל שהן כלולין מחג"ת: דאיהו.

וצ"ל ואיהו ור"ל יסוד הוא דרגא עשיראה כמ"ש למטה דמל' תחת ת"ת: על ברית. וזהו על הכפורת דמכסי פתחהא כידוע: צדיק עטרה על כו'.

כ"ל דכולם יש להם זוג חו"ב ג"ג תו"מ נו"ה וצדיק כ"ע על רישי': (רלו ע"ב) בזוהר. [מגכ"ק] פתח ר"ש ואמר כו' אשתארו א"ח וא"ר המנונא סבא כו' למפרע שארי ובמישר סיים וסי' כו' דא קשר של תפילין דהיא אחידת בהו כבוד אלקים הסתר דבר כתיב רזא לחכימין דלא כו' כצ"ל.

והענין כי ש"מ וא"ח הן זו"נ וע"ד הוא בינה ולכן [הן] אתוון רברבין שהן משם ולכן הן מכאן ומכאן שהוא יחודא דתרוויהו ושם העדות עבד תליתאה ויאמר לי עבדי אתה כו' והן ג' דרגין כלילין כולא. ואמר חדוה כו' דנוק' כלילת בדכורא חסד יסובבנו מיתוק הגבורות זהו השמחה.

ואמר אלין שבעין שמהן כו'. והוא יין דחדי לכולא כמ"ש בז"ח ש"ה כי טובים דודיך כו' והוא שם ע"ד עם הנשיקות ע"ד הוא כלילות דו"נ בה ע' הוא שבעין שמהן דאבהן ע' נפש דיעקב.

וד' נוק' והן ו' דרגין ז' היכלות וד' רגלין והכל בכסא דבינה. ש"מ א"ח ידוע ט"ס דיליה והוא ו' הנ"ל עם עטרין דיליה וח' הוא דכורא א' כתר מלכות דלא נחית עליה עד כו'.

ש"מ ש' דשבת דחבהן ומ"ם בה וכמש"ו מ' פתיחא כו' רגל רביעי דאתכלילת מד' כמ"ש בז"ח ש"ה אופן או פן כו' פני אדם. ואמר בה' ממש דא כו'.

והן ד' תיבות ישראל כו' שהן ד' בתי דתפילין ד' אותיות הוי"ה כמש"ו. ואמר תו אית בי' ש"מ דאתכליל מן ע' רברבא כו' אלין ארבע בתי כו'.

והכל מרומז בתפילין דיחודא דק"ש הכל הוא בתפילין בעובדא ד' תיבות ד' בתים. שמ"ע ש"מ ע' הוא ב' שינין דתפילין שעליו נאמר וראו כל עמי הארץ כי שם ה' והוא כי בז' ענפין דבהון הוא שם מ"ב ב' ההין וא"ו באמצע קני מנורה וז' נרות עלייהו יו"ד דשם ז' הן ע' שם ע"ב והוא ע' ומ"ב שהוא יב"ק וזהו שמע ש' השינין מ"ב הוא מ"ם עם ב' אודנין וע' כנ"ל.

ובג' מקומות מקום מל' בסוד חש"ח ג' נקודות בסוד שם מ"ב והוא ג' אותיות דשד"י ש' בג"ר במקום בתי התפילין ד' בחג"ת כמ"ש למטה י' עטרת הברית בתש"י. ישראל ה' כו' ד' תיבין ד' בתים.

א"ח הוא ת"ת הרצועה דאחיד בבתים דבתים הן ג"ר מוחין והרצועה מקום התפילין הוא ת"ת דאחיד כל הד' עטרין. וב' רצועין שסובב הראש חו"ג ומקום הקשר ג"כ בת"ת שהוא מבריה כו' הצואר למעלה מהם והגוף ושם הדלת בחי' לאה ומשם נמשכין נו"ה רצועה ש"י יסוד קרן א' ה"ל במצחו ושם יו"ד של שם והוא קוצו של ד' של אחד והוא עיקר הייחוד דבי' נעשה שדי ואחד וד' של אחד ד' של ראש.

ושמע הוא שי"ן כנ"ל ובשכמל"ו הוא תש"י עצמן כמ"ש בפ' תרומה בשכ"מ ד' פרשיות. ואף דשם אמר דבש"כ הן ד'.

מ"מ אמר שם דמלכותו כוללם והוא הבית. לעולם ועד התפשטותה ונהירו דילה בג' עלמין כמ"ש בת"א לעלם ולעלמי עלמיה והראשון לעלם דשם עולם הייחוד כמ"ש בפ' שלח ויו"ד הקשר הוא הייחוד דכל הבחינות של ראש מאירין בה ומתייחדין בה אלא דיסוד דבוק ונכלל בה לכן הרצועה של יד נאחז בה.

ואמר כבוד אלקים כו'. ר"ל דלכן בשכמל"ו בחשאי.

כי ב' בחינות א' ה' אחרונה והיא ד' ש"ר ושם כבוד מלכים חקור דבר כי שם המאור הגדול. וכאן בכורסייא את המאור כו' כבוד כו' מפני דהיא ע"ה וכאן והיו למאורות ה' הוא האלקים אור בייחודא כו' וז"ש רזא דרזין דלא כו'.

והד' ש"ר הוא מתפשט בנו"ה דהוא ד' ב' קווי' ב' מזויות דשם הד' וד' ויו"ד הוא נה"י וש' חג"ת ג' ווי' וג' ראשין כח"ב סוד שם ע"ב דהוא מ"ח ג' ווי' וג' יודין ויסע כו' דהן משמשין בראשי הפסוקים וכלל השם מלכות. (ע"כ מגכ"ק): (רלז ע"ב) היו צרי' כו'.

אינון הערב רב: שאו את ראש כו'. לשון הרמת ראש: שאור שבעיסה כו'.

הע"ר כנ"ל: כאלו עבדין. צ"ל עברין: בתרין רוחין.

נו"א כמש"ו: (רלח ע"א) דמסט' דתרין כו'. ר"ל נו"א ומסט' דידי' ביצחק כנ"ל: לי' ליצחק.

צ"ל יצחק: פני כו'. נשאר אל דיעקב ועזר דיצחק וזהו אלעזר בן אלעזר ועמ"ש בפ' נשא.

וד' דחסד הן ד' רוחין שסימן אופ"ן כידוע: ובתלת אתוון כו'. דתלת רוחין דבו אשתתפו בג' אבהן והן יק"ו מן אלי"הו ורוח רביעית שהוא אליהו הוא בה' בתראה לכך אליהו בגי' ב"ן בה' בתראה כידוע והוא ה' דהנביא בו נשלם השם כמש"ו וא"ל דאליהו הוא דפניאל שנשאר לעיל.

הרי בפנחס ואל דאליהו מרומז אברהם ויעקב ובחושבן דפינחס יצחק ויק"ו דאליהו הן יק"ו דג' אבהן והן ג' רוחין והנביא רוח דאליהו הנביא שנתוסף בו כשנכנס לנבואה כידוע וה' דהנביא ה' בתראה כנ"ל ואז נשתלם בד' רוחין ובד' אותיות הוי"ה: י' דזכי פנחס כו'. הוא ענין בפ"ע: דכרת כו'.

ברית הלשון וברית המעור כמ"ש בס"י: ככרת. צ"ל דכרת: ברשימו עילאה.

ברית בטיפין דמוחא עילאה חכמה: איהו חוליא כו'. ר"ל אותו טבעת שסובב על הצואר שהוא כמין יו"ד.

והשלשלת עצמה מפרש למטה: (ע"ב) ובחבורא קדמאה כו'. קאי עמ"ש בזוהר ד' ר"כ א' אר"י אדכרנא כו': מכתם לדוד כו'.

קאי עמ"ש בזוהר ד' רל"ג א' פתח ואמר למנצח כו': ודרגין עילאין קדישין כו'. ר"ל שהן ג"כ מעידין על ישראל בהדא והן דוגמת האברים שאמרו ז"ל אבריו של אדם מעידין עליו ושכינה דוגמת הנשמה דקיימת על אברים שאמרו ז"ל נשמתו של אדם מעידה עליו: דאתמר בה כו'.

ר"ל השמים עד"א ו': [מ"כ עה"ג. איהו סייעתא דשמיא.

ע"ד עזר כנגדו. ע"כ]: איתן מושבך.

ר"ל איתן אותיות תניא והיא שכינה וזהו דמסייע לך כנ"ל: תמן קנא כו'. ר"ל באדם ששונה שנק' תנא שם קנא כו': דאינון שוני כו'.

ר"ל הן גוזליו ירחף ששורה השכינה עליהם: יפרוש כנפיו יקחהו. לההוא דבור דסלקת בי' לעילא: דבי' מצוה כו'.

דרמ"ח מ"ע נגד רמ"ח אברים בכל אבר מצוה א' ובכל מצוה שם הוי"ה כידוע דמ"צ בא"ת ב"ש י"ק הרי שם הוי"ה וההוא אבר הוא אבר דשכינה. ור"ל ישאהו את השם הוי"ה וזהו יק"ו דישאהו' עם הדבור ה' בתראה על האבר של האדם שהוא אברתו דשכינה.

וזהו ישא ה' ר"ל שם הוי"ה אליך על האברים: אלא אמר דוד כו'. ר"ל שהסלע הוא השכינה.

וכן הסלע עם איתן קאי על התנא איתן כנ"ל וסלע כמש"ו: לאוככבים כו'. ר"ל זהו ככבים לעולם ועד: ודאי ההוא דאתמר כו'.

ר"ל כ"מ וע' פ' תצא רע"ט: דבי' מתיישבא כו'. וזהו מושבך ור"ל בו נתיישבה הלכה כמש"ו א והיא שכינה: דאיהו כו'.

ר"ל ר"מ: (רלט ע"א) ומסט' דעאלת. צ"ל דעלת כו'.

ור"ל דכלא כליל בה ומסט' דעלת שהוא אינו מושג נאמר לא ראיתם אבל מסט' דשאר דאתכלילו בה נאמר ותמונת כו': דבאתר דשכינתא כו'. דכ"ב אותיות הוא בשכינה עילאה זהו יש כ"ב: והיינו כו'.

ראיה שאהבה בחדס מימנא שלם [נצ"ל ששם. דוד] חכמה כמש"ו וכתוב אוהבי יש לראי' שיש הוא בחכמה והוא של"ב נתיבות א' אינו מושג וכ"א כלול מעשר שבו יו"ד הרי י"ש שמושגים וזהו יש שמושג ומסט' נק' חסד אל (ל"א נתיבות): (רמ ע"א) בזוהר [מגכי"ק שת"י הר"א ק"מ נ"י] צו את בני כו' כתיב החפץ כו'.

ור"ל ז"ש צו כו' את קרבני כו' שתצוה אותם שאין רצוני בקרבנות על חטא כי אם בקרבן זה שאינו על חטא ומביא ראיה משלמים שעל כן נקרא שלמים. ומפרש והולך ר' אבא פתח כו'.

ששם ר' כי לא תחפוץ זבח ואתנה עולה לא תרצה זבחי כו' ומפ"ו ומסיים מאי צו דא עכו"ם שמצוה שלא יחטאו ויביאו קרבן כי אם בתמיד וכמ"ש (חגיגה ז' א') ר"ל רמי כתיב הוקר רגלך כו' וכמ"ש החפץ לה' בעולות וזבחים כו' וז"ש כי לא צויתי את אבותיכם ביום הוציאי אותם כו' וקאמר ואע"ג דמכפר על חובין כמ"ש (במדרש איכה) מעולם לא לן אדם כו' מ"מ עיקרו לא בא על חטא: דלא אתגאי ולא אתענג כו'.

ר"ל ז"ש לב נשבר ונדכה נשבר דלא אתגאי ונדכה דלא אתענג וכן מ"ש ואת דכא ושפל רוח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים שאלו ב' תאוה וגאוה הן כלל כל העבירות וכל המדות והן ברוח ונפש רוח גבוהה ונפש רחבה מס"ם ולילית מאדים ונוגה עשו וישמעאל. ואמר ביקרא איהו לגביה.

ר"ל דקאמר לא תבזה מה"ת לבזות אלא דר"ל ביקרא איהו לגביה שהוא מגביה שפלים והוא משמש במאנין תבירין והוא הרוח והנפש שהן נשברין וכנ"ל. [ע"כ]: (ע"ב) פני שור אתפשט לבעירי כו' ואלין קיימין לקרבנא כו' פני נשר אתפשט לעופי כו' וקרבנא דעופי כו' רמא ע"א בשעתא דקרבנא שלים אריה נחית כו' ואתהני מתמן כו' ואדם עילאה אתהני מאדם תתאה כו'.

[ז"ל הגר"א בתיקונים נ"ט ב' בהג"ה בד"ה ואמר לקבל אריה כו' ואמר שם דשור ונשר הוא בקרבנא אבל אדם ואריה אינן אלא מקבלי הקרבן. והענין כי השור הוא בצפון וצריך הוא להתקרב ולכן כל הקרבנות שחיטתן בצפון ולהכלל בחסד.

וכן הנשר במערב להכלל ג"כ באדם וכן התקיעות של המסעות לא היו אלא במזרח ובדרום. ומערב וצפון נכללין בהן כמ"ש ותקעתם תרועה ונסעו כו' ותקעתם תרועה שנית כו' ואף שי"ח בספרי.

ועי' בזוהר פ' בהעלותך קנ"ה א ת"ח שתי חצוצרות בגין דאינון מתרי סטרי דקאמרי ממזרח ומדרום כו'. ואף לדעת י"ח לא נזכר בכתוב.

עכ"ל]: (רמב ע"א) ומגכי"ק שת"י הר"א ק"מ נ"י) וילפינן מדוד כו' כהניך ילבשו כו'. הענין כי חסדי דוד הנאמנים בנו"ה שהן דנוק' שם הוא בהיפוך דנצח נתקשר בשמאלא והוד בימינא והטעם כי כשהנוק' פנים נגד פנים הן בהיפוכא וכן באחור באחור וידוע שנה"י הן עיקרן לנוק' שמהם נבנית ולכן צריך לשנות בשבילה.

וע"ל רמ"ד א' ובתבורא קדמאה אריתי מורי כו' ואמאי שני מדות כו'. (ע"כ): (רמב עא) רע"מ.

רשות היחיד. שהוא כלל כל הספירות שהן גבוהין עשרה שמא מפרש ורחבו ד' הוי"ה פשוטה: פייס לי'.

יעקב פייס לקוב"ה: (ע"ב) ואי תימא דיעקב כו'. ר"ל שפייס לשכינה ג"ז הפי' שפיר כמ"ש בד' רפ"ה ב' ע"ש: הה"ד חי ה' כו'.

ר"ל חי הוא סוד בקר חסד: שלוחה לאדוני. ליסוד כמש"ו: והנה גם הוא אחרינו.
יעקב כמש"ל דעד"א נטיר לה בגלותא: דאיהו אדון הארץ. של מל' שלכן כתיב ביוסף
האיש אדוני הארץ כו': מתמן יוסף כו'.

ר"ל בדרגא דיצחק שור ולכן במנחה תפלת יצחק שלוחה. וזהו אותיות יצחק ק"ץ ח"י
סיומא דגופא זהו קץ: דעתיד לנפקא כו'.

שהוא בשמאל כמש"ל: ובגיני' כו'. בגין משיח בן אפרים: ובצדיק כו'.
שלכן ישתחו למשיח בן אפרים: ויקח משה כו'. שע"י יבא משיח בן אפרים: והנה רבקה
כו'.

כנס"י מסט' דיצחק נק' רבקה: דשם ה' מוכתר כו'. ר"ל זהו כה' כ' כתר על ה'.
שה' הוא מחכמה ולמטה וכ' כתר עלייהו: כתר יתנו כו'. שהשם מוכתר כנ"ל: אבל לכל
כו'.

והכל בכתר: (רמג ע"א) דבה ימלוך כו'. ור"ל וכל מלוכה הוא בכתר.
וז"ש דבה ימלוך ר"ל בכתר ימלוך השכינה כמ"ש אלקיך ציון כו'. וזהו בשויו"ט אבל
לע"ל מלך ברוח וז"ש ה' רוח כו': ואיהו כליל כו'.

ר"ל ה' רוח דעד"א כליל כל השם כידוע: והאי איהו כו'. ר"ל כתר: דחדינא באהרן.
ע"ס וצ"ל להיפוך: מכל אבקת רוכל כו'. נ"ל דסלקא מנייהו דלית אבק בשויו"ט דאית
לה נייחא.

וזהו מי זאת עולה כו' שהיא התפלה מור ולכונה בחול מכל אבקת רוכל בשויו"ט: ארבע
שעות. דכל הלילה בהוד אלף החמישי ושחר תחלת הגאולה הוא***(נ"ל שצ"ל הוא
בנצח.

ש"ל:**) כמ"ש בפ' משפטים ובקר הוא בחסד שלכן הוא ד' שעות מנצח עד חסד: דבי'
אנת כו'. שבאלף החמישי אין נבואה וזהו נגיעה בירך שמאל דיעקב וזהו גיד הנשה
כידוע: (ע"ב) ויסוד חי כו' בדדגא דילך.

ר"ל יסוד בעד"א: לקבל אבהן כו'. ט"ל דיק"ו כנ"ל נגד חג"ת: על גבי חרשו כו'.
סט"א והאומות אלא אשר לא עלה כו' כמש"ו: אבן ישראל. של כד"א: שבעה עינים.

בת שבע: בדירתם. זהו לדורותם כנ"ל: (רמד ע"א) שהן ארבע.
נשג"ז ד' ראשין: *בתר דזמינת לי כו'. שבזיווגא דשכינתא ימינא דידי' לקבל שמאלא
דידה וכן שמאל לימין: פני נשר שתי כו'.

שהן ג"כ ד': די יהוי ישראל עיקר. כמ"ש (ברכות י"ג א') לא שיעקר יעקב ממקומו אלא
שישראל עיקר ויעקב טפל לו.

ובישראל מרומז שיר ואל חו"ג ובשם זה סליק לאפרשא מחלוקת דקודשא בין חו"ג
כידוע וכן בו שיר ואל שיר דלויים בגבורה ואל בחסד. ובו כלילת כל הספירות.

ישראל גי' תקמ"א וכן גי' ר"ת של כל הספי' כח"ב גג"ת נהי"ם. וזהו תורת אמ"ך גי' תקמ"א [כי 'ך' של מנצפ"ך הוא ת"ק הרמ"ש]: *דאינון קוצי אתוון כו'.

שהן כמו פרורים מן הלחם: דתגא. ר"ל תגין: אלה כ"ב כו'.

מנין חטה: ובחבורא קדמאה לא כו'. ר"ל בזוהר בזה העמוד לא כ' אלא פרורין דנהמא ממש: (ע"ב) וארח רזא אח כו'.

ר"ל א"ח מן אחד הוא ט' ספי' וד' מן אחד הוא מל' עשירית לא"ח ט"ס ורביעית. שהט' ספי' הן ג' בכל צד והיא רביעית וז"ש עשירית האיפה סלת רביעית כו' שהיא עשירית ורביעית והכל בשם הוי"ה פשוטה רביעית ובמילוי עשירית כמש"ו: תלת מן ד' רביעית עשר איהו שלימו כו'.

כצ"ל ור"ל שהט"ס כלילין בג' מן ד' ורביעית מן ד' משלמת לעשר ולד' ומפרש בזה הפסוק עשירית האיפה שבזוהר בחיבורא קדמאה: איהו ד' שלימו כו'. שהיא משלמת לעשר בזה נשלם אדם מ"ה ומשלמת לד' והן ד' אנפין דאדם וד' אנפין הוא ד' אותיות הוי"ה וזה שאמר ה' פניו אנפין הנ"ל: *דיקרא דילך כו'.

שהן ספסל וכסא תחתיו כידוע** (ע' רע"מ קדושים פ"ב א' ש"ל): ** : דאיהו ודאי משנה כו'. לשון שינה ורזין הן אור בפקיהו דעיינין: וברכות לראש כו'.

ר"ל לכך אורח מברך: אנת בדיוקני'. שהוא אדה"ר ודרגי' חכמה עילאה אדם דמרכבה עילאה ח"ב ג"ג.

אדם שמא מפרש והלחם והבציעה עם הככרות הוי"ה פשוטה ואדם הבוצע כולל אותם (ע' ליקוט בסוף הספר): דאנפין דיליה כו'. ר"ל הוי"ה פשוטה של המילוי: מה שמו.

חכמה אדה"ר גי' מ"ה כנ"ל: ומה שם בנו. עד"א מרע"ה מ"ה מן משה ולכך נקרא אדם הראשון סבא דסבין לפי שעד"א נקרא ישראל סבא וחכמה סבא דסבין: (רמה ע"א) וישוב לימי כו'.

בגלגול כמש"ו: מתחברין תרין שעורין. שהן ב' יודי"ן מצירוף שם הוי"ה ואדנ"י כנ"ל. ובאמן מתחברין שתי השמות כידוע: דהאי אמן כו'. ר"ל לכך הוא קודם אכילה: לא ניכול למדכר כו'.

דמילוי ו"ו הוא ו' כמש"ו: (עי' ליקוט סוה"ס): שית כו'. ולכך י"ב לחם הפנים שתי מערכות: שית באתכסיא.

הוא מילוי ו"ו ובאתגליא הוא ו' הראשון: הנסתרות כו'. והן בינה ומל' באתכסיא ואתגליא והן נגד ב' הככרות ב' ההי"ן כנ"ל: חמש קשרין.

צ"ל אצבעאן: ואינון כ"ח כו'. שהן מילוי המילוי דמ"ה ועשר מילוי דמ"ה: יגדל נא כו'. שבכחו נבראו כמ"ש כח מעשיו כו': מלא ברכת כו'. ברכה בבינה כידוע: ומתמן נשמתא כו'.

משום שרוצה לומר לקמן מאן דזכי לנשמתא כו': על שמים. כמ"ש אשר מנה הודך על השמים דאיהי מתפשטת עד הוד: (ע"ב) ה' אתוון.

דאלקים: מעטרו בתלמידים באות כו'. דתורה מסטרא דאות יו"ד: אתעטף באור כו'. ה"פ אור דמע"ב בינה ונקרא' אור היתר נדרים פורחין באור מגדל הפורח באור: י"ה אור. ר"ל י"ה חו"ב: יבנה בית.

בינה: ועוד צדיק כו'. ר"ל מן בינה: תרין גוונין כו'.

חו"ג וכן מים ויין שהוא יין מזוג: זכור ושמור. ימין ושמאל כידוע: אימתי כו'.

ר"ל בלא י"ה הוא אלם ועם י"ה נעשה מלא: י"ה אדנ"י חושבני'. ר"ל גי' כם והן יק"ק כי אדני ה' בתראה וכוס בו' הוא הוי"ה שלימה כמש"ו [מ"כ עה"ג ר"ל כס של כוס שהוא גי' י"ק אדנ"י הוא יה"ה ועם ו' של כוס הוא הוי"ה שלימה.

ע"כ]: ו"ה. צ"ל ו' עד"א: ב'כוס ע'ינו.

ע"ב: דאיהי טפח. סתימו דיד שהוא יו"ד ופתיחו דיד בה' כידוע.

וז"ש דביה אתפתחת כו' בה' אצבעאן שהן טפח: נפשינו כו'. דל"ל מגרמה כלום: (רמו ע"א) מתקין לי' מחובה.

ר"ל מס"א דאיברי חובה כידוע: מילין. אלא ל"ג: והאי איהו כו'.

דקודם הוא בגבינה ואח"כ בשר כמש"ו: לבר מפתורא כו'. באדם דלית שכינתא ביה: (ע"ב) אב אחד.

א"ב גי' ג' ג' יודי"ן: ישא ה' כו' עד שלום. ל"ג: רביעאה כו'.

וזהו ואני מל' אברכם: ד' גוונין. דגחלת כידוע ד' אותיות הוי"ה: בגין דיהוד': שהוא אריה: שילה.

משה גי' שילה: מערב רב. שהן מעורבין בישראל: עירוב דתרווייהו.

אותיות ע"ב רי"ו ימינא ושמאלא כידוע: (רמז ע"א) בזוהר. מאי כתית כו' וצדיק איהו דכתיש כתישין ואפיק מכל אינון שייפין [ז"ל הגר"א בתיקונים מ' א' בד"ה דאתמר בי'.

דזית הוא האבר עצמו של היסוד והוא כתיש כו' להוציא הזרע מכל איברי הגוף ולכן נק' כל והזרע הוא השמן וניתן ע"ג פתילה דנוק' עכ"ל]: רעיא מהימנא. לקבלייהו ויקח כו'.

ה"ס חגתנ"ה: בה קוב"ה אחד. שבה נעשה הקב"ה אחד כידוע ור"ל זהו אחד דשמע ישראל ובו כליל יסוד אחד כידוע וכן ואני ו' יסוד אני מל' כמש"ו: הוא נהר.

ר"ל זהו נהר כבר וכבר הוא כח"ב: [מ"כ הגהת הרמ"ש וז"ל. ומ"ש כתר בימינא חכמה בשמאלא בינה באמצעיתא רומז לכח"ב דא"א שבכתרו מתלבש חסד דעתיק לכן הוא ימינא.

ובחכמתו מתלבש גבורה דעתיק לכן הוא שמאלא. ובבינתו ת"ת דע"י הוא באמצע בגרון כנודע ע' הקדמת ס' מקדש מלך]: י' ספירין.

מבשלשים שנה עד כבר ע"ס כנ"ל וחוזר ואומר נהר שבו כולהו כלילין: בנהר דאיהו. ר"ל עד"א וז"ש אילנא רבא כו' עד"א: סלת דילי' דא כו'.

ר"ל של עד"א: כבר. דגן: מוץ ותבן.

ימינא ושמאלא דסט"א: (ע"ב) ההוא דמקיים כו'. ר"ל שמכתת גופו עליה כנ"ל: דא צדיק כו'.

כמ"ש בזוהר כאן דכתיש כתישין כו': סלקין מן לבא כו'. והן טיפיים עולים כנ"ל: עשרון ושני עשרונים רמיזין.

ת"ת תחת חו"ג: שלשה עשרונים כו' מרכבת המשנה. מרכבה שניה ומל' משלמת לשני המרכבות וז"ש רביעית ההין וזהו כלולה בשמן ג' חיוון רביעית ההין חיה רביעית והכל ע"י כתיש דכתיש: *איהו יו"ד.

שהתג כמו יו"ד: רביעית. אות רביעי הי"ד: סגולתא כו'.

וזרקא סגולתא ד' חיוון: תריסר שבטין. י"ב פנים כנ"ל: *מלכות בשית ספירין כו'.

ר"ל לכך היא תמיד בכל ששת ימי המעשה כמ"ש בזוהר בחבורא קדמאה כאן. וזהו עולת תמיד: ביומא תליתאה כו'.

שבו נאמר תדשא הארץ דשא כנ"ל ור"ל לכן היא רביעית ההין כנ"ל: דביום. צ"ל וביום השבת.

וקאי אחיבורא קדמאה בשבת על חד תרין כו': אות כו'. דאות הוא תמיד יו"ד כידוע וזהו אות היא ביני כו': מעוטר כו'.

ונשלם כל הספירות: ובראשי חדשיכם כו'. שייך אחר חיבורא קדמאה ובראשי חדשיכם גו' וכי כו' פרים כו' עד לגבי רחל: תרין רישין כו'.

נו"ה: א' איהו א'. ר"ל ניקוד על ב' נקודות ותחתיהן הן כדמות אלף כידוע.

וזהו איל א' וזהו איל דיצחק דהוה על תו"מ נקודה עלייהו: (רמח ע"א) כגוונא דא ז. י' על ו'.

ור"ל זהו ז' כבשים. עולה.

בעלייתה: אבן מאסו כו'. י' דהוי"ה מל': ובזמנא דא כו'.

ר"ל ובזמנא דמביאין כפרה סלקת. וזהו הביאו עלי: מושל יראת כו'.

דמושל על דינא כמש"ל: *ואיהו על דא לשמאלא אימא עלאה. ר"ל דשנה בבינה והיא לשמאלא שס"ה ל"ת בשמאלא: אסורה.

ל"ג: ברתא באבא. וז"ש בת היתה לאברהם בימינא אברהם גי' רמ"ח.

וז"ש ואיהי כלילא [כו']: עם אימא. בינה בן י"ה.

ולזה פני משה כפני חמה: ועוד ושעיר כו'. קאי אדלעיל אוף הכי ושעיר כו': מאי בין נושא כו'.

ר"ל נושא דקב"ה ונשא דשעיר דסט"א: ע"ב וההיא נקודה כו'. ר"ל עטרה מסטרא דחכמה.

כסא בינה.

שרפרף מל' בנקודה זו נכללין. וז"ש דאיהי מלגאו מל' ובאשא דבינה כו' אתלבנת כו' דתמן חכמה כלהו בזה הנקודה: (רמט ע"א) ואי תימא דלע' כו'.

מקשה דאמר באחרי מות דע"ב שנין אחר אלף ומאתן תוליד ב' שנין על ב' משיחין אחר שתחיל והלא כתיב בטרם תחיל ילדה. ור"ל החילה קושי השעבוד וקריאה לקוב"ה מתוך צרות כמש"ו: יומא.

צ"ל ומאי בטרם. ור"ל האיך הוא בטרם: אלא קדם כו'.

תירוץ על הקושיא. ור"ל בטרם קאי קודם שישלם הע"ב שנין: כי יד.

ר"ל י"ד ימים לניסן: אומי כו'. כמ"ש (ע' פסחים ה' א') בזכות אך ביום הראשון תשביתו שאור אני פורע לכם מראשון ויצא הראשון אדמוני כו': משכו וקחו כו'.

ר"ל משכו הצאן אלו ישראל מן הרועים כמש"ו: ושחטו הפסח. אלין הרועים כמש"ו: משך ידו כו'.

דקאי על שרי ישראל כמש"ש בהושע. ור"ל ידו י"ד בניסן: (ע"ב) ואינון ארבעים כו'.

כמ"ש בחיבורא קדמאה ט' נקודות בכל צד עם נקודה האמצעית המשלמת לעשר ד"פ הם ארבעים והם א"ח ד"פ בכל צד עם ד' באמצעיתא הם ארבעין: הא ארבעין ותריין. ר"ל זכור ושמור הן שתים והן מ"ב עם הארבעים הנ"ל: אשתאר כבוד כו'.

ר"ל מן ע"ב אחר שתקח ארבעים וכן מן מ"ה שהוא כבו"ד אח"ד אחר שתקח אחר נשאר כבוד: ד' זמנין כו'. ר"ל כבוד עם ל"ב הוא ס"ד שהוא כבוד לעילא ל"ב לתתא כמש"ו: רנ"ו.

גדפי החיות רנו ליעקב כו': לעילא. בינה: לתתא.

מל': (רמט ע"ב) בזוהר כיון דאתעברת אסתימת כיון דמטא כו' עד שבעין קלין בחושבן ע' תיבין דיענך כו'. [א"ה עמ"ש בזה הגר"א בהיכלות פקודי רנ"ה ב' בארוכה ע"ש]: (רנ ע"א) רע"מ.

ובג"ד אמרין כו'. ב"פ מלך בינה וב"פ כבוד מל' כנ"ל: אסתחר* ההוא כו'.

קאי על חיבורא קדמא' שאמר היכל הראשון כהנא רבא חסד במ"ב אתוון והוא פ' ראשונה דק"ש מ"ב תיבין. והיכל צפון הוא גבורה והיה אם שמוע בגבורה כידוע עד ושמתם בכלל ע"ב תיבות.

ושמתם עד ויאמר נ' תיבין היכל השלישי עד"א. ויאמר עם ג' תיבין ע"ב תיבות היכל הרביעי מל' ציצית כידוע ד' פרשיין ד' אותיות הוי"ה: או"א מקודש מקודש.

דשניהן נק' כבוד ל"ב נתיבות דחכמה ל"ב אלקים דבינה ושניהם נק' קדש כידוע:
דאתחבר סיהרא בשמשא. אחר שנשלם בעשרה ימים ע"ס דילה: (ע"ב) אשתלימא כג"ד
פ' כצ"ל: *כגון לישנא כו'.

ר"ל מ"ש בחבורא קדמאה ולרדאה לון במקל ר"ל במכות הוא לשון מקל: לישנא דאת
ו'. ר"ל מקל הוא כמו ו': ובגין.

צ"ל בגין ור"ל כל השם. המטה הוא ו' וביה כתובים עשר אותיות הרי י' וביה לקה עשר
מכות בה' ה' הרי יקו"ק: ועל הים.

שבו נ' תרעין כידוע כמנין י"ם. וה' דהים שכאו"א של ה' מכות הרי ר"נ: ועוד אמר
יוסף.

כצ"ל וקאי על חי' קדמאה ת"ח חכמתא דיוסף כו': (רנא ע"א) בג"ד אל תאכלו כו'.
כמ"ש בפ' בא יעו"ש: ומני ליומא רביעאה.

מסט' דמל' דעושה בהן דינין. ותפיסו ג' יומין מסט' דג' אבהן שבהן התיירו קטירי ג' דרגין
דקטרו את ישראל כמ"ש בזהר פ' בא: (ע"ב) קנה בימא רבא.

הוא בקדושה עד"א בבינה שכנגדו בסט"א עשו ברומי רבתא. [מ"כ עה"ג.

וז"ש ובנה עליה כרך גדול כו' שהאם מתבנית ע"י הבנים כמ"ש ואבנה ג"א ממנה]:
(רנב ע"א) בזוהר. ואתבר ח' חמץ.

(עי' מ"ש הגר"א בתיקונים ל"ח א בד"ה דנפיק ממעיינא. דהוא ה"א עילאה.

וקודם לידת ז"א דעת ו' סתים לאימא ובעת לידה נתבר הרגל מינה ונפתח בלידה ביציאת
מצרים ביציאת הבן מינה. המסדר): רע"מ.

דיליה רומי זעירתא. כצ"ל.

והוא מל' דס"א נגד מל' דקדושה ושניהן נגד בית ראשון ושני כמש"ו: לחם משנה. ב'
ההי"ן כידוע: בבל יראה ובל ימצא.

דחד באתגליא וחד באתכסיא ונגד האתגליא בל יראה ובל ימצא נגד האתכסיא: מרה
דעגלא. שהוא רפואה לתבלול המכסה העין והוא מרה דזריק משיח בן יוסף עלייהו
שהוא מסטרא דגבורה שהוא ילחך אותם כלחוך השור כמ"ש בפ' משפטים: קנה
שלטנותא כו'.

ר"ל קנה הוא רומי רבתא. וסוף זעירתא שהיא סוף דכל דרגין כידוע וכן רומי הוא סוף
לכל מלכין כמש"ו: ח' מן כו'.

וזהו גער חית ל' חי"ת דיתבר לח' כמש"ו: ואתבר רגלי' כו'. ר"ל ק' דקנה דקוף רגליו
יורדות מות כידוע וכן מחמצת רגלי' יורדות מות נ"א אסתתם דאמצעיתא חמץ וראש
התיבה וסוף התיבה מת כמו שכתיב בח"ק: לאתערותא דמשיח.

יעקב ויוסף ו' ו' כידוע: תזרע שדך כו' ואספת כו' קדש ישראל תבואתה כו'. לאסוף
ישראל לירושלים כמ"ש בפ' משפטים: ואינון כ"ד לכל חיה כו'.

כ"ד עינין לכל הוי"ה כידוע: תלת כתות מן כ"ד כו'. ר"ל דג' כתות הן כמ"ש בגמ' נגד ג"פ קדוש א' אומרת כו' כידוע ובכ"א וקרא זה אל זה הרי כ"ד ב"פ זה כנ"ל הרי ע"ב. [מ"כ עה"ג. והן הנזכרים בס' הבהיר ו' ע"א ששמותיו של הקב"ה ג' חיילים וכל חיל אינו דומה לחבירו.

ע"ש באורך]: דעביד דינא בעמלק. מלחמה לה' בעמלק ר"ת ע"ב כידוע: אית דאמרי כו'.

כ"ל דקאי אבדרך וכלהו בעלי מקרא: (ע"ב) אלין דזן כו'. ר"ל שאר ישראל: מסט'. תיבת דא ל"ג: דאיהו לעילא. דאסתלק כמש"ו: אחד כבוד כו' דועד בחילופי אתוון אחד כידוע ומחלפין בלחישו כידוע. כיקו"ק.

ר"ל כ' על יקו"ק כתר על מ"ס מחכמה ולמטה. צריך לסדרא. ר"ל בתפלה: ולא בתר פתורא. ר"ל בתפלה דשכינתא לאו תמן לאו צלותא היא: אלא אלין דאתקריאו כו'.

ר"ל הת"ח שהן אשי ה' שבהן מתאחדת אש של גבוה כידוע. וז"ש לכו לחמו כו' בתורה: תמן אתבשל כו'.

כנר הזרע באשה שנגמר שם: דאיהי כבושה כו'. כמ"ש וכבושה האיש כובש כו': עץ החיים ועץ כו'.

ר"ל רזין ומשנה: (רנג ע"א) ודא הוא ההוא דאתמר כו'. ר"ל הת"ח הן לחמי לאשי והקרבתן (הוא) לה' ואח"כ בא אצלם משולחן גבוה קא זכו: ובני אהרן כו'.

כמ"ש שהקריבו אש זרה אש הדיוט שלא הקריבו לה' לבדו: אלין בכורים עילאין כו'. ר"ל אבהן חג"ת כמ"ש כבכורה כו' מצאתי אבותיכם: לאמהון.

צ"ל לאילן: הה"ד קדש כו'. ר"ל דכתיב ראשית תבואתה בכורים לתבואה: ובג"ד אתמר בהון תביא כו'.

ר"ל הבכורים וכן ישראל לירושלים: ובג"ד אומין כו'. כמ"ש באוכל קדש שחייב אשם: ובעירא אוף הכי כו'.

ר"ל ג"כ לשבעה כמש"ו: שית ספיראן. ו"ק: ושכינתא מנחה חדשה.

ג"כ בכורים בשבועות והן ז' מינים שבאים בכורים ושכינתא חטה גי' כ"ב כידוע סלת נקיה והיא שתי הלחם: מסטרא דחיה דאתמר כו'. ר"ל לכך אדם בט' ירחין בכללותו מכל ע"ס כמש"ו: (ע"ב) י' טפה קדמאה כו'.

ר"ל טפה קדמאה הוא כעין י' ושאר הזרע שיורה כחץ הוא כעין ו' והוא י' על ו' כמש"ו והוא ז' ומצד זה הוא לשבעה: *אחד המרבה כו'. ר"ל המרבה שבקי בכל ו' סדרי משנה: וא' הממעט.

אף שקרא ק"ש לבד כמ"ש (מנחות צ"ט ב') כאלו מקיים והגית כו' לגבי אמא כו'.
ששניהם בגלותא כמ"ש"ל ונחתין י' ו' לגבייהו כמ"ש"ו ו' בקשר כו': בנין מסטרא דבן
י"ה.

ר"ל בנים הן מסטרא די"ה כמ"ש"ו ובבצים ואפרוחים ובנים הם כל השם: (רנד עא)
ורזא דמלה כי כו'. כמ"ש לעיל: ועשית מנורת כו'.

דל"ת דכתיב ושננתם משמע לשון שנים ואינהו דרשי ושלשתם ע"כ כ' ועשית כו' דקרא
הקפיד על זהב דוקא והם אמרו בכל מתכות אלא שיש להם רשות ליגרע ולהוסיף כמ"ש"ו
וכן כלת כו': א"ת דדרשינן לון מנהון כו'. ר"ל של"ת ה"מ דיש להם רשות לדרוש
מהפסוק עצמו חסירות ויתירות כמ"ש"ו כיצד מאלפא ביתא מחסר ויתיר אבל לא מעצמן
ותירץ דהא כלות כתיב מלא והן דרשו חסר וע"כ צ"ל דיש להם רשות כמ"ש"ו: מנור' ז'
כו'.

ר"ל מנורה ק"ש וברכותיה טלית וציצית הי' של תכלת מעיל בפעמונים ורמונים. תפילין
ציץ.

תפלה עבודה דקטרת. [וז"ש תכון תפילת קטרת.

מ"כ עה"ג.

[וזהו שמן וקטרת כו' מנורה ק"ש וקטרת תפלה בלחישו וע"כ צריך לסמוך גאולה
לתפלה שמן וקטרת כידוע שנעשין ביחד: (ע"ב) על טפין דמוחא. שבאין מהרהור: באתר
דלאו דילי'.

ר"ל בנשג"ז: באתר דלא איצטרך. ר"ל לבטלה: לחם חמץ.

בשבועות.

וזהו והקרבתם עולה דלעיל בשבועות על הרהורא באשים זרים וזהו דסמיך עולה לאשה
שכ' לעיל: כבשים כו'. ר"ל וכן כנשים כו' כמ"ש"ו: (רנה ע"א) אשתמודע בפרי החג.

דפליג לאומין: דעד כאן הויתון כו'. ר"ל הת"ח שבהן מתלבשין אבהן ור"מ אבל
בפורקנא בתרייתא דעתידין למטעם כו': אתון אינון בכורים.

כמ"ש"ל מצד אורייתא: איהי אתחדשת. ר"ל זהו מנחה חדשה כמ"ש"ו: ובק"ש כו'.

שהיא תורה כמ"ש"ו והיא בכורים כנ"ל: דבי' מ"ת. ר"ל כנ"ל דתורה בכורים: כלה
כלילא כו'.

ר"ל כל ה' כמ"ש"ו: כלהו נבלעים כו'. כל הע"ס כמ"ש"ו חו"ב י"ה יפ"ה גי' י"ם.

כתר מקור של הים. ז"ת שבע שבתות חמשים יום דילה ומל' ים סוף.

כ"ל דאיהי ג"כ נק' י"ם שבה אתכלילו נ' כנ"ל: ומנחתם כו'. ר"ל שלשה ושנים הן נ'
דחו"ב כנ"ל יפ"ה ושבעה עשרונים לשבעת הכבשים לז"ת: דלא אשתתף כו'.

כמ"ש דביוה"כ ל"ל רשו לאסטוני כו': ואוף הכי כו'. ר"ל בחו"ב כמ"ש"ו: (ע"ב) עצם
השמים כו'.

דעצם חיור ובשר סומק כידוע: בגין דאתמר בה השוכן כו'. ר"ל במל' וקאי אדלעיל שכ' דכל חובין בישראל כו': וארבע כו'.

לבינה ומל' לכך עבודת יוה"כ שהוא בבינה בבגדי לבן כמ"ש בינה מסט' דחסד עצם ומל' בשר כנ"ל: דא אות כו'. ר"ל אותו אותיות אות ו': שבעת כו'.

ה' בתראה ועמה נשלם השם: ורעיא מהימנא. במל' דאיהו סליק לה לעילא מ"ה דמשה ואבהן בחג"ת ואהרן דוד ושלמה בנה"י: סוכה בחושבן כו'.

וה' בהיכל כו' היכ"ל גי' אדנ"י וה' מוסתר בתוכו כן כתיב סוכה כ"ו באמצע: תרין כרובים. תו"מ: סוכים כו'.

ר"ל דשניהן נק' סוכה: על הכפורת. יסוד כידוע ששניהן מסככין אותו בזמן שפניהם איש אל אחיו זהו ופניהם כו': ושריין על טפח.

ר"ל טפח דעוביה של כפרת וטפח הוא י' כמ"ש ועם קומתו עשרה הרי עשרים. והן עשרה דכלילין במל' ועשרה ממל' עד כתר הרי כ' דכתר הרי יו"ד במלואה יו"ד דכתר לכך סוכה לא פחות מעשר במל' דכלילא מעשר כנ"ל ולא יותר על עשרים בכתר ובמל' הוא בטפחים טפח דכפרת ובכתר באמות: בצל שדי.

בינה: לאגנא על נשמתא. שהיא מסט' דבינה: מ' סתומה.

בבינה: ומ' דאוקמוה כו'. הוא מ' פתוחה סוכה פתוחה: בג"ד תרין כו'.

אלו המחיצות של ב' הדעות כנ"ל: ושאר סוכות. גנב"ך רקב"ש וחמש סוכות דחשיב לעיל וסוכה סתם ב' כהלכתן כו' הרי י"ד סוכות נגד בג"ד כפר"ת כפולות כמ"ש"ו: אין כל חדש כו'.

ר"ל במל' שהיא תחת השמש דכל הז' אינון ג"כ בשמש עד"א אלא דשם רפויות ובמל' דגושות וזה בג"ד כפר"ת כפולות: [ליקוט]. ולא למעלה מכ' דאיהו כ' כתר עליון כו' כמ"ש בספד"צ פ"ב שריקין לא עברין רצוא ושוב דהאדם אינו רואה א"ע בזה ברח לך כו' אם תגביה כו' משום אורידך וז"ש במשנה ימעט.

והוא יו"ד אלא דפשוט י' זעירא י' טפחים ומלא כ' אמות כתר ועטרה. והענין כי נתמלא בב' ענינים.

א' במספר על כמותו. והשני על איכותו.

ו' ו' טפחים ד' ד' אצבעות. יו"ד בוא"ו: וא"ו בדל"ת.

אבל י' פשוט חסר משניהם אבל מ"מ אינה חסרה מן ד' גבוה עשרה ורחבה ד' והוא וקמץ הכהן י"ד סתום ונקראת י"ד יוד בדל"ת. אלא שהד' סתום בגוי' בשיעורא דיו"ד בג' קוצין וכללא דיו"ד בג' ניקודין חש"ח וכללא דלהון דהוא בלא ניקוד והוא שורק דתלת נקודות שעל היו"ד פשוט וכאשר נתמלא במלאפום סוד כתר ועטרה והוא סוד ד"ו ו"ד שהוא ו' ולכן הוא באמה בצורתו ובמספרו ו"ט והוא ד' ד' אצבעות וכן כף היד כו' ושיעור אצבעות מנין סכ"ת.

והענין כי יו"ד מלא היא בבחי' כשמקבלת מדכורא והיא דו"נ ו"ד מהיו"ד והיו"ד עצמה היא מבחי' אבא שבנאה מאו"א בקוץ תחתון וכן קוץ העליון א"א כי היא כוללת ג"ר והן כל הדרגין והנה יו"ד כנ"ל ו"ד הן ב' דברים א' באיכות כנ"ל וא' בכמות שהוא כ'. והנה בהיותה בחי' נוק' לבד לא נשלמה באיכות כנ"ל רק בד' דידה ובכמות אף ד' דידה לא ולכן נעלם הד' כיון שלא נשלמה בכמות.

ע"כ]: עוד מ"כ על מאמר הנ"ל ביאור בלשון תלמידו הרב מ' משה שלמה ז"ל וז"ל מאמר זה פה קדוש אמר לי פא"פ ביתר ביאור ממ"ש בפנים וכתבתיו למשמרת. בט"ו יום לחדש הז' מסט' די"ה כו' עד דבת שבע דאיהי מל'.

פ' כאן מפרש שבשם הוי"ה הוא רמוז כאן. כי בחמשה עשר מסט' די"ה של שם.

וחגותם אותו ו' דא אות ו' של שם עד"א הרי יק"ו של שם שבעת ימים היא מל' ה' אחרונה בת שבע הרי הוי"ה. ור"ל וחגותם אותו בחו"ג ז' ימים היא המל' להמשיך ולסבב את שניהם בחו"ג כי עד סוכות היו הכל ימי הדין והגבורות ועתה בסוכות ימשכו גם החסדים ויתעטרו בחו"ג.

או יאמר שחושב ד' רגלי המרכבה עד"א וח"ג הם חג"ת ג' רגלין ומסט' דבת שבע דרגא רביעאה חג"ת'ם כידוע: אבהן ור"מ ואהרן ודוד ושלמה הא אינון ז' כו'. אבהן הן חג"ת ור"מ הוא מל' דאתתריך אבתרה ואיהי רביעאה ואהרן דוד ושלמה הא אינון ז'.

והנה הר"מ אין חושב הז"ס כמו שחושב בזוהר תמיד אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד שהן נגד חג"ת נהי"ם כסדרן. והר"ם חושב את משה ר"מ נגד מל' כי בחרבן בעו"ה אתתריך רוחי אבתרה כמ"ש בזוהר כ"פ וחושבו לרביעי כי המל' היא רביעאה ושביעאה כי היא מתחלת נגד הת"ת מאחוריו כידוע ות"ת הוא ג' לכן חושב המל' לרביעאה ואח"כ חושב אהרן הכהן בימין נצח ודוד בהוד בסוד איהי בהוד (וכמ"ש הוד מלכות).

דברי דוד) ושלמה ביסוד שהוא שלום. ובכ"מ בר"מ חושב הז' אושפיזין ג"כ בזה הסדר. ורמז נפלא לזה הסדר מה שבכל הימים כתוב ומנחתם בוא"ו לבד ביום הד' כתוב מנחתם בלא וא"ו מפני שהוא נגד המל' ר"מ [ר"ל משום דנחית ר"מ מדרגי' דוא"ו ואתתרי' אבתר' דאתקרי' מנחה דברי דוד] והוא פלאי: אנא בעינא לתקנא לכוון סוכה דאיהי אימא כו' עד ופניהם איש אל אחיו.

וכל זה הסוד מרומז במלת סוכה. כי ס' דסוכה היא בינה כידוע בסוד ס' אפרסמון.

ו"ה דסוכה הם תרין כרובים סוככים על הכפורת שהוא כ' דסוכה [נעה"ג. כי ביסוד והיו לבשר אחד עשרה עשרה הכף] ופניהם איש אל אחיו ע"י הכפורת שהוא ברית המעור [עי' תז"ח ע"ג ב'] לכן הוא על הארון יסוד הנוק' והבן בסוד כל הולך על גחון.

וגם הס' והכ' הן סוד ב' בריתות הס' הוא ברית הלשון בסוד פתוחי חותם כידוע שהוא ביסוד אימא כשהיא נגד פה דז"א והכ' שהוא הכפורת הוא ברית המעור. וב' הבריתות מחברין ו"ה דסוכה.

וגם סוכה הוא סוד צירוף א' מי"ב צרופי השם והוא צירוף הוי"ה. כי הס' הוא ה' ראשונה דהוי'ן [כנ"ל] ואח"כ ו' דסוכה הוא ו' של הוי"ה ואח"כ כ' הוא יו"ד דהוי' שהוא נעלם כד"א הנסתרות והנגלות הרי יש כאן הו"ה ה' דהנסתרות ו"ה דוהנגלות ויו"ד נעלם אף מהנסתרות ואיתגלי' בפומא דאמה שהוא הכפורת הנ"ל כ' דסוכה.

והוא י' דצירוף הוי"ה. ה' אחרונה של שם הוא ה' דסוכה.

הרי סוכה הוא ממש צירוף הוי"ה. והבן: ואית עשרה טפחים בכרובים מתתא עד רגליהון ומרגליהון עד רישהון כצ"ל.

ופי' כי עשרה טפחים היה מן הקרקע עד רגלי הכרובים כמ"ש בגמ' פ"ק דסוכה ארון ט' וכפרת טפח הרי כאן י"ט מתתא עד רגליהון. וכן מרגליהון עד רישהון ג"כ י"ט כמ"ש בגמ' שם שנא' סוככים למעלה ומזה נלמד שם לסכך ע"ש: אחר רישהון צ"ל כך.

ובג"כ שיעורא דסוכה אמרו רבנן לא פחות מעשר דאיהי מל' עשיראה דכל דרגין ולא למעלה מכ' דאיהו כ' כתר עליון דלא שלטא ביה עינא כבוד עלאה עלי' אמר משה הראני נא את כבודך ואתיב ליה הקב"ה לא תוכל לראות את פני ולית כבוד בלא כ' כצ"ל. ופי' לא פחות מי' דאיהי מל' עשיראה והיא כלולה מי' וממנה ולמעלה י' עד הכתר.

ולא למעלה מעשרין דאיהו כ' כתר. היינו שכתר הוא למעלה מכ' כי מל' היא עצמה י' וממנה עד כתר עשרה הרי עשרין.

אבל צריך להבין למה בעשרים השיעור באמות ובעשרה השיעור בטפחים. והענין שהוא נגד המל' שהיא י' טפחים כמ"ש הנה טפחות נתת ימי.

והענין כי לי' יש ב' בחי' י' פשוטה ויו"ד במילוי. והנה י' פשוטה הן י"ט של המל' לכן לא פחות מי"ט.

אבל למעלה מהמל' הוא יו"ד במילוי. והנה ד' דמילוי הן ד' אצבעות כי תפסת מועט כו' והוא טפח.

והו' הוא ו' טפחים ופירושו ו"פ ד' אצבעות והיינו ו' טפחים. והי' הוא י' אמות כי פירושו י"פ ו' טפחים שכל א' אמה הרי י' אמות.

וי' בעצמה פשרה הרי כ' אמות עד כתר עליון כ'. ואמר כבוד עילאה כו': עוד מצאתי ליקוט לזה וז"ל.

ואית עשרה טפחים בכרובים מתתא עד רגליהון ומרגליהון עד רישהון ובג"כ שיעורא דסוכה אמרו רבנן לא פחות כו' כבוד עילאה כו'. ואמר הנה כלל גדול הוא במקום שאמרו שאות א' מורה ר"ת צריך שיהא מרומז בזה האות כל התיבה והנה בכאן בכ' מרומז כל תיבת כבוד והוא כי הנה אותיות בו"ד של כבוד הוא כענין מילוי של הכ' והוא כי יש צירוף הוי"ה כזה יהה"ו כי ה' אחרונה שהיא מלכות נכללת בנ"ר כמרומז במלת אדנ"י היינו ד' שהיא מלכות היא באי"ן שהן ג"ר א' כתר י' חכמה ו' בינה.

לכן בצירוף זה יה"ה סמוכים. והנה יה"ה נעשים כתר על ראש ו' כמ"ש בר"מ והנה יה"ה גי' כ' ובמילוי כזה יו"ד ה"א ה"א גי' כבוד ו"ד דמילוי יו"ד הוא ו"ד דכבוד.

וא' א' דמילוי ה"א ה"א גי' ב' דכבוד. הרי ממש בו"ד דכבוד מרומזים במלת כ' הרי כל הכבוד מרומז בכ' והוא פלא: (שם) ולית כבוד בלא כ' לקבלי' סוכה העשוי ככבשן מסטרא דאמא כו' כעשן הכבשן כמין גאם כו' כצ"ל.

והא דסוכה תהיה לצל צ"ל אח"כ כמש"ל: וכלהו רמיזי למ"מ ולית לארכא בהון כו' עד לאשלמא לכל חסרון. פי' עשרה טפחים היה מן הקרקע עד רגלי כרובים כמ"ש רז"ל ארון ט' וכפורת טפח ומרגליהון עד רשיהון ששם סוככים שמזה נלמד לסכך: ובג"כ שיעורא דסוכה לא פחות מי' דאיהי מלכות עשיראה.

והיא כלולה מי' וממנה ולמעלה י' פד הכתר וכמש"ל: כמין צריף מסטרא דאות ד'. פי' הצריף הוא שב' דפנות מגיעות זה לזה כמין ד': ושבע אתוון בג"ד כפר"ת כו'.

שהם ז' סוכות שאמרו רז"ל היינו ב'ורגנין ג'אם צריף שהוא ד' הם בג"ד כנ"ל. כבשן הוא כ' של כפר"ת והפ' הוא פירות ר"ל סוכות של שומרי פירות והר' רועים והת' תאיני' והוא קייצין וסימנך בגמ' רקב"ש: ואינון לקבל ז' כוכבי לכת ואינון זו"נ.

כמו שמש חמה לבנה ירח כו': ובג"ד אתקריאו ז' כפולות. פי' ז' אותיות בג"ד כפר"ת הן כפולות בדגש ורפה וכן יש עוד ז' סוכות גנב"ך נגד רקב"ש וסוכה כמבוי וסוכת היוצרים וסוכה כשובך נגד ג' הנשארים המרומזים בבג"ד כו': כגון ז' שרגין דמנרתא דאתמר בה ז' וז' מוצקות כצ"ל: וז' ימי בראשית לתתא וז' לעילא.

ז' לתתא הם מ"ש ויהי ערב ז"פ במ"ב וז' לעילא הם ויהי בקר כנ"ל: וסכך איתעבד לצל ואין כל חדש תחת השמש. בא לרמז על סוכה ישנה שאמרו בירושלמי דצריך לחדש בה דבר לכן אמר משום דאין כל כו' אבל למעלה משמש למעלה מז"א יש ההוא דמחדש בכל יום מ"ב היא הבינה והיא נקראת כתר על ז"א בסוד עוטר ישראל בתפארה כנודע והוא כי יש לנו נר"ן ממלכות ת"ת בינה.

ומט"ט נק' גופא ויש לנו לחסות תחת צל העליון להגין כל נשמתא ולא בצל סוכות הדיוט שהוא מט"ט נקרא הדיוט דאגין על גופא משמשא: אלא צל לאגנא על נשמתא דאתמר בי' בצל שדי כו' בצלו חמדתי כו' אשר אמרנו בצלו נחי' כו' ואמר כאן ג"פ שנזכר בהם צל נגד נר"ן נגד נפש שהיא מלכות הנק' שדי בצל שדי יתלונן.

בצלו חמדתי הוא נגד רוח שהוא מן ז"א כמשמעת הפ' כן דודי כו' הוא ז"א בין הבנים בצלו חמדתי. וכנגד בינה אמר בצלו נחי' בגוים והוא נגד הנשמה ששם אין מגע גוי כידוע.

ואמר צל שהוא סכך עם ס' סתומה שהוא ד' דפנות עם הסכך שעליו צל איהו צלם כו': ואינון תרין. פירוש שיש סוכה מב' דפנות.

ותלת הם סוכה מג' דפנות למ"ד ג' כהלכתן. וארבע הם סוכה מד' דפנות הרי תרי' תלת ארבע הם ע'.

וטפח איהו עשיראה היינו מה שחשבנו סוכה מב' דפנות וכן מג' למ"ד ועדיין צריך טפח להשלים הרי עשרה. וזהו לאשלמא כל חסרון היינו לשני המ"ד.

ומה שא"ל ולא למעלה מעשרין והם אמות ולא טפחים הענין כי לי' יש ב' בחינות י' פשוטה ויוד במילואו והנה ד' דמלוי הם ד' אצבעות שהוא טפח והו' הוא ו' טפחים ופ"ד שהוא אמה וי' הוא י' אמות י"פ ו' טפחים וי' בעצמו הוא כ' אמות וק"ל: לולב דא צדיק כו' דבי' ח"י חוליין כו']נעה"ג הג"ה נראה להרמ"ש.

וכן בכל חלקי התפלה יש ח"י כי בחלק א' שהוא עולם עשיה יש ח"י ברכות מן הנותן לשכוי בינה ע"ס בה"ת כמ"ש האריז"ל. ח"ב בפסד"ז ח"י אזכרות ביהי כבוד.

ח"ג יוצר ח"י אזכרות בק"ש. ע"כ הג"ה].

הוא ממש מ"ש חז"ל (ברכות כ"ח ב') ח"י ברכות דתפלות כנגד מי נגד ח"י חוליות דשדרה וח"א נגד ח"י אזכרות דהבו לה' וח"א נגד ח"י אזכרות דק"ש. והוא כי התפלה נחלקת לג' בקרבנות לדכאה גרמ' והם ח"י חוליות שבשדרה שהוא גופא.

ואח"כ בפסוקי דזמרה נגד עולם המלאכים נגד ח"י אזכרות במזמור הבו לה' בני אלים שהם המלאכים. אח"כ ברכות יוצר כנגד ח"י אזכרות בק"ש***(הגהת הרמ"ש דלעיל שייך כאן.

ש"ל:**) .

והתפלה כוללת כל העולמות שהיא אצי' שכוללת בי"ע לכן יש בה ח"י ברכות נגד כל העולמות שתחת'. והלולב שהוא צדיק יסוד כליל מכולם ומי"ח אזכרות שבתפלה לכן צריך לנענע ד"פ י"ח כמו שמסיים והולך: (רנו ע"א) יומא תנינא כו'.

ר"ל אותיות בו"ז: דבי' כמה פקודין כו'. ר"ל כמ"ש לקמ' דביה כל פקודין מים רבים לא כו': נח לקבל כו'.

יסוד יום השביעי כידוע: דצלותא ואינון ט' מעילא לתתא כו'. עד נח ברכתא דמיניו כו' עד סתיראן ועוד כו'.

כצ"ל.

ור"ל ברכת המינין נגד מל' ששם סביב רשעים כו' משלמת לעשר. שח"י ברכות הן ט' ביסוד נח מעילא כו' כנ"ל.

בח' יומין כו'. ר"ל ח' עם י' של אות הוא ח"י וכן בכולם: דאיהי סוכה כו'.

ר"ל תיבת נח כנ"ל: (ע"ב) ואי אינון אושפיזין כו'. כ"ל אע"ג דאזמינת להון לא אכלה עמהון: בההוא דרגא כו'.

נ"ל בעד"א שמע ישראל. ובג"ד כו' אחת.

ר"ל מל' כמש"ו: איהי ה' דהוי"ה י' דאדנ"י כו'. כצ"ל: איהי תרעא מלוי אדנ"י: בת י'.

בת של חכמה. י' שבשם עשר אמירן בת עם י' בי"ת וזהו בחכמה יבנה בית: ליקוט ואינון ח"י באנא כו'.

במשנה פליגי ב"ש ואמרי אף בהצליחה נא. וליתן טעם מחלוקתם ויתבאר ג"כ טעם מנהג שלנו שהש"צ מנענע גם ביאמר נא.

והוא כי המיזוג העיקרי הוא ב' חלקים מים שהוא חסד וא' יין שהוא גבורות וסברי ב"ה שהן מצד החסד שמנענעי' בהודו לה' תחלה וסוף שהן חסדים כי לעולם חסדו ב' פעמים. ובאנא ה' הושיעה נא שהוא גבורות ישועות כידוע לכן פעם א'.

והוא באמצע בין ב' החסדים של הודו. והוא מיתוק כפול.

א' שחסדי ה' יסובבנהו את הגבורות [ואפי' היה שוה בשוה בכה"ג היה חסד]. ב' שהן ב' הודו נגד חלק א' גבורה שהוא באנא ה' הושיעה נא.

וב"ש שהם מצד הגבורה ס"ל אף באנא ה' הצליחה נא וא"כ הן ב' גבורות נגד ב' חסדים רק המיתוק הוא א' שהב' חסדים של ב' הודו הן סובבין מהצדדים והב' גבורות באמצע אבל הן שוין בשוה. והנה הלכה כב"ה שצריך ב' מיתוקים שיהיו ג"כ חלקי החסדים ב' נגד חלק הגבורה.

אבל אנו שכופלים הפסוקים וא"כ אנו מנענעים ב"פ בפסוק אנא ה' הושיעה נא. ע"כ צריך לנענע בחלקי החסדים ד' פעמים לנגדם והיינו שאנו כופלים פסוק הודו האחרון ב"פ.

אבל בתחלה ליכא כ"א פעם א' הודו. ולא הוי ב' חלקים חסדים בכה"ג נ"ו א' בד"ה הוא וב"ד.

דהיינו כי אתה הוא מתחיל מחסד ואף שאמר בא"ז דמחכמה מתחיל אתה היינו ע"י דנחית בימינא דכהנא. (המסדר): (שם לעיל) באינון מלין.

ר"ל בתיבות של הברכה: מאן אתר נחתי לבתר דנחתי. כ"ז הוא קושיא ור"ל לבתר דנחית ממקור החיים לכל הספירות באיזה מקום ירידת השפע לכל העולמות ואמר בצדיק וז"ש מאתר דרישא דצדיק דתמן כו' ואמר דרישא כו' לשון הכתוב וברכות לראש צדיק כמש"ו: ההוא נהורא כו'.

מ"ל: מעילא לתתא כד. צ"ל בר: בההיא ברכה כו'.

דברכה היא בינה כידוע וז"ש לכורסייא כו' בינה: וברוך קדמאה ר"ל דמקורא כנ"ל: אתה כו'. ר"ל סד ונק' אתה לנוכח שכאן התחיל להתגלות עולם חסד יבנה משא"כ ברוך בל' נסתר: מאן כהן כו'.

ר"ל דמשמש לבינה: (ע"ב) דכליל בימינא באל מן אלקינו: ולא יראו כו'. ג' רגלים נגד ג' אבהן חג"ת כידוע: מלך לתתא כד כו'.

דלעילא בבינה שנקראת מלך כד חג"ת עאלין לגבה לאתברך ומל' נק' מלך כד חג"ת באין לאעטרא כמש"ו: והכא איקרי כו'. ר"ל כאן איקרי מלך בינה: ועלמא תתאה כו'.

ר"ל בתפלה ברוך מלכות יאתה כהן כו' לאתדבקא בהדי' כמש"ו: ברזא דמקורא. בינה: [מ"כ הגהת הרמ"ש.

אבל בפע"ח שער הברכות פ"ב כ' וז"ל ברוך שבתפלה ביאורו ברוך מל' בסוד היסוד הדבוק בה עכ"ל. וא"כ פי' הזוהר כאן כך.

הוא לא אקרי ברוך בר ברזא דמקורא כו' יסוד דאתדבק בה]: וכהן בכל אתר דאיקרי כו'. ר"ל בכל ברכה בסוף ברכה כורע כשמזכיר אתה כידוע: דלעילא אקרי אב.

ר"ל חכמה מ"מ ימינא נק' אתה ברזא דחכמה שהוא בימינא: זה תריסר כו' זה תניינא כו'. ר"ל זהו מזה ומזה ב' לוחות ימינא ושמאלא הוי"ה ואדנ"י: ותליתאה כו'.

בגמרא אינו כן: (רע"ב א') ו' דאמצעיתא בין ב' ההי"ן: ובגין דלא כו'. ר"ל שלא לחלק חתיכות גדולות: מאי כביצה.

צ"ל כזית וכביצה: וארז צדיקים. ראייה דצדיק נק' ארז וברכות כו' זהו ארז מברך: דאיהי שפה.

גי' שכינה: והאי איהו תרומה. ר"ל תורה מ"ם בארבעים יום תורה ה' הרי מ"ה כמש"ל: דאינון איש ואשה.

י"ה שבהם: (ע"ב) דאיהו ראשון. ר"ל האב הטומאה הוא ראשון שהוא טומאה ראשונה שחל על הידים וידיים המקבלות טומאה הן שניות.

וכן בברכה המברך מתברך שהוא מתברך קודם ועליו שריא הרי הוא שניות לברכה: מל' אדני. ר"ל עם השם הוי"ה בחיבורא: היכל ה'.

ר"ל ג"פ היכל והיכל בגי' אדנ"י: (רעג א') מכח אדם. שהוא החיה הד' דכליל כלהון: ואיהו יו"ד כו'.

גי' אדם ובו ג"פ י"ד בפשוטו ומלואו ומלוי מלואו כמש"ו כ"ח דמלוי המלוי בב' הידים וי"ד דשמא פרש עם פשוטו בגוף כידוע: וכודאי לית כו'. שהוא נהיר בכולם ומתעלם בהם כידוע: ממכון כו'.

ר"ת משה וכן בשגם גי' משה: מה שהיה הוא כו'. ר"ת משה וזה שאמר הדור שהולך רצה לומר בכולם מתעלם משה.

וז"ש מה שהיה הוא שיהיה שהכל הוא: מכאן כו' באתגלייא שהוא עצמו יפרש כאן בחיבורא דר"מ זה: דביומא תליתאה כו'. כמ"ש ויהי ביום השלישי שלישי לפרישה: לתרין טבין.

ר"ל נגד ב"פ כי טוב הנאמר ביום השלישי: ולבתר דאתעברו כו'. כמ"ש ויפול כו' כידוע: ורזא דענ"ג כו'.

ר"ל ר"ת עדן נהר גן שכנגדן ג' סעודות כידוע: לנגע בהיפוך אתוון: על ה' מעדן כנ"ל מלא יינא. גי' ע' עם זכור ושמור ע"ב: (ע"ב) אקרי חובא ר"ל ס"א: עשרה דברים.

כדעת י"א (ברכות נ' א') וקא חשיב ומקבלו בשתי ידיו ונותנו בימין לא': ויש אומרים חי מן כו'. הוא הגה"ה (עמ"ש רבינו בא"ח סי' קפ"ג): כנגד י'.

עטור בכתר. ועטוף במלכות.

חי ביסוד.

מלא בת"ת.

הדחה ושטיפה בחו"ג. ומקבלו כו' בנצח כמ"ש נעימות בימינך נצח.
שמקבל מחו"ג וחוזר לחסד. ונותן עיניו בו בהוד ששם שילוב הב' שמות כי בו נגמר
פלגא דגופא והן ברזא דעינים כידוע.

ומסלקו כו' בחכמה יו"ד כמ"ש"ו. ומשגרו כו' בבינה: בבת עין יקו"ק.
צ"ל קו"ק: ואישוני ל"ג ***(ולולי דברי קדשו ז"ל היה נ"ל שאפשר צ"ל ובשני.
המ"ל: ***(רע"ד א') בזוהר.

(מכ"ק ז"ל) שנא"ן כו'. הענין שכ' שנא"ן הוא בפניהם שבהילוכם לפנים כסדר כי
פניהם ההולכין לצד ההוא שהולכין בחיה הימנית הוא שור ובאמצעית נשר ובשמאלית
אריה וברביעית אדם וכן בכל צד שהולכין וכסידורן כאן נאמר האל הגדול הגבור
והנורא האל בשור ועל כחו וכמ"ש ורב תבואות כו' הגדול בנשר וכמ"ש (יחזקאל יז)
גדול הכנפים כו' הגבור באריה ידוע והנורא באדם כמ"ש ומוראכם וחתכם כו': פרשת
שופטים (ע"ב) רע"מ.

כי יו"ד מיני' כו'. ר"ל הפסוק כי אלקים שופט כו' ע"ש יקו"ק וכן מפרש לקמן הב"ד וד'
מיתות הכל בשם הוי"ה.

ואמר שהתיבת כי הוא יו"ד של השם יו"ד של כי הוא י' פשוטה וכ"ף של כי הוא יו"ד
מליאה. זה גימ' י"ב הן ב' ההי"ן במילוי א' וזה ו' הוא ו' פשוטה ז"ה של וז"ה הוא ו"ו
מליאה והוא מילוי אלפין בלא אל"ף של וא"ו שהוא גי' דם כידוע בסוד דמים טהורים
שאל"ף דאהי"ה משלמת אדם מילוי מ"ה: הנה על אדום.

שהוא ס"מ שרו של אדום: ה"א ה"א תרין. צ"ל ה' ה': מפי ב"ד דלעילא כו'.
בינה: וב"ד דלתתא. מ"ל כידוע.

והן ב' ההי"ן ובשניהן פי כמ"ש מפי ב"ד כו' הרי פיפיות: אין אדם נוקף כו'. ר"ל מלמטה
הוא נוק' ב"ד שלמטה שמכריזין מלמעלה הוא ב"ד שלמעלה ר"ל שאין ב"ד של מטה
פוסקין עד שנגמר בב"ד שלמעלה וזהו צדק צדק ב' ב"ד הנ"ל: תמן אשתכח כו'.

ר"ל דינא אותיות אדנ"י. (לענ"ד צ"ל אשתכך כו' וכדמפ"ו וחמת המלך שככה.
ושם אתבסמותא. ד"ל): בק"ש כו'.

ר"ל ק"ש הוא בת"ת שמע ישראל ישראל סבא ותפלה במל' אדני שפתי כו'. וחרבא הוא
הוי"ה ת"ת ונרתק אדנ"י כנ"ל: רוממות כו'.

שאמרו בגמרא שקאי על ק"ש וכתוב וחרב וכו' ואמרו בגמרא כל הקורא ק"ש כו' כאלו
אוהז חרב של שתי פיות כו': בצדיק כו'. והוא כלול מל' כידוע: דבי' אדני כו'.

מביא ראייה שהוא נרתק אדני שמתחיל באדני ונאמר ופי שהוא מל' פי ב"ד שלמטה:
ביה וחמת כו'. שכבר נשחט בק"ש כמ"ש בהת"ז שבק"ש של שחרית נשחט: זרקא תמן
קו כו'.

ידוע שהטעמים הם מאני קרבא והזרקא הוא חנק קו של הזרקא הוא החוט ויו"ד שעל הקו בעיגול כמין כריכה הוא הכרוך סביב הצואר כעין יו"ד ושאר החבל היוצא ונשאר מהכריכה הוא שקבוע בו הכריכה ותפוס בו והן יו"ד וא"ו של השם כמש"ו לקמן: וישארו במוט. שנשארו לס"מ במוט שהוא כעין חבל לחנק אותו: בשנים.

כמ"ש בפירודא לס"ם ונוק': מאי מוט. צ"ל מט וה"פ מ"ט דההוא רשע שהוא מט בו שאצל צדיק נאמר לא יתן לעולם מוט לצדיק אבל ההוא רשע מט והן במ"ט שערים דבינה כמש"ו שהן מילוי הוי"ה וד' אותיות הוי"ה הפשוטה: בשית תיבין כו'.

הן שמע ישראל ובשכמל"ו: דאינון ו' ו'. בלא א' באמצע כמש"ל בפ' כי אלקים שופט שהוא"ו הוא בלא א' כזה ו"ו גי' דם הריגה לו: אחידין בי'.

ר"ל בחבל אוחזין בו שני ידים: ו' חבל כו'. מפרש והולך כל השם: בשכינתא עילאה.

שהיא אש של גבוה: ובכל עצים דאחידין ביה. הן ה' ספירות ח"ג נה"י: באילנא דחיי בגופא.

ר"ל שהגוף הוא עץ החיים ת"ת ואש של גבוה אוחזת בו שכינה עילאה ואיברים שלו הן נרות ואש שלמטה שהן נרות של השכינה תתאה שהיא נק' נר ה' שרמ"ח איברים עמקוב"ה ושכינתיה גימ' נ"ר וז"ש כד אחידין בי' תרווייהו כו': יתקיים והנה כו' שאין הגוף שלו נשרף: דאינון קוצין כו'.

ר"ל מ"ש הסנה אינו אוכל היינו העלין והפירות שהן גוף ונשמתא של האדם אבל הסנה עצמו שהוא ס"ם נשרף והזר הקרב יומת: ואתה אל תירא כו'. סיפא דקרא כי תלך במו אש לא תכוה: (רע"ה א') חיוורו מלגאו כו'.

ת"ת גוון חיוורו דאש. מל' גוון אוכם דאש כמ"ש בזוהר שמות כמ"ש התורה כתובה לפניו באש שחורה ע"ג אש לבנה: חושך ואור.

מל' ות"ת כידוע: עד כו'. שע' בת"ת ע' ענפין.

כמ"ש ע' שמות יש להקב"ה וד' צדיק כמ"ש תפלה לעני כו' כידוע: או שלשה כו'. ת"ת וצדיק ומל' כנ"ל: * בין ו' לז' כו'.

ר"ל שהפרישו בין ו' יסוד לז' מל' בת שבע והן ז"ו של זומ"ם: בשריפת חמץ דבין ו' לז'. שיבערו החמץ המפסיק ביניהם והוא בסוף אלף הששי קודם אלף השביעי: גזרו רבנן כו' דתולין באלף החמישי.

גלות הזה ושורפין בתחילת שש הוא בפורקנא בתרייתא שהתחיל הקץ בתחלת אלף הששי כידוע: ואולפי מארי כו'. פלוגתא דאביי ורבא בפ"ק דפסחים: פרשת תצא (ע"ב) אני ה' כו'.

ר"ל אני מל' כמ"ש לקמן: דאיהו שם. ר"ל דכתיב הוא שמי כו': דאכלין תבל.

צ"ל תבן: חמור דאורייתא כו'. כמש"ו בפשוטי תורה: קלין כו'.

ר"ל דקלין הוא תבן וחומר הוא חטה ובשניהם טו"ר כמ"ש חט'ה ח"ט ר"ע ה' טוב: אלא על סוסון. מסט' דכ"י.

כמש"ו בסתרי קבלה: מלכא. לית ל"ג.

(ול"נ שתופס לשון ת"א ע"פ אין זה כי אם בית אלקים. ור"ל כמ"ש (שבת קנ"ב.
(דעל סוס מלך דעל חמור בן חורין והיינו הדיוט ועבד לגבי מלך. ד"ל): דין אתר הדיוט
כו'.

ר"ל מט"ט שנק' הדיוט והוא רוכב על חמור דמסט' שית סדרי משנה: עני ורוכב כו'.
בזמן שאין זכאין כ"כ כמ"ש בגמ': (רעו א') בסי' עירובין כו'.
שהן חומרי ש"ס וזהו חמור כנ"ל. והוא אוכל תבן קלין דאורייתא כנ"ל: ולא אתקרי
כו'.

הקדוש ברוך הוא: עד דיתהדרון כו'. שא"י בדרגא דכ"י וישראל בדרגא דעד"א: ואי
תימא כו'.

ר"ל אע"ג שכינה אותו הדיוט מ"מ אל תהי כו' רק נגד בעלי קבלה קל: קודם דיתייחד
כו'. וכ"ז רומז ליחוד עם הנשמה כידוע בסוד היחודים שסכנה גדולה שלא יתחלף ברע
וכ"ש בנשמתא דטו"ר כמש"ו: לקי בגופייהו.

שדברו על א"י הגופנית: ואתתא דאיהי כו'. ר"ל נשמתא: (ע"ב) ובכל שמה.

דכלילת מכל ובה כל אורייתא. וז"ש ובה קיים כו': בגיניה כו'.

צ"ל בגינה ור"ל דבית הוא שכינה והוי פתוח כו' במדת החסד דסליק לה בגדולה כנ"ל:
זרוע תפארתו. ימין של ת"ת: למהוי לך שם עולם.

מל' וז"ש תמן תרויח כו': ומסט' דשמאלא הלכה כו'. כמש"ו דה' מן אברהם ויו"ד דיצחק
הוא ה"י מן אלקים והוא ה' דהלכה והוא מסט' דשמאלא ה' על יו"ד ה' דאלקים:
בקדמיתא כו'.

מסט' דאברהם ויצחק הוי כ"ס י"ה כנ"ל ועכשיו נעשית כוס מסט' דמשה דרגא דעד"א
וזהו כוס מלא בוא"ו וכוס בגי' אלקים מסט' דשמאלא וזהו ברכת ה' בכינה וזהו שאמר
לעיל מסטרא דשמאלא כו': אית לגלאה כו'. כמש"ו דאינון מסטרא דאברהם ויצחק ה"י
והוא וא"ו מתייחד עמה כלה דיליה: ולבושי דהבא.

מסט' דשמאלא ולכן שם המחלוקת לש"ש וז"ש והוי חולקין כו': מה שהיה הוא. ר"ת
משה ור"ל גואל הראשון הוא גואל אחרון: אנת סבילת כו'.

בגלותא הת"ח כידוע: (רע"ז א') אנכי מפתיה כו'. דגם מפותה נותן לה חמשים שקלים:
והאי איהו ונתן כו'.

ור"ל לאבי הנערה אברהם בת היה לאברהם כו' דפתח נ' תרעין דבינה לה ומשמ
לישראל: דתמן דן. ר"ל בשם אדני אותיות אמצעיות דן וזהו דן אנכי אני דאדני כ' דכתר
בינה נו תרעין: קדם דינא דא.

צ"ל דן ר"ל קודם דן ואח"כ יפקו: וגדולה כו'. ר"ל זהו וברחמים גדולים: וקרא אחריןא
כו'.

ר"ל ג"כ ראייה שהוא ית' בעלינו: לא יאמר לך כו'. ר"ל סיפא דקרא ולא כו' בעולה:
ואע"ג דשכינתא כו'.

ר"ל דעכשיו היא ארוסה כמ"ש ברע"מ לקמן דעדיין היא ארוסה לגבך רע"מ דהוא
בדרגא דעד"א כמ"ש תורה צוה לנו משה מורשה א"ת מורשה אלא מאורסה ולע"ל
תנשא ותהא בעולה: *ואי היא לא בעאת. בלא קדושין: אם היא הדיוטא כו'.

כמ"ש שותה בעציצו. משא"כ אם היא אינה רוצה כגוון ראשון: אוף הכי אית כו'.

ר"ל כ"ה בגוף שאית הדיוט לגבי נשמתא והן תרין גוונין הל"ל: ולזמנין נשמתא כו'.
זהו שגוף הדיוט לנשמתא: ומברך כו'.

יב"ק: אתהדר מלאך כו'. דתמן מטה הנהפך מנחש למטה וממטה לנחש כמש"ו: ואינון
בדיוקניהו כו'.

ר"ל ב"א בדיוקניהו: (ע"ב) דאינון מ"ה ממש. ר"ל אבל השדים אינון רק דומים למ"ה
ובג"ד בלבד: ואית אחרנין כו'.

דלמעלה מ"ה הן מסט' דמט"ט עולם המלאכים העוסקים בש"ס כנ"ל: ואי תימא דסליקת
כו'. ר"ל שיש עוד דרגא שהוא למעלה מעשר ובה אינה רק עשר א"כ אינה מתייחדת
בכלם אמ' יו"ד שמא מפרש כו' עשר.

ר"ל עשר אותיות בשמא מפרש והוא שם היחוד והוא ראייה שאין יותר מעשר וז"ש
דמתייחד בה לא סליק כו': שפחה דמטרוניתא. במט"ט דשם טו"ר מט"ט וס"ם אלא
בשדין יהודאין כנ"ל דאתהדר למלאך כנ"ל: דמאן דירית כו'.

ר"ל אבל ברתא דמלכא א"א להתחלל כמש"ו: מאן דמחלל שבתות וי"ט. שהיא נק' שבת
המלכה ויו"ט: ועם כ"ד כו': קאי אדלעיל ואיהי דיוקנא כו': נחתין לאתגשמא בהון.

ר"ל שמשם נשמתין לע"ר: ואי תימרון כו'. מקשה הא בגלות הזה אין ע"ז שאין מכירין
להוריד אותם והיאך אמר ואת רוח הטומאה כו' הא אינן יורדין להם.

ותי' אינון דידעין בע"ר כו' ר"ל אותם הע"ר היודעים הטומאה ומכעיסין והטומאה נשמה
לע"ר ומכעיסין בע"ר לכן יעביר אותם עמהם וז"ש תמן אשתכח כו' ר"ל שם בע"ר
מכעיס הס"א את הקב"ה ושכינה וישראל שבין הע"ר וז"ש בינייהו כו': מצליחין בהון.
ר"ל בסט"א שבהם (רעח א') וישמח.

כצ"ל (מ"כ עה"ג פי' אי הוי כתי' וישמח הוי מ' הוא עם אשתו ומדכתיב ושימח מ' לה
לבדה): בגופא ותיקונהא י"ב הנ"ל: דא צלותא דשחרית. וזהו ביומו כו' תיכף כשמתחיל
היום.

(ע' בסה"ס ליקוט לזה): תפלה דיליה. ר"ל שהתפלה היא בדרגא דיליה ח"י ברכות
וברכות לראש צדיק ומביא ראייה מפסוק תפלה לעני שהוא צדיק כנ"ל: תפלה דיד איהו.

ר"ל וזהו תפלה לעני תפילין ש"י כי יעטוף בציצית: דא תפלת ערבית. במל' נפש צדיק:
ואינון כגון פרט כו' שהן שיוירין דשדה כמש"ו ובאין לעני כן תפלת ערבית ג"כ לעני:
דאיהו בגלותא כו'.

ר"ל בארץ נכריה: כ"ש על נשמתין כו'. דאתיין בגלגולא: כן איש כו' בשביל השכינה
שהיא בנשמתא: ונטיר לה.

לשכינתא: אנן שליחן כו'. שיחזור אותן בתשובה ויפרוק אותם ר"ל בדרגא דמט"ט
שכר שכיר שליח דח"י עלמין כנ"ל: תקיל מארי מתני' כו'.

ר"ל ג"פ עבד נגד ג' תפלות: בגין צלותא. שהיא רבקה כמ"ל כברק חצו: דחכמה איהו
אבא כו'.

ר"ל ז"ש השמר לך פן תשיב את בני שמה כמ"ש לקמן: ומתמן. מן צדיק: (ע"ב) דהות
שושנה כו'.

דוגמת השכינה כידוע: ובג"ד אוקמוה כו'. ר"ל במקום שאין מצוה אין תורה דרוח א"א
להיות בלא נפש: ובאתר אחרא כו'.

ר"ל כן אבא בלא אמא כמ"ש דנוק' צריך קודם: וכד אקדים כו'. כמ"ש איש מזריע
תחלה כו': ושפיר דאקדים.

שטוב יותר כן (נ"א בן): ועשרה דרגין כו'. ר"ל דבשם הוי"ה שמרומז בתיבה שכינת'
עשרה דרגין דשמא מפרש שהן ע"ס והוא חוזר למעלה שאמרלית פקודא כו': ** (תנינא
דמתניתין כו'.

כה"מ בס"פ שמיני (מ"ב א'). ע"ש ביאור הגר"א ז"ל.

המ"ל)** דהא אנת כו'. בגלותא דפה ולשון כנ"י וקב"ה בגלותא ואיהו כבד פה וכבד
לשון בין הת"ח באורייתא דבע"פ ובאורייתא דבכתב וע"כ צריך הת"ח בזמן הזה
להשתמר מן התנאים כנ"ל וז"ש ומאן דבעי כו': ומאן כו'.

לחשוב הקץ והרשיעו רבים כו': (רעט ע"א) ובזמנא דנוק' כו'. בגלותא: ואיהי נפלת כו'.
שכינה: אבנין מפולמין. קליפה של אגוז הקשה כמו אבן: דקיקא כו'.

אותה קליפה הדקה שבאגוז בפנים: דהוה זעיר. גלות יון שלא האריך ולא שליט אלא
בזמן בהמ"ק: גלותא רביעאה כו'.

וז"ש לעיל דהאי קרא כו' צדקתך כו': רמאים כנחשים. כצ"ל.

ר"ל דפתי לחוה כן רמאים בדור הזה לפתות: דעקרין מלי כו'. ר"ל זהו כעקרב: ובג"ד
קץ כו'.

ר"ל עד הדור שיהא בו תהום בור רק כו': אלא עניותא כו' דמארי מתניתין בדור האחרון:
מ"מ מאי ניהו לויתן כו'. ר"ל מאי הוא לויתן ע"פ הסוד: בת בעלה.

כמ"ש ותהי לו לבת: מאורשה היא לך. כמ"ש תורה צוה לנו משה מורשה ואמרו א"ת
מורשה כו': ואנת לתתא.

את ישראל למטה: פה עמוד עמדי. בגלותא: דכלהו ישראל אהדרו כו'.

שכ"א יושב בעולמו ור"מ בגלותא: את הלחות. כלה כלת משה: (ע"ב) נוק' בישא.

ע"ר (נ"א עון) [מ"כ הגהת הרמ"ש. כמו נוק' דקדושה נק' חכמה בשם אבי' כי אבא יסד ברתא (ובשבת היא העולה לשם בסוד ושמרתם את השבת כי קדש היא לכן נקראת שבת כי הנוק' הנקראת בת עולה עד אבא י"ה יו"ד ה"י במילוי ובהכאה יו"ד פ' ה"י גי' ש' הכי שבת) כן נוק' דקליפה נק' עון בשם חכמה דקליפה כידוע.

ונק' שבתאי בסוד כל המוסיף גורע ובסוד שגגת תלמו'ד גי' לילית ששם השוגג עולה זדון שהוא עון גם אחוריים דאדנ"י גי' עון. ע"כ]: שבתאי כו'.

דשליטת ביום השבת: דאיהי שבת כו'. דלכן א"א והוא רחום בשבת: דהות ברתא דמלכא כו'.

אשת חיל עטרת בעלה: שבעה עינים. בת שבע: [מ"כ הגהת הרמ"ש.

וע' סוף ח"א רנ"א ב' ת"ח האי הר כו' ומאן עיינין אינון ז' דרגין שהן ז' ימי הבנין כמ"ש ותהי לו לבת]: לאפקא מיא כו' סתרין דקבלה: מאין תמצא. שהוא אין סוף.

אין כתר והחכמה מכתר לכן לית סוף: לאעברא קליפה דלעילא. קליפא דוקא (נ"א ירוקא): דאינון (בחגיגה) בחגוי כו'.

דמתני' הוא סלע אבנא הנ"ל: אית אבן דשמא כו'. ר"ל מל' דאצילות.

ואית אבן דאיהי כו' מל' דבריא: [אלא אבן. סלע דמשה כו' כצ"ל ול"ג דאיהי: דבור ופיוסא אבל שכחתי ונקטתי סלע אחרא כו' כצ"ל.

כ"ה בבה"ג תי' כ"א דף מ"ו סע"ד. ש"ל]: משנה נוק'.

ר"ל מל' דיצירה שבה מתני': אתקריאו לקוטת. עלמא דפרודא כל דין הוא בפ"ע אבל סתרי תורה כל א' בחבירו כמים שאין להם סוף דלית פקודא דלא כלילא מכל פקודין כמש"ל: עלנא.

על משה ואהרן: ואתעבר מיני. ברתא ארעא קדישא: וירד אליו שקודם כתיב איש מצרי זהו משרע"ה כמ"ש איש מצרי הצילנו (וע' הקדמת הזהר.

ד"ל): בשבט בדינא בגלותא כמש"ו: מה שמו מה כו'. אדם ומרע"ה שניהם מ"ה שמא מפרש גי' אדם שהוא אדם שעל הכסא: מה שמו כו'.

חכמה ועד"א: חדש כמה כו' בחבור הזה בא ג"כ אדה"ר: בפרשתא דא בפנחס: (רפ ע"א) ובהאי כו'. ג"כ בפ' פנחס: הנני נותן כו'.

וע"י פנחס אליהו הנני שולח כו': בההוא קבורה. בח"ל שפחה נוק' דעבד: אינן חיים.

כנ"ל דבה מתקרי מת: דאינון עור ובשר. כמו מת עצמות בלא עור ובשר: דאתמר עלך כו'.

כמ"ש בחיבורא קדמאה הנני נותן דמרע"ה נותן לפנחס האי ברית: בפרשה דיליה כו'. שמרע"ה גוף ופנחס ברית: בחבור'.

ר"ל בחבורתו לשון חיבורא: עד דאתבקע כו'. בפורקנא כמש"ו: ויהון צוננים כו'.

ר"ל דבתורף הולך למטה והמים חמין דינא דגלותא ובקיץ המים קרים ברחמים גדולים אקבצך: כבא השמש. ר"ל לשון כביי' ור"ל דעכשיו נהיר ספר הזוהר ע"י רשב"י: המראה הגדול רחמים גמורים יד הגדולה כמ"ש לקמן.

וחמש נהורין כו' ה' דהמראה: חמה. בינה כידוע (נעה"ג עיין תיקונים תי' ה' שכינתא עילאה כו' כאור החמה): ה' ה' ה'.

עכשיו חוזר ומפרש ג' ההי"ן ה' אצבעאין כו': (ע"ב) דסלקין י"ה. שכולל עד"א בן י"ה: לאתתקפא מילין דילך.

כ"ל לסייע לדבריך: דמראה איהי לימינא. ר"ל אני אתן ראייה לדבריך דמראה איהי בימינא: חשוב במראה כו'.

ר"ל תחשוב גי' של במראה: חיזו דהאי צ"ל דא: לא הו"ל למהוי כו'. ר"ל שלא היה להיות רק בב' באברהם כנ"ל: היינו האי דאמינא כו'.

ר"ל בתחלה נתגלה לו המראה בת עין ואח"כ אור של בת עין: במראה אימא כו'. ר"ל דכל ד' דרגין כאן יקו"ק חכמה.

במראה בינה. אתוודע דעת עד"א.

בחלום מל' (נעה"ג וזהו שמסיים ברע"מ בן י"ק ר"ל הן ג' דרגין ראשונים ובחלום דרגא ד'): מראה לא אתחזי כו'. דנו"ה מהן הנבואה כשהן פתוחין הנבואה ובזמה"ז שהן סגורים בחלום אדבר בו כמ"ש בגמ': מראה.

איהי ל"ג: ותורה אור ו' דנהיר בה. כצ"ל: דאיהי אור המראה.

כצ"ל.

ור"ל ו' אור בת עין וחמש אור ה' עילאה הוא אור המראה: *דכלהו סרחי באת ה'. ולכן נלקין ביק"ו כנ"ל: באת ה'.

בתראה: דאסתלק קוצא כו'. הוא יסוד המחבר בין א"ח לד' וכשמסתלק הקוץ ונעשה כעין רי"ש נק' אחר כנ"ל: (רפא א') ליבם ה'.

ר"ל היבמ"ה יבם ה': ובינה כו'. ר"ל בו ג' אותיות יק"ו: הכא קא רמיז כו'.

ר"ל התמורה דאתחלף הוי"ה בא"ת ב"ש: איה מקום. ר"ל ראייה דאהי"ה שנוי מקום אי"ה מן אהי"ה כמש"ו דיק"ו גי' אהי"ה רק דו' נתחלף לא"ה.

[נכתב על הגליון. כמו המשנה מקומו הוא לא נשתנה רק מקומו כן כאן המספר לא נשתנה רק ו' דיק"ו שינה מקומו למקום א"ה]: מקום באקי"ק.

כמ"ש אי"ה מקום כו' דסליק לכח"ב שהן אי"ה דשם הוי"ה בת"ת שהוי"ה נק' שם. ומעשה באדנ"י מל' שנק' מעשה: בלמודי.

נו"ה דאתפשט' עד שם: וישנה. ר"ל שכתוב באסתר וישנה ואת נערוותיה כו' במט"ט ששם ש"ס משנה כמש"ו: ואדם כו'.

ר"ל גם ת"ת נשתנה שם שינוי השם: ישוב לימי עלומיו. רזא דגלגול בנער: שלף איש נעלו כו'.

בחליצה רזא דגלגולא בהאי נער דמט"ט אקרי נעל כמש"ו שעליו אמרו תופר מנעלים היה ובכל תפירה ותפירה היה מכוון לשכינה: אג"ח. צ"ל אנת: אין חבוש כו'.

ר"ל שהקב"ה שחבוש בתפילין ש"ר וש"י אין יכול להתיר כנ"י שנק' עצמו כמש"ו משום שהוא קשור עמה ג"כ ואין חבוש כו' עד שיעשו ישראל תשובה ויתער אימא עילאה תשובה בנ' תרעין דחירו: קארי לה לגבי כו'. ר"ל בתפילין ש"ר שעל עצם הגולגולת קרא עצם ובתפילין ש"י שנגד בשר הלב קורא בשר ומסט' דתפילין ש"י שחבוש עמה שם אין מתיר כו': ולא למגנא כו'.

דבידיהו הגאולה: (ע"ב) נשקו בר. ר"ל בר של הקב"ה ושכינתיה: מתמן הוו כו'.

ר"ל מעמלק כמש"ו: ודכר ונוק'. בלעם ובלק וכן עמלקים הן לשון רבים: נחש און כו'. דנחש הוא יצה"ר מסט' דנוק' שהוא מפתה לאדם כידוע דפתי לחוה: עלייהו אתמר אין כו'. מאדים נברא ביום ב' ושבתאי ולבנה ביום ד' דע"כ קשין הזוגות דב'ד' הן זוגות: דמאדים כו'.

דמאדים וחמה אינון גיהנם אימא דע"ר וסט"א ושבתאי ולבנה הן לילית נוק' תחתונה סוף ד' דרגין והן ד' נוק' כידוע והן ד' כוכבים רעים והכל מצד חצונותם עננין דמכסין להון כמ"ש בפ' פנחס וחמה נבראת ביום ב' וסומקא דחמה הוא מאדים גיהנם וכן לבנה ביום ד' מארת חסר מארת ה' בבית רשע.

וחסרונה דלבנה הוא שבתאי לילית כמש"ו וחמה ולבנה הן עצמן טו"ר: בבית רשע הוא בית הסהר דילה בור רק עניות רק מכלוםמים אין בו כו' מדור הראשון דגיהנם: נקודה זעירא כו'. טוב שבה חולם דמאורות: בת מלך כו'.

לכן הוא בחולם מלך ע"ג אתוון מן ה' מלכים דנקודות: דשלטנותא דתרווייהו. ר"ל מאדים ושבתאי שהן רע דחמה ולבנה מאדים בלילה ושבתאי ביום כידוע מסדר שימושן וז"ש דסדר בריאתן כו': דשלטנותא דילה.

בת בשבת וש' בשבת: ביום השלישי בהיות הבקר כליל תלת כו'. כצ"ל: וכד איהי עטרא כו'.

עטרה בראש צדיק נק' שביעי ר"ל דבת"ת היא אות רביעי' שבשם והיא נק' רביעית ההין שהוא שלישי ובצדיק שהוא ששי נק' שביעי: וכלא כליל כוכב כו'. ר"ל בכח"ב (נ"א בכוכ"ב).

כו"ב (ר"ת כתר ובינה) כ"ב וחכמה כ"ו הרי כוכ"ב. ולמטה עד"א כ"ו ושכינה כ"ב וכלא כליל עד"א כוכ"ב: כפני חמה.

חמה בישא שפחה דילה גיהנם סיהרא אפילה מעוט דסיהרא שפחה דילה שבתאי כו' כצ"ל: חילול שבת. שבתאי ושליט ביום שבת: ואתגברת.

בגלותא: (רפ"ב א') ובת מלך. חולם דמאורות נקוד' זעירא לבנה בריאה.

אחידא בסרכות במרה לבנה: בנבואה דבינה. פני חמה בהוד כנ"ל ונתן ההוד למשה:
בהון עשו כו'.

באלף הרביעי וחמישי נגד נו"ה כידוע: לא אוכל קום. ברגלין נו"ה אלף הד' והה': דו"ה
אתהדר.

ר"ל נתהפך תיבת הו"ד דו"ה. והן גלות בג' הימים באלף הרביעי וחמישי וששי עד הקץ:
אשר הבית נשען עליו.

ולכן בנפלים נפל הבית בהמ"ק: אשנג"ה. בנצח: ואיהי שבתאי כו'.

בטחול: בעצם ובשר. נגד עצם מעצמי ובשר מבשרי: לאביו ולאמו לא יטמא.

ר"ל אע"ג דקוב"ה ושכינה בגלות מ"מ כבודי לאחר לא אתן ואינן מטמאין זהו לאביו
ולאמו כו': מלאכים מארי דגדפין קדישין באומאה כו'. כצ"ל ר"ל באומאה היא מל'
כמש"ו חי יסוד וקיים ת"ת: ומלאכים דאו"א דאינהו בעלמא דאתכסייא בסתר עליון
בצל שדי כו': ומכסין לה.

כצ"ל: דשבועה דיליה כו'. דמלאכים דאו"א י"ה ומכסין באות ו' והיא ה' רביעאה: ובלו.

צ"ל וכו': (ע"ב) דתליין מינייהו כו'. שהשם הראשון ו' אותיות בחושבן ו' נשאר ל"ו
אותיות שכל א' משש וזהו ממעל ל"ו כמש"ו: ולמלאכין דצדיק ח"י כו'.

דסמיכה בצדיק כו' כידוע: לכורסייא דעל גביהון. כצ"ל כמו חיות דסומכות לכסא והן
באמת סמוכות לכסא כמ"ש הפייט נראות נושאות והן נישאות עם הכסא.

וז"ש דה"א דאצילות כו': חסידים כו'. קא חשיב עשר מדות ומתחיל מחסד נביאים
וכתובים נו"ה כידוע אח"כ חכמים ונבונים חו"ב ראשי ישראל כ"ע: אנשי מל' דאתמר
כו'.

ר"ל בעל מדה דידה הוא מארי דצלותא: בהיכלא דמלכא א"ד. אדנ"י גי' היכל והיא היכל
של מלך הוי"ה שבו מתעלם לעלם כתיב לא כשאני נכתב כו' וה' בהיכל קדשו וזהו
לעמוד בעמידה כמש"ו: ולא ראשי ע"ר.

ר"ל ודאי בכל דור אית ראשים רק שיהיו בני ישראל: איכה כו'. איך ה' ישבה בדד כנ"ל
בגרמ' יחידאה: עד כען וירא כו'.

ר"ל עד עכשיו אין איש. משה שנק' איש: הא הכא כו'.

בשבילו עשה שעליו השגיח שבו ממכון שבתו כו' ר"ת משה וכתוב השגיח: דאיהו גמיל
כו'. שש מדות דו"ק דרגיה דר"מ ובהן כלילין כל המדות כידוע: בשמא דה' כו'.

ב"ש בפשוטו ומלואו שכלילין כל המדות: דאתמר ביה לגבי עלמא כו'. שהת"ח שבהן
נהירו דשמשא דר"מ מבוזין בעלמא: ליל שמורים.

מלכותא קדישא: מאן דערב בטפה כו'. ר"ל שאין מקדש עצמו שלא ישלוט בו יצה"ר
כל שהוא: מלכא דשדים וכל כו'.

שהוא יסוד שד"י כידוע וכל הקליפות מתייראין משם זה. (וז"ש להעביר גלולים כו' לתקן עולם במלכות שדי.

ד"ל): (רפ"ג א') למטה שנים כו'. שהוא יסוד שד"י ומלכא הוי"ה מתלבש בו אבל באצילות גוף וברית כו': כגוונא דתפילין כו'.

זהו ענין בפ"ע: דכורסייא עילאה כו'. הכסא עליון בינה דבריאה הוא תפלין של ראש על מט"ט שהוא ת"ת דבריאה שש מעלות לכסא שש אותיות שבשמו כידוע: תפילין דיד דיליה כסא תחתון.

ר"ל סנדל והוא שרפרף הכסא והן שני כסאות כסא עליון וכסא תחתון בינה ומל' דבריאה וז"ש והאי איהו כו' ר"ל כסא כבוד כסא תחתון מרום מראשון כסא עליון שנק' מרום כידוע: אבל מסט' דע"ה כו'. ר"ל ביצירה: רומ"ח לגביה כו'.

כמש"ו דכליל מרוח ומים ואש וזהו אותיות רוח שברומ"ח ומ"ם שבו הוא מים שנכלל בו לכן הוא בר"ת ושמאלא נכלל בימין לעולם וכן נכלל ג"כ כאן במ"ם דמים והוא בכולל א': אלקים בתרועה ה' על י' שופרות כו'. ר"ל שופר ג' אותיות הי"ו ה' דהשופר ה' הרי השם בפשוטו ביו"ד שופרות י' אותיות דמילואו הרי השם בו במילואו ופשוטו שהן ע"ס ועילת העילות דמתייחד בהן שצריך להיות כן בכל פקודא ופקודא: בהון ה"א כו'.

שכאן ה"א על יו"ד: תרועה שלשלת. ורומח נתבאר לעיל וסייף הוא חרבא דקוב"ה י' ברישא וא"ו בגופא דחרבא ה' ה' ב' פיות כידוע: ואיהו לא כו'.

ר"ל עד"א: אמהון קשרין לון בג' קשרין עמה כו'. כצ"ל.

ר"ל ג' קשרין שעל האצבע ג"פ קדוש: דאיהי עונתה. ר"ל ק"ש בעונתה כמו אשר תקראו אותם שית בנין במועדם ר"ל בק"ש וכן ברגלים וז"ש הכי בג"ד כו': אז תקרא כו'.

ר"ל בכל מועד הוא אז כמש"ו והן ז"ת ואימא עילאה עלייהו זהו אז תקרא כמו אשר תקראו כו' וה' יענה השם שנשלם בכל מועד כמש"ו: וכלילין בד'. ר"ל בד' מינים שבלולב: אמרתי אעלה כו'.

ר"ל אעלה במחשבה דמחשבה צריך לסלקא לעילת העילות דטמיר וגניז זהו אעלה ובתיבת אעלה רומז ארבע מינים כמש"ו וז"ש לעיל וצריך לסלקא לה במחשבה בד' מינים: בה אשתלים י' י"ד. כצ"ל.

ר"ל דד' מינים הן הוי"ה פשוטה כנ"ל שהן עצמן ה"ו והלל י"ה הרי הוי"ה ולכן צריך ליטול לולב בהלל ומחשבה בה י' אותיות דשמא מפרש הרי י"ד דע"ס הוי"ה פשוטה מחכמה למטה ושמא מפרש מכ"ע: והרי מתן תורה שבעה כו'. ר"ל ז' שבתות דספי' ושבועות עצמה שבעה ימים דתשלומין שנק' שבועות.

והן נגד ז' וז' דעד"א וכ"י הרי י"ד: בקול השופר כנ"ל דשופר יק"ו והשופר ה' וי' שופרות י' דשמא מפרש: (רפח ע"א) באדר"ז. אפיק ט' נהורין כו' אקרון שמא קדישא.

והיינו מאבא ולמטה ט"ס דאצילות שמשם מתחיל השם. כן כתב בתז"ח ע"ט א' בד"ה בתריסר]: וחכמתא עילאה סתימאה בהאי גולגלתא אשתכח.

[ז"ל הגר"א בתיקונים נ"ד א בד"ה קרקפתא. והוא אורא עילאה וכמ"ש האר"י זללה"ה]: (ע"ב) והחיות רצוא ושוב.

[א"ה.

עמ"ש בזה הגר"א ז"ל בביאורו על תז"ח ע"ט א' ד"ה בתריסר כו']: (רצ ע"ב) יו"ד כליל אתוון אחרנין י' רישא וסופא דכלא. [א"ה.

עמ"ש בזה הגר"א ז"ל בביאורו על תז"ח פ' ב' ד"ה ובסתרי ע"ש]: (רצב ע"ב) דניצוצא אפיק זיקין בזיקין לש"ך עיבר כו'. [א"ה.

ע"י באור הגר"א ז"ל ע"ז בהיכלות פקודי רנ"ד ב': נשלם בס"ד ליקוטי באוריו על הזהר והרע"מ מכל ג"ח הזהר. בילא"ו: ליקוטי ביאורי הגר"א ז"ל על זהר חדש (ה' ע"ב) ר"ש פתח כו' באתוון רשימין כו'.

(א"ה ביאור הגר"א על כל המאמר הזה נדפס בארוכה בתז"ח פ' ע"ב ד"ה ובספרי כו' ע"ש): (ה' ע"ד) (מכ"ק) מתניתין. א כתר דז"א וכמ"ש במ"א: תנן ארבע תקיפין.

הוא גלגלתא דז"א וכמ"ש בא"ר קל"ה ב' תאנא כד סליק ברעותא כו' וניצוצא קאים ושארין נפיק אורא דכיא ומתגלגלא ואתפשט ונפיק תד גולגלתא תקיפא לארבע סטרין ובהאי אורא דכיא אשתאיב ניצוצא כו' אתפשטו אשא מסט' חד ואורא מסטר חד ואורא דכיא קאים עלה מהאי סטר ואשא דכיא קאים עלה מהאי סטר כו' ע"ש.

וז"ש כאן תרין סטרין שמשין. כי אלו הד' הן בתרין סטרין כנ"ל ואורא דכיא קאים עלה כו' ואשא דכיא כו' והן באין משני מקומות מאו"א שהן תרין אחסנתין ותרין גניזין והן עץ החיים והן דכיינן.

ועץ הדעת טו"ר אינן נקראין דכיינן. ואמר שם האי גולגלתא אנהיר בתרי גווני להאי סטר ולהאי סטר ובא"ז רצ"ב ב' בוצינא דקרדוניתא נפיק ניצוצא כו' ומתדכי באורא דכיא ואתבסמו דא בדא כד אתחברו או"א כו' נפיק גולגלתא חד תקיפא ואתפשט בסטרוי דא בסטר דא ודא בסטרא דא כו' אתפשטו אנפין לתרין סטרין כו': מטלנוי עביד בגוון.

ר"ל טל שלו עביד ג"כ באותן ב' הגוונין לב' סטרין כמ"ש בא"ר שם אבל כד אתיישבן בהאי רישא דז"א אתחזי ביה כו' ואתחזיא גוונא סומקא בגוונא חוורא ובג"כ כתיב ורבים מישיני אדמת עפר יקיצו אלה כו' וכולא כליל בהאי טלא הה"ד טל אורות תליך אורת תרי כו': אתקן חד בלי כלום.

הוא קד"א והוא נק' אין ובו גנוז ספי' הפנימית הנק' כתר וז"ש ונפיק מצפון חד ספר ר"ל ספירה כי הספירות הן הפנימיות ויוצאין מבינה שהיא צפון כידוע: ושוי עלוי תלת אתוון רשימין. הן ג' אותיות ראשונים של השם דנהירין מא"א בקד"א ואח"כ בג' חללין דגולגלתא כמ"ש בס"ד וא"ר וא"ז.

וז"ש אתקן תחותי תלת אחרנין. ואמר רשים חד על תרין.

שהוא"ו כולל שנים כמ"ש בא"ז רצ"ב ב' בחללא דגולגלתא נהירין תלת נהורין ואי תימא תלת ארבע אינון: ושוי עלוי את ת'. הוא הקרומא דאתפסק למטה כמ"ש בא"ר קכ"ח ב' והאי קרומא אתפסק מז"א ובג"כ מוחזי אתפשיט ונפיק לל"ב שבילין כו' והיינו דתנן ברישומי אתוון ת' ר"ל במתני' זו: [נראה מהרמ"ש.

רשים חד על תרין. פי' אות חד שהוא וא"ו ומורה על שנים היינו דעת כולל שנים חו"ב]: (ג"ז מכי"ק) קונדא.

קצר ועיין ב"ר פ' פ"ט בפ' פרעה קצף כו': קוטא. באיכה רבתי פ' גלתה יהודה חד קטו פי' מטה קטה.

וילון: קסטונא. זנב ת"י על ואחוז בזנבו:** (נ"ל שכ"ז פי' על גי' שונות שבמאמר זה.

(** בכסיפא. פסולת כוספא דיסמין (שבת נ' ב'): זיקין דינור.

ניצוצי אש כמ"ש (פ"ט דברכות) על הזיקין ואמרו (חולין) זיקוקין דינור כו': הורמנא. רשות וצוואה: צמר צבוע תכלת** (אולי נשמט תי' דקואנאריתא.

המסדר):** אירא. חתיכה קטנה צמר: קוזמין.

תכשיטין קוזמיקין. חזק: קוזמו.

עולם: משיין. (א"ה).

הוא פי' על תיבת ולא אתמשיין). מוכנים: (יא א) ועוד אריב"ז מ"ד אל גנת אגוז כו' באותו הרקיע שנברא בשני שבראו הקב"ה וסתמו מכל רבבות קדש שלו.

(א"ה: עי' ביאור הגר"א ע"ז בתיקונים נ"ב ב' בד"ה תתן להם ע"ש): יתרו (כ"ז ע"א) דהוו שראן כו'. צ"ל עד דהוו שראן תחות כו': ואעיל לון לנו הילא דדכיו כו' כצ"ל (נ"ל כי חילא גי' מ"ט תרעי דסוכלתנו ושער החמישים נעלם.

המסדר): ואנן מנן יומי ושבועי. כי שבוע הן בכללות ויומי פרסי דלהון כי הן בז"ס ו"ק ודעת כמ"ש שביעי באמא וכ"א כליל א' והן שם מ"ב בכללא דכ"א מ"ט עי' מ"ש בתי' (ל"ז: ל"ח).

(פרשת ואתה תחזה) בשית סטרין בשערא וכו' בזהר יתרו (ע"ח א') אמר פתח ואמר ואתה תחזה כו' באלין שית סטרין דקאמריתון וכלא בהאי קרא ואתה תחזה כו' חד בשערא מכל העם תרין במצחא אנשי חיל תלת כו' וע"ש ע' ב' דיוקנא דרזין דבר נש בשערא כו' ובשרטוטי ידין באלין שית ב"נ כו' כצ"ל ול"ג באודנין דהוא בכלל שערא אבל שם בהג"ה א' חשיב במקום מצחא חוטמא בהון אשתלים שית ואודנין ומצחא בכלל שערא הוא והוא היותר נכון וע"ש בהג"ה בארוכה דמצחא נכלל בשערא וכלל הכל האזן שלכן נקרא אז"ן א' האזן כמ"ש בס' הבהיר (ד' ב') וז' ונ' שערא ומצחא כמש"ש.

וד' נקבים שבראש ד' חושים הן ד' אנשי חיל כו' כמ"ש בתי' ת"ע בארוכה ולקמן ב' אנשי חיל בראי' כו' ועוד תיקון א' באנפין כלל כולם ותיקון א' בגוף. ויש עוד דרך אתר י"א תיקונים ד' ברישא בשם הוי"ה בד' חושים ועוד ב' אנפין ומצחא והם כלל הראש ועוד ד' תיקונים בגוף ד' שימושים.

עשיה בידין מישוש בגוף שימוש בכרית הילוך ברגלין ד' אותיות אדנ"י כלל הגוף והצוואר על כולם והן ד"ו פרצופים ו"ד אלא שהצוואר הוא סוד הדעת קשר המרכבה והוא סוד ו"ה של השם ו' של ז"א שם הוי"ה ה' אחרונה נוקבא שם אדנ"י ראש וגוף והן בפ' זה כ"ב תיבין ב' בכל תיקון כנ"ל ואתה תחזה א' מכל העם ב' כו' כנ"ל וזהו מסט' דהוי"ה.

ואח"כ ושמת עליהם א' שרי אלפים ב' כו' מסט' דאדני לכן הם שרים ובשימה דידי' דצריכה לתחתונים והוא שם יא יא קדוש מאד. וע"ל דמפרש בתמניא תיקונין והוא כנ"ל בת"ע ד' בואתה תחזה וד' בושמת עליהם כמש"ש שהן כללא דפסוק זה וע"ל ואנא בעינא לפרשא גופא בתמניא תיקונין אלין כו' עש"ב וע' בת"ע דאמר עשר תיקונין אלא דלא חשיב רגלין והן י"א כנ"ל.

ובזכר חשיב ברית במקום שערא והכל אחד כי ברית טמירא וא"א לראות בו אלא דהדרת פנים זקן ומשם ניכר תיקונא דידי' ובאתתא בשערא דרישא וסימניך פנים ואחור דהן זו"נ וראית את אחורי. ושית דז"א הן אי"ה או"ה כלל ג' שמות דג' דרגין שהוא כלל הכל כ"ת מעשיו והוא כי אל דעות ה' ב' דעות סהדותא כו' משא"כ בה דעתה קלה ולכן היא ה' אתוון ה' תיקוני' ושם יא יא יו"ד תיקוני' בע"ס וא' כלל הדעת וכל תיקון כולל מב' סטרין דגש ורפה לכן הוא כפול והוא ג"כ על ב' עטרין וב' כתרין כידוע והנה שית תיקונין הוא אי"ה או"ה לכן א' בגוף וא' באנפין ב' דיעות הנ"ל וח' הוא ב' שמות כמש"ו כאן ויו"ד הוא בסוד ו"ד וי"א בסוד ו"ה כידוע בה בסוד ד"ה בסבא פ' משפטים ובס"ד וכאן לא חשיב לא פומא ולא (עין) [צ"ל ידין וכ"ה בס"א] וחשיב שערא ואודנין ולקמן ב' מ' ששערא בכלל אודנין וע"כ ט"ס כאן וצ"ל כמ"ש למעלה: (ע"ב) וכמה בנישוא אינון בדיוקנא דאדם כו' ואחרנין בהיפוכא כו'.

עיינ בתיקונים תיקון ס' ומש"ש: מסט' דאות ד' כו'. עמ"ש בת"ע: דאינון ד' מאות שנה. דאתווינ דידה נכללו מדידיה והם בא"ת ב"ש כמ"ש בז"ח ש"ה. וגלותא הוא נגד ד' דילה דל"ל מגרמה דלה: בתמניא תיקונין.

כמש"ל ד' דהוי"ה וד' דאדנ"י ואינון ואתה תחזה כו' ושמת כו' הראשונים בהוי"ה מבריאיתם ושמת בעשיה להיותן אדונים מסט' דמלכות. יראי אלהים בשמיעה כו'.

כמ"ש ה' שמעתי כו' ועיינ בתיקונים קכ"ט א' ואמר ובשערא כו' דאינון בכלל אודנין כנ"ל ומפ"ו דשערא איהו דין והן נימין כמ"ש בריש תי' ע' והן צבא השמים עומדין כו' שהן בר"ה (נ"א בכה"כ כו') כמש"ו: דאיהו רוחא דקודשא. ויפח באפיו כו' יעקב רוח ת"ת: חותם אמת.

שהוא חותם הפרצוף ונתחלף בט' (פי' החוטם כי הת' של חותם נתחלף בט' של חוטם. המסדר) ואמת תתן אמת ליעקב: תרין אנפין כו'.

שהוא בריח התיכון בין שתי אמהות מן העולם ועד העולם וזהו החוטם בין ב' אנפין והכלל [ג'] דרגין הן בין מלמעלה למטה בין ברוחב ג' קוין חד"ר והוא לעולם מכריע וע' בפ' תרומה קס"ט ב'. וז"ש ואלין אינון אנפין דרחמי כו' דרחמים הוא ממוצע בין כו' והכל לראי' דחוטם הוא באנשי אמת ת"ת: מצחא מתתקנא כו'.

מפ"ו דחוטמא ופומא זו"ן הן ו"ד דחוטמא כליל ו' ספירות עד ל"י. ומל' כוללת ד' ממנו עד לה ג' עדרי צאן על הבאר והן דידה ביעין ואמה וזהו ד"ו והן מוחא ומצחא וב' אנפין חו"ג והן ד' בתי תפילין כידוע.

ודיקנא מורה על כתר נימין דל"ל סוף ממ"ס וכן הדעת נכלל בו ברוחא דחיי והוא בכלל הת"ת ופומא ד' נהי"ם כמש"ו ובדבור נעשית ה וזהו שם הוי"ה י"ה בב' תיקונים הראשונים ו"ה באלו. ואמר דימא דאורייתא.

שהיא י"ם בנ' תרעין כידוע וכן בה ל"ב אלקים דל"ב שבילין ביים והם יוצאים מחכמה. וז"ש מאן הוא דעביד אורחין כו'.

ואמר אינון תלתין ותרין כו'. שהן ד' עד ח' (פ"י ד' ה' ו' ז' ח' ג"י ל'.

כנ"ל המסדר) וכוכב ושבת קו המדה. מדה יו"ד הן ל"ב וע"ל כ"ט ד': ודא בינה כו'.

ר"ל בינה נקרא ע"ש הדעת ב"ן י"ה והוא אתרא דנשמתא שהוא בבינה והוא הדעת וז"ש בנשמתא (צ"ל כנשמתא המסדר): (כ"ז ע"ג) פומא ודאי איהו סיומא דאיהו אדם כו'. כצ"ל סיומא דתיקונין וכן אדם בחיוון.

ואמר איהו אפר ר"ל באתוון דילי' והוא עפר ואדם אתנטיל מיני' והוא לראי' דהוא ברפאל והוא במלכות עפר דביהמ"ק תורה שבעל פה פומא מלכות: ומ"ש ודא איהו פארך כו'. עמ"ש בתי' ת"ע: דנהרין כו'.

דבכללות חשיב גם לאודנין ועיינין ולא חשיב פומא בכללותיה רק לאחד וכן דיקנא נכלל בפומא כמ"ש באד"ר: ואינון עשיה כו'. סימן נ'ע'ש'ה (פ"י ר"ת נענוע עשיה שימוש הליכה.

המסדר) דהכל בעשיה: ואתה כו' דאנת איהו נהורא דאורייתא כו'. סוד הדעת והוא רזא דאורייתא (פ"י פנימות התורה נשמת ז"א.

המסדר): דעיני כל כו'. כל תאיב לדעת (פ"י יסוד הנק' כל חשקו אל הדעת נהר דנגיד ונפיק המסדר) וכן עיינין דילי' נו"ה הענייים והאביונים מבקשים מים כו': פתח כו' דאיהי תרעא כו' שופרא דילך עלה אתמר כו'.

כצ"ל ור"ל דזהו תחזה שהיא מראית למחזי ע"י באנפין שהוא ת"ת כמש"ו: כיונים ודאי כו'. דעיינין אינון מרוקמין מד' גוונים כמש"ו: ועוד כיונים כו'.

כיונה עיינין מסתכלין כו' כצ"ל: חוורא דלהון כו' ירוקא דלהון כו'. וזהו דבר דבור על אופניו ב' דבר נגד ב' גוונים אחרנין והן על אופניו דכ"א כליל מב' גוונים הנ"ל ולא אדכר בהון גוון אחרא דכלילא מנהון: ברה כחמה הנשקפה כמו שחר איומה כו'.

כצ"ל: רבון עלמא כו' דתפרוש לה. ר"ל כנפיך כמ"ש ופרשת כנפיך כו' כי גואל אתה דבגלותא הגדיל איוב כו' כמש"ו ראה ה' כו': דעיינין דיליה עקימין כו' כצ"ל: גוון רביעאה אוכם כצ"ל.

ועמ"ש בתיקוני' ת"ע: תרין כרובי כו'. ותרין עפעפי' הם חו"ג כנפים ג"כ וד' גוונים הן חו"ב תו"מ ועין עצמו הוא צדיק כל כללא דלהון ואור דנהיר הוא כתר וע"ל ע"ג ד'.

ואמר אינון צדיק וצדק. ר"ל ב' עיינין דזו"נ והכל מסט' דצדיק.

ואמר (ע"ד) מסט' דת"ת אתקרי עין נשר הה"ד כו'. דת"ת הוא בעלמא עילאה עלמא דחירו וצדיק הוא בעלמא תתאה דצריך נטירו כיונה כנ"ל: בנוי דהוא דאתמר כו' ואינון בנוי כו'.

ר"ל דזו"נ בגלותא דדיו לעבד למהוי כו': אלין מומין כו'. כמ"ש נחש חלזון וכל עקימא ומומא הכל מסט' דלהון: אע"ג דאינון ישראל בגלותא כו'.

ר"ל אזהרה שלא לילך אחרי הלב ועין (ר"ל) [ס"א אחר הצבועין ורשעי] ישראל ודיינין דילהון אם [נ"א אינון אם] אינם הולכים בדרך הישר וכמ"ש: כיון דאינון זונין כו' אבתרייהו דהא לית בהו מהימנותא עיינין כו'. וזהו אשר אתם זונים אחריהם שאתם רגילים לילך אחריהם: חוורו דעיינין מכסיא כל כו'.

עתה מפ"ו הגוונין דס"א וכמ"ש למטה ואמאי אתקרו עיינין חוורין אלא כל גוון כו'. ואמר אינון רברבין גבהנין כו'.

דגבהנין הוא מסט' דגוון חוור כמ"ש בת"ע ועש"ב: ואמר האי איהו גייפא כו'. דהוא מסט' דימינא של ס"א דהוא תאווני חמור אשר בשר חמורים כו' וז"ש דיוקנא דחמור כו'.

ואמר בכשוף. דהוא מנחש (ס"א מכחיש) מסט' דנחש גוון חוור: רשימו דחויא במרה חוורא כו'.

כצ"ל: ועיינין חוורין מסתכלין כו'. עתה מפ"ו גוון הזה מסט' דקדושה: יהא חכימא יתיר באורייתא.

שהיא אור וכן או"ר בן כמ"ש: ואיהי חמה מסט' דגבורה. שלכן היא חמימה ולכן לבנה ממונה על המים וחמה על האש וכן כסף וזהב.

אבל בדף קכ"ז ב' אמר דמאדים בסט' דגבורה וחמה ת"ת וכוכב יסוד וכ"ה בש"מ ומלכות הוא צדק: (כ"ח ע"א) עיינין סומקין מס"א נטלין סומקו משרף דאוקיד כו'. ר"ל דחמה הוא שרף בחמימו דיליה נגד גבורה כנ"ל ואדימו דיליה מסט' דמאדים דהו"ד דהוד נטיל מגבורה.

והנה חמה ומאדים הוא קו שמאל וכנגדן אומה דעשו הוא אדום והוא במאדים אדמוני הוא אדום ובנוי מסט' דחמה שלכן כל מניינם לחמה. וישמעאל הוא נוק' כידוע בסוד ס"ם ונח"ש שלכן כל מניינם הוא בסיהרא אבל ישראל שהן תאומים כמ"ש בזהר יתרו ע"ח ב' מונין החדשים לסיהרא ושני' לחמה מימינא ושמאלא אבל הם שאין להם הכרעה האויב תמו חרבות אין להם אלא בסטרא חד.

והנה לקיותא דחמה שמתאדם מסט' דמאדים דקדושה נלקה חמה דס"א או להיפך כמ"ש"ו שהןבדרגא חד כנ"ל אבל לקותא דסיהרא הוא שמשחרת מסט' דשבתאי בסט' דקדושה כו' כנ"ל והנה אע"ג שהיה ראוי להיות הלקותא מסט' דנצח אבל הם בהיפוכא דגוונין חוורא ואוכמא וכן סומקא וירוקא והנה סיהרא יש לה חוורא מסט' דחסד ולחות מסט'

דנצח היפוכא דחמה וע"ל (שאמר) חמה בישא איהו גיהנם דאתברי כו' ובסט' דדרגא דעשו כו'.

ר"ל חמימות גיהנם (שנברא) ביום ב' ובסטרא דדרגא כו' ביום ה' ונגדן בסט' דקדושה ימי התורה מסט' דחמה ועמ"ש במ"א: (בהע"א מצאתי לשון זה כאן) [ונ"ל דשייך לראש המאמר לעיל] וז"ל. וז"ס וכף ידי וב' ידי וכף הן שם י"א י"א הנ"ל יציר כף: שם י"א י"א ב' עטרין וב' כתרין יו"ד פשוטה ומלא והן דס"ג ומ"ה יודי"ן ודאלפי"ן אוירא ומ"ס והן י"הוה א"היה "יהוה א"דני ה' אלקינו ה' אחד.

י"קום א"לקים י"פוצו א"ויביו. (פי' כי כל אלו ר"ת שלהם י"א י"א.

המנה"ל): (כט ע"א) ודא ישמעאל דאיהו זוהמא דהטיל חויא בחוה. (אמר המסדר.

לפי מ"ש הגר"א בתל"ז פ"א ב' בד"ה ודמא נראה דט"ס כאן וצ"ל דהטיל חויא באדם והענין כי הנחש שהוא בת זוגו דס"מ הוא פתי לאדם כמ"ש לעיל בת זוגיה דיצה"ר לילית פתי לאדם כו'. והס"מ פתי לחוה כמ"ש לעיל ויצה"ר פתי לחוה.

ואח"כ כשנתקנו באברהם שהוא רזא דאדם אז מהזוהמא שהטיל הנחש באדם יצא ישמעאל. ואח"כ נתגלגלו ביצחק שהוא מרזא דבת זוגיה דאדם.

חוה.

ואז מהזוהמא שהטיל הס"מ בחוה יצא עשו. ומ"מ ישמעאל כיון דנפיק מאברהם ואדם נקרא דכורא.

ועשו שיצא מיצחק וחוה נקרא נוקבא ע"ש): ובשבת צריך לאחזאה שובעה כו' וצריך באתר דעציבו דשבתאי לאחזאה חזוה כו' צמאון כו' ז"ל הגר"א בתיקונים קל"ב ב' בד"ה בת עין. ור"ל דשבתאי שולט בשבת מסט' דמזלות וצריך לעשות בהיפוכא דילה דאיהו טחול מרה אוכמא עצבון צמאון כו'.

עכ"ל]: (ע"ג) ת"ח תלת שותפין אינון אדם דבריאה כו'. ביאור ע"כ המאמר הזה.

נדפס בביאורו על תז"ח ל"ח ב' ד"ה ושוב בדגש ע"ש: (מה ע"ג) (במאמר קו המדה) ה' אלקינו ה' רזא דארביסר כו'. ביאור הגר"א ז"ל ע"ז נדפס בתז"ח ע"ט א' בד"ה בתריסר ע"ש: (שם ע"ד) ההוא קשרא קדמאה שלשה אלפי עלמין קשורין ביה כו'.

ע"י באוה"ג ע"ז בתז"ח פ' ע"ב ד"ה סימנא דא ע"ש: (מח ע"א) (מדרש הנעלם לשה"ש) ר' רחומאי כו' הא הכא כו'. עבא"ר ק"ל ב' חד רוחא נפיק לז"א כו' וחד כו' הא הכא כו' ומאן אינון כו' ע"ש.

והן ו"ק דז"א כמ"ש שם כתרין קדישין דז"א רוח חכמה ובינה קו ימין חכמה בחסד כידוע ובינה בנצח ובינה נביאים כידוע. רוח עצה וגבורה קו שמאל.

רוח דעת ויראת ה' קו האמצעי דעת ת"ת כידוע. ויראת ה' מבוועא דבירא דלא פסיק מן בירא.

ורוח ה' רוחא דנפיק ממ"ס מחוטמא דא"א שנקרא כמ"ש בא"ר והן ג' מוחין דז"א ומ"ס שהן ד' פרשיות שבתפילין כמ"ש שם כל הד' רוחין כלילין ברוחא דנפיק מחוטמא חמשא

לקדם ארבע לא יכלין כו' ועי' בפ' תרומה קמ"ו ע"ב בספרא דר"ה כו' ע"ש. ד' רוחין דאינון כתרין קדישין הן כוללין כל ע"ס תלת דכלילין בתלת הן ו"ק ורוחא דנפיק ממ"ס הוא כולל ג"ר שהן כאחד חשיבי וגם מלכות שכלולה עמהם עטרת בעלה.

והוא בסוד ד' שכלולה בד' והן בסוד ו"ד של יו"ד וכן בסוד י"ג תיקונים היא בד' תיקונים בסוד ד' של יו"ד והוא בט' סוד ו' של יו"ד עם הג' מוחין וז"ש בפסוק מי אל כמוך ט' תיקונים בפסוק אחד וד' בפסוק אחר והן תתן אמת ליעקב כתר חסד לאברהם חכמה אשר נשבעת לאבותינו בינה בסוד עקידת יצחק והן בג"ר בסוד שרשין של ג' אבות.

מימי קדם ע"ק רדל"א בסוד מלכות והן בסוד ד' פרשיות של תפילין ומ"ס שכליל כל הג' מוחין דז"א והוא בסוד ג' הויות וכללותן שהן ד' כמ"ש בא"ז והן ארבע מלכין כנ"ל: מהו והכלבים כו'. כמ"ש (ביצה כ"ה ב') לא ניתנה תורה לישראל אלא מפני שהן עזין דאמר כו' ג' עזין כלב כו' (אד"ל).

לכן כשלא ידע הבין בתורה נשאר עז נפש ככלב לכן הוא וכלבא כחדא ייכלון) וז"ש ה' עוז לעמו יתן עי"ז יברך את עמו בשלום שאלמלא כך אין כל אומה ולשון כו': (ע"ב) מ"ט בגין כו' וע"ד כו'. ר"ל ג' קווין ג' ווין דויסע ויבא ויט שהן אבהן כידוע: וכל שיר כו'.

עי' בפ' תרומה קמ"ד ב': ב' איהי כו'. לשון בית ועולם כאכסדרה כו' וממזרים קרה כו' וספר בראשית על יצירת העולם ואות הראשון כללותה וכן בכל ד' ספרין כמש"ו והוא את כו': ואלין אינון כו'.

וסודן אמ"ש ג' יסודות. וב' יסוד הד' כללותן (התחלת הז' כפולות): א' תיקוניה דיליה. ר"ל בב' אופנים מורה על ציור האדם. א' י' שע"ג נגד ראש והוא נגד חכמה שכולל כל ג"ר בציורו.

ועי' בפ' ויקרא יו"ד ב'. י' (צ"ל ו').

המסדר) הוא גופא שכולל ו"ק. ד' הוא פרצוף הנוק' מאחוריו.

וע"ש יו"ד שלימו דכלא ו"ד דכר ונוקבא (פי' א' בציור יו"ד כנודע). ובאופן ב' האלף כולל ג' קווין חג"ת שהן שלימו דכלא וע"ל בסתרי אותיות ח' ג' ט' ב' והכל דרך א' שבג' נכלל הכל הן בדרך שורק הן בדרך סגול ואבות יוכיחו וכן ישראל ואנכי נטעתיך שורק כו' והייתם לי סגולה כו'.

וכן ג' יסודות שהן נגד האבות והבן: ב' איהי ביתא כו'. הוא הכסא והוא ראשית הבריאה של הקב"ה ושם ביתו של המקום הנה מקום אתי כו' עלה אלי ההרה כו'.

וא' הוא באצילות וסימנך ר"ת שלהן: ספרא דא כו'. ר"ל ספר בראשית: מ"ם פתיחא כו'.

כמ"ש (שבת קד) מ"ם פתוחה מ"ם סתומה מאמר פתוח מאמר סתום ר"ל בינה ומלכות מ"ם דלמרבה כו' כמ"ש בתיקון ה': ולמיתב דעתא כו'. ר"ל ליישב דעת ב"א כמ"ש ישמע חכם ויוסיף כו': ש' דא כו'.

ר"ל ג' קוין דשי"ן שהן דויסע ויבא ויט ג' אבהן כידוע: אחידן כו'. ר"ל ששני קוי ימין ושמאל באין יחד שם [בקון] דלמטה: (ע"ג) דאתייחדא במלכא כו'.

והוא רתיכא עלאה אבהן באימא ורתיכא תתאה נה"י במלכות. והיא מרכבת המשנה אשר ליוסף כמו שיעקב כלל אבהן כן יוסף כלל רתיכא תתאה: אתיבון חברייא.

כצ"ל: כגוונא דיצירה דב"נ. ר"ל כמו שיש באדם איברים יותר זכים ויש עבים כמ"ש בס"י ג' שונאים ג' אוהבים ג' חיים כו' כן בארץ דאדם עולם קטן וכמ"ש שם האיך מכוונים וכמ"ש הארץ יש לה ראש וידים כו' ואמר כגוונא דיצירה כמ"ש"ו כמו שנברר האדם בשעת היצירה כן הארץ: והוא טיבורא כו'.

ר"ל שציון הוא נגד טיבורו של האדם דלא כמ"ש במ"א שהוא נגד נקודת יסודה: שארי במזרח וסיים במערב. ר"ל שא"י הוא מזרח ומערב של הארץ וציון אטבור באמצע ור"ל א"י הוא מן הצואר עד הירכים והוא מזרח של המלכות ומערבו.

ודרום ג"ע. וצפון גהינם.

ומן הירכין ולמטה הוא כל ח"ל. והראש בשמים והצואר הוא בית המקדש כמ"ש כמגדל דויד צוארך אלף המגן כו' ואמרו (ברכות ל') בנוי לתלפיות תל שכל פיות כו' ודימו לצואר כמ"ש שכל תכשיטי אשה בצוארה כן כל התכשיטים בבהמ"ק וז"ש אלף המגן תלוי עליו כו'.

ואם נחתך הצואר מת האדם כן בחורבן בהמ"ק כמתי עולם. וסיני הוא הפה ששם וידבר אלקים כו'.

וכמו שרגלים הם לבר מגופא כן כל הארצות נקראין ח"ל וכמו שכל אחיזת ס"א ברגלין כמ"ש בא"ר כן שולטנותם בח"ל. וז"ש עד לא עשה ארץ וחוצות וראש עפרות תבל ר"ל הנוף והרגלים והראש הוא וילון ראשו של ארץ כידוע.

וחוט השדרה של הארץ הוא הסולם שראה יעקב וראשו בשמים: והפה נפתח. ולכן היו אוכלין מן מן השמים שהפה בראש ואוכל משם ואח"כ כשבאו לארץ וישבות המן שנסתם הפה ונפתח הטיבור נקודת ציון ואכלו מארץ וז"ש מה שאמו אוכלת וז"ש אל חדר הורתי.

ומ"מ טובה גדולה היא שהיא אוכלת מן השמים כמו שאם הולד אוכלת בפיה ואח"כ הולך אל הולד ממנה כן עיני ה' אלקיך בה כו' דורש אותה תמיד. והוא סוד בתר דינא מתעברא מינייהו.

ועל אותן ומים שהיינו שרויים בא"י הוא אומר ואין לך ימים שאדם שרוי בטובה יותר מהן. ונר דלוק על ראשו ורואה כו' ומלמדין אותו כו'.

ולידה השניה שיפתח הפה הוא לע"ל כמ"ש (חגיגה פ"ב) שחקים שבו כו'. אבל עכשיו אנחנו כנפל שנשמט (בתוך) [מתוך] אמו קודם זמנו שהאם והולד מעולפי' והפה והטבור סתומים עד שיבואו ימי הלידה כי חלה גם ילדה ציון את בניה: [ובמ"א מצאתי כתוב מ"ש בז"ח ש"ה שסיני הוא הפה ע"ש].

ידוע ששמים סוד הראש כמ"ש בפ"ג דס"י והארץ הוא הגוף והפה בה ב' בחי' בחי' האחרונה מד' חושים התלויים בשם הוי"ה שהוא הדבור ובחי' ראשונה לד' חושים שבמישור שתלויים בשם אדנ"י ואינה ממנינם רק שורש להם כמו כתר שהוא כתר מל' של עליון וכמ"ש בתש"ר ותש"י] והוא הטעם [אמר המסדר.

עמ"ח רמח"ל בפ"ה האדר"ר] שענינו ג"כ במישור. ושורש לד' חושי הראש הוא מצח הרצון והוא נעלם מאד.

לכן אין בקיעה נגלית בו והוא סוד גדול והבינהו. והנה ב' הבחי' שבפה היו בסיני. ששם בנה מרע"ה מזבח ושם עולת תמיד העשוי' בהר סיני ושם הדיבור ג"כ. ולפי שהדבור הוא מבחי' הראש לכן הציע הש"י השמים על הר סיני ומסיני נתרקנו ב' הבחינות הנ"ל למשכן ודברתי אתך כו' והקרבתו.

וסוד הקרבתו כמ"ש שהוא מזון הגוף לג' כלי הנשמה לחם לכבד ריח ללב ניחוח למוח והנר"נ מתיישבים עי"ז בגוף והן מופרשים בב' קרומים ראש וגויה ובטן שהן שמים ואויר וארץ עולמות בי"ע שמות אק"י הוי' אדנ"י נר"נ אמ"ש יה"ו. וכן הן במשכן פרוכת והמסך וכ"א נחלק לג' ג' שהן ט' כלים הידועים [ארון וכפורת וכרובים.

ובהיכל מזבח מנורה שולחן. ובעזרה מזבח החיצון כיור וכנו] וכמו באדם בג' המקומות. ועוד הן באופן אחר. המנורה והשולחן ומזבח הפנימי והחיצון כד' חושי הראש מזבח הפנימי לריח ישימו קטורה באפך וכליל על מזבחך.

מזבח החיצון בסוד האכילה לחמי לאשי והן ב' דברים זה מיישב הגוף שתתיישב הנשמה בו וזה מיישב הנשמה כמ"ש (ברכות מ"ג) איזה דבר כו' וכן הם זו"נ בסוד כלים ועצמות כידוע ובסוד קו ורשימו וכן בכל העולמות וחז"ב הן שרש לזו"נ לכן המנורה לאור העין סמוך לקטורת כמ"ש בהטיבו את הנרות כו' ובהעלות כו' שהן שתיהן לפנימיות כמ"ש שמן וקטורת כו' והשולחן הכנה לאכילה לנוק' בו י"ב לחמים לי"ב בקר דנוק' ותתן טרף כו' וכן (ס"א וה) שמועה טובה תדשן עצם.

ונחת שולחנך מלא דשן שהוא הגוף. ובעין ז' גלדי עינא וה ז'נרות וכן הגביעים כו' הכל בעין וכן בסוד בריאת העולם הנה ב' החושים און חוטם בלי כלי כלל (ע' בע"ח שער אח"פ.

הרמ"ש) והוא בקיעת הנשמה (ע' בקל"ח סי' ל"ב ובפי' האדרא לרמח"ל. המסדר) אבל הפה אף שההבל הוא בלא כלי מ"מ הדבור מתלבש בכלי ולכן עולם העקודים בכלי.

ונגד ה' מוצאות הדבור שהן ע"ס כן היתה ג"כ שם אבל הראי' שהיא היוצאת ע"י הכלי לכן כאן עיקר הכלי סוד עולם הנקודים. ומ"מ ע"י השבירה נתרחקו האורות וא"צ כלים לכן נתקן ע"י מצח הרצון שהוא ע"י כלי ממש ובלא בקיעה וכאן הכלים פועלים וע"י התעוררות התחתונים.

ולכן נתקן במ"ש בתחלת השבוע ברכה לד' החושים היין לטעם הבשמים לריח והאש לראי' והבדלה לאוזן שהוא כלי הבינה כנודע והבדלה בבינה הוא כמ"ש (ברכות לג)

למה באתה חונן וכן אוזן בבינה כמ"ש לב שומע וכן בסדר החושים. ע"כ]: (מ"ח ע"ד) ובחד היכלא כו'.

וז"ס גם צפור מצאה בית שהוא האי היכלא ולפי שהוא טמיר וגניז אמר מצאה: ודרור כו'. שהג"ע של מעלה הוא עלמא דחירות כידוע ג"ע של מעלה הוא דרגא דבינה ושם סלקא הנשמה דרגא דידה: דאפיקת מינה שית כו'.

ר"ל ז"ש שותה לשון שית. וז"ש שותה אפרוחיה שותה בחיריק: והאי צפור.

ור"ל וגם האי צפור אפיקת: לגו תרין מדבחן כו'. ר"ל ב' היסודות של בינה ומלכות והן נקראין מזבח: על הפתילה.

ר"ל הישראל. וכמו שאם הנר מאיר כראוי האור אינו שוקט ומתנועע תמיד כמ"ש בזוהר והוא לגבי האור סתימא דע"ג הנר והוא סוד השיר.

וז"ש היתה דולקת עליהם ואומרת שיר כו'. וז"ש ושמן על ראשך לא יחסר: ואינה משתככת לעולם.

כמ"ש אלקים אל דמי לך: כביכול נעדר האור כו'. הוא הסתלקות השכינה מישראל: בזמן שהמאור ההוא בוחר בפתילה.

כצ"ל ור"ל וז"ש בימי בחרותיך וכמ"ש במ"ר (איכה וקהלת) זכרו את בוראכם עד שבחוריים קיימין עד שברית כהונה קיימת שנאמר כו' עד שברית לי' כו' שברית ירושלים כו' עד שב"ה קיים כו' עד אשר לא יבואו ימי הרעה אלו הגלות כו' ור"ל כמו בהיות האור עדיין בפתילה יכול לתקנה שיהא דולקת יפה אבל לאחר שמסתלק האור א"א לתקן עוד כן אמר שובו עד שלא תחרב ביהמ"ק והפתילה דולקת עדיין אבל לאחר חורבן בהמ"ק א"א שיהא דולקת ולכן גם נביאיה לא מצאו חזון מה' עד שידליקנה מחדש וזה שידליק הקב"ה את הפתילה קומי אורי כי בא אורך וכבוד כו' וכמ"ש בזוהר נפלה ולא תוסיף קום לא תוסיף לקום מעצמה עד שקב"ה יקים אותה: ד"א על כו'.

ר"ל להשכינה אמר וזכור כו': בזמן כו'. הוא ימיהגלות: זה נהר כו'.

יסוד והוא שמש כידוע כחתן יוצא כו': והכוכבים כו'. הם שנים עשר בקר שתחת הים: ושבו העבים כו'.

כמ"ש סכות בענן כו' שהם המבדילין וכמ"ש בזוהר פ' שמות י"ט א' שכ"ז שהשר שלהם נתנה [לו] שררה כו' ע"ש: אחר הגשם כו': שהם בוכים על שהם חוצה ושרי א"ה פנימה כמ"ש הן אראלים צעקו חוצה כו' וכמ"ש תחת שלש רגזה ארץ כו': דכתיב על חומותיך כו'. וכמ"ש מעיקרא מאי הוי אמרי כו': ובטלו הטוחנות.

ע' בפ' פנחס ובר"מ שם: בארובות אלו כו'. כמ"ש משגיח מן החלונות מציץ כו' וענין החשך עיין בא"ר ענין ג' גווני עינא והאיך הן רוחצות בחלב: סוכת דוד כו'.

שהיתה עומדת על הקרבנות והן הטוחנות שא"א שיר' אלא על הנסכים יין המשמח אלקי' ואנשים: ובאותו דרך הי' כו'. הוא אורחא דגולגלתא שנק' אורח צדיקים כו' בזמן

שמתגלה אורחא דע"ק משא"כ בגלות ועבא"ר קל"ו א': (מ"ט א') ויסתבל החגב כו' של בית דוד.

כמו חגב שמכלה הכל בפה כן בית דוד כמ"ש (שמואל ב' י"ח) טוב כי תהיה לנו מעיר לעזור וכמ"ש בת"י שם: ותפר האביונה כו'. כמ"ש מחמד גאון עוזכם כל מחמדיה אשר הי' מימי קדם: ונמשך מלמעלה למטה.

ר"ל בזמן בהמ"ק [ביהמ"ק]: גולת הזהב דאיהי כו'. ר"ל מעין ים הבינה דאתלבש בחסד ונחתא כידוע: ונרוץ כו' ומלאך כו'.

ר"ל גלגל החוזר כמ"ש בספ"א דב"ב אל הבור לבור תחתית: והעפר שהכל כו'. ר"ל כמ"ש בספ"ה דס"ד ונשגב ה' לבדו ביום ההוא קרן ביובלא אתעטרא ויחזרו הנשמות לעלמא דחירות אל בטן אימא והוא יום השביעי עולם המנוחה עה"ב וז"ש תד"א אותן אלף שנה כו' ע"ש: ** (נשמט כאן ליקוט מגכ"ק ויבא אי"ה בסוה"ס נפש דוד:)** * רזא דד' שמהן גליפין אדני צבאות הוי' אהי' כו'.

והם מרמזים על כל הע"ס והם בני' תורה: חד אקרי זוהר חשוך ולא חשוך. הוא מל' תורה שבע"פ: ועדיין נהורי' קמיט.

שהוא סודות תורה שבע"פ [ז"ל רד"ל מ"כ עה"ג וכמ"ש (סנהדרין כ"ד א') במחשכים כו' זה תלמוד בבלי]: זהרא דא אתגליף בע"ב ניצוצין. והוא כיון דכרי בה היסוד שהוא ח"י ונציץ לד' סטרין ד' פ' ח"י הוא ע"ב וגם אדני עולה ס"ה והיא ה' אחרונה של שם עולה ע' סנהדרין ותרין סהדין ב' עדים של שמע ובשכמל"ו [פי' ע' וד' רברבי דפסוק שמע הוא עד א'.

ועד השני הוא עד דועד דבשכמל"ו. וז"ס משמשת בשני עדים א' לו וא' לה וכידוע דפסוק ראשון יחודא עלאה ובשכמל"ו [יחודא] תתאה]: ואמר מתעטרא בשמא דא אדני.

כי ידוע שסביב רשעים יתהלכון. וע"כ הדל"ת של אדנ"י מתהפך לק' בסוד א"ת ב"ש ואז השם כסדר שרי אלפים שתי מאות שרי חמשים שרי עשרות וכמ"ש במ"א (פי' כי אדנ"י הוא א' הוא אלפים והד' הוא ק' בא"ת ב"ש הוא מאות והנ' הוא חמשים וי' הוא עשרות): [ליקוט].

שרי אלפים כו' שם אדני וג"ר וד' שלה בחלוף ק' וכנגדן ד' קרבנות (עולה מנחה חטאת אשם. ר"ת) עמח"א (נראה שהוא מהרד"ל: ר"ל שר"ת של אלפים מאות חמשים עשרות הוא נגד ד' קרבנות כו') והוא ג"כ בהסיר ש"ד מן שמע אחד (נשאר מ"ע א"ח) ונגדן ד' קליפות בוהוא רחום (ע'ון מ'שחית ח'מה א'ף) שהן ריש דרגין נגד ארגמ"ן ולכן הם שרים בסוד מלכות אדון בסוד שר משיר: (ובמ"א כתב וז"ל.

סוד שרי אלפים כו' ד' אותיות אדני בהתחלף הד' והן נגד ד' מחנות שכינה שכנגדן בס"א עון כו' וכנגדן בקרבנות עולה מנחה חטאת אשם וז"ס שמע אחד ועם שלמים וד' חלות שבתודה שהוא ולמילואים הן ו' (ר"ל ו' אותיות שמע אחד הן ר"ת שלמים מ'נחה ע'ולה א'שם ח'טאת ד' חלות שבתודה.

המסדר) והן ב' תיבות הנ"ל. ונק' שרי אלפים לפי שהן מסט' דאדני אדון כל הארץ מלכותו כו' וז"ס הקרבנות להציל מד' אלו ד' אלו שהן ק"ק ובאין על חטא משא"כ בקדשים קלים וכמ"ש ר"א והרמב"ן וכמ"ש פן יפגענו כו' איש כופר נפשו ור"ל כי אש אוכלה הוא וצריך לחול על דבר הנאכל.

והענין הוא נר"נ במל"ך והנפש הוא אש שורפת בכבד ומבשלת ועלה שורה הרוח וצריך ליתן לכבד דבר מאכל וז"ש לאשי. והן ג' דרגין אשה ריח ניחוח דמל"ך ונר"נ כי הלב נוטל רק הריח.

(א"ה).

עיין לעיל בליקוט סוד סיני הוא הפה) והמוח רק הנחת והנאה מהמאכל והן בג' דרגין דגוף אמ"ש שכוללין סכל ראש ובטן וגו' ובכל אחד ג' שהן גפ"ג וכן במקדש מזבח החיצון בחצר והפנימי בהיכל וארון בק"ק ובכ"א ג' גפ"ג ובפנימי אינו אלא קטורת ריח כו'. ע"כ] ולכן אמר כדין איהו שר דכל עלמין.

והוא בבריאה: וכל חיילין. הוא ביצירה: וכל משריין הוא בעשיי' ולכן נכפל המספר של ישראל בפ' במדבר.

בראש הפרשה ובפ' שני' של דגלים חזר המספר ממש כבראשונה שמשנה מנה וספר הרוחות של כל ישראל נגד עולם היצירה שמשם הרוח ושם נאמר לצבאותם ומתרגמינן לחיליהון ועוד מנה הנפשות של ישראל נגד עולם העשיה שמשם נפשות. ושם כתיב דגל מחנה ומתרגמינן משירייהון [וכמ"ש כאן דחיילין ביצי' ומשיריין בעשיי']:(מ"ט ב) והחיות רצוא ושוב.

ג' אור מים ולכן כאשר השמש מכה על המים הוא רצוא ושוב תמיד גם כסף חי שרשו בכאן: ורזא דא אשר קאים הכא והכא. כי יש פעלים שמות ומלות המחברים ומלת אשר הוא מן מלות המחברים: כתיב [ראית] והנה מגורת זהב.

חשיב ג' שמות אדנ"י אלקי הוי"ה והן ג' גן עדן וכשתמלאם אדנ"י ג' תרע"א ואלקי' במלוי אלפין ג' רצ"א והוי' מלוי אלפין ג' מ"ה וכולם יחד עולים תתר"ו וז"ש לקמן תתר"ו סימן. והנה אותיות הקודמות לשם אדנ"י הן אגמ"ט ג' ג"ן ואחר אותיות אדנ"י הן בהס"כ ג' פ"ז ושם אדנ"י בעצמו ג' ס"ה ג' היכל והן מעלות ומדרגות לנשמות זו למעלה מזו גן פז היכל וכולם יחד עולים ה"ר וז"ש מי יעלה בהר ה' כו' וכן הר קדשו: שבעה ושבעה אלין תתאי דקיימין לקבליהון דעלאי כו' שבעה ושבעה מוצקות (מ"ט ג) אלין שבעת ימים ושבעת ימים אלין עלאי ואלין תתאי דמתחבראן כחדא.

[אמר המסדר כתב הגר"א בתיקונים תיקון כ"א נ"ג א' בד"ה א"ל ברי שהכוונה שבעה דדכורא ושבעה דנוק' והן שבעה היכלות והוא בהצטרף יסוד הבינה היכל השביעי ואע"פ שהן שמונה כשנחשוב גם העטרת מ"מ יסוד ועטרת נכללין בהיכל א' לבנת הספיר. ונכללין כא' שבעה דדכורא בז' דנוק' שמתקשרין דא בדא ואינן יחודא דשמע ישראל ובשכמל"ו]: תו תרין דרגין אינן כו'.

[אמר המסדר עי' בביאור הגר"א שם בד"ה דאיהי כלילא משמע שם מדבריו דמ"ש חד איהו עלמא דאתי כו'. קאי על הבינה שהיא הדעת נהר דכליל ו' צינורות והוא כולל ז.

ומ"ש וחד איהו צדיק כו' קאי על יסוד שכולל ג"כ ז': באופן אחר תתר"ו סימן. והוא כי הכתוב אומר ויהי שירו חמשה ואלף הרי אותם השירים שהן חמשה ואלף ושיר זה של שיר השירים א' הרי אלף וששה גי' תתר"ו וזהו שיר השירים תתר"ו סימן: ובז"ח אחרי אמרו תתר"ו סימן כו' מסיים וע"ד כתיב בנה בניתי בית זבול לך ואיהו היכלא דאית בי' תתר"ו דרגין דסלקין בשבחה גו כולהו כו' והנה בין הכל תתר"ז ואם תחשוב ג' שמות הנ"ל שיש לה היינו אדנ"י אלקים הוי' בגילופין פי' במילויים כנ"ל עולה תתר"ז במכוון: (ליקוט) גן עדן הוא סוד ג' שמות שהוא שם מלא השם בכתיבתו וקריאתו ואלקים ומילואו הוא תתר"ו דרגין דשם כמ"ש למטה ועוד א' נקודה המסתתרת בתוכם עיקרית דבמלה: (ובמ"א כתב) תתר"ו דרגין הוא השם מלא בכתיבתו וקריאתו ג' השמות במילואן הן תתר"ו והן נזכרים שם בזוהר למעלה וא' הוא פנימית (הוי"ה דאלפין מ"ה אדני תרע"א אלהים רצ"א.

ס"ה תתר"ז): ובמ"א מצאתי בז"ח ש"ה תתר"ו סימן. הענין ששיר השירים גי' תתרע"ה ואמר בפ' תרומה שיר חד השירים תרין הרי תתרע"ח והן דרגין שבמל' וידוע שכלולה מחסדים.

וגבורות הפנימיים הוא חסדים והוא ע"ב נשאר תתר"ו והוא גבורות ז"ש זעו ורת"ת כו' ובנו כלהו אית חד דרגא פנימא' מכלהו אתבריר רחימו כו'. והוא חסדים.

ותתר"ו הם בעלי השיר והן מסט' דגבורה בחי' הלויים כידוע וכן כל השמות של י"ס (ס"א הנז' בס"ס יצירה) הן תתרע"ח והיא כלולה מכולם: (ובמ"א כתב) סוד תתר"ו הוא ג' שמות שאמר למעלה אדנ"י אהי' הוי"ה במילוא' והוא סוד השירים ה' שירים] ת"ק פרסי דעץ החיים אשר לשלמה והוא והמלך שלמה (בתוך) [צ"ל ברוך.

המסדר] אלף דרגין האלף לך שלמה כמ"ש בפ' תרומה שז"ס ויהי שירו חמשה ואלף. ועוד שיר הוא מל' שר אדון כל.

כמ"ש למעלה. ועמה תתר"ו ואינה במלכות עצמה אלא בעטרה ברית קדש.

דש"ה בעד"א ומשלי בג"ר שלשת אלפים משל ג' משלי (בשם והם) [צ"ל כי שם הם. המסדר] בסוד אלפים.

וקהלת בנוק' וידבר על העצים כו' ועל העופות כו' דיוקנא דכליל כולא רביעית לכל תלת: [אמר המסדר נ"ל דזה שייך לעיל לראש המאמר בענין ד' שמות דשם] ד' שמות אדני צבאות כו'. הן ד' דרגין ג"פ ג' ומלכות שהיא רביעית לכל תלת (זש"ס) [שז"ס] שם י"ב וע"ס לפי שבה נכלל הכל לאחד כמ"ש בסוד תפילין וד' שמות הללו גי' תורה שהן כל התורה: (נ"ד א) בסוד עמודי הכסא הוא סוד הנאמר בפ' בראשית ובפ' פקודי בענין האתווין תרי וחד דאשתתף בהו.

ועמוד השני הוא תחילתן וסופן בדרך תשר"ק ב' אותיות עד י"ט ואמצעיתן דאשתתף בהו א"ב כסדר עד ז' ונשאר שאר ח' והוא התחלת תיבה שמינית ונוטלין ב' אותיות

אמצעיות של כ"ב אותיות למפרע והן ס"ד כי עד אותיות אלו הם עשר אותיות וכן לאחריהם ותשיעית הוא שם של ג' אותיות (הוי"ה) [צ"ל הוי"י המסדר] שעליה נתבנה כולם והוא סודן של כ"ז אתון.

[א"ה נמצא סדר העמוד השני כזה תאש רבך צגפ עדם נהמ לוכ יזט חסד הוי. כצ"ל ולא כמו שהוא בכל הדפוסים] ועמוד הראשון אש"ב כו' תחילתן וסופן א"ב ג"ד כסדר עד מ"נ ובאמצעיתן הוא אותיות אחרונות אלא שהן זוגות זוגות ש"ת ואח"כ ק"ר ואח"כ פ"ץ ואח"כ ס' ונשאר ע' ונותן ב' [אותיות] אמצעיות הנ"ל.

ג' אותיות של השם כנ"ל: [אמר המסדר לכאורה צריך להיות סדר עמוד א' כזה אשב גתד הקו זרח טפי כצל מסג ערח יהו. כי כשנחשוב עשר אותיות ראשונות עד ז' דזרח ועשר אותיות אחרונות עד ע' נשאר ר"ח באמצע]: [נ"ז ד] [ז"ל הגר"א בתו"ח ע"ח ד' בד"ה יתבי כגופא בלא רוחא.

אתון כולהו רשימין ברזא כו'. ר"ל שנקרא סוד (אמר המסדר נראה שחסר כאן וכצ"ל ר"ל בינה שנקרא סוד) בד' נ"ח ע"א בשעתא דנפקי אתון מגו עלמא דאתי ואקרון גופי תורה.

שהן גוף כנ"ל [ר"ל שהאותיות בלא נקודות הן כמו גוף בלא רוח]: נקודין אינון נפקין כו' שהרוח בא מחכמה אל ז"א ונפש מבינה אל מל' ע' בתיקונים ת"ה ט"ז ב' טעמי אינון מכתרא כו' ע"ש. עכ"ל] וז"ל הגר"א שם ע"ט א' בד"ה תשע נקודין.

בוצינא דקרדינות' כד בטש ההוא אוריא דכיא במוחא בטש ולא בטש מטי לגביה דההוא מוחא ואסתלק מניה כדין ההוא בטישו נפיק לגבי אתון מנו מוחא ואתון אתנקידו. ור"ל כמ"ש במאמר הנ"ל [הוא מאמר קו המדה] ומגו ההוא פריסו ברדיפו כו' וכדין ההוא מחשבה נהיר בנהירו כו' וההוא נהירו היינו נקודות: כיון דההוא בטישו אתיישב במוחא כו'.

ר"ל מ"ש במאמר הנ"ל כדין בטיש האי נהירו דמחשבה כו' ונהרין כחזא והן הטעמים שהן מאורא מ"ד ונקודות ממוחא מ"נ. ואמר מגו אוריא דאתפס.

ר"ל אוריא שבגלגלתא: בגין דאית אוריא דכיא דלא אתפס כלל. הוא רדל"א וענין אוריא הוא אור הגנוז שאינו מושג כלל כמו האויר משא"כ אור המאיר שמושג לכל והוא אור הגנוז באות י' כמ"ש בפ' בראשית (ט"ז ב') אפיק י' מאויר ואשתאר אור.

עכ"ל: ושם בד' ע"ח הנ"ל כתב וז"ל בשעתא דאתברי אדם אתון כולהו איתבריאו כו' בשעתא דאתנשיב כו' בשעתא דאתתקן בסוכלתנו כו'. והוא נשמה כידוע עכ"ל: [נ"ח ע"ג] ז"ח סוף ש"ה.

י"ב אברים פנימים באדם והם מפורשים באותיות דר"ע אות למ"ד שנים עשר דברים יש באדם. לב מבין דעת.

כליות יועצות פה מחתך. לשון גומר.

קנה מוציא רוח וקולות. וושט בולע אוכלין ומשקין.

ריאה שואבת משקין. כבד כועס.

מרה מניחתו. טחול שוחק.

קורקבן טוחן. קיבה ישן.

וכ"ה במעשה תורה [גליון: וכ"ה בגמ' סוף ברכות ומ"ש אף ניעור אינו מן המנין אלא לסיים תנא אם שניהם כו'] ומ"ש פה מחתך היינו השיניים שהן מאיברים פנימים. וחושב הכליות לאחד אע"ג שחלוקין בעצאם מ"מ שימושם אחד וחושב הלב מכללם אע"פ שהוא מלכם.

ובס"י אינו חושב הלב וגם הריאה וגם הפה וכל שבה דהיינו הלשון וקנה וושט וחשיב במקומם הכליות לשנים וחשיב דקין וב' ידיים וב' רגלים אבל כאן ידיים ורגלים הן י"ב פרקין חיצונים. ודקין הן בכלל הקורקבן וכן שאר איברים הפנימים המסס וכיוצא בכלל הקיבה.

ויותרת ואצבע הכבד בכלל הכבד וכן כיוצא: ז"ח רות (נ"ט א) שהוא מסטרא דס"מ ונחש דאינון דכר ונוק' [עמ"ש הגר"א בתיקון בד"ה איהו רביע שהן ב' יצרין דאדם דרוח ונפש סם ונחש שהן שאור ודבש והן כעסני ותאווני רציחה וניאוף מסטרא דמאדים ונוגה שהן מזל מאדים ונוגה מזלא דעשו וישמעאל שלא רצו לקבל התורה לא תרצח ולא תנאף: ולסט' דמסאבא לא יהיב הקדוש ברוך הוא שמא דילי'.

ר"ל כמ"ש"ל דהקב"ה ברא ב"נ ויהיב בי' שמייה יקו"ק ה' נפש ו' רוח ס נשמתא י' נשמתא לנשמתא. ע"כ מדברי הגר"א שם.

המסדר]: (ס"ז ד) אצבען אינון ארבע ואינון כו' ודא שם המפורש כו' אצבע יתירה כו'. ר"ל שאינו בסדר אצבען ובו ב' ין פרקין שאינו בסדר הפרקין והן י"ד פרקין שע"ז נקרא יד והן תריסר שבטין בד' דגלים בכל דגל שלשה כמו בד' אצבעות ובאמצע כהנים ולוים אצבע דב' פרקין וכן בי"ב חדשים בד' תקופין וימות החמה וימות הגשמים וכן בי"ב מנהיגים בנפש הלב והריאה ובספירין י"ב בו"ק דכל חד כלול מחברי' כמ"ש בפ' ויחי וענין הכלילות הוא כמ"ש בסוף תכ"א רוחא בגופא להיפך וכמ"ש בפ' נשא דתורה בפומא ומעשה בו"ק האברים וכ"ה באיברים עצמן וכמ"ש בר"פ וארא דלכן החום בדרום נגב וקור בצפון.

ובינה השביעית ע"ג י"ב תחומין ועם נקודה י' שבתוך הה"א וכמ"ש בריש ש"ה תו שבעה ושבעה כלהו לעילא בגין דכליל כל חד בחברי' וא"ת שתא כו' והן נגד כהנים ולוים שבאמצע וכן נגד הארון והמשכן והכל אחד וכהן ולוי הם מחו"ב והן בשם של י"ב י"ב אתוון הידוע מלך כו' וי"ה על גביהן כמ"ש כי בי"ה כו' וכמ"ש בתי' וז"ש בר"פ במדבר (ק"ח ב') בפ' איש על דגלו די"ה באמצע הדגלים ואמר שם אילנא קדישא עילאה כו'.

ר"ל דו"ק הן הדגלים שהן ו' של השם דרגא דישראל וי"ה חו"ב באמצע כהנים ולוים. יק"ו ג' דרגין דישראל וכן בפקודי ישראל למנות אותם י"ב נשיאים ומשה ואהרן כמ"ש אתה ואהרן ואתכם יהיו איש כו' ומשה דרגה דלוים.

וי"ה הן עדות ב' דיעות גווני דאו"א וז"ש שבטי י"ה עדות לישראל שהשבטים הן עדות לישראל ר"ל כי הו"ק דישראל הן כפולים לשנים ונעשים י"ב שבטים והכפולות הוא שכ"א כלול מחו"ג דילי' ודחברי' שא' חסד וא' גבורה והן עדות לו וכן בו"ק י"ב תחומין גבולי אלכסון והוא בשמות י"ק ידו"ד כנ"ל ובצירופים י"ב הן י"ב צירופי הוי"ה שהם מ"ח אותיות וי"ה מצטרף עם כולם שהם נש"ב וה' שער המ"ט והוא נעלם קצת דרגא דאהרן ויו"ד של ה"א הוא דרגא דמשה כמ"ש במ"א באריכות שלכן נמסר לו המטה.

והן שם ע"ב שי"ק הוא בכל שם מהי"ב צירופים והם ו' אותיות בכל א' ו"פ י"ב וכן היה בחושן אותיות של השבטים ע"ב אותיות. ובאפוד נ' אתוון והן שם מ"ב ושם ע"ב ומ"מ עיקרם הוא שם י"ה באמצע והן נ' כי עיקר שם ע"ב הוא מ"ח כידוע ומ"ח נביאים ומשה ואהרן.

והנה י"ב צירופים בשם הוי"ה וב' צירופים בי"ק והן י"ד וכן בשם אלקים ק"ך צירופים עשרה צירופים לכל הוי' וב' הן באל דאלקים וזהו י"ב תחומין דז"א וי"ב דנוק' הם אותיות אדני מלאים שהם י"ב אותיות. וי"ב דאמא עילאה י"ב צירופים דאהי"ה לפי שאדנ"י כוללת הוי' ואהי' כמ"ש בר"מ ס"פ נשא לכן בה כ"ד צירופים.

ועם ק"כ צירופים דאלקים שהם ג"כ דרגין דידה הן י"ב צירופים לכל צירוף של שם הוי'. ובשם המפורש עצמו ידוע שהכל הולך על ס"ג ועל מ"ה שהן י"א (יודי"ן אלפי"ן) כתר ועטרה ובשניהם הם שם המפורש חושבן אדנ"י (נ"ל כזה יו"ד הי"א וא"ו הי"א).

המסדר) וה' בהיכל קדשו ולכן לא נזכר אלא בהיכל דייקא כי אינו נגלה אלא שם (שע"ל ע' א') (ס"א ע"י א') [צ"ל שנז' לק' ע' א']. והוא שם יו"ד הי"א וא"ו הי"א.

המסדר] ועם ב' אותיות י"א הנ"ל הוא י"ד שע"י ב' אותיות אלו הן ב' המילויים כנ"ל וב' אותיות הן כתר ועטרה שהן כמ"ש בתיקונים ת"ע וכן במל' ג"כ י"ה באמצע שג"כ י"ב בו"ק דילה וי"ק בחו"ב כנ"ל וג"כ עדות והן ז' כפולות כמ"ש בס"י והן נ"כ בשבטים י"ד שבטים עם יוסף ולוי כמ"ש במ"ר והן באמצע ארון של יוסף ושל שכינה דנטלי ליואי ויקח משה כו' וכמ"ש במאמר הטעמים עש"ב וכן במלאכים חד בשמיא [וחד] לתתא בארעא ולמטה מהם י"ב כמ"ש בר"פ ויקרא לכן בי"ב חיות קודש דשכינתא על גבן ארונא והעדות יו"מ שהן י"ק וז"ש וזאת אשר דיבר להם אביהם ונאמר וזאת בוא"ו מבוטא דבירא ל פסיק מיני' לעלמין וכן המשכן והארון כנ"ל וי"ב הצירופים הן בכל אות שלשה כמנין הדגלים וכן בכלם: ואמר ומפתחא דכולהו [לעילא] לגבי כו'.

ר"ל שכולם פתוחים וזקופים (ס"א וזקוקים) למעלה לכתר ואומר (ס"א ואימתי) לכתר דאתקדשי בנט"י לכתר קדושה ברכה לאתברכא מיני' ולכן צריך לזווג האצבעות ואח"כ בסוד יחו"ד ה' חו"ג זו"נ: ואמר ה' אצבעאן וי"ד פרקין. ר"ל ה' אצבעאן עקרי ושרשי האצבעאין בכף היד במקום שאין נחלקים ועוד נשארו ב' פרקין בזרוע הרי כ"א: (סט ע"ג) ר' יודאי כו' עשרה סבי קטולי מלכות על מכירת יוסף כו'.

[המאמר הזה ביאור הגר"א ז"ל בארוכה בהיכל ו' דפקודי רנ"ה ב'. ע"ש]: סליק בס"ד ליקוטם מהגר"א ז"ל בס"י מחלק האיכויות עם האברים חכמה בעין ימין.

שיחה ברגל ימין. וכן כולם.

הענין הוא כי האיכות כל א' תולה באבר מיוחד כמו שרואין בחוש מי שיחסר ממנו הביצים יחסר הקול וכן הזקן וכן כל אבר ואבר. והן רמ"ח איכות.

ולא דיבר בס"י אלא הכללים שהם כ"ב. ולא עוד אלא אפילו השערות כמו הזקן.

שבבחור מורה על כח אדם ובזקנותו כשמלבין מורה על רחמנותו. וכל שער ושער מורה על איכות מיוחד שאין חבירו מורה.

אלא בכללן הן י"ג איכות וט'. והענין כי הן מותרים מוחא.

וכפי מספר הכחות שבמוח כן מספר השערות. וכן השערות שבראש אלא שהן מכחות שבאזורים משכן הנשמה.

והן גבוהין יותר והן מכוסין והן נגד הכוכבים כידוע לכן הם י"ב תיקונים נגד י"ב מזלות וא' כוללן נגד התלי. והכוכבים הן בב' מקומות בדעת ויסוד אלא שבדעת הם נעלמים לכן הוא ברקיע וכן באדם שערות הראש מכוסים וכל מזל י"ל הוראה מיוחדת וכן כל כוכב שבמזל.

וסוד הענין שכל אבר יש לו איכות כי כלם הן תולדות הספי' וכ"א י"ל פנימיות וחיצוניו' ובפנימיות פועלת האיכות וחיצוניות האיברים וכ"ה בתרי"ג מצות שכ"א הוא מעשה מיוחד ויש לכ"א כוונה מיוחדת. ולכן המצות בלא כוונה כגוף בלא נשמה.

ומיום שחרב בהמ"ק נסתמו מעיינות החכמה ונשארנו כגוף בלא נשמה עד יערה רוח ממרום עלינו תחיית הגוף והנשמה. והנה מבואר למעלה שתרי"ג אברים בגוף ותרי"ג איכות בנפש קבועים בגוף אף לעכו"ם.

ועוד יש תרי"ג איכות בנפש שאין קבועים בנפש אלא מושפעים מהרוח. וזהו תכלית האדם ושלמותו והן באין מעשיות המצות וזהו אור הלבנה בשלימות.

וידוע שכ"ד שהוא כפול בא השני בגולם א' כמו י"ג תיקונים שהם ב"פ י"ב בסוד וקרא ז"ה אל ז"ה שהתיקון י"ג כולל י"ב תיקונים. וכן תש"ר ותפילין של יד.

וכן כמה דברים הידועים. וכן הוא כאן שתרי"ג איכות השניים באים באבר א' והוא עטרת הברית ובו נכלל כל התרי"ג מצות גדולה מילה כו'.

ולכן אין העטרה מתגלה מעצמו בבריאת הש"י כמו כל האיברים אלא בעשיית האדם במצות הש"י. וכמו שהוא חיבור דו"ן להביא השפע מזכר לנקבה (כן הוא) בתרי"ג איברים וגידיים.

כ"ה באיכותם ג"כ להביא מרוח לנפש שהן זו"ן בתרי"ג מצות. וזהו ברית המעור.

[וברית הלשון] הוא דעת ברית התורה חיבור בי או"א בין מותא וליבא נשמתא ונשמתא לנשמתא דלא מתפרדין לעלמין ולכן הם אחד בגוף. משא"כ זכר ונקבה אף שהם גוף א' הם פרודים ומתחברים לפרקים וכן רוח ונפש ולכן תמיד צריך אדם לב' דברים תורה ומצות.

וביאור הדבר כי תרי"ג מצות תלויות ביסוד עצמו שהוא. האבר.

ומצות המילה שהיא מצוה המשלמת לתרי"ג הוא בעטרה ובה ג"כ הכלל הנ"ל שהיא כלולה מהכל. לכן היא שקולה נגד תר"ג מצות וזהו ברי"ת שהיא הנוק' של היסוד שבה נכללת לאחד בסוד תש"י כנ"ל.

ובהחסר מצות המילה כל המצות אינן פועלים כמו זכר בלא נקבה. וכ"ה בחיבור זכר ונקבה הגופנים כי האבר פועל תרי"ג איברים וגידים והעטרה אבר א' ובהחסר העטרה אינו מוליד.

וזהו שכללו במתני' הערל עם פצוע דכא וכרות שפכה שזהו בגוף וזהו בנפש. והכלל כי האבר הוא משלים לתרי"ג איברים ואיכות הראשונים שבלעדו הם תרי"ב איברים ואיכות ולכן בו נכללים ג"כ תרי"ב בכללות וכו' בעטרה ג"כ בכללות נגד האבר וכ"א נק' ברי"ת.

כקול הסירים תחת הסיר. כלומר גם אנא מן קיסיא כמ"ש במדרש כן שחוק הכסיל.

כי גדר האדם הוא שכל ושחוק. וזה אין לו שלל ומראה שהוא אדם ע"י השחוק.

והוא דומה ממש לקול הסירים כנ"ל: שבת נקראת כי השכינה היא העולה עד ג"ר ושמרתם את השבת כי קדש היא והוא שם אדנ"י אי"נ וד' כמ"ש במ"א. והנה בכתר יש תר"ך עמודי אור ובחכמה ל"ב נתיבות ובבינה נש"ב וסך הכל מזלה שב"ת: השיעבוד היה קי"ז שנה: כי שממית בידיים כו' והוא נגד ב' השמות אל אלקים.

ותחלה כמנין אל בחסד היה בפה רך. וכמנין אלהים משנולדה מרים היה בפרך.

ואח"כ בבא עת הגאולה נתגלה שם הוי"ה. וז"ש הלא מעתה קראת לי אבי שהוא שם הוי"ה בת"ת.

אלו"ף נעורי ממצרים אלו"ף הן ב' שמות הנ"ל והן שעושיין הכלי ואין אשה כורתת ברית כו': תרע"ד פרשיות בתורה** (לפנינו כתוב תרס"ט. נראה שלא חשבו (כ"א ציוני הפרשיות וא"כ יחסר) חמשה ראשי הספרים.

(** והנה נ"ד הם ראשי סדרות עם ויהי בנסוע הארון ויהי העם כמתאוננים. רק שלא תחשוב ויחי כי אין שם לא פתוחה ולא סתומה וכן וילך א"כ נשארו תר"ך כמנין תרי"ג עם ז' מצות דרבנן.

והנה רנ"ה** (לפנינו כתוב ר"ן. וכן בסתומות כתוב לפנינו שע"ט.

כי צריך לנכות מהם הפתוחות והסתומות שבאו ברהס"ד. ש"ל)** מהם פתוחות כנגד רמ"ח מ"ע עם ז' מ"ע דרבנן.

ושס"ה סתומות נגד שס"ה ל"ת: בפ' עקב זכור לאברהם ליצחק וליעקב אל תפן אל קשי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו כו'. בעד אלו הג' שהם אותיות שלישית של האבות ר'ח'ק.

שהוא ר'שעו ח'טאתו ק'שי. דהיינו בשביל אברהם מכפר רשעו מפני שהוא חסד ומכפר אפ"י הרשע.

ויצחק שהוא דין אינו מכפר אלא על החטא. ויעקב הוא רחמים מכפר הקשי.

ולכן היה כתוב על הדגלים אי"י בצ"ע רח"ק מק"ב. והיינו שאותיות הראשונות הן השמות של ק"ש והן נגד ק"ש.

ואותיות השניות הוא נגד תפלות כמ"ש ע'רב וב'קר וצ'הרים אשיחה כו' ואותיות השלישית הוא ר'שע ח'טא ק'שי כנ"ל. ואותיות הרביעית הוא נגד ג' קדושות ק'דוש ב'רוך וימל'וך שהכל נכללין באבות.

וע"י תכפר אלו הג' הנ"ל: (זה הליקוט שייך לדף רע"ח ע"א) ביומו תתן שכרו דא צלותא דשחרית ולא תבוא כו' צלותא דמנחה. הענין כי מט"ט הוא נתקן ומתבנה מתפלינו.

ועל תפלת ערבית אמר כי עני הוא שהוא כמו לקט אימורין ופדרים שיורי קרבנות. ובזה יובן פסוק הענק תעניק לו כי הוא עבד עולם וצריך להעניק לו ענקים לגררותך שהוא התפלה.

מצאנך נגד קרבנות. מגרנך הוא פסוקי דזמרא שהוא מגרון זמרא וכמ"ש א"ת מהונך אלא מגרונך ואח"כ יוצר יק'בך ר"ת י'חוד ק'דושה ב'רכה.

ברכה הוא ברכו קדוש קדושה יחוד הוא ק"ש: תמו בעזה"י כל באורי הגר"א ז"ל וכל הליקוטים על הזוה"ק. וחסדי ה' לא תמו.

להמציאנו יתר באוריו ולהוציאם לאור לכל ב"י. וברוך רחמנא דסייען עד כען.